كتاب تفسير زبدة اثار المواهب

٢١ صح

قولكجى تفنكجيا

كتخداسى عسكرى محمد باشا



بو كتاب

٥٠٠ ورقدر

قد وقف هذه النسخة الجليلة سلطاننا الأعظم والخاقان المعظم
مالك البرين والبحرين خادم الحرمين الشريفين السلطان ابن السلطان
السلطان الغازي محمود خان وقفاً صحيحاً شرعياً لمن طالع وتأمل
رحمه الله تعالى حرره الفقير احمد
شيخ زاده المفتش باوقاف الحرمين الشريفين
غفر لهما

بسم الله الرحمن الرحيم

باي قوة ادراك ذات من تنزه عن سمات الحدوث والزوال ● وباي حاسة اترجم عن صفات من ابدع الموجودات وهو المتصف باوصاف الكمال ● كيف احصي ثناء وقد استحق الحمد بذاته وان لم يحمده العالمون طرا ● واني يتهيأ لي القيام بحقوق شكره والتوفيق لشكره يستدعي شكرا وهلم جرا ● فليس لي الا الاعتراف بالعجز والتقصير ● وطلب المدد انا فانا ممن انزل الكتاب على البشير النذير ● قرانا عربيا غير ذي عوج ● مؤيدا بالبراهين وسواطع الحجج ● هاديا المسترشدين الى الطريق المستقيم ● موصلا المستمسكين به الى النعيم المقيم ● افحمت فصاحته كل فصيح من بني عدنان ● ولخرست بلاغته شقشقة كل بليغ حديد اللسان ● انوار حججه محت ظلام الكفر والنفاق ● وسيوف دلالته قطعت اصول اهل العناد والشقاق ● جعله تبصرة لطالبي الدولة السرمدية ● وتذكرة لمن اراد ان يحظى بالمواهب اللدنية ● صيره وسيلة للترقي في معارج القرب ● ونورا مزيلا لما يعرض للسالكين من ظلمات الحجب ● فطوبى لمن صرف همته لتحصيل ما امكن من معانيه البديعة النظام ● والتزم العمل باوامره ونواهيه طلبا لمرضات الملك العلام ● واتعظ بمواعظه البليغة الاسلوب ● واعتبر

بقصصه وامثاله نفاذ بالمطلوب ● واخلص في اعتقاد ما افادت ايات توحيده ● واستبشر بوعده وخاف من وعيده ● نبيا من انزل القران رحمة للعالمين ● ونورا يهدي المتحيرين ● اسألك ان تصلي على خاتم النبيين ● وسيد الاصفياء والمرسلين سيدنا محمد الذي دمغت بقدمه هام الشرك الاظلم ● وارسلته الى كافة العرب والعجم والترك والديلم ● وعلى اله الذين حظوا بحضرات القدس ● واصحابه الذين نوروا بنور الايمان ممالك الروم والفرس وبعد فيقول المحتاج الى لطف ربه الخفي والجلي احمد بن عبد الله الناصح بجامع قطب العارفين سيدي عبد القادر الجيلي ● قدس الله روحه ● ونور ضريحه ● مخفي بيورلميه كيم وزير روشن ضمير ● آصف تدبير ● مدبر امور انام ● حافظ ممالك الاسلام ● صاحب عز واقبال ● خجسته راي همايون فال ● مربي علما ● محب فقرا ● تدبير امورده مشكل كشا ● حضرت الوزير ابراهيم پاشا ● لازالت ايام دولته مقرونة بالعز والشرف ● ولا برحت سدته السنية محفوفة بانواع الهدايا والتحف ● بوندن اسبق فرمان عاليلري بو حقيره صادر اولدیکیم مولانا يعقوب چرخینك تبارك وعم جزلرینه دوشن تفسيرين زبان فارسيدن حالا دين اسلامك نصرتنه ● وحرمين محترمينك خدمتنه ● بيل بغليان دولت عثمانيه اراسنده مستعمل اولان لسان تركيه نقل ايدیم فحمد الله تمام اولوب خطابوش اولان نظرشي يعلوي الكا تعلق ايتدي ● محلی کوزلنه بیورمدن اوزدنه قبول صحنن چکدی ● بعده همت عاليه لري اني استدعا ايتديكيم جميع قران عظيم الشان ● اول منوال اوزره تفسير وبيان اولنه تا كيم لسان عربيدن بي بهره اولان ابناء ترك قران واضح البرهانك معنالرندن حصه مند اوله لر وانك لغاتنه فهم ايتمدوكلري اجلدن مستمند اولميه لر ● بناء على ذلك بو داعيلري دامن درميان ايدوب تفاسيردن انوار التنزيل ومواهب اللدنيه يي ومعالم التنزيل وارشاد العقل السليمي وانوار التنزيل اوزره دوشن شهاب خفاجينك حاشيه سن وكتب لغاتدن غريبيني واخترييي وآقنومي وحليمي يي وفن تفسيره متعلق نيچه كتب جمع ايدوب انلردن اقوى اقوالي وحضرت حفصك روايتيله امام عاصمك قرائتني واحكامده حضرت امام اعظمك قولني ومهما امكن اماء معناده قواعد نحويه يي واسرار بلاغتك بيانني التزام ايدوب شروع ايلدم ● بو تخمين ايلدكه اكر عمر وفا ايدوب حوادث روزكاردن خاطر امين اولوب سراوج دولت بيلرم حصولكلو

ولله الحمد والمنه بر سنهٔ شمسیه مدتنده وجوده کلدی پس حلیهٔ اوصاف و دانشله
متصف اولانلردن مسئول ● ونقادان جواهر سخندن مأمولدرکیم معناده بر خلل
مشاهده ایدوکلرنده اصلاح ایله انی جبر ایلیه لر واکر اداء مقاصدده بر قصوره واقف
اولورلرسه دامن عفوله ستر ایده لر مثنوی دیدهٔ انصاف چو بینا بود ● دُر شمرد
کرچه که مینا بود ● وانکه ندارد دل رحمت پذیر ● تهمت پشمینه نهد بر حریر ●
کار بزرکان بود انصاف کار ● کار خسان جز نبود خار خار ● وآز بس کم مددم بر
چوغی مولانا قاضی بیضاوینک انوار التنزیلندن ومولانا حسین کاشفینک
مواهب اللدنیه سندن ایدی بو کتابه زبدة آثار المواهب والانوار اسمیله موسوم
قیلدم وبعون الله سبحانه وتعالی بو تسمیه دن تاریخ سال تألیف استفاده اولندی
بلکل ایدک الله جمهور علما بونک اوزره درکه قرآنه شروع اولنمدن استعاذه ایتمک
مستحبدر وبعض علما کا ذاهب اولدیکیم انک اوقومسی واجبدر تفسیر قرطبیده
کتوردیکه بر قولده قرآندن اول استعاذه کتورمک سید الکونین اوزره یالکز
فرض ایدی وسائر امتا اوقومسنده سنتدر بقیله الکا اقتدا ایتدیلر و بهر حال
نمازده اوقیان کیمسنه کرکدرکه انی اخفا ایلیه ونمازک خارجنده اوچ وجه دیدیلر
بعضسی آیات قرآنیه دن امتیازنی ملاحظه ایدوب اخفا اولنمسنه حکم ایتدی
وبرکروه قرآنک شعاری اولدیغنه نظر ایدوب جهر اولنمسین سزا کوردی وبر طائفه
اساس محاکمه یی طرح ایدوب دیدیلر اوقیان کیمسنه تنهاده ایسه اخفا ایتمسی اولادر
واکر مستمع حضورنده ایسه جهر ایتمسی انسبدر تاکه مستمع اولانلر سماع ایچون
کندو نفسنی جمع ایده وکیفیت لفظنده اختلاف واقع اولدی اصح اقوال اوزره بودرکه
اعوذ بالله من الشیطان الرجیم یعنی تنکریه صیغنورم رحمتدن دور اولان دیوک
شرندن سورة فاتحة الکتاب بو مذکور اولدیغی سوره کلام مجیدک مبدأیدر وهی
سبع آیات وبو سوره نک عدد آیاتی یدیدر مکیه مکهٔ مکرمه ده نازل اولدی
بسم الله عبادته مستحق اولان تنکرینک ادیله باشلرم الرحمن خلق اوزره
وجود وحیاتله انعام ایدن الرحیم نعمتک کیزلیسن انلری بقا ایله اسرکیوب
آفاتدن حفظ ایدن الحمد لله جمله موجود ومعلوم او کمکلر وکوچک صفتلر
ازلدن ابده دک حق سبحانه وتعالینک ذات باهر الصفاتنه مخصوصدر رب العالمین
انس وملائکه وجن واوزکلرین پرورده ایدن الرحمن اولو نعمتلرله تفضل ایدن

الرحیم نعمتک کیزلیسن احسان ایدن مالک یوم الدین روز جزانک ایه سی که اول
کونده ایستدوکی نسنه یه تصرف ایدر ایاک نعبد سکا ایا الکوز طپرز زیرا سندن
غیری کیمسنه عبادته مستحق دکلدر وایاک نستعین دخی جمیع امورمزده سندن
یاردم ایسترز زیرا سندن غیری بر کیمسه امورمه تمشیت ویرمز اهدنا الصراط
المستقیم اقوال وافعالمزده بزه دوغری یولی کوستر یا ثابت ایت بزی دوغری یول
اوزره واول دین اسلام وسنت سید الانامدر صلی الله علیه وسلم صراط الذین
انعمت علیهم شول کیمسنه لرک یولی کوستر که اوزرلرینه نبوت ورسالت وولایت
وشهادتله انعام ایتدک غیر المغضوب علیهم نه انلرک یولی که اوزرلرینه خشم
اولندی وانلر یهود کروهیدر ولا الضالین ونه آزغونلرک یولی وانلر نصاری
قسمیدر آمین ایتدوکمز دعایه قبول ایت بیلمک کرککیم آمین قرآندن دکلدر
لیکن فاتحه اوقندوقده آخرنده آمین سویلمسی سنتدر حضرت ابی هریره دن رضی
الله عنه مرویدرکیم حضرت محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم ابی بن کعبه رضی الله عنه
بیوردی سکا بر سوره دن خبر ویرهیمی که انک کبی نه توراتده ونه انجیلده
بر سوره نازل اولمدی ابی ایتدی بلی یا رسول الله حضرت بیوردی که او فاتحة
الکتابدر ودخی بیوردیکه تحقیقا بکا ویرلن سبع المثانی وقرآن عظیم اودر
اسباب النزولده کتورر کیم حضرت صلی الله علیه وسلم مرسل اولمدن اول بحین
صحرایه چیقردی مبارک قولاغنه بر صدا کلوردیکه یا محمد حضرت انی ایشدیجک قچردی
بو حالدن ورقة بن نوفله آکاه ایتدی او حضرته سویلدی کیجن اویله بر صدا ایشددکن
قچمه یری کره دورتاکه ایشده سن نه سویلر پس حضرت بر دخی صحرایه چیقدی ینه
اول صدا قولاغنه دکدیکه یا محمد همان حضرت بیوردی لبیک درعقب اول صدا صاحبی
سویلدی اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا رسول الله ودیدی قل الحمد لله
رب العالمین سوره نک آخرنه دک وبو روایت اوزره اول اینان سوره بودر
وبو حضرت علینک رضی الله عنه قولیدر والله اعلم واحکم وصلی الله علی سیدنا محمد

## سورة البقرة مدنیة وآیها مائتان وسبع وثمانون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

الم بلکل ایدک الله بعض سوره لر اوائلنده دوشن حروف مقطعه اصح اقوال اوزره

اسرار الهیه‌در برکیمسه انک حقیقتنه مطلع اولمدی و بعض علما انلرک معنالرین توجیه
ایلدی نته کیم بو مقامده الم معناسین بو کونه دیدیلر انا الله اعلم یعنی بن که تنکری‌یم
داناترم ذلک اول کتاب که حق تعالی کتب متقدمه سماویه‌ده انک ایندرمسنه
وعده ایتمش ایدی الکتاب دیته کاله ایرشن کتابدر و اول قرآن عظیم الشاندر
لا ریب فیه ایچنده شک و شبهه یوقدر هدی للمتقین شرکدن صاقننلره دوغرو
یول کوستریجیدر الذین یؤمنون بالغیب شول ارباب تقوی که پوشیده اولان
شیئه تصدیق کتوردیلر یعنی پیغمبرک اخبارنه اعتماد ایدوب کندولره نمایان اولمیان
خدانک وجودی و قیامتک وقوعی کبی اشیایه ایمان کتوردیلر و یقیمون الصلوة
و نمازی ایقلندردیلر یعنی نمازی شرائط و آدابیله قیلدیلر و مما رزقناهم ینفقون
و کندولره احسان ایتدوکمز اشیادن اهل و عیال و اقربا و ارباب استحقاقه
ویردیلر والذین یؤمنون بما انزل الیک و شول اهل تقوی که قرآندن سکا
ایندرلنسنه‌یه ایمان کتوردیلر وما انزل من قبلک و سندن اسبق پیغمبرلره
اوزره ایندرلنسنه‌لره توراة و انجیل کبی کتب سماویه‌یه دخی ایمان کتوردیلر و بالآخرة
هم یوقنون و او برسرایه یعنی دار آخرتک اولمسنه کندولری بلاشک ایناندیلر
اولئک اول کروه که ذکر بودی اولان صفاتله موصوفدرلر علی هدی من ربهم
پروردکارلرینک توفیقندن دوغرولق اوزره‌دیرلر و اولئک هم المفلحون
و انلر کندولردر اشکنجه‌نک زحمتلرندن قورتلانلر بیت
چو ایشانرا ز اصل بود راستکاریست :: سزای راستکاری رستکاریست
چون کچمش آیتلرده ابتدا ایمانه کلانلرک حاللری و اهل کتابدن اولوب صکره حضرتک
نبوتنه عن صمیم القلب تصدیق ایدوب عبدالله بن سلام و انک کبی اولانلرک
حاللری بیان ایلدی اهل کفرک و ارباب نفاقک دخی احواللری بو آیتلرده بیان
ایدوب بیوردی ان الذین کفروا تحقیقا شول کیمسه‌لر که عناد جهتندن نور
ایمانی ظلام شرک ایله اورتدیلر سواء علیهم اوزلرینه یکساندر ءانذرتهم
کندولری قورقوتمق و یرمکک ام لم تنذرهم و کندولری قورقوتمیه‌مک لا یؤمنون
ایمانه کلمزلر ختم الله علی قلوبهم حق جل و علا کوکللری اوزرینه مهر اوردی تا که
هیچ ایچلرینه حق فهم ایتمیه‌لر و علی سمعهم و قولاقلری اوزرینه دخی تا که دوغری سوزی
ایشتمیه‌لر و علی ابصارهم غشاوة و کوزلری اوزرینه پرده وار تا که معتدل یولی





کورمیه‌لر ولهم عذاب عظیم و انلره بر اولو اشکنجه وار بو ایکی آیت کریمه مشرکلرک
حقنده‌در و مذکور اولجق آیات اهل نفاقک حقنده‌در و من الناس من یقول
و آدمیلردن شول کروه وار که دیرلر آمنا بالله تنکری تعالی‌یه ایمان کتوردک
و بالیوم الآخر و صوک کونه دخی یعنی قیامت کوننه و ما هم بمؤمنین و حال بو که
نفس الامرده انلر ایمانه کلممشلردر یخادعون الله زعم فاسدلریله خدایی الدادرلر
والذین آمنوا و ایمانه کلانلری دخی یعنی صحابه کرامی دیرلردی کیم بیز ایمانه کلمشوز
و لیکن قلوبلری کفرله مالامال ایدی و ما یخدعون الا انفسهم و هیچ بر کیمسه‌یی
الدتمزلر الا کندو جانلرینی زیرا اول الدتمغک وبالی کندولره چکر و ما
یشعرون و نهایت غفلتلرندن بیلمزلر که حقیقتده انک ضرری نفسلری اوزره
مترتب اولور فی قلوبهم مرض کوکللرنده بر خسته‌لک وار دوا و دینده شک
ایتمک و مؤمنلره اولان حقد و حسدلریدر فزادهم الله مرضا پس حق سبحانه
و تعالی انلره بر خسته‌لک دخی ویردی تکالیفک ازدیادیله و مؤمنلره اولان نصرت
سببیله ولهم عذاب الیم و انلره بر دردلی اشکنجه وار بما کانوا یکذبون
اهل ایمانه ایتدوکلری یلانلری سببیله و اذا قیل لهم و قچن کندولره سویلنور
لا تفسدوا فی الارض کفر و معصیت ایله و مؤمنلرک الداتمسیله یر یوزنده فساد
ایتمک قالوا انما نحن مصلحون دیرلر بیز اصلاحدن اوزکه بر شیئله متصف
دکلز الا بیلک ای ایشدنلر کیم انهم هم المفسدون علی التحقیق اهل نفاق
کندولردر فتنه قوشدرمسیله عالمده بی‌مدارلک ایدنلر و لکن لا یشعرون
و لیکن بیلمزلر کیم کندولردر مفسد اولانلر و اذا قیل لهم آمنوا و اول وقت کیم اهل
نفاقه دینلور قلبله ایمان کتورک کما آمن الناس نته کیم مهاجرین و انصار ایمان
کتوردیلر قالوا ازلرنده دیرلر انؤمن کما آمن السفهاء ایمان کتوره‌میوز نته که
بعضی اولانلر ایمان کتوردی چونکه اهل نفاق زعملرنجه مؤمنلر دون اعلم و احمق
اولدوقلرین کمان ایدرلردی سفاهتی انلره نسبت ایدیلر پس حق جل و علا اهل
ایمانه نسبت ایتدوکلری سوزی اوزلرینه رد ایدوب بیوردی الا ای اهل
ایمان انهم هم السفهاء علی التحقیق کیم اهل نفاق کندولردر عقلسز اولانلر
و لکن لا یعلمون و لیکن غایت جهللرندن عقلسز اولدوقلرین بیلمزلر اسباب
النزولده کتوردیلر که عبدالله بن ابی منافق یاراننه برکون صحابه کرامدن بر کروهی

صاتشدی دوتوب یارانه دیدی بقك بوسفهایی سیزدن نیجه دوندردم پس
حضرت ابی بكرك دست شریفنه یاپشوب دیدی مرحبا ای حضرت صدیق ای
بنی تیمك سروری واسلامك پیری وغارده حضرت پیغمبر صلی الله علیه وسلمك
یولداشی نفس ومالنی حضرتك یولنده بذل ایدن صكرم حضرت عمر الفاروقك
مبارك الني دوتوب سویلدی مرحبا ای بنی عدینك سیدی تنكرینك دیننده
قوت صاحبی اولان جان ومالنی حبیبی كرمك یولنده نثار ایلین بعده حضرت
علی المرتضانك دست شریفنه یاپشوب دیدی مرحبا ای حضرت محمد المصطفانك
عمزاده سی وداماد‌ی وپیغمبردن ماعدا بنی هاشمك سروری بوسوزلری ایراد
ایندوكدن صكره ایرلدیلر عبد الله بن ابی یولداشلرینه دیدی كوردكوز نیجه ایشلدم
سیز دخی انلری كوریجك اویله ایدك صحابهٔ كرام حضرتك منور مجلسنه وارو
مزبورك ایندوكی معامله‌یی حضرتنه سویلدیلر حق سبحانه وتعالی انلرك حقیقتی
بیلنمك ایچون بو ایتلری منزل ایدوب بیوردی وَاِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا وقچن اهل
نفاق ایمان كتوردن كیمسنه‌لره راست كلورلر قَالُوا آمَنَّا دیرلر ایمان كتوردك وَاِذَا
خَلَوْا اِلٰى شَيَاطِينِهِمْ وشیطان صفت یولداشلریله تنها اولدقلرنده قَالُوا
اِنَّا مَعَكُمْ دیرلر بی شبهه بیز سزكله بوزوزدینكوزاوزره یوز اِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِؤُنَ
بیز بر نسنه دكلز الا اهل ایمانه استهزا ایدیجیلر اَللّٰهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ تنكری تعالی
انلره اینددوكلری استهزانك مكافاتن ایدر وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ واسراف
وسركشلكلرنده حق تعالی انلره مهلت ویرور يَعْمَهُونَ متحیر اولدوقلری حالده
اُولٰئِكَ اول صفاتك ایه‌لری اَلَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدٰى شول كیمسه‌لردر
كه ازغونلغی دوغرولغله صاتون الدیلر یعنی ایمانی كفر ایله وعلمی جهل ایله واخلاصی
نفاق ایله تبدیل ایندیلر فَمَا رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ پس الوب صاتمالری فزنج ایتمدی
وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ واول كروه تجارت ونفعك طریقن بولمشلر ایدی مَثَلُهُمْ
بونلرك صفتی كَمَثَلِ الَّذِي اول بولمكك صفتی كیبیدر كه اسْتَوْقَدَ نَارًا
یول كورمك ایچون بر اتش یانددی فَلَمَّا اَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ پس اول وقت كه
اول اتش چوره سنی ایشقلندردی ذَهَبَ اللّٰهُ بِنُورِهِمْ تنكری تعالی اول بولمكك
ایشقنی نابود قیلدی وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ وانلری برقرنلقلرده قیلدی كیم
لَا يُبْصِرُونَ چوره‌لرین كورمزلر صُمٌّ انلر صاغردرلر یعنی حق سوزه قولاق





اصمدر وقلرندن اوتری صاغر كیبی اولمشلر بُكْمٌ لالدرلر یعنی شهادت كلمه سنده
قلبلری لسانلرینه موافق اولمدوغی اجلدن لاللره شبیه اولدیلر عُمْيٌ كوردرلر
یعنی هیچ حقی كورمزلرینه كه كور بر نسنه كورمز فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ پس انلر اولدوقلری
حالدن دونمزلر وانك اوزره حشر اولنورلر بو مذكور اولان مثال منافقلره
اول وجهله مثال اولدیكه منافقلر ضلالتك قرنلغنده مسلمانلرك قلیجی
خوفندن كلمهٔ شهادتی لسانلری اوزره اجرا ایتمكله انك نورنی ایشقلندردیلر
اول مقداركه قتلدن امین اولوب عمرلرین كیچردیلر اما اولومدن صكره نور اقرارلری
منطفی اولوب ندامت وحسرت وسخط وعقوبت ظلماتنده قالورلر اَوْ كَصَيِّبٍ مِنَ السَّمَاءِ
یا اول منافقلرك حالی كوكدن اینمش قبه دمله‌لی یغمور صاتشانلرك حالی كیبیدر
فِيهِ ظُلُمَاتٌ كه اول یغمور ایچنده بولتك وانك قات قات ولمسنك وكیجه‌نك قرنلقلری
وار وَرَعْدٌ وكوك كورلدیسی دخی وَبَرْقٌ وشمشك دخی يَجْعَلُونَ اَصَابِعَهُمْ
فِي اٰذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ اول یغمور صاتشانلر یلدرملرك اوازی قورقوسندن
برمقلرین قولاقلرینه طیقرلر حَذَرَ الْمَوْتِ اولمك قورقوسندن صاقنمق ایچون
وَاللّٰهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ وایمانه كامیانلرك افعال واقواللرین خدای لایزالك
علمی قابلمشدر يَكَادُ الْبَرْقُ یقلشوركه شمشكك ایشغی يَخْطَفُ اَبْصَارَهُمْ
كوزلرین قپر كُلَّمَا اَضَاءَ لَهُمْ هر كاه كه كندولره ایشغ ویرور مَشَوْا فِيهِ اول
ایشغده یورودلر وَاِذَا اَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وقچن اوزرلرینه قرنلق اولور متحیر
دوردلر وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ واكر حق سبحانه وتعالی انلرك سمع وبصرلرینك كیتمسین
ایستیدی لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَاَبْصَارِهِمْ البته ایشتمكلرین وكوزلرین نابود قیلوردی
اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ تحقیقا كه تنكری هر نسنه اوزره توانادر بلكه حق جل وعلا
منافقلرك حالنی شول كیمسنه‌لرك حالنه تشبیه ایتدیكه برقرنلق كیجه ده برشدتلی
یغموره صاتشه‌لر كه انك ایچنده قرنلقلر ورعد وبرق اولوب یلدرمك اوازی
قورقوسندن برمقلرین قولاقلرینه طیقرلر تا كه مونك قورقوسندن صاقنه‌لر هر كاه
كه شمشك ایشغ ایدیو یورودلر وقچن قرنلقلر اولور متحیر دوردلر بو تشبیه انلره اول
مناسبتله اولدیكه دین اسلام رحمت اولدوغیچون یغموره بنكزر واهل نفاق
اوزره مشقتلو اولان تكالیف شرعیه وترك ریاست وادیان قدیمه كیبی اشیا
یغمور ایچنده اولان ظلمات وبونلر اوزره منافقلرك زعمنه كوره ظلمات اطلاق اولندی

والا فی الحقیقه انلر نور محضدر و انلرك قودقولری رعد تشبیه اولندی و اهل اسلامه
اولان ظفر و غنایم برقه و ارباب کفر و نفاقه اولان وعید و تهدیدلر صواعقه که انلری
ایشتمك ایچون برمعلوین قولاقلرینه قیلارلر زیرا ایچنده اولان انلره موت قورقوسن
ویرور و هرکاه که فتوحات و غنایمك حصولی انلره ایشنغ ویرور دین اسلامی پسند
ایدرلر و فتی جهادلك و ریاضاتك زحمتلرینه کورنج قرنلقلری خیاللرینه کلور دین مستقیمك
سلوکندن منحرف اولورلر یا ایها الناس اعبدوا ربکم ای ادم اوغوللری پروردکارکزه
قوللق ایدك الذی خلقکم شول پروردکارکه سیزی یرتدی والذین من قبلکم و سیزدن
اول اولانلری دخی لعلکم تتقون شاید سیز اول عبادت سببیله اهل تقوی زمرهسندن
اوله سیز الذی جعل لکم الارض فراشا شول پروردکارکه سیزه زمینی دوشنمش دوشمه
کبی قیلدی تا که ایچنده آرام ایدوب اوزرنده حرکت ایده سیز والسماء بناء و کوکی
بر قالدرلمش سقف قیلدی وانزل من السماء ماء و کوکدن نیچوق فائدهلی صو ایندردی
فاخرج به من الثمرات درعقب اول صو بیلك سببیله یمشلرك و نباتاتك انواعن چیقردی
رزقا لکم سزکچون بر ییجیك نسنه فلا تجعلوا لله اندادا پس خدای ذوالجلاله قدرت
و تصرفده مانندلر قیلمك و ذات پاکنه لائق اولمیان اشبادن منزه ایدوب ناممکن
نسنهلری حقنده اعتقاد ایتمك وانتم تعلمون و حال بو درکه سیز بیلور سیزکیم عالمده
متصرف فلان کندو سیده در اصلا بر کیمسهنك ایجاد و تصرفده علاقهسی یوقدر وان
کنتم فی ریب مما نزلنا علی عبدنا و اکر قولمز محمد المصطفی اوزره ایندردکمز نسنهدن
برشك و شبههده ایدکوز فاتوا بسورة من مثله قرآنك مشابهندن بر مقدار
سوز کتورك وادعوا شهداءکم و محافل و مجالسکوده شعرادن و خطبادن حاضر
اولانلری معارضه ایتمك ایچون چیغرك من دون الله حق تعالادن غیری ان کنتم
صادقین اکر کرچك سویلنانلر ایدکوزکیم قولمز اوزره ایندردوکمز کلام قول بشردر
فان لم تفعلوا پس اکر معارضه ایتمز سیز ولن تفعلوا و هرکز ایتمیه سیز فاتقوا النار
پس جهنم آتشندن نفسکزی صاقندرك التی وقودها الناس والحجارة شول
اتش که یاقجق نسنهسی انسنك کفرهسی و کبریت طاشیدر اعدت للکافرین ایمانسیز
اولانلر ایچون اماده قیلندی وبشر الذین امنوا وعملوا الصالحات و ایمانه کلوب
کوزل ایشلر ایشلیانلری مژدهلندرکیم ان لهم جنات علی التحقیق کندولره درکوناکون
میوهلی باغلر تجری من تحتها الانهار اول باغلرك اشجاری التندن ایرماقلر اقر





کلما رزقوا منها هرکاه که بهشتیلر اول اشجاردن رزق ویریلورلر من ثمرة میوه مقوله
سندن رزقا بر ییجیك نسنه قالوا هذا الذی رزقنا من قبل دیرلر بو شول میوهدر
که بوندن اسبق دار دنیاده بزه رزق ویرلدی واتوا به و اول میوهیی ملائکه کرام
بهشتیلره کتوردیلر متشابها لون و صورتده دنیا میوهلرینه مانند اولدوغی حالده
اما چاشنیده مختلفدر برجنت میوهسنك هر برندن جمیع میوهلرك لذتی بولنور
ولهم فیها ازواج مطهرة و انلره بهشتده جمیع عیبدن پاکیزه اولمش خاتونلر وار وهم
فیها خالدون و انلر انلرك ایچنده علی الدوام اقامت ایتمشلر ان الله لا یستحیی تحقیقا
که تنکری تعالی ترك ایتمز و قیدی یوقدرکه ان یضرب مثلا ما بیان ایده بر مثل کتوردیلر
که یهود عنکبوت و سنکك ذکری اولنمسین قرانده ایشدیجك استهزا ایدوب دیدیلر بو
سوزلر ندرکه خدانك سوزی اوله پس حق سبحانه و تعالی بو ایتی یولدی کیم تنکری تعالی
ضرب مثلی ترك ایتمز و اکر ممثل به رنه اولورسه بعوضة سوری سنك فما فوقها پس اندن
یوقاروسی سینك و عنکبوت کبی فاما الذین امنوا پس فقی کلام مجیدده بر مثل کلورسه شول
کیمسهلرکه ایمانه کلدیلر فیعلمون انه الحق بیلورلر علی التحقیق کیم اول مثل درستدر
من ربهم پروردکارلرندن صادر اولمشدر واما الذین کفروا و اما شول کیمسهلرکه حقی
پوشیده قیلدیلر فیقولون ماذا اراد الله دیرلر تنکری تعالی نه ایستدی بهذا مثلا
بوبکله مثل اولدوغی حالده اما بیلمدیلرکیم حق سبحانه و تعالی عدلیله یضل به کثیرا اکفاد
و منافقلردن نیچوق کیمسهیی انکله ازغون قیلادر ویهدی به کثیرا و فضل و کرمیله
مؤمنلردن نیچوق کیمسهیه انکله دوغری یولی کوستورور وما یضل به الا الفاسقین
و هیچ بر کیمسهیی اول مثل سببیله ازغون ایتمز الا اول کروهی که حدودی تجاوز ایدیلر الذین
ینقضون عهد الله شول حدودی تجاوز ایدنلر که تنکرینك پیمانی بوزدیلر من بعد
میثاقه انی محکم ایتدوکدنصکره و اول عهد بنی اسرائیل اوزرینه ایدی النان عهددکه
اخرالزمان پیغمبرینه ایمان کتورهلر پس فاسقیندن مراد یهوددرکه عهدی بوزوب وفا
ایتمدیلر ویقطعون ما امر الله به ان یوصل دخی کسرلر شول نسنهیی که حق تعالی انك
بغلنمسنه فرمان ایتدی وار صلهء رحمدر و مؤمنلره یولداشلق ایتمکدر و پیغمبرلره متابعت
اولانلرشا که حق تعالی انلرك ایشلمسین انلره فرمان ایتدی و کندولره فرمانه مخالفت
ایدوب انلری یرینه کتورمدیلر ویفسدون فی الارض و یر یوزنده حقك مخالفتی سببیله
و هوای نفسك متابعتی سببیله فساد ایدرلر اولئك هم الخاسرون اول کروه کندولردر

دنیاده وعقباده اوتوزنلر كیف تكفرون بالله نیجه خدانك وحدانیتنی انكار ایدرسیز
وكنتم امواتا وحال بوكه سیز اولمشلر ایدكوز یعنی حیاتسیز بر اجسام ایدكوز علقه ونطفه
كبی فاحیاكم پس سیزی زنده قیلدی ثم یمیتكم صكره سیزی اولدررثم یحییكم
صكره نفخهٔ ثانیه ایله بر دخی سیزی زنده قیلادر ثم الیه ترجعون بعده جزا ایچون كندو
طرفنه دوندرلورسیز هو الذی خلق لكم اودر اول خدا كه محض قدرتله سزكیچون یراتدی
ما فی الارض جمیعا یرده هر نه كه وار طاغلر ومعادندن ونباتات وحیواناتدن
ثم استوی الی السماء صكره كوك سمتنه قصد ایتدی فسویهن سبع سموات پس انلری
بی قطور واعوجاج یدی كوك قیلدی وهو بكل شیء علیم وكندوسی هر نسنه یی كمال اوزره
بیلیجیدر واذ قال ربك للملائكة ویاد ایت اول وقتی كه پروردكارك یرده ساكن
اولان فرشته لره دیدی انی جاعل فی الارض تحقیقا كه بن یر یوزنده قیلیجی یم خلیفة
بر قائم مقام كه احكامی تنفیذ ایده وب ناقص اولان كیمسنه لری تكمیل ایده وبو قائم
مقام قیلمسی نه انكه عجزدن ناشی اولدی بلكه امت بلا واسطه فیضك قبولندن قاصر
اولدوقلری ایچون كندولره خلیفه تعیین قیلندی تا كه انك توسطیله فیض الهی كندولره یتشه
قالوا اتجعل فیها من یفسد فیها فرشته لر دیدیلر یرده قیلورمیسن شول كیمسنه یی كه ایچنده
فساد ایده ویسفك الدماء وقانلری دوكر ملائكهٔ كرام تنكری تعالی اوزره اعتراض
یوزندن بو سوزلری ایراد ایتمدیلر بلكه حقیقة الحاله فهم ایتمك ایچون انلری سویلدیلر
وبیلمدیلر كیم بو كونه نوعدن بو احوال صادر اولور یا لوح محفوظدن یا الهام الهیله حاصل
اولدی یاخود انس مقوله سن اجنه یه قیاس ایده وب دیدیلر كیم یرده بر نوع قیلورمیسن كه انك
ایچنده فساد ایده وب قانلری دوكرلر ونحن نسبح بحمدك وحال بوكه بیز حمدك مقارن
اولدوغی حالده سنی تنزیه ایدرز ونقدس لك وفرمانكه امتثال ایتمك ایچون نفسمزی
پاك قیلورز حاصل كلام بوكه بر مفسد كروهی خلیفه ایدرمیسن والحاله هذه بیز بیر معصوم
كروهز واوكونه ایشه بیز احق واولایوز قال انی اعلم ما لا تعلمون حق جل وعلا ملائكهٔ كرامه
جواب ویروب دیدی علی التحقیق بن بیلورم اول نسنه یی كه سیز بیلمزسیز وعلم ادم
الاسماء كلها وحق سبحانه وتعالی ادم علیه السلامه كه خلیفه اندن عبارتدر جمله مخلوقاتك
ادینی اوكرتدی ثم عرضهم علی الملائكة صكره اول اسمانك مسمیاتنی اول سوزلری
ایراد ایدن فرشته لر اوزره عرض ایتدی فقال انبئونی پس دیدی بكا خبر ویرك باسماء
هؤلاء بونلرك ادلرندن ان كنتم صادقین اكر كرچك سویلر ایدكوز بو سوزكزده

كیم نوع



كیم نوع بشردن خلافته بیز احق واولایوز قالوا ملائكهٔ كرام اول اسمالری بیلمیجك علی طریق
الاعتذار دیدیلر سبحانك سنی نقصاندن تنزیه ایدرز لا علم لنا بیزده هیچ بیلكی یوقدر
الا ما علمتنا مكر اول شیء كه سن بزه اوكرتدوك انك انت العلیم تحقیقا كه سن كندوك
هر نسنه یی كما هو حقه بیلن الحكیم ایشن كما ینبغی ایشلیان قال یا ادم انبئهم باسمائهم
حق سبحانه وتعالی حضرت ادمه دیدی بونلره بو مسمیاتك ادلرندن خبر ویر فلما
انبأهم باسمائهم پس اول محل كه ادم علیه السلام ملائكهٔ كرامه انلرك ادلرندن خبر ویردی
قال الم اقل لكم حق سبحانه وتعالی ملائكه یه عتاب یوزندن دیدی بن سیزه دیمدمی كیم
انی اعلم غیب السموات والارض بی شبهه بن كوكلرك ویرك پوشیده امورین بیلورم
واعلم ما تبدون واشكاره ایتدككوز نسنه یی بیلورم وما كنتم تكتمون وكیزلی قیلدغكوز
نسنه یی دخی واذ قلنا للملائكة اسجدوا لآدم ومذكور قیل اول وقتی كه فرشته لره
دیدك ادم علیه السلامه تحیت وتعظیم ایچون تواضع ایدك فسجدوا الا ابلیس
پس جمله ملائكه تواضع ایتدیلر الا عزازیل واوصح اقوال اوزره جان طائفه سندن ایدی
فرمانی قبول ایتمدوكی جهتدن حق سبحانه وتعالی انی ابلیس ایله ملقب قیلدی وانك معناسی
خدانك رحمتندن نا امید اولمقدر ابی واستكبر سجده كتورمكدن ممتنع اولوب
كندویی بیوك دوتدی وكان من الكافرین وحق تعالینك علم قدیمنده ابلیس ایمانه
كلمیانلرك زمره سندن ایدی وقلنا یا ادم ومحض كرمدن سویلدك ای ادم اسكن
انت وزوجك الجنة سن جفتكله كه حوادر بهشتده اقامت ایت وكلا منها رغدا
وجنتك میوه سندن چوق ییكك حیث شئتما قنده كه ایسترسیز ولا تقربا هذه
الشجرة وبو اغجه یعنی بغدای اغجنه یقلشمك فتكونا من الظالمین كه اكا یقلشمككوز
سببیله ستمكارلردن اولورسیز فازلهما الشیطان عنها پس ابلیس لعین حضرت
ادم وحوایی بهشتدن سوردردی فاخرجهما مما كانا فیه كه اولدقلری نعیم
وكرامتدن انلری طشره ایتدی اسناد اخراج شیطانه مجازدر زیرا حقیقتده انلری اخراج
ایدن ایزد ذو الجلالدر وقلنا اهبطوا وادم وحوایه وابلیسه دیدك جنتدن یره
اینوك بعضكم لبعض عدو اول حالده كه بربركوزه بو بلوككز دشمندر ولكم
فی الارض مستقر وسیزه یرده قرارگاه وار ومتاع الی حین وموت
محلنه دك سیزه برلنجك نسنه دخی وار فتلقی ادم من ربه كلمات پس حضرت ادم
علیه السلام پروردكارندن سوزلر الوب انكله عمل ایتدی واو سوزلر اشهر اقوال اوزره

بوددکه ربنا ظلمنا انفسنا وان لم تغفر لنا وترحمنا لنکونن من الخاسرین فتاب علیه
پس حق تعالی حضرت آدم اوزره توبه ایتدی یعنی آنک توبه سن قبول ایتدی انه هو
التواب الرحیم بی شبهه تکری تعالی کندودر قوللری اوزره مغفرتله مبالغه ایله دوتن
کندو قوللرین زیاده اسیرکیان قلنا اهبطوا منها جمیعا ینه آنلره دیدک جنتدن بالتمام
جمله اشغه اینوک فاما یأتینکم منی هدی پس اکر بنم طرفمدن ارسال رسل و انزال
کتب سببیله سیزه بر دلالت و بیان کلورسه فمن تبع هدای پس هر کیم دلالت و بیانمه
اویدی فلا خوف علیهم آنلر اوزنده قورقو اولور ولا هم یحزنون ونه آنلر غمناک
اولورلر والذین کفروا وکذبوا بآیاتنا وشول کیمسه لر که دلائل وحدانیتمزه قلبله ایمان
کتورمیوب لسانا دخی آنلری یلان دوتدیلر اولئک اصحاب النار اول کروه جهنم
آتشنک ایه لریدر هم فیها خالدون کندولر آنک ایچنده علی الدوام اقامت ایدیجیلر
یا بنی اسرائیل ای حضرت یعقوبک اوشاقلری اذکروا نعمتی خاطره کتوردک اول کمی
التی انعمت علیکم شول ایولک که بن اوزکزه آنی انعام ایتدم واوفوا بعهدی
وتوراتده حضرت پیغمبرک شاننده سزکله بغلادوغم پیمانه یرینه کتوردک اوف بعهدکم
پیمانکزه وفا ایدهم یعنی اعمالکزه کوزل جزا ویرورم وایای فارهبون وهردن اولملسم
بندن خوف ایدک وآمنوا بما انزلت وقرآنده ایندردکم شیئه ایمان کتوردک مصدقا
لما معکم سزکله اولان نسنه یه مصدق اولدوغی حالده یعنی توحیدده ووعد
ووعیدده قرآن عظیم الشان سزکله اولان کتب الهیه یه موافقدر پس سزه لازمدر که
انکا ایمان کتوره سز ولا تکونوا اول کافر به وانکا کفر ایدنلرک ایلروسی اولمک ولا
تشتروا بآیاتی ثمنا قلیلا وکتابمک آیاتنی یعنی توراتی آز بهایه تبدیل ایتمک
بو مقامده خطاب علمایه دوردکه رشوت الوب توراتک احکامنی تحریف ایدرلردی
ومحمد المصطفانک اوصافنی پوشیده قیلارلردی وایای فاتقون والبته بنم عقابمدن
صاقنوک ولا تلبسوا الحق بالباطل ودوغرولغی اصلی اولمیان نسنه ایله قارشدرمک
یعنی توراته یازیلان درست احکامی کنکوزدن پیدا ایتدککوز یلانلرله خلط ایتمکوز
وتکتموا الحق ودوغرولغی دخی صاقلمک وانتم تعلمون وحال بوکه سز قارشدرنی
وصاقلدیغی اولدوغکزی بیلورسز واقیموا الصلوة ونمازی ایاقلندرک یعنی اهل اسلام
قیلدوغی نمازی قیلک وآتوا الزکوة وانلر ویردوکی زکوتی ویرک وارکعوا مع
الراکعین ونمازی نماز قیلانلرله قیلک یعنی مسلمانلرک جماعتیله قیلک أتأمرون

الناس



الناس بالبر نیچون خلقه ایولک ایتمکه امر ایدرسز وتنسون انفسکم وکندو جانلرکزی
ایولک ایشلمسندن اونودلمش نسنه کبی ترک ایدرسز وانتم تتلون الکتاب وحال بوکه
سز توراتی اوقورسز افلا تعقلون پس نیچون بو قبیح ایشکزه تأمل ایتمزسز حضرت عبد الله
ابن عباسدن رضی الله عنهما مرویدرکه بو آیت مدینه ده اولان جهودلرک خاصلری
حقنده نازل اولدی اول محل که پیغمبره ایمان کتورنلره کیزلی دیرلردی کیم اولدوغکز حال
اوزره مداومت ایدک که کوزل طریق بودر و کندولر ایمانه کلمزلر ایدی واستعینوا
بالصبر والصلوة وطاعاتک اداسی اوزره اوروج ونماز ایله استعانت ایدک وانها
لکبیرة وتحقیقا که نماز بر یوکدر ودشوار ایشدر الا علی الخاشعین الا قورقیانلر
اوزره وانلر اهل ایماندرلرکه عبادت ایتمک اوزرلرینه کوچ دکلدر الذین یظنون انهم
ملاقوا ربهم شول قورقیانلرکه بیلورلر کیم علی التحقیق کندولر پروردکارلرینه کوریجیلردر
وانهم الیه راجعون دخی بیلورلر کیم بلا شبهه کندولر پروردکارلرینک جزاسنه
دونیجیلردر یا بنی اسرائیل اذکروا نعمتی التی انعمت علیکم تأکید ایچون مکرر
قیلندی وانی فضلتکم علی العالمین بونی دخی یاده کتوردک کیم علی التحقیق بن اجدادکزی
عصرلرنده اولان انس وجن اوزره تفضیل ایتدم بلکه کیم بو آیتلرده مخاطب اولان حضرتک
عصرنده موجود اولان یهود طائفه سیدر ونظم کریمده مذکور اولان احسانلر اجدادلرینه
اولمشدی لکن انلر بونلرک وجودلرینه سبب اولمغله حق سبحانه وتعالی اول نعمتلرله بونلرکه
اوزرینه امتنان ایلدی واتقوا یوما وبر کوننک عقاب وحسابندن خوف ایدک که
لا تجزی نفس عن نفس شیئا بر ایمانه کلمش جان بر کفر ایتمش جاندن بر آز نسنه اوده مز
ولا یقبل منها شفاعة ونه اول کافر جاندن بر دیلک قبول اولنور ولا یؤخذ
منها عدل ونه اندن بر عوض النور ولا هم ینصرون ونه اول کوننده کفار تکرینک
عذابندن منع اولنورلر واذ نجیناکم ویاد ایدک ای بنی اسرائیل اول وقتی کیم
اجدادکزی قورتردق من آل فرعون اقلیم مصر پادشاهینک توابعندن یسومونکم
سوء العذاب اشکنجه نک یمانی سزه ایریشدیرلرکه یذبحون ابناءکم اوغلانلرکزی
بوغازلرلر ویستحیون نساءکم وقزلرکزی خدمت ایچون صاغ قودیلر وفی ذلکم
وسبیو بو اوشاقلرک بوغازلنمسنده وقزلرک خدمت ایچون صاغ قالمالرنده بلاء
من ربکم عظیم پروردکارکوزدن بر اولو محنتدر واذ فرقنا بکم البحر انی دخی
یادکزه کتوردک که قلزم دریاسنی سببکزله یاردق اولدم که فرعوندن قچوب اوکلکزه

دریا کلوب ایردکزه دشمن عسکری دشمشدی فَأَنْجَيْنَاكُمْ درعقب اول عسکرك
شرندن سیزی قورتردق وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وفرعونك توابعنی صوده بوغدق
وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ وحال بوکه سیز انی باقردکوزکه نیجه سیز قورتلوب انلر صوده بوغلدیلر
مرویدرکه حق سبحانه وتعالی حضرت موسی علیه السلام فرمان ایتدیکه بنی اسرائیلی
دیار مصردن قالدرکوتور انلری کوتوردکدنصکره فرعون آگاه اولدی همان عسکر
بیشمارله اردلرنه دوشوب دریا کنارنده انلره یتیشجك محل حق سبحانه وتعالی
حضرت موسایه فرمان ایتدی کیم دریایه دکنکله اور حضرت موسی دریایی اکله
اوردقجه دریا اون ایکی قوری یول اچدی همان بنی اسرائیل اول یوللرده یوردیلر بعده
حضرت موسایه دیدیلر کیم قوردقلر بر مقدار مز بو یوللرده هلاك اولوب اندن
خبریمز اولمیه حق سبحانه وتعالی کمال کرمندن یوللر اراسنده حجاب اولان صولرده
پنجره‌لر اچدی تاکه بری برینه سویلشوب کوردشه‌لر بعده فرعون محل معهوده کلیجك
دریاده اچلمش یوللر کوردی بلاتوقف عسکریله اول یوللرده سلوك ایتدی چون
بنی اسرائیل او برطرفه عبور ایتدیلر وفرعون لشکریله دریانك اورته‌سنده بولندی
دریا کما کان اولوب فرعون واتباعی غرق اولدی بنی اسرائیل بو معجزه‌یی باهره‌یی مشاهده
ایتدوکلرندنصکره حضرت موسی توراتی کتورمکه طور طاغنه کیدیجك سامرینك
اغواسیله بوزاغویه عبادت ایتدیلر نته که حق تعالی اندن خبر ویروب بیوردی وَإِذْ
وَاعَدْنَا مُوسَى دخی یاد کزه کتورك اول وقتی که توراتی ویرمك ایچون حضرت موسایه
وعده ایتدك واو طور طاغنه کلمکه بزه وعده ایتدی أَرْبَعِينَ لَيْلَةً قرق کیجه یعنی
بو مدت منقضی اولدقدنصکره توراتی ویرمسنی کندویه وعده ایتدك ثُمَّ
اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ پس موسی علیه السلام طور طاغنه کیتدکدنصکره بوزاغو
معبود ایدندکوز وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ وحال بودرکه بو ایشده سیز ستمکارسز ثُمَّ
عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ پس اول باطل عبادتی ایتدکوزدنصکره توبه‌کزی
قبول ایدوب کناهکوزدن واز کچدك لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ تاکه سیز اولنان عفوك
نعمتنی بیلوب شکر ایده سیز وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ دخی یاده کتورك اول وقتی که
حضرت موسی علیه السلام توراتی ویردك وَالْفُرْقَانَ وحقی باطلدن ایرن نجی دخی
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ تاکه سیز دوغرو یوله یول بوله سیز وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ دخی اول وقتی
مذکور ایلك که حضرت موسی عجله عبادت ایدن طائفه‌سنه سویلدی يَا قَوْمِ ای بنم قومم

انکم



إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ تحقیقا که سیز کندو جانلرکزه ستم ایتدکوز بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ
بوزاغوی معبود ایدنمکلکوز سببیله فَتُوبُوا إِلَى بَارِئِكُمْ پس عدمدن وجوده سیزی
کتوردن خدایه نقض عهددن دونك فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ اندنصکره جانلرکزی قطع ایتمکله
اولدرك ذَلِكُمْ اول اولدرمك نفسکزی خَيْرٌ لَكُمْ سیزه خیرلودر عِنْدَ بَارِئِكُمْ یارادن قتنده
فَتَابَ عَلَيْكُمْ بو ایشی اکر ایشلرسیز اوزدکزه حق تعالی مغفرتله دونر إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ
تحقیقا که تکری تعالی کندو قوللری اوزره مغفرتله رجوع ایدن الرَّحِيمُ توبه کارلره
زیاده مهربانلك ایدن وَإِذْ قُلْتُمْ دخی خاطرکزه کتورك اول وقتی که دیدکوز یعنی اختیار
حضرت موسایله طور طاغنه کیدن یتمش کیمسنه خدانك کلامن ایشتمکله ایشتدوکلرندن
صکره سویلدیلر يَا مُوسَى لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ ای موسی بیز سنه اکا تصدیق ایتموزکیم حجاب
اردندن ایشتدوکمز سوز ازدن ذو الجلالك سوزیدر حَتَّى نَرَى اللَّهَ جَهْرَةً تکرییی کوزمزله
اشکارا کورمینجه فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ پس کوکدن اینان اتش اول اختیارلری
یتمش کیمسنه‌کزی الدی وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ وحال بوکه اکا سیز باقرسیز منقولدرکیم
اول صاعقه کوکدن کلمشدر مهیب آواز ایدی چون جماعت مزبوره انی ایشتدیلر یردن
هلاك اولدیلر حضرت موسی علیه السلام انلره بقوب دیدی یا الهی بنی اسرائیله بن نه
جواب ویرورم که جمله اختیارلری قیرلدی حق سبحانه وتعالی لطف وکرمندن انلری احیا
ایتدی نته که بیوردی ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ صکره سیزی زنده قیلدق مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ
صاعقه ایله اولدکوزدنصکره لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ تاکه سیز حق سبحانه وتعالینك نعمتلرینه
اعتراف ایله سیز کیم بعد الموت سیزی احیا ایدوب لطف وکرمنه مظهر قیلدی وَظَلَّلْنَا
عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ واوزدکزه بولتی سایبان قیلدق تاکه آفتابك زحمتن چکمیه سیز
وبو نعمت انلره اول زمان واقع اولدیکه تیه صحراسنده قرق ییل قالوب کندولرله نه خیمه
ونه سایه بان وار ایدی وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوَى واوزدکزه ترنجبینی وسلوی
قوشنی ایندردك عند البعض سلوی بلدرجین قوشیدر كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ
سیزه روزی قیلدوغمز پاکیزه نسنه‌لردن ییکوز وَمَا ظَلَمُونَا وبو نعمتلرك شکرین ادا
ایتمه‌مکله بزه ستم ایتمدیلر وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ولیکن کندو جانلرینه
ستم ایدرلردی وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ ویاد کزه کتورك اول وقتی که سیزه
دیدك بو کویه یعنی بیت المقدسه کیرك فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ پس انك میوه‌سندن
وطعامندن ییکك قنغی یرده که ایسترسکوز رَغَدًا بر فراغتله یمك وَادْخُلُوا الْبَابَ

کوزدن

سجدا وانك قاپوسندن سجود ايدرك كوزحالده كيركز وقولوا حطة وسويلكوز
مطلوبمز حطه در يعنى كناهلرمزك صالنمسى نغفر لكم خطاياكم كناهلركزى سيزه
بارلغارز وسنزيد المحسنين ودخى شبهه ايولك ايشليانلره ثوابى ارتررز فبدل
الذين ظلموا قولا غير الذى قيل لهم پس جانلرنه ستم ايدنلر كندولره سويلنان
سوزدن اوزكه برسوز كتورديلر يعنى حق تعالى انلره فرمان ايتديكيم حطه سويلك
انلر حطا سمقاثا ديديلر يعنى مطلوبمز قزل بغدايدر فانزلنا على الذين ظلموا پس
ستم ايدنلره اوزره ايندردك رجزا من السماء كوكدن بر اشكنجه بما كانوا يفسقون
حدى كچمكلرى سببيله واول اشكنجه طاعون ايدى مرويدركه بر ساعتده انلردن
يكرمى دورت بيك ادم قرلدى واذ استسقى موسى لقومه وياده كتورك اول وقتى
كه موسى عليه السلام قبيله سيچون صوبى ايستدى اولدم كه تيه صحراسنده صوسز
اولديلر فقلنا اضرب بعصاك الحجر پس كندويه ديدك اى موسى دكنككله
طاشه اور واول طاش بر مربع طاش ايدى جرمى انسان باشى قدر كلوردى حق سبحانه
وتعالى انى جنتدن موسى عليه السلامه كوندردى فانفجرت منه اثنتا عشرة عينا
پس دكنككله انى اوردى اندن اون ايكى كوز صو بنى اسرائيلك اسباطى صاييجه
اچلدى قد علم كل اناس مشربهم تحقيقا كه هر سبط ايچجك يرنى بيلدى كلوا و
اشربوا من رزق الله انلره ويلدك تنكرى تعالى سيزه روزى قيلدوغى من
وسلوادن ييك دكوزلرك صوبندن ايچك ولا تعثوا فى الارض ويرده حدى
تجاوز ايتمك مفسدين برماز ايشلجيلر اولدغكوز حالده واذ قلتم يا موسى
وياد ايدك اول وقتى كه ديدكوز اى موسى لن نصبر على طعام واحد بر درلو ييجك
اوزره قتلنمزوز ويجكلرى اكرچه من وسلوا ايدى واو متعدددر لكن مكرر اولدوغيچون
انى طعام واحد صايديلر فادع لنا ربك پس پروردكاركه بزم ايچون دعا ايت
يخرج لنا قدرتيله بزم ايچون چيقارسون مما تنبت الارض ير بتوردوكى اشيادن
من بقلها بيرك ترەسندن وقثائها وخيارندن وفومها وبغدايندن يا صرمصاقندن
وعدسها ومرجمكندن وبصلها وصوغانندن قال حضرت موسى سويلدى اتستبدلون
الذى هو ادنى بالذى هو خير نيچون واقعده الحق اولان نسنه يى اعلى اولان نسنه
يرينه ايسترسز يعنى نيچون من وسلوايى مذكور اولان نباتاته تبديل ايتمكه طالب
اولورسز اهبطوا مصرا ارض مقدسەدن بر شهره اينوك فان لكم ما سألتم



كه بو شبهه طلب ايتدككوز شيئى سيزه حاصلدر وضربت عليهم الذلة والمسكنة وخوارلك
ودخى فسلالك اوزرلرينه اورلدى يعنى كندولره ملازم اولدى وباءوا بغضب من الله وحق
تعالانك خشمنه مستحق اولديلر ذلك مذكور اولان خوارلك وبيچارەلك وخشم بانهم
اول سببيلەدركه انلر كانوا يكفرون بايات الله خدا ايندەكى تورات آيتلرينه كفر
ايدرلردى ويقتلون النبيين بغير الحق وناحق يره پيغمبرلرى اولدررلردى زيرا
حضرت يحيى وزكريا وشعيايى وغيرلرينى بر كناهلرى ثابت اولمامش ايكن قتل ايتديلر
ذلك مذكور اولان كفر وقتل بما عصوا ايتدوكلرى عصيان سببيله وكانوا يعتدون
وحدود شرعيەيى تجاوز ايتمكلريله انلردن صادر اولدى ان الذين آمنوا تحقيقا
شول كمسنەلركه لسانله تصديق كتورديلر يعنى محمد المصطفانك دينيله تدين ايدنلر انلردن
مخلص اولانلر واهل نفاق اولانلر كمسنەلر والذين هادوا وشول كمسنەلركه دين
يهود ايله تدين ايتديلر والنصارى وحضرت عيسانك ملتى اوزره اولانلر والصابئين
ونصارانك ومجوسك اراسنده اولان كمسنەلر من آمن بالله واليوم الآخر وعمل
صالحا مزبور اولانلردن هر كيم وجه لايق اوزره خدايه و روز جزانك وقوعنه تصديق
كتوردى وكوزل عمل ايشلدى فلهم اجرهم عند ربهم انلرك اجرلرى حاصلدر پروردكارلرى
قتنده ولا خوف عليهم ونه اوندلرينه قورقو اولور ولا هم يحزنون ونه حزن ومحنتده انلر
غمناك اولورلر واذ اخذنا ميثاقكم وياده كتورك اول وقتى كه حضرت موسايه اتباع
ايتمكه وتوراتك احكامنى قبول ايتمكه عهد وپيمانكزى الدق ورفعنا فوقكم الطور
وطاغى اوستكزه قالدردق تاكه عهد وپيمان ويردكوز مرويدركه چون حضرت موسى بنى
اسرائيله توراتى كتوردى انك ايچنده اولان تكاليف شاقه يى اوقوديلر اوزرلرينه اغر
كلوب قبولندن ممتنع اولديلر حق جل وعلا حضرت جبرئيله فرمان ايتديكيم طور طاغنى
اوستلرينه قالدره چون اوزرلرينه انى قالدردوب سايبان كبى قيلدى توراتك احكامنى
قبول ايتديلر وحق تعالى انلره بيوردى خذوا ما آتيناكم بقوة سيزه ويردوكمز احكامى
جد وجهد ايله الك واذكروا ما فيه وايچنده اولان ثواب وعقابى خاطره كتورك
لعلكم تتقون تاكه معاصيدن سيز صاقنەسيز ثم توليتم من بعد ذلك پس اول
عهد وپيمان ويردككزدن صكره فرماننمدن يوز چويردكوز فلولا فضل الله عليكم
ورحمته پس تنكرى تعالانك احسان ومرحمتى اوزركزه اولمسيدى لكنتم من
الخاسرين البته اوتوزنلردن اولوردكوز ولقد علمتم الذين اعتدوا وتحقيقا بيلديكوز

شول کیمسنه‌لری کیم داود علیه السلام عصرنده فرمان الهی‌یه مخالفت ایتدیلر منکم
سیزلک جماعتکوزدن فی السبت جمعه ایرتسی سنده انلره فرمان اولنمشدیکیم جمعه
ایرتسی سنده بالق صید ایتمیه‌لر بعده فرمانه مخالفت ایدوب صید ایتدیلر فقلنا لهم
پس انلره دیدک کونوا قردة خاسئین خوار و حقیر میمونلر اولک فجعلناها نکالا
پس بز اول مسخ و عقوبتی بر منع ایدر عبرت قیلدق لما بین یدیها وما خلفها
انلرک عصرنده حاضر اولانلره و انلردن صکره کلانلره وموعظة للمتقین و پرهیزکار
اولانلره بر پند و نصیحت بو قصه‌نک بیانی سوره اعرافده کلور ان شاء الله واذ قال
موسی لقومه و یاد که کتورک اول وقتی کیم موسی علیه السلام قبیله‌سنه دیدی ان
الله یأمرکم ان تذبحوا بقرة علی التحقیق ایزد ذوالجلال سیزه فرمان ایدر که بر اینک
بوغازلیه‌سیز بلکل بو حکایتک مبدای کلجلک ایتدرکه واذ قتلتم نفسا فیها ایتدر
لیکن بو ایتلرده انلرک مساویلری مبین اولدوغیچون تقدیم اولندی مرویدر که
بنی اسرائیلده بر دولتمند پیر وار ایدی انک قرنداشی اوغلی میراثنه طمع ایتدوکی
جهتدن انک اوغلی اولدروب شهرک قاپوسنده انی صالدیلر در عقب خلقدن
قاتلنی دعوی ایتمکه باشلدیلر حق سبحانه و تعالی بنی اسرائیله فرمان ایتدیکه بر اینک
بوغازلیوب انک بر مقداریله انی اوره‌لرکه زنده اولوب قاتلندن خبر ویره حضرت موسی
فرمانی انلره تبلیغ ایدیجک قالوا اتتخذنا هزوا دیدیلر ایا سن بزی مسخره‌لکه
الور سن بز سندن قاتلک خبرین سؤال ایدرز سن بزه دیرسن که اینک بوغازلیکوز
قال اعوذ بالله ان اکون من الجاهلین حضرت موسی دیدی تنکری تعالایه صیغنورم
اندنکه نادانلرک زمره‌سندن اولیم قالوا ادع لنا ربک دیدیلر ای موسی
پروردکارکدن بزم ایچون طلب ایت یبین لنا ما هی بزه بیان ایتسون کیم اول
اینک نه اصل نسنه‌در که بو خاصیت انده بولنور قال انه یقول حضرت موسی علیه السلام
دیدی بتحقیق که حق سبحانه و تعالی سویلر انها بقرة بی شبهه اول اینک بر اینکدر که
لا فارض نه قوجه‌در که عملدن قالمش اوله ولا بکر و نه بتشمه‌مش بر بکردر عوان بین
ذلک پیرلک و جوانلک اراسنده اورته‌در فافعلوا ما تؤمرون پس فرمان اولندیغکوز
نسنه‌یی ایشلیکوز قالوا ادع لنا ربک دیدیلر بزم ایچون پروردکارکه دعا ایت یبین
لنا ما لونها انک رنکی نه اولدوغن بزه بیان ایتسون قال انه یقول حضرت موسی
دیدی علی التحقیق که خدا عز و جل دیر انها بقرة صفراء بی شبهه اول اینک بر صاری





اینکدر فاقع لونها رنکی غایتله صاریدر تسر الناظرین کوزلرنکندن کندویه باقنلری
فرحناک قیلر قالوا ادع لنا ربک بردخی دیدیلر پروردکارکه دعا ایت یبین لنا ما هی
اول اینک نه اولدوغن بزه بیان ایتسون ان البقر تشابه علینا تحقیقا که اینکلر اوزریمزه
مشتبه اولدی دیر اصاریلکله و اورته یاشلکله متصف اولان اینک چوقدر وانا ان شاء
الله لمهتدون و بی شبهه تنکری تعالی ایستر ایسه بز بوغازلنجق اینکه یول بولیجیلرز مرویدرکه
حضرت پیغمبر صلی الله علیه و سلم بیوردیکه بنی اسرائیل ان شاء الله دیمسیدیلر بوغازلنجق اینکه
قیامته دک یول بولمازلردی قال انه یقول حضرت موسی دیدی بی شبهه خدای متعال
دیر انها بقرة علی التحقیق اول اینکدر لا ذلول تثیر الارض نه رام اولنمشدرکه جفت سوزله
یری قارشدره ولا تسقی الحرث و نه اکینی صو ویردر مسلمة جمله عیوبدن پاک
اولمش لا شیة فیها رنکنه مخالف ابحنده بر رنک یوقدر فجی بنی اسرائیل بو نشانلری
دکلدیلر قالوا الان جئت بالحق دیدیلر شمدی اینکک حقیقی وصفنی کتوردک
فذبحوها پس انکی پیدا ایدوب بوغازلدیلر وما کادوا یفعلون و یقلشدیلرکه اینکک
بهاسی اغر اولدوغیچون مأمور اولدوقلری ایشی ایشلمیه‌لر مرویدرکه بنی اسرائیلدن بر صالح
پیرک بر کوچک اوغلی وبر انکی وار ایدی بر سبزه زاره کوتوروب دیدی ما الهی بو انکی بن
سکا امانت ویردم اوغلم بیوک اولنجه بعده اول اینک اول مکانده بیوردی وصفات
مزبوره ایله متفرد اولمشدی فجی بنی اسرائیل تفتیش اولیانکک بوغازلنمسی متعین
اولدی اول پیرک اوغلندن و قادینسندن انی بوسنی دولسی التونله صاتون الدیلر
واذ قتلتم نفسا و یاد که کتورک اول وقتی کیم بر ادمی اولدردکوز بو کلام قصه‌نک
ابتداسیدر نته سابقده اکا اشارت اولندی فادارأتم فیها پس اول مقتولک شاننده
مخاصمه ایتدکوز والله مخرج وحق سبحانه و تعالی پیدا ایدیجیدر ما کنتم تکتمون
صاقلدوغکز شیئی فقلنا اضربوه ببعضها صکره دیدک اول مقتولی اینکک بر پاره‌سیله
اورک و اول پاره لسان یا قولاق ایدی یا اوزکه‌لری و هر تقدیر اورزدی فجی انکله انی
اوردیلر کوردیلر قان اقرک زنده اولوب کندویی اولدرانی سویلدی بنه میت دوشدی
کذلک یحیی الله الموتی نته که تنکری تعالی اول میتی احیا ایلدی جمله اولمشلری احیا
ایدر ویریکم ایاته و کمال قدرتنک دلیللرین سیزه کوستردر لعلکم تعقلون
تا که عقللکوز کامل اولوب بیله سیز کیم بر نفسک احیاسنه قادر اولان جمله نفوسک
احیاسنه قادردر ثم قست قلوبکم من بعد ذلک پس بو عظیم دلیلی مشاهده

ایندکلکوزدن صکره کوکللرکوز برك اولدی فهی کالحجارة پس انلر سختلکده طاش کبیدر
او اشد قسوة یاخود پرکلك جهتندن طاشدن زیاده برکدر وان من الحجارة لما یتفجر
منه الانهار وتحقیقا که طاشدن شول نوع واردر که اندن ایرمقلر صولر اقر وان منها لما یشقق
فیخرج منه الماء وبی شبهه کیم طاشدن شول قسم واردر که یاریلوب اندن صو چیقر
بکادلر کبی وان منها لما یهبط من خشیة الله وعلی التحقیق کیم اندن شول قسم واردر که
حق تعالانك قورقوسندن یوقاروده ن اشغه اینر وما الله بغافل عما تعملون
وحق سبحانه وتعالی هیچ غافل دکلدر سزلك ای یهود ایشلدکوز ایشدن افتطمعون
ان یؤمنوا لکم پس طمع ایدرمیسز ای رسول وای اهل ایمان که یهود سیزی تصدیق
ایدهلر وقد کان فریق منهم وحال بودرکه انلرك اسلافندن برکروه وار ایدیکه
یسمعون کلام الله خدانك سوزین ایشدرلر ثم یحرفونه صکره اول سوزی دوندرورلر
من بعد ما عقلوه انی فهم ایتدوکلرندن صکره وهم یعلمون والحالة هذه انلر بیلورلر
که ایتدوکلری ایشده افترا ایدیورلر واذا لقوا الذین آمنوا وقچن یهود طائفه سندن
منافق اولانلر اهل ایمانه صاتشورلر قالوا آمنا دیرلر بز تصدیق ایتدك که سزك حق
اوزره سزی وپیغمبرکوز اول پیغمبردرکه توراتده انکله مژده ویرلدی واذا خلا بعضهم
الی بعض وقچن بری بریله تنها اولورلر قالوا یهودیت اوزره قالنلر عتاب یوزندن
منافق اولانلره دیرلر اتحدثونهم بما فتح الله علیکم نیچون اهل ایمانه خبر ایدرسز
اول نسنه دن یعنی محمد المصطفانك نعتندن که تنکری تعالی سزه توراتده بیان
ایتدی لیحاجوکم به عند ربکم تا که انکله پروردکارکز قتنده اوزرکزه احتجاج
ایدهلر یعنی انلری اندن اکاه ایتدکوز تا که خدادن اوزرکزه اینانك کتابك قولیله
سزی الزام ایدهلر افلا تعقلون پس نیچون فهم ایتمزسز که انلر انکله سزه خصومت
ایدرلر اولا یعلمون ایا یهود تفکر ایدوب بیلمزلرکیم ان الله یعلم ما یسرون وما
یعلنون بلاشبهه حق جل وعلا کیزلی قیلدوقلری شیئی واشکارا ایتدوکلری نسنه
بیلور پس نیچون کفری اخفا ایدوب اسلامی اشکارا ایدرلر ومنهم امیون
ویهوددن نه اوقومش ونه یازمش برجماعت وار لا یعلمون الکتاب توراتی
بیلمزلر ونه ایچنده اولان نسنه لرده معرفتلری وار الا امانی لیکن اوزولر یعنی
توراتی تحریف ایدن مبطللردن الدقلری یلانلری انجق اعتقاد ایدرلر وان هم الا
یظنون وانلر بر نسنه دکلدرلر الا بر کمان ایدرکوهدرلر هیچ علملری یوقدر فویل

نصف الحزب

للذین



للذین پس عذاب ومحنت اولسون شول کیمسنه لره که یکتبون الکتاب بایدیهم محرف اولان
نسنه یی اللریله یازرلر ثم یقولون هذا من عند الله صکره دیرلر بو یازلمش شیء خدانك
قتندندر بو ایشی ایشلرلر لیشتروا به ثمنا قلیلا تا که انکله براز بها پیدا ایدهلر
یعنی توراتك احکامن تحریف ایدرلر تا که انك سببیله دنیای دنیه نك متاعندن
برشیء حاصل ایدهلر واول شیء اکرچه ذاتنده چوق شیء ایسه ده لکن کندولره اماده اولنان
عذابه نسبت اولنجه غایتله براز نسنه عد اولنور فویل لهم مما کتبت ایدیهم پس جهنم
دره سی انلره اولسون اول نسنه دن اوتری که اللری یازدی وویل لهم مما یکسبون
واشکنجه نك اشدی انلره اولسون قزندوقلری شیئك جهتندن یعنی الدوقلری
رشوتلردن وقالوا لن تمسنا النار الا ایاما معدودة یهود دیدیلر جهنم
اتشی بزه دکمز الا صایلمش کونلر مقداری دیدیکیم بعض یهود دیدی بز قرق کون معذب
اولورز بوزاغویه عبادت ایتدوکمز کونلرك صاییجه وبعضلری دیدی دنیانك
مدتی یدی بیك ییلدر هر بیك ییل یرینه بر کون معذب اولورز قل اتخذتم عند
الله عهدا سویله یا محمد ایا بو دیدوککوز سوزه تنکرینك قتندن بر وعد
الدکوز فلن یخلف الله عهده حق جل وعلا وعده سنه خلاف ایتمز باوجود که حق
تعالادن بو کونه عهد صادر اولمدی ام تقولون علی الله ما لا تعلمون بلکه بیلمدوککز
شیئی تنکری تعالی اوزره افترا ایدوب سویلرسز بلی من کسب سیئة لفظ بلی
نفی ایتدوکلری نسنه یی که جهنمده چوق زمان مکث ایتمکدر وجه اعم اوزره اثبات
ایدر تا که قوللرین ابطال ایتمسنه دلیل کبی اوله یعنی انلر جهنمده دائما مقیم دکلدرلر
هر کیم بر بدلك قزندی واحاطت به خطیئته وکناهی اوزرینه مستولی اولدی
فاولئك اصحاب النار پس انلر جهنمك اهلیدر هم فیها خالدون کندولر
انك ایچنده علی الدوام اقامت ایدیجیلردر والذین آمنوا وعملوا الصالحات
وشول کیمسه لرکه ایمانه کلوب کوزل عمللر ایشلدیلر اولئك اصحاب الجنة انلر
بهشتك اهلیدر هم فیها خالدون کندولر انك ایچنده علی الدوام اقامت ایدیجیلردر
واذ اخذنا میثاق بنی اسرائیل ومذکور قیل اول وقتیکه یعقوبك اولادندن
عهد وپیمان الوب انلره سویلدك لا تعبدون الا الله تنکریدن اوزکه برشیئه
عبادت ایتمك وبالوالدین احسانا واتایه وانایه چوق ایولك ایدك وذی القربی
والیتامی والمساکین وسنك خصملغك ایه سی اولانلره واوکسزلره ویوقسللره دخی

وقولوا للناس حسنا وعامه اهل ايمانه كوزل سوز سويلك واقيموا الصلوة
واوزركزه فرض اولان نمازی ادا ايدك واتوا الزكوة واوزركزه فرض اولان مال زكوتی
ويرك ثم توليتم پس اول عهد وپيمانلر سزدن النددقدن صكره يوز چويردكوز الا
قليلا منكم الا سزدن از كمسنه كه اول عهد اوزره دورديلر وانتم معرضون وسز
بر قومسز كه عادتكوز طاعتدن ووفادن اعراض ايتمكدر واذ اخذنا ميثاقكم ويادكزه
كتورك ای يهود طائفه سی اول وقتی كه اجدادكزك پيمانني الوب كندولره سويلردك
لا تسفكون دماءكم بيری بيركزك قانني دوكمك ولا تخرجون انفسكم من دياركم
وجانكزه ياپيشمش اولان اقاربكزی وطنكزدن چيقارمك ثم اقررتم صكره اول
عهدلره اقرار ايدوب انی قبول ايتدكوز وانتم تشهدون وحال بوكه سز شهادت
ايدرسز كه اسلافكز بو عهدی ويرديلر ثم انتم هؤلاء اول عهددن صكره سز
اول كروه سز كه تقتلون انفسكم بيری بيركزی اولدورسز وتخرجون فريقا منكم
من ديارهم وسزدن بر بلوكی وطنلرندن چيقاردرسز تظاهرون عليهم بالاثم
والعدوان كناه وخشمله اوزرلرينه ارقه لشورسز مرويدركه مدينه ده يهوددن ايكی
قبيله وار ايدی بيری قريظه وبيری بنی النضير وهجرتدن اول انلر ايكی مشرك قبيله
وار ايدی بيری اوس وبيری خزرج قريظه اوسله اتفاق ايتمشلردی وبنی النضير خزرجله
پس اوس خزرج ايله جنك ايدرلردی قريظه وبنی النضير هر بيری اتفاق ايتدوكی قبيله يه
معاونت ايدردی لكن يهودك ايكی قبيله سندن بر كمسنه اسير اولدوقده انی
قورتارمغيچون ارالرندن شئ جمع ايدوب فكاك ايدرلردی حق تعالی بيوردی
وان ياتوكم اسارى تفادوهم واكر ديناشلركوز اسير اولدوقلری حالده سزه كلورلرسه
مال جمع ايدوب انلری خلاص ايدرسز وهو محرم عليكم اخراجهم بو كلام ما قبلنده
اولان كلامه متعلقدر يعنی عشيرتكزدن اولان كمسنه لری ديارلرندن چيقاردكز
وشان بودركه چيقارمقلری اوزركزه حكم ميثاق ايله حرام اولمشدر افتؤمنون ببعض
الكتاب پس توراتك بر مقدارينه يعنی اسيرلرك فدا ايتمه سنه ايمان كتوردرمسز
وتكفرون ببعض وبر مقدارينه يعنی قتل واخراجه كافر اولورميسز بوكونه ايشی اصلا مستحسن
دكلدر فما جزاء من يفعل ذلك منكم پس سزدن انی ايشليان كمسنه نك سزاسی بر نسنه
دكلدر الا خزی فی الحيوة الدنيا الا يقين صاغلغنده بر خوارلق ورسوايلك ويوم
القيمة يردون الى اشد العذاب ودوزخ اداده اشكنجه نك اشدينه دونمش قيلنورلر

وما الله



وما الله بغافل عما تعملون وحق سبحانه وتعالی ايشلدكوز ايشدن اصلا غافل دكلدر
اولئك الذين اشتروا الحيوة الدنيا بالاخرة اول كروه شول كمسنه لردركه جنتك
نعمتيله حيوة دنيويه يی صاتون الديلر فلا يخفف عنهم العذاب پس اشكنجه انلردن
يونكللنمز ولاهم ينصرون ونه انلر ياردم اولنورلر ولقد اتينا موسى الكتاب
وتحقيقا كه بز حضرت موسايه توراتی ويردك وقفينا من بعده بالرسل وموسادن
صكره پيغمبرلری پی اندرجه ويولدق يوشع وداود وسليمان عليهم السلام كبی سرورلر
واتينا عيسى ابن مريم البينات واشكارا معجزاتی مريم اوغلی عيسی عليه السلامه ويردك
وايدناه بروح القدس واكا جبرئيل عليه السلام ايله تقويه ويردك افكلما جاءكم رسول
ايا پس هر كاه كه سزه بر پيغمبر كلور بما لا تهوى انفسكم طبيعتلركوز ايستمدوكی نسنه ايله
استكبرتم تعظم ايدوب سركشلك ايدرسز ففريقا كذبتم صكره اول پيغمبرلردن
بر بلوكی محمد وعيسی عليهما السلام كبی سرورلری تكذيب ايتدكوز وفريقا تقتلون
وانلردن بر بلوكی يحيی وعيسی عليهما السلام كبی اعزه يی اولدردكوز وقالوا قلوبنا
غلف دخی يهود ديديلركه كوكلرمز غلاف ايچنده در پس كتوردكك سوزی فهم ايتمزوز
چون محمد المصطفانك ايمان كتوره مكلرندن نا اميد سز قيلمق ايچون بو كلامی ديديلر
حق سبحانه وتعالی سوزلرين رد ايدوب بيوردی بل لعنهم الله بكفرهم يعنی قلوبلری
اول سوزی تعقل ايدوب فهم ايتمكه خلقت اولنمشدر لكن كفرلری سببيله حق تعالی
كندولرين دركاه عزتندن دور قيلدی فقليلا ما يؤمنون پس غايتله از ايمان
كتوردلر يعنی توراتك جزئی احكامنه تصديق ايدرلر ولما جاءهم كتاب من عند الله
واول وقت كه تكرينك قتندن [كندولره] بر يارلمش شئ يعنی قران كلدی مصدق لما معهم
كه اول كتاب كندولرله اولان توراتك احكامنه تصديق ايدبجيدر وكانوا من قبل
يستفتحون على الذين كفروا وحال بودركه قران نازل اولمدن كفر ايدن كمسنه لر
اوزره يعنی عرب مشركلری اوزره فتح ونصرتی طلب ايدوب ديرلردی اللهم انصرنا بنبی
اخر الزمان المنعوت فی التورية فلما جاءهم ما عرفوا پس اول وقت كه كندولره
بيلدوكلری نسنه كلدی كفروا به انی تصديق ايتمديلر يعنی يهود طائفه سی سابقده
محمد المصطفانك پيغمبرلكنی حق بيلمشلردی لكن مرسل اولدقده عنادلرندن انی
تصديق ايتمديلر فلعنة الله على الكافرين پس خدانك رحمتندن دور اولمق حقی
تصديق ايتميانلر اوزره اولسون بئسما اشتروا به انفسهم غايتله يمان نسنه در

اول شئ كه جانلرين انكله صاتديلر واول شئ أن يكفروا بما أنزل الله كفر ايتمه‌لريدر
تنكرى تعالى ايندردوكى نسنه‌يه بغيا حسد جهتندن أن ينزل الله تنكرى تعالى
ايندردوكيچون من فضله كندو كرمندن على من يشاء من عباده كندو قوللرندن
ايستدوكى كيمسنه اوزرنه يعنى يهود حسد ايتديلر كه نيچون محمد المصطفانك اوزره
وحى وقرآن ايندى ديو اوزديمزه ايمندى فباؤا بغضب پس يهود خدانك خشمنه
دونديلر على غضب بر خشم اوزره ايند وكارى كفر وحسد جهتندن وللكافرين
عذاب مهين وخوار ايديجى اشكنجه ايمانسزلره در واذا قيل لهم آمنوا بما انزل
الله دخى يهوده سويلنور حق سبحانه وتعالى ايندردوكى نسنه‌يه ايمان كتورك
قالوا نؤمن بما انزل علينا ديرلر اوزديمزه ايندريلن نسنه‌يه ايمان كتوردوز و
يكفرون بما وراءه وتوراتدن صكره كلانه يعنى قرآنه كفر ايدرلر وهو الحق وحال بودر
كه قرآن درستلك ودوغرولقدر مصدقا لما معهم كندولره اولان كتابه
تصديق ايتمش ايكن قل سويله يا محمد توراته ايمان كتوردوز سويليانلره جواب ايدرم
فلم تقتلون انبياء الله من قبل ان كنتم مؤمنين پس نيچون بوندن اسبق
خدانك پيغمبرلرين اولدردكوز اكر توراته ايمان كتورمش اولسيدكوز زيرا توراته ايمان
كتوردن كيمسنه پيغمبرلرك قتلى اوزرنه جرأت ايتمز وبو ايش اجدادلرندن صادر
اولمغله كندولر اكا راضى اولوب فعلى اوزره عزيمت ايتدوكلريچون كندولره اسنا
اولندى ولقد جاءكم موسى بالبينات وتحقيقا كه حضرت موسى عليه السلام
اشكارا معجزه‌لرله سيزه كلدى ثم اتخذتم العجل صكره بوزاغويى معبود ايدندكوز
من بعده حضرت موسى طور طاغنه كيتدوكدنصكره وانتم ظالمون وحال بودر
كه سيز بوزاغويى معبود ايدنمكله ستمكارسيز واذ اخذنا ميثاقكم وياده كتورك
اول وقتى كه عهدكزى الدق ورفعنا فوقكم الطور واوستكزه طور طاغنى
قالدروب ديدك خذوا ما آتيناكم بقوة سيزه ويردوكمز نسنه‌يى يعنى توراتى
اهتمام تام ايله الك واسمعوا وفرمانبرلك ايشتمه‌سن ايشدك قالوا سمعنا ديديلر
قولاقله سوزكى ايشتدك وعصينا وقلبله فرمانكى قبول ايتمدك واشربوا فى قلوبهم
العجل وبوزاغونك محبتى كوكللرنه رسوخ ايتمش قيلندى بكفرهم جحود
وانكارلرى سببيله قل بئسما يأمركم به ايمانكم سويله يا محمد يمان ايشدر اول شئ
كه ايمانكوز انكله سيزه فرمان ايدر ان كنتم مؤمنين اكر توراته ايمان كتورجيلردكوز

زيرا مؤمن



زيرا مؤمن اولان كيمسنه ايمانى كندويه كفرله امر ايتمز وجهودلر بونا معقول اوصاف ايله موصوف
اولمشلر ايكن ديرلردى بهشت جاودان بزم اولسه كرك غير كيمسه اكا داخل اولماز پس حق جل
وعلا انلرى تبكيت ايتمك ايچون بيوردى قل يهودك دعواسنه مقابله سنده سويله يا محمد ان
كانت لكم الدار الآخرة عند الله خالصة من دون الناس اكر صوڭكى سراى سيزه يالكوز
اولورسه تنكرى قتنده سائر اصحاب مللدن ماعدا فتمنوا الموت پس اولمى ارزو ايدك ان
كنتم صادقين اكر كرچك سويليجيلر سيز بو سوزكزده كيم بهشت جاودان سيزه در زيرا
هر كيم على التحقيق بيلورده كندوسى اهل جنتدندر البته جنتى ارزو ايدر پس لازم كلوركه
سيز دخى موتى ارزو ايدرسيز انكچون كه موت اولمينجه جنته وصول ممكن دكل ولن يتمنوه
ابدا وهركز موتى آرزو ايتمزلر بما قدمت ايديهم اللرى ايلرو كوندردكى نسنه سببيله واو
قتل انبيا وتحريف تورات وتكذيب محمد المصطفى ونيجه نيجه قبايحدر والله عليم بالظا
لمين
وايزد ذو الجلال ستمكارلرك احوالنه داناندر ولتجدنهم احرص الناس على حيوة
وبى شبهه كيم يهودى صاغلق اوزره ادميلردن زياده حريصلو بولورسن ومن الذين
اشركوا واهل شركدن دخى يود احدهم بيرلرى سيودلو يعمر الف سنة بيك يل ياشمق
وما هو بمزحزحه من العذاب ان يعمر وشان بوكه چوق ياشمق جهنم اشكنجه سندن
انلرك بيرنى اوزاق ايديجى دكلدر والله بصير بما يعملون وحق عز وجل ايشلدوكلرى
نسنه‌يه بينادر پس اكاكوره سزالرين ويرور دمرويدركه عبدالله بن صوريا يهودى حضرت
رسول اكرمدن سؤال ايتديكيم قرآنله اوزركه كيم ايندر حضرت صلى الله عليه وسلم بيوردى
جبرئيل عليه السلام يهودى ايمدى بود سويلديكيم اول بزم دشمنمزدر كم بيزمله دشمنلك
ايتدى وانك بيوك دشمنلكى بودركه بر پيغمبرمز اوزرنه منزل اولوب اكا خبر ويرديكيم
بيت المقدسى بخت نصر خراب ايدجكدر پس بيز انك اولدرمسنه بر كيمسنه‌يى نذاردك
ايدوب كوندردك بابل شهرنده انى بولدى چون قتلنه مباشرت ايتمك ايستدى جبرئيل
اندن مدافعه ايدوب ديدى اوزركزه بونك مسلط اولمسى من عند الله ايسه اكا ضرر
يتشدرمكه قادر اولماز سيز واكر اوزركزه مسلط دكلدر نه سببله اولدرورسيز بعده
حق جل وعلا بو ايتى منزل ايدوب بيوردى قل من كان عدوا لجبريل سويله يا محمد هر كيم
تنكرينك دوستنه دشمن ايدى اول كيمسنه انصافدن طشره بر حركت ايتدى فانه نزله على
قلبك باذن الله كه بى شبهه حضرت جبرئيل قرآنى كوكلك اوزره خدانك فرمانيله
ايندردى مصدقا لما بين يديه اول حالده كه قرآن كندودن سندن ايلرو اينان كتب

سماویه یه تصدیق ایدیجیدر وهدی وبشری للمؤمنین وایمانه کلان کیمسنه لره دوغرو
یول کوستریجی وبهشت جاودانه مژده ویریجی من کان عدوا لله وملائکته ورسله
وجبریل ومیکال هر کیم تنکریه وفرشته لرنه وپیغمبرلرنه وبو ایکی مقرب فرشته یه دشمن
ایدی حق تعالی انکا معادات ایدر فان الله عدو للکافرین که علی التحقیق تنکری ایمان
سیزلره دشمندر رسل وملائکه یه دشمنلک ایتدوکلری ایچون ولقد انزلنا الیک آیات
بینات دخی تحقیقا که روشن نشانلر یعنی قرآن عظیم الشانی سکا ایندردک وما
یکفر بها الا الفاسقون وانلری بر کیمسه انکار ایدوب بوشیده بیلماز الا اول
کیمسه لر که خدانک فرمانن قبول ایتمیوب حدودی تجاوز ایدیلر اوکلما عاهدوا عهدا
ایا دخی یهود قسمی هر کاه که بر پیمان باغلرلر نبذه فریق منهم کندولردن بر کروه انی بوزدی
بل اکثرهم لا یؤمنون بلکه چوقلری توراته ایمان کتورمزلر ولما جاءهم رسول من عند الله
واول محل که خدانک قتندن کندولره بر کوندرلمش نبی کلدی که مصدق لما معهم
کندولرله اولان نسنه یه یعنی توراته تصدیق ایدیجی نبذ فریق من الذین اوتوا
الکتاب کتاب ویرلن کیمسنه لردن بر کروه صالدی کتاب الله وراء ظهورهم
تنکرینک کتابنی ارقه لری اردنه یعنی توراته نظر ایتمدیلر کانهم لا یعلمون
کویا که کندولر بیلمزلر کا اول تنکرینک کتابیدر واتبعوا ما تتلوا الشیاطین واویدیلر
شول نسنه یه که دیولر انی اوقور علی ملک سلیمان حضرت سلیمان علیه السلامک
پادشاهلکی عصرنده مرویدر کیم اجنه عالم بالادن بعض مغیباتی استماع ایدوب نیجه
یلانلر انکا قارشدروب منجملره تلقین ایدرلردی انلر دخی انی جمع ایدوب خلقه تعلیم ایدرلردی
بو ایش حضرت سلیمان علیه السلام عصرنده اشتهار بولدی بر حده دک که خلق اجنه یی
غیبک بیلمسنه نسبت ایتدیلر وحضرت سلیمانک پادشاهلکی بو ایش ایله قیام
بولمش دیو سویلدیلر وانس وجن وییلی انکله تسخیر ایدوب کام ایدر قالدیلر پس حق
سبحانه وتعالی حضرت سلیمانک عرضنی اوکونه ایشدن مبرا قیلوب بیوردی وما
کفر سلیمان وحضرت سلیمان علیه السلام کفر ایتمدی یعنی سحری تعلیم ایتمدی ولکن
الشیاطین کفروا ولیکن شیطانلر کفر ایتدیلر که یعلمون الناس السحر کیم معقوله نسنه
جادولکی اوکرتدردلر وما انزل علی الملکین ببابل دخی یهود اویدیلر بابل شهرنده
ایکی فرشته اوزرنه ایندرلن شیئه هاروت وماروت اول ایکی فرشته نک آدی
هاروت وماروتدر اخبارده کلمشدر که بو ایکی ملک آدمیلرک کنهکارلرنه طعن

ایدرلردی



ایدرلردی حق سبحانه وتعالی انلره بیوردی که بشر مقوله سنده نفس وهوا وار شیرزده
دخی انلر اولسیدی انلردن صادر اولان افعال کبی سیزدن دخی ممکن ایدی که
صدور ایده انلر بونی استبعاد ایدرلردی پس حق سبحانه وتعالی انلرک وجودنده
نفس بشریی ترکیب ایدوب حکومت ایچون کندولرینی یره بوزنه ایندردی بعده
زهره نام بر خاتونه عاشق اولدیلر انک اغواسیله شرب خمر وقتل نفسه وشرکه اقدام
ایتدیلر حق تعالی کندولرینی آسمانه چیقمقدن منع ایدوب دنیاده عذابلرین بو کونه
مقرر ایتدی که بابل شهرنده بر قویی ایچنده باش اشغه قیامته دک آصلمش اوله لر
وعلم سحری وجهتله بیلورلردی که زمان حکومتلرنده بعض جادولر نبوت دعوی ایلدیلر
انلرک دعواسنی ابطال ایتمک ایچون حق تعالی کندولره اول علمی معلوم قیلدی وما
یعلمان من احد واول ایکی ملک هیچ بر کیمسنه یه سحری اوکرتمزلر حتی یقولا انما نحن
فتنة انکا پند ونصیحت ایدوب سویلمینجه کیم بیز بر نسنه دکلز الا بر تجربه یوز هر کیم
بیزدن اوکرنوب اوکرندکنه عمل ایدرسه کافر اولور فلا تکفر پس سن کافر اولمه فیتعلمون
منهما ما یفرقون به بین المرء وزوجه اول نصیحتدن صکره بعض نابکارلر انلردن
اوکرنورلر شول نسنه یی که کشی ایله عورتنک اراسینی انکله ایرورلر وما هم بضارین
به من احد وجادولر هیچ بر کیمسنه یه انکله ضرر یتشترمزلر الا باذن الله مکر تنکری
تعالینک قضا وقدریله ویتعلمون ما یضرهم ولا ینفعهم وشول نسنه یی
اوکرنورلر که کندولره زیان ایدوب نفع ایتمز ولقد علموا لمن اشتریه وعلی التحقیق
یهود قسمی بیلدیلر شول کیمسنه یی که کتاب اللهی سحره دکشدی ماله فی الآخرة
من خلاق آخرتده انکا اصلا نصیب یوقدر ولبئس ما شروا به انفسهم ویمان نسنه در
اول شی که جانلرینی انکله صاتدیلر یعنی سحری تعلم ایتملری سببیله جانلرین نعیم
اخرویدن محروم قیلدیلر لو کانوا یعلمون بو ایشک قبحنی بیلورلر اولسیدیلر انکا مبتلا
ایتمزلردی ولو انهم آمنوا واکر یهود محمد المصطفانک نبوتنه تصدیق کتورسیدیلر
واتقوا وسحردن پرهیزکارلک ایتسیدیلر لمثوبة من عند الله خیر البته پروردکاردن
تنکری تعالینک ثوابی کندولره غیر نسنه دن یکرکدر لو کانوا یعلمون
بیلور اولسیدیلر که تنکرینک جزاسی خیرلودر اوکونه شیئدن یا ایها الذین
آمنوا لا تقولوا راعنا وقولوا انظرنا ای ایمانه کلان کیمسنه لر حضرت محمد المصطفی یی
مخاطب ایتدکلکوزده دیمکوز راعنا وسویلیکوز انظرنا مرویدر که صحابه کرام حضرتلری

سویلشدوکلرندم دیرلردی یارسول الله راعنا یعنی بیزی سوزده کوزت تاکه سویلدکلرک
کلامی فهم ایدهلم یهود دخی حضرته سویلشدوکلرندم بو سوزی ایراد ایدرلردی ولکن قصدلری
که بو سوز لغتلرنده بر شتمدر پس حق جل وعلا مؤمنلری راعنا لفظندن دیمسندن نهی
ایدوب انظرنا یعنی بزه باق لفظیله خطاب ایتمکله مامور قیلدی زیرا بو سوزده تلبیس قبول
ایتمز واسمعوا وکوزل دکلمک دکله کوز وللکافرین عذاب الیم وکافرلره در
دردناک اشکنجه ما یود الذین کفروا سیومز شول کیمسهلر که حقی بوشیدن قیلدیلر
من اهل الکتاب کتاب ایهلرندن یعنی یهود طائفهسی سیومز ولا المشرکین
واهل شرک دخی سیومزلرکه ان ینزل علیکم من خیر من ربکم اوزرکزه ایندرلمش قیلنه
هیچ بر ایولک ربکوزدن والله یختص برحمته من یشاء وایزد ذو الجلال کرم
واحساننیله ایستدوکی کیمسنهیی مخصوص قیلادر والله ذو الفضل العظیم وخدای
متعال اولو نعمتک ایهسیدر اوزکهسی دکل مرویدرکه یهود یا اهل شرک سویلدیلر
کوردم میسیز محمد یولداشلرینه بر نسنه فرمان ایدر صکره انک خلافیله امر ایدر حق
جل وعلا اول ایشک حکمتنی بیان ایدوب بیوردی ما ننسخ من آیة آیت مقوله
سندن هر نسنهیی که نسخ ایدرز یعنی انجنزه عمل ایتمیسنک حکمنی قالدررز
او ننسها یا انی اونتدررز یعنی کوکللردن انی محو ایدرز نأت بخیر منها او مثلها
عبادت ایدنلره اول منسوخ اولان آیتدن خیرلو یا انک کبی بر آیت کتوررز الم
تعلم ان الله علی کل شیء قدیر بیلمز میسن ای نسخه منکر اولان کیم تنکری تعالی
هر نسنه اوزره توانادر پس انکا دخی قادردرکه بر آیتی نسخ ایدوب اندن ایو یا انک
کبی بر آیت کتوره الم تعلم خطاب سرور کائناتهدر و مراد کندوسی وامتی یعنی
بیلمز میسن یا محمد سن وامتک کیم ان الله له ملک السموات والارض علی التحقیق
ایزد ذو الجلال کوکلرو یرلرک پادشاهلکی کندویه مخصوصدر پس هر نه ایستر
ایشلر وما لکم من دون الله من ولی وتنکری تعالادن اوزکه سیزه هیچ بر دوست
یوقدرکه اندن سیزه بر نفع یتشه ولا نصیر ونه بر یاردمجی که سیزدن بر ضرر دفع ایده
ام تریدون ان تسألوا رسولکم کما سئل موسی من قبل بلکه ایستر میسیز کوزدن
سؤال ایتمکه نته کم بوندن اسبق حضرت موسی سؤال اولندی بو آیت نازل اولدی
چونکیم یهود دیدیلر کرکدرکیم محمد المصطفی بزه بر کتاب کتوره نته کم موسی علیه
السلام کتوردی ومن یتبدل الکفر بالایمان وهر کیم کفری ایمان یرینه الورکه آیات





خداوندیه شک ایدوب غیرسن طلب ایدر فقد ضل سواء السبیل بی شبهه کیم اول
کیمسنه یولک اورتهسن آزدردی یعنی طریق حقدن منحرف اولوب آزغون اولدی ود
کثیر من اهل الکتاب کتاب ایهلرندن چوق کیمسنه یعنی احبار یهود محبت ایستدیلرکه
لو یردونکم سیزی قیلهلر من بعد ایمانکم کفارا ایمان کتوردکلوکوزدن صکره کافرلر
حسدا من عند انفسهم جانلری قتندن پیدا اولان حسددن اوتری من بعد ما
تبین لهم الحق دین اسلامک وقرآنک حق اولدوقلری کندولره آشکار اولدوقدن
صکره فاعفوا واصفحوا پس ای اهل ایمان انلرک قتالندن واز کچک وتعنیفلرندن
یوز دوندرک حتی یأتی الله بامره تنکری تعالی فرمانی کتورنه دک واو جنکاره اذنک
ویرلمسیدر واوزدلرنه جزیهنک اورلمسیدر ان الله علی کل شیء قدیر تحقیقا که خدای
لایزال هر نسنه اوزره توانادر بیننلودن انتقام المغه قادردر واقیموا الصلوة
ونمازک اداسنه محافظه ایدک واتوا الزکوة ومالکزک زکوتن ویرک وما تقدموا
لانفسکم من خیر ونماز وصدقه کبی ایولکدن جانلرکوز ایچون هر نه ایلرو کوندوررسیز
تجدوه عند الله انک ثوابنی خدانک قتنده بولورسیز ان الله بما تعملون بصیر
بی شبهه کیم حق جل وعلا ایشلدکلوکوز اشیایه بینادر یا ایتدوکز عمل صانع اولماز وقالوا
واهل کتابدن اولان یهود ونصاری دیدیلر لن یدخل الجنة الا من کان هودا او نصاری
بهشته هیچ بر کیمسه کیرمز الا اول کیمسه که یهودی ایدی یا نصرانی یعنی یهود دیدیلر یهود قسمندن
اوزکه بر کیمسه جنته کیرمز ونصاری دیدیلر نصاری طائفهسندن اوزکه بر فرد بهشته کیرمز تلک
امانیهم اول دعوی انلرک آرزولریدر قل هاتوا برهانکم سویله بو ایتدکلوکز دعوایه دلیلکزی
کتورک ان کنتم صادقین اکر دعواکوزده کرچک سویلیجیلر دکوز بلی یهود ونصاری نفی
ایتدوکی شیء اثبات ایدر یعنی بو مذکور اولان جنت وصفاتله متصف اولانلر جنته کیررلر نه
یهودیت ونصرانیتله متصف اولانلر بلی من اسلم وجهه لله هر کیم که خدانک طاعتنه
نفسنی تسلیم ایتدی وهو محسن وحال بوکه کندوسی کوزل عمللودر فله اجره عند
ربه کندویه ثوابی پروردکاری قتنده مقرردر ولا خوف علیهم ونه اوزرلرینه قورقو وار
ولا هم یحزنون ونه انلر غمناک اولورلر مرویدرکه نجران نصاراسندن بر کروه مدینهیه
کلوب دوسا یهود ایله مناظره ایدیلر هر بر طائفه دلائل عظام ایله اوبر طائفهنک
دینن ابطال ایتمکه سعی ایتدی بعده حق جل وعلا بو آیتله انلرک احوالنی بیان ایدوب
بیوردی وقالت الیهود لیست النصاری علی شیء ویهود قسمی دیدیلر ترسالر کروهی

بو درست نسنه اوزره دکلدرلر وقالت النصارى ليست اليهود على شيء ونرسايلر
يهود طائفه سی بر حقيقی نسنه اوزره دکلدرلر وهم يتلون الكتاب وحال بودرکه انلر
توراة وانجيلی اوقورلر كذلك شنرکه بونلر سويلديلر قال الذين لا يعلمون کتابی
بيلميانلر يعنی مجوس ومشرکلر کبی ديديلر مثل قولهم انلرک سوزی کبی که سويلديلر
يهود ونصارى حق اوزره دکلدرلر فالله يحكم بينهم يوم القيمة پس حق سبحانه وتعالى
ارالرنده روز قيامتده داورلک ايدر فيما كانوا فيه يختلفون اول نسنه ده که ايچنده
اختلاف ايدرلردی ومن اظلم ممن منع مساجد الله ان يذكر فيها اسمه دخی
کيمدر زياده ستملو شول کمسه دن که خدانک مسجدلرين منع ايتدی که خدانک آدی
انلرک ايچنده ذکر اولنه يعنی بر کمسه يه قومدی که خدانک مسجدلرنده خدايی ياد ايده و
عبادت قيله وسعى في خرابها وويرانه اولمغنه چالشدی اولئك مذكور اولان
کمسنه لر ما كان لهم انلره لايق اولمزدی ان يدخلوها اول مسجدلره کيرلر الا
خائفين مگر قورقمش اولدوقلری حالده مرويدرکه [illegible] بيت المقدسه سفر
ايدوب اهلنی قتل ومسجدين ويرانه ايتديلر بو آيت کريمه نازل اولدی حکم حق تعالى
انلره سزاوار کوردوکی نسنه يی تحقيق ايلديکه دولت اسلاميه ده هر ترسا که
بيت المقدسه کيدر قورقيله اکا داخل اولور لهم في الدنيا خزي مسجدلری خراب
ايدنلره بو جهانده جزيه ويرمک سببيله ذلت وخوارلق وار ولهم في الآخرة عذاب
عظيم واوبر جهانده انلره بر اولو اشکنجه وار مرويدرکه بر جماعت اوزره بيابانده
قبله نک جهتی مشتبه اولمغين اجتهاد ايدوب نماز قيلديلر بعده کندولره خطالری
ظاهر اولوب قبله وقلری نمازی قضا ايتمک ايستديلر حق جل وعلا بو آيتی نازل
ايدوب بيوردی ولله المشرق والمغرب وکونشک چيقيجق يری وباتجق يری تنکری
تعالى يه مخصوص ومملوکدر فاينما تولوا پس قنغی جهته که يوز دوندرسيز فثم وجه
الله انده در خدانک جهت طاعتی ان الله واسع بی شبهه حق عز وجل جوق عطالو
واولو مغفرتلودر عليم مسلمانلرک احوالنی ومصالحنه داناد وقالوا اتخذ الله ولدا
يهود ونصارى ديديلر تنکری نعم اوغل ايدندی يعنی يهود قسمندن بر کروه ديديلر
تنکری نعم حضرت عزيری اوغل ايدندی ونصارى طائفه سندن بر بلوک ديديلر
حضرت مسيحی اوغل ايدندی سبحانه اوغل ايدنمسندن ذات پاکی منزهدر
بل له ما في السموات والارض بلکه کوکلرده ويرده اولان قوامشيا کندويه مخلوق

ومملوکدرلر



ومملوکدرلر پس اهل زمين زمره سندن اولان عزير وعيسى عليهما السلام انک
مخلوقلرندندر مخلوق خالقه اوغل اولماز انکچونکه پدرله اوغل اراسنده مجانست
لازمدر وشتان ما بين الخالق والمخلوق كل له قانتون دوکلی مخلوقات فرمانينه
مطيع ومنقاددر بديع السموات والارض کوکلر ويری ابتدا ايجاد ايدن کندودر
واذا قضى امرا وقچن بر ايشن اولمسنه حکم ايدر فانما يقول له كن فيكون بو نوعدن
غيری بر نسنه ايمزکه اکا بر حاصل اول درعقب اول شيء وجوده کلور وقال الذين لا
يعلمون وبيلمکی ايه سی اولميانلر يعنی مشرکلرک جهله سی ديديلر لولا يكلمنا الله
نيچون تنکری بزمله سويلشمز او تأتينا آية يا نيچون صدقک اوزره دلالت ايدر
بر دليل بزه کلمز بو کلامی تکبر وعنادلری سببندن سويلديلر والا حقيقتده انلره چوق
دليللر کلمشدر كذلك قال الذين من قبلهم بو مشرکلرک ديدوکی کبی
کندولردن اسبق اولانلر ديديلر مثل قولهم بونلرک سوزنه ماننده که ديديلر
ارنا الله جهرة تشابهت قلوبهم بو مشرکلرک کوکلری وکندولردن اسبق اولان
معاندلرک کوکلری کورلکده متشابه اولدی قد بينا الآيات لقوم يوقنون تحقيقا
که دلائل قدرتی يقينه طالب اولان جماعته بيلدردک انا ارسلناك بالحق بی شبهه
کيم سنی يا محمد قرآنه مقارن يولالدق بشيرا مؤمنلره مژده ويرجی اولدوغک حالده و
نذيرا وکافرلره قورقوديجی ولا تسئل عن اصحاب الجحيم وياغمش اتشک اهلی
احوالندن صورلمزسن ولن ترضى عنك اليهود وهرکز يهود طائفه سی سندن خشنود
اولمازلر ولا النصارى ونه عيسويه طائفه سی دخی حتى تتبع ملتهم سن دينلرينه اويمينجه
قل اول وقت که هر کس ملتنی مدح ايدرسن سويله ان هدى الله هو الهدى تحقيقا که
تنکرينک يولی کوسترمسی کندودر يول کوسترمک اوزکه سی دکل ولئن اتبعت
اهواءهم دخی قسم اولسون کيم اکر يهود ونصارانک ارزولرينه پيرولک ايدرسن
بعد الذي جاءك من العلم بيلکيدن يعنی وحيدن سکا کلان شيدندنصکره
ما لك من الله من ولي ولا نصير تنکرينک عذابندن سکا هيچ بر قورتريجی دوست
بولنماز ونه بر يارديجی دخی بو آيتده صورتا خطاب سرور کائناته در لکن مراد
امتدر الذين آتيناهم الكتاب شول کمسه لرکه کندولره کتاب يعنی انجيلی ويردک
يتلونه حق تلاوته انی اوقورلر درست اوقومق کرک الفاظنی تحريفدن حفظ ايدوب
معناسن تدبر ايدرلر وانلرک مقتضاسيله ايشلرلر بو آيت اصحاب نجاشی شاننده در

اولئك يؤمنون به انلر اكا ايمان كتوردولر بو آيت اصحاب نجاشي شاننده نازل اولدي
كه حضرت جعفر بن ابي طالب ايله كيمه يه بولداش اولوب مدينهٔ منوره يه كلديلر ومن
يكفر به وشول كيمسه لر كه اول كتابه كفر ايدوب احكامن مغير قيلديلر فاولئك هم
الخاسرون اول كروه كندولر درا و توزنلر يا بني اسرائيل اي يعقوب اوشاقلري
اذكروا نعمتي بنم نعمتمي ياده كتورك التي انعمت عليكم شول نعمت كه اوزركزه واسلافكز
اوزره انعام ايتدم واني فضلتكم على العالمين واني دخي ياده كتورك كيم على
التحقيق اجدادكزي هم عصرلري اولان كيمسنه لر اوزره ايلرو دوتدم واتقوا يوما وبر كونك
عذابندن صاقنوك كه لا تجزي نفس عن نفس شيئا بر جان بر جاندن اوتري بر آز
نسنه اودهمز ولا يقبل منها عدل ونه اندن بر بدل قبول اولنور كه عذاب چكمسندن
بيرينه كچه ولا تنفعها شفاعة ونه بر ديلك كا نفع ويرور ديلكجي بولنسه وعلى تقديرده
ولا هم ينصرون ونه كفار يارده اولنورلر واذ ابتلى ابراهيم ربه بكلمات
ومذكور قيل اول وقتي كه حضرت ابراهيمي پروردكاري سوزلرله يعني اوامر ونواهيله
تكليف ايلدي فاتمهن پس حضرت ابراهيم عليه السلام اول سوزلري يرينه كتوردي
قال حق تعالى ابراهيمه ديدي اني جاعلك للناس اماما على التحقيق بن سني آدم
اوغوللرينه امام قيلجيم كه قوللري سكا اقتدا ايدهلر قال ومن ذريتي حضرت ابراهيم
ديدي نسلمدن دخي اماملر قيل قال حق تعالى كا جواب ويروب ديدي لا ينال
عهدي الظالمين امامت ورسالتم ستمكارلره دكمز يعني اولادكدن متقي اولانلره
امامت ورسالت دكر وانلردن ظالم اولان كيمسنه لره دكمز واذ جعلنا البيت مثابة
للناس وامنا وياده كتور اول وقتي كيم كعبه يي ادميلر ايچون ثواب وامنيت يري
قيلوب كندولره سويلدك واتخذوا من مقام ابراهيم مصلى دخي حضرت ابراهيم
عليه السلامه منسوب اولان مكاندن نماز قيلجق يير الك وعهدنا الى ابراهيم
واسمعيل وحضرت ابراهيم واسمعيله فرمان بويلدك كه ان طهرا بيتي خانهٔ مي بتلردن
ومعاصيدن پاك ايلك للطائفين انك چوره سنده دولانانلر ايچون والعاكفين
وعبادت ايتمكه اقامت ايدنلر ايچون والركع السجود ونماز قيلانلر ايچون واذ قال
ابراهيم رب اجعل هذا بلدا امنا وياد ايت اول وقتي كه حضرت ابراهيم عليه السلام
ديدي اي پروردكارم بو شهري بر امين شهر قيل وارزق اهله من الثمرات واهلني
ساكن اولانلره ميوه لردن روزي وير من آمن منهم بالله واليوم الآخر انلردن

شول



شول كيمسنه يه روزي وير كه خدانك وحدانيتنه وروز قيامتك اولمسنه ايمان كتوردي قال
حق تعالى ديدي ومن كفر وشول كيمسه كه كافر اولدي فامتعه قليلا اني بر آز مدت برخوردار
ايدرم ثم اضطره الى عذاب النار صكره اني دوزخك اشكنجه سنه ملزم قيلورم وبئس
المصير ويمان دونجك يردر جهنمك اشكنجه سي واذ يرفع ابراهيم القواعد من البيت
ومذكور قيل اول وقتي كه ابراهيم عليه السلام كعبه خانه سندن تملري قالدرردي واسمعيل
چونكه حضرت اسمعيل عليه السلامك بناده دخلي وار ايدي ابراهيم اوزره عطف اولندي زيرا
اسمعيل عليه السلام بنا محلنه حضرت ابراهيم عليه السلامه طاشي اوزادردي وبر قولده
هر بري بر سمتدن ياپردي وعلى كل تقدير چونكه بنادن فارغ اولديلر دست تضرعي قالدروب
ديديلر ربنا تقبل منا اي پروردكارمز بزدن عملمزي قبول ايت انك انت السميع
بي شك سن كندوك دعامزي ايو ايشدن العليم نيتلريمزي كما هو حقه بيلن ربنا اي
خداوندمز واجعلنا مسلمين لك دخي بزي سكا مطيع ومنقاد قيل يعني اولدوغمز حال
اوزره بزه ثبات واخلاص وير ومن ذريتنا امة مسلمة لك واولادمزدن دخي بر
كروهي سكا مطيع ومنقاد قيل وارنا مناسكنا وحج عبادتي ايرمجك يرلرمزي
بزه كوستر وتب علينا وعملمزده تقصيرمز واقع اولديسه اوزريمزه عفوله رجوع ايت انك
انت التواب بي كمان سن كندوكك معصيلرك توبه سن قبول ايدن الرحيم كنهكارلره
چوق مرحمت ايدن ربنا اي پروردكارمز وابعث فيهم وذريتمزدن اولان امت مسلمه
اراسنده كوندر رسولا منهم كندولردن بر پيغمبر كه يتلوا عليهم آياتك اوزرلرينه
آياتكي اوقور يعني دلائل توحيدي ونبوتي كندولره بيان ايدر ويعلمهم الكتاب
وقرآني كندولره اوكردر والحكمة ومعارف واحكامدن نفوسلرين تكميل ايدن
شيئي دخي اوكردر ويزكيهم وكندولرين شرائع واحكام ايله پاك قيلور انك انت
العزيز تحقيقا كه سن كندوك ايستدككك نسنه اوزره مقهور ومغلوب اولميان الحكيم
ايشي كما ينبغي محكم ايدن بلكه حق سبحانه وتعالى ابراهيم واسمعيل عليهما السلامك
دعالرين قبول ايدوب حضرت محمد المصطفاي كه حضرت اسمعيلك اولادندن ايدي
رسالت عامه ايله مرسل قيلدي پس حضرت صلى الله عليه وسلمك سوزي كه انا دعوة ابي
ابراهيم بوكا اشارتدر ومن يرغب عن ملة ابراهيم وكيمدر كه حضرت ابراهيمك ملتندن
يوز دوندرر بو كلام انكار واستبعاددر يعني هيچ بر كيمسه اندن يوز دوندرمز الا من
سفه نفسه مكر شول كيمسه كه جانن خوار و ذليل قيلدي ولقد اصطفيناه في الدنيا

وبلا شبهه حضرت ابراهیمی دنیاده عالم آراسندن خلیللك ایله برگزیده قیلدق وانه فی
الآخرة لمن الصالحین وتحقیقا کیم حضرت ابراهیم اوبرجهانده کوزل عمللولرك زمره
سندندر اذ قال له ربه اسلم یاد ایت اول وقتی که ابراهیمه پروردکاری سویلدی
قضا وقدریمه مطیع ومنقاد اول قال اسلمت لرب العالمین حضرت ابراهیم سویلدی
عالملرك پروردکارینه مطیع ومنقاد اولدم ووصی بها ابراهیم بنیه وابراهیم علیه
السلام ملت اسلامله عمل ایتمکه اوغوللرینه اصمرلدی ویعقوب وحضرت یعقوب علیه
السلام دخی اوغوللرینه انکله وصیت ایتدی ومضمون وصیتلری بوایدیکه یا بنی ان
الله اصطفی لکم الدین ای اوغوللریمز علی التحقیق تنکری تعالی دین اسلامی سزکوچون
برگزیده قیلدی فلا تموتن الا وانتم مسلمون پس اولمك الا اول حالده که سیز مسلمانلر
سیز یعنی اسلام اوزره بولنمه مداومت ایدك که سیزه موت کلدککده دین اسلام اوزره بولنه
سیز مرویدرکه یهود حضرت پیغمبره دیدیلر بیلمزمیسن کیم حضرت یعقوب اولجك کون
اولادینه یهودیتله اصمرلدی بوکلامی ایراد ایتدوکلرندن صکره حق جل وعلا بو آیتی منزل
ایدوب بیوردیکه ام کنتم شهداء اذ حضر یعقوب الموت بلکه حاضرمی ایدیکز چون
حضرت یعقوب علیه السلامه موتك اسبابی کلدی یعنی حاضر دکل ایدکوز اذ قال
لبنیه ما تعبدون من بعدی اولدم که اوغوللرینه سویلدی بندن صکره قنقی نسنه
لره سیز قالوا نعبد الهك دیدیلر تنکریکه عبادت ایدرز واله آبائك وپدرلرك
تنکریسنه ابراهیم واسمعیل واسحق بلکه ال ایدك الله کیم حضرت یعقوبك پدری
اسحق ایدی واوزبس که احکامده جد پدر حکمنده در وعرب قسمی عمه پدر دیوب حرمتده
پدر حرمتی کبی دوتارلردی حضرت ابراهیم واسمعیل پدرلك عنوانیله مذکور اولدیلر
الها واحدا عبادت ایدرز بر یکانه معبودی مخصوص قیلارز ونحن له مسلمون وبیز اکا
مطیع ومنقادز تلك اول جماعت یعنی ابراهیم ویعقوب واولادلری امة قد خلت
برکروهدرلرکه کچدیلر لها ما کسبت قزندوقلری نسنه نك ثوابی کندولرهدر ولکم
ما کسبتم وقزندوکوز شیئك ثوابی سیزهدر ولا تسئلون وسیز صورلمزسیز عما کانوا
یعملون ایشلدوکلری نسنه دن وقالوا کونوا هودا او نصاری واهل کتاب اولانلر
دیدیلر جهود اولك یا ترسا یعنی یهود طائفهسی دیدیلر جهود اولك ونصاری قسمی دیدیلر
ترسا اولك تهتدوا دوغری یول بولورسیز قل بل ملة ابراهیم سویله نه یهود ونه ترسا
اولورز بلکه حضرت ابراهیم علیه السلامك دیننه متابعت ایدرز حنیفا اول حالده که

حضرت ابراهیم



حضرت ابراهیم جمله جمله مذهبلردن دین مستقیمه میل ایتمشدی وما کان من المشرکین
وحضرت ابراهیم تنکریه اورتاق قیلانلردن دکل ایدی قولوا ای ابراهیم علیه السلامه
متابعت ایدنلر سویلیك اول کیمسهلره که سیزی جهودلکه وترسالکه دعوت ایدرلر آمنا بالله
تنکریه ایمان کتوردك وما انزل الینا وبیزه ایندیرلن نسنهیه یعنی قرآنه دخی ایمان کتوردك
وما انزل الی ابراهیم وحضرت ابراهیم علیه السلامه ایندیرلن شیئه دخی واو یکرمی صحیفهدر
واسمعیل واسحق وابراهیمك اوغوللرینه ایندیرلن نسنهیه دخی ویعقوب وانلك اوغلنك
اوغلنه منزل اولان شیئه دخی والاسباط ویعقوبك اوشاقلرینه نازل قیلنان شیئه
دخی بلکه مسطور اولان پیغمبرلردن حضرت ابراهیم علیه السلامه فقط صحف منزل اولدی
ماعداسنه بر نسنه منزل اولمدی انجق اول صحفك احکامنده تعبد ایتدوکلری ایچون منزل
الیه پایهسنده قیلندیلر وما اوتی موسی وعیسی دخی ایمان کتوردك شول نسنهیه که
حضرت موسی وعیسی علیه السلامه ویرلدی واو توریت وانجیلدر وسائر دلائل نبوت
وما اوتی النبیون من ربهم دخی ایمان کتوردك شول شیئه که پیغمبرلره پروردکارلر
ویرلدی کتب ومعجزاتدن لا نفرق بین احد منهم انلردن بردیسینك وبرینی بیسنکه
اراسن ایرمزوز جملهسنه تصدیق ایدرز یهود کبی دکلوز که کیمسنی تصدیق ایدوب
کیمسنی تکذیب ایدرز ونحن له مسلمون وبیز خدانك فرماننه مطیع ومنقاد
اولمشوز فان آمنوا بمثل ما آمنتم به پس اکر تنکریه ایمان کتوردیلرسه که سیز اکا
کتوردکوز فقد اهتدوا بی شبهه که دوغری یول بولدیلر وان تولوا واکر ایماندن
یوز چویردیلر فانما هم فی شقاق بوندن غیری یوق نسنه یوقکه انلر خلاف وعداوت
مقامندهدورمشلردر فسیکفیکهم الله پس یا محمد الم چکمه کیم علی التحقیق تنکری تعالی
انلرك شرندن سنی محفوظ قیلور وهو السمیع وکندودر موحدلرك وکافرلرك
سوزین ایشدن العلیم هر کروهك اعتقادنی درست بیلن حضرت عبدالله بن عباس
رضی الله عنهما مرویدرکه نصاری طائفهسنه قچن بر اوشاق کلوردی یدی کون عمری
اولیجق معمودیه نام صاری صوده انی باتورلردی تا که انکله پاك اوله دیرلردی بو پاکلکدر
که سنت بیرین دوتر وقچن بو ایشی اکا ایشلردیرلردی شمدی درست نصرانی اولدی
حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی صبغة الله ای اهل ایمان سویلکوز تنکرینك
بزی بویا ایله بویادی یعنی دین اسلامله بزی پاك قیلدی ومن احسن من الله
صبغة وکیمدر تنکری تعالادن یکرك پاك ایتمکلکده جهتندن ونحن له عابدون

نذن

وحال بو که بز اکا پرستش ایدرز مو ویدرکیم اهل کتاب پیغمبره دیدیلر جمله پیغمبرلر بزدن
قوپدیلر سن دخی پیغمبر اولسیدک بزدن مبعوث اولوردک پس حق جل وعلا بو آیتی
منزل قیلوب بیوردی قل انلرک جوابنده سویله اتحاجوننا بزمله خصومت ایدرمیسیز
فی الله خدانک شاننده که نیچون عربدن پیغمبر ارسالن اختیار ایتدی وهو ربنا وربکم
وحال بو که او بزم پروردکارمز و سیزک پروردکارکزدر طائفه‌یه مخصوص دکلدر
ولنا اعمالنا وایشلرمزک جزاسی بزمدر ولکم اعمالکم وایشلرکزک جزاسی سیزمدر
پس بزم اکرام ایتسه مستبعد دکلدر ونحن له مخلصون واعتقاد وعملده بز انکا
اخلاص ایتمشوز ام تقولون ان ابراهیم واسمعیل واسحق ویعقوب والاسباط
یاخود دیرمیسیز که مذکور اولان پیغمبرلر کانوا هودا ایدی یهودیت اوزره ایدیلر او
نصاری یا نصرانیت اوزره ایدیلر قل ءانتم اعلم ام الله سویله آیا انلرک حالنه
سیزک علمکوز زیاده در یا خدانک علمی که کندولرین یاردوب مبعوث قیلدی وحال
بوکه حق تعالی حضرت ابراهیمدن یهودیت ونصرانیتی نفی ایتدی نته که بیوردی ما کان
ابراهیم یهودیا ولا نصرانیا واوغوللری کندویه تابع ایدیلر ومن اظلم ممن کتم شهادة
عنده من الله وکیمدر زیاده ستم ایده‌سی شول کیمسه‌دن که قتنده تنکری طرفندن بر حق
شهادت اولوب صاقلدی یعنی اهل کتابدن اظلم بر کیمسه یوقدر زیرا حضرت ابراهیمک
براءتی یهود ونصارانک دیننددن قتلرنده ثابت ایکن انی صاقلیوب انکار ایتدیلر
وما الله بغافل عما تعملون وحق سبحانه وتعالی ایشلدکلکوز نسنه‌دن بیخبر دکلدر
تلک امة قد خلت اول مذکور اولان جماعت بر کروه در که کچدیلر لها ما کسبت
قزندوقلری نسنه‌نک نافعی کندولرهدر ولکم ما کسبتم وقزندوغکوز نسنه‌نک
حاصلی سیزمدر ولا تسئلون عما کانوا یعملون وصورلمز سیز اول نسنه‌دن که انلر ایشلرلر
ایدی سیقول السفهاء من الناس یعنی نمازده آدمیلردن بی عقل اولانلر دیرلر
ما ولیهم عن قبلتهم نه نسنه اهل ایمانی قبله‌لری سمتندن دوندردی التی کانوا
علیها شول قبله که اوزرنده نماز قیلارلردی بو آیت نازل اولدی چونکه سرور کائناته
فرمان اولندیکه نمازده کعبهٔ مکرمه سمتنه توجه ایده وبو فرمان نازل اولمدن اول نمازده
بیت المقدسه توجه ایدردی قل لله المشرق والمغرب سفهانک جوابنده سویله تنکری‌یه
کون طوغدیغی یر که کعبه انک طرفنده در و بتدیغی یر که بیت المقدس انک جهتنده در یهدی
من یشاء الی صراط مستقیم ایستدوکی کیمسنه‌یه دوغری یولی یعنی دین اسلامی وقبلهٔ

الجزو الثانی

ابراهیم



ابراهیم علیه السلامی کوستردر وکذلک دنته که قبله‌کزی ای اهل اسلام قبله‌لرک افضلی
قیلدق جعلناکم امة وسطا سیزی علم وعمل ایله پاک اولمش عدالتله موصوف بر کروه
قیلدق لتکونوا شهداء علی الناس تا که خلق اوزره پیغمبرلر ایچون طانقلر اوله سیز
ویکون الرسول علیکم شهیدا وپیغمبر اوزرکزه طانق اوله مرویدر که روز قیامتده اولو قوم
سائر امم پیغمبرلرک اداء رسالت ایتدوکلرین انکار ایدرلر حق تعالی حاللرینه علیهم
ایکن پیغمبرلردن اداء رسالت ایتدوکلرینه شهود ایستر انبیاء عظام امت محمدی شهادت
ایتمکه دعوت ایدرلر امت محمد اداء شهادت ایدرلر بو مضمونله که انبیا امتلرینه احکامی
تبلیغ ایتدیلر امم سالفه انلره دیرلر که سیز بزدن صکره کلدکوز نندن بیلورسیز که
پیغمبرلر بزم احکامی تبلیغ ایتدیلر امت محمد دیرلر که بز انی مشاهده ایتمدک لیکن
حق تعالی پیغمبرمزک لسانی اوزره کوندردوکی کتابده انی بیان ایتدی واو حق اولدوغنه
شبهه یوقدر پس اکا بنا بز شهادت ایتدوک بعده سرور کائنات علیه اکمل التحیات
احضار اولنوب امتنک کیفیت احواللری کندودن سؤال اولنور حضرت صلی الله علیه
وسلم امتی عدول ومقبول الشهاده اولدوقلرینه شهادت ایدر وما جعلنا القبلة
وبز قبله‌یی قیلمدوق التی کنت علیها شول قبله که سن اوزرنده نماز قیلاردک واو کعبه در
الا لنعلم الا تمییز ایتمک ایچون من یتبع الرسول شول کیمسه‌یی که پیغمبره پیرولک
ایدر ممن ینقلب علی عقبیه شول کیمسه‌دن که ایکی اوکچه‌سی اوزره دونر وان کانت لکبیرة
وتحقیقا که تحویل قبله خلق اوزره براغر وبیوک ایشی ایدی الا علی الذین هدی الله الا شول
کیمسه‌لر اوزره که تنکری تعالی کندولرین ارشاد ایتدی که قبله‌نک تحویلنی حق بیلدیلر مرویدر که
تحویل قبله بیت المقدسدن کعبه‌یه تحویل اولندی مؤمنلر دیدیلر قبله دونمدن اول دار
آخرته انتقال ایدن مؤمن قرنداشلرمزک نمازی نیجه اولور حق جل وعلا بو آیتی منزل
قیلدی وما کان الله لیضیع ایمانکم واولدی که حق جل وعلا نمازکزی ایتم ان الله بالناس
بیشبهه کیم حق جل وعلا آدم اوغوللرینه لرؤف چوق مهربانلک ایدر رحیم چوق مرحمت
ایتشدر ودبس صالح عمللرین ترک ایدوب ثوابلرین ضائع قیلماز قد نری تقلب وجهک
فی السماء تحقیقا که بز کوکه جهتنده انتظار وتحاجی ایچون یوزک دوندرمکن مشاهده
ایدرز چونکه حضرت صلی الله علیه وسلمک طبع شریفنه کلور ایدی ودوده کارندن همیشه
توقع ایدردی که قبله کعبهٔ مکرمه‌یه دونه اول جهتدن که کعبه حضرت ابراهیم علیه السلامک
قبله‌سیدر وانک دونمسی سببیله عرب طائفه‌سی ایمانه کله که رغبت ایدرلر حق تعالی انک خواهشنه

کوره احسان ایلدی ننه که بیوردی فلنولینك قبلة ترضاها پس البته سنی بر قبله یه
موجه قیلاورز که سن انکله خشنود اولورسن فول وجهك شطر المسجد الحرام پس محترم
اولان مسجدك سمتنه یوزکی دوندرمر ویدرکه حضرت صلی الله علیه وسلم هجرت تاریخندن
اون التی ای کچنجه دك مدینهٔ منورده نمازی قبلدو وقدم بیت المقدسه توجه ایدرردی
صکره ماه رجبده بعد الزوال حضرت صلی الله علیه وسلم مسجد بنی سلمه ده ایوله نمازندن
ایکی رکعه قیلمش ایکن بو حکم نازل اولدی هم اول نمازده حضرت یوزین کعبه سمتنه
دوندردی واول مسجده مسجد القبلتین ایله تسمیه اولندی چونکه حق عز وجل اول حضرتی
خطاب ایله مخصوص قیلدی سائر امت حضرتك متابعتنه سعی ایتمك ایچون خطابی کندولره
موجه ایدوب بیوردی وحیث ما کنتم فولوا وجوهکم شطره وقنقی یرده که اولورسیز
یوزلرکزی انك سمتنه دوندرك وان الذین اوتوا الکتاب و بی شبهه کیم توراتی
ویرلن کمسنه لر لیعلمون انه الحق من ربهم علی التحقیق بیلورلرکیم بلاشك بو قبله
تحویلی پروردکارلرندن صادر اولمش بر درستلکدر وما الله بغافل عما یعملون
وحق جل وعلا بی خبر دکلدر یهودك ایشلدوکندن ولئن اتیت الذین اوتوا الکتاب
بکل آیة و تحقیقا اکر کتاب ویرلان کمسنه لره یعنی یهود ونصارایه هر معجزه ایله کلورسن
ما تبعوا قبلتك سنك قبلکه تابع اولمزلردی وما انت بتابع قبلتهم و سن انلرك
قبله سنه تبعیت ایدیجی دکلسن وما بعضهم بتابع قبلة بعض واهل کتابك بر بولکی
بر بولکنك قبله سنه تبعیت ایدیجی دکلدر ولئن اتبعت اهواءهم من بعد ما جاءك
من العلم و علی التحقیق اکر انلرك خواهشلرینه پرولك ایدرسن سکا کلان دانشدن
صکره انك اذا لمن الظالمین بی شبهه سن اول تجاوز ایتمکلرك ذمره سندن اولورسن
بو خطاب ظاهرده پیغمبره در لکن مراد امتدر الذین آتیناهم الکتاب شول کمسنه لرکه
توراتی کندولره ویردك یعرفونه پیغمبرك حق اولدغنی بیلورلر کما یعرفون ابناءهم ننه که
اوغوللرین بیلورلر وان فریقا منهم لیکتمون الحق و تحقیقا که انلردن بر کروه واردرکه
دوغرولغی صاقلرلر وهم یعلمون وحال بوکه کندولر لاحقی صاقلیورلر الحق من ربك
درستلك و دوغرولق پروردکارکدندر فلا تکونن من الممترین پس قبله نك شاننده
شك ایدنلردن اولمه بو نظمده دخی خطاب صورتا حضرت صلی الله علیه وسلمه در لکن مراد امتدر
ولکل وجهة وهر کروهه بر جهت و قبله وار هو مولیها حق تعالی اول کروهی اول جهته
موجه قیلیجیدر فاستبقوا الخیرات پس ای اهل اسلام ایولکلری تحصیل ایتمکه ایلرو وارك





واول ایولکك بیریسی بو که کعبه سمتنه توجه ایدرسیز این ما تکونوا یأت بکم الله جمیعا قنقی
یرده اولورسیز حق تعالی روز قیامتده جزا ایچون سیزی جمع کتوردر ان الله علی کل شیء قدیر
بی شبهه حق عز وعلا هر نسنه اوزره توانادر پس قادردر میت اولدقکوزدن صکره سیزی
احیا ایدوب جمع ایدر ومن حیث خرجت و قنقی یردن که سفره چیقرسن فول وجهك
شطر المسجد الحرام نمازی قیلدکك وقتده یوزکی کعبه سمتنه دوندر وانه للحق من ربك
و بی شبهه کیم تحویل قبله پروردکارکدن صدور ایتمش درست حکمدر وما الله بغافل
عما تعملون و خدا عز وجل ایشلدکوز ایشدن بی خبر دکلدر و من حیث خرجت و قنقی
یردن که سفره چیقرسن فول وجهك شطر المسجد الحرام یوزکی محترم اولان مسجدك
سمتنه دوندر وحیث ما کنتم و قنقی مکانده اولورسیز ای امت محمد فولوا وجوهکم
شطره نمازی قیلدکوزده یوزلرکزی بیت الحرامك سمتنه دوندرك لئلا یکون للناس
علیکم حجة تا که اوزرکزه یهود ومشرکلر ایچون جدال وخصومت اولمیه زیرا یهود دیرلردی
که توراتده موصوف اولان نبی آخر الزمانك قبله سی کعبه در دخی دیرلردی محمد دینمزی
انکار ایدر وقبله مزه تابع اولور ومشرکلر دیرلردی محمد حضرت ابراهیم علیه السلامك
تبعیتنی دعوی ایدر و نمازی بیت المقدس سمتنه قیلار الا الذین ظلموا منهم مکر
یهود و مشرکلردن نفسلرینه ستم ایدن کمسنه لر یعنی سنکله بر کمسنه نك جدال و خصومتی
قالمز انجق یهود و مشرکلرك معاندلری که انلر جدال و خصومتی کسمزلر زیرا یهودك
استقباسی قبله تحویل اولندقده نصکره دیمکه باشلدیلرکه قومی و قبیله سنه میل ایدوب
کعبه یه یوزین دوندردی و مشرکلرك معاندلری لسان طعنی بو کونه اوزاتدیلرکه
محمد دینمزك حق اولدوغنی بیلکله یوزین قبله مزه دوندردی فلا تخشوهم پس سیز طعن
ایدنلردن قورقمه کوز زیرا المنلری سیزه ضرر ویرمز واخشونی و بندن قورقك
تا که بن سیزی انلرك شرندن صاقلیم ولاتم نعمتی علیکم و تا که نعمتمی اوزرکزه
تمام ایدرم حدیث شریفده وارد اولمشدر که نعمتك تمامی جنته کیرمکدر و حضرت
علیدن رضی الله عنه مرویدرکه بیوردی نعمتك تمامی اسلام اوزره اولمکدر ولعلکم
تهتدون و تا که سیز دوغری یوله بوله سیز کما ارسلنا فیکم رسولا منکم بو کلام ماقبلنه
متصلدر یعنی آخرتده اوزرکزه نعمتمی اتمام ایتدیکم ننه که دنیاده اراکوزده سیزدن بر پیغمبر
کوندرمسیله احسانی اتمام ایتدك یتلوا علیکم آیاتنا که اول پیغمبر آیاتمزی یعنی
قرآنی اوزرکزه اوقور و یزکیکم و سیز ایچون استغفار ایدر تا که کناهلردن پاك اوله سیز

ويعلمكم الكتاب دقرآني سيزه اوكرتدر و الحكمة وشرائع واحكامى دخى ويعلمكم ما لم
تكونوا تعلمون وسيزه بيلدردى شول نسنه يي كه سيز اني بيلمزدكوز فاذكروني پس بكا
طاعت ايتمكله بني خاطره كتورك اذكركم سيزى مغفرتله ذكر ايدهم واشكروا لي واوزركزه
انعام ايتدوكم نعمتلره شكر قيلوك ولا تكفرون ونعمتلرمى انكار ايتمكله ونيجه
عصيان ايتمك سببيله بكا كفران ايتمك يا ايها الذين آمنوا اى ايمانه كلان كيمسنه لر
استعينوا بالصبر معصيتلرى وحظوظ نفسى ترك ايتمكله مدد طلب ايدك والصلوة
ونمازله دخى مدد ايستكوز زيرا نماز عباداتك مجمعى و دينك دركيدر ان الله مع الصابرين
بى شك كه الله تعالى صبر ايدنلرله در كه كندولرينى منصور قيلوب دعالرين مستجاب
ايدر ولا تقولوا لمن يقتل في سبيل الله وتنكرى يولنده يعنى جهادده اولان كيمسنه
لردن اولدى ديمكوز اموات انلر اولمشلردر مرويدر كه صحابه كرام بدر جنكندن
صكره انده اولان شهداءنك مذاكره سن ايدرلردى بعضيسى فلان اولدى ديردى
فلانه حيف اولدى كه حياتك نعمتندن برخوردار اولميوب دنيانك نعيمندن بهره مند
اولمدى پس حق سبحانه وتعالى بيوردى كيم انلرى اولمشلر صانمكوز بل احياء بلكه
انلر صاغدرلر ولكن لا تشعرون وليكن اول حياتك كيفيتنى بيلمزسز انكچون كه
عقولكوز انى تصور ايدمز ولنبلونكم بشيء من الخوف والبته سيزى قيدقومقوله سندن
بر آز نسنه ايله صينادز يعنى سزه ايدننك معامله كبى سزكله بر معامله ايدرز زيرا
حق تعالانك علم قديمنده هر كيزلى اشكاردر پس سزه ايتمكه احتياجى يوقدر والجوع
واجلقدن دخى بر آز نسنه ايله مبتلا قيلادز واو صوم رمضاندر ونقص من الاموال
دخى مالردن بر مقدار اكسلتمكله سزى صينادز واو زكوة ماليدر والانفس
وجانلرك اكسلتمسيله دخى واو خستهلكدر والثمرات وميوهلردن اكسلتمكله واول
اوشاقلرك اولمسيدر زيرا اوشاق قلبك ميوه سيدر وبشر الصابرين
وصبر ايدنلرى مژده لهدر الذين اذا اصابتهم مصيبة شول صبر ايدنلر كه قچن كندولره
بر زحمت دكرسه قالوا انا لله وانا اليه راجعون عن صميم القلب ديرلر على التحقيق
بيز خداى لايزالك حكمنده يوز وبى شبهه بيز انك جزاسنه سمتنه دونيجيلوز اولئك
اول كروه كه مصيبت دمنده كلمه استرجاعى ديرلر عليهم صلوات من ربهم پروردكارلرندن
اوزرلرينه رحمتلر واردر ورحمة ولطف واحسان دخى واولئك واول جماعت هم
المهتدون كندولردر دوغرو يوله بولانلر و ذكر اولندى ان الصفا والمروة تحقيقا كه

صفا و مروه

صفا ومروه نام طاغلر من شعائر الله تنكرى نعم خانه سنك حجى علامتلرندندر فمن حج البيت
پس هر كيم كه خدانك خانه سن قصد ايتدى اداء فرض ايچون او اعتمر يا انى زيارت ايلدى
فلا جناح عليه ان يطوف بهما اوزرينه بر كناه متحقق اولمز كه انلرى طواف ايده زيرا
انلرده سعى ايدرمرويدر كه جاهليه زماننده اساف نام بتى صفا اوزره و نائله نام
بتى مروه اوزره وضع ايتمشلردى قچن خلق صفا ومروه اراسنده سعى ايدرلردى انلرى
الله مسح ايدرلردى اول محل كه دولت اسلاميه ظهور كلوب بتلرى قيروب نابديد
ايتديلر اهل اسلام انلرى طواف ايتمكدن اجتناب ايتديلر حق جل وعلا بو آيت منزوره
منزل قيلدى ومن تطوع خيرا وهر كيم بر كوزل عمل ايشلدى فان الله شاكر بى شبهه كه
تنكرى تعالى طاعت ايدنه جزا ويرودر عليم قوللرينك طاعتى اوزرينه پوشيده اولماز ان
الذين يكتمون تحقيقا شول كيمسنه لر كه صاقلرلر ما انزلنا ايندردكمز نسنه يى من
البينات محمد المصطفانك نبوتى اوزره دلالت ايدن اشكار دلايلدن والهدى
وانك وجوب اتباعنه دلالت ايدن نشانه لردن من بعد ما بيناه انى بيان ايتدوكمزدن
صكره للناس في الكتاب خلق ايچون توراتده اولئك اول كروه كه حقى صاقلرلر
يلعنهم الله حق جل وعلا انلرى رحمتندن دور قيلر ويلعنهم اللاعنون وهر كيم كه
لعنت ايتمكه لياقتى وار انلر لعنت اوقورلر انكچون كيم اول صفاتله موصوف اولانلر لعنت
اولنمغه مستحقدرلر الا الذين تابوا الا شول كيمسه لر كه حقى صاقلمقدن توبه
ايتديلر واصلحوا وايمانلرين كوزل قيلديلر وبينوا وحضرتك صفاتندن
پوشيده قيلدوقلرى اشيايى بيان ايتديلر فاولئك اتوب عليهم پس اول كروه
اوزره رحمت ومغفرتله دونرم وانا التواب دبن كنهكارلرك توبه سن زياده قبول ايدن
الرحيم غايتله انلره مهربان اولان ايدن ان الذين كفروا تحقيقا شول كيمسه لر كه كفر ايتديلر
يعنى محمد المصطفانك نبوتنى انكار ايتمكدن توبه ايتميانلر وماتوا وهم كفار واولديلر
وحال بو كه كندولر نبوت محمديه نك شانني صاقلمغله كفر ايتمشلر اولئك اول كروه كه
حاللرى اوله ايمان بو حالده عليهم لعنة الله خدانك ايتدوكى لعنت اوزرلرينه اولسون
والملائكة وفرشته لرك دخى والناس اجمعين وتمام ادميلرك دخى خالدين فيها
لعنت ايچنده يا دوزخده همیشه اقامت ايتمشلر لا يخفف عنهم العذاب نه كندولردن
اشكنجه يونكللنور ولا هم ينظرون ونه كندولره مهل اولنورلر كه بر عذر كتوره لر والهكم
اله واحد وعبادته مستحق اولان معبودكوز بر معبوددر لا اله الا هو اندن

اوزكه عبادته مستحق بر معبود يوقدر الرحمن الرحيم ما قبلنده اولان كلامه دليل بايه سنده در
يعنى عبادته مستحق اولان كندوسيدر انكچونكه ابداى تربيتله اسركيوب دواحه قوت
ويرمكله مهربانلك ايدن بس ايدر اوزكه عبادته مستحق بر كيمسه يوقدر ان في خلق
السموات تحقيقا كه كوكلرك يارتمسنده كه بى ستون بر خيمه در والارض ويرك يارتمسنده
كه بر دوشنمش بساطدر واختلاف الليل والنهار وكيجه وكوندزك بيرى بيرينك
اردنجه كلمده والفلك التي تجري في البحر بما ينفع الناس ودرياده ادميلرك منفعتى سبيله
اقن كميلرده وما انزل الله من السماء وتنكرى تعالى كوك سمتندن ايندردوكى شيئده
من ماء صو مقوله سندن فاحيا به الارض پس يرى انكله ديره قيلدى بعد موتها
ير اولدوكدنصكره وبث فيها واچنده براكنده قيلدى من كل دابة هر حركت ايديجى حيوان
جنسندن وتصريف الرياح ويللرك دوندرمسنده والسحاب المسخر بين السماء
والارض وكوك ايله ير اراسنده رام اولنمش بولتده لآيات لقوم يعقلون اولو
نشانلر وار بر كروهه كه مزبور اولان اشياده تامل ايدوب انلره نظر ايدرلر سرور كا
مرويدركه بيوردى ويل لمن قرأ هذه الاية فمج بها يعنى هلاك اولسون اول كيمسه يه كه بو ايه
اوقيوب ايچنده تفكر ايتميه وانكله اعتبار ايتميه ومن الناس من يتخذ من دون الله
اندادا وادميلردن شول قسم واركه تنكريدن اوزكه عبادت ايچون همتالر يعنى بتلر
ايدنورلر يحبونهم كحب الله انلره اطاعت وتعظيم ايدرلر تنكرينك اطاعت وتعظيم
اولنمسى كيبى يعنى خدانك محبت وتعظيمنى وانلرك محبت وتعظيمنى برابر قيلدرلر والذين
آمنوا اشد حبا لله وايمانه كلان كيمسنه لر خدايه محبتلرى ادقدر ولو يرى الذين ظلموا
واكر ستم ايدن كروه بيلسيدلر اذ يرون العذاب اشكنجه يى مشاهده ايدوكلرنده
ان القوة لله جميعا كيم على التحقيق قوت كوچ مقوله سى تنكرى تعالى يه مخصوصدر وان
الله شديد العذاب دخى بيلسيدلر كه تنكرى تعالى برك اشكنجه صاحبيدر البته
بتلرى انداد ايدنمكلرندن پشيمان اولورلردى اذ تبرأ الذين اتبعوا بدلدر اذ يرون
لفظندن يعنى ستم ايدنلر بيلسيدلر اول حينى معتقد اولانلر بيزار اوله لر من الذين اتبعوا
پيرولك ايدنلردن ورأوا العذاب وحال بوكه اشكنجه يى مشاهده ايدلر وتقطعت
بهم الاسباب ولرالرندن رابطه لر كسيلدى وقال الذين اتبعوا واقتدا ايدن كيمسنه لر
ديدى لو ان لنا كرة كاشكى دنيايه بزم بر دونش اولسيدى فنتبرأ منهم كه انلردن
وازكيجردك كما تبرأوا منا نته كه بزدن وازكيجديلر كذلك اول كوسترمك كبى

نشانلردن





يريهم الله اعمالهم حسرات عليهم تنكرى تعالى انلره ايتدوكلرى ايشلرى اوزرلرنه
پشيمانلقلر كوسترور يعنى اول اعمال كه حسنات در ديو ايشلرلردى قيامت كوننده
انلرى ندامت وپشيمانلق كوروردلر وما هم بخارجين من النار وتابع ومتبوعلر دوزخدن
چيقيجى دكلدرلر يا ايها الناس اى ادم اوغوللرى كلوا مما في الارض يرده اولان اشيادن
ييكك حلالا طيبا پاك وپاكيزه اولدوغى حالده بو ايت نازل اولدى بر قوم حقنده
كه كوزل اطعمه يى وفاخر لباسى اوزرلرنه حرام ايتديلر ولا تتبعوا خطوات الشيطان
والبيس لعينك ادملرنه پيرولك ايتمك يعنى انك وسوسه سنه اويوب حلالى حرام
ايتمك انه لكم عدو مبين كه بى شبهه شيطان سيزه براشكاره دشمندر انما يأمركم
بالسوء والفحشاء شيطان شقى سيزه لره فرمان ايتمز بر نسنه ايله الا يرمازونا معقول
ايشلرك ايشلمسيله وان تقولوا على الله ما لا تعلمون دخى سيزه انكله فرمان ايدركه
بيلمدوككز نسنه يى تنكرى تعالى اوزره افترا ايده سيز واذا قيل لهم اتبعوا ما انزل الله
واول وقت كه اهل شرك سويلنور تنكرى تعالى ايندردوكى شيئه يعنى قرآنه پيرولك ايدك
قالوا بل نتبع ما الفينا عليه اباءنا ديرلر قرآنه تابع اولمزوز بلكه تابع اولورز شول نسنه
پدرلرمزى اوزرنه بولدق بو ايت مشركلرك حقنده نازل اولدى كيم مأمور اولديلر
قرآنك اتباعنه صكره انى دويموب پدرلرنك ايينه متبع اولديلر اولو كان اباؤهم
لا يعقلون شيئا ولا يهتدون ايا پدرلرينه اتباع ايدرلرمى واكر پدرلرى بر نسنه
فهم ايتميوب دوغرو يولى بولمه مشلر ايسه ومثل الذين كفروا دخى كفر ايدنلرك پند
ويرمكك صفتى كمثل الذي شول كيمسه نك صفتى كيبيدر كه ينعق بما لا يسمع
چيغوردر حيوانه كه اول حيوان ايشتمز الا دعاء ونداء الا بر چيغرمق واوازدن اولاندن
بر شى فهم ايتمز صم بونلر صاغردرلر حق سوزى ايشتمكدن بكم لالدر حق سوزى
سويلمكدن عمى كوردلر دوغرو يولى كورمكدن فهم لا يعقلون پس انلر پيغمبرك
ديدوكنى فهم ايتمزلر يعنى كفار مقوله سى عناد وتجبرلرندن ناصحك سوزنه توجه
ايتميوب صدادن اوزكه بر شيئى اندن قولاقلرينه دكمز پس انلر بو خصوصدن بهايم
مقوله سندن اولديلر يا ايها الذين آمنوا اى ايمانه كلان كيمسنه لر كلوا من طيبات
ما رزقناكم سيزه روزى قيلدوغمز اشيانك پاكيزه لرندن ييكوز واشكروا لله
وتنكرينه نعمتلرى مقابله سنده مدح وثنا ايدك ان كنتم اياه تعبدون اكر صدق
يوزندن كندويه عبادته مخصوص قيلاردكوز انما حرم عليكم الميتة بوندن

اوزرکه برنسنه بو قدرکیم اوزرکزه اولمشك ییمسین حرام ایتدی واو بر ماکول اللحم
حیواندرکه بوغازلنغله اولمش اولمیه والدم و قانك ییمسنی دخی ولحم الخنزیر و طکوز
اتینك ییمسنی دخی چون حیواندن اکثر ماکول اولان اتدر انی مخصوصا بالذکر ایتدی
والا حرمت جمله اجزاسنه شاملدر وما اهل لغیر الله دخی شول نسنه‌یی اوزرکزه
حرام قیلدی که بوغازلندوغی محل اوزدنه تنکرینك اسمی ذکر اولنمیوب آخر کیمسنه‌نك
ادی ذکر اولنه فمن اضطر پس بر کیمسه که ضرورت صاحبی اوله یعنی آج اولوب بر نسنه‌یه
الی یتشمیه غیر باغ بر حالده که ستمکار اولمیه قطع طریقیله یا باغی لکله ولا عاد و نه
ییمکده سد رمقدن تجاوز ایتمش اوله فلا اثم علیه اول حرام اولان اشیایی ییمسندن
اوتری اوزرنه بر کناه اولماز ان الله غفور تحقیقا کیم حق تعالی چوق مغفرتلودر
شول کیمسنه‌یه کم ضرورت محلنده محرمات اولان اشیایی تناول ایدر رحیم
قوللرینه چوق اسیرکیجیدر که کندولرینه بو رخصتی ویردی ان الذین یکتمون ما انزل الله
من الکتاب بی شبهه شول کیمسه‌لر که توریتدن تنکری ایندردوکی نسنه‌یی صاقلرلر
ویشترون به ثمنا قلیلا واول صاقلمغه ازعوض الورلر اولئك اول کروه ما یاکلون
فی بطونهم الا النار قارنلرنده بر نسنه یمزلر الا اتش ولا یکلمهم الله یوم
القیمة و تنکری تعالی انلرله روز قیامتده سویلشمز ولا یزکیهم و کندولرینی کناهلردن
پاك قیلماز یعنی آتشه کیرمکله کناهلردن پاك اولمازلر ولهم عذاب الیم و دردلو
اشکنجه کندولرهدر اولئك الذین اشتروا الضلالة بالهدی اول کروه شول کیمسه
لردرکه دوغرو یولغه ازغونلغی صاتون الدیلر والعذاب بالمغفرة و کناهلرك
محوینه سبب اولان اشیایله اشکنجه‌یی صاتون الدیلر فما اصبرهم علی النار پس آتش
اوزره صبر ایتمکلرندن عجبلنمك کرك یعنی اتشك دخولنه موجب اولان اشیایه
قید مباشرت ایتمکلرندن تعجب ایتملیدر ذلك بان الله نزل الکتاب بالحق
اول عذاب انلره اول سبیله اولدیکه حق جل وعلا توریتی دوغرولغله ایندردی
وانلر انك احکامیله عمل ایتمکی تکذیب ایدوب انی ترك ایتدیلر وان الذین اختلفوا
فی الکتاب و تحقیقا شول کیمسه‌لرکه توریتده یا قرانده اختلاف ایتدیلرکه بعضسنه
ایمان کتوروب بعضسنه کفر ایتدیلر لفی شقاق بعید بر اوزاق خلاف وجدالده‌درلر
لیس البر ایولك بلکوز اودکلدرکه ان تولوا وجوهکم قبل المشرق والمغرب
یوزلرکزی کون چیقجغه یم ویا باتجق سمته دوندره‌سز ولکن البر من امن بالله



ولیکن ایولك شول کیمسه‌نك ایولکیدرکه تنکرینك وحدانیتنه ایمان کتوردی والیوم
الاخر و روز قیامتك وقوعنه دخی ایمان کتوردی والملائکة والکتاب والنبیین
و فرشته‌لره و تنکریدن منزل اولان کتابه و پیغمبرلره ایمان کتوردی یعنی انلرك حق
اولدوقلرینه معترف اولدی وآتی المال علی حبه و مالی ویردی انکا محبتی وار ایکن ذوی
القربی خصملرینه والیتامی واوکسزلره والمساکین و یوقسللره وابن السبیل
و یولده دست اولان مسافره والسائلین و ضرورت چکوب سؤال ایدنلره وفی الرقاب

مقدم

و نفسن بر مقدار اقچه ایله کسنشوب مکاتب اولان قوللرك بویونلرینی قوللقدن قورتر
واقام الصلوة و فرض اولان نمازی قیلدی وآتی الزکوة و مفروض اولان مال زکوتنی
ادا ایتدی والموفون بعهدهم اذا عاهدوا وایولك شول کیمسه‌لرك ایولکیدرکیم قچن
بر پیمان بغلسه‌لر پیمانلرینی یرینه کتوردورلر والصابرین فی الباساء والضراء وحین الباس
و فقر و خسته‌لکده و جنك محلنده صبر ایدنلره آفرین اولسون فضیلت صبری بلدرمك ایچون
لفظ صابرین بو محلده مدح اوزره نصب اولندی اولئك اول کروه که صفات مزبوره
ایله متصف اولدیلر الذین صدقوا شول کیمسه‌لردرکه دین خصوصنده صدق کتوردیلر
واولئك هم المتقون واول کروه کندولردر اشیای قبیحه‌دن صاقننلردر و دیدیلرکه
جاهلیه عصرنده ایکی قبیله اراسنده قانلو وار ایدی بر سنده قوتلولغله قسم ایتدیلر
کیم هر بر قوللرینه مقابله‌سنده اوبر قبیله‌دن بر حر کیمسه‌یی قتل ایده‌ز و هر بر دیشیمز
یرینه بر ارکك قتل ایدرز بعده که دین اسلام ظاهر اولدی حضرتك حضورینه مرافعه‌یه
کلدیلر حق تعالی بو ایتی منزل ایدوب بیوردی یا ایها الذین آمنوا ای ایمانه کلانلر
کتب علیکم القصاص فی القتلی اولمشلرك خصوصنده اوزرکزه مساوات فرض
اولندی الحر بالحر قول اولمیان قول اولمیانك قتلی مقابله‌سیله قتل اولنور والعبد
بالعبد و قول قولك مقابله‌سیله والانثی بالانثی و دیشی دیشینك عوضنه
فمن عفی له من اخیه شیء پس هر کیم که کندویه قرنداشندن بر نسنه عفو اولندی
یعنی هر قاتل اولان شخص که کندویه مقتولك قصاص اصحابندن قصاصك اسقاطی
خصوصنده بر از نسنه عفو اولندی فاتباع بالمعروف بویله اولملق کرك که قان
صاحبی قان بهاسنی ایولك ایله تحصیل ایده واداء الیه باحسان و قاتلی اولان
ایولکله قان بهاسنی انکا ویره ذلك اول مذکور اولان حکم تخفیف من ربکم
پروردکارکزدن بر یونکللتمکدر ورحمة و بر اسیرکمکدر فمن اعتدی بعد ذلك

پس هر کیم که عفو ایده و بو دیتی الدقدن صکره حدی تجاوز ایدوب قاتلی یا غیریسن اولدردی فله
عذاب الیم اکا دردلی اشکنجه اولور ولکم فی القصاص حیوة و سیزه قصاصک حکمی مشروع
اولمقده صاغلق وار یعنی قصاص اوزرکزه مشروع اولدوغی اجلدن صاغلق سیزه حاصل اولدی
بو معنا ایله که بر آدم بر آدمی قتلنه قصد ایدیجک قصاصک مشروعیتی خاطرینه کلور پس انی
تصور ایدیجک ایتدوکی قصددن بلاشک فارغ اولور و بو اندنه سببیله خلقه حیوة
ایکیسنه حاصل اولمسی امر مقرردر یا اولی الالباب ای عقول ایه لری لعلکم تتقون
شاید ناحق یره قتل ایتمکدن پرهیزکار اوله سیز کتب علیکم اوزرکزه فرض اولندی که
اذا حضر احدکم الموت قچن موتک علامتی بریکزه حاضر اولور ان ترک خیرا اکر بر مال
قویر الوصیة للوالدین اتایه و انایه اصمرلق یعنی موت وقتنده پدر و انایه وصیت ایتمک
اوزرکزه فرض اولندی والاقربین و خصملره دخی بالمعروف انصافله حقا علی
المتقین بو اصمرلق بی شبهه درست اولدی پرهیزکارلر اوزره فمن بدله پس هر کیم
که وصیتک مقتضاسنه دکشدردی بعد ما سمعه انی ایشتدکدن صکره فانما اثمه
علی الذین یبدلونه بوندن اوزکه بر نسنه یوقدر که اول دکشدرمکک کناهی شول کیمسه لر
اوزرینه در که انی دکشدرور لر ان الله سمیع تحقیقا کیم تنکری تعالی وصیت ایدنک سوزین
و تبدیل ایدنک کلامن کما ینبغی ایشیدیجیدر علیم وصیت و تبدیل ایدنک نیتنه داناسدر
بو ایتک حکمی میراثک حکمی بیان ایدن آیتله منسوخ اولدی فمن خاف من موص
جنفا پس هر کیم که بر وصیت ایدیجیدن وصیت خصوصنده قصدسیز بر میل و محابا
ملاحظه ایده او اثما یا قصدله بر میل و محابا وصیت ایدیجیدن بیلدی فاصلح
بینهم پس ارباب وصیت اولانلرک اراسنده صلح ایتدی فلا اثم علیه اول کیمسه نک
اوزرینه اصلا کناه اولماز ان الله غفور رحیم تحقیقا که ایزد ذوالجلال بو کونه
ایشی ایشلیانه چوق مغفرت ایدوب اکا زیاده مهربانلک ایدر یا ایها الذین آمنوا
ای ایمانه کلان کیمسه لر کتب علیکم الصیام اوروج اوزرکزه فرض قلندی کما کتب علی
الذین من قبلکم نته که سیزدن اسبق اولان کیمسه لر اوزرینه فرض قلندی لعلکم
تتقون تا که سیز اوروج سببیله کناهلردن پرهیزکار اوله سیز زیرا اوروج انسانک
نفع شهویه سن زبون قیلادر ایاما معدودات اوروج دوتک صایلمش کونلرده و اول رمضان
ایدر فمن کان منکم مریضا او علی سفر پس هر کیم سیزدن خسته اولدیسه یا یولده اولوب
افطار ایتسه فعدة من ایام اخر اول خسته لکده و سفرده افطار ایتدوکی کونلرک

والحرمات قصاص و حرمتلو اولان اشیا برابردر لر یعنی سیزدن بو ایکی حرمتنی ترک
ایتمک انلردن اول ماهک حرمتن ترک ایتملرینه بدلدر فمن اعتدی علیکم پس هر کیم
اوزرکزه ستم ایتدی فاعتدوا علیه سیز دخی اوزرینه ستم ایدک یعنی انلردن انتقام
الک بمثل ما اعتدی علیکم اوزرکزه ایتدوکی ستم کبی بر ستمله واتقوا الله و تنکریدن
خوف ایدک پس سیزه اذن ویرلمیان نسنه ایله تعدی ایتمک واعلموا ان الله مع المتقین
و بیلک علی التحقیق کیم خدا عز و جل اهل تقوا ایله در انلری محروس ایدوب احوالرین اصلاح
ایدر وانفقوا فی سبیل الله و تنکری تعالی یولنده یعنی جهادده مالی بذل ایدک ولا
تلقوا بایدیکم الی التهلکة و الکرکزله جانلرکزی ورطه هلاکه صالمک یعنی مالی غزا ایچون
انفاق ایتمده بخل ایتمکوز زیرا که بخل ایتمک دشمنک تسلطنه موجبدر و انک
تسلطی هلاککزه باعث اولور واحسنوا ان الله یحب المحسنین و ایولک ایدک که بی
شبهه خدای لایزال ایولک ایدنلری همیشه سیور و اتموا الحج والعمرة لله و حج و عمره یی
ایزد متعال ایچون اتمام ایدک یعنی انلرک فرائض و سننلرین یرینه کتورک فان احصرتم
پس اکر دشمن یا خسته لک سببیله حج و عمره کتورمسندن منع اولندوکز فما استیسر
من الهدی قربانلدن میسر اولان شیء اوزرکزه واجبدر تا که احرامدن چیقوب
دونلرک کیمسی سیزه مباح اوله و لا تحلقوا رؤسکم حتی یبلغ الهدی محله و باشلرکزی
تراش ایتمک یعنی احرامدن چیقمکوز قربان مکاننه یعنی منایه ایرشنجه فمن کان منکم
مریضا پس سیزدن بر کیمسه که خسته اوله او به اذی من راسه یا باشندن
کندویه بر الم اوله ففدیة من صیام او صدقة او نسک پس فدا ویرمک اوزرنه واجبدر
که اول فدا اوچ کون اوروج دوتمق یا التی فقیره هر بیرینه یارم صاع بغدای یا غیریسندن
بر صاع صدقه ویرمک یا بر قیون قربان ایتمکدر فاذا امنتم پس قچن امن حالنده
اولور سیز فمن تمتع بالعمرة الی الحج هر کیم که عمره ایله حجی جمع ایدوب انلرله متمتع اولدی
که اشهر حجده اول عمره ایله احرام ایدوب انک افعالنی ادا ایتدکدن صکره احرامدن
چیقه بعده حج ایچون احرام بغلیوب فرائض وادابنی یرینه کتوره و بو صورته تمتع دیرلر
یاخود احرامی بغلیجق ایکیسین بیردن نیت ایده و ایکیسنک افعالنی معا کتوره و بوکا
قران دیرلر پس بر کیمسه که بو ایکی صورتک بریسن ایشلر فما استیسر من الهدی قربا
ن مقوله سندن کندویه میسر اولان نسنه اوزرینه واجبدر فمن لم یجد پس بر
کیمسه که قربان بولمیه فصیام ثلثة ایام فی الحج حج کونلرنده اوچ کون اوروج دوتمسی اوزرینه

لازمدر وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ ویدی کون اوچ دوغسی دخی حجی حجك اعمالندن فارغ اولوب
دونسیز تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ بو اوچ ویدی تمام اون عدددر بو کلامك ذکر اولنمسی
تاکید ایچوندر تا که برکیمسه فهم ایتمیه کیم بو مقامده واو او معناسنه در که اقتضا ایدر کیم
انسان اوچ ایله یدی آراسنده مخیر اوله ذَلِكَ تمتع ایتمك یا هدی یا صیامك وجوبی
لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ شول کیمسنه یه در که مسجد الحرامده اهلی مقیم اولمیه لر
وَاتَّقُوا اللَّهَ وتکریدن خوف ایدك وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وبیلك کیم علی
التحقیق ایزد جل جلاله برك اشکنجه لودر اول کیمسه یه که کندوسندن قورقمز الْحَجُّ أَشْهُرٌ
مَعْلُومَاتٌ حجك وقتی بیلنمش آیلردر واو شوال وذی القعده در وذی الحجه نك اولکی
اونی که لحزی قربان بیرمنك ایلکی کونیدر فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ پس هر کیم که ایچلرنده
هدی قربان سور مکه حجی اوزرینه لازم قیلدی فَلَا رَفَثَ پس نه فحش سوز
وَلَا فُسُوقَ ونه شرع شریفك حدودندن چیقمق وَلَا جِدَالَ ونه یولداشلرله
جنك ایتمك فِي الْحَجِّ حجك کونلرنده اولور یعنی حج ایتمك ایستیانلر کرکدر که بو اشیای مزبوره دن
اجتناب ایلیه وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ وایولکدن هرنه ایشلرسیز يَعْلَمْهُ اللَّهُ حق تعالی
انی بیلور مرویدر که یمن خلقندن برجماعت ازوغه سیز حجه توجه ایدوب دیرلردی بیز
ارباب توکلز و بو فعللری اقتضا ایدرردی که خلق اوزرینه بار گران اوله لر پس حق تعالی بو آیتی
منزل ایدوب بیوردی وَتَزَوَّدُوا وازوغه بیله کوتورك فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى که بی شبهه
ازوغه نك ایوسی خلقك مالندن پرهیز ایتمکدر وَاتَّقُونِ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ وبندن
خوف ایدك ای ارباب عقول اولانلر لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اوزرکزه برکناه یوقدر که
أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ موسم حجده پروردکارکزدن رزق ایسته یه سیز مرویدر که
جاهلیه عصرنده حج موسمنده عربك بر بازاری قورلوب ایچنده بیع وشرا ایدرلردی چون اسلام
شرفیله مشرف اولدیلر اندن اجتناب ایتدیلر حق تعالی آیتله بیع وشرای کندولره مباح
قیلدی ایام حجده فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ پس چون عرفات طاغندن دونرسیز بیر یردر
که حضرت آدم وحوا جنتدن هبوط ایتدکلرندنصکره انده کورشدیلر فَاذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ
الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ تنکری تعالی یی تلبیه وتهلیل ایله مشعر الحرام یاننده ذکر ایدك مشعر الحرام
بر معین یردر و قنده امام اولانکیمسنه انده دور وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدَاكُمْ وانی یاده کتورك
سیزه یول کوستردیکیچون وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الضَّالِّينَ وتحقیقا که سیز حقك
هدایتندن اسبق ازغونلردن ایدکوز ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ صکره عرفاتدن



دونك اول یردن که خلق دونرلر بو خطاب قریش قبیله سنه دركه انلرك عادتی بو ایدی
عرفاتده دورمزلردی کندولری مزدلفه ده دورلردی و دونردی وکلورنده خلق دوندوکی
یردن دونمزلردی وبو فعلی کندولره بر عالی مرتبه صایرلردی پس خلقله مساوی اولمغه
امر اولندیلر وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ وایزد ذو الجلالدن مغفرت طلب ایدك إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ تحقیقا که حق جل وعلا استغفار ایدنلرك کناهلرین غفران ایدوب اوزرلرینه
انعام ایدر فَإِذَا قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ پس اول وقت که حجکزك لوازمین ادا ایدرسیز
فَاذْكُرُوا اللَّهَ تنکری تعالی یی حمد وثنا ایله مذکور قیلك كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ نته کم پدرلرکزی
ذکر ایدرکوز جاهلیه زماننده عربك عادتی بو ایدی که حجك مناسکندن فارغ اولدو

قلرنه

مسجد الحرام ایله جبل الرحمه آراسنده دوروب آباء واجدادلرینك مفاخر ومحاسنلرین
ذکر ایدرلردی چون اسلام ایله مشرف اولدیلر اکا مامور اولدیلر که خدای ذو الجلالی
حمد وثنا ایله تبجیل وتعظیم ایدهلر أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا بلکه پدرلرکزی ایتدککوز ذکردن
زیاده تنکری حمد وثنا ایله مذکور قیلك فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ پس ذکر ایدنلردن آدمیلر
بر کروه وار که دعاسنده سویلر رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا ای پروردکار من دنیاده بیزه
نلدن کوزل نسنه بی ویر وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ واکا آخرتده هیچ بر نصیب
اولماز وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ وانلردن بر بلوك وار که دعاسنده سویلر رَبَّنَا آتِنَا فِي
الدُّنْيَا حَسَنَةً ای پروردکار من بزم بو جهانده برایولك یعنی صحت وکفاف معیشته
وطاعته بیزی موفق قیل وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً واو برجهانده برایولك یعنی انده ثواب
ورحمتی ویر وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ودوزخ اشکنجه سندن بیزی محفوظ قیل حضرت علی
المرتضادن رضی الله عنه مرویدر که بیوردی بو جهانك حسنه سی خاتون صالحه در
واو برجهانك حسنه سی حور بسندیده در وعذاب النار نامعقول خاتوندر نظم

زن بد درسرای مرد نکو ** هم درین عالمست دوزخ او
زینهار از قرین بد زنهار ** وقنا ربنا عذاب النار

أُولَئِكَ اول کروه که دنیا وآخرتك خیرین ایسترلر لَهُمْ نَصِيبٌ مِمَّا كَسَبُوا انلره ایتدکلری
عملدن بربهره وار وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ وتنکری تعالی غایتله تیز حساب ایلودر که بو دکلو
قوللرك حسابن طرفة العینده کورر وَاذْكُرُوا اللَّهَ وایزد ذو الجلالی یاده کتورك
فِي أَيَّامٍ مَعْدُودَاتٍ صایلمش کونلرده واول کونلر حضرت امام اعظمك قتنده عرفه
کونی نك صباح نمازندن قربان بیرمنك اولکی کونك اکندی نمازنه دکدر وامامین

قسنده عرفه نك صباح نمازندن آخر ايام تشريقك ايكندی سنه دك فمن تعجل پس
بر كيمسه كه منادن دونمك ايچون جمره لری صالدقدن صكره في يومين ايكی كونده و انلردكی
الحجه نك اون برنجی و اون ايكنجی كونيدر فلا اثم عليه استعجالی سببيله اوزرينه بر كناه اولماز
ومن تأخر و بر كيمسه كه كروده قالدی تا كه اوچنجی كون جمره لری صالدی فلا اثم عليه
اوزرينه كناه اولماز لمن اتقى شول كيمسنه يه كه پرهيزكارلك ايتدی يعنی بو مذكور اولان
احكام تقوی صاحبنه در زيرا حقيقتده حاجی اولوب حجله منتفع اولان اودر واتقوا الله
و تكريدن خوف ايدك واعلموا انكم اليه تحشرون و بيلك كيم على التحقيق سز مكافات
ايچون انك طرفنه جمع اولنورسز ومن الناس من يعجبك قوله وادميلردن شول كيمسه
واركه سوزی سكا خوش كلور في الحيوة الدنيا يعنی اولان صاغلغك امور و مصالحنده
ويشهد الله على ما في قلبه و كوكلنده اولان شيئه اوزره تكری تعالی يی شاهد قيلار يعنی
اندن ايچون تكری يی شاهد قيلار كه كوكلی لسانينه موافقدر وهو الد الخصام و حال بو كه
كندو در اهل اسلامه زياده عداوت و خصومت ايدن مرويدر كه بو آيت اخنس بن شريق
ثقفی حقنده نازل اولدی و اوخوب صورتلی شيرين سوزلی بر كشی ايدی سرور كائنات
كمال اخلاصه اظهار ايدوب اسلامی ادعا ايدردی واذا تولى و چون محمد المصطفانك
مجلسندن اكسه چيوروب كيدر سعى في الارض زمينده شتابله يورودر ليفسد فيها
تا كه انك ايچنده بدلك ايليه ويهلك الحرث والنسل و اكين و و ادلری نابود قيله نته كه
اخنس مزبور ايلدی مرويدر كه اول بدذات فخر حضرتك حضورندن ايرلدی مدينه
منوره نك اكينن ياندروب دوارين اهلاك ايتدی والله لا يحب الفساد و اوزمتعال
يمانلكی سيومز پس فساددن ايشلمسی اوزره اولان غضبندن حذر ايدك واذا قيل
له اتق الله و چون اول منافقه ديلور تكريدن قورق اخذته العزة بالاثم حمية جاهليه
كندويی كناه ايتمكه حمل ايدر فحسبه جهنم پس جهنم عذابی اكا كافيدر ولبئس المهاد
و يمان دوشنجك نسنه در جهنم آتشی ومن الناس من يشری نفسه ابتغاء مرضات الله
وادميلردن شول كيمسه واركه جانی صاتون الور تكرينك رضاسی تحصيل ايتمك ايچون
مرويدر كه بو آيت صهيب رومی حقنده نازل اولدی زيرا اول عزيز الوجودی مشركلر اسير
ايدوب مرتد اولمغه كندويه كوناكون ستم ايدرلر بعده انلره بو كونه جواب ويردی كه بن
بر پير ناتوانم سزه نه بر نسنه ده منفعت ايتمكه قادر دكلم همان سزه اولی و انفع اولان
بودر كه مالمی آلوب بنی آزاد ايدرسز انلر دخی بو سوزی قبول ايدوب آزاد ايتديلر

والله



والله رؤف بالعباد و خدای لايزال قوللرينه مهربانلك ايديجيدر كه بو كونه ايشلره كندولرين
مونس قيلار يا ايها الذين امنوا ادخلوا في السلم كافة ای ايمانه كلان كيمسنه لر قمو كوز
اسلامه كيرك يعنی جمله كوز تكری يه مطيع و منقاد اولك ولا تتبعوا خطوات الشيطان را
و ابليس لعينك آدملرينه اويمك انه لكم عدو مبين كه بی شبهه شيطان سزك سيزه بر آشكار
دشمندر فان زللتم پس اكر طريق شرعدن سورچرسز من بعد ما جاءتكم البينات سزه
حلال و حرامی فرق ايدن دلائل كلدكدن صكره فاعلموا ان الله پس بيلك على التحقيق كيم
خدا عز و جل عزيز مخالفت ايدنك عقوبتنه قادردر حكيم انتقامی الزام الاحقليه هل
ينظرون الا ان يأتيهم الله بقمزلر الا كه تكرينك عذابی كندولره كلور في ظلل من
الغمام بولتدن سايبانلرده والملائكة و فرشته لر دخی كلورلر كه عذابه موكل اولان
انلردر و قضی الامر و ايش تمام قيلندی يعنی هر كسك جزاسی كندويه دكدی والى الله
ترجع الامور و خدای لايزالك فرماننه قمو ايشلر دونمش قيلنور سل بنی اسرائيل
يا محمد مدينه نك يهودندن صور كه كم آتيناهم من آية بينة بيدرلرينه نيچه آشكارا
نشانلر ويردك و انلر محمد المصطفانك اوصافندن بو سؤالدن مراد انلری توبيخ ايتمكدر
ومن يبدل نعمة الله و هر كيم تكری تعالی نك آياتنی يعنی محمد المصطفانك اوصافنی
حسدده سنی تبديل ايدر من بعد ما جاءته كندويه كلدكدن صكره خدا عز و جل اكا
عقوبت ايدر فان الله شديد العقاب زيرا على التحقيق تكری تعالی برك عقوبتلودر
زين للذين كفروا الحيوة الدنيا كفر ايدن كيمسنه لره بقين صاغلق بزنمش قيلندی
ويسخرون من الذين امنوا و ايمانه كلانلردن عجبلنوب كولرلر مرويدر كيم اغنياء
قريش صحابه كرامك فقراسی اوزره كولوب ديرلردی محمد المصطفی بو بيلنجيلرله دنيا
ايشن يايوب اشراف عربك ايچيندن محو ايتمك ايسترانك ايشی حق اولمش اولسيدی
سادات عرب و اشراف قبائل اكا تابع اولورلردی پس حق تعالی بو آيتی منزل ايلدی و اول
فقرايه اولان اعزاز و اكرامی دخی ايچنده بيان ايدوب بيوردی والذين اتقوا و شول
كيمسه لر كه كفر و معصيتدن پرهيز ايتديلر فوقهم يوم القيمة روز قيامتده مستهزی
اولانلرك اوستلرنده اولورلر زيرا اول كونده مؤمنلر فردوس اعلاده و كفار اسفل
السافلينده اولورلر والله يرزق من يشاء بغير حساب و تكری تعالی ايستدوكی كيمسنه يه
اندازه سز رزق ويرر در كان الناس امة واحدة آدميلر حضرت آدم ايله ادريس
آراسنده بر كروه ايديلر يعنی اول عصرده قوللری حق اوزره اتفاق ايتمشلردی صكره

اراولرنده اختلاف واقع اولدی فبعث الله النبیین پس حق تعالی پیغمبرلری کوندردی
مبشرین اهل طاعته مژده ویریجیلر ومنذرین واهل معصیته قورقتی ویریجیلر وانزل
معهم الکتاب وانلرله کتاب ایندردی بالحق درستلک ودوغرلق ایله ملازم اولدیغی
حالده لیحکم بین الناس تاکه پیغمبر اولان کیمسنه خلق اراسنده حکم ایده فیما اختلفوا
فیه اول نسنه ده که ایچنده اختلاف ایدیلر وما اختلف فیه وکتابده بر کیمسنه
اختلاف ایتمدی الا الذین اوتوه مکر شول کیمسنه لرکه کتاب کندولره ویرلدی یعنی
خلافی قالدردن کتابده بر کیمسنه اختلاف ایتمدی الا کندولره منزل اولان کیمسنه لرکه
خلافی رفع ایدن شیئی انک استحکامنه سبب قیلدیلر من بعد ما جاءتهم البینات اشکارا
معجزلر کندولره کلدکدن صکره بغیا بینهم اراولرنده اولان حسد جهتندن فهدی
الله الذین امنوا پس حق تعالی ایمانه کلانلره دوغری یولی کوستردی لما اختلفوا
فیه ایچنده اختلاف ایتدوکلری شیئه من الحق درستلکدن یعنی حق تعالی مؤمنلری
مختلف فیه اولان حقه ارشاد ایتدی باذنه امر وارادتیله والله یهدی من یشاء الی
الصراط المستقیم وایزد ذو الجلال ایستدوکی کیمسنه یی دوغری یوله هدایت ایدر ام
حسبتم ان تدخلوا الجنة بلکه صاغندکزمی که جنته کیره سیز ولما یاتکم مثل الذین
خلوا من قبلکم وحال بوکه سیزدن اسبق کذشته اولانلرک صفتی سیزه کلمدی یعنی
انلره دکن محنت کبی سیزه دکمدی وانلرک محنتی بو ایدیکه مستهم البأساء والضراء
انلره فقر وفاقه وخسته لک دکدی وزلزلوا وبلالرک کثرتندن مکانلرندن
ازعاج اولندیلر حتی یقول الرسول والذین امنوا معه برحده دکین که پیغمبر وایمانه
کلانلر کندو نسیله بالاتفاق سویلدیلر متی نصر الله تنکرینک یاردمی نه زمان
اولور الا ان نصر الله قریب اکاه اولک کیم علی التحقیق تنکرینک یاردمی یقیندر
منقولدر کیم عمرو بن الجموح بر مالدار کیمسنه ایدی ایکی سرور کائناتدن صوردیکه
یا رسول الله اموالمزدن قنقی نسنه یی فی سبیل الله صرف ایدهلم وکیمه انی ویرهلم حق جل
وعلا بو اینجه منزل ایدوب بیوردی یسئلونک ماذا ینفقون سندن صوردیلرکه
نه اصل شیئی انفاق ایدهلر قل ما انفقتم من خیر سویله شول نسنه یی که مال مقوله سندن
صرف ایدرسیز فللوالدین اتایه وانایه یعنی انلره ویرمسی اولادر والاقربین وخصملره
والیتامی واوکسزلره والمساکین ودرویشلره که معیشتک تحصیلنه چاره لری
یوقدر وابن السبیل ومالی شهرنده اولوب اکا الی یتشمین غریبه وما تفعلوا من خیر

وایولک

---



وایولک مقوله سندن هرنه ایشلرسیز فان الله به علیم بی شبهه حق سبحانه وتعالی اکا داناادر
یعنی انک کنهنی وحقیقتنی بیلور وانک ثوابنی یتشدرر کتب علیکم القتال اوزرکزه دوکشمک
فرض اولدی وهو کره لکم وحال بودرکه اول طبیعتکزه کوچ کلور وعسی ان تکرهوا شیئا
وشاید کیم طبیعتکز بر نسنه دن نفرت ایده وهو خیر لکم واو سیزه خیرلودر وعسی ان
تحبوا شیئا وشاید بر نسنه سیوه سیز وهو شر لکم واو سیزه بلا اولمقدر والله
یعلم وحق سبحانه وتعالی سیزه نفع ایدنی بیلور وانتم لا تعلمون وسیز انی بیلمزسیز
یسئلونک عن الشهر الحرام سندن صوردیلر حرمتلو ایدن آی ی قتال فیه ایچنده
اولان جنکدن اوتری صوردیلر کتوردیلرکه حضرت صلی الله علیه وسلم عبدالله ابن جحشی
صحابه کرامک بر بلوکنه سردار ایدوب جمادی الاخره ده بطن النخله نام یرده کندولرین
کوندردی تاکه قریشک بر مقدار دوه سن غارت ایدهلر اول اثناده عمرو حضرمی بله
قریشک بر کاربانی طائف سمتندن کلوردی عبدالله انلره صونوب کاربانی یغما
ایدوب عمرو حضرمی یی قتل ایتدیلر وبو ایش صحابه کرامدن رجبک غره سنده واقع
اولدی اما کندولر اول کاننه ایدیلرکیم اول کون جمادی الاخره نک سلخ کونیدر قچن
کندولرده محقق اولدیکه اول کون رجبک غره سیدر جنک ایدن صحابه کرام ایدوکلرنه
ماه رجبک حرمتنی هتک ایدوب ایچنده قتل ونهب ایتدی وطعن پشیمان اولدیلر
وکفار قریش لسان طعنی اوزاتدیلرکه محمد المصطفی ماه رجبک حرمتنی هتک ایدوب
ایچنده قتل ونهب ایتدی وطعن یوزندن کوندردیلر حضرتندن سؤال ایتدیلرکه اشهر
حرامده جنک ایتمک جائزمیدر حق سبحانه وتعالی جوابلرنده بیوردی قل قتال فیه
کبیر سویله یا محمد شهر حرامده جنک ایتمک بیوک کناهدر وصد عن سبیل الله
واسلامدن خلقی منع ایتمکدر وکفر به وتنکری یه کفر ایتمکدر والمسجد الحرام ومسجد
الحرامدن خلقی منع ایتمکدر واخراج اهله منه ومسجد الحرامک اهلنی اندن چیقرمق
اکبر عند الله تنکری قتنده چوق بیوکدر یعنی صحابه کرامدن ماه رجبده اکرچه خطا
بو کونه بر تقصیر واقع اولدی لکن حضرت پیغمبری ومؤمنلری وطنلرندن چیقرمق
صحابه کرامک ایتدوکی جنکدن بیوک کناهدر تنکری قتنده والفتنة اکبر من القتل
ومؤمنلری وطنلرندن چیقرمقله امتحان ایتمک وتنکری یه شریک قیلمق عمرو حضرمی
اولدرمکدن زیاده بیوکدر ولا یزالون یقاتلونکم حتی یردوکم عن دینکم وهمیشه
سزکله جنک ایتمکی ترک ایتمزلر تاکه سیزی دینکوزدن دوندرلر ان استطاعوا اکر

قادر اولورلر ومن يرتدد منكم عن دينه فيمت وهو كافر وهر كيم سيزدن دينندن دونوب
اولمش اوله اول حالده كه كندوسى بى ديندر فاولئك حبطت اعمالهم اول كروه عمللرى
باطل اولدى في الدنيا بو جهانده كه جانلرندن واموالله‌رندن عصمت قالقر والآخرة
واو بر جهانده كه ثوابه استحقاقلرى قالمز واولئك اصحاب النار واول كروه دوزخه
ملازمدرلر هم فيها خالدون كندولر انده دائم اوزره مقيمدرلر ان الذين آمنوا
تحقيقا كيم ايمانه كلان كمسنه‌لر والذين هاجروا وشول كمسه‌لر كه اوطانلرين ترك ايتديلر
وجاهدوا في سبيل الله وتكرينك يولنده جهاد ايتديلر اولئك يرجون رحمة الله اول
كروه تكرينك رحمتنه اميد ده درلر والله غفور رحيم وحق سبحانه وتعالى مؤمنلرك
ومجاهدلرك كناهن عفو ايدوب كندولرين اسيركر يسئلونك عن الخمر والميسر
باده دن وقماردن اوزى سندن صوردلر مرويدر كه عمرو ومعاذ رضى الله عنهما رسول
اكرمه صلى الله عليه وسلم ديديلر بزه شراب وقمارك فتواسنى سويله زيرا انلر عقلى
فاسد ومالى نابود قيلرلر حق تعالى حبيب اكرمنه خطاب ايدوب بيوردى قل فيهما اثم
كبير سويله ايكيسنك استعمالنده بيوك كناه وار ومنافع للناس وادميلره منفعتلر
وار وانلرك منافعى بودر كه خمر حرارت طبيعيه يه نشو ونما ويرور وبخيلى جومرد قيلور
ولكه اولان جرات ويرور وقمار تحصيل مال ونسلى يه وغلبه محلنده تلذذى افاده ايدر
واثمهما اكبر من نفعهما وانلرك استعمالندن حاصل اولان كناه نفعلرندن
بيوككدر زيرا انده كلو يمان اشيا وار انلردن پيدا اولور بيلمك كركدركيم صدر اسلامده
شرب خمر مباح ايدى پس بو آيت كريمه نازل اولدى صحابه‌نك كيمى بركوهى انك نفعن
ملاحظه ايدوب استعمال ايتديلر وبعضسى انك اثمندن وهم چكوب ترك ايتديلر بعده
ايچنلرك بريلوكى نماز قيلمغه شروع ايدوب اماملرى قل يا ايها الكافرون اعبد ما تعبدون
اوقودى پس حق جل وعلا يا ايها الذين امنوا لا تقربوا الصلوة وانتم سكارى آيتنى منزل
قيلدى بوندن صكره اوقات نمازدن ماعدا اوقاتده ايچنلر آز اولدى بركون ايچنلر ارسنده
غوغاى مستان واقع اولوب حضرت عمر رضى الله عنه جناب رب الاربابدن نياز ايدوب
ديدى يا الهى خمر خصوصنده بزه برشافى بيان ايت حق تعالى لطف وكرمندن انما الخمر والميسر
رجس آيتنى منزل قيلوب جمله‌لرى انك استعمالندن منع اولديلر ويسئلونك ماذا ينفقون
دخى سندن صوردلر كه قنقى نسنه‌يى انفاق ايدهلر سابقده كچمشدى كه عمرو بن الجموح
صوردى كه اموالمزدن قنقى شيئى انفاق ايدهلم جواب تعيين مصادفه نازل اولمشدى

بعده حضرتندن



بعده حضرتندن صوردى كه يا رسول الله ويره‌جك كمسنه‌لرى بيلدك اما ويره‌جك نسنه‌يى
بيلمدك حق جل وعلا حبيبنه بيوردى قل العفو سويله نفقه كوزدن وعيالكزدن نفقه‌سندن
ارتق اولانى ويرك كذلك شويله كيم حكم انفاقى سيزه بيلدردى يبين الله لكم الآيات
تكرى تعالى سيزكچون نشانلرى بيان ايدر لعلكم تتفكرون في الدنيا والآخرة
تا كه سيز دنيا وآخرتك امورنده تأمل ايده‌سيز ويسئلونك عن اليتامى دخى اوكسزلر
احوالندن سكا صوردلر مرويدر كيم چون ان الذين يأكلون اموال اليتامى ظلما آيتى
نازل اولدى وصى اولانلر اوكسزلرله مخالطه ايتمكدن وامورلرنده قيام ايتمكدن
وانلرله ييوب ايچمكدن اجتناب ايتديلر صورت حال سرور كائناته عرض اولنجق
حق سبحانه وتعالى بو آيتى منزل ايدوب بيوردى قل اصلاح لهم خير سويله اوكسزلرله
اصلاح ايچون مداخله ايتمك كندولردن اجتناب ايتمكدن خيرلودر وان تخالطوهم
فاخوانكم واكر انلرله ييوب ايچرسيز اوزكزه باس يوقدر زيرا انلر دينده قرنداشلركزدر
وقرنداش كركدركه قرنداشيله مخالطه ايده والله يعلم المفسد من المصلح وايزد
جل وعلا انلره يرمازلك ايچون مداخله ايدنى ايولك ايچون مخالطه ايدندن تمييز
ايدر ولو شاء الله لأعنتكم واكر حق تعالى مشقتكزى ايستسيدى مشقتلو ايشلر
سيزه تكليف ايدردى كه انلرله خلط ايتمكدن سيزى منع ايدردى ان الله عزيز بى
شبهه كيم حق جل وعلا سيزه مشقتلو ايشلرى تكليف ايتمكه قادردر حكيم مصلحتك
اقتضاسنه كوره ايش ايشلر مرويدر كه سرور انبيا صلى الله عليه وسلم مرثد غنوى يى
مكه مكرمه‌يه كوندردى تا كه انده قالان مسلمانلرى چيقارده چون انده بولندى
عصر جاهليه‌ده دوستى اولان عناق نام خاتون كندو سيله كورشوب كذشته
اولان معامله‌يه كندوينى دعوت ايلدى مرثد حضرتلرى اكا سويلدى دين اسلام
اول معامله‌دن مانعدر عناق ايتدى كه ايولنمكله اولسون مرثد سويلدى اودخى
حضرتك اذننه موقوفدر بعده حضرتندن بو خصوصى استيذان ايده‌جك حق تعالى بو آيتى
منزل ايدوب بيوردى ولا تنكحوا المشركات وتكرى يه اورتاق قيلان قاديلرى ايولنمك
حتى يؤمن انلر ايمانه كلمينجه ولأمة مؤمنة خير من مشركة وتحقيقا كيم بر ايمانه
كلمش قرواش ايمانسيز خاتوندن يكدر ولو اعجبتكم واكر مال وجمالى ايچون
خوشكزه كلدى ولا تنكحوا المشركين حتى يؤمنوا ومؤمن اولان خاتونلرى مشركلره
اولانلره ايولندرمكوز انلر ايمان كتورمينجه ولعبد مؤمن خير من مشرك ودخى بى شبهه

ایمانه کلمش بر قول بر ایمانسیز حره دن ییکدر ولو اعجبکم و اکر انی بکنده کوز اولئک
اول مشرکات و مشرکین یدعون الی النار دوزخه چیغرورلر یعنی جهنمک کیرمسنه
سبب اولان شیئه خلقی دعوت ایدرلر والله یدعوا الی الجنة والمغفرة و حق تعالی
بهشته و کناهلرک یارلغنمسنه لسان رسل ایله دعوت ایدر باذنه توفیق و تیسیریله
ویبین آیاته للناس و آدمیلره نشانلرین آشکار قیلادر لعلهم یتذکرون تاکه
انلر پند و نصیحت آلهلر ویسئلونک عن المحیض دخی قاریلرک حیضندن اوتری
سندن صوررلر مرویدرکیم اهل جاهلیه نک دابی بو ایدی که قاری حیضده اولیجق
انکله ییوب ایچمزلردی و مخالطه سندن اجتناب ایدرلردی نته که یهود و مجوس
ایشلرلردی و اول وقت که اهل جاهلیه شرف اسلام ایله مشرف اولدیلر اول حال اوزره
قالدیلر تاکه حضرت ابو الدحداح صحابه نک بر بلوکیله حضرتدن سوال ایتدیلر جناب
رب الارباب دن بو جواب کلدیکه قل هو اذی سویله یا محمد حیض بر بد نسنه در
فاعتزلوا النساء فی المحیض پس قاریلردن اوزاق اولک حیضده اولدوقلرنده
یعنی انلر له مخالطه ایدک انجق جماع ایتمک نه انکه یهود و مجوس کبی ایشلیه سیز که
انلری ایولردن طشره ایده سیز و نه نصاری کبی که انلر له بیردن مخالطه ایدوب جماع
ایده سیز و بو حال یهودک افراطی و نصارانک تفریطی آره سنده متوسطدر ولا
تقربوهن حتی یطهرن و انلره یقلاشمک یعنی انلره جماع ایتمک تا انلری مدتک اکثرنه
کسلمینجه و انک اکثر مدتی اون کون تقدیر اولنمشدر فاذا تطهرن پس قچن که غسل
ایدوب پاک اولورلر فأتوهن من حیث امرکم الله انلره کلک اول یردن که تنکری تعالی
سیزه اکا کلمکه فرمان ایدوب انی سیزه حلال قیلدی ان الله یحب التوابین که بی شبهه
حق جل وعلا کناهلردن توبه ایدنلری سیور ویحب المتطهرین و پاک اولانلری سیور
یعنی حایضدن و نامشروع اولان یردن اجتناب ایدنلری سیور مرویدر که یهود
دیرلردی هر کیم قاریسنه مباح سمتدن مباشرت ایده اول کیفیتله که قارینک
ارقه سی قوجاغنده اوله اوشاغی شهلا کلور حق جل وعلا انلرک کلامنی رد ایتمک
ایچون بو آیتی منزل ایدوب بیوردی نساؤکم حرث لکم قاریلرکوز سیزه اکین یری
کبیدر فأتوا حرثکم اکینکزه کلک یعنی قاریلرکزه کلک نته که اکینلرکزه
یرلرنه کلورسیز انی شئتم نیجه که ایسترسیز خواه ارقه لری اوزره یاتزک خواه یوزی
قویی خواه یانکی اما بو شرطله که اکین یری اولمیان محله دکلمیه زیرا اکا اولادن کیمسنه یه



حضرت لعنت ایتمشدر قال صلی الله علیه وسلم ملعون من اتی امرأة فی دبرها وقدموا
لانفسکم و جانلرکوز ایچون ایلرو کوندرک یعنی قاریلرکزه کلدککوز محل اوشاق طلب
ایتمک نیتیله انلره وارک واتقوا الله و ایزد ذو الجلالدن خوف ایدک معاصیدن
اجتناب ایتمکله واعلموا انکم ملاقوه و بیلک علی التحقیق سیز اکا بولشیجی سیز وبشر
المؤمنین و مؤمنلره جنتله و دیدارک مشاهده سیله مژده ویر منقولدر که ابن رواحه خدانک
نامنه اند ایچوب که همشیره سی قوجه سی بشیر بن النعمان ایله سویلشمیه و اکا احسان ده قیلمیه
و همشیره سیله کندویه بارشدرمیه حق تعالی بو آیتی منزل قیلوب بیوردی ولا تجعلوا
الله عرضة لایمانکم و تنکرینک ادین اندلرکزه سپر قیلمک ان تبروا اندن که ایولک
ایتمیه سیز وتتقوا و اندن که مروتدن پرهیزکارلک ایدوب سویلشمیه سیز وتصلحوا
بین الناس و آدمیلر آراسنده صلح ایتمیه سیز والله سمیع و تنکری تعالی اندلرکزی کمال
اوزره ایشیدر علیم ضمیرلرکزده اولان معنایه داناد لا یؤاخذکم الله باللغو فی ایمانکم
ایزد ذو الجلال سیزی بیهوده لکله دوشن اندلرکوزده مواخذه ایتمز یعنی انک سببیله
سیزه عقاب ایتمز یمین لغو امام اعظم قتنده اودر که انسان بر نسنه اوزره اند ایچه
اول کمانله که اول شیئی درستدر صکره خلافی چیقه و امام شافعی قتنده یمین لغو
سوزلر اراسنده انسانک لسانی اوزره جاری اولان قسملردر لا والله بلی والله کبی و هر
تقدیر اوزره یمین لغوده کفارت واجب اولماز و حق سبحانه و تعالی انکله مواخذه ایتمز
ولکن یؤاخذکم بما کسبت قلوبکم ولیکن اول اندلرله سیزی مواخذه ایدر که کوکللرکز
انی قصد ایتمش اولدی یعنی بر انسان که کچمش نسنه اوزره اند ایچوب دیر اول شیئی
واقع اولدی و حال بو در که علی التحقیق بیلور که دیدوکی سوز خلاف واقعدر اوکونه
شخص بو یله یمین ایتمک سببیله آخرتده مواخذ اولور و بوکا یمین غموس دیرلر و بر آدمی که
کلجک شیئه اوزره اند ایچه مثلا دیسه والله فلان کمسنه ایله سویلشمم صکره سویلشسه
اول آدمیه کفارت لازم کلور والله غفور و حق سبحانه و تعالی قوللرینه چوق مغفرت ایدر
که یمین لغودن اوتری کندولرین مواخذه ایتمز حلیم هر ایشده عقوبته تعجیل ایتمز
للذین یؤلون من نسائهم شول کمسنه لره که قاریلرندن اجتناب ایتمکه اند ایچرلر
تربص اربعة اشهر دورت آی انتظار ایتمک فان فاؤا پس اکر اند ایچنلر دورت آیک
اثناسنده رجوع ایدیلر مباشرت ایتمکله کندولره ممکن ایسه یاخود سوزله فان
الله غفور رحیم بی شبهه بو کونه یمینی بوزدوب کفارتین ویرنه تنکری مغفرت ایدر و

اکا زیاده مرحمت ایدر وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ واکر قاریلرندن اجتناب ایتمکه آند ایچنلر
بوشنمغی قصد ایدیلرکه مدت مزبورده رجوع ایتمدیلر فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ علی التحقیق خدا
عزوجل انلرک سوزین کمال اوزره ایشیدر عَلِيمٌ نیتلرینه زیاده بیلیجیدر وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ
بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ وبوشنمش قاریلر جانلرینه اوچ قان کیجسین انتظار چکدررلر
وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ وانلره حلال اولماز أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ که صاقلیهلر
شول نسنهیی که تنکری تعالی رحملرنده خلق ایتدی اوشاقدن وحیضدن إِنْ كُنَّ يُؤْمِنَّ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ اکر تنکریه و روز جزایه ایمان کتوردیلر وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ
وقوجهلری دوندرمکلرینه اوزکهدن احقدرلر فِي ذَٰلِكَ انتظار چکدکلری مدتده
إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا قوجهلر قاریلرک ایولکن ایسترلرسه نه ایذا ایتمک ایچون دوندررلر
وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ وقاریلر اوزره اولان کیشیلرک حقی کبی کندولرینک
کیشیلر اوزره حقوقلری وار بِالْمَعْرُوفِ حسن معیشتله وکوزل عشرتله وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ
دَرَجَةٌ وکیشیلرک قاریلر اوزره حقده زیادهلری وار وَاللَّهُ عَزِيزٌ وحق سبحانه وتعالی
احکامنه مخالفت ایدندن انتقام المغه قادردر حَكِيمٌ مصالح وحکمتلر ایچون احکامی
قودی الطَّلَاقُ مَرَّتَانِ شرعی بوشنمق که اندن رجعت اوله اکی بوشنمقدر فَإِمْسَاكٌ
بِمَعْرُوفٍ اندن صکره مراجعت ایدوب ایولکله دوتمقدر أَوْ تَسْرِيحٌ بِإِحْسَانٍ یا ایولکله
قویی ویرمکدر که مراجعت ایدوب دوندرمیه وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ
شَيْئًا وسیزه جائز دکلدر انلره ویردککز نسنهدن بر نسنه الهسز إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا
يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ مکر اول وقت که قوجه وقاری قورقهلر کیم تنکرینک احکامن یرینه
کتورمیهلر و بیدرکه جمیله نام خاتون که قوجهسی ثابت ابن قیسی سیومزدی پس حضرتک
حضورینه کلوب دیدی یا رسول الله شمدن صکره قوجهم ثابت ایله عشرت ایدوب بر یرده
جمع اولنمغم محالدر والله بن انی نه دیننده ونه طبیعتنده عیب ایدرم انجق ایسترم که
اسلامده کفران ایدیم انی سیومدکم اجلدن کندویی تحمل ایدهمم ومحبت ایتمدکم
سببی بودر که برکون چادرک اتکنی قالدروب انی بر جماعتله کلور کوردم باقدم که انلرک
الچق بویلوسی وقره بودلوسی وبدچهرهلوسی کندو ایدی حق جل وعلا بو ایت منزل
ایتدی بعده جمیله ثابتدن مهر ایچون الدوغی باغی کندویه دوندروب خلع اولدی
فَإِنْ خِفْتُمْ پس ای حاکملر اولان کیمسنهلر اکر قورقرسیز که أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ
قوجه وقاری تنکرینک احکامن یرینه کتورمیهلر فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ





کشی اوزره قارییی بوشنمقی ایچون الدوغی نسنهده وبال اولماز و قاری اوزره جانتی
قورتمق ایچون فدایه ویردوکی نسنهده دخی کناه اولماز تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ بو مذکور
اولان احکام تنکرینک صینرلریدر فَلَا تَعْتَدُوهَا پس انلری تجاوز ایتمک وَمَنْ
يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ وهر کیم تنکرینک صینرلرین کچر فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ اول کروه
کندولره ستمکار اولانلر فَإِنْ طَلَّقَهَا پس اکر اول ایکی بوشنمقدن صکره کیشی
قاریسین بر دخی بوشادرسه فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدُ قاری کیشیه بو اوچنجی بوشنمقدن صکره
حلال اولماز حَتَّىٰ تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ اول وقته دک که اندن اوزکه بر قوجه ایوله فَإِنْ طَلَّقَهَا
پس اکر ایکنجی قوجه قاریی بوشادر فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا اولکی قوجه اوزره و بو مطلقه
اولان قاری اوزره وبال اولماز که أَنْ يَتَرَاجَعَا عدهسی منقضی اولدوقدن صکره نکاح
جدید ایله بیری بیرینه دونه إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ کان ایدرلرسه که تنکرینک
احکامن یرینه کتورمکه قادرلری وار وَتِلْكَ وبو مذکور اولان تحلیل وتحریم حُدُودُ اللَّهِ
خدانک صینرلریدر يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ انلری اشکار ایدر بر کروه ایچون که فهم ایدوب
مقتضای علمیله عمل ایدرلر وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ وچون قاریلری بوشادرسیز فَبَلَغْنَ
أَجَلَهُنَّ عدهلرینک اخرنه ایرشرلر فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ ایولک ایتمک قصدیله انلره
مراجعت ایدک أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ یا ایولکله انلری قویی ویرک وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ
ضِرَارًا وانلری دوندرمک کندولره ضرر ایتمک قصدیله لِتَعْتَدُوا تا که کندولره ستم
ایدهسیز عدهنک اوزاتمسیله زیرا بعض کیمسنهلر قاریلرین بوکونه بوشادرلردی که
اول بر بوشنمقله بوشادرلردی عدهلری منقضی اولمغه یقلشدقده مراجعت ایدرلردی
بر ایکی کون کچدکدن بر بوشنمق دخی بوشادرلردی ینه منوال سابق اوزره حرکت ایدرلردی
اوچ طلاق تمام اولنجه و بوندن مقصدلری همان قارییه ایذا ایتمکدر حق تعالی انلری
اول فعلدن بو ایتله نهی ایلدی و انی ارتکاب ایدنه اولجق نسنهیی بیان ایدوب بیوردی
وَمَنْ يَفْعَلْ ذَٰلِكَ وهر کیم اول ایشی ایشلر فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ بی شبهه که جاننه ستم
ایتمش اولدی که انی مستحق عقاب قیلدی وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وتنکری
تعالینک احکامنی مسخرهلک ایدنمک بو ایت بر قوملک حقنده نازل اولدیکه طلاق
ونکاح وعتاق ایدوب دیرلردی که بیز اوینیوردک وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وکی
واو ذکرکز اولان تنکرینک نعمتنی یاده کتورک وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ واو ذکرکز ایندردی
نسنهیی دخی ذکر ایدک مِنَ الْكِتَابِ قرآن عظیم الشاندن وَالْحِكْمَةِ وسنت نبویهدن

يعظكم به انكله سيزه پند ونصيحت ايدر واتقوا الله واحكامك مخالفتندن تكريدن
خوف ايدك واعلموا ان الله بكل شيء عليم وبيلك على التحقيق كيم حق تعالى هر شيئي
كمال اوزره بيليجيدر واذا طلقتم النساء وچون قاديلرى بوشادسيز فبلغن
اجلهن پس مدتلرينك انتهاسنه ايرسهلر يعنى عدهلرى منقضى اولجق فلا تعضلوهن
ان ينكحن ازواجهن كندولرين منع ايتمك كه كندو قوجهلرينه نكاح ايلهوارلر بو خطاب جميع
خلقهدر يعنى كيمسه كندو كراكوزده بو منع هيچ اولميه مرويدر كه معقل بن يسار رضى الله عنه
همشيرهسن منع ايتدى كه كندويى تطليق ايدن قوجهيه واره حق تعالى اول ايتى منزل
قيلدى كه اوكونه ايتسه مانع اولمك اذا تراضوا بينهم چون ارالرنده رضا واقع اولور بالمعروف
حلال نكاح ايله وحسن زندگانيلكله ذلك يوعظ به بو حكم كه مذكور اولدى انكله وعظ
اولنور من كان منكم يؤمن بالله واليوم الآخر سيزدن شول كيمسه كه خدانك وحدانيتنه
ودوزخ انك اولمسنه ايمان كتورمش اوله ذلكم ازكى لكم واطهر بو مذكور اولان
حكمله عمل ايتمك سيزه پاكيزهتر وپاكتردر والله يعلم والله متعال سيزه نافع اولان
شيئي بيلور وانتم لا تعلمون وسيز بيلمزسيز علمكوز قاصر اولدوغيچون والوالدات
يرضعن اولادهن حولين كاملين وانالر اوشاقلرينه ايكى ييل كامل سوت ويرهلر
لمن اراد ان يتم الرضاعة شول كيمسهيه كه سوت ويرمكك مدتنى تمام ايتمك
ايستر وعلى المولود له وكندويه اوشاق طوغرلن كيمسنه اوزره يعنى اوشاقك پدرى
اوزره رزقهن سوت ويرنلرك ييجك شيلرى يعنى يمكلرى وكسوتهن وكيملرى
بالمعروف انصاف واعتدال ايله لا تكلف نفس الا وسعها برجان برشيئله
تكليف اولنماز الا طاقت كتورديكى نسنه ايله لا تضار والدة بولدها برانا اوشاقنه
ضرر يتشترمسون كه كندو سندن ناروب پدرنه ويره ولا مولود له بولده وپدر
دخى اوشاقنه ضرر يتشترمسون كه نفقهسندن قصور ايده وعلى الوارث مثل ذلك
وپدرك وارثى اوزره انك كبى يعنى اوشاقك پدرى كبى انسه نفقهسى پدرك وارثى
اوزره اولور فان ارادا فصالا پس اكر اتا وانا ايكى ييل تمام اولمدن اول اوشاغى
سوتدن ايرمق ايستسهلر عن تراض منهما كه اول ايرمق ايكيسنك رضاسندن
اوله وتشاور وارالرنده واقع اولان مشاورهجهتندن صادر اوله فلا جناح
عليهما پس اول ايشى ايتمك جهتندن اوزرلرينه وبال اولماز وان اردتم ان
تسترضعوا اولادكم واكر ايسترسيز كه اوشاقلركزى طايهلردن امزدرمكه فلا



جناح عليكم اوزركزه اندن بر كناه اولماز اذا سلمتم ما آتيتم چون ويرمك ايستدككوز نسنهيى
طايهلره تسليم ايدرسيز بالمعروف شرعا مستحسن اولان وجهله واتقوا الله وتكريدن
قورقك اطفال خصوصنده واعلموا ان الله بما تعملون بصير وبيلك على التحقيق كيم
خداعز وجل ايشلدككوز اشيانك حقيقتنى كما ينبغى بيلور والذين يتوفون منكم ويذرون
ازواجا دخى سيزدن شول كيمسهلركه دار آخرته انتقال ايدوب قاديلر بوراقورلر يتربصن
بانفسهن اربعة اشهر وعشرا اول متوفى اولانلرك قاديلرى دورت آى اون كون
جانلرينه انتظار چكدرلر فاذا بلغن اجلهن پس چون مدتلرينك آخرنه ايرشهلر يعنى دورت
آى واون كون تمام اولدوقده نصكره فلا جناح عليكم اوزركزه اى اهل ايمان بر وبال
اولماز فيما فعلن في انفسهن اول قاديلر جانلرنده ايشلدوكلرى نسنهده بالمعروف
اولكله يعنى شرعه موافق بر ايش ايشلسهلر اندن اوزركزه بر كناه مترتب اولماز والله بما
تعملون خبير وحق جل وعلا ايشلدككوز شيئه غايتله مطلعدر ولا جناح عليكم
واوزركزه اى نكاحه رغبت ايدنلر بر باس يوقدر فيما عرضتم به من خطبة النساء
شول نسنهده كه انكله تعريض ايتدكوز قاديلرك ايستمهسندن يعنى اكر بوشانمش قاديك
عدهسى ايامنده كنايت طريقيله نكاحن طلب ايدرسيز اوزركزه بر نسنه لازم كلمزدر كنايت
بونك كبى كه كشى سويليه بن نكاحه رغبتم وار بر ايو خاتون ايسترم وسن بر ايو خاتونسن
او اكننتم في انفسكم يا ضميرلركزده ايستمكلكن صاقلدكوز يعنى بوندن دخى اوزركزه
وبال اولماز علم الله انكم ستذكرونهن حق جل وعلا علم قديمله بيلدى كه سيز البته
انلرى ياد ايدرسيز ولكن لا تواعدوهن سرا وانلرى اكلك ليكن كيزلى اولان شيئه يعنى
چوق جماع ايتمككوزى انلره وعده ايتمك الا ان تقولوا قولا معروفا مكر بر ايو سوز
سويليه سيز رمز واشارتله ولا تعزموا عقدة النكاح وبونلرك عقد نكاحنه
قصد ايتمك حتى يبلغ الكتاب اجله تا كه تنكرى تعالى يازدوغى مدت انتهايه
ايرشور يعنى عدهلرى منقضى اولنهدك واعلموا ان الله يعلم ما في انفسكم
وبيلك كيم بلاشبهه خداعز وجل قلوبكوزده اولان شيئى بيلور فاحذروه پس
عقابندن كندوكزى صاقنوك واعلموا ان الله غفور وبيلك على التحقيق خداعز
وجل چوق مغفرت ايدر عقابندن خوف ايدنه حليم عذابكزى تعجيل ايتمز لا جناح
عليكم اوزركزه بر نسنه لازم كلمز ان طلقتم النساء ما لم تمسوهن اكر قاديلرى
بوش ايدرسيز كندولرينه دكمدن اول او تفرضوا لهن فريضة يا بوشادسيز كندولره

مهر تقدیر ایتمدکلوکزدن اسبق یعنی بر کیمسه که بر قادین ایولندی اما انکله تنها
کورشمدی و نه اکا بر مهر تعیین ایلدی اکر انی بوشادر اوزرینه مهر ویرمسی لازم کلمز
انجق حاللرینه کوره اکا بر نسنه ویرمسی لازمدر نته کم حق تعالی بیوردی وَمَتِّعُوهُنَّ
و انلری بر نسنه ایله بهره مند ایدک عَلَى الْمُوسِعِ قَدَرُهُ دولتمند اوزرینه دولتنه کوره
وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدَرُهُ و یوقسل اوزرینه فقرینه کوره مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ بر بهره مندلک که شرعده
و عرفده مستحسن اوله و انی ائمه حنفیه بر مغجر و بر چارشف و بر کوملک ایله تقدیر
ایتمشلر حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ اول تمتیع ایتمک ایولک ایدنلر اوزرینه درست حق اولدی
وَإِنْ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمَسُّوهُنَّ و اکر انلری بوشادرسیز کندولرینه دکمدن
اول وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً و حال بوکه کندولرینه بر مهر تعیین ایتمشدکوز
فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ تعیین ایتدوککز نسنه نک یاریسن انلره ویرمککز لازمدر
إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ مکر قادینلر حسن رضالرندن واز کچه لر أَوْ يَعْفُوَ الَّذِي بِيَدِهِ
عُقْدَةُ النِّكَاحِ یا اول کیمسه عفو ایده که الندهدر نکاحک امری یعنی نکاحک عقدینه
و حلنه مالک اولان قوجه عفو ایده که قادینک مهرین بالتمام ویره وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ
لِلتَّقْوَى و سیزدنای کشیلر واز کچمک و مهری ویرمک پرهیزکارلغه غایتله یقیندر
مرویدرکه جبیر بن مطعم بر قادینی ایولندی اکا داخل اولمدن بوشدی ایندی بعده
مهرین بالتمام ویروب دیدی عفوه بن احقم وَلَا تَنْسَوُا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ و ارا کزده
بری بریکزه ایولک ایتمسینی اونتمک إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ بی شبهه کیم ایزد
متعال ایشلدککز اشیایی زیاده کوریجیدر حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ فرض اولان
نمازلر اوزرینه محافظه ایدک یعنی انلری وقتلرنده قیلک و اوزرلرینه مداومت ایدک
وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَى و علی الخصوص اورته نمازی اوزرینه و بیتش نمازدن صلوة وسطی
قنقی نماز اولدوغنده اقوال متعدده وار اصحی بوکه اول ایکندی نمازیدر وَقُومُوا
لِلَّهِ و نمازده الله ایچون دورک قَانِتِينَ متذلل اولدوغکز حالده فَإِنْ خِفْتُمْ پس اکر
نمازی قیلمغه ایستدککزده دشمندن قورقدکز فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا نمازی قیلک
پیاده اولدوغکزده دورمق ممکن ایسه یا بینمش اولدوغکز حالده فَإِذَا أَمِنْتُمْ پس
اول وقتکه امنیت پیدا ایدوب قورقکوز قالمیه فَاذْكُرُوا اللَّهَ تنکری یی یاده کتورک
یعنی امینلک نمازین قیلک كَمَا عَلَّمَكُمْ نته که سیزه اوکرتدی نمازک شرائط
وادابندن مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ شول نسنه یی که سیز انی بیلمزدکوز وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ

منکم



مِنْكُمْ و سیزدن وفات اولان کیمسنه لر وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا و قادینلر بوراقورلر وَصِيَّةً
لِأَزْوَاجِهِمْ قادینلرینه اصمرلسونلر اصمرلمق اصمرلسونلر مَتَاعًا کچنمک شیئی یعنی متروکاتلرندن قادینلره
نفقه و مسکن ویرلمسن اصمرلسونلر إِلَى الْحَوْلِ بر ییله دک غَيْرَ إِخْرَاجٍ اول مسکندن
کیمسه کندولرین چیقرمیه حاصل کلام بوکه اول کیمسه لرکه وجودلرینده موتک علامتن
مشاهده ایدرلر کرکدرکه ورثه لرینه سفارش ایده لرکیم قادینلرینه بر ییللک نفقه و مسکن
ویره لر و بو حکم اسلامک اوائلنده ایدی صکره بر ییللک مدتی اربعة اشهر و عشرا
ایتیله منسوخ اولدی و نفقه و سکنی وصیتی کندولرینه میراثی ایجاب ایدن آیتله منسوخ
اولدی فَإِنْ خَرَجْنَ پس اکر قادینلر قوجه لرک منزللرندن ارادتلریله چیقرلر فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ اوزرکزه بر کناه اولماز ای حاکملر فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ جانلرینه ایشلدوکلری
نسنه ده مِنْ مَعْرُوفٍ شرعه موافق اولان شیئدن وَاللَّهُ عَزِيزٌ و حق سبحانه و تعالی
هر کس اوزرینه غالبدرکه حکمنه مخالفت ایدندن انتقام الور حَكِيمٌ مصلحته کوره اشی
ایشلر وَلِلْمُطَلَّقَاتِ و بوشانمش اولان قادینلره مَتَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ وجه معقول
اوزره بر بهره مند ایدیجک شیئی کندولرینه ویرلمسی لازمدر حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ پرهیزکارلر
اوزرینه درست ثابت اولدی كَذَلِكَ نته که بو احکامی سیزه بیان ایتدی يُبَيِّنُ
اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ ایزد جل و علا احکامن سیزه بیان ایدر لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ شایدکه
سیز اول احکامی تعقل ایدوب فهم ایده سیز أَلَمْ تَرَ آیا تعجب ایدوب بعلممیسن ای
پیغمبر إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ شول کیمسنه لره که منزللرندن چیقدیلر وَهُمْ أُلُوفٌ
و حال بوکه انلر بیکلر ایدیلر امام سدی رضه نقل ایتدیکه واسط قارشوسنده
واقع اولان داوردان کوینه بر طاعون کلوب خلقندن بر مقدار صحرایه چیقدیلر
چیقنلرک اکثری صاغ و سالم قالدی کویده قلانلرک اغلبی هلاک اولدی
ایکنجی سنه دخی طاعون کندولره کلدی همان اول کوی خلقی جمله قرق بیک یا سکز بیک
ایدیلر بردن صحرایه چیقدیلر حَذَرَ الْمَوْتِ اولمدن احتراز ایتمک ایچون فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ
مُوتُوا پس حق جل و علا انلره دیدی میت اولک بلانک قفامرحقتله قولری اولدیلر
و بر روایتده اوزرلرینه بر ملک چیغردی انک صوتندن جمله هلاک اولدیلر ثُمَّ
أَحْيَاهُمْ صکره کندولرین حق تعالی دیری قیلدی مرویدرکه حضرت حزقیل علیه
السلام انلرک اوستندن کچوب کوردی انلرک بدنلری چوریوب کمیکلری قالمشدر
اندن تعجب ایدوب حق تعالی دن اکا خطاب کلدیکه کندولرین چیغر کیم تنکرینک

فرمانیله قالقات حضرت حزقیل انلری چیغردیغجه قوللری اباغ اوزره قالقوب دیمکه باشلدیلر
سبحانك اللهم وبحمدك لا اله الا انت وبو قصه نك ایرادندن مراد بوکه اهل اسلامی
جهاد اوزره جرأت بیدا ایدەلر وقضایه رضا کوسترەلر ان الله لذو فضل على الناس
تحقیقا کیم خداء عز وجل خلق اوزره احسان ایه سیدر ولكن اكثر الناس لا يشكرون
ولیکن ادمیلرك چوغی نعمته اعتراف ایتمزلر چون حق تعالی بیان ایلدیکیم فرار ایتمك
موتدن قورترمز ومقدر اولان البته واقع اولملیدر اهل اسلامه جهادی امر ایدوب
بیوردی وقاتلوا في سبيل الله وخدانك یولنده جنك ایدك واعلموا ان الله سميع
وبیلك على التحقیق کیم خداء عز وجل جنکدن تخلف ایدنك سوزنی واکا وارنك کلامن
ایشیدر عليم ضمیرلرنده اولان اشیایی ابو بیلور من ذا الذي يقرض الله کیمدر اول
کیمسه که تنکرینك رضاسن تحصیل ایتمك ایچون صدقه ویرور قرضا حسنا برکوزل
صدقه بیلکیم صدقه قرضله تعبیر اولندی بو منا سبتله که حق تعالی انك عوضنی ویرور
نته کیم قرض الان کیمسنه بو جنسی ادا ایدر فيضاعفه له که حق تعالی اول صدقه نك
عوضنی اخرتده اکا قات قات ایدر اضعافا كثيرة چوق قاتلر والله يقبض ويبسط
وتنکری تعالی بعض کیمسه لر اوزره رزقی تقتیر ایدر و بعض کیمسه لر اوزره توسعه ایدر
مصلحتك اقتضاسنه کوره واليه ترجعون وانك جزاسنه سزلر دونمش قیلنورسیز
پس عملکزه موافق جزا ویرور الم تر الى الملأ من بني اسرائيل بقمزمیسن حضرت
یعقوبك اوشاقلرندن مشورت ایچون اوتوران کروهه من بعد موسى حضرت موسانك
وفاتندن صکره اذ قالوا لنبي لهم قچن کندولره مرسل اولان پیغمبره سویلدیلر
واو اصح اقوال اوزره اشموئیل علیه السلام ایدی ابعث لنا ملكا بزه بر پادشاه
کوندر یعنی ارامزدن بر شخصی پادشاهلکه تعیین ایت نقاتل في سبيل الله
تاکه انك رای ومعونتیله تنکرینك یولنده جنك ایدەلم قال هل عسيتم ان
كتب عليكم القتال ان لا تقاتلوا پیغمبرلری انلره دیدی شاید سزه جنك ایدرم فرض
اکا اوزدکزه جنك متعین اولوردی قالوا ومالنا الا نقاتل في سبيل الله اول
جماعت دیدیلر بزه نقی مصلحت حاصل اولور خدانك یولنده جنکی ترك ایتمکدن
وقد اخرجنا من ديارنا وابنائنا وحال بوکه بزه بو ایشی اولدیکیم منزللرمزدن
واوغوللرمزدن طشره قیلندق یعنی جالوت واتباعی بزی مکانلرمزدن واولادمزدن
ایردیلر واول ایشی اوکونز اولمشدیکه جالوت وکندو سیله اولان عمالقه طائفه سی

دومردر



دومردر یاسنك ساحلنده سکنی ایدرلردی قوت وتجبرلری مقتضاسیله بنی اسرائیلی
مکانلرندن چیقروب اوشاقلرین اسیر قیلدیلر فلما كتب عليهم القتال پس اول محل
که اوزرلرینه جنك متعین اولدی تولوا الا قليلا منهم یوز دوندردیلر انجق
انلردن آز کیمسه که یوز چیوردمیوب جنکه واردیلر وانلرك عددی اوچ یوز اون
اوچ ایدی اهل بدر صاییسنجه والله عليم بالظالمين وحق سبحانه وتعالی جهادی
ترك ایدن ستمکارلری داناندر وقال لهم نبيهم وکندولره پیغمبرلری سویلدی
ان الله قد بعث لكم طالوت ملكا على التحقیق تنکری تعالی سیزه طالوت نام
شخصی پادشاه کوندردی قالوا انى يكون له الملك علينا دیدیلر اکا قندن
اولور اوزریمزه پادشاهلك ایتمسی ونحن احق بالملك منه وحال بوکه بیز
پادشاهلکه اندن زیاده استحقاق ایه سی یوز زیرا پادشاهلك اجدادمزده
ایدی ولم يؤت سعة من المال دخی دنیا مالندن کندویه بر وسعت ویرلمدی
که انکله پادشاهلکنه تمشیت ویره قال ان الله اصطفاه عليكم پیغمبرلری
کندولره دیدی على التحقیق خداء عز وجل اوزدکزه انی برکزیده قیلدی وزاده بسطة
في العلم والجسم دخی دانش وهیکلده اکا برکشاده لك ارتردی چون حضرت
طالوت بیت الملکدن اولمیوب فقیر اولمغین بنی اسرائیل پادشاهلکنی استغراب
ایتدیلر حق تعالی انلرك سوزلرین برنجی وجهله رد ایتدی بیری بوکه حق تعالی
انی بو ایشه مستحق کوروب کندویه اصطفا ایتدی وبیری بوکه پادشاه اولانه
زیاده بیلکی لازمدرکه انکله جنکك ورعایانك تدبیرن ایده وانی دخی حق تعالی
اکا احسان ایتمشدر وبیری بوکه هیکلی عظیم اوله تا قلوبده هیبتی مستقر اوله
وانی هم خدای لایزال اکابر مرتبه ده ویردیکیم بلند قامتلو انسان برابرنه دوروب
الن اوزاتسه الی انجق انك باشنه ایرشوردی والله يؤتي ملكه من يشاء وتنکری
تعالی ایستدوکی کیمسنه یه مملکتنی ویرور والله واسع وحق سبحانه وتعالی چوق احسان
صاحبیدر ایستدوکی کیمسنه یی دولتمند ایدر عليم استحقاق صاحبینی ابو بیلور
چون بنی اسرائیله خبر ویرلدیکیم طالوت اوزدکزه برکزیده اولندی انك برکزیده
اولمسنه پیغمبرلرندن بر دلیل ایستدیلر اندن دخی کندولره خبر ویردی نته که حق
تعالی بیوردی وقال لهم نبيهم وپیغمبرلری کندولره سویلدی ان آية ملكه
تحقیقا که پادشاهلکنك نشانه سی بودرکه ان يأتيكم التابوت سیزه صندوق

كله فيه سكينة من ربكم ایچنده پروردكاركوزدن قلبكزی تسكين ايدجك نسنه
وار وبقية مما ترك آل موسى وآل هرون دخی حضرت موسى وهرون عليهما السلام
ـدن وكاتلردن بر قالمش شئ وار واو الواحك قريقلری وحضرت موسی نك عصاسی
ودونلری وحضرت هرونك عمامه سیدی وآل بو مقامده نفس معناسنه در وبو
تابوتی عمالقه بنی اسرائيلدن الوب شهرلرنه كوتوردیلر حذای عزوجلك امريله قنقی
مكانده كه قودیلر اول مكانك اهلنه بر آفت ايرشدی اخرالامر انی بر مزبله ده دفن
ايتديلر پس طالوت اوزدلرنه ملك تعيين اولندی ايزد جل وعلا فرشتهلره امر ايدوب
تابوتی مكان معهوددن چيقروب بنی اسرائيل دیارنه انی يتشتردیلر نته كه حق
تعالى بيوردی تحمله الملائكة فرشتهلر اول تابوتی قالددر ان فی ذلك لاية
لكم بی شبهه تابوتك كلمسنده پيغمبركوزك صدق مقالنه سيزه بر بيوك معجزه
وار ان كنتم مؤمنين اكر تكرينك وحدانيتنه تصديق كتوريجيلر ايدكوز فلما
فصل طالوت بالجنود پس اول وقت كيم طالوت لشكر ايله عمالقه جنكيچون
شهرندن ايلدی مرويدركه طالوت بنی اسرائيله سويلديكه بنمله بو جنكه كلمسون
الا كنج توانا يكتلر بعده ايستدوكی كيمسنهلردن سكسان بيك يكت جمع اولوب
سفره توجه ايتديلر اتفاقا بولری برحرارتلی فصلده بر صوسيز صحرايه دوشدی
طالوتدن ايستديلركه تكری تعالى كندولريچون بر ايرمق قندره قال ان الله
مبتليكم بنهر طالوت ديدی على التحقيق تكری تعالى ايستدوكوز ايرمق سببله
سيزی بر ايرمقله مبتلا ايتمك ايستر يعنی تجربه ايدنك معاملهسی كبی سزكله بر
معامله ايدر فمن شرب منه فليس منی پس هر كيم اندن ايچرسه اوبنم اتباعمدن
اولماز ومن لم يطعمه فانه منی وهر كيم انی داتمزسه او بنم اتباعمدندر الا من اغترف
غرفة بيده مكر ايچنلردن اول كيمسه كه بر اوج صو ايله قالدردی كه او بنم
اتباعمدندر كتوردیلركه تكری تعالى اول لشكرك بولنده قدرت كامله سيله بر ايرمق
اقتدردی پس لشكر اول هوانك حرارتندن اكا صوسيز كلديلر فشربوا منه
بو وجدن زياده اندن ايچديلر الا قليلا منهم انجق انلردن از كيمسهلر كه ايچديلر
يا بر اوج صو ايله اكتفا ايتديلر مرويدركيم اول كيمسهلر كه بر اوج صو ايله قناعت
ايتديلر ايچملرنه ومطهرلرنه كفايت ايتدی وانلركه قناعت ايتميوب زياده ايچنلر
دوداقلری سياه اولوب غرايه كيتمكه طاقتلری قالمدی بلكه حل ايدكه الله كيم آخرت

قصدندم



قصدندم اولانلره دنيانك الايش بو ايرمق كبيدركه انلردن هر كيم دنيادن بر جزئی
شئ ايله اكتفا ايتدی انكله پيچ ذوره عمری كچوروب مقصد اعلايه واصل اولدی وهر كيم
دنيانك زيب وزينتنك صويندن قانمق ايستدی درمانده قالدی بيت مستزاد
ای قنددونا كچمدك ابروهوسندن ايل منزله ايردی كج تيز كبی دست كماندار ده قالدی
ای كنده ويه دشمن فلما جاوزه هو والذين امنوا معه پس اول وقت كه طالوت
وكنده وسيله ايمان كتوردنلر اول ايرمقی عبور ايتديلر قالوا بيری بيرنه ديديلر لا طاقة
لنا اليوم بجالوت وجنوده كوج بزم يوقدر بوكون جالوت ولشكريله مقاومت ايتمكه
قال الذين يظنون انهم ملاقوا الله ديدی شول كيمسهلركه تكرينك جزاسين كورمسين
اعتقاد ايدرلر كم من فئة قليلة بچه از كروه غلبت فئة كثيرة چوق قلك ايره سی
كروهه غالب اولدی باذن الله تكری تعالانك فرمانيله والله مع الصابرين
وخداء عزوجل صبر ايدنلرله در يعنی كندولرين منصور ايدوب قوت ويرور ولما برزوا
لجالوت وجنوده وقتكيم اهل ايمان جالوت ولشكرنه ظهور ايدوب جنكه صف بغلديلر
قالوا ربنا افرغ علينا صبرا ديديلر ای پروردكارمز اوزريمزه بر اولو قلقمق دوك
يعنی بزه چوق صبر دير وثبت اقدامنا وجنكده اياقلرمزی بكستر وانصرنا على
القوم الكافرين وايمانسيز اولان كروه اوزره بزه ياردم ايت فهزموهم باذن الله
پس مؤمنلر كروه كفاری تكرينك توفيق وعنايتيله قچردیلر وقتل داود جالوت حضرت
داود عليه السلام جالوتی اولدردی مرويدركيم حضرت داودك پدری ايشانك يدی
اوغلی وار ايدی يديسيله طالوتك عسكرنده ايدی وحضرت داود انلرك كوچكی ايدی
حق جل وعلا پيغمبرلرنه خبر ويرديكه جالوتی داود اولدرر پيغمبرلری طالوته بو معنادن
اكاه ايديجك طالوت حضرت داودك احضارنه فرمان ايتدی بولدم كلوب ايكن
كندويه اوج طاش خطاب ايتدی كيم بزی ال تاكه جالوتی بزمله قتل ايده سن اول
اوج طاشی الوب توبره سنده وضع ايتدی صف قتال بغلندقده حضرت داود بر بوره
طاشلری فلاخنه قويوب جالوته دوغری اتدی باذن الله جالوتك دماغی انلرله
بر باد اولدی بلا توقف قالان لشكر اولدی بعده طالوت كندو قزنی حضرت داوده ويردی
وپادشاهلك كندويه راجع اولدی واتاه الله الملك وحق تعالى حضرت داوده
پادشاهلكی ويردی والحكمة وپيغمبرلكی دخی وعلمه مما يشاء وايستدوكی نسنهدن
اكا اوكرتدی يعنی زره ايشلمسی وحيوانانك لساننی فهم ايتمك كبی اشيايی اكا تعليم

ایلدی ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض واکر تنکری تعالی ادمیلرک بر مقدارینی
بر مقدارلریله صاوشدرمسیدی لفسدت الارض یر یوزلردی یعنی نوع انسانک
بقاسنه موجب اولان امور ومصالح معطل اولوب دنیمیدن حاصل اولان منافع نابود
اولوردی ولکن الله ذو فضل علی العالمین ولیکن ایزد جل وعلا خلقا اوزرینه احسان
صاحبیدر تلک آیات الله مزبور اولان حکایت تنکرینک قدرتی نشانلریدر
نتلوها علیک بالحق انلری اوزرکه دوغرولغله اوقوریز وانک لمن المرسلین وبی شبهه
سن پیغمبرلکله مشرف اولانلردن سن تلک الرسل سنده معلوم اولان جماعت پیغمبرلردر
فضلنا بعضهم علی بعض انلرک مقدارینی بر مقدارلری اوزرینه ایلرو ویدق مخصوص
اولدوقلری فضائل سببیله منهم من کلم الله اول پیغمبرلردن برکیمسه وار که تنکری
انکله سویلشدی واو حضرت موسی علیه السلامدر ورفع بعضهم درجات وبرلرینک
پایه سنی بوجه فائق دردی که وجوه متعدده ایله وبلند مرتبه لرله فلانلر اوزرینه انی
تفضیل ایتدی واو محمد المصطفی صلی الله علیه وسلمدر وآتینا عیسی بن مریم البینات
وحضرت مریم اوغلی مسیح علیه السلامه اشکارا معجزهلر ویردک وایدناه بروح القدس
وانی جبرئیل علیه السلامله مؤید قیلدق ولو شاء الله ما اقتتل الذین من بعدهم
واکر تنکری تعالی ایستسیدی پیغمبرلردن صکره اولانلر دیننده اختلاف ایدوب جنک
ایتمزلردی من بعد ما جاءتهم البینات اشکارا معجزهلر کندولره کلدکدن صکره
ولکن اختلفوا ولیکن اختلاف ایتدیلر فمنهم من آمن پس انلردن برکروه خدانک
توفیقیله معجزاتی تصدیق ایتدیلر ومنهم من کفر وانلردن برکروه معجزاتدن یوز
دوندروب کفر ایتدیلر ولو شاء الله ما اقتتلوا واکر خدا عز وجل ایستسیدی
دیننده اختلاف ایدوب صاوشمزلردی ولکن الله یفعل ما یرید ولیکن تنکری تعالی
ایستدوکی نسنه یی ایشلر یا ایها الذین آمنوا ای ایمانه کلان کیمسنهلر انفقوا
مما رزقناکم سزه روزی قیلدوغمز شیدن ارباب استحقاقه ویرک یعنی اوزرکزه
واجب اولان مال زکوتنی ویرک من قبل ان یأتی یوم برکون کلمدن اول که لا بیع
فیه انده الم صاتم وارکه تدارک مافات ممکن اوله ولا خلة ونه انده دوستلق
وارکه بر دوست بر دوستنه یاردم ایده ولا شفاعة ونه دیلک ایتمک وارکه انک
سببیله برکیمسه نک قورتلمسی ممکن اوله والکافرون هم الظالمون وایمانه کلمیانلر
کندولردر ستم ایدنلر یعنی مال زکوتنی ادا ایتمیانلر ستمکارلک کندولره مخصوصدر





وتغلیظ وتهدید ایچون کف
عنوانیله مذکور
اولندیلر
صح

انکچون که مالی محلنده وضع ایتمدیلر پس بو مقامده کافرون دن مراد زکوتی منع ایدنلردر ۲
الله صفات کماله جامع اولان ذات پاک لا اله الا هو وجودده بر درست معبود
یوقدر الا کندوسی الحی علی الدوام صاغلغله متصف اولان القیوم عالمک تدبیر
ومحافظه سنده همیشه قائم اولان لا تأخذه سنة ولا نوم نه اویقولق کندویی
الور ونه اویقو له ما فی السموات وما فی الارض کوکلرده هر نه وار ویرده هر نه
وار کندویه مخلوق ومملوکدر من ذا الذی یشفع عنده کیمدر اول کیمسه که قتنده دیلک ایده
الا باذنه مکر فرمانیله شفاعت ایده یعلم ما بین ایدیهم وما خلفهم اهل سموات
وزمینک امورین بو جهانده واو بر جهانده بیلور ولا یحیطون بشیء من علمه وانک
معلوماتندن بر نسنه یه بیلکی یتشدرمزلر الا بما شاء مکر اول شیئه که ایستدیکی
انلرک علمی انکا محیط اوله وسع کرسیه السموات والارض ایسکملیسی کوکلری ویری
صیغدی بو کلام حق تعالینک کمال عظمتنه مثالدر ولا یؤده حفظهما وکوکلر ویرک
صاقلمسی کندویه زحمت ویرمز وهو العلی وکندو حدود واوهامدن یوجه اولان
العظیم غایتله اولو اولان که ماسواسی جنابی قتنده مستحقردر بلکه لا ایدک الله بو آیت
کریمه آیت الکرسی عنوانیله شهرت بولمشدر حقنده فخر عالم صلی الله علیه وسلم بیوردیکه
هر کیم بیش وقت نمازک عقبنده بو آیتی اوقورسه جنته کیرمکه کندویه موتدن غیری بر نسنه
مانع اولماز واکا مداومت ایتمز الا صدیق یا عابد وهر کیم یتجق محلنده انی اوقورسه تنکری تعالی
انی وقونشیسنی وقونشیسنک قونشیسنی وچوره سنده اولانلری اول کیجه ده امین
قیلادر مرویدر که انصاردن برکیمسنه نک ایکی اوغلی حضرتک بعثتندن اسبق نصارا اولوب
شامه کیتمشلر ایدی چون دولت اسلامیه ظهوره کلدی مزبورک اوغوللری شامدن مدینه یه
قدوم ایتدیلر پدرلری مشفق انلره یاپشوب که البته دین اسلامه کلک حق تعالی بو آیتی منزل
قیلدی لا اکراه فی الدین دینی قبول ایتمده اکراه اولماز قد تبین الرشد من الغی
بی شبهه کده دوغری یولی بولمق ازغونلقدن منفصل اولدی یعنی اسلامدن کفر وحق
باطلدن ایرلدی فمن یکفر بالطاغوت پس هر کیم که تنکریدن اوزکه معبود اولانلره
کفر ایده ویؤمن بالله وتنکرینک وحدانیتنه تصدیق کتوره فقد استمسک
بالعروة الوثقی لا شک کیم محکم قلبه یاپشمش اولدی لا انفصام لها که اکا قرلمق
وایرلمق یوقدر والله سمیع وتنکری تعالی عروة الوثقایه متمسک اولانلرک سوزنی
کمال اوزره ایشدیجیدر علیم نیتلرینه دانادر الله ولی الذین آمنوا ایزد ذو الجلال

ایمانه کلانلرك امورنه متولیدر یخرجهم من الظلمات الی النور کفرك قرنلقلرندن
ایمانك نورنه کندولرین چیقرور والذین کفروا اولیاؤهم الطاغوت وکفر ایدنلرك
امورنه حقله معبود اولمیان شیاطین واصنام متولیدرلر یخرجونهم من النور الی
الظلمات ایشغندن قرنلقلره کندولرین چیقرورلر یعنی روز الستده اولان ایمانلرین
کندولردن سلب ایدوب کفره داخل قیلادلر اولئك اصحاب النار اول طائفه جهنم
ایه لریدر هم فیها خالدون کندولر انده همیشه اقامت ایدیجیلردر الم تر الی الذی
حاج ابراهیم تعجب ایدوب بقمزمیسن شول کیمسنه یه یعنی نمروده که ابراهیم علیه السلام ایله
مجادله ایتدی فی ربه پروردکارینك وحدانیتی اثباتنده ان آتاه الله الملك
تنکری تعالی کندویه پادشاهلکی ویردوکیچون یعنی پادشاهلك کندویه ویرلمسی
کندویی مغرور ایدوب خدانك شاننده محاجه ایتمسنه باعث اولدی اذ قال ابراهیم
مجادله ایتدی اول وقت که خلیل الله سویلدی ربی الذی یحیی ویمیت پروردکارم اول
وجود پاکدر که اجسامده حیاتی وموتی خلق ایدر قال انا احیی وامیت نمرود سویلدی
بن صاغلدردم واولدررم یعنی قتله مستحق اولاندن عفو ایدردم وبی کناه اولانی اولدررم
قال ابراهیم حضرت ابراهیم سویلدی فان الله یأتی بالشمس من المشرق پس ایزد عز
وجل کونشی حالا چیقجق یردن چیقرور فأت بها من المغرب پس سن ایتدکك دعواده
صادق ایسك انی حالا باتجق یردن چیقرندر فبهت الذی کفر بو کلامدن صکره
کفر ایدن کیمسنه یعنی نمرود مبهوت اولوب حجتی منقطع اولدی والله لا یهدی القوم
الظالمین وتنکری تعالی ستمکار اولان جماعته دوغرو یولی کوسترمز او کالذی مر
علی قریة بو کلام سبقت ایدن آیت اولی اوزره معطوفدر پس تقدیر کلام بویله اولور که
حضرت ابراهیمله واقع اولان مجادله یی بقمزمیسن یاخود اوزره کیجن کیمسنه کبی
بقمدکمی وهی خاویة علی عروشها وحال بوکه اول کوی ویرانه اولوب دیوارلری
داملری اوزره دوشمشدر اشهر بودر که بو واقعه صاحبی حضرت عزیر علیه السلام در
مرویدر که بخت نصر بیت المقدسی خراب ایتدکده حضرت عزیری اسیر ایدوب
بابل شهرنه کوتوردی بعده حق تعالی انی انلرك شرندن قورتاردی همان بلا توقف
بیت المقدس سمتنه توجه ایتدی اکا یقین اولدقده بر ویرانه کویده آرام ایتمکه نزول
ایدوب بندوکی اشکی قارشوسنده بغلیوب انك بقیه اشجارندن برمقدار انجیر واوزوم
دوشروب انجیردن بر آز ییدی واوزمی صیقوب شیره سندن بر آز ایچدی وبقیه لرینی





صاقلدی واز بس که اول کوی غایتله خراب کوردی قال انی یحیی هذه الله دیدی تنکری تعالی
نیجه بونی احیا ایدر یعنی نیجه معمور وآبادان قیلار بعد موتها انده سکنی ایدنلر
اولدکدنصکره فاماته الله پس تنکری تعالی انی اولدردی مائة عام یوز ییل ثم بعثه
صکره انی اولکی شکل وهیئتنده دیری قیلدی قال کم لبثت حق تعالی اکا دیدی بو مکانده
نه قدر اقامت ایتدك قال لبثت یوما او بعض یوم حضرت عزیر دیدی بونده اقامت
ایتدم بر کون یا برکونك برمقداری قال بل لبثت مائة عام حق تعالی اکا دیدی
کمان ایتدوکك کبی دکلدر سن بونده یوز ییل اقامت ایتدك فانظر الی طعامك
وشرابك لم یتسنه پس بق ییجککه واچجککه اصلا متغیر اولمدی بو دکلو مدت
اوزرندن کچمش ایکن وانظر الی حمارك واشککه بق نیجه چوردی ولنجعلك آیة
للناس وبو ایشی ایشلدك تاکه سنی حشردن بر نشانه وخلقه بر عبرت قیلاوز وانظر
الی العظام وحمارکك کموکلرنه بق کیف ننشزها نیجه اکا حرکت ویروب بری بری
اوستنده ترکیب ایدرز ثم نکسوها لحما صکره انلره ات کیدررز فلما تبین له
پس اول دم که احیای موتاده تنکرینك آثار قدرتی حضرت عزیره آشکار اولدی
قال اعلم دیدی حالا مشاهده ایله بیلدم انه که بوندن اسبق استدلال ایله بیلوردم
کیم ان الله علی کل شئ قدیر علی التحقیق تنکری تعالی هر نسنه نك ایجادی اوزره
توانادر واذ قال ابراهیم دخی یاده کتور اول وقتی که خلیل الله سویلدی رب
ارنی کیف تحیی الموتی ای پروردکارم بکا کوستر نیجه اولمشلری زنده قیلارسن
حضرت ابراهیم عم بو سؤالی ایتدی تاکه کندویه علم معاینه حاصل اوله قال
اولم تؤمن ایزد عز وجل حضرت ابراهیمه دیدی استدلال ایدوب تصدیق ایتمدکمی
که بن اولمشلری زنده قیلمغه قادرم قال بلی حضرت ابراهیم دیدی بلی اکا تصدیق
کتورمشم ولکن لیطمئن قلبی ولیکن اول سؤالی ایتدم تاکه کوکلم آرام پیدا ایده
قال فخذ اربعة من الطیر حق تعالی حضرت ابراهیمه دیدی پس قوش نوعندن
دورت نسنه آل کوکرچین وطاوس وقرغه وخروس فصرهن الیك پس انلری
یانکه آل ودخی تأمل ایله تاکه ماهیتلرین برخوش بیله سن ثم اجعل علی کل جبل
منهن جزءا صکره یانکده اولان طاغلردن هر طاغ اوزره انلردن بر پاره قیل
ثم ادعهن بعده اول قوشلره سویله خدانك اذنیله کلك یأتینك سعیا
شتاب ایدرك سکا کلورلر واعلم ان الله عزیز حکیم وعلی الیقین بیلکیم علی

التحقیق تنکری تعالی طلب ایدککک نسنه نک ایجادندن عاجز دکلدر ایشنی محکم
ایدر منقولدرکه حضرت ابراهیمه امر اولندیکه اول قوشلری بوغازلیوب باشلرین
یانندم باشقه قویه بعده جمیع بدنلرین پاره پاره ایدوب قارشدردقدن صکره هاونده
دوکه اندن صکره انلری دورت حصه ایدوب هر بر حصه سن بر طاغ اوزره وضع ایده
بعده باشلری یاننه الوب هر قوشه ادیله چاغره حضرت ابراهیم بو منوال اوزره ایشی
ترتیب ایلدی خدای ذو الجلالک فرمانیله هر بر قوشک اجزاسی طاغلر باشنده
وضع اولنان اجزادن ایرلوب بر یره کلدیلر پس صورت اصلیه لرینه کیروب باشلری
سمتنه یوردیلر مثل الذین ینفقون اموالهم فی سبیل الله شول کیمسه لرک صفتی
که تنکری یولنده ماللرین بذل ایدرلر کمثل حبة بر دانه نک صفتی کبیدرکه
انبتت سبع سنابل یدی خوشه بر دیبده بتوردی فی کل سنبلة مائة حبة
هر بر خوشه ده یوز دانه وار والله یضاعف لمن یشاء و تنکری دخی ایستدوکی
کیمسنه یه ثوابک مقدارنی قات قات ایدر والله واسع وحق جل وعلا چوق عطالودر
که بر حسنه نک مقابلنده یدی یوز ابولک و زیاده ویرور علیم انفاق ایدنلرک
نیتلرین ایو بیلور الذین ینفقون اموالهم فی سبیل الله شول کیمسه لرکه تنکرینک
یولنده ماللرین ویررلر ثم لا یتبعون ما انفقوا منا ولا اذی صکره ویردوکلری
نسنه یه منت و اینجتمک یتشدرمزلر یعنی فلان فقیره بر نسنه احسان ایدرلر
انی نه سوز ایله و نه فعل ایله اینجدرلر بو آیت حضرت عثمان رضی الله عنه حقنده
نازل اولدی یعنی جیش العسره یی بیک دوه ایله ولوازمیله تجهیز ایلدی وعبد الرحمن
بن عوف حقنده دخی یعنی اول سفرده حضرتک حضورینه دورت بیک درهم کتوردی
لهم اجرهم عند ربهم اول طائفه نک ثوابی کندولره مقرردر پروردکارلری قتنده
ولا خوف علیهم و نه قورقو اوزرلرینه وار ولا هم یحزنون و نه کندولر غمناک
اولورلر قول معروف کوزل سوز ایله دیلنجی یی دوندرمک ومغفرة و دیلنجینک ایدوکی
الحاحی عفو ایتمک خیر من صدقة بر صدقه ویرمسندن ییکدرکه یتبعها اذی
انک اکسندن اینجتمک اوله والله غنی وحق سبحانه وتعالی بای در اول کیمسه لرک
صدقه ویرمه لرندن که صدقه لرینک اردنجه منت و اذیتک خاشاکیله مکدر
قیلورلر حلیم صدقه سندن منت ایده نک عقوبتنی تعجیل ایتمز یا ایها الذین آمنوا
لا تبطلوا صدقاتکم بالمن والاذی ای ایمانه کلن کیمسنه لر ویردوکوز صدقه لرک

ثوابنی



ثوابنی منت و اینجتمکله ابطال ایتمک کالذی ینفق ماله رئاء الناس شول کیمسه
کبی که مالنی خلقه کوسترمک ایچون عطا ایدر ولا یؤمن بالله و تنکرینک وحدانیتنه
تصدیق کتورمز والیوم الآخر و روز قیامتک وقوعنه دخی فمثله پس اول کیمسنه نک
حالی انفاقنده کمثل صفوان بر هموار طاشک حالی کبیدرکه علیه تراب اوزرنه
توپراق وار فاصابه وابل پس اکا ایری دمله لی یغمور دکدی فترکه صلدا درعقب
انی توپراقدن پاک و هموار قیلدی لا یقدرون علی شیء مما کسبوا اول مرائیلر قزندقلری
شیلردن بر آز نسنه اوزره کوچلری اولماز یعنی ریا ایله انفاق ایتدوکلری نسنه دن
بر شیئله انتفاع ایتمزلر نته که اول طاشک اوستنده کی اولان غباردن منتفع اولمدی
والله لا یهدی القوم الکافرین وحق تعالی کافر اولان کروهه ایولک ایتمکه
ارشاد ایتمز ومثل الذین ینفقون اموالهم ابتغاء مرضات الله وتثبیتا من
انفسهم و شول کیمسه لرک صفتی که تنکرینک رضالرین ایستمک ایچون و نفسلرندن
صادر اولان یقینی بکشترمک ایچون ماللرین انفاق ایدرلر کمثل جنة بربوة
بر باغک صفتی کبیدرکه یوکسک یرده دوشمش اصابها وابل اکا بر عظیم دمله لو
یغمور دکدی فآتت اکلها ضعفین درعقب میوه سن ایکی قات ویردی فان لم
یصبها وابل فطل پس اکا بر عظیم یغمور دکمز ایسه کوچک دمله لی یغمور اکا کفایت ایدر
زمینی ایو اولدوغیچون یعنی بو مقوله لرک هر نفقه سن حق تعالی ضائع ایتمز
واکرچه اجرلری حسبیله تفاوت ایدر والله بما تعملون بصیر وحق سبحانه وتعالی
ایشلدککوز ایشلری کابینغی کورر پس اهل اخلاصه و اهل ریایه ایشلرینه کوره
جزالرین ویرور دنیا ایله صدقه ویرنلره بر مثال ذکر ایدوب بیوردی ایود احدکم
ایا بر کوز سیورمی همزه انکار ایچوندر یعنی هیچ سیومزکه ان تکون له جنة کندویه
بر باغ اوله من نخیل واعناب خرمادن و اوزمدن تجری من تحتها الانهار
اشجاری آلتندن ایرمقلر اقر له فیها من کل الثمرات کندویه انک ایچنده قمو میوه لردن
اوله خرما و اوزمدن غیری ایچون یالکوز کی اولندیلر والا لفظ ثمرات انلره شاملدر
واصابه الکبر و حال بو که باغ صاحبنه پیرلک ایرشمش اوله وله ذریة ضعفاء
و اکا کسبدن عاجز اوشاقلر اوله فاصابها اعصار فیه نار فاحترقت پس اول
باغه بر سندلی یل که ایچنده آتش اوله دکه درعقب اندن یانه یعنی بر کیمسه نک حالی
که دنیاده مرائیلک ایدوب صدقه ویره و دوزخه اولیجق ویردوکی صدقه دن بر مدد

وقلر

ایستیجه انی نابود بوله شول کیمسه نك حالنه بکزر که اوکونه باغ صاحبی اوله صکره
باشنه اول حال کله كذلك یبین الله لكم الآیات نته که صدقه خصوصنده سیزه بیان
اولندی حق تعالی سزکچون نشانلری بیان ایدر لعلكم تتفكرون تاکه سیز انلرده
تأمل ایدوب اعتبار ایده سیز یا ایها الذین آمنوا انفقوا من طیبات ما كسبتم ای
ایمانه کلان کیمسه لر قزندککوز اشیانك پاکیزه لردن تصدق ایدك ومما اخرجنا لكم
من الارض وسزکچون یردن چیقردوکمز دانه و میوه نك پاکیزه لرندن دخی انفاق
ایدك ولا تیمموا الخبیث منه و یمان شیئ اندن قصد ایتمك یعنی کسب ایتدککوز شیئك
یمانینی یا یردن سیزه چیقردوکمز نسنه نك کوتیسن قصد ایتمك تنفقون دیرکی
تقدیر ایتدککوز حالده ولستم باخذیه وحال بودرکه حقوقکرده سیزه ویرلورسه
سیز انی الیجی دکلسیز کوتی اولدوغیچون الا ان تغمضوا فیه مکر المسنده مسامحه
ایده سیز حضرت عبد الله بن عباسدن مرویدرکه اهل اسلام خرمانك یمانیله تصدق
ایدرلردی پس حق تعالی بو آیتده اول فعلدن کندولرین نهی ایلدی واعلموا ان الله غنی
وبیلك علی التحقیق کیم ایدر عز وجل انفاقکزه محتاج دکلدر انجق نفعکوز ایچون انفاق
ایتمککی سیزه فرمان ایلدی حمید مالندن پاکیزه نسنه نی ویره نك صدقه سن قبول
ایدوب مکافات ایدر الشیطان یعدكم الفقر ابلیس یعنی سیزه فقری وعده ایدر یعنی
انفاق ایتدککوز محل سیزی فقرله قورقوتدر ویأمركم بالفحشاء وسیزه بخل ایتمکه امر ایدر
والله یعدكم مغفرة منه وحق سبحانه وتعالی انفاقکوزده سیزه کندو کرمندن
کناهلرکوزك عفوین وعده ایدر وفضلا دخی سیزه وعد ایدر انفاقکزدن افضل
برعوض دنیاده یا آخرتده والله واسع وحق سبحانه وتعالی اهل تقوایه چوق عطا ایدر
علیم استحقاقلرینه دانادر یؤتی الحكمة من یشاء علمك تحقیقین وعملك اتقانی
ایستدوکی کیمسه یه ویرور ومن یؤت الحكمة وهر کیم که حکمت ویریلور فقد
اوتی خیرا كثیرا بی شبهه اول کیمسه یه چوق خیر ویرلدی وما یذكر الا اولو
الالباب وآیات مزبوره ایله وکیمسه متعظ اولوب پند المز الا ارباب عقول اولان
کیمسه لر وما انفقتم من نفقة ونفقه مقوله سندن هر نسنه یی که صرف قیلدکوز
آز یا چوق اخلاص ایله یا ریا ایله او نذرتم من نذر یا اوزرکزه واجب قیلدیغکز نذر قسمندن
طاعتده یا معصیتده فان الله یعلمه بی شبهه حق سبحانه وتعالی انی بیلور پس انکا
کوره سیزه جزا ویرور وما للظالمین من انصار و معصیتده مال لرین تبذیر ایدن ستمکارلره



سیز
اصلا یاد مجیلر اولماز ان تبدوا الصدقات اکر ویردککوز صدقه لری آشکار ایدر
فنعما هی کوزل نسنه در انك آشکار اولنمسی وان تخفوها وتؤتوها الفقراء واکر
انلری کیزلیوب فقرایه ویرورسیز فهو خیر لكم انك کیزلی ویرلمسی سیزه
ییکرکدر ویكفر عنكم من سیئاتكم وحق تعالی سیزدن کناهلرکزك برمقدارین
محو ایدر والله بما تعملون خبیر وتنکری تعالی ایشلدککوز شیئه دانادر کتوردیلر
که طائفه انصار اسلامه کلمدن اول یهود ایله ارالرنده اولان رضاع ومصاهره
سببیله اوزرلرینه انفاق ایدرلردی چون اسلام ایله مشرف اولدیلر یهوده اوزره انفا
ایتمکلرین مکروه کوردیلر بو صورت حضرت پیغمبره عرض اولنجق بو آیت کریمه نازل
اولدی لیس علیك هداهم یهودك دوغرو یوله بولملری اوزرکه لازم دکلدر
ولكن الله یهدی من یشاء ولیکن حق تعالی ایستدوکی کیمسه یی دوغرو
یوله بولمغه موفق قیلور وما تنفقوا من خیر واوزرکزه واجب اولمیان مالدن
هرنه ویرورسیز فلانفسكم جانلرکزه در نه ایسترسه منفق علیه مؤمن اولسون
ایسترسه کافر وما تنفقون الا ابتغاء وجه الله وسیز ای اهل ایمان صدقه
ویرمزسیز الا تنکرینك رضاسن طلب ایتمك ایچون وما تنفقوا من خیر یوف
الیكم ومالکوزدن هرنه یی که صرف قیلورسیز ثوابی مع الزیاده سیزه واصل
اولور وانتم لا تظلمون وحال بوکه سیز ستم کورمش قیلنمزسیز یعنی اعمالکزك
ثوابندن برشیئ سیزدن نقصان اولماز للفقراء تصدقکزی بو قسللره ویرك
الذین احصروا فی سبیل الله شول بو قسللر که تنکرینك یولنده جهاد ایتمده
الی قونلدیلر لا یستطیعون ضربا فی الارض جهادله مشغول اولدوقلری ایچون
یر یوزنده تجارت ایچون سفر ایتمکه قدرتلری یوقدر یحسبهم الجاهل اغنیاء
حاللرین بیلمیان کیمسه کندولرین دولتلیلر صانور من التعفف ایتدوکلری
عفتدن اوتری تعرفهم بسیماهم انلری علامتلریله بیلورسن یعنی انلری جهره
لرینك صاررمسندن وبدنلرینك ذبونلغندن وکوزلرینك یاشندن
وقامتلرینك انحناسندن بیلورسن لا یسئلون الناس خلقدن برشیئ طلب
ایتمزلر الحافا الحاح وابرام یوزندن والحاصل دخی سؤال ایتمزلر وما تنفقوا من خیر
ومالکزدن هر نسنه یی که فقرایه صرف ایدرسیز فان الله به علیم بی شبهه حق جل
وعلا انی کمال اوزره بیلور الذین ینفقون اموالهم باللیل والنهار سرا وعلانیة

شول کیمسه لرکه کیجه و کوندز اشکارا و کیزلی مالارین حق یولنده بذل ایدرلر بو آیت حضرت
ابی بکر الصدیقنک شاننده نازل اولدی چون مالک اولدوغی قرق بیک آلتونک
اون بیکنی کیجه و اون بیکنی کوندز و اون بیکنی کیزلی و اون بیکنی اشکارا امتثالاً لله
ایچون انفاق ایتدی فلهم اجرهم عند ربهم کندولره ثوابلری مقرردر پروردکارلری
قتنده ولا خوف علیهم ولا هم یحزنون ونه اوزدلرینه قورقو اولور ونه انلر غمناک
اولورلر الذین یأکلون الربوا شول کیمسه لرکه معامله ایدوکلرنده ربا ییرلر لا یقومون
قبرلرندن قالقمزلر الا کما یقوم الذی یتخبطه الشیطان من المس الا اول
کیمسه نک قالقمسی کبی که جنوندن اوتری جن کندوبی ییره چالر ذلک بانهم قالوا
اول عذاب انلره اول سببله اولدیکه دیدیلر انما البیع مثل الربوا بوندن اوزکه
بر نسنه یوقدرکه خرید و فروخت ربا کبیدر واحل الله البیع وحرم الربوا وحال
بوکه ایزد عز وجل الم صاتمی حلال ایدوب ربایی حرام قیلدی فمن جاءه موعظة
من ربه پس هر کیم که پروردکارندن کندویه ربادن نهی اولنمغه بر پند کلدی
فانتهی پس انی قبول ایتمکله ربا المسین ترک ایتدی فله ما سلف ربا تحریم
اولنمدن اول الدوغی نسنه کندویه در وامره الی الله وانک ایشی خدایه مفوضدر
دیلرسه عفو ایدر دیلرسه مواخذه ایدر ومن عاد وهر کیم ربانک تحلیلنه دوندی
فاولئک اصحاب النار اول کروه که ربایی حلال کوردیلر جهنم اهلیدر هم
فیها خالدون کندولر انک ایچنده اقامت ایدیجیلردر یمحق الله الربوا حق
سبحانه وتعالی ربا مالنی نابود قیلار ویربی الصدقات وصدقه لرک ثوابن
ارتوروب ایچندن چیقدوغی ماله برکت صالور والله لا یحب کل کفار اثیم
وتنکری تعالی سیومز هر حرامی حلال ایتمکه مصر اولان کافر کنهکاری ان
الذین آمنوا تحقیقا شول کیمسه لرکه ایمانه کلدیلر وعملوا الصالحات وکوزل ایشلر
ایشلدیلر واقاموا الصلوة ونمازی قیلدیلر وآتوا الزکوة وواجب اولان صدقه
ویردیلر لهم اجرهم عند ربهم کندولرکه پروردکارلری قتنده جزالری ثابتدر
ولا خوف علیهم ونه اوزلرینه قورقو وار ولا هم یحزنون ونه انلر غمناک اولورلر
مرویدرکه قریش طائفه سینک ثقیف طائفه سنه ربالی بورجلری وار ایدی فچون
بورجک وعده سی حلول ایتدی بورجی و ربایی مطالبه ایتدیلر حق تعالی بو آیتی منزل
قیلوب بیوردی یا ایها الذین آمنوا اتقوا الله ای ایمانه کلورن کیمسه لر تنکریدن

خوف ایدک



خوف ایدک وذروا ما بقی من الربوا وخلق اوزرنه شرط ایتدکلکوز ربانک بقایاسنی ترک ایدک
ان کنتم مؤمنین اکر ایمان کتورمش ایسه کوز فان لم تفعلوا پس اکر ربانک المسین ترک
ایتمزسیز فأذنوا بحرب من الله ورسوله بیلک که تنکریدن وپیغمبرندن سیزه بر جنک
اولور مرویدرکه چون ثقیف طائفه سی بو آیت کریمه یی ایشتدیلر دیدیلر تنکرینک وپیغمبرینک
جنکنه طاقت کتوره مزوز وان تبتم فلکم رؤس اموالکم واکر ربایه سندن توبه ایدوب
وازکچرسیز سرمایه کوز سیزکدر لا تظلمون نه ارتوق المغله ستم ایدرسیز ولا تظلمون
ونه راس مالکزدن اکسلتمک ایله ستم کورمش قیلنورسیز وان کان ذو عسرة واکر بورجلی
ایه سی یوقجلی بولنورسه فنظرة الی میسرة مهلت اولسون بایلک اولنجیه دک وان تصدقوا
خیر لکم و بورجلی اوزرنه صدقه ایتمککوز یعنی ذمتنی بورجدن ابرا ایتمککوز ییکرکدر سیزه
اکا مهلت ویرمکدن ان کنتم تعلمون اکر بیلوردکوز انک ایچنده حاصل اولان ذکر
جمیلی و اجر جزیلی واتقوا یوما وبر کوننک عذابندن خوف ایدک ترجعون فیه الی الله
که انک ایچنده خدانک مکافاتنه دونرسیز ثم توفی کل نفس ما کسبت صکره هر جان
قزندوغی نسنه نک مکافاتی کندویه ویریلور وهم لا یظلمون وحال بوکه کندولر ستم
کورمش قیلنمازلر یا ایها الذین آمنوا ای ایمانه کلن کیمسه لر اذا تداینتم بدین
قچن بیرکوز بیرکزه بر بورج ویردر الی اجل مسمی بر معین مدته دک فاکتبوه انی بر صحیفه ده
یازک ولیکتب بینکم کاتب بالعدل واراکزده بر یازیجی دوغرلقله یازسون یعنی مال
ومدتنه زیاده ونقصان ایتمسون ولا یأب کاتب ان یکتب کما علمه الله و بر یازیجی
امتناع ایتمسون یازمقدن تنکری نعم کندویه اوکرتدوکی کبی یعنی شرعه موافق
یازسون فلیکتب پس یازدوکی کبی یازسون ولیملل الذی علیه الحق وشول کیمسه که
بورج اوزرنه در تمسکک مضمونی کاتبه سویلسون ولیتق الله ربه وپروردکاری
اولان تنکریدن خوف چکسون ولا یبخس منه شیئا واندن بر آز نسنه اکسک ایتمسون
فان کان الذی علیه الحق سفیها پس اوزرنه بورج اولان کیمسه بی عقل ومبذر اولسه
او ضعیفا یا صغیر بی تمیز اولسه او لا یستطیع ان یمل هو قر بورجلو نیابت ایدن کیمسه
انصافله تقریر ایتسون واستشهدوا شهیدین من رجالکم وایتدکلکوز معامله اوزرنه
مسلمانلرک کشیلرندن ایکی طانق طانقلک ایتمکه طلب ایدک فان لم یکونا رجلین
پس طانقلر ایکی کشی اولمز ایسه فرجل وامرأتان بر کشی وایکی قاری طانقلک ایتسونلر
ممن ترضون من الشهداء طانقلردن پسند ایتدکلکوز کیمسه لردن چون قادیلرک

فلیملل ولیه بالعدل

شهادتنزه نقددی شرط ایتدی انک علتنی بیان ایدوب بیوردی أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا
فَتُذَكِّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَىٰ یعنی قادینلرک نقددی اول مصلحت ایچوندر که بیری شهادتی
اونودرسه او بیری انی یادینه کتوردر وَلَا يَأْبَ الشُّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا و امتناع ایتمسون
طانقلر چونکه شهادت ایتمکه دعوت اولنودلر وَلَا تَسْأَمُوا أَنْ تَكْتُبُوهُ و بورجی یازمقدن
مساهله ایتمک صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا بورج کوچک اولمش یا بیوک إِلَىٰ أَجَلِهِ معین وقته دک
که مدیون اولان کیمسنه انی تعیین ایتمشدر ذَٰلِكُمْ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ اول یازمقکوز زیاده
عدالتدر تنکری قتنده وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ و طانقلق ایتمکه زیاده دوغرولقدر وَأَدْنَىٰ
أَلَّا تَرْتَابُوا و بورجک مقدارنده و شهودک صحتنده شک ایتمککوزه زیاده یقندر
إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ مگر آماده اولمش بر تجارت اوله که
انی آراکوزده کزدررسز یعنی دست بدست و نقد بنقد بر معامله ایدرسز فَلَيْسَ
عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا اوزریکزه بر کناه اولماز اکر انی یازمزسز وَأَشْهِدُوا إِذَا
تَبَايَعْتُمْ و شاهدلر دوتک چونکه خرید و فروخت ایدرسز بو آیتده مذکور اولان صیغهٔ
امر اغلب ائمه قتنده استحباب ایچوندر وَلَا يُضَارَّ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ و یازیجی و طانق
ضرر چکمسون یعنی یازیجی یازمقدن اکراه اولنمیه و شاهد شهادت ایتمکه جبر اولنمیه وَإِنْ
تَفْعَلُوا و اکر ضرردن نهی اولندوغکوز نسنه‌یی ایشلرسز فَإِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْ بی شبهه که
نهی اولندوغکوز شیئک ایشلمسی فرمانبرلکدن چیقمقدر صندی سیزه ایرشیر وَاتَّقُوا
اللَّهَ و تنکریدن خوف ایدک وَيُعَلِّمُكُمُ اللَّهُ و حق تعالی سیزه احکامی اوکردر
وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ و ایزد عز و جل هر نسنه‌یی ایو بیلور وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ و اکر سفر
اوزره اولورسز وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا و بر یازیجی بولمدکوز تاکه سیزه تمسک یازه فَرِهَانٌ
مَقْبُوضَةٌ قبض اولنمش رهنلر النسون فَإِنْ أَمِنَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا پس اکر بیریکزی امین
دوتز فَلْيُؤَدِّ الَّذِي اؤْتُمِنَ أَمَانَتَهُ امانت ویرلن کیمسنه امانتنی ویرسون یعنی مدیون
بورجنی ویرسون وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ و پروردکاری اولان تنکریدن خوف ایتسون امانته
خیانت ایتمیه وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ و یاشورمه اولان درست طانقلغی صاقلمکوز
وَمَنْ يَكْتُمْهَا و هر کیم انی انکار ایدوب صاقلر فَإِنَّهُ آثِمٌ قَلْبُهُ بی شبهه کیم انک
کوکلی کنهکار اولور وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ و خدای لایزال ایشلدککوز نسنه‌یه دانادر
لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ کوکلرده و یرده اولان مخلوقات تنکری تعالینک
قبضهٔ تصرفنده‌در وَإِنْ تُبْدُوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ و اکر قلوبکزده اولان نسنه‌یی آشکارا





ایدرسیز أَوْ تُخْفُوهُ یا انی کیزلی ایدرسیز يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ حق تعالی سیزی انکله محاسبه
ایدر فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ پس ایستدوکی کیمسنه‌نک کناهنی فضل و کرمیله مغفرت ایدر
وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ و ایستدوکی کیمسنه‌یه اشکنجه ایدر وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ و حق
سبحانه و تعالی هر نسنه‌یه اوزره توانادر کتوردیلر که چون بو آیت کریمه نازل اولدی صحابهٔ
کرام اضطرابه دوشوب سرور کائناتک حضور عزتنه کلوب دیدیلر یا رسول الله
طاقتمزده اولمیان نسنه ایله تکلیف اولندق حضرت انلردن انی استفسار ایدیجک
دیدیلر یا رسول الله قلوبمزده خطور ایدن معاصینک ارتکابندن دفعی ممکنمیدر که
حضرت ذو الجلال و الاکرام بیزدن انک محاسبه‌سن الور ایسه حضرت صلی الله علیه
و سلم انلره بیوردیکه سیز همان بنی اسرائیل کبی اولمق ایسترسیز که دیدیلر سمعنا
و عصینا تاکه انک سببیله اوزرلرینه نیجه نیجه بلا مسلط اولدی سیزه لایق اولان
بودر که دیه‌سیز سمعنا و اطعنا پس صحابهٔ کرام سید الانامک کلامیله اطمئنان
پیدا ایدوب دیدیلر سمعنا قوله و اطعنا امره حق تعالی بو سوزلرک برکاتیله مشکل
صاندقلری ایشی تخفیف و کندولرین مدح ایدوب بیوردی آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ
إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ پیغمبر صلی الله علیه و سلم پروردکارندن کندویه اینان نسنه‌یه ایمان کتوردی
وَالْمُؤْمِنُونَ و ایمانه کلنلر دخی اکا ایمان کتوردیلر كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ
وَرُسُلِهِ قمولری تنکرینک وحدانیتنه و فرشته‌لرک موجود اولمنه و کتابلرینک
و پیغمبرلرینک حق اولدقلرینه ایمان کتوروب دیدیلر لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ
پیغمبرلرندن برکیمسنه‌نک آراسنی آیرمزوز یعنی جمله پیغمبرلری تصدیق ایدرز نه یهود و نصاری
کبی که کیمسنه‌یی کفر ایدوب کیمسنه‌یی تصدیق ایدرز وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا و اهل ایمان
دیدیلر خدانک فرماننی ایشدوب قبول ایلدک غُفْرَانَكَ رَبَّنَا ای پروردکارمز
مغفرتکی طلب ایدرز وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ و دونمک سنک طرفکه‌در لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا
إِلَّا وُسْعَهَا حق تعالی فضل و کرمندن بر جانه بر شیئله تکلیف ایتمز الا انک طاقتنده
اولان نسنه ایله لَهَا مَا كَسَبَتْ حسناتدن قزندوغی نسنه‌نک ثوابی کندویه‌در وَعَلَيْهَا
مَا اكْتَسَبَتْ و سیئاتدن قزندوغی شیئک مکافاتی اوزرینه‌دور خدای عز و جل امت محمددن
لطفی و کرمیله مشقتی تخفیف ایلدی کندولره تخفیفی طلب ایتمه‌سنک طریقنی بیان ایدوب
بیوردی رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا ای پروردکارمز بزی معذب ایتمه
اکر اونتمق طریقیله یا قصدسز خطا ایله بیزدن بر کناه صادر اولدیسه رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا

إصرًا اي پروردكارمز دخى اوزريمزه بار كران يوكلمه كما حملته على الذين من قبلنا
نتكه انى بيزدن اسبق اولان كيمسه لره اوزره يوكلندردك ربنا ولا تحملنا ما لا
طاقة لنا به اي پروردكارمز دخى كوجزده اولميان نسنه يى بيزه يوكلمه واعف عنا
وكناهلرمزى بيزدن محو ايت واغفر لنا ودنوبمزى پوشيده قيل وارحمنا وبيزه
احسانكله اسركه انت مولانا سن بيزم امورمزه متولى سن فانصرنا على القوم الكافرين
پس بى دين اولانلر كروهى اوزره بيزه يارده ايت زيرا مولانك شانى بودر كه قوللرينه
يارده ايده مرويدر كه قچن حضرت صلى الله عليه وسلم بو دعالرله دعا ايندى حق تعالى
كندويه ديدى ايستدوكك اشيايى سكا ويردم دخى روايت اولندى كيم حضرت
صلى الله عليه وسلم بيوردى هر كيم سورهٔ بقره نك اوخرندن اولان ايكى ايتى بر كيجه ده
اوقور اول ايكى آيت اكا كفايت ايدر يعنى هر يمان شيدن كندويى حفظ ايدر
دخى بيوردى كه اول سوره كه ايچنده بقره ذكر اولنور قرآنك چادريدر پس آنى
اوكرنك زيرا انك اوكرنمسى بركتدر وترك ايتمسى حسرتدر وساحرلر انك اوكرنمسنه

## سورة آل عمران لمافت كونه مزل مدنية وآيها مائتان آية

بسم الله الرحمن الرحيم

الم معناسى خدايه مفوضدر الله لا اله الا هو خدا عز وجل معبود اولمغه سزاوار كندودر سيد
غيرى كيمسنه عبادته سزاوار دكلدر الحي دنيرلك صفتيله على الدوام متصف اولان كه
جميع عالمك حياتى اندن ظهور ايندى القيوم دوام وبقايله منعوت اولان كه قوام اشيانك
بقاسى انكله در نزل عليك الكتاب بالحق اوزدكه قرآنى درستلكله ايندردى مصدقا
لما بين يديه ايلروسنده اولان كتب سماويه يه اصول دينده موافق اولدوغى حالده
وانزل التورية والانجيل من قبل وتوراة وانجيلى قرآندن اسبق حضرت موسى وعيسى
عليهما السلام اوزره ايندردى هدى للناس خلقه يول كوسترجى اولدوقلرى حالده
وانزل الفرقان دخى حقى باطلدن ايرن كتب سماويه يى ايندردى ان الذين كفروا بآيات
الله تحقيقا كه تكرينك وحدانيته دلالت ايدن نشانلره كفر ايدن كيمسنه لر لهم
عذاب شديد كندولره پك اشكنجه اولور والله عزيز وايدن متعال كفاره اوزره
غالبدر بر كيمسه كفارى تعذيب ايتمكدن كندويى منع ايتمز ذو انتقام مجرمه عقوبت
ايتمكله ايه سيدر كه انك ايندوكى عقوبت كبى بر منتقم ايتمكه قادر دكلدر ان الله



لا يخفى عليه شيء في الارض ولا في السماء تحقيقا كه حق سبحانه وتعالى اوزرينه يرده وكوكده
بر نسنه پوشيده اولماز جمله سى كندويه نمايان در هو الذي يصوركم في الارحام كندودر
انالرڭ رحملرنده سيزى قالب ويرن كيف يشاء ايستدوكى كبى خواه اركك خواه ديشى خواه
سياه خواه بياض لا اله الا هو كندودن غيرى اوزكه حقلو عبادت اولنمش بر معبود يوقدر
العزيز هر كيمسه اوزره غلبه ايدن الحكيم ايشى كما ينبغى ايشليان هو الذي انزل عليك
الكتاب كندودر اول پروردكار كه اوزدكه قرآنى ايندردى منه آيات محكمات اول
كتابك بر مقدارى درست آيتلردر كه معنالرين فهم ايتمكده صعوبت يوقدر هن ام
الكتاب انلردر قرآنك اصل ومبناسى واخر متشابهات دخى بر مقدارى متعدد معنالره
محتملدر كه انلردن معناى مقصود خلقه ظاهر اولماز فاما الذين في قلوبهم زيغ پس
اما شول كيمسه لر كه كوكللرنده براكرليك وار فيتبعون ما تشابه منه اندن متشابه
اولان نسنه يه تابع اولورلر ابتغاء الفتنة خلقى شك وتلبيسه صالمق ايستد
وابتغاء تأويله وخواهشلرنه كوره انى تأويل ايتمكه طالب اولدوقلرى ايچون وما يعلم
تأويله الا الله واندن مراد اولان معنايى حق تعالادن غيرى كيمسه بيلمز والراسخون
في العلم ودانشده ثابت قدم اولانلر يقولون آمنا به ديرلر بيز انكا ايمان
كتوردك كل من عند ربنا قمو محكم ومتشابه پروردكارمزك قتندندر وما يذكر
الا اولو الالباب وپند ونصيحتى بر كيمسه قبول ايتمز الا ارباب عقول اولانلر
ربنا لا تزغ قلوبنا بودخى راسخينك كلامندندر يعنى ديرلر اى پروردكارمز كوكللر
دوغرى يولدن منحرف قيلمه بعد اذ هديتنا دوغرى يولى بيزه كوستردكدنصكره
وهب لنا من لدنك رحمة وكرمكك قتندن بيزه بر اسى كمك باغشله انك
انت الوهاب تحقيقا كه سن كندوك هر شيئى كما ينبغى بغشليان سن ربنا انك جامع
الناس اي خداوندمز على التحقيق سن خلقى جمع ايدجك سن ليوم لا ريب
فيه بر كوننك حسابيچون كه وقوعنده هيچ شك يوقدر ان الله لا يخلف الميعاد
تحقيقا كه حق سبحانه وتعالى حشر ونشر شاننده ايتدوكى وعده يى خلاف ايتمز
ان الذين كفروا بى شبهه كه كفر ايدن كيمسنه لر لن تغنى عنهم اموالهم كندولرك
امواللرى دفع ايتمز ولا اولادهم ونه اوغلانلرى من الله شيئا تكرينك
عذابندن بر آز نسنه واولئك هم وقود النار واول كروه كندولردر جهنم
آتشنده يانجق نسنه كدأب آل فرعون دمانكده اولان كفارك عادتى فرعون

اتباعنك عادتی کبیدر کفرده وعذابده والذین من قبلهم وآل فرعوندن اسبق اولانلرك
که عادتی کبیدر که کذبوا بایاتنا پیغمبرلرمزك معجزه لرین یلان دوتدیلر فاخذهم
الله بذنوبهم پس حق تعالی انلری کناهلری سببیله معذب ایلدی والله شدید
العقاب وایزد متعال برك عقوبتلودر قل للذین کفروا سویله یا محمد کفر ایدن کیمسه لره
یعنی مدینه ده ساکن اولان یهود طائفه سنه که احد وقعه سنده شاد اولمشلر
ایدی ستغلبون یقینده مغلوب اولورسیز وتحشرون الی جهنم ودوزخه جمع اولنورسیز
وبئس المهاد وغایتله یمان آرام ایده جك مکاندر دوزخ قد کان لکم آیة تحقیقا
سیزه بر درست علامت وار ایدی فی فئتین التقتا ایکی کروهك شاننده که بدر
وقعه سنده بربری برینه مقابل اولدی فئة تقاتل فی سبیل الله بر کروه که اوچ یوز
اون اوچ آدم ایدیلر تنکری تعالی انك یولنده جنك ایدرلر واخری کافرة واو بر کروه
که طقوز یوز اللی ایدیلر ایمانسیزلردر یرونهم مثلیهم اهل شرکك کروهی اهل
ایمانی ایکی اهل شرکك صانیسجه کوردیلر رأی العین کوزك کورمسیله یعنی کفار
اشکارا اهل ایمانی ایکی کندولرك عددنجه کوردیلردی والله یؤید بنصره من
یشاء وتنکری تعالی یاردم ایله ایسدوکی کیمسه یه قوت ویرور ان فی ذلك بی
شبهه اول آزکروهك غلبه سنده لعبرة لاولی الابصار بر پند ونصیحت وار بصیرت
اربابنه زین للناس حب الشهوات ازدواولجق نسنه لر خلق ایچون بزندی
من النساء بو ومابعدنده اولان اشیا شهواته بیاندر یعنی ازدواولجق اشیا
قاریلردر والبنین واوغوللردر والقناطیر المقنطرة من الذهب والفضة والتوندن
وکومشدن جمع اولنمش چوق مال والخیل المسومة وطمغلنمش آتلر والانعام
وقویون وکیچی ودوه وصغرلر والحرث واکین ذلك اول مذکور اولان اشیا متاع
الحیوة الدنیا یقین اولان صاغلغك منفعتیدر والله عنده حسن المآب
وتنکری تعالی قتنده در کوزل دونجك یری پس انسانه لایق دکلدر که اول کوزل
دونجك یری دنیای دنیه نك لذاتیله دکشه قل اؤنبئکم بخیر من ذلکم
سویله مذکور اولان شهوات دنیویه دن بیکرك شیئدن سیزه خبر ایتمیمی للذین
اتقوا عند ربهم ارتکاب فواحشدن پرهیز اولان کیمسه لره پروردکارلری قتنده
وار جنات تجری من تحتها الانهار باغلر که اشجارلری آلتندن ایرمقلر اقر
خالدین فیها ابدی علی الاتصال اقامت ایتمشلر وازواج مطهرة دخی مستقذر



اندن پاك قیلنمش بر قادینلر انلرقودر ورضوان من الله دخی تنکریدن صدور ایتمش
بر خشنودلك انلره وار والله بصیر بالعباد وایزد جل جلاله اهل تقوانك احوالنه
دانادر که کندولره اوکونه نعیمی آماده قیلدی الذین یقولون متقیلر شول کیمسه لردر که
دیرلر ربنا اننا آمنا ای پروردکارمز علی التحقیق بیزه فرمان ایتدوکك شیئه
ایمان کتوردك فاغفر لنا ذنوبنا پس بیزم کناهلرمزی پوشیده قیل وقنا عذاب
النار واتش اشکنجه سندن بیزی محفوظ قیل الصابرین بو ومابعدنده مذکور
اولانلر متقینك صفتلریدر یعنی اهل تقوی نزاع نفسك اداسنه ومحرماتك اجتنابنه
اوزره صبر ایدنلردر والصادقین وسوزونیتده صدق ایدنلر والقانتین
وکیزلی واشکارا تنکرینك فرمانینه مطیع ومنقاد اولانلر والمنفقین وارباب
استحقاقه اوزره تصدق ایدنلر والمستغفرین بالاسحار وسحر وقتلرنده مغفرت

نکته

طلب ایدنلر شهد الله انه لا اله الا هو دلائل قودمسیله تنکری تعالی بیان
ایتدیکه علی التحقیق کندو سندن اوزکه عبادته مستحق بر معبود یوقدر والملائکة
وفرشته لر دخی کما اقرار کتورمکله اول شهادتی کتوردیلر واولوا العلم
وبیلکی ایه لری دخی انك وحدانیتنه ایمان کتورمکله اول شهادتی ایتدیلر قائما
بالقسط عدل ایله دورمش ولدوغی حالده یعنی تنکری تعالی وحدانیتنی بیان ایتدی
اول حالده که عدلی اقامت ایتمش ایدی لا اله الا هو وجودده کندو سندن
اوزکه حقله بر معبود یوقدر العزیز هر کوچلی اوزره غلبه ایدن الحکیم ایشی کماینبغی
محکم ایدن ان الدین عند الله الاسلام تحقیقا که تنکری قتنده دین پسندیده
دین اسلامدر نه یهودیت ونصرانیت وما اختلف الذین اوتوا الکتاب وتوراة
وانجیل کندولره ویرلن کیمسه لر مختلف اولمدیلر الا من بعد ما جاءهم العلم
الا نفس الامرك بیلمسی کندولره کلدکدنصکره بغیا بینهم ارالرنده اولان حسد
جهتندن نه انکه حقیقة الحالك بیلمسی اوزلرنه خفی اولمشدی ومن یکفر بآیات

صاحبه

الله وهرکیم خدانك نشانلرینه تصدیق کتورمز فان الله سریع الحساب بی شك
حق سبحانه وتعالی حسابی غایتله تیز ایدر پس آیاتنه کفر ایدنلرك علی العجله حسابلرین
کوروب سقره یوللر فان حاجوك پس اکر دلیلکی اقامت ایتدکدنصکره سنکله
مجادله ایدرلر فقل اسلمت وجهی لله سویله بن کندو وجهمی خدایه تسلیم ایتدم
ومن اتبعن وبکا ایرلشنلر دخی وقل للذین اوتوا الکتاب وکندولره کتاب

سماوی ویریلان کیمسنه‌لره سویله والأمیین وکتابلری اولمیان کیمسنه‌لره یعنی
عربك مشرکلرینه دخی سویله ءأسلمتم اسلامه کلدکوزمی نته کم بن کلدم فإن
أسلموا فقد اهتدوا پس اکر اسلامه کلورلرسه شبهه یوق دوغرو یولی بولوب مقصوده
واصل اولدیلر وإن تولوا فإنما علیك البلاغ واکر اندن یوز چویرورلرسه احکامی
ایصال ایتمکدن غیری اوزرکه برنسنه لازم دکلدر والله بصیر بالعباد واز دجل
وعلا قوللرینك احوالنه مطلعدر إن الذین یکفرون بآیات الله تحقیقا شول کیمسه
لرکه خدانك وحدانیتنه دلالت ایدن نشانلره کفر ایدرلر ویقتلون النبیین
بغیر حق وپیغمبرلری ناحق یره اولدرورلر ویقتلون الذین یأمرون بالقسط
من الناس وعدل ایله امر ایدن کیمسنه‌لری خلقدن اولدرورلر فبشرهم بعذاب
الیم پس انلری بر دردلی اشکنجه ایله مژده‌له‌ندر أولئك الذین حبطت أعمالهم
اول کروه شول کیمسه‌لردرکه عمللری باطل اولدی فی الدنیا والآخرة بو جهانده
واو برجهانده وما لهم من ناصرین وانلره هیچ یاردمجیلر اولمازکه عذابی
کندولردن دفع ایدرلر ألم تر إلى الذین أوتوا نصیبا من الکتاب
بقمزمیسن شول کیمسنه‌لره که کتابدن یعنی کتب سماویه‌دن بربهره ویرلدیلر یدعون
إلى کتاب الله لیحکم بینهم خدانك کتابنه یعنی توراته دعوت اولنورلر
تاکه ارالرنده فصل خصومت ایده وانلری دعوت ایدن حضرت صلی الله علیه وسلم
ایدی مرویدرکه سرور کائنات علیه افضل الصلوات برکون یهودك کنیسه‌سنه
کیروب کندولرین اسلامه دعوت ایلدی انلردن نعیم بن عمرو وحارث بن زید سرور
کائناته بوینله مخاطب ایتدیلرکه سن قنغی دین اوزره‌سن حضرت ایتدی که بن ابراهیم
دینی اوزره‌یم مزبوران دیدیلرکیم ابراهیم ع م یهودی ایدی حضرت صلی الله علیه
وسلم انلره بیوردی کلك توراته مراجعه ایدهلم که اوارامزده فصل خصومت ایده
انلر ابا ایتدیلر بعده بو آیت نازل اولدی ثم یتولى فریق منهم توراته محاکمه
ایچون دعوت اولندوقلرندنصکره انلردن بر کروه یوز دوندرورلر وهم معرضون
وانلر بر قومدرلرکیم اعراض ایتمك دابلریدر ذلك اول یوز دوندروب اعراض
ایتمك بأنهم قالوا لن تمسنا النار إلا أیاما معدودات اول سببه‌دردکه انلر علی
التخفیف دیدیلر بزه جهنم اتشی دکمز الا صایلمش کونلرده که یدی یدر یاورق وغرهم
فی دینهم ما کانوا یفترون وکندولرین ایپلرینه الدندی شول نسنه که

افترا ایدرلردی



افترا ایدرلردی فکیف إذا جمعناهم پس حاللری نیجه اولور قچن کندولرین یغوزلیوم لا
ریب فیه برکون ایچون که وقوعنده اصلا شك یوقدر ووفیت کل نفس ما کسبت
وهرجان قزاندوغی نسنه‌نك سزاسی کندویه بالتمام ویریلور وهم لا یظلمون وحال بوکه
کندولره ستم کورمش قیلنمازلرکنوردیلرکه وقعهٔ احزابده حضرت صلی الله علیه وسلم
سلمان فارسینك رایله مدینه‌نك چوره‌سنده خندق قازلمسنه امر ایتدی ومهاجر
وانصارك هراوننه ورقدرشون قازمسین تعیین ایلدی قازمق اثناسنده کندولره
برقایه طاش عارض اولدیکه کلنکلر انکا کار ایتمکدن قالدی پس واروب حضرتك
حضورنه انك کیفیتنی عرض ایتدیلر حضرت صلی الله علیه وسلم کلوب مبارك الیله کلنکی
الوب اول طاشه براوردمق اوردی انك براولشنی اوچوردی واندن بر ایشق پیدا اولدیکه
مدینه‌نك ایکی طرفی انکله ایشقلندی پس حضرت تکبیر ایدوب مسلمانلر دخی کندو ایله
تکبیر ایتدیلر وبیوردی حیره شهرینك کوشکلری انلرك دیشلری کبی بکا اول
ایشقدن کوروندی صکره براورش دخی اوروب اول طاشك بر اولشنی دخی نابود قلدی
واندن اول ایشقه ماننده برایشق پیدا اولدی پس حضرت بیوردیکه بو ایشقدن روم
زمیننده قرمزی کوشکلر بکا کوروندی وبراورش دخی اوردی طاشك بقیه‌سن هبا
قیلدی وبیوردیکه ایشقدن بکا صنعا شهرنك قصوری نمایان اولدی ای اهل
ایمان سیزه مژده اولسونکیم حضرت جبریل بکا خبر ویردیکه امتم اول یرلره مالك
اولورلر مؤمنلر بو کلامدن نظامدن مسرور اولوب منافقلر استهزا طریقیله بو کونه
طرح ایتدیلرکه عجب حالدر بو کشی دشمن قورقوسندن خندق قازوب شهردن طشره
برادم باصیمیور وبر الای خلقه روم وفارسك ممالکنی وعده ویریور حق سبحانه وتعالی
بو ایتی منزل ایدوب بیوردی قل اللهم سویله ای خدای ذو الجلال مالك الملك
ای پادشاهلك ایه‌سی تؤتی الملك من تشاء پادشاهلکی ایستدوکك کیمسنه‌یه
ویرورسن وتنزع الملك ممن تشاء وپادشاهلکی ایستدوکك کیمسنه‌دن کیرو
الورسن وتعز من تشاء وایستدوکك کیمسنه‌یی ارجمند قیلورسن وتذل من
تشاء وایستدوکك کیمسنه‌یی خوار وحقیر قیلورسن بیدك الخیر ایولك قبضه‌
قدرتکده‌در پس ایولکی کیمه ایسترسن ویرورسن ونته که خیرك ایصالی قبضه قدرتنده‌در
شرك ایصالی دخی قبضه قدرتنده‌در لکن بو مقامده خیری یالکوز ذکر اولندی اول جهتدن
که کلام خیرك ایصالی بیاننده‌در إنك على کل شیء قدیر تحقیقا که سن هر نسنه اوزره

جزین

توانا سن تولج الليل في النهار كيجه يي كوندزده كيوردرسن يعني حق تعالى كيجه دن الوب
كوندزى آرتردر وتولج النهار في الليل وكوندزى كيجه ده كيوردرسن يعني كوندزى
اكسك ايدوب كيجه يي آرتردر وتخرج الحي من الميت وصاغى اوليدن چيقاررسن يعني حيوانى
نطفه دن اخراج ايدر وتخرج الميت من الحي واولمشى صاغدن چيقاررسن يعني حيواندن
نطفه يي اخراج ايدر وترزق من تشاء بغير حساب واستدوكك كيمسنه يه حسابسز
رزق ويرورسن لا يتخذ المؤمنون الكافرين اولياء مؤمنلر كفارى دوستلر
ايدنمسونلر من دون المؤمنين مؤمنلرك دوستلقلرندن تجاوز ايدوب كافرى خالص
يعني مؤمنه لايق اولان بودركه كندو كبي بر مؤمنى دوست ايدنه انك صحبتنى ترك
ايدوب بر كافرى اسرارنه محرم قيلوب انلر ايله اصمرليه ومن يفعل ذلك وهر كيم كفارى
دوستلر ايدينور فليس من الله في شيء تكريك دينندن بر نسنه ده دكلدر الا ان
تتقوا منهم تقية مكر اول كفارك ضررندن بر قورقو ملاحظه ايدوب حذر
ايدرسيزكه اول زمان تقيه ايدوب انلر ايله دوستلشمق جائز كورلمشدر وبو حكم
ابتداء اسلامده ايدى اما شمدى دار الحربدن ماعدا جميع ممالك اسلاميه ده تقيه
ايدوب انلره محبت كوسترمك جائز دكلدر ويحذركم الله نفسه وايزد عز وجل
كندو عذابندن سيزى قورقندر والى الله المصير ودونمك حق تعالى انك جزاء
سمتنه دردپس عذابى اقتضا ايدن ايشه مباشرت ايتمك قل ان تخفوا ما في صدور
او تبدوه سويله سينه لركزده اولان شيئى اكر كيزلى ايدرسيز ياخود اشكار ايدرسيز
يعلمه الله حق تعالى انى بيلور ويعلم ما في السموات وما في الارض وبيلور سول
شيئى كه كوكلرده در وسول نسنه يى كه يرده در والله على كل شيء قدير وخدا عز
وجل هر نسنه اوزره غالبدر كوجلودر پس نهى اولندغكز نسنه دن منتهى اولمزسه كز
سيزى معاقب ايدر يوم تجد كل نفس ما عملت من خير محضرا مذكور قيل اول
كونى كه هر جان بولكدن ايشلدوكى نسنه نك ثوابن آماده بولور وما عملت من سوء
ويمانلقدن ايشلدوكى نسنه نك سزاسنى دخى حاضر بولور تود لو ان بينها وبينه
امدا بعيدا محبت ايستركه انك آراسنده وكندو آراسنده براوزاق مدت اوله
يعني هيچ ايسته مز اعمال قبيحه سن كورمه ويحذركم الله نفسه وخداى لايزال كندو
عذابندن سيزى قورقندرر والله رؤف بالعباد وحق سبحانه وتعالى قوللره
مهربانلك ايدركه بو دكلو كندولرين عذابندن تحذير ايدر قل ان كنتم تحبون الله

ركوع

سويله



سويله اكر سيز تكريي سوورسكز فاتبعوني يحببكم الله بكا پيرولك ايدك تكرى تعالى سيزى
سيور ويغفر لكم ذنوبكم وكناهلركزى سيزه بوشيره قيلار والله غفور رحيم وحق سبحانه
وتعالى پيغمبرينه طاعت ايدنه چوق مغفرت ايدوب زياده اسرکر بو آيت نازل اولدى اول دم
كه وفد نجران ديديلر بيز خدانك محبتيچون مسيحه عبادت ايدرز قل اطيعوا الله والرسول
سويله حق تعالى انك وپيغمبرك فرماننه پيرينه كتوردك فان تولوا پس اكر يوز دوندرورلر
فان الله لا يحب الكافرين بى شبهه كه حق سبحانه وتعالى ايمانسزلرى اولانلرى سيومز ان
الله اصطفى آدم تحقيقا كه ايزد جل وعلا آدم عليه السلامى بركزيده قيلدى ونوحا وحضرت
نوحى دخى وآل ابراهيم وحضرت ابراهيمك اولادين دخى وانلر اسمعيل واسحق واولادلر
وحضرت محمد المصطفى حضرت اسمعيلك اولادندن اولمغله انلر ايله داخل اولور وآل عمران
وعمرانك اوشاقلرين يعني حضرت موسى وهرونى دخى اصطفا ايلدى على العالمين جميع خلق
اوزره ذرية بعضها من بعض بر نسل بركزيده قيلديكه بيرلرى بريلرندن منشعبدر
والله سميع عليم وحق سبحانه وتعالى خلقك سوزين كمال اوزره ايشيدر احوالرين كما
ينبغى بيلور اذ قالت امرأت عمران مذكور قيل اول وقتى كه عمران بن يصهرك قاريسى
فاقوذا قيزى حنه سويلدى رب اني نذرت لك ما في بطني اى پروردكارم على التحقيق
بن قارنمده اولان اوشاغى سكا نذر ايلدم محررا دنيانك تعلقاتندن آزاد اولدوغى
حالده مرويدر كه خاتون قوزلمه رقم عجوزه ايدى بركون بر اغاجك كولكسنده اوتورمش ايكن
كوردى بر قوش ياوروسنه ييمك ويرور اندن كندويه بر رقت حاصل اولوب بر اوشاق
تمنا ايلدى بعده سويلدى يا الهى بكا بر اوشاق احسان ايدرسن انى بيت المقدسك
خدمتنه نذر ايدرم واوغلنى نذر اولنمسى دينلرنده جائز ايدى فتقبل مني پس بو
ايدوكم نذرى بندن قبول ايت انك انت السميع العليم بى شبهه كه سن كندوك
سوزمى ايوايشيدن نيتمى بحثنى بيلن فلما وضعتها پس چون حنه خاتون حملنى وضع
ايلدى قالت رب اني وضعتها انثى تحسر يوزندن ديدى اى پروردكارم على التحقيق
قارنمده اولان بوكى دشى اولدوغى حالده وضع ايتدم والله اعلم بما وضعت وتكرى
تعالى حنه وضع ايدوكى نسنه نك حقيقتنى بحثنى بيلور وليس الذكر كالانثى
دخى حنه سويلديكه نذر خصوصنده اركك دشى كبى دكلدر واني سميتها مريم
وتحقيقا بن اكا مريم آد قودم واني اعيذها بك وذريتها وعلى التحقيق بن انى واولادنى
يا الهى سكا صيغندردم من الشيطان الرجيم دركاهدن سورلمش شيطانك

وسوسه سندن حدیث شریفده کلمشدرکه بر اوشاق دوغمز الا که ولادتی محلنده
شیطان شیخکادر و اول محلده انک چیغرمسی اندندر انجق مریم واوغلی که حق تعم بو استعاذه
سببیله انلری اندن محفوظ قیلدی فتقبلها ربها بقبول حسن پس مریمی پروردکاری
بر کوزل قبول ایله قبول ایدیکه کندوبی ارککک یرینه کچوردی وانبتها نباتا حسنا
والحاصل حق تعالی کوزل نشو ونما ویردی یعنی بخشی تربیت اولندی که یاشی طقوز ییله
یتشدکده جمله احبار اوزره غلبه ایدی وکفلها زکریا و حق تعالی مریم حضرتلرینک
تربیه سنه حضرت زکریا علیه السلامی درعهده قیلدی مرویدرکیم چن حضرت مریمی
والده سی بیت المقدسه کتوردی انک بسلمه سنده احبار نزاع ایدیلر انکچون که اماملرینک
قزیدی حضرت زکریا علیه السلام سویلدیکه بن انک بسلمه سنده قوکزدن احقم زیرا
انک طابزه سی بنده در بقیه احبار بو سوزی قبول ایتمیوب دیدیلر قرعه صالالم هر کیمه
قرعه حکم ایدر اول انی تربیت ایچسون بو رایه جمله سی راضی اولوب انلردن هر کس
توراتی ایچنده یازدوغی قلمی بیله الوب ایرمق کنارنه کلدی که اول ایرمق ایچنده
قلملری صاله لر هر کیمک قلمی صو یوزنده قالوب باتمز اول شخص تربیه سنه متعهد
اولسون بعده جمله قلملرین صویه صالدیلر جمله قلملر باتدی انجق حضرت زکریانک
قلمی باتمدی پس حضرت زکریا انی یاننه الوب تربیتنه مباشرت ایدی و بیت
المقدس ایچنده بر مکان یاپوب انک اقامتنه انی تعیین ایلدی کلما دخل علیها
زکریا المحراب هرکاه که حضرت زکریا حضرت مریم اوزره کندو ایچون یاپلن یره کیردی
وجد عندها رزقا یاننده ییلمک نسنه بولوردی مرویدرکه حضرت زکریا مریم
اوزره یدی قاپی قاپیوب کیدردی و هرکاه که کندوسن بوقلادی یاننده قیش
فصلنده یاز میوه سن و یازده قیش میوه سن بولوردی قال یا مریم انی لک هذا
حضرت زکریا علیه السلام سویلدی ای مریم بو میوه سکا قندن حاصل اولور قالت
هو من عند الله حضرت مریم دیدی بو کوردکک رزق تنکری تعالی نک قتندندر
ان الله یرزق من یشاء بغیر حساب که بی شبهه حق سبحانه وتعالی ایستدوکی
کیمسنه یه حسابسیز روزی ویرور هنالک دعا زکریا ربه اول زمان حضرت زکریا
خداوندنه دعا ایتدیکه قال رب هب لی من لدنک ذریة طیبة دیدی ای
پروردکارم بکا سنک کرمکدن کناهدن پاک اولمش بر اولاد باغشله انک
سمیع الدعاء تحقیقا سن دعای ایشیدن سن فنادته الملائکة پس کندونی فرشته لر





چیغوردی وانی چیغوران فقط حضرت جبرئیل ایدی تعظیم اولنمق ایچون صیغه جمع ایله ذکر
اولندی وهو قائم یصلی فی المحراب انی چیغوردیلر اول حالده که کندوسی محرابده نماز
قیلیور ان الله یبشرک بیحیی بی شبهه کیم حق سبحانه وتعالی سکا مژده ویرور
بر اوغل ایله کم ادی یحیی در مصدقا بکلمة من الله تصدیق ایدیجی اولدوغی حالده
تنکرینک طرفندن کلان سوزه یعنی حضرت عیسانک نبوتن تصدیق ایدیجی
وسیدا وعلم وحلم وتقوی ایله جماعتنه فائق وحصورا ونفسنی اززولردن
منع ایدیجی ونبیا من الصالحین وکوزل کیمسه لردن پیدا اولمش بر پیغمبر قال رب
انی یکون لی غلام حضرت زکریا سویلدی ای پروردکارم قندن بکا بر اوغول حاصل
اولور وقد بلغنی الکبر وحال بوکه بکا پیرلک ایرشدی وامرأتی عاقر وقاریم
قصردر قال کذلک حضرت جبرئیل سویلدی پیر و قصردن اوشاق پیدا ایتمسی
کبی الله یفعل ما یشاء ایزد عز وجل ایستدوکنی ایشلر قال رب اجعل لی آیة
حضرت زکریا سویلدی ای پروردکارم بو احسانی ایتدوککه بکا بر علامت قیل
که انکله حملک وجودین بیله یم قال آیتک الا تکلم الناس ثلثة ایام حق تعالی
اکا سویلدیکه سنک علامتک بودرکه خلقله اوج کون سویلشمکه قدرتک اولمیه
الا رمزا مکر کوزله یا باشله یا الله اشارت ایتمکله واذکر ربک کثیرا ورنکه
چوق حمد وثنا ایت وسبح بالعشی والابکار وزوال وقتندن مغربه دک وطلوع
فجردن قوشلق وقتنه دک بیان اشیادن خداوندکی منزه قیل واذ قالت الملائکة
یا مریم ومذکور قیل اول وقتی که فرشته لر دیدیلر ای مریم ان الله اصطفیک تحقیقا
که ایزد ذو الجلال سنی برکزیده قیلدی وطهرک وقاریلرده مکروه اولان خصال
ذمیمه دن سنی پاک قیلدی واصطفاک علی نساء العالمین وجمیع خلقک قاریلری
اوزره سنی برکزیده ایتدی یا مریم اقنتی لربک ای مریم پروردکارکه مطیع ومنقاد
اول واسجدی وارکعی مع الراکعین دخی سجده کتور و رکوع ایدنلرله رکوع ایله یعنی نمازی
جماعتله قیل ذلک بو مذکور اولان اخبار من انباء الغیب پوشیده اولان امورک
خبرلرندندر نوحیه الیک انلری لسان جبرئیل ایله سکا ارسال ایدرز تاکه معجز
خلقه نمایان اوله وما کنت لدیهم وسن یا محمد بیت المقدسک احباری یاننده دکل
ایدک اذ یلقون اقلامهم قچن قرعه ایچون قلملرین صویه صالورلردی تاکه ظاهر اوله
ایهم یکفل مریم قنقیلری مریمک تربیتنه درعهده اولمغه لیاقتی وار وما

كنت لديهم وسن قتلونده دكل ايدك اذ يختصمون قچن بيرى بيريله مريمك تربيتى
خصوصنده خصومت ايدرلردى اذ قالت الملائكة ياد ايت اول وقتى كه فرشته لر يعنى
جبريل سويلدى يا مريم ان الله يبشرك اى مريم على التحقيق خداء عز وجل سكا مژده
ويرور بكلمة منه بر سوز ايله كه كندوسندن بى واسطه صدور ايتمشدر واو لفظ
كن دركه حضرت عيسى انكله وجوده كلدى واز بس كه جميع مخلوقات واسطه ايله وجوده
كلديلر وحضرت عيسى واسطه سز وجوده كلدى بو لفظ ايله مخصوص اولدى والا جميع
مخلوقات انكله وجوده كلديلر اسمه المسيح عيسى ابن مريم مسيح انك لقبيدر واسم شريفى
عيسادر ولقب اوزره تعظيم ايچون تقديم اولندى وجيها فى الدنيا والآخرة وجاهتلى
مقدر اولدوغى حالده بو جهانده نبوتله واو بر جهانده شفاعتله ومن المقربين دخى
كرامتله حضور عزته مقربلردن اولدوغى حالده ويكلم الناس دخى اداميلره سويلشور
فى المهد وكهلا بيشكده و اوغل اولدوغنده ومن الصالحين اوچنجى
حالده كلدن يعنى كوزل عمللو كيمسنه لردن اولدوغى حالده سكا انكله مژده ويرور
قالت رب حضرت مريم تعجب واستبعاد طريقيله ديدى اى پروردكارم انى يكون
لى ولد نه يوزدن بكا اوشاق اولور ولم يمسسنى بشر وحال بو كه بنى بر آدمك
دكمدى قال كذلك حضرت جبريل ديدى ادمك دكمدن اوشاغك حصولى
كلمسى كبى الله يخلق ما يشاء تنكرى تعالى استدوكنى ياره دير اذا قضى امرا
قچن بر ايشك موجود اولمسنه حكم ايدر فانما يقول له كن انكا دير الا كه وجوده كل
فيكون درعقب اول ايش موجود اولور ويعلمه الكتاب والحكمة وحق تعالى انكا يازمغى
وحلال وحرامك بيلمسنى اوكردر والتوراة والانجيل وبو ايكى كتاب سماويه دخى
اوكردر ورسولا الى بنى اسرائيل بو كلام تقدير قول ايله يكلم اوزره معطوفدر پس
تقدير بويله اولور كه حضرت عيسى خلقله بيشكده و اوغل اولدوغنده سويلشور
وسويلر بن يعقوب اوشاقلرينه بر مرسل پيغمبر قيلندم انى قد جئتكم باية من ربكم
انكله كيم على التحقيق بن سيزه اى بنى اسرائيل پروردكاردن بر علامتله كلمشم
وبو علامت بودركه انى اخلق لكم من الطين كهيئة الطير بن سزكچون قوش
تلعى كبى چاموردن بر شى ياپارم فانفخ فيه درعقب انك اچنه اوفوررم فيكون
طيرا باذن الله پس تكرينك فرمانيله اول چاموردن مصور اولان شى
بر اوچر قوش اولور وابرئ الاكمه والابرص دخى انادن طوغمه كورى وبدننده ابرشلك



اولان شخصى صاغلدررم واحيى الموتى باذن الله وتنكرينك فرمانيله اولمشلرى دنده
نيلادرم وانبئكم بما تأكلون وما تدخرون فى بيوتكم دخى سيزه خبر ويررم اول
شيدن كه ايولركزده انى ييرسيز واول شيدن كه انى انده ذخيره ايدرسيز ان فى
ذلك لآية لكم تحقيقا كه بو مذكور اولان معجزه لرده دعواى نبوتمك صدقنه سيزه
بر اولو علامت وار ان كنتم مؤمنين اكر نبوتمه تصديق ايديجيلر ايسه كز ومصدقا
لما بين يدى من التوراة دخى بندن اسبق كلان نسنه يه كه توراتدر تصديق
ايديجى سيزه كلدم ولاحل لكم بعض الذى حرم عليكم دخى اوزركزه حرام اولان شيلرك
بر مقدارنى سيزه حلال ايتمك ايچون كلدم وجئتكم باية من ربكم وپروردكاركزدن
بر معجزه ايله سيزه كلدم فاتقوا الله واطيعون پس تنكريدن خوف ايدك وفرمانمى قبول
ايدك ان الله ربى وربكم تحقيقا كه تنكرى بنم دخى پروردكاريكزدر فاعبدوه هذا
صراط مستقيم پس انكا قوللق ايدك كه دوغرو يول بودر فلما احس عيسى منهم
الكفر پس اول وقت كه حضرت عيسى عليه السلام كفره دلالت ايدن حركتى يهوددن
دويدى واو حضرت عيسانك قتلنه قصد ايتمكلر ايدردى وبيدركيم قچن حضرت عيسى خلقى
طريق حقه دعوت ايتمكه باشلدى يهود طائفه سى هلاكن قصد ايتديلر حضرت عيسى
اندن كاه اوليجق شام زميننده مصر اقليمنه توجه ايتدى اثناء طريقده دريانك كنارنه
كلدى بالق صيدنه مشغول بر جماعته ملاقى اولوب انلره سويلدى كلك سزكله انسان صيدينه ايدهلم
ديديلر سن كيم سن كه بويله ايشك عهده سندن كله بيلورسن بيوردى كيم بن مريم اوغلى
عيسايم تنكرينك قولى و پيغمبرى يم پس انلر انكا ايمان كتورديلر اندن صكره قال من
انصارى الى الله حضرت عيسى ديدى قنقى كيمسنه لر بكا ياردمجى اولورلر تنكرى يه التجا
ايدوكمده قال الحواريون نحن انصار الله صاف نيت اولان جماعت يعنى اول صيادلر
ديديلر بز تنكرينك دينى اجرا اولنمق ايچون ياردمجيلر اولورز آمنا بالله حزانك وحدانيتنه
ايمان كتوردك واشهد بانا مسلمون وسن طانق اول كه بز شبهه سز حقه مطيع
ومنقاد اولمشوز ربنا آمنا بما انزلت اى پروردكارمز ايندردكك نسنه يه
ايمان كتوردك واتبعنا الرسول و پيغمبره يعنى حضرت عيسايه تابع اولدق
فاكتبنا مع الشاهدين پس وحدانيتكه كواه اولان ايدنلرله بزى ياز ومكروا
واول كروه كه حضرت عيسى انلردن كفرى احساس ايتدى حيله ايتديلر مرويدركه انواع
مكر وحيل ايله حضرت عيسايى اله كتورديلر قچن اللرنده اولدى انى بر مكانده حبس

ایتدیلر تا که علی الصباح کندوبه دار چکه لر حق جل وعلا انی اول کیجه کوکه چیقروب صباح
اولدوغی دم یهود جمع اولوب حضرت عیسایه قصد ایتدوکلری شنیعک اجراسنه
مباشرت ایتدیلر رئیسلری اولان یهوذا نام شخص مکان معهوده کیروب حضرت
عیسایی چیقرمغه اهتمام ایتدی بعده انده هیچ بر متنفس بولمیوب طشره اولدی همان اول دم
حق تعالی انک اوزرینه حضرت عیسانک قلقنی صالدی بذاتو قفه جمع یهود رئیسلرین
حضرت عیسادر دیو دارا چکدیلر وَمَكَرَ اللّٰهُ و تنکری تعالی انلره جزالرین ویردی
که رئیسلرین کندولرنه صلب ایتدی وَاللّٰهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ وحق تعالی جزا ویرنلرک
یکرکیدر اِذْ قَالَ اللّٰهُ يَا عِيسٰى اِنّ۪ي مُتَوَفّ۪يكَ وَرَافِعُكَ اِلَيَّ بو ایش اولدم واقع اولدی
که تنکری دیدی ای عیسی علی التحقیق بن سنی بیردن الوب اکا ایمک محلنه و فرشته
لرمک مقرنه قالدریجیم وَمُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا وایمانسیز اولان کیمسنه لرک
سوء جوارندن سنی پاک قیلیجیم وَجَاعِلُ الَّذ۪ينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا
اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ وسکا ییرولک ایدن کیمسنه لری یعنی مسلمانلردن و نصارادن
بو نکه تصدیق ایدنلری اوسن قیلیجیم یهود اوزرینه دوزجزایه دک که همیشه
قلج و دلیل ایله اوزدلرنه غالب اوله لرو نفس الامرده اویله درکه بوکونه دک یهود
طائفه سنک نه بر غلبه سی اولدی ونه حکومت صاحبی اولدیلر ثُمَّ اِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ
صکره دونمککوز مجازاتم طرفنه در فَاَحْكُمُ بَيْنَكُمْ ف۪يمَا كُنْتُمْ ف۪يهِ تَخْتَلِفُونَ پس
اراکوزده حکم ایدرم اول نسنه ده که ایچنزده اختلاف ایدردکوز امور دینیه دن
فَاَمَّا الَّذ۪ينَ كَفَرُوا فَاُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَد۪يدًا پس اما شول کیمسه لرکه ایمانسیز
اولدیلر انلری قتی اشکنجه ایله معذب قیلادرم فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ بو جهانده و او
جهانده وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِر۪ينَ وانلره هیچ یاردمجیلر اولماز وَاَمَّا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ واما شول کیمسه لرکه ایمانه کلوب کوزل عملر ایشلدیلر
فَيُوَفّ۪يهِمْ اُجُورَهُمْ حق تعالی انلره اجرلرین کمال اوزره ویرور وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ
الظَّالِم۪ينَ وخدای ذو الجلال ستمکارلری سیومز ذٰلِكَ مذکور اولان اخبار
نَتْلُوهُ عَلَيْكَ انی اوزرکه اوقورز مِنَ الْاٰيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَك۪يمِ علامات نبوتدن
و خلل وصولندن محکم اولان قراندن اولدوغی حالده کتوردیلرکه حضرت عیسانک
کیفیت احوالی قرانده بیان اولندی و قد نصکه نجران شهرنه منسوب اولان
نصاری لسانن اعتراضی اوزادوب دیدیلر ای محمد نیچون سن حضرت عیسی حقنده





فناسوز سویلرسن حضرت بیوردی حاشا که بن انی بهان نسنه ایله الکش اولهیم اول
ذات پاک تنکرینک قولیدر و پیغمبریدر و مریم بتوله القا ایتدوکی کلمه در انلر
بو سوزدن غضبناک اولوب دیدیلر قولاق انسان مقوله سنه اولور وانسانک مقوله
سنک تولدنه پدر و مادر لازمدر و حضرت عیسی اول مقوله دن دکلدر پس حق تعالی
بو ایتی منزل ایدوب بیوردی اِنَّ مَثَلَ ع۪يسٰى عِنْدَ اللّٰهِ تحقیقا که حضرت عیسانک صفتی تنکری
قتنده كَمَثَلِ اٰدَمَ حضرت ادمک صفتی کیبیدر خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ انک قالبنی توپراقدن نقش
ایتدی ثُمَّ قَالَ لَهُ صکره اکا دیدی كُنْ دیو حالا زنده اول فَيَكُونُ درعقب دوحال زنده
اولدی یعنی نته که حضرت ادم تنکرینک قدرتیله عادته مخالف بی پدر و مادر وجوده
کلدی حضرت عیسی دخی محض قدرتله علی خلاف العاده بی پدر تولد ایتدی اَلْحَقُّ مِنْ
رَبِّكَ حضرت عیسانک احوالندن ویرلن درست خبر پروردکارکدن صادر اولمشدر
فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَر۪ينَ پس ارباب شکدن اولمه یعنی اولدوغک یقین اوزره ثابت
اول فَمَنْ حَاجَّكَ ف۪يهِ پس هر کیم حضرت عیسانک خصوصنده سنکله مجادله ایدر
مِنْ بَعْدِ مَا جَاۤءَكَ مِنَ الْعِلْمِ سکا کلان دانشدن صکره که عیسی علیه السلام قول
و پیغمبردر فَقُلْ تَعَالَوْا انلره سویله کلک نَدْعُ اَبْنَاۤءَنَا وَاَبْنَاۤءَكُمْ اوشاقلریمزی و اوشا
چیغوزلر وَنِسَاۤءَنَا وَنِسَاۤءَكُمْ وقادینلریمزی و قادینلرکزی وَاَنْفُسَنَا وَاَنْفُسَكُمْ
و جانلرمزی و جانلرکزی ثُمَّ نَبْتَهِلْ صکره دعا و نیاز ایتمکده جهد ایدهلم فَنَجْعَلْ
لَعْنَتَ اللّٰهِ عَلَى الْكَاذِب۪ينَ پس تنکرینک لعنت ایتمسنی یلانجیلر اوزرینه قیلالم مزوبدرکه
قچن بو ایت نازل اولدی حضرت صلی الله علیه وسلم وفد نجرانی ایستیوب بیوردی
هرچند که سیزه دلیل ایراد ایدرم عناد اوزره مصر اولورسیز شمدی کلک سزکله مباهله
ایله مشغول اولهلم تا که صادق کاذبدن و محق مبطلدن ممتاز اوله نصارای نجران
بو کلامه راضی اولوب بر وقت و مکان تعیین ایلدیلر اول وقت حلول ایدیجک حضرت
صلی الله علیه وسلم امام حسینی قوجاغنه الوب و امام حسنک النه یاپشوب چیقدی
و حضرت فاطمه الزهرا اردنه دوشدی و حضرت علی المرتضی انلرک عقبلرنده
دونه اولدی پس حضرت سرور کائنات اولاد و انسابنه بیوردیکه قچن بن دعا ایدرم
سز امین سویلهکوز ادبر سمتدن نصاری دخی محل مامورا توجه ایتدیلر قچن حضرت
و اهل بیتنی کوردیلر پاپازلری دیدی ای نصاری جماعتی بر یوزلر مشاهده ایدیورم
که تنکریدن بو طاغک قالقمسنی ایسترلوسه بلاشک انلرک خواهشنی اجرا ایدر

قلدرکری

همان اولدی بودر که مباهله یی ترک ایدم لر و علی التحقیق بیلورم که اگر انلرله مباهله ایدرز بز ترسا
بیری یوزنده قالمز نصاری انک سوزین قبول ایتدیلر و حضرت صلی الله علیه وسلمه تسلیم ایدوب
عقد صلحی بونک اوزره بغلدیلر که هر سنه کندویه ایکی بیک قرمزی حله و اوتوز زره جزیه
ویره لر پس حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردی والذی نفسی بیده وفد نجران بنمله مباهله
ایتسیدیلر حق تعالی انلری مسخ ایدردی و اوزرلرینه بوتون آتش اولوردی و جمله نجران
خلقی هلاک اولوردی ان هذا لهو القصص الحق تحقیقا که بو سوز کندودر درست خبر
وما من اله الا الله و عبادته مستحق تنکریدن اوزکه هیچ بر معبود یوقدر و ان الله لهو
العزیز الحکیم و علی التحقیق ایزد عز و جل کندودر هر نسنه اوزره غلبه ایدن اشیئی کمال اوزره
احکام ایدن فان تولوا پس اگر ترسالر مباهله ایتمکدن یوز چویروررلر فان الله علیم
بالمفسدین بی شک کیم حق تعالی بر مازلق ایدنلرک حالنه داناودر قل یا اهل الکتاب
سویله ای کتاب ایه سی اولانلر بو مقامده خطاب ترسالره در و بر قوله مدینه نک
یهودی دخی اکا داخلدر و مضمون خطاب بودر که تعالوا الی کلمة سواء بیننا و بینکم
گلک آرامزده و آراکزده برابر اولمش بر سوزک طرفنه یعنی بر شی که انک ایچنده جمله پیغمبرلر
اختلاف ایتمدیلر و او سوز بودر که الا نعبد الا الله تنکریدن اوزکه بر کیمسه یه عبادت
ایتمیه لم ولا نشرک به شیئا و عبادتنده اکا بر نسنه اورتاق قیلمیه لم ولا یتخذ بعضنا
بعضا اربابا من دون الله و حق سبحانه و تعالی نک عبادتندن تجاوز ایدوب بربرلوکمزی
ربلوک تنکریلر ایدنمیه لم بو سوز نصارانک و یهودک ایتدوکلرینه تعریضدر زیرا نصارا
بو کلوره سجود ایدوب دیرلردی کثرت ریاضتدن بونلره ازلاهوت حلول ایتدی
و یهود احبارک احداث ایتدوکی تحلیل و تحریمه تابع اولدیلر فان تولوا پس اگر اهل کتاب
بو سوزدن یوز چویروررلر فقولوا اشهدوا بانا مسلمون انلره سویلک شاهد اولک
کیم علی التحقیق بز مطیع و منقاد اولمشوزدر و بیدرکیم حضرت ابراهیم شاننده یهود و نصاری
مباحثه ایتدیلر که یهود دیدیلر ابراهیم علیه السلام بیزدندر و نصاری ادعا ایتدیلر
که او بیزدندر پس پیغمبرک حضورنده مرافعه یه چیقدیلر حق جل و علا بو آیتی منزل ایدوب
بیوردی یا اهل الکتاب ای یهود و نصاری گروهی لم تحاجون فی ابراهیم نیچون
ابراهیمک خصوصنده مجادله ایدرسیز وما انزلت التوراة والانجیل الا من بعده
و حال بو که توراة و انجیل که سزک کتابلرکزدر اینمدیلر الا ابراهیمدن صکره افلا
تعقلون پس نیچون سویلدکلکوز سوزی تامل ایتمزسیز که محال اولانی ادعا ایدرسیز





ها انتم هؤلاء آگاه اولک که سیز اول گروه سیزکیم حاججتم فیما لکم به علم خصومت
ایتدکوز اول شیئده که سیزه اکا بر دانش وار یعنی توراة و انجیلده سیزده ثابت اولان محمد
المصطفانک اوصافنده عناد یوزندن مجادله ایتدکوز فلم تحاجون فیما لیس لکم به علم
پس نیچون مباحثه ایدرسیز بر نسنه ده که سیزه اکا بر بیلگی یوقدر والله یعلم و حق
سبحانه و تعالی مجادله ایتدکوز شیئک حقیقتنی بیلور وانتم لا تعلمون و سیز حقیقة
الحالی بیلمزسیز ما کان ابراهیم یهودیا ولا نصرانیا حضرت ابراهیم علیه السلام نه
جهود و نه ترسا ایدی ولکن کان حنیفا مسلما ولیکن عقائد ردیه دن منحرف
پاک موحد مطیع و منقاد ایدی وما کان من المشرکین و تنکریه اورتاق قیلانلردن کیمسنه
لردن دگل ایدی ان اولی الناس بابراهیم تحقیقا که خلقک سزاوارتری حضرت
ابراهیمه للذین اتبعوه انک ملتنه بیرولک ایدنلردر وهذا النبی و بو پیغمبر دخی
والذین آمنوا و بو پیغمبره ایمان گتورنلر دخی والله ولی المؤمنین و ایزد جل جلاله
ایمانه گلنلرک امورینه متولیدر پس انلره یاردم ایدوب کندولره احسانی دگر
ودت طائفة من اهل الکتاب یهوددن بر گروه محبتله ایستدیلر که لو یضلونکم
سیزی گمراه ایتمکلر خطاب حضرت حذیفه یه و عماره در زیرا یهود انلری دینلرینه دعوت
ایدوب طریق حقدن آزدرمق ایستدیلر وما یضلون الا انفسهم و جانلرندن اوزکه
بر کیمسه یی آزدرمزلر وما یشعرون و اول اضلالک گناهی کندولره اندن مخصوص
اولدوغنی بیلمزلر یا اهل الکتاب ای یهود و نصاری جماعتی لم تکفرون بآیات
الله نیچون توراة و انجیلده محمد المصطفانک نبوتی اوزره دلالت ایدن خدانک آیاتنی
پوشیده قیلورسیز وانتم تشهدون و حال بو که سیز شهادت ایدرسیز که انلر تنکری
آیاتیدر یا اهل الکتاب لم تلبسون الحق بالباطل ای صاحب کتاب اولانلر نیچون
درست سوزی اصلی اولمیان سوزله قاریشدررسیز وتکتمون الحق و حضرت محمدک
نبوتی و نعتنی صاقلرسیز وانتم تعلمون و حال بو که سیز بیلورسیز که حقی صاقلیورسیز
وقالت طائفة من اهل الکتاب و یهوددن بر گروه دیدیلر و بو گروه اون ایکی کشی ایدیلر
بوکا اتفاق ایدوب دیدیلر کوندزک اولنده دین اسلامه داخل اولالم و آخرنده
اندن چیقوب دینمزه رجوع ایده لم بیزدن سؤال اولنجه که نیچون بویله ایتدکوز بو عذری
گتوروب جواب دیه لم که بیز دین اسلامه داخل اولدق غمزدن صکره احبار و رهبانمزله
مجادله و مناظره ایتدک عاقبت بیزه روشن دلیللر ظاهر اولدیکه بزم دینمز حقدر و محمدک

دینی باطلدر دیو دانسم مذکور اولان آخر الزمان پیغمبری بودر کلدر حق سبحانه وتعالی حو منکر
بو اثناده آگاه ایتدیکه انلردن بر کروه بویله سویلشوب دیدیلر آمِنُوا بِالَّذِي أُنْزِلَ عَلَى
الَّذِينَ آمَنُوا ایمان کتورنلر اوزره ایندرلن نسنه‌یه ایمان کتورک یعنی قرآنه ایمان کبی
اظهار ایدک وَجْهَ النَّهَارِ کوندزک اولنده وَاكْفُرُوا آخِرَهُ و کوندزک صوکنده
انکار ایدک لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ شاید اسلامه کلوب دونمکمز سببیله مسلمانلر دینلرندن
دونه‌لر وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا لِمَنْ تَبِعَ دِينَكُمْ و کتوردکلکز ایمانی برکیمسه‌یه اظهار ایتمک
مکر برکیمسه‌یه که دینکزه تابع اولدی قُلْ إِنَّ الْهُدَى هُدَى اللَّهِ بونلره یا محمد سویله علی
التحقیق رهنمالک تنکرینکدر بو جمله معترضه‌در و ما بعدی اولان کلام
اول کروهک تتمه کلامیدر که بیری بیرینه وصیت ایلدی أَنْ يُؤْتَى أَحَدٌ مِثْلَ مَا أُوتِيتُمْ
یعنی اظهار ایتمک که سیزه ویرلن شئ کبی برکیمسه‌یه ویرلدی مکر سیزکله دینکزده اولانلره
که انلره انی اظهار ایتمکده باس یوقدر وانی اهل اسلامه و مشرکلره افشا ایتمک
زیرا انک افشاسی اهل اسلامک اسلام اوزره ثبات ویرر و مشرکلرک ایمانه کلملرینه
باعث اولور أَوْ يُحَاجُّوكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ یاخود پروردکارکز قتنده سیزکله مخاصم ایدرلر
بونی دخی اباء کزدن اولیا انلره اظهار ایتمک قُلْ إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ انلرک
کمان ایتدوکی شئ دلیل واضح ایله رد ایدوب سویله علی التحقیق علم و حکمتده ارتقلک
خدانک دست تصرفنده‌در يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ ایستدوکی کیمسنه‌یه انی ویرر وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلِيمٌ حق سبحانه وتعالی چوق مرحمتلو و احسانه مستحق اولانلری دانا يَخْتَصُّ
بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ اسر کیمسنه ایستدوکی کیمسنه‌یی مخصوص قیلار وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ
الْعَظِيمِ وارد ذو الجلال اولو ارتقلک ایه سیددر وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ إِنْ تَأْمَنْهُ
بِقِنْطَارٍ واهل کتابدن شول کیمسه وارکه اکر کندویه بر قنطاره که بوز بیکری حقه‌در
امین قیلاسن يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ انی سکا تسلیم ایدر عبد الله بن سلام کبی که قریشدن
برشخص یاننده بر قنطار التون امانت قودی چونکه صاحبی کلوب ایستدی بلاتوقف
کندویه بالتمام تسلیم ایلدی وَمِنْهُمْ مَنْ إِنْ تَأْمَنْهُ بِدِينَارٍ واهل کتابدن اول
کیمسه وارکه اکر کندویه بر التونه امین ایدرسن لَا يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ سکا انی تسلیم ایتمز
إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِمًا مکر اول مدتده که تقاضا ایتمکه باشنه اوزره مداومت ایدوب
دوردسن فنحاص بن عازورا کبی که کندویه بر التون امانت ویردیلر انکار ایتدی
ذَلِكَ بو خیانت انلردن اول جهتله صادر اولدیکه بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيِّينَ سَبِيلٌ





علی التحقیق انلر دیدیلر اوزدیمزه اوقیان جماعتک خیانتنده بر کناه یوقدر زیرا معتقد
اشقیاء یهود بو ایدیکه تورات اوقیان کیمسنه‌لرک مال حییزده حلالدر دخی دیرلردی
توراتده یازلمشدرکیم دینمزه مخالف اولانلره خیانت ایتمکمز جائزدر وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ
الْكَذِبَ و تنکری تعالی اوزره یالان سویلرلر وَهُمْ يَعْلَمُونَ و حال بوکه کندولر بیلورلرکه
یالانی سویلیورلر زیرا هیچ برملتده خیانت ایتمک جائز اولمشدر بَلَى نفی ایتدوکلری
شئیه رددر یعنی اعتقاد ایتدوکلری کبی دکلدرکه اوزلرینه امی طائفه‌سنه خیانت ایتمک
کناه اولماز بلکه البته اوزلرینه اندن کناه اولور و حکم بودر که مَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ وَاتَّقَى
هرکیم ایتدوکی عهدی یرینه کتوروب پرهیزکارلق ایتدی حق سبحانه وتعالی انی سیور
فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ دیرا علی التحقیق خدا جل وعلا پرهیزکارلری سیور إِنَّ الَّذِينَ
يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ تحقیقا شول کیمسه‌لرکه تنکرینک پیمانی صاتارلر یعنی پیغمبره ایمان
کتورمکدن و امانته وفا ایتمکدن اوزلرینه الینان عهدی تبدیل ایدرلر وَأَيْمَانِهِمْ و ایتدوکلری
اندلری دخی ثَمَنًا قَلِيلًا براز بهایه یعنی دنیای دنیه‌نک منفعتنه أُولَئِكَ اول کروه
که اول وصفله متصفدرلر لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ انلره اوبر جهانده نصیب یوقدر
وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ ونه تنکری تعالی انلرله سویلشور وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ونه دوز
قیامتده انلره رحمت نظریله باقر وَلَا يُزَكِّيهِمْ ونه انلری مدح ایدر وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
وکندولره بر دردلی اشکنجه وار وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا و تحقیقا که جهودلردن بر کروه وار
یعنی تورات تحریف ایدنلر يَلْوُونَ أَلْسِنَتَهُمْ بِالْكِتَابِ توراتک اوقومسیله دیللرینی دولاشدرورلر
یعنی ایتدوکلری تحریفاتی توراتده درست منزل اولان نسنه‌یه مشابه قیلارلر
لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ تاکیم کمان ایدرسیزکیم اوقودوقلری شئ توراتدندر وَمَا هُوَ
مِنَ الْكِتَابِ و حال بوکه او توراتدن دکلدر وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ و دیرلر اول
سوز تنکرینک قتندندر وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ و حال بوکه او تنکری قتندن دکلدر
وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ و حق تعالی اوزره یالانی دیرلر انی ادعا ایتمکلریله وَهُمْ
يَعْلَمُونَ والحال هذه کندولر بیلورلرکیم سوزلرنده یلانجیدرلر طائفه یهودک
تحریفنی بیان ایتدوکدن صکره نصاری طائفه‌سی حضرت عیسی حقنده ایتدوکلری
افتراسی رد و ابطال ایدوب بیوردی مَا كَانَ لِبَشَرٍ بر انسانه صحیح و جائز دکل ایدی که
أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ حق سبحانه وتعالی اکا کتاب سماوی ویره وَالْحُكْمَ و عالملک
فصل خصومتی وَالنُّبُوَّةَ و پیغمبرلکی ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ صکره خلقه سویلیه كُونُوا عِبَادًا

اربابا من دون الله تنكرينك قوللغندن تجاوز ايدوب بكا قوللر اولك ولكن كونوا ربانيين
وليكن سويلر علم وعملده كامللر اولك بما كنتم تعلمون الكتاب اول سببله كه تنكريدن
اينان كتابي خلقه اوكردردكز وبما كنتم تدرسون واول سببله كيم اني اوقوردكز
زيرا تعليم وتعلمك فائدهسي حقك خشيتنه معرفتيدر ولا يأمركم ان تتخذوا الملائكة
والنبيين اربابا وپيغمبر اولان كمسنه سيزه فرمان ايتمز كه فرشتهلري وپيغمبرلري
تنكريلر ايدنه سيز أيأمركم بالكفر اياحقي بو شيدر بيلمسين سيزه فرمان
ايدر بعد اذ انتم مسلمون اول دمدنصكره كه سيز مطيع ومنقاد اولمشسيز
واذ اخذ الله ميثاق النبيين وياد ايت اول وقتي كه ايزد عز وجل پيغمبرلرك عهد
وپيمانن الديكه لما اتيتكم من كتاب وحكمة هرنه سيزه ويردم كتاب سماوي
معقولهسندن وانك فهمندن ثم جاءكم رسول مصدق لما معكم صكره سيزه كله
اولان كتابي تصديق ايديجي بر پيغمبر سيزه كلججك لتؤمنن به ولتنصرنه البته
اكا ايمان كتوروب ياردم ايده سيز قال ءاقررتم واخذتم على ذلكم اصري حق
تعالى انلره ميثاقي عرض ايتدكدن صكره بيوردي بوكا اقرار ايدوب انك اوزره
عهدي الدكزمي قالوا اقررنا سويلديلر انكا مقر ومعترف اولدق قال فاشهدوا
حق تعالى سويلدي پس براقرار اوزره بربريكزه مقدار اوزره شاهد اولسون
وانا معكم من الشاهدين وبن كه تنكريم سزكله شاهدلردنم فمن تولى بعد
ذلك پس هركيم اول عهد وپيماندن صكره يوز دوندرور فاولئك هم الفاسقون
اول كروه كندولردر عهد وپيماني وفاء دائرهسندن چيقنلر افغير دين الله يبغون
ايا يوز چيوروب خدانك دينندن اوزكه بر دين ايسترلر وله اسلم من في السموات
والارض وحال بوكه كوكلرده ويرده اولانلر كندويه مطيع ومنقاد اولديلر طوعا
وكرها ارادتله وقورقيله اولدقلري حالده واليه يرجعون وانك جزاسنه سمتنه
دونمش قيلنورسيز قل سويله يا محمد سن وتوابعك امنا بالله تنكرينك وحدانيتنه
تصديق كتوردك وما انزل علينا واوزريمزه ايندرلن نسنهيه يعني قرآن عظيم
الشانه دخي ايمان كتوردك وما انزل على ابراهيم واسمعيل واسحق ويعقوب
والاسباط وحضرت ابراهيم اوزره واولادي واولادينك اولادي اوزره ايندرلن
صحفه دخي تصديق كتوردك وما اوتي موسى وعيسى والنبيون من ربهم
وحضرت كليم الله ومسيح عليه السلام وساير پيغمبرلر عليهم السلام پروردكارلرندن

ويرلدوكلري



ويرلدوكلري اشيايه دخي ايمان كتوردك لا نفرق بين احد منهم انلردن بريسنك بيرسنك
اراسن ايرمزوزكه كيمسنين تصديق ايدوب كيمسنين تكذيب ايدهوز جملهلرينه ايمان كتوررز
ونحن له مسلمون وبز خداي ذو الجلالك فرماننه مطيع ومنقاد اولمشوز ومن يبتغ غير
الاسلام دينا وهركيم دين اسلامدن اوزكه بر دين ايستسه فلن يقبل منه هرگز اندن
اول دين قبول اولنماز وهو في الاخرة من الخاسرين وكندو عقبا برجهاننده اوتوزنلردندر
كيف يهدي الله قوما كفروا بعد ايمانهم نيجه حق سبحانه وتعالى برجماعته دوغرو يول كوسترر
كه ايمانه كلدوكلرندنصكره كافر اولديلر وشهدوا ان الرسول حق وپيغمبر حق اولدوغنه
شهادت ايتدوكلرندنصكره وجاءهم البينات واشكار اولان دليللر كندولره
كلدكدنصكره والله لا يهدي القوم الظالمين وايزد عز وجل ستمكار اولان جماعته هدا
ايتمز بو آيتلر اول اون ايكي نفر حقنده نازل اولديكه اول اسلامه كلوب صكره
مرتد اولوب مكهيه كيتديلر اولئك اول مرتد اولانلر كروه جزاؤهم ان عليهم لعنة الله
سزالري بودركه اوزرلرينه تنكرينك لعنتي ايمسي اولور يعني على التحقيق خدا عز وجل
انلردن خشنود دكلدر والملائكة وفرشتهلرك لعنتي ايمسي انلرك اوزرلرينهدر
يعني ملائكه انلردن بيزار اولورلر والناس اجمعين وجميع آدميلرك لعنتي ايمسي
انلرك اوزرلرينهدر يعني انلري مذمت ايدرلر خالدين فيها اول لعنتك اثرنده كه عقوبتدر
هميشه اقامت ايتمشلر لا يخفف عنهم العذاب كندولردن اشكنجه يونكللنمز ولا هم
ينظرون ونه كندولره مهل ويرلورلركه عذابلري تاخير اولوب برراحت بولهلر الا الذين
تابوا من بعد ذلك مكر شول كمسنهلر كه ارتداددن صكره توبه ايدوب ايمانه رجوع ايتديلر
واصلحوا وايتدوكلري فسادي ايولكه تبديل ايتديلر فان الله غفور رحيم بي شبهه
كناه ايدوب توبه ايدنلره حق تعالى مغفرت ايدوب كندولرينه اسيركر كتوردكلركه حارث
بن سويد كه اول مرتد اولانلر اون ايكي نفرك بريدي مسلمان اولان قرنداشي جلاس
كندويه بو آيتلري برآدمي كمسنهنك اليله كوندردي حارث آيتلري اوقودوقدنصكره
اول امينه سويلديكه بن هركز سندن يلان ايشتمدم وقرنداشمدن دخي وبنم قتمده
محققدركه برادرم پيغمبر اوستنه افترا ايتمز وخداكه حق تعالى اوزره كذب سويليه پس
نيچون بن توبهدن نا اميد اولهيم همان خلوص اوزره توبه ايدوب مدينهٔ منورهيه
يوز دوندي واول اثناده قلان اون بير نفره بو آيتلري اوقودي انلر ديديلر بيز
بونده اقامت ايدهرز اكر محمد مغلوب اولور ديز بولداشلرله بولنمش اولورز واكر

غالب کلور توبه ایدوب اسلامی اظهار ایدرز حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی
إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ تحقیقا شول کیمسه‌لر که ایمان کتوردوکلرندنصکره کفر
ایتدیلر ثُمَّ ازْدَادُوا كُفْرًا صکره کفر اوزره ثابت اولدی وقلبلرینه کفری آرتردیلر لَنْ تُقْبَلَ
تَوْبَتُهُمْ هرکز توبه‌لری قبول اولنماز وَأُولَٰئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ و اول کروه کندولردر ازغونلر
إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا تحقیقا شول کیمسه‌لر که کفر ایتدیلر وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ و اولدیلر و حال
بوکه کندولر ایمانسیزدرلر فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مِلْءُ الْأَرْضِ ذَهَبًا هرکز بیرلوندن
یر دولوسی آلتون قبول اولنماز وَلَوِ افْتَدَىٰ بِهِ و اکر انکله جاننی عذابدن قورترمق ایسته
یعنی کافر اولان شخص روز قیامتده اکر مشرقدن مغربه دک روی زمینی آلتونله دولدروب
ویروب جهنم عذابندن جاننه فدا اولمق ایچون کندوسندن مقبول و مطلوب قورتلمز أُولَٰئِكَ
اول کروه که کفر اوزره مرد اولدیلر لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ کندولره دردلی اشکنجه وار وَمَا لَهُمْ
مِنْ نَاصِرِينَ و انلره هیچ یاردمجیلر اولماز لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ هرکز ایولکه نائل اولمزسیز
حَتَّىٰ تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ سیودکلکوز اشیادن تصدق ایتمینجه دک مرویدر کیم قچن بو آیت
نازل اولدی ابو طلحه رضی الله عنه پیغمبرک حضورینه کلوب سویلدی یا رسول الله اموالمدن
بکا زیاده سیوکلی اولان شئ بیرحا نام باغچه‌در پس ایسته‌دوکک نسنه‌یه انی صرف
ایله حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردی نه کوزل کلام دیدک اوبر قزنجلو مالدر اول و انسب
اودر که انی اقاربکه بذل ایده‌سن و حضرت صلی الله علیه وسلم ابو طلحه‌یه اول جهتدن
انکله زمان ایتدی زیرا انلره ویرمسی صدقه‌در و صله رحم وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ و زاد
معقوله سندن هر نسنه‌یی که انفاق ایدرسیز خواه آز خواه چوق فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ بلا
شک حق سبحانه و تعالی اکا داناد ر كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلًّا لِبَنِي إِسْرَائِيلَ دوکلی
یجک نسنه‌لک جنسی یعقوب اوشاقلرینه حلال ایدی إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَائِيلُ عَلَىٰ نَفْسِهِ
انجق اول نسنه که حضرت یعقوب کندو جاننه اوزرینه انی حرام قیلدی و او بو کونه اولمشدر
لکن که حضرت یعقوب علیه السلامه بر خسته‌لک عارض اولوب سویلدی اکر حق تعالی بکا بو خسته‌
شفا ویرور ایسه بکا غایتله سیوکلی اولان طعامی نذرمه حرام ایدیم پس شفاخانه الهیه‌دن
اوزرینه نسیم لطفا اسوب صحت بولدی پس دوه ایتی و سوتی که کندویه زیاده
سیوکلیدی اوزرینه تحریم ایلدی یهود دخی اکا متابعت ایدوب اوزلرینه انی حرام ایتدیلر
و دیدیلر کیم بو توراتده بونلرک تحریمی وارد اولمشدر حق تعالی انلرک بو سوزی رد
ایتدی که انی حضرت یعقوب اوزرینه تحریم ایتدی مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرَاةُ توراة

ایندرلمدن



ایندرلمدن اسبق پس بو سوز اوزره اصرار ایدرلرسه قُلْ فَأْتُوا بِالتَّوْرَاةِ فَاتْلُوهَا سویله
پس توراتی کتورکز و اوقیکز ایچنده اولان آیات تحریمی اوقیک إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ اکر کرچک
سویلیجیلر ایسه‌کز منقولدر کیم حضرت کندولره دیدکده توراتی کتورلک حیران
و مبهوت اولوب کتورمکه جرأت ایتمدیلر فَمَنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ پس هر کیم تنکری
تعالی اوزرینه یالان بغلادی مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ دلیل ایله الزام اولندقدنصکره فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ اول مفتری جماعت کندولردر ستمکار اولانلر زیرا انلر انصافی ترک
ایتدیلر و انصافی ترک ایتمک چوق عظیم ستمدر قُلْ صَدَقَ اللَّهُ سویله تحریمک خبرنده
حق تعالانک سوزی کرچک ایدی و یهودک سوزی یالان ایدی فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ
إِبْرَاهِيمَ پس حضرت خلیل اللهک ملتنه پیرولک ایدک حَنِيفًا حضرت ابراهیمک
حالنی بیاندر یعنی حضرت ابراهیم ادیان باطله‌دن مائل دین اسلام اوزره مستقیم
ایدی وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ و تنکری‌یه ادرتاق قتانلردن دکل ایدی إِنَّ أَوَّلَ
بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ تحقیقا کیم روی زمینده اول قوبلان خانه خلقک عبادتی ایچون
لَلَّذِي بِبَكَّةَ اول خانه‌در که مکه شهرنده‌در و مکه اول شهرک آدیدر بکه دخی
انک اسمیدر مُبَارَكًا چوق خیرلو اولدوغندن وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ و خلق ایچون
هدایت اولدوغی حالده زیرا قبله‌لری و معبدلری اودر فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ
ایچنده آشکارا نشانلر وار مَقَامُ إِبْرَاهِيمَ اول نشانلرک بیری حضرت خلیل
اللهک دوردوغی یردر و اول بر یک طاشدر که حضرت ابراهیم ع م دباغی نک
اثری ایچنده‌در وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا و هر کیم اکا کیرد قتل و غارتدن امین اولور
یعنی بر کناهکار که کعبه مکرمه‌یه التجا ایدر مادام که بیت ایچنده‌در دست تعرض
اندن کوتاه اولور وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ و الله ایچون بیت شریفک زیارتنی قصد
ایتمک خلق اوزرینه واجبدر مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا اول کیمسه اوزرینه واجبدر که
اکا یول بولمغه قدرتی اوله وَمَنْ كَفَرَ و هر کیم که کفر ایدر یعنی حج ایتمز بیلمک کرک کیم
حجی ترک ایدننک کناهی تعظیم ایتمک ایچون اندن کفر عنوانیله تعبیر اولندی
فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ بی شبهه که تنکری تعالی خلقک حجندن غنیدر قُلْ يَا أَهْلَ
الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ سویله یا محمد ای کتاب اهلی اولان کروه نیچون
تنکرینک عقلی و نقلی نشانلرین انکار ایدرسیز وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ
وایزد ذو الجلال ایشلدکلکوزه کمال اوزره مطلعدر قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ

لم تصدون عن سبیل الله من آمن ای ارباب کتاب ولانلر نیچون تنکرینک یولندن
ایمانه کلانلری منع ایدرسیز تبغونها عوجا اول حالده کیم تنکرینک یولندن
واندن خلقی منع ایمک ضلالت واضلالدر وما الله بغافل عما تعملون
وحق سبحانه وتعالی ایشلدکلکوز نسنه‌دن بی‌خبر دکلدر یا ایها الذین آمنوا ان
تطیعوا فریقا من الذین اوتوا الکتاب ای ایمانه کلان کیمسنلر اکر توراة ویرلن
کیمسنلردن بربلوکه اطاعت ایدرسیز یردوکم بعد ایمانکم کافرین ایمانه کلدکلکزدن
صکره سیزی ایمانکزدن دوندرورلر بو آیت اوس وخزرج بوکلوهی حقنده نازل
اولدی کتوردیلرکه ایکی طائفه‌دن برنیچه کیمسنه اوتوروب خلوص اوزره صحبت
ایدیورلردی شاس بن قیس یهودی اوزرلرینه کچوب انلرک الفت ومودتلرین
مشاهده ایدوب کندویه برغیظ عظیم حاصل اولدی پس بر یهودی اوغلانه
امر ایتدیکه واروب یانلرنده اوتروب انلره صکره بعاث وقعه سنک کوننی که
ایچنده اوس ایله خزرجک عظیم جنکلری اولوب صکره غلبه اوس طائفه سنه اولدی
کندولره سویلیه وانک حقنده سویلنان اشعاری اوقویه اول دخی کلوب اول
خبیثک سفارشنی اجرا ایدوب اوسک مدحنده وخزرجیلرک ذمنده سویلنان
اشعاری اوقودی اول کلامی خزرجیلرک استماعنه ایرشنجه الملرندن اوس طائفه‌سین
شتم ایتدیلر اوس دخی انی تحمل ایتمیوب خزرجیلره سوکدیلر ایکی طائفه‌نک آره‌سنه
آتش فتنه شعله‌لندی مفاخره‌یه باشلدیلر اندن مشاجره‌یه واصل اولدیلر
ایکی طرفک دلاورلری سلاحه یاپشوب جنکی استدعا ایتدیلر سرور کائنات
خبرا ولندی همان معرکه‌لرنه یتشوب ایتدوکلری ایشدن اوتری کندولرین تعنیف
ایتدی علی الفور کندولره نمایان اولدیکیم اول ایش براغوا شیطانیدی همان بیری
بیریله قوچاقلشوب ایتدوکلری ایشدن استغفار ایدوب حضرتنه دوندیلر پس
اول آیت نازل اولدی دخی حق تعالی انلری تعنیف ایدوب بیوردی وکیف
تکفرون دیمکه کافر اولورسیز وانتم تتلی علیکم آیات الله وحالبوکه سزای
کروه انصار اوزدکزه اوقونور خدانک آیاتی وفیکم رسوله واراکوزده درخدانک
پیغمبری ومن یعتصم بالله وهرکیم تنکرینک دیننه یاپشوب التجا ایدر فقد هدی
الی صراط مستقیم بی‌شبهه کیم بر دوغرو یوله هدایت اولندی یا ایها الذین آمنوا
ای ایمانه کلان کیمسه‌لر اتقوا الله تنکریدن خوف ایدک حق تقاته اندن درست





خوف ایتمکلوز یعنی طاقتکزی واجباتک بیامنده ومحرماتدن اجتناب ایتمکه صرف ایدک
ولا تموتن الا وانتم مسلمون واولمک الا اول حالده که سیز اهل ایمانسیز یعنی اسلام
اوزره ثابت اولک بر حده دکه موت سیزه کلدکده دین اسلام اوزره سیزی بوله واعتصموا
بحبل الله جمیعا وخدانک کتابنه قموکوز یاپشک ولا تفرقوا وحقدن ایرلمک واذکروا
نعمة الله علیکم واوزدکزه اولان تنکرینک احسانینی یاده کتورک اذ کنتم اعداء
قچن جاهلیه عصرنده دشمنلر ایدکوز فالف بین قلوبکم پس کوکللرکوزی اسلام
سببیله الفت صالدی فاصبحتم بنعمته اخوانا درعقب انک لطف وکرمیله قرنداشلر
اولدکوز یعنی کویا دشمنلک ایله احشا ممتلی ایدکوز بمنه لطفیله قرنداشلر صباحلدکوز
وکنتم علی شفا حفرة من النار وآتشدن بر چقورک کناری اوزره ایدکوز فانقذکم
منها پس حق تعالی سیزی اول آتشدن قورتردی کذلک یبین الله لکم آیاته نته کیم حق
تعالی حالکزی بیان ایتدی دلائل وحدانیتی سیزه آشکار ایدر لعلکم تهتدون
تا که سیز دوغرو یول اوزره ثابت اوله سیز ولتکن منکم امة وسیزدن بر جماعت اولسونکه
یدعون الی الخیر بولک ایتمکه خلقی دعوت ایدرلر ویأمرون بالمعروف وشرعا مستحسن
اولان ایشلک ایشلمه‌سی خلقه فرمان ایدرلر وینهون عن المنکر وشرعا مستقبح اولان
اشیادن خلقی منع ایدرلر واولئک واول جماعت که امر بالمعروف ایدوب منکردن
نهی ایدرلر هم المفلحون کندولردر محنتلردن کال اوزره قورتلنلر ولا تکونوا
کالذین تفرقوا واولمک شول کیمسه‌لر کیبی که عداوت سببیله پراکنده اولدیلر واختلفوا
من بعد ما جاءهم البینات دروشن دلیللر کندولره کلدکدنصکره مختلف اولدیلر
واولئک واول کروه که پراکنده اولوب مختلف اولدیلر لهم عذاب عظیم انلره بر اولو
اشکنجه اولور یوم تبیض وجوه وتسود وجوه بر کونده که بر مقدار یوزلر آق اولور وبر
مقدار یوزلر قره فاما الذین اسودت وجوههم اکفرتم بعد ایمانکم پس اما شول کیمسه
لرکه یوزلری قره اولدی کندولره دینلور ایمان کتوردکلکوزدنصکره کافر اولدکوزمی
بو استفهام توبیخ ایچوندر یعنی نیچون ایماندنصکره کافر اولدکوز فذوقوا العذاب
پس اشکنجه‌نک دادینی طاتسن الک بما کنتم تکفرون اول سببله که ایماندنصکره کفر
ایدردکوز واما الذین ابیضت وجوههم واما شول کیمسه‌لرکه یوزلری آق اولدی
ففی رحمة الله تنکرینک رحمتنده یعنی بهشت برینده اولورلر هم فیها خالدون
کندولر ایچنده علی الدوام اقامت ایتمشلردر تلک آیات الله بو سوره‌ده مذکور اولا

اخبار خدانک آیاتیدر نتلوها علیک وحیک وساطتیله اوزکه انلری اوقورز بالحق
دوغرولغیله وما الله یرید ظلما للعالمین وحق تعالی انس وجنه ستم ایتمسین ایستمز
وجرمسیز عقوبت ایتمز ولله ما فی السموات وکوکلرده اولان فرشته‌لر واخترلر خدایه
مملوکدرلر وما فی الارض ویرده اولان مخلوقات دخی والی الله ترجع الامور واشلر
خدای عز وجلک فرمانینه دونمش قیلنور کنتم خیر امة سیز بر کوزل کروه ایدکوز که اخرجت
للناس خلق تحانه غیبدن خلق ایچون چیقمش قیلندی تأمرون بالمعروف شرعا
مستحسن اولان نسنه‌نک ایشلمسن خلقه فرمان ایدرسیز وتنهون عن المنکر
وشرعا مستقبح اولان ایشک ایشلمه‌سندن خلقی منع ایدرسیز وتؤمنون بالله وتنکرینک
وحدانیتنه علی وجه التحقیق ایمان کتوررسیز ولو آمن اهل الکتاب واکر اهل کتاب
حضرت محمد المصطفانک نبوتنه تصدیق ایتسیدیلر لکان خیرا لهم البته کندولره
ایو اولوردی منهم المؤمنون بعضلری اهل ایماندرلر واکثرهم الفاسقون
وچوقلری دینک دائره‌سندن طشره اولمشلردر لن یضروکم الا اذی اهل کتاب سیزه
ضرر ویتشدرمزلر مکر اینجیتمک سوکمک وتهدید کبی وان یقاتلوکم واکر سیزکله جنک
ایدرلر یولوکم الادبار ارقه‌لرینی سیزه دوندررلر یعنی جنک ایدرلرسه قاچشوب دورم
مزلر بوزجیق روب فرار ایدرلر ثم لا ینصرون صکره یاردم اولنمازلر ضربت علیهم
الذلة یهود اوزرینه خوارلک وضع اولندی اینما ثقفوا قنده بولنسه‌لر الا بحبل
من الله وحبل من الناس عام احوالدن استثنادر یعنی قنده بولنرسه اوزرلرینه
خوارلک وضع اولندی مکر اول حالده که خدانک عهدیله ومؤمنلرک امانیله معتصم
اوله‌لر وباؤا بغضب من الله وتنکریدن بر خشمله دوندیلر وضربت علیهم المسکنة
وحقیرلک جمیع وجودلرینه قابلدی ذلک مذکور اولان خوارلک ومسکنت وتنکرینک
خشمی اوزرلرینه اول سببله اولدی که بانهم کانوا یکفرون بایات الله بلاشبهه انلر
تنکرینک نشانلرینه کفر ایدرلردی ویقتلون الانبیاء بغیر حق وپیغمبرلری
ناحق یره اولدررلردی ذلک بما عصوا وکانوا یعتدون بو کفر وقتل اول سببله
انلردن صادر اولدیکه حقک فرمانینه مخالفت ایتدیلر وحدود شرعیه‌یه تجاوز ایدرلردی
لیسوا سواء ارباب کتاب اولانلر کتابا برابر دکلدرلر من اهل الکتاب امة قائمة
اهل کتابدن بر کروه واردر که دینلری اوزره دورمشلردر وانلر اول طائفه‌در که محمد
المصطفانک نبوتنه اقرار ایدوب ایمانه کلدیلر یتلون آیات الله آناء اللیل تنکرینک





کلامنی کیجه‌نک ساعتلرنده اوقورلر وهم یسجدون وکندولر نماز قیلورلر یؤمنون بالله
والیوم الاخر تنکرینک وحدانیتنه ودوزخ جزانک اولمه‌سنه تصدیق کتوررلر ویأمرون
بالمعروف وخلقه محمد المصطفانک متابعتنه امر ایدرلر وینهون عن المنکر وخلقی
حضرتک تکذیبندن منع ایدرلر ویسارعون فی الخیرات وکوزل اعمالک ارتکابنده
شتاب ایله سعی ایدرلر واولئک من الصالحین واول کروه که بو صفاتله موصوفدرلر ایولر زمره
سندن معدوددرلر وما یفعلوا من خیر فلن یکفروه وکوزل ایشدن هرنه ایشلرلرسه
ثوابی نقصان اولنماز بالتمام کندولره واصل اولور والله علیم بالمتقین وخدای
لایزال پرهیزکارلرک ایشنه کمال اوزره داناد‌ر ان الذین کفروا تحقیقا که محمد
المصطفانک نبوتنه کفر ایدنلر لن تغنی عنهم اموالهم ولا اولادهم من الله شیئا اموال
که دوت قبیلویدی واوشاقلری که انلریله استظهار ایدرلردی تنکرینک عذابندن
برآز نسنه کندولردن دفع ایتمز واولئک اصحاب النار واول کروه دوزخک
اهلیدر هم فیها خالدون کندولر دراننک ایچنده همیشه اقامت ایدیجیلر
مثل ما ینفقون فی هذه الحیوة الدنیا یهود صرف قیلدوقلری شیئک صفتی یقین
اولان زندکانیده کمثل ریح فیها صر بر بیلک صفتی کبیدر که ایچنده قتی
صاوق وار اصابت حرث قوم ظلموا انفسهم فاهلکته کفر ومعصیتله جانلرینه ستم
ایتمش بر بلوکک اکینینه دکوب انی نابود قیلدی مراد انفاقدر ایدوکلری شیئک
تشبیهی ضائع اولمقلقده بر کفارک اکیننه که صاوق یل انی نابود ایدوب اونه
آخرنده کندولره نفع ایتدی وما ظلمهم الله وایزد متعال انلره ستم ایتمدی
ولکن انفسهم یظلمون ولیکن کندو جانلرینه ستم ایدرلر یا ایها الذین آمنوا لا
تتخذوا بطانة من دونکم ای ایمانه کلانلر کیمسنه‌لر مسلمانلردن اوزکه اولان اشخاصی
مخفی دوست ایدنمک لا یالونکم خبالا اول اشخاص سیزه ضرر ایصال ایتمده تقصیر
ایتمزلر ودوا ما عنتم زحمت ومشقتکزی آرزو ایدرلر قد بدت البغضاء من افواههم
بی شبهه کیم اغزلرندن عداوت اشکار اولدی یعنی سیزه شدت بغضلرندن نفسلرین
ضبط ایده‌مزلر سوزلرندن سیزه ایتدوکلری دشمنلک فهم اولنور وما تخفی صدورهم
اکبر وسینه‌لری صاقلدوغی عداوت اغزلرندن اشکار اولان عداوتدن بیوکدر
قد بینا لکم الایات بی شبهه کیم سیزه نشانلری ظاهر قیلدق ان کنتم تعقلون
اکر سیز بیان اولنان نسنه‌یی فهم ایدرسکوز ها انتم اولاء آگاه اولک ای بیکانه‌لر

صحبتنده خطا ایدن جماعت سز اول کیمسه لرسز که تحبونهم انلری سیورسز ولا یحبونکم
وانلر سزی سیومزلر وتؤمنون بالکتاب کله وسز ایناننسز قمو کتاب قسمنه ایمان کتوررسز
وانلر بعض کتابلری انکار ایدرلر پس انلری نیچون محبت ایدرسز واذا لقوکم قالوا آمنا
ویعنی سزکله بولشدقلرنده نفاق یوزندن دیرلر که بز ایمان کتوردک واذا خلوا عضوا علیکم
الانامل من الغیظ ویعنی تنها اولدقلرده اوزرکزه آجغلرندن برمقلرینک اوجلرینی اصررلر
قل موتوا بغیظکم بو منافقلره سویله یا محمد آجغکوزله اولک ان الله علیم بذات
الصدور که بی شبهه حق جل وعلا سینه لرده مخفی اولان اشیایه دانادر پس سینه لرنده
اولان حقد وحسدی بخشی بیلور ان تمسسکم حسنة تسؤهم اکر سزه بر ایولک
دکر اول ایولک کندولرینی غمناک قیلادر وان تصبکم سیئة یفرحوا بها واکر سزه بر
بدلک عارض اولور انکله دلشاد اولورلر وان تصبروا وتتقوا واکر صبر ایدوب پرهیز
ایدرسز لا یضرکم کیدهم شیئا مکر وحیله لری سزه بر نسنه زیان ایتمز ان الله بما یعملون
محیط تحقیقا که الله تعالی انلرک علی صبر وتقوادن ایشلدکلری نسنه یی بالمشاهده کورر دیلر
که هجرتک اوچنجی سنه سنک ماه شوالک اون ایکنجی کوننده ابو سفیان برخیلی جمعیتله
سرور کائناتله جنک ایتمک ایچون مدینه اطرافنده احد نام طاغک قربنده قوندی
حضرت صلی الله علیه وسلم ایستدیکه مدینه منوره ده توقف ایدوب انلرله انده جنک
ایده اول کروه که بدر وقعه سنده حاضر دکل ایدیلر چیقوب جنک ایتمکه حضرتی اوزره
مبالغه ابرام ایتدیلر حضرت صلی الله علیه وسلم مهاجرین وانصاردن بیک شخصله
جنک ایتمکه توجه ایتدی اثناء طریقده عبد الله بن ابی اوچ یوز منافقله کیرویه دوندی
سرور کائنات یدی یوز کیمسه ایله دشمنک مواجهه سنه کیتدی احد طاغنه بر شعبه
عبد الله بن جبیری اللی کماندار اوزره سردار ایدوب طاغ مزبورک رخنه سنک محافظه
تعیین ایدوب کندولره غایتله سفارش ایتدیکه اکر غالب واکر مغلوب اولورز سز
مکانکزدن حرکت ایتمک پس حضرت صلی الله علیه وسلم نفس نفیسه سیله عسکر همایونک
صفوفنی تسویه ایتدی وبو ایش صباح وقتنده اولمشدی نته که حق تعالی بیوردی
واذ غدوت من اهلک ویاد ایت اول وقتی که حضرت عائشه نک حجره سندن صباح
وقتنده واردک تبوئ المؤمنین مقاعد للقتال ایمانه کلن کیمسنه لره جنک
ایچون مکانلر تهیئه ایدردک والله سمیع وایزد جل جلاله جنک ایچون چیقوب حضورنده
سویلدکلری سوزی کمال اوزره ایشیدر علیم نیتلرکزی بیلور اذ همت طائفتان

منکم



منکم ان تفشلا یعنی سزدن ایکی جماعت بوزلمغه قصد ایتدیلر وانلر خزرج قبیله
سندن بنو سلمه واوسدن بنو حارثه که انلر عسکرک ایکی قنادی ایدی یعنی عبد الله بن
ابی ادبار نفاقله دوندی دونمک ایستدیلر صکره الله تعالی کندولرینی اول وسوسه
شیطانیه دن حفظ ایدوب پیغمبرله جنکه واردیلر والله ولیهما وحق سبحانه وتعالی
اول ایکی طائفه نک ناصری ایدی که کندولرینی اول ایشدن حفظ ایتدی وعلی الله فلیتوکل
المؤمنون وایزد ذو الجلال اوزرینه اهل ایمان اولانلر اعتماد ایتسونلر ولقد نصرکم الله
ویسنک حق جل وعلا سزه بدر وقعه سنده یاردم ایتدی که دشمنلرکز اوزرینه غلبه
ایتدکز وانتم اذلة وحال بو که سز خوار وحقیر ایدکز فاتقوا الله پس تکریدن خوف
ایدک لعلکم تشکرون تا که نصرتک نعمتنه شکر ایده سز اذ تقول للمؤمنین نصرکم
لفظنه متعلقدر یعنی سزه یاردم ایتدی اول دمده که مؤمنلره سویلر ایدک الن یکفیکم
ان یمدکم ربکم سزه کفایت ایتمزمی که پروردکارکز سزه مدد ایده بثلثة آلاف
من الملائکة فرشته لردن اوچ بیک کیمسنه ایله منزلین عالم بالادن ایندرلمشلر
بلی نفیدن صکره واقع اولان کلامی ایجاب ایدر یعنی حق تعالینک امدادی اوچ بیک
ملک ایله سزه کفایت ایدر بو وعدی کندولره ایتدکده نصکره صبر وتقوی اوزره
مددی زیاده ایتمکه دخی وعد ایدوب بیوردی ان تصبروا وتتقوا اکر جنکده صبر
ایدوب حضرتک سوزینه مخالفت ایتمکدن پرهیز ایدرسز ویأتوکم من فورهم
هذا ودشمنلرکز بو ساعتلرنده سزه کلورلر یمددکم ربکم پروردکارکز سزه
مدد ایدر بخمسة آلاف من الملائکة فرشته لردن بش بیک ایله مسومین علامتلی
اولدقلری حالده وما جعله الله الا بشری لکم وحق سبحانه وتعالی بو مددی
ایتمدی الا که سزه مژده اوله ولتطمئن قلوبکم به وتا که کوکللرکز انکله آرام
بولا ایده وما النصر الا من عند الله ویاردم هیچ بر کیمسه نک قتندن دکلدر الا
تکری نک قتندن العزیز هر کیمسه اوزرینه غالب اولان الحکیم ایشی کما ینبغی محکم
ایدن لیقطع طرفا من الذین کفروا نصرکم لفظنه متعلقدر یعنی بدر وقعه سنده
سزه یاردم ایتدی تا که کفر ایدن کیمسنه لردن بر کروهی نابود قیله او یکبتهم
یا انلری خوار وحقیر ایده فینقلبوا خائبین پس دونه لر بی بهره وناامید اولدقلری
حالده بلکه حق تعالی احد وقعه سی یاراسنده بدرک وقعه سنی اولجهته اکدی
تا که صحابهٔ کرام صبر ایله شکر اراسنده اوله لر زیرا بدر جنکنده ظفر وغنیمت وار ایدی

وانك مقتضاسی شكردر واحد جنكنده قتل ومغلوبيت وار ايدی و انك مقتضاسی
صبردر واحد وقعه سی علی طريق الاجمال بويله اولدی كه تسويه صفين اولدوقده
محاربه يه باشلويوب لشكر قريش فراره يوز دونديلر حضرتك لشكری نهب وغارته
دوشدی احد طاغنك دخنه سنی بكليان تيراندازلر بونی كوروبجك نهب وغارته
سكرديلر سردارلری عبدالله بن جبير هرچند كه كندولرين منع ايتدی قبول ايتمديلر
انجق كندوسی برقاچ نفرله انده توقف ايتدی لشكر منكوب دخنه يی خالی بولنجق لشكر
اسلام اوزره دونوب عبدالله بن جبيری نفرلريله شهيد ايتديلر وبو وقعه ده
حضرتك مبارك دندانی شهيد اولدی وعميسی حضرت حمزه دخی شهيد اولدی
لَيْسَ لَكَ مِنَ الْاَمْرِ شَيْءٌ ايشدن سكا عائد برنسنه يوقدر زيرا عالمده هرنه صادر
اولور حق سبحانه وتعالی نك ارادتيله در بو جمله معترضه در اَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ
اَوْ يُعَذِّبَهُمْ ليقطع اوزره معطوفدر معنی بويله اولور كه حق تعالی سنی دورت
شيئك برسيله كفار اوزره نصرت ويرور يا اكابرلرينك تقليله ركنلرين
منهدم قيلور يا جنك محلنده منهزم اولوب خائب وخاسر دونرلر يا حق تعالی انلره
توبه ايدر اكر اسلامه كلورلر يا كندولرين جهنم اتشنده معذب ايدر كفر اوزره اصرار
ايدرلر ايسه فَاِنَّهُمْ ظَالِمُونَ علی التحقيق انلر ستمكاردرلر پس ستملری سببيله معذب
اولورلر وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وكوكلرده ويرده اولان مخلوقات خدای
ذوالجلالك مملوكيدر پس جمله اينك فرمانندردر يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ ايستدوكی
كمسنه نك كناهن عفو ايدر وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وايستدوكی كمسنه يی معذب
قيلور وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ وحق سبحانه وتعالی قوللرينك كناهن پوشيده ايدوب
عذابله كندولرين اسركر يَا اَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبٰوا اَضْعَافًا مُضَاعَفَةً
ای ايمان كتورن كمسنه لر مال ربانك برقاچ قات ييمك مرويدركه جاهليه عصرنده
برشخص بروقت معينه دك برشخصه دين ويردكده اول وقت حلول ايدوب مديون
بورجنی ادا ايتميجك داين اولان كمسنه مدتی وربانی بر قات دخی ايدردی
بومنوال اوزره هر وعده كه حلول ايدوب اقچه سنی المزسه اويله ايشلردی كه براز
شئيله مديونك جميع مالنی جلب ايدردی وَاتَّقُوا اللّٰهَ ونهی اولندوغكز نسنه لرك
ارتكابنده تكريدن خوف ايدك لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ شايد سيز خدانك غضبندن
قورتلوب رضاسنه نائل اوله سيز وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي اُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ وكفار





ايچون اماده قيلنان اتشدن احتراز ايدك يعنی انلرك ايشلدوكلری ايشلردن احتراز
ايتمكله انلره اماده قيلنان اتشدن كندوكزی صاقنوك وَاَطِيعُوا اللّٰهَ وَالرَّسُولَ
وخدايه وپيغمبره فرمان ايدوكلری اشياده اطاعت ايدك لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ شايد سيز
تكرينك رحمتنه مظهر قيلنه سيز وَسَارِعُوا اِلٰى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ دخی پروردكاركزدن
صدور ايتمش برمغفرتك سببی سمتنه عجله ايله وارك وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمٰوَاتُ
وَالْاَرْضُ دخی بر بهشتك طرفنه عجله ايله كيدك كه انك اينی كوكلر ويردر بو آيتك
تفسيرنده حضرت عبدالله بن عباسدن بويله روايت اولنديكه اكر يدی كوك ويدی
ير بری برينه اولاشلور بهشت جاددانك مساحه عرضی انك كبی كلور اُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ
تنكريدن پرهيزكار اولانلره اماده قيلندی بو آيت جنتك موجود اولمسنه وبو عالمدن
طشره اولدوغنه دليلدر اَلَّذِينَ يُنْفِقُونَ مدح اوزره منصوبدر يعنی شول كمسنه لره
مدح اولسون كه ماللرين فی سبيل الله صرف قيلورلر فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ بوللق
حالتنده ودارلق محلنده يا معنی بو اوله كه مالكلرين هر حالده رضای الله ايچون
انفاق ايدرلر زيرا انسان بو ايكی حالدن خالی اولماز يا بوللقده در يا دارلقده وَالْكَاظِمِينَ
الْغَيْظَ سبقت ايدن موصول اوزره معطوفدر يعنی ازين اولسون شول كمسنه لره كه خشملر
مقتضاسين منع ايدرلر باوجود كه انك اجراسنه قدرتلری وار وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ
دخی مدح اولسون شول كمسنه لره كه خلقك كناهندن واز كچرلر وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ
وتنكری تعالی ايولك ايدنلری سيور وَالَّذِينَ اِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً وشول كمسنه لر كه
قبح بر بد ايش ايشلرلر اَوْ ظَلَمُوا اَنْفُسَهُمْ يا ارتكاب صغائرله جانلرينه ستم ايدرلر
ذَكَرُوا اللّٰهَ تنكرينك انتقامن خاطرلرينه كتوردرلر فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ پس پشيمان
اولوب كناهلری چون پوشيده لك طلب ايديلر وَمَنْ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ اِلَّا اللّٰهُ وتنكريدن
اوزكه كناهلری كيم پوشيده قيلور يعنی اندن اوزكه بر كمسنه كناهلری پوشيده قيلمز
وَلَمْ يُصِرُّوا عَلٰى مَا فَعَلُوا وايشلدوكلری قبح ايش اوزره استغفارسيز دورمزلر
وَهُمْ يَعْلَمُونَ اول حالده كه ايشلدوكلری ايشك كندولره قبحين بيلورلر اُولٰئِكَ
اول كروهك كه حالی اولونه در جَزَاؤُهُمْ مَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ سزالری پروردكارلرندن
كناهلرين غفران ايتمكدر وَجَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ دخی سزالری بر باغلركه
اشجاری التندن ايرمقلر اقر خَالِدِينَ فِيهَا ابجنده علی الدوام اقامتلری تقدير
ايتمشلردر وَنِعْمَ اَجْرُ الْعَامِلِينَ وكوزل عمل ايشليانلرك اجری نه ايی اجردر دوا مغفرت وبهشت

ظمين

بر بندر قد خلت من قبلکم سنن تحقیقا که سیزدن اسبق عظیم وقعه لر کچدی فسیروا
فی الارض فانظروا کیف کان عاقبة المکذبین پس یر یوزنده سیاحت ایدوب
کورک پیغمبرلری تکذیب ایدنلرک صوکی نیجه اولدی هذا بو کچمش وقعه لر بیان
للناس عامهٔ خلق ایچون بیاندر وهدی وموعظة للمتقین وپرهیزکارلره بر بصیرت
وپنددر ولا تهنوا ولا تحزنوا بو کلام احد وقعه سنده مؤمنلره اصابت ایدن زخمدن
تسلیه در یعنی جهاد ایتمکده زبون اولمک وسیزدن اولان کیمسنه لر اوزره غمناک
اولمک وانتم الاعلون وحال بو که سیز انلردن اوست سیز ان کنتم مؤمنین اگر
تنکرینک ایدوکی وعده یه تصدیق ایدر دکوز زیرا حق جل وعلا بیوردی وان جندنا
لهم الغالبون ان یمسسکم قرح اگر سیزه بر جراحت وزحمت دکدی فقد مس
القوم قرح مثله بی شبهه که کروه کفاره دخی انک کبی بر زحمت دکمشدی یعنی احد
جنکنده سیزه بر شکست واقع اولدی ایسه کروه کفاره دخی بدر وقعه سنده انک
کبی بر شکست واقع اولدی صکره انلر زبون وغمناک اولمدیلر پس سیز احق واولی سیز
کز بون وغمناک اولمیه سیز زیرا تنکریدن ایده کز امیدی انلر ایتمزلر وتلک
الایام واول کونلر که حیات دنیویه نک اموری اوزرنه دائردر نداولها بین الناس
خلق آراسنده انلری چویررز تا که برطائفه بر کون دولتمند وخوش حال اولهلر وبر کون
منکوب وغمناک ولیعلم الله الذین آمنوا وتا که تنکری تعالی ایمانه کلان کیمسنه لری
بیله یعنی بو ایشی ایشلدی تا که ایمان اوزره ثبات ایدنی ایتمیاندن ممتاز اوله
ویتخذ منکم شهداء وتا که سیزدن کواهلر ایدنه که شهادت ایله جنک معرکه سنده
فی سبیل الله کیم چالشدی وکیم چالشمدی والله لا یحب الظالمین وحق جل وعلا
ستم ایدنلری سیومز یعنی حق تعالی مشرکلری سیومز که کندولرینه کاه غالب ایدردر
انجق کندولرینه استدراج ایتمک ایچون واهل ایمانی مبتلی قیلمق ایچون غالب قیلادر
ولیمحص الله الذین آمنوا وبو غالبیت کاه اهل کفره وکاه اهل ایمانه اولدی تا که ایزد
جل جلاله ایمانه کلانلرک کناهلرین پاک قیله شکست اوزرلرینه واقع اولور ایسه ویمحق
الکافرین وتا که کافرلری نابود قیله شکست اوزرلرینه واقع اولیجق ام حسبتم ان
تدخلوا الجنة یاخود صانور مسز که بهشته کیره سیز ولما یعلم الله الذین جاهدوا
منکم وحال بو که تنکری تعالی سیزدن جهاد ایدنلری هیچ بیلمدی یعنی سیزدن
بر کیمسنه جهاد ایتمدی که تنکری تعالی انک جهادنی بیله ویعلم الصابرین ودخی





صبر ایدنلری بیلمدی یعنی سیزدن بر کیمسه محنته صابر اتمدی که انک صبرین مشاهده ایده
والحاصل سوزک نتیجه سی بو که مجاهدلرک زحمتی چکمیجه مشاهده نک راحتنه ایرشمک اولماز
بلبلی کو ستم خار تحمل نکند ... بهتر آنست که دیکر سخن کل نکند
ولقد کنتم تمنون الموت ودخی قسم اولسون که سیز اولمکی آرزو ایدردکوز یعنی موتک
اسبابندن اولان جنکی تمنی ایدردکوز من قبل ان تلقوه اکا سیز ملاقی اولمدن اول
فقد رأیتموه پس انی بی شبهه کوردکوز وانتم تنظرون اول حالده که احد وقعه سنده
سیز مؤمن قرنداشلریکزک قتلن مشاهده ایدردکوز بو آیتده خطاب بدرک وقعه سنده
حاضر اولمیان کیمسنه لره در که احد وقعه سنده جنکی آرزو ایدوب مدینه دن چیقوب
جنک ایتمک ایچون حضرت اوزره الحاح ایتدیلر مرویدر که چون احد جنکنده عبد الله
بن قمیه حضرتک دیشنی [illegible] شیطان لعین لشکر اراسنده بر صدا
صالدی که محمد المصطفی اولدی دیو اهل اسلامک زبونلری دیدیلر کلک وارهلم
عبد الله بن ابیه بن ابو سفیاندن امان استیهلم ومنافقلر ایسه بیلدیلر کیم پیغمبر
اولسیدی مقتول اولمزدی کلک قرنداشلریمزه دونهلم انس بن النضر حضرتلری
بیوردی ای قوم محمد اولدی ایسه محمدک تنکریسی حیدر اولمز دین ابا صاغلغنده نصکره
نیلرسیز بعده دیدی اللهم انی اعتذر الیک مما یقولون وابرأ منه وقیلجن چکوب
جنک ایتدی شهید اولنجیه دک پس حق تعالی بو آیتی نزول ایدوب بیوردی
وما محمد الا رسول ومحمد اسمیله مسمی اولان وجود شریف بر نسنه دکلدر الا تنکرینک
بر کوندرلمش پیغمبریکه قد خلت من قبله الرسل کندوسندن اسبق اولان پیغمبرلر
کذشته اولدیلر افان مات او قتل ایا پس اگر کچنور یا قتل اولنور انقلبتم علی
اعقابکم اوکچه لرکز اوزره دونرمسز یعنی محمد المصطفی سائر پیغمبرلر کبی بر پیغمبردر
وانلرک اولمسی تنکرده محقق اولمشدر پس سیزدن غایتله مستبعددر که محمد
اولدوکی تقدیرده یا قتل اولدیجق دین اسلامک نصرتی ترک ایده سیز ومن ینقلب
علی عقبیه وهر کیم ایکی اوکچه سی اوزره دونرسه دین اسلامک نصرتی ترک ایدر
فلن یضر الله شیئا حق سبحانه وتعالی یه هیچ بر نسنه زیان ایتمز وسیجزی الله الشاکرین
وتنکری تعالی نعمتنه معترف اولانلره حمد وثناسن ایدنلره جزا ویرر دیرور وما کان
لنفس ان تموت الا باذن الله وبر جانه ممکن وصحیح دکل ایدیکه میت اوله الا تنکرینک
فرمانیله وانک دلک وقت لوح محفوظده یازلمشدر کتابا مؤجلا بر موقت یازمغکه

نه تقدم ونه تأخر ایدر ومن یرد ثواب الدنیا نؤته منها وهر کیم بو جهانك سزاسن ایستر
اندن اکا ویررز ومن یرد ثواب الآخرة وهر کیم اوبر جهانك مکافاتن ایستر نؤته منها
اکا اندن احسان ایدرز وسنجزی الشاکرین ویقینده جهادك نعمتنه شکر ایدنلرك
سزاسن ویررز وکأین من نبی قاتل معه ربیون کثیر ونیجه کیمسه پیغمبر مقوله سندن
کندو سیله چوق علما وصلحا فی سبیل الله بیله سنجه جنك ایدیلر فما وهنوا لما اصابهم
فی سبیل الله پس تنکری یولنده کندولره دکن اشیادن اوتری سست اولمدیلر وما
ضعفوا ونه جنکك شدتندن زبون اولدیلر وما استکانوا ونه دشمنه ذلیل
اولدیلر والله یحب الصابرین وحق سبحانه وتعالی جهاد اوزره صبر ایدنلری سیور وما
کان قولهم الا ان قالوا ودخی اول جماعتك سوزی بو نسنه دکل ایدی الا دیمکلری
ربنا اغفر لنا ذنوبنا ای پروردکارمز بزم ایچون کناهلرمزی یارلغه واسرافنا
فی امرنا وایشمزده تعدی ایدوکمزی عفو ایت وثبت اقدامنا وجنك محلنده دیلکلرمز
بکشه وانصرنا علی القوم الکافرین وایمانه کلمیان کروه اوزره بزه یاردم ایله
فآتاهم الله ثواب الدنیا پس ایزد عز وجل انلره بو جهانك جزاسن ویردی وحسن
ثواب الآخرة واوبر جهانك جزاسنك ایوسن دخی انلره ویردی والله یحب
المحسنین وایزد جل جلاله ایولك ایشلیانلری سیور یا ایها الذین آمنوا ای
ایمانه کلان جماعت ان تطیعوا الذین کفروا اکر حقی پوشیده قیلان کیمسنه لرك
سوزین دکلرسکز یردوکم علی اعقابکم اوکچه لرکوز اوزره سیزی دوندررلر یعنی
سیزی کفره ارجاع ایدرلر فتنقلبوا خاسرین پس ایکی جهانك خیرین اوتوزمش اولدیغکز
حالده دونرسکز بو آیت نازل اولدی چونکه منافقلر احد جنکنده شکستده لشکر
اسلامه دیدیلر قوندا شلرکزه دونك محمد پیغمبر اولسیدی قتل اولنمزدی بل الله مولیکم
بلکه تنکری تعالی سیزك یاردمجیکوزدر وهو خیر الناصرین وکندو دخی یاردمجیلر
بیکرکی سنلقی فی قلوب الذین کفروا الرعب یقینده کفر ایدن کیمسنه لرك کوکللرینه
قورقو صالرز بما اشرکوا بالله اول سببله که تنکری‌یه اورتاق قیلدیلر ما لم ینزل به
سلطانا شول نسنه یی که انك اتخاذینه حجت وبرهان ایندرمدی ومأویهم النار
ودوزخ انلرك مکانیدر وبئس مثوی الظالمین وغایتله یمان یردر ستمکارلرك
آرامکاهی ولقد صدقکم الله وعده ودخی کاه ایزد جل جلاله سیزه وعده سنی یعنی
صبر وتقوی ایله مشروط اولان نصرتی یرینه کتوردی وفی الحقیقه بویله اولمشدی بر احد

وقعه سنده



وقعه سنده تیراندازلر حضرتك سوزینه نهب وغارت ایله مخالفت ایتدوکلری ایچون اهل اسلامه
شکست واقع اولدی واول وهله ده اهل اسلامه نصرت اولمشدی اذ تحسونهم باذنه
چونکه سیزی ای اهل اسلام کفاری تنکرینك فرمانیله قتل ایدردکز حتی اذا فشلتم اول
دفعه دك که بی جرأت اولوب یوکوز زبون اولدی وتنازعتم فی الامر وایشده منازعه
ایتدوکز یعنی چونکه احد دخنه سن بکلیانلر کمانداران منازعه ایتدیلر که کیمسی دیدی نهب
وغارت ایده لم وکیمسی دیدی مکانمزده توقف ایدوب حضرتك فرماننه مخالفت ایتمیه لم
وعصیتم من بعد ما اراکم ما تحبون وسیودوکوز شی یعنی غنیمتی سیزه کوستردکدن
صکره سرداروکوز عبد الله بن جبیره مخالفت ایتدوکوز جواب اذا محذوف وتقدیری امتحنکم
پس حاصل کلام بو اولور که احد جنکنده غلبه سیزه ایدی اول محله دك که سیزدن افعال
مزبوره صدور ایدیجك حق تعالی سیزی شکست ایله مبتلا قیلدی منکم من یرید الدنیا
سیزدن بر کروه وار که بو جهانك منفعتن ایسترلر وانلر مکانلرین ترك ایدوب
یغمایه کیدنلردر ومنکم من یرید الآخرة وسیزدن بر جماعت وار که اوبر جهانك ثوابن
ایسترلر وانلر مکانلرنده ثابت اولوب مقام شهادته سعی ایدن کروهدر ثم صرفکم
عنهم صکره حق تعالی انلرك قتلندن سیزی الی قودی که احوال متغیر اولوب سیزه
غلبه ایتدیلر لیبتلیکم تا که تجربه ایدنلرك معامله سی کبی سیزکله بر معامله ایده که مصائب
اوزره ثبات ایدنلر ایمیانلردن ممتاز اوله ولقد عفا عنکم ودخی حق تعالی کناهلرکزدن
واز کچدی که مخالفتك شومیله جمله کزی قیردرمدی والله ذو فضل علی المؤمنین
وحق سبحانه وتعالی اهل ایمان اوزره ایولك صاحبیدر اذ تصعدون سیزی انلرك
قتلندن منع ایتدی اول وقت که دوکی زمینده کیدوب اوزاق اولدیغکز ولا تلوون
علی احد ودخی بر کیمسه یه دونوب انتظار ایتمز ایدیکز والرسول یدعوکم فی اخریکم
وسرور کائنات عقبکوزده سیزی چغروب دیر ایدی الی عباد الله الی عباد الله فأثابکم
غما بغم پس اول بی جرالکدن اوتری حق تعالی سیزه مکافات ایتدی بر غم واو حضرتك
قتلی خبری ایدی بر غمله متصل واو شهادت وجراحتدر لکیلا تحزنوا علی ما فاتکم تا که سیز
فوت ایدن فتح وغنیمت اوزره اندوهناك اولمیه سیز ولا ما اصابکم وتا که سیزه
دکن قتل وجراحت اوزره ملول اولمیه سیز والله خبیر بما تعملون وایزد جل وعلا ایشلدو
لکوز
اشیایه دانادر ثم انزل علیکم من بعد الغم امنة پس اول ملوللکدن صکره
اوزکزه امنیت بر خفیف اویقو ایندی وادام ایتدردی نعاسا اول امنیت بر خفیف

اویقو ایدی يغشى طائفة منكم سیزدن بر بلوکی قبلدن نیبانی کوزدیکه اول اویقو
بدی نفره واقع اولمشدی مهاجریندن حضرت صدیق وفاروق وعلی المرتضی وطلحه
وسعد بن ابی وقاص وانصاردن حارث بن صمه وسهل بن حنیف رضوان الله تعالی علیهم
اجمعین ونعاسک فائده‌سی بو ایدیکه اول اعزه‌نک قوتی یرینه کله وقسا وتلری
دفع اوله وطائفة قد اهمتهم انفسهم ویر بلوک یعنی ارباب نفاق بلاشک
جانلری کندولرین اندوهلرینه صالدی يظنون بالله غير الحق تنکری تعالی‌یه جائز اولمیان
شیئی کمان ایدرلر ظن الجاهلية اهل جاهلیه‌نک کمانی کبی بر کمان ایدرلر واهل جاهلیه‌نک
ظنی بو ایدی که محمد المصطفی یا بیشد وغا بیش وجوده کلمز يقولون هل لنا من الامر
من شيء دیرلر بزه وعد اولنان ظفر ونصرتدن هیچ بر نصیب وارمی قل ان الامر كله
لله سویله ایش قوتی تنکری تعالی‌یه مخصوصدر یعنی غلبه حقیقی خدایه‌در وستلرنه
يخفون في انفسهم ما لا يبدون لك یقولون لفظنه اولان ضمیردن حالدر
یعنی منافقلر اول سوزی دیرلر اول حالده که سکا اظهار ایتمدکلری نسنه‌یی
نفسلرنده کیزلی دوترلر يقولون لو كان لنا من الامر شيء اول کیزلی دوتدقلری
بودرکه تنها اولدقلرنده بیری بیرینه در ظفر ونصرتدن بزه بر نسنه اولسیدی
ما قتلنا ههنا بو معرکده بیزدن قتل اولنان قتل اولمزدی قل لو كنتم في بيوتكم
یا محمد بو منافقلره سویله اکر خانه‌لرکزده اولسیدکز لبرز الذين كتب عليهم
القتل الى مضاجعهم دوزاللره اوزرلرینه قتل یازیلان کیمسنه‌لر البته اولجک
مکانلرینه چیقرلردی وليبتلي الله ما في صدوركم بو جمله فعل محذوفه علتدر
یعنی حق تعالی بو ایشی ایشلدیکه تاکه سینه‌لرکزده اولان اشیایی امتحان ایدوب ایچنده
پنهان اولان اخلاص ونفاقی اظهار ایده وليمحص ما في قلوبكم وتاکه کوکللرکزده
اولان اعتقادی وسوسه‌دن پاک قیله والله عليم بذات الصدور وحق سبحانه
وتعالی سینه‌لرک ایه‌لرینه داناذر یعنی انک ایچنده مخفی اولان اشیایه علیمدر انلری
اظهار ایتمدن اول بو کلامده وعد ووعید وار وایچنده انک اوزرینه تنبیه وارکه حق
سبحانه وتعالی ابتلا ایتمکدن مستغنیدر انجق ابتلاسی بو مصلحت ایچون ایدی
تاکه اهل ایمان متمیز اوله‌لر وارباب نفاقک حالنی اظهار ایده ان الذين تولوا منكم
تحقیقا سیزدن شول کیمسه‌لرکه یوز دوندوب قچدیلر يوم التقى الجمعان اول کونکه
جمع اهل اسلام وجمع کفره جنک ایچون بولشدیلر انما استزلهم الشيطان بوندن غیری





بر نسنه بوقدر که ابلیس لعین کندولرین سورچمک ایستدی ببعض ما كسبوا قوندوقلری
نسنه‌نک بر مقداری سببیله یعنی احد جنکنده قچدقلری نسنه سبب بو اولدیکه شیطان
شقی انلردن سورچمکی طلب ایدوب انلر اکا اطاعت ایتدیلر که حضرتک فرماننه مخالفت
ایدوب مرکزلرین ترک ایتدیلر پس کنهکار اولوب تایید رحمانیدن منع اولندیلر ولقد
عفا الله عنهم وبی شبهه حق سبحانه وتعالی ایتدوکلری توبه جهتندن کناهلرندن
واز کیچدی ان الله غفور حليم تحقیقا که ایزد عزوجل کناهلری ستر ایدوب کنهکار
لرک عقوبتنی تعجیل ایتمز يا ايها الذين امنوا ای ایمان کتورن کیمسنه‌لر لا تكونوا
كالذين كفروا اولمک شول کیمسه‌لر کبی که کفر ایتدیلر وقالوا لاخوانهم وقرنداشلرندن
اوتری دیدیلر اذا ضربوا في الارض چون تجارت ایتمکه سفر ایدوب سفرلرنده بامر الله
فوت اولدیلر او كانوا غزى یاخود غازیلر اولوب غزالرنده شهید اولدیلر لو كانوا عندنا
ما ماتوا وما قتلوا یانمزده اولسیدیلر نه اولورلردی ونه قیرلورلردی ليجعل الله
ذلك حسرة في قلوبهم بو کلام یقولوا لفظنه متعلقدر یعنی کفر ایدن کیمسنه‌لر بو سوزی
دیدیلر تاکه تنکری تعالی اول سوزک نتیجه‌سن کوکللرنده براغده قیله والله يحيي
ويميت وخدای لایزال دیرلکی احسان ایدر نه تدبیر وحذر وکندوسی بدنی بی
روح ایدر نه جنک وسفر والله بما تعملون بصير وحق سبحانه وتعالی ایشلدکلرکز اشیایی
کمال اوزره بینادر ولئن قتلتم في سبيل الله او متم دخی قسم اولسونکه اکر تنکرینک
یولنده کشته اولورسیز یا فوت اولورسیز لمغفرة من الله ورحمة خير مما يجمعون بی شبهه
کیم تنکریدن صدور ایدن کناهی عفو ایتمک واسرکمک حطام دنیودن ییغدوکلری
شیئدن یکرکدر ولئن قتلتم دخی تحقیقا اکر تنکرینک یولنده اولورسیز یا قتل اولنورسیز
لالى الله تحشرون بی کمان حق سبحانه وتعالی‌نک سراسی سمتنه جمع اولنورسیز پس
مکافاتکزی بالتمام ویروب ثوابکزی اولو قیلار فبما رحمة من الله لنت لهم پس تنکریدن
ناشی اولان رحمت سببیله غزادن فرار ایدن طائفه‌یه ملایملک ایتدک ولو كنت
فظا غليظ القلب واکر بدخو سخت دل اولسیدک لانفضوا من حولك البته اصحابک
چورکدن پراکنده اولورلردی فاعف عنهم پس خدمتکرها ایتدوکلری تقصیردن
واز کیچ واستغفر لهم وکندولر ایچون مغفرت طلب ایت خدانک فرماننده تقصیر
ایتدوکلری ایشدن اوتری وشاورهم في الامر وجنک خصوصنده کندولرله مشاوره
ایت فاذا عزمت فتوكل على الله مشاوره‌دن صکره بر ایشه قصد ایتدک وکلدک

منهم اوسع

تنكری تعالینك لطفی اوزرینه اعتماد ایت إن الله یحب المتوكلین كه بی شبهه حق جل وعلا
ارباب توكلی سیور إن ینصركم الله اكر تنكری تعالی سیزه یاردم ایدرسه نته كه بدر جنكنده
ایتدی فلا غالب لكم سیزه بر كیمسه غلبه ایتمز وإن یخذلكم واكر یاردمكزی ترك ایدر
فمن ذا الذی ینصركم من بعده كیمدر اول كیمسه كه اندن صكره سیزه یاردم ایدر
وعلی الله فلیتوكل المؤمنون وخدای لایزال اوزرینه مؤمنلر اعتماد ایتسونلر زیرا اندن
اوزكه نصرت ایدن كیمسه یوقدر كتوردیلر كه بدر كونی غنائمی قسمت ایتمك ایستدر
كلرنده ارالقده بر قرمزی قدیفه نابود اولدی منافقلردن برنچه كیمسه دیدیلر شاید
انی حضرت صلی الله علیه وسلم كندو جانبچون الدردی حق تعالی كندو حبیبنی وسائر
انبیانك ساحه عرضلرینی اول كونه ایشدن مبرا ایدوب بیوردی وما كان لنبی أن
یغل دیر پیغمبره مال غنیمتده خیانت ایتمك ممكن وصحیح دكل ایدی زیرا نبوت له
خیانت بر یره جمع اولمزلری محالدر ومن یغلل وهر كیم مال غنیمته خیانت ایدر
یأت بما غل یوم القیمة خیانت ایتدوكی شیئی دوزخ ده كتوره ور اخبارده كلمشدر كه
بر كیمسه مال غنیمت قسمت اولنمدن اول برهنه پولاد آندن الدردی بعده كه
قسمت اولندی حضرتك حضورنه انی كتوردی حضرت الكا بیوردی بونی یانكده
صاقله كه قیامت كوننده انی كتورورسن ثم توفی كل نفس ما كسبت صكره هر جان
قزندوغی نسنه كندویه بالتمام ویریلور وهم لا یظلمون وحال بو كه كندولر ستم
كورمش قیلنمازلر أفمن اتبع رضوان الله پس ایا شول كیمسه كه ترك خیانتدن اوتری
تنكرینك خشنودلكنه پیرولك ایتدی كمن باء بسخط من الله شول كیمسه كبیدر كه
خیانت سببیله تنكریدن بر خشمله دوندی ومأواه جهنم وانك آرامكاهی دوزخدر
وبئس المصیر وغایتله یمان دونجك یردر دوزخ هم درجات تنكرینك رضواننه
تابع اولانلر پایه لر اصحابیدر عند الله تنكری تعالی قتنده والله بصیر بما یعملون
وحق سبحانه وتعالی ایشلدوكلری اشیایه بینادر لقد من الله علی المؤمنین
قسم اولسون كه حق جل وعلا اهل ایمان اوزرینه منت قودی إذ بعث فیهم رسولا من
أنفسهم اول وقت كه ارالرینه كندو نوعلرندن بر پیغمبر كوندردی یتلوا علیهم
آیاته قرآن مجیدی اوزلرینه اوقور ویزكیهم وسوء عقائددن وادناس معاصیدن
كندولری پاك قیلور ویعلمهم الكتاب والحكمة وقرآنی وسنتی كندولره تعلیم
ایدر وإن كانوا من قبل لفی ضلال مبین وبی شبهه انلر پیغمبر اولمدن اول بر





آشكارا ازغونلقده ایدیلر أولما أصابتكم مصیبة همزه توبیخ وتقریر ایچوندر وواو
حرف عطفدر بو كلامی عطف ایتدی اول كلامه اوزرینه كه احد وقعه سی ایچنده مذكوردر
ومعنی بویله اولور ایا هر كاه كه احد جنكنده سیزه بر مصیبت دكدی قد أصبتم مثلیها
كه علی التحقیق سیز انك ایكی قاتنه نائل اولمشدكوز زیرا احد جنكنده مسلمانلردن
یتمش كیمسه شهید اولدی وبدر جنكنده كافرلردن یتمش كیمسه هلاك ویتمش
كیمسه اسیر اولدی قلتم أنی هذا دیو سویلدكوز بو حال بزه نریدن
دكدی باوجود كه نصرت وفتحله وعده اولنمشدق قل هو من عند أنفسكم جوابلرنده
سویله اول حال نفسلركوزك قتندن صادر اولدی یعنی نصرتك وعده سی تقوی
وطاعتله مشروط ایدی چون پیغمبرك دمانده مخالفت ایتدكوز باشكزه اول عقبه كلدی
إن الله علی كل شیء قدیر تحقیقا كه تنكری تعالی هر نسنه اوزرینه توانادر وما أصا
بكم
یوم التقی الجمعان وهر نه سیزه دكدی اول كونده كه اسلامك جمعی وكفارك
جمعی بولشدی یعنی احد وقعه سی كوننده هر نه سیزه دكدی فبإذن الله خدای
لایزالك قضاسیله اولدی ولیعلم المؤمنین ولیعلم الذین نافقوا دنا كه اهل ایمان
وارباب نفاق بری بریندن ممتاز اوله وبونلرك ایمانی وانلرك كفری ظاهر
اوله وقیل لهم تعالوا قاتلوا فی سبیل الله وارباب نفاقه دینلدی كلك حق
تعالینك یولنده جنك ایدك أو ادفعوا یا ایسه كافرلرك شرینی دفع ایدك
قالوا لو نعلم قتالا لاتبعناكم دیدیلر جنك اولمسین بیلسیدك سیزه پیرولك
ایدردك یعنی سیزلك ایتدكوز ایشه جنك دینلمز بلكه تهلكه یه واقعدر
هم للكفر یومئذ أقرب منهم للإیمان منافقلر اول كون كه بو سوزی دیدیلر
كفره یقینلكده دها كندو نفسلرندن ایمانه یعنی اول كونده انلرك كفره اولان قربلری
ایمانه اولان قربلرندن زیاده در یقولون بأفواههم ما لیس فی قلوبهم اغزلریله
دیرلر اول نسنه یی كه كوكلرنده یوقدر والله أعلم بما یكتمون وحق سبحانه
وتعالی هر كیمسه دن داناتر در شول نسنه یه كه كوكلرنده صاقلرلر الذین قالوا
لإخوانهم اول كیمسه لر كه قوم وخصملرندن اوتری دیدیلر وقعدوا اول حالده
كه كندولر جنكدن تقاعد ایتدیلر لو أطاعونا ما قتلوا جنك خصوصنده سوزمزه
دكلسیدیلر قتل اولنمزلردی قل فادرءوا عن أنفسكم الموت انلره سویله پس جانلركزدن
اولمی دفع ایدك إن كنتم صادقین اكر كرچك سویلیجیلر دوزكه بر كیمسه اوزرینه

موت مقدر اولمیجق سیزانی دفع ایتمکه قادر سیز ولا تحسبن الذین قتلوا فی سبیل الله
امواتا وکمان ایتمه کیم تنکری یولنده شهید اولانلر اولمشلر بل احیاء عند ربهم
بلکه انلر دیریدرلر پروردکارلری قتنده یرزقون بهشت جاودانک میوه لرندن
رزق ویریلورلر فرحین بما آتیهم الله من فضله سیونمشلر اول نعمتلرله که تنکری
تعالی احساننددن کندولره ویردی ویستبشرون بالذین لم یلحقوا بهم من خلفهم
و مژده لنورلر شول کیمسه لرله که کندولردن صکره قالوب کندولره یتشمدیلر یعنی دنیاده
کندولردن صکره قلان قرنداشلرینک اخرتده اولان کیفیت احوالرندن مسرور اولورلرکه
الا خوف علیهم ولا هم یحزنون کیروده قلان قرنداشلره قورقو اولمیه و قیامتده صکره
اوزرلرینه نه قورقو وارد ونه کندولر غمناک اولورلر یستبشرون بنعمة من الله وفضل
ایزد ذو النعمدن صادر اولان رحمتله و اول رحمت اوزره اولان زیاده ایله مژده لنوب
خوش حال اولورلر وان الله لا یضیع اجر المؤمنین دخی انکله مژده لنورلرکه خدا
عز وجل اهل ایمانک ثوابن ایتمز الذین استجابوا لله والرسول شول کیمسه لرکه
تنکرینک و پیغمبرک فرماننه مطیع و منقاد اولدیلر من بعد ما اصابهم القرح
کندولره جراحت دکدکدن صکره للذین احسنوا منهم واتقوا انلردن ایولک و
پرهیز ایدن کیمسه لره اجر عظیم اولو ثواب واردر او بهشتدر بیندکو دیرلرکیم
اولدم که ابو سفیان احد جنکندن دوندی بعده دونمسنه نادم اولوب اهل ایمانک
استیصالنه عزم ایتدی بو سوز حضرتک سمع شریفنه دکیجک صحابه کرامی جنکه دعوت ایدوب
اند صکره فرمان ایتدیکیم دون جنکنده هر کیم بزمله حاضر ایدی بو کون او چیقسون بس
حضرت صحابه نک بر کروهی چیقدی باوجود اکه احد جنکنده چوغی یاره لیدی لکن ثواب
فوت اولمسون دیو کندو کندولرین کوتروب حمراء الاسد نام مکانه یتشدیلر ابو سفیانه
بو خبر ایرشیجک قلبنه خوف دوشوب همان فراره عزیمت ایتدی بعده حق تعالی اولیا
حضرتلرینه منزل قیلدی مرویدرکه ابو سفیان احد جنکندن دوندکدن صکره چیقردی یا محمد
ایسترسک کلیجک ییل بدر موسمنده جنکه وعده مز اولسون حضرت صلی الله علیه
وسلم بیوردی ان شاء الله محل معهود طولایدیجک ابو سفیان مکه خلقیله چیقدی
تاکه مر الظهران نام موضعده قوندی حق جل وعلا انک کوکلنه بر قورقی صالوب
رجوعه عزیمت ایتدی اول اثناده بر قافله یه صاتشدی که ذخیره الموق ایچون مدینه یه
کیدیورلردی انلره دیدی اکر محمدی و اصحابنی اوزدیرمه کلمکدن الیقورسیز سیزه





بر دوه یوکی اوزم ویرم پس انلر مدینه یه کلوب دیدیلر ابو سفیان سیزکله جنک ایتمک
ایچون چوق کیمسه جمع ایتدی سیزه لازمدر انلردن احتراز ایتمک مؤمنلر بو خبر کلدوکی محل
احواللری نه کونه اولدوغن حق تعالی بیان ایدوب بیوردی الذین قال لهم الناس شول
کیمسه لرکه کندولره خلق دیدیلر یعنی قافله مز بوره خلقی دیدیلر ان الناس قد جمعوا
لکم تحقیقا که خلق یعنی ابو سفیان و یولداشلری سزکچون بیشمار لشکر بیغدیلر
فاخشوهم پس انلردن کندوکزی صاقندیرک فزادهم ایمانا پس اول سوز اهل
ایمانه ارتردی یعنی اصلا انلرک سوزنه اعتنا ایدوب قولاق صمدیلر همان اخلاص
نیتله حضرتله دشمن جنکنه توجه ایتدیلر وقالوا حسبنا الله و دیدیلر حق سبحانه
وتعالی بیزی انلرک شرندن حفظ ایدوب کفایت ایدر ونعم الوکیل و کندو ودایو
معتمد اولنه حق فانقلبوا بنعمة من الله وفضل پس تنکرینک فیضندن حاصل
بر عافیت و بر ربح ایله دوندیلر برابدره کلدوکلرنده بر قوردلش بازار کوردیلر
انده بیع وشرا ایدوب خیلی شئ قزندیلر لم یمسسهم سوء اول حالده که اصلا
کندولره بر یمانلق دکمدی واتبعوا رضوان الله و تنکرینک رضاسنه تابع اولدیلر
والله ذو فضل عظیم و ایزد ذو الجلال اولو احسان ایه سیدرکه اهل ایمانی مشرکلر
شرندن حفظ ایتدی و نیجه نعمتلرله اوزرلرینه تفضل ایتدی انما ذلکم الشیطان
بوندن اوزکه بر نسنه یوقدرکه تخویف سوزین سیزه القا ایدن شیطاندر یعنی
ابو سفیان یخوف اولیاءه دوستلریله سیزی قورقودردر فلا تخافوهم پس انلردن
قورقمک وخافون وبنم فرمانمه مخالفت ایتمکدن قورقک ان کنتم مؤمنین اکر
خدانک وحدانیتنه و پیغمبرک حق اولدوغنه تصدیق ایدر دکوز ولا یحزنک وضرر یتشر
اوتری سنی غمناک ایتمسون الذین یسارعون فی الکفر شول کیمسه لرکه کفر ایچنده دوشمکه
شتاب ایدرلر انهم لن یضروا الله شیئا زیرا علی التحقیق انلر تنکری یه بر آز نسنه ضرر ایده
مزلر یرید الله الا یجعل لهم حظا فی الاخرة حق سبحانه وتعالی ایستر که انلره اوبره بهره
نصیب قلمیه ولهم عذاب عظیم و کندولره دردلو اشکنجه ان الذین اشتروا الکفر
بالایمان تحقیقا که کفری ایمانله صاتون الان کیمسنه لر لن یضروا الله شیئا ایزد ذو
الجلاله بر آز نسنه زیان ایده مزلر ولهم عذاب الیم و کندولره دردلو اشکنجه ولا
یحسبن الذین کفروا انما نملی لهم خیر لانفسهم و کفر ایدن کیمسه لر کمان ایتمسونلرکه
کندولره ویردوکمز مهلت جانلری ایچون ایولکدر انما نملی لهم لیزدادوا اثما بی شبهه

مکدن

انلره مهلت ویرورز کناهی کندولره ادترمق ایچون ویرورز ایستدوکمز ایچون ولهم عذاب مهین وکندولره
درخوار ایدیجی اشکنجه ما کان الله لیذر المؤمنین ممکن وصحیح دکل ایدیکه حق تعالی
اهل ایمانه قویه علی ما انتم علیه اول نسنه اوزره که سیز انک اوزره سیز یعنی ممکن
دکل ایدی که حق تعالی اهل ایمانه ومنافقلری قرشمش قویه حتی یمیز الخبیث من
الطیب تا که ایمانه ایودن ایروب اخلاص اوزره اولان ونفاق اوزره اولان معلوم
اوله واوفی سبیل الله بذل اموال وانفس کبی تکالیف شاقه ایله حاصل اولور وما
کان الله لیطلعکم علی الغیب واولمزدی که حق سبحانه وتعالی سیزی بوشیده
اولان امور اوزره مطلع قیله تا که قلوبده اولان ایمان ونفاقی بیله سیز ولکن الله یجتبی
من رسله من یشاء ولیکن حق سبحانه وتعالی پیغمبرلرندن ایستدوکی کیمسنه یی
برکزیده قیلوب وحیله یاخود نصب قرائنله امور مغیبات اوزره انی مطلع قیلدی فامنوا
بالله ورسله پس تنکری یه وپیغمبرلرینه صفت اخلاص ایله ایمان کتورك وان تؤمنوا
وتتقوا واکر وجه مزبور اوزره تصدیق ایدوب شرك ونفاقدن پرهیز اولورسیز
فلکم اجر عظیم سیزه بر اولو اجرت اولور کتوردیلرکه حضرت صلی الله علیه وسلم
بیوردیکه امتم اوزرمه عرض اولنوب ایمان کتورن وکفر ایدن کیمسنه لر بکا اعلام
اولندی پس منافقلر دیدیلر نیجه بو دعوی ایدر وبیز صباح واخشام کندو
یوز ویرندیده بیلمز اولمحل حق تعالی آیت مزبوره یی منزل قیلدی ولا یحسبن الذین
یبخلون بما اتاهم الله من فضله وکمان ایتمسونلر شول کیمسه لر که تنکری تعالی
کندو کرمندن کندولره ویردوکی شیئله بخل ایدرلر هو خیرا لهم اول بخل ایتملری
کندولره برابو نسنه در بل هو شر لهم بلکه اول بخل ایتملری کندولره بر یمان شیدر
سیطوقون ما بخلوا به بقنزه کردنلرنده طوق قیلنور شول شی که انکله بخل ایتدیلر
یوم القیمة روزجزاده حدیث شریفده کلمشدر هر کیشی که مالنك زکوتنی ویرمز حق
جل وعلا اول مالی براژدها قیلوب روز قیامتده انك کردننده انی طوق قیلار ولله
میراث السموات والارض وکوکلر و یرك میراثی اوله جق اشیاسی حق تعالی یه مملوك
ومخصوصدر پس نیچون طائفه بخل کندولره اولمیان مال ایله بخیل اولورلر والله بما تعملون
خبیر واوله عز وجل ایشلدوکوز نسنه لری کال اوزره بیلیجیدر کتوردیلر که حضرت
صلی الله علیه وسلم حضرت ابابکر رضی الله عنه بنی قینقاع یهودنه کوندردی که اسلامه
کلمکه ونماز قیلمغه وزکوة ویرمکه ودتنکری یه قرض حسن یعنی فقرایه صدقه ویرمکه





کندولرین دعوت ایدوب قچن کندولره ایرشوب حضرتنك سفارشن ایتدوکی اشیایی
سویلدی فنحاص بن عازوراء دیدی پس معلوم اولدیکه تنکری تعالی فقیردر که بیزدن
بورج ایستیور حضرت صدیق رضی الله عنه حرارته کلوب اول خبیثك یوزینه برطپانچه
اوروب دیدی ارامزده عهد وپیمان اولمسیدی باشکی بدنکدن ایروردم بعده بو
آیت کریمه نازل اولدی لقد سمع الله قول الذین تحقیقا که تنکری تعالی اشیتدی
شول کیمسه لرك سوزینکه قالوا ان الله فقیر ونحن اغنیاء دیدیلر علی التحقیق
تنکری تعالی وتقدس یوقسلدر وبیز توانکرلرز سنکتب ما قالوا بی شبهه
دیدوکلری کلامی یازرز یعنی حفظه کرام انی یازرلر وقتلهم الانبیاء بغیر حق
وپیغمبرلری ناحق یره اولدوردوکلرینی دخی یازرز ونقول ذوقوا عذاب الحریق وانلره
سویلرز یاخود جی اشکنجه نك طعمنی دادك ذلك بما قدمت ایدیکم بو عذاب قتل
انبیادن وسائر معاصیدن اللرکوز ایلروکوندردوکی اشیا سببیله در وبو افعالی
ایدن حقیقتده نفسلریدر لیکن بوکونه افعالك مباشرتنی اغلب اللرله اولدوغیچون
انفس یرینه ایدی ذکر اولندی وان الله لیس بظلام للعبید دخی سیزه عذاب اول
سببیله در که ایزد ذو الجلال قوللره ستم ایدیجی دکلدر پس سیز عدلك مقتضاسیله
عذابه مستحق اولدوغکوز ایچون معذب اولدکوز الذین قالوا ناسزا اوصاف
اولسونلر شول کیمسه لر که دیدیلر ان الله عهد الینا علی التحقیق تنکری تعالی بیزه
بوکونه عهد ایتدی یعنی بیزه فرمان ایلدیکه الا نؤمن لرسول بر پیغمبره ایمان کتورمیه لم
حتی یأتینا بقربان بیزه بر قربان کتوردمینجه تأکله النار که اول قربانی آتش ییه
یعنی انی آتش کنده وطبعنه مستحیل قیله یهود طائفه سی بوکونه دیرلردیکه تنکری
تعالی توراتده بیزه بویله فرمان ایتدیکه بر پیغمبره تصدیق ایتمك سیزه بو معجزه
خاصه یی کتوردمینجه که بر قربانی دعا سیله بر آتش سماویه کلوب احراق ایده وبو کلام
انلرك افترالرندندر زیرا اول ایش معجزه اولدوغیچون موجب تصدیق پیغمبر
اولور پس اوکونه معجزه وسائر معجزات پیغمبرلرك تصدیقنده برابردرلر بعده حق
تعالی انلری سوزلرینه کوره الزام ایتمکیچون بو کلام معجز نظامی منزل ایدوب بیوردی
قل قد جاءکم رسل من قبلی بالبینات وبالذی قلتم سویله بنم ظهورمدن اول
تنکریدن کوندرلمشلر سیزه کلدیلر اشکارا معجزه لرله ودیدوکوز نسنه ایله یعنی
قربان معهود ایله حضرت زکریا ویحیی وعیسی علیهم السلام کبی فلم قتلتموهم

پس نیچون انلری اولدردکوز ان کنتم صادقین اکر کرچك سویلیجیلر دکوزکه تکری
تعالی سیزه فرمان ایتدی که قربان صاجی پیغمبره متابعت ایدك فان کذبوك
پس اکر سنی یا محمد قومنك مشرکلری ویهود تکذیب ایتدیلرسه ملول اولمه فقد
کذب رسل من قبلك که علی التحقیق سندن اسبق پیغمبرلر تکذیب اولندیلر جاؤا
بالبینات ظاهر اولان معجزلرله کلدیلر والزبر وزجر ایدن پندلرله دخی والکتاب
المنیر وحلال وحرامی اشکار قیلن کتابله دخی کل نفس ذائقة الموت هر
جان اولمك چاشنیسن الملیدر و یقیندر تکذیب ایدنلر انك چاشنیسن آلورلر و
انما توفون اجورکم یوم القیمة و روز جزاده اعمالکزك مکافاتندن اوذکه بر شی ویرلمز سیز
فمن زحزح عن النار وادخل الجنة پس هر کیم دوزخدن دور قیلنوب بهشته داخل قیلندی
فقد فاز بس تحقیق اول کیمسه قورتلوب مراده ایرشدی وما الحیوة الدنیا
یعنی اولان صاغلق یعنی بو جهانك لذات وارایشی هیچ بر نسنه دکلدر الا متاع
الغرور مکر الدیغی متاعی بیلنمك کرك کیم چوق دنیایی بر متاعه تشبیه
ایتدی که مشتری اولان کیمسنه بایعك تعریفیله وظاهرده اولان تماشاسیله
الدنور اما حقیقتنه واقف اولیجق بیلورکه باشنه نه کلدی بو تشبیه الکا اول اعتبارله
درکه خلق شیطان ونفسك اغواسیله دنیانك زیب وزینتنه الدنورلر اما حقیقتنه
اطلاع ایتدکلرنده بیلورلرکه هیچ بر شیئه دکمز وبو حال اول کیمسه‌یه درکه دنیایی
آخرتدن ترجیح ایده اما اول کیمسه که دنیا ایله آخرتی طلب ایدر چوق دنیا اکا
متاع غرور اولماز بلکه مقصد اعلایه یتشدیریجی بر متاع اولور لتبلون فی اموالکم
وانفسکم قسم اولسون که البته اموالکوزده وجانلرکوزده تجربه اولنورسیز
ولتسمعن من الذین اوتوا الکتاب من قبلکم والبته سیزدن اسبق کندولره کتاب
ویرلن کیمسنه‌لردن یعنی یهود ونصارادن ایشیدرسیز ومن الذین اشرکوا واهل
شرك اولانلردن دخی ایشیدرسیز اذی کثیرا چوق اینجمك یعنی فنا سوزلرکه
اندن خاطرکوز مکدر اولوب دلتنك اولورسیز وان تصبروا واکر اینجمکلری
اوزره صبر ایدرسیز وتتقوا وانلرك مکافاتندن پرهیز اولورسیز فان ذلك
من عزم الامور بی شبهه اول صبر وتقوی دینك محکم ایشلرندن ودرست
نشانلرندندر واذ اخذ الله میثاق الذین اوتوا الکتاب ومذکور قیل اول وقتی
که حق جل وعلا کتاب ویرلن کیمسنه‌لرك پیمانن الدیکه لتبیننه للناس البته





اول کتابی خلقه اشکار ایدرسیز ولا تکتمونه وانی کیزلی قیلمیه‌سیز فنبذوه
وراء ظهورهم پس او نوذلمش نسنه کبی ارقه‌لری اردنه بوراقدیلر واشتروا به
ثمنا قلیلا ودنیا حطامندن از بها الکا بدل الدیلر فبئس ما یشترون غایتله یمان
نسنه‌در اول شیئی که انلر انی صاتون الدیلر که کندو جانلرینه دنیانك فانی متاعن
بهشت جاودانك نعیمی اوزنه ترجیح ایتدیلر کتوردیلر کیم حضرت رسالت پناه
صلی علیه الاله توراتده اولان احکامدن یهوددن بر شی سؤال ایتدی انلر خلاف
واقعی حضرتنك حضورنه عرض ایتدیلر وبو ایله کوستردیلرکه حقیقة الحالی سویلدیلر
وبو فعللریله فرحناك اولوب حمد وثنایه توقع ایتدیلر پس حق جل وعلا بو آیتی
منزل قیلوب بیوردی لا تحسبن الذین یفرحون بما اتوا ویحبون ان یحمدوا بما لم
یفعلوا فلا تحسبنهم بمفازة من العذاب جمله فلا تحسبنهم صدد ایتدیکی اولان
تحسبن نك جمله‌سنه تأکیددر وبمفازة الکنجی مفعولیدر پس تقدیر معنی بو ایله
اولورکه کتوردوکلری زور بهتانله شاد اولانلری وایشلمدوکلری شیئه مدح اولنمغه
سوین انلری صاقنمه کیم اشکنجه‌دن بر قورتلمش اولورلر ولهم عذاب الیم
وکندولره بر دردلی اشکنجه وار ولله ملك السموات والارض وخزاینه مخصوصدر
کوکلرویرلك پادشاهلکی والله علی کل شیء قدیر وابو ذجل وعلا هر نسنه اوزرینه
توانادر کتوردیلرکه قریش یهود طائفه‌سندن صوردیلرکه حضرت موسی علیه
السلامك معجزه‌سی نه ایدی دیدیلرکه ید بیضا وعصا ایدی وبنجه معجزلر دخی
ذکر ایتدیلر ونصارادن صوردیلرکه حضرت عیسی علیه السلامك معجزه‌سی نه ایدی
دیدیلر احیاء موتی وابراء مرضی ایدی پس قریش حضرتك حضورنه کلوب دیدیلر
حضرت موسی وعیسانك معجزه‌لرین بیلدك ایستزمسن دخی تکریکه دعا ایده سن
که بیزیچون صفا طاغنی التون قیله تاکه وحدانیتك اثباتنه ایراد ایتدوکك
کلامی تصدیق ایده‌لم پس حق جل وعلا بو آیتلری منزل قیلدی بو مضمون اوزره که
وحدانیتك معرفتنه طالب اولانه بو مذکور اوله‌جق دلائل کافیدر پس بیوردی
ان فی خلق السموات والارض تحقیقا که کوکلرویرلك یارادلمسنده واختلاف
اللیل والنهار وکیجه وکوندزك نقصان وزیاده‌لکنده لایات لاولی الالباب
کدورتدن پاك اولمش عقولك اربابنه اولو نشانلر واردر الذین یذکرون الله شول
ارباب عقول که خدای ذکر ایدرلر قیاما دورمش اولدقلری حالده وقعودا واوتورمش

اولدوقلری دمده وعلى جنوبهم ديهلولری اوزره یاتدوقلری محلده یعنی هر حالده تنکری یاده کتوردولر ویتفکرون فی خلق السموات والارض وکوکلر ویرك یاردلمسنده تامل ایدوب دیرلر ربنا ما خلقت هذا باطلا ای پروردکارمز سن بو مخلوقی عبث یارتمدك بلکه انکچون انی یارتدك که معرفتك اوزره دلیل اوله وطاعتك اولنمغه باعث اوله سبحانك بر شیئی عبث ایجاد ایتمکدن منزه سن فقنا عذاب النار پس بزی جهنمك اشکنجه سندن محفوظ قیل ربنا انك من تدخل النار ای پروردکارمز على التحقیق سن اول کیمسه یی که دوزخه کیرمش ایلدرسن فقد اخزیته بی شبهه انی خوار وحقیر ایدرسن وما للظالمین من انصار دشرك وکفر سببیله جهنمه کیرن ستمکارلره هیچ یاردمجیلر اولمازکه کندولردن عذابی دفع ایده بیلودلر ربنا اننا سمعنا منادیا ینادی للایمان ای خداوندمز بلا شبهه که بیز بر صدا ایدیجی یی یعنی قرانی یا محمد المصطفایی ایشتدك که خلقی ایمانه دعوت ایدر بو وجه اوزره که ان امنوا بربکم پروردکارکوزکه وحدانیتنه ایمان کتوردلك فامنا در عقب منادینك سوزین قبول ایدوب ایمانه کلدك ربنا فاغفر لنا ذنوبنا پس ای پروردکارمز اولو کناهلریمزی بوشیده قیل وکفر عنا سیئاتنا وصغائر اولان صوچلریمزی مستور ایله وتوفنا مع الابرار وایولر زمره سیله بیزی متوفی قیل ربنا واتنا ما وعدتنا على رسلك ای خداوندمزدخی بیزه احسان ایت شول شیئی که پیغمبرلرکك لسانلری اوزره بیزه وعده ایتدك ولا تخزنا یوم القیمة وایتدوکمز قبائح سببیله دوزخده بیزی خلق ارالرینده رسوا ایتمه انك لا تخلف المیعاد که شبهه سن وعده یی خلاف ایتمزسن بو آیتلرده دعاده مبالغه اولمق ایچون ومطالبك استقلالنه وعلو شاننه دلالت اولمق ایچون لفظ ربنا تکرار اولندی آثار ده کلمشدر هر شخص که بر ایشی انده وهنالك ایدوب بیش کره ربنا لفظن سویلر حق تعالی انی اول ایشدن خلاص ایدر کتوردیلر که ام سلمه حضرتلری سرورکائناتدن سؤال ایتدیکه یا رسول الله بو نه حالدر هر مرضعده که خدا عز وجل هجرتك ثوابنی سویلدی کشیلره انی تخصیص ایلدی هیچ بر موضعده خاتونلره اولان ثوابی ذکر ایتمدی بو آیت نازل اولدی فاستجاب لهم ربهم پس پروردکار لری خواهشلرینه کوره جواب ویردیکه انی لا اضیع عمل عامل منکم على التحقیق سیزدن بر ایشلیجی نك ایشن ایتمم من ذکر او انثى ارکك مقوله سندن یا دیشی





قسمندن بعضكم من بعض بیرکوز بیرکوزدندر یعنی جمله کوز بیری بیرکوزدن پیدا اولمش سیز دیشی ارککدن وارکك دیشیدن ملخص کلام بو که هر کیم سیزدن بر عمل ایشلر جزاسنه نائل اولور ذکوریت وانوثیتك بونده دخلی یوقدر قمو کوز حکمده برابر سیز فالذین هاجروا پس شول کیمسه لر که شرکدن فرار ایدوب وطانلرن ترك ایتدیلر واخرجوا من دیارهم وکتوردوکلری ایمان سببیله منازللریندن اخراج اولندیلر واوذوا فی سبیلی وبنم یولمده رنجیده قیلندیلر وقاتلوا وکفارله جنك ایتدیلر وقتلوا وجهاد معرکه سنده شهید قیلندیلر لاکفرن عنهم سیئاتهم البته کندولردن یمان افعاللرین محو ایدرم ولادخلنهم جنات تجری من تحتها الانهار وبی شبهه کندولرینی داخل قیلرم بر باغلره که اشجارلری التندن ایرمقلر اقر ثوابا اول نعیملر کندولره برا ولومکافات ایدرم من عند الله تنکری قتندن بو محل اضماری اقتضا ایدردی لکن ثوابی تعظیم ایتمك ایچون ظاهرکه لفظ جلاللدر مضمر یرینه وضع اولندی والله عنده حسن الثواب وتنکری تعالى مکافاتك کوزلی قتنده در کتوردیلر که مکهٔ مکرمه ده ساکن اولان مشرکلر او قافلهٔ تجارتله عیش ترمده ایچره ورلردی وفقرا اهل ایمان عسرتده خاطرلرینه بو کلدیکه بزدن اولدیکم بت پرستلر نازونعمتده وخدا شناسلر تعب ومحنتده حق سبحانه وتعالى محض کرمندن انلره تسلی حاصل اولمق ایچون پیغمبره خطاب ایلدی وفی الحقیقة مراد امتدر پس بیوردی لا یغرنك تقلب الذین کفروا فی البلاد کفر ایدن کیمسه لرك شهرلرده کیدوب کلملری سنی الدادمسون بو مقامك اقتضاسی بو ایدیکه عیش وعشرت ذکر اولنه لکن مبالغه ایچون انك سببی که تجارتدر ذکر اولندی متاع قلیل انلرك کیدوب کلمسی بر آز منفعتدر عن قریب زائل اولور ثم ماویهم جهنم وبیانلرا مکاهدر دوزخ لکن الذین اتقوا ربهم لیکن شول کیمسه لرکه پروردکارلرینك عقابندن قورقدیلر لهم جنات تجری من تحتها الانهار کندولره در بر باغلرکه کوشکلری التندن ایرمقلر اقر خالدین فیها ایچنده اقامت على الدوام تقدیر ایتمشلردر نزلا من عند الله اول جنتلر تنکری قتندن مهیا اولمشلردر نزل اول طعام وشربدر که مسافرك کلمسنه مهیا اولنور پس قچنکیم بهشت جاودان اهل ایمانك کلمسنه آماده قیلنمش بر شیئی اوله انلرك اکرامی دیدارك مشاهده سی اولسه محلی ریب دکلدر وما عند الله خیر للابرار وتنکری تعالى قتنده اولان لطف واحسان ایولره غایتله ییکدر دنیانك نعیمندن

مهاد دوشك ... وبئس المهاد

وَاِنَّ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وتحقيقا اهل كتابدن شول كيمسه واركه خدانك
وحدانيتنه تصديق كتوردر وَمَا اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ وسيزه ايندرلن نسنه يه يعنى قرانه دخى
ايمان ايدر وَمَا اُنْزِلَ اِلَيْهِمْ وكندولره ايندرلن شيئه يعنى توراته دخى تصديق كتوردر بو
آيت عبد الله بن سلام و يارانى حقنده نازل اولدى خَاشِعِينَ لِلّٰهِ ايمان كتوردرلر اول
حالده كه خدايه تواضع ايدوب قورقرلر لَا يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللّٰهِ ثَمَنًا قَلِيلًا توراتك احكامنى
آز بهايه تبديل ايتمزلر نته كه اهل تحريف ايدرلر اُولٰئِكَ لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ اول كروه
كه اوصاف مزبوره ايله متصفدرلر مكافاتلرى كندولره مقرردر پروردكارلرى قتنده
اِنَّ اللّٰهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ تحقيقا كه تنكرى تعالى محاسبه يى غايتله تيز كوردر خلقك
اعمالى اوزره مطلع اولدوغيچون يَا اَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا اى ايمانه كلان كيمسنه لر
جهاد اوزره صبر ايدك وَصَابِرُوا و تنكرينك دشمنلرينه صبر ايتمده غلبه ايدك وَرَابِطُوا
و سرحدلرده جنك ايتمكه آماده اولك وَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ و تنكريدن خوف ايدك
تاكه دشمنلردن قورتلوب دولت دارينه نائل اوله سيز والله اعلم

## سُورَةُ النِّسَاءِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَخَمْسٌ وَسَبْعُونَ آيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
يَا اَيُّهَا النَّاسُ اى آدم اوغوللرى اتَّقُوا رَبَّكُمُ پروردكاركزدن خوف ايدك الَّذِى
خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ شول پروردكاركه سيزى برجاندن يعنى حضرت آدمدن ياراتدى
وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا و جفتنى كندو سندن ياراتدى يعنى حضرت حوايى آدم عليه السلامك
صول قابورغه سندن ياراتدى وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً و دونى زمينده
انلردن چوق كشيلر و قاديلر براكنده قيلدى وَاتَّقُوا اللّٰهَ و تنكريدن خوف ايدك
الَّذِى تَسَاءَلُونَ بِهِ شول تنكرى كه انكله حاجتكزى طلب ايدرسيز يعنى بر بركزدن بركز
بر شيئى ايستدوكزده سويلرز اللهى سيورسن بوكا بويله وبالله ايچون اولسون بو ايشى
بتور و الْاَرْحَامَ دخى صلهٔ رحمك قطعندن پرهيز اولك اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا
كه بى شبهه حق سبحانه وتعالى اوزركزه همیشه نكهبان ايدى وَآتُوا الْيَتَامٰى اَمْوَالَهُمْ
واى وصيلر انلر اوكسزلره بالغ اولدوقلرنده ماللرين ويرك وَلَا تَتَبَدَّلُوا الْخَبِيثَ
بِالطَّيِّبِ و يمان ايشى ايو ايشه بدل ايتمكه طالب اولمك يعنى ايتام مالنك يمسى حرمتكز
مقتضاسنه يعنى انك حفظنه بدل قيلمك وَلَا تَأْكُلُوا اَمْوَالَهُمْ اِلٰى اَمْوَالِكُمْ وما لكزى

دن



انلرك مالنه ضم ايدوب يمك اِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا كه بى شبهه انك يمسى بر بيوك كناه
ايدى بو آيت غطفان طائفه سندن بر كيمسه نك حقنده نازل اولديكه برادرى فوت
اولوب اوكسز نز كندوسى وصى اولدى بعده اوكسز بالغ اولديغى مالنى طلب ايلدى عمسى
اداسندن تعلل ايدوب محكمه عليه نبويه ده مرافعه اولديلر بو آيت كريمه نازل اولدى غطفانى
انى ايشدجك نعوذ بالله من الحوب الكبير ديوب مالى بالتمام يتيمه تسليم ايلدى كتوردیلر
كه قچن حق سبحانه وتعالى ايتامك خصوصى خلقه سفارش ايتدى خلق انلرك اموالندن
غايتله احتراز ايديلر اما قاديلرك كثرتندن احتراز ايتميوب انلرده عدالت ايتمزلردى
حق تعالى انلرى اندن دخى منع ايدوب بيوردى وَاِنْ خِفْتُمْ اَنْ لَا تُقْسِطُوا فِى الْيَتَامٰى
فَانْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ واكر اوكسزلرك حقنده عدالت ايتمكدن قورقو
انلرك مالندن اجتناب ايتدكوز كبى دكر قاديلرك خصوصنده دخى عدالت ايتمكدن
خوف ايدرسيز پس قاديلردن سيزه خوش كلانى نكاح ايدك مَثْنٰى ايكيشر وَثُلَاثَ
واوچر وَرُبَاعَ و دردر يعنى نكاح ايتمك ايستيان كيمسه بو اوچ عددك اراسنده مخيردر
فَاِنْ خِفْتُمْ اَنْ لَا تَعْدِلُوا پس اكر قورقرسيز كه بو مذكور اولان عددلرده عدالت ايتميه سيز
فَوَاحِدَةً بر قادى نكاح ايدك اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ ياصاغ اللركوز مالك اولدوغى
نسنه يى نكاح ايدك يعنى دست تصرفكزده اولان جواريدن تسرى ايدك ذٰلِكَ
بر قادى نكاحه اختيار ايدوب يا جواريدن تسرى ايتمك اَدْنٰى اَلَّا تَعُولُوا جورى
ايتمكزه يقين كدر وَآتُوا النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ و قيد نكاحه كتوردوكوز قاديلره كبينلرين
ويرك نِحْلَةً بر درست ويرمك كه انلردن عوض توقع ايتميه سيز فَاِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ
مِنْهُ نَفْسًا منه لفظنده اولان ضمير كبينه راجعدر و نفسا تميزدر و معنى بويله اولور
كه اكر قاديلر سيزه كوكل خوشلغى جهتندن مهرلرندن بر نسنه باغشلرلرسه فَكُلُوهُ
هَنِيئًا مَرِيئًا كاهسيزدر و صيزانى ييكوز وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ اَمْوَالَكُمْ و بى راى
اولانلره يعنى اولاد كزه و قاديلركزه ماللركزى ويرمك الَّتِى جَعَلَ اللّٰهُ لَكُمْ قِيَامًا
شول اموال كه تنكرى تعالى انلرى سزلكچون سبب انتظام معيشت قيلدى وَارْزُقُوهُمْ
فِيهَا و اول ماللركز كفافى حاصل اولديغى مقدار انلره بر مقرر وظيفه ايدك وَاكْسُوهُمْ
و على حسب الامكان اندن انلرى كيدرك وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا و شرعا يا عقلا
مستحسن اولان سوزى انلره سويلك مثلا انلره سويلينه كه بو مالى سز كندو حلقكوزده
كوريجك سعى ايدرلر كه اخ سيزدن بروجهله كندولره جلب ايدرلر و ليكن تصرفنده قالسه

محفوظ قالور وابتلوا الیتامی واو کسیزلری بیع و شرا ایله و اموالک حفظیله تجربه ایدک
حتی اذا بلغوا النکاح بو مقامده نکاح بلوغدن کنایه در یعنی او کسیزلری تجربه ایدک
اول وقته دک که بلوغه واصل اولورلر که احتلام اوله یا اون سکز یل اوله فان انستم
منهم رشدا پس انلردن دوغرو یوله سلوک ایتمسین کوروسه کوز فادفعوا الیهم
اموالهم کندولرہ اموالارین تسلیم ایدک ولا تأکلوها اسرافا وای وصیلر اول انلر
او کسیزلرک اموالن مسرف اولدیغکز حالده ییمک وبدارا ان یکبروا دخی بیوک
اولمقلرینه عجله ایدیکز حالده انلری ییمک یعنی ایتاملک اموالن ییمکده شتاب ایتمک
اول جهتدن که قورقرسیز ناکاه بیوک اولوب ماللرین سیزدن الورلر ومن کان
غنیا فلیستعفف وای وصیلر انلردن هر کیم دولتمند ایدی مال یتیمک الماقدن
نفسن منع ایتمکه طالب اولسون ومن کان فقیرا فلیأکل بالمعروف وانلردن هر کیم
فقیر ایدی وجه مشروع اوزره اکل ایلسون فاذا دفعتم الیهم اموالهم پس قچن
اموالارین کندولره تسلیم ایدرسیز فاشهدوا علیهم ماللرین قبض ایتدوکلرینه
اوزرلرینه شاهدلر دوتک وکفی بالله حسیبا و محاسبه جهتندن تنکری تعالی
کافیدر پس انک امرینه مخالفت ایدوب تعیین ایتدوکی حدودی تجاوز ایتمک للرجال
نصیب مما ترک الوالدان والاقربون اتا و انا و یقین خصملر میراث قودوقلری
مالدن کیشیلره بر بهره وار وللنساء نصیب مما ترک الوالدان والاقربون
ویدر و مادر و قریب خصملر میراث بوراقدوقلری مالدن بر حصه وار مما قل منه
او کثر مما ترک لفظندن بدلدر یعنی مزبورلر میراث بوراقدقلری شیئک آزندن
و چوغندن کیشیلره و قادینلره بر حصه وار نصیبا مفروضا بر معین حصه اولدوغی
حالده کتوردیلر که اوس بن الصامت انصاری دار آخرته انتقال ایدیجک عم زاده لری
اولان سوید و عرفطه جمله مالن الوب اوج قیزنی و زوجه سی ام کحه یی اندن محروم
ایتدیلر زیرا که جاهلیه عصرنده ایدرلردی اول ذکوره که میراثه مستحق و لمذالا اول
کیمسه که جنکه قادر اولوب دشمنی دفع ایلیه پس ام کحه حضرتک حضور عزتنه کلوب
صورت حالی عرض ایتدی حضرت صلی الله علیه وسلم اکا بیوردیکه مکاننکه وار کیت
تاکه بقه یم حق جل و علانه بیان ایدر بعده بو آیت نازل اولدی حضرت صلی الله علیه وسلم
مزبورلرک عم زاده لرینه خبر صالدیکه اوسک مالندن بر شیئه تصرف ایتمک زیرا حق
تعالی خبر ویردیکه قادینلره بر حصه وار و انی بیان ایتمدی پس بیان ایدیجه صبر ایدک





صکره حق جل و علا یوصیکم الله فی اولادکم آیتیله حصه لرینک مقادیرین بیان ایتدی واذا
حضر القسمة اولوا القربی والیتامی والمساکین وقچن میراثک قسمی محلنده بعض
خصملک اصحاب اولان اولان و او کسیزلر و یوقسللر بولنودلر فارزقوهم منه مقسوم اولان
شیئدن انلره بر زاد دیرک وقولوا لهم قولا معروفا وانلره بر مستحسن سوز سویلک
که موجب سرورلری اوله بو امر ندب ایچوندر و بر قوللره وجوب ایچوندر لکن منسوخ
اولدی ولیخش الذین و قورقسونلر شول کیمسه لرکه حاللری بودر که لو ترکوا من
خلفهم ذریة ضعافا اکر اکسه لرندن بر عاجز اوشاقلر بوراقورلر خافوا علیهم
ضائع اولمقلرندن اوزلرینه قورقرلر یعنی وارثلر اولانلر کوکدر که قسمت محلنده
حاضر اولان اقاربک ذوینلریله و ایتاملره و فقرا ایله مراسم مرحمتی کوزده لر و بونی
تخیل ایدهلر که اکر بزم ایتاممز بو مجلسده حاضر اولوب محروم کیتسیدیلر معقول
اولورمیدی البته عقللری حکم ایدرکه معقول دکلدر پس کوکدرکه جانلرینه ایستد
نسنه یی خلقلره ایشلیه لر فلیتقوا الله ولیقولوا قولا سدیدا پس کوکدرکه تنکرینک
عقابندن قورقوب قسمته حاضر اولانلره بر شفقتلو سوز سویلسونلر نتکه اولادلرینه
شفقتلو سوز سویلمسین ایسترلر ان الذین یأکلون اموال الیتامی ظلما تحقیقا
شول کیمسه لر که ستم جهتندن او کسیزلرک اموالارین ییرلر انما یأکلون فی بطونهم
نارا بر نسنه ییرلر الا قارنلرینی دولدیرلر اتشی حدیث شریفده وارد اولمشدر که حق تعالی
روز قیامتده بر طائفه یی کورلرندن بوکونه کوندررکه اغزلرندن اتش علوی چیقر حاضر
اولانلر سؤال ایتدیلر که یا رسول الله انلر کیمدرلر حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردی
ایشتمدکوزمی حق تعالی بیورور الذین یأکلون اموال الیتامی ظلما انما یأکلون فی بطونهم
نارا وسیصلون سعیرا و یقینده بر علولو اتشه داخل اولورلر یوصیکم الله فی اولادکم
حق عز و جل اوشاقلرکزک میراثی شاننده سزه فرمان ایدر بو اجمالدر تفصیلی بودرکه للذکر
مثل حظ الانثیین ارکه ایکی دیشی حصه سی کبی اولور یعنی قچن میتک اوشاقلری
قالورمیراثندن ایکی پای ارککدر بر پای دیشی الور فان کن نساء فوق اثنتین
پس اوشاقلر ایکی یا ایکیدن بوقار و صاف قادینلر اولورسه فلهن ثلثا ما ترک
انلره اولور میت قودوغی شیئک ایکی اولشی وان کانت واحدة فلها النصف
و اکر اوشاق یالکز بر دیشی اولسه میراثک یاریسی کا اولور ولابویه لکل واحد
منهما السدس مما ترک ومیتک اتاسنه و اناسنه هر بریسنه التیدن بیرا اولور

میت میراث بوراقدوغی شیئدن إن کان له ولد اگر میتك اوشاقی وار ایسه فإن لم یکن له
ولد پس اگر اکا اوشاق یوق ایسه وورثه أبواه وحال بوکه یالگز پدری ومادری انك
میراثن الدیلر فلأمه الثلث میراثك اوچدن بیری اناسنه اولورپونورانتی پدر
ومادره محصور قیلدی وانك حصه سن معین ایتدی مقرر اولدیکه باقی قلانی پدرك
حصه سیدر فإن کان له إخوة فلأمه السدس پس اگر متوفی اولانك کیمسنه برادرلری
وار ایسه اناسنه التیدن بر حصه اولور من بعد وصیة یوصی بها أو دین بر امر المقدم
صکره که اصمرلنمش اوله یعنی متوفی حال حیاتنده انی اصمرلنمش اوله یابر بورج دن
صکره که متوفینك ذمتنده اوله حاصل کلام بوکه وصیه ودین وبرلدکدنصکره
ارباب استحقاق معین اولان حصه لرین الوردلر آباؤکم وأبناؤکم لا تدرون
أیهم أقرب لکم نفعا پدرلرکز واوغللرکز بیلمزسیز نفع جهتندن قنقسی
سیزه زیاده یقندر یعنی اصولکوزدن وفروعکوزدن دنیاده واخرتده سیزه نفع ایدیجی
بیلمزسیز همان اولی بودرکه حق تعالی بیوردوغی شیئه اوزره اقتصار ایده وب ورثه
کی بیری بیری اوزره تفضیل ایتمیه سیز فریضة من الله احکامدر بوده شکوری
قسمتدن معین حصه لر اولدوغی حالده مشروع اولدی إن الله کان علیما حکیما
بی شبهه کیم خدای عز وجل ورثه نك مراتبنه دانا سهاملی تقدیر ایتمسنده درست
حکم ایدیجیدی ولکم نصف ما ترك أزواجکم وسیزه ای کشیلر قادینلرکوزك
میراث قودوقلری شیئك یاریسی اولور إن لم یکن لهن ولد پس اگر انلره اوشاق
وار ایسه فلکم الربع مما ترکن سیزه ای قوجه لر انلرك میراثندن دوردن بیر
اولور من بعد وصیة یوصین بها أو دین بر وصیتدن صکره که انلر قادینلر
سفارش ایده لر یابر بورجدن صکره که متوفی اولان قادینلرك ذمتنده اوله ولهن
الربع مما ترکتم وسیزه میراث قودوغکوز شیئدن قادینلرکزه دوردن بیر اولور
خواه قادی بیر اولسون خواه زیاده جمله لری دبعده علی السویه مشترك اولورلر إن لم
یکن لکم ولد سیزه اوشاق یوق ایسه فإن کان لکم ولد پس اگر سیزه بر اوشاق
وار ایسه فلهن الثمن مما ترکتم بوراقدیغکوز مالدن سکزدن بیری انلره اولور من بعد
وصیة توصون بها أو دین بر امر المقدمدن صکره که سیز انی اصمرلرسیز یابر دیندن
صکره که ذمتکزده اوله وإن کان رجل یورث کلالة واگر میراثی النان کشی
اوشاقسیز وپدرسیز اولسه أو امرأة یا کشی اوزنه معطوفدر یعنی یا خود اوکونه بر





قادی اولسه وله أخ أو أخت وحال بوکه اول کشینه انادن بر قرداشی یابر باجی اوله وقادینك
دخی بویله بر قرداشی یابر باجی اولیجق فلکل واحد منهما السدس بو برادر وهمشیره
نك هر بیریسنه یالگوز اولیجه التیدن بر اولور فإن کانوا أکثر من ذلك پس اگر
انا اوشاقلری بیردن زیاده اولورلر ایسه فهم شرکاء فی الثلث انلر اوچدن بیرده
اورتاق اولورلر ارکك ودیشیلری برابر الورلر من بعد وصیة یوصی بها أو دین بو اینلرده مذکور
اولان لفظ اوتکریر ایچوندر بر امر مکندر که متوفی اوزره بورج اوله ووصیت ایده وقابلدر
که بیریسی اوله غیر مضار اول حالده که وصیت ایدن وصیتنده یا اقرارنده ورثه یه
ضرر ایتمیه که ثلثدن زیاده وصیت ایده یا اوزرنده بورجی اولمیانه بورج اقرار ایلمیه
تاکه ورثه سنه مالی دکمیه وصیة من الله لفظ وصیه غیر مضار مفعولیدر پس معنی
بویله اولورکه تکرینك ثابت اولان وصیته که اوچدن بیر ددرر یانذر تاکسك ضرر
ایتمیه والله علیم حلیم وحق سبحانه وتعالی ورثه سنه ضرر قصد ایدنك نیتنه دانا
عقوبتنی تعجیل ایتمز تلك اولکسیزلرك ووصایانك ومیراثك شاننده مذکور اولان
احکام حدود الله تکرینك صینورلریدر ومن یطع الله ورسوله وهر کیم خدانك
رسولنك فرمانلرین قبول ایده وبو احکام مذکوره یی یرینه کتورور یدخله جنات
تجری من تحتها الأنهار بر باغلره کیورور که انلرك انهاری التندن آقر مقرر اقر
خالدین فیها ایچنده اقامتی علی الدوام تقدیر ایتمشلر وذلك الفوز العظیم
دخی بهشته خلود وصفی اوزره کیرملری اولو فوز ظفردر ومن یعص الله ورسوله
ویتعد حدوده وهر کیم تکرینك ورسولنك فرماننه مطیع اولمیوب حلال وحرامده
تعیین ایتدوکی صینورلری علی طریق الاستحلال تجاوز ایدر یدخله نارا انی بر آتشه
داخل قیلدر خالدا فیها ایچنده علی الدوام اقامتی تقدیر ایده وکی حالده وله عذاب
مهین وانکا بر خوار ایدیجی اشکنجه اولور واللاتی یأتین الفاحشة من نسائکم
وقادینلر کزدن شول قادینلر که زنا فعلنه مرتکب اولورلر فاستشهدوا علیهن أربعة
منکم پس سیز ای حکام شریعت سیزدن یعنی مؤمنلرك عدولندن دورت کیمسنه
اوزرلرینه شهادت ایتمکه طلب ایدلك فإن شهدوا پس بو دورت کیمسنه انلرك زناسنه
شهادت ایدرلر ایسه فأمسکوهن فی البیوت انلری اوده لرده الی قویك حتی
یتوفاهن الموت اول وقته دك که ملك الموت اروا حلرین قبض ایده أو یجعل الله لهن
سبیلا یا تکری تعالی انلره بر یول قیله که جسددن خلاص ایدن حدی کندولی تعیین ایلیه

واللذان يأتيانها منكم وسيزدن اى كشيلر كروهى محصن ومحصن اولميان شخص زنايه
ارتكاب ايدرلر فآذوهما انلرى تعنيف ايله رنجيده قيلك فان تابا واصلحا فاعرضوا
عنهما پس اكر ايتدكلرى ايشدن رجوع ايدوب احواللرين اصلاح ايدرلر تعنيفلرندن
واز كيچك بو ايكى حكم زنانك حديله منسوخ اولديلر ان الله كان توابا رحيما بى شبهه
كيم حق تعالى قوللرينك توبه سن همیشه ايو قبول ايدوب كندولرين چوق اسيركر
انما التوبة على الله بوندن اوزكه بر نسنه يوقدر كه توبه نك قبول اولنمسى تنكرى نك
اوزرينه وعده سى مقتضاسيله امر محتوم كيبيدر للذين يعملون السوء بجهالة شول
كمسنه لره كيم قباحتى بيلمزلكله ايشلرلر ثم يتوبون من قريب صكره يقين زماندن كچمدن
يعنى موت حاضر اولمدن پشيمان اولوب رجوع ايدرلر فاولئك پس اول كروه يتوب
الله عليهم تنكرى تعالى اوزرلرينه مرحمتله رجوع ايدوب كناهلرين ستر ايدر وكان
الله عليما حكيما واول عز وجل توبه ايدنك اخلاصنه دانا ايدى ايشلرى محلنه
وضع ايدوب توبه ايدنه عقاب ايتمز وليست التوبة للذين يعملون السيئات
وقبول توبه اولماز شول كمسنه لره كه برمازلقلر ايشلرلر حتى اذا حضر احدهم الموت
تا كيم اولوم بريلرينه مهيا اولدقده قال انى تبت الآن سويلر على التحقيق ايتدوكم
قباحتدن شمدى رجوع ايتدم ولا الذين يموتون وهم كفار ونه شول كمسنه لره كه
توبه سى مقبول اولوركه اولورلر وحال بوكه كندولر كفر اوزره مستمر اولمشلر
اولئك اول كروه كه نفاق وكفر اوزره مصر اولديلر اعتدنا لهم عذابا اليما
اخرتده انلره بر ورندى اشكنجه اماده قيلدق كتورديلركه رسم جاهليت بو ايكه
ايديكيم بر كمسنه كچنده وكرچه ورثه سندن بر شخص كوملكنى ميتك قاريسى اوزره
صالوب ديربوكا بن احق واولايم اندنصكره ايستسه مهر سابقيله اكا تصرف ايدردى
ياخود انى بر غير كمسنه يه ايولندروب كبينى كندوسى الوردى ياخود تزوجدن
انى منع ايدردى تاكه قارى نفسنى اقچه ايله اندن آزاد ايده تحقيق اسلامله مشرف
اولديلر حق تعالى كندولرين اول فعلدن نهى ايدوب بيوردى يا ايها الذين امنوا
اى ايمانه كلان كمسنه لر لا يحل لكم ان ترثوا النساء كرها سيزه جائز دكلدر كه
قاريلرى زور ايله ميراث ايدرسيز بو محلده كى خطاب ميتك اوليا سنه در
اندنصكره ازواجه خطاب ايدوب بيوردى ولا تعضلوهن لتذهبوا ببعض
ما آتيتموهن وسيز اى ازواج معقوله سى هر حالده قاريلرى سوء عشرتله انجيتمك تاكه

كندولرى



كندولره ويردكلكوز شيئك بر مقدارين الهسيز الا ان يأتين بفاحشة مبينة مكر اول
وقتكه فحشى اشكارا ايديجى بر بد فعل كتوره لر يعنى نشوز يا سوء عشرت يا لباس عفت
خلع ايتمك كبى اشيايى ايشليه لر وعاشروهن بالمعروف وانلر ايله كلده انلرله زندكانلك
ايدك فان كرهتموهن پس اكر انلردن اغرلندكوز فعسى ان تكرهوا شيئا شايدكه
بر نسنه دن اغرلنورسيز ويجعل الله فيه خيرا كثيرا وحق سبحانه وتعالى انك ايچنده
چوق ايولك قيلاور يعنى قاريلردن اغرلنمق سببيله ايرلمك زيرا كاه اولوركه نفس
كندويه خيرلو اولان شيئى كراهت ايدر وان اردتم استبدال زوج مكان زوج
واكر بر قارى يى تطليق ايدوب يرينه بر قارى ايولنمك ايسترسيز وآتيتم احداهن
قنطارا وحال بوكه تطليقلرين مراد ايتدكلكوز قاريلرك بيرينه چوق مال ويردكوز
فلا تأخذوا منه شيئا اندن بر آز نسنه الماك أتأخذونه بهتانا واثما
مبينا اياستم واشكارا كناه ايتدكلكوز حالده انى الورسيز بو استفهام توبيخ
ايچوندر يعنى انى الممق كركسيز وكيف تأخذونه وقد افضى بعضكم الى بعض
ونيجه انى الورسيز وحال بوكه بيركوز بيركزه يتشمشدر افضا بونده جماعدن
كنايتدر واخذن منكم ميثاقا غليظا دخى سيزدن بر محكم عهد الديلر واو
عقد محلنده واقع اولان ايجاب وقبولدر كتورديلركه زمان جاهليه ده بعض
جهلا پدرلرينك عورتلرين ايولنورلردى حق تعالى انلرى اندن نهى ايدوب بيوردى
ولا تنكحوا ما نكح آباؤكم من النساء وقاريلردن ايولنمك شول قاريلرى
كه پدرلركوز انلرى ايولنمشدى الا ما قد سلف نهيدن لازم اولان معنادن
استثنادر پس معنى بويله اولوركه بو كونه نكاح سببيله عقابه مستحق اولورسيز مكر
بو نكاح كچمش اوله كيم انك كناهى سيزدن عفو اولنمشدر انه كان فاحشة
ومقتا بى شبهه كيم اول نكاح بر زشت عمل واهل مروت قتنده بر مبغوض فعل
ايدى زيرا هيچ بر ملتده مباح اولمدى واول نكاحدن تولد ايدن اوشاغه اشراف
عرب مقتى ديرلردى وساء سبيلا وانى ايشليانك يولى غايتله بر بد يول ايدى
حرمت عليكم امهاتكم انالركوز اوزركزه حرام اولدى وبناتكم وقيزلركوز
واخواتكم وباجيلركوز وعماتكم وپدرلركزك همشيره لرى وخالاتكم
وانالركزك همشيره لرى وبنات الاخ وقرنداشلركزك قيزلرى وبنات الاخت
وباجيلركزك قيزلرى وامهاتكم اللاتي ارضعنكم وسيزه سوت ويرن انالركوز

وَاَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرَّضَاعَةِ وسوتدن اولان همشیره لركوز وَاُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ
وقاریلركوزك انالری وَرَبَائِبُكُمُ اللَّاتِی فِی حُجُورِكُمْ وقوجانلركوزده یعنی تربیتكزده
اولان قاریلركوزك قیزلری مِنْ نِسَائِكُمُ اللَّاتِی دَخَلْتُمْ بِهِنَّ اول قاریلردن
كه سیز انلره دخول ایتدكوز یعنی بومز بورا اولان قاریلرك نكاحی اوزركزه حرام
اولدی ودخول ایتدكلكوز قاریلرك قیزلرینه نكاح ایتمكلكوز دخی اوزركزه حرام اولدی
فَاِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ پس اول قاریلره دخولكوز واقع اولمدیسه انجق عقد
نكاح حاصل اولمشیدی فَلَا جُنَاحَ عَلَیْكُمْ اوزركزه كناه اولماز اكر انلری ابولنورسیز
وَحَلَائِلُ اَبْنَائِكُمُ الَّذِینَ مِنْ اَصْلَابِكُمْ دخی ادقه لركوزدن اولان اوغوللركزك
قاریلری اوزركزه حرام اولدی وَاَنْ تَجْمَعُوا بَیْنَ الْاُخْتَیْنِ دخی ایكی باجی اراسنده
نكاحده جمع ایتمك اوزركزه حرام اولدی اِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ مكر اول نكاح كه زماندن
سابقده كیجدی یعنی ایكی باجی اراسنده جمعك تحریمی نازل اولمدن اول واقع
اولان جمع عفو اولندی اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا بی شك كیم حق تعالی چوق مغفرت
ایدیجیدی كه جاهلیه عصرنده بو اشنی ایدنه مغفرت ایتدی رَحِیمًا اسلامده
بو فرمانی یرینه كتورنه غایتله اسركر حضرت ابو سعید الخدری رضی الله عنه نقل
ایتدی كه اوطاس طائفه سن یغما ایتدوكمزده غازیلره خیلی مال حاصل اولدی
وانك جمله سندن برمقدار محصن قاریلر وارایدی انلرله جماع ایتمكدن اجتناب
ایدوب حضرته سوال ایلدك حق تعالی بو ایتی منزل قیلدی وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ
وقاریلردن قوجه سی اولانلر دخی اوزركزه حرام اولدیلر اِلَّا مَا مَلَكَتْ اَیْمَانُكُمْ مكر
اول محصن قاریلركه صاغ اللركوز مالك اولدی یعنی قوجلی اولان قاریلرك
نكاحی سیزه جائز دكلدر الا اول قوجه لی قاریلركه كفاردن یغما ایتدكوز
زیرا انلر سیزه ملك یمین اولمشلر كِتَابَ اللّٰهِ عَلَیْكُمْ حق جل وعلا بو مذكور
اولان اصنافك نكاحنك تحریمنی اوزركزه یازمق یازدی بیلمك كركه
بو اصنافدن ماعدا بر قچ صنفك حرمتی حدیث شریفله ثابت اولمشدر بریسی
بوكه بر قادیه قرنداشی قزیله یا باجسی قزیله نكاحله بر یرده جمع اولنملری
وقلانلرك تفصیلی كتب فقهده مسطوردر وَاُحِلَّ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذٰلِكُمْ وبو
منصوص اولانلرك ماعداسی سیزه حلال قیلندی اَنْ تَبْتَغُوا بِاَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِینَ
غَیْرَ مُسَافِحِینَ تاكه اموالكزله قاریلری ایسته یه سیز اول حالده كیم اول تزوج ایله





تعففا ایدوب زنا ایدیجیلر اولمیه سیز فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ پس شول شیئكه انكله انلردن
استمتاع ایتدكوز یعنی ای كشیلر قاریلردن كه جماعله یا عقد نكاحله انتفاع ایدرسیز
فَآتُوهُنَّ اُجُورَهُنَّ مهرلرین كندولره ویرك زیرا مهر استمتاع مقابله سنده در فَرِیضَةً مفرد
ومعین اولدوغی حالده وَلَا جُنَاحَ عَلَیْكُمْ فِیمَا تَرَاضَیْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِیضَةِ واوزركزه ای
اهل ایمان كناه اولماز اول نسنه ده كه تقدیر اولنان مهردن صكره بربریكوزله
رضا اولشدكوز یعنی مهر تعیین اولندقدن صكره اكر كشی مهر اوزره برشی زیاده ایدرسه
یا قاری مهرندن برمقدار شی هبه ایدرسه اوزرلرینه اندن بركناه مترتب اولماز اِنَّ اللّٰهَ
كَانَ عَلِیمًا بی شك كیم حق تعالی مصالحی كمال اوزره بیلیجیدی حَكِیمًا احكامی محلنده
یعنی وضع ایدیجیدی وَمَنْ لَمْ یَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا وسیزدن هر كیمسه كه زیاده ماله
الی یتشمز اَنْ یَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ تاكه ایمانه كلمش خاتونلری ابولنه فَمِمَّا
مَلَكَتْ اَیْمَانُكُمْ اللركوز مالك اولدوغی قاریلری ابولنسون مِنْ فَتَیَاتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ
ایمانه كلمش جاریه لركوزدن اوله وقلری حالده وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِاِیمَانِكُمْ وایزد جل جلاله
ایمانكوزی داناتردر یعنی ایمان سببیله اراكوزده اولان تفاوتی حق سبحانه وتعالی
بیلور پس سیزه لایق اولان اولدركه ایمانك فضیلتنی ملاحظه ایده سیز
زیرا چوق اولمشدركه بر قرواش ایمان سببیله ایمانسیز خاتوندن یكرك اولدی
بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ بیركوز بیركوزدندر یعنی سیز وقوللركوز متناسب سیزز سیز
جمله كوز حضرت ادم وحوادن حصوله كلمدكوز فَانْكِحُوهُنَّ بِاِذْنِ اَهْلِهِنَّ پس اول قرواشلر
ایه لرینك دستوریله ابولنوك وَآتُوهُنَّ اُجُورَهُنَّ ومهرلرین مالكلری اذنیله كندولره
تسلیم ایدك بِالْمَعْرُوفِ ابو الحمله كه نا اكسك ویره سیز ونه ماطله ایده سیز مُحْصَنَاتٍ
غَیْرَ مُسَافِحَاتٍ قرواشلری نكاح ایدك اول حالده كه ارباب عفت اوله لر اشكارا
زنا ایدیجی اولمیه لر وَلَا مُتَّخِذَاتِ اَخْدَانٍ دخی اول حالده كه كیزلو یاران ایدنمش
اولمیه لر فَاِذَا اُحْصِنَّ پس چون تزوجله محصن قیلنورلر فَاِنْ اَتَیْنَ بِفَاحِشَةٍ اكر بدفعل
ایله كلورلر یعنی زنا ایدرلرسه فَعَلَیْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَی الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ اوزرلرینه در
خاتونلر اوزره معین اولان شیئك یارسی اشكنجه دن یعنی حددن ذٰلِكَ
قرواشلری ابولنمك لِمَنْ خَشِیَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ سیزدن اول كیمسه یه دركه قوت قوزنایه
دوشه اركن قالورسه وَاَنْ تَصْبِرُوا خَیْرٌ لَكُمْ وقرواشلرك ابولنمسندن صبر
ایتمكلكوز سیزه خیرلودر حدیث شریفده كلمشدركه خاتونلر ابولك صلاحیدر قرواشلر

انک هلاکی والله غفور رحیم وتکری تعالی صبر ایتمانک قصورین چوق عفو ایدرتع
قوللرین زیاده اسرکر که قرواشلره ایولنمکه کندولره رخصت ویردی یرید الله لیبین
لکم خدا عز وجل ایستر که سیزه حلال وحرامک احکامنی بیان ایده ویهدیکم سنن
الذین من قبلکم وایستر که سیزدن اسبق اولان کیمسنه لرک یوللرینه سیزی هدایت
ایلیه ویتوب علیکم وایستر که کناهلرکزه مغفرت ایده والله علیم حکیم وحق جل وعلا
مصالحی ایو بیلور هر شیئی کما ینبغی محلنه وضع ایدر والله یرید ان یتوب علیکم
بو جمله تاکید ومبالغه ایچون مکرر اولدی ویرید الذین یتبعون الشهوات ان تمیلوا میلا
عظیما وشول کیمسنه لر که بر اولو صاپمق صاپه سیز یرید الله ان یخفف عنکم ایزد عز
وجل ایستر که سیزدن احکامی یونکل ایده که امم ماضیه اوزره اولان تکالیفی اوزرکزه
مشروع قیلدی وخلق الانسان ضعیفا وادم اوغلی دنیو بلغه ملازم اولدوغی
حالده یارادلدی پس لاجرم احکام اوزرینه سبک قیلندی یا ایها الذین امنوا ای
ایمان کتورن کیمسنه لر لا تاکلوا اموالکم بینکم بالباطل اموالکزی اراکزده غصب
وربا وقمارله ییمک الا ان تکون تجارة عن تراض منکم مکر شروط صحته جامع بیع
وشرا اوله کیم بائع ومشترینک خشنودلکندن صادر اوله کر او سیزه مباحدر
ولا تقتلوا انفسکم ونامعقول ایشلرک ارتکابی سببیله جانلرکزی اولدرمک
ان الله کان بکم رحیما بی شبهه کیم سیزه ای امت محمد تکری تعالی چوق مرحمتلو ایدی
که بنی اسرائیل اوزره اولان تکالیفله سیزی مکلف ایتمدی ومن یفعل ذلک
عدوانا وظلما وهر کیم تعدی وستم جهتندن منهی اولان اموری ایشلر فسوف
نصلیه نارا یقینده انی بر آتشه یعنی دوزخه داخل قیلاورز وکان ذلک علی الله یسیرا
وانک جهنمه داخل اولمسی ایزد عز وجل اوزره بر آسان ایش ایدی ان تجتنبوا کبائر
ما تنهون عنه اکر منع اولدوغکز اشیانک اولو کناهلرندن اجتناب ایدرسیز نکفر
عنکم سیئاتکم او فاق صوچلرکزی سیزدن تجاوز ایدرز وانلری محو ایدرز وندخلکم
مدخلا کریما وسیزی بر شریف مکانه یعنی بهشت جاودانه کیرمش قیلارز بلمک
کرک کیم کناهلردن کبائر قنقی اولدوغنده علما اختلاف ایتمشلر اقرب اقوال
بودر که کبیره شول کناهدر که انی ایشلیان اوزره شارع بر حد تعیین ایتمش اوله یا انی
ایشلیانک حقنده بر صریح وعید وتهدید وارد اولمش اوله ولا تتمنوا ما فضل الله به
بعضکم علی بعض وارزو ایتمک شول شیئی که تکری تعالی انک سببیله بیرکزی اوزره ایلدو

[illegible]



دوندی للرجال نصیب مما اکتسبوا ارکشیلره قزندوقلری شیئک ثوابندن بر بهره وار
وللنساء نصیب مما اکتسبن وقادینلره قزندوقلری نسنه نک اجرندن بر حصه وار
یعنی کیشیلر وقادینلر ایتدوکلری اعمال سببیله کندولره بر اجر حاصل اولور پس اجر جزء
عمل ایله طالب اولک نه حسد وتمنیله واسئلوا الله وتکریدن طلب ایدک من فضله
کندو کرم واحساننندن ان الله کان بکل شیء علیما بی شبهه کیم خدا عز وجل هر نسنه یه
عالمله دانا ایدی ولکل جعلنا موالی وهر مال مقوله سنه معین وارثلر قیلدق مما
ترک الوالدان والاقربون لفظ کله بیانیدر یعنی اول مال متولهسی آتا وآنا ویقین
خصملر بعد الموت یوراقدوقلری مالدر کتوردیلر که سابقنده رسم بویله ایدی که
بر کیمسه بر کیمسه ایله بو وجه اوزره عهد وکفت بغلردی که دشمنم دشمنکدر ودوستم
دوستکدر اوزرکده دیت ویرلمسی لازم کلورسه بن انی ادا ایدرم واوزرمه لازم
کلورسه سن انی ادا ایله وسن بنم میراثمی الورسن وبن سنک میراثکی الورم وبو بله
مقرر اولمشدیکه بو کونه عهد بغلیان کیمسنه ورثه ایله میراثدن السدسن الورلردی
میراثک ایتلری نازل اولدی صحابه کرامک بر نیچه سی سویلدی یا رسول الله ارامزده
بعض کیمسنه لر وار که ارالرنده عهد وکفت واقع اولمشدی حق تعالی انلره هیچ بر حصه
تعیین ایتمدی بو آیت نازل اولدیکه والذین عقدت ایمانکم وشول کیمسنه لر که صاغ
اللرکز کندولریله پیمان بغلدی چون عهد وکفت ایدنلرک اکثری معاهده محلنده
صاغ اللرله دوتشرلر عقد انلره نسبت اولندی والا فی الحقیقه عقدی ایدن ایکی
شخصدر فآتوهم نصیبهم پس اول عهد وکفت ایدنلره حصه لرین که السدسدن عبارتدر ویرک
بو آیت اولوا الارحام ایتیله منسوخ اولدی ان الله کان علی کل شیء شهیدا بی شبهه کیم
حق تعالی هر نسنه اوزره مطلع ایدی قوم دیدلر که سعد بن الربیعک زوجه سی حبیبه
خاتون نشوز ایتدی زوجی حضرت سعد رضی الله عنه انک یوزینه بر طبانجه اوردی
حبیبه پدری ثابت بن قیس شکایت ایتدی اول دخی قیزین الوب حضرتک حضور عزتنه
الوب عرض ایلدی حضرت صلی الله علیه وسلم فرمان ایتدیکه سعددن قصاص الا حبیبه
قصاص المسنه مهیا اولیجق حق جل وعلا بو ایتی نازل ایدوب بیوردی الرجال قوامون
علی النساء کیشیلر قادینلر اوزره تسلط ایدوب دورمشلردر بما فضل الله بعضهم
علی بعض اول نسنه ایله که تکری تعالی بیرلرین بیرلری اوزره ایلرو دوتدی یعنی
تکری تعالی کیشیلری قادینلر اوزره مسئول قیلدی اول سببله که کیشیلری قادینلر

اوزره کمال عقل و علمله و کمال صوم و صلوة ایله و امامت و پیغمبرلکله و بنجه مزایا
ایله تفضیل ایتدی وبما انفقوا من اموالهم و قاریلرک نکاحنده و نفقه‌لرنده
اموالرندن بذل ایتدوکلری شئ سببیله قاریلر اوزره مسلطلر و لدیلر مرویدرکه
قچن بو آیت نازل اولدی حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردی بیز بر شئی ایستدوک
وحق جل وعلا بر شئی ایستدی وحق جل وعلانک ایستدوکی شئی یکرکدر فالصالحات
قانتات پس کوزل عمللو خاتونلر توجه‌لرینک حقی قتنده دورمشلر حافظات
للغیب مشاهد اولمیان نسنه‌یی صاقنیجیلر یعنی توجه‌لرینک غیبتنده نفس
ومالدن حفظی لازم اولان اشیایی حفظ ایدرلر بما حفظ الله تنکری تعم کندولره
صاقلدوغی شئی سببیله یعنی حق تعالی قاریلر ایچون مهر و نفقه‌لری و سائر حقوقی
توجه‌لر اوزره ایجاب ایتدوکی مقابله‌سنده حفظی لازم اولان اشیایی توجه‌لرینه
صاقلرلر واللاتی تخافون نشوزهن و شول قاریلر که عصیانلرین ملاحظه ایدرسیز
فعظوهن انلره پند و نصیحت دیرک واهجروهن فی المضاجع و یتاقلرده انلری
مهجور ایدک یعنی کندولرله بر یورغانده یاتمک واضربوهن و انلری اورک
بعض علما بیوردیکه وعظ انلره اول زمان اولورکه عصیانلری متوقع اوله و هجر انلره
اول وقت اقتضا ایدر که عصیانلری ظاهر اوله و اورمق اول محل مستحسن اولورکه
عصیانلری مکرر اوله فان اطعنکم پس اگر سیزه فرمانبرلک ایدوب خواهشکزه
کوره حرکت ایدرلر فلا تبغوا علیهن سبیلا ایذا قصدیله اوزرلرینه بر یول طلب
ایتمک ان الله کان علیا کبیرا بی شبهه کیم ایزد عز وجل علی الدوام بو جلالله
بزرکلکله متصف ایدی پس اندن حذر ایدوب عورتلرکزه بی سبب ستم ایتمک
وان خفتم شقاق بینهما و اگر کشیله عورت اراسنده خلاف ملاحظه ایدرکوز
فابعثوا حکما من اهله توجه‌نک اقاربندن حکومت ایتمکه بر کیمسه کوندرک وحکما
من اهلها و قادینک اقاربندن دخی داورلک ایتمکه بر کیمسه کوندرک ان یریدا
اصلاحا یوفق الله بینهما اگر اول ایکی حکم زوجینک اصلاح حاللرینه سعی ایدرلر
حق تعالی کشیله عورتک اراسنده توفیق ایدر ان الله کان علیما خبیرا تحقیقا ایزد
جل جلاله زوجینک احوالنه دانا حکمینک مقاصدندن بخبر اگاه ایدی واعبدوا
الله ولا تشرکوا به شیئا و تنکری یه پرستش ایدک و انکا بر نسنه اورتاق قیلمک
وبالوالدین احسانا و پدر و انایه چوق ایولک ایدک وبذی القربی و یقین خصملک



ایدیسی اولانه دخی والیتامی و اوکسیز اولانلره دخی والمساکین و بوقسللره دخی
والجار ذی القربی و یقینلک ایه سی قونشی یه دخی والجار الجنب و اوزاق همسایه‌یه دخی
والصاحب بالجنب و طلب علم کبی کوزل ایشده یولداش اولانه دخی وابن السبیل
و قوناغه دخی وما ملکت ایمانکم و صاغ اللرکوز مالک اولدوغی کیمسنه‌لره یعنی
دست تصرفکزده اولان قوللره و قرواشلره دخی ایولک ایدک ان الله لا یحب من کان
مختالا فخورا بی شبهه کیم خدا عز وجل سیومز اول کیمسنه‌یی که مذکور اولان اصنافک
اشنالکلرندن استنکاف ایدوب انلره اوزره نازنده لک ایدردی الذین یبخلون
خلعت مدحله انلرک ملبوس شول کیمسه‌لرک که اموالرین طریق حقده انفاق
ایتمکدن امساک ایدرلر ویأمرون الناس بالبخل و خلقه دخی امساک ایتمکه امر
ایدرلر ویکتمون ما آتیهم الله من فضله و تنکری تعالی نعمتندن کندولره ویردوکی
نسنه‌یی صاقلرلر واعتدنا للکافرین عذابا مهینا و یهود طائفه بیچون برخوار ایدیجی
اشکنجه اماده قیلدق بو آیت یهودک بر طائفه سی حقنده نازل اولدی قچن انصاردن جماعته
نصیحت طریقیله دیرلردی اموالکزی انفاق ایتمک زیرا بو فقیرلکدن اوزرکزه قورقرز
والذین ینفقون اموالهم رئاء الناس دخی جهنم اشکنجه سین اماده قیلدق شول
کیمسه‌لره که خلقه ریا ایتمک ایچون اموالرین بذل ایدرلر ولا یؤمنون بالله ولا بالیوم
الآخر و نه تنکری نک وحدانیتنه و نه دوزخ‌ک اولمسنه تصدیق ایدرلر و انلرک مکروه
ساکن اولان شیطانلردر که حضرتک عدا و تنده لشکر جمعی ایچون اموالرین تبذیر ایدرلردی
ومن یکن الشیطان له قرینا و هر کیم که ابلیس انکا یار دمساز اولور کوزل اعمالدن
دور اولور فساء قرینا که ابلیس شقی غایتله یمان دمسازدر وماذا علیهم لو
آمنوا بالله والیوم الآخر و کفار اوزره قنغی شئی مترتب اولوردی اگر تنکرینک وحدانیتنه
و دوزخ‌ک وقوعنه ایمان کتورسیدیلر وانفقوا مما رزقهم الله و ایزد جل وعلا
کندولره ویردوکی شیئدن یولنده صرف ایتسیدیلر وکان الله بهم علیما و حق تبارک
و تعالی انلرک احوال و افعالنه دانا ایدی پس انلرک سزالرین ویرور ان الله لا یظلم
مثقال ذرة بی شک کیم تنکری تعالی بر کوچک قرینجه‌نک وزنی قدر ستم ایتمز
وان تک حسنة یضاعفها و اگر اول مثقال ذره دکلو ایش بر کوزل ایش ایدیسه
انی قات قات ایدر ویؤت من لدنه اجرا عظیما و فضل و رحمتیله مستحق اولان
جزاده نصیبکه کندو قتندن بی اندازه احسان ایدر فکیف اذا جئنا من کل امة بشهید

پس کفارک حالی نیجه اولورفنی هر کچمش امتدن بر کواه کتوررز واول هر امتک پیغمبریدر
وجئنا بك علی هؤلاء شهیدا وسنی بو پیغمبرلر اوزرینه کواه کتوررز که انلرک صدق
مقالنه شهادت ایده سن یومئذ یود الذین کفروا وعصوا الرسول اول کون که انبیانک
شهادتی ایچنده واقع اولور کفر ایدنلر و پیغمبره مطیع اولمیانلر آرزو ایدرلر که لو تسوی
بهم الارض زمین کندولرله راست قیلنه یعنی میتلر کبی دفن اولنه لریاخود تراب
اولمقدن کنایت اولنه که حق تعالی بیوردی ویقول الکافر یا لیتنی کنت ترابا والحاصل
شدت هول وحسابدن معدوم اولملرینی تمنی ایدرلر ولا یکتمون الله حدیثا
وقدرتلری اولمازکه تکریدن بر سوز صاقلیه لر زیرا اعضالری انلرک اوزلرینه شهادت
ایدر یا ایها الذین امنوا ای ایمانه کلان کیمسه لر لا تقربوا الصلوة وانتم سکاری
نمازه یقلشمک سرخوش اولدیغکز حالده حتی تعلموا ما تقولون اول وقته دک
که آیتلنوب نمازده قرائت ایده کوز نسنه یی بیله سیز ولا جنبا دخی جنابتله اولدیغکزده
نمازه یقلشمک الا عابری سبیل مکر یولده کیدیجیلر اوله سیز یعنی هر وقتده
جنبا لکن نمازه یقلشمک مکر اول وقتده که مسافر اولوب یانکوزده صو بولنمیه کیم
اول محلده تیمم ایدوب نماز قیلاسکوز جائزدر اما غیر وقتده جائز دکلدر حتی تغتسلوا
یقنمق سیزدن واقع اولنجه بو امام شافعی قتنده در اما امام اعظم قتنده
هر محلده که عذر بولنور تیمم جنابتی دفع ایدر وان کنتم مرضی واکر خسته لر اولور سیز
که قورقرسیز صویک استعمالندن سیزه ضرر ایریشه او علی سفر یاخود یول اوزره
اولسه کوزکه ایچنده صو بولنمیه او جاء احد منکم من الغائط یا سیزدن بر کیمسه
خلادن کلوب احد السبیلیندن انده کنده ون بر نسنه چیقمسیله حدث ایتمش
اولسه او لامستم النساء یا قاریلره مباشره فاحشه ایتمش اولسه کوزکه ایکی
فرج ملاقات ایدوب آلت منتشر اوله فلم تجدوا ماء بو احوالدن صکره صو بولمز
کوز فتیمموا صعیدا طیبا یر یوزندن بر پاک نسنه قصد ایدک فامسحوا
بوجوهکم وایدیکم پس ایاکوز ایله یر یوزینه اوروب یوزلرکزی واللرکزی
درسکلره دک سلک ان الله کان عفوا غفورا بی شبهه کیم خدا جل وعلا همیشه
بو ایکی صفتله متصف ایدی که ایشی سیزه بویله قولای ایدوب سیزه رخصت ویردی
الم تر الی الذین اوتوا نصیبا من الکتاب بیغمبر میسن شول کیمسه لره که توراتک
معرفتندن بر بهره کندولره ویرلدی یشترون الضلالة که اهلکی صاتون آلورلر



یعنی هدایتی ضلالته تبدیل ایدرلر ویریدون ان تضلوا السبیل وایسترلرکه سیز
ای اهل ایمان دوغرو یولی ایزه سیز والله اعلم باعدائکم وحق سبحانه وتعالی
دشمنلرکزی سیزدن ایو بیلور وکفی بالله ولیا وامورکزه تمشیت ویروب
احوالکزه متولی اولمغه تکری تعالی کافیدر وکفی بالله نصیرا ودشمنلرکز اوزره
سیزه یاردم ایتمکه تکری تعالی بسدر من الذین هادوا دین یهودیله تدین ایدنلردن
برکروه یحرفون الکلم عن مواضعه سوزی یرلرندن تغییر ایدرلر یعنی توراتده ثابت
اولان محمد المصطفانک نعتنی صاقلرلر ویقولون سمعنا ودیرلر سوزکی ایشتدک
وعصینا وفرمانکه مطیع اولمدق واسمع غیر مسمع دخی دیرلر ایشتدرلمش اولمدیغک
حالده ایشت بو سوزده ذم ومدح محتملدر ذم اولدیغی معناسی بو اولور که کوزل
سوز ایشتدرلمش اولمدیغک حالده ایشت ومدح اولدیغی محل معناسی بو اولور
که یمان سوز ایشتدرلمش اولمدیغک حالده ایشت وراعنا دخی دیرلر بیزه مهلت
ویر تا که کلامکی فهم ایده لم بو سوزده دخی مدح وذم محتملدر وجه مدح مذکور اولاندر
ووجه ذم بو که بو سوز لغت عبرانیده شتم معناسنه ادا ایدر لیا بالسنتهم وطعنا
فی الدین دیللرین بوروب وکلری محلده دین اسلامه طعن ایده کلرندن اول سوزلری
دیرلر یعنی بو باطل مقصدلر ایچون بو مبهم سوزلری استعمال ایدرلر ولو انهم قالوا
سمعنا واطعنا واکر انلر دیسه یدی سوزکی ایشتدک وفرمانکه منقاد اولدق
واسمع وسوزمزی دکله وانظرنا وبیزم حالمزه بق لکان خیرا لهم واقوم البته بو
کلام مزبور اولان ناشایسته کلامدن کندولره یکراک وزیاده دوغرلق ایدی
ولکن لعنهم الله بکفرهم ولیکن ایمانسزلکلری سببیله حق تعالی کندولرین رحمتندن
دور قیلدی فلا یؤمنون الا قلیلا پس بونلر حقه تصدیق ایتمزلر الا آز یعنی
بر ایمان کتوررلرکه او معتد به ومعتبر دکلدر یا ایها الذین اوتوا الکتاب
ای شول کیمسه لرکه توراة کندولره ویرلدی امنوا بما نزلنا ایندردکمز نسنه یه
یعنی قرآنه ایمان کتورک مصدقا لما معکم سزکله اولان کتابه تصدیق ایدیجی
اولدیغی حالده یعنی اصول دینده قرآن توراته موافقدر پس اکا ایمان کتورکن
من قبل ان نطمس وجوها فنردها علی ادبارها اول وقتدن اسبق که یوزلرده اولان
آثار محاسنی محو ایدوب انکسه لرینک هیئتی اوزره دوندررز او نلعنهم کما لعنا
اصحاب السبت یاخود کندولرینی رحمتمزدن دور قیلالوز نتکه شنبه اهلرینی رحمتمزدن دور

قيلدق كه كندولرين مسخ ايدوب ميمون تلغنده ايدك وكان امر الله مفعولا وتنكرنيك
فرمانى اولنمليدى يعنى ايمانه كلمزسه كوز موعود اولدوغكز شى لامحالة واقع اولور
ان الله لا يغفر ان يشرك به بى شبهه كيم خداى عز وجل غفران ايتمز بونى كه عبادندن
كندويه اورتاق قيلنه زيرا اوبر كناهدر كيم عفوى قبول ايتمز ويغفر ما دون ذلك لمن
يشاء وشركدن اوزكه كناهى ايستدوكى كيمسنه يه غفران ايدر ومن يشرك بالله
وهر كيم تكرييه اورتاق قيلار فقد افترى اثما عظيما بلاشك كيم بر اولو كناه ارتكاب
ايدى كتورديلر كه يهود طائفه سندن بر قاچ كيمسنه اطفالرين حضرتك حضورنه
كتوروب ديديلر يا رسول الله بو اوشاقلرك هيچ كناهى اولورمى حضرت صلى الله
عليه وسلم بيوردى بونلرك اوستنه هنوز كناه يازلمدى پس ديديلر خدايه قسم كه
بز بونلر كبى بى كناهز بزلر كوندزك كناهلرى كيجه بزدن محو اولور وكيجه نك
كناهى كوندز حق تعالى بونلرك سوزنى بو آيتله رد ايدوب بيوردى الم تر الى
الذين يزكون انفسهم بقمزميسن شول كيمسنه لره كه كناهدن جانلرين پاك
دوتولر بل الله يزكى من يشاء ديدوكلرى سوز يرنده دكلدر بلكه حق تعالى ايستدوكى
پاك قيلار ولا يظلمون فتيلا واول كروه عذاب خصوصنده خرما دانه سنى
اراسنده اولان رشته قدر ستم اولنمزلر جزالرى عدل ايله كورلور انظر كيف يفترون
على الله الكذب بق نيجه يهود طائفه سى تكرى تعالى اوزرينه يلان پيدا ايدرلر كه
ديرلر كوندزك كناهى كيجه بزدن محو اولور وكيجه نك كناهى كوندز وكفى به اثما
مبينا وبو يلان سائر كناهلرى اراسندن بر آشكارا كناه اولمغه بسدر كتورديلر
كه يهود طائفه سندن حيى بن اخطب وكعب بن الاشرف بر جمعله مكه يه كيتديلر كه
قريشله بو منوال اوزره عهد وكفت ايدهلركيم محمد المصطفى ايله جنك ايدهلر قچن اول
مكانه وصوللرى اولدى مطلبلرين دونسا قريشه عرض ايتديلر انلر كندولره ديديلر
سز اهل كتابسز ومحمد المصطفى دخى كتاب صاحبيدر محمدلدركه اكا رجوع ايدرسز
سوزكوزده صادق ايسه كوز بتلريمزه سجده ايدك تا كه سوزكزه اعتماد ايدهلم بلكه
نوقف بتلره سجده ايتديلر بعده كعب قريشه ديدى سزدن اوتوز نفر وبزدن
اوتوز شخص كلسون كعبه نك ديوارنه سينه لرين ياپشدروب محمدك جنكنه عهد
وكفت ايدهلم سوزين قبول ايدوب اول ايشى ايتديلر صكره ابو سفيان انلردن
سؤال ايدوب ديدى بز برامى قومز وسز اهل كتاب سز ابا واجدادمزك





ايبنى حقدر ياخود محمدك دينى انلر جواب ويروب ديديلر آيينكوز حقدر وسز دوغرو يول
اوزرهسز پس حق تعالى بو واقعه دن خبر ايدوب بيوردى الم تر الى الذين اوتوا
نصيبا من الكتاب بقمزميسن شول كيمسنه لره كه توريتدن بر بهره ويرلديلر
يؤمنون بالجبت والطاغوت تكريدن اوزكه معبود اولانه وباطل شيئه تصديق
ايدرلر ويقولون للذين كفروا وكفر ايدن كروهدن اوترى ديرلر هؤلاء اهدى من
الذين امنوا سبيلا بونلر يعنى كفار قريش دوغرو يول بولمق جهتندن ايمان كتورنلردن
يكدرلر اولئك الذين لعنهم الله اول متعصب ومتعنت كروه شول كيمسنه لردر كه
تكرى تعالى كندولرين رحمتندن دور قيلدى ومن يلعن الله وهر كيمسنه يى كه تكرى
تعالى رحمتندن دور قيلار فلن تجد له نصيرا هرگز اكا يارديجى بولمزسن كه اندن
عذابى دفع ايده ام لهم نصيب من الملك ياخود يهوده پادشاهلكدن بر بهره مى
وار استفهام بونده انكار ايچوندر يعنى انلره اندن نصيب يوقدر يهود طائفه
سنك زعمى فاسدى بو ايديكه ملك ونبوت مستحق كندولردر غيرى كيمسنه يه لائق
دكلدر وبو سببدن عربدن مرسل اولان پيغمبره متابعت ايتمزلردى پس حق تعالى
بو زعم فاسدلرين رد ايتديكه ملكدن انلره بهره يوقدر وعلى سبيل الفرض اولمش
اولسيدى فاذا لا يؤتون الناس نقيرا خرما دانه سنك ارقه سنده اولان
چقور قدر بر شيئى خلقه ويرمزلردى ام يحسدون الناس على ما آتاهم الله من فضله
بلكه يهود طائفه سى پيغمبره واصحابنه حسد ايدرلر اول نسنه اوزره يعنى نبوت
وكتاب اوزره كه ايزد جل وعلا انلره فضل وكرمندن ويردى فقد آتينا آل ابراهيم
پس بى شبهه كيم حضرت ابراهيمك اولادينه يعنى حضرت موسى وعيسى وداوده ويردك
الكتاب كتاب سماوى مقوله سن يعنى توراة وانجيل وزبورى والحكمة وحلال
وحرامك معرفتنى وآتيناهم ملكا عظيما دخى آل ابراهيمه اولو پادشاهلك ويردك
نته كه حضرت يوسفه وداوده وسليمانه ويرلدى پس محمد المصطفايه واصحابنه انلر
كبى ويرسه استبعاد اولنمامق كرك فمنهم من امن به پس يهود طائفه سندن بر
بلوك واركه ابراهيمك شاننده مذكور اولان سوزه ايمان كتوردى ومنهم من صد
عنه وانلردن بر بلوك واركه اندن اعراض ايتدى وكفى بجهنم سعيرا وكفارك
تعذيبچون بر علولى آتش دوزخ بسدر ان الذين كفروا باياتنا تحقيقا كه وحدانيتمز
دلائلنه كفر ايدن كيمسنه لر سوف نصليهم نارا يعنى انلرى بر آتشه داخل قيلارز

كلما نضجت جلودهم هر كاه كه دريلرى پشر بدلناهم جلودا غيرها انلودن اوزكه دريلر
انلره دكشتردز ليذوقوا العذاب تاكه اشكنجه نك چاشنى سن الهلر ان الله كان عزيزا
بى شبهه كيم حق تعالى على الدوام هر نسنه اوزره غلبه ايله متصف ايدى بر كيمسه كندوينى
كنارلك تعذيبندن منع ايتمز حكيما هر شيئك حقيقتنى كما ينبغى بيلمك ايله موصوف
ايدى كه حكمتنك اقتضاسنه كوره ايشى ايشلر والذين امنوا وعملوا الصالحات وشول
كيمسه لركه ايمانه كلوب كوزل عمل ايشلديلر سندخلهم جنات تجرى من تحتها
الانهار يقينده انلرى بر باغلره داخل قيلارز كه انلرك اشجارى التندن ايرمقلر
اقر خالدين فيها ابدا اول حالده كيم ايچنده منقطع اولميان مدتده اقامتى على الدوام
تقدير ايتمش لرهم فيها ازواج مطهرة انلره اول باغلر ايچنده كدورتدن پاك
قيلنمش خاتونلر وار وندخلهم ظلا ظليلا وانلرى داخل قيلارز بر پاينده كولكه
كه انى افتاب زائل قيلماز يعنى انلرى داخل قيلارز بر مكانه كه ايچنده كمال راحت
وار چونكه عربستان بر حرارتلى مملكتدر وآنده قالن كولكه دن ايو بر شى يوقدر كمال
راحت وارام ظل ظليل ايله تعبير اولندى ان الله يأمركم ان تؤدوا الامانات
الى اهلها تحقيقا كه حق جل وعلا سيزه فرمان ايدركيم امانتلرى اربابنه تسليم
ايده سيز بو آيت اكرچه بيت شريفك كليد دارى شاننده نازل اولدى لكن حكمى
هر امانته شاملدر كتورديلركه چونكه حضرت صلى الله عليه وسلم مكه مكرمه يى
فتح ايلدى كعبه نك مفتاحى عثمان بن طلحه دن طلب ايدوب عثمان ويرمه سندن
امتناع ايلدى حضرت على المرتضى رضى الله عنه مربودك الني بوروب اخترى
كندوسندن الوب كعبه نك قاپوسن اچدى اداء ما لزم ايتدوكلرندن صكره
حضرت محمد المختارك عمسى حضرت عباس رضى الله عنه سويلدى يا رسول الله
نته كه زمزمك سقالكنى بكا احسان ايلدك بيت شريفك كليد دارلكن دخى بكا
ارزان قيل اولدم حق جل وعلا بو ايتى منزل قيلدى پس پرودكائنات عثمان بن طلحه يى
چاغروب مفتاحى كندويه ويروب بيوردى خذوها يا بنى طلحة خالدة تالدة
لا ينزعها منكم الا ظالم و بو آيت عثمانك ايمانه سبب اولدى واذا حكمتم بين
الناس ان تحكموا بالعدل دخى سيزه فرمان ايدر چونكه خلق اراسنده حكومت ايدرسيز
جور سيز حكومت ايده سيز ان الله نعما يعظكم به بى شبهه كيم ايزد جل وعلا شول شيئى
كه سيزه انكله پند ويرر كوزل نسنه در ان الله كان سميعا بصيرا تحقيقا كيم خدا



عز وجل سوزلريكزى ايشيدجى افعاللريكزى كوريجيدر يا ايها الذين امنوا اى ايمانه كلان
كيمسه لر اطيعوا الله واطيعوا الرسول خدانك فرماننه مطيع اولك و پيغمبرك سوزنه
انقياد ايدك واولى الامر منكم دخى سيزدن فرمان اصحابى اولانلره مطيع اولك
اولى الامردن مراد حضرتك زمان سعادتلرنده اولان سردارلردر و اندن صكره
اولان امرا و وكيللرى و قضاة و امراء لشكر انلره مندرجدرلر بعضيلر كيم حق تعم اول
امرايه عدل ايله حكومت ايتمكى فرمان ايلدى اندن صكره سائر خلقى اطاعتلرينه مأمور
قيلدى تا معلوم اوله كيم حكام معقوله در مادام كه حقه تابعدرلر اطاعتلرى هر كيمسه
اوستنه فرضدر فان تنازعتم فى شئ پس اكر بر نسنه ده خصومتكز واقع اولورسه
فردوه الى الله والرسول انى خدانك كتابنه و پيغمبرك حال حياتنده و وفاتندن
صكره سنتنه راجع قيلك كيم انلر انك حقيقتنى سيزه بيان ايدرلر ان كنتم
تؤمنون بالله واليوم الاخر اكر تنكرينك وحدانيتنه و روز جزانك اولمسنه ايمان
كتورمش ايسكز ذلك تنكرينك كتابنه و پيغمبرك قولنه رجوع ايتمك خير واحسن
تأويلا سيزه ييكركدر و عاقبت جهتندن غايتله ايودر كتورديلركه بر يهودى بر منافقله
خصومتى واقع اولوب بحسب الاقتضا مرافعه اولمق ايستديلر يهودى سيد الانام
حكمنه خصمنى دعوت ايلدى منافق كعب بن الاشرف يهودينك حكمنه انى دعوت
ايلدى بعده محكمه عليه نبويه يه مرافعه يه چيقديلر حضرت صلى الله عليه وسلم
شرعك مقتضاسنه كوره يهودى يه حكم ايلدى منافق اول حكمه راضى اولميوب
خصمنه سويلديكه حضرت عمرى ارامزده حكم قيله لم پس حضرت عمرك حضورينه كلديلر
يهودى ديدى يا ابن الخطاب بو آدمله بنم بر خصومتم وار ايدى حضرتك حضورينه
چيقدك حضرت بكا حكم ايلدى بو اول حكمه راضى اولميوب سنك حكمكى ايستدى
حضرت عمر رضى الله عنه منافقه ايتديكه يهودينك سوزى واقعه مطابقميدر
سويلدى بلى سوزى درستدر پس حضرت عمر رضى الله عنه بوده يكه مكانكزده
دورك بن سزه كلنجه همان خانه سنه واروب قليجنى قوشانوب كلدى منافقك
كله سن محلندن زائل قيلوب بيوردى پيغمبرك حكومتنه راضى اولميانه بويله حكم
ايدرم و اول كوندن حضرت عمر رضى الله عنه فاروق ايله تلقب اولندى بعده حق
سبحانه وتعالى بو آيتى منزل ايدوب بيوردى الم تر الى الذين يزعمون باقمزميسن
شول كيمسه لره كه كمان ايدرلر كيم انهم امنوا بما انزل اليك وما انزل من قبلك

علی التحقیق کندولر سکا ایندرلن کتابه و سندن اسبق ایندرلن کتاب مقوله سنه ایمان
کتوردیلر یریدون ان یتحاکموا الی الطاغوت ایسترلرکه باطل ایله حکومت ایدنه یعنی
کعب بن الاشرفک قتنه مرافعه یه چیقه لر وقد امروا ان یکفروا به و حال بوکه اکا کفر
ایتمکه امر اولندیلر ویرید الشیطان ان یضلهم ضلالا بعیدا و ابلیس ایستر کیم
انلری براوزاق ازغونلق ازدره واذا قیل لهم تعالوا الی ما انزل الله والی
الرسول وقچن کندولره دینلور تنکری تعالی کتابنه ایندردوکی حکمه و پیغمبرک
حکمنه کلک رایت المنافقین یصدون عنک صدودا اهل نفاقی کوردورسن
سنک حکمکدن دونمک دوزلر فکیف اذا اصابتهم مصیبة بما قدمت ایدیهم
پس حاللری نیجه اولور اولدم کرا ایندوکلری اشیا سببیله کندولره بر عقوبت
دکنه که حضرت فاروق بولداشلرینک بوینی اوردی ثم جاؤک صکره سکا
کلورلر یحلفون بالله ان اردنا الا احسانا تنکری یه آند ایچرلر که سنک حکمکدن
بز عدول ایدوب ایستمدک الا ایولک وتوفیقا وایکی خصمک اراسنده صلح
اولمق اولئک اول کروه که یمینلرنده کاذبدرلر الذین یعلم الله ما فی قلوبهم
شول کیمسه لرکه تنکری تعالی بیلور نفاقدن کوکللرنده اولان شیئی پس رازی
صاقلمق ویلان اندا ایچمک کندولرین عقابدن قورترمز فاعرض عنهم پس انلردن
یوز دوندر وعظهم وانلره پند و نصیحت ویر وقل لهم فی انفسهم قولا
بلیغا وانلره ناپاک اولان نفسلری شاننده موثر سوز سویله وما ارسلنا
من رسول الا لیطاع باذن الله وهیچ بر پیغمبر کوندرمدک الا که تنکرینک امریله
فرمانی مقبول اوله ولو انهم اذ ظلموا انفسهم جاؤک فاستغفروا الله
و بی شبهه انلر جانلرینه ستم ایتدوکلری دمده سکا کلوب تنکریدن مغفرت
طلب ایتسیدیلر واستغفر لهم الرسول وانلره رسول اکرم غفران طلب ایتسیدی
لوجدوا الله توابا رحیما البته تنکری تعالایی بولورلردی کنهکارلرک توبه سین
غایتله قبول ایدیجی اکا طالب اولانه زیاده اسیرکیجی فلا وربک لا یؤمنون حتی
یحکموک فیما شجر بینهم پس پروردکارکه قسم کیم ایمانه کلمزلر سنی حکم قلمینجه
ارالرنده واقع اولان اختلافده ثم لا یجدوا فی انفسهم حرجا مما قضیت
صکره ایتدوکک حکمدن جانلرنده بر دارلق بولمیه لر ویسلموا تسلیما و ظاهرده
و باطنده درست منقاد اوله لر ولو انا کتبنا علیهم وعلی التحقیق بز ایمانه

ادعا ایدنلر



شتیل

ادعا ایدنلر اوزره یازمش اولسیدق ان اقتلوا انفسکم جانلرکزی اولدرک او اخرجوا
من دیارکم یا وطنلرکزدن چیقک ما فعلوه الا قلیل منهم اول مدعیلر انی ایشلمزلردی
مکر انلردن آز کیمسه لر ولو انهم فعلوا ما یوعظون به وتحقیقا انلر نصیحت اولندقلری
عملی ایتسیدیلر لکان خیرا لهم بی شبهه کندولره ییکرک اولوردی واشد تثبیتا
و ایمانلک تحقیق و تصدیقی اوزره کندولره زیاده ثباته باعث اولوردی واذا لآتیناهم
من لدنا اجرا عظیما واکر ایمان اوزره ثابت اولسیدیلر البته انلره قتمزدن بر اولو
ثواب و احسان ایدردک ولهدیناهم صراطا مستقیما وعلی التحقیق انلره بر دوغرو
یول کوستردک کوردیلرکه سرور کائناتک عتقاسندن اولان حضرت ثوبان رضی الله
عنه بر کون رنکی متغیر زار و زبون حضرتک حضور عزتنه کلدی حضرت صلی الله علیه وسلم
اندن استفسار ایتدیکه ای ثوبان نه کونه درده کرفتار اولمشسن که رنکک بویله
متغیر اولدی ثوبان ایتدی یا رسول الله بنم حالم بو کونه درکه بر لحظه مبارک جمالکی مشاهده
ایتمدوکمی بن اخی دنده کاینا لکمدن عدا ایتمم

بیت

∴ بی نوای آرام جان زندکانی مشکلست ∴ بی تماشای جمالت شادمانی مشکلست ∴

حالا اول اندیشه یه دوشمشم که اخرتده بنم حالم ایکیدن خالی دکل یا اهل جنتدن
اولورم یا جهنمیلردن م سندن پس اهل جهنمدن اولورسم جمالکک مشاهده سندن
بالکلیه محروم اولمغم مقرردر و اکر ارباب نعیمدن قیلنورم انده دخی دیدار شریفکه نظر
ایتمکدن دور اولورم زیرا قتمده محققدرکیم سنک مکانک فردوس اعلاده در و بنم محلم
معلوممدر حق تعالی بو آیت کریمه یی منزل ایدوب بیوردی ومن یطع الله والرسول وهر کیم
خدایه و رسوله فرمانبر اولور فاولئک اول فرمانبر کروه مع الذین انعم الله علیهم بهشت
جاودانده تنکری تعالی اوزرلرینه انعام ایتدوکی کیمسه لر اولور من النبیین والصدیقین
والشهداء والصالحین موصوله بیاندر یعنی اوزرلرینه انعام اولنان کیمسه لر مزبور اولان
کروهلردر وحسن اولئک رفیقا و بو کروهلر نه کوزل یولداشلردر ذلک الفضل
من الله اول کروهلره اولمق تنکریدن صدور ایتمش بر زیاده عطادر وکفی بالله علیما
و بسدر اوزد جل جلاله مقاصد و نیتلری بیلیجی یا ایها الذین امنوا ای ایمانه کلان
کیمسه لر خذوا حذرکم اکاه اولوب دشمنلر ایچون مستعد اولک فانفروا ثبات
پس دشمنک جنکنه بلوک بلوک چیقک او انفروا جمیعا یاخود بیغلمش اولدیغکوز
حالده دشمنک قتالنه چیقک وان منکم لمن لیبطئن وتحقیقا سیزدن بر کیمسه وارکه

غزایه کیتمکدن اغرلنوب تخلف ایدر خطاب حضرت پیغمبرك لشکرینه در و تخلف ایدندن
مراد ابن ابی منافق و یولداشلری فان اصابتکم مصیبة پس اکر سیزه قتل و هزیمت
کبی بر ایش دکر قال قد انعم الله علی اذ لم اکن معهم شهیدا سویلر تحقیق تنکری تعالی
اوزریمه انعام ایتدی که انلرله حاضر اولمدم ولئن اصابکم فضل من الله و بی شبهه
اکر سیزه خدانك کرمندن بر احسان دکر لیقولن کان لم تکن بینکم و بینه مودة
البته سویلر اول حالده که کویا اراکزده وارا سنده بر محبت یوق ایدی یا لیتنی کنت
معهم فافوز فوزا عظیما ای کاشکی بن انلرله بولنسیدم تا که بر اولو فیروزلکه نائل
اولوردم یعنی انلرله اولسیدم مال غنیمتدن بکا بر خیلی شئ حاصل اولوردی فلیقاتل
فی سبیل الله الذین یشرون الحیوة الدنیا بالآخرة پس تنکری یولنده جهاد ایتسون
شول کیمسه لر که بقی صاغلغی اوبر جهانك نعیمنه تبدیل ایدرلر ومن یقاتل فی سبیل
الله فیقتل او یغلب و هر کیم خدانك یولنده جنك ایدوب در عقب شهید اولور
یا غالب کلور فسوف نؤتیه اجرا عظیما بی شبهه کیم اکا بر اولو ثواب احسان ایدرز
وما لکم لا تقاتلون فی سبیل الله و سیزه نه اولدی ای اهل اسلام که تنکرینك یولنده
جهاد ایتمزسیز والمستضعفین و زبونلرك یولنده دخی زبونلر بر جماعتدرلر که
مکهٔ مکرمه ده کفارك النده کرفتار ایدیلر من الرجال والنساء والولدان کشیلردن
و قاریلردن و اوشاقلردن الذین یقولون ربنا اخرجنا من هذه القریة الظالم
اهلها موصولك صله سیله مستضعفینك صفتیدر یعنی مستضعفین شول کیمسه
لرکه دیرلر ای پروردکارمز اهلی ستمکار اولان کویدن بیزی چیقر ندر واجعل
لنا من لدنك ولیا و بیزه سنك طرفکدن بر دوست قیل که احوالمزه تمشیت ویره
واجعل لنا من لدنك نصیرا و بیزه سنك سمتکدن بر یاردمجی قیل که دشمنلر اوزره
بیزه مدد ایلیه الذین امنوا یقاتلون فی سبیل الله شول کیمسه لر که ایمان کلدیلر خدانك
یولنده جنك ایدرلر والذین کفروا یقاتلون فی سبیل الطاغوت و شول کیمسه لرکه
کفر ایتدیلر شیطانك یولنده جنك ایدرلر فقاتلوا اولیاء الشیطان پس شیطانك
دوستلریله جنك ایدك ان کید الشیطان کان ضعیفا بی شبهه کیم شیطانك
حیله سی بر زبون و سست حیله ایدی الم تر الی الذین قیل لهم کفوا ایدیکم بعض مفسر
شول کیمسه لر که کندولره دینلدی جنکدن اللرکزی کوتاه ایدك واقیموا الصلوة
واتوا الزکوة و نمازی قیلك و زکوة ویرك فلما کتب علیهم القتال پس اول وقت





اوزرلرینه جنك ایتمك یازلدی یعنی واجب اولدی اذا فریق منهم یخشون الناس
کخشیة الله همان انلردن بر بلوك بولندی که تنکریدن خوف ایتدکلری کبی
خلقدن خوف ایدرلر او اشد خشیة بل که بر قورقمق که تنکریدن چکدوکلری
قورقودن زیاده در وقالوا ربنا و دیدیلر ای پروردکارمز لم کتبت علینا القتال
نیچون اوزریمزه جنك ایتمسین یازدك لولا اخرتنا الی اجل قریب بیزی بر یقین
مدته تاخیر ایتسیدك بو سوزلر اهل نفاقدن صادر اولدیسه عجب دکلدر و اکر
انی اهل ایمان سویلدیلر اقتضاء بشریت حسبیله انلردن صادر اولدی و احتمال
وار که بو سوزلری خاطرلرنده تصور ایتدیلر عالم السر والخفیات انی تظاهر قیلدی
قل متاع الدنیا قلیل سویله یا محمد بو جهانك منفعتی بر آز نسنه در والآخرة خیر
لمن اتقی و اوبر جهان پرهیزکار اولانه یکرکدر ولا تظلمون فتیلا و خرما دانه
سنده اولان رشته قدر ستم کورمش بیلمازسیز اینما تکونوا یدرککم الموت
نتقی مکانده اولسه کز اولم سیزی بولور ولو کنتم فی بروج مشیدة و اکر بو کسك
قالدرلمش کوشکلرده اولورسیز وان تصبهم حسنة یقولوا هذه من عند الله
و اکر کندولره وافر نعمت کبی بر بولك حاصل اولور دیرلر بو تنکرینك قتندندر
وان تصبهم سیئة یقولوا هذه من عندك و اکر کندولره قحط و هزیمت کبی بر
یمانلق دکسه دیرلر بو سنك قتکدندر قل کل من عند الله سویله نمو و نعمت
و غنیمت و قحط و هزیمت تنکرینك قتندندر فما لهؤلاء القوم لا یکادون یفقهون
حدیثا پس بو کروهه نه اولدیکم سوزك معنی بیلمزلر شنه که بهائم معقوله سی هیچ بر
فهم ایتمزلر ما اصابك من حسنة فمن الله سکا ای ادم اوغلی نعمت مقوله
سندن هر نه دکدی خدانك محض کرمندندر وما اصابك من سیئة فمن نفسك
و سکا یمانلق قسمندن هر نه دکدی کندو نفسکدندر زیرا اکا سبب اولان کندو سوءدر
بو کلام قل کل من عند الله کلامنه منافی دکلدر زیرا قمو اشیا ایجاد جهتندن تنکریدن
صادر اولدی انجق حسنه محض لطفندن احساندر و امتحاندر و سیئه انسانك یمان
عملنه مجازات و انتقامدر وارسلناك للناس رسولا و سنی خلق ایچون احکامی تبلیغ
ایدیجی اولدیغك حالده کوندردك وکفی بالله شهیدا و بسدر تنکری تعالی درست
شاهد نبی مرسل اولدیغنه مرویدر که حضرت صلی الله علیه و سلم بیوردی هر کیم بنی سیور
تنکریی سیومش اولدی و هر کیم بکا مطیع اولدی تنکریه اطاعت ایتمش اولدی منافقلر

بو کلامی ایشیدیجک دیدیلر محمد شرکه مخالطه ایتدی و حال بو که خلقی اندن نهی ایدر بو
ایستر که خلق کندوبی اله ایدینهلر نته که نصاری حضرت عیسایی اله ایدندیلر حق جل
وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی من یطع الرسول فقد اطاع الله هر کیم پیغمبرک
فرمانین قبول ایدر بلا شک تکری نک فرمانن قبول ایتمش اولدی ومن تولی وهر کیم
فرمانکدن اعراض ایدرسه اندن اعراض ایت فما ارسلناک علیهم حفیظا که سنی
اوزرلرینه نگهبان کوندرمدک احکامی تبلیغ ایتمکدن اوزکه بر شیئی اوزرکه یوقدر
وانلرک حسابی اوزریمزه در ویقولون طاعة وینه منافقلر بر ایشی فرمان ایدرسن
دیرلر ایشیدوک فرمانبرلرکدر فاذا برزوا من عندک پس اول محلکه یانکدن چیقوب
کیدرلر بیت طائفة منهم غیر الذی تقول انلردن بر کروه سویلدیکلری سوزک
خلافنی تدبیر ایدرلر والله یکتب ما یبیتون وحفظه اولان فرشتهلر خدانک فرمانیله
تدبیر ایتدکلری کلامی یازرلر فاعرض عنهم پس انلردن یوز دوندر وتوکل علی
الله وهر ایشکده تکری تعالی اوزرینه اعتماد ایت وکفی بالله وکیلا وتوکلک امورینه
نقص فایتمکه ایزد جل وعلا بسدر افلا یتدبرون القرآن پس نیچون کلام مجیدی تأمل ایتمزلر
تا که الفاظینک بلاغتندن ومعانیسنک استقامتندن استدلال ایدهلر کیم
کندوسی تکری نک کلامیدر ولو کان من عند غیر الله واکر تکریدن اوزکه بر کیمسهنک
قتندن اولسیدی لوجدوا فیه اختلافا کثیرا البته ارباب خرد اولانلر تناقض
معنادن وتفاوت نظمدن انده چوق شیء بولورلردی زیرا کلام مخلوق خللدن
خالی اولماز واذا جاءهم امر من الامن او الخوف وینه مسلمانلردن ارباب حزم اولمیانلر
امنینه باعث سنجیدن یاخود قبه سببی اولان فتنهدن بر ایشک خبری کلور اذاعوا
به هنوز محقق اولمدن انی افشا ایدرلر باوجود که انک افشاسی باعث ضرردر زیرا
بختی خبر فتنه نک تهییجنه سببدر وینمان خبر اهل اسلامک ضعفنه موجبدر
ولو ردوه الی الرسول واکر اول خبری رسول اکرمه راجع قیلسهیدیلر والی اولی
الامر منهم وانلردن اکثر اربابی اولانلره دوندرسهیدیلر لعلمه الذین یستنبطونه
منهم البته انی بیلوردی انلردن شول کیمسهلر که اول خبرک حقیقتنی استخراج ایتمکه
قادر اولورلر یعنی ارباب حزم اولمیان مسلمانلر ایشتدکلری اخباری افشا ایتمیوب
اول پیغمبره یاخود صحابهنک کامل کبارینه القا ایتسهیدیلر بی شبهه انلر تجربهلریله
دنکولریله متفق وجه اوزره ایراد اولنمسین کندولره بیان ایدرلردی ولولا فضل الله



علیکم ورحمته واکر خدانک فضل ورحمتی اوزرکزه اولمسیدی یعنی ایزد جل وعلا محض
کرمندن پیغمبرلری کیتلهکوندرمسیدی لاتبعتم الشیطان البته ابلیسه پیرولک
ایدردکوز الا قلیلا مکر سیزدن آز کیمسه که حقک مددیله اکابر عقل کامل حاصل
اولوب انکله طریق حقی طریق باطلدن ایروب طریق حقه تابع اولدی ورقه بن نوفل
وقیس بن ساعده وزید بن عمرو کبی مرویدرکیم حضرت صلی الله علیه وسلم بدر الصغری
غزاسنه خلقی دعوت ایتدی بعض کیمسهلر اول ایشی کریه کلدی سرور کائنات
بیوردی بنمله هیچ بر کیمسه چیقمزسه یالکز بن چیقرم صکره یمش نفرله اکا چیقدی بعده
حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی فقاتل فی سبیل الله پس تکری نک طاعت
ورضاسی یولنده جنک ایت لا تکلف الا نفسک جانکدن اوزکه بر کیمسهیله ملزم
قیلنمادنسن پس سائر خلقک تخلفندن غمناک اولمه وحرض المؤمنین ومؤمنلری
جهاد اوزره اقدام ایتمکه ترغیب ایت زیرا اوزرکه لازم اولان انلری ترغیب ایتمکدر
عسی الله ان یکف بأس الذین کفروا شاید حق سبحانه وتعالی کفرا ایدنلرک جنکنی
اولان شدتلرین سیزدن دفع ایده وفی الحقیقه بویله اولدی زیرا ابو سفیانک حضرتک
جنکنه تصمیم ایدوب چیقمش ایدی هنوز بدر نام مکانه یتشمدن قلبنه خوف
دوشوب کیرویه دوندی وحضرت صلی الله علیه وسلم مکان مزبوره کلوب انده
عربک بر بازارین قورلمش کوردی بیلسنجه اولان صحابه کرام خرید وفروخت ایدوب
خیلی شیء قوندیلر وبو وقعهیه وقعه بدر الصغری دیرلر والله اشد بأسا وایزد جل
وعلانک هیبت وصولتی قویسنک هیبت وصولتندن قتیدر واشد تنکیلا
وهمی عذابی انلرک عذابندن پرکدر من یشفع شفاعة حسنة هر کیم بر کوزل دیلک
دیلک ایدر یکن له نصیب منها انک ثوابندن اکا بر بهره اولور ومن یشفع شفاعة
سیئة یکن له کفل منها وهر کیم بر یمان دیلک دیلکک ایدرانک وبالندن اکا بر
حصه اولور وکان الله علی کل شیء مقیتا وایزد جل وعلا هر نسنه اوزرینه توانا ایدی
واذا حییتم بتحیة وینه بر دعا ایله سیزه دعا اولنور فحیوا باحسن منها اندن
ییکرک بر دعا ایله سیز دعا ایدک اوردوها یا انی دوندرک جمهور بونک اوزرهدر
درکه تحیهدن مراد سلامدر پس معنی بویله اولورکه وینه سیزه بر بنده مسلمان السلام
علیکم دیرسه سیز وعلیکم السلام ورحمة الله سویلیک وینه السلام علیکم ورحمة الله دیرسه سیز
وعلیکم السلام ورحمة الله وبرکاته سویلک واکر ابتداده السلام علیکم ورحمة الله

وبرکاته دیر سیز وعلیکم سویلک زیرا بو نهایتدر ما فوقی اولماز پس انک مثلنی رد ایتمک
کرک ولفظ علیکم انی افاده ایدر و بیلمک کرک کیم سلام ویرمسی سنتدر اما
دوندرمسی فرض کفایه در إن الله كان على كل شىء حسيبا بی شبهه کیم تنکری تعالی
هر نسنه اوزره حساب ایدیجیدر پس سلاملرکزی وجوابنی حساب ایدوب سیزه مکافاتن
ویرور الله لا إله إلا هو ایزد جل جلاله کندوسندن اوزکه عبادته مستحق بر کیمسه
یوقدر ليجمعنكم إلى يوم القيامة البته قیامت کوننده سیزی ییغر لا ريب فيه اول
کونک اولمسنده هیچ شبهه یوقدر ومن أصدق من الله حديثا وکیمک سوزی
تنکرینک سوزندن زیاده صادقدر یعنی انک سوزنده کذب متصور اولماز انکچونکه
کذب بر ناقص خصلتدر و واجب الوجودک ذات پاکی نقصدن منزهدر کوردیلرکه
اهل هجرتدن بر کروه مدینهٔ منوره نک عفونت هواسن بهانه ایدوب سرور کائناتدن
صحرایه چیقمغه اذن الوب چیقدیلر بعده طی مراحل ایدرک مشرکلره پیوسته
اولدیلر صحابهٔ کرامدن بر کروه انلرک اسلامن سویلردی و بر کروه انلرک نفاقنه
حکم ایدردی حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی فما لكم في المنافقين فئتين
پس سبب نه اولدی که منافقلرک شاننده ایکی فرقه اولوب کفرلرنه اتفاق ایتمدکوز
والله أركسهم بما كسبوا وحال بوکه قوندوقلری شی سببیله ایزد جل وعلا
کفارک حکمنه کندولرین دوندردی که ارواح واموالری اهل اسلامه مباح
اولدی أتريدون أن تهدوا من أضل الله ایا ایسترمیسیز دوغرو یوله قومغه شول
کیمسنه یی که تنکری انی کمراه ایتدی ومن يضلل الله فلن تجد له سبيلا وهر کیمی که
تنکری تعالی کمراه ایدر اکا هرکز یول بوله مزسن ودوا لو تكفرون كما كفروا محبت ایله
ارزو ایتدیلرکه کافر اوله سیز نته که کافر اولدیلر فتكونون سواء که ضلالتده
کندولرله برابر اوله سیز فلا تتخذوا منهم أولياء پس انلردن دوستلر ایدنمک
حتى يهاجروا في سبيل الله تنکرینک رضاسی یولنده اوطانلرین ترک ایتمینجه یعنی
هجرت ایتمکله ایمانلرین تحقیق ایتمینجه انلرله دوستلشمک فإن تولوا پس اکر ایمان
وهجرتدن اعراض ایدرلر فخذوهم انلری اسیر ایدک واقتلوهم وانلری اولدرک
حيث وجدتموهم قنده که کندولرین بولورسیز ولا تتخذوا منهم وليا ولا
نصيرا وانلردن بر دوست المک ونه بر یاردمجی إلا الذين يصلون إلى قوم بينكم
وبينهم ميثاق بو کلام فخذوهم واقتلوهم کلامندن مستثنادر یعنی مرتد اولانلری





سائر کفره کبی اسیر ایدک واولدرک الا اول کیمسنه لری که بر طایفه یه ایرشورلر که اراکزده
واول طایفه نک اراسنده بر عهد وپیمان وار أو جاؤوكم حصرت صدورهم أن
يقاتلوكم أو يقاتلوا قومهم یاخود کلمش اوله لر اول حالده که سیزکله یا عشیرتلریله
جنک ایتمکدن سینه لری تنک اولدی و بونلر بنی مدلج طایفه سیدر که حضرته کلوب
پیمان بغلدیلر کیم سیزکله مقاتله ایتمیه وز و قریشه معاونت ایتمیه وز ولو شاء الله
لسلطهم عليكم فلقاتلوكم واکر تنکری تعالی ایستسیدی انلری اوزرکزه مسلط قیلور
البته سیزکله جنک ایدرلردی فإن اعتزلوكم فلم يقاتلوكم پس اکر سیزدن برکناره چکلوب
سیزکله جنک ایتمزلر وألقوا إليكم السلم وسیزه انقیاد واستسلام صالورلر یعنی
سیزدن امان طلب ایدرلرسه فما جعل الله لكم عليهم سبيلا حق جل وعلا سیزه
اوزرلرینه بر یول قیلمدی که جانلرین قتل ایدوب مالارین نهب ایده سیز ستجدون
آخرين بولورسیز بر عشیرتی دخی بولورسیز کیم يريدون أن يأمنوكم ويأمنوا قومهم
ایسترلرکه سیزدن امین اوله لر و قبیله لرندن دخی امین اوله لر و بونلر اسد وغطفان
عشیرتلریدر كلما ردوا إلى الفتنة أركسوا فيها هر کاه که کفره یا اهل اسلامک
قتالنه دعوت اولنورلرسه بیچنده دونوب بر مازلقده بر قصور قومزلر فإن لم يعتزلوكم
پس اکر قتالکزدن برکناره چکلمزلر ويلقوا إليكم السلم وسیزه انقیادی صالمزلر
یعنی سیزکله ایتدکلری عهدی بوزرلر ويكفوا أيديهم وقتالکزدن اللرین منع
ایتمزلر فخذوهم انلری اسیر ایدک واقتلوهم وانلری اولدرک حيث ثقفتموهم
قنده که کندولرین الکوزه کچورسز وأولئكم واول کروه که عهد وپیمانی بوزدیلر جعلنا
لكم عليهم سلطانا مبينا سیزه اوزرلرینه اشکار دلیل قیلدق که انلری قتل ونهب
ایتسه کوز اوزرکزه انلردن بر نسنه لازم کلمز کوردیلرکه ابوجهلک انادن اوغلان قرنداشی
عیاش نام کیمسنه هجرتدن اول مسلمان اولوب اسلامنی اقاربندن پنهان ایدردی
بعده مکه دن قچوب مدینه یه هجرت ایتدی اناسی زار وکریان اولوب اوغوللرینه حکم
ایتدیکیم کندوسنی دوندره لر پس ابوجهل وقرنداشی حارث اردنه دوشدیلر مدینه یه
یقین یرده اکا یتشوب دوندردیلر مکه یه کلدوکلرنده اللرین وایاقلرین باغلیوب
کونشده صالدیلر تاکه مرتد اوله الحاصل کوناکون شتم وشکنجه آیین سلفه دوندی
حارث بن زید کندویه برکون صاتشوب سویلدی ای عیاش نیچون دینکدن دوندک
اکر حق ایدی دین حقی ترک ایتمش اولدک واکر باطل ایدی دین باطله رغبت ایتمش

اولدك عياش بو كلامدن غمناك اولوب انده ايجدي كيم فرصتكي بولورسم سني قتل ايدرم
بعده عياش مدينه يه هجرت ايدوب دين اسلامه دوندي غيبتنده حارث مزبور كلوب
اسلامه داخل اولدي بر كون حارث قبا محله سنده كشت وگذار ايدردي عياش اكا
راست كلوب اسلامندن آگاه اولمغله اوزرينه حمله ايدوب اولدردي اهل اسلام
اكا ملامت ايديلركه ناحق يره بر مسلماني اولدردك عياش فعلندن پشيمان
اولوب حضرتك حضورينه كلدي حق تعالى بو آيتي منزل ايدوب بيوردي وَمَا كَانَ
لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا وهر حالده بر مؤمنه لائق ورواكل ايدي كه بر مؤمني
ناحق يره قتل ايده إِلَّا خَطَأً مكر اول حالده كه اولدرمسي خطا واقع اوله نته
كه عياش حارثي كافردر كمان ايدوب اولدردي وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَأً وهر كيم
بر اهل ايماني بيلمكسزين اولدرور فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ ايمانه كلمش بر قولك
يا بر جاريه نك آزاد ايتمسي اوزرينه لازم اولور وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ دخي
مقتولك ورثه سنه تسليم اولنمش بر دينك ويرمسي لازم اولور إِلَّا أَنْ يَصَّدَّقُوا
مكر مقتولك ورثه سي ديت المسندن قاتل اوزرينه تصدق ايدوب عفو ايدهلر
فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ پس اكر مقتول سيزه دشمن بر قبيله دن يعني كفاردن
ايدي وَهُوَ مُؤْمِنٌ وحال بوكه كندوسي اهل ايماندندر فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ
بر ايمانه كلمش قولك يا جاريه نك آزاد ايتمسي قاتل اوزرينه واجب اولور و بونده
ديت ويرلمسي لازم دكلدر زيرا مقتول ايله ورثه سي اراسنده توارث يوقدر
وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ واكر مقتول بر طائفه دن ايديكه اراكزده
وارالرنده بر پيمان بغلنمش اوله يا ذميلردن اوله فَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ ديت
ويرمسي مقتولك ورثه سنه لازم اولور وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وايمانه كلمش
بر قيفك كردنني طوق رقيتدن آزاد ايتمسي قاتل اوزرينه لازم اولور فَمَنْ لَمْ
يَجِدْ پس شول كيمسه كه آزاد ايتمكه قول يا جاريه بولميه يا صاتون المغه قدرتي
اولميه فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ ايكي آي اورج دوتمسي پي اندرپي اوزرينه لازم
اولور تَوْبَةً عليت اوزره نصب اولندي يعني توبه ايتمككوز ايچون حق تعالى بو حكمي
مشروع قيلدي مِنَ اللَّهِ لفظ توبه يه صفتدر يعني بر توبه كه تكرينك توفيقندن
صادر اولمشدر وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا وايزد جل جلاله قاتل ومقتولك احوالنه
دانا ايدي حَكِيمًا ديت وكفارت شاننده كا ينبغي حكم ايديجي كوردي بركه مقيس

بن صبابه

بن صبابه كندو قرنداشي هشامي بني النجار محله سنده قتيل بولوب صورت حالي حضرتك
حضورينه عرض ايتدي حضرت صلى الله عليه وسلم بني النجاره سويلدي هشامك قاتلن
بيلورسه كوز مقيسك النه تسليم ايدك يوقسه ديه سن كندويه تسليم ايدك بني النجاره
بو فرمان صادر اولنجق مقيسه قرنداشنك ديه سن يوز دوه ويرديلر بعده مقيس برادرنك
حيفني المق ايچون بر بني مسلماني اولدردي ايزد جل وعلا بو آيتي منزل ايدوب بيوردي
وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا وهر كيم بر بني مسلماني قصد ايدوب اولدرور فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ
انك مكافاتي دوزخه كيرمسيدر خَالِدًا فِيهَا انك ايچنده اقامتي على الدوام تقدير
ايتمش بو حكم اني استحلال ايدوب كافر اولنه دردر يا مؤمن اولان كيمسنه جهنمده
مخلد اولماز يا خلوددن مراد مكث مديدر وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وحق تعالى انك اوزرينه خشم
ايتدي وَلَعَنَهُ واني رحمتندن دور قيلدي وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا واكا بر اولو اشكنجه
آماده قيلدي اسباب النزولده كتوردكه حضرت اسامه رضي الله عنه بيوردي كه حضرت
صلى الله عليه وسلم بيزي جهينه قبيله سنك بر طائفه سن غزا ايتمك ايچون كوندردي طائفه
مزبوره يه صباح وقتنده كلدك بيزدن آگاه اولدقلرنده فرار ايتديلر بن وانصاردن
بر كشي بر اولنه يتشدك في الحال كلمۀ شهادتي كتوردي انصاري اوردسندن ممتنع اولدي
بن اني اوروب اولدردم وماملكني غنيمت ايلدم مدينه يه كلدوكمزده بو خبر حضرتك
سمع شريفنه واصل اولوب بكا ديدي يا اسامه لا اله الا الله سويلدكدن صكره اني
اولدردكمي ديدم يا رسول الله صغنمق ايچون اني سويلدي ينه حضرت سويلدي كلمۀ
توحيدي ديدكدن صكره اني اولدردك بو سوزي اول قدر تكرار ايتدي كيم آرزو ايتدم
كه بوندن اسبق اسلامه كلمسيدم بعده حق تعالى بو آيتي منزل ايدوب بيوردي يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا اي ايمانه كلنلر إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يعني غزا ايچون سفر ايدوب
كيدرسيز فَتَبَيَّنُوا امام اولان ايشك حقيقتني بيلمكه طالب اولك وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ
أَلْقَىٰ إِلَيْكُمُ السَّلَامَ وسيزه كلمۀ توحيد ايله انقيادي القا ايدنه ديمك لَسْتَ مُؤْمِنًا
سن ايمانه كلمدك وبو كلمه لسانك اوزره اجرا ايتمدك الا قورتلمق ايچون تَبْتَغُونَ
عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا اول حالده كه يقين صاغلغك مالن طلب ايدرسيز واكا طالب
اولورسيز فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَانِمُ كَثِيرَةٌ تنكرينك قتنده چوق غنيمتلر وار كَذَٰلِكَ كُنْتُمْ
مِنْ قَبْلُ بوندن اسبق سيزده بويله ايدكوز يعني اسلامه داخل اولدقكوزده لسانكز
قلبكزك موافقتي بيلنمش دكل ايكن شهادت كلمه سن كتوردكده جانكزي ومالكزي

بحصن قیلدکز فمن الله علیکم پس ایزد جل وعلا اوزرکزه منت ایتدیکه کلمهٔ شهادت
اوزره استقامت ایدوب ایمانله شهرت بولدکز فتبینوا پس مهم ایشده غایتله
تفحص ایدوب کنهنی برخوش بیلك زیرا تنکری قتنده بیك کافرك صاغ قالمسی
بر مسلمانك قتل اولنمسندن آساندر ان الله کان بما تعملون خبیرا بی شبهه
کیم حق تعالی ایشلدککز اشیادن آگاه ایدی پس قتل خصوصنده غایتله احتیاط
ایتمك کرك سیز لا یستوی القاعدون من المؤمنین غیر اولی الضرر والمجاهدون
فی سبیل الله باموالهم وانفسهم ارباب عذردن ماعدا مؤمنلردن خانه لرنده اوتورن
کیمسنه لر و جانلریله واموال‌لریله تنکری یولنده جهاد ایدنلر برابر اولمازلر و نیجه برابر
اولسون اول کیمسنه که خانه سنده تن پرورلکله مشغول اوله بر کیمسه ایله که غزا امیدینده
جان عزیزین و مالن بذل ایده زید بن ثابت بیوردیکه بو آیت نازل اولدوقده
غیر اولی الضرر ایچنده یوق ایدی ابن ام مکتوم دیدی یا رسول الله حالم نیجه اولور
بن بر اعمی آدمم اعدا دینله قتال ایتمکدن محرومم همان اول محل سرور کائنات اوزره
آثار وحی ظاهر اولدی بعده فخذلریم و حیاك آثاری کندوسندن منکشف اولدی
بیوردیکه یاز لا یستوی القاعدون من المؤمنین غیر اولی الضرر فضل الله المجاهدین
باموالهم وانفسهم علی القاعدین درجة حق سبحانه وتعالی مال‌لریله و جانلریله
فی سبیل الله چالشانلری عذرسز خانه لرنده اوتورانلر اوزره بر پایه ایلرو ویردی
اول پایه ظفر و غنیمتدر و کوزل نامدر وکلا وعد الله الحسنی و عذرسز اوتورانلردن
و نفسلریله جهاده مباشرت ایدنلردن هر برفرقه یه تنکری تعالی کوزل مکافات وعد
ایتدی وفضل الله المجاهدین علی القاعدین اجرا عظیما و ایزد جل جلاله جهاد
ایدنلری اندن اوتورانلر اوزره مفضل قیلوب اولو اجرت زیاده ویردی درجات
منه ومغفرة ورحمة هر بری اجردن بدلدر یعنی اول اولو اجرت آخرتده خدانك
کرمندن حاصل اولمش پایه لر و کناهلرك پوشیده لکی و اسیرگمکدر وکان الله
غفورا رحیما و حق سبحانه وتعالی انلردن صادر اولان کناهی غایتله پوشیده
قیلیجی کندولره ایتدوکی وعده ایله چوق رحمت ایدیجیدی اخبارده کلمشدرکه
مسلمانلردن بر جماعت هجرت ایتمکه قدرتلری وار ایکن مکه ده قالوب هجرت ایتمدیلر
دوسا قریش بدر جنکنه توجه ایتدوکلرنده کندولرله چیقدیلر حق تعالی ظفر و نصرتی
اهل اسلامه احسان ایدیجك کفاری قیردیلر انلردن حقی اهل اسلامك شمشیریله

قتل





قتل اولندیلر عند الموت انلرك باشلرینه کلان احوالی حق سبحانه وتعالی بیان ایدوب
بیوردی ان الذین توفاهم الملائکة تحقیقا شول کیمسه لرکه فرشته لر جانلرین قبض ایدرلر
ظالمی انفسهم هجرتی ترکی سببیله جانلرینه ستم ایتدوکلری حالده قالوا ملائکهٔ کرام
انلره ملامت یوزندن دیدیلر فیم کنتم نه نسنه ده ایدکز دینکز شاننده
قالوا کنا مستضعفین فی الارض جواب ویروب دیدیلر دوی زمینده زبون قیلنمشلر
ایدك قالوا فرشته لر انلری تکذیب ایتمك ایچون دیدیلر الم تکن ارض الله واسعة
فتهاجروا فیها ایا تنکرینك یولی بول دکلمی ایدی که ایچنده هجرت ایده سز نته که
سائر مسلمانلر حبشه یه و مدینه یه هجرت ایتدیلر فاولئك ماویهم جهنم پس اول
کروه که هجرت ترکن اختیار ایتدیلر مکانلری دوزخدر وساءت مصیرا و غایتله یمان
دونجك یردر جهنم الا المستضعفین من الرجال والنساء والولدان انجق
کشیلردن و قادینلردن و اوشاقلردن زبون قیلنان کیمسنه لرکه لا یستطیعون
حیلة ولا یهتدون سبیلا نه بر چاره ایتمکه قدرتلری اولور و نه هجرت ایتمکه ری یول بوله
بیلورلر فاولئك پس اول کروهلر عسی الله ان یعفو عنهم شاید خدای لایزال
کناهلرندن تجاوز ایده وکان الله عفوا غفورا و حق سبحانه وتعالی ارباب عذردن
همیشه تجاوز ایدیجیدی کناهلرین پوشیده قیلیجی ومن یهاجر فی سبیل الله و هرکیم
تنکرینك طاعتی یولنده وطنن ترك ایدوب چیقه یجد فی الارض مراغما کثیرا دوی
زمینده چوق یرلر بولور وسعة و رزقده دخی اظهار دینده بوللق بولور عمرو بن
دینار عکرمه دن روایت ایتدیکه مکه ده چوق کیمسه لر ایمانه کلوب هجرته استطاعتلری یوق
ایدی پس هجرت ترك ایدنلرك حقنده نازل اولان آیات تهدید اسماعلرینه ایرشدی
جندع بن ضمره اوغلانلرینه سویلدی اکرچه خسته لکم سببیله اهل عذردن عد اولنورم اما
نوده قورقرم که ناکاه وعده ایرشوب ترك هجرت سببیله ایمانمه بر خلل کله همان کلك بو یاندوغم
سریر اوزره بنی مدینه یه کوتورك اولادی سوزینه منقاد اولوب مدینه منوره سمتینه
کندویی قالدروب کوتوردیلر پس تنعیم نام مکانه واصل اولدی سکرات موت
اوستنه ظاهر اولدی صاغ الن صول الی اوزره قویوب دیدی یا الهی بو ال سکا و بو ال
رسولکه متابعت ایدرم اول شیئه که رسولك خلقه انك اوزره متابعت ایلدی
بعده مرغ روحی بهشت جاودانه پرواز ایلدی بو خبر مدینه یه کلیجک اصحابدن بعض
کیمسنه لر دیدیلر مدینه یه کلسیدی ایمانی کمالك نهایتنه ایرشوردی حق جل وعلا بو آیتی

منزل ایدوب بیوردی ومن یخرج من بیته مهاجرا الی الله ورسوله وهر کیم خانه‌سندن
چیقر اول حالده که خدانک ورسولنک رضاسن قصد ایدوب وطنن ترک ایتمش
اوله ثم یدرکه الموت صکره اولم اثناء طریقده ایرشور فقد وقع اجره علی الله بی
شبهه کیم تکری تعالانک قتنده انک ثوابی ثابت اولدی وکان الله غفورا
رحیما وایزد جل جلاله هجرتی عذریله تاخیر ایدنلرک کناهن غفران ایدوب کوزل
نیتلری سبیله کندولره مرحمت ایدیجیدی واذا ضربتم فی الارض وقچن زمینده
سفر ایدرسیز فلیس علیکم جناح ان تقصروا من الصلوة اوزرکزه برکناه مترتب
اولماز نمازدن کوتاه قیلمغکوزده که رباعی اولان نمازی ایکیشر قلسیز ظاهر
نص اقتضا ایدرکه مسافر اولان کیمسنه نمازی قصر واتمام ایتمکده مخیردر وامام
شافعی بوکا ذاهب اولدی وامام اعظم حضرتلری قتنده قصر ایتمک واجبدر
نته که احادیث شریفده ثابت اولدی وآیت کریمه‌یی بو وجه اوزره تاویل ایدرکه
صحابه کرامه نمازک اتمامی مالوف اولمغین قصر ایتمکده شاید کندولره بر اثم
حاصل اوله دیو وهم ایدرلر اول وهمی دفع ایتمک ایچون اوزرلرینه کناهک ترتبنی
نفی ایلدی ان خفتم ان یفتنکم الذین کفروا قصر ایتمک جائزدر اکر قورقرسیز
که کفر ایدنلر سیزکله جنک ایدرلر بو شرط اغلبه کوره‌در زیرا امنیت حالتنده رباعی
نمازلری ایکیشر رکعت قیلنوردی بو حضرتدن وارد ایدن سنتلرله ثابت اولمشدر ان
الکافرین کانوا لکم عدوا مبینا بی شبهه کیم کفار سیزه آشکارا دشمن ایدیلر
واذا کنت فیهم وقچن سن یا محمد یا قائم مقاملرک سفرده دشمندن خوف
ایدن جماعت اراسنده اولورسن فاقمت لهم الصلوة پس نمازی انلر ایچون
اقامت ایتمک ایستدک فلتقم طائفة منهم معک انلری ایکی بلوک ایت
بر بلوک سنکله نمازده دورسونلر ولیاخذوا اسلحتهم واحتیاط ایچون
نماز قیلانلر سلاحلرین بیله آلسونلر بو امر ندب ایچوندر فاذا سجدوا پس
وقچن بو طائفه سجده‌یه واررلر فلیکونوا من ورائکم تمامت شروع ایتمیان
بلوک اردکوزدن اولسونلر تاکه دشمندن سیزی محافظه ایدرلر ولتأت طائفة
اخری لم یصلوا واو بر بلوک که نمازی قیلمدیلر کلسونلر بر رکعت نمازی قیلانلر
دشمن مواجهه‌سنده کیدوب دورسونلر فلیصلوا معک پس طائفه اخری
سنکله اوبر رکعت نمازی قیلسونلر ولیاخذوا حذرهم واسلحتهم وکندولرین





صاقچق التارین وسلاحلرین آلسونلر وبوندن صکره هر بر بلوک بر رکعت یالکز
قیلدیلر وبونک تفصیلی وتحقیقی کتب فقهده مسطوردر ود الذین کفروا لو تغفلون
عن اسلحتکم وامتعتکم کفر ایدن کیمسنه‌لر آرزو ایدرلرکه سلاحلرکوزدن واسبا
غفلت ایدرسیز فیمیلون علیکم میلة واحدة که اوزرکزه بیردن حمله ایدرلر منقولدر
که حضرت صلی الله علیه وسلم بر غزایه کیتمش ایدی عسفان نام مکانه ایرشیجک
مشرکلری جنک صفن باغلمش کوردی حضرت دخی لشکرین جنکه مهیا قیلدی اول
اثناده اویله نمازی وقتی اولدی همان نمازی ادا ایتمکه شروع ایتدیلر غلامی اولدوقلر
اهل شرک حیفا ایتدیلرکه نیچون بونلر نمازده ایکن اوزرلرینه بیردن هجوم ایتمدک
مشرکلرک بریسی دیدی الم چکمک که بونلرک برساعتدن صکره بر نمازلری
دخی وار مطلبمزی اول محلده اجرا ایدرز هنوز ایکندی نمازی اولمدن حضرت
جبریل نازل اولوب صلوة الخوفک کیفیتن حضرته تعلیم ایلدی ولا جناح علیکم
واوزرکزه هیچ وبال اولماز ان کان بکم اذی من مطر اکر سیزه یغموردن بر الم
حاصل اولدیسه او کنتم مرضی یا خسته‌لر اولدکوز سه که ان تضعوا اسلحتکم
سلاحلرکزی بوراقه‌سیز وخذوا حذرکم وآکاهلکزی الک ان الله اعد للکافرین
عذابا مهینا بی کمان کیم حق سبحانه وتعالی کفار ایچون خوار ایدیجی اشکنجه آماده قیلدی
فاذا قضیتم الصلوة پس قچنکیم خوف نمازین ادا ایدوب فارغ اولورسیز فاذکروا
الله قیاما وقعودا وعلی جنوبکم خدای ذکر ایدک دورمشلر واوتورمشلر ویاتار
اوزره یاتمشلر اولدغکوز حالده یعنی هر حالده خدایی اونتمک فاذا اطمأننتم
پس قچنکه کوکللرکوز قورقودن ساکن اولور فاقیموا الصلوة نمازی شرائطیله
قیلک ان الصلوة کانت علی المؤمنین کتابا موقوتا بی شبهه کیم نماز اهل ایمان
اوزره بر وقتی معین فرض ایدی ولا تهنوا فی ابتغاء القوم وکفارک طلبنده
سست اولمک ان تکونوا تألمون اکر سیز ای اهل ایمان جنکک جراحتلرندن درد
صاحبی اولورسیز فانهم یألمون کما تألمون علی التحقیق کیم جنکک زحمتلرندن
دردناک اولورلر نته که سیز دردناک اولورسیز وترجون من الله ما لا یرجون
وتکریدن امید ایدرسیز اول شیئی که کفار انلردن امید ایتمزلر یعنی
ایدکلکوز جهادک مقابله‌سنده تکریدن ثواب جزیلی رجا ایدرسیز وانلر هیچ
بر شیئک رجاسنده دکلدرلر پس کرکدرکه سعی اتلودن زیاده ایدرسیز برا

عادت بونك اوزره جاری اولمشدر كه امیدوار اولان كیمسه سعینده تقصیر ایتمز
وكان الله علیما حكیما وحق سبحانه وتعالی ضمائر كوزده اولان اشیایه كما اولوزره
دانا اوروبصیردر كما ینبغی حكم ایدیجی ایدی كنوردیلر كه طعمه بن الابیرق تو نشسی قتاده بن
النعماندن اون دغارجقندرع وضع اولنمش بر زره چالدی اتفاقا اول دغارجقك بر
دلوكی اولوب طعمه نك خانه سنه دك اندن اون صاچلدی بعده طعمه انی زید بن السمین
نام یهودی یه امانت قودی صباح وقتنده اونك اثریله طعمه نك خانه سنه واروب
زرهی اندن ایستدی طعمه خدایه اند ایچوب كه هركز بو ایشدن خبرم یوقدر قتاده انی
ترك ایدوب اول اثر اوزره كیتدی تا كه یهودی مزبورك خانه سنه یتشدی زرهی
اندن طلب ایندی یهودی سویلدی سنك زرهك بنده یوقدر انجق بونی بیلورمكه
طعمه دون كیجه بكا بر زره امانت ویردی وبو ایشی اوزره یهودیدن اكابر جماعت شهادت
ایندی صورت حال محكمه بنو یه یه دفع ایندیلر بنو ظفر كه طعمه نك عشیرتی ایدی
رسولك قورقوسندن ایستمدیلر كه طعمه سرقه تهمتیله ملوث اولوب یهودینك
ساحه عرضی پاك اوله جدال وخصومته اغاز ایتدیلر وسید الكونیندن ایستدیلر
كه بولداشلرندن مدافعه ایده بخی حضرت ایستدیكه یهودینك قطع یدینه حكم ایده
جناب رب الاربابدن بو خطاب مستطاب كلدیكه انا انزلنا الیك الكتاب
بالحق تحقیقا كه بیز سكا قرآنی دوغرولغه مقارن اولدوغی حالده ایندردك
لتحكم بین الناس بما اریك الله تا كه خلق اراسنده حكومت ایده سن اول شیئله كه
تنكری تعالی سكا انی بیلدردی ولا تكن للخائنین خصیما وخیانت ایدنلر ایچون
بی كناه اولانلر اوزره معاونت ایدیجی اولمه واستغفر الله وتنكریدن مغفرت
طلب ایله ان الله كان غفورا رحیما كه بی شبهه حق جل وعلا مغفرت طلب ایدنلره
غایتله غفران ایدوب مرحمت ایدیجیدی ولا تجادل عن الذین یختانون
انفسهم وخصومت ایتمه شول كیمسه لردن اوتری كه نفسلرینه خیانت ایدرلر چون
ایندوكلری خیانتك وبالی نفسلرینه چكر نفسلرینه خیانت ایتمش قیلندیلر
ان الله لا یحب من كان خوانا اثیما بی كمان حق تعالی سیومز شول كیمسه یی كه خیانت
اوزره اصرار ایدوب كناهده مستغرق اوله یستخفون من الناس خلقدن
حیا ایدوب قباحتلرین صاقلمق ایسترلر ولا یستخفون من الله وقباحتلرین
تنكریدن صاقلمغه طالب اولمازلر وهو معهم وحال بو كه تنكری تعالی كندولرله در كه هیچ





بر كیمسه ایشلدیكی اوزرنه خفی قالماز پس كوركدی كیم اندن حیا ایدهلر لیكن ایتمزلر
اذ یبیتون ما لا یرضی من القول اولدم كه سوزدن راضی اولمدوغی شیئی كیجه تدبیر
ایدوب تزویر ایدرلر وكان الله بما یعملون محیطا وحق جل وعلانك علمی ایشلدكلری
ایشه احاطه ایتمش ایدی كه هیچ بر شیئی اوزرنه فوت اولماز ها انتم هؤلاء متنبه اولك
سزای بنی ظفر جماعتی جادلتم عنهم فی الحیوة الدنیا خیانت ایدنلردن اوتری مدافعه
ایتدكوز یقین دنیده كه انلركیم فمن یجادل الله عنهم یوم القیمة پس تنكری ایله انلردن
اوتری دوزخ جاده كیم مجادله ایدر ام من یكون علیهم وكیلا یاخود اوذرلرینه كیم
حمایتجی اولور كه كندولردن عذابی مدافعه ایدر ومن یعمل سوء او یظلم نفسه
وهر كیم بر بدلك ایده كه ضرری غیر كیمسه یه ایرشه یا كندو نفسنه بر ستم ایدر
ثم یستغفر الله صكره توبت وانابتله تنكریدن مغفرت ایستر یجد الله غفورا رحیما
ایزد ذو الجلالی بولور كناهی چوق مغفرت ایدیجی زیاده مرحمت ایدیجی ومن یكسب
اثما وهر كیم بر كناه قزانور فانما یكسبه علی نفسه قزنمازانی الا كندو جانی
اوزرنه زیرا انك ضرری نفسنه عائد اولور وكان الله علیما حكیما وحق سبحانه وتعالی
انك ایشنه دانا مكافاتنده درست حكم ایدیجیدی ومن یكسب خطیئة او اثما
وهر كیم بر صغیره یا بر كبیره ایشلر یاخود خطیئه دن مراد قصدسز كناه واثمدن
مقصود عمدا اولان كناهدر ثم یرم به بریئا صكره اول كناهدن مبرا شخصی
انكله صالورینه كه طعمه زرهك چالنسیله یهودی یه صالدی فقد احتمل بهتانا
بی شبهه كیم اوبر حیرت ایدیجی بلاده قالدرمش اولدی واثما مبینا و بر اشكارا
كناه دخی ولولا فضل الله علیك ورحمته واكر تنكری نك احسان وبخشایشی
اوزركه اولمسیدی كه علی الفور وحی كوندروب سنی حقیقة الحاله مطلع قیلدی
لهمت طائفة منهم ان یضلوك بنی ظفردن بر كروه سنی دوغرو یولدن ازغورن
قیلمغه قصد ایدرلر وما یضلون الا انفسهم وحالانكه اوزركه بر كیمسه یی
ازغورمغه قادر اولمازلر وما یضرونك من شیء وسكا هیچ بر نسنه ایله زیان
ایتمزلر زیرا سن تنكرینك پناهنده سن وانزل الله علیك الكتاب والحكمة
وایزد ذو الجلال اوزركه قرآنی واحكامك بیاننی ایندردی وعلمك ما لم تكن تعلم
وسكا بیلدردی اول شیئی كه سن انی بیلمز ایدك وكان فضل الله علیك عظیما
وحق تعالی نك اوزركه اولویدی لا خیر فی كثیر من نجویهم اسرار

متعلق اولان سوزلرینک چوغنده ایولك یوقدر الا من امر بصدقة او معروف
او اصلاح بين الناس لیکن اول کیمسنه که صدقه ویرمسنه یا ایولك ایتمسنه یا خلقك
اراسنده کدورتی دفع ایتمکه امر ایلدی انك بحواسنده ایولك وار ومن یفعل ذلك
ابتغاء مرضات الله وهرکیم انی ایشلر تنکرینك خشنودلکلرین طلب ایتمك ایچون
فسوف نؤتیه اجرا عظیما البته اکا ارلو مکافات ویررز ومن یشاقق الرسول
وهرکیم خدانك رسولنه مخالفت ایدر من بعد ما تبین له الهدی دوغری یول
کندویه آشکار اولدوقدنصکره ویتبع غیر سبیل المؤمنین واهل ایمانك یولندن
اوزکه بر یوله سلوك ایدر نوله ما تولی محبت ایتدوکی شیئه انی والی قیلاورز یعنی
اختیار ایتدوکی ضلالتك اراسنده وکندوسنك اراسنده بر مانع قیلمازوز
ونصله جهنم وانی دوزخه داخل قیلاورز وساءت مصیرا وغایتله یمان دونجك
یردر دوزخ بو آیتلر سالف الذکر طعمه نك حقنده نازل اولدی زیرا اول وقت
که یهودینك براءتنه حکم اولندی مکه یه فرار ایدوب مرتد اولدی بعضی معتاد قدیم
اوزره بر دیوارك دلمسنه مباشرت ایلدی دیوار کهنه اولمغله اوزرینه دوشوب
کندویی هلاك قیلدی کتوردیلر که بر پیر حضرتك حضورینه کلوب ایدی یا رسول الله
بن کناهلره غرق اولمش بر بنده یم انجق بو قدر علم وارکه تنکری یه اورتاق قیلمامشم
وکندوسندن اوزکه بر دوست ایدنمدم ومعصیتلری بی باکلك وجرأت یوزندن
ایشلمدم وهرکز خاطرمه خطور ایتمدی که بن قچنغله تنکری یی عاجز قیله بیلورم وحالا
ایتدوکمه پشیمان اولوب حضورکه کلمشم احوالم نه کونه اولور بکا بیان ایت حق تعالی
بو آیتی منزل ایدوب بیوردی ان الله لا یغفر ان یشرك به تحقیقا ایزد جل وعلا
مغفرت ایتمز که کندویه اورتاق قیلنه ویغفر ما دون ذلك لمن یشاء وشرکدن
اشغه اولان کناهی ایستدوکی کیمسنه یه مغفرت ایدر ومن یشرك بالله وهرکیم
تنکری یه اورتاق دوتر فقد ضل ضلالا بعیدا بی شبهه که حقدن اوزاق براز غونلق
ازدی ان یدعون من دونه الا اناثا تنکریدن اوزکه عبادت ایتمزلر الا دیشیلره
یعنی بتلره وانلره دیشلك اسمه ذکر اولنمارینك سببی بوکه هر قبیله نك بربتی اولوب
اکا عبادت ایدرلردی والکا انثی بنی فلان تسمیه ایدرلردی اول اعتبارله که اولری
مؤنثلردی لات وعزی ومناة کبی وان یدعون الا شیطانا مریدا وبتلره عبادت
ایتدوکلری اجلدن عبادت ایتمزلر الا بر بی خیر دیو یعنی ابلیسه لعنه الله حق تعالی





انی رحمتندن دور قیلدی وقال لأتخذن من عبادك نصیبا مفروضا وابلیس دیدی
قسم اولسونکه البته قوللرکدن بر مقرر ومعین بهره ایدنورم ولاضلنهم دخی شبهه
انلری ازغون قیلورم ولامنینهم وهوا وجهله انلری باطل ارزولره صالورم ولامرنهم
فلیبتکن آذان الانعام والبته انلره فرمان ایدرم پس دوارلرك قولاقلرین قطع
ایتسونلر وبونی بحیره یه وسائبه یه ووصیله یه ایشلدوکلری ایشدن عبارتدر نته که
سوره مائده ده بیان اولور ان شاء الله الملك العزیز ولامرنهم فلیغیرن خلق الله ودخی
شبهه انلره بیورورم در عقب بیوردغمی قبول ایدوب تنکرینك یاراتمشینك صورتنی
یا وصفنی تبدیل ایدرلر وبونکا مندرج اولور حاله دوه نك کوزین چیقرمق وانسانك
خایه سن چیقرمق ولواطه ومساحقه وال وسائر اعضا اوزره دقر ایتمك وهر فعل
که اصل خلقتی تغییر ایدر ومن یتخذ الشیطان ولیا من دون الله وهرکیم
تنکرینك دوستلکندن تجاوز ایدوب ابلیسی دوست ایدینور فقد خسر خسرانا
مبینا بی شك کیم بر آشکارا اوتوزمق اوتوزدی زیرا سرمایه سی اولان عمر عزیزی
انك دوستلکنده تلف ایتدی یعدهم ایفا ایتمدوکی شیئله انلره وعده ویرور
ویمنیهم ونائل اولمدوقلری شیئلك ارزوسنه کندولرین صالور وما یعدهم
الشیطان الا غرورا وابلیس شقی الده تمقدن اوزکه بر شیئله انلره وعده ویرمز
اولئك اول کروه که شیطانه تابع اولدیلر مأویهم جهنم مکانلری دوزخدر ولا
یجدون عنها محیصا واندن بر قچه جق یر بولمزلر والذین آمنوا وعملوا الصالحات
وایمانه کلوب کوزل عملر ایشلدیلر انلری سندخلهم جنات تجری من تحتها الانهار
یقین زمانده انلری بر باغلره داخل قیلاورز که انلرك کوشکلری آلتندن ایرمقلر
اقار خالدین فیها ابدا ایچنده اقامت علی الدوام همیشه تقدیر ایتدوکلری حالده
وعد الله تنکری تعالی انی بر دوغرو وعد ایتدی که هیچ تخلفی قبول ایتمز حقا
درست حق اولدی ومن اصدق من الله قیلا وکیمك سوزی تنکرینك سوزندن
زیاده کرچکدر کتوردیلر که اهل اسلامدن بر کروه واهل کتابدن بر کروه بر یرده
جمع اولدیلر اهل کتاب مفاخره یه اغاز ایدوب دیدیلر بزم کتابمز سیزلك کتابکزدن
اقدمدر وبزم پیغمبرمز سیزلك پیغمبرکزدن اول مبعوث اولدی پس جنتك
دولتنه بز سیزدن اولایوز اهل اسلام دیدیلر بزم پیغمبرمز خاتم الانبیادر وکتابمز
احکامی سیزلك کتابکزك احکامنه ناسخدر پس بهشت جاودانك نعمته بز سیزدن

احقز حق تعالی بو ایتی منزل ایدوب بیوردی لیس بامانیکم ولا امانی اهل الکتاب
موعود اولان ثواب جزیل نه اذرولرکوزله درای مسلمانلر ونه اصحاب کتابک اذرولریله
یعنی اوبر شیئدرکه اذرولرله وجوده کلمز بلکه ایمانله وعمل صالحله ومشقتله حاصل
اولور بیت ؛؛ باده ذوق وهوس برنیایدباین معنی ؛ بابه دیرم وخون جگرتوانذبود ؛؛
من یعمل سوءً یجز به هر کیم بر بدلک ایشلر انکله مکافات اولنور مرویدرکیم قچن
بو ایت نازل اولدی حضرت ابی بکر الصدیق رضی الله عنه سویلدی یا رسول الله
بو حکمه کوره عذابدن کیم قورتلور حضرت صلی الله علیه وسلم اکا بیوردی غمناک
اولمزمیسن خسته لک سکا عارض اولمزمی دیدی بلی یا رسول الله پس حضرت
بیوردی هو ذاک یعنی بو کونه عوارض انک جزاسیدر و بو روایته کوره جزادن
مراد دنیاده واخرتده انسانک کوردوکی زحمتلردر ولا یجد له من دون الله
ولیا ولا نصیرا دخی بولنماز ایدن کیمسه کندو یه تنکریدن اوزکه نه بر دوست
ونه بریاردمجی بولورکه کندو یی عذابدن قورتارمغه قادر اولور ومن یعمل
من الصالحات وهر کیم بو کوزل عملرک برمقدارین ایشلر من ذکر او انثی
ارککدن یا دیشیدن وهو مؤمن وحال بوکه او تنکرینک وحدانیته ایمان
کتورمشدر فاولئک یدخلون الجنة پس اول کوره بهشت جاودانه کیررلر ولا
یظلمون نقیرا دبرجزئی شیئله ستم کورمش قیلنمازلر ومن احسن دینا ممن اسلم
وجهه لله وکیمک دینی بیکرکدر اول کیمسه نک دینندن که جانی تنکرینک
عبادتنه منقاد قیلدی وهو محسن وحال بوکه اول کیمسه حسناتی وجوده کتورمکه
سعی ایدوب سیئاتدن اجتناب ایتمشدر واتبع ملة ابراهیم حنیفا وحضرت
ابراهیمک دیننه اویدی اول حالده که ادیان باطله دن منحرف اولدی واتخذ الله
ابراهیم خلیلا وایزد جل وعلا حضرت ابراهیمی دوست ایدندی یعنی انی بو کونه
برکزیده قیلدیکه دوست دوستنه ایتدوکی اکرامه مشابه بر اکرام انی مخصوص
قیلدی کتوردیلرکه حضرت ابراهیم علیه السلام عصرنده بر قیتلق اولدی والبسکه
خلق موائد خلیلیه یه همیشه ملاذ فر ایدیلر اول اثناده زیاده اولدیلر پس بحسب
الانتضا برقاچ قطار دوه دیار مصره بر معتمد دوستنه کوندردی تا که کندو یه
انلری طعام یوکلتدوب ارسال ایده قچن خدامی دوهلرله مکان معهوده واصل
اولدیلر مصرده دوستک جوابی بو اولدیکه ابراهیم کندو جانیچون انی ایستمش اولسیدی

ایتدوکی



ایتدوکی فرمانی اجرا ایدردم لکن بیلوردم کیم انی قونافلر ایچون ایستر و بز مردبار مزده
دخی قیتلق اثاری ظهور ایتمشدر بعده خدام مایوس اولوب دوندیلر بطحالینه نام موضعه
ایرشدیلر و کلرندن خلقدن نجالتلرینی دفع ایتمک ایچون غرارلری قوم دولدروب شهره
کیردیلر حضرت ابراهیم علیه السلامی صورت حالدن اکاه ایدیجک غمناک اولوب
اندن خوابه واردی حضرت ساره خاتون کیفیت حالدن خبری اولمامغله قالقوب
غرارلرک بیرین اچدی انی بر بیاض اون کوردی اندن چیقروب اتمک یاپدی حضرت
ابراهیم علیه السلام خوابدن قالقنجه اتمک قوقوسن الوب سویلدی قندن سبزه
بو حضرت ساره سویلدیکه مصری دوستکدن کلان اوندن اتمک یاپدق حضرت
ابراهیم علیه السلام بیوردی بو مصری دوستمدن کلمدی دوستم خدای عز وجلک
یانندن کلدی بو کلامدن نصکره حق تعالی انی خلیل ایله تلقیب ایلدی ولله ما فی
السموات وما فی الارض و کوکلرده و یرده اولان اشیا خدای ذو الجلالک مخلوق
ومملوکیدر پس اندن ایستدوکی نسنه یی بر کزیده قیلر وکان الله بکل شیء محیطا
وایزد جل وعلانک علمی هر نسنه یی قابلمش ایدی ویستفتونک فی النساء دخی
قادینلرک میراثی خصوصنده سندن بیان طلب ایدرلر بو ایت نازل اولدی اولدم
که عیینه بن حصین حضرتک حضورینه کلوب دیدی یا رسول الله بیزه بو کونه خبر
اولندیکه قیزه وهمشیره یه میراثک نصفنی ویرورسن و بیز میراثی ویرمزدک الا
اول کیمسه یه که جنکه حاضر اولوب مال غنیمه یه حائز اولوردی قل الله یفتیکم فیهن
سویله یا محمد حق جل وعلا قادینلرک میراثنده اولان حکمی سیزه بیان ایدر وما
یتلی علیکم فی الکتاب وقرآن عظیم الشانده اوقنان شیء دخی سیزه بیان ایدر
فی یتامی النساء قادینلرک اوکسزلرنده اولان حکمی اللاتی لا تؤتونهن ما
کتب لهن شول قادینلرکه تنکری یازدوغی شیئی کندولره ویرمزسیز وترغبون ان
تنکحوهن دخی انلری اولنمکه میل ایدرسیز کوزل اولورلرسه والمستضعفین من
الولدان دخی اوشاقلردن ذبون وبیچاره قیلنانلرک شاننده تنکری تعالی
قرآنده اوقنان کلامی سیزه فتوی ویرور زیرا عرب انلره دخی میراث ویرمزلردی
شنه که قادینلره ویرمزلردی وان تقوموا للیتامی بالقسط دخی سیزه فتوی ویرورکه
اوکسزلر ایچون عدل ایلیه دورمسیز وما تفعلوا من خیر وایولکدن هر نه ایشلرسیز
فان الله کان به علیما بی شبهه که حق تعالی اکا درست دانا ایدی اسباب النزولده

کمه یو وابتدوکمه

کنوردیکه رافع بن خدیج قادینی که محمد بن سلمه قیزیدی طلاق ایتمك ایستدی
بعده قاری کندویه دیدی بنی بوشنمه و بن بو یمنی اوزرینه حکمه باغشلارم حق
جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی وَإِنِ امْرَأَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا
أَوْ إِعْرَاضًا واکر بر قاری قوجه سندن حقوقنك منعی یا صحبت وعشرتندن
تنافلن توقع ایلدی فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا اوزرلرینه بر
کناه مترتب اولماز اندن که آرالرنده بر بارشمق بارشه لرکه قاری مهرندن واز
کیچه یا نوبتنی ینکی قاریسنه باغشلیه وکشی دخی حقوقنی قدیمه یی کوزدوب
انی کندوسندن ایرمیه وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وبارشمق خصومت ومفارقتدن ییکدر
وَأُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ ونفوس بخله حاضر قیلندیلر یعنی انسانك نفسی بخل
اوزرینه مجبولدر پس کشی قادینك عشرتنده مروتله بخل ایلدریسه وقاری کشیدن صادر
اولان اعراضی باغشلمزسه عجب دکلدر وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا واکر قاریلرك عشرتنده
ایولك ایدوب اینجتمکلدن پرهیز ایدرسیز حق تعالی سیزه مکافات ایدر فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ
بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا که بی شبهه ایزد جل جلاله خصومت واحساندن ایشلدکلکوز اشیا
دانا ایدی وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وهرکز قدرتکوز یوقدرکه قاریلر
آراسنده عدالت ایده سیز وَلَوْ حَرَصْتُمْ واکر عدل اوزره حریص اولورسیز فَلَا تَمِيلُوا
كُلَّ الْمَيْلِ پس میلك تموسن بر طرفه قیلمك که مرغوب اولان قاری یه توجه تام ایدوب
اوبیریسندن بالکلیه اعراض ایده سیز فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ پس مهجور اولان
قاری یی قویه سیز شول قاری کبی که نه قوجه صاحبیدر ونه بوشانمش وَإِنْ
تُصْلِحُوا واکر قاریلرك احوالندن کچمش زمانده افساد ایتدکلکوز اموری حالا
اصلاح ایدرسیز وَتَتَّقُوا وکلجك زمانده بوکونه افعالدن کندوکزی صاقندریرسیز
فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا بلاشك حق جل وعلا کچمشده اولان تقصیرلرکزی ساتر
ایدوب سیزه مهربانلك ایدیجیدی وَإِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِنْ سَعَتِهِ
واکر کشی وقاری ایرلورلرسه حق تعالی کندو لطف وکرمندن هر برینی بولنماسندن
بی نیاز ایدر وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا وایزد جل وعلا قوللرینه عطاده فراوان ایدوب
افعالنی اتقان ایله کله متصف ایدی وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وایزد
ذوالجلاله مملوکدر کوکلرده اولان اشیا و یرده اولان مخلوقات پس على الدوام حق
عطا ایتمسه محل ریب دکلدر وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ



دخی تخفیفاکیم سیزدن اسبق کندولره کتاب ویرلن کیمسنه لره امرلدق وَإِيَّاكُمْ
وسیزه دخی امرلدق که أَنِ اتَّقُوا اللَّهَ تنکری یه شرك ایتمکدن نفسکزی صاقندرك
وَإِنْ تَكْفُرُوا وانلره وسیزه دیدك اکر کافر اولورسیز فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ بی شبهه کیم کوکلرده ویرده اولان اشیا خدایه مخلوق ومملوکدر پس کفر
ومعصیتکوزله متضرر اولماز نته که ایمان وطاعتکزله منتفع اولماز وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا
وایزد جل جلاله خلقدن بی نیاز ایدی حَمِيدًا کندو ذاتنده ایولك ایله متصف ایدی
وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وکوکلرده اولان ملائکه ونجوم وغیرلری
ویرده اولان انواع واجناس تنکری یه در غیر کیمسه نك انده دخلی یوقدر وَكَفَىٰ بِاللَّهِ
وَكِيلًا ومعتمد اولمغه تنکری تعالی بسدر إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ تنکری
تعالی ایسترسه سیزی ای موجود اولان آدمیلر نابود قیلار وَيَأْتِ بِآخَرِينَ ویرکزه
بر بشقه قومی ایجاد ایدرکه زمانبر اوله لر وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ قَدِيرًا وحق جل وعلا
انك اوزرینه توانا ایدی مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا هرکیم بو جهانك جزاسن ایستر
نته کیم بر غازی یالکوز غنیمت ایچون جهاده کیدر فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
خدانك قتنده در بو جهانك واو جهانك جزاسی پس نیچون انسان ایکیسن ایستمیوب
الحق ایله اکتفا ایدر وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا وایزد جل جلاله هرکسك اقوالن
ایشدیجی افعالن کوریجیدی يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ای ایمانه کلان کیمسنه لر كُونُوا
قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ عدله کره دورمشلر اولك شُهَدَاءَ لِلَّهِ تنکری ایچون طانقلر
اولدوغکوزده یعنی شهادتی حقله ادا ایدرك وَلَوْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ واکر شهادت ایتمك
جانلرکوز اوزرینه اولسه که ذمتکوزده حق اولدیغن اقرار ایده سیز أَوِ الْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ
یا آتا وانا وچقن خصملر اوزرینه اولسه إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا مشهود علیه اولان
کیمسنه دولتمند یا یوقسل اولورسه فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا حق سبحانه وتعالی اول غنی
وفقیرك احوالنه نظر ایتمکه سیزدن احقدر فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا پس حقدن
میل ایتمك ایچون هوای نفسه پیرولك ایتمك وَإِنْ تَلْوُوا أَوْ تُعْرِضُوا واکر دیللرکزی
دوغرو شهادتدن بورسیز یا اداسندن اعراض ایدرسیز فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرًا بی شك کیم حق تعالی ایشلدکلکوز اشیانك کمال اوزره بیلیجیدی پس انلره کوره
سیزه مکافات ایدر يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ای ایمانه کلان کیمسنه لر آمِنُوا بِاللَّهِ وَ
رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ ایمان

کورلک خدایه و رسولنه و رسولی اوزره ایندردکی کتابه یعنی قرآنه و قرآندن اسبق
ایندردکی کتاب مقوله‌سنه یعنی انلره کتوردکلکوز ایمان اوزره ثابت قدم اولک
ومن یکفر بالله وملائکته وکتبه ورسله والیوم الآخر وهر کیم تنکریه و فرشته‌لرنه
و کتابلرنه و پیغمبرلرنه و روز قیامته تصدیق ایتمز فقد ضل ضلالا بعیدا
بی شبهه کیم بر اوزاق آزغونلق آزدی ان الذین آمنوا تحقیقا شول کیمسه‌لر که ایمانه
کلدیلر بونلردن مراد یهوددر که حضرت موسایه تصدیق کتوردیلر ثم کفروا صکره
عجلک عبادتی سببیله کافر اولدیلر ثم آمنوا صکره حضرت موسی طوردن دوندوکده
ایمانه کلدیلر ثم کفروا بعده حضرت عیسانک نبوتن انکار ایتدیلر ثم ازدادوا
کفرا صکره محمد المصطفانک نبوتن انکار ایتمکله کفری آرتردیلر لم یکن الله لیغفر
لهم حق جل وعلا اراده ایتمش دکل ایدی کیم انلره مغفرت ایده ولا لیهدیهم
سبیلا ونه اراده ایتمش ایدی که انلره بر دوغرو یول کوستره زیرا علم قدیمله
بیلمشدر که انلر موته دک بو حال اوزره قالوب توبه ایتمزلر بشر المنافقین
بان لهم عذابا الیما اهل نفاقه مژده ویر کیم علی التحقیق کندولره بر دردلی اشکنجه
وار الذین یتخذون الکافرین اولیاء من دون المؤمنین شول منافقلر که
اهل ایمانک دوستلقلرندن تجاوز ایدوب کفره‌یی دوستلر ایدنورلر ایبتغون
عندهم العزة آیا کفار قتنده عزتی طلب ایدرلر و اولانی دکلدر فان العزة لله
جمیعا زیرا بلا شک قمو عزت تنکریه مخصوصدر هر کیمی عزیز ایدر البته او عزیز
اولور پس کفارک انده دخلی یوقدر وقد نزل علیکم فی الکتاب و حال بو که
حق جل وعلا قرآنده اوزرکزه ایندردیکه ان اذا سمعتم آیات الله یکفر بها
ویستهزئ بها علی التحقیق شان بو که قچن ایشدسیز که تنکرینک آیاتنه کفر
اولنوب انکا استهزا اولنیور فلا تقعدوا معهم حتی یخوضوا فی حدیث غیره
کفر و استهزا ایدنلرله اوتورمک اندن اوزکه بر سوزده شروع ایلدیکلرینچه انکم
اذا مثلهم بی شبهه سیز اولدم که انلرله همنشین اولورسیز انلر کبی اولورسیز زیرا
انلرک صحبتندن احتراز ایتمکه قادرسیز ان الله جامع المنافقین والکافرین
فی جهنم جمیعا تحقیقا که ایزد جل وعلا منافقلری و کفره‌یی قمو دوزخده بیغیجیدر
الذین یتربصون بکم شول کیمسه‌لر که سیزه بر ایشک وقوعنی انتظار ایدرلر فان کان
لکم فتح من الله پس اکر خدانک فضل و کرمندن سیزه بر ظفر و نصرت اولدیسه

قالوا



قالوا الم نکن معکم دیرلر سیز کله دکلمی ایدک پس غنیمتدن بیزه بر حصه ویرک وان
کان للکافرین نصیب واکر کفاره بر بهره اولورسه که اهل ایمان اوزرنه غلبه ایدرلر
قالوا الم نستحوذ علیکم کفره‌یه دیرلر اوزرکزه غلبه ایدوب سیزدن واز کچمدوکمی
ونمنعکم من المؤمنین و مؤمنلردن سیزی صاقلمدوقمی یعنی مددلرنه سستلک
ایدوب بوزغونلقلرنه باعث اولدوق پس الدغکوز غنیمتدن بیزی بهره‌مند ایدک
فالله یحکم بینکم یوم القیامة پس ایزد جل جلاله اراکزده ای اهل ایمان وای منافقلر
حکومت ایدر روز قیامتده ولن یجعل الله للکافرین علی المؤمنین سبیلا وحق
سبحانه و تعالی کفار ایچون اهل ایمان اوزرنه بر حجت قیلمز که انکله اهل ایمانی
الزام ایدرلر ان المنافقین یخادعون الله تحقیقا که اهل نفاق تنکریه مکر و حیله
ایدرلر وهو خادعهم و تنکری تعالی ایدوکلری مکر و حیله‌نک سزاسن کندولره
ویریجیدر واذا قاموا الی الصلوة وقچن نمازه قیلمغه قالقرلر قاموا کسالی
کاهل اولدوقلری حالده قالقرلر یراؤن الناس خلقه کندولرین کوستررلر
تاکه مؤمن اولدوقلرین خلق کمان ایتسون ولا یذکرون الله الا قلیلا وایزد
ذو الجلالی یاد ایتمزلر الا اراز مذبذبین بین ذلک کفرله ایمان آراسنده مترددد
ومتحیر اولمشلر لا الی هؤلاء نه اهل ایمانه منسوبدرلر ولا الی هؤلاء ونه اهل
کفره ومن یضلل الله وهر کیمی که تنکری تعالی کمراه ایدر فلن تجد له سبیلا البته
اکا بر یول بوله مزسن یا ایها الذین آمنوا ای ایمانه کلان کیمسنه‌لر لا تتخذوا
الکافرین اولیاء من دون المؤمنین اهل ایمانک دوستلقلرندن تجاوز ایدوب
کفره‌یی دوستلر ایدنمک اتریدون ان تجعلوا لله علیکم سلطانا مبینا
ایسترمیسیز که تنکریه اوزرکزه بر آشکارا حجت قیله‌سیز وار کفارک موالاتندن
که موجب عقوبت و نکبتلکدر ان المنافقین فی الدرک الاسفل من النار
تحقیقا که اهل نفاق دوزخدن الچقرک اولان طبقه‌ده اولورلر زیرا بوکرو
قلبلرنده کفرلری وار ایکن لسانلریله اهل اسلامه استهزا ایدرلردی پس
عذابک اشدینه مستحق اولدیلر ولن تجد لهم نصیرا وهرکز انلره بر یاردمجی
بوله مزسن که کندولرین اول مکاندن اخراج ایده الا الذین تابوا واصلحوا
الا اول کیمسه‌لر که نفاقدن توبه ایدوب احواللرندن افساد ایتدوکلری نسنه‌یی
اصلاح ایتدیلر واعتصموا بالله و تنکرینک دیننه یاپشدیلر واخلصوا دینهم

لله ودينلرين الله ايچون پاك قيلديلر يعنى همان حقك رضاسن تحصيل ايتمك ايچون
الطاعت ايدرلر فاولئك پس اول گروه كه اشيايى مزبوره يى ايشلديلر مع المؤمنين
ايكى جهانده اهل ايمان ايله اولورلر وسوف يؤت الله المؤمنين اجرا عظيما وبى شبهه
حق جل وعلا مؤمنلره اولو اجرت ويرر ما يفعل الله بعذابكم ايزد جل وعلا اشكنجه
كزى نيلر ان شكرتم وآمنتم نعمتنه شكر ايدوب ايمان گتوردسه گز يعنى حق تعالى
سزى تعذيب ايتمكله تشفى مى ايدر ياكندو سندن بر ضررمى دفع ايدر يا نفعمى
حاصل قيلور وبونلرك بيرى يوقدر زيرا بوگونه اشيادن ذات پاكى مستغنيدر
پس سيزى معذب قيلمز سه عصيانگز سببيله معذب قيلور وكان الله شاكرا
عليما وايزد لايزال شكر ايدنلره ثواب ويريجى شكر وايمانك حقوقنه دانا ايدى
مرويدركه بر كيمسنه بر جماعته قوناق اولوب اكابر زاد ييدرمديلر بعده انلردن
شكايت ايلدى شكايتندن اوترى خلق كندويه عتاب ايلديلر حق جل وعلا اكا
شكايتده رخصت ولمغا ايچون بو آيتى منزل ايدوب بيوردى لا يحب الله الجهر
بالسوء من القول خداى ذوالجلال سيومز كه سوز مقوله سندن يمان شيئله جهر
اولنه الا من ظلم مكر شول كيمسنه نك جهر ايتمسى كه اكا ستم اولندى وكان الله
سميعا عليما وحق سبحانه وتعالى مظلومك كلامن ايشيديجى ظالمك ستمن ابو
بيليجيدى ان تبدوا خيرا او تخفوه اگر بر ايولك اظهار ايدرسيز يا انى گيزلى
ايشلرسيز او تعفوا عن سوء يا بريدلكدن تجاوز ايدرسيز كه انك سببيله ملامت
اولنورسيز فان الله كان عفوا قديرا على التحقيق خداى عز وجل گنهكارلردن واز گچيجى
انلردن انتقام المغه توانا ايدى بو آيت مظلوملرى عفو ايتمكه تحريض ايدر تا كه
اخلاق ربانيه ايله متصف اوله لر ان الذين يكفرون بالله ورسله تحقيقا شول كيمسه لر
كه خدايه ورسولنه كفر ايدرلر ويريدون ان يفرقوا بين الله ورسله وايسترلركه
تنكريله پيغمبرلرى اراسنده ايرلق صاله لركه تنكرينك وحدانيتنه تصديق ايدوب
پيغمبرلرك حق اولدوقلرين انكار ايده لر ويقولون نؤمن ببعض ونكفر ببعض
ودير لر پيغمبرلرك برمقدارينه ايمان گتوررز وبر مقدارينه كفر ايدرز ويريدون ان
يتخذوا بين ذلك سبيلا وايسترلركه كفر ايله ايمان اراسنده بر يول ايدنه لر و حال
بودركه واسطه معدوم مدر زيرا ايمان تمام اولماز حق تعالىنك جميع رسلنه تصديق
اولنميجه پس بر كيمسه كه رسلك بر مقدارينه تصديق ايدوب برمقدارينه تكذيب ايدر





جملهسن تكذيب ايتمش اولور اولئك اول گروه كه ايمان ايله كفر اراسنده بر طريق ايدنمك
ايستديلر هم الكافرون حقا كندولر درست كافر اولانلر واعتدنا للكافرين
عذابا مهينا وكفار ايچون بر خوار ايديجى اشكنجه آماده قيلدق والذين آمنوا بالله و
رسله وشول كيمسه لركه تنكريه وپيغمبرلرنه ايمان گتورديلر ولم يفرقوا بين احد منهم
وپيغمبرلرندن اولان كيمسه لرك بركيمسه نك اراسن ايرمديلر يعنى قموسنه ايمان
گتورديلر اولئك اول جماعت كه على التحقيق ايمانه گلديلر سوف يؤتيهم اجورهم بلا
شك حق تعالى انلره اجرلرين ويرور وكان الله غفورا رحيما وايزد جل وعلا هميشه
اهل ايمانك گناهنى مغفرت ايدوب حسنالرين تضعيف ايتمكله كندولره مرحمت
ايديجيدى گتورديلركم احبار يهوددن بر قچ كيمسه خواجه عالمه گلوب ديديلركه اگر
دعواده صادق ايسك عالم علويدن گوزلرمز مشاهده ايدركن بزه بر كتاب
گتوره سن كه حضرت موسى گتوردى حق تعالى كندو حبيبنه تسليه ويروب بيوردى
يسألك اهل الكتاب ان تنزل عليهم كتابا من السماء توراة ايله لرى سندن
صوردلركه اوذرلرنه دفعه واحده بر كتاب ايندره سن فقد سألوا موسى اكبر من
ذلك شرط مقدره جوابدر يعنى اگر ايندوكلرى سؤالى بيوك دوتدك بى شبهه
كه حضرت موسادن اندن بيوك بر شيئى سؤال ايديلر اول وقت كه طور طاغنده
ايزد ذوالجلالك سوزين ايشتديلر فقالوا ارنا الله جهرة پس ديديلر بزه تنكريى
اشكار گوستر فاخذتهم الصاعقة بظلمهم درعقب گوگدن ايناز آتش كندولرين
الدى ايندوكلرى ستم سببيله ثم اتخذوا العجل من بعد ما جاءتهم البينات
پس بوزاغويى معبود ايدنديلر كندولره آشكار معجزلر گلدكدنصكره فعفونا
عن ذلك بعده ايندوكلرى توبه سببيله گناهلرندن واز گچدك وآتينا
موسى سلطانا مبينا وحضرت موسايه بر اشكار تسلط ويردك كه انلره فرمان
ايديجيكم گوساله پرستلرى طعمه شمشير ايدك انلر دخى فرماننى قبول ايدوب
جمله لرين اقليم عدمه مسافر قيلديلر ورفعنا فوقهم الطور بميثاقهم وپيمانلرى
سببيله اوستلرينه طور طاغنى قالدردق تا كه ويردوكلرى پيماني قبول ايده لر و
قلنا لهم ادخلوا الباب سجدا وحضرت موسانك لساننه اوزره كندولره
ديدك كه ايما شهرينك قاپوسندن سجده ايدرك حالده گيرك وقلنا
لهم لا تعدوا في السبت وكندولره ديدك شنبه گوننده سيزه معين اولان حدودى

بجاوز ایمَك واخذنا منهم میثاقاً غلیظاً و بو حکملرك هر بریسنه ایفا ایتمکلر ایچون
کندولردن بر محکم پیمان الدق فبما نقضهم میثاقهم پس مخالفت ایدوب پیمانلرین
بوزدوقلری سببیله عقوبتك انواعنی کندولره ایتدك وکفرهم بآیات الله دخی
تنکرینك نشانلرینه کفر ایتدکلرندن اوتری وقتلهم الانبیاء بغیر حق دخی
پیغمبرلری ناحق یره اولدورمکلری اجلدن وقولهم قلوبنا غلف دخی دیدوکلری
اجلدن کیم کوکللریمز قینلرده در واویله دکلدر که قلوبلری قینلرده اوله بل طبع الله
علیها بکفرهم بلکه تنکری تعالی کوکللری اوزرینه مهر اوردی کفرلری سببیله
فلا یؤمنون الا قلیلاً پس ایمان کتورمزلر الا آز و معتدبه دکلدر وبکفرهم
دخی حضرت عیسانك نبوتنی انکار ایتدکلری سببیله اوزرلرینه بلالرك
اقسامنی مسلط قیلدك وقولهم علی مریم بهتاناً عظیماً دخی حضرت مریم اوزره
اولو یلانی قصد ایدوب سویلدکلرندن اوتری وقولهم انا قتلنا المسیح عیسی
ابن مریم دخی دیدکلرندن اوتری کیم مسیح ایله ملقب اولان مریم اوغلی عیسایی
اولدردك رسول الله خدانك کوندردکی وما قتلوه وما صلبوه ولکن شبه لهم و نه
انی اولدردیلر و نه انی اصدیلر ولیکن اوزرلرینه مشتبه اولدی اول محلکه حضرت عیسانك
قیلغی بیوکلری اوزره صالندی نته کم تفصیلی سورهٔ آل عمرانده کچدی وان الذین
اختلفوا فیه و تحقیقا شول کیمسه لرکه حضرت عیسانك شاننده تردد ایتدیلر
لفی شك منه اندن بر کمان و توقفده درلر زیرا اول وقت که بیوکلرین عیساده
دیو اصدیلر انی ارادیلر بولمیجق بعضسی دیدی اکر اصلان شخص عیسی ایدی
بولداشمز نیجه اولدی و بعضسی دیدی یوزی عیسانك یوزینه بکزر و بدنی
بولداشمزك بدننه مشابهدر ما لهم به من علم انلرك انك حقیقتیله هیچ
بر بیلکی یوقدر الا اتباع الظن لیکن کمانه یروك ایدرلر وما قتلوه یقیناً
وانی بر محقق اولدرمك اولدرمدیلر بل رفعه الله الیه بلکه علی التحقیق تنکری
تعالی انی محل کرامتنه قالدردی وکان الله عزیزاً حکیماً وحق جل وعلا ایستدوکی
ایشده مغلوب اولمازدی حضرت عیسایه تدبیر ایتدوکی ایشده درست حکم
ایدیجیدی وان من اهل الکتاب الا لیؤمنن به قبل موته واهل کتابدن هیچ بر کیمسه
یوقدرکیم اولمدن اول البته حضرت عیسایه ایمان کتوردور یعنی هر یهودی و نصرانی
جانی بدنندن خروج ایتمدن اول حضرت عیسانك نبوتنی و حق اولدوغنی تصدیق ایدر

واکونه



واکونه ایمانك نافعی یوقدر و بر قوله موته لفظنده اولان ضمیر حضرت عیسایه
راجعدر پس معنی بویله اولورکه حضرت عیسی اولمدن اول قمو اهل ملل اکا ایمان
کتوردلر مرویدرکیم چون آخر الزمان اولور دجال شقینك فتنه سی روی زمینی
قبلادی خدای لایزالك فرمانیله حضرت عیسی علی نبینا وعلیه افضل الصلوة والسلام
کوکدن هبوط ایدوب دجال مفسدی قتل ایدر و جمیع اهل کتب اکا ایمان کتوردرلر
پس ملت و دین بیر اولور بعده روی زمینده اول دکلو امنیت حاصل اولورکه کرك
درنده بیچاره قویونله بولداش اولور وسائر حیوانات متضاده بزم عیشی قوردلر
و اوشاقلر اسب چوبینلر ایچون ایلانلری تازیانه قیلالر بعده حضرت عیسانك
مرغ روحی فردوس برینه طیران ایدوب اهل اسلام جسد پاکن تغسیل و تکفین
ایدوب نمازین قیلالر اندنصکره کندویی دفن ایدلر ویوم القیمة یکون علیهم
شهیداً و روز قیامتده حضرت عیسی اهل کتاب اوزره کواه اولور یعنی یهود اوزره
شهادت ایدرکه کندویی تکذیب ایتدیلر و نصاری اوزرینه شهادت ایدرکه کندویی
خدانك اوغلی دیو نسبت ایتدیلر فبظلم من الذین هادوا پس دین یهود قبیله
تدین ایدن کیمسه لردن صادر اولان ستم سببیله حرمنا علیهم طیبات احلت لهم
اوزرلرینه حرام قیلدق بر پاکیزه شیئلرکه کندولره حلال قیلنمش ایدی وبصدهم
عن سبیل الله کثیراً دخی تنکرینك یولندن چوق کیمسه منع ایتدکلری سببیله واخذهم
الربوا وقد نهوا عنه دخی ربا مالن المقلری اجلدن و حالی بوکه انك الماسندن منع
اولندیلر واکلهم اموال الناس بالباطل دخی خلقك اموالن نامشروع وجهله
ییدکلرندن اوتری واعتدنا للکافرین منهم عذاباً الیماً و یهود طائفه سندن
کفر ایدنلر ایچون بر دردلو اشکنجه اماده قیلدق لکن الراسخون فی العلم منهم
لیکن انلردن بیلکیده ثابت اولانلر یعنی عملرینه عمل ایدن جماعت عبد الله بن سلام
واصحابی کبی والمؤمنون وانلردن ایمانه کلانلر دخی یؤمنون بما انزل الیك
وما انزل من قبلك سکا ایندرلن کتابه و سندن اسبق ایندرلن کتبه ایمان
کتوردلر والمقیمین الصلوة و نمازی قیلانلری اوکرین اولسون والمؤتون الزکوة
واوزرلرینه واجب اولان مال زکوتی ویرنلر دخی کتب الهیه یه ایمان کتوردلر
والمؤمنون بالله والیوم الآخر و تنکرینك وحدانیتنه و صوك کونه یعنی قیامت
کوننه ایمان کتورنلر دخی اولئك اولکروه که متصدق و معتقدلر سنؤتیهم

اجرا عظیما بی شبهه انلره برا اولو اجرت ویرورز انا اوحینا الیک تحقیقا که بیز
سکا وحی ایتدک کما اوحینا الی نوح والنبیین من بعده نته که حضرت نوح علیه
السلامه وکندوسندن صکره اولان پیغمبرلره وحی ایلدک بو کلام اهل کتابک
سوزی مقابله‌سنده درکه دیمشلردی بیزه بردن بر کتاب کوکدن ایندر واوحینا
الی ابراهیم واسمعیل واسحق ویعقوب والاسباط وعیسی وایوب ویونس
وهرون وسلیمان ونته بو پیغمبرلره وحی ایتدک بلمک کرک که لفظ نبیین بو
پیغمبرلره شامل‌در انجق تعظیم ایچون بونلری مخصوصا بالذکر قیلدی دیرا حضرت
ابراهیم وعیسی علیهما السلام اولو العزمندرلر وباقیلری انبیانک اشرافندندر
واتینا داود زبورا وحضرت داود علیه السلامه زبور نام بر کتاب ویردک ورسلا
قد قصصناهم علیک من قبل دخی پیغمبرلر کوندردک که بوندن اسبق قرآنده
خبرلرین اوزدکه اوقودق ورسلا لم نقصصهم علیک دخی بر مقدار رسل
کوندردک که خبرلرین اوزدکه اوقومدق وکلم الله موسی تکلیما وتنکری تعالی
حضرت موسا ایله سویلشمک سویلشدی دبو وجهله نهایت مرتبه سیدرو محمد
المصطفایی غایتله مفضل قیلدیکه پیغمبرلره هر نه مرتبه لر احسان ایلدی
کندویه اول مرتبه لره نائل قیلدی رسلا مبشرین ومنذرین بر پیغمبرلر کوندردک
که خلقی بهشت جاودانه مژده لندرورلر وعذاب جهنمدن قورقوتدررلر لئلا
یکون للناس علی الله حجة بعد الرسل تا که خلقه تنکری تعالی اوزره بر بهانه‌لری
اولمیه پیغمبرلری کوندردکدنصکره وکان الله عزیزا حکیما وحق جل وعلا ایستدو
نسنه‌ده مغلوب اولماز امورنبوتده تدبیر ایتدوکی شیئی حکام اوزره ایدیجیدر
کتوردیلرکه کفاردن بر کروه حضرت محمد المختارک مجلسنه کلوب دیدیلر یا محمد
بز اهل کتابدن سنک پیغمبرلکک حقیقتنی سؤال ایتدک دیدیلر بز انک
حق اولدوغنی بیلمزوز وکتابمزده انک ذکری یوقدر اتفاقا انلر بو کلامی
ایراد ایدیجک یهوددن بر جمع حضرتک مجلسنه حاضر اولدیلر حضرت صلی الله
علیه وسلم انلره دیدی اوزرکزه خدا ایله قسم ایدرم که سز پیغمبر اولدیغمی اوزرنه
کتاب ایند وکنه شهادت ایتمزمیسز انلر دیدیلر نه پیغمبر اولدوغنی بیلورز
ونه سکا شهادت ایدرز حق تعالی بو ایتی منزل ایدوب بیوردی لکن الله
یشهد بما انزل الیک سبب نزولدن مفهوم اولان کلامدن اسندکدر





یعنی انلر سکا شهادت ایتمزلر لیکن ایزد جل جلاله سکا ایندردوکی شیئ ایله شهادت ایدر
انزله بعلمه انی خاص علمنه متلبس اولدوغی حالده ایندردی والملائکة یشهدون
دخی فرشته لر سنک پیغمبر اولدوغکه شهادت ایدرلر وکفی بالله شهیدا وشهادت
ایتمکه تنکری تعالی بسدر ان الذین کفروا تحقیقا شول کیمسه‌لرکه کفر ایتدیلر
وصدوا عن سبیل الله وخلقی تنکرینک یولندن منع ایتدیلر قد ضلوا ضلالا
بعیدا تحقیقا که یراوز اق ازغونلق ازدیلر ان الذین کفروا وظلموا بی شبهه کفر ایدوب
خلقه ستم ایدنلر لم یکن الله لیغفر لهم خدا عزوجل انلره مغفرت ایدیجک دکل ایدی
ولا لیهدیهم طریقا ونه انلره بر یول کوستریجک ایدی الا طریق جهنم مکر دوزخک
یولن انلره کوسترور خالدین فیها ابدا اول حالده که همیشه دوزخ ایچنده اقامتی
تقدیر ایتمشلر وکان ذلک علی الله یسیرا وانلرک تعذیب اولنمسی حق تعالی اوزرنده
براسان ایش ایدی یا ایها الناس قد جاءکم الرسول بالحق من ربکم ای آدم
اوغوللری علی التحقیق کلدی حضرت محمد المصطفا ربکوزدن سیزه دوغرولغله کلدی
فآمنوا خیرا لکم پس ایمان کتوردک که اکر ایمان کتوردورسیز سیزه بر خیر ایش اولور
وان تکفروا فان لله ما فی السموات والارض واکر ایمان کتورمز اولورسیز بی شبهه
که کوکلرده ویرده هر نه وار قادر مختارک مملوکیدر پس کفرکوزدن ضرر چکمز
نته که ایمانکزله منتفع اولماز وکان الله علیما حکیما وحق جل وعلا احوالکزی دانا
ایدی خلقه تدبیر ایتدوکی اشیاده حکیم ایدی یا اهل الکتاب لا تغلوا فی
دینکم ای ارباب کتاب اولانلر دینکوزده افراط ایتمک خطاب یهود ونصارایه
زیرا یهود حضرت عیسانک قدرین الچقلمده اوقدر مبالغه ایتدیلر که کندویه
حاشا ولد الزنا لکه نسبت ایتدیلر ونصاری انک شانی ارتفاعنده اول قدر مبالغه
ایتدیلر که کندویی معاذ الله تنکری ایدندیلر ولا تقولوا علی الله الا الحق وتنکری
تعالی اوزره دوغرولقدن اوزکه بر نسنه سویلمک یعنی انی اوغول وصاحبه‌دن
تنزیه ایدک انما المسیح عیسی بن مریم رسول الله بوندن اوزکه بر نسنه یوقدر که
مسیح ایله ملقب اولان حضرت مریم اوغلی عیسی تنکرینک کوندرلمشیدر وکلمته
القاها الی مریم وسوزیدر که انی حضرت مریمه القا ایتدی کلمه دن مراد کیشی
دکمدن اوشاغک وجوده کلمسینک بشارتیدر وروح منه وبر جان صاحبیدر
که قوماندن بی واسطه صادر اولدی فآمنوا بالله ورسله پس خدایه وپیغمبرلرینه

ضلالا

وتفریطه

علی الدوام

ایمان کتورك وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ وسویلمك تنکریلر اوچدر ایزد جل وعلا وعیسی و مریم
اِنْتَهُوا خَيْرًا لَكُمْ معبود اوچدر دیمسندن منتهی اولك سیزه خیرلو اولان نسنه یی
قصد ایدك اِنَّمَا اللّٰهُ اِلٰهٌ وَاحِدٌ بوندن اوزکه برشی یوقدرکه درست معبود بیر
معبود درهرکز نقددی قبول ایتمز سُبْحَانَهُ اَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ انی درست تنزیه ایت که
کندی دیه اوشاق معوله سی اوله لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ اسمانلرده وزمینده
هرنه وار کندی ویه مخلوق ومملوکدر انلرك بیریسی کندی ویه مشابه دکلدرکه انی اوغول
ایدنه وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيلًا ومعتمد اولمغه تنکری تعالی کافیدر لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ
اَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلّٰهِ حضرت عیسی عار ایتمزکه تنکریه قول اوله وَلَا الْمَلٰئِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ
ونه حضرت قدسه مقرب اولان فرشته لر خدانك قوللغندن استنکاف ایدرلر
وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسْتَكْبِرْ وهرکیم تنکرینك قوللغندن عار چکوب
کندویی اولو عد ایدر فَسَيَحْشُرُهُمْ اِلَيْهِ جَمِيعًا البته انلری جمله کندو سمتنه ییغر
فَاَمَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ پس اما شول کیمسه لرکه ایمانه کلوب کوزل
عمللر ایشلدیلر فَيُوَفِّيهِمْ اُجُورَهُمْ انلرك اجرلرینی بالتمام ایصال ایدر وَيَزِيدُهُمْ
مِنْ فَضْلِهِ وکرمنك ارتقندن انلره ارتورر وَاَمَّا الَّذِينَ اسْتَنْكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا
واما شول کیمسه لرکه انکا عبادت ایتمکدن عار ایدوب بیوکلکه طالب اولدیلر فَيُعَذِّبُهُمْ
عَذَابًا اَلِيمًا انلری بردردلی اشکنجه ایله معذب قیلادر وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ
اللّٰهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا وتنکریدن اوزکه کندولره نه بر دوست ونه بر یاردمجی بولورلر
يَا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ ای ادم اوغللری علی التحقیق پروردکار
سیزه بر حجت ودلیل کلدی واو معجز اندر وَاَنْزَلْنَا اِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا وسیزه بر ظاهر
نور کوندردك واندن مراد قرآندر فَاَمَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ پس
اما شول کیمسه لرکه تنکریه ایمان کتوروب شیطانك وسوسه سندن انکا التجا ایتدیلر
فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ بی شبهه انلری کندو کرمندن صدور ایتمش بر رحمته
داخل قیلادر وَفَضْلٍ وکندو لطفندن وارتق احسانه دخی داخل قیلادر وَيَهْدِيهِمْ
اِلَيْهِ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا وکندو طرفنه انلره بر دوغری یول کوسترور واول یول اسلام
وطاعت یولیدر واخرنده بهشت جاودانك طریقیدر کورده یلرکیم جابر بن عبد الله
انصاری خسته اولوب حضرت صلی الله علیه وسلم حالنی صورمغه کلدی جابر
ایتدی یا رسول الله بنم مالم وار وبن بر کلاله ادمم فقط برنج همشیره م وار بکا خبر

کرزنه

دوکز



وبرکه مالمی ارالرنده نیجه قسمت ایدهیم حق تعالی بو ایتی منزل ایدوب بیوردی يَسْتَفْتُونَكَ
سندن بر حکمك بیانن طلب ایدرلر واو کلاله حکمیدر قُلِ اللّٰهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ سویله
ایزد عز وجل سیزه کلاله نك میراثی قسمتنده حکم ایدر اِنِ امْرُؤٌ هَلَكَ لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ
اکر بر کشی وفات ایدوب کندویه اوشاق اولمیه وَلَهُ اُخْتٌ کندویه لابوین یا لاب بر
باجی اوله فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ اول باجی یه قرداشی میراث قودوغی مالك یاریسی
اولور وَهُوَ يَرِثُهَا اِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ واول کشی باجیسنك میراثن الور اکا اوشاق
نسنه یوق ایسه فَاِنْ كَانَتَا اثْنَتَيْنِ پس باجیلر ایکی اولورلرسه فَلَهُمَا الثُّلُثَانِ
مِمَّا تَرَكَ قرداشلری میراث بوراقدوغی مالدن کندولره ایکی اولش اولور وَاِنْ
كَانُوا اِخْوَةً واکر کلاله نك وارثلری لابوین یا لاب قرنداشلکله موصوف ایدیلر
رِجَالًا وَنِسَاءً کشیلر وقادیلر فَلِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْاُنْثَيَيْنِ ارککه ایکی دیشینك
حصه سی کبی اولور يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اَنْ تَضِلُّوا ایزد جل جلاله سیزه بو احکامی اشکار
ایدر تاکه کمراه اولمیه سیز وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ وحق جل وعلا هر نسنه یه داناد ر
پس خلقك مصالحن حال حیاتلرنده وحال مماتلرنده بخشی بیلور

## سُورَةُ الْمَائِدَةِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَثَلَاثٌ وَعِشْرُونَ آيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا ای ایمان کتورن کیمسنه لر اَوْفُوا بِالْعُقُودِ ارالرکزده بغلدکلکز
پیمانلری یرینه کتورك اُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ الْاَنْعَامِ دورت ایقلی حیوانانك بی تمیزی
سیزه حلال قیلندی واندن مراد دوه وصغر وقیون وکیجیدر وجیران ویابانی
صغری انلره ملحق اولدی اِلَّا مَا يُتْلٰى عَلَيْكُمْ سیزه بهیمه انعام حلال قیلندی الا اول
نسنه که تحریمی اوقنور غَيْرَ مُحِلِّي الصَّيْدِ اوتو لفظنده واقع اولان واودن
حالدر یعنی پیمانلری ایفا ایدك اول حالده که اوی حلال ایتمش اولمیه سیز وَاَنْتُمْ
حُرُمٌ حجیله یا عمره ایله احرام بغلدکلکوزده اِنَّ اللّٰهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ تحقیقا کیم حق تعالی
تحلیل وتحریم خصوصنده ایستدوکی شیء حکم ایدر يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تُحِلُّوا
شَعَائِرَ اللّٰهِ ای ایمانه کلنلر حج مناسکنك حرمتنی هتك ایدوب حلال قیلمك
یعنی ایام حجده محرم اولان اشیانك قتلندن اجتناب ایدك وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ
ونه محرم اولان ماهی دخی یعنی ایچنده جنك ایتمکله حرمتنی هتك ایتمك وَلَا الْهَدْيَ

ونه كعبهٔ مكرمه يه سوردلن قرباني دخي ولا القلائد ونه هديدن غلطه لي اولان قربانلر
دخي قلائد جمع قلاده در واوردر يدن يا اغاج قابوغندن بر غلطه در كعبهٔ مكرمه يه
دوه دن يا صغردن سوردلن قربانلرك بوينلرينه اصرلر تا كه هدي اولدقلري معلوم
اولوب انلره كيمسه تعرض ايلميه ولا آمين البيت الحرام ونه محترم اولان خانه يي قصد
ايدنلري يعني انلري نهب وغارت ايتمك يبتغون فضلا من ربهم ورضوانا اول
حالده كه تكريدن بر اد تقللك وخشنودلك ايسترلر بو آيت نازل اولدي اولدم كه
مسلمانلر حجه احرام بغلمشلر ايكن ايستديلر كه يمامه نام قصبه نك حاجي نهب وغارت
ايدلر اول جهتدن كه ادالرنده مدينهٔ منوره نك ناخرين سوروب الان شريح بن
ضبيعه نام شقي وار ايدي واذا حللتم فاصطادوا وقچن احرامدن چيقوب حلال
اولورسز آو ايدك بو امر اباحت ايچوندر ولا يجرمنكم شنآن قوم ان صدوكم
عن المسجد الحرام وبر گروهك عداوتي كه عام حديبيه بيت الحرامك زيارتندن
سيزي منع ايتديلر انلك اوزره سيزي حمل ايتمسون كه ان تعتدوا حدود شرعيه يي
تجاوز ايده سز وتعاونوا على البر والتقوى وبري وپرهيزكارلك اوزره بيري بيركزه
ياردم ايدك ولا تعاونوا على الاثم والعدوان وگناهك وستمكارلك اوزره
بيري بيركزه ياردم ايتمك واتقوا الله وايزددن و جلالندن خوف ايدك ان الله
شديد العقاب تحقيقا كه حق تعالى صعب عقوبتلودر حرمت عليكم الميتة
بوغازلنمدن اولن حيوانك يمسي اوزركزه حرام قيلندي والدم واقان قانك
يمسي دخي ولحم الخنزير ولطوزانك يمسي دخي وجميع اجزاسي اني
حكمندهدر وما اهل لغير الله به دخي اول حيوان كه بوغازلنمسي محلنده تكريدن
اوزكه ذكر اولندي مراد كفارلك بوغازلدقلرده لات وعزانك اديله
بوغازلردي كيم انلر اهل ايمان اوزره تحريم اولنديلر والمنخنقة وبوغلان
حيوانك يمسي اوزركزه حرام اولدي والموقوذة وطاش ياد كنكله اولن حيوانك
يمسي دخي والمتردية وبو كسكدن يره دن يا بر قويه دوشوب هلاك اولان
حيوانك يمسي دخي والنطيحة وبر حيوانك بو بنوزيله اورلوب اولن حيوانك
اكلي دخي وما اكل السبع واول نسنه دخي كه حيوان مفترس اندن يدي الا
ما ذكيتم الا اول حيوان كه جاني چيقمدن اكا ايرشوب بوغازلدكوز وما ذبح على
النصب ودخي شريفك اطرافنده وضع اولنان طاشلر اوزره بوغازلنان حيوانك





يمسي بو مقامده مذكور اولان حيواندن مراد ماكول اللحم اولان حيوانددر وان تستقسموا
بالازلام دخي اوقلرله قسمتي طلب ايتمككوز اوزركزه حرام قيلندي بلمك كركدر كيم عربك
بلكسيز پيكانسيز اوچ اوقلري وار ايدي انلره ازلام يا قداح ديرلردي برينده يازلمش
امرني ربي وبرينده يازلمش نهاني ربي وبرينده يازلمش وبونلر بر كيسه ده وضع اولنمش
هبل نام بتك خادمي يانلرنده دوردي اول دم كه بر مهملري اولوردي انلره بو منوال
اوزره رجوع ايدرلردي يعني هبلك خادمنه بر هديه كتوروب اندن مهملرينك كيفيتني بلمكه
طالب اولوردي اودخي اول كيسه يه الن اوزادوب بر اوق چيقاردي اگر اوزرنده امرني ربي
يازلمش اوق چيقردي اول مهمه توجه ايدرلردي واگر اوزرنده نهاني ربي يازلان اوق
چيقدي بر ييل اول ايشدن فراغت ايدرلردي واگر اوزرنده بر شي يازلميان اوق
چيقدي بردخي اوقلري قارشدروب كالاول مراجعت ايدرلردي بر يازلمش اوق
چيقنجه دك ذلكم فسق بو استقسام ايتمك دائره اسلامدن چيقمقدر زيرا انلر اوزره
يازلن ربدن مراد تكريه اني ايسنلدلر تكري اوزره افترا ايتمش اولورلر واگر مراد
اصنام ايسه خدايه شرك ايتمش اولورلر اليوم يئس الذين كفروا من دينكم بو كون
كفر ايدنلر دينكزك ابطالندن نا اميد اولديلر حضرت عمر بن الخطابدن رضي الله عنه
مرويدر كه بو آيت جمعه كوني حجة الوداعك عرفه سي كوننده نازل اولدي فلا تخشوهم
پس انلردن خوف ايتمك واخشون وبندن خوف ايدك اليوم اكملت لكم دينكم
بو كون شرايعك اصولني وعقائدك قواعدني اظهار ايتمكله تكزي سزه كامل
قيلدم واتممت عليكم نعمتي واوزركزه نعمتمي تمام قيلدم كه مكه مكرمه نك فتحني
سزه ميسر قيلدم ورضيت لكم الاسلام دينا ودينلردن اسلام دينني
سزكچون اختيار ايتدم فمن اضطر في مخمصة پس بر كيمسه كه بر اجلقده مذكور
اولان محرماتدن اكل ايتديسه غير متجانف لاثم اول حالده كه كناه سمتنه مائل
اولميه يعني انلري تلذذ ايدوب يميه وسد رمقدن ارتق يميه فان الله غفور رحيم
بي شبهه حق جل وعلا انك كناهني بو خصوصده عفو ايدوب اكا مرحمت ايلدي
كه بو كونه شيئك يمسنه ضرورت محلنده كندويه رخصت ويردي كتوردكلر كه عدي
بن حاتم وزيد الخيل كه حضرت صلى الله عليه وسلم اكا زيد الخير نام قودي سرور
كائناتدن سؤال ايدوب ديديلر يا رسول الله بيز بر مكانده اولورز كه اوچي قوشلر
وكوپكلرك معونتيله قوناقلمز بزك ضيافتي ادا ايتمكه قادر اولورز وكاه اولور

کاملر اوی اولیوب بیزه کابتشوب بوغازلرز وکاه اولورکه بیزه کابتشمدن هلاك
اولور وایزد جل جلاله بیزی بوغازلنموب اولمشك یمسندن منع ایتدی حق سبحانه
وتعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی یسئلونك ماذا احل لهم سندن یا محمد
صورارلر که بیلجك مقوله سندن قنغی شیئ کندولره حلال قیلندی قل احل لکم
الطیبات سویله حیواناتدن وغیریسندن پاکیزه اولان شیئلر سیزه حلال قیلندی
وما علمتم من الجوارح دخی شکار ایدیجی حیواناتدن شکاری تعلیم ایتدکلوکز حیوانك
صیدی سیزه حلال قیلندی مکلبین اول حالده که شکار ایدن حیواناته مؤدب
ایتمش سیز تعلمونهن مما علمکم الله انلری اوکردیرسیز اول نسنه دن که حق تعالی
سیزه انی اوکرتدی یعنی حق تعالی سیزه الهام ایتدوکی طرق تادیبی انلره تعلیم
ایدرك فکلوا مما امسکن علیکم پس اوچی حیوانات سزکچون دوتوب یمدوکلری
شکاردن ییکوز واذکروا اسم الله علیه و تعلیم ایتدکلوکز حیوانات اوزره تنکرینك
ادین انکك یعنی اول محل که انلری اوه صالورسیز بسم الله سویلك واتقوا الله
وتنکریدن خوف ایدك محرماتك تناولندن ان الله سریع الحساب تحقیقا که
تنکری تعالی غایتله تیز ایدر پس کناهك ازیله ده عجله مواخذه ایدر الیوم احل
لکم الطیبات بو کون یعنی بو آیت نازل اولدوغی کون پاکیزه اشیانك تناولی
سیزه حلال قیلندی وطعام الذین اوتوا الکتاب حل لکم ویهود و نصارانك
ییجکی بوغازلدوقلری نسنه دن وغیریسندن سیزه حلالدر وطعامکم حل لهم
وییجککوز انلره حلالدر پس اوزدکزه بر باس یوقدر اکر انلره طعام ییدورورسیز
یا صاتارسیز والمحصنات من المؤمنات دخی اهل ایماندن عفت صاحبی اولان خاتون
ایولنمسی سیزه حلال اولدی بو قیدانی بیان ایدر که بو مقوله خاتونك ایولنمسی
مسلمان قرواشدن وعفتسیز خاتونلرك ایولنمسندن اولادر زیرا مؤمنه خلافینه
وعفتسیز قادیجی ایولنمك جائزدر والمحصنات من الذین اوتوا الکتاب من
قبلکم دخی سیزدن اسبق کندولره کتاب ویرلنلردن اولان عفتلو خاتونلرك
ایولنمسی سیزه حلال اولدی اذا اتیتموهن اجورهن قچن مهرلرین کندولره ویرورسیز
محصنین غیر مسافحین اول حالده که سیز نکاحله عفت طلب ایدوب زنایه اشکارا
ایتمیه سیز ولا متخذی اخدان ونه مخفی دوستلر ایدنه سیز یعنی نکاحله عفته طالب
اولوب زنا فعلنه نه اشکارا ونه کیزلی ارتکاب ایتمك ومن یکفر بالایمان فقد



حبط عمله وهرکیم اسلامك احکامن انکار ایدر بی شبهه کیم عملی باطل اولور وهو فی
الاخرة من الخاسرین وکندوسی دخی جهانده اوتوزانلرك زمره سندندر یا ایها
الذین امنوا ای ایمان کتوردنلر اذا قمتم الی الصلوة قچن حدثکوز اولوب نماز قیلمغه
قالقمق ایسترسیز فاغسلوا وجوهکم یوزلرکزی باش توینك بتدیکندن چکه یه
دکن و قولاقدن قولاغه دکن یوك وایدیکم الی المرافق واللرکزی دیرسکلره
دکن وامسحوا برؤسکم وباشلرکزی صو ایله سلك حضرت امام اعظم قتنده
باشك دورتده بیرین سلمك فرضدر وحضرت امام مالك نصك ظاهرینه نظر
ایدوب جمله سنك مسحنی فرض کوردی وحضرت امام شافعی بیوردی کیم اسم مسح
اوزرنه اطلاق اولنور نسنه نك مسحی فرضدر وارجلکم الی الکعبین وایاقلرکزی
طوپوقلره وارنجه غسل ایدك وان کنتم جنبا فاطهروا واکر جنب اولورسه کز
جمیع بدنکزی ییقك وان کنتم مرضی واکر خسته لر ایدکوز او علی سفر یا یول اوزره
ایدکوز او جاء احد منکم من الغائط یاخود سیزدن برکیمسه مستراحدن کلدی یعنی
انده بر حدث ایدوب کلدیسه او لامستم النساء قول جمهور اوزره بو کلام جماعدن
کنایه در یعنی قادینلری وطی ایدوب فلم تجدوا ماء طهارت ایده جك صو بولمدکوز
فتیمموا صعیدا طیبا بر پاك یره یوزین قصد ایدك فامسحوا بوجوهکم وایدیکم
منه پس اندن یوزلرکزی واللرکزی سیلك ما یرید الله لیجعل علیکم من حرج تیمم ایله
سیزه امر اولنمق اول جهتدن دکلدر کیم حق جل وعلا ایستمز که اوزرکزه بردارلق
قیله ولکن یرید لیطهرکم ولیکن ایستر که سیزی توپراغله پاك قیله قچن صویك
استعمالنه قادر اولمیه ولیتم نعمته علیکم وایستر که ایتدوکی احسانی اوزرکزه
اتمام قیله لعلکم تشکرون تاکه نعمتلرینه مقر ومعترف اولوب حمد وثناسن ایده سیز
واذکروا نعمة الله علیکم واوزرکزه اولان ایزد ذو الجلالك نعمتنی یاده کتورك
ومیثاقه وعهد وپیمانه دخی الذی واثقکم به شول عهد وپیمان که حق جل وعلا
انکله سیزی بغلدی اذ قلتم سمعنا واطعنا قچن دیدکوز سوزکی دکلدك
وفرمانکه منقاد اولدق وبوندن مراد اول عهددر که سرور کائنات ایله مسلمانلر
بیعة الرضوان ایتدیلر که کندویه هر حالده اطاعت ایده لر واتقوا الله ونعمتلر
اونتمه وعهدی بوزمه ایزد متعالیدن خوف ایدك ان الله علیم بذات
الصدور بی شبهه کیم خدای ذو الجلال سینه لرك مخفیاتنه داناندر یا ایها

الذین آمنوا ای اهل ایمان اولانلر کونوا قوامین لله دوغری ولغله دورمش اولک الله
ایچون شهداء بالقسط عدل ایله طانقلر اولک ولا یجرمنکم شنئان قوم علی ان
لا تعدلوا و بر کروهک یعنی مشرکلرک عداوتی عدل ایتمکلکوز اوزره سیزی کدر
حمل ایتمسون اعدلوا هو اقرب للتقوی عدل ایدک که عدل ایتمک تقوایه یقندر
واتقوا الله و ظلم ایتمهده تنکریدن خوف ایدک ان الله خبیر بما تعملون بی شبهه
کیم حق جل وعلا ایشلدکلکوز اشیایه غایتله داناودر پس سزه اکا کوره سزا ویرور
وعد الله الذین آمنوا وعملوا الصالحات حق جل وعلا وعده ایتدی شول کیمسه لره
که ایمانه کلوب کوزل عمللر ایشلدیلر بر اولو احسان و اول اولو احسان بو که لهم
مغفرة واجر عظیم کندولره کناهلرک یارلغنمسی و اولو اجرت وار والذین
کفروا وکذبوا بآیاتنا اولئک اصحاب الجحیم دخی شول کیمسه لر که کفر ایدوب
آیاتمزه تصدیق ایتمدیلر انلر دوزخ اهلیدر کتوردیلر که عمرو ضمیرک
ایکی مسلمی کافر دیو قتل ایتدی خطا سبیله ظاهرا ولیجق دیتلری ویرملک
لازم اولدی حضرت صلی الله علیه وسلم بر مقدار اقچه بوجه المنفیچون خلفاء
راشدینله یهوددن قریظه طائفه سنه کیتدی تا که اول ایکی کیمسه نک دیتی
ویره انلر حضرتک کلمسنی بو مطلب ایچون بیلجک دیدیلر یا ابا القاسم اوزره نزده کلوب قعود
ایسته سن حاضر دراجتی سندن ایستدوکک یا تمزده بر لحظه ارام ایدوب بر ما
ییه سن حضرت صلی الله علیه وسلم سوزلرین قبول ایدوب توقف ایلدی پس قتلنه
مباشرت ایتمکه قصد ایتدیلر انلردن عمرو بن جحاش سنغی بر دکرمن طاشنی الوب
دامدن حضرتک وسننه صالمق ایستدی همان جبرئیل علیه السلام حضرته صورت
حالی اعلام ایدوب حضرت مکانندن چیقوب کیتدی بعده حق تعالی بو آیتی
منزل ایدوب بیوردی یا ایها الذین آمنوا ای ایمانه کلانلر اذکروا نعمة
الله علیکم اوزرکزه اولان تنکرینک نعمتنی خاطره کتورک اذ هم قوم ان
یبسطوا الیکم ایدیهم اولدم که بر کروه قصد ایتدیلر کیم اهلاککزه الدرین
اچه لر فکف ایدیهم عنکم پس حق تعالی الدرین سزدن منع ایتدی واتقوا الله
وحق تعالادن خوف ایدک وعلی الله فلیتوکل المؤمنون و ایزد ذو الجلال اوزره
اهل ایمان اعتماد ایتسونلر زیرا ایولکی ایصال ایدن و شری دفع ایدن کندوسیدر
ولقد اخذ الله میثاق بنی اسرائیل دبتسنک وشبهه سزکیم حق جل وعلا یعقوب

اوشاقلرینک



اوشاقلرینک عهد و پیمانلرین الدی که جبابره ایله جنک ایتمهده حضرت موسایه موافقت
ایده لر وبعثنا منهم اثنی عشر نقیبا و انلردن اون ایکی شاهد کوندردک هر بری
بر عشیرتدن تاکه عشیرتلرینک احوالن تفتیش ایدوب کوروب کورزده مرویدرکیم
قچن بنی اسرائیل فرعونک شرندن قورتلوب مصرده قرار دوتدیلر حق تعالی انلره فرمان
ایتدیکیم زمین شامدن اریحا نام شهره کیدک انده اولان جبابره ایله جنک و جهاد
ایدک انلری اندن نابود قیلدوغکوزدنصکره اول مکانی کندوکزه مسکن ایدینوک
وحق جل وعلا حضرت موسایه امر ایتدیکه هر بر عشیرتدن بر کفیل اله بو منوال اوزره
که امر اولندی قلدی شیء ایفا ایده لر حضرت موسا علیه السلام کفیللری الدوقدنصکره
بنی اسرائیل ایله مکان مزبوره توجه ایتدی قچن اکا یقلشدیلر نقبایی چاشنلکه
کوندروب امر ایلدی هر کوردککوز نسنه یی غشینی تکرونی سویلیک نقبا کیدوب
احوالی تجسس ایدوکلرنده انلری بر الای بلند قامتلو مهیب الشکل اشخاص
کوردیلر رجوع ایتدکلرنده قوملری عشیرتلرینه اول خبری سویلدیلر ایچق یهودا
نسلندن کالب بن یوقنا و حضرت یوسف اولادندن یوشع بن نون سویلمدی
و بو قصه نک تتمه سی مواضع متعدده ده بیان اولنور ان شاء الله وقال الله انی
معکم و ایزد جل جلاله انلره دیدی علی التحقیق دشمنلرکوز اوزره یاردم ایتمهده بن
بن سیزکله یم لئن اقمتم الصلوة قسم اولسونکه اکر نمازی قیلدرسیز واتیتم الزکوة
و ارباب استحقاقه مالکزک زکوتن ویرورسیز وآمنتم برسلی و پیغمبرلرمه تصدیق
ایدرسیز وعزرتموهم و انلره یاردم ایدوب فرمانلرین یرینه کتوردرسیز واقرضتم
الله قرضا حسنا و خدای ذو الجلالک یولنده بر کوزل نفقه بذل ایدرسیز
لاکفرن عنکم سیئاتکم البته کناهلرزی سیزدن محو ایدرم ولادخلنکم
جنات تجری من تحتها الانهار و علی التحقیق سیزی داخل قیلدرم بر باغلره
که کوشکلری التندن ایرمقلر اقر فمن کفر بعد ذلک منکم پس بو موکد شرطدن
سکره هر کیم سیزدن کفر ایدر فقد ضل سواء السبیل بی شبهه که بیلک اوزره
سن ازدردی فبما نقضهم میثاقهم لعناهم پس عهد و پیمانلرین بوزدوقلرندن
اوتری کندولرین رحمتمزدن دور قیلدق وجعلنا قلوبهم قاسیة و کوکللرین
برک قیلدق که ایاتک مشاهده و استماعی کندولره تاثیر ایتمز قالدی یحرفون
الکلم عن مواضعه تورانک سوزین یرلرندن تبدیل ایدرلر یعنی حضرت سرور

کائناتک

وصفندن اولان سوزلری غیر سوزلر ایله تبدیل ایدرلر ونسوا حظا مما ذکروا به وبر اولو
بهره اونتدیلر اول نسنه دن که انکله پند ویرلمشلر ایدی ولا تزال تطلع علی خائنة
منهم ودورمیوب انلردن صادر اولمش بر خیانت اوزرینه مطلع اولورسن الا
قلیلا منهم مکر انلردن آز کیمسه که خیانت ایتمیه عبد الله بن سلام واصحابی
کبی کیمسه‌لر فاعف عنهم واصفح پس ایمانه کلورلرسه یاخود جزیه‌یی قبول ایدوب
ویرورلرسه انلردن واز کچ وتغافل ایله ان الله یحب المحسنین که بی شبهه حق جل
وعلا ایولک ایدنلری سیور ومن الذین قالوا انا نصاری وشول کیمسه‌لردن که دیدیلر
علی التحقیق بز ترسالرز اخذنا میثاقهم عهد وپیمانلرین الدق فنسوا حظا مما
ذکروا به پس بر اولو بهره اونتدیلر اول شیئدن که انکله پند ویرلدیلر فاغرینا
بینهم العداوة والبغضاء الی یوم القیمة درعقب پیمان شکنلکلری سببیله آشکارا
وکیزلی دشمنلکی آرالرنده صالدق دور جزایه دک زیرا انلر اوچ فرقه اولدیلر
نسطوریه ویعقوبیه وملکائیه وبونلرک آراسندن عداوت ودشمنلک اصلا اکسک
اولماز وسوف ینبئهم الله بما کانوا یصنعون وبی شک حق تعالی انلری آکاه ایدر اول
نسنه دن که کندولر ایشلرلردی پس اعماللرینه کوره سزالرین ویرور یا اهل الکتا
ای یهود ونصاری جماعتی قد جاءکم رسولنا تحقیقا سیزه پیغمبرمز کلدی یبین لکم
کثیرا سیزکچون چوق شی بیان ایدر مما کنتم تخفون اول شیئدن که سیز
انی صاقلردکوز من الکتاب سیزده اولان کتابدن نته کم توراتدن محمد المصطفا
نعتنی ورجم آیتنی صاقلدیلر وانجیلدن حضرت عیسی احمد المختار کلمسنک مژده
ویرمسین ویعفوا عن کثیر وچوق شیئدن واز کچر یعنی حضرت محمد المصطفی مخفی
قیلدقکوز اشیانک چوغنی پوشیده قیلوب بیان ایتمز قد جاءکم من الله نور وکتاب مبین
بی شبهه کیم جناب ذو الجلالدن سیزه بر روشنلک واشیایی آشکارا قیلیجی بر کتاب
کلدی واو قرآندر زیرا جهلک ظلمتنی نابود قیلور واحکامی آشکارا ایدر کندوسیله
یهدی به الله من اتبع رضوانه سبل السلام حق جل وعلا لطف وکرمیله عذابدن نجات ویرن
یوللری انکله کوستررشول کیمسه‌یه که خشنودلغنه پیرولک ایده ویخرجهم من الظلمات
الی النور باذنه وشرکک قرانلقلرندن ایمانک روشنلغنه انلری چیقرور ارادت
وتوفیقیله ویهدیهم الی صراط مستقیم وبر دوغرو یوله انلری سالک قیلار که
اول یول حقک سمتنه جمله یوللردن یقیندر لقد کفر الذین قالوا ان الله هو المسیح ابن مریم

قسم اولسونکه کفر ایتدی شول کیمسه‌لر که دیدیلر تکری کندودر مریم اوغلی مسیح قل فمن یملک
من الله شیئا سویله کیمدر شول کیمسه که تکرینک قدرت وارادتندن بر نسنه‌یه مالک
اولوب کندوینی منع ایلیه ان اراد ان یهلک المسیح ابن مریم وامه ومن فی الارض جمیعا
اکر ایسترسه کیم مریم اوغلی مسیحی واناسنی وعلی العموم یریوزنده اولانلری هلاک ایلیه
یعنی مسیح واناسی سائر ممکنات کبی مقهور وقابل فنادرلر وهر کیمسه که مقهور
اولوب فنایی قبول ایده تکرولغه لیاقتی اولماز ولله ملک السموات والارض وما
بینهما وخدای ذو الجلاله مخصوص ومملوکدر کوکلر ویرلک وانلرک آراسنده اولان
اشیانک پادشاهلغی یخلق ما یشاء ایستدوکی شیئی ایجاد ایدر پس حضرت عیسی
پدرسیز تولد ایتدوکیچون نیچون شبهه‌یه واروب الوهیتی کندویه نسبت ایدرلر
والله علی کل شیء قدیر وحق سبحانه وتعالی هر نسنه‌نک ایجادی اوزرینه توانادر وقالت
الیهود والنصاری نحن ابناء الله واحباؤه ویهود وترسالر دیدیلر بز تکرینک
اوغللری یوز ودوستلری یعنی آنک حضور عزتنه مقرب یوز نته که اوغللر پدرلرینه
مقربدرلر قل فلم یعذبکم بذنوبکم سویله سوزکزده صادق ایسه کوز پس نیچون
کناهلرکز سببیله سیزی اشکنجه ایدر زیرا بو منصبده اولان کیمسنه البته بر کناه
ایشلمز که موجب تعذیب اوله والحالة هذه دنیاده سیزی قتل واسر ومسخله
معذب قیلدی وآخرتده دخی مقر ومعترفسیز که برقاچ کون سیزی تعذیب ایدر
بل انتم بشر ممن خلق بلکه سیز برادمی سیز شول کیمسه‌لردن که حق تعالی انلری
یراتدی یعنی سائر خلقله ایتدوکی سیزکله ایدر زیرا سائر خلق اوزرینه سیزک برمزیتکز
یوقدر یغفر لمن یشاء ایستدوکی کیمسه‌یه مغفرت ایدر ویعذب من یشاء
وایستدوکی کیمسه‌یی معذب ایدر ولله ملک السموات والارض وما بینهما
وایزد ذو الجلاله مخصوصدر کوکلر ویرلک وانلرده اولان اشیانک تصرفی غیر
کیمسه‌نک انده دخلی یوقدر والیه المصیر ودونمک کندو طرفنه‌در یا اهل الکتاب
ای یهود ونصاری کروهی قد جاءکم رسولنا یبین لکم علی التحقیق پیغمبرمز سیزه کلدی
اول حالده که احکام شرعیه‌یی سزکچون بیان ایدر علی فترة من الرسل بر وقت اوزرینه
که پیغمبرلرک آراسنده انقطاع حاصل اولمشدی ان تقولوا ما جاءنا من بشیر
ولا نذیر تا که دیمیه سز وعذر کتورمیه سز کیم بزه بر مژده ویریجی ونه بر قورقودیجی
کلدی فقد جاءکم بشیر ونذیر کلام محذوفه متعلقدر یعنی بزه پیغمبر کلمدی

سوزیله عذد کتوردمک که علی التحقیق مؤمنلره اعزاز واکرامله برمرتبه ویریجی وکفاره عذابله
برقورقندریجی سیزه کلدی والله علی کل شیء قدیر وحق سبحانه وتعالی هر نسنه اوزره
توانادر ایستنسه پیغمبرلری پی اندر پی بولدرسنه که حضرت موسی وعیسی ع م ارالرنده
بولدی واپستنسه فاصله ویرورسنه که حضرت عیسا ایله حضرت محمد المصطفی ارا سنده
قیلدی واذ قال موسی لقومه ومذکور قیل اول وقتی که حضرت موسی کندو قبیله سنه
دیدی یاقوم اذکروا نعمة الله علیکم ای بنم کروهم اوزرکزه اولان تنکرینک احسانینی خاطره
کتورک اذ جعل فیکم انبیاء که اراکزده پیغمبرلر قیلدی بکیم انلرک دلالتیله طریق
حقی بولورسیز وجعلکم ملوکا وسیزدن پادشاهلر قیلدی واتیکم ما لم یؤت
احدا من العالمین وسیزه شول نسنه لر ویردی که خلقدن برکمسنه یه انی ویرمدی
نیرا انلری دریانک یارلمسی ومن وسلوی ونیجه نعمتلر ویردی که هیچ بر امته انلر
ویرلمدی یاقوم ادخلوا الارض المقدسة ای بنم عشیرتم پاک قیلنان زمینه کیرک
التی کتب الله لکم شول زمین که حق تعالی لوح محفوظده سیزه مسکن اولمغین
یازدی بو شرطله که ایمان وطاعت ایده سیز ولا ترتدوا علی ادبارکم وجبارلر قورقوسندن
اکنسه لرکوزه اوزره دونوب قچموز فتنقلبوا خاسرین که دنیا واخرتک ثوابندن دونوزمش
اولدیغکز حالده دونرسیز قالوا یاموسی ان فیها قوما جبارین بنی اسرائیل دیدیلر
ای موسی علی التحقیق ارض مقدسه ده برقوت وشوکت صاحبی متغلب کروه وار
انلرله جنک ایتمکه طاقتمز یوقدر وانا لن ندخلها حتی یخرجوا منها دبی شبهه بز
اول شهره هرکز کیرمزوز انلر اندن چیقمینجه فان یخرجوا منها پس اکر انلر اندن
چیقوب شهری بزه تسلیم ایدرلر فانا داخلون بی شک بز اکا کیریجیلرز
قال رجلان من الذین یخافون تنکریدن قورقیجیلردن ایکی کشی دیدی انعم الله
علیهما که خدای ذو الجلال انلر اوزره انعام ایتدی وانلر سالف الذکر اولان
یوشع وکالبدر ادخلوا علیهم الباب جبارلر اوزره قاپویه کیرک یعنی اوزرلرینه
ناکهان شهر قاپوسندن کیره وب کندولرینی ذوقلعه ده سیقشترک فاذا دخلتموه پس
وجه مزبور اوزره شهره کیردکوزده فانکم غالبون علی التحقیق سیز غلبه ایدیجیلرسیز
وعلی الله فتوکلوا ویزدان ذو الجلال اوزره اعتماد ایدک بو جنکده ان کنتم
مؤمنین اکر تنکرینک وحدانیتنه تصدیق ایدیجیلر ایدکوز قالوا یاموسی انا لن
ندخلها ابدا ما داموا فیها دیدیلر ای موسی بی شبهه بز اکا هرکز کیرمزوز ما دام که

انلر



انلر انده درلر فاذهب انت وربک فقاتلا پس سن وپروردکارک کیدک انلرله جنک
ایدک انا ههنا قاعدون که بی شبهه بز بونده اوتورمشلرز بو سوزی بی ادبانه
سوزدر و بعضی دیدیلر که ربدن مراد حضرت هارون در اول اعتبارله که لغت عربیه ده
رب بیوک اوزره اطلاق اولنور وازیس که حضرت هارون حضرت موسادن سنده
بیوک ایدی رب عنوانیله مذکور اولدی قال رب انی لا املک الا نفسی واخی
حضرت موسی دیدی ای پروردکارم علی التحقیق بن کندو جانمدن وقرنداشمدن
اوزکه برکمسنه یه مالک دکلم فافرق بیننا وبین القوم الفاسقین پس ارامزی
ودانره ونمانیزلکدن بخادز ایدن کروهک اراسن ایر قال فانها محرمة علیهم
اربعین سنة حق جل وعلا دیدی پس علی التحقیق کیم ارض مقدسه اوزرلرینه قرق
ییل محرم اولدی یتیهون فی الارض اول حالده که روی زمینده سرکردان ومتحیر
کزرلر مرویدر که قرق ییل التی فرسخلک یرده مکث ایتدیلر صباحدن اخشامه
دک ایچنده یورودلر قوندوقلری محل ابتدا رحلت ایتدکلری مکاندن کندولرین
بولورلردی وکون تشدندن بولت کندولره سایبان اولوردی وکیجه اولنجه نوردن
بردرک ظاهر اولوب انکله ایشغلنورلردی وطعاملری من وسلوی ایدی وصولری
حضرت موسی ایله اولان طاشدن پیدا اولوردی منقولدرکیم قچن بنی اسرائیل
بو حاله مبتلا اولدیلر حضرت موسی اوزرلرینه ایتدوکی بد دعایه پشیمان اولدی
جناب رب الارباب حضرت موسایه بیان ایتدیکیم انلر بو ایشه مستحقدرلرسنه که
بیوردی فلا تأس علی القوم الفاسقین پس فسقله متصف اولان کروه اوزرینه
اندوهناک اولمه واتل علیهم نبأ ابنی ادم واوزرلرینه اوقی حضرت ادمک ایکی
اوغلنک خبرینی یعنی قابیل وهابیلک احوالرینی کندولره بیان ایت بالحق لغله دوغرو
وانلرک خبری بو منوال اوزره اولمشدرکه حضرت حوا هر بر حملی وضع ایتدوکنده
بر اوغلانله بر قیز کتوروردی بیوک ولدوقلرنده حضرت ادم علیه السلام خدانک
فرمانیله بیر قارندن بر ارکک وبر قارندن بر دیشی الوب تزویج ایدردی پس قابیل
ایله طوغن قیزی که غایتله جمیله ایدی هابیله تزویج ایتمک ایستدی وهابیل ایله
طوغن قیزی قابیله بو ایشه قابیل راضی اولمیوب دیدی بنمله طوغن قیزم بن احق
واولایم نه دیو هابیله الور حضرت ادم علیه السلام اکا دیدی تنکرینک فرمانی
بو وجه اوزره صادر اولدی بنم المم ندر وار قابیل بو کلامه تسلیم ایتمیوب

حضرت آدمه دیدی هابیلی زیاده سیوددکلکدن اوتری کوزل قیزی آکا ویرمک ایسترسن
حضرت آدم آکا بیوردی پس سز ایکیکز سوزیمی قبول ایتمیجک هر بیریکز قادر اولدوغی
شیئدن بر قربانله تقرب ایتسون هر کیمک قربانی قبول اولنور جمیله اولانی قیزی
آکا اولسون بعده قربانلریله تقرب ایتدیلر نته که حق تعالی بیوردی اذ قربا قربانا
سبقت ایدن بناء لفظنه ظرفدر یعنی اوقودلرینه اوقی حضرت آدمک ایکی اوغلینک
خبرینی که هر بیری بر شیئله جناب ذو الجلاله یقین اولمغه طالب اولدی مرویدر که
هابیل قیوندن صاحبیدی واروب سوروسندن بر سمیز برهلی قربان کتوردی
و قابیل اکن ایه سیدی واروب خرمنندن بر قتا بغدای قربان کتوردی فتقبل
من احدهما پس بیرلرندن یعنی هابیلدن قربانی قبول اولندی که بر آتش سماویه
کلوب قربانی طعمه مستحیل قیلدی ولم یتقبل من الآخر واوبیرندن یعنی قابیلدن
قبول اولنمدیکه بغداسی یرنده قالدی قال لاقتلنک قابیل قربانی قبول
اولنمدیغیچون هابیله دیدی البته سنی اولدررم قال انما یتقبل الله من المتقین
هابیل دیدی حق جل وعلا قربانی قبول ایتمز الا اهل تقوادن یعنی تقوایی ترک
ایتدکلکدن اوتری قربانک قبول اولنمدی نه بنم صنعمدرکه بنی قتل ایله تهدید
ایدرسن لئن بسطت الی یدک لتقتلنی خدایه قسم اکر الکی بنم طرفمه اچرسن
تاکه بنی اولدره سن ما انا بباسط یدی الیک لاقتلک بن سنک سمتکه الی
اچیجی دکلم سنی اولدرمک ایچون انی اخاف الله رب العالمین دیرلر علی التحقیق
بن خلقک پروردکاری خدای ذو الجلالدن قورقرم انی ارید ان تبوء باثمی واثمک
تحقیقا بن ایسترم که سن بنم کناهمی سن یوکلنه سن فتکون من اصحاب النار
که جهنمک اهلندن اوله سن وذلک جزاء الظالمین و دوزخ ایله عقوبت ستمکارلرک
سزاسیدر فطوعت له نفسه قتل اخیه پس جانی کندویه قرنداشنی اولدرمسین
آسان قیلدی فقتله در عقب انی اولدردی فاصبح من الخاسرین پس دین
و دنیاده اوتوزمشلردن اولدی کتوردیلر که چون قابیل هابیلی اولدردی آکانه
ایشلیجکن بیلمیوب متحیر اولدی در یول کامل بوینی اوزره بدننی کزدردی
زیرا اندن اسبق آدم اوغلنلرندن بر کیمسه اولمش ایدی فبعث الله غرابا یبحث
فی الارض پس حق تعالی بر قوزغه کوندردی که یرده منقاریله وایاقلریله قازر
لیریه کیف یواری سوءة اخیه تاکه آکا کوستره کیم قرنداشنک بدننی نیجه پوشیده

[illegible]

قیلاد



قیلاد کوتوردیلر که حق تعالی ایکی زاغی قابیلک قتنه کوندردی پس بیری بریله
جنک ایدوب بیری بیرینی مقتول اولدی صاغ قلان قرغه همان بر چقور قزوب مقتولی ایچنده
بوراقوب دفن ایتدی قال یا ویلتی اعجزت ان اکون مثل هذا الغراب قابیل
دیدی ای هلاککه حاضر اول که محالک بودر آیا عاجز اولدم که اوله یم بو قرغه کبی
فاواری سوءة اخی که قرنداشمک بدننی مخفی قیلهیم نته که بو قرغه قرنداشنک
بدننی مخفی قیلدی بعده قابیل قرنداشنی توپراغه کومدی فاصبح من النادمین
صکره پشیمانلردن اولدی اول جهتدن که انی دفن ایدنجه چوق حسرت چکدی
و پدری و مادری کندوسندن بیزار ایتدیلر و چهره سی سیاه اولدی من اجل
ذلک بو اولدرمکدن اوتری کتبنا علی بنی اسرائیل یعقوبک اوغلنلری اوزره
یازدق که انه من قتل نفسا بغیر نفس علی التحقیق شان بودر که هر کیم بر جان
اولدردی که اول جان نه بر کیمسه اولدرمشدی او فساد فی الارض و نه دوی
زمینده بر رماز لغه سعی ایتدی قطع طریق و موندلک کبی فکانما قتل الناس
جمیعا کویا که اول ناحق بیر جان قتل ایدن کیمسه خلقی قمو اولدردی ومن احیاها
و هر کیم انک صاغلغنه سبب فکانما احیا الناس جمیعا کویا که خلقی قمو صاغلتدردی
ولقد جاءتهم رسلنا بالبینات و تحقیق قسم اولسونکه بنی اسرائیله پیغمبرلرمز آشکاره معجزه
لرله کلدی ثم ان کثیرا منهم بعد ذلک فی الارض لمسرفون پس علی التحقیق
اول معجزه لر دنصکره انلردن چوق کیمسه لر وار که زمینده اولان حدود معینه یی
تجاوز ایتمشلردر انما جزاء الذین یحاربون الله ورسوله ویسعون فی الارض
فسادا بوندن اوزکه بر نسنه یوقدر که تکرینک و پیغمبرینک دوستلریله جنک
ایدنلرک و روی زمینده یول کسمک ایله فساد ایتمکه سعی ایدنلرک سزاسی
بودرکه ان یقتلوا قتل اولنهلر اکر یولجی کیدنلری اولدردیلرسه او یصلبوا
یا قتل اولنوب دارده چکلهلر اکر مالنی اولدردیلرسه او تقطع ایدیهم وارجلهم
من خلاف یا اللری و ایاقلری ایکی طرفدن کسله یعنی صاغ اللری وصول ایاقلری
کسلمک کرکدر اکر یالکز اموالی الدیلرسه او ینفوا من الارض یا یر یوزندن نفی
اولنهلر فقط خلقی قورقتسهلر بو آیت قطاع الطریق حقنده نازل اولدی امام اعظم
حضرتلری او ینفوا من الارض سوزینی حبس اوزره حمل ایتدی دیرا انلره یر
یوزندن نشلری دفع اولنور ذلک لهم خزی فی الدنیا بو مذکور اولان عقوبتلر

بو جهانده انلره برخوارلق ورسوالقدر ولهم فی الآخرة عذاب عظیم واوبرجهانده انلره
برآولو اشکنجه وار الا الذین تابوا واصلحوا من قبل ان تقدروا علیهم مکر شول کیمسه
لرکه پشیمان اولوب ایده وکلرندن رجوع ایدیلر اوزرلرینه سیز قادر اولمدن اول انلردن
حقوق الهیه ساقط اولور فاعلموا ان الله غفور رحیم پس بیلک کیم خدا عز وجل کناهی توبه
ایله محو ایدوب توبه ایدنلری عنایتله اسرکر یا ایها الذین آمنوا اتقوا الله ای ایمانه کلانلر
تکریدن خوف ایدك وابتغوا الیه الوسیلة والله قربت حاصل ایدجك نسنه‌یی طلب
ایدك یعنی اوامرین امتثال ایدوب مناهیدن اجتناب ایدك تا که ثواب جزیله نائل
اوله سیز وجاهدوا فی سبیله وظاهرو باطنده اولان اعدا ایله جنك ایتمکله بولنده
مقدورکزی بذل ایدك لعلکم تفلحون شاید سیز رحمتدن قورتلوب رحمته مظهر
اوله سیز ان الذین کفروا تحقیقا که کفر ایدن کیمسه‌لر لو ان لهم ما فی الارض جمیعا اکر
یر یوزنده اولان امتعه واموال قمو کندولرك اولسیدی ومثله معه وانك کبی بیله‌سنجه
اولسیدی لیفتدوا به من عذاب یوم القیمة تا که انکله دوزخ قیامتك عذابندن
جانلرین قورترلر ما تقبل منهم انلردن قبول اولنمزدی ولهم عذاب الیم وانلره در
دردلو اشکنجه وار یریدون ان یخرجوا من النار ایسترلر که دوزخك آتشندن
چیقه‌لر وما هم بخارجین منها وانلر اندن چیقیجی دکلدرلر ولهم عذاب مقیم
وانلره برکسلمز عذاب وار والسارق والسارقة واوغری اولان کشی واوغری
اولان قاری فاقطعوا ایدیهما انلرك اللرین کسك مراد صاغ اللریدر جزاء
بما کسبا تکری تعالی انلره بر درست مکافات ایتدی قزندقلری شیء سبیله
نکالا من الله تکری تعالینك فرماننده صدور ایتمش برعقوبت انلره اولدی
والله عزیز حکیم وایزد جل جلاله ایستدوکی حکمده غالب ایشی حکمته موافقدر فمن
تاب من بعد ظلمه واصلح پس اوغریلقدن بر کیمسه که اوغرلقندن صکره پشیمان
اولوب عملنی کوزل قیلدی که اوزرینه لازم اولان اشیادن برینی علم قورتلوب
بردخی سرقت ایتمکه عزیمت ایلدی فان الله یتوب علیه بی شبهه ایزد جل وعلا
انك اوزرینه مغفرتله دونر ان الله غفور رحیم تحقیقا که حق سبحانه وتعالی انلرك
کناهن بوشیده قیلادر محشرده رسوا ایتمکله کندولرین اسرکر الم تعلم ان الله
له ملك السموات والارض ایا بیلمزسن ای مخاطب ولان کیم علی التحقیق کیم
تکری جل وعلا کندویه مخصوصدر کوکلرك ویرك پادشاهلکی یعذب من یشاء

ایستدوکی

ایستدوکنی معذب قیلادر ویغفر لمن یشاء وایستدوکی کیمسنه‌یه مغفرت ایدر والله
علی کل شیء قدیر وایزد جل جلاله هر نسنه اوزرینه توانادر یا ایها الرسول لا یحزنك
الذین یسارعون فی الکفر ای وحی ایله کوندرلمش اولان ذات پاك سنی غمناك
قیلمسونلر شول کیمسه‌لر که کفرده دوشمکه شتاب ایدرلر من الذین قالوا آمنا بافواههم
ولم تؤمن قلوبهم شول کیمسه‌لردن که اغزلریله ایمانه کلدك دیدیلر وحال بوکه کوکللری
ایمانه کلمدی ومن الذین هادوا ودین یهود ایله تدین ایدنلردن برکروه وارد که سماعون
للکذب اوزدکه یلان سویلمك ایچون سوزکه قولاق دوترلر سماعون لقوم آخرین
لم یأتوك مبالغه‌یله سوزکه قولاق دوترلر بشقه کروه ایچون که سنك مجلسکه
کلمزلر یعنی مدینه‌ده اولان یهود خیبرده اهل ملتلری ایچون سوزکی ایشدرلر تا که
سوزکدن ناکاه ایدرلر بو آیتك سبب نزولی بودر که اهل خیبرك اشرافندن بر
کیمسه برشرف صاحبی خاتونه زنا ایلدی محصن اولدقلری ایچون اقتضا ایتدی کیم
انلری رجم ایده‌لر لیکن رجم اولنمالری کندولره معقول کورنمکله حضرتك جوابنه
اولان بنی قریظه‌یه خبر صالدیلر بو وجه اوزره که سرور کائناتدن زنانك حدین
سوال ایده‌لر وبوکا تصمیم ایتمشلردی که اکر زنانك حدی رجمدر سویلر سوزین
قبول ایتمیه‌لر واکر بیوردو که حدی دکنك اورمق ویوزی قره ایتمکدر سوزین قبول
ایدوب مقتضاسیله عمل ایده‌لر پس حضرت صلوات الله علیه رجم اولنمالرنه حکم ایتدی
یهود بونی قبول ایتمیوب دیدیلر که بزم دینمزده زنایه بوکونه حد یوقدر بعده خواجه
عالم صلی الله علیه وسلم ابن صوریا یهودی ایراسندن وار الوبنده حکم ایدوب
انکا بیوردی سکا قسم دیرورم شول خدا ایله که کندو وسندن اوزکه بر معبود یوقدر
دریایی یاروب سیزی نجات ویردی وآل فرعونی غرق ایتدی واوزدکی طور طاغنی
قالدردی وحضرت موسی اوزرینه توراتی ایندردی وحلال وحرامی ایچنده بیان
ایتدیکه کتابکزده زنا ایدن محصنك حدی رجم دکلمیدر ابن صوریا دیدیکه
کتابمزده انك حدی رجمدر یهود طائفه‌سی بو کلامی ابن صوریادن ایشدیجك
اوزرینه قالقوب دیدیلر نیچون حقیقة الحالی بیان ایتدك ابن صوریا انلره جواب
ویروب دیدی قورقدم که اوزرینه یلان سویلرسم اوزریمه برعذاب اینا پس حضرت
صلی الله علیه وسلم رجم اولنمالرنه حکم ایدوب مسجدك قاپوسی یاننده رجم اولندیلر
یحرفون الکلم من بعد مواضعه اول جماعت که اوزدکه یلان سویلمك ایچون سوزکه

قولاندرترلر حاللری بوکه سوزی مکانلرندن وضع اولندقدنصکره تغییر ایدرلر
نته کیم بو آیت دخی جلد و تحمیم ایله یعنی دکنک اورمق ایله و یوزی قره ایتمکله تبدیل
ایتدیلر یقولون ان اوتیتم هذا فخذوه یهود خیبر بنی قریظه یه دیرلر بو محرف سوزک
حکمی سیزه ویرلدیسه انی قبول ایدک وان لم تؤتوه فاحذروا واکر بو محرف حکم سیزه
ویرلمیوب محمد المصطفی انک خلافنه حکم ایدر ایسه انی قبول ایتمکدن کندوکزی صاقنک
ومن یرد الله فتنته وهرکیم که تکری تعالی انک ضلالتنی ایسته فلن تملک له من
الله شیئا تکرینک حکمندن انکا برنسنه یه قادر اولمزسن که ضلالتی اندن دفع
ایده سن اولئک اول صفاتله متصف اولانلر کروه الذین لم یرد الله ان یطهر
قلوبهم شول کمسه لردر که تکری تعالی ایستمدی که کوکللرین کفردن پاک قیله
لهم فی الدنیا خزی انلره دربو جهانده خوارلق و حقیرلک که همیشه اهل ایماندن
خوف اوزره اولوب کندولره جزیه ویردرلر ولهم فی الآخرة عذاب عظیم وانلره
اوبر جهانده بر اولو اشکنجه وار سماعون للکذب مزبورلر یلانه بغایت ایچون
سوزی پک دکلرلر اکالون للسحت حرامی یعنی رشوتی چوق ییجیلر فان جاؤک
فاحکم بینهم او اعرض عنهم پس سکا کلورلرسه آرالرنده حکومت ایت یا انلردن یوز چویر
وان تعرض عنهم فلن یضروک شیئا واکر انلردن یوز چویرورسن هیچ برنسنه
سکا زیان ایرکزمزلر وان حکمت فاحکم بینهم بالقسط واکر آرالرنده حکومت ایدرسن
حق تعالی بیوردوغی شیله آرالرنده حکومت ایله ان الله یحب المقسطین که بی شبهه
حق تعالی عدل ایدنلری سیور وکیف یحکمونک ونیجه سنی حکم ایدرلر وعندهم
التوریة وحال بوکه توراة انلرنده در فیها حکم الله تکرینک فرمانی ایچنده موجوددر
ثم یتولون من بعد ذلک پس کتابلرینه موافق حکم ایتدکلکدنصکره اعراض ایدرلر
وما اولئک بالمؤمنین واول کروه کتابلرینه تصدیق ایدنلردکلدر انا انزلنا
التوریة تحقیقا که بز توراتی ایندردک فیها هدی ونور اول حالده که ایچنده
طریق حقه یول کوسترمک وشبهه لرک ظلماتن ازاله ایدن ایشق وار یحکم بها
النبیون الذین اسلموا تکرینک حکمنه انقیاد ایدن بنی اسرائیلک پیغمبرلری
انکله حکم ایدرلر للذین هادوا دین یهود ایله تدین ایدن کیمسه لره والربانیون
والاحبار و پیغمبرلرک طریقنه سلوک ایدن علما و زهاد دخی انکله حکم ایدرلر
بما استحفظوا من کتاب الله اول سببله که تکری تعالی انلره فرمان ایتدیکیم

کتابه



کتابی تحریف وتضییعدن صاقلیه لر وکانوا علیه شهداء واول کتابه اوزرینه کواهلر
ایدیلرکه دوغرولغنه انی بیان ایدرلر نته که ابن صوریا بیان ایلدی فلا تخشوا الناس
واخشون پس ای حکام اولانلر حکومتکزده خلقدن خوف ایتمک وبندن خوف
ایدک ولا تشتروا بایاتی ثمنا قلیلا وبنم احکامیمی ازبها ایله یعنی رشوت بی
اعتبار له وجاه ناپایدار ایله تبدیل ایتمک ومن لم یحکم بما انزل الله وهرکیم تکری
ایندردوکی شیله حکم ایتمز فاولئک هم الکافرون اول کروه که حکمنده تکرینک
کتابنه مخالفت ایدرلر کندولر درکافر اولانلر وکتبنا علیهم فیها وبنی اسرائیل
اوزرینه توراتنده یازدق یعنی فرض ایتدک که ان النفس بالنفس البته جان جان
مقابله سنده قتل اولنور والعین بالعین وکوز کوز ایله قوپارلور والانف
بالانف وبورون بورون ایله کسلور والاذن بالاذن وقولاق قولاق ایله دیبندن
کسلور والسن بالسن ودیش دیش ایله قلع اولنور والجروح قصاص ویاره لر
قصاص ایسیدر یعنی یاره معقوله سنده مادام که مساواة ممکندر قصاص
اولنور مثلا برکمسه برکمسه نک الینی کسرسه مقابله سنده کسنک الی قطع اولنور
اما یاده ده مساواة ممکن اولمیجق یاره نک بهاسی جنایت صاحبندن النور
فمن تصدق به پس قصاصک المسین مستحق اولانلردن هرکیم که قصاصله
تصدق ایتدی یعنی خصمندن وازکچدی فهو کفارة له اول تصدق ایتمک
کندویه کفاره اولور یعنی حق سبحانه وتعالی انک سببیله کناهن مغفرت ایدر
ومن لم یحکم بما انزل الله وهرکیم تکری ایندردوکی کتابله حکم ایتمز فاولئک هم
الظالمون اول کروه کندولری دستمکار اولانلرکه حقی یرینده وضع ایتمزلر وقفینا
علی آثارهم بعیسی ابن مریم ومزبور اولان پیغمبرلرک ایزی اوزرینه مریم اوغلی
عیسایی کوندردک مصدقا لما بین یدیه من التوریة تصدیق ایدیجی اولدوغی
حالده ایلروسنده اولان احکامی توراتدن وآتیناه الانجیل فیه هدی ونور
وکندویه انجیلی ویردک که ایچنده دوغری یولی کوسترمک وشبهه لرک قرانلغنی
نابود قیلیجی ایشق وار ومصدقا لما بین یدیه من التوریة ما قبلنده مذکور اولان
جمله اوزرینه معطوفدر وایکیسی لفظ انجیلدن حالدر وهدی وموعظة للمتقین
وپرهیزکارلره رهنمالق وپند اولدوغی حالده انجیلی حضرت عیسایه ویردک
ولیحکم اهل الانجیل بما انزل الله فیه وعلمای انجیل حکم ایتسونلر اول حکمله که

تنکری تعالی انی انک ایچون ایندردی ومن لم یحکم بما انزل الله وهر کیم تنکری
تعالی ایندردوکی شیئله حکم ایتمز فاولئك هم الفاسقون اول کروه کندولردر
خدانک طاعتی دائره سندن چیقنلر وانزلنا الیك الکتاب بالحق دخی سکا
قرآنی دوغرولغله ایندردك مصدقا لما بین یدیه من الکتاب ایلروسنده اولان
کتاب سماوی معوله سنه تصدیق ایدیجی اولدوغی حالده ومهیمنا علیه واول
کتاب معوله سی اوزره نکهبان اولدوغی حالده یعنی قرآن کتب سماویه یی تحریف
وتغییردن صاقلر وانلرك صحت وثباتنه شهادت ایدر فاحکم بینهم بما انزل
الله پس خلق ارا سنده تنکری ایندردوکی شیئله حکم ایت ولا تتبع اهواءهم وآرزولر
اویمه عما جاءك من الحق دوغرولغدن سکا کلان نسنه دن منحرف اولدغکده
لکل جعلنا منکم شرعة ومنهاجا سیزدن هر بر کروهه ای آدم اوغوللری بر شریعت
ویره دوغرو یول قیلدك ولو شاء الله لجعلکم امة واحدة واکر تنکری تعالی
ایستسیدی سیزی بر ملت اوزره متفق بر امت قیلاردی ولکن لیبلوکم فیما اتاکم
ولیکن سیزی مختلف قیلدی تا که زمانه یه مناسب اولان شرائع مختلفه دن
سیزه ویردوکی شیئله سیزی تجربه ایدوب مطیع عاصیدن ممتاز اوله فاستبقوا
الخیرات پس ایولکلره نائل اولمق ایچون بیری بیرکزه غلبه ایتمکه سعی ایدك الی الله
مرجعکم جمیعا خدای ذو الجلالك حکمنه دردونمککز در فینبئکم بما کنتم فیه تختلفون
پس سیزه بیلدره در اول نسنه یی که سیز انک ایچنده اختلاف ایدردکوز منقولدر کیم
احبار یهود بو کونه سوبلشدیلر که کلك محمدك یاننه کیده لم شاید انی دیننده ن
بر مکر وحیله ایله دوندره لم پس حضرتك حضورینه کلوب دیدیلر یا رسول الله یهود
ارا سنده بزم کمال اعتبارمزی بیلورسن وبی شبهه سنده معلوم اولمشدر که بز
سکا متابعت ایدرسك قوم یهود سکا متابعت ایدرلر متابعتمزی ایسترسن بوکون
سنده ن ایسترز که جماعتمزله بعض دعوالرمز وار سکا مرافعه یه چیقدوق کرده بیزه
حکم ایده سن حق جل وعلا حبیب اکرمنی انلرك مکر وحیله سندن حفظ ایدوب بو آیتی
منزل قیلوب بیوردی وان احکم بینهم بما انزل الله دخی سکا فرمان ایتدوك
کم ارالرنده حکم ایده سن اول شیئله که حق تعالی انی ایندردی ولا تتبع اهواءهم
وآرزولرینه اویمه واحذرهم ان یفتنوك عن بعض ما انزل الله الیك وانلردن
صاقن که سنی آزدرمیه لر تنکری تعالی سکا ایندردکی شیئك بر مقدارندن





فان تولوا پس سکا ایندرلن نسنه دن یوز چویروب کیدرلرسه فاعلم انما یرید الله
ان یصیبهم ببعض ذنوبهم بیل کیم بوندن غیری بر شی یوقدر که حق تعالی ایستر که
کناهلرینك بر مقداری مقابله سنده کندولره بر عقوبت ایره کدره وان کثیرا من
الناس لفاسقون وتحقیقا که خلقدن چوق کیمسه وار که احکامك حدودندن
تجاوز ایدوب کفرده تعصب ایتمشلر افحکم الجاهلیة یبغون پس ایا کتاب
اللهك حکمنه موافق اولمیان حکمی ایسترلر ومن احسن من الله حکما وکیمدر حکمی
تنکرینك حکمندن ییکرکدر لقوم یوقنون لام تبیین ایچوندر یعنی بو استفهام
بر کروهه دیر که بی شك وشبهه تصدیق ایدرلر بر اموره تامل وتدبر ایدنلر
بو کروهه دیر بالضرورة بیلورلر کیم کوزل حکمدن اوزکه بر حکم خدادن صادر
اولماز کتوردیلر که عبادة بن الصامت رضی الله عنه وابن ابی منافق ارا سنده
بعض کفتکو اولدی حضرتك مجلسنده بو مضمونله که عباده سویلدی یهود
طائفه سندن بنم خیلی دوستلرم وار ایدی که بر مصیبت محلنده انلرله استظهار
ایتمك ممکن ایدی لیکن تنکرینك وپیغمبرینك دوستلریله اکتفا ایدوب قمولرندن
وازکچدم ابن ابی دیدی بن نوائب روزکاردن وحوادث لیل ونهاردن قورقرم
یهود طائفه سندن اولان دوستلرمك معاونت مظاهرتلرندن امیدوارم حق
جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی یا ایها الذین آمنوا ای ایمانه کلان کیمسه لر
لا تتخذوا الیهود والنصاری اولیاء بو ایکی طائفه یی دوستلر ایدنمك بعضهم
اولیاء بعض بیری مقدارلری بر مقدارلرینك دوستلریدر یعنی انلر بیری بیریله
دوستلشمشلر سیز کلك دوستلشمیکز ومن یتولهم منکم وهر کیم سیزدن انلرله دوستلق
ایدوب معاونت وموافقتلرینه میل ایدر فانه منهم بی شبهه کیم اوکونه کیمسنه
انلرك زمره سندندر ان الله لا یهدی القوم الظالمین تحقیقا که حق جل وعلا
ستمکار اولان جماعته دوغری یول کوسترمز فتری الذین فی قلوبهم مرض پس کورکالر
نفاق خسته لکی اولان کروهی یعنی ابن ابی واتباعنی کوروسن یسارعون فیهم
انلرك دوستلقلرینه شتاب ایدرلر یقولون نخشی ان تصیبنا دائرة دیرلر
قورقرز کیم بزه بر مصیبت دکه یعنی بو بد کمانی ایدرلر که کفار اهل اسلام اوزره غلبه
ایدرلر دبو کمانلرینی حق تعالی ابطال ایدوب بیوردی فعسی الله ان یاتی بالفتح پس
شاید حق تعالی محمد واصحابی ایچون فتحی کتوره مراد فتح مکه دریا یهود منازلنك تسخیر

او امر من عنده یا فتحدن بر فرمان کوندره که یهودلکی قتل ایله و سورکونلکله
قلع اوله فيصبحوا على ما اسروا في انفسهم نادمين پس کفر و شکدن جانلرنده
صاقلدقلری نسنه اوزره پشیمان اوله لر ويقول الذين آمنوا و ایمانه کلانلر بری
برینه دیرلر اهؤلاء الذين اقسموا بالله بونلرمیدر شول کمسنه لر که تنکریه اند ایچدیلر
جهد ايمانهم اول حالده که اندلرینک مغلظن کتورمکه چوق جهد ایتدیلر که انهم لمعكم
على التحقيق کندولر سزکله در لر حبطت اعمالهم فاصبحوا خاسرين عمللری باطل
اولوب دنیاده و آخرتده اوتوزمش اولدیلر يا ايها الذين آمنوا ای ایمانه کلانلر
من يرتد منكم عن دينه هرکیم سزدن دیننده دونر بو آیت کریمه غیبدن اولان
شیئلك وقوعندن خبر ویردی زیرا حضرتك اواخر عهدنده و فوتندن صکره
چوق کمسنه مرتد اولدی انجق مدینه ده و مکه ده ساکن اولانلردن و بحرینده
عبد القيس طائفه سندن بر کمسنه مرتد اولمدی و مرتد اولانلر کیمسی پیغمبرلکی
دعوی ایدن مسیلمة الکذابه اویدی و کیمسی ذو الحماره تابع اولدی و کیمسی
سجاح نام بر قادینك نبوتنه معترف اولدی صکره مرتد اولانلری حق تعالی اهل
اسلامك قیلیجیله محو ایتدی نته که تفصیلی کتب تواریخده مسطوردر فسوف
يأتي الله بقوم يحبهم ويحبونه صدد اینده مذکور اولان شرطك جوابیدر
یعنی معنی بویله اولور که ای ایمانه کلانلر سزدن هرکیم دیننده رجوع ایدرسه بلا
شك ایزد جل جلاله او قسم کمسنه یی اهلاك ایدوب یرینه بر کروه کتوره در کیم
وصفلری بوکه خدا کندولرین سیور یعنی کندولرین طاعتنه موفق قیلار و کندولر
حق تعالی یی سیورلر یعنی طاعتنه منقاد اولورلر اذلة على المؤمنين اهل ایمان اوزره
مهربانلك ایدرلر اعزة على الكافرين کفار اوزره بی رحم و متغلب اولورلر
دبو کروه کیم اولدوقلرنده اختلاف اولنمشدر کیمیسی دیدیکه یمن خلقیدرلر و کیمیسی
سویلدی قادسیه کوننده جنك ایدن جماعتدر و بعضیسی دیدیکه انلر فرس طائفه
سیدر و هرکیم ایسه لر نشانلری بودرکه يجاهدون في سبيل الله تنکرینك یولنده
جنك ایدرلر ولا يخافون لومة لائم و ملامت ایدیجینك ملامتندن قورقمزلر
ذلك فضل الله يؤتيه من يشاء اول صفات مزبوره تنکرینك احسانیدر
ایستدوکی کمسنه یه انی ویرور والله واسع عليم و حق جل و علا قوللرینه احسانی
چوق ایدر اهل استحقاقی کما ینبغی بیلور انما وليكم الله ورسوله والذين آمنوا





یوندن اوزکه بر شئ یوقدر که انلرکه استقامت ویرن تنکریدر و پیغمبری و ایمانه
کلانلر یعنی حضرت محمد المصطفانك اصحابی پس انلری مدح ایدوب بیوردی الذين
يقيمون الصلوة ويؤتون الزكوة وهم راكعون یعنی مدح اولنسون شول کمسنه لر که
نمازی قیلارلر و زکوتی ویرورلر و حال بوکه نمازی و زکوتی ادا ایدوکلرنده خشوع
ایدرلر ومن يتول الله ورسوله والذين آمنوا و هرکیم تنکریی و پیغمبرینی و ایمانه
کلانلری دوست ایدینور فان حزب الله هم الغالبون بی شبهه کیم خدانك لشکری
کندولردر غلبه ایدنلر اخبارده کلمشدر که یهوددن رفاعة بن زید و سوید بن
الحارث اسلامه کلدیلر بعده منافق اولدیلر صحابه دن بعض کمسنه لر انلرله مودت
ایدوب مخالطه ایدرلردی حق تعالی انلرك حقنده بو آیتی منزل قیلوب بیوردی
يا ايها الذين آمنوا لا تتخذوا الذين اتخذوا دينكم هزوا ولعبا من الذين
اوتوا الكتاب من قبلكم والكفار اولياء ای ایمانه کلانلر سزدن اسبق
کندولره کتاب ویرلن کمسنه لردن دینکزی مسخره لك و اویونجاق ایدنلری
و مشرکلری دوستلر ایدینمك واتقوا الله و دین دشمنلریله دوستلك ایتمکده
تنکریدن خوف ایدك ان كنتم مؤمنين اکر اهل ایمان ایسکز زیرا ایمان صفتیله
متصف اولان کمسنه دین دشمنلریله آشنالك ایتمز واذا ناديتم الى الصلوة
اتخذوها هزوا ولعبا و چون نمازه قیلمسنه چاغیرورسز اول چاغیرمغی مسخره لك
واویونجاق ایدینورلر کتوردیلر که مدینه منوره ده بر ترسا وار ایدی هر کاه که مؤذن
اشهد ان محمدا رسول الله سویلردی اول خبیث دیر ایدی یلانجی یی تنکری یاندرسون
اتفاقا بر کیجه ترسا اهل و عیالیله اویونده یاتیوردی خدمتکاری اوده سنه
آتش کتوردی اندن بر شراره منفصل اولوب کندوسی اهلیله بیله احراق
ایلدی ذلك بانهم قوم لا يعقلون اول استهزا و اویونجاق اول سببیله درکه انلر
بر کروه در لو فهم ایتمزلر اول استهزا ایتمکده نه کونه سم وار قل يا اهل الكتاب
سویله ای کتاب ایه لری هل تنقمون منا بر نسنه بیزدن عیب بیلوب انکار ایتمزسز
الا ان آمنا بالله وما انزل الينا وما انزل من قبل مکر بو ایشی که خدانك
وحدانیتنه و بیزم ایندرلن کتابه و بیزدن اسبق ایندرلن کتبه تصدیق کتوردك
وان اكثركم فاسقون و اول عیب بیلمزسز که علی التحقیق چوغکز ایمانك
دائره سندن چیقمشسز قل هل انبئكم بشر من ذلك سویله اول عیب ایتدکوز

ديندن بدتر اولان شيئدن سيزه خبر ويره يم مى مثوبة عند الله تنكرى قتندن
ثابت بر سزا اولدوغى جهتدن من لعنه الله وغضب عليه مبتدا محذوفه
خبردر پس تقدير كلام بوكونه اولوردكه اول بدتردن شول كيمسه نك دينيدر
كه تنكرى انى رحمتندن دور قيلوب اوزرينه خشم ايتدى وجعل منهم القردة
والخنازير واول بدترد بنك ابابندن ميمونلر ودكنغوزلر قيلدى وعبد الطا
غوت
واول بدتردن شول كيمسه نك دينيدر كه طاغوته عبادت ايتدى وطاغوتدن
مراد بوزاغودر كه يهود اكا عبادت ايتديلر اولئك شر مكانا اول ملعون
ومغضوب عليه كروه مكان جهتندن غايتله يماندرلر يعنى دوزخ تمامترم
يهودك مكانى غايتله بدتردر واضل عن سواء السبيل ودوغرى يولدن
اورته سندن چوق ازغوندرلر واذا جاؤكم قالوا امنا وچون سيزه كلورلر
ديرلر ايمانه كلدك وقد دخلوا بالكفر وحال بوكه كفرله كيرديلر وهم قد
خرجوا به وكندولر انكله چيقديلر يعنى هر حالده كفر كندولره مصاحب
اولمشدر هيچ اندن منفك اولمديلر والله اعلم بما كانوا يكتمون وايزد ذو
الجلال سيزدن داناتردر اول شيئه كه انلر صاقلرلردى وترى كثيرا منهم
ويهود قسمندن چوق كيمسه يى كوروسن يسارعون فى الاثم حرامى تحصيل
ايتمده شتاب ايدرلر والعدوان وحدى تجاوز ايتمده دخى واكلهم السحت
وحرامى ييمده دخى لبئس ما كانوا يعملون ايشلدوكلرى شى غايتله يمان ايش
ايدى لولا ينهاهم الربانيون والاحبار عن قولهم الاثم واكلهم السحت
نيچون عالملر وزاهدلر انلرى منع ايتمديلر يلان سويلمكلرندن وحرامى
يمكلرندن لبئس ما كانوا يصنعون يايدوقلرى ايش غايتله بد شى ايدى كه
عوامى اوكونه بد شيئدن منع ايتمزلردى كتورديلر كه حضرت صلى الله عليه وسلم
مدينه يه هجرت ايتمدن اول معيشتده رفاهيتى وار ايدى وچون سرور كائنات
مدينه يه هجرت ايتدى يهود طائفه سى عداوتنه بيل بغلديلر حق تعالى انلردن
بركتى قالدروب معيشتلرى تنك اولديجى ابانه سوز سويلمكه شروع ايتديلر
تا كه حق تعالى اندن خبر ايدوب بيوردى وقالت اليهود يد الله مغلولة
ويهود ديديلر تنكرينك الى بغلنمشدر بو عبارت بخلدن كنايه در يعنى تنكرى
تعالى حاشا بخيلدر بيزه بر نسنه ويرمزكه معيشتمز واسع اوله غلت ايديهم

يهود طائفه سنك

حيدرن



خيردن اللرى بغلو اولسون ولعنوا بما قالوا ودديكلرى سوز سببيله رحمتدن دور
اولسونلر بل يداه مبسوطتان بلكه ايللرى اچقدر ينفق كيف يشاء عطا ايدر نيجه كه
ايسترسه يعنى عطاسنده كندوسى مختاردر ايستدوكى كبى ويرور بيلمك كركدركيم يدى
صفات ذاتيدن بر صفتدر سائر صفات كبى اكا ايمان كتورمك واجبدر ونه اولدوغى
بحث اولنمامق كركدر وليزيدن كثيرا منهم ما انزل اليك من ربك طغيانا وكفرا
والبته پروردكاردن سكا ايندرلن شى يهوددن چوق كيمسنه يه مخالفتلر وكفر
ارترور يعنى انلرده موجود اولان كفر وطغيان سكا منزل اولان قرآن سببيله ارتر
نته كه خسته اولان كيمسه صحيح المزاجك غداسن تناول ايدنجك خسته لكى ارتر و
القينا بينهم العداوة والبغضاء الى يوم القيمة وارالرنده دشمنلك وخصومت
بوراقدق دوزخ ايه دك كه هيچ سوزلرى وكوكللرى متفق اولماز كلما اوقدوا
نارا للحرب اطفأها الله هركاه كه پيغمبرله جنك ايتمك ايچون اتش ياقدرلر حق تعالى
انى سوندردر يعنى هر محلكه جنك ايتمكه بر تدبير ايدرلر حق تعالى ارالرنده بر منازعه
صالمق ايله ايتدوكلرى تدبيرى بوزر ويسعون فى الارض فسادا ويريوزنده
برمازلك ايتمك ايچون سعى ايدرلر والله لا يحب المفسدين وايزد جل جلاله برمازلك
ايدنلرى سيومز ولو ان اهل الكتاب امنوا واتقوا وتحقيقا كه كتاب ايه سى
اولانلر محمد المصطفايه ايمان كتوروب معاصيدن پرهيز ايتسيديلر لكفرنا عنهم
سيئاتهم البته ايتدوكلرى كناهلرى كندولردن محو ايدردك ولادخلناهم
جنات النعيم والبته انلرى ناز ونعمت باغلرينه داخل قيلاردك ولو انهم اقاموا
التورية والانجيل وما انزل اليهم من ربهم وتحقيقا كيم يهود ونصارى توراة
وانجيلى وپروردكارلرندن كندولره ايندرلن نسنه يى ايا قلندرسيدلر يعنى اكر
مزبورلر توراة وانجيلك وسائر كتب سماويه نك مقتضاسيله عمل ايتسيديلر
لاكلوا من فوقهم ومن تحت ارجلهم البته اوستلرندن وايا قلرى التندن
ييرلردى يعنى كوكدن يغمورله ويردن بتن اشيا سببيله كندولره خير عظيم حاصل
اولوب نعمتلرى چوق اولوردى منهم امة مقتصدة اهل كتابدن بر كروه واركه
احواللرى معتدلدر وانلر محمد المصطفايه ايمان كتورنلردر وكثير منهم ساء
ما يعملون وانلردن چوق كيمسنه واركه ايشلدوكلرى ايش غايتله يمان ايشدر
يا ايها الرسول بلغ ما انزل اليك من ربك اى خدادن شى يعنى كوندرلمش

اولان ذات پاك پروردكاردن سكا ايندرلن نسنه يي جمله خلقه يتشتر وان لم
تفعل فما بلغت رسالته واكر سكا ايندرلن نسنه يي قمو يتشترمزسن ربكك
رسالتنى يتشترمش اولمازسن والله يعصمك من الناس وحق سبحانه وتعالى
سنى خلقك شرندن صاقلر پس رسالتك تبليغ ايتمكده قصور قومه ان الله لا
يهدى القوم الكافرين بى شبهه كيم حق تعالى كفر ايدن كروهه يول كوسترمز قل
يا اهل الكتاب لستم على شيء سويله اى ارباب كتاب اولانلر هيچ بر نسنه اوزره
دكلسيز يعنى بر معتبر دين اوزره دكلسيز حتى تقيموا التورية والانجيل وما انزل
اليكم من ربكم حضرت موسى وعيسى اوزره ايندرلن كتابلرى وربكوزدن سيزه ايندرلن
كتبك احكامنى اقامت ايتمدكجه واول احكامك اقامتندن بيريسى بو كه
محمد المصطفايه ايمان كتورمكدر زيرا جميع كتب سماويه مجيع صاحبنه تصديق ايتمكى
ايجاب ايدر وليزيدن كثيرا منهم ما انزل اليك من ربك طغيانا وكفرا
ترجمه سى شمدى سبقت ايتدى فلا تاس على القوم الكافرين پس كفر ايدن كروه
اوزره اندوهناك اولمه ان الذين امنوا والذين هادوا والصابئون والنصارى
لفظ والصابئون مبتدا اولمغله مرفوع اولدى وانك خبرى محذوفدر سياق كلام
اوزرينه دلالت ايدر وكوكديكه انك خبرندن صكره واقع اوله لكن اول كلام
اراسنده ادخال اولندى بو نكته على الفور بيان اولنمق ايچوندر كه صابيلر
كثرت ضلال ايله ايمانلرى اولنجه اوزرينه توبه اولنور غيرلرينك توبه سى بالطريق
الاولى حيز قبوله كچر پس تقدير كلام بو كونه اولور كه تحقيقا ايمانه كلانلرك ودين
يهوديله تدين ايدنلرك وترسالرك حكمى مذكور اولاجق كلامدر وصابيلر دخى انلر
كبيدرلر من امن بالله واليوم الاخر وعمل صالحا هر كيم انلردن خدانك وحدانيته
ورروز جزانك اولمسنه تصديق ايدوب كوزل ايش ايشلدى فلا خوف عليهم ولا
هم يحزنون نه اوزرلرينه قورقو اولور ونه غمناك اولورلر لقد اخذنا ميثاق بنى
اسرائيل تحقيقا كيم يعقوب اوشاقلرينك پيمانن الدق وارسلنا اليهم رسلا
وانلرك طرفنه پيغمبرلر كوندردك كلما جاءهم رسول بما لا تهوى انفسهم
هر كاه كه بر پيغمبر كندولرينه كلوب نكا ايلتفات عينه دن طبعلرى سيومدوكى شيئله
اكا عصيان ايدوب دشمنلك ايدرلر فريقا كذبوا وفريقا يقتلون سؤال مقدره
جوابدر كويا سؤال اولندى كه پس انلره نه ايشلديلر جواب ويرلديكه بر بلوكى يلانجى





دونديلر محمد المصطفى وعيسى عليهما السلام كيبى وبر بلوكى اولدرديلر حضرت زكريا
ويحيى كيبى وحسبوا ان لا تكون فتنة دخى بنى اسرائيل كمان ايتديلر كه كندولره
بر بلا ومحنت اولماز فعموا وصموا پس دوغرو يولى كورمكدن كور اولديلر وحق
سوزى ايشتمكدن صاغر اولديلر ثم تاب الله عليهم صكره توبه لرى واقع اولمغله
حق جل وعلا اوزرلرينه توبه ايتدى ثم عموا وصموا كثير منهم بعده انلردن چوق
كيمسه كور اولديلر وصاغر اولديلر والله بصير بما يعملون وايزد جل جلاله ايشلدكلرى
ايشه بينادر لقد كفر الذين قالوا ان الله هو المسيح ابن مريم قسم اولسونكه كفر
ايتدى شول كيمسه لر كه ديديلر على التحقيق تنكرى كندوسى مريم اوغلى مسيحدر
وقال المسيح يا بنى اسرائيل اعبدوا الله ربى وربكم وحضرت مسيح ديدى اى
يعقوب اوغوللرى ربم وربكوز اولان خدايه قوللق ايدك انه من يشرك بالله تحقيقا
شان بودر كه هر كيم تنكريه اورتاق قيلالر فقد حرم الله عليه الجنة البته ايزد جل
وعلا بهشت جاودانك كيرمسنى انك اوزرينه حرام ايتدى وماويه النار ومكانى
دوزخدر وما للظالمين من انصار وستمكارلره هيچ يارديجيلر اولماز كه عقابى
كندولردن دفع ايدهلر لقد كفر الذين قالوا ان الله ثالث ثلثة بى شبهه كيم كفر
ايتدى شول كيمسه لر كه ديديلر تنكرى تعالى اوچك اوچنجيسيدر بو سوز نصارادن
نسطوريه نام فرقه نك سوزيدر كه ديديلر الوهيت خدا وعيسى ومريم اراسنده
مشتركدر وبونلرك هر بيرى معبوددر وتنكرى تعالى انلرك بيريسيدر وما
من اله الا اله واحد وحال بو كه وجودده عبادته مستحق هيچ بر معبود يوقدر
بر معبوددن اوزكه واو ايزد ذو الجلالدر عز شانه وعم احسانه وان لم ينتهوا عما
يقولون واكر ديدكلرى سوزدن منتهى اولمازلر ليمسن الذين كفروا منهم
عذاب اليم البته انلردن كفر ايدن كروهه يتيشور دردناك اشكنجه لر افلا يتوبون
الى الله ويستغفرونه پس ايزد ذو الجلالك طرفنه دونوب انلردن مغفرت طلب
ايتمزلرمى والله غفور رحيم وحال بو كه تنكرى تعالى كنهكارلره چوق مغفرت ايدر
توبه ايدرلرسه كندولرينه غايتله اسركر بو استفهام انلرك كفر اوزره اصرار
ايتملرندن تعجب وار ما المسيح ابن مريم الا رسول مريم خاتونك اوغلى حضرت مسيح
بر نسنه دكلدر الا بر پيغمبر كه قد خلت من قبله الرسل كندوسندن اسبق
اولان پيغمبرلر كذشته اولديلر يعنى حضرت عيسى كندوسندن اسبق اولان رسل

وكلوى

کبی بر دسولدر حق جل وعلا انی بعض معجزاتله مخصوص قیلدی نته که انلری دخی
انلرله مخصوص قیلدی پس اگر تنکری تعالی انك الی اوزره میتلری احیا ایتدی
حضرت موسانك الی اوزره دکنکی ایلان قیلدی دبو اغربدر واگر کندوبی
پدرسیز وجوده کتوردی حضرت ادمی پدرسیز و مادرسیز تکوین ایتدی دبو
اعجبدر وامه صدیقة واناسی چوق صدق صاحبیدر کانا یاکلان الطعام
کندوسی واناسی ییجك ییرلردی یعنی بنزدنی دوح اولان حیوان غذایه محتاجدر
انلر دخی انکا محتاج ایدی پس غذایه محتاج اولان کیمسنه آله اولمغه لیاقتی
اولسونی انظر کیف نبین لهم الآیات بق نیجه انلره دلائل توحیدی بیان ایدرز
ثم انظر انی یؤفکون صکره بق دوغرو سوزك ایشتمسندن نه کونه یوز چوویررلر
قل اتعبدون من دون الله ما لا یملك لکم ضرا ولا نفعا سویله ایا تنکریدن
اوزکه قوللق ایدرسیز شول کیمسه یه که سیزه نه زیان ونه سود ییتشدرمکه قدرتی
وار یعنی حضرت عیسی کندو ذاتنده نفعکزه وضررکزه قدرتی یوق ایکن نیجه سیز
انی تنکری ایدنوب عبادت ایدرسیز والله هو السمیع العلیم وخدا جل وعلا
کندو دداتوا لکزی درست ایشدن عقائدکزی بخشی بیلن پس انلره کوره سزاکزی
ویرور قل یا اهل الکتاب لا تغلوا فی دینکم غیر الحق سویله ای کتاب ایه لری
اولانلر دینکوزده حدی تجاوز ایتمك اوکونه تجاوز که باطل اوله ولا تتبعوا
اهواء قوم قد ضلوا من قبل وبر جماعتك ارزولرینه اویمك که پیغمبرك بعثتدن
اسبق کمراه ایدیلر واضلوا کثیرا وچوق کیمسهیی کمراه ایتدیلر وضلوا عن سواء
السبیل وپیغمبرك بعثتندنصکره طریق معتدلدن کمراه اولدیلر لعن الذین کفروا
من بنی اسرائیل علی لسان داود وعیسی بن مریم یعقوب اوشاقلرندن کفر
ایدنلر حضرت داودك ومریم اوغلی عیسانك لسانلری اوزره نفرین اولدیلر
ذلك بما عصوا وکانوا یعتدون اول لعنت ونفرین انلره اول سببله اولدیکه
خدانك فرمانی قبول ایتمیوب تعصی اولنان حدودی تجاوز ایدرلردی کانوا
لا یتناهون عن منکر فعلوه بویله ایدیلرکه بر بد ایشی که ایشلرلردی اندن بری
بیرنی نهی ایتمزدی لبئس ما کانوا یفعلون قسم اولسونکه ایشلدوکلری ایش قبیح
یمان ایش ایدی تری کثیرا منهم یتولون الذین کفروا اهل کتابدن چوق کیمسه
کوروسن که مسلمانلره ایندوکلری عداوت جهتندن کفرا یدنلرله دوستلك ایدرلر

لبئس ما قدمت



لبئس ما قدمت لهم انفسهم غایتله یمان حالدر اول حال که جانلری کندولره ایلرو
کوندردی واول حال بوکه ان سخط الله علیهم ایزد ذو الجلال اوزرلرینه ایتدوکی
خشمدر وفی العذاب هم خالدون واشکنجهده کندولر همیشه اقامت ایدیجیلر
ولو کانوا یؤمنون بالله والنبی وما انزل الیه واگر خدایه وپیغمبره وانکا ایندرلن
کتابه ایمان کتورسیدیلر ما اتخذوهم اولیاء انلری دوستلر ایدنمزلردی زیرا
ایمانلری منع ایدر ولکن کثیرا منهم فاسقون ولیکن یهوددن چوق کیمسه دائم
ایماندن چیقمشلردر لتجدن اشد الناس عداوة للذین امنوا الیهود والذین
اشرکوا قسم اولسونکه ایمان کتورنلره خلقك فنی عداوتلوسی جهودلری ومشرك
ایدنلری بولورسن ولتجدن اقربهم مودة للذین امنوا وبی شك بولورسن اهل ایمانه
محبت یوزندن ادمیلرك یقینکی الذین قالوا انا نصاری شول کیمسهلرکه دیدیلرکه
التحقیق بیز نصارالرز ذلك بان منهم قسیسین ورهبانا اول محبت انلرده
اندن اوتری اولدیکه کندولردن دوغرو سوزلی دانالر وصومعه نشین عابدلر وار
وانهم لا یستکبرون دخی اول سببله که حق سوزی قبول ایتمکده سرفرولق ایدوب
تکبر ایتمزلر واذا سمعوا ما انزل الی الرسول وچونکه سید الانامه ایندرلن نسنهیی
یعنی قرآنی ایشیدرلر تری اعینهم تفیض من الدمع کوزلرین قینادکوروسن یاشدن
مما عرفوا من الحق دوغرو سوزدن بیلدوکلری شیدن اوتری یقولون ربنا
آمنا دیرلر ای پروردکارمز بو کلامه وبو مرسل اولان پیغمبره تصدیق کتوردك
فاکتبنا مع الشاهدین پس قرآنك حق اولدوغنه ومحمد المصطفانك نبوتنه
شهادت ایدنلرله بیزی یاز وما لنا لا نؤمن بالله وما جاءنا من الحق وبیزه نه
اولدیکه تنکرییه ودوغرو ولقدن بیزه کلان شیئه یعنی قرآنه ومحمد المصطفایه ایمان
کتورموزز ونطمع ان یدخلنا ربنا مع القوم الصالحین وحال بوکه امید ایدرزکه
ربمز بیزی کوزل عمللو کروهله بهشته داخل قیله استفهام بو مقامده انکار واستبعاد
ایچوندر یعنی صلحا ایله جنته کیرمکه امید ایدوب طمع ایمانمزه باعث وموجب اولدی
پس ایمانه کلمز ایسك بر امر منکر ومستبعد اولور فاثابهم الله بما قالوا پس حق
جل وعلا انلره اخلاصله دیدوکلری سوزدن اوتری مکافات ایتدی جنات تجری
من تحتها الانهار بر باغلر که انتجادی الندن ایرماقلر اقر خالدین فیها ابدیله
علی الدوام اقامته تقدیر ایتمشلر وذلك جزاء المحسنین دبو بهشت جاودانك

دخولی کوزل ایشلیانلرك مکافاتیدر مرویدرکیم حضرت صلی الله علیه وسلم حبشه اقلیمنه
کیدن مهاجرلرله نجاشی یه مکتوب شریف یوللدی حضرت جعفر ابن ابی طالبی مهاجرلرله
دعوت ایدوب جمله قسیسلری ورهبانی حاضر قیلدی بعده حضرت جعفره فرمان
ایتدی که کلام قدیمدن اوقودلونه برمقدار اوقی یه حضرت جعفر مریم سورهسن
اوقودی حاضر اولانلر انك استماعندن متأثر اولوب اغلدیلر اندنصکره ایمانه
کلدیلر حق جل وعلا حقلرنده مزبور اولان دورت آیتی منزل قیلدی **والذین کفروا**
**وکذبوا بایاتنا** وشول کیمسهلرکه کفر ایدوب نشانلرمزه تکذیب ایتدیلر **اولئك**
**اصحاب الجحیم** اول کروه دوزخك ایهلریدر کتوردیلرکه سرور کائنات علیه من الله
افضل الصلوات برکون صحابهٔ کرامه دوزخك اشکنجهسن و روز قیامتك زحمتن
چوق وصف ایلدی انلردن برکروه اول سوزلردن متأثر اولوب عثمان ابن
مظعونك خانهسنده جمع اولوب بونك اوزره اتفاق ایتدیلرکه بقیهٔ عمری
صوملرو کیجه قیامیله کچورلر و چوب درزم اشیادن و اتی یمیهلرو قادیلره و ادمیهلر
دیلاسلر کیوب عالمده کشت وکذار ایدهلر وبو ایمانلره تأکید ایتدیلر بو کلام
سرور کائناتك سمع شریفنه ایریشنجك انلری ایستیوب بیوردی که نکرا ایتدکلکز
اشیایه بن مامور دکلم وبی شبهه کیم نفسلرکزك اوزرکزه حقی وار پس اوروج
دوتك وافطار ایدك دکیجهنك برمقدارنده قیام ایدك و برمقدارنده استراحت
ایچون اویقویه وارك زیرا بن کیجهنك برمقدارنده قیام ایدرم و برمقدارنده
یاترم و اوروج دوترم و افطار ایدرم و چوب درزمی و اتی ییرم و قادیلره کلورم و بو
ایش بنم سنتمدر پس هر کیم سنتمدن اعراض ایدر او بندن دکلدر بعده حق تعالی
بو آیتی منزل ایدوب بیوردی **یا ایها الذین آمنوا** ای ایمانه کلانلر **لا تحرموا**
**طیبات ما احل الله لکم** تنکری تعالی سیزه حلال قیلدوغی اشیانك پاکیزهلرین
حرام ایتمك **ولا تعتدوا ان الله لا یحب المعتدین** وحدود الهیه یه تجاوز ایتمك
که بی شبهه حق جل وعلا حدودی تجاوز ایدنلری سیومز **وکلوا مما رزقکم الله**
وتنکری تعالی سیزه روزی قیلدوغی نسنهلردن ییك **حلالا طیبا** پاکیزه
حلال اولدوغی حالده **واتقوا الله** و ایزد ذو الجلالدن خوف ایدك **الذی انتم**
**به مؤمنون** شول ایزد که سیز اکا ایمان کتورمشلرسیز **لا یؤاخذکم الله باللغو**
**فی ایمانکم** حق سبحانه وتعالی سیزی مؤاخذه ایتمز لغو ایله اندلرکزده یمین لغو اولیندرکیم





انسان واقع اولمیان شیئك وقوعن کمان ایدوب وقوعی اوزره اند ایچر یا برعکس
وبو کونه یمین ایدنه حق تعالی مؤاخذه ایتمز **ولکن یؤاخذکم بما عقدتم الایمان**
ولیکن حق تعالی سیزی اندلرك بغلمسیله مؤاخذه ایدر و اول دم که اندلرکزی بوزرسیز
**فکفارته** اول بوزمغك کناهن محو ایدوب ستر ایدن **اطعام عشرة مساکین** اون
یوقسلی یجك یدرمکدر هر مسکینه یارم صاع بغدای یا بر صاع ارپه **من اوسط ما**
**تطعمون اهلیکم** عیالکزه یدردکلکز طعامك اورتهسندن **او کسوتهم** یا اون
مسکینك کیدرمسی بردکوملك که عورتن ستر ایده **او تحریر رقبة** یا بر انسانك ازاد
ایتمسی **فمن لم یجد** پس برکیمسه که بو اوچك برین بولماز **فصیام ثلثة ایام** انك
کفارتی اوچ کون پی در پی اوروج دوتمقدر **ذلك کفارة ایمانکم اذا حلفتم** بو مذکور
اولان اشیا اندلرکزك کناهن محو ایدوب ستر ایدنلردر فچن اند ایچوب انی بوزرسیز
**واحفظوا ایمانکم** و اندلرکزی بوزمقدن صاقلك بوزلمسی اولی اولمیجق **کذلك یبین**
**الله لکم آیاته** بو مذکور اولان بیان کیبی حق تعالی سیزه آیاتن بیان ایدر **لعلکم**
**تشکرون** تاکه سیز اوکرنمکك نعمتنه معترف اولوب خدانك حمد و ثناسن ایدهسیز
**یا ایها الذین آمنوا انما الخمر** ای ایمانه کلانلر بوندن غیری برشی یوق که باده ایچمك
**والمیسر** وقمار اوینمك **والانصاب** و عبادت ایچون دیکلن بتلر **والازلام** واو قلرکه
احوال الوندن مهم اولان اشیانك کیفیتن انکله استفسار ایدرلردی شنه که بو سورهنك
اوائلنده بیان اولندی **رجس من عمل الشیطان** بو مذکور اولان اشیا ابلیس شقینك
وسوسه و تزیینندن بر مردارلقدر **فاجتنبوه** پس اول مردارلقدن صاقنوك
**لعلکم تفلحون** تاکه سیز اندن اجتناب ایتمك سببیله رحمتلردن قورتلهسیز **انما یرید**
**الشیطان** بونلردن اوزکه بر نسنه یوقدرکیم شیطان ایستر که **ان یوقع بینکم**
**العداوة والبغضاء فی الخمر والمیسر** ارا کزده دشمنلك وخصومت صاله شراب
ایچمکلکوزده و قماری اوینمکلکوزده **ویصدکم عن ذکر الله وعن الصلوة** و ایسترکیم سیزی
خدای اکمقدن و نمازی قیلمقدن الاقویه **فهل انتم منتهون** پس سیز انلردن واز کیچیجی
می سیز بو مقامده استفهام امر ایچوندر یعنی سیز بونلرك عیبلرین بیلدکدنصکره
استعمالوندن واز کیچك **واطیعوا الله واطیعوا الرسول** وخدایه فرمانبر اولك و پیغمبره
دخی فرمانبر اولك **واحذروا** وخدانك و پیغمبرك مخالفتندن صاقنوك **فان**
**تولیتم** پس اکر فرمان ایتدوکلری اشیانك بتولندن اعراض ایدرسیز **فاعلموا انما**

علی رسولنا البلاغ المبین بیلك كیم رسولمز اوزره احكامی اشكارا ایتمكدن
اوزكه بر نسنه واجب دكلدر وانی ادا ایتدی كه هیچ بر قصور قومدی پس تمرد صكره
عقابه مستحق اولورسیز كوردیلر كه نجه خمرك تحریمنده بو آیت نازل اولدی صحابه كرامك
بعضیسی سویلدی یا رسول الله كچمش قرنداشلرمزك احوالی نیه وارور زیرا انلر
شراب ایچرلردی وقمار اوینارلردی حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی لیس علی
الذین امنوا وعملوا الصالحات جناح ایمانه كلوب كوزل عملر ایشلیانلر اوزره بر
وبال یوقدر فیما طعموا اول شیده كه اوزرلرنه حرام اولمدن اسبق ییدیلر اذا ما
اتقوا وامنوا یعنی اوزرلرنه حرام اولان اشیادن پرهیز ایدوب ایمان اوزره ثابت
اولدیلر وعملوا الصالحات و پسندیده ایشلری ایشلدیلر ثم اتقوا وامنوا صكره
محرمادن صاقنوب انك تحریمنه تصدیق ایتدیلر ثم اتقوا واحسنوا یعنی صاقنمقلری
اوزره ثابت اولوب ایولك ایشلدیلر والله یحب المحسنین وحق سبحانه ایولك
ایدنلری سیور منقولدر كه حدیبیه سنه سنده لشكرگاه اسلامده اول قدر آوجق
حیوانات پیدا اولدیكه صید اولنمالری ال ایله ومزراقله ممكن اولمشدی وازبسكه
اهل اسلام عمره یه احرام بغلمشلردی انلرك صیدندن اجتناب لازم ایدوب الم
چكرلردی كه نیچون اوی بیزدن كچدی حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی
یا ایها الذین امنوا لیبلونكم الله بشیء من الصید ای ایمانه كلانلر البته حق تعالی
سیزی تجربه ایدر آودن بر نسنه ایله یعنی تجربه ایدنك معامله سی كبی سیزكله بر
معامله ایدر تناله ایدیكم ورماحكم كه اول صیده اللركوز ومزراقلركوز ایرشه
لیعلم الله من یخافه بالغیب تا كه تنكری تعالی بیله شول كیمسه یی كه غیبده كندوسندن
قورقر حاصل كلام بو كه حق جل وعلا بو حالی اجرا ایتدی تا كه كندو یی كورمیوب
كندوسندن خوف ایدنلر اوزكه لرندن ممتاز ومعلوم اوله فمن اعتدی بعد ذلك
پس هر كیم كه ابتلادن صكره حدی تجاوز ایتدی فله عذاب الیم انكا بر دردلی اشكنجه
اولور یا ایها الذین امنوا لا تقتلوا الصید وانتم حرم ای اهل ایمان اولاجق
نسنه لری اولدرمك اول حالده كه حجله یا عمره ایله احرام بغلمش سیز ومن قتله منكم
متعمدا وهر كیم سیزدن قصد ایدوب اول صیدی اولدرور فجزاء مثل ما قتل
اوزرنه جزا ویرمسی لازمدر كه اولدردكی حیوان كبی یعنی اول اتلاف ایتدوكی صیده كبی
بر عوض ویرور من النعم دوه وصغر وقویوندن كه یجیدن یحكم به ذوا عدل منكم





انكله حكومت ایدر سیزدن ایكی عدالت صاحبی یعنی ایكی كیمسه كه اول مكانده صیدك
قیمتندن خبردار اولوب بو جزا اول صید كبی در بو حكم ایدرلر هدیا بالغ الكعبة
اول حالده كیم جزایه ویرلن حیوان كعبه یه یتشمش بر قربان اوله وانی بو غازلیوب
ایستدوكی یرده اولشدره او كفارة طعام مساكین یا اوزرنه كفاره واجب اولور
وانی بوقسللره بیجك ویرمسیدر كه قتل ایتدوكی اوی صیدكه هدی تقویم ایدوب بها
طعام الوب هر مسكینه صدقه فطر مقداری ویره او عدل ذلك صیاما یا اول طعامك
برابری اوروج دوتمق كه هر فقیره ویردوكی طعام مقابله سنده بر كون صیام ایده لیذوق
وبال امره بو جزا دكناده ویرمسی صید ایدن محرم اوزره واجب اولدی تا كه ایشلدوكی
ایشك اغرلغنی داده عفا الله عما سلف بوندن اسبق حرم محرمك صیدی خصوصنده
واقع اولان تقصیر كوزدن حق سبحانه وتعالی تجاوز ایتدی ومن عاد فینتقم الله منه
وهر كیم بو كونه ایشه معاوده ایدر حق تعالی اندن انتقام الور والله عزیز ذو انتقام
وحق سبحانه وتعالی حكمنده هر كیمسه اوزره غالب معصیت اوزره اصرار ایدنه
انتقام الودر احل لكم صید البحر دریانك اوی سیزه حلال قیلندی وطعامه
وانی ننیلان نسنه دخی یعنی صولر ایچنده ویرلن حیواناتك اولمسی سیزه حلال
اولدی واولدن ماكول اللحم اولانلر كه بالق مقوله سیدر دیمسی سیزه حلال اولدی
متاعا لكم وللسیارة كچنجك نسنه اولمق ایچون سیزه ومسافرلركزه یعنی سیزدن
مقیم اولان كیمسنه تازه بالغی كچنجك شیء ایدر ومسافر اولانلر انك قدیدنی
ازوغه ایدرلر وحرم علیكم صید البر ما دمتم حرما وبیابانك اوی اوزركزه حرام
قیلندی مادام كه سیز احرام بغلمش سیز واتقوا الله الذی الیه تحشرون وكندو
حكمنه جمع اولنه جغكز خدادن خوف ایدك جعل الله الكعبة البیت الحرام قیاما
للناس حق جل وعلا كعبه مكرمه یی كه محترم خانه در خلقلرك اموری قیامنه سبب قیلدی
كه قورقوسی اولان انكا التجا ایدر وتجار طائفه سی انك سببیله خرید وفروخت
ایدرلر وبیچاره اولانلر قتل وغارتدن انده امین اولورلر والشهر الحرام ومحرم
اولان ای خلقك مهماتنه رابطه قیلدی والهدی والقلائد وقربانه وخلطه لی
اولان قربانلری امورك انتظامنه سبب قیلدی یعنی قلاده سببیله قربانلر حرامزاده
تعرضندن امین اولورلر ذلك اول مذكور اولان اشیایی بو كونه قیلدی لتعلموا
ان الله یعلم ما فی السموات وما فی الارض تا بیله سیز كیم علی التحقیق حق سبحانه

سیله

لركه

وتعالی کوکلرده اولان اشیایی ویرده اولان احوالی بیلور وان الله بکل شیء علیم
وناکه بیله سیز کیم بلاشک ایزد جل وعلا هر نسنه یه دانادر اعلموا ان الله شدید العقا
ب بیلک کیم علی التحقیق ایزد جل جلاله محرماته ارتکاب ایدنه فنی عقوبتلودر وان الله
غفور رحیم وبیلک کیم بلاشبهه تنکری تعالی محرماتدن پرهیز ایدنه غایتله مغفرت
ایدوب اسیرکر ما علی الرسول الا البلاغ پیغمبر اوزره احکامی بیشترمکدن اوزکه
بر نسنه یوقدر پس احکامی خلقه ایصال ایتدوکدن صکره عهده دن چیقوب
انلره بر عذر قالمز والله یعلم ما تبدون وما تکتمون وحق سبحانه وتعالی بیلور
تصدیق وتکذیبدن وفعل وعزیمتدن اول نسنه یی که اشکارا ایلدر سیز
واول شیئی که کیزلی دوترسیز قل لا یستوی الخبیث والطیب سویله یا محمد پاک
ومردار برابر اولمازلر بو حکم عامدر یعنی اشخاصده واموالده واعمالده وغیرلرنده
ایو ویمان اراسنده مساوات منتفیدر ولو اعجبک کثرة الخبیث واکر مردار
اولان شیئک چوقلغی سکا خوش کلدی دیر اعتبار حسن وقبحه در نه ازلکه وچوقلغه
فاتقوا الله پس محرماتک استحلالندن تنکریدن خوف ایدک یا اولی الالباب
ای ارباب عقول اولانلر کیمسه لر لعلکم تفلحون شاید سیز عذابدن قورتلوب
نعیم ابدی یه نائل اوله سیز حضرت عبد الله بن عباسدن مرویدر که سرور کائنات
بعض اشخاص چوق مالایعنی سؤال ایتدیلر پس حضرت صلی الله علیه وسلم اندن
غضبناک اولوب خطبه اوقومغه شروع ایدوب دیدی فنقی شیئدن سؤال
اولنورم جواب ویرورم در عقبنده بریسی صوردیکه بنم پدرم قنده در حضرت
بیوردی جهنمده در بری دخی قالقوب دیدی بنم پدرم کیمدر حضرت انکا بیوردیکه
پدرک حذافه در واول ادمک نسبی غیر کیمسه ایله معروف ایدی بوندن صکره
حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی یا ایها الذین آمنوا ای اهل ایمان اولانلر
لا تسئلوا عن اشیاء ان تبد لکم تسؤکم بر نسنه لردن اوتری صورمک که اکر
انلر سیزه اشکارا قیلنور سیزی اندوهناک ایدر وان تسئلوا عنها حین
ینزل القرآن تبد لکم واکر انلردن اوتری صوردسیز اول محلده که قرآن اینه دلور سیزه
اشکارا قیلنور عفا الله عنها حق تعالی انلردن واز کیچدی یعنی حق سبحانه وتعالی
کیچمش سؤاللرکزدن واز کیچدی پس انک کبی سؤاللره عود ایتمک والله غفور حلیم
وحق سبحانه وتعالی کناهکزی پوشیده قیلوب عقوبتکزی تعجیل ایتمز قد سألها





قوم من قبلکم بو کونه سؤاللری سیزدن اسبق بر کروه پیغمبرلردن صوردیلر نته که ثمود
حضرت صالحدن بر معجزه طلب ایتدیلر ثم اصبحوا بها کافرین صکره انلرک سببیله
کافر اولدیلر یعنی معجزه یی مشاهده ایتدوکلرندن صکره ایمانه کلمدیلر کوردیلرکه عمرو بن
لحی اهل جاهلیه یه بو کونه نامعقول ونامشروع ایشلر ابتداع ایتدردیکه بچی بردوه
لری بیش کره طوغرردی وصوک طوغرمسی ارکک اوله اول دوه نک قولاغنی یاروب
قویی ویرردلردی والکا بنترلردی ونه سوتن الورلردی والکا بحیره نام قومشلردی
وبر کیمسه خسته اولیجق سویلردی بو خسته لکمدن شفا بولورسم بودوه م باشه
اوزنه کزوب یوروسون دیر کیمسه اندن بر شیئله انتفاع ایتمسون وانی سائبه ایله
تسمیه ایدرلردی ودخی قویون معقوله سی دیشی طوغوردکنده ولم انی الورلردی
ودخی ارکک طوغوردرانی بتلرنه ذبح ایدرلردی واکر ارکک ایله دیشی طوغوردرادلکی
بوغازلیوب دیرلردی وصلت الانثی اخاها یعنی دیشی قرداشیله بتلندی پس
انک حکمی الدی والکا وصیله دیرلردی وهر کاه که بر ارکک دوه نک اوقه سندن
اون قادن حصوله کلوردی بر کوزدن چیقوب اوقه سن یوکدن وبنمکدن حرام ایدرلردی
وهیچ بر صودن وبر اوتلقدن انی منع ایتمزلردی والکا حامی دیرلردی یعنی اوقه سن
یوکدن وبنمکدن حمایت ایتدی پس ابتداع ایتدوکلری اشیانک صحتین حق تعالی
رد وانکار ایدوب بیوردی ما جعل الله من بحیرة حق تعالی هیچ مشروع قیلمدی
قولاغی یرتلمش دوه یی ولا سائبة ونه باشه اوزنه اوتلر کزن دوه یی ولا وصیلة
ونه قرنداشیله پیوسته اولان قوزی ولا حام ونه اوقه سن حمایت ایتمش دوه یی
ولکن الذین کفروا یفترون علی الله الکذب ولیکن کفر ایدنلر تنکری تعالی اوزینه
یلان کذب ولردن بنلرلر واکثرهم لا یعقلون وانلرک چوغی حلال وحرامی بیلمزلر
انجق اسلافلرنه تقلید ایدرلر واذا قیل لهم تعالوا الی ما انزل الله والی الرسول
ودخی کندولره دینلور خدا ایندردوکی کتابه وپیغمبره کلک قالوا حسبنا ما وجدنا
علیه آباءنا دیرلر بیزه کافیدر اول ایینی که پدرلرمزی انک اوزره بولدق اولو کان
آباؤهم لا یعلمون شیئا ولا یهتدون ایا پدرلرینک ایینی کندولره کافی اولورمی
واکر پدرلری بر نسنه بیلیوب دوغری یوله یولنمدیلر یعنی پدرلری بر جاهل وکمراه کروه
ایدیلر انلره تقلید ایتمکک فائده سی یوقدر بو تقلید اولنان شخص کرکدر که بر
بولکوسینی دانا اوله تاکیم انکا تقلید ایدن تحقیقه واصل اوله مرویدر که اهل ایمان

اردو ایدهلردی که کفار ایمانه کلهلر وانك اوزره تحسر ایدهلردی پس حق جل وعلا بو
آیتی منزل ایدوب بیوردی یا ایها الذین امنوا علیکم انفسکم ای اهل ایمان اولانلر جانلرکوز
اوزره محافظه ایدوب صلاحنه سعی ایدك لا یضرکم من ضل اذا اهتدیتم کمراه اولان
کمسنه سیزه زیان ایتمز قچن سیزده غوی بولوب بولورسیز بیلمکك کوك کیم امر بالمعروف
ونهی عن المنکر اهتدانك حکمنه داخلدر پس انسان اوزره واجبدر که طاقتی کوکه امر
بالمعروف ونهی عن المنکر ایده دیمسونکیم منکر ایش ایشلیانك ضلالتندن بکا بر
ضرردکلدر الی الله مرجعکم جمیعا قورکدن دوکمسی ایدهنیز والجلالك طرفنهدر فینبئکم
بما کنتم تعملون پس سیزی آگاه ایدر اول شیئدن که سیز انی ایشلردکوز کتوردیلر که
ترسالردن تمیم وعدی بن بدا تجارت ایچون شام زمیننه وارمغه عزیمت ایتدیلر انلرله
بدیل نام بر مسلمان بولداش اولدی وقتا که شام شهرینه واصل اولدیلر بدیل
خسته اولوب کندو سبیله اولان امتعهسنی ونقودینی بر صحیفهده یازوب اول صحیفهنی
اسبابی اراسنده مخفی قیلدی بعده مرضی مشتد اولوب بولداشلری تمیم وعدییه
وصیت ایتدیکه متروکاتنی اهلنه ایرشدرهلر انلر دخی مزبور فوت ایتدوکدنصکره
نقود وامتعهسنی خونه تصرفه الدیلر اندن التونله مزین بر جامی قالدروب قلان
امتعهسنی ونقودینی مدینهیه رجوع ایتدوکلرنده ورثهسنه تسلیم ایتدیلر انلرله
البجه مالك مفرداتنه مشتمل اولان صحیفهء مزبورهیه واقف اولوب انده یازلینی
جامی مزبورهنی امتعه ایچنده بولمدیلر تمیم وعدییه صوردیلر انلر انی انکار ایدوب
حضرتك مجلس معلاسنه مرافعهیه چیقدیلر حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی
یا ایها الذین امنوا ای ایمانه کلانلر شهادة بینکم اراکزده اولان اشهاد اذا حضر
احدکم الموت قچن بیرکزه اولومك علاماتی امادهاولور حین الوصیة اصملق دمنده
اثنان خبردر شهادته یعنی اراکزده اولان اشهاد ایکی کمسنهنك اشهادیدر ذوا عدل
منکم لفظ اثنانه صفتلردر یعنی بوکونه ایکی کمسنه عدالت ایله لوی اولهلر واقاربکوزدن
اولهلر او اخران من غیرکم یا اجنبیلردن ایکی کمسنه انك اشهادی ان انتم ضربتم فی
الارض اگر سیز دوی زمینده سفر ایدوب فاصابتکم مصیبة الموت مرکك نشانلری
سیزه ظاهر اولسه یعنی بر حالتده سزکه اشهاد ایچون اقاربکوزدن بر کمسنه بولنمزسه
اجنبیلردن ایکی کمسنهی شاهد دوتك بعده اداء شهادتك کیفیتنی بیان ایدوب
بیوردی تحبسونهما من بعد الصلوة اول ایکی شاهدی ایکندی نمازندنصکره





الی قورسیز فیقسمان بالله خدایه اند ایچرلر ان ارتبتم شرطك جوابی محذوف وقدر اوزره ما
قبلی دلالت ایدر یعنی اگر اول ایکی اجنبینك شهادتنده شك ایدرسیز نمازدنصکره
قسم ایتمك ایچون انلری الی قویك ومضمون قسملری بوکه لا نشتری به ثمنا اندمز
دنیانك بر مالنه بدل یتمزوز ولو کان ذا قربی واگر مشهودله بیزم قرابتمیزه اولسه
پس اجنبی ایچون بالطریق الاولی یمینمزی بدل ایتمزوز ولا نکتم شهادة الله وتکری
بیزم فرمان ایتدوکی شهادتك اداسنی صاقلمزوز انا اذا لمن الاثمین تحقیقا کیم
بیز اول وقت که شهادتی صاقلروز کنهکارلردن اولورز پس حضرت صلی الله علیه
وسلم ایکندی نمازندنصکره منبر شریف یاننده تمیم وعدییه اند ایچوردی که
بدیلك مالنه خیانت ایتمدکوز وانی کما هو حقه اربابنه یتشردکوز انلر مضمون سابق
اوزره قسم ایتدیلر پس حضرت صلی الله علیه وسلم بدیلك ورثهسنه فرمان ایتدیلر
کیم شمدنصکره بونلردن دست تعرضی کوتاه ایدك بعده اول جامی تمیمله عدی
النده بولندی بدیلك ورثهسی انلردن انی ایستدیلر جواب ایتدیلر که بیز انی
بدیلدن صاتون الشدوق بینهمز اولمدوغی اجلدن انکار ایلدك اراردە منازعه
چوق اولدی عاقبت حضرتك حضورینه بردخی مرافعهیه چیقدیلر حق تعالی بو آیتی
منزل ایدوب بیوردی فان عثر علی انهما استحقا اثما پس اگر اطلاع اولنسه بو ایکی
انك اوزره کیم علی التحقیق اول ایکی شاهد کناهه موجب بر ایش ایشلدیلر که ایندو
یمیننده کاذب ایدیلر فاخران یقومان مقامهما انلردن اوزکه ایکی شاهد انلرك
مکانلرنده دوررلر من الذین استحق علیهم الاولیان شول کمسنهلردن که اولی
اولانلر کندولردن مستحق اولدیلر که کندولرین شهادت ایتمکه قالدیرهلر یعنی
میتك قبیلهسندن وقت قرابتلری ایچون شهادته احق اولان ایکی کمسنه اول ایکی
شاهدك یرینه شهادت ایتمکه قالقهلر فیقسمان بالله پس اول ایکی ادم خدایه اند
ایچرلر بو مضمون اوزره که لشهادتنا احق من شهادتهما بلا شبهه بیزم لما نقلمز
انلرك لما نقلقلرندن اولادر وما اعتدینا وبو شهادتمزده بیز حدی تجاوز ایتمدك
انا اذا لمن الظالمین تحقیقا بیز اول محلکه شهادتمزده تعدی ایدرز ستمکارلردن
اولورز بعده حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردی که بدیلك ورثهسندن ایکی آدم
اول مضمون اوزره شهادت ایتسونلر الوردن عمرو بن العاص ومطلب بن ابی وداعه
قالقوب وجه مشروح اوزره اند ایچدیلر اندنصکره حضرت حکم ایتدیکه جامی بدیلك

ودنثر سنه ویرله بیلمک کرک کیم شول کیمسه لرکه اول اندایجدیلر شاهد ایسه لر بو حکم منسوخ
اولمشدر زیرا شاهد تحلیف اولنماز و یمیننه وارثک یمینی معارض اولماز واکر وصی
ایدیلر حکم ثابتدر و یمینک ورثه یه دونمسی وصیلرک خیانتی ظهور ایتدوکیچون
زیرا انلرک سوزی مصدق ایدی یمینله امین اولدوقلریچون چون خیانتلری ظهور
ایتدی سوزلری یمینله تصدیق اولنماز قالدی یاخود تغییر دعوی ایچون یمین ورثه یه
دوندی ذلك بو حکم که مذکور اولدی ادنی ان یاتوا بالشهادة علی وجهها
زیاده یقندر که شهادتی یوزی اوزره ادا ایدوب ایچنده تحریف وخیانت ایتمیه لر
او یخافوا ان ترد ایمان بعد ایمانهم واکا چوق یقندر که قورقه لر انداجدوکلرندن
صکره اندن مدعیلره دونوب یلانلری اشکار اولوب رسوا اولورلر واتقوا الله واسمعوا
وایزد ذوالجلالدن خوف ایدک و سیزه امر لنان شیئلک ایشتمه سنه قولنی دوتک
والله لا یهدی القوم الفاسقین وتنکری تعالی حدودی تجاوز ایدن کروهی مقصد
اعلایه یتشدرمز یعنی اکی تقوادن دور اولوب وصیتی ایشتمیزسیز فسقه اولورسیز
وحق جل وعلا فاسقلره هدایت ایتمز یوم یجمع الله الرسل اول کونده که ایزد جل جلاله
پیغمبرلری بیغر فیقول ماذا اجبتم پس انلره دیرنه جواب ویرلدکوز بو استفهام قوملرین
توبیخ ایتمک ایچوندر قالوا لا علم لنا رسل دیرلر سنک علمک قتنده بیزم بیلکی یوقدر
انك انت علام الغیوب زیرا علی التحقیق سن کنددوک مخفی ولان اشیایه کما ینبغی
بیلیجی سن اذ قال الله یا عیسی بن مریم مذکور قیل اول وقتی که خدا عز وجل سویلدی
ای مریم اوغلی عیسی اذکر نعمتی علیك وعلی والدتك خاطره کتور اوزرکه
وانانکه اوزره ایتدوکم احسانی اذ ایدتك بروح القدس اولدم که سکا جبریل
ایله تقویه ویردم تکلم الناس فی المهد وکهلا بیشکده وقوغل اولدغک حالده
خلقه سوز سویلرسن یعنی بو ایکی حالده سوزلک برابردر اصلا ایچنده تفاوت
یوقدر واذ علمتك الکتاب والحکمة والتورية والانجیل واول وقت که سکا
اوکرندم یازمغی واشیانک درست فهم اولنمسی وتوراتی وانجیلی واذ تخلق من الطین
کهیئة الطیر باذنی واول زمان که چامور دن قوش قلغی کبی دستوریمله ایجاد ایدرسن
فتنفخ فیها پس انک ایچنه اوفوردرسن فتکون طیرا باذنی در عقب قوش اولر
اول صورت قوش اولور وتبرئ الاکمه والابرص باذنی واعمای مادرزادی وابرصی
اذنمله صحت بیلدرسن واذ تخرج الموتی باذنی واول محل که اولمشلری قوتمله قبردن

چیقروب احیا ایدرسن واذ کففت بنی اسرائیل عنك واولدم که بنی اسرائیلی یعنی یهودی
سنک تعلکدن منع ایتدم اذ جئتهم بالبینات اشکار معجزلرله انلره کلدوککده
فقال الذین کفروا منهم پس بنی اسرائیلدن کفرایدنلر دیدیلر ان هذا الا سحر مبین
بو احیاء موتی و بقیه معجزات بر شی دکل الا بر اشکار اجادولق واذ اوحیت الی الحواریین
ان آمنوا بی وبرسولی واول وقت که حواری جماعتنه پیغمبرلرمک لسانی اوزره امر ایتدم
که بنم وحدانیتمه ورسولمک کلامنه تصدیق ایدک قالوا آمنا واشهد باننا مسلمون
حواریلر دیدیلر تنکرینک وحدانیتنه ورسولک حق اولدوغنه ایمان کتوردک وسن
شاهد اول که بیز مطیع ومنقاد اولمشوز اذ قال الحواریون خاطره کتور اول وقتی که
حضرت عیسانک خواصی ایمانلرن استحکام بیدا ایتملرندن اول دیدیلر یا عیسی بن
مریم هل یستطیع ربك ان ینزل علینا مائدة من السماء ای مریم اوغلی عیسی
پروردکارک قادرمیدر که کوکدن بر طعاملو سفره اوزریمزه ایندره قال اتقوا الله
ان کنتم مؤمنین حضرت عیسی دیدی تنکریدن خوف ایدک اکر مؤمنلر ایدکوز قالوا
نرید ان ناکل منها حواریلر تمهید عذر ایچون دیدیلر انذن یمک ایسترز وتطمئن
قلوبنا وعلم مشاهده علم استدلاله منضم اولمغله کوکلومزک آرامی ایسترز
ونعلم ان قد صدقتنا وبیلمک ایسترز که شاید بو که سن دعوای نبوتده علی التحقیق
کرچک دیدک ونکون علیها من الشاهدین واول مائده اوزره کواهلردن
اولمق ایسترز تا بیزی شهادته دعوت ایدرسن پس حضرت عیسی الحاحلرین وکمال
رغبتلرین مشاهده ایدیجک دعایه توجه ایتدی تا که حق تعالی بیوردی قال
عیسی بن مریم مریم اوغلی عیسی دیدی اللهم ربنا ای صفات کمالی جامع اولان
ذات پاک ای خداوندمز انزل علینا مائدة من السماء اوزریمزه کوکدن بر طعاملو
سفره ایندر تکون لنا عیدا اول مائده نک اینمسی کونی بیزه بیر بیرم اوله لاولنا
واخرنا عصرمزده اولانلره وبیزدن صکره کلانلره تا بو یدیکه احد کونی نازل اولدی
واول جهتدن نصاری احد کوننی بیرم ایدندیلر وآیة منك واول مائده سندن
صادر بر علامت اوله که کمال قدرتک هر کسه نمایان اولسون وارزقنا وبزه بخشیجک
نسنه ویر وانت خیر الرازقین وسن رزق ویرنلرک ییکرکیسن قال الله انی منزلها
علیکم حق تعالی دیدی علی التحقیق بن انی اوزرکزه ایندریجیم فمن یکفر بعد منکم
پس هر کیم سیزدن کفر ایدر مائده نازل اولدوقدن صکره فانی اعذبه عذابا بی شبهه

انی براشکنجه ایله تعذیب ایدرم که لا أعذبه احدا من العالمین اول عذابی خلقدن برکیمسه‌یه
تعذیب ایتمزم بعده حق تعالی بولت اراسنده بر قرمزی سفره ایندروب حواریلر اوکنده
وضع اولندی حضرت عیسی علی نبینا وعلیه افضل الصلوات والسلام اغلیوب دیدی
اللهم اجعلنا من الشاکرین اللهم اجعلها رحمة ولا تجعلها مثلة ولا عقوبة صکره
قالقوب ابدست الوب نماز قیلدی اغلیوب سویلدی بسم الله خیر الرازقین بعده سفره‌نک
اورتوکین قالدروب کوردی بریان اولمش بر بالق نه پولی ونه تکنی وار یاغ اندن ترشح
ایدیور باشنده یاننده دوز قویرغی یاننده سرکه قونلمش چوره‌سنده کراثدن ماعدا
جمله سبزوات واردر دخی بیش اتمک سفره‌ده وضع اولنمش برینک اوزرنده زیتون وایکنجی
اوزرنده بال واوچنجی اوزرنده صاغ یاغ ودردنجی اوزرنده پینیر وبشنجی اوزرنده قدید پس
شمعون دیدی یا روح الله بو دنیانک طعامندندر یا اخرتک حضرت عیسی بیوردی
ایکیسندن دکلدر ولیکن حق تعالی بونی قدرت کامله‌سیله اختراع ایتدی سوال
ایتدککز شیدن ییوب شکر ایدک تا که حق تعالی نعمتنی سیزه ارتره بعده دیدیلر
یا روح الله بو معجزه‌ده بر معجزه دخی کوستر سیدک یقینمز ارتردی همان حضرت عیسی
دیدی ای بالق خدانک فرمانیله دیرل اول بالق بلا توقف بالق جنبشه کلدی صکره
اکا بیوردی سالفده نیجه ایدک اویله اول علی الفور ینه بریان اولدی پس حواریلر تهدید
دن خوف ایدوب اندن یمدیلر حضرت عیسی فرمان ایتدیکه فقرا وخسته‌لر اندن
ییمکه دعوت اولنسونلر حاضر اولدقلرنده بیوردی ییمک کرکدر بو سیزه خدادن بر عطادر
واوزکه‌لره بلا اولماسون دیو اول مائده‌دن بیک وچیوز ادم ییوب اوزرینه نقصان اثری ظاهر
اولمدی وهر فقیر که اندن ییدی بای اولدی وهر خسته که اندن تناول ایتدی
شفا بولدی بعده مائده کوکه سمتنه مرتفع اولوب قوشلق وقتنده اینار قالدی
بو منوال اوزره قرق کون دکین مستمر اولدی وهر ایندکده فقرا واغنیا واوشاقلر
وقادینلر اوزرنه جمع اولوب اکل ایدرلردی صکره بر کون اینز بر کون اینر قالدی بعده
حق تعالی فرمان ایتدی که بو مائده‌دن انجق فقرا وخسته‌لر ییسونلر اغنیا بو حکمدن
مضطرب اولوب شک ایتدیلر وبو معجزه‌یه حاشا سحر نسبت ایتدیلر حق تعالی انک
فرمانیله انلردن اوچیوز اوتوز کیمسه خنزیر شکلنده مسخ اولدی واذ قال الله یا عیسی
بن مریم أأنت قلت للناس اتخذونی وامی الهین من دون الله ومذکور قیل اول وقتده
که ایزد جل جلاله دیدی ای مریم اوغلی عیسی سنمی خلقه دیدک خدادن اوزکه بنی وانامی



ایکی معبود ایدنوک بو سؤال قیامت کوننده واقع اولور لکن محقق الوقوع اولدوغیچون
ماضی ایله تعبیر اولندی وایرادندن مراد کفره‌نک توبیخ وتبکیتلریدر قال سبحانک
حضرت عیسی سویلدی شریکدن سنی ای خدا منزه قیلارم ما یکون لی ان اقول ما
لیس لی بحق بکا صحیح وجائز اولمازکه بکا سزا اولمیان سوزی سویلیم ان کنت قلته
اکر بو کلامی بن سویلدم ایدی فقد علمته بی شبهه سن انی بیلدک تعلم ما فی نفسی
ذاتمده مخفی اولان شئی سن بیلورسن ولا اعلم ما فی نفسک ومعلوماتکدن مخفی
قیلدوغک شئی بن بیلمم انک انت علام الغیوب تحقیقا کسن کندوک پوشیده
اولان اشیایی کما ینبغی بیلن ما قلت لهم الا ما امرتنی به خلقه بر نسنه سویلمدم الا اول
نسنه‌یی که سن بکا انی سویله‌ین فرمان ایتدک ان اعبدوا الله ربی وربکم که
پروردکارمدر وپروردکارکوزدر انکا پرستش ایدک وکنت علیهم شهیدا ما دمت فیهم
واوزلرینه نکهبان ایدم مادامکه ارالرنده ایدم فلما توفیتنی پس قچنکه اسمانه قالدرمغله
بنی متوفی قیلدک کنت انت الرقیب علیهم سن اوزلرینه نکهبان ایدک وانت علی کل شیء
شهید وسن هر نسنه اوزره مطلع سن ان تعذبهم فانهم عبادک اکر انلری معذب
قیلادرسن بی شبهه انلر سنک قوللرکدر پس مالک اوزره ملکنده ایشلدوکی شیدن
اعتراض اولنماز وان تغفر لهم واکر انلره مغفرت ایدرسن نه عجزک وار ونه اوبر قبیح
ایشدر فانک انت العزیز زیرا علی التحقیق سن کندوک هر نسنه اوزره غالب
اولان الحکیم ایتدوکک ثواب وعقابی صواب قیلادرسن قال الله هذا یوم ینفع الصادقین
صدقهم حق جل وعلا دیدی بو کون یعنی قیامت کوننده دیر بو کون ارباب صدق
اولانلره صدقلری کندولره منفعت ایدر لهم جنات تجری من تحتها الانهار انلره
بر باغلر اولور که کوشکلری التندن ایرمقلر اقر خالدین فیها ابدا انک ایچنده علی الدوام
بی انقطاع مدت اقامته تقدیر ایتمشلر رضی الله عنهم حق تعالی انلردن خشنود
اولدی ورضوا عنه وانلر دخی کندولره دکن احساننکدن خشنود اولدیلر ذلک
الفوز العظیم ایزد ذو الجلالک رضاسن تحصیل ایتمک اولو قورتلمقدر لله ملک
السموات والارض وما فیهن کوکلر ویرک وایچلرنده اولان اشیانک پادشاهلکی
حق تعالی‌یه مخصوصدر وهو علی کل شیء قدیر وکندوسی هر نسنه اوزره توانادر

## سورة الانعام مکیة وهی مائة وخمس وستون آیة

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله جمله اوکمکلر ومدح وثنالر ایزد ذو الجلاله مخصوصدر الذی خلق
السموات والارض شول ایزد متعال که کوکلری ویری یراتدی وجعل الظلمات والنور
وقرنکلقلری وروشنلکی پیدا ایلدی ثم الذین کفروا بربهم یعدلون بو دلائل ظاهره
کفر ایدنلر بر دورکه کادلرینه بتلری برابر دوترلر هو الذی خلقکم من طین کندودر اول
قادر ذو الجلال که چاموردن سیزی ایجاد ایلدی ثم قضی اجلاً صکره بر مدت معینه
یازدی که تمام اولیجق انسانک عمری خلاص اولور واجل مسمی و بر مدت معینه
منتهی اولیجق قیامت قالقار عنده قتنده ثابتدر یعنی انک بیلمسی کندو ذات
باهر الصفاتنه مخصوصدر ثم انتم تمترون صکره سیز شک ایدرسیز یعنی سیزده
ثابت اولدوقدنصکره که جمیع مخلوقاتی کندو ایجاد ایلدی حشر ونشرک
اولمسنده شک ایدرسیز دبو ایش غایتله سیزدن مستبعددر وهو الله فی السموات
وفی الارض وکندودر کوکلرده ویرده حقله اولان معبود یعلم سرکم وجهرکم کیزلی
دوتدغکوز نسنه‌یی واشکاره قیلدغکوز شیئی بیلور ویعلم ما تکسبون وخیر وشردن
قزاندغکوز نسنه‌یی بیلور وما تأتیهم من آیة من آیات ربهم وکندولره هیچ بر علامت
کلمز بر دورکادلرینک علامتلرندن الا کانوا عنها معرضین الا که انلردن یوز چویروب
ملتفت اولمزلردی فقد کذبوا بالحق لما جاءهم پس بی شبهه که دوغرولغی یلان
دوتدیلر حق کندولره کلدی فسوف یأتیهم انباء ما کانوا به یستهزءون پس علی
التحقیق کیم کندولره کلدی اول شیئک خبری که انکا استهزا ایدرلردی الم یروا
کم اهلکنا من قبلهم من قرن آیا بیلمزلرمی که کندولردن اسبق نیجه اهل زمانه‌یی
نابود قیلدق قرن خلقک اغلب مدت عمرلریدر واشهر اقوال اوزره یتمش سنه‌در
مکناهم فی الارض اول اهل زمانه‌یه روی زمینده برقرارگاه ومکان قیلدق که
ما لم نمکن لکم اول قرارگاه ومکانی سیزه قیلمدق یعنی سابقده اهلاک ایتدکلر
کروهلره طول عمر وکثرت مال وقوت بدن ویردک که انلری سیزه ویرمدک وارسلنا
السماء علیهم مدراراً ویغموری اوزرلرینه پیاپی اندری بولدق وجعلنا الانهار
تجری من تحتهم وایرمقلری کوشکلری التندن آقر قیلدق فاهلکناهم بذنوبهم
پس کناهلری سببیله کندولری معدوم قیلدق وانشأنا من بعدهم قرناً آخرین
وانلردنصکره بر جنسنه کروه ایجاد ایلدک ولو نزلنا علیک کتاباً فی قرطاس



فلمسوه بایدیهم واکر اوزرکه کاغدده یازلمش بر نسنه ایندروب انی اللریله دکسیدیلر
لقال الذین کفروا البته کفر ایدنلر سویلرلردی ان هذا الا سحر مبین بو بر نسنه
دکلدر الا بر اشکاره جادولک وقالوا لولا انزل علیه ملک دخی کفار دیدیلر
نیچون محمد المصطفی ایله بر فرشته ایندرلمدی که بیغمبر سویلیه بو پیغمبردر ولو
انزلنا ملکاً لقضی الامر واکر بر فرشته ایندرسیدک ایشی بیتمش قیلنوردی
که نابود اولورلردی ثم لا ینظرون صکره مهلت ویرمزلردی ولو جعلناه ملکاً
واکر کوندردکمز رسولی فرشته قیلسیدک لجعلناه رجلاً البته انی کشی قیلدیرردک
نته که حضرت جبریل دحیة الکلبی صورتنه قوبوب خلقه کوسترردی وبو اول
سببدندر که بنی مقوله سی ملکک خلقت اصلیه سن کورمکه تاب کتورمز مکر
انبیا قوت قدسیه ایله انلری مشاهده ایتمکه قدرتلری اوله وللبسنا علیهم
ما یلبسون والبته اول وقتده اوزرلرینه قارشدیررردک اول شیئی که شمدی
کندولر نفسلری اوزره قارشدیرورلر یعنی نته که شمدی بشرک رسالتنه تصدیق
ایتمزلر اول زمان دخی دیرلردی ما هذا الا بشر مثلکم چون کفارک بوکونه عناد وجدالکری
وار ایدی حضرت حق جل وعلا پیغمبره تسلیه ایدوب بیوردی ولقد استهزئ
برسل من قبلک قسم اولسون که سندن اسبق چوق پیغمبرلره استهزا اولندی
فحاق بالذین سخروا منهم ما کانوا به یستهزءون پس انلرک نقلندن کولوب
استهزا ایدنلری قاپلدی شول شیئک وبالی که انکله استهزا ایدرلردی قل
سیروا فی الارض ثم انظروا کیف کان عاقبة المکذبین یا محمد عذابک وقوعنی
تسلیم ایتمیانلره سویله یر یوزنده سیاحت ایدک صکره بقک کیم پیغمبرلری
یلانجی ایدنلرک صوکی نیجه اولدی قل لمن ما فی السموات والارض سویله
کوکلرده ویرده اولان اشیا کیمه مخلوق ومملوکدر بو سؤالدن مراد انلرک الزامیدر
قل لله سویله حق تعالایه مخلوق ومملوکدرلر بو کلام اول جهتدن جواب اولدی زیرا
هر کسک قتنده مسلمدر که جمیع موجوداتی حق تعالی ایجاد ایلدی کتب علی نفسه
الرحمة کندو نفسی اوزره اسیرکمکی یازدی یعنی حق تعالی فضل وکرمندن عاصیلره
وتوبه ایدنلره رحمت ایتمکی التزام ایتمشدر لیجمعنکم الی یوم القیمة البته سیزی
دوزجزاده جمع ایدر لا ریب فیه قیامت کوننک دقوعنده شک وشبهه یوقدر
الذین خسروا انفسهم شول کیمسه‌لر که نفسلرینه اوتوزدیلر یعنی فطرت اصلیه‌لرین

وعقللرین که سرمایه لریدی ضایع قیلدیلر فهم لا یؤمنون انلر ایمانه کلمزلر وله
ما سکن فی اللیل والنهار وکیجه ده وکوندزده ارام ایدنلر کندویه مخلوقدرلر
وهو السمیع العلیم وکندودر هر ایشیدلن شیئی ایشیدیجی هر معلوم اولانی نسنه‌یی
بیلیجی قل أغیر الله اتخذ ولیا سویله تنکریدن اوزکه‌یی دوست ایدنورم یعنی
خدادن اوزکه‌یی دوست ایدینم فاطر السموات والارض کوکلری و یری ابتدا
ایجاد ایدیجی وهو یطعم ولا یطعم وکندودر رزق ویرودر رزق ویرلماز قل انی امرت
سویله یا محمد تحقیقا بن امر اولندم که ان اکون اول من اسلم انقیاد وطاعت ایدنلرک
اولی اوله‌یم ولا تکونن من المشرکین وبکا دینلدی که زنهار تنکریه اورتاق قیلانلر
دن سن اولمه قل انی اخاف ان عصیت ربی عذاب یوم عظیم سویله تحقیقا
بن قورقرم پروردکارمه عصیان ایدرسم بر اولو کونک اشکنجه‌سندن من یصرف عنه
یومئذ هر کیم که اول اولو کونک اشکنجه‌سی کندوسندن دفع اولنور فقد رحمه بی شبهه
که حق جل وعلا انی رحمتدن دفع اولنمسی اشکار قورتولوب اوزدنه انعام ایتمش اوله
وذلک الفوز المبین واول عذابک دفع اولنمسی اشکار قورتلمقدر وان یمسسک
الله بضر واکر حق جل وعلا سنی فقر وخسته‌لک کبی سنن‌رایله اصابت ایدر فلا
کاشف له الا هو تنکریدن اوزکه انی قالدرجی یوقدر وان یمسسک بخیر
واکر صحت وغنا کبی بر ایولک سکا ایصال ایدر فهو علی کل شیء قدیر کندودر هر نسنه
اوزره توانا پس انی حفظ والکا دوام دیرمغه اوکونه قادردر که هیچ بر کیمسه انی ازاله ایتمکه
قدرتی اولمیه وهو القاهر فوق عباده وکندودر قوللری اوستنه غلبه ایدن وهو
الحکیم الخبیر وکندودر تدبیرینه اتقن محکم ایدن قوللرینک مخفی اولان احوالنی
درست بیلن منقولدرکه قریشک سفهاسی دیدیلر یا محمد سندن اوتری
یهود ونصارایه سؤال ایتدک بیزه بویله جواب ویردیلرکه بیزم انک ذکری
یوقدر وبیز انی بیلمزوز پس بیزم بر کیمسه کوستر که خدانک رسولی اولدوغنه
شهادت ایده حق تعالی بو ایتی منزل ایدوب بیوردی قل ای شیء اکبر شهادة
سویله شهادت ایتمک جهتندن قنقی شیء بیوکدر قل الله سویله حق جل وعلا
جمله شاهدلردن بیوکدر شهید بینی وبینکم کندودر ارامده وارا کزده
شهادت ایدر واوحی الی هذا القران لانذرکم به وبو قران لسان ملکله بکا
کوندرلدی تاکه انکله جهنم عذابندن سیزی قورقوتدررم ومن بلغ دخی انکله





انذار ایدرم هر کیمه که قرآن ایرشدی عربدن اولمش یا عجمدن ائنکم لتشهدون ان
مع الله الهة اخری سیز می شهادت ایدرسیز که تنکریله اوزکه معبودلر وار قل
لا اشهد سویله شهادت ایتمکلکوز شیئه بن شهادت ایتمم قل انما هو اله واحد
سویله بوندن غیری بر شیء یوقدر که او بیر معبوددر یعنی سیز اوکونه شهادت ایدرسیز
ولیکن بن بویله شهادت ایدرم که تنکریدن اوزکه عبادته مستحق بر معبود یوقدر
واننی بریء مما تشرکون وتحقیقا که بن اورتاق قیلدغکوز اشیادن یعنی اصنامدن
بیزارم الذین اتیناهم الکتاب شول کیمسه‌لرکه کندولره کتاب ویردک یعرفونه
کما یعرفون ابناءهم سرور کائناتی توراة وانجیلده مذکور اولان وصفله بیلورلر
نته اوغوللرین بیلورلر الذین خسروا انفسهم مشرکلردن واهل کتابدن جانلرین
اوتوزانلر فهم لا یؤمنون انلر ایمانه کلمزلر ومن اظلم ممن افتری علی الله کذبا
وکیمدر چوق ستم صاحبی شول کیمسه‌دن که تنکری تعالی اوزرینه یلان بغلدی که
سویلدی ملائکه تنکرینک قیزلریدر و بتلر قتنده بیزه شفاعت ایدرلر او کذب
بایاته یا کیمدر ظالم شول کیمسه‌دن که خدانک نشانلرینه تصدیق کتورمدی یعنی
قرآندن وسائر معجزاتدن اوتری دیدی شعر وسحردرلر انه لا یفلح الظالمون تحقیقا
شان بودرکه ستمکار اولانلر عذابدن قورتلمزلر ویوم نحشرهم جمیعا ویاد ایت اول
کونی که انلری یعنی کفره‌یی ومعبودلرین قوبیغرز ثم نقول للذین اشرکوا این شرکاؤکم
سکره توبیخ طریقیله شرک ایدنلره دیرز قنده‌در اورتاقلرکوز الذین کنتم تزعمون
شول کیمسه‌لرکه کندولرین تنکریه اورتاقلردر دیو کمان ایدردکوز ثم لم تکن فتنتهم
پس معذرتلری بر نسنه اولمدی الا ان قالوا والله ربنا ما کنا مشرکین
الا که دیدیلر پروردکارمز خدایه قسم که بیز ارباب شرک دکلدک انظر کیف کذبوا
علی انفسهم کور نیجه جانلری اوزرینه یلان سویلدیلر که یمین ایتدیلر کیم بیز مشرک
دکل ایدک وضل عنهم ما کانوا یفترون وبتی باغلدوکلری یلانلر کندولردن
نیجه نابود اولدی مرویدر که ابو سفیان وعتبه وشیبه وابی بن خلف والنضر وغیرلری
مسجد الحرامده جمع اولدیلر اول اثناده حضرتک تلاوتنی ایشیدیلرکه کچمشده اولانلر
اخبارین بیلن نضره دیدیلر محمد نه اوقور اول خبیث دیدیکه اوقودوغنی بیلمم انجق
دوداقلرین حرکت ایدر کوردم وکچمشلرک افسانه‌سن سویلر نته که بعضی اوقاتده
بن کچمشلرک افسانه‌سن سیزه سویلرم پس حق تعالی بو ایتی منزل ایدوب بیوردی

ومنهم من يستمع اليك دخی كفار قريشدن بر كروه وار كه قرآنی اوقودغك محللرنكه
قولاق ديرلر وجعلنا على قلوبهم اكنة وكوكللری اوزره پرده لر قیلدق ان يفقهوه
تاكه قرآنی فهم ایتمیه لر وفی اذانهم وقرا وقولاقلرينه بر اغرلق قیلدق تاكه انی ایشتمیه لر
وان يروا كل آية واكر هر بر معجزه‌يی كه ایسترلر كورورلر لا يؤمنوا بها انی تصديق
ایتمزلر حتى اذا جاؤك يجادلونك بر حده دك كه سكا كلوب سنكله مباحثه ايدوكلر
يقول الذين كفروا كفر ايدنلر ديرلر ان هذا الا اساطير الاولين بو قرآن بر نسنه
دكلدر الا كچمشلرك افسانه سی وهم ينهون عنه وكندولر خلقی قرآنك اتباعندن
منع ايدرلر وينأون عنه ونفسلريله اندن اوزاق اولورلر بر قولده بو آيت ابو طالب
حقنه نازل اولدی پس معنی بويله اولور كه انلر يعنی ابو طالب واتباعی محمد المصطفانك
ايذاسندن خلقی منع ايدرلر وكندولر اتباعندن اوزاق اولورلر كه رسالتنه
تصديق ايتمزلر وان يهلكون الا انفسهم ديو ايشدن نابود قیلمازلر الا كندو
جانلرين وما يشعرون وبيلمزلر كه بو ضرر كندولرندن غيری كمسه يه دكمز ولو ترى
اذ وقفوا على النار واكر كورسيدك قچن آتش اوزره بونلر دورمش قیلنورلر بر امر عجيب
وغريب كوروردك فقالوا يا ليتنا نرد ولا نكذب بآيات ربنا پس ديرلر ای
كاشكی بيز دنيايه دونمش قیلنوب ربمزك آياتنه تكذيب ايتمسدك ونكون من
المؤمنين واهل ايمان زمره سندن اولسيدق بل بدا لهم ما كانوا يخفون
من قبل بويله دكلدر كه دنيايه دونسه لر ايمانه كلورلر بلكه پوشيده قیلدوقلری
نسنه كندولره ظاهر اولدی پس تضجردن ايمانی آرزو ايديلر ولو ردوا
واكر دنيايه دونمش قیلنورلر لعادوا لما نهوا عنه البته دونرلردی اول نسنه‌يه كه اندن
منع اولنمشلردی وانهم لكاذبون وتحقيقا كه انلر ايمانه كلمكلرنه وعده ويردكلرنده
يالانجيلردر وقالوا ان هي الا حياتنا الدنيا دخی دنياده ديرلردی يقين اولان
صاغلغمزدن اوزكه بر صاغلق يوقدر وما نحن بمبعوثين وبيز قبوردن كوندرلمش
قیلنماز وز ولو ترى اذ وقفوا على ربهم واكر كورسيدك اول وقت كه پروردكارلرينك
جزاسی اوزره مطلع قیلنورلر قال اليس هذا بالحق ايزد جل وعلا انلره سويلر بعث ونشر
درست دكلميدر قالوا بلى وربنا سويلديلر پروردكارمز حقيچون كه حشر ونشر درستدر
قال فذوقوا العذاب حق تعالى ديدی پس اشكنجه‌نك چاشنی‌سن الك بما كنتم
تكفرون كچمشده ايدكلوكز كفر سببيله قد خسر الذين كذبوا بلقاء الله تحقيقا كيم اوتوزدی





سؤال كيمسه لر كه تكرينك كورمسين تكذيب ايتديلر يعنی حشر ونشری ودوز قيامتك
وقوعنی انكار ايدنلر اوتوزدی حتى اذا جاءتهم الساعة بغتة بر وقته دك كه
كندولره قيامت ناكهان كلدكده قالوا يا حسرتنا على ما فرطنا فيها ديرلر ای
پشيمانلغمز چوق دنيويه ده تقصير ايتدوكمز شيئ اوزره حاضر اول كه محلك بودر
وهم يحملون اوزارهم على ظهورهم وانلر كناهلرين ادتقلری اوزره كوتوردرلر الا
ساء ما يزرون آكاه اولك كيم كوتوردوكلری نسنه يمان نسنه در وما الحيوة
الدنيا الا لعب ولهو دخی يقين اولان صاغلق بر نسنه دكلدر الا بر اويونك
وبر بيحاصل مشغولك وللدار الآخرة خير للذين يتقون والبته صونكی سرای پرهيز
اولانلره يكركدر افلا تعقلون پس نيچون تعقل ايتمزسيز كه تنقيح ايتش حقكزده
يكركدر كتوردلر كه ابو جهل شقی سرور كائناته ديدی بيز سنی يا محمد يلانجی بلمزوز
وصداقتك قتيمزده محققدر لكن كتوردكك شيئ تصديق ايتمزوز حق تعالى بو آيتی
منزل ايدوب بيوردی قد نعلم انه ليحزنك الذي يقولون تحقيقا بيز بيلورز كيم
كفارك ديدوكی ناپسند يعنی سوزسنی غمناك قيلدر فانهم لا يكذبونك پس
انلرك سوزی نه مقيد اوله انی خدايه مفوض قیل زيرا حقيقتده انلر سنی تكذيب
ايتمزلر ولكن الظالمين بآيات الله يجحدون ولكن ستمكارلر تكرينك آياتن انكار
ايدرلر ولقد كذبت رسل من قبلك ودخی شبهه سندن اسبق نيچه پيغمبرلر تكذيب
اولندی فصبروا على ما كذبوا پس تكذيب اولنملری اوزره صبر ايتديلر واوذوا
ورنجيده اولنملری اوزره دخی صبر ايتديلر حتى اتاهم نصرنا يارديمز كندولره كلنجه يه
دك ولا مبدل لكلمات الله ونصر وعده خصوصنده خدانك سوزلرينه دكشديرجی
يوقدر ولقد جاءك من نبأ المرسلين وتحقيقا سكا پيغمبرلرك خبرندن
كلدی كه امتلرندن نه زحمتلر چكديلر وان كان كبر عليك اعراضهم واكر
سندن يوز چيورمه لری اوزركه آغر اولدی فان استطعت ان تبتغي نفقا
في الارض او سلما في السماء پس اكر ايره بيلورسن كه يرده يا كوكه
بر چيقجق شيئ پيدا ايدوب فتأتيهم بآية بيرلك ايچنده يا كوكدن كندولره بر معجزه
كتوره‌سن لقد ايله بو كلام بيان ايدر كه حضرت صلى الله عليه وسلم قومنك اسلامه
اوزره غايتله حريص وار ايدی كه ايمانه كلملريچون قادر اولسيدی يرك آلتندن
يا كوكك يوقارسندن بر معجزه كتورمكه كتوروردی ولو شاء الله لجمعهم على الهدى

واگر ایزد جل وعلا ایستسیدی انلری دوغری یوله بولمسی اوزره متفق قیلاردی
ولیکن حق اهلنه انکا تعلق ایتمدی فلا تکونن من الجاهلین پس اولمیان شیء اوزره
حرص ایتمکله بیلمیانلردن اولمه انما یستجیب الذین یسمعون دعوتکی ایشتمز الا
اول کیمسه لر که فهم وتامل ایله سوزکی ایشیدرلر واما کفار مقوله سی سوزی ایشتمیان
اولو کیبیدرلر والموتی یبعثهم الله واولمش اولانلری حق تعالی کندولرین احیا
ایدوب قبوردن کوندرور ثم الیه یرجعون صکره مکافات ایچون کندو حکمنه دوندرلر
وقالوا لولا نزل علیه آیة من ربه دخی کفار دیدیلر ایستدوکمز معجزه لردن
نیچون محمده پروردکاردن بر معجزه ایتمدی قل ان الله قادر علی ان ینزل آیة سویله
تحقیقا کیم حق سبحانه انك اوزره توانادر کرا یستدوکلری معجزه لردن [بر معجزه] ایندرمه و
لکن اکثرهم لا یعلمون ولیکن چوقلری بیلمزلر که حق سبحانه وتعالی انکا قادردر
وما من دابة فی الارض وهیچ بر حرکت ایدیجی حیوان یر یوزنده یوقدر ولا
طائر یطیر بجناحیه وه قنادیله اوچر اوچیجی هواده الا امم امثالکم
الا سیزک کبی بر جماعتلر که احواللری مضبوط وارزاقلری مقدر اولمشدر
ما فرطنا فی الکتاب من شیء لوح محفوظده هیچ بر نسنه ضائع قیلمدق هرنه
وجوده کلملیدر اکر کلی واکر جزئی انده مذکوردر ثم الی ربهم یحشرون
صکره بو امم پروردکارلری طرفنه جمع اولنورلر تا که بیری بیری اوزره ایتدوکی
تعدینك مکافاتن کندولریچون النه والذین کذبوا بآیاتنا وآیاتمزه تصدیق
ایتمیان کیمسه لر صم حق سوزی ایشتمکدن صاغردرلر وبکم وتوحید خصوصنده
سوز سویلمکدن لالدرلر فی الظلمات کفر وجهل وعناد قرانقولرنده خبط ایدرلر
من یشاء الله یضلله تکری تعالی هر کیمک کمراهلکنی ایستر انی کمراه ایدر
ومن یشأ یجعله علی صراط مستقیم وهر کیمك هدایتنی ایستر انی دوغرو
یول اوزره قیلار قل ارأیتکم ان اتاکم عذاب الله سویله بکا خبر ویرك اکر تکرینك
اشکنجه سی سیزه کلورسه که سیزدن اسبق اولانلره کلدی او اتتکم الساعة
یا سیزه قیامت واهوالی کلور اغیر الله تدعون ایا تکریدن اوزکه بر کیمسه یه
چیغورورسیز که سیزدن عذاب ومشقتی دفع ایده ان کنتم صادقین اکر کرچك
سویلیجیلرده کوزکه بتلر معبودلردر انلره دعا ایدك بل ایاه تدعون بویله
دکلدر که کندوسندن اوزکه بر کیمسه چیغورسز بلکه کندوسنی یا الکز چیغورسز





فیکشف ما تدعون الیه پس قالدرداول بلایی که سیزانك قالدرمسنه کندوینی چیغورور
سیز ان شاء ایسترسه یعنی دنیاده مشیئتی تعلق ایدرسه بلایی کفاردن دفع ایدر
اما آخرتده دعالرین مستجاب قیلمغه مشیئتی تعلق ایتمز وتنسون ما تشرکون واونودرسیز
قیلادوغکوز اشیایی اونودرسیز اول محلده ولقد ارسلنا الی امم من قبلک دخی
تحقیقا سندن اسبق اولان کروهلره پیغمبرلر کوندردك فاخذناهم بالبأساء
والضراء پس ایتدکلری کفر وتکذیب سببیله شدت فقر وامراضله کندولرین
کرفتار قیلدق لعلهم یتضرعون تا که نیاز ایدوب ایتدکلری ایشدن توبه
واستغفار ایدهلر فلولا اذ جاءهم بأسنا تضرعوا پس نیچون عذابمز کندولره
کلیجك نیاز وتذلل ایتمدیلر یعنی کرکدی او محل تضرع ایدهلر تا که عذاب کندولرندن
مندفع اوله ولکن قست قلوبهم ولیکن کوکللری قتی اولمشدی که تضرع ایتمدیلر
وزین لهم الشیطان ما کانوا یعملون وابلیس کندولره آراسته قیلدی اول
شیء که انی ایشلرلردی یعنی تضرع وتذلل ایتمکدن هیچ بر شیء کندولرین منع
ایتمدی الا کوکللرینك قساوتی وشیطانك اغواسی فلما نسوا ما ذکروا به
پس قچن اونتدیلر اول شیء که انکله پند ویریلدیلر فتحنا علیهم ابواب کل شیء
انواع نعمتدن هر نسنه نك قاپولرین اوزلرینه اچدق حتی اذا فرحوا بما اوتوا تا ویرلدوکلری
نسنه ایله شاد اوله وقلرنده اخذناهم بغتة کندولرین ناکهان الدق فاذا هم
مبلسون پس بلا توقف عذابی مشاهده ایتدوکلرنده کندولر پشیمان
اولدیلر فقطع دابر القوم الذین ظلموا پس ستم ایدن جماعتك اخری کسلدی
یعنی دوستلریمزه نصرت ویردك که جمیع کفاری قیردیلر والحمد لله رب العالمین وجمله
اوکمکلر خلقك پروردکاری اولان تکری یه ده که بو مقوله اشخاصدن یر یوزنی پاك
قیلدی قل ارأیتم ان اخذ الله سمعکم وابصارکم سویله بکا خبر ویرك اکر تکری
ایشتمکلری وکوزلرکزی الورکه صاغر وکور اوله کوز وختم علی قلوبکم وکوکللرکوز
اوزره مهر اوروسه که هیچ بر شیء فهم ایتمیه سیز من اله غیر الله یأتیکم به تکریدن
اوزکه قنغی معبود بو مذکورلاری اشیایی سیزه کتوردر انظر کیف نصرف الآیات
باق نیجه آیاتی اسلوبدن اسلوبه دوندرورز یعنی کاه ترغیب وترهیب یابندم کلامی
ایراد ایدرز وکاه تذکیر وتنبیهده ثم هم یصدفون صکره کفار مقوله سی اندن
اعراض ایدرلر قل ارأیتکم ان اتاکم عذاب الله سویله بکا خبر ویرك اکر تکرینك اشکنجه سی

سیزه کلور بغتة ناکهان که وقوعنه بر مقدمه اولمیه او جهرة یا اشکاره که وقوعنه
بر علامت اوله هل یهلک الا القوم الظالمون ستم ایدن کروهدن اوزکه بر کیمسه نابود
قیلنورمی یعنی انلر یالکوز اهلاک اولنورلر وما نرسل المرسلین الا مبشرین ومنذرین
و بیز پیغمبرلری کوندرمزوز الا مؤمنلره بهشتله مژده ویریجیلر و کافرلری دوزخله
قورقودیجیلر نه انکه انلری کوندره‌ک که اوزرلرینه معجزلر اقتراح اولنه و انلرله
تلهی اولنه فمن امن واصلح پس هر کیمسه که ایمان کتوروب طاعت و تقوا ایله
احوالنی کوزل قیلدی فلا خوف علیهم ولا هم یحزنون نه اوزرلرینه عذابدن قورقو
اولور و نه فوت ثوابدن کندولر غمناک اولورلر والذین کذبوا بایاتنا وشول کیمسه‌لر که
آیاتمزه تصدیق ایتمدیلر یمسهم العذاب بما کانوا یفسقون انلره اشکنجه ده کر اول
سببله که تصدیق و طاعت دائره‌سندن چیقمشلردی قل لا اقول لکم عندی خزائن
الله سویله سیزه دیمم خدانک مقدوراتی قبضه‌ده‌در که هر نه ایستر سیز سزه کتورم
بیلورم ولا اعلم الغیب دخی سیزه دیمم که بن مخفی اولان اشیایی بیلورم که هر نه
صورر سیز اندن سیزه خبر ویرمکه قادرم ولا اقول لکم انی ملک دخی سیزه
دیمم که علی التحقیق بن فرشته‌یم که قوت ملکیه ایله ایستدوکم شیئی اجرا ایتمکه
توانایم ان اتبع الا ما یوحی الی بن پرستش ایدرم ولکن ایتمم الا اول نسنه‌یه که بکا
ارسال اولنور قل هل یستوی الاعمی والبصیر سویله طریق تمثیل ایله کور بینا ایله
برابر اولورمی یعنی جاهل ایله عالم و یولی آزدن ایله یول بولن یکسان اولماز افلا
تتفکرون پس نیچون تامل ایدوب بقمزمیسز تا که حق و باطل آراسن تمییز ایده‌
سیز وانذر به الذین یخافون دخی سکا وحی اولنان شی ایله قورقندر شول کیمسه
لری کیم قورقرلر که ان یحشروا الی ربهم پروردکارلری طرفنه جمع اولنه‌لر لیس لهم
من دونه ولی ولا شفیع اول حالده که پروردکارلرندن اوزکه کندولرینه بر دوست
و نه بر دلکجی اوله لعلهم یتقون تا که انلر پرهیز ایدرلر احبارده کلمشدر
که صنادید قریش سرور کائناته دیدیلر عمار و صهیب و بلال کبی قوللری مجلسکدن
دور قیلسیدک سکا کلوب سنکله اوتورردق حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردی بکا بن
مسلمانلری مجلسمدن دور قیلمام دیدیلر پس انلری دور قیله‌لوک صورتنده
بیز سکا کلیجک انلره بر اشارت ایت قالقسونلر تا کیم قرآن سندن استماع ایدرلم
حضرت بو کاره رضا کوستردی حق جل و علا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی ولا تطرد الذین

یدعون



یدعون ربهم بالغداة والعشی دخی مجلسکدن دور قیلمه شول کیمسه‌لری کیم پروردکارلرین
صباح واخشام ذکر ایدرلر یریدون وجهه خدانک رضاسن ایستدوکلری حالده یعنی
ایتدکلری ذکرده خدایه اخلاص ایدوب غیر شیئه قصد ایتمزلر ما علیک من حسابهم
من شیء انلرک اعمالی حسابندن اوزرکه اصلا بر نسنه یوقدر وما من حسابک علیهم
من شیء و اعمالک حسابندن اوزرلرینه هیچ بر نسنه یوقدر فتطردهم که انلری دور قیله‌سن
فتکون من الظالمین نهیک جوابیدر یعنی انلری قاومه که ستمکارلردن اولورسین وکذلک
فتنا بعضهم ببعض و نته کیم امورده نبویه‌ده خلقک احوالن مختلف قیلدق امور
دینیه‌ده دخی بر بلوکلرین بر بلوکلرینه مبتلا قیلدق که فقرا و بیچاره‌لری ایمانه یارو
کلمکده اشراف اوزره تقدیم ایلدک لیقولوا اهؤلاء من الله علیهم من بیننا تا که
دیه‌لر بونلرمی آرامزدن تنکری تعالی اوزرلرینه ایمان نعمتیله منت ایلدی الیس الله
باعلم بالشاکرین ایا ایزد جل جلاله نعمت اسلامله معترف اولانلره داناتر دکلمیدر
یعنی انلری ایو بیلور پس انلری ایمان کتورمسنه موفق قیلدی دکوردیلر که بر جماعت
حضرتک حضورینه کلوب دیدیلر یا رسول الله چوق کناهلر ایتدک و نیجه ناپسندیده
ایشه مرتکب اولدق توبه و استغفاری نه وجهله قیلالم حضرت صلی الله علیه وسلم
انلره جواب ویرمدی عتبه نبویه‌دن مایوس دوندیلر اول اثناده حق جل و علا
بو آیتی منزل ایدوب بیوردی واذا جاءک الذین یؤمنون بایاتنا وقچن آیاتمزی
تصدیق ایدنلر کروهی سکا کلورلر فقل سلام علیکم سویله عیوب وآفاتدن قورتلمق
اوزرکزه اولسون کتب ربکم علی نفسه الرحمة پروردکارکز ذات باهر الصفاتی
اوزرینه رحمت ایتمسنی یازدی یعنی خلقی قبول ایتمیان و عزم ایله وعد ایتدی انه من عمل
منکم سوء بجهالة علی التحقیق شان بودر که هر کیم سیزدن بر یمان ایش ایشلیه نادانلکله
آلوده اولدوغی حالده ثم تاب من بعده پس اول ایشدن صکره پشیمان اولوب
رجوع ایتدی واصلح و ایشنی کوزل قیلدی که بر دخی یمان ایشنک ایشلمه‌سنک
ترکنه عزیمت ایتدی فانه غفور رحیم پس انک جزاسی بودر که تنکری تعالی کندو یه کناهن
ستر ایدوب لطف و احسانله کندو یه اسیرکر وکذلک نفصل الایات و نته که بو سوره‌ده
احکامی تفصیل ایتدک مطیع و عاصی اولانلرک حقنده اولان آیاتی تفصیل ایدرز
ولتستبین سبیل المجرمین و تا که کنهکارلرک یولی آشکارا اوله یعنی حق باطلدن
ممتاز اولمق ایچون آنی ایتدک قل انی نهیت ان اعبد سویله علی التحقیق بن منع اولندم

که پرستش ایدریم الذین تدعون من دون الله شول کیمسه‌لری که تکری‌نک عبادتندن
تجاوز ایدوب کندولرینه عبادت ایدرسیز قل لا اتبع اهواءکم سویله اذولر کزه
پیرولک ایتم قد ضللت اذا حقیقتا سیزه پیرولک ایتسم کمراه اولوردم وما انا
من المهتدین وبن دخی دوغری یولی بولانلردن اولمم قل انی علی بینة من ربی سویله بی
شبهه بن دیمک معرفتندن بر اشکارا دلیل اوزره‌یم وکذبتم به و سیز اول
دلیلی تکذیب ایتدکوز ما عندی ما تستعجلون به قتمده دکلدر اول شی یعنی عذاب
که انک وقوعن استعجال ایدرسیز ان الحکم الا لله عذابک تعجیل وتاخیرنده فرمان
کیمسه‌یه مفوض دکلدر الا تنکری‌یه یقص الحق دوغرولی برخوش بیان ایدر وهو خیر
الفاصلین وکندو در بیان ایدنلرک ییکرکی قل لو ان عندی ما تستعجلون به
سویله عقابدن استعجال ایتدکوز نسنه‌نک وقوعی قدرتمده والمده اولسیدی لقضی
الامر بینی وبینکم البته ارامده وارکزده ایش بتمش قیلنوردی یعنی عذابکزی تعجیل
ایدوب سیزی نابود قیلاردم والله اعلم بالظالمین وحق سبحانه وتعالی ستم ایدنلرک
احوالنه هرکسدن داناتردر پس انلره عذابک کلجک وقتنی ابو بیلور وعنده مفاتح
الغیب و پوشیده اولان امورک خزینه‌لری قتنده در لا یعلمها الا هو اندن
اوزکه بر کیمسه انلری بیلمز ویعلم ما فی البر والبحر و بیابانده و دریاده اولان اشیایی
بیلور وما تسقط من ورقة الا یعلمها واغجدن هیچ بر یپراق دوشمز الا انی
بیلور ولا حبة فی ظلمات الارض ونه یرک قرانلقلرنده دوشن دانه مراد زمینده
دوشن تخمدر ولا رطب ولا یابس ونه بر یاش ونه بر قوری الا فی کتاب مبین الا
بر اشکارا کتابده مثبتدر واو علم الله در یعنی مزبورلر قمو سی خدایه نمایاندر بیریسی
علمندن غائب اولماز وهو الذی یتوفاکم باللیل وکندو در اول پروردکار که کیجه ده
سیزی یاتروب محافظه ایدر ویعلم ما جرحتم بالنهار وکوندوزده قزندغکوز اشیایی
بیلور ثم یبعثکم فیه صکره کوندوزده سیزی کوندورور لیقضی اجل مسمی تا که معین اولان
مدت تمام اوله ثم الیه مرجعکم صکره دونجکوز کندو طرفنه‌در ثم ینبئکم بما کنتم
تعملون پس ایشلدکوز ایشلردن سیزی اکاه ایدر وهو القاهر فوق عباده وکندودر
قوللری اوستنده غلبه ایدن ویرسل علیکم حفظة واعمالکوزی اوزره نکهبانلک
ایدر فرشته‌لر کوندرور حتی اذا جاء احدکم الموت بو محله دکین که بریکزه اولم کلدکده
توفته رسلنا فرشته‌لرمز انک روحنی قبض ایدرلر وهم لا یفرطون واول روحی قبض



ایتمده انلر تقصیر ایدوب تاخیر ایتمزلر ثم ردوا الی الله مولاهم الحق صکره امورلرینه
مستولی اولوب دوغرولقله حکم ایدن خدانک جزاسی سمتنه دونمش قیلنورلر الا له الحکم
اکاه اولک کیم اول کونده فرمان کندو ذاتنه مخصوصدر وهو اسرع الحاسبین وکندو
در حساب ایدنلرک تیزرکی قل من ینجیکم من ظلمات البر والبحر سویله کیمدر بیابانک
و دریانک قرانلقلرندن سیزی قورتارور تدعونه تضرعا وخفیة اول حالده که کندویه
اشکارا و کیزلی چیغروب دیرسیز لئن انجانا من هذه لنکونن من الشاکرین قسم
اولسونکه اکر تنکری تعالی بیزی بو محنت و زحمتدن قورتارور البته بجانک نعمتی اوزره
شکر ایدنلردن اولورز قل الله ینجیکم منها سویله حق جل وعلا سیزی اول محنتلردن
قورتارور ومن کل کرب و اندن اوزکه هر غمدن دخی ثم انتم تشرکون صکره سیز شرک
ایتمکه رجوع ایدرسیز قل هو القادر علی ان یبعث علیکم عذابا من فوقکم سویله حق
تعالادر انک اوزرینه توانا اولان که اوزرکزه بر اشکنجه بولیه اوستکوزدن نته که
قوم نوح ولوط واصحاب فیل بولدیلر او من تحت ارجلکم یا ایاقلرکوز التندن نته که
فرعونی اغراق ایتدی وقارونی یره کچردی او یلبسکم شیعا یا سیزی کروه کروه
قارشدرر که هر بر کروه بر شیئی اذن وایدرکیم اوبر کروه انی ایستمه‌سن پس بوندن
اتش فتنه شعله‌لنوب ویذیق بعضکم بأس بعض بر مقدار کزه بر مقدار کزک
رنج والمنی داندرر انظر کیف نصرف الایات بق نیجه ایاتی وعد و وعیدله دندررز
یعنی کاه ترغیبی اشعار ایدن وکاه ترهیبی افاده ایدن کلامی ایراد ایدرز لعلهم
یفقهون تا که خلق تامل ایدوب بیله‌لر وکذب به قومک وعشیرتک یعنی قریش
عذابک وقوعنی تکذیب ایتدیلر وهو الحق وحال بو که انک واقع اولمسی درستدر
قل لست علیکم بوکیل سویله بن اوزرکزه نکهبان دکلم که انی تکذیب ایتمکدن
سیزی منع ایدرم لکل نبأ مستقر هر بر خبره یعنی عذابک اخبارینه بر معین وقت وار
وسوف تعلمون و یقینده انی بیلورسیز واذا رایت الذین یخوضون فی ایاتنا و قچن
کوردوسن شول کیمسه‌لری که ایاتمزده یعنی قرانک شاننده استهزاء وطعنله کفتکو
ایدرلر فاعرض عنهم انلردن یوز چویر حتی یخوضوا فی حدیث غیره بر وقته دک که اندن
اوزکه بر سوزه باشلیه‌لر واما ینسینک الشیطان واکر اعراض ایتمکی ابلیس شقی سکا
اونتدرور فلا تقعد بعد الذکری مع القوم الظالمین پس خدانک ایتدوکی
نهی خاطرکه کلدکدن صکره ستمکار اولان کروهله اوتورمه بو مقامده خطاب حضرت

پیغمبره در لکن مراد امتدر ویدر کیم فخن بو آیت نازل اولدی اهل اسلام دیدیلر اکر
کفار قرآن عظیم الشانه هر استهزا ایتدوکجه بیز قالقارز لازم کلور که مسجد الحرامده
نه اوتوره لم ونه طواف ایده لم حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی وما علی الذین
یتقون من حسابهم من شیء وپرهیزکار اولانلره اول ارباب خوضك اثمندن هیچ بر
نسنه لازم کلماز ولکن ذکری ولیکن انلره پند ویرمك وسوزلرندن کراهیت کوسترمك
اوزرلرینه لازمدر وذر الذین اتخذوا دینهم لعبا ولهوا وبوراق شول کمسنه لری که
دینلرین اوینك وفائده سیز ایش ایدندیلر وغرتهم الحیوة الدنیا وکندولرین یقین
اولان صاغلق الدندی وذکر به ان تبسل نفس بما کسبت وقرآنله پند ویرتا که برجان قزندوغی
شیء سببیله هلاکه تسلیم اولمیه لیس لها من دون الله ولی ولا شفیع اول حالده که تنکریدن
اوزکه آکانه بر دوست ونه بر یاردمجی اوله که عقابی کندوسندن مدافعه ایلیه وان تعدل
کل عدل لا یؤخذ منها وعذابدن بر قورتلمق ایچون هر فدا اولجق شیء فدا ایدرسه
کندوسندن المناز اولئك الذین ابسلوا بما کسبوا اول کوره شول کمسنه لردر که
قزندوقلری بد اعمال سببیله عذابه تسلیم اولندیلر لهم شراب من حمیم وعذاب الیم
انلره درتیتمش صودن ایچمك ودردلی اشکنجه بما کانوا یکفرون ایتدوکلری کفر
سببیله قل اندعوا من دون الله ما لا ینفعنا ولا یضرنا سویله خدانك عبادتندن
تجاوز ایدوب بر شیئه عبادت ایدرمی یوز که نه بیزه نفع ایدر ونه بیزه ضرر ایدر
ونرد علی اعقابنا بعد اذ هدینا الله واوکجه لره اودرم دوزمی یوز تنکری تعالی
بیزه دوغرو یولی کوستردکدنصکره یعنی نه تنکرینك عبادتن ترك ایدرز ونه دین
اسلامدن دونرز کالذی استهوته الشیاطین فی الارض شول کمسنه کبی که جنك
استیفاسی کندویی عمارتسیز صحرایه کوتوردیلر حیران یولدن آزمش سرکردان
اولدوغی حالده له اصحاب یدعونه الی الهدی ائتنا اول کمسنه یه یولداشلر وارانی
دوغرو یوله دعوت ایدوب کندویه دیرلر بیزه کل معنای تشبیه بودر کیم بو کمسنه که
والعیاذ بالله مرتد اولور بر کمسنه یه بکزر که کاربان اوره سندن کندویی غولر
قاپوب خطرلو صحرایه کوتوره لر کاربان خلقی که مؤمنلر در انی دوغرو یوله که شرع
یولیدر چیغوررلر وغوللرانی ضلالت صحراسنه چکرلر پس اکر یولداشلرنه دونرمی
لرنه داخل اولوب قورتولور واکر انلره موافقت ایدوب کیدر کفر وزندقه اوزره
اولور قل ان هدی الله هو الهدی سویله تحقیقا تنکرینك یول کوسترمسی که اسلامدر



لعلهم یتقون غایت الرجا الی دوب
استعمال اجتناب عن الرجوع



کندودر یول کوسترمك اوزکه سی دکل وامرنا لنسلم لرب العالمین دخی سویله انکله
امر اولندق که خلقك پروردکارینه اطاعت ایده لم وان اقیموا الصلوة دخی بیزه فرمان
اولندی که نمازی قیلك واتقوه وانلری اهمال ایتمکدن تنکریدن خوف ایدك وهو
الذی الیه تحشرون وکندودر اول پروردکار که فردا نه سمتنه جمع اولنورسیز وهو
الذی خلق السموات والارض بالحق وکندودر اول قادر ذو الجلال که کوکلری ویری
یرندی دوغرولق وحکمتله متصف اولدوغی حالده ویوم یقول کن فیکون قوله الحق
دخی اول کونی که هر نسنه یه دیر وجوده کل در عقب اول شیء وجوده کلور دوغرولقله
متصف اولان سوزی اولملیدر وله الملك یوم ینفخ فی الصور دخی تصرف مطلق
کندویه در اول کونی که صورده اوفورلور عالم الغیب والشهادة پوشیده واشکاره
اولان اشیایی بیلیجی یعنی عالم ملك وملکوتی اولان اشیایی کندوسی بیلور وهو
الحکیم الخبیر وکندودر ایشلردوکی ایشی کا ینبغی ایشلیان مخفی اولان اشیایه دانا
اولان واذ قال ابراهیم لابیه آزر ومذکور قیل اول وقتی که حضرت ابراهیم علیه السلام
پدری آزره دیدی اتتخذ اصناما آلهة ایا بتلری معبودلر ایدنورسن انی اراك
وقومك فی ضلال مبین تحقیقا بن سنی وعشیرتنکی بر هویدا ازغونلقده کوردم
وکذلك نری ابراهیم ملکوت السموات والارض ونته که انلرك ازغونلقلرینی برهیمه
کوستردك کوکلر ویرك عجایب وبدایعنی اکا کوستروردز ولیکون من الموقنین
وتا که ارباب یقیندن اوله فلما جن علیه اللیل رأی کوکبا پس چون اوزرنه کیجه کلوب
قرانلق اولدی بر یلدز کوردی یعنی حضرت ابراهیم بالغ اولمدن اول یا بلوغ وقتنده
کوکلر ویرك عجایبنی کندویه بو کونه کوستردك که زهره یامشتری نام یلدزی کوردی که
حقیقة الحاله واقف اولمق ایچون قال هذا ربی دیدی ایا بنم ربم بودر فلما افل قال
لا احب الافلین پس اول وقت که باتدی دیدی بن باتنلری سیومم پس بیجه انلره تولو
ایدرم فلما رای القمر بازغا پس چون ای ابتدا الطلوع ایتمش کوردی قال هذا ربی دیدی
پروردکارم بومیدر فلما افل پس غایب اولدوقده قال لئن لم یهدنی ربی دیدی
بی شبهه اکر پروردکارم بکا دوغرو یولی کوسترمز لاکونن من القوم الضالین البته
ازغون اولانلردن اولورم فلما رای الشمس بازغة صکره کونشی افقدن چیقمش
کوریجك قال هذا ربی دیدی ایا پروردکارم بودر هذا اکبر جرمده دکرلرندن بیوک
اولدوغندن بیوکدر فلما افلت پس چون که باتدی وکندویه علامات حدوث ومخلوقیتلری

ظاهر اولدی قال یا قوم انی بری مما تشرکون سویلدی ای بنم جماعتم علی التحقیق بن
خدایه اورتاق قیلدیغکز اشیادن بیزارم انی وجهت وجهی للذی فطر السموات
والارض تحقیقا که بن یوزمی کوکلری ییری عدمدن ایجاد ایدن خدا سمتنه متوجه
قیلدم حنیفا ادیان باطله دن دین حقه مائل اولدوغم حالده وما انا من المشرکین
وبن شرک ایدنلردن دکلم وحاجه قومه و قبیله سی ایدوکی توحید خصوصنده
کندوسیله مباحثه ایتدیلر قال اتحاجونی فی الله حضرت ابراهیم انلره جواب ویروب
دیدی خدانک وحدانیتی خصوصنده بنمله مجادله می ایدرمیسز وقد هدان وحالبوکه
خدا عز شانه بکا دوغرو یولی کوستردی ولا اخاف ما تشرکون به ویرو قتم معبود
لرکزدن قورقم زیرا انلر بکا ضرر ایتمکه قادر دکلدرلر الا ان یشاء ربی شیئا
مکر اول وقت که پروردکارم ایسته یه که انلرک سمتندن بکا بر ضرر اصابت ایده
وسع ربی کل شیء علما خداوندمک دانشی هر نسنه یه احاطه ایتدی افلا تتذکرون
پس نیچون پند الوب قادری عاجزدن تمییز ایتمزسیز وکیف اخاف ما اشرکتم دخی
نیجه شریک قیلدیغکز اشیادن قورقرم ولا تخافون انکم اشرکتم بالله وسیز اندن
قورقمزسیز کیم علی التحقیق سیز خدایه اورتاق قیلدیغکز مالم ینزل به علیکم سلطانا
شول شیء که شریک اولدوغنه اوزدکزه بر کتاب ایندرمدی فای الفریقین احق
بالامن پس مشرک وموحدلردن قنقی کروه امین اولمغه سزاوارده در پس بکا جواب
ویرک ان کنتم تعلمون اکر بیلوردکز کیم قورقی قنقی کروهه لازمدر الذین امنوا
ولم یلبسوا ایمانهم بظلم شول کیمسه لرکه ایمانه کلوب ایمانلرین شرکله قارشدرمدیلر
اولئک لهم الامن اول کروه که ظلمله الوده اولمدیلر دوزخده خلود ایتمکدن امین اولمق
کندولره مخصوصدر وهم مهتدون وکندولر دوغری یولی بولمشلردر وتلک حجتنا
اتیناها ابراهیم دخی مذکور اولان استدلاللر بزم دلیل وبرهانمزدر که حضرت ابراهیمه
اکا ارشاد ایلدک علی قومه محذوفه متعلقدر یعنی حضرت ابراهیمه بو استدلالی
ویردک تا که قومی اوزرینه احتجاج ایلیه نرفع درجات من نشاء علم وحکمتده ایستدوکمز
کیمسه نک پایه لرین قالدررز ان ربک حکیم علیم بی شبهه کیم پروردکارک قوللرینک مرتبه سین
بلند وپست قیلمده درست حکم ایدیجیدر اکا مستحق اولانی یخشی بیلور ووهبنا
له اسحق ویعقوب دخی حضرت ابراهیمه اسحق نام بر اوغول ویعقوب نام بر نبیره باغشلدق
کلا هدینا انلرک هر برینه دوغرو یول کوستردک ونوحا هدینا من قبل وحضرت



ابراهیم وجوده کلمدن اول نوح پیغمبره دوغرو یولی کوستردک ومن ذریته داود وسلیمان
وایوب ویوسف وموسی وهرون دخی حضرت نوحک نسلندن بو مذکور اولان
پیغمبرلری مهدی قیلدق وکذلک نجزی المحسنین ونته که نوحه واولادنه کوزل
مرتبه لر ویردک ایولره دخی اکا کوره مرتبه لر احسان ایدرز وزکریا ویحیی وعیسی
والیاس دخی اول عزیزلرک نسلندن بو اعزه یه حقه ایلتن طریق واضحی کوستردک
کل من الصالحین هر بری کوزل کیمسه لرک زمره سندندر واسمعیل والیسع و
یونس ولوطا دخی انلرک ذریتندن بو جلیل القدر اولانلری مقصد اعلایه ایصال
ایدن سبیلی کوستردک وکلا فضلنا علی العالمین وهر برین نبوتله خلق اوزره تفضیل
ایلدک ومن اباۤئهم وذریاتهم واخوانهم دخی پیغمبرلرک بعض پدرلرین وبعض
ذریتلرین وبر مقدار قرنداشلرین مهدی قیلدک واجتبیناهم واول پیغمبرلری عالمدن
انتخاب ایلدک وهدیناهم الی صراط مستقیم وانلری بر معتدل یوله ارشاد ایلدک
ذلک اول دین که پیغمبرلر انکله تدین ایتدیلر هدی الله یهدی به من یشاء من عباده
تنکری یه منسوب اولان دیندر قوللرندن ایستدوکی کیمسنه یی انکله حقه ارشاد
ایدر ولو اشرکوا لحبط عنهم ما کانوا یعملون وپیغمبرلر بو عالیشانلر خدایه اورتاق
قیلسیدیلر البته ایشلدوکلری اعماللری ثوابی کندولردن نابود اولوب باطل
اولوردی اولئک الذین اتیناهم الکتاب والحکم والنبوة اول کروه انبیا شول
کیمسه لردر که کندولره کتاب ومقتضای حقله امورک فصل ایتمسین وپیغمبرلکی
ویردک فان یکفر بها هؤلاء پس اکر کتاب وحکم ونبوته بو کروه یعنی قریش کفر
ایدرلر فقد وکلنا بها قوما لیسوا بها بکافرین بی شبهه کیم انلرک ادا حقوقنه
بر کروه مهیا قیلدق که انلر کافر اولمزلر وانلر مذکور اولان انبیا وابنا علیدر
اولئک الذین هدی الله فبهداهم اقتده اول کروه شول کیمسه لردر که تنکری کندولره
دوغرو یول کوستردی پس انلرک هدایتنه تابع اول یعنی توحید واصول دینده
انلره موافق اول قل لا اسألکم علیه اجرا سویله احکامی تبلیغ ایتمک اوزره سیزدن
اجرت طلب ایتمم ان هو الا ذکری للعالمین احکامی تبلیغ ایتمک بر شی دکلدر الا خلقه
پند ونصیحت وما قدروا الله حق قدره دخی یهود طائفه سی خدانک ذاتنه درست
لایق اولان تعظیمی اثبات ایتمدیلر اذ قالوا ما انزل الله علی بشر من شیء قچن دیدیلر
حق تعالی انسان مقوله سنه اوزره هیچ بر نسنه ایندرمدی قل من انزل الکتاب الذی

الذی جاء به موسی سویله کیم ایندردی شول کتابی که حضرت موسی انی کتوردی
نوراً وهدی للناس خلقه ایشغ دیول کوسترمك اولدوغی حالده تجعلونه قراطیس
تبدونها اول کتابی طومار وصحیفه‌لر قیلدڭز سزکه انلری آشکاره ایدرسیز وتخفون
کثیرا واندن چوق نسنه‌ی کیزلرسیز یعنی توراتدن خواهشکزه موافق اولان کلامی
صحیفه‌لرده یازوب خلقه آشکاره ایدرسیز ودلعکزه موافق اولمیانی صاقلرسیز
وعلمتم ما لم تعلموا انتم ولا اباؤکم دخی محمد المصطفانڭ لسانی اوزره اوکرنمش
قیلندڭز اول نسنه‌ی که نه سیز ونه پدرلرکز انی بیلوردی یعنی قرآن عظیم الشان
توراتده اولمیان نسنه‌یی سیزه بیلدردی وانده مشکل اولان اشیایی بیان ایتدی
قل الله سویله یا محمد جواب بودر که موسی کتوردوکی کتابی تنکری تعالی ایندردی
ثم ذرهم فی خوضهم یلعبون صکره کندولرین بوراق اباطیل وخرافاتلرنده اوینادلر
وهذا کتاب دیو بر کتابدر که انزلناه کندوی ایندردك مبارك چوق نفعلو
وفائده‌لو مصدق الذی بین یدیه ایلروسنده اولانی یعنی سائر کتب سماویه‌یی
تصدیق ایدیجی ولتنذر ام القری واول کتابی ایندردك تا که مکه خلقنی انکله
قورقتدره‌سن ومن حولها ومکه چوره‌سنده اولانلری دخی یعنی مغرب ومشرق
خلقنی والذین یؤمنون بالآخرة واوبر جهانڭ وجودنه تصدیق ایدنلر یؤمنون به
بو کتابڭ حق اولدوغنه تصدیق کتوردولر وهم علی صلاتهم یحافظون وانلر نمازلری
اوزره محافظه ایدرلر زیرا نماز ایمانڭ نشانه‌سی ودینڭ دیرکیدر ومن اظلم
ممن افتری علی الله کذبا دخی کیمدر زیاده ستم صاحبی شول کیمسه‌دن که تنکری
تعالی اوزره یلان بغلدی او قال اوحی الی ولم یوح الیه شیء یا سویلیه بکا وحی
اولندی وحال بوکه کندویه بر نسنه وحی اولنمدی یعنی ادعا ایدم که تنکریدن
فرشته کندویه خبر کتوردی دنفس الامرده اویله اولمیه بو آیتڭ سبب نزولی
بو ایدیکه دیوان نبوتڭ کاتبی عبد الله بن سعد حضرت فرمان ایدیکه ولقد خلقنا
الانسان من سلالة من طین آیتنی یازم عبد الله آنی یازمسنه شروع ایلدی فحین
ثم انشاناه خلقا اخر محلنه واصل اولدی انسانڭ خلقتنده واقع اولان اطوار
مختلفه‌دن تعجب ایدوب لسانی اوزره جاری اولدی فتبارك الله احسن الخالقین
حضرت الکا دیدی بو کلماتی دخی یاز که آیت بوکونه نازل اولدی عبد الله بوندن شك
ایدوب دیدی محمد بو سوزده صادق ایسه بنم اوزریمه دخی وحی نازل اولدی واکر کاذب

ایسه بن



ایسه بن دخی انڭ کیبی سویلمش اولدم ومن قال سانزل مثل ما انزل الله دخی کیمدر
اظلم شول کیمسه‌دن که سویلر بنده تنکری ایندردکی شیء کیبی ایندردم شنه که بعض اهل
شرك دیردی ایستسیدك کلام مجید کیبی سوز سویلردك ولو تری اذ الظالمون
فی غمرات الموت واکر کورسیدك اول دم که ستمکارلر اولمکك شدتلرنده
اولورلر والملائکة باسطوا ایدیهم وارواحلرین قبض ایتمك ایچون عذابك فرشته
لری اللرین اچمشلر اخرجوا انفسکم تعنیف ایچون انلره دیرلر جانلرکزی ابدانکز
چیقرك الیوم تجزون عذاب الهون بو کون خوار ایدیجی اشکنجه ایله مکافات اولنورسیز
بما کنتم تقولون علی الله غیر الحق اول سببله که تنکری تعالی اوزره درست اولمیان
نسنه‌یی اطلاق ایدردکز وکنتم عن آیاته تستکبرون ونشانلرینڭ اتباعندن
سر فرولك ایدوب تعظیم ایتمزدکز ولقد جئتمونا فرادی وبی شبهه کیم حساب
ایچون طرفمزه اموال واولاددن مجرد اولدوغکز حالده کلدکز کما خلقناکم اول مرة
نته که اول کز یعنی انا قارننده سیزی یرتدق وترکتم ما خولناکم وراء ظهورکم وسیزه
احسان ایتدوکمز اشیایی بوراقدکز ارقه‌لرکوزك اکسه‌سنده که ایچنده هیچ بر
نسنه صدقه ایدوب ایلرو کوندرمدکز وما نری معکم شفعاءکم ودیلکجیلرکزی
سیزکله کورمزوز الذین زعمتم انهم فیکم شرکاء شول دیلکجیلرکه دیو بینکوزده
انلر اورتاق اولدقلرین کمان ایدردکز یعنی دیو بیننده واستحقاق عبادتده
انلری خدایه اورتاق کمان ایدردکز لقد تقطع بینکم خدایه قسم اولسونکه
ارالرکزده کسلمك واقع اولدی وضل عنکم ما کنتم تزعمون وسیزدن ضایع
اولدی شول نسنه‌لر که شفیع اولدوقلرین کمان ایدردکز ان الله فالق الحب والنوی
تحقیقا کیم ایزد جل جلاله دانه‌یی وچکردکی ایرجیدر تا که نباتات واشجار انلردن
پیدا اوله یخرج الحی من المیت صاغی اولمشدن چیقرور یعنی نشو ونما ایله حیات
صاحبی اولان نباتات وحیوانی نشو ونما سیز اولان چکردکدن ونطفه‌دن ایجاد
ایدر ومخرج المیت من الحی واولمشی دیریدن چیقرندر یعنی دانه‌یی ونطفه‌یی
نباتات وحیواناتدن حاصل قیلادر ذلکم الله اول احیا ایدیجی واماته ایدن ایزد
ذو الجلالدر فانی تؤفکون پس نیچون عبادتندن یوز چویروب غیره کیمسنه‌یی
معبود ایدنورسیز فالق الاصباح کندوسی کیجه قرانلغندن صبحی یاردر وجعل
اللیل سکنا دخی کیجه‌یی خلق ایچون ارامکاه قیلدی والشمس والقمر حسبانا

دکونش والی صابون نشانلری قیلدی یعنی انلری ادوار مختلفه اوزره متحرک قیلدی
تاکه شهور وسنین انلرله محسوب اوله ذلك تقدیر العزیز اول وجه معلوم اوزره انلرك
حرکت ویرمك هر نسنه اوزره غالب اولان پادشاهك تقدیریدر العلیم کیفیت
تدبیری درست بیلن وهو الذی جعل لکم النجوم واودر اول پروردکار که سزکچون
ییلدزلری یراتدی لتهتدوا بها فی ظلمات البر والبحر تاکه انلرله بیابان ودریانك
قرانلقلرنده دوغری یولی بوله سز قد فصلنا الایات لقوم یعلمون بی شبهه کیم نشانلری
روشن ومبرهن قیلدق برکروهه که دانش صاحبیدرلر زیرا انلرله اول کروه منتفع
اولورلر وهو الذی انشاکم من نفس واحدة وکندودر اول خدای متعال که سزی
برجاندن ایجاد ایلدی فمستقر ومستودع پس یری یوزنده سزه برقرارکاه وانك
ایچنده برمکان ودیعت وار قد فصلنا الایات بی شك کیم وحدانیتك دلائلنی
بیان ایتدك لقوم یفقهون برکروهه که تفکر ایدوب اکلارلر وهو الذی انزل من السماء
ماء واودر اول قادر مختار که کوك جهتندن صو ایندردی فاخرجنا به نبات کل شیء
پس انکله هر صنفك نباتنی چیقردك بو معنانك مجمل ذکر ایلدی بعده انی تفصیل
ایدوب بیوردی واخرجنا منه خضرا پس اول نباتدن بر یاشل نسنه چیقردك
نخرج منه اندن چیقرورز حبا متراکبا قات قات اولمش دانه یعنی بغدای خوشه سی
ومن النخل دخی خرما اغجندن برخرما چیقردك که من طلعها قنوان دانیة شکوفه
سندن بیری بیرینه یقین صالقوملر وجنات من اعناب دخی انکله چیقردك اوزومدن
باغلر والزیتون والرمان وزیتون وانار دخی انکله چیقردك مشتبها وغیر
متشابه اول حالده کیم اول میوه نك برمقداری بیری بیرینه بکزر وبرمقداری
بیری بیرینه بکزمز انظروا الی ثمره اذا اثمر هر اغجك میوه سنه بقك چون میوه سن
اخراج ایدر نیجه اوفاق اخراج ایدر که قابل انتفاع دکلدر وینعه ورشیشنه بقك نیجه
منفعتلو وخوش مزه وایری اولور ان فی ذلکم لآیات لقوم یؤمنون تحقیقا که بو مذکور
اولان اشیاده قادر حکیمك وحدانیتی اوزره دلیللر وار برکروهه که ایمان کتوررلر
وجعلوا لله شرکاء الجن وبو اشکار دلیللردن صکره خدایه شیاطینی اورتاق قیلدیلر
وانلر مجوس طائفه سیدر که دیدیلر شیطان مقوله سی تکریه اورتاقدرلر بو وجهله
که خیر قسمنی تکری ایجاد ایدر واکا یزدان دیرلر دی وشر قسمنی شیطان واکا اهرمن
اطلاق ایدرلر دی وخلقهم وحالبوکه حق جل وعلا کندولرین یراتدی یعنی بیلمشلر





ایکن کیم حق تعالی کندولرین ایجاد ایلدی اجنبی کندویه اورتاق قیلدیلر وخرقوا له بنین
وبنات وکندویه اوغوللر وقیزلر نسبت ایدوب افترا ایتدیلر که یهود ونصاری دیدیلر
عزیر ومسیح تکرینك اوغوللریدر وعرب دیدیلر ملائکه تکرینك قیزلریدر بغیر علم
حقیقة الحاله بیلکیلری یوق ایکن سبحانه وتعالی عما یصفون وصف ایتدوکلری اشیادن
خدا عز وجل منزه اولوب یوجه لندی بدیع السموات والارض کوکلر ویری ابتدا ایجاد
ایدن کندودر انی یکون له ولد نیجه اکا اوغل اولور ولم تکن له صاحبة وحالبوکه اکا
قاری یوق ایدی که اندن کندویه اوغل حاصل اوله وخلق کل شیء وهر نسنه یی کندوسی
یراتدی ولاشك خالق اولان مخلوقه متشابه اولمازکه اکا اوغل اوله وهو بکل شیء علیم
وکندودر هر نسنه نك حقیقتنه دانا وهیچ برکیمسه علمدن بو مرتبه یه نائل اولمدی پس اکا
برمثل بولنماز وبرکیمسه نك که مثل ومانندی اولمیه اکا اوغل وصاحبه دلمسی محالدر
ذلکم الله ربکم اول صفاتله موصوف اولان خدا پروردکارکزدر لا اله الا هو اندن اوزکه
برمعبود یوقدر خالق کل شیء هر نسنه یی ایجاد ایدن کندودر فاعبدوه پس اکا عبادت
ایدك وهو علی کل شیء وکیل وکندودر هر نسنه اوزره نکهبان ومستولیدر لا تدرکه
الابصار کوزلر اکا احاطه ایتمز وهو یدرك الابصار وانك علمی کوزلره احاطه ایدر
وهو اللطیف الخبیر وکندودر دقائق اموره مطلع اولان علمی احاطه ایتدوکی شیئه
کیمسه احاطه ایتمیان قد جاءکم بصائر من ربکم تحقیقا پروردکارکزدن سزه اشکار
دلیللر کلدی فمن ابصر پس هر کیم حقی کوروب اکا ایمان کتوردی فلنفسه کندو جانیچون
انی کورمش اولدی زیرا انك نفعی کندویه دوکرز ومن عمی فعلیها وهر کیم حقی کورمکدن
کور اولوب کمراه اولدی انك وبالی اوزرینه اولور وما انا علیکم بحفیظ وبن اوزرکزه
نکهبان دکلم بو کلام حضرت پیغمبرك لسانی اوزره ایراد اولندی یعنی پیغمبر خلق اوزره
نکهبان کوندرلمدی که انلرك اعمالنه محافظه ایدوب مکافاتلرین ایده زیرا بو حال
خدای ذو الجلاله مخصوصدر انجق پیغمبر اولان وجود شریف خلقی انذار ایتمك ایچون
ارسال اولندی وکذلك نصرف الآیات وشنه که کچمش ایتلری تصریف ایتدك ایات
قرانیه یی خوفدن رجایه ووعددن وعیده تبدیل ایدرز ولیقولوا درست وبو تصریفی
ایتدك تاکه کفار دیرلر محمد اهل کتابدن بو سوزلری درس الدی ولنبینه لقوم یعلمون وتاکه
قرانی اشکار ایلدیرز برکروهه که بیلورلر زیرا انلر انکله منتفع اولانلردر اتبع ما اوحی
الیك من ربك سکا پروردکاردن وحی اولنان شیئه یه اویل ایت لا اله الا هو

اندن غیری عبادته مستحق بر معبود یوقدر واعرض عن المشرکین و تنکریه اورتاق قیلنلردن
یوز چیور سوزلرینه التفات ایتمه ولو شاء الله ما اشرکوا و ایزد جل جلاله ایستسیدی
کفار شرك ایتمزلردی وما جعلناك علیهم حفیظا دخی اوزلرینه نکهبان قیلمدق
وما انت علیهم بوکیل وسن اوزرلرینه وکیل دکلسن یعنی انلرك ایشنه سکا امر ایتمشیدر
مرویدر کیم اهل اسلام کفارك بتلرینه طعن ایدرلردی کفار انلره دیدیلر بزم معبودلرمزه
طعن ایتمکدن واز کچمزسکز بوقسه معبودکزه هجو ایدرز حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب
بیوردی ولا تسبوا الذین یدعون من دون الله و اهل شرك خداد ن اوزکه عبادت
ایتدوکلری اشیایه بد اوصافله ذکر ایتمك فیسبوا الله عدوا بغیر علم که حقدن بالجمله
تجاوز ایدوب بیلمکسیزن اولدوقلری حالده خدای ذو الجلالی ناسزا اوصافله ذکر
ایدرلر یعنی کوفر نك بتلرینه سوکمکوز سیزك معبودکزك سوکلمسنه سبب اولور پس
اندن احتراز ایدك تاکه انلر احتراز ایدهلر بو آیت کریمه دن فهم اولنور که بر طاعتك
ایشلمسندن بر معصیت پیدا اولورکه اول طاعتك ثوابندن بونك کناهی ارتقدر
طاعتك ترك اولنمسی لازمدر کذلك نته که کفارك نظرینه عملرین مستحسن
قیلدی زینا لکل امة عملهم هر بر کروهه کندو ایشلرین مستحسن قیلدق
ثم الی ربهم مرجعهم صکره پروردکارلری طرفنه در دونمکلری فینبئهم
بما کانوا یعملون پس حساب و جزا ایله ایشلدوکلری ایشدن کندولرین اکاه قیلادر
واقسموا بالله جهد ایمانهم وایزد ذو الجلاله قسم ایتدیلر قسملرینك اشدیله که لئن
جاءتهم آیة اکر ایستدوکلری معجزلردن بر معجزه کندولره کلور لیؤمنن بها البته
اکا ایمان کتوردلر قل انما الآیات عند الله سویله بوندن اوزکه یر دکلدر بو قدر که
بونك نشانلری خدانك قتنده در بنم الیمده دکل که ایستدوکوز معجزهی سزه
کتوره یم وما یشعرکم و سزه ای مؤمنلر نه بیلدردکیم انها اذا جاءت لا یؤمنون
شاید ایستدوکلری معجزه کندولره کلدکده ایمانه کلمزلر و نقلب افئدتهم وابصارهم دخی
سزه نه بیلدردرکه اول محل کوکلرین حقی فهم ایتمکدن و کوزلرین انی کورمکدن دوندرورز
کما لم یؤمنوا به اول مرة نته که ایاتدن منزل اولان شیئه تصدیق ایتمدیلر انلرك کبی و نذرهم
فی طغیانهم یعمهون و کندولرین کمراهلکلرنده سرکشته اولوب حیران اولدوقلری حالده
بوراقورز ولو اننا نزلنا الیهم الملائکة و بی شبهه بز انلره فرشتهلری ایندرسیدك
نته که ایمانه دعوت اولندوقلرنده دیرلردی اوزریمزه ملائکه ایندرسیدی ایمانه کلوردك



وکلمهم الموتی و کندولرله اولمشلر سویلشسیدی نته که اقتراح ایدوب دیرلردی کچمش
پدرلرموزی بزه کتورك وحشرنا علیهم کل شیء قبلا وهر شیئی اوزلرینه کروه کروه
جمع ایتسیدك تاکه خدانك وحدانیتنه و پیغمبرك رسالتنه شهادت ایدهلر ما کانوا
لیؤمنوا اولمازدی که ایمانه کلهلر الا ان یشاء الله مکر حق تعالی ایمانلرین ایستیه
یعنی هیچ بر حالده انلردن ایمان صادر اولمازدی الا اول حالده که حق تعالی ایمانه کلملرین
مراد ایده ولکن اکثرهم یجهلون ولیکن کفارك چوغی بلمزلر که هر آیت کندولره کلسه
ایمانه کلمزلر وکذلك جعلنا لکل نبی عدوا نته که یا محمد دشمنلر قیلدق هر پیغمبره
دشمن قیلدق شیاطین الانس والجن بو ایکی نوعك کردنکش و عاصیلری یوحی
بعضهم الی بعض بری بیرینه وسوسه ایدوب خبر صالور زخرف القول سوزك باطل
و مموهنی غرورا الدتمق ایچون ولو شاء ربك ما فعلوه و اکر پروردکارك ایمانلرین
ایستسیدی انی ایشلمزلردی یعنی پیغمبرلرك دشمنلکن و باطل اولان سوزلرك
صالمسین ایتمزلردی فذرهم وما یفترون پس کندولرین دوزدوکلری یالانله بوراق
ولتصغی الیه افئدة الذین لا یؤمنون بالآخرة غرور اوزره معطوفدر یعنی شیاطین
انس و جن بری بیرینه مموه سوز القا ایدرلر تاکه دوزخ جزایه ایمانه کتورمیانلرك
کوکلری اکا میل ایده ولیرضوه و تاکه کندو جانلرینه بسند ایدهلر ولیقترفوا ما هم
مقترفون و تاکه کناهدن قزنورلر اول شیئی که کندولری آنی پیدا ایدیجیلردر افغیر
الله ابتغی حکما پس کفاره سویله یا محمد خدادن اوزکه می بر حکم ایدیجی طلب ایدرم یعنی
الله دن غیری حکم ایتمکه بر کیمسه طلب ایتمم زیرا حاکم عادل کندودر وهو الذی انزل الیکم
الکتاب و حال بو که کندودر سزه کتاب ایندرن مفصلا حق و باطل ایچنده
بر مرتبه مبین که اشتباهی قبول ایتمز والذین آتیناهم الکتاب یعلمون انه منزل من
ربك بالحق و شول کیمسهلرکه کتاب کندولره ویردك بیلورلرکیم علی التحقیق قرآن
عظیم الشان دوغرولغله پروردکاردن ایندرلمشدر فلا تکونن من الممترین پس
شك ایدنلردن اولمه خطاب حضرتهدر ولیکن مقصود امتدر وتمت کلمة ربك دخی
پروردکارك سوزی غایته یتشدی صدقا اخبار و مواعیده صدق اولمق ایچون وعدلا
و احکام و اقضیهده عدل اولمق ایچون لا مبدل لکلماته انك سوزلرینه بر فرد تبدیل
ایدیجی یوقدر وهو السمیع العلیم و کندودر هر کسك سوزین ایشیدن اسرارینه
مطلع اولان وان تطع اکثر من فی الارض و اکر یر یوزنده اولانلرك چوغنه منقاد

اولورسن یضلوک عن سبیل الله سنی خدانک یولندن کمراه ایدرلر ان یتبعون الا الظن
کاندن غیری بر شیئه ییرولک ایتمزلر وان هم الا یخرصون وانلر بر شی دکل الا که تنکری
تعالی اوزرینه یلان دیرلر ان ربک هو اعلم تحقیقا کیم پروردکارک کندوسی هرکسدن
داناتردر من یضل عن سبیله بیلور شول کیمسه یی کیم یولندن آزر وهو اعلم بالمهتدین
ودخی بیلور یولی بولانلری کندوسی اعلمدر فکلوا مما ذکر اسم الله علیه پس ییک شول
نسنه دن که ذبح محلنده تنکرینک آدی اوزرینه یاد اولندی ان کنتم بآیاته مؤمنین
اکر خدانک سوزلرینه ایمان کتوریجیلر ایسکز وما لکم ان لا تأکلوا مما ذکر اسم الله علیه
دخی سزه نه اولدی که ذبح محلنده اوزرینه خدانک نامی ذکر اولنان شیئدن ییمیه سز
وقد فصل لکم ما حرم علیکم وحال بو که سزکچون بیان اولندی شول شیئی که اوزرکزه
محرم قیلدی الا ما اضطررتم الیه الا محرماتدن شول نسنه که ضرورت وقتنده
اکا محتاج اولدکز وان کثیرا لیضلون باهوائهم وتحقیقا چوق کیمسه لر آرزولریله
خلقی کمراه ایدرلر بغیر علم بیلکسیزلکله یعنی حلالی تحریم ایتمده وحرامی تحلیل
ایتمده بر دلیل وحجتلری یوقدر انجق خواهشلریله انلری حرام ایدوب خلقی کمراه ایدرلر
ان ربک هو اعلم بالمعتدین تحقیقا کیم پروردکارک کندوسی هر کیمسه دن داناتردر
حقدن باطله تجاوز ایدنلری وذروا ظاهر الاثم وباطنه وکناهک آشکاراسنی
وکیزلیسنی ترک ایدک ان الذین یکسبون الاثم بی شبهه کیم کناهی قزانانلر سیجزون
بما کانوا یقترفون یقینده قزندوقلری حسنه ایله مکافات اولنورلر ولا تأکلوا مما لم
یذکر اسم الله علیه دییمک شول بوغازلنمشدن که بوغازلندقده خدانک اسمی عمدا
اوزرینه ذکر اولنمدی وانه لفسق وتحقیقا انک ییلمسی طاعتک حدندن چیقمقدر
وان الشیاطین لیوحون الی اولیائهم وبی شبهه کیم شیطانلر کفاردن اولان دوستلر
وسوسه ایدرلر لیجادلوکم تا که دوستلری سزکله مباحثه ایدرلر بو طریقله که سز اولدردکوز
شیئی یرسز و تنکری تعالی اولدردکی شیئی ییمزسز وان اطعتموهم واکر سز ای اهل
ایمان حرامک استحلالنده کفاره منقاد اولورسکز انکم لمشرکون بلا شبهه سز اهل
شرک اولورسز مرویدر کیم حضرت حمزه اسلامه کلمدن اول بر کون شکاره کیتمشدی
غیبتنده ابوجهل شقی سرور کائناته بر بی ادبانه حرکت ایتدی حضرت حمزه شکاردن
دونجه انک نامعقول حرکتی کندویه نقل ایتدیلر هدایت ازلیه دمرق حمیتی جوشه کلوب
الندهکی کمانله ابوجهلک باشنه [illegible] اوردی بعده کلوب حضرتدن کلمهٔ

شهادتی تلقین ایتدی حق جل وعلا ایکیسنک حقنده بو آیتی منزل قیلوب بیوردی اومن
کان میتا فاحییناه دخی آیا شول کیمسه که کفر سببیله اولمش ایدی پس انی بیز دیرلتدک
وجعلنا له نورا یمشی به فی الناس واکا بر ایشق قیلدق که انکله خلق اراسنده یورور
کمن مثله فی الظلمات شول کیمسه کبیدر کیم صفتی بو که قرانلقلرده قلمشدر لیس بخارج منها
انلردن بر حاله چیقیجی دکلدر کذلک نته که اهل ایمان ایچون عمللری آراسته قیلندی
زین للکافرین ما کانوا یعملون اهل کفر اولانلره ایشلدکلری شی بزنمش قیلندی
وکذلک جعلنا فی کل قریة اکابر مجرمیها ونته که مکه ده کنهکارلرین اکابر قیلدق
هر کوینده کنهکارلرین اکابر قیلدق لیمکروا فیها تا که اول موضعده مکر وحیله ایده لر
نته که روسای اهل مکه هر یول باشنده آدملر قومشلردی که طشره دن کلان آدمه
دیه لر پیغمبرلکی دعوی ایدن محمد ساحر وشاعردر واز بس کیم اکابر مقوله سی خلقی
توابع ایتمکه وکندولرینه اذعان اوزکه لردن ترانادرلر بو ایشله مخصوص قیلندیلر
وما یمکرون الا بانفسهم ومکر وحیله ایتمزلر الا کندو جانلرینه زیرا انک وبالی
انلره عائد اولور وما یشعرون دخی بیلمزلر که مکرک شامتی نفسلرینه دونمکلکدر
که ابوجهل واتباعی دیرلردی بنی عبد منافک هر شیده فخری کروادیرم دخی کاکوره
شی فخر وار ایدی بیلکه بنی عبد منافدن بر پیغمبر ظاهر اولدیکه اکا وحی کلور امرده بو کونه
بر کیمسه پیدا اولمیجه راضی اولمازوز حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی که واذا جاءتهم
آیة دخی چون کفاره قتنه برآیتدن بر آیت کلور قالوا لن نؤمن حتی نؤتی مثل ما اوتی
رسل الله دیرلر ایمانه هرکز کلمزوز خدانک پیغمبرلری دیرلدکی شیء کبی بزه دخی ویرلمیجه
الله اعلم حیث یجعل رسالته اول جل جلاله حضرتی بیلور قنقی یرده رسالتی قیلور
سیصیب الذین اجرموا صغار عند الله بی شبهه کیم کوزله کنهکار اولانلره خوارلق
دکر خدانک قتنده وعذاب شدید ور یتی اشکنجه دخی بما کانوا یمکرون مؤمنلرک
حقنده ایتدوکلری مکر وحیله سببیله فمن یرد الله ان یهدیه پس هر کیمسه که تنکری تعالی
ایسته کیم انی طریق حقه ایلده یشرح صدره للاسلام سینه سنی اسلامه ایچون
کشاده قیلور ومن یرد ان یضله وهر کیمسه که ایسته انی کمراه ایده یجعل صدره ضیقا
حرجا انک سینه سنی دار قیلور که حقی قبول ایتمکدن ممتنع اولور کانما یصعد
فی السماء کویا که کوک سمتنه چیقیور یعنی حقی قبول ایتمکدن اوده کلور کویا
کوک سمتنه سینه سنک تعلقی چیقمق ایستر بو کلام تحمک نهایتندن کنایتدر

كذلك نته كه كافر معوله سنك سينه سن تنك قيلدى يجعل الله الرجس على الذين لا يؤمنون
تنكرى تعالى ايمانه كلميانلرا اوزره عذابى قيلادر وهذا صراط ربك وبو يعنى دين اسلام
پروردكارك يولیدر مستقيما دوغرو ايچنده اصلا اكرلك يوقدر قد فصلنا الايات
تحقيقا كه قرآن عظيم الشانك آيتنى بيان ايلدك لقوم يذكرون بركروه ايچون كه
نصيحتى قبول ايدرلر لهم دار السلام سلامتك محلى يعنى بهشت جاودان نصيحت پذير
اولانلره در عند ربهم پروردكارلرى قتنده وهو وليهم وكندى دردينه
ناصرلرى وعقباده امورلرينه متولى بما كانوا يعملون ايدكلرى اعمال سببيله ويوم يحشرهم
جميعا وحق تعالى سويلر اول كونى كه انس وجنى قمو ييغر يا معشر الجن قد استكثرتم
من الانس اى شيطانلرك كروهى ادميلردن چوق كيمسه لرى اغوا ايدوب توابع ايدندكوز
وقال اولياؤهم من الانس وادميلردن شيطانلرك دوستلرى ديديلر ربنا استمتع
بعضنا ببعض اى پروردكار بزبرمز بيرمزدن منتفع اولدى يعنى شياطين انسدن
وانس شياطيندن بهره ياب اولديلر بو معنا ايله كه شياطين ادميلرى افعال قبيحه
اوزره دلالت ايديلر وانس انلرك دلالتنى قبول ايدوب انلره مرتكب اولديلر وبلغنا
اجلنا الذى اجلت لنا دخى ديديلر معين معينى وقتمزه ايرشدك شول وقت كه سن
انى بيزه تعيين ايلدك يعنى قبوردن مبعوث اولدق قال النار مثويكم سوال
مقدره جوابدر يعنى كويا بيرسى سوديكه ديدوكلرى سوزدن صكره حق تعالى نه دينلر
نه بيوردى جواب ويرلدى كه كندولره بيوردى اتش قرارككوزدر خالدين فيها
جميع اوقاتده اقامتده ايچنده تقدير ايتدكلوز حالده الا ما شاء الله الا اول وقت
كه تنكرى تعالى ايستر كه سيزى اتشدن زمهريره نقل ايدر ان ربك حكيم عليم
تحقيقا كيم پروردكارك انس وجنك ايشلدوكى ايشده اصابت ايدجيدر احوال
واعماللرينى داناءدر وكذلك ونته كه جنى انسك اضلالندن متمكن قيلدق نولى
بعض الظالمين بعضا انسدن ظالم اولانلرك برمعتدانى برمعتداره مسلط قيلاندز
بما كانوا يكسبون معاصيدن قزندقلرى شى سببيله يا معشر الجن والانس اى
ديولرك وادميلرك كروهى الم يأتكم رسل منكم سيزدن پيغمبرلر سيزه كلمديلرمى كه
يقصون عليكم آياتى اوزريكزه كلام مجيدك آيتنى اوقودلر وينذرونكم لقاء يومكم هذا
وسيزى قورقتدرلر بو كونكوزدكه كورمسندن سليمانك كوك كيم اصح اقوال اوزره رسل
فقط انس معوله سندن اولورلر وبو مقامده اجنه انسله تغليبا ولكه قلندنا دركى





رسالت ايكيلرينه نسبت اولندى قالوا شهدنا على انفسنا جوابنده ديديلر جانلرمز اوزره
كواهلك ايدرز يعنى ايتدوكلرى كفره اقرار ايدوب عذابه مستحق اولملرنده معترف اولديلر
وغرتهم الحيوة الدنيا دونيا اولان صاغلق كندولرين الدندى وشهدوا على انفسهم
انهم كانوا كافرين وجانلرى اوزره اماقلك ايتديلر كه كندولرا ايمانسيزا ايديلر
ذلك رسلك كلمسى ان لم يكن ربك مهلك القرى بظلم اول جهتندندر كه پروردكارك
كويلرك خلقنى ظلملرى سببيله نابود قيلجى دكلدى واهلها غافلون وحال بوكه كندولر
بيخبرده لر يعنى حق تعالانك عادتى بويله جارى اولمدى كه بر كوى خلقنه پيغمبر كوندرمدن
اول كندولرى غفلتده ايكن كندولرين اهلاك ايدر ليكن انلره اول بر پيغمبر كوندردر صكره
كفر اوزره اصرار ايدوب ايمانه كلمزلرسه كندولرين نابود ايدر ولكل درجات مما عملوا
دخى مكلفلردن هر برنده ايتدوكلرى عمل جهتندن پايه لر وار وما ربك بغافل عما يعملون
وپروردكارك ايشلدوكلرى ايشدن غافل دكلدر وربك الغنى ذو الرحمة وخلقك
عبادتندن بى نياز اولان خداوندك مرحمت ايه سيدر ان يشأ يذهبكم ويستخلف
من بعدكم ما يشاء ايستر سه سيزى اى عاصيلر كيدروب سيزدن صكره خلقدن
ايستدوكى كيمسنه لرى يرككزه قويه كما انشأكم من ذرية قوم آخرين نته كه سيزى برقسقه
كروهك نسلندن ايجاد ايتدى انما توعدون لآت تحقيقا كيم حشر ونشردن وعد
اولندغكوز شيئ البته كلمليدر وما انتم بمعجزين وسيز عزيزدوالانتقامى تعجيز ايدجى
دكلسيز قل يا قوم اعملوا على مكانتكم سويله يا محمد اى بنم عشيرتم استطاعت وتمكنكوزك
غايت دنهايتى اوزره ايشلك بو امر تهديد ايچوندر وحاصل معنى بوكه وعدا ويكوز اوزره
ثابت اولك كه انى عامل على التحقيق بن اسلام اوزره صبر وثباتدن مامور اولدوغم
نسنه يى ايشليجييم فسوف تعلمون من تكون له عاقبة الدار كه يقنده بيلورسيز كيمدر
كه كندويه بو جهانك كوزل نتيجه سى اولور انه لا يفلح الظالمون تحقيقا شان بودركه
ستمكار اولانلر قورتلمزلر كتورديلر كه عرب مشركلرينك دابى بويله ايدى كه اكينلرندن
ودولوندن بر حصه تنكرى تعالى وتقدسه و بر حصه بتلرينه تعيين ايدرلردى تنكرى
تعالى يه تعيين ايتدوكلرى حصه يى فقرايه وقوناقلره صرف ايدرلردى وبتلرينه معين قيلدوقلرى
حصه يى انلرك خادملرينه نفقه قيلارلردى پس اول وقت كه خدايه معين اولان حصه يى
بخشى كوردى انلره زياده محبتلرى ايچون حالى اوزره قورلردى حق سبحانه وتعالى بو احواللرندن
خبر ايدوب بيوردى وجعلوا لله مما ذرأ من الحرث والانعام نصيبا واويردى ذو الجلاله

حصه اعم كوردى بتلرين بتان حصه سن
انى دكشدرر دى بتلرينه ...

بوندن غيري اشيادن كه اكين ودواردر بر بهره قيلديلر فقالوا هذا لله بزعمهم پس
باطل كمانلريله ديديلر بو نصيب تكري يه در وهذا لشركائنا وبو نصيب اورتاقلريمزه در يعني
اول نسنه لر كه كندولرين خدايه اورتاق قيلديلر فما كان لشركائهم فلا يصل الى الله پس
اول شئ كه اورتاقلرينه ايدي خدايه ايرشمز بعض تكرينك حصه سنه صرف اولنجق يرلرده
اورتاقلرينك حصه سي صرف اولنمزدي وما كان لله فهو يصل الى شركائهم واول
نسنه كه تكري يه ايدي اورتاقلرينه ايرشور يعني خدايه معين اولان حصه بتي بخشي گوردي
اني اورتاقلرينه ويرورلردي ساء ما يحكمون ايتدوكلري حكم غايتله بد حكم ايدي
وكذلك ومنتره قوباتك قسمتنده شيطان كناره ايشلريني مستحسن قيلدي زين لكثير
من المشركين قتل اولادهم ارباب شركدن چوق كمسنه لره اوغلانلرينك اولدرمسين
تحسين ايتدي شركاؤهم اجنه دن اولان اورتاقلري ليردوهم تا كه اغوا سببيله
كندولرين هلاكه دوشوره لر وليلبسوا عليهم دينهم وتا كه دينلرين كه حضرت اسمعيل
دينيدر اوزلرينه قارشديره لر ولو شاء الله ما فعلوه واكر حق جل وعلا ايستسيدي
اهل شرك كندولري مزين اولان شيئي ايشلمزلردي فذرهم وما يفترون پس كندولرين
بهتانلريله بيراق وقالوا هذه انعام وحرث حجر دخي ديديلر بونلر يعني بتلرينه
قيلدوقلري حصه حرام اولمشدر اركوا كيمسه در لا يطعمها الا من نشاء انلري بر كيمسه
دادمز مكر اول كيمسه كه بز ايسترز بزعمهم كمانلريله يعني سوزي ديرلرنه بحجت وبرهانله
وانعام حرمت ظهورها دخي ديديلر بونلر بعض بحائر وسوائب وحوامي بردوارلردر كه ارقه
لرينك بنلمسي حرام قيلندي وانعام دخي ديديلر بونلر يعني بتلرينه اولان قربانلر
بردوارلردر كه لا يذكرون اسم الله عليها تكرينك ادين اوزلرنه ذكر ايتمزلر ذبح حالنده
بو جمله حكى اولان كلامدن دكلدر انجق موصوف غيريسندن تمييز وتعيين ايتمك
ايچون ذكر اولندي افتراء عليه بو مذكور اولان اشياده ايزد ذو الجلال اوزرينه درست
افترا ايدرلردي سيجزيهم بما كانوا يفترون بلا شبهه حق تعالى كندولري افترالري
سببيله سزا ايدر وقالوا ما في بطون هذه الانعام خالصة لذكورنا دخي ديديلر بو دوارلر
يعني بحيره وسائبه لرك قارنلرنده اولان يوردي مقوله سي اركلكلريمزه مخصوصدر اكر صاغ
طوغرلر ومحرم على ازواجنا وقاديلريمزه حرام اولمشدر وان يكن ميتة فهم فيه شركاء
واكر اول يوردي اولمش اولور يعني ميت طوغرادكه دوديشيلر اچنده اورتاقلردر سيجزيهم
وصفهم بلا شبهه حق تعالى انلره يلانلري وصف ايتمكلرينك جزاسين ويرور يعني

سويلدوكلري يلانلرك مقابله سنده كندولرين معذب ايدر انه حكيم عليم تحقيقا حكيم
حق تعالى حلالي حرام ايدنلرك وحرامي حلال قيلانلرك عقابنده درست حكم ايديجي
احواللرنه كما ينبغي داناد ر قد خسر الذين قتلوا اولادهم سفها بي شبهه كيم اوتوزدي شول
كيمسه لر كه اوشاقلرين خفت عقللرندن اوتري اولدرديلر بغير علم بي دانش اولدقلري
حالده كيم اولادلرينك رزقين ويرن حق تعالادر وحرموا ما رزقهم الله وكندولره
ايزد ذو الجلال بحائر وسوائبدن روزي قيلدوغي شيئي حرام ايتديلر افتراء على الله تكري
تعالى اوزرنه محكم يلانلر بغلديلر قد ضلوا بي شبهه كه انلر آزديلر وما كانوا مهتدين
ودوغري يوله بولمش دكل ايديلر وهو الذي انشأ جنات معروشات وكندودر اول
پرورده كار كه اغاجلر اوزرنه اوزاتلمش باغلر ايجاد ايتدي وغير معروشات واوزاتلمش
قالديرلمش يعني ير يوزي اوزرنه اوزاتلمش باغلر دخي ايجاد ايتدي والنخل والزرع
مختلفا اكله دخي خرما اغجني واكيني ايجاد ايتدي اول حالده كه هر بريسنك يمشي هيئت
وكيفيتده اختلافي تقدير اولنمش والزيتون والرمان متشابها وغير متشابه دخي
زيتون واناري پيدا ايتدي اول حالده كه اقرانلري رنك وچاشنيده بري برينه بكزشي
وبري برينه بكزمهمش كلوا من ثمره اذا اثمر هر بريسنك يمشندن يييك پچنيمش
ويرودر واتوا حقه يوم حصاده دخي صلسي كوننده حقني ويرك يعني اول كون كه ميوه لري
دردسيز واكيني بچرسيز اچندن صدقه سني چيقاروب فقرايه بذل ايدك اشهر اقوال
اوزره حقدن مراد صدقه دركه بو آيت كريمه مكه مكرمه ده نازل اولدي وزكوتك فرضيتي
مدينه منوره ده ثابت اولدي ولا تسرفوا انه لا يحب المسرفين وصدقه ويرمكده حدي
تجاوز ايتمك كه بي شبهه حق تعالى حدي تجاوز ايدنلري سيومز ومن الانعام حمولة وفرشا
دخي سيزه دوارلردن يوك چكيجي وانلرك بويندن ويونكندن دوشكلك نسنه خلق
ايتدي كلوا مما رزقكم الله ييمك تكري تعالى سيزه روزي قيلدوغي شيدن
ولا تتبعوا خطوات الشيطان وابليس لعينك ادملرنه ييرولك ايتمك يعني انك
وسوسه سنه اويوب سيزه حلال قيلنان نسنه يي حرام ايتمك انه لكم عدو مبين كه بي شبهه
شيطان شقي سيزه دشمنلكي اشكار ايتمش بر دشمندر ثمانية ازواج دوارلردن سكز
جفت سيزه يراتدي لغت عربيه ده هر حيوان كه نوعندن كندي ويرد ايشي اوله كه انكله
جفتلشور هر بريسنه زوج دينور دكاه اولور كه ايكيسنه جفت دينور وبونده مراد اولانت
اولكيدر من الضأن اثنين قويندن ايكي جفت اركك وديشي يراتدي ومن المعز اثنين

دخی کچیدن ایکی جفت ارکک و دیشی قل آلذکرین حرم ام الانثیین سویله یا قویون
و کچیلرک ارککلرین حرام ایتدی یا دیشیلرین ام ما اشتملت علیه ارحام الانثیین
یاخود ایکی دیشینک قارنلرنده اولان یاوریلری نبئونی بعلم بکا خبر ویرک بیلمش
اوله رق که انک اوزرنه دلالت ایدرکیم حق تعالی بونلری تحریم ایتدی ان کنتم صادقین
اکر ایتدککوز دعواده صادقلر ایدکوز ومن الابل اثنین دخی دوه دن ایکی جفت
ارکک و دیشی ویردی ومن البقر اثنین دخی صغر مقوله سندن ایکی جفت اوکوز و اینک
ویردی قل آلذکرین حرم ام الانثیین ام ما اشتملت علیه ارحام الانثیین ترجمه سی
سؤال سابق اوزره در چونکه نفسلرندن قویونلری و بحائر و سوائب و حوامی دوه لرک
استعمالنی تحریم ایتدیلر و بحائر و سوائبک قارنلرنده اولان یاوریلرک بر قسمنی دیشیلر اوزره
تحریم ایدوب بر قسمنی ارکک و دیشیلره مباح قیلدیلر حق تعالی کندولردن علی طریق
الانکار استفهام ایتدی پس استفهامک معناسی بو اولور که حق تعالی بو مذکور اولان
اشیانک بر فردینی حرام قیلدی پس تحریم و تحلیل ایتمک سیزه قندن کلدی ام کنتم
شهداء اذ وصاکم الله بهذا یاخود حاضرلرمی ایدیکوز که حق تعالی بو تحریمک
ایتمسینی سیزه امر ایلدی فمن اظلم ممن افتری علی الله کذبا پس کیمدر زیاده ستمکر
شول کیمسه دن که تنکری تعالی اوزره افترا ایلدی واندن مراد الحابر ایدرکه بوکونه نامعقول
ایشلری مقرر قیلدیلر یا عمرو بن لحی که انلری تاسیس ایلدی لیضل الناس بغیر علم
تا که خلقی کمراه قیله دانشله متصف دکل ایکن ان الله لا یهدی القوم الظالمین
تحقیقا کیم حق جل و علا ستمکار اولان جماعتی مقصد اعلایه ایلتمز قل لا اجد
فیما اوحی الی محرما سویله یا محمد بکا جبرئیل ایله کوندرلن نسنه ده حرام قیلنمش بر ییجک
بولمدم علی طاعم یطعمه بر ییجی اوزره که انی ییه الا ان یکون میتة مکر اول طعام
بوغازلنمیوب اولمش اوله او دما مسفوحا یا دمارلردن آقمش بر قان اوله او لحم خنزیر
یا طونکوز اتی اوله فانه رجس که بی شبهه طونکوزک اتی مردار در او فسقا اهل لغیر
الله به یا بر فسق اوله که ذبح محلنده تنکریدن اوزکه یه صورت قالدرلمش اوله یعنی
بوغازلندوکی محل تنکرینک اسم شریفی اوزرنه ذکر اولنمیوب بتلرک ادی اوزرنه
ذکر اولنه فمن اضطر غیر باغ پس بر کیمسه که بو محرم اولان اشیانک مضطری اولسه
اول حالده که کندو کبی بر مضطر اوزرنه ستم ایتمش اولمیه ولا عاد و ییمسنده مقدار
ضرورتی تجاوز ایتمش اولمیه بو ایشدن اوتری مؤاخذه اولماز فان ربک غفور رحیم



زیرا علی التحقیق پروردکارک قوللرینک کناهن غایتله مغفرت ایدوب کندولرین اسیرکر
وعلی الذین هادوا دخی شول کیمسه لر اوزرنه که دین یهود ایله تدین ایتدیلر حرمنا کل ذی
ظفر هر درناقلو ایه سی حیوانی حرام قیلدق سباع بهائم و طیور کبی ومن البقر والغنم حرمنا
علیهم شحومهما دخی صغردن و قویوندن پیهلرینی اوزرلرینه حرام قیلدق الا ما حملت
ظهورهما الا اول نسنه یی که ارقه لری انی قالدردی یعنی ارقه لرینه ایچدن و طشره دن یاپشمش
پیه او الحوایا یا اول شی که بغرسقلر اوزرنه مشتمل اولدی او ما اختلط بعظم یا اول نسنه
که کمکله قریشمش اوله قویروق کبی که بونلر حرام اولمدیلر ذلک بو تحریم ایتمکز جزیناهم
ببغیهم ایتدکلری ستم سببیله کندولرینه مکافات ایتدک وانا لصادقون و تحقیقا
که بیز دیردکمز خبرلرده کرچک سویلیجیلرز فان کذبوک پس اکر سنی یا محمد یهود
طائفه سی یلانجی دوندیلرسه فقل ربکم ذو رحمة واسعة سویله پروردکارکوز چوق
اسیرکمک ایه سیدر پس سیزی علی العجله کناهلرکوزله مؤاخذه ایتمز ولا یرد بأسه
عن القوم المجرمین و بالکلیه کنهکار اولانلر کوهدن عذابی دوندرلمز سیقول الذین
اشرکوا یقیننده مشرک اولان کیمسه لر دیرلر لو شاء الله ما اشرکنا ولا آباؤنا حق تعالی
ایستسیدی نه بیز و نه پدرلرمز تنکریه اورتاق قیلمازردق ولا حرمنا من شیء و هیچ
بر نسنه حرام قیلمزدق بو کلام حد ذاتنده بر درست کلامدر و لیکن انلر بونی عذر
یوزندن دیمدیلر بلکه استهزا طریقیله انی دیدیلر پس انکچون اوزرلرینه ذم اولندیلر
کذلک نته که بو کفار سنی تکذیب ایتدیلر کذب الذین من قبلهم کندولردن اسبق
اولان کیمسه لر پیغمبرلرین تکذیب ایتدیلر حتی ذاقوا بأسنا اول وقته دک که اشکنجه مزی
داتدیلر قل هل عندکم من علم سویله ایتدککوز دعوایه مطابق قتکوزده هیچ بر بیلنمش
امر وارمی که انکله احتجاج ایدوب فتخرجوه لنا انی بیزه چیقره سز ان تتبعون الا
الظن بو سوزکزده کماندن غیری بر نسنه یه تابع دکلسز وان انتم الا تخرصون
و سیز بر نسنه دکلسز الا یلان سویلر بر جماعت سز قل فلله الحجة البالغة سویله
یا محمد پس صحتک نهایتنه یتشن دلیل تنکری تعالی یه مخصوص در فلو شاء لهداکم
اجمعین پس هدایتکزی ایستسیدی توفیقله سیزی طوغری یول بولمش قیلاردی
قل هلم شهداءکم سویله حاضر قیلک طانقلرکزی الذین یشهدون ان الله حرم
هذا شول کیمسه لرکیم طانقلق ایدرلر کیم علی التحقیق تنکری تعالی سزک تحریم ایتدککوز اشیالرک
تحریم ایتدی فان شهدوا فلا تشهد معهم پس اکر شهادت ایدرلرسه سن کندولرله

شهادت ایتمه یعنی سوزلرین تصدیق ایتمه ولا تتبع أهواء الذين كذبوا بآياتنا واویمه سول
کیمسه لرك خواهشلرینه كه كلامیمزی تصدیق ایتمدیلر والذين لا يؤمنون بالآخرة دخی
اویمه سول کیمسه لرك ارزولرینه كه دوزخ ایلان اولمسین تکذیب ایدرلر وهم بربهم يعدلون
وحال بوكه كندولر پروردكارلرینه ماننه قیلارلر قل تعالوا اتل ما حرم ربكم عليكم
سویله یا محمد كلك سیزه اوقویایم اول شیئی كه پروردگاریكز حرام قیلدی واول اوقنان
نسنه بودر كه ألا تشركوا به شيئا خدایه بر نسنه اورتاق قیلمك وبالوالدين إحسانا
وآتایه وآنایه ایولك ایدك یعنی ایولكدن غیری انلره بر شی ایتمك ولا تقتلوا أولادكم
من إملاق واوشاقلركزی فقرلك قورقوسندن اولدرمك نحن نرزقكم وإياهم
بز سیزه وانلره دوزدی ویررز ولا تقربوا الفواحش دخی كناهلرك كبارینه یقلشمك
ما ظهر منها وما بطن انلردن آشكارا اولانلری وكزلی اولانلری ولا تقتلوا النفس
التي حرم الله إلا بالحق دخی جان اولدرمك شول جان كه تكری تعالی انك قتلنی
حرام ایلدی الا حقله قصاص كبی ونمسی محصنك رجمی ومرتدك قتلی كبی ذلكم وصاكم به
اول مذكور اولان اشیانی حق تعالی انك محافظه سیله سیزه امر ایلدی لعلكم تعقلون
تاكه سیز فهم ایده سیز دوغرو یولی بوله سیز ولا تقربوا مال اليتيم إلا بالتي هي أحسن
دخی اوكسزك مالنه یقلشوب تصرف ایتمك الا بر وجهله كه اول لكله متصف اوله
صاقلمسی وكوزدوب ارتدرمسی كبی حتى يبلغ أشده تا اوكسز قوتنه ایرشور
یعنی بالغ اولنجه وأوفوا الكيل والميزان بالقسط دخی اولچیلان نسنه یی وترازوده
چكلان شیئی عدالتله ادا ایدك اچلمزه بودر ایتمكدن صاقنونك كتوردی بلدكه فخر
بو آیت نازل اولدی صحابه كرام دیدیلر یا رسول الله اولچكده وترازوده مساوات تامه
یتورمك كوجدر مكر طاقتمز بوقدر حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی لا نكلف نفسا
إلا وسعها بر جانه بر نسنه تكلیف ایتمزوز انجق طاقتنجه اولان شیئی وإذا قلتم
دخی بر حكومته متعلق سوز سویلرسه‌كز عدالت ایدك میل ومحابا ایتمك ولو كان ذا قربى
واكرچه محكوم له یا محكوم علیه بریكزك خصم اولسه وبعهد الله أوفوا دخی خدانك پیمانی بریته
كتورك یعنی احكام شرعیه نك اداسیچون سزكله ایتدوكی عهدی ایفا ایدك انلره
خلل ایصال ایتمك ذلكم وصاكم به بو مذكور اولان اشیا سیزه انلرله عمل ایتمكه امر ایلدی
لعلكم تذكرون تاكه سیز پند ونصیحت آله سیز وأن هذا صراطي مستقيما دخی دوزدكی
اوقودم كیم على التحقیق بو سوره ده مذكور اولان احكام بنم یولمدر بر دوغرو یول فاتبعوه

پس انكا پیرولك ایدك ولا تتبعوا السبل وادیان مختلفه یه اویمك فتفرق بكم عن
سبيله كه انلر سیزی طریق حقدن دور ایدوب پراكنده قیلارلر ذلكم وصاكم به لعلكم
تتقون بو اتباع ایتمك حق تعالی سیزه انك محافظه سیله امر ایلدی تاكه سیز ضلالتدن
پرهیز اوله سیز ثم آتينا موسى الكتاب صكره حضرت موسایه توراتی ویردك
تماما على الذي أحسن كرامت ونعمتی تمام ایتمك ایچون شول كیمسه اوزره كه احكامی
كما ینبغی یرینه كتوردی وتفصيلا لكل شيء دخی امور دینیه دن هر نسنه یه بیان ویرمك
ایچون وهدى ورحمة دخی دوغرو یولی بولمق ایچون وسبب رحمت اولمق ایچون لعلهم
بلقاء ربهم يؤمنون تاكه بنی اسرائیل پروردكارلرینك ملاقاتنه تصدیق ایدرلر وهذا
كتاب أنزلناه دخی بو یعنی قرآن عظیم الشان بر كتابدر كه كندویی ایندردك مبارك
چوق فائده لو فاتبعوه واتقوا تاكه سیز اكا متابعت ایتمك سببیله مرحمت اولنه سیز
أن تقولوا انزلناه لفظنه متعلقدر یعنی قرآنی ایندردك تاكه دیمیه سیز إنما أنزل
الكتاب على طائفتين من قبلنا كتاب سماوی مقوله سی ایندی الا بزدن اسبق اولان
ایكی كروه اوزره یعنی یهود ونصاری اوزره ایندرلدی وإن كنا عن دراستهم لغافلين
وتحقیقا بز انلرك اوقومسندن بیخبر ایدك یعنی نه اصل شی اولدوغنی بیلمز
ایدك ونه انك كبی بر قراءتدن اگاه ایدك أو تقولوا دخی قرآن عظیم الشانی
ایندردك تاكه دیمیه سیز لو أنا أنزل علينا الكتاب تحقیقا كه بز اوزریمزه كتاب
سماوی ایندرلسیدی لكنا أهدى منهم البته یهود ونصارادن بحثنجه دوغرو یولی
بولوردق فقد جاءكم بينة من ربكم وهدى ورحمة پس بی شبهه كیم پروردكاركزدن
سیزه بر آشكاره دلیل ودخی هدایت ورحمت كلدی بو اوج وصف قرآنك اوصافیدر
یعنی انكا تامل ایدوب عمل ایدنلر بو اوصافه مظهر اولور فمن أظلم ممن كذب بآيات الله
پس كیمدر زیاده ستمكر شول كیمسه دن كه تكرینك نشانلرینه تصدیق ایتمدی وصدف
عنها وانلردن یوز چویردی یعنی غایتله ظالمدر اول كیمسه كه خدانك آیاتی معرفتندن
منكر اولوب تكذیب موجبیله عمل ایتمدی سنجزي الذين يصدفون عن آياتنا سوء
العذاب بی شبهه كیم اشكنجه نك یمانیله مكافات ایدرز شول كیمسه لره كه نشانلرمزدن
اعراض ایدرلر بما كانوا يصدفون ایتدكلری اعراض سببیله هل ينظرون بقمزلر یعنی
كفار مكه قرآنی تكذیب ایتدوكلرندن اوتری بقمزلر إلا أن تأتيهم الملائكة الا كه
كندولره عذابك فرشته لری كله أو يأتي ربك یا عذابله پروردكارك كله وتأتی كله أو يأتي

بعض آيات ربك يا ربكك بعض نشانلری كه يعنی قيامتك نشانلری يوم يأتی بعض
آيات ربك اول كونده كه خداوندكك بعض نشانلری كلور لا ينفع نفساً ايمانها
برجانك ايمانی كندويه فائده ويرمز لم تكن آمنت من قبل كه اول جان بو كوندن اسبق ايمانه
كلمش ايدی او كسبت فی ايمانها خيراً يا ايماننده برايولك قزانمش ايدی يعنی اول كونده
كه قيامتك بيوك علامتلری ظهور ايدر كونشك مغربدن طلوع ايتمسی كبی برجان كه ايمانه
كلمش ايدی ايمانه كلسه اول ايمان اكا فائده ويرمز يا ايمانه اولوب لكن ايماننده بر عمل
صالح قزانمش ايدی اودخی ايمانيله منتفع اولماز دبو حكم اول كونه مخصوصدر اما غير
كونده ايمان مجرد صاحبنه نفع ايدر قل انتظروا سويله بو اوچ امرك بريسنه منتظر اولك
انا منتظرون كه على التحقيق بز بونلری انتظار ايديجيلرز داول محل كه واقع اولور حذانك
لطفيله نور تلمق بزه در وحذانك عدليله هلاك وعذاب سيزه در ان الذين فرقوا
دينهم تحقيقا شول كمسنه لركه دينلرين پراكنده قيلديلر وكانوا شيعاً وكروه كروه
اولديلر لست منهم فی شیء انلردن بر نسنه ده دكلسن يعنی انلرك كيفيت احواللرندن
سؤال ايتمكه مكلف دكلسن انما امرهم الى الله انلرك ايشی خدايه مفوضدر غير كمسنه اكا
قارشمز ثم ينبئهم بما كانوا يفعلون صكره كندولرين عقابله اكاه ايدر اول شيدن
كه كندولر ايشلولردی من جاء بالحسنة فله عشر امثالها هر كيم ايولكله كلور اكا اول
ايولكك اون مانندی اولور ومن جاء بالسيئة فلا يجزى الا مثلها وهر كيم بدلكله
كلور مكافات اولنماز الا انك مانندیله وهم لا يظلمون وارباب حسنه وسيئه ثوابك
نقصانيله وعقابك زيادتيله ستم كورمش قيلنمازلر قل اننی هدانی ربی الى صراط
مستقيم سويله تحقيقا كيم بن پروردكارم بنی بر دوغرو يوله ارشاد ايتدی ديناً قيماً
بر بايندره ومستقيم دين يكا كوستردی ملة ابراهيم اول دين حضرت ابراهيمك
ملتيدر حنيفاً اول حالده كه حضرت ابراهيم اديان باطله‌دن دين حقه مائل ايدی
وما كان من المشركين واهل شركك زمره سندن دكل ايدی قل ان صلاتی ونسكی
سويله تحقيقا كيم بم نمازم وحجم ومحيای وصاغلغم يعنی اول شیء كه صاغلغمده اوزرنه‌يم
ومماتی واولمكم يعنی ايمان وطاعتدن اول شیء كه اوزرنه ميت اولورم لله رب العالمين
خلقی پرورده ايدن خدايه در لا شريك له اكا هيچ اورتاق يوقدر وبذلك امرت
وانكله مامور اولدم وانا اول المسلمين ومطيع وسفاده لرك اولكيبم قل اغير الله
ابغی رباً سويله ايا خدادن اوزكه‌يی پروردكار ايسترم وهو رب كل شیء وحال بوكه خدا



عز وجل هر نسنه‌نك پروردكاريدر ولا تكسب كل نفس الا عليها وبر جان بدلكدن بر نسنه
قزانمز الا كه انك وبالی اوزرنه اولور ولا تزر وازرة وزر اخرى وبر يوك چكيجی جان بر يوك
چكيجی جانك يوكنی چكمز ثم الى ربكم مرجعكم صكره دونمكوز پروردكاركزك حكمنه‌در فينبئكم
بما كنتم فيه تختلفون پس سيزی اكاه ايدر اول شيدن كه سيز انده اختلاف ايدردكوز
وهو الذی جعلكم خلائف الارض وكندودر اول قادر ذو الجلال كه بنی الجاندن صكره سيزی
زمينك خلفاسی قيلدی ورفع بعضكم فوق بعض درجات وشرف وغناده بر مقداركزی
بر مقداركزدن اوزره پايه‌لر قالدردی ليبلوكم فيما آتاكم تا كه مال وجاهدن سيزه ويردوكی
شيئده تجربه كبی بر معامله سيزكله ايده ان ربك سريع العقاب تحقيقا كيم پروردكارك
عاصيلره عقابی تيزدر وانه لغفور رحيم وبی شبهه كيم كندو مطيع ايدنلره چوق مغفرت

## سورة الاعراف مكية ايدوب انلری غائله اسركدی وآيها مائتان وخمس آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

المص تعداد حروفدر يا قرآنك يا سوره‌نك اسميدر يا هر حرف تنكرينك بر اسمنه
اشارتدر الله ولطيف وملك وصبور كبی واصح اقوال بودركه متشابه مقوله‌سندندر
كه انك معناسی خدايه مفوضدر كتاب انزل اليك بو حروفك جنسندن مؤلف اولان
شیء بو كتابدركه سكا ايندرلدی فلا يكن فی صدرك حرج منه پس سينكده انك
تبليغندن بردارلق اولميه لتنذر به تا كه انكله كافرلری قورقودرسن وذكرى للمؤمنين
وتا كه اهل ايمانه بر محكم پند ويرسن اتبعوا ما انزل اليكم من ربكم سيزه ربكوزدن ايندرلن
نسنه‌يه پيرولك ايدك ولا تتبعوا من دونه اولياء ودخی ربكوزك دوستلكندن
تجاوز ايدوب انس وجندن اولان دوستلره تابع اولمك كه انلر سيزی كمراه قيلادرلر
قليلا ما تذكرون غايتله آز مدت پند الورسيز اول جهتدن كه خدايه منسوب اولان
دينی ترك ايدوب غيرسنه طالب اولورسيز وكم من قرية ونيچه كوی خلقن اهلكناها
انلرك نابود اولملرين ايستدك فجاءها بأسنا پس عذابمز اول كوی خلقنه كلدی بياتاً
ياتمش اولدقلری قوم لوط كبی او هم قائلون يا كندولر اويله محلنده ياتمش اولدر
يعنی اويله وقتنده كه اويقويه وارديلر نته كه قوم شعيبه واقع اولدی چونكه بو ايكی وقت
استراحت وامنيت محليدر ديلانك دخی انلرده متوقع دكلدر عذابك نزولی بونلره
مخصوص اولدی تا كه صعوبتی زياده اوله زيرا بلای غير منتظرك دخی فجئ دشواردر نته كه

مترتب اولمیان نعمتك كلمسی غایتله لذیذدر فما كان دعویهم اذ جاءهم بأسنا پس عذابمز
كندولره كلدكده دعالری بو نسنه دكل ایدی الا ان قالوا الا سویلمكلری انا كنا
ظالمین تحقیقا بیز ستمكار كروه ایدك فلنسئلن الذین ارسل الیهم پس البته
صوردرز شول كیمسه لره كه كندولره پیغمبرلر كوندرلدی كیم پیغمبرلرك سوزین قبول
ایتدكوزمی ولنسئلن المرسلین و بی شبهه پیغمبرلره صوردرز كه رساله تبلیغ ایتدكده
قومكوز سیزه نه جواب ویردیلر و بو سؤاللردن مراد كفره نك توبیخ و تعنیفیدر فلنقصن
علیهم بعلم پس بز سنك كیم رسل و امم اوزره ایتدكلری افعالی و سویلدكلری
اقوالی دانشله اوقورز وما كنا غائبین و انلردن بیز غائب دكل ایدك كه احواللری
اوزریمزه خفی اوله والوزن یومئذ الحق ودر حق اولدیغون كه قیامت اولوردر سندر
جمهور علما بونك اوزره درلر كه فاتر اعمال قیامت كوننده دنیاده معهود اولان
ترازو كبی بر ترازوده وزن اولنور و هر كس انی مشاهده ایدر تا كه خدانك عدلی
هر كسه نمایان اوله و بر كیمسه یه عذر قالمیه فمن ثقلت موازینه پس هر كیم كه وزن
اولنجق نسنه سی اغر اولدی و انك اغر اولمسی عمل صالحله در فاولئك هم المفلحون
اول كروه كندولر در رحمتلردن قورتلنلر ومن خفت موازینه و هر كیم وزن اولنجق
نسنه سی یونكل اولدی و انك یونكل اولمسی یمان عمله در فاولئك الذین خسروا
انفسهم اول كروه شول كیمسه لردر كه كندو جانلرین اوتوزدیلر یعنی فطرت سلیمه لرین
ضائع قیلدیلر بما كانوا بآیاتنا یظلمون نشانلریمزه ستم ایتمكلری سببیله كه انلری
تصدیق ایتمجك یرده تكذیب ایدرلردی ولقد مكناكم فی الارض دخی قسم
اولسونكه سیزه یرده تصرف ویردك وجعلنا لكم فیها معایش و سیزكچون انده
ایچنجه اسباب زندكانیك مهیا قیلدق قلیلا ما تشكرون سیز ویرلن نعمتلر
مقابله سنده غایتله از شكر ایدرسیز ولقد خلقناكم دخی علی التحقیق كه سیزی
یرتدق ثم صورناكم صكره سیزه قیلق ویردك یعنی ابتدا ابدركوز حضرت آدمی خلق
ایتدك بعده كندویه صورت ویردك ثم قلنا للملائكة اسجدوا لآدم صكره
فرشته لره دیدك حضرت آدمه تعظیم و تحیت سجده سن ایدك فسجدوا الا ابلیس
در عقب قوللری فرمانبرلك ایدوب سجده یه واردیلر اینجق عزازیل لم یكن من الساجدین
سجده یه وارنلرك زمره سندن دكل ایدی قال ما منعك ان لا تسجد خدا عز وجل دیدی
ای ابلیس نه شی سنی سجده كتورمكدن الیقودی اذ امرتك اول محل كه سكا بیوردم





كیم حضرت آدمه سجده ایت قال انا خیر منه ابلیس دیدی بن اندن یكم خلقتنی من نار وخلقته
من طین بنی آتشدن یرتدك و انی چاموردن یرتدك یعنی اول جهتدن انكا سجده ایتمدم كه
بنی عنصر لطیفدن خلق ایتدك و انی عنصر كثیفدن و بو جوابده ابلیس لعین غلط ایتدی كه خیریتی
فقط عنصر حسبیله كمان ایدوب خالقك تشریفنی ملاحظه ایتمدی قال فاهبط منها خدای
ذو الجلال ابلیسه دیدی پس آسماندن نزول ایت فما یكون لك ان تتكبر فیها كه سكا صحیح
و جائز دكلدر كیم آسمانده كردنكشلك ایده سن فاخرج پس مكاندن كه آسماندن چیق كه انك من
الصاغرین تحقیقا سن خوار و حقیرلردن سن قال انظرنی الی یوم یبعثون ابلیس اولدم كه
خدانك رحمتندن نا امید اولدی دیدی بكا مهلت ویر یا الهی اول كونه دك كه آدم اوغوللری
قبورلردن كوندرلمش قیلنورلر قال انك من المنظرین حق تعالی انكا دیدی بلا شبهه سن مهلت
ویرلمشلردن سن ظاهر نص اقتضا ایدر كه ابلیس بعث كوننه دك زنده قاله لكن غیر آیتده
كلمشدر كیم نفخه اولایه دك مهلت ویرلدی پس اقتضا اولندیكه بو مطلق اول مقید اوزره
حمل اولنه قال فبما اغویتنی ابلیس شقی دیدی بنی رحمتكدن نا امید ایتدكك سببیله
لاقعدن لهم صراطك المستقیم البته انلری اضلال ایتمك ایچون دوغرو اولان یولكده
اوتوروب بكلرم نته كه طریق قطع ایدن بلوك قافله یی اورمق ایچون یولده اوتوروب بكلرلر
ثم لآتینهم من بین ایدیهم صكره انلره الرلری اراسندن یعنی اوكلرندن كلوب كندولره
وسوسه ایدرم ومن خلفهم و اردلرندن دخی وعن ایمانهم وعن شمائلهم وصاغلرندن
و صوللرندن دخی یعنی كلمسی ممكن اولان جهاندن كندولره كلوب وسوسه ایدرم ولا
تجد اكثرهم شاكرین دخی دیدی آدم اوغوللرینك چوغنی شكر ایدیجیلر بولمزسن قال
اخرج منها مذءوما مدحورا ایزد جل وعلا ابلیسه دیدی جنتدن چیق عیب اولنمش
رحمتدن دور قیلنمش اولدوغك حالده لمن تبعك منهم قسم اولسونكه انلردن
هر كیم سكا پیرو اولدی لأملأن جهنم منكم اجمعین البته سندن و انلردن هر كیم قودوز
دولدوردرم ویا آدم اسكن انت وزوجك الجنة دخی دیدك ای آدم سن و جفتك
بهشت جاودانده اقامت ایدك فكلا من حیث شئتما پس ایستدكوز یردن انك
نعمتلرندن ییك ولا تقربا هذه الشجرة و بو اغاجه كه بغدایدر یا اوزوم یقلشمك كه انكا
یقلشورسه كوز فتكونا من الظالمین ستم ایدنلرك كروهندن اولورسیز فوسوس
لهما الشیطان پس ابلیس لعین آدم و حوا ایچون وسوسه ایتدی لیبدی لهما ما وری
عنهما من سوآتهما تا كه عورتلرندن كندولردن پوشیده قیلنان نسنه یی كندولره

اشكارا قيله و جنتده بويله ايديلر كه هر بري كندو عورتن كورمزدي ونه بري بيرينك عورتن
كوررردي وقال ما نهيكما ربكما عن هذه الشجرة دخي اول شقي انلره ديدي بكوز سيزي
بو اغاجك ثمرندن منع ايتمدي الا ان تكونا ملكين الا اول جهتدن كه ايكي فرشته
اولمغكزي ايستمدي او تكونا من الخالدين يا اول جهتدن كه بهشت جاودانده على الدوام
اقامت ايدنلردن اولمغكزي ايستمدي وقاسمهما اني لكما لمن الناصحين وانلره اند
ايجدي كه على التحقيق بن سزه نصيحت ايدنلردنم فدليهما بغرور پس ابليس شقي
حضرت آدم و حوايي شجرهٔ معهوده دن يمكه الداتمغله ايندردي فلما ذاقا الشجرة پس
اولدم كه منهي عنه اولان اغاجك ميوه سن تناول ايتديلر بدت لهما سوآتهما عورتلري
كندولره نمايان اولدي وطفقا يخصفان عليهما من ورق الجنة و باشلديلر عورتلر
اوزره بهشتك يپراغندن بيري بيري اوزره بتشتيرمكه وناديهما ربهما و پروردكارلري كندولرين
چاغروب ديدي الم انهكما عن تلكما الشجرة ايكيكزي اول اغاجه يقلشمقدن منع ايتمدمي
واقل لكما ان الشيطان لكما عدو مبين و سزه ديمدمي كه شيطان سزه دشمنلكن
اشكارا ايتمش بر دشمندر قالا ربنا ظلمنا انفسنا ديديلر اي پروردكارمز كندو
جانلرمزه ستم ايتدك وان لم تغفر لنا وترحمنا واكر بزه مغفرت ايدوب مرحمت
ايتمزسن لنكونن من الخاسرين البته اوتوزنلردن اولورز قال اهبطوا خداء عز و جل
حضرت آدم و حوايه عليهما السلام و ابليس لعينه بيوردي زمينه اينوك بعضكم لبعض
عدو اول حالده كه بريكز بيركزه دشمندر ولكم في الارض مستقر و سزه زمينده
برقرارگاه وار ومتاع الى حين دخي انك ايچنده سزه بر كچنجك نسنه وار مدت
اعماركز منقضي اولنجه دك قال فيها تحيون حق تعالى ديدي يير يوزنده اولورسز
اي نوع بشر وفيها تموتون وانك ايچنده ميت اولورسز ومنها تخرجون وجزا ايچون
اندن چيقمش قيلنورسز يا بني آدم قد انزلنا عليكم لباسا اي آدم اوغوللري تحقيقا
كه بز اوزركزه كيلجك نسنه ايندردك يعني تدبيرات سماويه ايله واندن اينان اشيا
سببيله سزه پوشاك اولجق نسنه لر يندقكه يواري سوآتكم عورتلركزي اورتر وريشا
دخي تجمل ايده جك اشيا سزه خلق ايتدك ولباس التقوى و خدا اورقوسينك
پوشاكي ذلك خير اول پوشاك تن پوشلكلردن بيكدر ذلك من آيات الله اول
كيلجك نسنه لرك ايجادي اولمسي خدانك فضل و رحمتنه دلالت ايدن نشانلردندر
لعلهم يذكرون تاكه آدم اوغوللري پند الوب خدانك نعمتلرينه معترف اوله لر يا بني آدم

لايفتننكم

لا يفتننكم الشيطان اي آدم اوغوللري شيطان سزي الدتمسون كه جنتك دخولندن
سزي منع ايليه كما اخرج ابويكم من الجنة نته كه اتاكزي و اناكزي الداروب بهشتدن
چيقردي ينزع عنهما لباسهما كندولردن كيلجكلرين صويرر ليريهما سوآتهما
تا كه عورتلرين كندولره كوستره انه يريكم هو وقبيله تحقيقا شان بودر كه سزي ابليس
ولشكري كوررلر من حيث لا ترونهم اول مكاندن كه سز انلري كورمزسز يعني انلر
اجسامي سزه كورنمز و سزك اجساميكز انلره عياندر پس بو كونه دشمندن شدت
حذر لازمدر انا جعلنا الشياطين اولياء للذين لا يؤمنون تحقيقا كه بز ديولري
دوستلر قيلدق شول كمسه لره كه ايمانه كلمزلر واذا فعلوا فاحشة وچون بر غايتله قبيح
ايش ايشلسه لر قالوا وجدنا عليها اباءنا عذر طريقيله ديرلر كه اول ايشلمسي اوزره پدرلرمزي
بولدق والله امرنا بها و ايزد جل جلاله انك ايشلمسيله بزه فرمان ايتدي قل ان الله
لا يامر بالفحشاء سويله يا محمد تحقيقا حق تعالى يمان نسنه ايشلمسين فرمان ايتمز
زيرا انك عادتي بويله جاري اولمشدر كه كوزل افعالك ايشلنمسين امر ايدر نه بد فعلك
ابتاعي اتقولون على الله ما لا تعلمون ايچون تنكري تعالى اوزره بيلمدككز نسنه يي
سويلرسز قل امر ربي بالقسط سويله پروردكارم عدل ايله عمل اولنمغين بيوردي
واقيموا وجوهكم عند كل مسجد و يوزلركزي هر سجودده كتورك چلكوز وقتنده قبله يه
دوغرو قيلك وادعوه مخلصين له الدين و تنكري يه پرستش ايدك اول حالده كه طاعتي
كندويه شرك و ريادن پاك قيلمش اوله سز كما بدأكم تعودون نته كه ابتداده سزي
ايجاد ايتدي انتهاده دخي اعاده سيله دونرسز پس اعمالكزه كوره سزه مكافات ايدر
فريقا هدى بر بلوكه دوغرو يولي كوستردي وفريقا حق عليهم الضلالة و بر بلوكي
كمراه قيلديكه قضاء سابق اقتضا سيله اوزلرينه كمراهلك لازم اولدي انهم اتخذوا الشياطين
اولياء من دون الله تحقيقا انلر خدانك دوستلكندن تجاوز ايدوب ديولري دوستلر
ايدنديلر ويحسبون انهم مهتدون وكمان ايدرلركيم على التحقيق كندولر دوغرو يولي
بولمشلردر كتورديلر كه جاهليه خلقي عريان طواف ايدوب انكله كناهلرين سقوطن
تفال ايدرلردي و بني عامر حجك كونلرنده طعامدن توشه اوله جق قدر نسنه يرلردي واصلا
ياغلي مقوله سن يمزلردي بو فعللره تعظيم قصد ايدرلردي اهل اسلام بني عامر كبي
ايتمك ايستديلر حق تعالى بو آيتي منزل ايدوب بيوردي يا بني آدم خذوا زينتكم عند
كل مسجد اي آدم اوغوللري زينتكزي هر مسجدده النك يعني هر مسجدده نماز

بالموافق ایچون کیده سیزکوذل دونلرکزی عورتکزی ستر ایتمکیچون کیوب کیدک وکلوا
واشربوا ویییک وایچک ولا تسرفوا دخی حلالی حرام ایتمزه وحرامی حلال ایتمزه حدودی
تجاوز ایتمک انه لا یحب المسرفین که تحقیق حق تعالی حدودی تجاوز ایدنلری کروهی
سومز قل من حرم زینة الله سویله سنکر کیمدر ایستدیکیم حرام قیلدی التی اخرج لعباده
شول آرایش که کندو قوللری ایچون محض قدرتیله زمیندن چیقردی والطیبات من الرزق
دخی کیم حرام قیلدی رزقدن پاکیزه قیلدوغی اشیایی قل هی للذین امنوا فی الحیوة الدنیا
سویله اول زینت وطیبات یعنی اولان صاغلغنده ایمان کتورن کیمسه‌لرکدر دنیاده کفار دخی
علی طریق التبعیه اولور خالصة یوم القیمة روز جزاده مؤمنلره یالکز اولدوغی حالده کذلك
نفصل الآیات لقوم یعلمون بنه که بو احکامی بونکه بیان ایتدک ارباب دانش
اولان جماعته نشانلری بیان ایدرز قل انما حرم ربی الفواحش سویله پروردکارم
قبیح اشیادن اوذکر نسنه حرام قیلدی ما ظهر منها وما بطن اول قبیح نسنه‌لردن
اشکار اولان وکیزلی اولان والاثم دخی کناهی ایجاد ایدن شیئی حرام قیلدی والبغی بغیر
الحق وناحق یره ستم ایتمکی دخی بو قید تاکید ایچوندر زیرا ظلم ایتمک حقله مجتمع
اولماز وان تشرکوا بالله ما لم ینزل به سلطانا دخی انی حرام قیلدیکه خدایه اورتاق
قیله سیز اول نسنه‌یی که انک اورتاق قیلنمسنه دلیل وحجت ایندرمدی وان تقولوا
علی الله ما لا تعلمون دخی انی حرام قیلدی که تکری تعالی اوزرینه بیلمدککوز نسنه‌یی
سویلیه سیز ولکل امة اجل دخی هر بر کروهه بر مدت وار که خدا عز وجل انلرک مدت
حیاتلرین انکله تقدیر ایتمشدر فاذا جاء اجلهم پس قچن اول مدت منقضی اولور
لا یستأخرون ساعة ولا یستقدمون نه بر ساعت کیرو قالمغه ونه بر ساعت ایلرو
کیتمکه طالب اولورلر یا بنی آدم ای آدم اوغوللری اما یأتینکم رسل منکم اکر سیزدن
پیغمبرلر سیزه کلورلرکه یقصون علیکم آیاتی اوزرکزه کتابمک آیاتن اوقورلر فمن اتقی
واصلح پس هرکیم که پرهیز ایدوب عمللرینی کوزل قیلدی فلا خوف علیهم نه اوزرلرینه
قورقو اولور ولا هم یحزنون ونه کندولر غمناك اولورلر والذین کذبوا بآیاتنا دخی
شول کیمسه‌لر که نشانلرمزی حق اولمسین انکار ایتدیلر واستکبروا عنها وانک قبولندن
کردن کشلك ایدوب تجبر ایتدیلر اولئك اصحاب النار اول کروه دوزخ اهلیدر
هم فیها خالدون کندولر انده اصنع علی الدوام اقامت ایدیجیلردر فمن اظلم ممن
افتری علی الله کذبا پس کیمدر زیاده ستم ایدیجی شول کیمسه‌دن که ایزد جل وعلا اوزرینه





یلان بغلدی او کذب بآیاته یا انک نشانلرینه تصدیق کتورمدی اولئك ینالهم نصیبهم
من الکتاب اول کروه که مفتری ومکذبدرلر ارزاق واجالدن یازیلان بهره‌لری
کندولرینه دکر حتی اذا جاءتهم رسلنا اول محله دك که قچن کوندردکلرمز یعنی ملك الموت
واعوانی کندولرینه کلورلر یتوفونهم اول حالده که جانلرین قبض ایتمک ایسترلر قالوا
ملائکه عذاب توبیخ یوزندن انلره دیرلر اینما کنتم تدعون من دون الله قانیدر اول نسنه
لرکه تکریدن اوزکه کندولرین عبادت ایدردکوز قالوا ضلوا عنا کفره دیرلر انلر بیزدن
غائب اولدیلر وشهدوا علی انفسهم انهم کانوا کافرین دخی جانلری اوزرینه شاهد اولدیلر
که علی التحقیق کندولری دین ایدیلر قال ادخلوا حق تعالی روز قیامتده کفاره
سویلیه کرک فی امم قد خلت من قبلکم بر کروهلرک زمره‌سنده که سیزدن اسبق کچمشلردر
من الجن والانس بو ایکی نوعدن فی النار ادخلوا لفظنه متعلقدر یعنی ای مخاطب
اولان کفره جن وانسدن کچمش اولان کفارك کروهلریله دوزخه کیرك کلما دخلت
امة هر کاه که دوزخه بر کروه کیرر لعنت اختها کندو به هم مشرب اولان کروهه لعنت
ایدر حتی اذا ادارکوا فیها جمیعا اول حده دك که قچن دوزخده جمله‌لری بیری بیری
اردنه ایرشوب قراردادلر قالت اخریهم لاولیهم صکره کیرنلر اول کیرنلردن اوتری
دیرلر ربنا هؤلاء اضلونا ای پروردکارمز بونلر بزی آزدردیلر فآتهم عذابا ضعفا
من النار پس کندولرینه دوزخدن ایکی قات اشکنجه ویرکه کندولر ازغون ایدیلر وبزی
هم ازغون ایتدیلر قال لکل ضعف خدا عز وجل سویلر هر بر کروهه ایکی قات اشکنجه
ویرورم سابق اولانلره ضلال واضلال جهتندن وکیروده اولانلره تقلید وکفردن
اوتری ولکن لا تعلمون ولیکن سیز بیلمزسیز یعنی هر کروهکزك عذابندن خبردار
دکلدر وقالت اولیهم لاخریهم وسابق اولانلر صکره کیدنلره دیدیلر فما کان لکم علینا
من فضل پس سزه اوزریمزه هیچ بر زیادتلق اولمدی بیز وسیزکبی اهلکیرز واستحقاقده
عذابده برابرز فذوقوا العذاب بما کنتم تکسبون پس قزندغکوز اشیا سبیله اشکنجه
تلخ چاشنی سن الکن بو سوز محتملدر که سابق اولانلردن اوله ومحتملدرکه ایکی کروهدن
صادر اولمش اوله ان الذین کذبوا بآیاتنا تحقیقا شول کیمسه‌لر که آیاتمزه تصدیق ایتمدیلر
واستکبروا عنها دخی انلره ایمان کتورمکدن استنکاف ایدوب تکبر ایتدیلر لا تفتح
لهم ابواب السماء دعالری ایچون کوکك قاپولری آچلمز ولا یدخلون الجنة ونه بهشت
جاودانه کیررلر حتی یلج الجمل فی سم الخیاط دوه ایکنه‌نك دلکنه کیرنجه یعنی هرکز

جنته كيرمزلر وكذلك نجزي المجرمين و بو مكافات كيبي بي دين اولانلره مكافات ايدرز
لهم من جهنم مهاد انلره دوشنه جك نسنه دوزخدن اولور ومن فوقهم غواش
واوستلرندن اياندن اورتولر اولور وكذلك نجزي الظالمين و بو كونه سزا ستم ايدنلره
سزا ويرورز والذين آمنوا وعملوا الصالحات وشول كمسنه لركه ايمانه لايق كوزل
اعمال ايشلديلر لا نكلف نفسا الا وسعها بر جانه طاقتنده اولان نسنه دن
ارتق بر شي ايله تكليف ايتمزوز بو جمله مبتدا ايله خبر آراسنده معترضه دوشمشدر اولئك
اصحاب الجنة اول مؤمن و صالح كروهلري بهشت جاودانه لريدر هم فيها
خالدون كندولر انك ايچنده على الدوام اقامت ايتمشلر ونزعنا ما في صدورهم
من غل دخي بهشتيلرك سينه لرندن اولان اسباب عداوتي طشره چيقاردق تجري
من تحتهم الانهار سرادقلرنك زيادة اولمق ايچون سرالري آلتندن ايرمقلر
اقر وقالوا الحمد لله و ارباب بهشت منازللرين كوردوكلرنده شدت فرح ونشاطدن
ديديلر جمله اوكمكلر وقمو مدح وثنالر خدانك ذات باهر الصفاتنه مخصوصدر
الذي هدانا لهذا شول خدا كه لطف وكرميله بزي بر عمله موفق قيلديكه انك
مكافاتي بو كونه مكان اولدي وما كنا لنهتدي وبز كندو قوتمزله دوغرو يوله
بولمزدك لولا ان هدانا الله ايزد جل وعلا محض كرميله بزه دوغرو يولي كوسترمسيدي
لقد جاءت رسل ربنا بالحق تحقيقا كيم پروردكارمزك پيغمبرلري دوغرولغله
كلمشلردي ونودوا ان تلكم الجنة واهل بهشت ندا اولنورلر كيم بو اول بهشتدركه
انكله وعد اولنوردكوز اورثتموها بما كنتم تعملون ايتدكوز كوزل اعمال سببيله
اكا وارث قيلندكوز ونادى اصحاب الجنة اصحاب النار وارباب بهشت اولانلر
دوزخ اهللرين چاغروب ديديلر ان قد وجدنا ما وعدنا ربنا حقا على التحقيق
شاندر بودركه پروردكارمز بزه وعد ايتدوكي شي درست بولدق فهل وجدتم
ما وعد ربكم حقا پس پروردكاركوز سزه وعد ويردوكي نسنه يي درست بولدكوزمي
قالوا نعم دوزخيلر ديديلر وعد اولندوغمز شي درست بولدق فاذن مؤذن بينهم
پس آرالرنده بر اواز ايدجي اواز ايتديكه ان لعنة الله على الظالمين بلا شبهه شان
بويله دركه خدانك خشم وغضبي كنهكارلر اوزرينه در الذين يصدون عن سبيل الله شول
كمسنه كه خدانك يولندن يوز دوندررلر ويبغونها عوجا و اكا اكرلك ايسترلر وهم
بالآخرة كافرون وكندولر او دنيانك اولمسين تصديق ايتمزلر وبينهما حجاب دخي اهل



بهشتك واهل دوزخك آراسنده بر پرده وار وعلى الاعراف رجال و حجابك بو قادوسي
اوزرنده اهل توحيددن كشيلر واركه عملرنده تقصير ايتدوكلرندن اوترى جنت وجهنم
آراسنده حبس اولنمشلر يعرفون كلا بسيماهم اهل جنت وجهنمدن هر كيمسه يي علامتلريله
بيلورلر ونادوا اصحاب الجنة واهل اعراف بهشتيلره اواز ايتديلركه ان سلام
عليكم خدانك تحيتي اوزركزه اولسون لم يدخلوها اول حالده كه اهل اعراف بهشته كيرمديلر
وهم يطمعون وكندولر اكا كيرمكه اميد ايتمشلر واذا صرفت ابصارهم تلقاء اصحاب النار
وچون كوزلري جهنم اربابي سمتنه دونش قيلنور قالوا انلر بو صيغه ايله ديرلر ربنا لا تجعلنا
مع القوم الظالمين اي پروردكارمز بزي ستم ايدن كروهيله بر مكانده قيلمه ونادى اصحاب
الاعراف دخي اعرافده ساكن اولان جماعت چاغروب ديلر رجالا يعرفونهم بسيماهم
كفارك باشلرندن بر كشيلري كه نشانلريله كندولرين بيلورلر قالوا ما اغنى عنكم
جمعكم انلره ديديلر مالي بيغمقكوز سزدن بر نسنه دفع ايتمدي وما كنتم تستكبرون
وحقي قبول ايتمكدن تكبر كوز سزدن بر شي منع ايتمدي اهؤلاء الذين اقسمتم لا ينالهم الله
برحمة بونلرميدر شول كمسنه لركه قسم ايدردكوز كيم تكري كندولره بر احسان وكرم ايصال
ايتمز بو مقامده اشارت مسلمانلرك فقراسنه در ادخلوا الجنة بهشت جاودانه كيرك
اي اهل ايمانك فقراسي لا خوف عليكم سزه اوزركزه قورقو وار ولا انتم تحزنون وبنه سز
غمناك اولورسز ونادى اصحاب النار اصحاب الجنة ان افيضوا علينا من الماء واهل
جهنم اهل بهشته چاغروب ديلركه اوزريمزه صودن دوكك او مما رزقكم الله يا خود تكري
تعالى سزه روزق ويردوكي شيدن بزه ويرك قالوا ان الله حرمهما على الكافرين
اهل جنت انلره بو وجه اوزره جواب ويرديلركه حق تعالى بهشت جاودانك صويني وطعامني
كفر ايدنلر اوزرينه حرام ايتدي الذين اتخذوا دينهم لهوا ولعبا شول كفاركه دينلريني
بيهوده ايش واويونجق ايدنديلر وغرتهم الحياة الدنيا وبقاسي اغلق كندولرين الدندي
فاليوم ننساهم پس بو كون جهنمده انلري اونتلمش نسنه كبي ترك ايدرز كما نسوا
لقاء يومهم هذا نته كه بو كونلرينك كورمسين اونتديلر وما كانوا باياتنا يجحدون
ونته كه آيتلرمزي عناد يوزندن انكار ايدرلردي ولقد جئناهم بكتاب فصلناه وبي شبهه
كيم كورومكنارنه بر كتابله كلدك كه انك معنالرين تفصيل ايدوب بيان ايلدك على علم كيفيت
تفصيلنده بيلكي اوزره اولدوغمزده هدى ورحمة رهنمالق وخدانك اسيركمسي
اولدوغنده لقوم يؤمنون بر كروه كه تكرينك وحدانيتنه تصديق ايدرلر هل ينظرون

الا بتاویله اهل کفر بو کتابک مآلندن اوزکه بر نسنه انتظار ایتمزلر یعنی حق تعالی بو کتابده
ذکر ایتدوکی وعد و وعیدک وقوعنه انجق انتظار ایدرلر یوم یأتی تأویله اول کونکه
وعد و وعیدک آثاری ظاهر اولور یقول الذین نسوه من قبل سویلرلر شول کیمسه‌لر که بوندن
اسبق اول کتابی ترک ایتمشلردی قد جاءت رسل ربنا بالحق تحقیقا کیم تکریمزک
پیغمبرلری دوغرولقله کلمشلردی فهل لنا من شفعاء پس بزه هیچ دیلکجیلر بولنور می
فیشفعوا لنا که بزم ایچون دلک ایده‌لر او نرد یاخود دنیایه دوندرلمش قیلنور میوز
فنعمل غیر الذی کنا نعمل که ایشلیه‌وز عملدن اوزکه بر عمل ایشلیه‌لم قد خسروا انفسهم
تحقیقا کیم جانلرینه یازوق ایدیلر که عمر عزیزی کفرده صرف ایتدیلر وضل عنهم ما کانوا یفترون
وافترا ایتدوکلری شیئی کندولردن ضایع اولدی یعنی اول امیدلری که بتلر کندولره تکری
قتنده شفاعت ایدرلر معدوم اولوب کندولره نفع ایتمدی ان ربکم الله الذی خلق
السموات والارض فی ستة ایام تحقیقا کیم پروردکارکوز صفات کماله جامع اولان
خدادر شول خداکه کوکلر و یری التی کون مدتنده یرتدی ثم استوی علی العرش صکره
عرشک ایجادینه قصد ایتدی یغشی اللیل النهار کیجه‌یی کوندز ایله اورتر و بونک
عکسی ذکر اولنمدی معلوم اولدیغیچون یطلبه حثیثا کیجه کوندزی عجله ایله طلب
ایدر والشمس والقمر والنجوم مسخرات بامره کونشی و ایی و یلدزلری یرتدی فرماننه رام
اولمشلر الا له الخلق والامر آگاه اولک کیم یرتمق و بیورمق کندویه مخصوصدر تبارک
الله رب العالمین خلقک پروردکاری اولان خدای ذو الجلال وحدانیتله الوهیتده
یوجه لندی ادعوا ربکم تضرعا وخفیة پروردکارکزه دعا ایدک خشوع و اخفا حالنده
یعنی دعایی ایتدوککوز محل نزاع ایتمک انه لا یحب المعتدین بی شبهه کیم خدا عز شانه
دعاده حدی تجاوز ایدنلری سیومز بو کلامله خلقی تنبیه ایتدیکیم کندولره لائق اولمیان
شیئی طلب ایتمیه‌لر مثلا مسلمانه لائق دکلدر که دعاده رتبه انبیایی و کوکه عروج ایتمکی
خدادن ایسته ولا تفسدوا فی الارض دروی زمینده کفر و معصیتله بوزمازلک ایتمک
بعد اصلاحها انبیانک ارسالیله و احکامک قورلمسیله دوزلدکدنصکره
وادعوه خوفا وطمعا و حق سبحانه و تعالی یه دعا ایدک اول حالده که اعمالکزک عدم
قبولندن قورقوب مقبول اولمسینه رجا ایده‌سیز ان رحمت الله قریب من المحسنین بی
شبهه کیم تکری تعالینک لطف و کرمی ایولره یقندر وهو الذی یرسل الریاح و کندودر
اول پروردکار که یللری کوندرور بشرا بین یدی رحمته مژده ویردوکلری حالده



رحمتنک یللر و سندن بو مقامده رحمتدن مراد یغموردر زیرا باد صبا بولتی یرندن
قالدرر و باد شمال انی جمع ایدر و باد جنوب دملندرر و باد دبور اولشدرر حتی اذا
اقلت سحابا ثقالا تا وقتا که قچن یاغمور بولتلر قالدرر سقناه لبلد میت انی بر
اولمش شهر ایچون سوردرز فانزلنا به الماء پس اول شهره صوی ایندررز فاخرجنا
به من کل الثمرات در عقب اول صو ایله میوه‌لرک هر نوعندن چیقاررز کذلک نخرج
الموتی نته‌کیم اولمش زمینی نبات ایله احیا ایتدک اولمشلری قبوردن چیقاروب
احیا ایدرز لعلکم تذکرون تا که سیز پند و نصیحت آلوب بیله‌سیز کیم زمینی احیا
ایتمکه قادر اولان اولمشلری زنده قیلمغه قادردر والبلد الطیب و پاک اولان زمین
یخرج نباته باذن ربه اوتلری پروردکاری فرمانیله چیقر یعنی پاک اولان زمینک چوق
نفعلو غایتله کوزل اوتلری و یمشی اکین بتورر والذی خبث و چرکین اولان زمینک
اوتلری لا یخرج الا نکدا چیقمز الا آز که هیچ منفعتی یوقدر بو بر مثالدر که حق تعالی
مؤمنک و کافرک احواللرین ایچون بیان ایتدی بو اعتبار ایله که مؤمنک قلبی کوزل
یر کبیدر که هر نه ایچنه اکرسن یمشی بتر و کافرک قلبی شوره لو یره بنکوز که ایچنه
بر نسنه بتمز و اکر بر شی بتر بر نسنه یه یارامز کذلک نته‌کیم بو مثل ایله احوالی بیان
ایلدک نصرف الآیات دلائل وحدانیتی انواع عبارات ایله ایراد ایدرز لقوم یشکرون
بر کروهه که خدانک نعمتلرینه اعتراف ایدوب مدح و ثنا ایدرلر لقد ارسلنا
نوحا الی قومه تحقیقا که بیز حضرت نوحی کندو عشیرتنه کوندردک تا که کندولرینی
توحیده دعوت ایلیه فقال یا قوم اعبدوا الله پس سویلدی ای بنم عشیرتم خدایه
قوللق ایدک ما لکم من اله غیره اندن اوزکه سیزه هیچ معبود یوقدر انی اخاف
علیکم عذاب یوم عظیم بی شبهه کیم بن اوزکزه بر اولو کونک اشکنجه‌سندن
قورقرم قال الملأ من قومه عشیرتندن اشراف اولانلر دیدیلر انا لنریک فی ضلال
مبین تحقیقا که بیز سنی ای نوح بر آشکارا آزغونلقده کوررز قال یا قوم لیس بی ضلالة
حضرت نوح جوابلرنده دیدی ای بنم کروهم بنده آزغونلق یوقدر ولکنی رسول من رب
العالمین ولیکن بن خلقک پروردکارندن بیره کوندرلمش پیغمبرم ابلغکم رسالات
ربی پروردکارمک پیغاملرین سیزه یتشدرورم وانصح لکم و سیزه پند و نصیحت
ایدرم واعلم من الله ما لا تعلمون و دخی وحی سببیله خدانک طرفندن بیلورم اول شیئی
که سیز انی بیلمزسیز چون حضرت نوحک قومی بشر مقوله‌سی خدانک رسلی اولمقلرندن

تعجب ایدوب دیرلردی تکری تعالی رسالت کوندرمسین ایستسیدی ملائکه کرامی
کوندردی حضرت نوح بو سوزلرین استبعاد ایدوب اوزرلرینه انکار ایلدی نته کم حق تعالی
بیوردی اوعجبتم ان جاءکم ذکر من ربکم ایا بنی تکذیب ایدوب عجب ایلدکوزمی که پروردکاردن
سیزه بر پند ونصیحت کلدی علی رجل منکم زمره کوزدن بر کشینک لسانی اوزره لینذرکم
تا که کفر ومعصیتک عاقبتندن سیزی قورقده ولتتقوا وتا که انذار سببیله پرهیز
ایده سیز ولعلکم ترحمون وشاید سیز ایتدکلوکز تقوی سببیله رحمته مظهر قیلنه سیز
فکذبوه پس کفار حضرت نوحی یلانجی دوندیلر فانجیناه والذین معه فی الفلک
درعقب کندو دخی وکیمیه کندو سیله اولان کیمسنه لری غرقدن قورتردق واغرقنا
الذین کذبوا بایاتنا ووحدانیتمزه دلالت ایدن نشانه لره اتباع ایتمیانلری طوفانله
اغراق ایلدک انهم کانوا قوما عمین بی شبهه کیم قوم نوح بر کور جماعت ایدیلر که دلائل
وحدانیتی کورمزلردی والی عاد اخاهم هودا دخی عاد قبیله سنه قرنداشلری حضرت
هودی ارسال ایلدک قال یا قوم اعبدوا الله حضرت هود انلره دیدی ای عشیرتم
ایزد ذو الجلاله پرستش ایلدک ما لکم من اله غیره اندن اوزکه سیزه هیچ بر درست
معبود یوقدر افلا تتقون پس نیچون تکرینک عذابندن صاقنمزسیز قال الملأ
الذین کفروا من قومه طائفه سندن کفر ایدن اکابر دیدیلر انا لنریک فی سفاهة
تحقیقا کبیز سنی بر عقلسیزلکده مشاهده ایدرز وانا لنظنک من الکاذبین
وبی شبهه سنی یالانجیلردن کمان ایدرز قال یا قوم لیس بی سفاهة حضرت
هود دیدی ای بنم کروهم بنده عقلسیزلک یوقدر ولکنی رسول من رب العالمین
ولیکن بن عالملک پروردکارندن کوندرلمش بر پیغمبرم ابلغکم رسالات ربی
بنی پرورده ایدنک خبرلرین سیزه ایصال ایدرم وانا لکم ناصح امین دینی سیزه
جانب نصیحت بر پند ویریجیم اوعجبتم ان جاءکم ذکر من ربکم نیچون بنی تصدیق
ایتمیوب عجب ایدکوز که سیزه پروردکارکوزدن بر پند کلدی علی رجل منکم
سیزک جنسکوزدن بر کشینک لسانی اوزره لینذرکم تا که عقوبت الهیه دن سیزی
قورقیده واذکروا اذ جعلکم خلفاء من بعد قوم نوح ویاد ایدک اول وقتی کیم حضرت
نوحک قومی هلاک اولدقدنصکره سیزی یرلرنده قائم مقام ایلدی وزادکم
فی الخلق بسطة وخلقتکوزده سیزه بر قوت وقامت ارتردی فاذکروا آلاء الله
پس خدانک نعمتلرین خاطره کتورک لعلکم تفلحون تا که سیز نعمتلری ذکر ایتمکله



عذابدن قورتلیرسیز قالوا اجئتنا لنعبد الله وحده اول قوم حضرت هوده دیدیلر ایا سن
بیزه انکچون کلدکمی که ایزد ذو الجلالی یالکوز عبادت ایدهلم ونذر ما کان یعبد اباؤنا
ویدرلرمز عبادت ایتدوکلری اشیایی ترک ایدهلم بو ایشی اصلا وجوده کلمز فاتنا
بما تعدنا پس عذابدن بیزه وعد ایلدکک نسنه یی بیزه کتور ان کنت من الصادقین
اکر سوزکده کرچک سویلیانلردن ایسک قال قد وقع علیکم من ربکم رجس وغضب
حضرت هود علیه السلام انلره دیدی تحقیقا کیم پروردکارکوز طرفندن اوزرکزه عذاب
وخشم دوشدی اتجادلوننی فی اسماء سمیتموها انتم واباؤکم ایا بنمله مجادله ایدرمی
سیز بر آدلرده یعنی بر اشیاده که سیز وپدرکوز انلره آد قودکوز ما نزل الله بها من
سلطان حق جل وعلا انلرک عبادتی جائز اولمغه اصلا بر حجت ودلیل ایندرمدی
فانتظروا پس عذابک نزولنه منتظر اولک انی معکم من المنتظرین که بی شبهه بن سیزکله
انتظار ایدنلردنم کتوردیلر که قوم عاد یمن اقلیمنده دوشن احقاف نام قوملی یرلرده
اولورلردی اینلری بتلرک عبادتی اولمغله حق تعالی انلره حضرت هودی مرسل
قیلدی تاکه کندولرین خدانک عبادتنه سوق ایدهروب بتلرک پرستشندن
فراغت ایدهلر دعوته شروع ایدیجک سوزنه قولاق دوتمیوب خباثتلرین ارتردیلر
حق جل وعلا اوزرلرینه اوچ سنه قحطی مسلط ایلدی اندن عبرت المیوب فساده مصر
اولدیلر چون اول عصرلرده داب بو ایدی که بر قوم اوزره قحط مسلط اولیجق مکه
مکرمه یه واروب استسقا ایدرلردی جماعت مزبوره شدت قحطدن یتمش کیمسنه
ارالرندن انتخاب ایدوب انلره قیل بن عنز نام کیمسه یی وحضرت هوده ایمان کتورن
مرثدی رئیس ایدوب استسقا ایچون مکه یه کوندردیلر چون مکه مکرمه یه وارد اولدیلر
مکه مکرمه نک سکانی اولان عمالقه انلره اولان مصاهره لری حسبیله مزبورلره
اکرام تام ایدوب کما ینبغی توقیر ایتدیلر مکانلرندن محظوظ اولدقلری جهتدن
برآی مقداری انده مکث ایدوب اوقاتلرین یمک وایچمکده وچنک وچغانه ده کچوردیلر
بعده عمالقه نک رئیسی معاویه کلدوکلری مقصددن کمال تغافللرین مشاهده
ایدیجک طول اقامتلرندن وکثرت مصرفلرندن کندویه سوء ظنلری اولمق ایچون
چنکیلره سفارش ایلدیکه کویا الک اراسنده بو کمال تغافللرینه مشعر بیتلر ایراد
ایدهلر انلر دخی انک فرماننه امتثال ایدوب بو ایکی بیتی ایراد ایدیلر
الا یا قیل ویحک قم فهینم ... لعل الله یسقینا الغماما

نيسقى ارض عادان عادًا قد امسوا ما يبينون الكلاما

بو كلامى ايشدوب وكلار نيم كندولرى برانز علاج حاصل اولوب كلدوكلرى مقصده مباشرت ايتديلر حضرت مرثد انلره ديدى والله دعاكوز سيزه بر فائده ويرمز مادام كه حضرت هوده ايمان كتورمزسيز دونوب معاويه يه ديديلر بونى الى قى بزمله كلمسون زيرا بو حضرت هوده تابع اولوب ايمنى ترك ايتدى معاويه حضرت مرثدى استسقايه چيقمقدن منع ايتدى قيل قلان نفر ايله استسقايه چيقوب دعا سنده ديدى يا الهى قوم عادى صوار نه كه بونذن اسبق كندولرين صوارردك همان اوچ بولت بياض وقرمزى وسياه پيدا اولوب كوكك سمتندن بر صدا كلدى كه اى قيل سكا وعشيرتكه بو بلوتلك بيرين اختيار ايت ديدى سياه بولتى ايسترم كه انك صويى چوق قدر على الفور اول بولت قوم عاد سمتنه توجه ايلدى آندن برشدتلى بجا اندانه دوزكار چيقدى كه انسانى مكاننذن قالدروب بيره چالوب هلاك ايدردى انكله ايمان كتورميانلر هلاك اولوب حضرت هود واتباعى نجات بولدى نته كه حق تعالى بيوردى فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ پس كندويى وكندو سيله هم دين اولانلرى قورتردق بِرَحْمَةٍ مِنَّا بيزدن صادر ايدن لطف واحسان سببيله وحدانيتنه وهودك رسالتنه تصديق ايدجيلر دكل ايديلر وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا دخى قبيله ثموده برادرلرى صالحى پيغمبرلكله ارسال ايلدك قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ حضرت صالح مرسل اولدقده ديدى اى بنم عشيرتم خداى ذو الجلاله پرستش ايدك مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ اندن اوزكه سيزه اصلا برد رست معبود يوقدر مرويدر كيم حضرت صالح ثمود قبيله سن دعوت ايتدوكى محل كندويى تكذيب ايدوب نبوتنه دلالت ايدر بر معجزه كندوسندن ايستديلر حضرت صالح انلره ديدى نه كونه معجزه ايسترسيز ديديلر بزعيد مزده صحرايه چيقرز سن دخى بزمله چيق اول مكانده بز بتلريمزه دعا ايدهلم سن تنكرك دعا ايلهلم كيمك دعاسى حيز قبوله كچر متبوع اولسون بقيه خلق انكا تابع اولسونلر محل معهود حلول ايدنجه جمله عيدكاهه چيقوب بتلرنه دعا ايتمكه شروع ايلديلر هرچند كه انلردن برشى ايستديلر انلردن اثر اجابت ظاهر اولمدى بعده جندع بن عمرو كه اول قبيله نك اشرافندن ايدى صحراده دوشمش كاثبه نام بر طاشه اشارت ايدوب ديدى اى صالح بيزه بو طاشدن بر بيولك چوق توللى كبه اولمش دوه چيقر حضرت صالح عليه السلام انلره بيوردى اكر خواهشكز اوزره تنكرى تعالى قدرت كامله سيله سيزه بو طاشدن بر دوه چيقوردنه ايدر سيز ديديلر

[illegible]



سنى تصديق ايدوب خدايه عبادت ايدرز ديو سوزى ايمان مغلظ ايله تاكيد ايتديلر حضرت صالح ايكى ركعت نماز قيلوب جناب ذو الجلالدن نياز ايتمكه باشلدى همان اولدم معهود اولان طاشن خواهشلونه كوره بر دوه چيقدى در عقب كندويه مانند بر بودى دوغردى جندع بن عمرو بو معجزه يى مشاهده ايدنجك عنايت ربانيه ايله ايمان كتوردى بقيه اشراف ثمود باديه انكارده سركردان قالديلر حضرت صالح انلره خطاب ايتدى نته كه حق تعالى بيوردى قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ تحقيقا كيم پروردكاردن سيزه بر معجزه كلدى كه كمال قدرتنه ونبوتمك صحتنه دليلدر هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ بو طاشدن چيقن تنكرينك دوه سيدر لَكُمْ آيَةً سيزكچون بر اولو معجزه فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ پس انى قويك تنكرينك زميننده اوت ييسك وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ وانى بر يرماز لكله دكك فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ كه الكادكه كلكوز سببيله سيزى بر دردلو اشكنجه الور وَاذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وياده كتورك اول وقتى كه عاد قبيله سى هلاك اولدوقدنصكره انلرك يدلنه سيزى جانشينلر قيلدى وَبَوَّأَكُمْ فِي الْأَرْضِ دحجر نام مكانده سيزه يير ويردى تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا ملايم يرلريون كرج وطاش ايدوب كوشكلر بنا ايدرسيز وَتَنْحِتُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا وطاغلرى خانهلر ادرسيز فَاذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ پس خدانك نعمتلرين خاطره كتورك وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ويريوزنده مفسد اولدغكوز حالده يرمازلكله سعى ايتمك قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ عشيرتندن سركشلك وتكبره طالب اولان اشراف ديديلر لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا بيچاره قيلنان كمسنهلره لِمَنْ آمَنَ مِنْهُمْ انلردن ايمانه كلانلره استهزا طريقيله ديديلر أَتَعْلَمُونَ أَنَّ صَالِحًا مُرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ اياسيز بيلورمى سيز كيم حضرت صالح پروردكارندن كوندرلمشدر قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ مستضعف اولان كروه انلره جواب ويروب ديديلر على التحقيق بيز ايمان كتورمشوز اول شيئه كه حضرت صالح انكله كوندرلدى قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا سركشلك ايدن كروه ديديلر إِنَّا بِالَّذِي آمَنْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ تحقيقا بيز كفر ايتمشوز اول نسنهيه كه سيز انكا ايمان كتوردكوز منقولدر كه ناقه نك دابى بو ايديكه قوم ثمودك ايچلونه معين اولان دونك صوين ايكى كونده بير ايچردى بوندن غايتله صيقلمشلر ديدلر اوچ صولرين ايچديكى كون صويى طاغ باشندن كتورمكه محتاج اولورلردى بو ايش كندولره غايتله دشوار اولمشدى دخى ناقه مزبوره ياز فصلنده طاغ باشنده اوتلردى دوارلرى

اندن قورقمغله درمه فرار ایدرلردی و قیش فصلنده دره ایچنده اوتلمغله دوارلری طاغ
باشنه قچرلردی بو دخی کندولره بر مشکل ایش اولمش ایدی زیرا دوارلری اوتلاغدن قلمندن
غایتله زبون اولدی بعده قدار بن سالف نام کیمسه و مصدع برنج نفرله دوه نك قتلنه مباشرت
ایتدیلر نته که تفصیلی ان شاء الله بیان اولنور فعقروا الناقة پس قوم ثمودك برنجی دوه یی
سکرلدیلر وعتوا عن امر ربهم و پروردگارلرینك فرمانندن سرکشلك ایتدیلر وقالوا
یا صالح ائتنا بما تعدنا ده دیدیلر ای صالح عذابدن بزه وعد ایتدیکك شیئی بزه کتور
ان کنت من المرسلین اگر کوندرلمش پیغمبرلردن ایسه ك فاخذتهم الرجفة درعقب کندولرینی
زلزله الوب فاصبحوا فی دارهم جاثمین مسکنلرنده یوزلری اوزره قپانمش صباحلدیلر
فتولی عنهم پس حضرت صالح انلردن یوز چویروب کیتدی وقال یا قوم لقد ابلغتکم
رسالة ربی واو دیرلرینه تحسر یوزندن دیدی ای بنم عشیرتم تحقیق بن ربمك پیغامنی سزه
یتشدردم ونصحت لکم وسیزه پند ویردم ولکن لا تحبون الناصحین ولیکن سز پند
ویرنلری سیومزسیز ولوطا اذ قال لقومه دخی حضرت لوطی رسل قیلدق اول وقت که اول قومه
اقامت ایدن مؤتفکات نام کویلرك خلقنه دیدی اتاتون الفاحشة یعنی غایتله یمان
اولان ایشه مباشرت ایدرسیز ما سبقکم بها من احد من العالمین سیزه اول ایشله
هیچ بر کیمسه سبقت ایتمدی انکم لتاتون الرجال شهوة من دون النساء تحقیقا
سیز مباح اولان قادینلرك مباشرتندن تجاوز ایدوب خباثت پذیر اولان نفسلرکزك
ارزوسیچون ارککلره کلورسیز بو خصوصده اصلا عذرکوز یوقدر بل انتم قوم مسرفون
بلکه سیز حدودی تجاوز ایتمش بر کروه سیز وما کان جواب قومه ومزبورلرك جوابی
بر شئ اولمدی الا ان قالوا اخرجوهم من قریتکم الا بری بیرینه دیملری کیم لوط واتباعنی
کویکوزدن چیقارك انهم اناس یتطهرون تحقیقا انلر بر ادملردر که بد فعلدن
نفسلرین پاك دوتارلر یعنی بزمله اول فعلده اتفاق ایتمزلر کوردیلر کیم حضرت
لوط علیه السلام کچی عمسی حضرت ابراهیمله اقلیم عراقدن هجرت ایتدی حق تعالی
کندویه شامده میاننده دوشن سدوم نام کوی وقربنده اولان دورت کویك
خلقنه رسل قیلدی تاکه کندولرین حقه دعوت ایدوب نامعقول ایشلردن منع ایده
یکرمی دورت ییل مقداری کندولرین دعوت ایلدی سوزنه قولاق دوتمدیلر عاقبت
حق تعالی کندولرین اهلاك ایتدی و حضرت لوط واتباعنی بلادن قورتردی نته که
بیوردی فانجیناه واهله پس حضرت لوطی وکندویه ایمان کتورنلری عذابدن قورتردق

الا امرأته



الا امرأته انجق قادینی کانت من الغابرین مکانلرنده قالوب هلاك اولانلردن ایدی
زیرا اول بد ذات کفرینی صاقلیوب کنازی حضرت لوط اوزره انکار ایتمکه اغوا ایدردی
وامطرنا علیهم مطرا واوزرلرینه بر عجیب یغمور یغدردك واو طاش ایدی که باشلری
اوزره یاغدی فانظر کیف کان عاقبة المجرمین پس بق کنهکارلرك صوکی نیجه اولدی
والی مدین اخاهم شعیبا دخی حضرت ابراهیم علیه السلامك اوغلی مدینك اولادینه
قرنداشلری حضرت شعیبی رسل قیلدق قال یا قوم اعبدوا الله دیدی ای بنم عشیرتم
خدای ذو الجلاله پرستش ایدك ما لکم من اله غیره اندن غیری سیزه هیچ بر حق معبود
یوقدر قد جاءتکم بینة من ربکم تحقیقا کیم پروردکارکوزدن سیزه بر معجزه کلدی
یعنی اول معجزه که کندویه ویرلدی واوزره اولدوغی قرانده ذکر اولنمدی فاوفوا
الکیل پس اولچکك التی تمام ایدك والمیزان ودارتمغك التی دخی ولا تبخسوا
الناس اشیاءهم وخلقه حقوقلرین تمام ادا ایدك اندن برشئ اکسك ایتمك
ولا تفسدوا فی الارض وزمینده کفر وخیانتله برسازلك ایتمکه سعی ایتمك
بعد اصلاحها پیغمبرلرك ارسالیله وکتابك انزالیله زمینی دوزلدکدنصکره ذلکم
خیر لکم سویلدکم ایشك ایشلمسی سیزه ییکرکدر ان کنتم مؤمنین اکر اهل تصدیق
ایدکوز ولا تقعدوا بکل صراط وهر یولده اوتورمك توعدون وتصدون
عن سبیل الله من امن به اول حالده که قورقتدروب تنکرینك یولندن منع ایدرسیز
شول کیمسه یی که انکا تصدیق کتوردی وتبغونها عوجا وتنکرینك یولنه اکرلك طلب
ایدرسیز که شبهه لر ایراد ایتمکله خلقی ازدررسیز واذکروا اذ کنتم قلیلا ویاده کتورك
اول وقتی که بر از کروه ایدکوز فکثرکم پس حق تعالی سیزی چوق ایتدی که مالکزه
واولادکزه برکت صالدی وانظروا کیف کان عاقبة المفسدین وبقك سیزدن اسبق
اولان مفسدلرك صوکی نیجه اولدی وان کان طائفة منکم امنوا بالذی ارسلت به
واکر سیزدن بر کروه کوندرلدوکم شیئه ایمان کتوردیلر وطائفة لم یؤمنوا وبر کروه
ایمان کتورمدیلر فاصبروا حتی یحکم الله بیننا پس انتظار ایدك خدای عز وجل
ارامزده حکومت ایده نیجه که محق اولانلره مبطللر اوزره نصرت ویره وهو خیر الحاکمین
وکندو در حکم ایدنلرك ییکرکی قال الملأ الذین استکبروا من قومه عشیرتندن تکبره
طالب اولان اعیان دیدیلر لنخرجنك یا شعیب والذین امنوا معك من قریتنا البته سنی
ای شعیب وسنکله ایمان کتورنلری کویمزدن چیقررز او لتعودن فی ملتنا یاخود

ایتمزه دونسیز بیلمنک کرکدرکیم حضرت شعیب علیه السلام انلرک ایننده دکل
ایدی تا که اکا دونه زیرا انبیا مقوله سی کافر اولمازلر مطلقا محالدر لکن جماعت
نزه اودن تغلیب اولنمغله قومنه لازم اولان خطابه کندو یی دخی مخاطب اولندیلر
دبو سببدن جواب لرین بو منوال اوزره ویردی قال اولو کنا کارهین حضرت شعیب
علیه السلام دیدی آیینکزه دونرمی یوز واکر اکا دونمکه کراهت ایدیجیلر دک یعنی
نیجه آیینکزه داخل اولورز وحال بو که بز اکا کیرمک ایستمزوز قد افترینا علی الله کذبا
تحقیقا کیم تنکری تعالی اوزره کندو مزدن یلان پیدا ایتمش اولورز ان عدنا فی
ملتکم آیینکزه دونرسک بعد اذ نجانا الله منها اول وقتدنصکره که تنکری تعم
بزی اندن قورتردی وما یکون لنا ان نعود فیها وبرو قتده بیزه صحیح وجائز
اولمازکه کفرک ملتنه دونه لم الا ان یشاء الله ربنا مکر اول وقت که بیزی پروردکار
ایدن خدا مرتد اولد وغمزی ایستیه وسع ربنا کل شیء علما پروردکارمزک
دانشی هرنسنه یی قابلدی علی الله توکلنا ایزد ذو الجلال اوزره اعتماد ایتدک ربنا
افتح بیننا وبین قومنا بالحق ای خداوندمز ارامزده وعشیرتمزک ارا سنده دوغرو لقله
حکومت ایله وانت خیر الفاتحین وسن حکومت ایدنلرک ییکرکی سن وقال
الملأ الذین کفروا من قومه دخی قبیله سندن کفر ایدن الکابر اصاغره دیدیلر
لئن اتبعتم شعیبا قسم اولسونکه اکر شعیبه تابع اولورسیز انکم اذا لخاسرون بی
شبهه سیز اول محل اوتوزیجیلرسیز فاخذتهم الرجفة فاصبحوا فی دارهم جاثمین درعقب
کندولرین زلزله الوب شهرلرنده یوزلری اوزره قاپنوب هلاک اولدیلر الذین کذبوا
شعیبا کان لم یغنوا فیها شول کیمسه لرکه حضرت شعیبی تصدیق ایتمدیلر کویا اول
شهرده اقامت ایتمدیلر الذین کذبوا شعیبا کانوا هم الخاسرین حضرت شعیبی تکذیب
ایدنلر کندولر اوتوزنلر ایدیلر فتولی عنهم وقال یا قوم لقد ابلغتکم رسالات ربی
پس حضرت شعیب انلردن یوز دوندروب دیدی ای بنم عشیرتم خدایه قسم کیم پروردکارمک
خبرین سیزه یتشتردم ونصحت لکم وسیزه پند ویردم بوسوزلری اوزلرینه غایتله
حزنی اولدوغی اجلدن تاسف ایدوب دیدی بعده کندو نفسنی اوزرینه انکار ایدوب
سویلدی فکیف آسی علی قوم کافرین پس نیجه بن بر بی دین کروه اوزرینه غمنا
اوله یم وما ارسلنا فی قریة من نبی وهیچ بر کوییه هیچ بر پیغمبر کوندرمدک الا اخذنا اهلها
بالبأساء والضراء الا که اول کوی خلقنی دارلغله وخسته لکله کرفتار ایتدک لعلهم

یضرعون



یضرعون تا که انلر نیاز ایدوب تذلل ایدهلر ثم بدلنا مکان السیئة الحسنة صکره بدلک یرینه
ایولکی بدل ویردک حتی عفوا اول وقته دک که مال ورجاللری چوق اولدی وقالوا
قد مس آباءنا الضراء والسراء ودیدیلر علی التحقیق کیم پدرلرمزه یمانلق وشادلق
دکدی یعنی نعمتلری ونقمتلری تنکری طرفندن کورمیوب دیرلر زمانه نک دابی بودرکه
کاه خلقنه ایولکله معامله ایدروکاه یرمازلکله وزمان سابقده پدرلرمزک باشنه
کلان محنت وجفا وایتدوکلری ذوق صفا بوکا شاهددر فاخذناهم بغتة پس
کندولرین علی الفور الدق وهم لا یشعرون وحال بو که کندولر عذابک دوقوعی بیلمزلر
وعذابک بوکونه واقع اولمسی انسانه غایت دشوار کلور ولو ان اهل القری آمنوا واتقوا
وبی شبهه کیم کویلر خلقی ایمان کتوروب کفر ومعصیتدن پرهیز ایتسیدیلر لفتحنا
علیهم برکات من السماء والارض البته اوزلرینه خیرات اچردق کوکدن ویردن یعنی
رزقی اوزلرینه توسعه ایدوب هر طرفدن اکا کندولره میسر قیلوردق ولکن کذبوا
ولیکن پیغمبرلری یالانجی دوتدیلر فاخذناهم بما کانوا یکسبون پس کندولرین مؤاخذه
قیلدق کفر ومعاصیدن ترند وقلری شی سببیله افامن اهل القری بو جمله ما قبلنده
مذکور اولان فاخذناهم جملهسی اوزرینه معطوفدر واراده مذکور اولان شرط وجواب
جمله معترضهدر پس معنای کلام بویله اولورکه اول عذاب واقع اولدقدنصکره کویلر
خلقی امین اولدیلرمی آندنکه ان یاتیهم باسنا بیاتا کندولرینه کیجه وقتنده عذابمز
کله وهم نائمون اول حالده که کندولر یاتمشلردر اوامن اهل القری ان یاتیهم باسنا
ضحی وهم یلعبون دخی کویلر خلقی امین اولدیلرمی عذابمزک کلمسندن کندولرینه قوشلق
وقتنده اول حالده که کندولر اوینرلر افامنوا مکر الله اول عقوبت محقق اولدقدن
صکره کویلر خلقی خدانک مکرندن امین اولدیلرمی مکر الله بندهنک مستدرج اولمسنه
وبیلمدوکی یردن الهنسنه استعاره در فلا یامن مکر الله الا القوم الخاسرون که تنکرینک
مکرندن بر کیمسه امین اولماز مکر اوتوزمغله متصف اولان کروه اولم یهد للذین
یرثون الارض من بعد اهلها دخی شول کیمسهلره که زمینه ابا بندن صکره وارث اولورلر
آشکار اولمدیمی که ان لو نشاء اصبناهم بذنوبهم شان بودرکه ایستیدک کناهلری
سببیله کندولرین درکدک یعنی ایتدوکلری کناهلرک سزاسین ویروب معاقب
ایدردک نته که امم سابقهیی کناهلریله معذب قیلدق ونطبع علی قلوبهم وکوکللری
اوزرینه مهر اورردق فهم لا یسمعون پس که کندولر اعتبار وتامل ایتمسین ایشتمزلر

تلك القرى اول کویلرکه ذکری سبقت ایتدی نقص علیك من انبائها اوزرکه
انلرك خبرندن او قودز ولقد جاءتهم رسلهم بالبینات دخی تحقیقا که حضرت هود وصالح
ولوط کبی مذکور اولان امتلرك پیغمبرلری کندولره معجزه لرله کلدیلر فما کانوا لیؤمنوا
پس اولمزدی که کندولره رسل کلدکدنصکره ایمانه کله لر بما کذبوا من قبل اول شیئك
سببیله که رسل کلمه دن اسبق تکذیب ایدرلردی یعنی همیشه کفر اوزره مداومت ایدیلر
ایمانه کلمکه لیاقتلری یوق ایدی کذلك یطبع الله علی قلوب الکافرین ننه که کذشته
اولانلرك کوکللری اوزره مهر اوردی حالا اولان کفارك کوکللری اوزره حق تعالی
مهر اوردرکه اصلا معجزات کندولره تاثیر ایتمز وما وجدنا لاکثرهم من عهد دخی
کذشته اولان کروهلرك چوغنه پیمانه وفا ایتمسین هیچ بولمدق وان وجدنا
اکثرهم لفاسقین وتحقیقا که چوقلرنی حددن تجاوز ایدیجیلر بولدق ثم بعثنا من بعدهم
موسی بایاتنا بو مذکور اولان پیغمبرلردن صکره حضرت موسایه ویردوکمز
معجزه لرله کوندردك الی فرعون وملائه مصر حاکمنه وانك اعیان دولتنه
فظلموا بها پس اول ایاته ستم ایتدیلرکه انلری تصدیق ایده جك یرده تکذیب
ایتدیلر فانظر کیف کان عاقبة المفسدین پس باق نیجه اولدی بدلك ایدنلرك
صوکی وقال موسی یا فرعون انی رسول من رب العالمین وحضرت موسی دیدی
ای فرعون علی التحقیق بن خلقك پروردکارندن سکا کوندرلمشم حقیق علی ان
لا اقول علی الله الا الحق سزاوارم انك اوزره که حقدن اوزکه تنکری تعالی اوزره
دیمیم قد جئتکم ببینة من ربکم بی شبهه کیم ربکوزدن سیزه بر دلیل ایله کلدم فارسل
معی بنی اسرائیل پس بنمله اولاد یعقوبی یوله تاکه پدرلرینك وطنی اولان ارض
مقدسه یه کیده لر وانلری فرعون قوللی ایدنمش ایدی وایشلرنده انلری استخدام
ایدرایدی قال ان کنت جئت بایة فرعون شیق دیدی اکرسن کوندرن پروردکاردن
بر دلیل ایله کلمش ایسك فأت بها انی کتور یعنی انی تیمزده حاضر ایت تاکه صدقك
انکله ظاهر اوله ان کنت من الصادقین اکر ایتدکك دعواده ارباب صدقدن ایسك
فالقی عصاه بو کلامدنصکره حضرت موسی الندکی صالوب فاذا هی ثعبان مبین
همان اول دکنك حالی اشکارا بر اژدها اولدیکه هیچ بر فرد اژدها اولمسنده
شك ایتمز وروایتدرکیم چون حضرت موسی عصاسنی صالدی اغزین اچمش بر اژدها
اولدیکه ایکی چکه سنك اراسی سکسان ارشون مقداری کوردی الت چکه سن





بیرده قودی واوست چکه سن فرعون قصرینك کنکره سی اوزره صکره فرعون سمتنه متوجه
اولدی فرعون بو حالی مشاهده ایدیجك حدث ایدرك فرار ایدوب اطرافنده اولان
خلقدنی قچسنده یلرکثرت ازدحامدن اول کون بکرمی بیش بیك ادم هلاك اولدی
بعده فرعون بی عون تضرع ایتدیکه یا موسی سنی کوندرن خدایه سکا قسم ویرورم
که بونی بیزدن قالدرکه بن سنی تصدیق ایدوب بنی اسرائیلی سنکله یوللروبیم حضرت
موسی اژدهانك قفاسنه یاپشوب علی الفور دکنك اولدی بعده حضرت موسی علیه
السلام فرعونه بر معجزه دخی کوستردی ننه که حق تعالی بیوردی ونزع یده دخی حضرت
موسی دست شریفنی قولتقی التندن چیقردی فاذا هی بیضاء للناظرین درعقب
اول محل دست شریفی غایتله اغ نمایان اولدی بعضیلر روایت ایتدیکیم حضرت موسی بر اسمر
کشی ایدی اما اول محل که مبارك الن قولتوغی التنه قویوب چیقردی بر کونش نوری انتلی
چیقردی کیم شعاعی کونشك شعاعنه غلبه ایدردی قال الملأ من قوم فرعون
ان هذا لساحر علیم فرعونك اتباعندن اشراف اولانلر دیدیلر تحقیقا کیم حضرت
موسی فن سحرده غایتله دانش صاحبی بر جادودر بو سوزی فرعونك سوزین تصدیق
وتقریر ایتمك ایچون دیدیلر زیرا سورهٔ شعراده بو کلام الله منسوبدر یرید ان یخرجکم
من ارضکم سیزی ای قبطیلر زمینکوزدن چیقرمق ایستر فماذا تأمرون بس نه کونه
شیئی فرمان ایدرسیز قالوا ارجه دیدیلر انك ایشن تاخیر ایت واخاه وقرنداشی
هرونی دخی وارسل فی المدائن حاشرین وشهرلرده بیغجیلر یوللا یأتوك بکل ساحر علیم
فن سحرده هر دانش ایه سی جادولری سکا کتورسونلر بعده فرعون اعوانی سحرنك اردنه یوللدیلر
وجاء السحرة فرعون وجادولر فرعونك حضورینه کلدیلر قالوا ان لنا لاجرا دیدیلر
تحقیقا بیزه اولواجرت وار ان کنا نحن الغالبین اکر بیز موسی اوزره غلبه ایدنلر ایدك
قال نعم فرعون دیدی سیزه اولواجرت وار وانکم لمن المقربین دخی علی التحقیق سیز
بکا مقربلردن سیز بعده حضرت موسایه فرعون ایستدی بر مقرر وقت تعیین ایتدیکه
که ایچنده سحر ایله مناظره ایده پس سحره بر خیلی دکنك واپ جمع ایدوب اول وقت
معین حلول ایدیجك یتمش بیك ساحر بر طرفده دوروب ادب طریقیله دیدیلر
ای موسی سنی اول صالورسن یا بیز ننه که حق تعالی بیوردی قالوا یا موسی اما ان
تلقی واما ان نکون نحن الملقین سحره دیدیلر ای موسی یا سن دکنکی صالهسن یا بیز
کندومزد کنکلریمزی واپلریمزی صالالم اولالم قال القوا حضرت موسی علیه السلام

کرم و مسامحه جهتندن سحره دیدی سیز صالك فلما القوا سحروا اعین الناس الایه‌لرین
صالدیلر و قلرندن نصکره خلقك کوزلرین سحر ایتدیلر که کندولره بر صورتلر کوستردیلر کیم
حقیقتده اصلی یوقدر واسترهبوهم و خلقی قورقتمغه طالب اولدیلر وجاؤ بسحر عظیم
و برادلو جادولکله کلدیلر واوحینا الی موسی و حضرت موسایه بیز فرشته ایله خبر
صالدقکه ان الق عصاك سن دخی کندوکی صالدر عقب حضرت موسی دخی کندوکی صالدی
بلا فاصله براژدها اولوب فاذا هی تلقف ما یافکون پس اول عل ایلان اولان
دکنك تزویر ایتدوکلری اشیایی یوتدی کرو یدرکیم ایچون اول اغجلری و ایپلری جمله
یوتدی حاضر اولانلره یوزین چیوردی علی الفور فرار ایتدیلر وازدحامدن خیلی
کیمسنه هلاك اولدی بعده حضرت موسی انك قفاسنه یاپشوب کالاول بر دکنك
اولدی فوقع الحق پس حق ثابت اولدی وبطل ما کانوا یعملون وایشلدوکلری شی
باطل اولدی فغلبوا هنالك وانقلبوا صاغرین پس اول مکانده فرعون و اتباعی مغلوب
اولوب خار و ذلیللر شهره دوندیلر والقی السحرة ساجدین وجادولر سجده‌یه
وارد و قلوندیلر اوزره قیامش قیلنوب قالوا امنا برب العالمین دیدیلر
خلقك پروردکارینه تصدیق کتوردك رب موسی وهرون بو ایکی عزیزك پروردکار
قال فرعون امنتم به قبل ان اذن لکم فرعون سحره دیدی موسایه تصدیق
کتوردکوزمی بن سیزه اذن ویرمدن اول ان هذا لمکر مکرتموه فی المدینة تحقیقا که
بو ایش بر کزلو تدبیردر کیم سیز و موسی محل معهوده چیقمدن اول الده شهرده تدبیر
ایتدکوز لتخرجوا منها اهلها تاکه شهردن اهلنی چیقره‌سز یعنی بو ایشی فقط
بو مقصد ایچون ایتدکوز که مصر شهرینك سکانی اولان قبط طائفه‌سن اندن چیقروب
شهر بنی اسرائیل ایچون یالکوز قاله فسوف تعلمون پس علی التحقیق ایتدکوز ایشك
عاقبتن کورورسیز بو کلام مجملا بر تهدیددر تفصیلی بودر لاقطعن ایدیکم وارجلکم
البته اللرکزی و ایاقلرکزی کسرم من خلاف هر طرفدن بر عضو یعنی صاغ طرفدن
بر ال و صول سمتدن بر ایاق یا بر عکس ثم لاصلبنکم اجمعین صکره سیزی قموکزی داره
چکرم قالوا انا الی ربنا منقلبون جادولر انکا جواب ویروب دیدیلر علی التحقیق بیز
پروردکارمز طرفنه دونجیلرز پس سنك تهدید و تخویفکدن باکمز یوقدر وما تنقم
منا و سن بیزدن بر شئ عیب ایتمزسن الا ان امنا بایات ربنا مگر بو شئ که
که پروردکارمزك نشانلرینه ایمان کتوردك لما جاءتنا قچن انلر بزه کلدی حقیقة

الحال



الحال او عیب دکلدر بلکه عین فخردر بعده سحره فرعونه خطاب ایتمکدن یوز چویروب
خدای ذوالجلاله مناجات ایدوب دیدیلر ربنا افرغ علینا صبرا ای خداوندمز اوزریمزه
بر قتلمق دوك تاکه مصیبت دمنده جزع ایتمیه‌لم وتوفنا مسلمین و سکا مطیع و منقاد
اولدوغمز حالده روحمزی قبض ایت وقال الملأ من قوم فرعون دخی مصر
حاکمنك جماعتندن اولان اعیان حاکمنه دیدیلر اتذر موسی وقومه لیفسدوا فی
الارض موسایی و عشیرتن قومیسن تاکه یر یوزنده بدلك ایده‌لر ویذرك
والهتك و تاکه سنی و سکا منسوب اولان معبودلری ترك ایده‌لر بعض اقوالده
بوکونه ثابت اولمشدرکیم فرعون کندو صورتنه ماننده بتلر ایدوب خلقه عبادت
ایتدیردی پس نظم کریمده واقع اولان الهه‌دن مراد انلردر قال سنقتل ابناءهم
ونستحیی نساءهم فرعون دیدی شنه که بوندن اسبق ایدرمك وانا فوقهم
قاهرون و بی شبهه بز اونلره غلبه ایدیجیلرز قال موسی لقومه قچن فرعوندن
بو کلام صادر اولدی حضرت موسی کندو عشیرتنه تسلی ویرمك ایچون دیدی استعینوا
بالله واصبروا ایزد متعالیدن یاردم ایستیوب صبر ایدك کیم ان الارض لله
بلا شبهه زمین خدایه مملوکدر یورثها من یشاء من عباده انی میراث قیلور
ایستدوکی کیمسنه‌یه قوللرندن والعاقبة للمتقین و ظفر و نصرت معاصیدن
پرهیز اولانلره‌در قالوا بنی اسرائیل دیدیلر اوذینا من قبل ان تاتینا سنی
کورمش قیلندك سن بیزه مرسل اولمدن اول ومن بعد ما جئتنا وسن بیزه کلدکدن
صکره که اول سنی اوذیزه اعاده ایتمك ایستر قال عسی ربکم ان یهلك عدوکم
حضرت موسی دیدی شاید ربکوز دشمنکزی نابود قیله ویستخلفکم فی الارض
و سیزی مصر زمیننده یرلرنه خلف قیله فینظر کیف تعملون که بقه نیجه ایشلرسیز
یعنی طاعت و معصیتدن ایتدکوز اشیایی کوروب اکا کوره سیزه جزا ویره
ولقد اخذنا ال فرعون بالسنین دخی قسم اولسونکه فرعونك توابعن قتلغله
الدق یعنی قتلق ییللرله انلری مبتلا قیلدق ونقص من الثمرات دخی میوه‌لرینك
بر مقدارین اکسك ایتمکله مبتلا قیلدق لعلهم یذکرون تاکه انلر متنبه اولوب
کفر و معاصیدن فراغت ایده‌لر فاذا جاءتهم الحسنة پس قچن کندولره ایولك
کلوردی قالوا لنا هذه دیرلر بو بزه ایچوندر و بز بوکا مستحقوز وان تصبهم سیئة واکر
کندولره بر بدلك دکر یطیروا بموسی ومن معه حضرت موسایه و کنده وسیله اولانلره

شامتی نسبت ایدرلر الا انما طائرهم اکاه اولک کیم بوندن اوزکه بر نسنه یوقدر که
انلره دکن خیر وشرک سببی عند الله تنکری قتنده در ولکن اکثرهم لا یعلمون
ولیکن چوقلری بیلمزلرکه هر شیئک اولمسی ایزد ذو الجلالک اراده علیه سنه بغلودر
وقالوا مهما تأتنا به من آیة وال فرعون دیدیلر اعتقادلری حسبیله معجزه بقوله سندن
قنغی شیئی که تمره کتوردوسن لتسحرنا بها تا که بزی انکله مسحور قیله سن فما نحن
لک بمؤمنین البته بز سکا تصدیق ایدیجیلر دکلز فارسلنا علیهم الطوفان
بو کلامی دیدوکلرندنصکره اوزرلرینه یغموری یوللادق بر مرتبه ده که مکانلرین واکینلرین
قابلدی والجراد چکرکه یی دخی اوزرلرینه مسلط قیلدق والقمل و قنادسز چکرکه یی
دخی والضفادع والدم و قورباغه لری وقانی دخی مرویدر که اوزرلرینه برسند تلو قوتلدوزه
سکز کون یغمور یغدی که خانه لرین صو دولدردی بر حده دک که بوغازلرینه وارنجه
صوده دوردیلر و حال بوکه بنی اسرائیلک ایولری انلرک ایولریله قارشو ایدی و بر
قطره ~~ایولریله قارشو ایدی و بر~~ قطره صو آنلره کیرمدی و تارلالری اوزره صو بندی
که ایچنده تصرف ایتمکدن کندولرین منع ایتدی و بو حال بر هفته مقداری دائم اولدی
بعده حضرت موسی یه دیدیلر پروردکاره دعا ایله بو بلایی بیزدن قالدرسون بز
سکا ایمان کتوروز حضرت موسی جناب رب العزته نیاز ایدوب اول بلایی کندولردن
زائل قیلدی و کندولره اوت و کلا و نبات و اکین بتدی که انلر کبی کورلمشدر
و ایمانه کلمدیلر در عقب حق تعالی اوزرلرینه چکرکه یی مسلط قیلدی که اکینلرین
و میوه لرین یدی بعده قاپولرین و دونلرین یمکه شروع ایتدی ینه حضرت موسی یه
توجه ایتدیلر بعضی موسی خدایه تضرع ایدوب صحرایه چیقدی و دکنکیله مشرق
و مغرب سمتنه اشارت ایدوب جمله چکرکه اول سمتلره یوز دوندی بونی دخی
مشاهده ایتدوکلرندنصکره کفر اوزره مصر اولدیلر بعده ایزد ذو الجلال اوزرلرینه
قنادسز چکرکه یی مسلط قیلدی که اول چکرکه دن باقی اولان اشیایی یدی
بر حده دک که دونلری داسنه کیروب دیرلرین امردی ینه حضرت موسی یه توجه
ایتدیلر کندولردن عهد و پیمان الدی که ایمانه کله لر بس دعایه بشلدی حق تعالی
انی هم کندولردن دفع ایتدی ینه پیمانلرین بوزدیلر در عقب اوزرلرینه قورباغه یی
مسلط قیلدی بر مرتبه ده که بر طعامی و بر دونی اچمزلردی الا انک ایچنده قورباغه
بولنوردی ینه حضرت موسی یه توسل ایتدیلر انی دخی کندولردن دفع ایتدی و ینه کوره

مداومت



مداومت ایتدیلر اندنصکره حق تعالی کندولرین قانیله بسلنه قیلدیکه قمو صولری
قان اولدی بر غایه دک که اسرائیلیله قبطی صویله دولمش بر چناق اوزره مجتمع
اولورلردی اسرائیلی طرفندن صو علی حاله قالوردی و قبطی سمتندن قان اولوردی
و قبطی اسرائیلینک اغزندن صویه امردی اغزنده قان اولوردی آیات مفصلات
اول حالده که مزبور اولان آیات بر اشکار نشانلردر فاستکبروا پس اول آیاته
ایمان کتورمکدن یوز چوردیلر وکانوا قوما مجرمین و انلر اهل عناد بر کروه ایدیلر
ولما وقع علیهم الرجز دخی قچن فرعونیلر اوزرنه عذاب دوشدی قالوا یا موسی
دیدیلر ای موسی ادع لنا ربک پروردکاره بزم ایچون دعا ایت بما عهد عندک
اول نسنه ایله که قتکده عهد ایتدی و او نبوتدر یعنی نبوت سریله دکه دعا ایله
تا که عذابی بیزدن قالدره لئن کشفت عنا الرجز خدایه قسم که اکر بیزدن عذابی
قالدردرسن لنؤمنن لک البته سکا تصدیق کتوروز و لنرسلن معک بنی اسرائیل
و بی شبهه سنکله یعقوب اوشاقلرین کوندررز فلما کشفنا عنهم الرجز
الی اجل هم بالغوه پس اول وقت که کندولردن عذابی قالدردق بر محله دک که
کندولرکا ایتشیجیلردر اذا هم ینکثون علی الفور کندولر ایتدوکلری عهد
و پیمانی بوزدیلر فانتقمنا منهم فاغرقناهم فی الیم پس انلردن انتقام الدق
ایستدک در عقب کندولرین دریاده غرق ایلدک بانهم کذبوا بایاتنا اول
سببیله که نشانلرمزه تصدیق ایتمدیلر وکانوا عنها غافلین و انلردن بی خبر
ایدیلر و اورثنا القوم الذین کانوا یستضعفون دخی شول کروهه که زبون
قیلنمشلردی تملیک ایتدک مشارق الارض ومغاربها زمین شامده شرق
طرفنده و غرب طرفنده اولان مکانلری التی بارکنا فیها شول مکانلرکه کثرت
معیشتله ایچنده برکت صالدق وتمت کلمة ربک الحسنی علی بنی اسرائیل
و پروردکارک کوزل وعده سی تمام اولدی یعقوبک اوشاقلری اوزره که کندولره
اولنان وعد حصوله کلدی بما صبروا مصیبتلر اوزره ایتدوکلری صبر سببیله
ودمرنا ما کان یصنع فرعون وقومه و مصر پادشاهی و اتباعی عمارتلردن یاپدوقلری
اشیایی ویرانه قیلدق وما کانوا یعرشون دخی هامانک یاپدوغی صرح کبی
مرتفع قیلدوقلری بنالری ویرانه قیلدق بو محله دک که فرعونه واقع اولان احوال
بیان اولندی بوندنصکره مذکور اولان کلام بنی اسرائیل اوله آیات عظامی مشاهده

مشاهده ایتدکلریندن صکره احداث ایتدکلری نامعقول ایشلری بیان ایدر تا که
سرور کائناته قومندن چکدوکی زحمتلردن تسلیه حاصل اوله واهل ایمان نفسلرندن
غفلت ایتمیه لر وجاوزنا ببنی اسرائیل البحر ویعقوب اوشاقلرین سلامتله دریادن
کچوردک فاتوا علی قوم یعکفون علی اصنام لهم پس برکروه اوزره کچدیلر که کندولره
مخصوص بر بتلر اوزره مقیم اولوب انلره عبادت ایدرلر مرویدر که اول بتلر
قیلغی بوزاغو قیلغیندی قالوا یا موسی اجعل لنا الها دیدیلر ای موسی بزه بر معبود
قیل یعنی بزه بر تمثال ایت که انکا پرستش ایدهلم کما لهم آلهة نته که اول قومک تمثاللردن
معبودلری وار که انلره عبادت ایدرلر قال انکم قوم تجهلون حضرت موسی دیدی
تحقیقا که سیز بر نادان کروه سیز ان هولاء متبر ما هم فیه بی شبهه کیم بونلر تدمیر
ونابود اولمشدر اول نسنه که کندولر ایچنده درلر یعنی حق تعالی بونلرک دینی
بیقوب بتلرین معدوم قیلادر وباطل ما کانوا یعملون وایشلدکلری نسنه مضمحلدر
یعنی بتلره ایتدکلری عبادت اول قصدله که کندولره اندن بر نفع حاصل اوله
نفس الامرده اوبی فائده ده بی نتیجه در قال اغیر الله ابغیکم الها حضرت موسی بنی
اسرائیله توبیخ ایدوب دیدی ایا تنکریدن اوزکه محل سیزه معبود ایستهیم وهو
فضلکم علی العالمین وحال بو که کندو سیزی عصرکزک خلقی اوزره سیزی نیچه
نعمتلرله مخصوص قیلدی واذ انجیناکم من آل فرعون دخی یاده کتورک اول وقتی
که سیزی فرعونک اتباعندن قورتردق یسومونکم سوء العذاب اشکنجه نک یمانی
سیزه دادندرلر یقتلون ابناءکم وکک اولادکزی اولدرورلر ویستحیون
نساءکم وقادینلرکزی صاغ قورلر وفی ذلکم بلاء من ربکم عظیم واول عذابده
سیزه پروردکارکزدن برالو محنت واردر مرویدر کیم حضرت موسی علیه السلام بنی
اسرائیله مصرده وعده ویردیکه فرعون هلاک اولدوقدنصکره کندولرینه خداندن
بر کتاب کتوره که ایچنده اوامر ونواهی مبین اوله فرعون هلاک اولدوقدنصکره
ایزد متعالیدن اول کتابی ایستدی کندویه فرمان ایتدیکیم اوتوز کون اوروج دوته
انی ادا ایدیجک اغزنک قوقوسی کندویه کریه کلدی انی دفع ایتمک ایچون مسواکی
استعمال ایتدی ملائکه کرام کندویه دیدیلر بو ندنا سبق اغزکدن مسک
رائحه سن قوقلردق انی مسواکله دفع ایتدک پس حق تعالی کندویه امر ایتدیکه اون
کون دخی اوروج دوته نته که حق تعالی بیوردی وواعدنا موسی ثلثین لیلة





دخی حضرت موسایه اوتوز کیجه وعده ویردک واتممناها بعشر واول اوتوزی اون کیجه
ایله اتمام ایتدک فتم میقات ربه اربعین لیلة پس پروردکارینک وقتی که اکا مقرر
قیلمشدی قرق کیجه یه ایرشوب تمام اولدی وقال موسی لاخیه هرون وموسی
حضرتلری قرنداشی هرونه دیدی اخلفنی فی قومی عشیرتمده سن بنم قائم مقامم اول
واصلح واول مورلرینه قابل اصلاح اولان شیئی اصلاح ایت ولا تتبع سبیل المفسدین
ویرمان اولانلرک یولنه پیرولک ایتمه ولما جاء موسی لمیقاتنا دخی بزم تعیین
ایتدوکمز وقته حضرت موسی کلدی وکلمه ربه وپروردکاری کندو سیله سویلشدی
یعنی سوزینی اکا واسطه سیز ایشتدردی قال رب ارنی انظر الیک حضرت موسی
دیدی ای پروردکارم کندوکی بکا کوستر سکا بقهیم یعنی بکا بنی سکا بقمقدن متمکن
ایت تا که باش کوزیله سنی کورهیم قال لن ترانی حق تعالی بیوردی سن بنی کورهمزسن
ولکن انظر الی الجبل ولیکن طاغه بق فان استقر مکانه پس اکر یرینده قالدیسه
فسوف ترانی بی شبهه سن بنی کوردرسن فلما تجلی ربه للجبل پس تجلی پروردکاری
طاغه عظمتنی کوستردی جعله دکا انی پاره پاره دوکلمش قیلدی وخر موسی صعقا
وحضرت موسی کوردوکی شیئک هیبتندن بیخود دوشدی فلما افاق پس اول محل
که آییقلندی قال سبحانک دیدی ناشایسته اوصافدن سنی منزه ایدرم ای
پروردکارم تبت الیک اذنسیز سؤال اوزره جری ایتمکدن سکا رجوع ایدوب پشیمان اولدم
وانا اول المؤمنین دین عظمت وجلالکه تصدیق ایدنلرک اولییم قال یا موسی انی اصطفیتک
علی الناس برسالاتی وبکلامی خدا عز وجل دیدی ای موسی علی التحقیق بن سنی خلق
اوزره برکزیده قیلدم پیغامبرلکله وسوزمله یعنی توراتی احکامی سکا ویرمکله وسنکله بن
سویلشمکله سنی همعصرک اولانلر اوزره اصطفا ایتدم فخذ ما آتیتک پس رسالتدن
سکا ویردوکم نسنه یی ال وکن من الشاکرین ونعمت اوزره شکر ایدنلردن اول وکتبنا
له فی الالواح من کل شیء وکندویه تختهلرده یازدق امور دینیهدن هر لازم
اوله جق نسنهدن موعظة وتفصیلا لکل شیء جار ومجروردن بدلدر یعنی الواحده
هر نسنه یی یازدق پندلردن واحکامک تفصیلندن بیلنمک کرک کیم الواحک
عددنده اختلاف اولمشدر بر قولده یدی وبر قولده اون یدیدرلر وقنقی نسنهدن
اولدوغنده دخی اقوال متعدده وار اشهری بودر که یاشل زمرددن ایدی فخذها بقوة
پس حضرت موسایه دیدک الواحی جد تمام ایله ال وامر قومک یاخذوا باحسنها

وجماعتكه سويله الواحده بجخنده اولان احكامك بيكركيله عمل ايتسونلر يعنى رخصتلره
تتبع ايدوب واجباتى ترك ايتمسونلر سَأُرِيكُمْ دَارَ الْفَاسِقِينَ يعنى سيزه كوستروروز
حدودى تجاوز ايدنلرك مكانن سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ
بِغَيْرِ الْحَقِّ بى شبهه كيم آفاق وانفسده موضوع اولان نشانلرمدن دوندررم
شول كمسنه لرى كه دوى زمينده ناحق يره تكبر ايدرلر يعنى كوكلارين كور ايدرز كه آياته
تأمل ايدوب اعتبار المزلر وَإِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا واكر هر معجزه يى كورورلر
انى تصديق ايتمزلر وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ واكر هدايت طريقن كوررلر لَا يَتَّخِذُوهُ
سَبِيلًا انى يول ايدنمزلر وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا واكر ازغونلق يولن
كوررلر انى طريق ايدنورلر ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا بو حال انلره اول جهتدن
اولديكه انلر سوزلرمزى يلان دوتديلر وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ دخى انلردن غفلت ايتمشلردى
كه هيچ انلرى فهم ايتمزلردى وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ دخى شول كمسنه لركه
آيتلرمزى واوبرجهانك كورمسين تكذيب ايتديلر حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ بو جهانده ايتدوكلرى
اعمال باطل اولدى كه اصلا انلره منفعت اولمازلر هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
برشيله مكافات اولنمازلر الا اول شيله كه كندولر ايشلرلردى وَاتَّخَذَ قَوْمُ
مُوسَى مِنْ بَعْدِهِ دخى حضرت موسانك جماعتى كندوسى ميقاته كيتدكدنصكره
ايدنديلر مِنْ حُلِيِّهِمْ عِجْلًا جَسَدًا قبطيلردن استعاره ايتدكلرى التوندن ودونلقدن
بر بدن بى روح بوزاغوله لَهُ خُوَارٌ اوكوز آوازى كيبى اكا بر آواز وار ايدى ديلركه قچن
بنى اسرائيل حضرت موسا ايله مصردن چيقمق ايستديلر قبطكوهندن عاريت طريقيله
بر مقدار التون ودونلغى الديلر دريادن عبور ايتدوكلرندنصكره اول حلى منقوله سى
انلرده قالدى قچن حضرت موسى طوره كيتدى سامرى حضرت هارونه كلوب ديدى
يا نبى الله بنى اسرائيلك النده اولان قبطيلرك التون الاتى كندولره استعمالى حرامدر
پس حضرت هرون فرمان ايتديكيم جمله التون جمع اولنوب سامرى يه امانت
طريقيله وضع اولنه بعده اندن بوزاغو قلفنده بر تمثال يابدى واكا بر حيله دوزدى
كه اچندن اوكوز صداسى كيبى بر صدا چيقردى ديرقوللره قچن حضرت جبريل فرعون واتباعى
غرق ايتدى بر قمراغه بنمشدى سامرى اول قمراق باصدوغى يردن براوج توپراق الوب
بيلكو بوزمش ايدى اول محلكه بوزاغوى پيدا ايتدى اول توپراقدن اكا اغزنه
صالوب حياته كلدى بنى اسرائيل بو حالى مشاهده ايتدوكلرنده اكا عبادت ايتديلر

الم



أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا آيا بقوب كورمزلرمى كه اول بوزاغونه
كندولرله سويلشور ونه كندولره دوغرو يول كوسترور اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ انى معبود
ايدنديلر وحال بوكه انى معبود ايدنملرنده انلر ستمكار ايديلر وَلَمَّا سُقِطَ فِي أَيْدِيهِمْ
واول وقت كه ندامت وپشيمانلق انلرده دوشمش اولدى بو كلام لغت عربيه ده شدت
ندامتدن كنايتدر زيرا پشيمان اولان كمسنه اليني اصرور پس الى بجمنده اصرمق اثرى
دوشمش اولور وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا وبيلديلركيم على التحقيق كندولر ازغون اولمشلر
قَالُوا لَئِنْ لَمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا ديديلر بى شبهه كيم پروردكارمز بيزى اسركنوب
كناهمزى عفو ايتمزسه لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ البته اوتوزنلردن اولورز وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَى
إِلَى قَوْمِهِ دخى قچن حضرت موسى كندو جماعتنه دوندى غَضْبَانَ أَسِفًا خشمكين واندوه
هناك اولدوغى حالده قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِي مِنْ بَعْدِي ديدى بكا يمان قائم
مقاملك ايتدكوز بن كيتدكدنصكره كه خلقى بوزاغونك عبادتندن منع ايتمدكوز أَعَجِلْتُمْ
أَمْرَ رَبِّكُمْ نيچون پروردكارككز فرمانني سبقت ايدوب ناتمام براقدكوز وَأَلْقَى الْأَلْوَاحَ
وحميت دينيه ايچون الواحى براقدى وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ وقرنداشينك باشى صاچنه
يابشدى يَجُرُّهُ إِلَيْهِ اول حالده كه معاتبه طريقيله انى كندوسمته چكر قَالَ ابْنَ أُمَّ حضرت
هرون ديدى اى انام اوغلى إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضْعَفُونِي بى شبهه كيم طائفه بنى اسرائيل
بنى زبون كورديلر وَكَادُوا يَقْتُلُونَنِي ديقلشديلر كه بنى اولدره لر يعنى تقصيرى بكا نسبت
ايتمه كه بن جميع جد وجهدمى بذل ايتدم بر حده دك كه بنى قهر ايدوب اولدره يازديلر فَلَا
تُشْمِتْ بِيَ الْأَعْدَاءَ پس دشمنلرى بنم اهانتم سببيله سيوندرمه يعنى بكا برايش ايشلمه كه
دشمنلرك سيونمه سنه باعث اوله وَلَا تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ وبنى ستمكار اولان
كروهله قيلمه يعنى كوساله پرستلرك زمره سندن بنى معدود قيلمه قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِأَخِي
حضرت موسى ديدى اى پروردكارم بكا وبرادره مغفرت ايت وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ
ولطف ومرحمتكده بيزى داخل قيل وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ وسن اسركيانلرك زياده
اسركيجيسى سن إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ تحقيقا شول كمسنه لركه بوزاغوى معبود ايدنديلر
سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّهِمْ يقينده انلره پروردكارلرندن برخشم دكى وَذِلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا دنياده اولان صاغلرم خوارلق دخى كندولره دكر واو ذلتلرنه وضع اولنان
جزيه در وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْتَرِينَ وبو مكافات كيبى يلان بغلينلره مكافات ايدرز
وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِهَا وَآمَنُوا دخى شول كمسنه لركه كناهلرى

ایشلدیلر پس اول کناهلرك وقوعندن صکره پشیمان اولوب ایمان کتوردیلر ان ربك
من بعدها لغفور رحیم بی شبهه کیم پروردکارك توبه لری واقع اولدقدنصکره کناه
لرین ستر ایدوب کندولرین برخوشی اسرکر ولما سکت عن موسى الغضب وقچن حضرت
موسادن خشم ساکن اولدی اخذ الالواح صالدوغی تخته لری الدی وفی نسختها
هدى ورحمة واناك ایچنده دوغرو یوله کوسترمك وخیر وصلاحه ارشاد ایتمك وار
للذین هم لربهم یرهبون شول کیمسه لر ایچون که پروردکارلرندن خوف ایدرلر واختار
موسى قومه سبعین رجلا لمیقاتنا دخی حضرت موسى جماعتندن یتمش کشی
انتخاب ایتدی معذرت قیلمغه وعذر وقت ایچون مرویدر کیم حق تعالی کندویه فرمان ایتدیکیم
قومندن یتمش کشی ایله طور طاغنه کتوره بعده حضرت موسى اون ایکی سبطدن
التیشرادم انتخاب ایتدی یتمش اوزره ایکی ادم ارتدی حضرت موسى انلره بیوردیکه
اراکوزدن ایکی کیرو یه دونسون ارالرنده منافسه واقع اولدی اول جهتدن که هر بر
نفرلری کیرو یه دونمك ایستمز بعده حضرت موسى دیدی سیزدن هرکیم بونده قالور کندو
کیدنك ثوابی کبی حاصل اولور پس یوشع وکالب حضرتلری قالدیلر وقلانی کروه حضرت
موسى ایله طاغه کیتدیلر اول محل که طاغه یقلشدیلر طاغی بولوت قاپلدی حضرت
موسى کندولر ایله بولوت اراسنه کیردی وقوملری سجده یه واره یلر وحق تعالی موسى ایله
سویلشدی وکنی ایشتدیلر صکره اول بولوت مرتفع اولدی حضرت موسایه دونوب دیدیلر
بیز سکا ایمان کتورمزوز خدایی اشکار اکوز مینجه بوکلامی کندولردن صادر اولیجق
کندولرین صاعقه الوب یاندردی حضرت موسى بوحالدن مضطرب اولوب نیازه
شروع ایلدی نته که حق تعالی بیوردی فلما اخذتهم الرجفة پس اول محل که
کندولرین صاعقه الوب یاندردی قال رب لو شئت اهلکتهم من قبل وایای حضرت
موسى دیدی ای پروردکارم ایستسیدك بونلردن اسبق بونلری وبنی نابود قیلوردك
اتهلکنا بما فعل السفهاء منا یا بیزی نابود قیلورمیسن بیزدن اولان سفهانك
ایشی سببیله بوکلامدن فهم اولنور که دونیه طلب ایدن بعضلر ایدی جمله لری دکل
ان هی الا فتنتك بوحال برشی دکل الا سنك ابتلا ایتمکك که کندولر سوزکی
ایشتدرك تا که کورمکه طالب اولدیلر تضل بها من تشاء انکله ایستدوکك
کیمسنه یی کمراه قیلورسن وتهدی من تشاء وایستدوکك کیمسنه یه دوغرو یولی کوستررسن
انت ولینا سن ایشلرمزه متولی اولانسن فاغفر لنا پس بزه مغفرت ایله



وارحمنا
وبیزی اسیرکه وانت خیر الغافرین وسن مغفرت ایدنلرك ییکرکیسن واکتب لنا فی هذه
الدنیا حسنة وبوجهانده بیزه بر ایولك یازکه کوزل معیشته وطاعت ایتمکه موفق
اوله لم وفی الآخرة واوبر جهانده دخی بیزه برایولك یازکه جنته داخل اوله لم انا هدنا
الیك تحقیقا که بیز سنك طرفکه توبه ایله دوندك قال عذابی اصیب به من اشاء حق
تعالی بیوردی عذابمك شانی بودرکه ایستدوکم کیمسنه یه انکله دکرم ورحمتی وسعت
کل شیء ورحمتمك شانی بودرکه هرنسنه یی صیغدی یعنی دنیاده مؤمن وکافر انکله بهره یاب
اولور فساکتبها للذین یتقون ویؤتون الزکوة پس بلا شبهه اخرتده انی یازرم شول کیمسنه
لره که کفر ومعاصیدن پرهیز ایدوب مالدن زکوة ادا ایدرلر والذین هم بآیاتنا یؤمنون
دخی رحمتی یازرم شول کیمسه لره که کندولر ایاتمزه ایناندیلر الذین یتبعون الرسول
النبی الامی انلر شول کیمسه لردرکه بواوصافله متصف اولان پیغمبره پیرولك ایدرلر
الذی یجدونه مکتوبا عندهم فی التوراة والانجیل شول پیغمبرکه انلر انك وصفنی توراة
وانجیلده یازلمش بولورلر یأمرهم بالمعروف وینهاهم عن المنکر ایولك ایتمکله کندولره
فرمان ایدر وبدلك ایتمکدن کندولرین منع ایدر ویحل لهم الطیبات واوزدلرنه
حرام قیلنان شحوم کبی پاکیزه اشیایی کندولره حلال ایدر ویحرم علیهم الخبائث
واوزدلرنه قان ولحم خنزیر کبی مردار اشیایی حرام ایدر ویضع عنهم اصرهم وکندولردن
اغر یوکلرینی قالدرر والاغلال التی کانت علیهم واوزدلرنه وضع اولنان بندلری دخی
قالدرر یعنی حضرت موسى عصرنده اوزدلرنه اولان تکالیف شاقه یی قالدرر عمد
وخطا اولان قتلده تعیین قصاص وتوبه ده قتل نفس کبی وبونلرك امثالی
فالذین آمنوا به وعزروه پس شول کیمسه لرکه سرور کائناته ایمان کتوروب کندویی
تعظیم ایتدیلر ونصروه واتبعوا النور الذی انزل معه والکا یاردم ایدوب نبوتله
ابنان نوره یعنی قرآنه اتباع ایتدیلر اولئك هم المفلحون اول کروه کندولردر رحمته
مظهر اولوب عذابدن قورتلنلر قل یا ایها الناس سویله یا محمد ای آدم اوغللری
انی رسول الله الیکم جمیعا تحقیقا که بن خدانك کوندرلمشیم سیزه تمامیکزه حق تعالی
بنی جمله آدم اولادینه دعوت ایتمکه مرسل قیلدی سائر رسل کبی دکلم که بر کروهه
کوندرلمش اوله یم الذی له ملك السموات والارض شول خداکه کوکلر ویرلرك پادشا
کندویه مخصوصدر لا اله الا هو کندودن اوزکه عبادته مستحق بر معبود یوقدر
یحیی ویمیت جسمه روح ویرور وبدندن روح قیلار فآمنوا بالله ورسوله النبی الامی

ملکی

الذین یؤمن بالله وکلماته پس خدایه و بو اوصافله متصف اولان رسولنه ایمان کتورک
واتبعوه لعلکم تهتدون واکا یدوللک ایدک شاید سیز دوغرو یولی بوله سیز
ومن قوم موسی امة یهدون بالحق وحضرت موسانک عشیرتندن بر کروه وار که
دوغرو سوزله خلقه طریق مستقیمی کوستردلر وبه یعدلون وخلق ارسنده
انک سببیله حکومتده عدل ایدرلر و بونلردن مراد اهل کتابدن ایمان کتورنلردر
عبدالله بن سلام واصحابی کبی وقطعناهم دخی بنی اسرائیلی بیری بیرندن ممتاز
پاره لر قیلدق اثنتی عشرة اسباطا اون ایکی قبیله امما کروه کروه واوحینا
الی موسی اذ استسقاه قومه وحضرت موسیه فرشته ایله خبر کوندردک اول وقت
که تیه صحراسنده عشیرتی کندوسندن صو ایستدی ان اضرب بعصاک الحجر
دکنکله طاشه اور پس دکنکیله طاشه اوردی فانبجست منه اثنتا عشرة عینا
درعقب اندن اون ایکی کوز صو چلوب آقدی قد علم کل اناس مشربهم هر قبیله
ایچجک مکانلرین بیلدی وظللنا علیهم الغمام واوزرلرینه بولوطی سایبان قیلدق
تا که کونشک حرارتندن کندولرین صاقلیه وانزلنا علیهم المن والسلوی
واوزرلرینه قدرتدن حلواسن وبلدرجین قوشن ایندروب دیدک کلوا من طیبات
ما رزقناکم سیزه روزی قیلدوغمز اشیانک پاکیزه لرندن ییک وما ظلمونا
واول نعم جلیله یه انکار ایتمکلریله بزه ستم ایتمدیلر ولکن کانوا انفسهم یظلمون
ولیکن انلر کندو جانلرینه ستم ایدرلردی واذ قیل لهم اسکنوا هذه القریة ویاد
ایت اول وقتی که بنی اسرائیله دینلدی بو کویده یعنی بیت المقدسده سکنی ایدک
وکلوا منها واندن میوه لرندن وحبوبندن ییک حیث شئتم قنغی مکانده
کا ایسترسیز وقولوا حطة وسویلک مقصدمز کناهلرمزک مغفرتیدر وادخلوا
الباب سجدا وقاپویه کیرک سجده ایدیجکوز حالده نغفر لکم خطایاکم کناهلرکز
سیزه یارلغادز سنزید المحسنین بلاشک ایولک ایشلیانلرک ثوابی زیاده ایدرز
فبدل الذین ظلموا قولا غیر الذی قیل لهم پس انلردن ستم ایدنلر کندولره
سویلنان سوزدن اوزکه بر سوز تبدیل ایدوب دیدیلر که حطه یرینه استهزا طریقیله
حنطه حمرا سویلدیلر فارسلنا علیهم رجزا من السماء بما کانوا یظلمون
پس اوزرلرینه کوکدن بر عذاب ایندردک اول ایتدوکلری ستم سببیله واسئلهم
واهل کتابدن صور عن القریة التی کانت حاضرة البحر شول کویک احوالندن که

منهم

دریابه



دریایه یقین ایدی اذ یعدون فی السبت فی شنبه کوننده تنکرینک حدودنی تجاوز
ایدرلردی اذ تأتیهم حیتانهم اول وقت که بالقلری کندولره کلوردی یوم سبتهم
شنبه یی تعظیم ایتدوکلری کونده شرعا صو یوزی اوزره ظاهر اوله رق ویوم
لا یسبتون لا تأتیهم واول کون که تعظیمنده مامور دکل ایدیلر یعنی شنبه دن ماعدا
کونلرده کندولره کلمزدی کذلک نبلوهم بما کانوا یفسقون بو کونه بلا ایله انلری مبتلا
قیلدق حدودی تجاوز ایتدوکلرندن اوتری واذ قالت امة منهم اذ یعدون اوزره
معطوفدر یعنی دخی اهل کتابدن معهود کویک احوالندن صور شول وقت که اول کوی خلقندن
بر کروه سویلدی یعنی انده اولان صلحا بیری بیرینه دیدی لم تعظون قوما نیچون
بر کروهه پند ویرورسیز که الله مهلکهم خدا عز وجل کندولرین نابود قیلیجیدر
او معذبهم عذابا شدیدا یا کندولرین بر شدتلو شکنجه ایله تعذیب ایدیجیدر
قالوا معذرة الی ربکم دیدیلر بو پند ویردوکمز عذر کتورمک ایچون یعنی معروفله
امر ایتمک ومنکردن نهی ایتمک اوزریمزه لازمدر پس بونلره بز پند ویرورز تا که
عندالله معذور اوله لم ولعلهم یتقون وشاید انلر بو افعالدن صاقنه لر فلما نسوا
پس اول وقت که اونتدیلر ما ذکروا به اول شیئی که انکله پند ویرلدیلر یعنی صلحا
انلره ویردوکلری پندی انلر اونتدقلرنده انجینا الذین ینهون عن السوء
بدلکدن منع ایدنلری قورتردق واخذنا الذین ظلموا بعذاب بئیس وستم ایدنلری
بر قتی اشکنجه ایله الدق بما کانوا یفسقون ایتدوکلری فسق سببیله فلما عتوا
عما نهوا عنه پس اول وقت که منع اولندقلری شیئک ترکندن تکبر ایدوب
واز کچمدیلر قلنا لهم کونوا قردة خاسئین انلره دیدک خدانک رحمتندن
دور اولمش میمونلر اولک تردید رکیم چون صلحالری اصلاحلرندن ناامید
اولدیلر کندولره سکنا پیکر اکاه ایدوب ارالرنده بر دیوار چکوب هر برفرقه علی
حده بر یرده اولدیلر بعده صلحا بر کون کوردیلر که فسقه دن بر کیمسه طشره
چیقمدی دیدیلر البته انلره بر حال اولمشدر که کندولردن بر کیمسه کورنمدی
پس اوزرلرینه کیروب کوردیلر که انلر میمون قلقنده اولمشلردر واقاربارندن
اولانلرک برونلرین بیلدیلر ولیکن میمونلر انلری بیلوب الرین قوقلیوب بکا ایدرلردی
دولاشوب یوزلرین کوملکلرینه سوروب قوقلیه باشلدیلر آندن صکره اوچ کون
بو صورتده یاشیوب هلاک اولدیلر واذ تأذن ربک ومذکور قیل اول وقتی که

پروردکارک بیلدردی یعنی قسم ایتدیکه لیبعثن علیهم الی یوم القیمة البته یهود اوزره قیامت
کوننه دک کوندرر من یسومهم سوء العذاب شول کیمسه یی که کندولره اشکنجه نک
یمانن دانددر قتل واجلاء وطن وجزیه ویرمکلری کبی کتوره یلر که حضرت سلیمان
علیه السلامدن صکره حق تعالی اوزرلرینه بخت نصری مسلط ایتدیکه مکانلرین ویران
ایدوب جنکه قادر اولان کشیلرین قیردی واولادلرین وقادینلرین اسیر ایتدی
واوزرلرینه هر سال مجوس طائفه سنه جزیه ویرملرینی قانون ایتدی وانی محمد المصطفی
مبعوث اولنجه دک ادا ایدرلردی اندن صکره محمد المصطفی کندولره ایشلدوکنی
ایشلدی بعده اوزرلرینه جزیه یی وضع ایتدی ودورمسی قیامته دک کندولردن
منفک اولماز ان ربک لسریع العقاب تحقیقا کیم پروردکارک تیز عقوبتلودر
که دنیاده انلری معاقب قیلدی وانه لغفور رحیم وبی شبهه کندویه توبه ایدنلر
غایتله مغفرت ایدوب بارکر وقطعناهم فی الارض امما ویهود طائفه سن دوی زمینده
کروه کروه ایدوق تاکه هیچ شان وشوکتلری اولمیه منهم الصالحون انلرک بر مقداری
کوزل عملودرلرکه حضرت موسانک دینن تغییر ایتمدیلر ومنهم دون ذلک وانلرک
بر مقداری انلردن الچقدرلر وانلر کفره وفسقه اولانلردر وبلوناهم بالحسنات
والسیئات ونعمتلرله ونقمتلرله تجربه کبی بر معامله انلره ایتدک لعلهم یرجعون
تاکه انلر ایتدکلری افعالدن پشیمان اولوب توبه ایده لر فخلف من بعدهم خلف
پس مذکور اولانلردن صکره بر بی خیر کروه وجوده کلدی که ورثوا الکتاب
توراتی پدرلرندن میراث الدیلر یعنی پدرلرندن توراتی اوکرندیلر یأخذون عرض
هذا الادنی بو الچق متاعی الورلر یعنی دنیای دنیه نک حطامنه رغبت ایدوب الورلر
واو حکومتلرده الدقلری رشوتلردر ویقولون سیغفر لنا ودیرلر بتحقیق بیزه مغفرت
اولنور وان یأتهم عرض مثله یأخذوه وحال بوکه اکر اول الچق متاع کبی کندولره
بر متاع کلورسه انی الورلر یعنی امید مغفرت ایدرلر باوجود اکه رشوت الممسی اوزره مصر دورلر
الم یؤخذ علیهم میثاق الکتاب ایا توراتده مذکور اولان پیمان اوزرلرینه الینمدی یعنی
ان لا یقولوا علی الله الا الحق تنکری تعالی اوزره دوغرودن اوزکه بر نسنه سویلیه لر
ودرسوا ما فیه وتوراتی اوقودیلر واولان اشیایی اوقودیلر وبو حکم ایچنده مذکوردر
والدار الاخرة وصوکی سرای خیر للذین یتقون پرهیز اولانلره یکرکدر
افلا تعقلون پس نیچون تأمل ایدوب فهم ایتمزسز کیم آخرتک متاعی دنیای دنیه نک





متاعندن غایتله بخشیدر والذین یمسکون بالکتاب واقاموا الصلوة وشول
کیمسه لرکه کتابه یاپشوب نمازی ادا ایتدیلر انا لا نضیع اجر المصلحین بی شبهه
کیم بیز انلردن ایولک ایدنلرک اجرین ایتمزوز واذ نتقنا الجبل فوقهم ویاد
ایت اول وقتی که طاغی مکانندن قوپاروب یهود اوستنه قالدردق کأنه ظلة
کویاکه طاغ باشلری اوزره صایبان ایدی وظنوا انه واقع بهم وبیلدیلر که طاغ اوزرلرینه
دوشیجیدر خذوا ما اتیناکم بقوة انلره دیدک سیزه ویردوکمز کتابی جد وجهدله
الک واذکروا ما فیه وایچنده اولان امر ونهی یاد ایدک لعلکم تتقون تاکه اعمال
قبیحه دن پرهیز ایده سیز مرویدرکه قچن حق جل وعلا بنی اسرائیله توراتک احکامنی
کوندردی اغر اولدی وقبولنده اولوب قبولندن ابا ایتدیلر حق تعالی فرمان ایتدیکیم طوره
طاغی اوستلرینه قالدرلوب کندولره دیدیلرکه اکر توراتک احکامنی قبول ایتمزسکز
طاغ اوزرکزه دوشر واذ اخذ ربک من بنی آدم ومذکور قیل اول وقتی که پروردکارک
آدم اوغللرندن چیقاردی من ظهورهم ذریتهم ارقه لرندن اولادلرین واشهدهم
علی انفسهم وجانلری اوزره کندولرین کواه دوتوب دیدی الست بربکم بن
عدمدن سزی ایجاد ایدن دکلمیم قالوا بلی شهدنا سویلدیلر بلی نفسمز اوزره
شاهد اولدق که بیزی عدمدن ایجاد ایدن سن سن مدارکرم کتوردیکه اخذ
میثاق عالمک خلقندن صکره وحضرت آدم جنته کیرمدن اول واقع اولمشدر
بو وجه اوزره که حق تعالی حضرت آدمک ارقه سندن کلجک اولادی جنتک
قاپوسی اوکنده واقع اولان صحراده کوچک قرنجه لر کبی چیقاروب بادی بعده
کندولره حیات وعقل ونطق ویروب اوزرلرینه ربوبیتنی عرض ایتدی انلر دخی
ربوبیتنه مقر ومعترف اولدیلر ان تقولوا یوم القیمة انا کنا عن هذا غافلین
صدر ایتدی مذکور اولان اخذ لفظنه علتدر یعنی سیزدن عهد وپیمان الدی
تاکه دیمیه سز علی التحقیق بیز بو بیمانک وحدانیتندن بی خبر ایدک او تقولوا
انما اشرک اباؤنا من قبل وتاکه دیمیه سز بوندن اوزکه بر شی یوقدرکه پدرلرمز
بیزدن اسبق شرک ایتدیلر وکنا ذریة من بعدهم وبیز انلردن صکره اوغللری ایدک
وانلره اقتدا ایلدک افتهلکنا بما فعل المبطلون پس بیزی نابود قیلورمیسن
حق اوزره اولمیانلرک ایشی سببیله یعنی پدرلرمزک فعلیله بیزی اهلاک
ایتمه وکذلک نفصل الایات وبونکه میثاقک احوالنی بیان ایتدک قدرتمزک

نشانلرین دخی بیان ایدرز تا که تدبر ایدلر ولعلهم یرجعون و تا که انلر بدلرلرک
تقلیدندن و باطللرندن عنادندن دونه لر واتل علیهم دخی طائفه یهوده اوقی
نبأ الذی آتیناه آیاتنا شول کیمسه نک خبرینی که کندویه آیاتمزک معرفتنی ویردک
واو کنعانیلردن بلعم بن باعورا ایدی که اسم اعظمک معرفتنه مظهر اولمشدی
مرویدرکیم قچن حق تعالی حضرت موسی یه فرمان ایتدیکیم بنی اسرائیل ایله واروب
کنعانیلر ایله جنک ایده کنعانیلر بلعم بن باعورایه دیدیلرکه بو قومه اوزره بددعا ایت
انلره بو یله جواب ویردیکه نیجه بر قومه اوزره بددعا ایدییم که ملائکه کوام کندولرله
درلر بعده اوقدر انه الحاح ایدوب کوناکون نشنتلر کندویه ویردیلر پس سوزلرین
قبول ایدوب اوزلرینه بددعا ایتدی دعاسی قبول اولنوب بنی اسرائیل قرق
قرق ییل تیه صحراسنده سر کردان اولدیلر و بر روایتده اول کیمسه امیة بن الصلت
ایدی که کندویه کتب الهیه نک معرفتنی حق سبحانه و تعالی احسان ایتدی فانسلخ منها
پس اول آیاتدن چیقدی نته که ایلان دریسندن چیقر یعنی اول آیاته کفر ایدوب آرزوسنه
تابع اولدی فأتبعه الشیطان که ابلیس شقی کندویه ارشدی فکان من الغاوین پس
کمراهلرک زمره سندن اولدی ولو شئنا لرفعناه بها واکر استسیدک انی بو جه
مرتبه لره قالدرردق آنلرک سببیله ولکنه اخلد الی الارض ولیکن اول کیمسنه یر سمتنه
میل ایتدی یعنی الحق مرتبه یه مائل اولوب واتبع هواه وارزوسنه یر ولدک ایتدی
که دنیای دنیه نک متاعی بهشت جاودانک نعیمی یرینه الدی فمثله کمثل الکلب
پس آنک صفتی ایت صفتی کیبیدر ان تحمل علیه یلهث اکر اوزرینه حمله ایدرسن شدت
تنفسندن دیلن طشره ایدر او تترکه یلهث واکر کندوسندن واز کچرسن
شدت تنفسدن لسانن طشره قیلار یعنی هر حالده بو حیثیتدن منفک اولماز
منقولدرکیم قچن بلعم موسی علیه السلام اوزره بددعا ایتدی دیلی کوکسی اوزره
دوشوب کوپک کیبی صولغه باشلادی ذلک مثل القوم الذین کذبوا بآیاتنا اول
حالت وصفت شول کیمسه لرک صفتیدر که نشانلریمزی تکذیب ایتدیلر فاقصص
القصص پس مذکور اولان اخبار یهوده اوقی لعلهم یتفکرون تا که
اندیشه ایده لر بو اندیشه که نصیحت پذیرلکه مؤدی اوله ساء مثلا القوم وصف
جهتندن کوملک وصفی غایتله بد اولدی الذین کذبوا بآیاتنا شول کوم که آیاتمزی
تصدیق ایتمدیلر دلائلیله ثابت اولدقلرندن صکره وانفسهم کانوا یظلمون





وانلر جانلرینه ستم ایدیجیلردی من یهد الله فهو المهتدی هرکیمه که تنکری تعالی دوغرو
یولی کوستره اودر دوغرو یولی بولان ومن یضلل واول کیمسه که ازغون قیلادر
فاولئک هم الخاسرون اول کروه کندولردر اوتوزنلر ولقد ذرأنا لجهنم کثیرا
من الانس والجن وتحقیقا کیم دوزخ ایچون چوق کیمسه لر یراتدق دیولردن و ادمیلردن
لهم قلوب لا یفقهون بها انلره بر کوکللر وارکه انلرله بر شئ فهم ایتمزلر ایچون که حقی
بیلمکه انلری توجیه ایتمزلر ولهم اعین لا یبصرون بها و انلره بر کوزلر وارکه انلرله بقمزلر یعنی
کوزلریله خدا خلق ایتدوکی اشیایه نظر اعتبارله بقمزلر ولهم آذان لا یسمعون بها
و انلره بر قولاقلر وارکه انلرله پند و نصیحتی ایشتمزلر اولئک کالانعام اول کروه
دوارلر کیبیدرکه حواسلرینی انجق اسباب معیشته استعمال ایدرلر نعیم جاودانه
مؤدی اولان اشیایه التفات ایتمزلر بل هم اضل بلکه انلر انعامدن ازغونراقلر
زیرا که اولودکه انعام معقوله حواسلریله نفع وضرره ادراک ایدرلر اما بونلر
هیچ انلری ادراک ایتمزلر اولئک اول کروه که صفات مزبوره ایله متصفدرلر
هم الغافلون کندولردر غفلته کامل اولانلر ولله الاسماء الحسنی و کوزل
آدلر تنکری تعالی یه مخصوصدر فادعوه بها پس انی اول اسمالر ایله تسمیه ایدک
وذروا الذین یلحدون فی اسمائه دخی بوراقک شول کیمسه لری که خدانک آدلرندن
اکریلمکه میل ایدرلر یعنی حق تعالی اوزرینه اسم اطلاق ایتمک که شرع انکا اذن
ویرممش اوله نته که عرب خدایه یا ابا المکارم یا ابیض الوجه دیرلردی و نصاری
یا ابا المسیح و حکا علت اولی سیجزون ما کانوا یعملون بلا شبهه ایشلدکلری
شنیع مکافاتلر اولنورلر وممن خلقنا امة یهدون بالحق و یراتدوغمز کیمسه لردن
بر کروه وارکه دوغرولغله یولی کوستررلر وبه یعدلون وحقله عدالت ایدرلر
والذین کذبوا بآیاتنا و شول کیمسه لرکه نشانلریمزی تصدیق ایتمدیلر سنستدرجهم
من حیث لا یعلمون بی شبهه کیم انلری پایه پایه الوریز بیلمدوکلری یردن امام
قشیری بیورودرکه استدراج بنده یه نعمتلرک دیرلمسی و شکرک اونتدرلمسیدر
یعنی حق تعالی قوللرینه نعمتلری پی در پی ایصال ایدوب کندولره شکری
اونتدردر بر وقته دک که مستحق عذاب اولورلر واملی لهم و انلره مهلت
ویرورم ان کیدی متین تحقیقا کیم بنم المم غایتله بر کدر مرویدرکیم سرور
کائنات علیه افضل الصلوات صفا طاغنه چیقوب قبیله قریشک هر بر بوینی

ادیلر چیغروب دیدیلر که خدانک عذابندن خوف ایدک دیسیزلرک بر بسی دیدی ای
جماعت قریش بی شبهه کیم یارکوزه دیوانه اولمشدرکه دون کیجه صباحه دک چیغردی
حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا آیا بو معاندلر جماد اولوب
تفکر ایتمزلرمی کیم مَا بِصَاحِبِهِمْ مِنْ جِنَّةٍ یارلرنده هیچ دیوانه لک یوقدر إِنْ هُوَ إِلَّا
نَذِيرٌ او برنسنه دکلدر الا بر قورقوتیجی مُبِينٌ قورقوتوب بر مسین بر مرتبه
آشکار ایدیجی که بر فرد اوزره خفی اولماز أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ نیچون
تفکر ایدوب نظر ایتسدلر الله بقمدیلر کوکلر و یرک ملکنده وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ
دخی نیچون تنکری یرتدوغی شیئ مقوله سندن اولانه بقمدیلر تا که خدانک
وحدانیتنه استدلال ایدهلر وَأَنْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ دخی نیچون
تامل ایدوب بقمدیلر کیم على التحقیق شان بودرکه شاید حال بویله اوله که وقت
مونلری یقلشدی تا که حقک طلبنه شتاب ایدهلر فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ
پس قرآندن صکره تنقی سوزی تصدیق ایدرلر مَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ
هر کیمی که تنکری ازغون قیلاد اکا یول کوستریجی اولماز که کندویه دوغری یول کوستره
وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ وانلری ازغونلقلرنده یوراقور يَعْمَهُونَ سرکردان و متحیر
اولدقلری حالده مرویدر کیم یهود حضرته دیدیلر یا محمد پیغمبر ایسک قیامتک وقتی
بیزه خبر ویر که بیز بیلورز نه زمان واقع اولور و بو سوالی امتحان ایچون دیدیلر
زیرا انلر بیلورلردی که خدادن اوزکه انی برکمسنه بیلمز پس حق تعالی بو آیتی منزل
ایدوب بیوردی يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ قیامتدن سکا صورارلر أَيَّانَ مُرْسَاهَا که نه
زمان قائم ثابت اولور قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي سویله بوندن غیری برنسنه یوقدر
که انک بیلکیسی پروردکارم قتنده در لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ اندن اوزکه برکمسنه انی
محلنده ظاهر ایتمز ثَقُلَتْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ کوکلرده و یرده ساکن اولان خلق اوزره آغر
اولدی هیبتندن اوتری لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً سیزه قیامت کلمز الا غفلت محلنده
يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا انک حقیقتندن سکا سوال ایدرلر کویا که سن انک
حقیقتنی سوال ایدوب بر خوش بیلمشسن قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ سویله انک
بیلکیسی خدانک قتنده منحصردر وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ولیکن خلقک چوغی
بیلمزلر که انک علمی خدایه مخصوصدر مخلوقاتدن برکمسنه یه انک معرفتنی ویرمدی
قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا سویله کندو جانم ایچون نه منفعتک جلبنه قادر

اولورم

اولورم و نه ضررک دفعنه إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ مکر اول شیئ که تنکری تعالی دیلسه دی که بکا تعلیم
ایدوب کیم منفعتلو شیئه اقدام ایدرم و ضررلو نسنه دن اجتناب ایدرم وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ
الْغَيْبَ واکر مخفی اولان اشیایی بیلسیدم لَاسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ مال و منالدن چوق نسنه
طالب اولوردم وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ و بهان شیئ بکا دکمزدی إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ بن برنسنه دکلم الا
بر قورقودیجی وَبَشِيرٌ مژده ویریجی لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ بر کروهه که کتوردکم احکامی تصدیق ایدرلر
هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ کندودر اول پروردکار که سیزی بر جاندن یعنی حضرت ادمدن
ایجاد ایتدی وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا و انک جفتنی که حوادر قصه قابورغه سندن پیدا ایتدی
لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا تا که انکله انسیت پیدا ایدوب آرام ایده فَلَمَّا تَغَشَّاهَا پس اول دم که حضرت
ادم حوایی قابلدی یعنی انی جماع ایتدی حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيفًا بر یونکل یوک کوتوردی فَمَرَّتْ بِهِ
پس انکله قالقوب اوتردی فَلَمَّا أَثْقَلَتْ صکره اول وقت که اوشاغک بیوک اولمسیله
اغرلندی دَعَوَا اللَّهَ رَبَّهُمَا پروردکارلری خدایه دعا ایتدیلر که لَئِنْ آتَيْتَنَا صَالِحًا علی
التحقیق اکر بزه بیلغی درست براوشاق ویرورسن لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ بو نعمت مجدده
اوزره البته شکر ایدنلردن اولورز فَلَمَّا آتَاهُمَا صَالِحًا پس اول محل که تام الخلقه براوشاق
کندولره ویردی جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا کندویه اورتاقلر قیلدیلر اول شیئده که
کندولره ویردی یعنی حضرت ادم و حوانک اولادی خدا کندولره احسان ایتدوکی اولادده
کندویه بتلری اورتاقلر قیلدیلر که اولادلرنه عبد العزی و عبد مناف آدلر قودیلر
فَتَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ پس ایدی جل جلاله کندویه اورتاقلر قیلدوقلری اشیادن
یوجه لغوب منزه اولدی أَيُشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا آیا اورتاقلر قیلدقلری برشیئی که
برنسنه یرتمدی وَهُمْ يُخْلَقُونَ و حال بو که خالق الخلقه اورتاق قیلدوقلری اشیا خلق
اولنمشلردر وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا و انلره یاردم ایتمکه قادر اولمازلر وَلَا أَنْفُسَهُمْ
يَنْصُرُونَ و نه کندو جانلرینه یاردم ایدرلر نیچون برکمسنه قدر معاونه یاناتلو بتلرین قصد ایدر
وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُوكُمْ واکر سیز ای اهل اسلام مشرکلری دین اسلامه دعوت
ایدرسیز سیزه پیرولک ایتمزلر سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ اوزرکزه یکساندر أَدَعَوْتُمُوهُمْ انلری دعوت
ایدکوز أَمْ أَنْتُمْ صَامِتُونَ یا سیز خاموشلک اوزره مستمر اولدکوز إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ تحقیقا شول کیمسه لرکه تنکرینک عبادتندن تجاوز ایدوب انلره عبادت
ایدرسیز عِبَادٌ أَمْثَالُكُمْ سیزلرک کیبی قوللردر یعنی نته که سیز حقک قبضه تصرفنده سیز
انلر دخی قبضه تصرفنده درلر فَادْعُوهُمْ پس جلب نفع و دفع ضررده انلری چیغرک فَلْيَسْتَجِيبُوا

لكم كه سیزه استجابت ایتسونلر إن كنتم صادقين اكر كرچك سویلیجیلرده ایسه‌كز كيم بتلر الهه
دركر ألهم أرجل يمشون بها ايا بونلره ايا قلري واركه انكله يوريورلر نه كه سيز
يوروسيز أم لهم أيد يبطشون بها ياخود انلره اللري واركه انلرك قوتيله اورورلر
أم لهم أعين يبصرون بها يا انلره كوزلري واركه انلرله بقرلر أم لهم آذان يسمعون
بها يا انلره قولاقلري واركه انلرله ايشيدرلر يعني سيزده اولان حواسك بري بونلرده
موجود دكلدر پس سيزه نه عقل ايله انلره عبادت ايدرسيز حتى كه بت پرستلرك حماقتي
حدي كچمشدر قل ادعوا شركاءكم سويله كنارده يا محمد اورتقلريكزي چاغرك و بنم
عداوتمده اوزره انلرله ارقه لشك ثم كيدون صكره بكا بدلك ايصال ايتمده چالشك
فلا تنظرون پس بكا مهلت ويرمك إن وليي الله تحقيقا كيم بنم امورمه متولي اولان
تكري تعالادر الذي نزل الكتاب شول تكري كه قرآن عظيم الشاني اينديردي
وهو يتولى الصالحين وكندي دعالريله كارسازلك ايدر والذين تدعون من دونه
وشول كمسنه لر كه تكريدن غيري كندولره عبادت ايدرسيز لا يستطيعون نصركم
نه سيزه يارديم ايتمكه قدرتلري وار ولا انفسهم ينصرون ونه كندو جانلرينه يارديم
ايدرلر وإن تدعوهم الى الهدى واكر سيز اي اهل ايمان كفاري دوغري يوله دعوت
ايدرسيز لا يسمعوا دعوتكزي قبول ايله ايشتمزلر وتريهم ينظرون اليك وكفاري
كوررسن يا محمد ظاهرده سكا بقرلر وهم لا يبصرون وحال بوكه حقيقتده كندولر
كورمزلر خذ العفو خلقك افعالندن قولايي اولان شيئي آل اوزرلرينه مشقتلو
اولان نسنه يه طالب اولمه وأمر بالعرف وافعال واقوالدن شرعا مستحسن اولان
شيئله فرمان ايت وأعرض عن الجاهلين ونادانلر وسفهادن يوز چيور انلرله مجادله
ايتمه وإما ينزغنك من الشيطان نزغ واول وقت كه ابليسك طرفندن سني بر دورتك
دورتر يعني قچن شيطانك سمتندن سكا بر وسوسه حاصل اولور فاستعذ بالله انك
شرندن خدايه صغنمغه طالب اول إنه سميع عليم كه بي شبهه خدا عز وجل استعاذه
ايتدوكك سكا نافع اولان شيئي بيلور إن الذين اتقوا تحقيقا شول كمسنه لركه
شرك ومعاصيدن پرهيز اولديلر اذا مسهم طائف من الشيطان قچن ابليس شقينك
طرفندن كندولره بر وسوسه اصابت ايدر تذكروا خدانك امر ونهيني خاطرلرينه
كتوردولر فاذا هم مبصرون پس على الفور انلر شيطانك حيله لرين كوروب انلردن
احتراز ايدرلر وإخوانهم وشيطانلرك برادرلري يعني ضلالتله آلوده اولوب شركه

ومعصيتدن

ومعصيتدن پرهيز اولميانلر يمدونهم في الغي ازغونلقده شيطانلر انلره مدد ايدرلركه ازغونلقلري
كندولرينه تزيين ايدوب ايشلمسنه حمل ايدرلر ثم لا يقصرون صكره اضلاللرندن امساك
ايتمزلر يعني شياطين دورميوب كفاري اضلال ايدرلر بتبادرم كوريركه اهل مكه تعنتي
طريقيله حضرتدن آيات قرآنيه طلب ايدرلردي انلك نزولي متاخر اولديغي استهزا ايدوب ديرلردي
نيچون قنكدن بر آيت انشا ايتمزسن نه كه غيرلرين انشا ايدنك پس ايزد جل جلاله بو آيتي
منزل ايدوب بيوردي وإذا لم تأتهم بآية واول وقت كه ايستدكلري نسنه دن
كندولرينه بر آيت كتورمزسن قالوا لولا اجتبيتها ديرلر نيچون اني قنكدن اختراع ايتمدك
قل انما اتبع ما يوحى الي من ربي سويله بوندن غيري برشي يوقدر كه بن اتباع ايدرم شول
نسنه يه كه بكا پروردكارمدن وحي اولندي هذا بصائر من ربكم بو يعني قرآن
ربكوزدن دليللر وحجتلردركه انكله طريق حقه وصول اولنور وهدى ورحمة لقوم يؤمنون
دخي يول كوسترمك واسيركمكدر بر كروهه كه خدايه ورسولنه ايمان كتوردولر وإذا قرئ القرآن
وقچن قرآن عظيم الشان نمازده اوقنور فاستمعوا له الانه لائق دوتوب دكلكوز وانصتوا
وخاموش اولك يعني امام نمازده قرائت اوقودلكن سيز تلاوت ايتمك لعلكم ترحمون
تا كه سيز خدانك رحمتنه مظهر اوله سيز واذكر ربك في نفسك دخي پروردكاركي كندو
كندو نفسكده ذكر ايت تضرعا وخيفة يلوارمش وقورقمش اولدوغك حالده
ودون الجهر من القول دخي آشكارادن الچق وكيزليدن يوقارو سويلنمش
اولدوغك حالده پروردكاركي ذكر ايت بالغدو والآصال صباح واخشاملر وقتلرنده
مراد بوكه هر حالده پروردكاركي اوتمه ولا تكن من الغافلين وخدانك ذكرندن
غفلت ايدنلردن اولمه إن الذين عند ربك تحقيقا شول كمسنه لركه پروردكارك قتنده
دورلر يعني ملأ اعلانك فرشته لري لا يستكبرون عن عبادته خدايه قوللق ايتمكدن
سرافرازلك ايتمزلر ويسبحونه وذات پاكني نقصدن تنزيه ايدرلر وله يسجدون
وكندويه سجده كتوردولر بو آيتده مشركلره تعريض واهل ايمانه تنبيه وار

## سورة الانفال مدنية وهي ست وسبعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

يسئلونك عن الانفال سندن يا محمد غنيمتلرك حكمني صوردلر ويدركيم اهل
اسلام بدر وقعه سنده حاصل اولان غنائمك كيفيت قسمتنده اختلاف ايتديلر

ودخی قسمت ایدن گروهك تعیینده اختلاف ایدیلر که انی اهل هجرمی قسمت ایدر یا انصار
طائفه سی حق جل وعلا بو ایتلرده اول حکمی بیان ایدی قل الانفال لله والرسول سویله
یا محمد غنائمك حکمی خدایه وپیغمبره مخصوصدر فاتقوا الله پس انك شاننده اختلاف
ایتمکدن و تکبردن خوف ایدك واصلحوا ذات بینکم واراکوزده اولان حالنی اصلاح
ایدك واطیعوا الله ورسوله وغنیمت خصوصنده سیزه نه زمان اولنان شیده خدایه
وپیغمبره طاعت ایدك ان کنتم مؤمنین اگر اهل ایمان ایدکوز زیرا ایمان انی اقتضا
ایدر انما المؤمنون الذین اذا ذکر الله وجلت قلوبهم بوندن غیری برنسنه یوقدر کیم
ایمانده کامل اولانلر شول کیمسه لردر که قچن خدا عز وجل اکلودکوکلاری قورقر واذا تلیت
علیهم آیاته وقچن خدانك ایاتی اوزرلرینه اوقنور زادتهم ایمانا کندولره ایمان
آرتدوردر وعلی ربهم یتوکلون و پروردکارلری اوزره اعتماد ایدرلر الذین یقیمون
الصلوة ایمانده کامل اولانلر شول کیمسه لردر که نمازی شرائط وادابیله قیلارلر
ومما رزقناهم ینفقون وکندولره روزی قیلدیغمز نسنه دن فقرایه بذل ایدرلر
اولئك اول جماعت که ظاهر و باطنده اولان خصال حمیده یی تکمیل ایدیلر هم المؤمنون
حقا درست اهل ایمان اولانلر انلردر لهم درجات عند ربهم پروردکارلری
قتنده انلره بلند مرتبه لر وار ومغفرة وگناهلرینه یارلغمق دخی ورزق کریم
وبرالودوری دخی که اکتسابك کدورتندن مصفی ومنشد در کما اخرجك ربك
من بیتك بالحق مبتدا محذوفه خبردر تقدیری بو که بو حال یعنی غنائمك قسمتی
خصوصنده اولان کراهتلری اول حاله اولان کراهتلرینه بکزر که پروردکارك
سنی حقله جنك ایچون خانکدن چیقردی وان فریقا من المؤمنین لکارهون
وحال بو که بلاشبهه اهل ایماندن بر گروه جنك ایتمکه طبیعتلری متوجه دکلدی
کتوردیلر که قریشك بر کاروانی شامدن میننددن خیلی مال ایله کعبه یه توجه ایتمشدی
والحله ابو سفیان وعمرو بن العاص وانلرك امثالی نیجه کیمسنه وار ایدی حضرت
جبرئیل سرور کائناته اندن خبر ویردی حضرت صلی الله علیه وسلم صورت حالی
مسلمانلره سویلدی کاروانك کثرت مالی وقلت رجالی سببیله چیقوب المسنه
میل ایدیلر چیقملرینك خبری مکه خلقنه واصل اولیجق علی الفور کاروانك مددینه
ابو جهل مکه دن بر خیلی عسکرله بدر نام موضعه توجه ایتدی حضرت جبرئیل عسکرك
چیقمسندن رسول اکرمی خبر دار ایدوب دیدی حق جل وعلا سنی ایکی شیئك برسنده



مخیر ایتدی ایسترسن کاروان غنیمتنی سکا میسر ایده ایسترسن مکه دن چیقن عسکره مظفر
قیلا پس حضرت صلی الله علیه وسلم صحابه کرام ایله مشورت ایتدی بعضیسی دیدی بز جنك
ایچون چیقمدق بلکه بزی اندن اگاه ایتمدك که اکا مستعد اولوردق حضرت بو سوزدن
متغیر اولوب غمکین اولدی بعده اکابر مهاجرین وانصار جنك ایتمکه رغبت کوستردیلر
همان حضرت صلی الله علیه وسلم اول جماعتله بدره توجه ایتدی وبو وقعه ده اولان
کفت وکوی واحوالی حق تعالی بو آیتلرده بیان ایدوب بیوردی یجادلونك فی الحق
جهادی اختیار ایتمکده سنکله مجادله ایدرلر بعد ما تبین اخبار کله کندولره
بنابان اولدقدن صکره کیم منصور ومظفردرلر کانما یساقون الی الموت کویا اولومه
سوردلورلر جنکی اکراه ایتدوکلرندن اوتری وهم ینظرون اول حالده که موتك اسبابنی
کندولر مشاهده ایدرلر دوبو حالت انلره اول جهتدن اولدی که کندولر استعداد ایتمیوب
برآز گروه ایدیلر ودشمن بر مستعد جمهور ایدیلر واذ یعدکم الله احدی الطائفتین
ومذکور قیل اول وقتی که ایزد جل جلاله ایکی گروهك بری کاروان یا لشکری
سیزه وعده ایتدی که انها لکم علی التحقیق اول ایکینك بریسی سیزه در وتودون
ان غیر ذات الشوکة تکون لکم دیلرسیز سیز که قوت صاحبی اولمیان طائفه یعنی
کاروان گروهی سیزه اوله زیرا کاروانده انجق قرق کشی وار ایدی ویرید الله ان یحق
الحق بکلماته و تنکری تعالی ایستر کیم سوزلریله حقی ثابت قیله یعنی بو خصوصده
پیغمبرینه وحی ایتدوکی کلماتی تحقیق ایتمك ایستر ویقطع دابر الکافرین وکفارك کوکنی
کسمك ایستر لیحق الحق تاکه پیغمبرك نصرتیله دین اسلامی ظاهر قیله ویبطل الباطل
وکفارك شکستی سببیله کفری زائل قیله وبو ایشی ایشلدی ولو کره المجرمون واکر چه دین
اولانلر انی ایستمزلر اذ تستغیثون ربکم خاطره کتورك اول وقتی کیم پروردکارکوزدن
مدد ایستیوب دیردکوز اغثنا یا غیاث المستغیثین انصرنا علی عدوك فاستجاب لکم
پس دعاکوزی قبول ایدوب سیزه اجابت ایتدی که انی ممدکم علی التحقیق بن سیزه مدد
ایدیجی یم بالف من الملائکة بیك شخصله فرشته لردن مردفین بیری بیری اردنجه کلمش
اولدقلری حالده وما جعله الله الا بشری وایزد جل جلاله بو امدادی قیلمدی الا
سیونج ومژده ولتطمئن به قلوبکم وتاکه کوکللرکوز انکله آرام ایده وما النصر الا من عند الله و
یاردم وظفر بر کیمسه دن حاصل اولماز الا تنکری تعالی قتندن وملائکه نك امدادی وکثرة
جیش وکمال استعداد وسایط در تاثیرده علاقه لری یوقدر پس کمان ایتمك کیم دشمن اوزره

غلبه ملائکه نك کلمسی سببیله در دانلر بولمند وقاری محلوم غلبه ایتمکدن یاس ایتمك
ان الله عزیز حکیم تحقیقا که ایزد ذو الجلال هر نسنه اوزره غالب ایشنده کما ینبغی حکم ایدر
اذ یغشیکم النعاس خاطره کتورك اول وقتی که حق سبحانه وتعالی سیزی بر یوخلو اویقو ایله
قابلتدردی امنة منه تا که لطفندن صادر اولان امنیت سیزه حاصل اوله مرویدر کیم
بو اویقو ایله صحابه کرامك چوغی احتلام اولدی علی الصباح ابلیس شقی ارالرنده بر دوسه
صالدیکه سیزه نماز قیلمق لازمدر دکیمکوز جنب وکیمکوز محدثدر دو دشمن صو اوزره
غلبه ایتمشدر دو سیز بر صو سیز شوره لاق یرده سیزکه ایاقلرکوز دیزه دك توپراقده
باتیور دو حال بو که دیر سیز بیز خدانك دوستلریوز وپیغمبر ارامزده در اول محلده حق سبحانه
وتعالی بر عظیم یغمور یوللدی نته کیم بیوردی وینزل علیکم من السماء ماء وکوکدن اوزرکزه
صو ایندردی لیطهرکم به تا که انکله جنابت وحدثدن سیزی پاك قیله ویذهب عنکم
رجز الشیطان وتا که شیطانك وسوسه سنی سیزدن کیدرته ولیربط علی قلوبکم
وتا که کوکللرکوزی اوزرینه بغلیه که لطف دکرمنه اعتماد ایده سیز ویثبت به الاقدام وتا که
اول یغمور ایله جنك محلنده دیانلرکزی بکستره اذ یوحی ربك الی الملائکة اول وقت
که پروردکارك فرشته لره وحی ایدردی که انی معکم مؤمنلره یاردم ایتمکوزده بن سیزکله یم
فثبتوا الذین آمنوا پس مؤمنلره ثبات ویرك مژده ویرمکله سالقی فی قلوب الذین
کفروا الرعب بلاشبهه کفر ایدنلرك کوکللرینه قورقو صالورم فاضربوا فوق الاعناق
پس کردنلرك یوقاروسنده اورك یعنی بوغازلنجق یرده اورك واضربوا منهم کل
بنان وانلردن هر برمق باشنی اورك یعنی بونلرین واللرین وایاقلرین کسك ذلك
بانهم شاقوا الله ورسوله بو عذاب انلره اول سببله اولدی که علی التحقیق انلر خدایه
ورسولنه مخالفت ایتدیلر ومن یشاقق الله ورسوله وهر کیم خدایه وپیغمبرنه مخالفت
ایدر انی حق تعالی معذب ایدر فان الله شدید العقاب زیرا بلاشبهه حق جل وعلا مخالفت
ایدنلره نتی عقوبتلودر ذلکم فذوقوه پس تمدیلکده سیزه ای کافرلر اول عذابی
دادك وان للکافرین عذاب النار دخی بلا شك کفاره جهنم اشکنجه سی آخرتده
اولملیدر یا ایها الذین آمنوا اذا لقیتم الذین کفروا ای ایمانه کلانلر چونکه کفر ایدنلره
کوروسیز زحفا چوقلق وبیری بیریله بغلنمش اولدقلری حالده فلا تولوهم
الادبار انلره آرقه لریکزی چویرمك یعنی انلره قارشو اورك قچمك ومن یولهم یومئذ
دبره وهر کیم جنك کوننده انلره آرقه سن چویرور الا متحرفا لقتال مکر اول حالتده

او متحیزا الی فئة ای اهل
اسلامدن بر بولکه کروهه منضم
اولمق ایچون

١٤٧

که جنك ایتمك ایچون دونمك ایسته یه تا که انلر ایله استعانت ایده یعنی بر کیمسه که جنك محلندن
دونمك ایچون نچه ونه بر بلیغه کروهه منضم اولمق ایچون دونمش اوله فقد باء بغضب من الله
بلاشبهه خدادن بر خشمله دونمش اولور ومأواه جهنم وانك قرارکاهی دوزخدر وبئس
المصیر دیمان دونجك یردر دوزخ کتوردیلر که قچن بدر وقعه سنده اتش جنك مشتعل
اولدی لشکر کفار بیردن حمله ایتمکه اغاز ایتدیلر سرور کائنات دعایه باشلیوب دیدی
اللهم انجزلی ما وعدتنی ای خداوندم نصرت خصوصنده بکا ویردوکك وعدی یرینه
کتور اول محل حضرت جبرئیل اینوب سویلدی بر آوچ توپراق ال دشمنك یمننه صال پس
حضرت بر اوچ توپراق الوب شاهت الوجوه سویلیوب دشمن طرفنه انی صالدی حق سبحا
وتعالی اول اوچ توپراغی هر بر مشرکك کوزینه دکردی پس کوزلرینه مشغول اولدیلر
اهل اسلام ملائکه کرام ایله کفار اوزرینه حمله ایدوب جمعیتلرین تار مار قیلدیلر صنادید
قریشدن یتمش کیمسنه یی مقتول ویتمش کیمسنه یی اسیر ایتدیلر بعده اهل بدر افتخار
ایتمکه باشلدیلر کیمسی دیردی که بن فلانی اولدردم وکیمسی سویلردی بن فلانی بوکونه
اسیر ایتدم حق تعالی بو ایتی منزل ایدوب بیوردی فلم تقتلوهم اکر سیز کفار قریشك
اولدرمسیله افتخار ایدرسیز انلری قتل کوزله اولدرمدکوز ولکن الله قتلهم ولیکن
ایزد جل جلاله انلری اولدردی وما رمیت وسن یا محمد اول اوچ توپراغی اتمدك
اذ رمیت قچن بحسب الصوره اتدك واتمك اول مشابهده کلدی که جمله سنك
کوزینه یتشه ولکن الله رمی ولیکن تنکری تعالی اتدی که جمله نك کوزینه یتشدردی
تا که کفاری نابود قیله ولیبلی المؤمنین منه بلاء حسنا وتا که اهل ایمانه کندوسندن
صدور ایتمش بر کوزل عطا ویره واو نصرت وغنیمتدر ان الله سمیع علیم بی شبهه
کیم حق جل وعلا دعاکزی ایشیدیجی نیتلرکزی بیلیجیدر ذلکم اول عطاء حسن سیزه
ای اهل ایمان مقصود اولاندر وان الله موهن کید الکافرین دخی مقصود اولان
بودرکیم علی التحقیق ایزد جل جلاله کفارك حیله سن ابطال ایدیجیدر کتوردیلر که
قچن قریش مشرکلری نك جنکنه توجه ایتمکه نیت ایتدیلر کلوب کعبه نك پرده لرینه
یاپشوب دیدیلر اللهم انصر احب الفئتین الیك پس حق سبحانه وتعالی انلره علی طریق
التهکم خطاب ایدوب بیوردی ان تستفتحوا فقد جاءکم الفتح اکر ای کفار قریش
فتحه طالب اولورسیز علی التحقیق سیزه فتح کلدی یعنی دعاکوز حیز قبوله کلوب خدایه
سیوکلی اولان اهل دینك نصرتی کلدی وان تنتهوا فهو خیر لکم واکر کفردن وپیغمبره

عداوتندن واز کچرسیز او سیزه یکدر وَإِن تَعُودُوا نَعُدْ واکر پیغمبرک قتالنه دونرسیز
انک نصرتنه دونرز وَلَن تُغْنِيَ عَنكُمْ فِئَتُكُمْ شَيْئًا وسیزدن جماعتکوز بر آز نسنه دفع
ایتمکه قادر اولمازلر وَلَوْ كَثُرَتْ واکر اول جماعت چوق ایدیلر وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ
وایزد جل جلاله اهل ایمانله اولدوغیچون کندولر منصور و مظفر اولدیلر يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ای اهل ایمان اولانلر خدایه و پیغمبرینه فرمانبرلق ایدک
وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ واندن یوز چویرمک وَأَنتُمْ تَسْمَعُونَ وحال بوکه سیز قرآنی و نصیحتلری
فهم و تصدیق ایتمشسین ایشیدرسیز وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا و اولمک
شول کمسنه لر کبی که دیدیلر ایشتدک وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ وحال بوکه انلر ایشتمزلر بر
ایشتمک که انکله بهره مند اوله لر إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِندَ اللَّهِ تحقیقا که یر یوزنده
حرکت ایدنلرک یمانی خدا قتنده الصُّمُّ حق سوزی ایشتمکدن صاغر اولانلردر
الْبُكْمُ دوغری سوزی سویلمکدن لال اولانلر الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ حقی تدبر ایتمیوب
فهم ایتمیانلر یعنی خلقک یمانی شول کمسنه لردرکه نه حقی ایشیدرلر و نه سویلرلر و نه فهم
ایتمکه متوجه اولورلر وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَّأَسْمَعَهُمْ واکر حق تعالی انلرده بر سعادت
ازلیه بیلسیدی کندولرین ایشیدر قیلاردی بر ایشتمک که انکله منتفع اولورلردی
وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ و بی خیر اولدوقلری بیلمش ایکن انلری ایشیدیجی قیلسیدی لَتَوَلَّوا
البته ایمانی قبول ایتمکدن دونوب اول ایشتمکله منتفع اولمزلردی وَّهُم مُّعْرِضُونَ
وحال بوکه کندولر حقدن یوز چویریجیلردر يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ
وَلِلرَّسُولِ ای ایمانه کلانلر خدایه و رسولنه اجابت ایدک إِذَا دَعَاكُمْ قچن سیزی پیغمبر
چاغیرور لِمَا يُحْيِيكُمْ بر شیئه که سیزه حیات ویرور یعنی علوم دینیه یه که انکله حیات قلوب
حاصل اولور وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ و بیلک کیم على التحقیق ایزد جل
جلاله کشینک کوکلی ارسنده ارلق صالور بو کلام خدانک بنده یه اولان کمال قربنه
تمثیلدر و اسرارنه کما هو حقه مطلع اولسنه تنبیهدر وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ و بیلک کیم
على التحقیق شان بودر خدانک فرماننه جمع اولنورسیز پس اعمالکزه کوره سیزه مکافات
ایدر وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَّا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنكُمْ خَاصَّةً و بر کناهدن صاقنوک
که اکر انک عقوبتی سیزه دکیاکوز سیزدن ستم ایدنلره دکمز بلکه جمله کزه دکر
وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ و بیلک کیم بلا شبهه ایزد ذو الجلال قتی اشکنجه لودر
اول کمسنه یه که ضرری خلقه متعدی اوله وَاذْكُرُوا إِذْ أَنتُمْ قَلِيلٌ و یاده کتورک ای مهاجر

اولانلر اول



اولانلر اول وقتی که سیز بر آز کروه ایدکوز مُّسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ یر یوزنده زبون
قیلنمشلر تَخَافُونَ أَن يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ قورقرسیزکه کفار قریش سیزی قپه لر فَآوَاكُمْ
پس تنکری تعالی کندو کرمندن سیزه مدینه ده یر ویردی وَأَيَّدَكُم بِنَصْرِهِ وکندو
یاردمیله سیزه قوت ویردی وَرَزَقَكُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ و پاکیزه اولان اشیادن یعنی
مال غنائمدن سیزه روزی قیلدی لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ تاکه سیز خدانک نعمتلرینه شکر
ایده سیز يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ای ایمان کتوردن کروه لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ خدایه و پیغمبره
خیانت ایتمک یعنی خاطرکوزده اولان شیئک خلافنی اظهار ایتمک وَتَخُونُوا أَمَانَاتِكُمْ
و سیزده قویلان امانتلره خیانت ایتمک وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ وحال بوکه سیز بیلورسیز
کیم امانتک حفظی اوزرکزه واجبدر وَاعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ و بیلک
کیم بوندن غیری بر شی یوقدرکه اموالکوز و اوشاقلرکوز بر محنتدرکه حق تعالی
سیزی انلرله مبتلا قیلدی پس انلرک محبتی خیانتک ارتکابنه سیزه باعث اولمسون
وَأَنَّ اللَّهَ عِندَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ و بیلک کیم بلا شبهه ایزد ذو الجلال قتنده بر اولو مکافات
وار اول کمسنه یه که خدانک رضاسین کوزادوب هوای نفسنه تابع اولمدی يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ ای ایمانه کلانلر اکر تنکریدن قورقرسیز يَجْعَل لَّكُمْ
فُرْقَانًا قلوبکوزده بر هدایت قیلار که انکله حقی باطلدن ایرورسیز وَيُكَفِّرْ عَنكُمْ
سَيِّئَاتِكُمْ و کناهلرکزی سیزدن محو ایدر وَيَغْفِرْ لَكُمْ و سیزه مغفرت ایدر وَاللَّهُ
ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ و ایزد ذو الجلال اولو احسان صاحبیدر پس فضل
و کرمندن قوللرینک کناهلرین عفو ایدوب تجاوز ایتسه محل ریب دکلدر کتوردیلرکه
قچن کفار قریش ایشتدیلرکیم انصار جماعتی اسلامه کلوب نبوتک آستانه سنه تابع اولدیلر
بو ایشدن خوف ایدوب دار الندوه نام موضعده حضرتک خصوصنده مشاوره
ایتمک ایچون جمع اولدیلر ابلیس لعین دخی بر پیر نجدی صورتنه کیروب مشورتلرنده
حاضر اولدی ارالرندن ابو البختری نام کمسنه دیدی فکرم بودرکه اول ذاهب اولدیکه محمدی
بر ابوده حبس ایدوب انک دردوه دیوارین باغلیوب الا اینجق بر پنجره قویه سیزکه ماکول
و مشروبی اندن ویرله و بو حال اوزره قالسون اولنجه دک پیر نجدی دیدی بو فکر
صواب دکلدر زیرا انک قوم و عشیرتی چوقدرلر کلوب زورله الکوزدن الورلر
بیرلری دخی دیدی بنم رایم بوکه انی بو شهردن چیقره سیز ایستدوکی یره کتسون
ابلیس لعین دیدی بو دخی رای دکلدر اول اجلدنکه بوندن کیتدوکده نصکره هر یره

کرکید رانک خلقن الدوب سیز که جنک ایتمکه کندولرین کتوردوب بعده ابو جهل خبیث
سویلدی بم رایم بودر که قریش قبیله سنک بویلرندن و انلرله معاهده ایدن عشیرتلردن
بر ادم جمع ایدوب بیردن قیلجلر یله محمدی قتل ایدهلر تاکی عشیرتلر اراسنده منتشر
اولوب بنی هاشم ایسه جمله عشائره مقاومت ایدهمزلر پس بالضروره دیته راضی اولورلر
شیخ نجدی بو رایی تصویب ایلدی درعقب ابو جهل بو ایشه شروع ایتدی حق جل وعلا
حبیب اکرمنی بو ایشدن اگاه ایدوب همان اول کیجه سرور کائنات حضرت علی المرتضایی
دوشکنده یاتروب حضرت صدیقله غاره کیتدیلر حق جل وعلا بو مذکور اوله جق آیتلرده
حبیب اکرمنه اول وقعه ده ایتدوکی لطف واحسانی تذکیر ایدر تاکه شکر اوزره مداومت
ایده پس بیوردی **وَاِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا** دخی خاطره کتور اول وقتی که کفر ایدنلر سکا
تدبیر حیله ایتدیلر **لِيُثْبِتُوكَ** تاکه سنی حبسله مقید قیلهلر **اَوْ يَقْتُلُوكَ** یا مختلف
قیلجلرله سنی اولدرهلر **اَوْ يُخْرِجُوكَ** یا مکه شهرندن سنی چیقرهلر **وَيَمْكُرُونَ**
دخی حیله لرک تدبیرین ایدرلر **وَيَمْكُرُ اللّٰهُ** وحق تعالی ایندوکلری مکره کوره یکرکید
کتوردیلر که نضر ابن الحارث امم سالفه نک اخبارندن اگاهی وار ایدی خلقی ازدرمق
ایچون دیردی ایشتدیکم محمد المصطفی دیدوکی سوزلر کیبی بن دخی سوز سویلرم دیر انقل
ایندوکی کلام جمله عجمیلرک افسانه سیدر حق جل وعلا اول خبیثک دیدوکی
سوزدن خبر ایدوب بیوردر **وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا** وقتی نضر و اتباعی اوزره آیاتمز
اوقنور **قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا** دیرلر علی التحقیق بو کلامی بز ایشتدک **لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا**
**مِثْلَ هٰذَا** ایستسک بونک کیبی دیردک **اِنْ هٰذَا اِلَّا اَسَاطِيرُ الْاَوَّلِينَ** بو بر شی
دکلدر الا عجمیلرک افسانه لری در دیدیکه نضر دن اول ناسزا سوزلر صادر اولیجق
حضرت صلی الله علیه وسلم الله دیدیکه وای سکا بنم کتوردکم سوز خدانک کلامیدر
پس نضر بو سوزه مقابله سنده دعا ایلدی نته که حق تعالی بیوردی **وَاِذْ قَالُوا اللّٰهُمَّ**
**اِنْ كَانَ هٰذَا هُوَ الْحَقَّ مِنْ عِنْدِكَ** دخی یاده کتور اول وقتی که نضر و اتباعی تهکم
یوزندن دیدیلر ای خداوندمز اکر بو کلام کندوسی سنک قتکدن اینمش
دوغرو ایسه **فَاَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِنَ السَّمَاءِ** پس اوزریمزه طاش یاغدر کوکدن
**اَوِ ائْتِنَا بِعَذَابٍ اَلِيمٍ** یا بر الم دیریجی اشکنجه بزه کتور **وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُعَذِّبَهُمْ** وحق
تعالی انلری بیردن هلاک ایتمزدی **وَاَنْتَ فِيهِمْ** وحال بو که سن اراکرنده سن
**وَمَا كَانَ اللّٰهُ مُعَذِّبَهُمْ** و ایزد جل جلاله انلری تعذیب ایدیجی دکلدی **وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ**

اول حالده که کندولر مغفرتی طلب ایدرلر یعنی ارالرنده قالان اهل ایمان غفرانی طلب ایدرلر
**وَمَا لَهُمْ اَلَّا يُعَذِّبَهُمُ اللّٰهُ** دخی حضرتک ارالرنده اقامتی و مؤمنلرک استغفاری
مابینلرندن زائل اولیجق نفی ایولک کندولره ثابت اولدی که انک سببیله تنکری تعالی
کندولرین معذب قیلمیه **وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ** وحال بو که کندولر پیغمبری
واهل ایمانی حرم محترمک زیارتندن منع ایدرلر **وَمَا كَانُوا اَوْلِيَاءَهُ** و بیت شریفک
امورنه متولی دکل ایدیلر **اِنْ اَوْلِيَاؤُهُ اِلَّا الْمُتَّقُونَ** شرکدن پرهیز ایدنلردن اوزکه
بر کمسه انک امورنه متولی دکلدر **وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ** ولیکن چوقلری بیلمزلرکیم
نفس الامرده بیت شریفه اوزرلری ولایتلری یوقدر **وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ** دخی
دعالری بیت شریفک قتنده بر نسنه دکل ایدی **اِلَّا مُكَاءً وَتَصْدِيَةً** بیت شریفی
طواف ایدرلردی کشیلر و قادینلر چپلاق اولوب بر مقلرین بیری برینه کچوروب ایچلرینی
صفیر ایدرلردی و الللرین بیری برینه چالرلردی **فَذُوقُوا الْعَذَابَ** پس ای کفار اشکنجه
دادک یعنی بدر وقعه سنده اولان اسیر لکک و قتلک چاشنی سن الک **بِمَا كُنْتُمْ**
**تَكْفُرُونَ** ایدوکنز کفر سببیله **اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمْ** تحقیقا شول کیمسه لرکه
اموالرین ~~فی سبیل الله~~ بذل ایدرلر **لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ** تاکه تنکرینک یولندن یعنی
پیغمبرک متابعتندن خلقی منع ایدهلر بو آیت بدر وقعه سنده بیجاک ییدرنلر حقنده
نازل اولدی که انلر اون ایکی کشیدیلر که هر کونده بیرلری اون دوه بوغازلیوب خلقه
ییدررلردی و بر قولده ابو سفیان حقنده نازل اولدی که احد جنکنده عربدن جمع
ایتدوکی کیمسه لردن ماعدا اینه انلردن ایکی بیک آدم اجرتله دوتوب اوزرلرینه قرق
وقیه التون صرف قیلدی **فَسَيُنْفِقُونَهَا** پس بلاشک انلری صرف ایدرلر **ثُمَّ تَكُونُ**
**عَلَيْهِمْ حَسْرَةً** صکره اوزرلرینه پشیمانلک و قیغو اولور زیرا مال کیتدی و مقصد
حاصل اولمدی **ثُمَّ يُغْلَبُونَ** صکره اخر الامرده مغلوب اولورلر **وَالَّذِينَ كَفَرُوا اِلٰى جَهَنَّمَ**
**يُحْشَرُونَ** دخی کفر ایدنلر دوزخه سورلورلر **لِيَمِيزَ اللّٰهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ** تاکه تنکری تعالی
کافری مؤمندن ایره **وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضَهُ عَلٰى بَعْضٍ** وکافر قسمنک بر مقدارنی بر مقدار
اوزره قیلوب **فَيَرْكُمَهُ جَمِيعًا** انی قمو جمع ایدوب بیری برینه متصل ایلیه **فَيَجْعَلَهُ فِي جَهَنَّمَ**
اندنصکره انی جمله دوزخه بیلاره **اُولٰئِكَ** اول کروه که هرکز اسلامه کلمزلر
**هُمُ الْخَاسِرُونَ** کندولردر او توزنلر **قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا** کفر ایدنلره سویله یعنی
ابو سفیان و اصحابنه سویله **اِنْ يَنْتَهُوا** اکر پیغمبرک عداوتندن و ازچوب اسلامه

بکفرا ایدیلرمو

داخل اولورلر يغفر لهم ما قد سلف كناهلرندن كچمش اشيا كندولره مغفرت
اولنور وان يعودوا واكر محمد المصطفانك جنكنه دونرلر فقد مضت سنة الاولين بى شبهه
كيم زمان سابقده اولانلرك طريقى كچمشدى يعنى امم سالفه كه پيغمبرلر اوزره جمعيت ايدوب
يماننكلرينه قصد ايدرلردى آخر الامر حق تعالى پيغمبرلرنى اوزرلرينه منصور ايدوب انلرى
اهلاك ايدردى بونلر دخى بو حال اوزره قالورلرسه اول كونه بر عذابه منتظر اولسونلر
وقاتلوهم حتى لا تكون فتنة واى اهل ايمان كفارله جنك ايدك بر وقته دك كه كفر
بولنميه ويكون الدين كله لله ودين تمومى خدايه مخصوص اوله وادياى باطله مضمحل اوله فان
انتهوا پس اكر كفردن واز كچرلر فان الله بما يعملون بصير بى شبهه كه حق تعالى ايشلدوكلرى
اشيايه بينادر انلره كوره كندولره مكافات ايدر وان تولوا واكر ايمانه قبول ايتمكدن
يوز دوندررلر فاعلموا ان الله مولاكم بيلك كيم على التحقيق ايزد جل جلاله ياردمجيكزدر
نعم المولى حق جل وعلا غايتله كوزل معتمددر ونعم النصير وغايتله ايو ياردمجيدر و
اعلموا انما غنمتم دخى بيلك كيم بلا شبهه كفاردن ذورله الدغكز نسنه ‌يه من شىء
اوزرينه اسم شى اطلاق اولنان نسنه‌دن ايلكه واديه فان لله خمسه بيشدن بيرى
خدايه مقرردر وللرسول وپيغمبره دخى ولذى القربى وپيغمبره قرابت صاحبى اولنه
وانلر عبد المطلب وهاشمك اولادلريدر واليتامى والمساكين واهل اسلامدن
مسافر اولوب النده برشى اولميانه دخى واكر ولايتنده مالى وار ايسه جمهور علما
بونك اوزرينه‌دركه بو مقامده خدانك نامى يمن وتبركى اولندى ومزبور اولان خمس
حضرتك حياتنده بيش حصه اولوب هربر كروهه بر حصه ويريلوردى وحضرتك
وفاتندنصكره حضرت امام اعظم قتنده رسول اكرمك واقاربنك حصه‌سى ساقط
اولوب خمس قالان اوچ كروه اوزره منقسم اولور لكن ذوى القربانك فقرلرى مساكين
قسمنه مندرج اولورلر ان كنتم امنتم بالله محذوفه متعلقدر ما قبلنده مذكور اولان
كلام اوزرينه دلالت ايدر پس تقدير كلام بو كونه اولوركه بيلك كيم حق جل وعلا خمسى
مزبورلره قيلدى ودورت حصه‌يى سزه اكر تنكرى‌يه ايمان كتورمش ايدكوز وما انزلنا
على عبدنا واكر ايمان كتورمش ايدكوز شول نسنه‌يه كه قولمز اوزره يعنى محمد المصطفى
اوزره ايندردك آياتدن وملائكه‌دن ونصرتدن يوم الفرقان بدر كوننده كه اول
كونده حق باطلدن ايرلدى يوم التقى الجمعان اول كون كه اهل اسلام واهل كفر
ملاقى اولديلر والله على كل شىء قدير وايزد ذو الجلال هر نسنه اوزره توانادر پس قادر

آزكورهى



اذكورهى چون كروه اوزره منصور قيله اذ انتم بالعدوة الدنيا ياد ايدك اول وقتى
كه سز اى اهل اسلام مدينه‌يه يقين اولان دره‌نك سمتنده سز وهم بالعدوة القصوى
وكفار مدينه‌دن ادراق اولان دره‌نك سمتنده درلر والركب اسفل منكم وكاروانك
آتلسى يعنى ابو سفيان واصحابى سزدن اشغه درلر ولو تواعدتم واكر سز وقريش
جنك ايچون وعده لشوب صكره انلرك حالنى وسزك حالكزى بيلمش اولسيدكوز
لاختلفتم فى الميعاد البته سز وعده‌يه خلاف ايدردكوز انلرك هيبتندن زيرا انلر
پرسلاح وبى‌شمار كروه ايديلر وسز بى سلاح وآز كروه ايدكوز ولكن ليقضى الله امرا
كان مفعولا ولكن اراكزده اول كيفيت اوزره جمع اولدى تاكه ايزد ذو الجلال برايش
حكم ايده كه اول ايش ايشلنملودى ليهلك من هلك عن بينة تاكه هلاك اولان
شخص بر ظاهر دليلدن صكره هلاك اوله ويحيى من حى عن بينة وتاكه صاغ قالان
كمسنه بر آشكاره دليلدن صكره صاغ قاله يعنى وقعه بدر آيات عظامه‌دن بر آيتدر
هر كيم انى مشاهده ايتدى بعده ميت اولدى يا صاغ قالدى كافر عذر وبهانه
اولماز وان الله لسميع عليم وتحقيقا كه خداى ذو الجلال كفر ايدنك كفرنى وايمان كتورنك
ايماننى درست ايشيدوب كاينبغى انى بيلور مرويدركه رسالت پناه صلى الله عليه وآله
اول كيجه كه ارته‌سى جنك بدر واقع اولجقدى عالم رؤياده كوردى كه لشكر دشمن
غايتله زبون وآزدر پس صحابه‌يه كرامه واقعه‌سنى بويله تأويل ايتديكيم ان شاء الله
دشمن مغلوب وبيز غالب اولورز صحابه كرام بو واقعه‌دن شادمان اولديلر وبو نعمتى
حق جل وعلا حبيبنه تذكير ايدوب بيوردى اذ يريكهم الله فى منامك قليلا
خاطرمه كتور اول وقتى كه حق جل وعلا سكا كفار لشكرينى اويقوكده آز كوستردى
ولو اراكهم كثيرا واكر سكا انلرى برچوق كروه كبى كوسترسيدى لفشلتم ولتنازعتم
فى الامر البته جرأتسز اولوب جنك خصوصنده اختلاف ايدردكوز ولكن الله
سلم ولكن حق تعالى سلامتى تمام ايتدى يعنى حق جل وعلا لطف وكرميله جراتسز
واختلافدن سزى صاقلدى انه عليم بذات الصدور تحقيقا كيم خداى ذو الجلال
سينه‌لرده اولان امورى دانادر پس انلردن صادر اولرجق اشيانى يقينى بيلور واذ
يريكموهم دخى ياده كتورك اول وقتى كه حق تعالى سزه كفارى كوستردى اذ التقيتم
فى اعينكم قليلا انلره كوردشدككزده كوزلركزده بر آز كروه ويقللكم فى اعينهم
وسزى كوزلرنده آز قيلدى ليقضى الله امرا كان مفعولا تاكه ايزد متعال برايش حكم

لكن

ایمدی که اول ایش علم ندیمندن ایشلنمیلیدی والی الله ترجع الامور وایشلر خدانک فرمانته
دونمش بیلنور یا ایها الذین امنوا اذا لقیتم فئة ای ایمانه کلانلر قچن کفاردن بر
کروهه صاتشورسیز فاثبتوا مکانکوزده دورک واذکروا الله کثیرا وایزد متعالی
قلبکوزده ولسانکوزده چوق ذکر ایدک لعلکم تفلحون تاکه سیز ظفر بوله سیز واطیعوا
الله ورسوله وخدانک فرمانته وپیغمبرک سوزنه منقاد اولک ولا تنازعوا وبربری
بیرکوزه مخالفت ایتمک فتفشلوا وتذهب ریحکم که اختلافکوزدن اورکی دنوب اولوب
دولتکوز نابود اولور بو مقامده ریح که ییلدر دولته مستعاردر اول اعتبارله که دولتک
حاصل اولان امورک تمشیت ونفوذی ییلک هبوب ونفوذنه مشابهدر واصبروا
وقتال محلنده صبر ایدک ان الله مع الصابرین که بی شبهه خدا عز وجل صبر ایدنلرلهدر
پس انلری محفوظ ومنصور قیلار مرویدر که چون اهل مکه کاروانک مددینه چیقدیلر
جحفه نام مکانه واصل اولدیلر وتلوندن ابو سفیان کندولره خبر صالدیکه کاروانکوز
قورتولدی کیرو یه دونک ابو جهل دیدی مادام که بدره کیدوب انده شراب ایچوب
چنکیلری سویلتمشوز وانده حاضر اولان اعرابه الوان نعم ییدرمشوزده نکمز
محالدر دیبده بدره کلدیلر ولیکن ایتدوکلری اوزلرک یرینه مرکک شرابن ایچدیلر
وانالر اوزلرینه فریاد وفغان ایتدیلر بعده حق جل وعلا اهل ایمانی او کونه ایشدن
نهی ایدوب بیوردی ولا تکونوا کالذین خرجوا من دیارهم بطرا ورئاء الناس واولمک
شول کیمسهلر کبی که منزللریندن چیقدیلر فخر ایتمک ایچون وخلقک مدح وثناسن توقع
ایتمک ایچون ویصدون عن سبیل الله وخلقی حق یولندن منع ایتمک ایچون
والله بما تعملون محیط وحق جل وعلانک علمی ایشلدکلکوز ایشی قاپلمشدر دینی الکا کوره
سزالورین دیو دکودیلر که چون قریش کاروانک امدادینه چیقدیلر بنی کنانه قبیلهسیله
اولان عداوت قدیمهلرین تذکر ایدوب کیرو یه دونمک ایستدیلر اول محل ابلیس
لعین قبیلهٔ مزبورهنک بیوکی سراقه بن مالک کنانی نام کیمسهنک صورتنه کیروب
قریشه کلوب دیدی سیز ابو غیرت وحمیت ایدر بو سیز توقف ایتمک که سیزه بو غلبه
ایدن بو قدر داکر بنی کنانهنک عذرین ملاحظه ایدرسیز بن سیزه انلرک ضررندن
ضامنم دبو سفرده بن سزکله بولداشم جنک محلنده ملائکهنک اینمسن کوردیکی
قراری فراره تبدیل ایتدی کندو یه دیدیلر بو محلده بیزی بورا قوب نچه سن جواب
ویردیکه بنم کوردکمی سیز کورمیورسیز پس حق جل وعلا اهل ایمانه بو احوالدن

خبر ایدوب بیوردی واذ زین لهم الشیطان اعمالهم دخی یاد ایت کنورک اول وقتی که ابلیس لعین
کفار قریشه کندو ایشلرین مزین قیلدی وقال لا غالب لکم الیوم من الناس ودیدی سیزه
بو کون بر غلبه ایدیجی بو قدر خلقدن وانی جار لکم دخی علی التحقیق بن سیزه بنی کنانه طرفندن
عهد ویرودرم فلما تراءت الفئتان پس اول محلده که ایکی کروه بربری برینه کوردی نکص علی
عقبیه ایکی اوکچهسی اوزرینه دوندی وقال انی بریء منکم ودیدی بلاشبهه بن سیزدن
بیزارم انی اری ما لا ترون تحقیقا کیم بن کورودرم شول شیئی که سیز کورمزسیز انی اخاف الله
که انکر بن تکریدن قورقورم والله شدید العقاب وتکری جل وعلا کندوسندن قورقمایانه
قتی اشکنجهلودر منقولدر که چون بقیهٔ کفار مکهیه دوندیلر دیدیلر که بزم بو ذغومزه سراقه
باعث اولدی سراقه بو کلامی ایشدیجک دیدی ای قوم نیچون بکا افترا ایدرسیز بن چیقدیغکوزدن
خبردار اولمدم بو ذغومزه واقع اولمیجه بعضن اسلامه کلدوکلرنده بیلدیلر که او شیطان
ایدی اذ یقول المنافقون والذین فی قلوبهم مرض دخی یاد ایت کنورک اول وقتی که مدینهده
اولان منافقلر دکول کالرنده شبهه اولان کیمسهلر بدر وقعهسنده دیدیلر یعنی ظاهرده اسلامی
کوستروب باطنده کفری صاقلیان کروه وایمانده هنوز اطمئنان پیدا ایتمیان کروه دیدیلر
غر هؤلاء دینهم بونلری یعنی اهل ایمانی دینلری الدتدی که قتدلرنده اولمیان شیئه
کندولرین صالدیلر بر اول وقعهده اهل اسلام اوچ یوز دبر خج نفر ایدیلر وکفاردیک
پر سلاح شخصه قریب ایدیلر چون بو کلام اهل نفاقدن صدور ایتدی حق تعالی جوابلرنده
بیوردی ومن یتوکل علی الله وهر کیم تکری تعالی اوزرنه اعتماد ایدر فان الله عزیز
بی شبهه کیم خدا عز وجل غالبدر کندویه التجا ایدنی ذلیل ایتمز حکیم درستکار ایدیجیدر
که عقل استبعاد ایدوکی وادراک ایتمدوکی شیئی حکمتیله ایشلر ولو تری واکر کورسیدک
ای کورجی اذ یتوفی الذین کفروا الملائکة قچن فرشتهلر کفار ایدنلرک جانلرین قبض
ایدرلر یضربون وجوههم وادبارهم اول حالده که ملائکه انلرک یوزلرین واکسهلرین
اوروب دیرلر وذوقوا عذاب الحریق دخی یانمقلک اشکنجهسن دادک اول زمان بر امر عجیب
مشاهده ایدردک ذلک اول اورمق واشکنجه بما قدمت ایدیکم اللریکوز ایلرو
کوندردکی نسنه سببیلهدر وان الله لیس بظلام للعبید دخی اول سببیلهدر که علی
التحقیق ایزد جل وعلا قوللره ستم ایدیجی دکلدر کداب آل فرعون بو مذکور اولان کفارک
عادتی مصر پادشاهنه تبعیت ایدنلرک عادتی کبیدر والذین من قبلهم وال فرعوندن
اسبق اولانلرک عادتی کبی کفروا بآیات الله دابک تفسیریدر یعنی انلرک دابی بو که

تنكرينك اياتنه تصديق ايتمديلر فاخذهم الله بذنوبهم پس حق تعالى كناهلرى سببيله
كندولرين عقوبتله الدى نته كه بونلرى الدى ان الله قوى بى شبهه كيم خداى ذو الجلال
تعالى كوجلودر شديد العقاب قتى اشكنجه لودر كه بر كيمسه عقابنى دفع ايتمكه قادر دكلدر
ذلك اول ستم كه انلره اولدى بان الله لم يك مغيرا نعمة اول سببيله دركه حق جل
وعلا دكشديجى دكل ايدى بر ايولكى كه انعمها على قوم انى بر كروه اوزره احسان
ايتدى حتى يغيروا ما بانفسهم لبيعتلرنده اولان حالتى بر يمان حالته تبديل ايلرى
واقع اولمينجه وان الله سميع عليم واول سببيله دركه خدا لايزال انلرك ايو ايتديكى
انما اللرين بخشيه بيلجيدر كداب ال فرعون والذين من قبلهم كذبوا بايات ربهم
تطرسنك ترجمه سى حالا سبقت ايتدى فاهلكناهم بذنوبهم پس كناهلرى سببيله
كندولرين نابود قيلدق واغرقنا ال فرعون وفرعونك اتباعنى قلزم درياسنده
غرق ايتدك وكل كانوا ظالمين وهر بر كروه غرق اولانلردن وكفار قريشدن
كفر ومعصيتله نفسلرينه ستمكار ايديلر ان شر الدواب عند الله تحقيقا كيم حيوانات
تعالى يانلرى تنكرى قتنده الذين كفروا اشول كيمسه لركه كفر اوزره مصر اولديلر
فهم لا يؤمنون پس انلر ايمانه كلمزلر الذين عاهدت منهم لفظ الذين كفروا
بدلى بعضيدر يعنى كفر ايدنلرك برمقدارى شول كيمسه لركه سن كندولردن عهد
الدك ثم ينقضون عهدهم في كل مرة صكره پيمانلرين بوزدلر هر كز وانلر بنى قريظه
يهودلريدى كه حضرتله عهد بغلمشلرايدى بو وجه اوزره كيم حضرتك دشمنلرينه يارديم ايتميه لر
صكره بدر كوننده مشركلره سلاحله مدد ايدوب ديديلر عهدى اونتدق بعده
حضرت صلى الله عليه وسلم كندولره سؤال سابق اوزره عهد وپيمان بغلدى
خندق وقعه سنده عهدى بوزديلر وهم لا يتقون وانلر عهدى بوزمقدن پرهيز
ايتمزلر فاما تثقفنهم في الحرب پس اكر جنكده انلره مصادف اولورسن فشرد بهم
من خلفهم پس انلرك قتل واهانتلرى سببيله ازعاج ايدوب اواره ايلرندن اولان
كيمسه لرى لعلهم يذكرون تا كه ازعاج وپراكنده اولنان كيمسه لر پند وعبرت
الهلر واما تخافن من قوم خيانة واكر بر معاهد كروهدن عهدك بوزمسين ملاحظه
ايدرسن فانبذ اليهم پس عهدلرين كندولره صال على سواء عداوتده برمعتدل
طريق اوزره اولدوغك حالده كه كندولره عهد بوزمسين اظهار ايدوب بر اشكارا
خبر ايدرسن اودلرينه جنككه عجله ايتميه سن تا كه عرضك خيانتدن مبرا اوله

دن

ان الله



ان الله لا يحب الخائنين بى شبهه كيم خداى عز وجل خيانت ايدنلرى سيومز ولا يحسبن
الذين كفروا سبقوا وبر كيمسه كمان ايتمسون كه كفر ايدنلر ايلرو كيدوب قورتلديلر انهم
لا يعجزون تحقيقا كيم انلر طلبلرندن اولانى عاجز بولمزلر كه قورتلهلر واعدوا لهم
ما استطعتم من قوة دخى اى اهل ايمان كفار ايچون جنكده قوت اولجق الاتدن
قادر اولديغكوز اشيانى اماده قيلك حضرت عقبة بن عامر رضى الله عنه دن مرويدركه
ديدى سيد الكونينى منبر اوزره ايشتدم بويوردى كه الا ان القوة الرمى يعنى اكاه اولك
كيم على التحقيق قوت اوق اتمقدر ديمشدر بعض علما بويوردى كه چونكه اوق اتمق جمله سلاحك
استعمالندن انفعدر حضرت صلى الله عليه وسلم انى بالكوزه ذكر ايلدى ومن رباط الخيل
دخى في سبيل الله بغلنمش اتلردن مهيا ايدك ترهبون به عدو الله وعدوكم
انكله خدانك دشمننى وسيزك دشمنكزى قورقودرسز وانلردن مراد كفار مكه در
واخرين من دونهم دخى كفار مكه دن اوزكه بر بشقه كفارى انكله قورقودرسز
لا تعلمونهم سيز انلرى بيلمزسيز الله يعلمهم حق جل وعلا انلرى بيلور وما
تنفقوا من شئ في سبيل الله وهر نه مقوله سندن هر نسنه يى كه تنكرى يولنده
بذل ايدرسز يوف اليكم مكافاتى سزه بالتمام واصل اولور وانتم لا تظلمون
وحال بو كه سز مكافاتك نقصانيله ستم كورمش قيلنمزسز وان جنحوا للسلم واكر كفار
صلحه ميل ايدرلرسه فاجنح لها سن دخى اكا ميل ايت وتوكل على الله وايزد ذو الجلال
اوزره اعتماد ايت كفره نك مكر وحيله سندن خوف ايتمه زيرا حق جل وعلا سنى انلردن
صاقلمشدر انه هو السميع العليم كه بى شبهه خداى متعال كندودر كفارك
سوزين درست ايشيدوب نيتلرين بخشيه بيلن وان يريدوا ان يخدعوك واكر صلحله بانى
الدتمق ايسترلر فان حسبك الله بلا شك انلرك شرين دفع ايتمك ايچون خداى عز وجل
سكا كافيدر هو الذى ايدك بنصره وبالمؤمنين كندودر اول پروردكاركه يارده ميله
واهل ايمانله سكا قوت ويردى والف بين قلوبهم واهل ايمانك كوكللرين اراسنده
اتصال قيلديكه نفس واحده پايه سنده اولديلر لو انفقت ما في الارض جميعا اكر بر
يوزنده اولانى اشيانك قموسنى صرف ايتسيدك ارالرنده اصلاح ايتمك ايچون ما الفت بين
قلوبهم كوكللرى اراسنده جمع ايتمزدك ولكن الله الف بينهم وليكن ايزد جل
جلاله قدرت كامله سيله كوكللرى ارالرنده الفت صالدى انه عزيز تحقيقا كه ايزد
تعالى غالب وقادر ايسه وكى نسنه البته اولور حكيم مصلحت ايسه وكى نسنه يى بيلور

نه کونه یاردم یا ایها النبی ای خدادن خبر کورن وجود شریف حسبک الله حق جل وعلا
سکا کافیدر ومن اتبعک من المؤمنین واهل ایماندن سکا پیرو اولانلره دخی
کافیدر روایتدر بدر دفعه سنده جنکدن اول نازل اولدی اهل ایمانه تقویت ویرمک
ایچون یا ایها النبی حرض المؤمنین علی القتال ای بلند القدر اولان ذات پاک
اهل ایمانی جهاده اوزندر قندر ان یکن منکم عشرون صابرون اکر سیزدن صبر ایله
متصف یکرمی نفر اولورسه معرکه قتالده یغلبوا مائتین کفاردن ایکیوز کیمسنه یه
غالب اولورلر وان یکن منکم مائة یغلبوا الفا من الذین کفروا واکر سیزدن یوز
صبر ایدیجی شخص اولورسه کفر ایدنلردن بیک شخصه غلبه ایدرلر بانهم قوم لا یفقهون
اول سببیله کم انلر بر کروهدرلر که خدایی ودوزخی بیلمزلر تا که تحصیل ثوابا ایچون
مؤمنلر کبی جنکده صبر ایدهلر چون حق جل وعلا حکم ایتدیکه اهل اسلامدن بر نفر
کفارک اون نفرینه مقاومت ایدوب انلره ثابت اولسونلر وبو ایشی اهل ایمانه کران
کلمسندن حق تعالی انلردن بو حکمی تخفیف ایلدی الان خفف الله عنکم شمدی تکری
سیزدن اول آغر حکمی بو تکلیفی قلدی وعلم ان فیکم ضعفا وعلم قدیمله بیلدیکه سیزده
زبونلق وار فان یکن منکم مائة صابرة پس اکر سیزدن صبر صاحبی یوز کیمسنه
اولورسه یغلبوا مائتین ایکیوز کافره یکنرلر وان یکن منکم الف واکر سیزدن
بیک شخص اولورسه یغلبوا الفین اهل شرکدن ایکی بیک شخصه یکنرلر باذن الله
خدانک ارادتی ومعونتیله والله مع الصابرین وایزد جل وعلا صبر ایدنلرله در مویدکر
بدر دفعه سنده تربیتدن یمش کیمسنه حضرتک حضورینه اسیر کتوردیلر حضرت صلی الله
علیه وسلم خصوصلرنده اکابر صحابه ایله مشورت ایتدی حضرت ابو بکر الصدیق رضی الله عنه
سویلدی یا رسول الله بونلرک چوغی اقاربکدر اولی اودرکه حاللرینه کوروب فدیه لرین الوب
قویه ویرسن بلکی بونلر اولهکه اسلامک دولت هدایتنه کیرهلر و واصل اولهلر حضرت فاروق
رضی الله عنه سویلدی یا رسول الله بونلر کفرک رئیسلریدر اولی واصوب بودرکه فرمان
ایدهسن بونلری اولدرهلر که حق تعالی انلرک فدیه سندن مستغنی قیلمشدر
حضرت صلی الله علیه وسلم ابو بکرک سوزینه عمل ایدوب فدیه لرین الدی حق تعالی عتاب
طریقیله بو ایتی منزل ایدوب بیوردی ما کان لنبی ان یکون له اسری بر پیغمبره
لایق وسزاوار دکل ایدی که کندویه اسیرلر اوله حتی یثخن فی الارض دوی زمینده
قتلی چوق ایدوب مبالغه ایتمیجه تا که اسلامی عزیز ایده و کفری ذلیل قیله اول





ایشدر تریدون عرض الدنیا فدیه نک الیسیله بو جهانک بی بقا اولان مالن ایسترسیز
والله یرید الآخرة وحق سبحانه وتعالی ابری جهانک ثوابن سیزه ایستر والله عزیز وایزد
ذو الجلال دوستلرین دشمنلری اوزرینه غلبه ایتدرمکه توانادر حکیم هرکسک حالنه
لایق اولانی تنسیقی بخشش بیلور لولا کتاب من الله سبق اکر لوح محفوظده تکریدن بر حکم
کیچمش اولمسیدی که مجتهد اولان کیمسنه اجتهادنده خطا ایتسه معذب اولماز لمسکم فیما
اخذتم عذاب عظیم البته فدادن الدغکوز نسنه دن اوتری سیزه بر اولو اشکنجه
دکوردی آورده کرکه حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردی اوز بیزه بر عذاب نازل اولسیدی
حضرت عمردن وسعد بن معاذدن نادر کیمسه اندن نجات بولمزدی زیرا سعدک رایی حضرت
عمرک رایی کبی ایدی منقولدر که بو آیت نازل اولدقده صحابه کرام غنیمت مالندن
نصیبلرین الماقدن قصر ایتدیلر حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی فکلوا مما غنمتم
پس غنیمت الدغکوز نسنه دن ییکک یعنی فدیه مالیله انتفاع ایدک زیرا غنیمت
مقوله سندندر حلالا طیبا پاکیزه حلال اولدوغی حالده واتقوا الله وترسا
مخالفت ایتمکده تکریدن خوف ایدک ان الله غفور رحیم بی شبهه کریم خدا عز وجل
کناهکاره سزا ایدوب سیزی غنایمه امر کوکه غنیمتدن الدغکوز نسنه سیزه مباح
قیلدی اسباب النزولده کتوردیکه حضرت صلی الله علیه وسلم عمه سی حضرت عباسه
که اسیرلرک زمره سندن ایدی بیوردیکه کندو جانکک وایکی برادر زاده کک
عقیل بن ابی طالبک ونوفل بن الحارثک فداسن ویر حضرت عباس دیدی یا محمد روا
کوررمیسن که بقیه عمری کدا الخلقه کچیرم بیوردی کلو مالی قنده ویره بیلورم حضرت
صلی الله علیه وسلم بیوردی قانی اول التونکه مکه دن چیقدوغک محلده ام الفضله
ویروب سویلدک باشمه بر حال کلورسه بو التون سکا ودورت اوغلمه در حضرت عباس بو
کلامی ایشدیجک دیدی بونی سکا کیم خبر ویردی حضرت صلی الله علیه وسلم
بیوردی پروردکارم بکا اندن خبر ویردی حضرت عباس رضی الله عنه اول وقت
دیدی شهادت کتوردم که سن صادقسن وتکریدن اوزکه معبود یوقدر وسن انک
رسولیسن والله بو احوال اوزمدن خدادن اوزکه بر کیمسه مطلع دکلدر اول محلده حق تعالی بو آیتی
منزل ایدوب بیوردی یا ایها النبی ای خدادن خبر ویرن خوش ذات قل لمن فی ایدیکم
من الاسری سویله الکوزده اولان کیمسنه لره اسیرلردن ان یعلم الله فی قلوبکم خیرا
حق جل وعلا کوکلکزده ایمان واخلاص کوررسه یؤتکم خیرا مما اخذ منکم سیزه

ویرور سیزدن آلندیغی شیئدن ییکرک ویغفر لکم وکناهلرکزی سیزه باغشلار
والله غفور رحیم واوذو الجلال اهل ایمانه شرک حالتنده واقع اولان کناهلری
ستر ایدوب اسلامه کلمکه کندولره هدایت ویرمکله اسیرکر حضرت عباسدن رضی الله
عنه مرویدر که حق تعالی بکا ایکی وعد ایتدی بیری بو که بیوردی سندن آلنان
شیئدن ییکرک شیئ سکا احسان ایدرم کندویه حمد اولسون که انی احسان ایتدی
شمدی یلکمده اون عبد مملوکم وار دردانالری ییکرمی بیک التونله تجارته سفر ایدیورلر
وزمزم قویوسن بکا ویردی که جمله عربک اموالندن بکا اوسو کلیدر وایکنجی وعدی
مغفرتدر امیدوارم که انی دخی ایفا ایده زیرا کریمک وعده سنده خلاف اولماز بیت
٭ خلاف وعده محالست کزکریم آید ٭ لئیم اکر نکند وعده را وفا شاید ٭
وان یریدوا خیانتک واکر اسیرلر سنک خیانتکی ایسترلرکه کندولره بغلدکک
پیمانی بوزهلر فقد خانوا الله من قبل بی شبهه که دوزمینا ایتدم کندولردن
آلنان عهدک بوزمسیله تنکریه خیانت ایتدیلر فامکن منهم پس ای جل وعلا
سنی اوزرلرینه مسلط ایتدی والله علیم حکیم وتنکری تعالی قوللرک احوالنی
ایو بیلور کما ینبغی اوزرلرینه حکم ایدر ان الذین امنوا وهاجروا تحقیقا شول کمسنه لرکه
ایمان کتوردیلر وطانلرین ترک ایتدیلر وجاهدوا باموالهم وانفسهم فی سبیل الله وماللری
وجانلریله خدانک یولنده چالشدیلر والذین آووا ونصروا وشول کمسنه لرکه اهل
هجرته مکان ویروب کندولره یاردم ایتدیلر اولئک بعضهم اولیاء بعض اول کروهلر
میراثده بیرلری بیرلرینه مستولی اولورلر ابتدای اسلامده مهاجرین وانصار بیری بیرندن
هجرت ونصرت سببیله میراث الوردی صکره واولوا الارحام آیتیله بو حکم منسوخ اولدی
والذین امنوا ولم یهاجروا وشول کمسنه لرکه ایمانه کلوب وطانلرین ترک ایتمدیلر
ما لکم من ولایتهم من شیء میراث خصوصنده اوزرلرینه تولیه ایتمکدن سیزه اصلا
بر نسنه یوقدر حتی یهاجروا وطانلرین کندولر ترک ایتمینجه وان استنصروکم فی الدین
واکر دین خصوصنده سیزدن یاردم طلب ایدرلر یعنی هجرت ایتمیان اهل ایمان مشرکلرله
جنکلری واقع اولیجق سیزدن یاردم ایسترلر فعلیکم النصر یاردم ملری اوزرکزه
واجبدر جمیع اهل شرکه اوزره الا علی قوم بینکم وبینهم میثاق مکر اهل شرکدن بر کروه
اوزره که آراکزده وآرالرنده پیمان وار اوله که هجرت ایتمیان اهل ایمانه بونلر اوزره نصرت ایتمک
والله بما تعملون بصیر وخدای ذو الجلال وفا عهده ونقض عهده نه ایشلدکگز بینادر

والذین



والذین کفروا بعضهم اولیاء بعض وکفر ایدن کروه بیربیرلرینک بربلوکلری بربلوکلرینک متولیلریدر
الا تفعلوه اکر ایتدوکم نسنه‌ی ایشلمزسیز تکن فتنة فی الارض روی زمینده
برا اولورکه فتنه حاصل اولور واهل ایمانک ضعفی وکفرک ظهوری بدر وفساد کبیر دخی بیوک
مفسده دخی دینده پیدا اولور والذین امنوا وهاجروا وجاهدوا فی سبیل الله
وشول کمسنه لرکه ایمانه کلوب هجرت ایتدیلر وتنکرینک یولنده چالشدیلر والذین آووا
ونصروا وشول کمسنه لرکه اهل هجرته یر ویروب یاردم ایتدیلر اولئک هم المؤمنون
حقا اول کروهلرکه صفات مزبوره ایله متصفدرلر کندولردر درست اهل ایمان اولانلر
لهم مغفرة کناهلرک یارلغمسی انلرک واردر ورزق کریم ودخی جسیز ومنتسیز روزی دخی
والذین امنوا من بعد وشول کمسنه لرکه حدیبیه صلحندن صکره ایمانه کلدیلر وهاجروا
وجاهدوا معکم وهجرت ایدوب جنکده سزکله چالشدیلر فاولئک منکم اول کروه
زمره کوزدندرلر واولوا الارحام بعضهم اولی ببعض وقرابت ایه لری بیرلری بیرلرینک
میراثنی المسنده اجانبدن احق واولادر فی کتاب الله تنکرینک حکمنده ان الله بکل شیء
علیم تحقیقا کیم حق جل وعلا هر نسنه یه داناادر پس میراثه مستحق اولانلرک دخی انلری استحقاقلرین

## سورة براءة مدنیة وهی ابو بیلور اخر ما نزلت وآیها مائة وثلاثون آیات

بو سوره یه براءه دینلور یعنی کفاردن بیزارلکی افاده ایدن سوره در دخی خشمه مشعردر
فاضحه دخی وار تفصیلی تفاسیرده مسطوردر وانجندن بسمله یوق سببی برکت اولدیکه بسمله
امانه مشعردر بو سوره دفع امان ایچون نازل اولدی براءة من الله ورسوله بو تنکریدن
ورسولندن واصل اولمش بر بیزارلکدر الی الذین عاهدتم من المشرکین اهل شرکدن
شول کمسنه لره که سیز انلرله عهد بغلادکز کتوردیلر که حضرت صلی الله علیه وسلم عربدن
بعض اهل شرکله عهد وکفتار ایتمشدی بنی خزیمه وبنی کنانه دن ماعدا قوملری عهدلری
بوزدیلر حق تعالی آیت مزبوره ایله پیغمبره فرمان ایتدیکه انلرله بغلدیغی عهد وپیمانی
بوزه وکندولره سویلیه فسیحوا فی الارض اربعة اشهر پس یر یوزنده دورت آی
شوال وذی القعده وذی الحجه ومحرم کزک یعنی امورکزه تمشیت ویرملک ایچون سیزه
دورت آی مهل ویرلمشدر واعلموا انکم غیر معجزی الله وبیلکز کیم علی التحقیق سیز
تنکرییی تعجیز ایدیجی دکلسیز یعنی هر چند که سیزه مهلت ویردی اوزرکزه کلمز سیزه عاقبت
سیزی بولور وان الله مخزی الکافرین وبیلک کیم بلاشک حق تعالی کافرلری دنیاده قتل

واسرله واخرتده عقوبتله رسوا ایدیجیدر واذان من الله ورسوله الی الناس یوم الحج الاکبر وبوننکبیدن وپیغمبرندن اولوجاق یعنی قربان بیرمنک کوننده بربلدرمکدر که ان الله بریء من المشرکین علی التحقیق خدا عز وجل بیزاردر مشرکلردن ورسوله وپیغمبر دخی انلردن بیزاردر فان تبتم پس اکر ای مشرکلر کفر وغدردن توبه ایدرسیز فهو خیر لکم اول توبه ایتمک سیزه یکرکدر وان تولیتم واکر توبه دن یوز دوندروب کفراوزره ثابت اولورسیز فاعلموا انکم غیر معجزی الله بیلک کیم بلاشبهه خدایی عاجز ایدیجی دکلسیز قنده کیدرسه کوز سیزی بولور وبشر الذین کفروا بعذاب الیم وکفر ایدنلری بردردلی اشکنجه ایله مژده لیه دچون حق تعالی عهد وپیمانی بوزنلرک احوالنی بیان ایلدی بنی ضمره وبنی کنانه که ورد وکلری عهده دوردمشلردی انلرک احوالنی دخی بیان ایدوب بیوردی الا الذین عاهدتم من المشرکین لیکن اهل شرکدن شول کیمسه لرکه کندولرله عهد بغلامش ایدکوز ثم لم ینقصوکم شیئا صکره عهدده ایتدوکلری شروطدن برآز نسنه اکسلمدی ولم یظاهروا علیکم احدا ودشمنلوکوزدن برکیمسه ایله اوزرکزه اوته لشوب انلره معاونت ایتمدیلر فاتموا الیهم عهدهم انلره پیمانلرین اتمام ایدک الی مدتهم مقرر ومعین اولان وقتلرینه دک ان الله یحب المتقین تحقیقا که ایزد جل جلاله عهده وفا ایدن پرهیزکارلری سور فاذا انسلخ الاشهر الحرم پس چون عهدی بوزنلره ویرلن مهلتک ایلری منقضی اولوب فاقتلوا المشرکین اهل شرکی اولانلری اولدرک حیث وجدتموهم قنده کرکندولرین بولورسیز وخذوهم وانلری اسیر ایدک واحصروهم ومسجد الحرامک طوافندن انلری منع ایدک واقعدوا لهم کل مرصد وهر کذرکاهده انلر ایچون اوتورک فان تابوا واقاموا الصلوة پس اکر کفردن ایمانه رجوع ایدوب نمازی قیلارلر واتوا الزکوة وزکوتی ویررلر فخلوا سبیلهم یوللرین قویه ویرک یعنی انلره تعرض ایتمک ان الله غفور رحیم زیرا علی التحقیق خداء عز وجل انلرک کچمش کناهلرین ستر ایدوب ثواب جزیل ایله کندولرین اسیرکر وان احد من المشرکین استجارک واکر اهل شرکدن برکیمسه سندن امان ایستدی فاجره حتی یسمع کلام الله اکا امان ویر تا که خدانک سوزنی یعنی قرانی ایشده ثم ابلغه مامنه صکره اسلام کلمه دیسه محلنه یتشدر یعنی اول خانه سنه یتشدر زیرا خانه سی امینی محلیدر ذلک بانهم قوم لا یعلمون بو امان ویرلمسی اول سبیله درکیم انلر بر کروه درلرکه ایمان

نه اولدوغنی

نه اولدوغنی بیلمزلر پس انلره امان ویرمک لازمدر تا که خدانک کلامنی ایشدوب تدبر ایده لر کیف یکون للمشرکین عهد عند الله وعند رسوله نیجه اهل شرکه پیمان اولور خدانک قتنده وپیغمبری قتنده بو برمقامده استفهام انکار واستبعاد ایچوندر یعنی مشرکلره خدا وپیغمبر قتنده عهد اولماز الا الذین عاهدتم عند المسجد الحرام مکر مشرکلردن شول کیمسه لره عهد اولور که مسجد الحرام یاننده کندولرله عهد بغلامش ایدکوز فما استقاموا لکم فاستقیموا لهم پس مادام که انلر عهدلری اوزره سیزه استقامت کوسترر انلره استقامت کوسترک ان الله یحب المتقین تحقیقا کیم خدا عز وجل پرهیز ایدنلری سور کیف نیجه اهل شرکک عهدلری اوزره دوررلر وان یظهروا علیکم وحال بوکه اوزرکزه غلبه ایدرلرسه لا یرقبوا فیکم الا ولا ذمة حقکوزده نه عهد ونه حق قرابت کوزه درلر یرضونکم بافواههم اغزلریله سیزی خشنود ایدرلر وتابی قلوبهم وکوکلری قبول ایتمز اول سوزلرکه سویلدیلر یعنی قلبلری لسانلرینه موافق دکلدر واکثرهم فاسقون وچوقلری ایمانک قبولندن سرکشدرلر اشتروا بایات الله ثمنا قلیلا خدانک ایاتنی آز بهایه دکشدیلر یعنی کلام مجیدی نفسلرینک اردوسنه تبدیل ایتدیلر فصدوا عن سبیله پس حقک یولندن اعراض ایتدیلر انهم ساء ما کانوا یعملون تحقیقا که ایشلدوکلری ایش غایتله بد ایش ایدی لا یرقبون فی مؤمن الا ولا ذمة بر مسلمان حقنده نه آند ونه عهد ملاحظه ایدرلر واولئک هم المعتدون واول کروه کندولردر شرکت وطغیانده حدودی تجاوز ایدنلر فان تابوا واقاموا الصلوة پس اکر رجوع ایدوب نمازی قیلارلر واتوا الزکوة وزکوتی ادا ایدرلرسه فاخوانکم فی الدین انلر دینده قرنداشلرکوزدرلر ونفصل الایات لقوم یعلمون وایات قرآنیه یی بیان ایدرز بر کروهه که انلر ایچون اولان احکامه نظر ایدوب فهم ایدرلر وان نکثوا ایمانهم واکر اهل شرک اندلرین بوزرلر من بعد عهدهم سیزکله عهدلری واقع اولدقدن صکره وطعنوا فی دینکم ودینکوزده صحیح تکذیب لر واحکامنک تقبیحیله طعن ایتدیلر فقاتلوا ائمة الکفر پس کفرک سردارلریله جنک ایدک انهم لا ایمان لهم بی شبهه کیم ائمه کفره حقیقتده کندولره آندلر یوقدر لعلهم ینتهون قاتلوا لفظنه متعلقدر یعنی انلرله جنک ایتمککز غرضکوز بو اولسونکه انلر کفردن فراغت ایده لر نه اینذالرین قصد ایده سیز الا تقاتلون قوما نکثوا ایمانهم نیچون بر کروهله جنک ایتمزسیز که اندلرین بوزدیلر وهموا باخراج الرسول ومکه دن

پیغمبرلك چیقمسین قصد ایتدیلر وهم بدؤكم اول مرة وحال بوكه ایلك كز كندولر
سیزه باشلادیلر زیرا حضرت صلی الله علیه وسلم اول كندولرین دلیل وبرهان ایله دعوت
ایلدی انلر دلیلنه مقابل دلیل كتورمكدن عدول ایدوب عداوت وجنكه باشلادیلر
أتخشونهم انلر ایله جنك ایتمكدن قورقرمیسز فالله احق ان تخشوه پس تنكری
تعالی سزاوارتردر كه كندوسندن خوف ایده سیز ان كنتم مؤمنین اكر اهل
ایمان ایسكوز زیرا مؤمن اولان تنكرینك قورقوسن چكوب كمسه دن خوف ایتمز
قاتلوهم اهل شركله جنك ایدك یعذبهم الله بایدیكم تنكری تعالی الكوزله
انلری معذب قیلادر ویخزهم وانلری خوار وحقیر ایدر وینصركم علیهم واوزرلرینه
سیزه یاردم ایدر ویشف صدور قوم مؤمنین وایمانه كلمش بر كروهك سینه لرینه شفا
باغشلر وانلر بنی خزاعه در یا دین اسلامه دخول ایتمك ایچون یمندن كلمش بر جماعتلر
بعد كه اسلامه داخل اولدیلر اهل شركدن خیلی اذیت كوردیلر اندن ماردود
كاشانه شكایت ایدوب حضرت صلی الله علیه وسلم كندولره بیوردیكم چكمكان ان
شاء الله فرج یقیندر ویذهب غیظ قلوبهم وكوكللرینك اجغن كیدررتدر كه انی
كفارك ایذاسندن كوكللری حاصل ایتمش ایدی بو آیت غیبدن واقع اولان
شیئدن خبر ویردی زیرا حق تعالی وعدسنه وفا ایدوب مشركلری خوار وذلیل
وهالك قیلدی ومزبورلره تشفی حاصل اولدی ویتوب الله علی من یشاء وحق جل
وعلا ایستدوكی كمسه اوزرینه توبه ایدر بو آیتده اولان اخبار دخی واقع اولدی زیرا
انلردن عكرمه ابن ابی جهل وابو سفیان وسهیل بن عمرو وبونلرك امثالی نیچه
كمسه لر ایمانه كلدی والله علیم حكیم وحق جل وعلا اولمش واوله جق اشیایه
دانا هر ایشی كما ینبغی ایشلیجیدر ام حسبتم ان تتركوا بلكه كمان ایتدكوزمی
ای غزایی كراهت ایدن مؤمنلر كیم اولدیغكوز حال اوزره ترك اولنه سیز ولما یعلم
الله الذین جاهدوا منكم وحال بوكه تنكری تعالی بیلمدی شول كمسه لری كه
سیزدن جهاد ایتدیلر نفی علمدن مراد نفی معلومدر یعنی سیزدن جهاد ایدوب
كفارله دوستلق ایتمیانلر اولمیوب كه خدانك علمی انلره تعلق ایده ولم یتخذوا
من دون الله ولا رسوله ولا المؤمنین ولیجة وتنكریدن اوزكه وپیغمبردن ماعدا
واهل ایماندن معتمد دوست ایدنمدیلر والله خبیر بما تعملون واول جل جلاله
ایشلدكوز اشیایه دانادر كتوردیلر كیم چون حضرت عباس اسیر اولدی اهل اسلام



انی شركله وصلهٔ رحمك قطعیله توبیخ وتعنیف ایتدیلر خصوصا حضرت علی المرتضی رضی
الله عنه غایتله اكا سرزنش ایتدی حضرت عباس رضی الله عنه دیدی سیز بزم عیوبمزی
عد ایدوب محاسنمزی اونوتورسیز بز مسجد الحرامی عمارت ایدوب تعظیم ایدرز وحاجیلره
صو ایچورورز واسیری قورتاررز حق تعالی بو اینی منزل ایدوب بیوردی ما كان للمشركین
ان یعمروا مساجد الله اهل شركه صحیح وجائز دكلدر كه تنكرینك مسجدلرین آباد ایده لر
شاهدین علی انفسهم بالكفر اول حالده كه نفسلری اوزرینه كفر ایله كواه اولمشلر اظهار
شرك ایله وتكذیب رسول ایله اولئك حبطت اعمالهم اول كروه ایشلری كه انكله
افتخار ایدرلردی باطل اولدی وفی النار هم خالدون ودوزخده كندولر همیشه
اقامت ایتمشلردر انما یعمر مساجد الله من امن بالله والیوم الاخر تنكرینك مسجدلرین
بر كمسه تعمیر ایتمز الا اول كمسه كه تنكرینك وحدانیتنه ودوز قیامتك وقوعنه تصدیق
كتوردی واقام الصلوة ونمازی شروطیله قیلدی واتی الزكوة واوزرنه واجب
اولان مال زكوتنی ویردی ولم یخش الا الله واموردینیه ده تنكریدن اوزكه بر كمسنه
قورقمدی فعسی اولئك پس شاید صفات مزبوره ایله متصف اولان كروه ان
یكونوا من المهتدین دوغرو یولی بولانلرك زمره سندن اوله لر اجعلتم سقایة الحاج
وعمارة المسجد الحرام ایا قیلدكوز حاجلره صو ویرمسینی ومحترم اولان مسجدك
یاپمسین كمن امن بالله والیوم الاخر شول كمسه نك ایمانی كیبی كه تنكرینك وحدانیتنه
وصونكی كونك اولمسنه تصدیق ایتدی وجاهد فی سبیل الله وتنكرینك یولنده
جهاد ایتدی لا یستوون عند الله اول ایكی قسم تنكرینك قتنده برابر اولمازلر والله
لا یهدی القوم الظالمین واول جل جلاله ارباب شرك اولان كروهه هدایت
ایتمز زیرا انلر شركی اختیار ایتمكله نفسلرینه ستم ایتدیلر الذین امنوا وهاجروا شول
كمسه لر كه ایمانه كلوب وطنلرین ترك ایتدیلر وجاهدوا فی سبیل الله باموالهم وانفسهم
دخی تنكرینك یولنده اموالریله وجانلریله جهاد ایتدیلر اعظم درجة عند الله پایه جهتندن
تنكری قتنده زیاده اولودرلر شول كمسه لردن كه بو صفاتدن عاریدرلر واولئك
وانلر كه اول كمالاته جامعدرلر هم الفائزون كندولردر ایكی جهانك خیراتنه
ظفر بولانلر یبشرهم ربهم برحمة منه ورضوان پروردكارلری انلری مژده لندررر
كندوسندن صدور ایتمش بر اولو رحمتله وخشنودلكله وجنات وبر بهشتلرله كه
لهم فیها نعیم مقیم كندولره انده انقطاعی قبول ایتمز نعمتلر واردر خالدین

فيها أبداً لحول قامتی انلرك ایچنده همیشه تقدیر ایتمشلر ان الله عنده اجر عظيم
تحقیقا که تنکری تعالی کندو قتنده بر اولو اجرت وارکه دنیانك مالی اکا نسبت ادلیجق
بر شیء حقیردر کنوردیلرکه فخر سرور کائنات مدینه یه هجرت ایتمکه رخصت اولندی
صحابه کرامك بر مقداری مال ومنال واولاد واقاربی ترك ایدوب توجه تام
ایله مدینه یه هجرت ایتدیلر و بر مقداری دیدیلر هجرت ایدرسك پدرلرمزدن واوغوللرمزدن
وعشیرتلرمزدن کسلمك اقتضا ایدر والمزده اولان اموال وتجارت نابود اولوب
ضایع قالور پس حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی يا ايها الذين آمنوا ای
ایمانه کلان کیمسه لر لا تتخذوا آباءكم واخوانكم اولياء پدرلرکزی وبرادرلرکزی
دوستلر ایدینمك ان استحبوا الكفر على الايمان اکر کفری ایمان اوزرینه اختیار ایدرلر
ومن يتولهم منكم وسیزدن هر کیم انلرله دوستلق ایدر یعنی ایدوکلری ایشی
پسند ایدر فاولئك هم الظالمون اول کروه که انلرك ایشن پسند ایدرلر کندو
لره ستم ایدنلردر برادر دوستلغی وضع ایتدیلر قل ان كان آباؤكم وابناؤكم واخوانكم
وازواجكم وعشيرتكم سویله اکر پدرلرکوز واوغوللرکوز وبرادرلرکوز وقاریلرکوز و
خصملرکوز وتجارة تخشون كسادها و بر متاع که بیع اولنمقدن قورقرسیز

وأموال اقترفتموها بر مال وار اموال که انلری قزانمشکوزدر

ومساكن ترضونها و بر منزللر که انلری پسند ایدرسیز احب اليكم من الله ورسوله
وجهاد في سبيله سیزه زیاده سیوکلیدی خدادن وپیغمبردن و یولنده جهاد
ایتمکدن یعنی بو مذکورلرك محبتی خدانك ورسولنك وجهادك محبتی اوزرینه ترجیح
ایدرسه کوز اختیار کوزلر فتربصوا حتى يأتي الله بأمره منتظر اولك اول وقته
دك که تنکری تعالی عذابی کتوره والله لا يهدي القوم الفاسقين وحق جل وعلا
حدودی تجاوز ایدن جماعته دوغری یولی کوسترمز بو آیت کریمه ده عظیم تهدید وار
وغایتله نادردر اول کیمسه که دینی اشیامز بونه اوزرینه ترجیح ایدر لقد نصركم الله
في مواطن كثيرة قسم اولسونکه خدا عز وجل سیزه جنکلك چوق یرلرنده یاردم
ایتدی ويوم حنين دخی حنین نام مکانك وقعه سنده سیزی منصور قیلدی
اذ اعجبتكم كثرتكم نجی چوقلغکوز سیزه پسند بیوه کلدی بیلمکز کرك که حنین
مکه ایله طائف آراسنده بر دره در که سرور کائنات مکه فتحندن صکره اون ایکی بیك
مرد ایله ثقیف وهوازن قبیله سنك دورت بیك دلاوریله محاربه یه قصد ایتدی صفوف
مقابلی ایکی طرفدن مهیا اولیجق صحابه کرامك بریسی دیدی لن نغلب اليوم من قلة

بوكون



بوکون ازلقدن مغلوب اولمزوز بعده جنکه شروع ایدیلر خیلی قتال واقع اولدی وقد نصکره
اهل اسلامه عجیب شامتی واصل اولوب شکستلری واقع اولدی شنه که حق تعالی بیوردی
فلم تغن عنكم شيئا پس چوقلغکوز دشمنك صولتندن سیزدن بر آز نسنه دفع ایتمدی
وضاقت عليكم الارض بما رحبت واوزدکز زمین بو الغیله دار اولدی ثم وليتم مدبرين
صکره یوز چویردکوز کیرویه دونمش اولدیکوز حالده کنوردیلرکه اوردکلو جمعیتدن
ثابت اولانلر فقط سرور کائنات ایدی وعمجه سی حضرت عباس حضرتك بندوکی قاترك
دیزکینینه یاپشوب دورمش تا که حضرت کندوسن کفار ایچنده صالمیه وحضرتك
عمزاده سی ابو سفیان و بر قوللرده علی وحضرت عبد الله بن مسعود دخی حضرتدن ایرلمدیلر
وقلان صحابه کرام جمله منهزم اولدیلر بر مرتبه که بوزغونلرك بعض کیمسنه لری مکه یه
ایرشدی بعده سید الکونین عمو جه سی حضرت عباسه بیوردیکیم خلقی چاغر
حضرت عباس بلند آوازیله خلقه ندا ایتدیکه یا عباد الله یا اصحاب الشجرة یا اصحاب
سورة البقرة درعقب صحابه کرام لبیك لبیك دیه رك دونوب جمع اولدیلر واول
محل جناب رب العزتك فرشته لری مدده ایتوب اهل اسلامه معا مشرکلرك
قتالنه شروع ایتدیلر پس حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردی هذا حين حمي الوطيس
یعنی جنکك قیزغونلغی محلی بودر بعده بر اوچ طوپراق الوب مشرکلره دوغرو اتوب
دیدی انهزموا ورب الكعبة درعقب کیمسی طعمه شمشیر اولوب کیمسی قراری فراره
تبدیل ایلدی شنه که حق تعالی بیوردی ثم انزل الله سكينته على رسوله وعلى المؤمنين
صکره حق تعالی پیغمبر اوزرینه ومؤمنلر اوزرینه رحمتنی ایندردی وانزل جنودا لم تروها
و بر لشکرلر ایندردی که سیز انلری کوزلکوزله کورمدکوز وانلر ملائکه کرام ایدیلر
وعددلری بیش بیك یا سکز بیك یا اون آلتی بیك ایدی وعذب الذين كفروا
وکفر ایدنلری معذب قیلدی که بعضه سی هلاك وبعض بنکلری اسیر اولدی واموالرندن
حسابه کلمز نیجه اشیا الندی وذلك جزاء الكافرين واول ایشی کفر ایدنلرك
جزاسیدر ثم يتوب الله من بعد ذلك على من يشاء پس ایزد
جل جلاله اول جنکدن صکره ایستدوکی کیمسه اوزرینه توبه ایله تفضل ایدر والله
غفور رحيم وحق جل وعلا چوق مغفرت ایلودر غایتله مرحمت ایدیجیدر که انلرك
کناهلرندن تجاوز ایدوب لطف وکرمندن احسانله اوزرلرینه تفضل ایتدی
منقولدرکه بو جنکدن صکره هوازن وثقیفدن بر مقدار خلق کلوب اسلامه داخل

اولدیلر بعده حضرته دیدیلر یا رسول الله اموالمز و اهلمز بو جنکده غازیلر النده قالدی
حضرت صلی الله علیه وسلم کندولره بیوردی اموالکزی یا اهلکزی اختیار ایدک
انلر اهللرین اختیار ایتدیلر پس حضرت صلوات الله علیه جمیع اولاد و اسبابی
وعیاللرین کندولره باغشلدی یا ایها الذین آمنوا ای ایمانه کلان کیمسنه لر انما
المشرکون نجس بوندن اوزکه بر نسنه یوقدر که مشرکلر مردارلقده درلر فلا یقربوا
المسجد الحرام پس محترم اولان مسجده یقلاشمسونلر یعنی حج و عمره ایتمسونلر
بعد عامهم هذا بو ییللرندن صکره که هجرتک طقوزنجی سنه سیدر دیر قولی
حجة الوداع سنه سیدر وان خفتم عیلة واکر منعلرندن اوتری فقری توقع
ایدرسیز یعنی اکر انی کمان ایدرسیز که اهل شرک مسجد الحرامدن کسلیجک و کلرندن
صکره مکه یه کلان کیدن ناز اولوب بازارلق و فراخ قالماز فسوف یغنیکم
الله من فضله ان شاء بلا شبهه تنکری تعالی کندو کرمندن سیزی دولتمند ایدر
ایسترسه و فی الحقیقه بویله اولدی که بو کونه دک اطراف و اکنافدن مکه ساکنلرینه
کیدن خیرات بر مکانه کیتمز و انده اولان خرید و فروخت هیچ بر یرده اولماز ان
الله علیم حکیم بی شبهه کیم حق جل و علا قوللرینک احوالنه دانا اما الذین کما ینبغی
تحقیق ایدیجیدر قاتلوا الذین لا یؤمنون بالله ولا باليوم الآخر جنک
ایدک ای اهل اسلام شول کیمسنه لرله که خدانک وحدانیتنه و دوزخ انک و جنتنه
تصدیق ایتمزلر ولا یحرمون ما حرم الله ورسوله دخی حرام ایتمزلر شول شیئی که خدا و پیغمبری
انی حرام ایتدیلر ولا یدینون دین الحق و دوغرو اولان دینه تابع اولمازلر
من الذین اوتوا الکتاب صدر آیتده اولان موصوله بیاندر یعنی شول کیمسنه لر که
صفات مزبوره ایله متصفدرلر کتاب سماوی معقوله سی کندولره ویرلن کیمسنه لردندر
حتی یعطوا الجزیة عن ید آیتک ابتداسنده اولان فعله غایتدر یعنی اهل
کتابله جنک ایدک اول وقته دک که اوزرلرینه اولان مالی اللریله تسلیم ایدرلر
وهم صاغرون اول حالده که کندولر خار و حقیردرلر وقالت الیهود عزیر ابن الله یهودی
طائفه سی دیدیلر حضرت عزیر تنکرینک اوغلیدر بو کلامی انلردن بر کروه دیدی یعنی اوزرلرینه
بخت نصر مسلط اولوب جمله احبارلرین قیردی که الرنده توراتی حفظ ایدر بر کیمسنه
قالمدی بعده که حق تعالی عزیری احیا ایتدی نته که سورۀ بقره ده بیان اولندی
توراتی بالتمام ازبردن اوقیدی بو حالدن تعجب ایدوب دیدیلر بو تنکرینک



اوغلی اولمسیدی بو حالی کندوسندن بولنمزدی وقالت النصاری المسیح ابن الله و نصاری
دیدیلر حضرت عیسی ایزد ذو الجلالک اوغلیدر بو سوزی انلرک بر طائفه سی دیدی
اول وقت که کوردیلر حضرت عیسی پدرسز تولد ایدوب اکمه و ابرصی ابرا و اولولری
احیا ایتدی ذلک قولهم بافواههم مزبورلردن صادر اولان ناسزا سوزلر اغزلریله
اولان سوزلردر یعنی اول سوزده دلیل و برهاندن عاری بر مهمل لافدر یضاهون قول
الذین کفروا من قبل سوزلرین مشابه قیلورلر شول کیمسنه لرک سوزینه که کندولردن
اسبق کافر اولدیلر قاتلهم الله حق تعالی انلری نابود قیلسون انی یؤفکون نیجه حقدن
باطله دونمش قیلنورلر اتخذوا احبارهم ورهبانهم اربابا من دون الله خدانک
پروردکارلغندن تجاوز ایدوب علمالرین وعبادلرین پروردکارلر ایدندیلر یعنی خدانک فرمانی
بوراقوب احبار و رهبان سوزینه اویدیلر والمسیح ابن مریم دخی مریم اوغلی عیسایی خدا
ایدندیلر که سویلدیلر اول تنکرینک اوغلیدر وما امروا الا لیعبدوا الها واحدا
وحال بو که بر معبوددن اوزکه عبادت ایتمکه امر اولنمدیلر و اول ایزد ذو الجلالدر لا اله
الا هو اندن اوزکه بر معبود یوقدر سبحانه عما یشرکون ایتدوکلری شرکدن ذات پاکی
منزهدر یریدون ان یطفئوا نور الله بافواههم ایسترلر که تنکرینک ایشیغنی
اغزلریله سوندرملر یعنی خدانک وحدانیتی اوزرینه دلالت ایدن حجت و برهانی تکذیب ایله
باطل قیلمق ایسترلر ویأبی الله الا ان یتم نوره و ایزد جل و علا اعلاء توحیدله
و اعزاز اسلامله نورینی اتمام ایتمکدن غیریه راضی اولماز ولو کره الکافرون واکر اهل کفرانک
اتمام اولنمسین ایسترلر هو الذی ارسل رسوله بالهدی ودین الحق کندودر اول پروردکار
که پیغمبرینی دوغری یول کوسترمکله و درست دینله یوللدی لیظهره علی الدین کله تا که
انی جمله دینلر اوزرینه غالب قیلوب انلری نسخ ایلیه ولو کره المشرکون واکر ارباب
شرک انلرک اولکونه اولمسین ایسترلر یا ایها الذین آمنوا ان کثیرا من الاحبار
والرهبان ای ایمانه کلانلر تحقیقا که یهود و نصارانک علماء و زهادلرندن چوق
کیمسنه لر وار که لیأکلون اموال الناس بالباطل خلقک اموالنی رشوتله یرلر ویصدون
عن سبیل الله و خلقی خدانک یولنه سلوک ایتمکدن منع ایدرلر والذین یکنزون
الذهب والفضة ولا ینفقونها فی سبیل الله و شول کیمسنه لر که التون و کومشی
صاقلیوب تنکرینک یولنده اندن متعین اولان زکوتی ویرمزلر فبشرهم بعذاب الیم
انلری مژده لندیر دردلی اشکنجه ایله یوم یحمی علیها فی نار جهنم اول کونده که دوزخ

انشترم دشنم الدوقلری اموال اوزرم قیزدرلور فتکوی بها جباههم وجنوبهم وظهورهم پس انلرله النلری وپانلری دارقه لری داغلنور وکندولره دینلور هذا ما کنزتم لانفسکم بودر اول شیئ که جانلرکزم انی صاقلدکوز فذوقوا ما کنتم تکنزون پس صاقلمغوزك عذابن دادك ان عدة الشهور عند الله اثنا عشر شهرا تحقیقا کایلرك صایی تنکری تعالانك قتنده اون ایکی ایدر فی کتاب الله لوح محفوظده مثبتدر یوم خلق السموات والارض اول کونده که کوکلری یری یرتدی منها اربعة حرم اول اون ایکی ایك دوده حرملدر وانلر رجب وذی القعده وذی الحجه ومحرم درلر ذلك الدین القیم بو ایلرك تحریم اولنمسی دوغی دیندر یعنی حضرت ابراهیم واسمعیلك دینیدر وطائفه عرب انی انلرد ن وراثتا ایتدیلر فلا تظلموا فیهن انفسکم پس بو محرم ایلوده کندوکزه حرمتی هتك ایتمکله جانلرکزه ستم ایتمك جمهور علما بونك اوزرنده درلرکه اشهر حرمده جنکك حرمتی منسوخ اولمشدر واجلرنده منهی اولان ظلمی معصیتك ارتکابیله تاویل ایتدیلر زیرا اول ایلرده عصیان ایتمك غایتله عظیم جرمدر وقاتلوا المشرکین کافة واهل شرکله قموجنك ایدك کما یقاتلونکم کافة نته که انلرسزکله قموجنك ایدرلر واعلموا ان الله مع المتقین وبیلك کیم علی التحقیق خدا عز وجل پرهیزکار اولانلرله درکتوردیلرکه داب عرب جاهلیه بوایدی کیم قچن جنکلری اثناسنده محرم اولان آی طوغردی انك ایچنده جنکی استحلال ایدوب براوزرکه ایی محرم دینلدرکوده دبونه انلره ابلاغ ایدن جناده بن عوف کنانیدی تروید که موسم حجده دوسه اوزرم دوروب ندا ایدردیکه ای معشر اعراب معبودلرکوز سیزه محرم لیه حلال ایتدیلر پس سیزه دخی ایچنده جنکی حلال کورك اول سنه منقضی اولیجق موسم جدیدده ینه دوکه اوزره دوروب دیردی بنلرکوز سیزه محرم ایلری حرام ایتدیلر سیز دخی انلرك حرمتن دوتك دبو ایشه نسی دیرلردی پس حق جل وعلا انك حکمنی بیان ایدوب بیوردی انما النسیئ زیادة فی الکفر بو ندنا اوزکه برنسنه بوقدرکه ایك حرمتنی براوزکه ایه تاخیر ایتمك کفرده بر ارتقلکدر زیرا بو ایش خدانك تحریم ایتدوکی تحلیل وحلالایتدوکن تحریم ایتمکدر پس بو برجشنقه کفرزدرکه پانلرینده اولان کفرلرینه جمع ایتدیلر یضل به الذین کفروا کافر اولانلر انکله ازغون قیلنوردلر یحلونه عاما بر ییل انی حلال ایدرلر ویحرمونه عاما دبر ییل انی حرام ایدرلر یعنی انك حرمتی اوزرم ترك ایدرلر لیواطئوا عدة ما حرم الله تا که تنکری تحریم ایتدوکی شیئنك صایسن موافق قیلالر فیحلوا ما حرم الله



پس تنکری تحریم ایتدوکی نسنه یه حلال قیلالر عددك ملاحظه سیله وقتی ملاحظه ایتمدن زین لهم سوء اعمالهم وایزد جل جلاله بیدین اولانلر کروهه دوغرو یولی کوسترمز منقولدرکه هیچ تلخطقوزنجی ییلنده حضرت صلی الله علیه وسلم غزوه تبوکه عزیمت ایدوب صحابه کرامه فرمان ایتدیکه عنان عزیمتی اول طرفه توجیه ایدهلر هوانك شدت حرارتندن بعض کیمسنهلره بو سفر اغر کلوب کچ حرکت ایتدیلر حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی یا ایها الذین آمنوا ای ایمان کتورن کیمسنهلر ما لکم اذا قیل لکم انفروا فی سبیل الله سیزه نه عارض اولدیکه قچن سیزه دینلور تنکری یولنده جهاد ایتمکه چیقك اثاقلتم الی الارض اغر حرکت ایدوب یری سمتنه میل ایدرسیز یعنی مکانکوزده اقامت ایتمکه رغبت ایدرسیز ارضیتم بالحیوة الدنیا من الاخرة ایا یعنی اولان صاغلقله خشنود اولدکوزمی صونکی سرای یرینه فما متاع الحیوة الدنیا فی الاخرة پس قریب اولان ساغلقك کیچمسی قتنده برشیئ دکلدر الا قلیل الا براز کیچمك که عاقل اولان انکا بر وجهله التفات ایتمز الا تنفروا یعذبکم عذابا الیما اکی دعوت اولندوغکوز جنکه چیقمزسیز بردردلو اشکنجه ایله سیزی معذب قیلار ویستبدل قوما غیرکم وسیزدن اوزکه برکروهی کتوردور ولا تضروه شیئا وخدایه منسوب اولان دینه برنسنه ضرر ایتمزسیز زیرا کندوسی هر شیئدن مستغنیدر والله علی کل شیء قدیر وایزد جل جلاله هر نسنه اوزرم توانادر الا تنصروه فقد نصره الله اکر کا یاردم ایتمزسیز حق تعالی اکا یاردم ایدر شنه که کندویه یاردم ایتدی اذ اخرجه الذین کفروا قچن کفر ایدنلر کندوینی چیقردیلر ثانی اثنین ایکینك ایکنجیسی اولدوغی حالده اذ هما فی الغار اول وقتده که ایکیلری مغاره ده ایدیلر اذ یقول لصاحبه لا تحزن قچن یارینه یعنی حضرت ابی بکره دیردی الم چکمه ان الله معنا که بیشبهه ایزد جل جلاله بیزمله در کتوردیلرکه قچن سرور کائنات اذن اولندی کیم مکه دن هجرت ایده غره ربیع الاولك پنجشنبه کیجه سنده حضرت ابی بکرك خانه سندن غار ثور نام مکانه حضرت صدیقله توجه ایتدی اهل شرك خبردار اولیجق طلبلرنده شتاب ایدوب هر بربلوکی بر سمته کیتدی انلرك بر کروهی مکان معهوده واصل اولدقلرنده حق تعالانك الهامیله عنکبوت اول مغارهنك اغزی اوزره خانه اوردی وکوکرچین انده یومرتلدی پس کفار غارك قاپوسنه نظر ایدیجه خلو مقامه دلالت ایدن علامتی کوروب ایچرو

تعرض ایتمدیلر واول اثناده حضرت صدیق سرور کائناته دیردی بومشرکلرك
بری بیع ایاغی التنه بقرسه بی شبهه بیزی کورور حضرت صلی الله علیه وسلم اکا بیوردی
ما ظنك باثنین الله ثالثهما امان اول محل حق جل وعلا حضرت صدیقه ثبات ویردی
نته کم بیوردی فانزل الله سکینته علیه دیر قولنده ضمیر حضرته راجعدر یعنی حق تعالی
امنیتی پیغمبری اوزره ایندردی وایده بجنود لم تروها واکا تقویت ویردی بر
لشکرلرله که سیز انلری کورمدکوز وانلر فرشته لردی وجعل کلمة الذین کفروا السفلی ودین
اولانلرك سوزین الچقرك قیلدی وکلمة الله هی العلیا وتکرینك سوزی یعنی
توحید کندودر بوجه رك اولان والله عزیز حکیم وایزد جل وعلا ایشنده غالب
تدبیرنده درست حکم ایدیجیدر انفروا خفافا وثقالا غزایه چیقك بوینکل واغر
اولدغکوز حالده یعنی غزایه چیقمقدن تخلف ایتمك اکر اکا توجهکوز واروا کر یوق
وجاهدوا باموالکم وانفسکم فی سبیل الله واموالکوزله وجانلرکوزله سعی ایدك تکرینك
یولنده ذلکم خیر لکم بو سعی ایتمکوز ایتمکوزدن سیزه سیزه بیکرکدر ان
کنتم تعلمون اکر بیلورده کوزکیم سعی ایتمکوز سیزه خیرلودر بیلمنك کوککیم حضرت
صلی الله علیه وسلم غزوه تبوکه عازم اولیجق اهل اسلام اوج فرقه اولدیلر بر فرقه سی
جان دکوکل ایله رغبت ایتدیلر وبر فرقه لری چیقمغه رغبتلری یوق ایدی انجق
حضرتك فرماننه مخالفت ایتمکه جرات ایتمیوب چیقدیلر دبر فرقه لری که منافق
ایدیلر مدینه ده قالمغه رغبت ایدوب برالای اعذار بارده ایله حضرتدن اذن الدیلر
حق جل وعلا بو فرقه نك حقنده بو آیتی منزل ایدوب بیوردی لو کان عرضا قریبا
وسفرا قاصدا اهل دعوت دعوت اولنده وقلری شی المسی بر قولایی نفع دنیوی
وبر اورته سفر اولسیدی لاتبعوك البته سکا موافقت ایدرلردی ولکن بعدت
علیهم الشقة ولیکن مشقتله کسیلن مسافه اوندلرنه اوزاق اولدی وسیحلفون
بالله ودیقنده خنایه آنداچرلرکه لو استطعنا لخرجنا معکم قدرت وامکانمز اولسیدی
البته سزکله چیقردك یهلکون انفسهم بویلان یمینله کندو جانلرین نابود قیلدلر
یعنی انك سببیله جانلرین عذابه مستحق ایدرلر والله یعلم انهم لکاذبون وایزد ذو الجلال
بیلورکه انلر یلانجیلردر زیرا غزایه چیقمغه کمال استطاعتلری وار ایدی عفا الله
عنك تخلف ایدنلره اذن ویرمکلك خصوصنده ایتدوکك تقصیری حق تعالی
سندن تجاوز ایلدی لم اذنت لهم نیچون انلره اذن ویردك کرکدی که توقف

ایرسن حتی یتبین لك الذین صدقوا تاکه عذرلرنده کرچك سویلیانلر سکا ظاهر
اوله لر وتعلم الکاذبین وتاکه عذرلرنده یلان سویلیانلری بیله سن لا یستاذنك
الذین یؤمنون بالله والیوم الاخر ان یجاهدوا باموالهم وانفسهم تنکرینك
وحدانیتنه ودوزجزانك اولمسنه تصدیق ایدنلر سندن اذن ایستمزلرکه اموالریله
وجانلریله جهاد ایتمیه لر یعنی ایمانده اخلاص صاحبی ولانلر جهاده شتاب ایدوب اذنه
انی موقوف قیلمازلرده کل اندن تخلف ایتمکه اذن ایستزلر والله علیم بالمتقین وخدای
متعال پرهیزکار اولانلرك احوالنه داناد در انما یستاذنك الذین لا یؤمنون بالله والیوم
الاخر غزادن تخلف ایتمك ایچون سندن اذن الماز الا شول کمسه لرکه خدانك وحدانیتنه
وقیامت کوننه ایمان کتورمزلر وارتابت قلوبهم وکوکللری شکده دوشدی فهم فی
ریبهم یترددون پس انلر کندو شکلرنده متحیر اولمشلر ولو ارادوا الخروج واکر غزا
ایچون چیقمغی ایسته سیدیلر لاعدوا له عدة البته اول چیقمق ایچون الات مهیا ایدرلردی
ولکن کره الله انبعاثهم ولیکن حق جل وعلا حج کتلرین ایستمدی فثبطهم پس جبانت
وکسل ایله کندولرین غزادن الی قودی وقیل اقعدوا مع القاعدین وکندولره
دینلدی اوترانلرله اوترك یعنی حضرت پیغمبر کندولره اذن ویردوکی محل انلره
دیدی مدینه ده قلان عورتلر واوشاقلر وخسته لرله قالك لو خرجوا فیکم
ارالکوزده چیقمش اولسیدیلر مازادوکم الا خبالا چیقمالریله شرو فساددن اوزکه
بر شیی سیزه ارتورمزلردی ولاوضعوا خلالکم والبته سیزی چیتك وافسادله
ارالکوزده سعی ایدرلردی یبغونکم الفتنة اول حالده که ارالکوزده خلاف صالحی ایله
سیزی مفتون ایتمکه ایسترلر وفیکم سماعون لهم وارالکوزده انلرایچون ایشیدیجیلر
وارکه سوزکزی ایشدوب انلره کوتوررلر والله علیم بالظالمین وحق جل وعلا
ستمکارلرك احوالنه دانادر پس انلرك ضمائرنده اولان اشیایه بر خوشی بیلور
لقد ابتغوا الفتنة من قبل قسم اولسونکه بوندن اسبق فتنه یی ایستدیلر
یعنی احد وقعه سنده ایشکك بوزلمسنه وبولداشلرك ایرلمسنه طالب اولدیلر
وقلبوا لك الامور وایشلری سنکچون دوندردیلر یعنی مکر وحیله لری ایشکك
بوزلمسیچون تدبیر ایتدیلر حتی جاء الحق اول وقته دك که نصرت الهیه کلدی وظهر
امر الله وخدانك دینی اشکارا اولدی وهم کارهون وانلر انك ظهورین ایستمزلر
کتوردیلر که جد بن القیس حضرته کلوب دیدی یا رسول الله انصارم معلومدرکیم بن نسا

لانفقه سنه غایتله مبتلایم بنی بو سفره کوتورمه قورقرم رومك قادینلرینه میل ایدوب مفتون
اولورم کرم ایت بنی کوتوروب فتنه یه صالمه عالم السر والخفیات انك حقنده بو آیتی
منزل ایدوب بیوردی ومنهم من یقول ائذن لی وانلردن برکیمسه وارکه سویلر
بکا اذن ویر ولا تفتنی وبنی مفتون قیلمه الا فی الفتنة سقطوا آگاه اولك کیم فتنه یه
دوشدیلر که نفاقلری ظاهر اولدی وان جهنم لمحیطة بالکافرین وتحقیقا کیم دوزخ
کفاری ییغجیدر قیامت کوننده ان تصبك حسنة تسؤهم اکر بعض غزالرکده سکا
برایولك حاصل اولورسه منافقلری غمناك ایلر وان تصبك مصیبة واکر بعض سفرلرده
سکا بربلا ایرشه یقولوا قد اخذنا امرنا من قبل دیرلر ایشمزك احتیاطنی الدق بو جنك
واقع اولمدن اول یعنی کندولر اولدقلرین یکوب دیرلر وهله اولاده ایشمزی ایو ملاحظه ایدوب
بو سفره کیتمدك ویتولوا وهم فرحون ومجلسکدن دونوب کیدرلر اول حالده که کندولر
سیونمشلر قل لن یصیبنا الا ما کتب الله لنا سویله بیزه هیچ برنسنه دکمز الا اول
شی که تنکری تعالی بیزه انی یازدی هو مولینا کندودر ایشمزی اصلاح ایدوب
یاردم ایدن وعلی الله فلیتوکل المؤمنون وایزد ذو الجلال اوزره اهل ایمان اعتماد
ایتسونلر اوزکه سنه اعتماد ایتمسونلر قل هل تربصون بنا الا احدی الحسنیین سویله
سیز بیزه انتظار ایتمز سیز الا ایکی ایولکك بیریسن یعنی غزالرده ظفر وشهادتدن
غیری برشیئی بیزه انتظار ایتمز سیز ونحن نتربص بکم وبیز سیزه ایکی یمانلکك
بیریسن انتظار ایدرز که ان یصیبکم الله بعذاب من عنده تنکری تعالی سیزی بر
اشکنجه ایله دکه کندو قتندن او بایدینا یا اللریمزله سیزه برعذاب دکدرمکه کفر
سببیله سیزی قتل ایدرز فتربصوا پس عاقبتمز اوله جق شیئه منتظر اولك
انا معکم متربصون که بی شبهه بیز عاقبتکوز تنقی شیئی اولجغنه سزکله انتظار
ایدیجیلرز مرویدر که جد بن قیس بو غزادن قالمق ایچون حضرتدن دستور
ایستدوکنده دیدی یا رسول الله کرچه فتنه دن قورقرسن غزایه کیتمك ایستم
ولیکن عسکر اسلامه مالم ایله مدد ایدرم حق تعالی بو آیتی اکا جواب اولمغیچون
ایندروب بیوردی قل انفقوا طوعا او کرها سویله یا محمد انفاق ایدکوز وار ایکن و
یوغیکن مالکزی بذل ایدك لن یتقبل منکم سیزدن قبول اولنماز یعنی بذل
ایتدککوز مال حق قبولنه کیرمز ایسترسه اول بذل رضا حالتنده اولسون ایسترسه
اکراه حالتنده انکم کنتم قوما فاسقین زیرا علی التحقیق سیز دائم ایماندن چیقمش

کوز

برکروه ایدکوز وما منعهم ان تقبل منهم نفقاتهم وبرشی انلری منع ایتمدی که
صدقه لری کندولردن قبول اولنه الا انهم کفروا بالله وبرسوله الا که بلا شك
انلر خدایه وپیغمبرینه تصدیق کتوردمدیلر یعنی بذل ایتدوکلری مالك قبول اولنمسین
برشی منع ایتمدی الا کفرلری ولا یأتون الصلوة الا وهم کسالی ونمازك
قیلمسنه کلمزلر الا اول حالده که کندولر اغرلنمشلردر ولا ینفقون الا وهم کارهون
وبرنسنه فی سبیل الله صرف ایتمزلر الا وحال بو که کندولر انك صرف اولنمسین
ایستمزلر زیرا انك اوزرینه ثواب توقع ایدرلر ونه ترك اولنمسندن عذاب
ملاحظه ایدرلر فلا تعجبك اموالهم ولا اولادهم پس انلرك نه اموالی ونه
اولادلری سکا خوش کلمسونلر انما یرید الله بوندن اوزکه برنسنه یوقدر کیم
تنکری تعالی ایستر که لیعذبهم بها فی الحیوة الدنیا انلرك جمع وحفظیله
کندولرینی چوق دنیویه ده معذب ایلیه وتزهق انفسهم وارواحلری بدنلرندن
صعوبتله چیقه وهم کافرون وحال بو که کندولر کافردرلر یعنی کفر اوزره میت
اولوب اموال واولادلری کندولرینه منفعت ایتمز پس اول اموال واولاد انلره استدراج
اولور ویحلفون بالله انهم لمنکم دخی اهل نفاق خدایه آند ایچرلر کیم علی التحقیق
کندولر سیزدندرلر یعنی مسلمانلرك زمره سندندرلر وما هم منکم
وحال بو که کندولر سیزدن دکلدرلر ولکنهم قوم یفرقون ولیکن انلر برکروهدرلر
که قورقرلر لو یجدون ملجأ اکر برصیغنجق یر بولسیدیلر که اکا التجا ایدرلر
او مغارات یا برمغاره لر که انده پنهان اوله لر او مدخلا یا بیرده بر دلك که انك ایچنده اختفا
ایدرلر لولوا الیه البته اکا توجه ایدرلردی وهم یجمحون اول حالده که کندولر
تیزلرلر برتیزلك که کنه ولرین برشیئی دوندرمز کتوردیلر که حضرت صلی الله علیه
وسلم صدقه نك قسمتنه فرمان ایلدی ابو الجواظ منافق حضرتدن اوزری دیدی
دوستکنه بقمز میسین کیم صدقه لری قویونچیلرك اراسنده قسمت ایدوب
کمان ایدرکه کندوسی عدل ایدیور حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی ومنهم
من یلمزك فی الصدقات دخی منافقلردن شول قسم وار که صدقات قسمتنده
سنی عیبه منسوب قیلار فان اعطوا منها رضوا پس اکر انلردن برشیئ ویریلورلر
خشنود اولورلر وان لم یعطوا منها واکر انلردن برنسنه ویرلمزلر اذا هم یسخطون
اول محل کندولر دارلورلر ولو انهم رضوا ما آتیهم الله ورسوله وقالوا حسبنا الله

واكر انلر خدا وپيغمبرى كنديلره ويرديكى شيئه بسند برم ايدوب ديسيدلر حق جل وعلا بزم كافيدر سيؤتينا الله من فضله بلا شبهه خدا عز وجل كندى كرمندن بزم بر احسان ايدر ورسوله وپيغمبرى دخى بر احسان ايدر كه شمدى ويرديكى شيئدن زياده اوله انا الى الله راغبون تحقيقا كه بز ايزد ذو الجلالك كرمى سمتنه ميل ايدجيلرز بلا شبهه بو سوزلرك سويلسه انلره خيرلو ايش اولوردى انما الصدقات للفقراء بوندن غيرى بر نسنه يوق كه زكوة معوله سى درويشلره در والمساكين وبو فقيرلره حضرت امام اعظم قتنده فقير شول كمسه در كه كفايت ايتمجك قدر مالى وكسبى اوله ومسكين شول كمسه در كه نه مالى ونه كسبى اوله وامام شافعى قتنده عكسيله در والعاملين عليها دخى زكوة اوزرينه عمل ايدنلره در يعنى مال زكوة دخى ويريلور شول كمسه لره كه انك جمعنه سعى ايدرلر والمؤلفة قلوبهم دخى زكوة كوكللرى جمع اولنانلره در وانلر شول كمسه لردر كه اسلامه كلمشلردى لكن اسلاملرنده ضعف اولمغله اسلاملرى اوزره دورمق ايچون حضرت صلى الله عليه وسلم كندولره زكوتدن ويرورديكى وحضرتدن صكره حضرت ابى بكرك خلافتنده اجماعك انعقاديله بونلرك سهمى ساقط اولدى وفى الرقاب دخى زكوة بو بونلرك آزاد ايتمكده صرف اولنمق ايچوندر يعنى مكاتب اولانلر قوليله كندينى قورتارمق ايچون انلردن بر مقدار شيئله معاونت اولنور والغارمين دخى زكوة صرف نفسلريچون بورج الوب اداء ايتمكه طاقتلرى اولميانلره در يا اصلاح ذات البين ايچون بورجلى اولنانلره در نه معصيت ايچون بورجلى اولانلره ويريلور وفى سبيل الله دخى زكوة جهاده صرف اولنمق ايچوندر يعنى انكله غازيلره آت وسلاح وذخيره النور وابن السبيل دخى زكوة شهرنده مالى اولوب غربتده زادى اولميان كمسنه يه در فريضة من الله تنكرى تعالى قتندن ثابت اولمش بر فرض يعنى حق جل وعلا اصنافى مزبوره يه صدقاتك تعيين ايلدى والله عليم حكيم وايزد ذو الجلال ارباب استحقاقى كما ينبغى بيلجيدر هر نسنه يى محلنده وضع ايدجيدر منقولدر كه منافقلرك برجمعى اوتروب نفاقلرينه متعلق بعض كلام سويلشورلردى انلرك بيرى ديدى بو سوزدن فراغت ايدك احتمال واركه محمد كلامزى ايشدوب رسولك عزم باعث اولور انلرك جواب ويرديلركه محمد برادى صال آدمدر ايشيدوب كلامى سويلرز ايشتدوكى تعديرده وارور سوزى برغير قائله قورزيزى تصديق ايدر حق تعالى





بو ايتى منزل ايدوب بيوردى ومنهم الذين يؤذون النبي دخى منافقلردن شول كمسه لر واردر كه پيغمبره آزار ايرشدرورلر ويقولون هو اذن ودرلر كندو عب هر سويلنان سوزه ايشيدجيدر قل اذن خير لكم سويله كندوعب سيزه كوزل اولان سوزه ايشيدجيدر نه اول وجه اوزره كه سيز سويلرسيز يؤمن بالله خدانك وحدانيتنه تصديق كتورور ويؤمن للمؤمنين واهل ايمانه تصديق ايدر زيرا انلرك اخلاصى كندويه معلوم اولمشدر ورحمة للذين آمنوا منكم وسيزدن ظاهرده ايمان كتورنلره بر رحمتدر يعنى بويله دكلدر كه ديدكلكوز باطل سوزلر اذن نه كيچه ايچون مرحمت ايدوب سيزى خلق اراسنده رسوا ايتمز والذين يؤذون رسول الله وشول كمسه لركه خدانك رسولنه آزار ايرشدرورلر لهم عذاب اليم انلره بر دردلى اشكنجه واردر يحلفون بالله لكم اهل نفاق سزلكچون اى مؤمنلر آند ايچرلر ليرضوكم تاكه سيزى خشنود ايدرلر والله ورسوله احق ان يرضوه وخدا وپيغمبرى اولادركه كندوبى خشنود قيلهلر ان كانوا مؤمنين اكر اهل ايمان ايديلر الم يعلموا انه من يحادد الله ورسوله ايا بيلمديلر كيم شان بودر كه هر كيم تنكرى يه ورسولنه خلاف ايدر فان له نار جهنم مقرردركيم دوزخ اتشى انكا اولمليدر خالدا فيها اقامتى على الدوام انك ايچنده تقدير ايتمش ذلك الخزى العظيم جهنمده همیشه اقامت ايتمك اولو رسوالكدر اسباب النزولده كتوردبكه اهل نفاق استهزا طريقيله اراولرنده ديرلردى قورقورز برسوره اينوب رازمزى كشف ايدر حق تعالى اندن خبر ويروب بيوردى يحذر المنافقون ان تنزل عليهم سورة ارباب نفاق قورقورلركه اهل ايمان اوزرينه برسوره اينوب تنبئهم بما فى قلوبهم اهل ايمانه بيلدرواوله شيئي كه منافقلرك كوكللرنده ايدى قل استهزؤا يا محمد سويله استهزا ايدك ان الله مخرج ما تحذرون كه بى شبهه خدا عز وجل قورقدكلكوز نسنه يى چيقاريجيدر مرويدر كيم غزوه تبوكده منافقلرك برجمعى سرور كائنات اوزرينه مرور ايدوب بيرى بيرينه ديمكه باشلديلر بو كيشى يى كوردكمز كيم نه سوداى خامده در شمشيدر ايستر شام اقليمنك قلعه لرين اچه بو ايش قتى مستبعددر حق جل وعلا حبيبنه اندن خبر ويردى پس حضرت صلى الله عليه وسلم انلرى حضورينه احضار ايدوب بيوردى سيز بوكونه سوزديدكوز همان قسم ايدوب ديديلر بيز سنك واصحابنك احوالنه متعلق سوزمز يوقدر انجق يولى كسمك ايچون بعض كفتكو ايدر ايدك حق تعالى

بو ایکی منزل ایدوب بیوردی ولئن سألتهم دخی قسم اولسونکه اگر انلردن سؤال ایدرسن
که نه حوبلشیوردکوز لیقولن انما کنا نخوض ونلعب البته دیرلر بوندن اوزکه برنسنه بوقدر که
بیز سوزك هر نوعندن خوض ایدوب اویزدك قل أبالله وآیاته ورسوله کنتم تستهزؤن
الله علی طریق التوبیخ سویله ایا خدایه وسوزلرینه وپیغمبرینه استهزا ایدیوردکوز لا تعتذروا
عذر کتورمك زیرا عذرلرکوز صاف یلاندر قد کفرتم بعد ایمانکم بی شبهه کیم ایمانی
اظهار ایتدکلکوزدن صکره کافر اولدکوز ان نعف عن طائفة منکم سیزدن برگروهدن
واز کیچرسك نعذب طائفة برگروهه اشکنجه ایدرز بانهم کانوا مجرمین اول سبیله
که انلر نفاق اوزره اصرار ایتمکلریندن اوتری کنهکار ایدیلر المنافقون والمنافقات
بعضهم من بعض منافق اولان کشیلر ومنافق اولان عورتلر بیرلری بیرلرندندر یعنی
افعالده واعتقادده بیری بیرینه مشابهدر یأمرون بالمنکر کفر ومعصیتله خلقه
امر ایدرلر وینهون عن المعروف وایمان وطاعتدن خلقی منع ایدرلر ویقبضون أیدیهم
واللرین دورترلر یعنی اللرین خیر ایشلمسندن وصدقه ویرمسندن اچرلر نسوا الله شکرینك
فرمانین اونتدیلر فنسیهم پس حق جل وعلا کندولرین ترك ایتدی یعنی فضل وکرمندن کندولرین
بی بهره قیلدی ان المنافقین هم الفاسقون بی شك کیم ارباب نفاق کندولردر خیرك
دائره سندن چیقنلر وعد الله المنافقین والمنافقات والکفار نار جهنم حق جل
وعلا منافق اولان کشیلره ومنافق اولان عورتلره وایمان کتورمیانلره دوزخ آتشین
وعده ایتدی خالدین فیها ایچنده علی الدوام اقامت تقدیر ایتمشلر هی حسبهم دوزخ
اتشی کندولره کافیدر ولعنهم الله واول جل جلاله کندولرین رحمتندن دور قیلدی
ولهم عذاب مقیم وکندولره بر کسلمز اشکنجه وار کالذین من قبلکم سیز ای اهل
نفاق سیزدن اسبق اولانلر کبی سیز کانوا اشد منکم قوة زور جهتندن سیزدن
زیاده برك ایدیلر واکثر اموالا واولادا واموال واوشاقلر جهتندن سیزدن غایتله
چوق ایدیلر فاستمتعوا بخلاقهم پس دنیانك لذتلرندن نصیبلریله بهره مند اولدیلر
فاستمتعتم بخلاقکم پس سیز دخی نصیبکوزله بهره مند اولدکوز کما استمتع الذین من
قبلکم بخلاقهم نته که سیزدن اسبق اولانلر نصیبلریله بهره مند اولدیلر وخضتم
کالذی خاضوا دخی باطله کیردکوز بر کیرمك انلرك کیردیکی کبی اولئك حبطت اعمالهم
اول کروه عمللری باطل اولدی فی الدنیا والآخرة بو جهانده واوبر جهانده واولئك
هم الخاسرون واول کروه کندولردر اوتوزنلر الم یأتهم نبأ الذین من قبلهم

ایا کندولردن



ایا کندولردن اسبق اولانلرك خبری کندولره کلمدیمی قوم نوح حضرت نوحك طائفه سی
که طوفانله غرق اولدیلر وعاد وعاد قومی که باد صرصر ایله نابود اولدیلر وثمود وثمود ایلی که
صیحه ایله هلاك اولدیلر وقوم ابراهیم وحضرت ابراهیمك کروهی که انواع عذابله مبتلا
اولدیلر واصحاب مدین ومدین ایللری که یوم الظله نك عذابنه کرفتار اولدیلر وانلر
حضرت شعیبك جماعتیدر والمؤتفکات وکویلر خلقی که زیر وزبر اولدیلر وانلر حضرت
لوطك قومیدر اتتهم رسلهم بالبینات کندولرینه پیغمبرلری روشن دلیللرله کلدیلر
فما کان الله لیظلمهم پس ایزد ذو الجلال اولمزدیکه کندولرینه ستم ایده یعنی حق جل
وعلا انلری جرمسز معذب ایتمزدی ولکن کانوا انفسهم یظلمون ولیکن جانلرینه
کندولر ستم ایدرلردی که کفر ومعصیتله عقابه انی مستحق قیلدیلر والمؤمنون
والمؤمنات واهل ایمان اولان کشیلر واهل ایمان اولان عورتلر بعضهم اولیاء
بعض بیرلری بیرلرینك دوستلریدر یاردمده وارده لشمده یأمرون بالمعروف
وینهون عن المنکر شرعا مستحسن اولان نسنه یله امر ایدرلر وشرعا مستقبح اولان
نسنه دن خلقی منع ایدرلر ویقیمون الصلوة ویؤتون الزکوة ونمازی شرائطی ادا ایله
قیلارلر وفرض اولان مال زکوتنی ارباب استحقاقه ایصال ایدرلر ویطیعون الله ورسوله
وخدایه وپیغمبرینه فرمانبرلك ایدرلر اولئك سیرحمهم الله اول کروه بیتنه خدای عز
وجل کندولره مرحمت ایدر ان الله عزیز حکیم بی شبهه کیم خدای عز وجل هر ایستدوکی
ایشی اوزره غالب اشیایی محلنه وضع ایتمکه داناد ر وعد الله المؤمنین والمؤمنات
حق جل وعلا مؤمن اولان کشیلره ومؤمن اولان خاتونلره وعده ایتدی جنات تجری
من تحتها الانهار بر باغلرکه التندن ایرمقلر اقر خالدین فیها ایچنده اقامتی
علی الدوام تقدیر ایتمشلر ومساکن طیبة فی جنات عدن دخی انلره وعده ایتدی بر پاکیزه
منزللر عدن باغلرینده حضرت سرور کائناتدن مرویدرکه بیوردی عدن خدایه منسوب
بر مکاندر که انی بیر کوز کورمدی ونه تصوری بر انسانك خاطرینه خطور ایتدی اوچ قسمدن
اوزکه بر کیمسه انده ساکن اولماز وانلر پیغمبرلر وصدیقلر وشهدادر حق جل وعلا انك
حقنده بیوردی طوبی لمن دخلك یعنی معیشتك کوزلی شول کیمسنه یه درکه سکا
کیردی بوندن صکره حق تعالی اهل ایمانه اول نعیملردن اعظم اولان شیئی وعده ایدوب
بیوردی ورضوان من الله اکبر وتنکریدن برخشنودلك بهشتك نعیمندن غایتله بیوکدر
زیرا هر دولت وسعادتك منشائی اودر ذلك الفوز العظیم اول خشنودلك

کندودر اولوفور نامق کرد نیا وما فیهانك تنتعم برامر مستحقردر يا أيها النبي
جاهد الكفار اى خداد ننخبر کتورن ذات پاك اهل کفره قیلجله جهاد ایت والمنافقين
واهل نفاقه الزام حجتله واقامه حدودله جهاد ایت واغلظ عليهم واونلره درشت
اول یعنی جهادده اصلا کندولره محابا ایتمه ومأواهم جهنم وانلرك دونجك یرلری
دوزخدر وبئس المصير وپیمان دونجك مكاندر دوزخ مرویدر که سرور کائنات
غزوۀ تبوکده ایکی آی مقداری اقامت ایتدی آنده ایکن اوزرینه وحی اینوب غزادن
تخلف ایدن منافقلرك عیوبن سویلردی جلاس بن سوید دیدی اگر محمد جماعتمز حقنده
سویلدوکی سوزلرده عزیمه علی التحقيق بز اشکلردن بترمازوز بو مقاله حضرتك
سمع شریفنه بر شخص مزبوری احضار ایدوب دیدوکی سوزك وقوعنی کندوسندن استفسار
ایلدی على الفور قسم ایتدیکه بو سوز بندن هرگز صادر اولمدی حق تعالی بو آیتی منزل
ایدوب بیوردی يحلفون بالله ما قالوا خدایه آند ایچرلرکه اول سوزی دیمدیلر ولقد
قالوا كلمة الكفر وتحقيقا کیم کفره مودی اولان سوزی دیدیلر وكفروا بعد إسلامهم
واسلامی اظهار ایتدکلرندن صکره کفری اظهار ایتدیلر وهموا بما لم ينالوا واللری
ایرشمدوکی شیئك فعلنه قصد ایتدیلر وانلرك مقصدی بو ایدیکه حضرتی واهل هجرتی
مدینهدن اخراج ایدهلر وما نقموا إلا أن أغناهم الله ورسوله من فضله ومنافقلر
اهل ایمان اوزرینه بر علت ایچون انکارلری واقع اولمدی الا اول علت ایچون که ایزد جل جلاله
کندو کرمندن وپیغمبری کندولرین بای قیلدی زیرا حضرت هجرت ایتمزدن اول مدینه
خلقنك چوغی فقیر ایدی اولدم که حضرتك قدومی مدینهیه مشرف قیلدی اللرنه
غنائم سببیله دولتمند اولدیلر ومزبور جلاسك بر آزادلو قولنه قتل اولندی حضرت
صلی الله علیه وسلم فرمان ایتدیکه اون ایکی بیك درهم انك دیهسی جلاسه ویرلیه
فإن يتوبوا پس اگر نفاقدن رجوع ایدوب پشیمان اولورلرسه يك خيرا لهم توبه ایتمك
انلره بخشی اولور مرویدر کیم چون بو آیت نازل اولدی جلاس دیدی یا رسول الله حق جل
وعلا اوزرمه توبهیی عرض ایتدی حالا اعتراف ایدرم که اول کلام بندن صادر اولدی
شمدیلکده دیدوکم سوزه پشیمان اولوب توبه ایتدم وبو توبه اوزره استقامت ایتدی
وإن يتولوا واگر توبهدن یوز چیوروب نفاق اوزره اصرار ایدهلر يعذبهم الله عذابا
أليما حق جل وعلا کندولرین بر دردلی اشکنجه ایله معذب ایدر في الدنيا والآخرة
بو جهانده واو بر جهانده وما لهم في الأرض من ولي ولا نصير وییر یوزنده انلره





اصلا نه بر دوست ونه بر یاردمجی اولور کتوردهلر که مدینه خلقندن ثعلبة بن حاطب نام
کیمسنه حضرتك حضورینه کلوب دیدی یا رسول الله حق تعالیدن استه که بنی دولتمند
ایلیه حضرت صلی الله علیه وسلم اکا بیوردی که ای ثعلبه آز مال که شکرین ایدرسن چوق
مالدن یکدرکه شکرین ادا ایتمیه که طاقتك اولمیه بو سوزدن صکره خصوص مزبورده حضرته
مراجعت ایدوب دیدی شول پروردگار حقیچون که سنی حق ایله رسول قیلدی اگر حق تعالی
بکا بر مالیت دیرورسه هر حق صاحبنه حقن ادا ایدرم پس رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
اکا دعا ایلدی حضرتك دعاسی انك حقنده حیز قبوله کیردی بعده ثعلبه بر قاچ قیون
ایندی حق تعالی اکا بر برکت صالدیکه کثرتندن مدینهده اقامتی ممتنع اولوب مدینهنك
اطرافندن بر درهده ساکن اولدی وبو ایش کندویه بیش وقت نمازی جماعتله قیلمقدن
مانع اولدی بعده نمازه کلمدوکندن اوزری حضرتك صوردی کیفیت احوالی نه کونه
اولدوغنی حضرته عرض اولندی پس بیوردی یا ویح ثعلبه واول اثناده حضرت صلی الله علیه
وسلم مال زکوه جمع اولنمق ایچون ایکی کیمسنه یوللمشدی اتفاقا یوللری ثعلبه اولدوغی
یره دوشدی آندن مال زکوتی ایستدیلر محبت مال کندوی بو سوز اوزره حمل ایتدیکه
دیدی بو زکوه دیدوکوز شیء جزیهدر بر غیر نسنه دکلدر شمدیلکده وارك کیدك تاکه
بقهیم بو خبر حضرتك حضورینه عرض اولنجق اندن متعجب اولدی ایزد جل جلاله انك
حقنده بو آیتی منزل ایدوب بیوردی ومنهم من عاهد الله واهل نفاقدن بو مقوله
کیمسنه وارکه تکریله عهد ایتدیکه لئن آتانا من فضله علی التحقيق حق جل وعلا کندو
کرمندن بزه بر شیء ویرورسه لنصدقن البته صدقه ویروب مال زکوتی ادا ایدرز
ولنكونن من الصالحين دخی شبههسز صلحادن اولورز فلما آتاهم من فضله پس
اول وقت که حق جل وعلا کندو کرمندن انلره بر شیء ویردی بخلوا به وتولوا خدا
فرض قیلدوغی نسنهنك ویرمسیله بخل ایدوب ایتدکاری عهد وپیماندن یوز چیوردیلر
وهم معرضون وانلر بر کروه هدرهلر عهددن اعراض ایتمك عادتلریدر فأعقبهم نفاقا
في قلوبهم پس اول منع واعراض کوکللرینه بر بد عقیده انلرم نتیجه قیلدی إلى يوم
يلقونه اول کونه دکین که ایتدوکلری ایشی کوررلر یعنی قیامت کوننه دکین که عمللرینك
مکافاتی کندولره ویریلور بما أخلفوا الله ما وعدوه اول سببیله که تکرییه ویردوکلری
وعدهیه خلف ایتدیلر وبما كانوا يكذبون واول سببله که سوزلرینده کذب ایدرلردی
ألم يعلموا ایا وعدهیه خلاف ایدنلر بیلمزلرمیدی أن الله يعلم سرهم ونجواهم علی

التحقیق خدای عز وجل ضمیرلرنده نفاقدن کیزلدیلر و قلری شبهه وار ایدی دین اسلامه
متعلق اولان طعن سوزلری بیلور وانّ الله علّام الغیوب و بیلمزلرمیدیکه حق ایزد ذو الجلال
پوشیده اولان امورده کامل اوزره داناتردر و بیلورکه ثعلبه ذکوتنی حضرت پیغمبره کتوردی
پیغمبر صلی الله علیه وسلم آنی قبول ایتمدی حضرت دار عقبایه انتقال ایتدوکدنصکره
حضرت ابی بکره کتوردی اودخی قبول ایتمدی اندنصکره حضرت عمره کتوردی اودخی آلمقدن
ابا ایتدی اندنصکره حضرت عثمان رضی الله عنه زماننده مرد اولدی نعوذ بالله من غضب الله
ولا حول ولا قوة الا بالله منقولدرکیم سرور کائنات علیه افضل الصلوات غزوهٔ تبوکده
خلقی صدقه ویرمکه تحریض ایتدی پس حضرت عبد الرحمن بن عوف دورت بیک درهم
کتوروب دیدی یا رسول الله سکز بیک درهمه مالکم دورت بیکنی ربمه قرض ویررم دورت
بیکنی عیالم ایچون الی قودم حضرتک خیر دعا ایدوب بیوردی بارک الله لک فیما
اعطیت وفیما امسکت و بودعانک تاثیریله حضرت عبد الرحمانک میراثندن ایکی
خاتوننک بریسی مستحق اولدوغی شیئک مقابلهسنده سکسان بیک درهم ایله
مصالحه اولندی و عدی بن عاصم بر وسق خرما کتوردی پس ابو عقیل انصاری
بر صاع خرما کتوروب دیدی یا رسول الله دون کیجه اخشامدن صباحه دک ایکی
صاع خرما ایله صو چکدم بیرنی عیالم ایچون تاخیر ایتدم بیرنی عسکر اسلامه مدد اولمق
ایچون کتوردم حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردی اهل خیردن کلان خیراتک اوزرینه بودخی
قویلسون اهل نفاق بو احوالی مشاهده ایدیجک بری بریله اشارتلشوب دیدیلر
عبد الرحمن و عدی بن عاصم بو شیئی ویرمدیلر الا ریا ایتمک ایچون و حق تعالی و پیغمبری ابو عقیلک
بر صاعندن غنیدرلر پس حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی الذین یلمزون
المطوعین من المؤمنین فی الصدقات ممدوح اولمیان اوصاف شول کمسهلرم اولسونکه صدقات
ویرمکده اهل ایماندن تطوع ایدنلره طعن ایدرلر والذین لا یجدون الا جهدهم ینی
طعن ایدرلر شول کمسهلره که طاقتلرنده اولان نسنهدن اوزکه برشی ویرمکه بولمزلر
فیسخرون منهم پس انلره استهزا ایدرلر سخر الله منهم حق تعالی انلره مکافاتلر
ویرور ولهم عذاب الیم و دردلی اشکنجه انلره در کتوردیلرکه ارباب اخلاصدن
اولان عبد الله بن ابی منافقک اوغلی پدری خستهیکن حضرتدن طلب
ایتدیکه پدرینه استغفار ایلیه حضرت صلی الله علیه وسلم جناب ذو الجلالدن
انکا مغفرت طلب ایدیجک بو آیت نازل اولدی استغفر لهم او لا تستغفر لهم ارباب نفاق



ایچون مغفرت طلب ایت یا انلر ایچون مغفرت طلب ایتمه یعنی استغفار وعدمی انلرک
حقنده مساویدر زیرا هیچ برسی انلره منفعت ایتمز ان تستغفر لهم سبعین مرة اکر
انلر ایچون یتمش کره مغفرت طلب ایدرسن فلن یغفر الله لهم البته حق جل وعلا انلره
مغفرت ایتمز ذلک بانهم کفروا بالله ورسوله اول استغفارک عدم قبولی انلرک اول
سببله اولدیکه علی التحقیق انلر منکر ربک وحدانیتنه و پیغمبرینک رسالتنه تصدیق
کتورمدیلر والله لا یهدی القوم الفاسقین و خدای ذو الجلال کفرده تمرد ایدن
کروهه دوغرو یول کوسترمز فرح المخلفون بمقعدهم خلاف رسول الله غزادن قالان
کمسنهلر سوندیلر پیغمبردن صکره اوتورملریله وکرهوا ان یجاهدوا باموالهم
وانفسهم فی سبیل الله و ایستمدیلرکه ماللریله و جانلریله خدانک یولنده چالشهلر
وقالوا لا تنفروا فی الحر و بری بریلرینه دیدی اسیلکده غزایه چیقمک قل نار جهنم
اشد حرا سویله دوزخ آتشی حرارت جهتندن بو اسیلکدن زیاده برکهدر لو کانوا
یفقهون اکر بیلسهیدیلر کیم غزایه کیتمیانک مقری دوزخدر اندن تخلف ایتمزلردی
فلیضحکوا قلیلا ولیبکوا کثیرا پس انلر آز کولسونلر و چوق آغلسونلر جزاء بما
کانوا یکسبون حق جل وعلا انلره بر خوش مکافات ایدر قزاندوقلری اشیا
سببیله فان رجعک الله پس اکر حق جل وعلا سنی دوندروسه الی طائفة منهم
مدینهده تخلف ایدن منافقلرک برکروهی سمتنه فاستاذنوک للخروج پس
بو غزادن اوزکه برغزایه دخی چیقمغه سندن اذن طلب ایدرلرسه فقل لن تخرجوا معی
ابدا سویله هرکز بنمله چیقمزسیز ولن تقاتلوا معی عدوا واصلا بنمله بر دشمنله
جنک ایتمزسیز انکم رضیتم بالقعود اول مرة زیرا سیز علی التحقیق اوتورمغله
راضی اولدیکز ایلکی کرّه فاقعدوا مع الخالفین پس قالنلرله اوتورک یعنی
غزایه کیتمیان اولمیان اوشاقلرله و قادینلرله قالک مرویدرکه عبد الله ابن ابی
منافق مرض موتنده ایستدی حضرت صلی الله علیه وسلم عیادتنه واردی دیدیکه
یا رسول الله سندن ایسترمکه بکا استغفار ایدهسن و بدنکه ملاصق اولان
مبارک کوملککیله کفنلندیرهسن و اوزریمه نماز قیلهسن چونکیم هلاک اولدی
حضرت صلی الله علیه وسلم مبارک کوملکنی تکفینیچون ویردی و اوزرینه نماز
قیلمغه توجه ایتدی حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی ولا تصل علی احد منهم
مات ابدا دخی منافقلردن براولمش کمسه اوزره هرکز نماز قیلمه ولا تقم علی قبره

ولكن استغفار ايتمك ايچون قبرى اوزره دورمه انهم كفروا بالله ورسوله زيرا على التحقيق
انلر خدايه ورسولنه كفر ايتديلر وماتوا وهم فاسقون واولديلر وحال بوكه كندولر
ايمانك دائره سندن چيقمشلر در ولا تعجبك اموالهم واولادهم واموللرى واوشاقلرى
سكا خوش كلمسونلر انما يريد الله ان يعذبهم بها فى الدنيا بوندن غيرى بر نسنه
يوقدر كيم تنكرى تعالى ايستر كه اول اموال واولاد سببيله انلرى معذب ايليه بو جهانده
وتزهق انفسهم دخى ايستر كه اوراحلرى بدنلرندن صغوبتله چيقه وهم كافرون
اول حالده كه كندولر ايمانسيزدرلر واذا انزلت سورة ان امنوا بالله وچونكيم اندن
بر سوره منزل اولدى بو مضمونله كه تنكرينك وحدانيتنه تصديق كتورك وجاهدوا
مع رسوله وپيغمبريله جهاد ايدك استاذنك اولوا الطول منهم منافقلردن مالت
صاحبى اولانلر سندن دستور طلب ايدوب وقالوا ذرنا نكن مع القاعدين وديديلر
بيزى قويه ويرخانه لرده اوتورانلرله اوله لم رضوا بان يكونوا مع الخوالف راضى
اولديلر كه غزايه لياقتلرى اولميان قادينلرله اوله لر وطبع على قلوبهم وكوكللرى
اوزره مهر اورلدى فهم لا يفقهون پس انلر فهم ايتمزلر كه جهاد اچنده نه دكلو
سعادتلر وار لكن الرسول والذين امنوا معه ليكن پيغمبر وكندو سيله تنكرينك وحدانيتنه
ايمان كتورنلر جاهدوا باموالهم وانفسهم ماللريله وجانلريله خدانك يولنده
جهاد ايتديلر واولئك لهم الخيرات واول كروه كه اول صفات جليله ايله موصوفدرلر
ايكى جهانك ايولكلرى كندولره در واولئك هم المفلحون واول جماعت كندولردر
المطلوبه قوتلوب مقصد اعلايه ايرشنلر اعد الله لهم جنات تجرى من تحتها الانهار
حق جل وعلا انلره اماده قيلدى بر باغلر كه اشجارى التندن ايرمقلر اقر خالدين
فيها اچنده دائما على الدوام تقديرا ايمشلر ذلك الفوز العظيم اول نعيمك
اماده اولنمسى اولو قورتلقدر كه ماورى اولماز وجاء المعذرون من الاعراب
وصحرا نشينلردن عذر كتورنلر كلدى ليؤذن لهم تاكه غزايه كيتمكه كندولره
دستور ويرله يعنى باديه ساكنلرندن اسد وغطفان قبيله لرى كلوب غزادن تخلف
ايتمك ايچون حضرتندن اذن ايستديلر بو عذرله كه قلت ماللرى وكثرت عياللرى غزايه
كيتمكدن بزى مانعدرلر وقعد الذين كذبوا الله ورسوله واوتوردى ادعا ايمانلرنده خدايه
ورسولنه يلان سويليانلر اوتوردى مراد اعرابك اول منافقلرى كه نه غزايه كيتديلر
ونه كلوب بر عذر ديديلر سيصيب الذين كفروا منهم عذاب اليم بلا شبهه انلردن



كفر ايدنلره بر دردلو اشكنجه دكر ليس على الضعفاء نه زبونلر اوزره ولا على المرضى
ونه خسته لر اوزره ولا على الذين لا يجدون ما ينفقون ونه شول كمسنه لر اوزره كه
نفقه ايده جك بر نسنه بولمز حرج بر كناه يعنى بو مزبور اولان اوچ قسم غزايه كيتمسه لر
اوزرلرنه بر كناه مترتب اولماز اذا نصحوا لله ورسوله چون خدايه وپيغمبرينه ناصح
اولورلر يعنى انلره كيزلو واشكاره ايمان كتوردولر ما على المحسنين من سبيل ايولك
ايدنلر اوزره عتاب ايتمكه هيچ يول اولماز والله غفور رحيم وايزد ذو الجلال غزادن
عذرله غلغلنه ايدنلره مغفرت ايديجيدر معذور اولانلره رخصت ويرمكله غايتله
مهربانيدر ولا على الذين اذا ما اتوك لتحملهم دخى كناه يوقدر شول كمسنه لر اوزره
كه چون سكا كلديلر تاكه كندولرين غزايه كيتمكه قالدره سن قلت لا اجد ما احملكم
عليه كندولره جواب ويروب ديدك سنك معوله سندن سيزى اوزرينه قالدره جق
بر نسنه بولهمم تولوا واعينهم تفيض من الدمع دونوب كيتديلر اول حالده كه
كوزلرى ياشدن تپنوب دوكلور حزنا الا يجدوا ما ينفقون تيفو جهتندن
كه بر نفقه ايده جك شى بولمزلر وبرنلر انصاردن يدى كمسنه ايديلر چون خلق غزوه تبوكه
دعوت اولنديلر حضرتك استانه سعادت اشيانه كلوب ديديلر يا رسول الله لطف
واحسانكدن ايسترز كيم بزه بنجك شى ويره سن تاكه اهل ايمانله غزايه كيده لم حضرت
انلره جواب ويرديكه ايسته دكوز شى بنده يوقدر اغلبوق دونوب كيتديلر انما
السبيل على الذين يستاذنونك وهم اغنياء بوندن غيرى بر نسنه يوقدر كه ملامت
وعتاب شول كمسنه لر اوزره دركه سندن اذن طلب ايدرلر وحال بوكه كندولر بايدرلر
رضوا بان يكونوا مع الخوالف خشنود اولديلر كه غزايه كيتميان قادينلرله واوشاقلرله
اوتورمش اوله لر وطبع الله على قلوبهم وايزد ذو الجلال كوكللرى اوزره مهر
اوردى فهم لا يعلمون پس انلر بيلمزلر كه عاقبتلرى نيه وارور يعتذرون اليكم
اذا رجعتم اليهم سيزه عذر كتوررلر چون كندولره دونرسيز بو سفردن قل لا
تعتذروا سويله يلاندن عذر كتورمك لن نؤمن لكم سيزى هركز تصديق ايتمزوز قد
نبانا الله من اخباركم تحقيقا كه حق جل وعلا بيزى احوالكوزدن اكاه قيلدى بكه
نه مقصدله سيز غزادن غلغلنه ايتدكوز وسيرى الله عملكم دخى بى شبهه تنكرى تعالى
ايشلكوزى كورر ورسوله وپيغمبرى دخى كورور كه نفاقدن توبه ايدرسيز ياخود اوزرنه
ثابت اولورسيز ثم تردون الى عالم الغيب والشهادة صكره دونش قيلنورسيز

کیزلی واشکارا اولان اشیانک بیلیجیسی نزمانده فینبئکم بما کنتم تعملون پس
ایشلدوککوز ایشدن سیزی آگاه ایدر سیزه توبیخ وملامت ایتمکله سیحلفون بالله
لکم اذا انقلبتم الیهم لتعرضوا عنهم یعنی غزادن کندولره دوندککوزده
سیزلکون خدایه آند ایچرلر تاکه کندولردن یوز چویروب عتاب ایتمیه سیز فاعرضوا
عنهم پس انلردن یوز چویروب عتاب ایتمک انهم رجس زیرا علی التحقیق انلر
بو مردارلقده یلکو توبیخ وعتاب جانلرنه کار ایتمز وماویهم جهنم وانلرک قرارکاهی
دوزخدر جزاء بما کانوا یکسبون قزندقلری نسنه یه مکافات اولمق ایچون
یحلفون لکم لترضوا عنهم منافقلر سیزه آند ایچرلر تاکه کندولردن خشنود اوله سیز
فان ترضوا عنهم پس اکر انلردن خشنود اولورسیز فان الله لا یرضی عن القوم الفاسقین
علی التحقیق ایزد ذو الجلال ارباب فسق اولان کروهدن خشنود اولماز بو آیتدن
مراد بودرکه مؤمنلر منافقلرک عذرلرینه الدنوب انلردن راضی اولمیه لر الاعراب اشد
کفرا ونفاقا بادیه نشین اولان عربک کفر ونفاقی اهل حضرک کفر ونفاقندن
قتیدر واجدر ان لا یعلموا حدود ما انزل الله علی رسوله دخی غیرلرندن
زیاده لیاقتلودرلرکه بیلمیه لر خدا پیغمبری اوزره ایندردوکی احکامی والله علیم
حکیم وخدای متعال بادیه نشینلرک واهل حضرک احوالنه دانادر مسیئ ومحسنلرنه
عقاب وثواب ایدن وکیدرکی شیئده کامل حکم ایدیجیدر ومن الاعراب من یتخذ
ما ینفق مغرما دخی بادیه نشینلردن بعض کیمسه وارکه حق یولنده صرف قیلدوغی
شیئ اودک صایر ویتربص بکم الدوائر وروزکارک تقلباتنی سیزه انتظار ایدر یعنی
انی بکلرکه دولت اسلامیه والعیاذ بالله منقلب اوله تاکه صرف قیلدوغی شیئک
انفاقندن خلاص بوله علیهم دائرة السوء روزکارک یمان دونشی اوزرلرینه
اولسون والله سمیع علیم دخی جل وعلا نفاق مجلسنده سویلدوکلری سوزلری
اشیدیجی ضمیرلرنده اولان نسنه یه دانادر ومن الاعراب من یؤمن بالله والیوم الآخر
دخی عرابدن بعض کیمسه وارکه تکرینک وحدانیتنه وروز جزانک وقوعنه تصدیق
کتوردر ویتخذ ما ینفق قربات عند الله وجهادده صرف قیلدوغی شیئی تقربلک سببی
عد ایدر خدانک قتنده وصلوات الرسول دخی انی پیغمبرک دعالری سببی عد ایدر
الا انها قربة لهم آگاه اولک کیم علی التحقیق صرف ایتدوکلری شیئ کندولره
سبب تقرب اولور سیدخلهم الله فی رحمته بلا شبهه حق جل وعلا انلری کندو رحمتنه





داخل قیلار یعنی انلری بوکونه ایدرکه وجودلرنه رحمتی احاطه ایدر ان الله غفور
رحیم تحقیقا خدا عزوجل درکاه عزتنه تقرب ایستیانلره مغفرت ایدوب لطف
وکرمیله کندولرین اسیرکر والسابقون الاولون من المهاجرین والانصار
دخی اهل هجرتدن ومدینه خلقندن ایلرو کیدوب ایلک اولانلر یعنی بو ایکی کروهدن
جمیع اهل ایمانه اوزره سبقت ایدنلر والذین اتبعوهم باحسان وانلره ایمان وطا عتله
منابعت ایدنلر رضی الله عنهم خدا عزوجل انلردن خشنود اولدی یعنی طاعتلرینی
قبول ایتدی ورضوا عنه ونعمت دینیه ودنیویه یه نائل اولمقلریله اندن خشنود
اولدیلر واعد لهم جنات تجری تحتها الانهار وانلره آماده قیلدی بر باغلرکه
قصورلری آلتندن نهرلر اقر خالدین فیها ابدا انک ایچنده همیشه بی پایان
اقامتی تقدیر ایتدوکلری حالده ذلک الفوز العظیم اول خشنودلک وبهشتلر
اولو مقصدک حصولیدر وممن حولکم من الاعراب منافقون دخی بادیه نشینلردن
شهرکوزک چوره سنده اولان کیمسه لردن اهل نفاق وار ومن اهل المدینة مردوا علی
النفاق ومدینه ساکنلرندن منافقلک اوزره اصرار ایدن کیمسه لر وار لا تعلمهم
سن انلری بیلمزسن یعنی انلری عینلریله تشخیص ایتمزسن زیرا ظاهرلری اودکلو
اسلام علامتلریله آراسته اولمشدر که فراست وفطانتده کامل اولان کیمسه اوزره
حاللری خفی اولور نحن نعلمهم بز انلری بیلورز انکچونکه قلوبه اوزره اطلاع ایتمک
بزه مخصوصدر سنعذبهم مرتین یعنی انلری ایکی کرز معذب ایدرز قتل ایله
ورسوالق ایله ثم یردون الی عذاب عظیم صکره بر اولو اشکنجه یه دوندرلش قیلنورلر
کتوردیلرکه اهل اسلامک مخلصلرندن اون کیمسه غزوه تبوکدن بی عذر تخلف ایتدیلر
اول وقتکه تخلف ایدنلرک حقنده نازل اولان تهدیدات الهیه یی ایشتدیلر ایدیلری
مسجد شریفک دیرکلرنه کندولرین باغلیوب اندن ایچدیلر که کندو نفسمزی بوندن
اچمزوز حضرت صلی الله علیه وسلم بزی اچمینجه حضرت صلوات الله علیه غزادن دونجک
معتاد قدیمی اوزره مسجده کلوب ایکی رکعت نمازی قیلدی انلری اول هیئت اوزره
کوردکده کیفیت احواللرینک سببین صوردی انده حاضر اولانلر صورتحاللرین سمع
نبی یه عرض ایتدیلر لسان شریفی اوزره بو جاری اولدیکه بن دخی قسم ایدرمکه کندولرین
اچمم بکا فرمان اولمینجه ایرته سی بو آیت کریمه منزل اولوب بیوردی واخرون اعترفوا
بذنوبهم دخی منافقلردن اوزکه بر کروه صوچلرینه اقرار ایتدیلر خلطوا عملا صالحا

واخر سيئا بر كوزل ايش بر يمان ايشه قارشدرديلر عسى الله ان يتوب عليهم شايد
خداى ذو الجلال اوزرلرنه مغفرتله دونه ان الله غفور رحيم بى شبهه كيم خدا عز وجل
توبه ايدەنك كناهندن تجاوز ايدر انك اوزره رحمتله تفضل ايدر مرويدركه چون بو
ايت نازل اولدى سرور كائنات انلرى اطلاق ايتدى پس كلوب ديديلر يا رسول الله
بو اموالمزكه بزى غزادن الى قودى ايچون تصدق ايت وبزى بو كناهدن پاك ايت
حضرت صلى الله عليه وسلم بيورديكه اموالكوزدن بر شئ المغه امر اولنمدم حق تعالى
بو ايتى منزل ايدوب بيوردى خذ من اموالهم صدقة انلرمالك اولده وقلرى اشيادن
بر صدقه ال تطهرهم انك سببيله كندولرين كناهدن پاك قيلدرسن وتزكيهم
بها وانكله حسناتلرين ارتروب كندولرين اهل اخلاصدن قيلدرسن وصل
عليهم ودعا ايله واستغفار ايله اوزرلرينه ميل ايت ان صلوتك سكن لهم كه بى
شبهه سنك دعا واستغفارك انلره بر آرامدركه انكله جانلرى وكوكللرى مطمئن
اولوردى انكله اعتماد ايدرلركيم تنكرى تعالى توبەلرين قبول ايتدى والله سميع عليم
وحق جل وعلا انلرك اعترافلرين ايشيدجى نيتلرين كما ينبغى بيليجيدر الم يعلموا
ان الله هو يقبل التوبة عن عباده ايا بيلمزلرمى كيم تنكرى تعالى كندو دوللرندن
توبه قبول ايدوب كناهلرندن تجاوز ايدر ويأخذ الصدقات وكندو صدقەلرين
قبول ايدوب يعنى اخلاصله فقرايه ويردوكلرى صدقاتى قبول ايدوب كندولره
مكافات ايدر وان الله هو التواب الرحيم دخى بيلمزلرمى كيم ايزد متعال كندودر
توبەيى عنايتله قبول ايدوب فضل وكرميله توبه ايدنه اسركر وقل اعملوا فسيرى الله
عملكم دخى سويله ايسندوكلرى ايشلك كه بى شبهه خدا اعنى دجل ايشكزى كوردر
ورسوله والمؤمنون وپيغمبرى واهل ايمان دخى وستردون الى عالم الغيب
والشهادة ويقينده كيزلو واشكارا بيليجينك طرفنه دونمش قيلنورسز فينبئكم
بما كنتم تعملون پس ايشلدككوز اشيادن سيزى اكاه ايدوب انلره كوره مكافات
سزه ايدر بوندنا سبق غزادن تخلف ايدنلردن مؤمنك بدبستنك احوالى ذكر اولندى
اوچى كه قالمشدى حضرت صلى الله عليه وسلم فرمان ايتديكه صحابه كرامدن بر كيمسه
انلوله نه سويلشه ونه سلام ويره اندن طبيعتلرى صيقلمغله نيتلرين صاف
ايدوب جناب ذو الجلاله توجه ايتديلر حق تعالى بو آيتى منزل ايدوب بيوردى
واخرون مرجون لامر الله دخى تخلف ايدنلردن بر بشقه كروه خدانك فرماننه

تاخير اولنمشلردر



تاخير اولنمشلردر اما يعذبهم ياكندولرين تعذيب ايدر ايندوكلرى شئ اوزره اصرار
ايدرلرسه واما يتوب عليهم وياخود اوزرلرنه توبه ايدر ايندوكلرندن پشيمان اولورلرسه
والله عليم حكيم وحق جل وعلا احواللرينه دانا كندولره ايشلدوكى شيئى كما ينبغى حكم
ايديجيدر مرويدركيم عمرو بن عوف نسلندن اولان طائفه قبا نام مكانده بر مسجد
ياپديلر تمام اولنجق سرور كائناتدن استدعا ايتديلركه انك ايچنده نماز قيله حضرت
صلى الله عليه وسلم واروب انك ايچنده نماز قيلدى عمزادەلرى اولان منافقلركه
غنم بن عوف اوشاقلريدر انلره حسد ايدوب كندولر دخى بر مسجد ياپديلر اول قصدله
كه حضرتك دشمنى اولان ابو عمرو راهب شامدن دونجك ايچنده كندولره امام اوله
پس اتمامى واقع اولنجق سيد الانامه كلوب ديديلر يا رسول الله خسته وحاجت صاحبنه
ويغمورلى كيجه بر مسجد ياپدق ايسترزكه ايچنده نماز قيله سن حضرت صلى الله عليه وسلم
راسن الوب انده نماز قيلمغه توجه ايتدى حق سبحانه وتعالى بو ايتى منزل ايدوب بيوردى
والذين اتخذوا مسجدا ضرارا دخى تخلف ايدنلردن شول كيمسەلركه بر عبادت خانه
ايدنديلر مؤمنلره ضرر ايتمك ايچون وكفرا ودين باطله تقويت ويرمك ايچون وتفريقا بين
المؤمنين واهل ايمان اراسنده ايرمق صالمق ايچون وارصادا لمن حارب الله ورسوله
من قبل وانتظار ايتمك ايچون شول كيمسنه يى كه خدا ايله وپيغمبر ايله جنك ايتدى بو مدتدن
اسبق منقولدركيم احد جنكنده سرور كائناته اول راهب خبيث ديدى هر كروه كه سنكله
جنك ايدرلر البته بن انلرله بولنمليم وبو حال اوزره مستمر اولدى صكره حنين جنكنده
كفار شكست اولدقده صكره هوازن قبيله سبيله شامه فرار ايتدى بو آرزو ايله كه قيصردن
لشكر كتوروب سرور كائنات ايله جنك ايده حق تعالى انك مقصدنى خائب قيلوب قنسرين
شهرنده كندوسى هالك قيلدى وليحلفن ان اردنا الا الحسنى واول مسجد ياپانلر البته
آند ايچوب ديرلر ياپمزده كوزل خصلتدن اوزكه بر شئ ايستمدك والله يشهد انهم
لكاذبون وايزد جل جلاله شهادت ايدركيم على التحقيق انلر يمينلرنده يلانجيلردر لا تقم
فيه ابدا نماز ايچون ايچنده هرگز دورمه لمسجد اسس على التقوى قسم اولسون بر نماز
كاه كه پرهيزكارلك اوزره بنا صالندى من اول يوم ابتدا موجود اولدوغى كوندن
واو قبا مسجديدركه حضرت صلى الله عليه وسلم انى تأسيس ايدوب مدت اقامتنده
اثنين كونندن جمعه كوننه دك ايچنده نماز قيلدى احق ان تقوم فيه لائقدر ومستحقدركه
ايچنده نماز ايچون دوره سن فيه رجال يحبون ان يتطهروا ايچنده بر كيشيلر واردركه كندو

نفسلرینك پاك اولمسین سوورلر وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَّهِّرِينَ دحق جل وعلا کندو نفسلرین
پاك ایدنلری سوور مرویدر که چون بو آیت نازل اولدی سرور کائنات اهل قبادن
صوردیکه ایا آبدست محلنده واستنجا ایتدکلکوزده نه ایشلرسیز که خدا عز وجل سیزی
بالکلیه مدح ایتدی جواب ویردیلر دیدیلر یا رسول الله قضاء حاجت ایتدوکمزدنصکره
اوچ طاشله سیلنورز بعده صو ایله طهارت ایدرز أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ
وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ پس ایا شول کیمسه می که دیننك یاپسین تنکریدن بر قورقو وبر خشنودلك
اوزره تاسیس ایلدی ییکرکدر أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ یا شول کیمسه که
دیننك یاپسین بر اوچمغه یاقلشمش یارك کناری اوزره تاسیس ایلدی فَانْهَارَ
بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ دعقب اول بنایا بچیسله دوزخك آتشنده دوشدی بو کلام تمثیلدر
اول کیمسه لرك حالنه که دینلرین امور باطله اوزره بنا ایدوب که مالی کندولرین
دوزخه قیلدی وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ دحق جل وعلا ستم ایدن کروهه
دوغری یول کوسترمز لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ یاپمشلری منفك اولماز الَّذِي بَنَوْا شول
بناکه کندولر انی یاپدیلر رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ کوکللرنده بر شك یعنی یاپدوقلری یاپی همیشه
شك ایتملرنه سبب ونفاقلرینك ارتمسنه باعث اولوردر زیرا اول بنا کندولرین شك
وارتیاب نفاق اوزره حمل ایتدی مرویدر کیم چون حضرت اوزره بو آیتلر نازل اولدی صحابه
کرامك بر کروهنه فرمان ایتدیکه واروب اول مسجدی ییقوب یاقدیلر وآندنصکره
فرمان ایتدیکه مدینه خلقنك زبل خانه لری اول مکان اوله پس بو ایشدن طبیعتلرنده
بر عقده بغلندیکه علی الاتصال نفاق وشکاوی کوکللرنده ثابت اولدی که هیچ زائل
اولماز قالدی إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ مکر مکر کوکللری پاره پاره اوله که بر شکك ادراك
واضمارنه لیاقتی اولمیه وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ وخدا عز وجل نیتلرینه دانادر ایتدوکلری
بنانك ییقلمسنه امر ایتدوکنده کرکی کبی رایش ایشلمشدر إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ تحقیقا کیم حق جل وعلا اهل ایماندن جانلرین ومالرین
صاتون الدیکه مقابله سنده کندولره بهشت جاودان اوله يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ بو کلام بیعك کیفیتنه بیاندر کویا بر کیمسه سویلدیکه نه کیفیتله بیع
نفوس ایدرلر جواب الکا ویرلدیکه فی سبیل الله جنك ایدوب اولدورورلر واولمش
قیلنورلر وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا شرادن مستفاد اولان وعده موکددر یعنی حق تعالی انلره
بو بیع ونزاده کندو اوزره بر درست وعد ایتدی که هیچ تخلف ایتمز فِي التَّوْرَاةِ وَالْإِنْجِيلِ

والقرآن

وَالْقُرْآنِ بو کتابلرده مثبت اولمشدر یعنی نته که قرآنده بو وعده ثابتدر توراة وانجیلده
دخی مثبت اولمشدر وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ وکیمدر پیماننه وفا ایدر خدادن
زیاده یعنی وعده سنده هرکز خلاف اولمیان خدادر اوزکه سی دکل فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ
پس صاتمغکوزله شادمان اولك الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ شول صاتمغکه انکله خرید وفروخت
ایتدکوز وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ واول بیع ایتمك کندو در اولو قورتولمق التَّائِبُونَ مدح
اوزره مرفوعدر ومابعدنده مذکور اولان صفات دخی اول حکمده در یعنی مذکور اولان
اهل ایمان معاصیدن توبه ایدنلردر الْعَابِدُونَ خدایه اخلاص ایله قوللق ایدنلر الْحَامِدُونَ
هر لحظه وهر آن تنکرینك نعمتلرینه معترف اولانلر السَّائِحُونَ تحصیل علم ایچون
مکاندن مکانه انتقال ایدنلر الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ نمازده رکوع سجود ایدنلر الْآمِرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ ایمانه وطاعته خلقه فرمان ایدنلر وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وبد افعالدن خلقی
منع ایدنلر وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ دخی تنکری تعالی تبیین وتعیین ایتدوکی صنرلری
کوزادوب تجاوز ایتمیانلر وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ واهل ایمانه مژده ویر یعنی بو خصال
ایله موصوف اولان مؤمنلره بهشت جاودانله وارزدو الجلالك رحمتیله مژده لتدر
مرویدرکیم رسول اکرم صلی الله علیه وسلم عمیسی ابوطالب محتضر اولدوغی محلده الکا دیدی
کلمهٔ توحیدی سویله تاکه یارین قیامتده حق تعالی انك حضورنده سنکچون انکله
احتجاج ایدم بو ابوطالب قایل اولمدی پس حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردی همیشه
خدادن سکا مغفرت طلب ایدرم بکا اندن اوتری منع کلمینجه بعده ابوطالب اولدکی
حضرت صلی الله علیه وسلم الکا مغفرت ایتمکه شروع ایلدی صحابهٔ کرام دخی کفر اوزره
اولمش آتالرینه استغفار ایتمکه باشلدیلر بو دلیله که محمد المصطفی خصمنه مغفرت
طلب ایدیور وبوندن اسبق حضرت ابراهیم پدرینه دخی مغفرت طلب ایتدی حق جل
وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا
لِلْمُشْرِكِينَ پیغمبره واهل ایمانه جائز دکلدی که مشرکلره مغفرت طلب ایده لر وَلَوْ كَانُوا
أُولِي قُرْبَى واکر مشرکلر خصملك ایه سی ایدیلر مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ
کندولره نمایان اولدقدنصکره کیم علی التحقیق انلر دوزخك اربابیدر وَمَا كَانَ
اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ وحضرت ابراهیمك مغفرت ایستمسی پدرینه بو نسنه کل ایدی
إِلَّا عَنْ مَوْعِدَةٍ وَعَدَهَا إِيَّاهُ الا بر وعده نك وفاسندن اوتری که آنی کندویه وعده
ایتمش ایدی فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ پس اول وقت که کندویه آشکار اولدیکه

پدری خدایه دشمن دراندن بیزار اولدی إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ تحقیقا که حضرت ابراهیم
چوق آه ایدیجیدر یعنی رقت قلبی و کثرت رحمتی غایتله زیاده در حَلِيمٌ اذیت اوزره
چوق صبر ایدیجیدر که پدری کندویه دیردی لَأَرْجُمَنَّكَ کندویه الکا جواب ویردی
ساستغفرلك چونکه ایتدم مشرکلره استغفار ایدنلرك خطاسن بیان
ایتدی بو ایتدم اول فعللری اوزره مؤاخذه اولنمدقلرین بیان ایدوب بیوردی
وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا واولمادیکه حق جل وعلا گمراهلرك مؤاخذه سی کیبی برکروهی
مؤاخذه ایده بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ کندولرین اسلام یولنه ایلتدکدنصکره حَتَّى
يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ کندولره بیان ایتمینجه پرهیز ایده جکلری شیئی إِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ بی شبهه کیم ایزد متعال هر نسنه یه داناددر پس اول جماعتك احوالنی بخشی بیلور
إِنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ تحقیقا کیم ایزد جل وعلا له کندویه مخصوصدر کوکلر
ویرك پادشاهلغی يُحْيِي وَيُمِيتُ بی روح اولانلری زنده قیلور وزنده اولانلری
اولمش قیلور وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ و تنکریدن اوزکه سیزه هیچ بر دوست
ونه یاردمجی وار لَقَدْ تَابَ اللّٰهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ
الْعُسْرَةِ تحقیقا که حق جل وعلا توبه ایتدی پیغمبر اوزره و مشقت محلنده کندویه اویان
مهاجرین و انصار اوزره دخی توبه ایتدی یعنی کناهلرك آثارندن کندولرین مبرا قیلدی
و ساعة العسره غزوهٔ تبوکدر بو اسمله اول جهتدن تسمیه اولندیکه ایچنده غازیلر عظیم
مشقت چکدیلر بر مرتبه ده که اون آدم بر بنکه مشترك اولدی و شدت عطشدن دوه اشکنبه
سنك صوین ایچدیلر وایکی آدم بر کونده بر خرما ایله کیچندیلر و از بسکه مهاجرین وانصار بو
مشقتلری چکدیلر حق تعالی کندولرین بونیله مدح ایتدیکه مشقت ساعتنده حضرت پیغمبره
تابع اولدیلر مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ مِنْهُمْ اول محلدنصکره که یقلشدی کیم انلردن بر
کروهك کوکلری پیغمبرك متابعتندن دونه ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ صکره حق جل وعلا اوزرلرینه
مرحمتله دوندی که پیغمبره متابعت ایتدیلر إِنَّهُ بِهِمْ رَءُوفٌ رَحِيمٌ بی شبهه کیم ایزد جل وعلا
انلره مهربانلق ایدوب کندولرین غایتله اسیرکر وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خُلِّفُوا دخی توبه
ایتدی شول اوچ کیمسه اوزره که احواللری تأخیر اولندی حَتَّى إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ
اول وقته دکین که خلقك اعراضندن اوتری زمین وسعتیله اوزرلرینه دار اولدی وَضَاقَتْ
عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ و شدت غم و قساوتدن جانلری اوزرلرینه دار اولدی وَظَنُّوا أَنْ لَا مَلْجَأَ
مِنَ اللّٰهِ إِلَّا إِلَيْهِ و بیلدیلر کیم تنکرینك غضبندن بر نسنه یه صیغنمق اولماز

بما رحبت

مگر کندونك



مگر کندونك غفرانته ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ صکره حق جل وعلا اوزرلرینه مرحمتله دوندی لِيَتُوبُوا
تاکه ایتدکلری ایشدن پشیمان اولوب دونه لر إِنَّ اللّٰهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ بی شبهه
حق تعالی کندو دردپشیمانلرك توبه سن قبول ایدوب اوزرلرینه مرحمتله تفضل ایدندر يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ ای ایمانه کلان کیمسه لر تنکریدن خوف ایدك وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ
وایمان وعهدده راستکو اولانلرله اولك مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ
طیبه ده سکنی ایدنلره وصحرانشینلردن اطرافلرنده اولان کیمسنه لره جایز دکلدی که أَنْ
يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللّٰهِ خدانك پیغمبری حکمندن تخلف ایده لر وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ
وانلره لایق دکلدیکه جانلرین صاقنه لر اول شیدن که کندوسی جانینی اندن صاقندی
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اول وجوب متابعت اول سببله در کیم علی التحقیق متابعت ایدنلر
لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ کندولره دکمز بر تشنه لك وَلَا نَصَبٌ ونه بر یورغونلق وَلَا مَخْمَصَةٌ ونه
بر آجلق فِي سَبِيلِ اللّٰهِ خدانك یولنده وَلَا يَطَئُونَ مَوْطِئًا ونه بر بصلجق یره بصرلر
يَغِيظُ الْكُفَّارَ که بصمسی کافرلری آجلندرر وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَيْلًا ونه دشمندن
بر آلش آلمزلر قتل واسر ونهب کیبی إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ الا انك سببیله
کندولره بر کوزل ایش یازیلور حاصل کلام بو که غزایه کیدن اهل ایمانه بو مشقتلرك
هر بر فردی دکیجك انکله ثوابه مستحق اولورلر إِنَّ اللّٰهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ تحقیقا
که حق جل وعلا ایولك ایدن جماعتك ثوابن ایتمز وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً دخی اهل
ایمان تنکری یولنده بر کوچك نفقه بذل ایتمزلر وَلَا كَبِيرَةً ونه بر بیوك وَلَا يَقْطَعُونَ
وَادِيًا و کیتملرنده بر یر کسمزلر إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ الا که کندولره یازیلور لِيَجْزِيَهُمُ اللّٰهُ
أَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ تاکه خدای ذوالجلال اول اعماللرك مقابله سنده اك کوزل ایشلرینك
جزاسین کندولره یتشدره و کوردیلرکه بعضی تخلف ایدنلرك حقنده نه بور اولان آیتلر نازل
اولدی اهل ایمان قمولری جهاد ایتمکه نیت ایدوب مسائل فقهیه نك تحصیلنی اهمال ایتدیلر
حق تعالی کندولرین اندن منع ایدوب بیوردی وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً واهل
ایمانه لایق دکل ایدی که یردن غزایه چیقه لر فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ پس کرکدر
که هر بر قبیله دن انلردن بر کروه غزایه چیقوب برکروهلری قاله لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ تاکه اول
دینیه ده بیلکی پیدا ایده لر وَلِيُنْذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ وتاکه غزایه کیدن
کروهلری غزادن کندو سمتلرینه دوندکلرنده تحصیل ایتدکلری علمله ارشاد ایدوب تنکریدن
قورقدرهلر لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ تاکه انذار ایتدکلری شیئلر انلر نفسلرین یمان ایشلردن

حفظ ایدیلر یا ایها الذین آمنوا ای ایمانه کلانلر قاتلوا الذین یلونکم من الکفار
کفاردن سیزه یقین اولانلرله جنك ایدك ولیجدوا فیکم غلظة وسیزه درشتلك
بولسونلر یعنی جنك ایچنده سیزده پرکلك وصبر مشاهده ایتسونلر واعلموا ان الله
مع المتقین وبیلك کیم علی التحقیق حق جل وعلا پرهیزکارلرله در کندولرین حفظ
وحراست ایدر واذا ما انزلت سورة واول محلکه قرآن مجیددن برمقدار سوز ایندیریلور
فمنهم من یقول منافقلردن شول کیمسه وارکه بولداشلرینه دیر ایکم زادته هذه ایمانا
قنغکوزدرکه بو سوره کندویه ایمان ارتردی فاما الذین آمنوا فزادتهم ایمانا پس اما شول
کیمسه‌لرکه ایمان کتوردیلر انلره ایمان ارتردی وهم یستبشرون وحال بوکه اول کلامك
نزولی سببیله کندولر مژده لنورلر واما الذین فی قلوبهم مرض واما شول کیمسه‌لرکه کوکللرنده
درد وار فزادتهم رجسا الی رجسهم انلره مردارلقلرینه بر مردارلق ارتردی یعنی وجودلرنده
اولان کفر اول سوره سببیله ارتدی وماتوا وهم کافرون واولدیلر وحال بوکه کندولر
ایمانسیزدرلر اولا یرون انهم یفتنون فی کل عام مرة او مرتین ایا بو منافقلر تامل ایتمزلر
کورمزلرمی کیم علی التحقیق کندولر هر یلده برکره یا ایکی کره مصیبتلرله مبتلا اولورلر
ثم لا یتوبون بوندنصکره نفاقدن توبه ایتمزلر ولا هم یذکرون وینه کندولر
پند ونصیحت الورلر واذا ما انزلت سورة وچون قرآندن برسوره منزل اولور نظر بعضهم
الی بعض بیری بیرینه اشارت ایدرك بقوب دیرلر هل یریکم من احد هیچ برکیمسه سیزی
کوردمی پیغمبرك یانندن قالقسه‌کوز بعده بر کیمسه کندولرین کوردمزسه قالقوب کیدرلر
واکر برکیمسه کندولرین ملاحظه ایدوب اوتورمش قالورلر ثم انصرفوا صکره رسولك
تورتوسندن حضرتك مجلسندن دونوب کیدرلر صرف الله قلوبهم حق تعالی
کوکللرین دونمش ییلسون قرآنك فهمندن بانهم قوم لا یفقهون اول سببله که
بلا شبهه انلر سوء عقیده‌لرندن برشیء تعقل ایدوب فهم ایتمزلر لقد جاءکم رسول
من انفسکم قسم اولسونکه سیزه کندو نوعکوزدن بر پیغمبر کلدی عزیز علیه ما عنتم
دشوار درا اوزرینه بوزلمغکوز حریص علیکم ایمانه کلمککوزه اوزره غایتله حریصدر
بالمؤمنین رؤف رحیم اهل ایمانه غایتله مهربانلق ایدوب کندولرین چوق اسیرکر
فان تولوا فقل حسبی الله پس اکر سکا ایمان کتورمکدن یوز چویروردلرسه سویله
تنکری تعالی بکا کافیدر لا اله الا هو کندوسندن اوزکه حقله برمعبود یوقدر
علیه توکلت انکا اوزرینه اعتماد ایدرم وهو رب العرش العظیم وکندودر جمیع

اجسامه



اجسامه محیط سورة یونس مکیة وهی مائة وتسع آیات اولان جسملرك ربیدر

بسم الله الرحمن الرحیم

الر معناسنده چوق اختلاف واردرکه سبقت ایتدی وبر قولده دخی معناسی بوکه
انا الله الرحمن تلك آیات الکتاب الحکیم بو سوره حکم اوزره مشتمل اولان کتابك
آیتلریدر اکان للناس عجبا ایا خلقه بر امر غریب عجیب میدرکه ان اوحینا الی رجل منهم کندو
جنسلرندن برکیشیه فرشته ایله خبر کوندردك که ان انذر الناس بشری عزیز خدانك
عذابندن قورقدر وبشر الذین آمنوا وایمانه کلانلری انکله مژده لندر ان لهم
قدم صدق عند ربهم کیم علی التحقیق کندولره پروردکارلری قتنده عالم ازلده
سبقت ایتمش بر کوزل مرتبه وار قال الکافرون ان هذا لساحر مبین بیدینلر اولانلر
دیدیلر تحقیقا شان بوکه محمد المصطفی بر آشکار جادودر ان ربکم الله بی شبهه
کیم ربکوز ایزد ذو الجلالدر الذی خلق السموات والارض فی ستة ایام شول ایزد
ذو الجلال که کوکلری ویری التی کون مدتنده یرتدی ثم استوی علی العرش صکره
اعظم مخلوقات اوزره مستولی اولدی یدبر الامر حکمتنك مقتضاسی اوزره کائناتك
ایشن تقدیر ایدر ما من شفیع الا من بعد اذنه عالمده هیچ بر دیلکجی موجود یوقدر
مکر کندو دستورندن صکره موجود اوله یعنی انلر کزعم ایدرلر کیم بتلر کندولره
شفاعت ایدرلر زعملری باطلدر زیرا عالمده خدادن دستورسیز بر دیلکجی یوقدر
وممکن دکلدرکه بتلره اذن ویره شفاعت ایتمکه ذلکم الله ربکم اول صفات جلیله
ایله متصف اولان ای مخاطبلر اولانلر خدا عز وجل پروردکارکوزدر فاعبدوه پس انکا
قوللق ایدك افلا تذکرون بوندنصکره هیچ تفکر ایتمزسیز که بیله سیز عبادته مستحق
اولان ذات پاکیدر ینه اللکوزله یاپدوغکوز بتلر الیه مرجعکم جمیعا دونمککوز
قی کندو حکمنه در وعد الله خدانك وعد ایتمسی حقا بر درست وعده که هیچ تخلفی
قبول ایتمز انه یبدؤ الخلق بی شبهه که خدا عز وجل عالمی ایجاد ایدر ثم یعیده پس
انی نابود قیلدوقدنصکره احیا ایدر لیجزی الذین آمنوا وعملوا الصالحات بالقسط
تاکه ایمانه کلوب کوزل عملار ایشلیانلره کندو عدلیله مکافات ایده والذین کفروا
لهم شراب من حمیم وکفر ایدنلر قینمش صودن کندولره ایچملك شیء وار وعذاب
الیم ودردلی اشکنجه دخی بما کانوا یکفرون ایتدوکلری کفر سببیله هو الذی جعل
الشمس ضیاء کندودر شول قادر مختارکه کونشی ایشغ ساچیجی قیلدی والقمر نورا

رابی روشنلک آیه سی قیلدی بعض علما بوکا ذاهب اولدیکه برشیئه روشنلک بحسب
الذات ایسه آکا ضیا دینلور و اکر بحسب العرض ایسه انک اوزره نور اطلاق اولنور وقدره
منازل و آیه ایچون منزللر تقدیر ایتدی یعنی آیه یکرمی سکز مکان تعیین ایتدیکه
هر بر کون و بر کیجه بیرینه نزول ایدر لتعلموا عدد السنین والحساب تاکه ییللرك
صاییسن و اوقاتك حسابن بیله سیز ما خلق الله ذلك الا بالحق بو مذکور اولان
اشیایی تنکری تعالی بیهوده یارادمدی الا حق و لغلبه یفصل الآیات لقوم یعلمون دلائل قدرتنی
بیان ایدر بر کروهه که بیلورلر یعنی انلره تفکر ایدوب برشئ فهم ایدرلر ان فی اختلاف
اللیل والنهار وما خلق الله فی السموات والارض حقیقتا کیم کیجه نک و کوندزك
نور و ظلمتله مختلف اولملرنده و حق جل وعلا کوکلرده و یرده یراتدوغی اشیاده لآیات
لقوم یتقون صانعك وجودینه دلالت ایدر نشانلر وار بر کروهه که عواقبدن
قورقرلر ان الذین لا یرجون لقاءنا تحقیقا شول کیمسه لرکه حشر و نشری انکار ایدوکلر
اوتری بولشمغمزه امید دوتمزلر ورضوا بالحیوة الدنیا و بو جهانه اولان صانعلغه
اکتفا ایتدیلر واطمأنوا بها وانکله آرام ایتدیلر والذین هم عن آیاتنا غافلون
وشول کیمسه لرکه کندولر کتابمزك آیاتندن بیخبردرلر اولئك اول مذکور اولان
کیمسنه لر مأویهم النار بما کانوا یکسبون قزاندقلری دوزخ اتشیدر قوندوقلری
بیان اعمال سببیله ان الذین آمنوا وعملوا الصالحات یهدیهم ربهم بایمانهم تحقیقا
شول کیمسه لرکه ایمانه کلوب کوزل عملر ایشلدیلر ایمانلری سببیله پروردکارلری کندولرن
بریوله کوسترورکه انکله بهشت جاودانه واصل اولورلر تجری من تحتهم الانهار عیش
وعشرتیه منسوب اولان باغلرده دعویهم فیها ایچنده اوقودقلری سبحانك اللهم
ای خداوندمز ذاتك لائق اولمیان صفاتدن سنی منزه قیلارز وتحیتهم فیها سلام
واچنده بیری بریله کورشدکده دعالری سلامدر وآخر دعویهم وصوڭکی دعالری
ان الحمد لله رب العالمین بی شبهه کیم قمو مدح و ثنالر خلقك پروردکاری اولان
تنکریه مخصوصدر ولو یعجل الله للناس الشر واکر حق تعالی خلق ایچون بدلکی تیزلسیدی
استعجالهم بالخیر نته که ایولکی تیزلك ایله طلب ایدرلر یعنی حق جل وعلا خلقنه شری
تعجیل ایتسیدی نته که خیری کندولر تعجیل ایدر لقضی الیهم اجلهم البته کندو
طرفلرینه اجللری سورلوردی یعنی هلاك اولورلردی ولیکن انی تعجیل ایدوب کندولری
هلاکدن ایمن قیلدی فنذر الذین لا یرجون لقاءنا پس کورمکمزه امید دوتمیانلری بوراقورز

یعنی حق



یعنی حق تعالی کندو لقاسنه امید سیز اولان کیمسنه لری استدراج طریقیله بوراقورز فی
طغیانهم یعمهون کندو کفر اهلکلرنده سرکردان کزرلر واذا مس الانسان الضر واول
محل کیم آدمه اوغلنه بدلك دکر دعانا لجنبه یانی اوزره یاتمش ایکن بزه دعا ایدر او قاعدا
یا اوتورمش ایکن او قائما یا دورمش ایکن بو تردیدن مقصود تعمیمدر یعنی انسان قنقی
حالده ایسه دفع مضرت ایچون بزه دعا ایدر فلما کشفنا عنه ضره پس اول وقت کیم کندوه
ایرشن بدلکی کندودن قالدردق مر کان لم یدعنا الی ضر مسه اولدوغی کفر اوزره
کیدر کویا که اول بزی کندویه دکن ضررك قالدرمسنه چاغرمدی کذلك زین
للمسرفین ما کانوا یعملون نته که اول ایش اربابنه آراسته قیلندی حدودی تجاوز
ایدنلره دخی آراسته قیلندی اول ایشلر که کندولر ایشلرلردی ولقد اهلکنا القرون
من قبلکم دخی تحقیقا ای اهل مکه سیزدن اسبق اولان اهل زمانلری نابود قیلدق
لما ظلموا اوچون کفر و معصیتله جانلرینه ستم ایتدیلر وجاءتهم رسلهم بالبینات وحال
بوکه پیغمبرلری کندولرینه دلائل واضحه ایله کلدیلر وما کانوا لیؤمنوا واستعدادلری
فاسد اولمغله ایمانه کلمکلری مستقیم دکل ایدی کذلك نجزی القوم المجرمین نته که
انلره مکافات ایتدك اهل شرك اولان کروهه مکافات ایدرز ثم جعلناکم خلائف
فی الارض من بعدهم صکره یر یوزنده سیزلری قائممقاملر قیلدق انلری هلاك
ایتدکمزدن صکره لننظر کیف تعملون تاکه بقه لم نیجه ایشلرسیز یعنی سزکله تجربه
ایدنك معامله سی کبی بر معامله ایتدك تاکه عملکز هرکسه ظاهر اوله واذا تتلی
علیهم آیاتنا واول وقت که اوزرلرینه آیاتمز اوقنور بینات واضح اولدوقلری
حالده قال الذین لا یرجون لقاءنا کورمکمزی توقع ایتمیان کروه دیرلر ائت بقرآن
غیر هذا بوندن اوزکه بر اوقنجق شی کتورکه ایچنده حشر و نشر و عذاب و تبلرمز
مذمتی اولمیه او بدله یا انی دکشترکه عذابه مشعر اولان آیتلر یرینه رحمت آیتلرین
کتورهسن قل ما یکون لی ان ابدله من تلقاء نفسی سویله یا محمد اکورلمدی که بن انی کندو
نفسم جهتندن دکشترهیم ان اتبع الا ما یوحی الی فرشته ایله بکا کوندرلن شیئدن
اوزکه بر نسنه یه پیرو اولمم انی اخاف ان عصیت ربی عذاب یوم عظیم تحقیقا
که بن قورقرم پروردکارمك فرمانینه مخالفت ایدرسم بر اولو کونك اشکنجه سندن
قل لو شاء الله سویله حق تعالی اندن اوزکه بر شی ایستسیدی ما تلوته
علیکم اوزرکزه انی اوقومزدم ولا ادریکم به ونه لسانمز اوزره سیزه انی

بیلدردی فقد لبثت فیکم عمرا من قبله پس علی التحقیق اکوزده برخیلی مدت
اقامت ایتدم بو قرآن بکا وحی اولنمدن اول نه انی اوقودم ونه بیلدم افلا تعقلون
پس نیچون تفکر وتأمل ایتمزسیز کیم بنم کبی برآدمدن بوکونه شیئک صدوری امر
محال پایه سنده در فمن اظلم ممن افتری علی الله کذبا پس کیمدر چوق ستمکر شول
کیمسه دن که ایزد ذو الجلال اوزره یلان بغلدی او کذب بایاته یا نشانلرن تصدیق
کتورمدی انه لا یفلح المجرمون بی شبهه کیم شان بوکه کفر ایدنلر نجات بولمزلر
ویعبدون من دون الله ما لا یضرهم ولا ینفعهم دخی تکریدن اوزکه عبادت
ایدرلر شول شیئه که نه کندولره زیان ایتمکه قادردر ونه کندولره برنفع حاصل قیلادر
ویقولون هؤلاء شفعاؤنا عند الله ودیرلر بونلر بزم دیلکجیلرمزدر تکری تعالی
قتنده دنیوی واخروی مهم ایشلرمزی بتوررلر قل اتنبئون الله بما لا یعلم فی
السموات ولا فی الارض سویله ایا تکری تعالایی خبردار ایدرمیسیز اول نسنه دن
که نه کوکلرده ونه یرده انی بیلور یعنی سیز که دیرسیز خدایه شریک وار وبتلرک
شفاعتن اثبات ایدرسیز خدا عز وجل که علمی جمیع اشیایه محیطدر بویدکوز شیئی
نه آسمانلرده ونه زمینده موجود اولدوغن بیلور پس محقق اولدی که سیز افترا
ایدرسیز سبحانه وتعالی عما یشرکون ایزد ذو الجلال ایتدوکلری شرکدن منزه
اولوب بوجه لندی وما کان الناس الا امة واحدة وجمیع خلق دکل ایدی
یالکوز برکروه یعنی حضرت آدم عصرنده جمیع خلق حق اوزره متفق ایدیلر فاختلفوا
پس حظوظ نفسانیه سببیله مختلف اولدیلر ولولا کلمة سبقت من ربک واکر
برسوز پروردکاردن سبقت ایتمسیدی لقضی بینهم فیما فیه یختلفون البته
ارالرنده علی العجله فصل خصومت اولنوردی اول شیئده که انکده اختلاف ایدرلر
یعنی برعذاب کلوردی که مبطل اولانلری نابود قیلاردی واهل حق اولانلری ابقا
ایدردی ویقولون لولا انزل علیه آیة من ربه دخی کفار دیرلر نیچون ایستدوکمز
معجزلردن برمعجزه پروردکاردن نه ایندرلمدی فقل انما الغیب لله پس جوابلرنده
سویله بوندن اوزکه برشی یوقدر که بو شیئده اولان اشیانک بیلمسی ایزد ذو الجلاله
مخصوصدر پس محتملدر که ایستدوکز آیاتک کلمسندن برمفسده بیلوب انلری
منزل ایتمز فانتظروا انی معکم من المنتظرین پس آرزو ایتدوکز آیاتک کلمسنه
منتظر اولک که بن سزکله انتظار ایدنلردنم واذا اذقنا الناس رحمة واولحلکه

خلقه بو صحت



یز

خلقه بو صحت وعافیت داتدردن من بعد ضراء مستهم بردرد والمدن صکره که
کندولره دکدی اذا لهم مکر فی آیاتنا همان کندولره برحیله پیدا اولور آیاتمزده
طعن ایتمکله کتوردیلر که مکه خلقی یدی ییل قحطه مبتلا اولدیلر بعده حق تعالی کندولره
یغمورله مرحمت ایتدی درعقب آیات قرآنیه یه طعن ایتمکه وپیغمبره انواع مکرله ایذا
ایتمکه باشلدیلر قل الله اسرع مکرا سویله حق جل جلاله ایتدکلوز حیله یه
سیزه غافلسز مکافات ایدر ان رسلنا یکتبون ما تمکرون تحقیقا کیم کوندرمشلر
یعنی اوزرکزه نکهبان تعیین ایتدوکمز فرشته لر تحصیل کردکی یازرلر هو الذی
یسیرکم فی البر والبحر کندودر اول قادر ذو الجلال که بیابانده ودریاده کزمکی
سیزه آسان قیلادر حتی اذا کنتم فی الفلک اول وقته دک که کچن کمیلرده اولورسیز
وجرین بهم وکمیلر کندولری ایچنده اولنن جماعتله یوریدی بریح طیبة بر
ملایم یل ایله وفرحوا بها واول ییلک اسمسیله سیوندیلر جاءتها ریح عاصف
برشدتلو ییل اول کمیلره کلدی وجاءهم الموج من کل مکان وکندولره دلغه هر
یردن کلدی وظنوا انهم احیط بهم وبیلدیلر کیم علی التحقیق کندولر جمیع جوانبدن
الندیلر یعنی نفسلرینه هلاک وقوعن تحقیق ایتدیلر دعوا الله مخلصین له
الدین خدایه دعایله توجه ایتدیلر اول حالده که دینلرن کندویه اخلاص ایدوب
دیرلر لئن انجیتنا من هذه لنکونن من الشاکرین قسم اولسونکه اکر بیزی بو
ورطه هلاکدن قورتررسن البته شکر ایدنلردن اولورز فلما انجاهم پس اول محل
که کندولرین اول ورطه دن قورتردی اذا هم یبغون فی الارض بغیر الحق بی توقف
کندولر یر یوزنده ناحق یره فساد ایدرلر یا ایها الناس انما بغیکم علی انفسکم
ای آدم اوغلنلری بوندن غیری برنسنه یوقدر که فساد ایتدکوز جانلرکوز اوزره در
زیرا انک وبالی کا راجع اولور متاع الحیوة الدنیا یعنی اولان صاغلغک کچمسین
کچورسیز ثم الینا مرجعکم صکره دونمکوز بیزمدر سمتمزه در فننبئکم بما
کنتم تعملون پس ایشلدکوز ایشلردن سیزی آکاه ایدرز انما مثل الحیوة
الدنیا بوندن غیری برشی یوقدر که یقین اولان زندکانیلک صفتی بیزنجکلرده
ونعیمی نابود اولمقده وانکله خلقک الدنمسنده کماء انزلناه من السماء برصو
صفتی کیبیدر که انی کوک سمتندن ایندردک فاختلط به نبات الارض
مما یاکل الناس والانعام درعقب انک سببیله آدمیلرک ودوابلرک ماکولاتندن

اولان بیرك اوتلغی بیری بیرینه چاتلدی حتی اذا اخذت الارض زخرفها اول وقته دك
كه یر زینتن الدی وازینت وكوناكون میوه‌لرله وانواع محصولاتله ودكمادانك چچكله
بزندی وظن اهلها انهم قادرون علیها وصاحبلری كمان ایتدیلر كه كندولر انك
بچمسنده و دوشمسنده متمكندرلر اتیها امرنا لیلا او نهارا غضبمز متعلق اولان
فرمانمز كالدی كیجه‌ده یا كوندزده فجعلناها حصیدا پس انی دیبدن بچلمش
اكین كبی قیلدق كان لم تغن بالامس كویا كه دونه كون اكینی بیتمش ایدی كذلك
شونكه بو تمثیلده دنیانك احوالن بیان ایتدك نفصل الایات دلائل قدرتی
بیان ایدرز لقوم یتفكرون بر كروهه كه اشیاده تامل ایدوب انكله منتفع اولورلر
والله یدعوا الی دار السلام داور ذو الجلال خلقی سلامت سراینه دعوت ایدر واول
سرای بهشت جاودانیدر ویهدی من یشاء الی صراط مستقیم وایستدوكی كیمسنه‌یی
توفیقیله دوغرو یوله كوسترور للذین احسنوا الحسنی وزیادة ایولك ایدنلره
كوزل مكافات وار واندن ارتق ولا یرهق وجوههم قتر ولا ذلة ویوزلرینه طوزونه
غبارلك قیلماز یعنی اهل جهنمك یوزین قیلیان اشیا یوزلرین قیلماز اولئك اصحاب
الجنة اول كروه بهشت جاودانك اربابیدر هم فیها خالدون كندولر انك
ایچنده علی الدوام اقامت ایتمشلردر والذین كسبوا السیئات وشول كیمسه‌لر كه
یمان اشیا قزندیلر جزاء سیئة بمثلها هر یمان اشینك مكافاتی كندو ماننديله‌ در
وترهقهم ذلة وانلری بر خوارلك قیلار ما لهم من الله من عاصم انلره تنكرینك
غضبندن هیچ بر صاقلیجی یوقدر كانما اغشیت وجوههم قطعا من اللیل كویا كه یوزلری
كیجه‌دن پاره‌لرله قیلندی مظلما كیجه قرانلق اولدوغی حالده اولئك اصحاب
النار انلر دوزخ ایرلری هم فیها خالدون كندولر انك ایچنده همیشه
اقامت ایتمشلردر ویوم نحشرهم جمیعا ومذكور قیل اول كونی كه اهل ایمانی واهل
كفری قمو بیغرز ثم نقول للذین اشركوا مكانكم صكره شرك ایدنلره دیورز یركوزده
ملازم اولك انتم وشركاؤكم سیز واورتاقلركوز یعنی بتلركوز فزیلنا بینهم
پس كفارك وبتلرینك اراسن ایردق وقال شركاؤهم وبتلری دیدیلر ما كنتم ایانا
تعبدون سیز بیزه عبادت ایتمزدكوز یعنی نفس الامرده سیز بیزه عبادت ایتمزدكوز
بلكه هوای نفسكزه عبادت ایدردكوز فكفی بالله شهیدا بیننا وبینكم پس ارامزده
واراكوزده كفایت ایدر تنكرینك شهادت ایتمسی بونلكه كیم ان كنا عن عبادتكم لغافلین

على

علی التحقیق بز سیزك پرستشكوزدن بی خبر ایدك هنالك تبلوا كل نفس ما اسلفت
اول مقامده هر جان دارد نیاده تحصیل ایتدوكی شیئی بولدوكورر كه كندویه نفعمی ایدر
یا ضرر وردوا الی الله مولاهم الحق وحقیقت اوزره امورلرینه مستولی اولان تنكرینك
جزاسی سمتنه دوندرلدیلر وضل عنهم ما كانوا یفترون وافترا ایتدوكلری شئ
كندولردن كمراه اولدی قل من یرزقكم من السماء والارض سویله كیمدر سیزه روزی
ویرور كوكدن ویردن ام من یملك السمع والابصار یاخود سویله كیمدر كه قولاغی
وكوزلری افاتدن صاقلر ومن یخرج الحی من المیت ویخرج المیت من الحی وكیمدر كه زنده‌یی
اولمشدن چیقرور واولمشی زنده‌دن چیقرور ومن یدبر الامر وكیمدر كه عالمك ایشن
تدبیر ایدر فسیقولون الله پس بلا شبهه دیرلر انلره متصرف اولان تنكری تعالادر
فقل افلا تتقون بوندنصكره سویله پس نیچون كندوكزی عقابندن صاقنمزسیز
فذلكم الله ربكم الحق پس اول نعوتله منعوت اولان خدا عز وجل ربوبیتی ثابت اولان
پروردكاركوزدر فماذا بعد الحق الا الضلال پس دوغرولقدن صكره ازغونلقدن
اوزكه بر شئی وارمی فانی تصرفون پس نیجه حقدن باطله یوز دوندرسیز كذلك
نته كه ربوبیت تنكری تعالایه سزا اولدی حقت كلمة ربك پروردكارك حكم وقضاسی
درست ومحكم اولدی علی الذین فسقوا شول كیمسه‌لر اوزره كه حدود شرعیه‌دن تجاوز ایتدیلر
انهم لا یؤمنون اندن اوتری كه علی التحقیق انلر ایمانه كلمزلر قل هل من شركائكم من
یبدؤا الخلق ثم یعیده سویله اورتاقلركوزدن یعنی بتلركوزدن بر كیمسه وارمی كه
مخلوقاتی ابتدا ایجاد ایدر بعده هلاك اولدوقلرندنصكره كندولرین زنده قیلار
قل الله یبدؤا الخلق ثم یعیده سویله یا محمد ایزد ذو الجلال خلقی ابتدا ایجاد ایدر
پس فنالرندن صكره انلری احیا ایدر فانی تؤفكون پس نیچون دوغرو یولدن صپرلیرسیز
قل هل من شركائكم من یهدی الی الحق سویله بتلركوزدن بر كیمسه وارمی كه دلائل
نورمسیله وپیغمبرلر كوندرمسیله دوغرولغه یول كوسترور قل الله یهدی للحق
سویله تنكری تعالی نصب حججله وارسال رسلله درست اولان امره یول كوسترور افمن
یهدی الی الحق احق ان یتبع پس ایا شول كیمسه كه دوغرولغه یول كوسترور اتمیدر
اتباع اولنمغه امن لا یهدی الا ان یهدی یا شول كیمسه كیم حالده كندو كندو
یول بوله مز مكر بر كیمسه كندویه یول كوستره وبو حال تنكریه اورتاق دوتدوقلری
كیمسنه‌لرك اشرفنده در حضرت مسیح وعزیر علیهما السلام كبی فما لكم پس سیزه

نه اولدی كيف تحكمون نه كونه حكومت ايدرسيز وما يتبع اكثرهم الا ظنا واعتقاد
خصوصنده چوقلری بر ولك ايتمز الا خيالات فاسده يه مستند اولان كمانه ان الظن
لا يغني من الحق شيئا تحقيقا كه كمان بر كيمسنه يی درست اولان علم واعتقاددن
بی نياز ايتمز يعنی قابل دكلدر كه بر كيمسه كمانله اكتفا ايدوب انكله علم واعتقاددن
مستغنی اوله ان الله عليم بما يفعلون بی شبهه كيم خدا عز وجل ايشلدوكلری
شيئه داناد ر وما كان هذا القرآن ان يفترى من دون الله وصحيح وجائز دكلدر كه
بو حجج باهره يه و دلائل قاطعه يه مشتمل اولان قرآن عظيم الشان تكريدن اوزكه بير
كيمسه دن پيدا اولنمش اوله ولكن تصديق الذي بين يديه ولیكن بو قرآن الهردنسنه
اولان كتب سماويه يه تصديق ايدی وتفصيل الكتاب دخی عقائددن محقق ومثبت
اولان اشيايه بيان ايدی لا ريب فيه ايچنده اصلا شك يوقدر من رب العالمين
عالملك پروردكارندن حاصل اولمش ام يقولون افتراه بلكه لائق دكلدر كه ديرلر
محمد المصطفى انی كندو تنسندن ديدی قل فأتوا بسورة مثله سويله پس انك كبی
بر سوره كتورك بلاغتده وفصاحتده وادعوا من استطعتم من دون الله وانی
كتورمك ايچون تنكری تعالادن اوزكه هر كيمی كه دعوت ايتمكه قادرسيز چيغرك
ياردم ايتمكه ان كنتم صادقين اكر سوزكوزده ارباب صدق ايدكوز بل كذبوا بما لم
يحيطوا بعلمه بل كيم كفار ديلكيلری تبلمدوغی شيئه اينانمديلر يعنی انك حقيقتنه
واصل اولمدوقلرندن اول انك تكذيبنه شتاب ايتديلر ولما يأتهم تأويله وحال
بوكه انك معناسی وفهم حقيقی كندولره كلمدی كذلك كذب الذين من قبلهم
نته كه سنك زمانكده اولان كفار خدايه منسوب اولان اموری تكذيب ايتديلر
كندولردن ما سبق اولانلر دخی انلری تكذيب ايتديلر فانظر كيف كان عاقبة
الظالمين پس بق تكذيب سببيله ستمكار اولانلرك صوكی نيجه اولدی ومنهم
من يؤمن به وكفاردن بر قسم واركه قرآنك درست اولدوغنی كندوكوكلنده
تصديق ايدر ولیكن انی اظهار ايتمز ومنهم من لا يؤمن به وكفاردن بر قسم
دخی واركه نادانلكلرندن اوتری قرآنك حق اولدوغنی تصديق ايتمز وربك اعلم
بالمفسدين وپروردكارك بد عمل اولانلرك احوالنه هر كسدن داناتردر وان
كذبوك واكر الزام اولدوقلرندن تصديقده سنی يالانجی دوترلر فقل لی عملی ولكم
عملكم سويله ايشمك سزاسی بكادر وايشلدوكك جزاسی سيزه در انتم بريئون مما





اعمل سيزبنم ايشلدوكم ايشدن بيزارسيز وانا بریء مما تعملون وبن سيزك
ايشلدوكوز شيئدن بيزارم يعنی نه سيز بنم عمليمله مواخذ اولورسيز ونه بن سيزك عملكوز
له مواخذ اولورم چونكه بو آيتدن نوع متاركه فهم اولنور كه كفار مقولهسی آيتيله بالكلی اولمقلری
جائزدر بعض علما ديدكه بو آيت آية السيفله منسوخ اولمشدر ومنهم من يستمعون
اليك دخی كفاردن بر كروه واركه قرآنی اوقودوغك محلده شراعی تعليم ايتدكلكده سكا
قولاق دوترلر ولیكن فهم ايتمكه توجه ايتمزلر كه انی ايشتمكده صاغر كبيدرلر افأنت
تسمع الصم پس سنمی صاغرلره ايشتدرسن ولو كانوا لا يعقلون واكر
انلر بر شيئی فهم ايتمزلردی يعنی هر كاه كه صاغرلقلرينه نادانلك منضم اوله انلره بر شيئی
ايشتدرمك ممكن دكلدر ومنهم من ينظر اليك دخی انلردن بر كروه واردر سنك
دلائلنه بقرلر ولیكن تصديق ايتمزلر كه كويا انك كورمسندن كوردرلر افأنت
تهدي العمي پس سنمی كورلره يول كوسترمكه قادرسن ولو كانوا لا يبصرون
واكر انلر بصيرت كوزيله بر شيئی كورمزلردی يعنی كورلكلريله كوكل كورلكی منضم
اولديغی انلره يول كوسترمك بر امر محالدر حاصل كلام بو كه كفر اوزره اصرار ايدن كفارنه
بر حق سوز ايشتمكه قابليتلو قولاقلری وارونه بقوب عبرت ايتمكه بر ليا قتلو كوزلری
وار پس بو آيتك مضمونی انلردن اعراض ايدوب حاللريله قومقلرين افاده ايدن آيت
سابقه يه تعليل بابنه سندر ان الله لا يظلم الناس شيئا بی شبهه كيم خدای
ذو الجلال خلقه بر آز نسنه ستم ايتمز يعنی انلرك حواس وعقوللرين كندولردن
سلب ايتمز كه كندولره ستم ايتمش اوله ولكن الناس انفسهم يظلمون ولیكن خلق
كندو جانلرينه ستم ايدرلر كه كندولره ويرلن حواس وعقولی حقك بيلمسنه استعمال
ايتمزلر ويوم يحشرهم كأن لم يلبثوا الا ساعة من النهار وياد ايت اول وقتی كه انلری
حق تعالی بيغر كويا كه كوندوزدن بر آز مدتدن اوزكه دارد نياده اقامت ايتمديلر يعنی
كوردوكلری دهشتدن اوتری دارد نياده اقامتلری كندولره كوتاه كورولور يتعارفون
بينهم ارالرنده بيری بيرينه آشنالك ويرور يعنی بيری بيريله بوبله بر آشنالك
ايدركه كويا ارالرنده بر آز فاصله اولمشدر قد خسر الذين كذبوا بلقاء الله تحقيقا
كيم اوتوزدی شول كيمسهلر كه خدانك كورمسين تصديق ايتمديلر وما كانوا مهتدين
ودوغرو يول بولانلردن اولمديلر واما نرينك بعض الذي نعدهم واكر سكا كوسترز
انلره وعد ايتدوكمز عذابك بر مقدارين انی مشاهده ايتمش اولورسن او نتوفينك

یا اکرانک وقوعندن اسبق سنی دار آخرته نقل ایدرز فالینا مرجعهم انلرک
دونمسی بیزه‌در حکمیزه در پس باشلرینه کلان عقوبتی آخرتده سکا کوستررز ثم
الله شهید علی ما یفعلون حکم تنکری تعالی ایشلدوکلری ایشه اوزره طانقدر
انک مقابله سنده جزالرین ویرور ولکل امة رسول وهر بر کچمش کروهه بر پیغمبر
وار که کندولرین طریق حقه دعوت ایتمک ایچون مرسل اولدی فاذا جاء رسولهم پس
اول محلده که پیغمبرلری کندولره دلائل ایله کلوب کندوبه تصدیق ایتمزلر قضی بینهم
بالقسط آرالرنده عدل ایله حکومت اولنور که تکذیب ایدنلر نابود اولوب پیغمبر نجات
بولور وهم لا یظلمون وکفار ستم کورمش قیلنمازلر ویقولون متی هذا الوعد
وکفار مقوله سی استبعاد واستهزا طریقیله دیرلر بو ایتدوکوز وعد یعنی عذابک کلمسی
نه زمان اولور ان کنتم صادقین اکر ایتدوکوز وعده صادق قلر ایسه کز قل
لا املک لنفسی ضرا ولا نفعا سویله کندو نفسم ایچون نه زیان ونه سود یتشدرمکه قادرم
الا ما شاء الله مکر بر شیئه مالک اوله بیلورم که خدا انکا مالک ولدوغنی ایسته یه
پس نیجه سزکچون ضرری جلب ایتمکه استعجال ایده بیلورم لکل امة اجل هر بر
کروهه بر معین مدت وار که هلاک اولملرینه معین اولمشدر اذا جاء اجلهم اول
معین مدت حلول ایدیجک فلا یستأخرون ساعة ولا یستقدمون نه بر ساعت کیرو
قالورلر ونه بر ساعت ایلرو کیدرلر پس سیز دخی ای کفار مکه عذابک وقوعنه استعجال
ایتمک که انک محلی کلیجک تقدم وتاخری اولماز قل ارأیتم ان اتاکم عذابه بیاتا او نهارا
سویله بکا خبر ویرک اکر استعجال ایتدوکوز خدانک عذابی سیزه یاتمق محلنده
یا کوندوزده کلور ماذا یستعجل منه المجرمون شرک ایدنلر اندن قنغی شئی استعجال
ایدرلر یعنی عذابک قنغی انواعی مکروه ونامقبول دکلدر پس کفارانک قنغی شیئنی استعجال
ایدرلر اثم اذا ما وقع آمنتم به ایا عذابک استعجالنی ایتدوکوزدن صکره پس دوشر
انکا تصدیق کتوررسز آلآن وقد کنتم به تستعجلون می بوله‌در دینلور شمدیمی انکا ایمان
کتوررسز وحال بوکه استهزا وتکذیب یوزندن انک وقوعنی عجله ایله طلب ایدردکوز
ثم قیل للذین ظلموا عذابک وقوعندن صکره ستم ایدنلره دینلور ذوقوا عذاب
الخلد جاودانه اشکنجه‌سن داد که هل تجزون الا بما کنتم تکسبون بر شیئله
مکافات اولنمزسز الا اول شیئله که قزنوردکوز کتوردیلر که یهود مدینه‌دن حیی بن
اخطب حضرتک هجرتندن اول مکه‌یه کلدی ایچون حرم محترمه واصل اولدی سرور کائناتک



مبعوث اولمسین ایشتدی حضرتک مجلس شریفنه کلوب دیدی یا محمد اجاد انت ام هازل
حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی ویستنبئونک احق هو دخی سندن خبر
طلب ایدرلر که نبوت خصوصنده ایتدوکک دعوی درستمیدر قل ای وربی انه لحق
سویله بلی پروردکارمه قسم کیم علی التحقیق ایتدوکم دعوی درستدر وما انتم بمعجزین
وسیز خدای عذابکوزدن عاجز ایده بیجی دکلسیز ولو ان لکل نفس ظلمت ما فی الارض
واکر هر ستم ایدن جانه یریوزنده اولان مال ومنال اولیدی لافتدت به البته
انی فدایه ویروردی تا که جهنم عذابندن خلاص اوله واسروا الندامة لما رأوا العذاب
وپشیمانلکی صاقلدیلر چونکه اشکنجه‌یی کوردیلر زیرا عذابی کوردوکلرنده کندولرین بر
حیرت آلور که سوز سویلمکه قدرتلری قالماز وقضی بینهم بالقسط وظالملر ومظلوملر
آراسنده عدل ایله حکومت اولندی وهم لا یظلمون وکندولره عقابک زیادتیله
وثوابک نقصانیله ستم اولنمازلر الا ان لله ما فی السموات والارض متنبه
اولک کیم علی التحقیق کوکلرده ویرده اولان اشیا خدایه مملوکدرلر الا ان وعد الله
حق آکاه اولک کیم بلا شبهه عقاب وثواب خصوصنده خدانک وعده‌سی
اولملیدر تخلف ایتمز ولکن اکثرهم لا یعلمون ولیکن اهل کفرک چوغی بیلمزلر که
خدانک وعدی خلافی قبول ایتمز اول جهتدن که دانشلری دنیانک آرایشنه
حصر ایدوب امور اخرویه‌نک معرفتنه انی صرف ایتمزلر هو یحیی ویمیت کندودر
دنیاده دیری قیلدی وبدنی بی روح ایدر والیه ترجعون وآخرتده کندو حکمنه
دونمش قیلنورسیز یا ایها الناس قد جاءتکم موعظة من ربکم وشفاء لما فی الصدور
وهدی ورحمة للمؤمنین ای آدم اوغوللری تحقیقا که پروردکارکوزدن
سیزه کلدی بر پند سینه‌لرده اولان شکوک واوهامک دردینه درمان واهل ایمانه حق
سمتنه بر یول کوسترمک دخی مهربانلق قل بفضل الله وبرحمته سویله خدانک
ارتق کرمیله ومهربانلکیله اول اوصافه جامع اولان کتاب سیزه کلدی فبذلک
فلیفرحوا پس انک کلمسیله سیونسونلر هو خیر مما یجمعون که او دنیای دنیه‌نک
حطامندن ترندوقلری شیئدن ییکدر قل ارأیتم ما انزل الله لکم من رزق سویله
بکا اندن خبر ویرک که حق جل وعلا سیزه روزی مقوله‌سندن ایندردوکی شئی
فجعلتم منه حراما وحلالا پس سیز اندن حرام وحلال قیلدکوز یعنی انک بر مقداری
هوای نفسکوز اقتضاسیله حرام قیلدکوز بحیره وسائبه کبی وبر مقدارین حلال ایدوب

انکله منتفع اولدکوز قل آلله اذن لکم سویله ایا تنکری تعالی می سیزه دستور
ویردی بو ایتدوککوز تحلیل وتحریمه ام علی الله تفترون یاخود تنکری تعالی اوزره
یلان بغلرسیز که دیرسیز حق تعالی انک ایشلمسنه بیزه فرمان ایلدی وما ظن الذین
یفترون علی الله الکذب یوم القیمة دخی نه کمان ایدرلر روز جزاده شول کیمسه لر که تنکری
تعالی اوزره یلانی کندولودن بغلرلر یعنی ویا می کمان ایدرلر که ایتدوکلری افترا
صورلمزلر بو وعیدک ابهامنده تهدید عظیم وار ان الله لذو فضل علی الناس تحقیقا که
ایزد جل جلاله خلق اوزرینه چوق احسان صاحبیدر ولکن اکثرهم لا یشکرون ولیکن
چوقلری خدانک نعمتنه اعتراف ایتمیوب حمد وثناسن ایتمزلر وما تکون فی شأن وسن
یا محمد بر ایشده اولمازسن وما تتلوا منه من قرآن واول ایشدن اوتری هیچ
بر قرآن اوقومزسن ولا تعملون من عمل وسیز ای آدمیلر اصلا بر ایش ایشلمزسیز
الا کنا علیکم شهودا الا که بیز اوزرکزه ارباب اطلاع ایدک اذ تفیضون فیه
یعنی اول ایشده شروع ایدوب ایشلرسیز وما یعزب عن ربک من مثقال ذرة وپروردکارک
علمندن بر کوچک قریجه دکلو شیء بوشیده اولماز فی الارض یرده ولا فی السماء
ونه کوکده ولا اصغر من ذلک ولا اکبر الا فی کتاب مبین ونه اول مثقال ذره دن کوچک ونه
اندن بیوک بر شیء الا روشن یازلمش نسخه ده مثبتدر یعنی لوح محفوظده
موجوددر حاصل کلام بو که وجود وامکانده هر نه دکلو افعال واقوال وجواهر واعراض
وار ایسه ایزد ذو الجلالک علمنه نمایاندر انلردن اوزره بر شیء خفی بولماز الا
ان اولیاء الله بیلک کیم علی التحقیق خدانک دوستلری لا خوف علیهم
ولا هم یحزنون نه اوزرلرینه قورقو وارونه کندولر غمناک اولورلر الذین آمنوا
وکانوا یتقون شول کیمسه لر که ایمانه کلوب معاصیدن پرهیز ایدرلردی لهم
البشری فی الحیوة الدنیا کندولره در مژده یعنی صاغلقده یعنی حق جل وعلا پیغمبرک
لسانی اوزره کندولره مژده ویردی بو جهانده وفی الآخرة واوبر جهانده مژده
کندولره در که اننده ملائکه کرام قارشولرینه واروب بهشت جاودانک نعمتلریله
کندولره مژده ویرورلر لا تبدیل لکلمات الله خدانک سوزلرینه دکشمک
یوقدر یعنی ایتدوکی وعده لردر سندر تخلفی قبول ایتمز ذلک هو الفوز العظیم
ایکی جهانده مژده ویرلمک کندودر اولو قورتلمق که انک مافوقی اولماز ولا یحزنک
قولهم دخی کفارک سوزی سنی یا محمد غمناک قلمسون یعنی کفار سنک حقکده

دن



دیدوکلری سوزدن اوتری حزن چکمه ان العزة لله جمیعا زیرا علی التحقیق غلبه ایتمک قهر خدایه
مخصوصدر هو السمیع العلیم کندودر انلرک کلامن کما هو حقه ایشیدن نیتلرنده اولان
اشیایی بختی بیلن الا ان لله من فی السموات ومن فی الارض آگاه اولک که بی شبهه
کوکلرده اولان فرشته لر ویرده اولان انس وجن خدای ذو الجلاله مملوکدرلر وما یتبع
الذین یدعون من دون الله شرکاء وبرامر محققه تبعیت ایتمز شول کیمسه لر که تنکریدن
اوزکه اورتاقلره عبادت ایدرلر ان یتبعون الا الظن کمان اوزکه برشیئه تابع اولمازلر
وان هم الا یخرصون وانلر برشیء دکلدرلر الا یلانی سویلرلر تنکرینک ذات پاکنه
نسبت ایتدوکلری اشیاده هو الذی جعل لکم اللیل لتسکنوا فیه کندودر اول پروردکار که
سزکیچون کیجه یی قرانلق ایه سی قیلدی تا که ایچنده آرام ایده سیز والنهار مبصرا
وسیزکیچون کوندزی روشنلک صاحبی قیلدی تا که ایچنده امور واحوالکزی کوره سیز
ان فی ذلک لآیات لقوم یسمعون تحقیقا که کیجه یی وکوندزی بو کونه قیلمسنده اولو
علامتلر وار برکروهه که سوزی ایشدوب ایچنده تفکر ایدرلر قالوا اتخذ الله ولدا
کفارک برکروهی دیدی حق جل جلاله اوغول ایدندی سبحانه اوغول ایدنمکدن
ذات پاکی منزهدر هو الغنی کندودر هر کسدن بی نیاز اولان له ما فی
السموات وما فی الارض کوکلرده اولانلر ویرده اولانلر فرمانی التنده درلر ان
عندکم من سلطان بهذا اوغول ایدندکنه سزکوزده اصلا بر دلیل یوقدر اتقولون
علی الله ما لا تعلمون نیچون ایزد ذو الجلال اوزرینه بیلمدککوز شیئی الحاق ایدرسیز
قل ان الذین یفترون علی الله الکذب لا یفلحون سویله یا محمد تحقیقا شول کیمسه لر که
ایزد ذو الجلال اوزرینه یلانی بغلرلر جهنمدن قورتلوب بهشت جاودانه نائل اولمازلر
متاع فی الدنیا ایتدوکلری افترا بو جهانده براز منفعتدر وکفرده اولانلر ریاستلر
رواجیدر ثم الینا مرجعهم صکره دونکلری بیزم فرمانمزه در ثم نذیقهم
العذاب الشدید بعده انلره قتی اشکنجه یی داتدررز بما کانوا یکفرون قرآنه
وپیغمبره ایتدوکلری کفر سببیله واتل علیهم نبأ نوح دخی حضرت نوح پیغمبرک
خبرینی اوزرلرینه اوقی اذ قال لقومه یعنی عشیرتنه دیدی یا قوم ان کان کبر علیکم
مقامی وتذکیری بآیات الله ای بنم عشیرتم اکر اراکوزده دورمغم وتنکرینک آیاتیله
سیزه پند ویردوکم اوزرکزه بیوک اولوب مشقتلو اولدی فعلی الله توکلت بن
حق تعالی اوزرینه اعتماد ایتدم فاجمعوا امرکم وشرکاءکم پس ایشکوزی اوزره سیز

بنك

اورتا قلركوزله عزيمت ايدك ثم لا يكن أمركم عليكم غمة صكره بنم خصوصمده اولان
ايشكوز اوزركزه پوشيده اولمسون اني اشكارا ايدك ثم اقضوا الي درعقب بكا
قصد ايدلكوز شيئي بنم طرفمه يتشترك ولا تنظرون دخي بكا مهلت ويرمك فان
توليتم پس اكر بندن ونصيحتمدن يوز چويره كوز فما سألتكم من أجر سيزدن اصلا بر
اجرت ايستمدم كه يوز چويردمكلكزه باعث اوله ان أجري الا على الله رسالتك اداسي
مقابله سنده بنم اجرتم تنكري تعالادن اوزكه بركمسه اوزره دكلدر وأمرت أن أكون
من المسلمين دخي بكا فرمان اولندي كه ارباب انقياد وطاعتدن اولهيم فكذبوه پس
حضرت نوحي كندو قومي يلانجي دوتوب انك اوزره مصر اولديلر فنجيناه ومن معه
في الفلك تكذيبلرندن صكره حضرت نوحي وكيمه كندو ايله اولان كيمسه لري غرقدن
قورتردق وجعلناهم خلائف وانلري غرق اولانلرك يرينه قائم مقاملر قيلدق
وأغرقنا الذين كذبوا بآياتنا وآياتمزه تصديق كتورميان كيمسه لري اغراق
ايتدك فانظر كيف كان عاقبة المنذرين پس نيجه اولدي مشركلرك صوكي
ثم بعثنا من بعده رسلا بعده حضرت نوحدن صكره پيغمبرلر كوندردك الى قومهم
كندو عشيرتلرينه فجاؤهم بالبينات پس انلره اشكارا معجزلرله كلديلر فما كانوا
ليؤمنوا بما كذبوا به من قبل صكره ايمانه كلمكلري اولمدي اول نسنه سبيله كه پيغمبرلر
كلمدن اول حق اولان شيئك تكذيبني عادت ايدنوب اوزرينه عزت ايتمشلردي
كذلك بنه كه ايام سالفه ده تكذيب ايدنلرك كوكللري اوزره مهر اورلدي نطبع على
قلوب المعتدين حدودي تجاوز ايدن جماعتك كوكللري اوزره مهر اورورز كه ايمان
كتورمكه موفق اولمازلر ثم بعثنا من بعدهم پس مذكور اولان پيغمبرلردن صكره
كوندردك موسى وهرون الى فرعون وملائه بآياتنا حضرت موسى ايله برادري حضرت
هرونی پادشاهنه وقومنك اشرافنه دوشن معجزلرله فاستكبروا وكانوا قوما مجرمين
پس انك قبولندن كردن كشلك ايديلر وانلر كناهك ايشلمسنه معتاد بر كروه
ايديلر فلما جاءهم الحق من عندنا پس اول وقت كه قتمزدن انلره درست سوز كلدي
يعني اول وقت كه حضرت موسى كندولره كلوب حق سوزي ديدي واشكارا اولان
معجزلري بيان ايتدي افراط عناد وتمرد ايدوب قالوا ان هذا لسحر مبين ديديلر
تحقيقا كه كتورديككز اشيا اشكارا جادولكدر قال موسى أتقولون للحق حضرت
موسى انلره ديدي ايا دوغرو اولان شيئه ناوتري سحردر ديرسز لما جاءكم قچن سزه

اوزنكيلرى ايتمشلردى يعنى
اول سبيله كه سلطلكلدن اوقكم

كلدي اسحر هذا



كلدي أسحر هذا ايا بوكونه شيئي جادولك اولور ولا يفلح الساحرون وحال بوكه جادولك
ايدنلر مقصد اعلايه يتشمزلر قالوا أجئتنا لتلفتنا عما وجدنا عليه آباءنا كفره
ديديلر اي موسى ايا سن بزه كلدك تا كه بزي دوندره سن اول شيئدن كه پدرلرمز
اوزرنه بولدق وتكون لكما الكبرياء في الأرض وتا كه سكا وبرادركه پادشاهلك
اوله روي زمينده وما نحن لكما بمؤمنين وبز سكا وقرنداشكه ايمان كتورجيلر
دكلز وقال فرعون ائتوني بكل ساحر عليم دخي فرعون اتباعنه ديدي فن سحرده هر
استاد جادويي بكا كتورك تا كه موسى ايله معارضه ايده فلما جاء السحرة قال لهم موسى
ألقوا ما أنتم ملقون پس اول وقت كه جادولر كلديلر حضرت موسى انلره ديدي اول
نسنه يي كه صالمق ايسترسز صالك فلما ألقوا پس قچن كه صالديلر قال
لهم موسى ما جئتم به السحر حضرت موسى ديدي شول شيئي كه سز انكله كلدكوز كندودر
جادولك نه اول شيئي كه فرعونلر سحر تسميه ايتدي ان الله سيبطله بي شبهه
كه حق جل وعلا كتوردكوز سحري يقينده باطل قيلادر ان الله لا يصلح عمل المفسدين تحقيقا
ايزد ذو الجلال برماز ايشليانلرك ايشنه تقويه وثبات ويرمز ويحق الله الحق
بكلماته دخي تنكري تعالى فرمانيله دوغروي ثابت قيلادر ولو كره المجرمون
واكر اهل كفرانك ثابت اولمسيني ايسترلرسه فما آمن لموسى الا ذرية من قومه پس
ابتدا امرده حضرت موسى ايله ايمان كتورمدي الا كندو عشيرتندن بر مقدار اوشاقلر
واو بوكونه اولمشدر كه قچن حضرت موسى مدين شهرندن مصره كلدي بني اسرائيلي
طريق حقه دعوت ايدوب اكابر واختيارلري دعوتنه اجابت ايتمديلر الا كنج
يكتلردن بر مقدار يكتلر دعوتنه اجابت ايتديلر على خوف من فرعون وملائهم
باوجود اكه مصر پادشاهندن وكندو اكابرلرندن قورقولري وار ايدي أن
يفتنهم كه كندولره بر اشكنجه ايده وان فرعون لعال في الأرض وتحقيقا كه
فرعون روي زمينده غلبه صاحبيدر وانه لمن المسرفين وبي شبهه كيم اول
خبيث تكبر وتجبرده حدودي تجاوز ايدنلردندر بر مرتبه ده كه ربوبيت دعواسي ايتدي
وقال موسى دخي قچن حضرت موسى ايمانه كلانلرك فرعوندن تخوفلرين
مشاهده ايتدي ديدي يا قوم ان كنتم آمنتم بالله فعليه توكلوا اي بنم عشيرتم
اكر خدانك وحدانيتنه تصديق كتوردكوزسه انك اوزره اعتماد ايدك ان كنتم
مسلمين اكر خدانك فرمانته مطيع ومنقاد ايسه كوز فقالوا على الله توكلنا

پس قومی دیدیلر ایزد ذو الجلال اوزره اعتماد ایتدك ربنا لا تجعلنا فتنة للقوم
الظالمین ای بزی پرورده ایدن قادر مختار ستمکار اولان کروهه بزی محل عذاب
ایتمه یعنی انلری اوزریمزه مسلط ایتمه تا که بزه اشکنجه ایتمیه لر ونجنا برحمتك من القوم
الکافرین وسکا مخصوص اولان مهربانلکله کفار کروهندن بزی قورتر واوحینا
الی موسی واخیه دخی حضرت موسایه و برادرینه فرشته ایله خبر صالدق که ان
تبوّءا لقومکما بمصر بیوتا عشیرتکوز ایچون مصر شهرنده خانه لر ایدنوك که انلر ایچنده
سکنی ایدوب عبادت ایچون انلره رجوع ایده لر واجعلوا بیوتکم قبلة وسن و برادرك
وعشیرتکوز ایدندکلکوز خانه لری کعبه سمتنه موجه قیلك واقیموا الصلوة وانلر
ایچنده نمازی قیلك تا که کفار سیزی کوروب ایذا ایتمیه لر وبشر المؤمنین واهل
ایمانه مژده ویر دنیاده نصرتله واخرتده جنتله وقال موسی ربنا انك اتیت فرعون
وملأه زینة واموالا فی الحیوة الدنیا دخی حضرت موسی دیدی ای خداوندمز
علی التحقیق سن فرعونه وتوابعنه آراستلك الاتن ومالك انواعن ویردك
ربنا لیضلوا عن سبیلك ای پروردکارمز انلره اول نعمتلری ویردك تا که قوللرکی
عبادتکك طریقندن منع ایده لر ربنا اطمس علی اموالهم ای بزی پرورده ایدن
ایزد متعال ماللری اوزره محوی مسلط ایت تا که هیچ اثری قالمیه واشدد علی قلوبهم
وقساوتی کوکللری اوزره حواله قیل تا که ایمانك قبولنه منشرح اولمیه لر فلا یؤمنوا
حتی یروا العذاب الالیم که انلر ایمانه کلمزلر دردناك اشکنجه یه مشاهده لری
اولمینجه قال قد اجیبت دعوتکما عز وجل وعلا بیوردی تحقیقا که ایککوزك دعاسی
حیز قبوله کیچدی چون حضرت موسی دعا ایدوب حضرت هرون آمین دیردی حق تعالی
خطابی ایکیسنه موجه قیلدی فاستقیما ولا تتبعان سبیل الذین لا یعلمون
پس اولدیغکوز حال اوزره ثابت اولك وارباب دانش اولمیانلرك طریقنه تابع اولمك
وجاوزنا ببنی اسرائیل البحر یعقوب اوشاقلرین دریادن کیچمشلر قیلدق بو اسلوبله
که دریادن اون ایکی قوری یول آچوب عبورلرنده کندولرین حفظ ایتدی تا که دریانك
قارشوسنه ایرشدیلر فاتبعهم فرعون وجنوده بغیا وعدوا پس فرعون ولشکری
ستم وتعدی ایتمك ایچون انلره ایرشدی کوردیلر که حضرت موسی بنی اسرائیلی غفلت
محلنده مصر شهرندن چیقردی فرعون اکاه اولیجق لشکر ایله اردلرنه دوشوب کندولره
بر محلده ایرشدیکه دریانك اوبر طرفنه چیقمشلردی وکیچدوکلری یوللر باقیدی

درعقب فرعونك لشکری اول یوللرده سلوك ایتدیلر اول محله دك که ایلرو اولانلر
چیقمق ایستدیلر وکیروده اولانلر دریایه کیردیلر کندولرین قیلاوزی حتی اذا ادرکه
الغرق اول محله دك که صوده بوغلمق کندویه لاحق اولدی وقتده قال آمنت انه لا اله
الا الذی آمنت به بنوا اسرائیل دیدی ایمان کتوردم کیم علی التحقیق شان بودرکه وجودده
عبادته مستحق بر معبود یوقدر الا اول معبود که بنی اسرائیل اکا ایمان کتوردیلر
وانا من المسلمین وبن مطیع ومنقاد اولانلردنم بو کلامدن صکره طرف حقدن
کندویه جواب ویرلدیکه آلان وقد عصیت قبل شمدی ایمانه کلوردسن وحال
بو که بوندن اسبق جمله عمرکی کفر وعصیانله کیچوردك وکنت من المفسدین ویریوزنده
بدلك ایدنلردن ایدك که کندوکی ازغون ایدوك وخلقی دخی ایمانه کلمکدن منع
ایدردك فالیوم ننجیك ببدنك پس بوکون کوده که مقادن اولدوغکرمسنی دریانك
دبیندن چیقروب صو یوزی اوزره قیلالدر لتکون لمن خلفك آیة تا که
سندن صکره قالانلره برا ولو علامت اوله سن وآنلردن مراد بنوا اسرائیلدر زیرا
فرعونك عظمت وشوکتی طبیعتلرنده اولقدر تاثیر ایتمشدی که هلاك اولمسین
خیال ایتمزلردی بر حده دك که حضرت موسی کندولره فرعونك هلاکندن خبر
ویریجك تصدیق ایتمدیلر تا که بوللری اوزره صو یك کنارنده لشنی مشاهده
ایتدیلر وان کثیرا من الناس عن آیاتنا لغافلون وتحقیقا که خلقدن
چوق کیمسنه وار که نشانلرمزدن بیخبردرلر اصلا ایچنده تفکر ایدوب اعتبار المزلر
ولقد بوأنا بنی اسرائیل وبی شبهه کیم اولاد یعقوبه مکان ویردك مبوأ صدق
بر کوزل یر واو شام شریفك زمینیدر ومصرك زمینی ورزقناهم من الطیبات
ولذتلو اشیادن کندولره روزی قیلدق فما اختلفوا حتی جاءهم العلم پس
امور دینیه ده اختلاف ایتمدیلر توراتی اوقیوب احکامنی بیلمینجه ان ربك یقضی
بینهم یوم القیمة تحقیقا کیم پروردکارك انلرك ارالرنده حکومت ایدر روز قیامتده
فیما کانوا فیه یختلفون اول نسنه ده که ایچنده اختلاف ایدرلردی فان
کنت فی شك مما انزلنا الیك پس اکر علی سبیل الفرض والتقدیر قصص واحکامدن
سکا ایندردکمزدن شبهه دن برکمانده دوشمش ایدك فاسأل الذین یقرؤن الکتاب
من قبلك پس صورشول کیمسنه لردن که سندن اسبق کتابی اوقورلر لقد جاءك
الحق من ربك قسم اولسونکه سکا آشکارا درستلك کلدی پروردکاردن

فلا تكونن من الممترين پس البته شك ايدنلردن اولمه اصح اقوال اوندهدر كه بو گونه
خطابلر صورتا سرور كائناته در ولكن مراد امتدر زيرا حضرت صلى الله عليه وسلم
كندويه منزل اولان سوزده شك ايتمكدن معصوم ومحفوظدر ديو منقولدر
دخى بو آيت ولا تكونن من الذين كذبوا بآيات الله والبته خدانك آياتنه تكذيب
ايدنلردن اولمه فتكون من الخاسرين كه اوتوزنلردن اولورسن ان الذين حقت عليهم
كلمة ربك تحقيقا شول كيمسهلر كه پروردكارك سوزى اونلرده ثابت
اولديكه كفر اوزره مرد اولوب عذابده مخلد اولهلر لا يؤمنون انلر ايمانه كلمزلر
ولو جاءتهم كل آية واكر كندولره هر آيت كلور حتى يروا العذاب الاليم دردلو
اشكنجهيه مشاهدهلرى وكلمينجه فلولا كانت قرية آمنت فنفعها ايمانها پس اولمدى كه
بر كوى خلقى عذابك علامتن مشاهده ايدجك ايمانه كلوب كندولره ايمانلرى
برادى الا قوم يونس مكر حضرت يونسك جماعتى لما آمنوا كيم عذابك
علامتن مشاهده ايدوب ايمانه كلدوكلرنده كشفنا عنهم عذاب الخزي في الحيوة الد
كندولردن رسوالك اشكنجهسن قالدردق يعنى اولان زندكانيلكده ومتعناهم
الى حين وانلرى بر مدتهدك برخوردار ايتدك كتورديلر كه حق جل وعلا
حضرت يونس عليه السلامى موصل زميننده دوشن نينوى شهرى خلقنه مرسل
قيلوب كندولرين توحيد واحكام شرعيهيه دعوت ايلدى سوزين قبول ايتميوب
تكذيب ايتديلر حضرت يونس انلردن بو حالى مشاهده ايدجك اوچ كونهدك
عذابك كلمسيله كندولرين موعود قيلوب شهرلرندن طشره اولدى وقت موعود
حلول ايدنجه بر آتشلو قره بولوت پيدا اولوب شهرلرنه قبلدى انلرده بر عظيم خوف
چكوب حضرت يونسك صدقى كندولره نمايان اولدى پس انى طلب ايتديلر
تا كه كندويه تصديقن كتوروب دعاسيله بو بلاى اسمانى شهرلرندن دور اوله
كندويى بولمديلر بعضيلرى ديدى اى قوم يونس غايب ايسه خداسى حاضردر
همان باشلرنه بلاس چكوب صحرايه كندولر اوشاقلريله قاريلريله دوارلريله
چيقوب اخلاص ايله جناب ذو الجلاله دعايه توجه ايتديلر حق جل وعلا كندولرن
رحم ايدوب اول عذابى قالدردى واول يوم عاشوراده جمعه كوننده واقع اولمشدى
ولو شاء ربك لآمن من في الارض كلهم جميعا واكر پروردكارك ايستسيدى
ير يوزنده اولانلر جملهلرى قوا ايمانه كلورلردى كه هيچ انلردن بر فرد تخلف ايدوب





مخالفت اولمزدى افانت تكره الناس پس سنمى خلقى اكراه ايده بيلورسن تنكرى تعالى
ايستمدوكى نسنهيه حتى يكونوا مؤمنين تا كه اهل ايمان اولهلر وما كان لنفس
ان تؤمن الا باذن الله وبر جانه ممكن دكل ايديكه ايمان كتوره مكر خدانك
ارادتيله ويجعل الرجس على الذين لا يعقلون وعذابى قيلار شول كيمسهلر اوزره كه
آيات وبراهينه تامل ايتمزلر قل انظروا ماذا في السموات والارض سويله تامل ايدوب
بقك كوكلرده ويرده نه كونه اشيا وار عجائب مخلوقاتدن وما تغني الآيات والنذر
عن قوم لا يؤمنون وعلامتلك كورمسى وقورقو افاده ايدن سوزلك ايشتمسى بر شى
دفع ايتمز بر كروهدن كه ايمانه كلمزلر فهل ينتظرون الا مثل ايام الذين خلوا من قبلهم
پس بو منكرلر بر شيئه منتظر دكلدرلر الا كندولردن اسبق اولانلرك وقعهلرى
كبى قل فانتظروا سويله پس سيزه ايرجك عذابه منتظر اولك انى معكم من المنتظرين
كه بى شبهه بن سزكله انتظار ايدنلردنم ثم ننجي رسلنا والذين آمنوا انلره عذاب
نازل اولدقدنصكره پيغمبرلرمزى وايمانه كلانلره نجات ويررز كذلك حقا علينا
ننج المؤمنين نته كه رسل واتباعلرين قورتردق نجى اهل شركى اهلاك ايدرز
محمد المصطفايه واصحابنه البته نجات ويررز قل يا ايها الناس سويله اى مكه خلقى
اولان كيمسهلر ان كنتم في شك من ديني اكر دينمك صحتندن بر كمانده شبهه ايدركز
فلا اعبد الذين تعبدون من دون الله عبادت ايتمم شول نسنهلره كه تنكريدن اوزكه
كندولرين عبادت ايدرسز ولكن اعبد الله الذي يتوفاكم وليكن جانكزى آلن تنكريه
عبادت ايدرم وامرت ان اكون من المؤمنين وسويله اهل ايماندن اولمغه مأمور
اولدم وان اقم وجهك للدين ودخى بكا فرمان اولندى كه دينه ايچونى عملى خالص قيل
حنيفا اديان باطلهدن دين اسلامه مائل اولدوغك حالده ولا تكونن من المشركين
ودخى بكا امر اولندى كه خدايه اورتاق قيلنلردن اولمهسن ولا تدع من دون الله ما
لا ينفعك ولا يضرك وتنكريدن اوزكه سكا نفع ايتميان وسكا ضرر يتشتورميان
شيئه عبادت ايتمه فان فعلت كه اكر اكا عبادت ايدرسن فانك اذا من الظالمين
بلا شبهه سن اول محلده ستمكارلردن اولورسن وان يمسسك الله بضر واكر حق
تعالى سكا بر زيان دكدرسه فلا كاشف له الا هو كندوسندن اوزكه بر كيمسه
انى دفع ايدجى دكلدر وان يردك بخير واكر سكا بر ايولك يتشتورمسين قصد
ايدر فلا راد لفضله ديردوكى احسانه منع ايدجى بولنماز يصيب به من يشاء من عباده

انی ایصال ایدر ایسه دخی کیمسنه یه قوللرندن وهو الغفور الرحیم وکندو در غایتله
کناهی ستر ایدیجی انواع نعمله قوللرینی اسیرکیجی پس طاعتله رحمتنک فیضنه تعرض
ایدک ومعصیت سببیله مغفرتندن نا امید اولمک قل یا ایها الناس قد
جاءکم الحق من ربکم سویله ای آدمیلر تحقیقا که ربکزدن سیزه درستلک یعنی
قرآن عظیم الشان کلدی فمن اهتدی فانما یهتدی لنفسه پس هر کیمسه که ایمان
وطاعته یول بولدی بوندن اوزکه بر شئ یوقدر که انک نفعی کندو جاننه اولور ومن
ضل فانما یضل علیها وهر کیمسه که کفر وتکذیبله اوزدی ازمغنک وبالی یا الکوز
نفسی اوزرینه کلیجیدر وما انا علیکم بوکیل وبن اوزرکزه نکهبان دکلم
واتبع ما یوحی الیک دخی فرشته ایله سکا کوندرلن شئه پیرو اول واصبر
وخلقی طریق حقه دعوت ایتمکده اذیتلرین تحمل ایت حتی یحکم الله ایزد جل جلاله
سکا یاردم ودشمنه حکم ایدیجه وهو خیر الحاکمین وکندو در حکم ایدنلرک ییکرکی زیرا
حکمنده هرکز خطا

## سوره هود علیه السلام مکیه وهی مائه و ۲۳ آیه

منصور اولماز

بسم الله الرحمن الرحیم

الر حق جل وعلا کندو مقصدینی اعلمدر کتاب احکمت آیاته بو بر کتابدر که آیاتی دلائل
وحجتلرله محکم اولدی ثم فصلت صکره اول آیات قوللر محتاج اولدقلری اشیا ایله
مبین قیلندی من لدن حکیم خبیر بر درستحکم ایدیجی جمیع احواله دانا قتندن
ان لا تعبدوا الا الله تکرینک عبادتندن اوزکه اولان عبادتی ترک ایدک
اننی لکم منه نذیر وبشیر تحقیقا که بن سیزه انک طرفندن عقابله قورقودیجی
وثوابله مژده ویریجیم وان استغفروا ربکم دخی پروردکارکزک مغفرتین طلب
ایتمکه سعی ایدک ثم توبوا الیه صکره معاصیدن فراغت ایتمکله حضور عزتنه
رجوع ایدک یمتعکم سیزی برخوردار ایدر متاعا حسنا بر کوزل برخوردارلق
الی اجل مسمی بر معین مدته دک واو کندو ولم معین اولان مدت عمردر
ویؤت کل ذی فضل فضله وهر ایولک ایه سی اولانه ایولکنک ثوابین ویرور
وان تولوا فانی اخاف علیکم عذاب یوم کبیر واکر توحیددن یوز چویررسیز
بی شبهه کیم بن اولو کونک اشکنجه سندن اوزرکزه قورقرم الی الله مرجعکم
دونمکلکوز ایزد ذو الجلالکدر مکمنه در وهو علی کل شئ قدیر وکندو هر نسنه

اودزم



اوزره توانادر پس سیزی اشد عقوبتله تعذیب ایتمکه قادردر کوردیلر که مشرکلرک
بر کروهی حضرتک عداوتنه کوکل بغلامشلردی وبرای مصلحت لسانلریله انی اشکاره
ایتمزلردی برکون بیری بیرینه دیدی هرکاه که بیز پرده لرمزی صالورز وکندومزی
دونلرله اورترز وسینه لرمزی محمدک عداوتی اوزرینه باغلرز محمد انی نیجه بیلور
حق تعالی بو اینجه منزل ایدوب بیوردی الا انهم یثنون صدورهم آکاه اولک
کیم منشی کلر کفر اوزرینه ومحمدک عداوتی اوزرینه سینه لرین میل ایدرلر یعنی انک
عداوتنی سینه لرنده صاقلرلر لیستخفوا منه تا که خدادن سترلرین کیزلیوب
پیغمبر واهل ایماندن اندن آکاه ایتمیه لر الا حین یستغشون ثیابهم بیلک
کیم اول محل که دونلریله اورتنورلر یعلم ما یسرون وما یعلنون حق جل وعلا سینه
لرنده صاقلدقلری اسراری ولسانلریله اشکارا قیلدقلری سوزی بیلور انه
علیم بذات الصدور بی شبهه کیم ایزد جل وعلا سینه لرایه سی اولان اسراره
داناتدر وما من دابة فی الارض الا علی الله رزقها ویر یوزی اوزرنده هیچ بر حیوان
یوقدر الا که انک کیچنجک نسنه سی تکری تعالی اوزرینه در ویعلم مستقرها
ومستودعها وانک حیاتنده قرارکاهین وبعد الممات انک مکانین بیلور کل فی
کتاب مبین جمله مذکور اولان دواب وارزاق ومستقر ومستودع بر دوشن
کتابده مثبتدر واو لوح محفوظدر وهو الذی خلق السموات والارض وکندودر
شول پروردکار که کوکلری ویری وانلرک ایچنده اولان اشیایی یرتدی فی ستة
ایام التی کون مقدارنده وکان عرشه علی الماء وانلری یرتمدن اسبق عرشی
صوینک یوزی اوزرنده قرار ایتمشدی لیبلوکم ایکم احسن عملا خلق لفظنه
متعلقدر یعنی انلری یرتدی تا که معلوم اوله قنغکوز ییکرکدر عمل جهتندن
ولئن قلت انکم مبعوثون من بعد الموت قسم اولسون که اکر انلره دیرسن علی
التحقیق سیزنده قیلنوب کوندرلمش قیلنورسیز اولومدنصکره لیقولن الذین
کفروا ان هذا الا سحر مبین البته کفر ایدنلر دیرلر بعث خصوصنده سویلنان سوز
دکلدر الا بر اشکاره جادولک ولئن اخرنا عنهم العذاب الی امة معدودة
وبی شبهه اکر موعود اولدقلری عذابی کندولردن تاخیر ایدرزسه وقتدن بر صا
آز جمعیته دک یعنی بر معلوم وقته دک لیقولن ما یحبسه البته استهزا
یوزندن دیرلر منعی نه شئ عذابک وقوعنی منع ایدر الا یوم یاتیهم آکاه اولک

بلش

کیم اول کون که عذاب کندولره کلور لیس مصروفا عنهم کندولردن دفع اولنماز
وحاق بهم ما کانوا به یستهزؤن وکندولره محیط اولدی اول شیئک سزاسی
که انکله استهزا ایدرلردی ولئن اذقنا الانسان منا رحمة دخی قسم اولسونکه اکر
آدم اوغلنه بزدن بر نعمتک چاشنیسین ویرسک ثم نزعناها منه صکره انی
اندن سلب ایتسک انه لیؤس کفور بی شبهه کیم اول وقتده صبر ندن غایتله
برنا امید کیچمش نعمتلری دخی بو شیئی قیلیجیدر ولئن اذقناه نعماء دخی
علی التحقیق اکر اکا بر ابولک لذتن داندرسک بعد ضراء مسته بر زحمتدن
صکره که کندویه دکمشدی لیقولن ذهب السیئات عنی البته دیر یمان اولان اشیا
بندن کیتدی انه لفرح فخور بی شبهه کیم انسان کندویه کلان نعمتله شادمان
ومغرور اولوب خلق اوزره غایتله فخر ایدیجیدر که اول شادلک وفخر سببیله
اول نعمتک شکرین ادا ایتمکدن معطل اولور الا الذین صبروا وعملوا الصالحات
لیکن شول کمسنه لرکه بلالر اوزره صبر ایدوب کیچمش وکلجک نعمتلرک شکرین ادا
ایتمک ایچون کوزل اعمال ایشلدیلر اولئک لهم مغفرة واجر کبیر اول کروه که
صبر وشکر صفتیله موسومدرلر کندولره در کناهلرک یارلغنسی واولو اجرت
فلعلک تارک بعض ما یوحی الیک پس متوقعدر که سن ترک ایدیجی سن سکا
ارسال اولنان شیئک بر مقدارین بلمیک کرک کیم متوقع اولان نسنه نک حصولی
لازم دکلدر زیرا پیغمبرلر وحیی تبلیغ ایتمکده خیانتدن معصومدرلر وضائق به
صدرک دخی کوکسک انکله دارا ولمشدر اندن اوتری که ان یقولوا
لولا انزل علیه کنز قورقرسن دیرلر ایچون اوزرینه بر کنج ایندی که اندن
انفاق ایدوب خلق انک سببیله کندویه تابع اوله لر او جاء معه ملک یاخود
کندوسیله بر فرشته کلمدی که نبوتنه شاهد اوله انما انت نذیر بوندن
اوزکه بر نسنه یوقدر که سکا ارسال اولنان نسنه ایله سن قورقودیجی سن
والله علی کل شیء وکیل وحق جل وعلا هر نسنه اوزره نکهباندر پس سن اوزرینه
اعتماد ایت که کندویه انلرک احوالی بخشی بیلور واقوالی وافعاللرینه کوره انلره
مکافات ایدر ام یقولون افتریه بلکیم سکا وحی اولنان نسنه دن اوتری دیرلر
انی محمد المصطفی کندو نفسندن پیدا ایدوب سویلدی قل فاتوا بعشر سور مثله
مفتریات سویله پس انک کبی کندو نفسکوزدن پیدا اولمش اون سوره کتورک

وادعوا من



وادعوا من استطعتم من دون الله وانک ایجاد ایتمسیچون تنکریدن اوزکه هر کیمک
احضارینه قادر سیز چیغرک تا که سیزه یاردم ایدهلر ان کنتم صادقین اکر کرچک
سویلیجیلر دکوز که بونی کندودن کوسوز افترا در فان لم یستجیبوا لکم پس اکر
کندولر دعوت ایتدککوز شیئک کتورمسنه سیزه اجابت ایتمزلر فاعلموا انما انزل
بعلم الله پس بیلک کیم قرآن اینمدی الا الله نک بیلکیسنه مقارن اولدوغی حالده
وان لا اله الا هو دخی بیلک کیم علی التحقیق شان بودر که وجودده الله دن
غیری بر درست معبود یوقدر فهل انتم مسلمون پس حجت قاطعه نمایان
اولدقدن صکره سیز حقه مطیع ومنقاد اولورمسیز من کان یرید الحیوة الدنیا
وزینتها هر کروه که یقین دنیانک کانیلکی وانک آرایشنی ایسترلر نوف الیهم
اعمالهم فیها اعماللرینک جزاسنی کندولره ایصال ایدرز حیات دنیویه ده
یعنی بر کروه که دار دنیاده صدقه وطاعت ایدوب انک جزاسنی دار دنیاده
توقع ایدرلر انک جزاسی دار دنیاده کندولره ویریلور وهم فیها لا یبخسون
وحال بوکه انلر دار دنیاده اعماللری جزاسنده بر نسنه نقصان اولنمازلر
اولئک الذین لیس لهم فی الاخرة الا النار انلر شول کمسنه لردر که
کندولره اوبرجهاندن جهنم آتشندن اوزکه بر نسنه یوقدر وحبط ما صنعوا
فیها دار دنیاده ایشلدکلری اشیا باطل اولدی اول جهتدن که آخرتده
برازی ظاهر اولمدی وباطل ما کانوا یعملون وایشلدوکلری نسنه اصلی
یوقدر زیرا کوکی اوزره ایشلمدی افمن کان علی بینة من ربه آیا پس بر کمسنه که
پروردکارندن صدور ایتمش بر دلیل اوزره اولوب که کندونی حق اوزره دلالت
ایدر انک کبیمیدر که دنیای دنیه نک متاعنه طالب اوله یعنی آخرته طالب اولان
دنیایه طالب اولان کبی دکلدر وبو بینه دن مراد دلیل عقلیدر ویتلوه شاهد
منه واول دلیل عقلینک عقبنجه تنکریدن برهانی اوله که حق اوزره اولدوغنه
شهادت ایدر وبو شاهددن مراد قرآن عظیم الشاندر ومن قبله کتاب موسی
دخی بو قرآندن اسبق حضرت موسانک کتابی یعنی تورات دخی او دلیل عقلینک
عقبنجه درکه کندونی تصدیق ایدر اماما ورحمة امورد بنیه ده رهنما واوزرلرینه
منزل اولان کمسنه لره رحمت اولدوغی حالده اولئک اول کروه که ارباب بینه
وشاهدرلر یؤمنون به قرآنه تصدیق کتوردرلر ومن یکفر به من الاحزاب وهر کیم

اکا کفر ایلدی حضرت پیغمبرک عداوتنه بیل بغلیان کروهلردن فالنار موعده
انک محل وعدهسی دوزخدر یعنی لامحاله اکا داخل اولور فلا تک فی مریة منه
پس بو وعدهنک وقوعندن بر تردد وکمانده اولمه که اول البته اولمليدر انه الحق من
ربک تحقیقا که قرآن عظیم الشان پروردکارکدن اولان درستکدر اندن اوزکه
بر نسنه دکلدر ولکن اکثر الناس لا یؤمنون ولیکن خلقک چوغی قلت
تأملرندن اوتری انک حق اولدغنی تصدیق ایتمزلر ومن اظلم ممن افتری علی الله
کذبا و کیمدر زیاده زیاده ستم صاحبی شول کیمسهدن که تنکری تعالی اوزره
یلان بغلیدی که ایندرمدوکی شئ ذات باهر الصفاته اسناد ایلدی اولئک
یعرضون علی ربهم اول کروه که مفتریدرلر قیامت کوننده پروردکارلری
اوزره عرض اولنورلر ویقول الاشهاد و فرشتهلردن و پیغمبرلردن شاهد
اولانلر دیرلر هؤلاء الذین کذبوا علی ربهم بونلر شول کیمسهلردر که خداوندلری
اوزره یلان دیدیلر الا لعنة الله علی الظالمین آکاه اولک کیم خدانک
لعنت ایتمسی ستم ایدنلر اوزرهدر الذین یصدون عن سبیل الله شول ستم
ایدنلر که خدانک یولندن خلقی منع ایدرلر ویبغونها عوجا و اکا اکرلک طلب
ایدرلر وهم بالآخرة هم کافرون وحال بوکه انلر اول جهانک موجود اولمسنه
کندولر کافردرلر اولئک لم یکونوا معجزین فی الارض انلر که آخرتی انکار
ایدرلر ممکن دکل ایدی که یریوزنده خدانک عذابلرندن عاجز ایدرلر وما کان
لهم من دون الله من اولیاء و اولمزدی که انلره خدادن اوزکه هیچ بر دوستلر
اوله یضاعف لهم العذاب اشکنجه انلره ایکی قات اولور ما کانوا یستطیعون
السمع حق سوزدن کمال نفرتلری اولمغله ایشتمکه کوجلری یوق ایدی
وما کانوا یبصرون وتنکرینک آیاتندن کورلک اظهار ایتدوکلرندن اوتری
عیانا مشاهد اولان آیاتی کورمزلردی اولئک الذین خسروا انفسهم اول کروه
که ایشدهلر و نه کوردلر شول کیمسهلردر که کندو جانلرینه اوتوزدیلر وضل عنهم
ما کانوا یفترون وتبلردن وشفاعتلرندن افترا ایتدوکلری اشیا کندولردن
کمراه اولدی لا جرم انهم فی الآخرة هم الاخسرون بی شک و بی شبهه کیم علی
التحقیق انلر اول سرایده کندولر غایتله اوتوزنلردر ان الذین آمنوا وعملوا
الصالحات تحقیقا شول کیمسهلر که ایمانه کلوب کوزل عملار ایشلدیلر واخبتوا



الی ربهم و پروردکارلرینک یادیله اطمئنان ایدوب آرام ایتدیلر اولئک اصحاب
الجنة انلردر بهشتک ملازملری هم فیها خالدون کندولردر انک ایچنده
همیشه اقامت ایدیجیلر مثل الفریقین ایکی کروهک یعنی کافر و مؤمن مقولهسینک
صفتی کالاعمی والاصم کور و صاغر کبی والبصیر والسمیع و کوزلری آچق و بخشی
ایشدیجی کبی هل یستویان مثلا بو ایکی کروه صفت جهتندن برابر اولورلرمی
افلا تذکرون پس نیچون بو تشبیهلری تعقل ایدوب اندن پند و نصیحت
المزسیز ولقد ارسلنا نوحا الی قومه دخی تحقیقا کیم حضرت نوحی کندو عشیرتنه
مرسل قیلدق انی لکم نذیر انلره دیدی علی التحقیق بن سیزه بر قورقودیجیم
مبین سیزه بیان ایدیجی بر انی کیم ان لا تعبدوا الا الله تنکریدن اوزکه
بر کیمسه طپمیرسیز انی اخاف علیکم عذاب یوم الیم بی شبهه کیم اوزکزه قورقرم
بر دردلو اشکنجه سندن فقال الملأ الذین کفروا من قومه پس عشیرتندن
کفر ایدن اکابر دیدیلر ما نراک الا بشرا مثلنا سنی کورمزوز الا بیزم کبی بر
انسان وما نراک اتبعک الا الذین هم اراذلنا وسنی کورمزوز که بر کیمسه
سکا اتباع ایتدی مکر شول کیمسهلر که کندولر بیزم الچقلرمزدرلر بادی الرای ظاهر
رایده یعنی نفس الامرده واصل اولمدوقلرندن اول بی تفکر و تأمل سکا تابع
اولدیلر وما نری لکم علینا من فضل وسیزه کورمزوز اوزریمزه هیچ بر
ارتقلک بل نظنکم کاذبین بلکه سنی دعوای نبوتکده و سکا تابع اولانلری
سنی تصدیق ایتملرنده یلانجیلر کمان ایدرز قال یا قوم ارأیتم ان کنت علی بینة من
ربی حضرت نوح دیدی ای بنم کروهم بکا خبر ویرک اکر پروردکارمدن
بر آشکارا دلیل اوزره اولورسم وآتانی رحمة من عنده و کندو قتندن بکا
بر احسان ویردیسه فعمیت علیکم پس اول دلیل اوزرکزه پوشیده قیلندی
انلزمکموها انک قبولنه سیزه الزام قیلاورمیوز وانتم لها کارهون وحال
بوکه سیز انی اکراه ایتمش سیز ویا قوم لا اسالکم علیه مالا دخی ای بنم جماعتم رسالتک
تبلیغی اوزره سیزدن بر اجرت ایستمم ان اجری الا علی الله بنم اجرم بر کیمسه
اوزره دکلدر الا تنکری تعالی اوزره کتوردیلر که اکابر قوم نوح حضرت نوحه
دیرلردی که فقرایی مجلسکدن دور قیل تا که سنکله اوتوروب قالقهلم حضرت
نوح انلره بو کونه جواب ویرردی نته که حق تعالی بیوردی وما انا بطارد الذین

اموا اوبن فاوجی دکلم ایمانه کلانلری انهم ملاقوا ربهم علی التحقیق انلر پروردکارلریله ملاقات
ایدیجیلردر ولکنی اریکم قوما تجهلون ولیکن سیزی کورورم بر کروه سیزکه داناشکوز یوقدر
ویا قوم من ینصرنی من الله وای بنم جماعتم خدانک خشمندن بکاکیم حمایت ایدوب انی بندن
دفع ایدر ان طردتهم انلری قاودسم افلا تذکرون پس ایچون پند ونصیحتی قبول ایتمزسیز
تاکه بیله سیز انلرک قاومسین التماس ایتمک بر معقول ایش دکلدر ولا اقول لکم عندی
خزائن الله دخی سیزه سویلمم که قمتم درخدانک خزینه لری تاکه سیزه بوده یمک دوشرکیم
اوز دیجزه سنمک بر فضلک یوقدر ولا اعلم الغیب دخی سیزه سویلمم که پوشیده اولان
اشیایی بیلورم تاکه بیله یم بونلر بکا بادی الرای متابعت ایتدیلر ولا اقول لکم انی ملک
دخی سیزه دیمم که علی التحقیق بن فرشته یم که سیزه اول سوز لایق اوله که دیه سیز
بز سنی بشر معوله سندن بیلورز ولا اقول للذین تزدری اعینکم دخی سویلمم شول
کیمسنه لردن اوتری که کوزلرکوز انلری حقیر دوتر لن یؤتیهم الله خیرا حق جل وعلا انلره بر
ایولک ویرمز الله اعلم بما فی انفسهم ایزد جل جلاله هر کسدن داناتردر انلرک
طبعلرنده اولان اشیایه واکر ذکر ایتدوکم اشیانک بریسنی ادعا ایدرسم انی اذا لمن
الظالمین تحقیقا که بن اول محل ستمکارلرک زمرهسندن اولورم قالوا یا نوح قد جادلتنا
حضرت نوحک قومی کندویه جواب ویروب دیدیلر ای نوح تحقیقا که سن بزمله خصومت
ایتدک فاکثرت جدالنا پس خصومتمزی چوق ایتدک فأتنا بما تعدنا بوندن صکره
عذابدن بزه وعده ویردوکک نسنه یی بزه کتور ان کنت من الصادقین اکر اولباب
صدقدن ایدک قال انما یأتیکم به الله ان شاء حضرت نوح دیدی بوندن غیری
بر نسنه یوقدر که حق تعالی سیزه انی کتوردور ایسترسه وما انتم بمعجزین وسیز تنکری
عاجز ایدیجی دکلسیز سیزه ایره جک شیدن ولا ینفعکم نصحی دخی بنم پندم سیزه فائده
ویرمز ان اردت ان انصح لکم ایسترایسه کیم سیزه پند ویره یم ان کان الله یرید
ان یغویکم اکر ایزد ذو الجلال کمراه اولمکزی ایسترسه یعنی حق تعالی ازغونلغکزی
ایسترسه بن سیزه نصیحت ایدرسم نصیحتم سیزه فائده ویرمز هو ربکم کندودر سیزی
ایجاد ایدن پس ایستدوکی کبی سیزه تصرف ایدر والیه ترجعون دخی کندویه دونه جکسیز
قیلنورسیز اندن صکره ایتدوککز ایشلر اوزره سیزه مکافات ایدر ام یقولون افتراه
بلکه کفره دیرلر کیم حضرت نوح کندویه وحی کلمسین کندو نفسندن اختراع ایتدی
قل ان افتریته فعلی اجرامی سویله انی افترا ایتدمسه ایسه کناهمک وبالی اوزرمه در

وانا بریء مما تجرمون وبن ایتدوککز کناهلردن بیزارم واوحی الی نوح دخی حضرت نوحه
وحی اولندیکه انه لن یؤمن من قومک الا من قد آمن علی التحقیق شان بودرکه
جماعتکدن بر کیمسه ایمانه کلمز الا اول کیمسه که سنی تصدیق ایتدی فلا تبتئس
بما کانوا یفعلون پس ایشلدوکلری ایشدن اوتری غمناک اولمه واصنع الفلک
باعیننا ووحینا دخی کیمی بی ایشله بزم محافظه مزه وکیفیت ایشلمسنی وحی ایتمکمزه
منقاد اولدوغک حالده ولا تخاطبنی فی الذین ظلموا دخی ستم ایدنلرک خصوصنده
بکا مراجعت ایدوب عذابک دفعنی طلب ایتمه انهم مغرقون کیم علی التحقیق انلر صووه
بوغلمش قیلنورلر ویصنع الفلک دخی حضرت نوح کیمی ایشلردی وکلما مر
علیه ملأ من قومه وهرکاه که کندو جماعتندن بر کروه اشراف کچردی سخروا منه
کیمی ایشلدوکندن اوتری کندویه استهزا ایدوب دیرلردی پیغمبرلکدن صکره نجار
اولدک قال ان تسخروا منا حضرت نوح انلره جواب ویروب دیردی اکر سیز
بزم ایشمزدن مسخره ایدرسیز فانا نسخر منکم بی شبهه که بیز سیزک احوالکز
مسخره ایدرز قچن دنیاده صووه بوغلودسیز واخرتده اتشده یانرسیز کما
تسخرون نته که سیز استهزا ایدرسیز فسوف تعلمون پس یقینده بیلورسیز
من یأتیه عذاب یخزیه شول کیمسه یی که کندویه بر عذاب کلور که انی رسوا ایدر
ویحل علیه عذاب مقیم واوزرینه بر دائم اشکنجه ایزر واول جهنم عذابیدر حتی
اذا جاء امرنا پس قچنکیم فرمانمز عذابلرینه کلدی وفار التنور وصو تنوردن
قیندی واول تنوردرکه حضرت حوا انی طاشدن یاپمش ایدی اتمک یاپمق
ایچون صکره حضرت نوحه میراث کلدی وطوفانک صوی ابتدا اندن قیندی
قلنا احمل فیها حضرت نوحه دیدک کیمی ایچنه کتور من کل زوجین
اثنین حیواناتک هر نوعندن ایکی جفت ارکک ودیشی واهلک دخی سکا
مخصوص اولان کیمسنه لری کتور الا من سبق علیه القول الا شول کیمسه که اوزرینه
حکم کچدی که صووه بوغلمشلردن اوله و او حضرت نوحک اوغلی کنعان وانک انهسی
واغلهدرکه انلر کافر ایدیلر ومن آمن دخی الکا دیدک که مؤمنلری کیمی قالدر
وما آمن معه الا قلیل وحضرت نوحه موافقت ایدوب ایمان کتورمدی الا آز
کیمسنه بعض دوانتیم بوکونه ثابت اولمشدرکه انکا ایمان کتورنلرک عددی یتمش طقوز
ایدی ایمانه کلان قاریسی واوچ اوغلی سام وحام ویافث وانلرک قاریلری ودیتمش ایکی کشی

وتفاری کنوردیلرکه حضرت نوح علیه السلام کیمی بی ساج اغجندن یاپدی اوزونلغی
اوج یوز ارشون ایدی وانینی اللی وهواده ارتفاعی اوتوز وکنی اوج طبقه قیلدی
اشغه کی طبقه ده دواب ووحوشی قودی واورته سنده ادمیلری ویوقاروسنده
قوشلری وقال ارکبوا فیها بسم الله مجریها ومرسیها وحضرت نوح مزبوراولانلره
دیدی کیمی یه سوار اولك اول حالتده که اقجی دوروجق وعتلرنده دیرسیز بسم الله
مرویدرکیم فجی حضرت نوح کیمینك اقسین ایسترذی بسم الله دییوب اقردی وفجی
دورمسین ایستردی بسم الله سویلیوب دورردی ان ربی لغفور رحیم
بی شبهه کیم پروردکارم غایتله مغفرت ایدوب قوللرین بخشش اسیرکه بیزی وسیزی
طوفانك بلاسندن قورتردی بعده تسمیه ایدرك کیمی یه بندیلر وهی تجری بهم
فی موج کالجبال وحال بوکه کیمی طاغلر کبی بر دلغه اراسنده انلرله اقر ونادی
نوح ابنه وحضرت نوح کندو اوغلی کنعانه چیغردی وکان فی معزل وحال بوکه او
یدرندن وکیمیدن برطرفده ایدی یا بنی ارکب معنا ای بنم اوغلجغم
بزمله کیمیه بن ولا تکن مع الکافرین دکافرلرزمره سیله اولمه قال ساوی الی
جبل یعصمنی من الماء کنعان دیدی یقنده برطاغه التجا ایدوب چیقرم که اوبنی صودن
اغرافندن صاقلر قال لا عاصم الیوم من امر الله حضرت نوح دیدی بوکون
خدانك قضا وحکمندن برصاقلیجی یوقدر الا من رحم مکر رحمت صفتیله
متصف اولان واول تنکری تعالادر وحال بینهما الموج واوغلیله یدر اراسنده
موج مانع اولدی فکان من المغرقین درعقب صوده بوغلانلردن اولدی
وقیل یا ارض ابلعی ماءك وفرمان اولندیکه ای زمین صوکی یود ویا سماء
اقلعی وای کوك صوکی اقمقدن دوت وغیض الماء وصو اکسك قیلندی
وقضی الامر دکفارك هلاکنه دمومنلرك نجاتنه سبقت ایدن وعد انجاز
اولندی واستوت علی الجودی دکیمی موصل زمیننده واقع اولان جودی نام طاغ
اوزره قرارداندی مرویدرکیم حضرت نوح ماه رجبك اونجی کوننده کیمی یه بندی
وماه محرمك اونجی کوننده اندن اینیدی واول کون انی شکر ایتمك ایچون اورج دوتدی
وقیل بعدا للقوم الظالمین دخی دینلدی ستمکار اولان کروهه اوزاقلك
وهلاك اولسون یعنی ارزده وهار سویلدی ستمکار اولانلره هلاك اولسون
ونادی نوح ربه فقال رب ان ابنی من اهلی دخی حضرت نوح کندولی





بجوره م

ایجاد ایدنه ندا ایدوب دیدی ای بنم پروردکارم تحقیقا که اوغلم بنم اهلمدندر وان
وعدك الحق دبی شبهه کیم سنك وعدك درستدر اهلك تخلفی قبول ایتمز
وحال بوکه سن بکا وعده دیرمشدك کیم اهلك نجات بولورلر پس بنم اوغلم نجات بولمدی
وانت احکم الحاکمین وسن داورلك ایدنلرك احکمی سن قال یا نوح انه لیس
من اهلك ایزدذو الجلال دیدی ای نوح علی التحقیق او سنك اهلکدن دکلدر انه
عمل غیر صالح زیرا بلا شبهه اوکوزل عمل ایسی دکلدر فلا تسئلن ما لیس لك به علم
پس بندن سوره سئول شئی که سکا انکله بیلکی اولمیه انی اعظك ان تکون من الجاهلین
تحقیقا که بن سکا پند دیرورم تاکه نادانلردن اولمیه سن قال رب انی اعوذ بك
ان اسئلك ما لیس لی به علم حضرت نوح دیدی ای خداوندم علی التحقیق بن سکا
صیغنورم اندن که سندن سوره یو سئوال نسنه یی که بکا انکله بیلکی اولمیه
والا تغفرلی وترحمنی واکر بندن دوشن تقصیری بکا غفران ایتمزسن ولطف
واحسانله بکا اسرکمزسن اکن من الخاسرین اوتوزنلردن اولورم قیل یا نوح
اهبط بسلام منا سویلندی یعنی عزوجل وعلا بیوردی ای نوح کیمیدن ارین بیزدن
صدور ایدن سلامته ملازم اوله رق حالده وبرکات علیك دخی اوزرکه
ایمش نمالو خیراته مصاحب اوله رق حالده که ذریتك اول قدر زیاده اوله کیم
الکیمی ادم اوله سن وعلی امم ممن معك دخی سنکله اولان کروهلر اوزره ایمش
برکاته مقارن اوله رق طالده کیمیدن اینسونلر وانلردن مراد کنده وسیله اولان
جاعتك مؤمن اولادلریدر وامم سنمتعهم وانلرك اولادندن برکروهلر وارکه
انلری دار دنیاده برخوردار ایدرز ثم یمسهم منا عذاب الیم صکره انلره دردلو
اشکنجه بیزدن دکی تلك من انباء الغیب مذکور اولان اخبار بوشیده اولان
انشانك خبرلرندندر نوحیها الیك فرشته ایله سکا انلری کوندررز ما کنت
تعلمها انت ولا قومك سن انلری بیلمزدك ونه سنك جماعتك انلری بیلوردی
من قبل هذا بوندن اسبق فاصبر ان العاقبة للمتقین پس خلقك اذیتی
اوزره صبرایت نته که حضرت نوح انك اوزره صبر ایتدی زیرا علی التحقیق کوزل
عاقبت شرك ومعصیتدن پرهیز ایدنلره در والی عاد اخاهم هودا دخی عاد
قبیله سنه قرنداشلری حضرت هودی رسول قیلدق قال یا قوم اعبدوا الله انلره
دیدی ای بنم عشیرتم خدایی توحید ایدك ما لکم من اله غیره اندن اوزکه سیزه

هیچ بر درست معبود یوقدر إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ سیز دکلسیز الا بر افترا ایدیجی
جماعت که بتلری خدایه شریک ایدرسکوز یَا قَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا ای بنم کروهم
رسالتک تبلیغی اوزره سیزدن اجرت طلب ایتمم إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي اجرتم
کیمسه اوزرینه دکل الا اول پروردکار اوزرینه که بنی عدمدن ایجاد ایتدی أَفَلَا تَعْقِلُونَ
پس نیچون عقللریکزی اشیانک حقیقتنی فهم ایتمک ایچون استعمال ایتمزسیز تا که
محق مبطلدن سیزه نمایان اوله وَيَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ وای بنم جماعتم پروردکارکوزدن
مغفرت طلب ایدک ایمان کتورمکله ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ صکره طرفنه رجوع ایدک ایتدککوز
اشیادن پشیمان اولمغله يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا یغموری حاجت قدر اوزرکزه
ایندرور متصل اولدوغی حالده وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَىٰ قُوَّتِكُمْ وکوجکزه بر کوچ اضافت
ایدر یعنی سیزه اولاد ویرور که انلرک مددیله اعدانک دفعنه قادر اولهسیز
وَلَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ وکناهلر اوزره مصر اولدیغکوزده یوز چویرمک قَالُوا
يَا هُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ دیدیلر ای هود سن بیزه بر دلیل ایله کلمدک تا که سنک
نبوتکه دلالت ایده و بو سوز عنادلرندن و کتوردوکی معجزهلره اعتنا ایتمدوکلری
اجلدن کندولردن صادر اولدی وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي آلِهَتِنَا عَنْ قَوْلِكَ دخی دیدیلر
معبودلرمزک عبادتنی سوزکدن اوتری بوراقیجی دکلز وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ
و بیز سکا ایمان کتوریجیلر دکلز إِنْ نَقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسُوءٍ عقلکی
بو سوزدن اوزکه بر سوز دیمزوز الا که بیزم معبودلرمزک بعضیسی بر جنون ایله دکدی
قَالَ إِنِّي أُشْهِدُ اللَّهَ وَاشْهَدُوا أَنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ مِنْ دُونِهِ حضرت
هود دیدی علی التحقیق بن خدایی شاهد دوترم و سیز دخی شاهد اولک کیم بلاشبهه
بن شرک ایدن اوزکه معبود قیلدغکوز اشیادن بیزارم فَكِيدُونِي جَمِيعًا ثُمَّ لَا
تُنْظِرُونِ پس سیز و بتلرکوز قمو بنم هلاکمه قصد ایدک اندنصکره بکا مهلت ویرمک
بو سوز حضرت هوددن بر معجزه ایدی زیرا یالکوز بر جان بوده کلو جبابره یه بو کونه
خطابله مخاطب ایتمدی الا کمال توکلندن و انلرک قتلنه اقدام ایتمکلری دکلدی
الا حق جل وعلانک الکا ایتدوکی عصمتدن ناشی اول سوزی بو کلامله
تعقیب ایلدی که حق تعالی بیوردی إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ تحقیقا که بن
پروردکارم و پروردکارکوز اولان ایزد ذو الجلال اوزرینه اعتماد ایتدم مَا مِنْ دَابَّةٍ
إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا هیچ بر حرکت ایدیجی حیوان یوقدر الا کندوسی انک النی

صاحبی



صاحبی المشتد یعنی جمله حیواناته مالک و متصرفدر إِنَّ رَبِّي عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ بی
شک کیم خداوندم طریق حق و عدل اوزره در فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ
پس اکر سوزمدن اعراض ایدرسیز بی کمان بن سیزه ایصال ایتدم اول شیئی که سیزه انکله
کوندرلدم شمدنصکره بنم طرفمدن قصور قالدی و نه سیزه عذر وار وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا
غَيْرَكُمْ و بنی تربیه ایدن خدای ذو الجلال سیزی نابود ایدوب سیزدن اوزکه بر کروه
مکانکوزده قایم مقام ایدر وَلَا تَضُرُّونَهُ شَيْئًا و الکا بر آز نسنه زیان ایتمزسیز
اعراضکوز سببیله إِنَّ رَبِّي عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ تحقیقا که پروردکارم هر نسنه
اوزره نکهباندر پس افعال و احوالکزی مشاهده ایدوب انلره کوره سیزه مکافات
ایدر وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا واول محل که عذابک وقوعنه فرمانمز کلدی نَجَّيْنَا هُودًا
وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا حضرت هودی وکندو وسیلهسیله ایمان کتورنلری
بیزدن ناصدر اولان رحمت سببیله قورتردق وَنَجَّيْنَاهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ و انلری
قورتردق بر درشت اشکنجهدن و اول بر رایحه یل ایدی که کفارک بورنلرندن کیروب
اسفلرندن چیقوب وجودلرین پاره پاره ایلادی وَتِلْكَ عَادٌ و اول آثار که
احقافده مشاهده ایدیورسیز عاد قبیلهسنک آثاریدر جَحَدُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ
پروردکارلرینک آیاتنه تصدیق کتورمدیلر وَعَصَوْا رُسُلَهُ و پیغمبرلرینه مطیع
اولمدیلر وَاتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ و هر بر سرکش و عنادکارک فرمانینه پیروک
ایتدیلر یعنی کندولرین طریق حقه دعوت ایدنک سوزینه مخالفت ایدوب کفره دعوت
ایدنک سوزین قبول ایتدیلر وَأُتْبِعُوا فِي هَٰذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ و بو
جهانده دخی قیامتده لعنت کندولره تابع قیلندی أَلَا إِنَّ عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ
آگاه اولک کیم علی التحقیق قبیله عاد پروردکارلرینی انکار ایتدیلر أَلَا بُعْدًا لِعَادٍ
بیلک کیم اوزاقلق یعنی هلاک عاد قبیلهسنه اولسون قَوْمِ هُودٍ لفظ عاده
عطف بیاندر ارمده اولان عادک قبیلهسندن تمییز اولنمقلر ایچون ذکر اولندی
وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا دخی ثمود قبیلهسنه قرنداشلری صالحی کوندردک
قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ انلره دیدی ای بنم کروهم ایزد ذو الجلاله پرستش ایدک
مَا لَكُمْ مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ اندن اوزکه سیزه اصلا بر درست معبود یوقدر هُوَ أَنْشَأَكُمْ
مِنَ الْأَرْضِ کندوسی سیزی یردن ایجاد ایتدی وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا و ایچنده
سیزه زندکانیلک و بقا ویردی فَاسْتَغْفِرُوهُ پس کندوسندن مغفرت طلب

ایدك یعنی ایمانه کلك تاکه سیزه مغفرت ایده ثم توبوا الیه صکره اوزکه لرك
عبادتندن رجوع ایدوب کندو عبادتنه توجه ایدك ان ربی قریب مجیب بی
شبهه بنم پروردکارم رحمت ایدیجیدر اولانره غایتله یقندر دعالرینی علی الفور
اجابت ایدر قالوا یا صالح قد کنت فینا مرجوا قبل هذا اول کروه دیدیلر ای صالح
سن نبوتك دعواسن ایتمزدن اسبق آرامزده رجا اولنوردك یعنی سنده مشاهده
اولنان آثار رشد سببیله سکا امیدمز وار ایدی که سوزك آرامزده مسموع اوله
لکن بو ایتدیکك دعوی جهتندن سنك سوزکی قبول ایتمز اولدق اتنهانا ان نعبد
ما یعبد آباؤنا نیچون بزلری عبادت ایتدوکی اشیانك عبادتندن بیزی منع
ایدرسن واننا لفی شك مما تدعونا الیه مریب ودخی شبهه بز تهمت صالحی
برکانه دوشمشوز شول شیئدن که سن بیزی اکا دعوت ایدیورسن قال یا قوم
ارأیتم ان کنت علی بینة من ربی حضرت صالح انلره دیدی ای بنم کروهم
بکا خبر ویرك کیم اکر بن پروردکارمك طرفندن بر روشن حجت اوزره اولدم ایسه
وآتانی منه رحمة وکندو کرمندن بکا پیغمبرلك احسان ایتسه فمن
ینصرنی من الله کیمدر بکا خدانك عذابندن نجات ویرهدر ان عصیته اکا
سرکشلك ایدرسم فما تزیدوننی غیر تخسیر پس اوتوزمقدن اوزکه بکا بر نسنه
ارترمزسیز ویا قوم هذه ناقة الله ای بنم جماعتم بو تکرینك دوه سیدر لکم آیة
سیزك ایچون بر معجزه فذروها تأکل فی ارض الله پس آنی قویك خدانك
زمیننده اوت ییسون ولا تمسوها بسوء فیأخذکم عذاب قریب وآنی بر یرمازلکله
دکمك که اکا دکدکوز سببیله سیزی بر یقین اشکنجه الور فعقروها بو وصیتدن صکره
دوه یی سکرلدیلر فقال تمتعوا فی دارکم ثلثة ایام پس حضرت صالح انلره
سویلدیکه منزلکوزده اوچ کون یاشکوز ذلك وعد غیر مکذوب اول وعد بر وعددر
که یلانی قبول ایتمز البته وجوده کلملیدر کوردیلرکه چهارشنبه کونی یوزلری صاری
اولدی وپنجشنبه کونی قرمزی وجمعه کونی قره وسبت کونی اوزرلرینه عذاب نازل اولدی
فلما جاء امرنا پس اول محل که عذابك دوقنمه فرمانمز کلدی نجینا صالحا والذین
آمنوا معه برحمة منا حضرت صالحی وکندو سیله ایمان کتورنلری عذابدن قورتردق
بزدن صدور ایدن فضل واحسان سببیله ومن خزی یومئذ واول کونك
رسوالغندن دخی انلری قورتردق ان ربك هو القوی العزیز تحقیقا که

پروردکارك



پروردکارك کندودر مؤمنلره نجات ویرمکه کوجلو اولان دشمنلرك اهلاکنه غلبه
ایدن واخذ الذین ظلموا الصیحة وجانلرینه ستم ایدنلری چیغرق الدی یعنی حضرت
جبرئیلك چیغرمسی مز بود اولان کنارلری هلاك ایتدی فأصبحوا فی دیارهم جاثمین
پس کندو مسکنلرنده مرده اولوب اصلا حرکت ایتمز قالدیلر کأن لم یغنوا فیها کویاکه
انلر ایچنده هیچ اقامت ایتمدیلر الا ان ثمود کفروا ربهم الا بعدا لثمود نظیره سنك
ترجمه سی یقنده کچدی ولقد جاءت رسلنا ابراهیم بالبشری دخی تحقیقا کیم فرشته لرده
کوندرلمشلر بز حضرت ابراهیمه مژده ایله کلدیلر قالوا سلاما دیدیلر اوزدکه سلامت
اولسون قال سلام حضرت ابراهیم دیدی جواب سلامدر فما لبث ان جاء بعجل
حنیذ پس حضرت ابراهیم اکلنمدی که قزمش طاش اوزره بریان اولمش بر بوزاغو کتوره
کلدی فلما رأی ایدیهم لا تصل الیه صکره اول محل که حضرت خلیل الله
کوردیکیم انلرك اللری اول بوزاغویه ایرشمیور یعنی طعامه ال اوزاتمیورلر نکرهم
واوجس منهم خیفة اول فعلی انلردن انکار ایتدی وکوکلنده انلردن بر قورقو
پیدا ایدوب کاناته دیکه انلر اوغریلردر قالوا لا تخف انا ارسلنا الی قوم لوط
فرشته لر حضرت ابراهیمه خوفی مشاهده ایدیجك کندویه دیدیلر قورقمه که علی التحقیق
بز عذاب ایله قوم لوطه کوندرلدك واندن کرو طعام ییمك بزده یوقدر دیدلر طعامکه ال
اوزاتمدق وامرأته قائمة وحضرت ابراهیمك قاریسی پرده اردنده دوروب سوزلرین
ایشیدیوردی فضحکت پس خوفك کیتمسندن سیونوب کولدی فبشرناها
باسحق پس عقب کندویه مژده ویردك اسحق نام اوغول ایله ومن وراء اسحق یعقوب
ویعقوبی اسحقدن صکره اولدوغنی کندویه هبه ایلدك بیلمکه کوك کیم بشارت
بالکوز حضرت ابراهیمك قاریسی ساره خاتونه اولسبیدن اولدیکه او بر عقیمه خاتون
ایدی ویر اوشاغك کلمسنه غایتله تشنه ایدی قالت یا ویلتی دیدی ای عجبا
أألد وانا عجوز طوغورورمیم وحال بوکه بن طقسان یاشنده بر قوجه قاریم وهذا
بعلی شیخا وبو بنم قوجم یوز یکرمی یاشنده بر پیر ان هذا لشیء عجیب تحقیقا
که بو بر امر عجیبدر یعنی ایکی پیردن اوشاغك کلمسی بحسب العاده بر امر مستبعددر
قالوا اتعجبین من امر الله فرشته لر اکا دیدیلر نیچون خدانك ایشندن عجب
پیدا ایدرسن رحمة الله وبرکاته علیکم اهل البیت خدانك مهربانلکی
وخیراتك زیاده لکی اوزدرکه اولسون ای خاندان نبوتك اربابی انه حمید مجید

تحقیقا که ایزد ذو الجلال حمده موجب اولان ایشی ایشلیجیدر قوللرینه خیر و احسانی
چوقدر فلما ذهب عن ابراهیم الروع وجاءته البشری پس قچن حضرت ابراهیمدن
قورقو کیدوب کندویه مژده کلدی یجادلنا فی قوم لوط قوم لوطک شاننده فرشته
لرمزله مجادله ایدوب دیدی ارالرنده حضرت لوط وار نیجه انلری هلاک ایدرسیز
ان ابراهیم لحلیم تحقیقا کیم حضرت ابراهیم برماز لک ایدیجی انتقامه عجول
دکلدر اواه کناهلردن چوق تاوه ایدوب خلق اوزره چوق تاسف ایدر منیب
حق تعالی سمتنه غایتله دونیجیدر یا ابراهیم اعرض عن هذا فرشته لر دیدیلر ای
ابراهیم بو مجادله دن واز کچ انه قد جاء امر ربک تحقیقا شان بوکه قضاء
ازلینک اقتضاسیله پروردکارک فرمانی کلدی وانهم آتیهم عذاب غیر
مردود وبی شبهه کیم انلر بردونمز عذاب کندولره کلیجیدر ولما جاءت رسلنا
لوطا واول وقت که بزم فرشته لرمز حضرت لوطه کلدیلر سیء بهم انلرک سببیله
غمناک اولدی وضاق بهم ذرعا وانلردن اوتری تنکدل اولدی وقال هذا یوم
عصیب و دیدی بو کون برشدتلو کوندر و بو احوال و بو سوزک سویلمسی حضرت
لوطه سببیدن عارض اولدیکه فرشته لر محبوب کنج یکتلر صورتلریله کلدیلر پس
حضرت لوط انلری آدمی معقوله سندن ظن ایدوب جماعتندن اوزلرینه خوف ایدی
وجاءه قومه و حضرت لوط سمتنه جماعتی کلدی یهرعون الیه اول حالده که کندو
طرفنه شتاب ایدرلر کویا که بیری بیرین ایتیور ومن قبل کانوا یعملون السیئات
و بوندن اسبق یمان ایشلری ایشلرلردی یعنی انک فعلنه او دکلو معتاد
اولمشلردی که اوتمه دن اشکار اکلوب حضرت لوطک مسافرلرینه یرماز فعلی قصد
ایتدیلر قال یا قوم حضرت لوط دیدی ای بنم کروهم هؤلاء بناتی بونلر بنم قیزلرمدر
نکاحله کندولرین الک هن اطهر لکم انلر سیزه پاکیزه تردر فاتقوا الله ولا
تخزون فی ضیفی پس تنکریدن خوف ایدک مهمانلرمک شاننده بنی رسوا ایتمک
الیس منکم رجل رشید سیزدن رشد صاحبی برکشی یوقمیدر که طریق حقه مهتدی
اولوب قباحتدن ممنوع اوله قالوا لقد علمت ما لنا فی بناتک من حق دیدیلر علی
التحقیق سن بیلورسن که قیزلرکده بیزم هیچ بر حاجتمز یوقدر وانک لتعلم ما
نرید وبی شبهه سن بیلورسن که بیز قنقی شیئی ایسترز قال لو ان لی بکم قوة
حضرت لوط جوابلرنده دیدی کندو نفسمده بکا بر کوج اولسیدی سیزی دفع ایتمک



ایچون البته سیزی دفع ایدردم او آوی الی رکن شدید یا برقتی رکنه التجا ایدوب دونسیدم
یعنی بر عشیرتم اولسیدی انلرک معاونتیله سیزی دفع ایدردم مرویدرکه حضرت
لوط انلرک هجوملرین مشاهده ایدیجک قاپوسن قاپیوب انک اکسه سندن
کندولرله مجادله ایتمکه شروع ایلدی سوزنه قولاق دونمیوب دیواری اشدیلر
حضرت لوطه بو ایشدن خیلی اضطراب حاصل اولدی پس ملائکه کرام اضطرا
[bun] مشاهده ایدیجه قالوا یا لوط انا رسل ربک دیدیلر ای لوط بی شبهه که بیز
پروردکارک کوندرلمشلری یوز لن یصلوا الیک قدرتلری یوقدرکه سکا ضرر
یتشدره لر پس بیزی قو انلرله بجشورز بعده جبرئیل علیه السلام قنادیله کوزلرین
اوروب قمولری کور اولدیلر چیقوب دیمکه باشلدیلر حذر ایدک کیم لوطک مسافر
لری ساحردرلر فاسر باهلک بقطع من اللیل پس سکا مخصوص اولان جماعتله
کیجه دن بر مقداری یوری ولا یلتفت منکم احد وسیزدن بر کیمسه کیرویه بقمسون
الا امرأتک انجق عورتکی بیله کوتورمه انه مصیبها ما اصابهم کیم علی التحقیق شان
بودرکه انلره دکن عذاب اکا دکیجیدر ان موعدهم الصبح بی شبهه کیم وعده لری صباح
محلندهدر حضرت لوط بو کلامی انلردن ایشدیجک جبرئیله دیدی عذابلرینک وقوعنی
بوندن تیز ایسترم حضرت جبرئیل کندویه بویله جواب ویردی که حق تعالی بیوردی
الیس الصبح بقریب ایا صباح وقتی قریب دکلمیدر فلما جاء امرنا پس اول وقت که
عذابک کلمسنه فرمانمز کلدی جعلنا عالیها سافلها اوستنی التنی قیلدق
وامطرنا علیها حجارة من سجیل وشهرلری اوزره چاموردن طاشلنمش برطاش
یاغدردک منضود بعضو قطراتی کیبی بر اندربی بولنمش مسومة عند ربک
پروردکارک خزانتنده عذاب ایچون نشانلنمش وما هی من الظالمین ببعید
واول طاش ستمکارلردن اوزاق دکلدر زیرا ظلملری سببیله اول کونه عذابه مستحقدرلر
والی مدین اخاهم شعیبا و ابراهیم اوغلی مدین اوشاقلرینه قرنداشلری شعیبی
کوندردک قال یا قوم اعبدوا الله ما لکم من اله غیره حضرت شعیب انلره دیدی
ای بنم کروهم تنکریه قوللق ایدک کیم اندن اوزکه سیزه بر معبود یوقدر ولا تنقصوا
المکیال والمیزان و اولچک التی و دارتی التی اکسک ایتمک انی اریکم بخیر
تحقیقا بن سیزی سیزی بر دولت و نعمتده کوریورم که سیزی محتاج اولجیه
دوزنه اکسکلک ایره سیز وانی اخاف علیکم عذاب یوم محیط وبی شک کیم بن

بو قبلاجی کونک اشکنجه سندن اوزدکزه قورقرم و یا قوم اوفوا المکیال والمیزان بالقسط
وای بنم عشیرتم کیله یی وترازویی عدل ایله تمام ایدک ولا تبخسوا الناس اشیاءهم
وخلقه نسنه لرین اکسک ایتمک ولا تعثوا فی الارض مفسدین ویریوزنده مفسد
اولدیغکوزده یرمازلقله سعی ایتمک بقیة الله خیر لکم تنکری تعالی سیزه حلالدن
قودوغی نسنه حرامدن جمع ایتدیککوز نسنه دن سیزه یکرکدر ان کنتم مؤمنین اکر
سوزمه تصدیق ایدیجیلردکوز وما انا علیکم بحفیظ ونی اوزدکزه نکهبان دکلم که
قبائحدن سیزی صاقلیم قالوا یا شعیب اصلوتک تأمرک ان نترک ما یعبد اباؤنا
دیدیلر ای شعیب نمازکمی سکا فرمان ایدر که پدرلرمز طپدوغی اشیایی بیز ترک ایدهلم
او ان نفعل فی اموالنا ما نشاء یاخود سکا فرمان ایدر که اموالمزده ایستدوکمز نسنه یی
ایشلمسین ترک ایدهلم انک لانت الحلیم الرشید بی شبهه کیم سن کندوکک زیاده
حلم ایه سی اولان غایتله رشد ایه سی اولان پس سندن بوکونه سوزک صدوری
غایتله مستبعددر قال یا قوم ارایتم ان کنت علی بینة من ربی حضرت شعیب
انلره دیدی کای بنم کروهم بکا خبر ویرک که بن پروردکارمک طرفندن بر بصیرت و حجت
اوزره اولسم ورزقنی منه رزقا حسنا وکندو کرمندن بکا بر کوزل رزق
روزی قیلسه بکا مال ویردی بو احساندنصکره بکا خیانت ایدوب امر و نهیینه مخالفت
ایدرمیم وما ارید ان اخالفکم الی ما انهیکم عنه وحال بوکه بن ایستمم که سیزه
مخالفت ایدوب میل ایدرمیم بر سوزل شیئه که بن سیزی اندن منع ایدیوردم ان ارید
الا الاصلاح ما استطعت اصلاحدن ناوزکه بر نسنه ایستمم مادام که اصلاح ایتمکه
قدرتم وار وما توفیقی الا بالله واصلاح امورده بکا توفیق یوقدر مکر
خدانک هدایت ومعونتیله علیه توکلت اوندن اعتماد ایتدم والیه انیب
وانک سمتنه دونرم ویا قوم لا یجرمنکم شقاقی وای بنم عشیرتم بکا عداوت ایتمککوز
سیزه قزاندرمسون انی که ان یصیبکم مثل ما اصاب قوم نوح سیزه دخی حضرت
نوحک قومنه دکین غرق کبی او قوم هود یاهودک کروهنه دکین باد صرصر کبی او قوم
صالح یا حضرت صالحک جماعتنه دکین زلزله کبی وما قوم لوط منکم ببعید
وحضرت لوطک جماعتی سیزدن ایراق دکلدرلر پس انلردن نسبتا اولانلردن
عبرت المزمسکوز بونلردن اعتبار المک واستغفروا ربکم وپروردکارکوزدن
مغفرت طلب ایدک ایمان کتوردکله ثم توبوا الیه صکره اولدیغکوز حالدن تجاوز

ایدوب طرفنه رجوع ایدک ان ربی رحیم بی شبهه کیم بنی ایجاد ایدن توبه ایدنلره
چوق مهربانلک ایدر ودود محب محبوبنه ایتدوکی لطف واحسان کبی توبه ایدنلره
ایتلیجیدر قالوا یا شعیب ما نفقه کثیرا مما تقول دیدیلر ای شعیب دیدوکک
کلامدن چوق شئ فهم ایتمزوز وانا لنریک فینا ضعیفا دخی علی التحقیق سنی
ارامزده زبون کشی بیلوروز که سکا برمازلک قصد ایدرسک بر کوجک یوقدر که
بیزدن کندوکی حمایت ایدهسن ولولا رهطک لرجمناک واکر جماعتک اولمسیدی
کیم انلر بیزم ایمزده اولوب اوزریمزه عزیزدرلر سنی طاش ایله امتثال هلاک ایدردک
وما انت علینا بعزیز وسن اوزریمزه عزت صاحبی دکلسن که عزتک بیزی
رجمکدن منع ایده قال یا قوم ارهطی اعز علیکم من الله حضرت شعیب انلره
دیدی ای بنم عشیرتم اوزدکزه تنکریدن زیاده عزیزدرلر و اتخذتموه وراءکم
ظهریا وانی ارقه اردکزه بوراقوب اونتلمش نسنه کبی اکسکوزده قیلدکوز
یعنی بنم جماعتمک حقنی کوزادوب خدانک فرمانن کوزتمیوب ترک ایتدکوز
ان ربی بما تعملون محیط تحقیقا کیم پروردکارم ایشلدکوز اشیایه علمی
نابلمشدر پس انکا کوره جزاکزی ویرور ویا قوم اعملوا علی مکانتکم وای بنم
کروهم ممکن اولدیغکوز حال اوزره ایشلک انی عامل که بی شبهه بن ایشلیجیم
سکا انتم اوزرم سوف تعلمون من یاتیه عذاب یخزیه یعنی بیلورسیز شول کیمسه یی
که کندویه بر اشکنجه کلور کیم کندویی رسوا ایدر ومن هو کاذب ویعنی
بیلورسیز شول کیمسه یی که دعوالرنده کندو بی یلانجیدر وارتقبوا انی معکم
رقیب وسیزه دیدوکم سوزک نتیجه سن انتظار ایدک که بن سزکله انتظار
ایدیجیم ولما جاء امرنا نجینا شعیبا والذین امنوا معه برحمة منا ونجی عذابک
دوقونه جق زمانی کلدی حضرت شعیبی وکندوسیله ایمان کتوردنلری قورتردق
بیزدن صادر اولان رحمتله واخذت الذین ظلموا الصیحة وستم ایدنلری حضرت
جبریلک چیغرمسی الدی فاصبحوا فی دیارهم جاثمین پس کندو منزللرنده
میتلر اولدیلر کان لم یغنوا فیها کویا که انلرک ایچنده اقامت ایتمدیلر الا بعدا
لمدین اکاه اولک کیم مدین قبیله سنه هلاک اولسون کما بعدت ثمود نته که
ثمود قبیله سنه اولدی ولقد ارسلنا موسی بایاتنا وسلطان مبین دخی تحقیقا کیم
حضرت موسایی کوندردک معجز اولان نشانلریمزله واشکارا اولان برهانله

الی فرعون وملائه مصر حاکمنه واعیان دولتنه فاتبعوا امر فرعون پس
فرعونک فرمانه مطیع ومنقاد اولدیلر وما امر فرعون برشید وفرعونک فرمانی
صواب اوزره دکلدر یقدم قومه یوم القیمة دوزخ آراده جهنمه کیدنده دکرم جماعتک
ایلروسنده کیدرنه که دنیاده انلرک ایلروسنده کیدردی فاوردهم النار
پس انلری جهنمه داخل قیلدی وبئس الورد المورود وکیردوکلری یر غایتله
یمان ییردر واتبعوا فی هذه لعنة ویوم القیمة دبو جهانده بر لعنته تابع قیلندیلر
دوزخ آراده دخی یعنی ایکی جهانده ملعون اولدیلر بئس الرفد المرفود انلره
ویرلن عطا غایتله یمان عطا ایدی ذلک من انباء القری اول اخبار اهلاک
اولنان کویلرک خبرلرندندر نقصه علیک انی اوقورز که منها قائم
اول کویلرک بعضسی دورمش اکین کبی باقیدر وحصید وکیمسی بچلمش اکین
کبی آثاری قالمشدر وما ظلمناهم وبز انلری اهلاک ایتمکله کندولره ستم
ایتمدک ولکن ظلموا انفسهم ولکن نامعقول ایشلره ارتکاب ایدوکلرندن اوزلری
جانلرینه ستم ایتدیلر فما اغنت عنهم آلهتهم التی یدعون من دون الله من شیء پس
تنکری یدن اوزکه چیغردوکلری ناحق معبودلر کندولردن بر آز نسنه دفع ایتمدی لما
جاء امر ربک چونکه پروردکارکک عذابی کلدی وما زادوهم غیر تتبیب وهلاکدن
اوزکه معبودلری کندولره برشی ارتمدیلر وکذلک اخذ ربک واول الیق کیبیدر
پروردکارکک المسی اذا اخذ القری چونکه کویلرک خلقنی عذابله الدی وهی
ظالمة وحال بوکه کندولر ستمکارلر ایدی ان اخذه الیم شدید بی شبهه کیم
خدانک المسی غایتله قتی دردناکدر اندن قورتلمغه امید یوقدر ان فی ذلک
لآیة تحقیقا که هلاک اولانلره نزول ایدن احوالده بر عبرت واردر لمن خاف عذاب
الآخرة شول کیمسه یه که اول جهانک اشکنجه سن توقع ایتدی ذلک یوم مجموع
له الناس قیامت کونی بر کوندر که خلق انک ایچنده جزالری ویرلمک ایچون
ییغیلورلر وذلک یوم مشهود واول کون بر کوندر که کوکلرک ویرک خلقی ایچنده
حاضر اولورلر وما نؤخره الا لاجل معدود وانی تأخیر ایتمزوز الا بر صایلمش
مدتک انتهاسی ایچون یوم یأت لا تکلم نفس الا باذنه اول وقت که کلور بر جان بر
نسنه سویلمکه قادر اولماز مکر خدانک دستوریله فمنهم شقی پس اهل محشردن
ارباب شقاوت بر کروه وار که مقتضای وعید ایله جهنمه مستحق اولدیلر وسعید

وانلردن



وانلردن اهل سعادت بر قسم وار که مقتضای وعد ایله بهشت جاودانه اهل اولدیلر فاما الذین
شقوا ففی النار پس اما شول کیمسه لر که ارباب شقاوت اولوب دوزخه قرار
ایتدیلر لهم فیها زفیر وشهیق انلره دوزخده قتی چیغرمق وبغرمق وار اصل
لغتده زفیر شدتله صولوق صونمقدر واستعمالده اشکک ابتدا اینکرمسنه اطلاق اولنور وشهیق
ضعیف اولان صونمقدر واستعمالده اشکک صونکی صوتنه اطلاق اولنور واول
بد بختلر بو ناله وافغانله خالدین فیها دوزخده همیشه اقامت ایتمشلر ما دامت
السموات والارض کوکلر ویر مکانلرنده دوردقچه بو کلمات عرف عربده تأبیدی
افاده ایدر جهنمده اقامتلری بو الفاظله ادا اولندی والا انلرک دوزخده دورملری
سموات وارضک وجودیله مربوط دکلدر اول سببدن که نصوص قاطعه ایله دلالت
ایلدیکه کوکلر ویرک دوامی منقطع اولور وانلرک اقامتی دوزخده منقطع اولماز
الا ما شاء ربک مکر اول شیء که پروردکارک ایستدی که انلری آتشک
عذابندن زمهریرک عذابنه نقل اولنملرینه فرمان ایده ان ربک فعال لما یرید
تحقیقا که سنی ایجاد ایدن خدا ایستدوکی نسنه یی ایشلیجیدر واما الذین
سعدوا ففی الجنة خالدین فیها واما شول کیمسه لر که اهل سعادت قیلندیلر بهشتده
اولورلر اقامتی ایچنده علی الدوام تقدیر ایتدوکلری حالده ما دامت السموات
والارض کوکلر ویر مکانلرنده دوردقچه الا ما شاء ربک مکر اول وقت که
پروردکارک ایستدی که انلری جنتده زیادک مشاهده سنه نقل ایدر عطاء غیر
مجذوذ بر ویرکی که کسلمش دکلدر فلا تک فی مریة مما یعبد هؤلاء پس بر
شکده اولمه بو مشرکلر عبادت ایتدوکلری شیدن ما یعبدون الا کما یعبد
آباؤهم من قبل بر طمق طپنمزلر الا کندولردن اسبق پدرلرینک طپنمسی کبی
وسکا خبر ایرشدیکه پدرلرینه کونه عذاب دکمشدر پس بونلره دخی اوکونه
عذاب دکر وانا لموفوهم نصیبهم وبی شبهه کیم بز انلره عذابدن بهره لرن
بالتمام یتشدیریجیوز غیر منقوص اکسک قیلمدوغی حالده ولقد آتینا
موسی الکتاب دخی تحقیقا که حضرت موسایه توراتی ویردک فاختلف فیه
پس انک ایچنده اختلاف اولندی که بر کروه اکا ایمان کتوروب بر کروه کفر ایتدیکی
سنه که قومک اختلافی ایتدی ولولا کلمة سبقت من ربک واکر پروردکارکدن
بر سوز سبقت ایتمسیدی که عذابلرنی قیامته تأخیر ایتدی لقضی بینهم البته

اذا الرنده حكومت اولنوردى كه اوزرلرنه عذاب اينوب مبطل محقدن متميز اولوردى
وانهم لفي شك منه مريب و بى شبهه كيم بونلر كتابك اذن اضطرابه
دوشديجى بر كمانده درلر وان كلا و بى شك كيم اختلاف ايدنلرك هر برى
لما ليوفينهم ربك اعمالهم شول كيمسه لر ندركه پروردكارك اعماللرينك
جزاسنى كندولره بالتمام ايصال ايدر انه بما يعملون خبير تحقيقا كه خداى عز
وجل ايشلدوكلرى اشيايه داناددر فاستقم كما امرت پس فرمان اولندوغك
كبى استقامت ايت ومن تاب معك و سنكله توبه ايدنلر يعنى شركك و كفردن
رجوع ايدنلر و سنكله ايمان كتورنلر دخى استقامت ايتسونلر ولا تطغوا دخى
تكبر ايتمك انه بما تعملون بصير بى شبهه كيم ايزد ذو الجلال ايشلدوككز نسنه
لره بينادر ولا تركنوا الى الذين ظلموا دخى ستم ايدنلره هيچ ميل ايتمك فتمسكم
النار كه انلره ميل ايتمكله سيزه آتش دكر وما لكم من دون الله من اولياء
وسيزه تكريدن اوزكه دوستلر يوقدر ثم لا تنصرون صكره يارده اولنمازسيز
واقم الصلوة دخى نمازى شرائط و ادابيله قيل طرفي النهار كندوزك
ايكى طرفنده وزلفا من الليل و كيجه دن كوندزه يقين ساعتلرده ان الحسنات
يذهبن السيئات تحقيقا كيم ايولكلر يمان اولان اشيايى محو ايدر اسباب
النزولده كتوردى كه بر كيشى حضرتك حضورنه كلوب ديدى يا رسول الله بر خاتوندن
هر نسنه يه نائل اولدم الا انكله جماع ايتمدم حالم نيجه اولور اول محلده حق جل و علا
بو آيتى منزل قيلدى بعده حضرت صلى الله عليه وسلم اكا سوال ايتديكه اول حالدن
صكره نمازى بزمله جماعتله قيلدكمى ديدى بلى حضرت بيوردى اول نماز سكا كفاره
اولدى صحابه كرام حضرته سوال ايتديلر يا رسول الله بو حال اكا يالكوزمدر يا جميع
اهل ايمانه حضرت بيوردى كيم جميع اهل ايمانه در و بيوردو اينى حضرتك حديث شريفى
تائيد ايدر كه بيوردى كبائر اجتناب اولنجه نماز نمازه دك كفارع ولور ارالرنده اولان
كناهلره ذلك ذكرى للذاكرين بو وعده كريمه پند الانلره پنددر واصبر
فان الله لا يضيع اجر المحسنين و طاعاتك ايشلمسى اوزره و معاصيدن اجتناب
ايتمكله صبر ايت كه ايزد ذو الجلال صبر له ايولك ايدنلرك ثوابنى ايتمز فلولا
كان من القرون من قبلكم پس نيچون سيزدن اسبق اولان اهل زمانه لردن
اولمدى اولو بقية ارباب عقل و فضل كه حزم جهتندن ينهون عن الفساد



في الارض يريوزنده فساد ايتمكدن خلقي منع ايدرلر الا قليلا ممن انجينا
منهم مكر انلردن قورتردوغمزدن آز كيمسه لر كه خلقى فساد ايتمكدن منع
ايدرلردى واتبع الذين ظلموا ما اترفوا فيه وستم ايدنلر اويمش قيلنديلر شول
شيئه كه ايچنده متنعم اولنديلر يعنى نفسك ارزولرنه تابع اولوب امور اخرويه دن
بالكليه اعراض ايتديلر وكانوا مجرمين وانلر كنهكار ايديلر وما كان
ربك ليهلك القرى بظلم و اولمز ديكه پروردكارك كويلر خلقنى شركك سببيله
نابود قيله واهلها مصلحون وحال بوكه اول كويلرك خلقى ارالرنده اصلاحى
شعار ايتمش اوله لر يعنى حق جل وعلا كويلر خلقنى يالكوز شركلرى سببيله اهلاك
ايتمز ظلم و ستملرى اكا منضم اولمينجه و بو كلامدن ديديلر الملك يبقى مع الكفر
ولا يبقى مع الظلم ولو شاء ربك لجعل الناس امة واحدة واكر پروردكارك
ايستسيدى البته جمله خلقى بر كروه قيلاردى يعنى قوللرين بر دينده جمع ايدردى
ولا يزالون مختلفين و هميشه اختلاف ايديجى اولورلر بر كروهلرى حق اوزره و بر
كروهلرى باطل اوزره الا من رحم ربك مكر پروردكارك رحم ايتدوكى كروه كه
انلر حق اوزره اتفاق ايتديلر ولذلك خلقهم و بو اختلاف ايتمك ايچون انلرى
يراتدى وتمت كلمة ربك و پروردكارك سوزى يرينه كلوب تمام اولدى يعنى
ملائكه يه ديدوكى سوز و اول كلام بو ايديكه لاملأن جهنم من الجنة والناس
اجمعين على التحقيق دوزخى دولدررم ديولرك و ادميلرك عاصيلرندن قوى
وكلا نقص عليك من انباء الرسل و اوزركه پيغمبرلرك خبرلرندن هر خبرى
اوقورز ما نثبت به فؤادك شول شيئى اوزركه اوقودرزكه قلبكى انكله بكشدررز
وجاءك في هذه الحق و بو سورهده سكا درستلك كلدى وموعظة وذكرى
للمؤمنين دربند و نصيحت اهل ايمانه كلدى وقل للذين لا يؤمنون اعملوا على
مكانتكم و ايمانه كلميان كيمسنه لره سويله متمكن اولدوغكز حالت اوزره ايشلك
انا عاملون كه بى شبهه بز متمكن اولدوغمز حالت اوزره ايشليجيلرز وانتظروا
و بيزم مصائبك كلمسين انتظار ايدك انا منتظرون كه بلا شك بز سيزدن
اسبق اولانلرك مصيبتلرى كبى سيزه بر مصيبتك كلمسنه منتظرز ولله غيب
السموات والارض و ايزد ذو الجلال مخصوصدر كوكلرده و يرده پوشيده اولان
اشيانك بيلمسى واليه يرجع الامر كله و انلرك قوتى كندو حكمنه دونمش قيلنور

فاعبده وتوكل عليه پس اكا پرستش ايده وبا اوزره اعتماد ايت وما ربك بغافل عما تعملون پروردكارك ايشلديككوز ايشلردن غفلت ايديجى دكلدر

## سورة يوسف مائة واحدى عشر آية

بسم الله الرحمن الرحيم

الر تلك آيات الكتاب المبين بو سوره ده مذكور اولان آيات عظام اعجازى ظاهر اولان كتابك آيتلريدر انا انزلناه تحقيقا بز بو كتابى ايندردك قرآنا عربيا لسان عربه منسوب اوقنمش اولدوغى حالده لعلكم تعقلون تا كه سز فهم ايدوب معنالرينه واصل اوله سز نحن نقص عليك احسن القصص بز خبر ويررز سكا اك كوزللنى اوزدكه اول قيوب اخبار ايدرز بما اوحينا اليك هذا القرآن سكا بو سورهيى وحى ايله كوندرمكمز واسطه سيله وان كنت من قبله لمن الغافلين دخى بلا شبهه بو سورهنك نزولندن اول اندن بيخبرلردن ايدك اذ قال يوسف لابيه مذكور قيل اول وقتى كه حضرت يوسف پدرينه ديدى يا ابت انى رأيت احد عشر كوكبا والشمس والقمر اى بنم پدرم على التحقيق بن عالم خوابده اون بر يلدز وكونشى وآيى كوردم رأيتهم لى ساجدين انلرى بكا سجده ايديجيلر كوردم قال يا بنى لا تقصص رؤياك على اخوتك حضرت يعقوب حضرت يوسفه ديدى اى بنم اوغلجغم كوردككك واقعه يى قرنداشلرك اوزره اوقيوب نقل ايتمه فيكيدوا لك كيدا كه سنى اهلاك ايتمك ايچون بر عظيم حيله ايدرلر چونكه حضرت يعقوب بو واقعه دن حضرت يوسفك علوم نبوته سن فهم ايندى قورقديكه برادرلرى حسد جهتندن اكا بر تعدى ايده لر اكا سفارش ايلديكه رؤياسى قرنداشلرندن صاقليه ان الشيطان للانسان عدو مبين تحقيقا كه ابليس شقى آدم اوغلنه باشكاره دشمندر بس قرنداشلرى سكا ضرر ايصال ايتمك ايچون اغوا ايتسه عجب دكلدر وكذلك يجتبيك ربك دخى نته كه بو رؤيا كورمسيله منتخب اولدك پروردكارك سنى انتخاب ايدر ويعلمك من تأويل الاحاديث ورؤيالرك تعبيرندن سكا تعليم ايدر ويتم نعمته عليك واحسانى اوزركه نبوتيله اتمام ايدر وعلى آل يعقوب ويعقوبك اولادى اوزره دخى كما اتمها على ابويك من قبل ابراهيم واسحق نته كه بوندن اسبق ايكى پدركك ابراهيم واسحق اوزره



انى اتمام ايلدى ان ربك عليم حكيم بى شبهه كيم خداوندك انتخابه مستحق اولانى بيلور وكا ينبغى ايشى ايشلر لقد كان فى يوسف واخوته آيات للسائلين تحقيقا كيم يوسف وقرنداشلرى اخبارندن سؤال ايدنلره دلائل قدرت وار ايدى بيلمك كركيم حضرت يوسفك اون بر برادرى وار ايدى اونى پدرندن ايديلر وبيرى كه بنيامين در انادن وبابادن برادريدى اذ قالوا ليوسف واخوه ياد ايت اول محلى كه يعقوب اوغلانلرى ديديلر بى شبهه كيم يوسف وقرنداشى يعنى بنيامين احب الى ابينا منا پدرمزه زياده سوكليدرلر بزدن ونحن عصبة وحال بوكه بز بر كوجلى كروهز ان ابانا لفى ضلال مبين بى كمان كه پدرمز براشكاره آزغونلقده در صكره بيرى بيرينه بويله سويلديكه اقتلوا يوسف او اطرحوه ارضا يوسفى اولدرك يا اوزاق اولمش بريره آتى صالك يخل لكم وجه ابيكم پدركزك يوزى سزه خالى قالور يعنى يوسف غائب اولنجق پدركوز جميع وجوديله اوزدكزه اقبال ايدر وتكونوا من بعده قوما صالحين واندن صكره بر عذر كتورمكله پدركوزه كوزل كروه اولورسيز قال قائل منهم انلردن بر سويليجى ديدى وانك آدى يهودا ايدى لا تقتلوا يوسف حضرت يوسفى قتل ايتمك زيرا قتل بر اولو كناهدر والقوه فى غيابت الجب وانى قويينك ديبنه صالك يلتقطه بعض السيارة مسافرلرك بر كروهى انى آلور ان كنتم فاعلين اكر سوزمه عمل ايديجيلر ايدكوز بعده بونلر اوزره اتفاق ايدوب قالوا يا ابانا ما لك لا تأمنا على يوسف ديديلر اى پدرمز سكا عارض اولديكه يوسف اوزره بزى امين دوتمزسن وانا له لناصحون وحال بوكه على التحقيق بز اكا خيراندیش واوزرينه شفقت ايديجيلرز ارسله معنا غدا كندوى بزمله يارين صحرايه يوللا يرتع ويلعب ميوه لر يسمدن اسناغ ايتسون ونيماندازلكله ودوه سكرتمسيله اوينسون وانا له لحافظون وبى شبهه بز انى صاقليجيلرز بر مازلك دكسندن قال انى ليحزننى ان تذهبوا به حضرت يعقوب ديدى تحقيقا كه بن كوتورمككوز انى بنى اندوهناك ايلر واخاف ان يأكله الذئب دخى قورقورم كه انى قورد ييه وانتم عنه غافلون اول حالده كه سز اندن بيخبر سيز قالوا لئن اكله الذئب ونحن عصبة حضرت يعقوبك اوغلانلرى ديديلر قسم اولسونكه اكر انى قورد ييه وحال بوكه بز بر قوتلو كروهز انا اذا لخاسرون بى شبهه كيم بز اول محلده زيانكار عاجز اولورز فلما

نلكدن

ذهبوا به پس نجی یوسفی پدرندن ایروب کوتوردیلر واجمعوا ان یجعلوه فی
غیابت الجب وعزم ایتدیلرکه انی قویی نك دیبنه تیله لر بعده مقصودلرینه
متمکن اولدوقلرنده الکا کوناکون اذیت ایدوب قویی یه بوراقدیلر منقولدرکه
صحرایه چیقدوقلری دم مبارك نورانی یوزنه طپنجه لر اورمغه شروع ایدوب
انواع ستمله کندوبی معذب ایتدیلر حتی دلك که هلاکی یقلشدی یهودا بو
حالی مشاهده ایدیجك انلره دیدی سیز بنمله عهد ایتمدکوزمی که انی اولدورمیوب
قویی یه صالورسیز سوزنی قبول ایدوب قویی یه کوتوروب کندوبی انك ایچنه
صالقتدردیلر جانك حلاوتندن قویی نك اطرافنه یاپشدی الّلرین حضرت
باغلیوب کوملکن صویدیلر تا که انی قانله الوده ایدوب پدرلرینه حیله ایدهلر
یوسف انلره دیدیکه ای برادرلرم بکا کوملکمی ویرك تا که عورتمی انکله اورتهیم
کندویه دیدیلر اون بر ییلدیزی وایی وکونشی چیغر سکا کوملك کیدرسونلر
وسنکله انسیت اینسونلر بعده قویی نك یارسنه ایرشنجه کندوبی بوراقدیلر
هنوز صویه یتشمدن حضرت جبرئیل مقدس قنادلری اوزره کوتوروب قویی نك
ایچنده بر طاشی اوزره اوتوردی مرویدرکیم نجی حضرت ابراهیم علیه السلامی
نمرود اتشه بوراقدقلری وقت صویدیلر حضرت جبریل علیه السلام
جنتك حریرندن الکا بر کوملك کتوروب کیدردی اندنصکره حضرت ابراهیم اول کوملکی
اوغلی حضرت اسحقه ویردی صکره حضرت اسحق انی حضرت یعقوبه ویردی حضرت
یعقوب انی بر بازوبند ایدوب حضرت یوسفك قولنه بغلمشدی نجی باشنه بو احوال
کلدی حضرت جبریل اول کوملکی چیقروب کندویه کیدردی وجناب رب العزتدن
کندویه بشارت کتوردی شنه که حق تعالی بیوردی واوحینا الیه وبیز الکا فرشته ایله
خبر صالدقکه لتنبئنهم بامرهم هذا البته بو ایشلرندن برادرلرکی اگاه ایدرسن
وهم لا یشعرون وکندولر بیلمزلر که سن یوسف سن علو مرتبه کدن ناوری وجاؤا
اباهم عشاء یبکون وکوندزك اخرنده اغلیه رك پدرلرینه کلدیلر قالوا یا ابانا
دیدیلر ای پدرمز انا ذهبنا نستبق تحقیقا که بیز بیری بیرمزدن ایلرو سکرکمه
کیتمش ایدك وترکنا یوسف عند متاعنا ویوسفی اسباب واثقالمز یاننده بوراقدوك
فاکله الذئب پس کندوبی قورد ییدی وما انت بمؤمن لنا وسن سوزمزه
اینانیجی دکلسن ولو کنا صادقین واکر بیز کرچك سویلیجیلر ایدك زیراسنك





بزه سوء ظنك واردر و یوسفه غایتله محبتك وار وجاؤا علی قمیصه بدم کذب وکوملکی
اوزره برید انی قانله کلدیلر یعنی حضرت یوسفك کوملکنی بلاینندن بر قانله الوده
ایدوب پدرلری قتنه کتوردیلر مرویدرکه حضرت یعقوبه کوملك اول کیفیتله کلیجك
فریاد ایدوب کوملکی یوزینه سوردی تا که مبارك چهره سی قانله بویاندی ودیدی
بو قورد عجب قورد ایمش اوغلمی ییدی وکوملکنی پاره لمدی قال بل سولت لکم انفسکم
امرا حضرت یعقوب اوغوللرینه دیدی ایش دیدککوز کبی دکلدر بلکه جانلرکوز سیزه بر
عظیم ایش قولای ایدوب اوزرکره انی اسان قیلدی فصبر جمیل پس کونکل صبر
ایتمك اوزکه سندن ییکرکدر حدیث شریفده وارد اولمشدرکه صبر جمیل اولدرکه
ایچنده خلقه شکوی اولمیه والله المستعان علی ما تصفون ویاردمی طلب اولنجی
کیمسنه ایزد ذو الجلالدر یوسفك هلاکندن وصف ایتدککوز شئی اوزره کتوردیلرکه
اوچ کون حضرت یوسف علیه السلام اول قیوده مکث ایدوب دوردنجی کونك
صبوحسنده کندویه نجات مژده سی کلدی وجاءت سیارة ومدین شهرندن مصره
متوجه برکاروان کلوب اول قویی یه قریب بر مکانده قوندیلر فارسلوا واردهم پس
کندولرک صویه چکوب چیقرن کیمسنه لری یوللدیلر فادلی دلوه درعقب قویی یه
قوغه سن دولدرمق ایچون ایندردی همان حضرت یوسف ایچنده اوتوردی
انی طشره یه چیقردقده حضرت یوسفی مشاهده ایتدی قال یا بشری هذا غلام
دیدی ای مژده حاضر اول که بو بر اوغلاندر واسروه وصویه کلان کیمسنه بوله اشلرکه
انی کاروان خلقندن کیزلدیلر بضاعة تجارت ایچون بر متاع والله علیم بما یعملون
وخدای ذو الجلال ایشلدوکلری شئه داناددکه کیزلمکلری اوزرینه خفی اولماز
وشروه بثمن بخس دراز بها ایله انی صاتدیلر دراهم معدودة تمندن بدلده ییمی
اول بها بر صایلمش اقچه ایدی بیلمنك که کم اول زمانه خلقنك معتادی
بو ایدیکه بر شئی صاتوب الدوقلرنده بها قرق درهمدن آزا ایسه صایرلردی
واکر قرق درهمدن زیاده ایسه وزن ایدرلردی وکانوا فیه من الزاهدین وانلر
حضرت یوسفه رغبت ایدنلردن دکلدیلر زیرا انلر انی بولمشلردی ورشی
بولان کیمسنه الکا چوقلق اعتنا ایتمز وقال الذی اشتریه من مصر لامراته واهل
مصردن انی صاتون الان کیمسنه قاریسی زلیخایه دیدی واو مصرك خزائنی اوزره
موکل اولان عزیزدر اکرمی مثویه بو غلامك محلنی مکرم قیل عسی ان ینفعنا

شاید امورده بیزه یاریه أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا یا انی بر اوغول ایدنه لوم چون عزیز بو سفده
استادلق رشدی مشاهده ایتدی وکندوسی عقیم ایدی انی اوغول ایدینمکه
ارزو ایتدی و بوندن دینیدیلر خلقك زیاده فراستلوسی اوچ کیمسنه در بیری عزیز
مصر و بیری حضرت شعیبك قیزی قچن پدرینه حضرت موسی حقنده دیدی
یا ابت استاجره الایه و بیری حضرت ابو بکر الصدیق رضی الله عنه قچن حضرت
عمر الفاروقی یرینه خلیفه قیلدی وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ دیمک که
حضرت یوسفك محبتی عزیزك قلبنده برقرار قیلدق یریوزنده کندویه مکانت
ویردك تاکه ایچنده عدل اله متصرف اوله وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وتاکه
کتب الهیه نك معنالرندن انکا تعلیم ایده لم وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَى أَمْرِهِ وحق جل وعلا کندو
ایشنی اوزره غلبه ایدیجیدر بر نسنه انی دوندرمز وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
ولیکن خلقك چوغی بیلمزلر که جمیع امور تصرفنده در وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ واول
محل که حضرت یوسفك قوتی نهایتنه ایرشدی یعنی اوتوزله وقتا راسنده اولان
سنه واصل اولدی آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا عملله مؤید اولان علمی رؤیا تعبیرنك
دانشین انکا احسان ایتدك وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ونته که حضرت یوسفه
مکافات ایتدك ایولك ایدنلره مکافات ایدرز وَرَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ
نَفْسِهِ واول خاتون که حضرت یوسف انك خانه سنده ایدی جانندن اوتری
کندویه طلب ایتدی یعنی عزیزك قاریسی زلیخا جوق طلب ایتدیکه حضرت
یوسف کندوسیله مواقعه ایده وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ وقاپولری بغلدی وَقَالَتْ
هَيْتَ لَكَ ودیدی ای سنکچون اماده اولمشم حضرت یوسف بو حالی مشاهده
ایدیجك قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ دیدی خدایه صیغنمق صیغنوردم إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ
تحقیقا شان بودر که بنی تربیه ایدن عزیز بنم محلمی کوزل قیلدی پس اهلنه خیانت
ایتمکله انکا مکافات ایدرم بو امر هرگز وجوده کلمز إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ زیرا علی
التحقیق حال بودر که ایولك ایدنلره کوتولکله مکافات ایدن ستمکارلر قورتولمزلر
وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ وَهَمَّ بِهَا وبی شبهه کیم زلیخا یوسفك مخالطه سنه عزم ایتدی
و اقتضاء بشریت حسبیله یوسف دخی زلیخانك مخالطه سنه قصد ایتدی
لَوْلَا أَنْ رَأَى بُرْهَانَ رَبِّهِ حضرت یوسف پروردکارینك دلیلنی کورمسیدی
اصح اقوال اوزره اول دلیل نور عصمت الهی ولمعه نبوت یوسفیه ایدی كَذَلِكَ

اول ثبات



اول ثبات کبی کندویه بر ثبات ویردك لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ تاکه کندودن
پروردهء ابن نك خیانتی و زنا فعلنی کندو سندن دور قیله لم إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ
زیرا بلا شبهه اول وجود شریف ارباب اخلاص اولان قوللریمزدندر وَاسْتَبَقَا الْبَابَ
ویوسف وزلیخا اوده نك قاپوسنه یری بیرندن ایلرو کیتمکه سعی ایتدی یعنی
حضرت یوسف قاپویه سکردی تاکه زلیخانك الندن قورتله وزلیخا قاپویه
سکردی تاکه قاپویی قاپیوب یوسف ایجروده قاله وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ مِنْ دُبُرٍ وکندو سمتنه
حضرت یوسفی چکمکدن کوملکنی اردندن یرتدی وَأَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَى الْبَابِ
و قاپو یاننده قوجه سنه صاتشدیلر قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا زلیخا
قوجه سنه دیدی اهلکه بدلك ایستیانك جزاسی بر نسنه دکلدر إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ
أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ الا حبس اولنمق یا بر دردناك اشکنجه قَالَ هِيَ رَاوَدَتْنِي عَنْ نَفْسِي
حضرت یوسف دیدی کندوسی نفسمدن اوتری بکا الحاح ایتدی وَشَهِدَ
شَاهِدٌ مِنْ أَهْلِهَا و زلیخانك خصملرندن بر طانق طانقلك ایدوب دیدی إِنْ كَانَ
قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ قُبُلٍ اکر یوسفك کوملکی اوکدن یرتلدی فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكَاذِبِينَ
زلیخا سوزنده صدق ایتدی و یوسف یلانجیلردندر زیرا بو حالت اکا دلالت ایدر
که نفسندن یوسفی مدافعه ایتمکله کوملکنی یرتدی یا اوده نه سکرمکله اتکنه
ایغی ایلشوب کوملکی یرتلدی وَإِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ واکر کوملکی اردندن
یرتلدی فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ زلیخا یلان سویلمش اولدی وکندوسی صدق
ایدیجیلر زمره سندندر زیرا بو کیفیت اکا دلالت ایدر که زلیخا یوسفك اردنه
دوشوب کندو طرفنه چکمکله کوملکی یرتلدی فَلَمَّا رَأَى قَمِيصَهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ
پس اول وقت که عزیز یوسفك کوملکنی اردندن یرتلمش کوردی قَالَ إِنَّهُ مِنْ كَيْدِكُنَّ
دیدی علی التحقیق بو ایش حیلنکوزدندر إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ بی شبهه کیم حیلنکوز
غایتله اولودر یعنی حیلنکوز نفوسه پك تاثیر ایدوب کوکللره یاپشور یُوسُفُ
أَعْرِضْ عَنْ هَذَا ای یوسف بو ماجرایی صاقله بر کیمسه یه سویلمه وَاسْتَغْفِرِي
لِذَنْبِكِ وای زلیخا ایتدیکك کناه ایچون مغفرت طلب ایت إِنَّكِ كُنْتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ
تحقیقا سن کنهکارلردن کورهندن ایدك بو حالته اکرچه عزیز بو کونه بر تسکین
ویردی اما نه نشان اولدیکه محبتك داستانی خلق اوزره پوشیده اوله نظم
دل نسازد عشق را کنج سلامت ... خوشا رسوایی وکنج ملامت

غم عشق از ملامت، نام کردد، وزین سودا بلند آوازه کردد، وقال نسوة فی المدینة
ومصر شهرنده قادینلر دیدیلر امرأة العزیز تراود فتاها عن نفسه عزیزک خاتونی
کندو غلامنی نفسندن اوتری طلب ایلدی یعنی ایستدیکه اندن کام الوب کام
ویره قد شغفها حبا سیومک جهتندن کوکلنک غلافنی یاردی انا لنریها
فی ضلال مبین بی شبهه کیم بز انی براشکارا ازغونلقده کورورز فلما سمعت
بمکرهن پس اول وقت که کبرلی سویلدوکلری سوزی زلیخا ایشتدی ارسلت
الیهن دعوت ایتمک ایچون انلره خبر صالدی تاکه انلره عذرنی بیان ایده وحضرت
یوسفی وصالنه رام ایده لر کتوردیلر که وقت خاتونی ضیافته دعوت ایلدی یعنی
پادشاهک خدمتنده اولان قاپوجینک وساقینک واتمکجینک وزندانجینک
وامیراخورک قادینلریدی که اول ملامت سوزی آرالرنده دوشمش ایدی وتلا نلری
سائر اعیانک قادینلریدی واعتدت لهن متکأ وانلره بر یاصدیجق شیئی اماده
قیلدی تاکه انکا یاصدنلر وآتت کل واحدة منهن سکینا وقادینلرک هر برسنه
بر بچق ویردی تاکه یمیلرنه مهیا قیلنان میوه یی انکله صویوب یاره لر وقالت
اخرج علیهن وانلر بچقلرله میوه یی استعمال ایدرلرکن حضرت یوسفه دیدی
اوزلرینه چیق فلما رأینه اکبرنه پس اول وقت که کندوبی کوردیلر تعظیم
ایدوب فائق اولان حسنندن هیبت چکدیلر سرورکاندن مرویدرکه بوادده
معراج کیجه سنده حضرت یوسفی کوردم چهره سی ایک ایداری کیجه سی کیبیدر
وقطعن ایدیهن وشدت دهشتدن اللرین کسدیلر وقلن حاش لله و
دیدیلر حق تعالی یه صفات عجزدن تنزیه اولسون ما هذا بشرا بو وجود نازنین
نوع انساندن دکلدر زیرا بو کونه جمال نوع بشرده معهود اولمشدر ان هذا
الا ملک کریم بو بر نسنه دکلدر الا اخذا قسته بر مکرم فرشته قالت فذلکن
الذی لمتننی فیه زلیخا انلره دیدی بو اول غلامدر که محبتی جهتندن بکا ملامت
ایتدکوز ولقد راودته عن نفسه وبی شبهه کیم نفسندن اوتری کندوبی
طلب ایتدم فاستعصم پس عصمت طالب اولوب خواهشمدن ممتنع اولدی ولئن لم
یفعل ما آمره وعلی التحقیق ایشلمزسه کندویه فرمان ایتدوکم شیئی لیسجنن
ولیکونا من الصاغرین البته حبس اولنوب خوار وذلیللردن اولور پس اول خاتونلر
بالاتفاق حضرت یوسفه دیدیلر خاتونک امرینه اطاعت ایله تاکه سکا برمدت





ایرشمیه قال رب السجن احب الی مما یدعوننی الیه حضرت یوسف دیدی ای پروردکارم
حبس اولنمق بکا زیاده سیوکلیدر شول نسنه دن که بنی انکا ایستزلر والا تصرف
عنی کیدهن واکر مکر وحیله لرین بندن اوزاق قیلمزسن اصب الیهن
انلرک طرفنه میل ایدرم واکن من الجاهلین ونامعقول ایشی ارتکاب ایتمکله
نادانلرک کروهندن اولورم فاستجاب له ربه پس پروردکاری کندویه دعاسن
مستجاب قیلوب فصرف عنه کیدهن کندوسندن اول قادینلرک مکر حیله لرین
دور قیلدی انه هو السمیع العلیم تحقیقا که خدا عز وجل کندو درهر کسک
دعاسن دوست ایشدن احوالرین کما ینبغی بیلن ثم بدا لهم من بعد ما راوا الایات
پس حضرت یوسفک براءتی اوزره دلالت ایدن شواهدی کوردوکلرندنصکره
کندولره ظاهر اولدیکه لیسجننه حتی حین البته انی برمدت دک حبس
ایده لر بعده حضرت یوسفی زندانه کتوروب داخل قیلدیلر ودخل معه السجن
فتیان وبحسب الاتفاق ایکی یکت پادشاهک شرابداری واتمکجیسی حضرت
یوسفله زندانه کیردیلر قال احدهما اول ایکی ایکتک بیری یعنی شرابداری دیدی
انی ارانی اعصر خمرا علی التحقیق کیم عالم خوابده بن کندومی کوردوم که سنجی
صیقیورم یعنی اوزم صیقیورم پس مآل اعتباریله اوزمه خمرله تسمیه اولندی
وقال الاخر واو بیری دیدی انی ارانی احمل فوق رأسی خبزا بلاشک
بن کندومی کوردوم که باشم اوستنده براتمک کوتوردوم تأکل الطیر منه
که قوشلر اندن یر نبئنا بتأویله عالم رؤیاده کوردوکمز شیئک مآلندن بزه
خبر ویر انا نریک من المحسنین بی شبهه بز سنی ایولکر وهندن کوریورز
قال لا یأتیکما طعام ترزقانه حضرت یوسف اول ایکی کیمسنه یه دیدی سیزه ریجک
کلمز که او سیزه روزی قیلنمش اوله الا نبأتکما بتأویله الا که انک عاقبتندن
سیزه خبر ایدرم یعنی انک ماهیت وکیفیتنی سیزه بیان ایدرم قبل ان یأتیکما
او سیزه کلمدن اول چون حضرت یوسفک مرادی شیجی اولدیکه انلری ایمانه دعوت
ایلیه رؤیالرینی تعبیر ایتمدن اول کندولره بیان ایتدی که کندوسی علم غیبی
بیلکله معجزه صاحبیدر بو بیلکی کهانت وتنجیم طریقیله توهم ایتمیه لر ایچون
انلره بو کونه خطاب ایتدی شنه که حق تعالی بیوردی ذلکما مما علمنی ربی بو غیب
بیلمسی ای ایکی همنشینم بکا وحی ایله پروردکارمک اوکرتمسندندر انی ترکت

ملة قوم لا يؤمنون بالله زيرا علی التحقيق بن خدانك وحدانيتنه تصديق ايتمان
كروهك اجتنی ترك ايلدم وهم بالاخرة هم كافرون وانلر اوبر جهانك موجود اولمسين
كندولر انكار ايتمشلردر واتبعت ملة اباءي ابراهيم واسحق ويعقوب ومذكور
اولان پدرلرمك طريقنه پيرولك ايتدم ما كان لنا ان نشرك بالله من شیء
بزه كه انبيا قسمی يوز صحيح وممكن كلمدی كه خدايه هيچ برنسنه اورتاق قيله لم
ذلك من فضل الله علينا بو توحيد ايتمك خدانك محض كرمندن اوزريمزه اولمشدر
وعلی الناس وسائر خلق اوزرينه دخی كه پيغمبرلك ارسالیله الكا نائل اولديلر ولكن
اكثر الناس لا يشكرون وليكن خلقك چوغی خدانك فضل وكرمنه اعتراف
ايتمزلر يا صاحبی السجن ای ايكی يارم زندانم ءارباب متفرقون خير پراكنده
معبودلرمی يكدركدر ام الله الواحد القهار ياخود ذاتنده متوحد اولان هرنسنه
اوزرينه غلبه ايدن ايزد ذو الجلال بلاشك انك معبود اولمسی محض خيردر
ما تعبدون من دونه اندن اوزكه پرستش عبادت ايتمزسيز الا اسماء سميتموها
انتم واباؤكم الا بر اشيايه كه سيز وپدرلركوز انلر اوزرينه برنامناسب ادلر الحاق
ايدوب اول الحاق اعتبارايله انلره عبادت ايدركوز ما انزل الله بها من سلطان
ايزد جل وعلا انلرك عبادت اولنملرينه اصلا بر دليل ايندرمدی ان الحكم الا لله
عبادت خصوصنده فرمان ايزد ذو الجلاله مخصوصدر امر ان لا تعبدوا الا اياه
پيغمبرلك لسانی اوزره فرمان ايتديكه كندوسندن اوزكه پرستش عبادت ايتميه سيز
ذلك الدين القيم اولدر درست ومعتدل اولان دين ولكن اكثر الناس لا يعلمون
وليكن خلقك چوغی انی بيلميوب باديه جهالتده سرگردان قالمشلر يا صاحبی
السجن ای ايكی يارم زندانم اما احدكما فيسقی ربه خمرا البته بيركوز يعنی شرابدار
كندو ولی پرورده ايدنه باده ايچوردسنه كه بوندن اسبق ايچوردی واما الاخر
فيصلب فتاكل الطير من رأسه وبی شبهه اوبيركوز اصلوب باشندن قوش
ييه بعده بونلر ديديلر كه بيز يالان سويلدك اصلا بو واقعه يی كورمدك حضرت
يوسف انلره جواب ويردی نته كه حق تعالی بيوردی قضی الامر الذی فيه
تستفتيان اول ايش كسلديكه خصوصنده بندن انك عاقبتك فهمنی طلب
ايدرسيز وقال للذی ظن انه ناج منهما دخی حضرت يوسف سويلدی شول
كمسنه يه كه كمان ايدديكيم علی التحقيق اول ايكی يكتدن اوتو قورتلجقدر اذكرنی



عند ربك سنی پرورده ايدن پادشاهك قتنده احوالمی سويله تاكه بنی زنداندن
قورتره فانساه الشيطان ذكر ربه پس ابليس شقی شرابداری اونوتدردیكه
حضرت يوسفك احوالنی مربيسی قتنده ذكر ايده فلبث فی السجن بضع سنين
پس زندانده برقاچ ييل مكث ايتدی لغت عربيه ده بضع اوچدن طقوزه وارنجه
اولان عدده اطلاق اولنور وقال الملك انی اری سبع بقرات سمان ومصر
پادشاهی ديدی عالم رؤياده بن يدی سميز اينك كوردم ياكلهن سبع
عجاف انلری يدی زبون اينك ييه وسبع سنبلات خضر دخی كوردم يدی كوك
خوشه واخر يابسات ويدی قورو خوشه پس قورو خوشه لر كوك خوشه لره
صاريلوب انلر اوزرينه غلبه ايتديلر يا ايها الملأ افتونی فی رؤياي ای رؤيای
تعبير ايدن كروه اشراف واقعه مك تعبيرندن بكا جواب ويرك ان كنتم
للرؤيا تعبرون اكر واقعه يی تعبير ايدرايدكوز قالوا اضغاث احلام اهل
تعبير ديديلر بو كوردوكك رؤيا اوييقولرك قارشقلريدر وما نحن بتأويل
الاحلام بعالمين وبيز باطل اولان اوييقولرك تعبيرنه دانالر دكلز وقال
الذی نجا منهما واول ايكی زندانيلردن قورتلن كمسنه يعنی شرابدار ديدی
وادكر بعد امة وبر اوزون مدتدن صكره حضرت يوسفی دوباده اولان ذاتشی
يادايتدی انا انبئكم بتأويله فارسلون بن سيزه انك تعبيرندن خبر
ايدرم پس بنی زندانه كوندرك انده بر كمسنه وار علم تعبيری غايتله يخشی
بيلور ملك علی الفور فرمان ايتديكه زندانه واروب كندويه خبر كتوره بعده
ساقی زندانه كلوب سويلدی نته كه حق تعالی بيوردی يوسف ايها الصديق
ای يوسف ای صدقك غايتيله متصف اولان ذات شريف افتنا فی سبع بقرات
سمان ياكلهن سبع عجاف وسبع سنبلات خضر واخر يابسات بومذكور اولان اشيانك تعبيرنده
بيزه فتوی وير لعلی ارجع الی الناس تاكه بن پادشاهه وياننده اولان كمسنه لرك
طرفلرينه دونه يم لعلهم يعلمون شايد انلر سنك فضل ومعرفتكی بيله لر
قال تزرعون سبع سنين دأبا حضرت يوسف اول رؤيانك تعبيرنده ديدی
يدی ييل اكر سيز مستمر اولان عادتكوز اوزره فما حصدتم پس هرنسنه يی
كه بچرسيز فذروه فی سنبله انی صالقوملری ايچنده قويك تاكه افاتدن
محفوظ اوله الا قليلا مما تاكلون مكر اول مقدار شيدكه كوزدنه بر آز نسنه كه

انی دوکوب صمانندن پاك ایدرسیز ثم یأتی من بعد ذلك سبع شداد پس اول
یدی ییلدن صکره یدی صعوبتلو ییللر کلور یأکلن ما قدمتم لهن انلر اول ایسه
ییرلر اول شیئی که کندولر ایچون ادخار ایتمش ایدکوز الا قلیلا مما تحصنون مگر
صاقلدوغکوز شیئدن بر آز که انی تخم ایچون الی قویوب انلره ییدرمیه سیز
ثم یأتی من بعد ذلك عام پس اول ییللردن صکره بر ییل کلور که فیه یغاث
الناس یغمورلر کثرتی سببیله ایچنده خلق مدد اولنورلر و فیه یعصرون و صیقلمی
نسنه لر ایچنده صیقرلر وقال الملك ائتونی به دخی حضرت یوسفك قتنه رؤیانك
تعبیر ایچون کیدن کیمسنه کلوب تعبیری نقل ایتدکدنصکره پادشاه دیدی انی بکا
کتورك فلما جاءه الرسول پس اول وقت که پادشاهك کوندردکی حضرت یوسفه
کلدی تا که کندوبی زنداندن چیقره قال ارجع الی ربك فاسأله ما بال النسوة
اللاتی قطعن ایدیهن حضرت یوسف ایدی سنی پرورده ایدنك سمتنه دون
کندویه صورکه اللرین کسن قادینلرك حالی نه ایدی یعنی انلرك سوءیله تفتیش و تفحص
ایتسون که زلیخانك مجلسنده اللرك قطع ایدن خاتونلرك حالی نه ایدی
ان ربی بکیدهن علیم بی شبهه کیم بنی یاراداندن خدا انلرك مکر وحیله سنه
دانادر فجی بکا دیدیلر خاتونلرك فرماننه مطیع و منقاد اول مخالفت ایتمه بعده
ملك انلری احضار ایدوب قال ما خطبکن اذ راودتن یوسف عن نفسه دیدی
حالکوز نه ایدی فجی یوسفی نفسندن اوزری طلب ایتدکوز قلن حاش لله
اول خاتونلر دیدیلر کمال پاکلك خدای ذوالجلاله اولسون که یوسف کبی
بر عفتلو یکتی خلق ایتدی ما علمنا علیه من سوء اوزرنه اصلا بر بدلك بیلمدك
قالت امرأة العزیز الان حصحص الحق عزیزك قادینی یعنی زلیخا دیدی شمدی
دوغرولق ثبوت و قرار دوتدی انا راودته عن نفسه بن انی نفسمدن اوزری
طلب ایلدم وانه لمن الصادقین دخی شبهه کندوسی کرچك سویلیانلردندر
بعده پادشاه حضرت یوسفه خبر صالدیکه قادینلر کناهلرینه معترف اولدیلر
شمدنصکره کل تا که حضور کرده انلره عقوبت ایدهلم حضرت یوسف دیدی انلرك
عقوبتی مرادم دکلدر ذلك لیعلم انی لم اخنه بالغیب اول توقفی ایچون ایتدم
تا که بکا اکرام ایدن عزیز بیله کیم علی التحقیق بن اکا خیانت ایتمدم غائب اولدوغنده
وان الله لا یهدی کید الخائنین و تا که بیله کیم بلاشبهه حق جل وعلا خیانت

ایدنلرك



ایدنلرك حیلتنی تنفیذ ایتمز وما ابرئ نفسی و بن کندو نفسمی تزکیه ایتمم یعنی بن
بو حرکتی ایتدم تنکرینك نعمتنی اظهار ایتمك ایچون نه کندو نفسمی مزکی قیلمق
ایچون ان النفس لامارة بالسوء تحقیقا که نفس مقتضای جبلتیله هر وقت
بدلکله امر ایدر الا ما رحم ربی مکر پروردکارمك اسیرکسه وقتنده
که بدلکدن وقوعی ایستمیه ان ربی غفور رحیم بی شبهه کیم بنی پرورده ایدن خدا
نفسله کلمیان کناهی مغفرت ایدوب ایسندکی کیمسنه یی عصمتله حمایه ایدر
وقال الملك ائتونی به استخلصه لنفسی دخی پادشاه دیدی یوسفی بکا
کتورك بن انی کندو جانمه مخصوص قیلهیم فلما کلمه پس اول محل که یوسف کلوب
پادشاهله سویلشدی و اثار نجابتی کندوده ظاهر اولدی قال انك الیوم لدینا
مکین امین پادشاه دیدی علی التحقیق سن بو کون بزم یانمزده قدر و منزلت
ایه سی سن هر شیئه اوزره مؤتمن سن قال اجعلنی علی خزائن الارض حضرت یوسف
پادشاهه دیدی بنی زمینك خزینه لری اوزره قوی یعنی اقلیم مصرك زمیننده ن
حاصل اولان اشیا اوزره بنی مستولی قیل انی حفیظ زیرا علی التحقیق بن [illegible]
نکهبانم اندن بر شیئی ضایع ایتمم علیم کیفیت تصرفی بخشی بیلورم وکذلك مکنا
لیوسف فی الارض دنلنه که پادشاهی کندویه مهربان قیلدق حضرت یوسفه
زمین مصرده کمال تصرفی احسان ایتدك که یتبوأ منها حیث یشاء اندن ایستدوکی
مکانده نزول ایدر نصیب برحمتنا من نشاء ایستدوکمزی ایکی جهانده رحمتمزله
دکرز ولا نضیع اجر المحسنین و ایولك ایدنلرك ثوابنی ضایع قیلمزز ولاجر الاخرة
خیر للذین امنوا وکانوا یتقون و بی شبهه کیم اوبرجهانك ثوابی ایمان کتوروب
تقوی ایدنلره یکرکدر کتوردیلر که فجی مصر پادشاهی حضرت یوسفی وزیر قیلدی
لوای عدلی قالدروب اکینك ازدیادینه وغلهلرك ضبطنه سعی تمام ایدوب
معهود قحط ییللری داخل اولنجه تبعده قحط مصر و شام اقلیملرینه عام اولوب
ساکنلری ذخیره الموت ایچون حضرت یوسفه توجه ایتدیلر اول دفعه کمش و التونله
صاتدی تا که نقود مقوله سی یانلرنده قالمدی بعده حلی وجواهرله صکره دوارله
اندنصکره عقار و املاکله بو اشیاکه خلاص اولدی هر کسی جاننی صاتوب
مقابلهسنده حبوبدن بر شیئ الدی ایش بو قراره یتشنجه صورت حالی پادشاهه
عرض ایتدی پادشاه دیدی فرمان سنکدر نیجه که ایسترسن ایت پس حضرت

يوسف عليه السلام حمللرين ازاد ايدوب اموالارين كندولره رد ايتدى وبو اثناده زمين
كنعانده ساكن اولانلره قحط اصابت ايتدى حضرت يعقوب عليه السلام اولادني
ذخيره المق ايچون كوندروب اوغلى بنيامينى كه حضرت يوسفك شقيقيدر يانندهٔ الى
قودى وجاء اخوة يوسف دخى حضرت يوسفك برادرلرى ذخيره المغيچون ياننه
كلوب فدخلوا عليه اوزرنه كيرديلر فعرفهم پس انلرى بيلدى وهم له
منكرون وانلر تقادم مدتدن وهيئتدن كندوپى بيلمديلر مرويدر كه يجون
اوزرنه كيرديلر كندولره ديدى سيز كيم سيز واپشكوز نه در شايد جاسوسلر سيز
ديديلر معاذ الله بيز بر پدرك اولادى يوز كه او بر صديق پيردر و پيغمبرلردن بر
پيغمبردر اسم شريفى يعقوبدر پس حضرت يوسف انلره ديدى سيز قچ برادرسيز
ديديلر اون ايكى ايدك بيرمز صحراده هلاك اولدى وبيرمز پدرمز هلاك اولان
اوغلندن تسليه ويرمك ايچون يانندهٔ قالدى واونى بو مكانه كلدك حضرت
يوسف انلره ديدى بو سوزه بر شاهد ايسترم ديديلر بو مكانده بيزى بر كمسنه
بيلمز تا كه بيزه شاهدلك ايده ديدى پس بيركزى يانمده رهن قويك وپدركوز
يانندن فلان قرنداشكزى كتورك تا كه سوزكزى تصديق ايدهيم بعده ارالرنده
قرعه صالوب قرعه برادرلرى شمعونه اوزرينه دوشدى ولما جهزهم بجهازهم
واول وقت كه حضرت يوسف برادرلرينك ايشن كوردى قال ائتونى باخ لكم
من ابيكم سويلدى سيزه پدركوزدن اولان قرنداشكزى بكا كتورك الا
ترون انى اوفى الكيل بقمز ميسيز كه بن اولچكى تمام ويردم وانا خير المنزلين
وبقمز ميسيز كه بن مهمانلك ايدنلرك يكركيم فان لم تأتونى به پس اكر
بكا انى كتورمز سيز فلا كيل لكم عندى ولا تقربون نه قيمتم سيزه اولجك
وار ونه اولدوغم يره يقلشورسيز قالوا سنراود عنه اباه ديديلر البته اندن
اوترى پدرينه مراجعت ايدوب انى طلب ايدرز وانا لفاعلون دخى على التحقيق
بيز انى ايستيجيلرز اول خصوصده تكاسل ايتمزوز وقال لفتيانه اجعلوا
بضاعتهم فى رحالهم دخى كيالك خدمتنده اولان قوللرينه ديدى بدلنه
ذخيره المق ايچون كتورديكلرى متاعى يوكلرنده قويك واو بر مقدار ديرى
وايقى قابلريدى وبو اينتى اول مصلحت ايچون ايتديكه محتملدر كه برادرلرى اولمدغى
اجلدن كلميهلر وهم اجتناب ايدهيكه ويردوكى اشيانك بهاسنى انلردن اله





لعلهم يعرفونها تا كه انلر انى بيلهلر اذا انقلبوا الى اهلهم يعنى كندو عيالارنه دونوب
يوكارين اچلر لعلهم يرجعون شايد انى بيلديكلرى سببيله دونهلر فلما رجعوا الى ابيهم
پس اول وقت كه پدرلرى سمتنه دونديلر قالوا يا ابانا منع منا الكيل ديديلر
اى پدرمز بنيامين برادرمز بزمله كيتمزسه شمدنصكره بيزدن طعامك اولچسى منع
اولندى يعنى بيزه ذخيره ويرلمز اولدى فارسل معنا اخانا نكتل پس بيزمله
برادرمزى يوللا تا كه اولچك مانعى قالدروب بيزه لازم اولانجق شيئى اولچهلوم
وانا له لحافظون وبى شبهه بيز انى صاقلايجيلرز كندويه بدلك دكمسندن قال
هل امنكم عليه الا كما امنتكم على اخيه من قبل حضرت يعقوب ديدى سيزى
اوزرنه امين دوتمم الا انك كبى كه بوندن اسبق سيزى برادرى اوزره امين
دوتدم وحال بوكه انى الدوغكز محلده بمش ايدكوز بدلشك بيزا كا نكهبانلق
ايدرز فالله خير حافظا پس حق جل وعلا نكهبان اولدوقده جمله نكهبانلردن
يكركدر انى الكا اصمرلرم وهو ارحم الراحمين وكندو دراهم كيانلرك زياده
اسيركيجى و ولما فتحوا متاعهم وجدوا بضاعتهم ردت اليهم واول وقت
كه يوكارين اچديلر كوردى كه غله المق ايچون كوتوردوكلرى اشيا انلره قيلندى
قالوا يا ابانا ما نبغى ديديلر اى پدرمز بوندن زياده نه طلب ايدهلم كه هذه
بضاعتنا ملك بيزه ضيافت ايدوب ذخيره ويردكدنصكره بو بزم بضاعتمز
كه انكله غله صاتون الدق ردت الينا بيزه دونمش قيلندى پس بو بضاعتله
كوجلنوب ملكه رجوع ايدرز ونمير اهلنا وبيزه مخصوص اولان كمسنهلره ذخيره
كتوررز ونحفظ اخانا وكيدشمزده وكلشمزده برادرمزى صاقلرز ونزداد
كيل بعير دخى برادرمزك كيتمسى سببيله بر دوه يوكى زياده الورز ذلك
كيل يسير اول دوهنك يوكى بر قولاى اولجكدر ملك اوقدر شيئله بزه
مضايقه ايمجك دكلدر قال لن ارسله معكم حضرت يعقوب ديدى بنيامينى
سزكله كوندرمم حتى تؤتون موثقا من الله بكا سيز بر پيمان ويرمينجه تنكرى
تعالادن يعنى بكا بر عهد ويرك كه خدانك اديله موكد اوله لتأتننى به
كه البته بكا انى كتورهسز الا ان يحاط بكم مكر مغلوب اولهسيز كه انك
كتورمسى سيزه ممكن اولميه فلما اتوه موثقهم پس اول وقت كه عهد وپيمانلرين
حضرت يعقوبه ويرديلر قال الله على ما نقول وكيل حضرت يعقوب ديدى

ایرزد جل جلاله دیدوکمز شئ اوزره نکهبان ومطلعدر وقال یا بنی لا تدخلوا
من باب واحد دخی حضرت یعقوب شفقت یوزندن دیدی ای اوغوللرم بر
قاپودن کیرمك زیرا محتملدرکه خلق سیزی بو جمعیتله وبو جمال ایله کوریجك
کوزلر ایله سیزی دکه لر وادخلوا من ابواب متفرقة ومتعدد قاپولردن کیرك
وما اغنی عنکم من الله من شئ وبن تنکرینك قضاسندن هیچ برنسنه سیزدن
دفع ایتمم ان الحکم الا لله فرمان برکیمسه یه ثابت دکلدر الا تنکری یه هر نه که
ایسترسه البته حصوله کلور علیه توکلت اوزرنه اعتماد ایتدم وعلیه فلیتوکل
المتوکلون وانك اوزره ارباب توکل اولانلر اعتماد ایتسونلر ولما دخلوا من
حیث امرهم ابوهم واول محله که کیردیلر اول مکاندن که کندولره پدرلری
فرمان ایتمشدی ما کان یغنی عنهم من الله من شئ پدرلرینك فرمانی وانکا
اتباع ایتمك خدانك قضا وحکمندن هیچ برنسنه انلردن دفع ایتمزدی الا
حاجة فی نفس یعقوب قضاها الا حضرت یعقوبك طبیعتنده بر شفقت
وار ایدی که انی اظهار ایدوب وصیت ایلدی وانه لذو علم وعلی التحقیق حضرت
یعقوب دانش صاحبیدر لما علمناه کندویه اوکرتدکمز اجلدن ولکن
اکثر الناس لا یعلمون ولیکن خلقك چوغی بیلمز که قدر تدبیر اوزره غالب ایدر
ولما دخلوا علی یوسف واول محل که اولاد یعقوب کلوب حضرت یوسف اوزره
کیردیلر آوی الیه اخاه صغره اوزره قرنداشنی کندو سمتنه الدی مرویدر که
چون کلدیلر حضرت یوسف انلره ضیافت ایدوب فرمان ایتدیکم هر ایکی
قرداش بر سفره اوزره اوتورسون پس جیتی سفره اوزره اونی اوتردی
بنیامین یالکوز قالمغله اغلیوب دیدی برادرم یوسف صاغ اولسیدی
کندو سیله بر سفره اوزره اوتوردم بس حضرت یوسف دیدی چون
بو یکنه بر اینی بو قدر کلسون بنمله سفره ده اوتورسون آندن نصکره فرمان
ایتدیکه هر ایکیسی بر اوده اقامت ایتسونلر وبو یکت بنمله قالسون اول کیجه
حضرت یوسفله بر یرده قالدی اثناء مصاحبتده کندویه دیدی حظ
ایدرمیسن که هلاك اولان برادرك یرینه بن سکا برادر اولیم بنیامین
ایتدی کیمك النه سنك کیبی بر برادر دوشر ولیکن سنی یعقوب ووالدهم
طوغرمدی قال انی انا اخوك حضرت یوسف اکا دیدی علی التحقیق بن سنك

قرنداشکم



لقد علمتم

قرنداشکم فلا تبتئس بما کانوا یعملون پس حقمزده ایتدکلری نسنه سببیله
غمناك اولمه فلما جهزهم بجهازهم پس اول وقت که کندولره لازم اولان
شئ کندولره ویروب یوکلرین دولدوردی جعل السقایة فی رحل اخیه
التوندن اولان مشربه یی قرنداشی بنیامین یوکنده قیلدی رضا سبیله
ثم اذن مؤذن صکره بر فریاد ایدیجی فریاد ایتدیکه ایتها العیر ای کاروان
خلقی انکم لسارقون علی التحقیق سیز اوغریلرسیز قالوا واقبلوا علیهم
دیدیلر اول حالده که اوزرلرینه اقبال ایتدیلر ماذا تفقدون نه اصل شئ
معدوم ایدوب ارادرسیز قالوا نفقد صواع الملك دیدیلر پادشاهك مشربه سنی
که انکله غله اولچیلردی ایتروب ارادرز ولمن جاء به حمل بعیر وکندو نفسندن
انی کتورن کیمسنه یه بر دوه یوکی مقرر اولور وانا به زعیم دیدی که فریاد ایدیجیم
اکا کفیلم قالوا تالله ما جئنا لنفسد فی الارض دیدیلر خدایه قسم که علی
التحقیق بیلدکوز کیم بیر یوزنده فساد ایتمك ایچون کلمدك وما کنا سارقین
وبیز اوغریلر دکل ایدك واوغرلق کار من دکلدر قالوا فما جزاؤه ان کنتم کاذبین
مشربه یی اراینلر دیدیلر پس انی اوغرلیانك سزاسی ندر اکر یلانجیلر
ایدکوز دعوای براءتده قالوا جزاؤه من وجد فی رحله دیدیلر انك سزاسی
یوکنده بولنان کیمسنه نك التمسیدر یعنی مشربه کیمك یوکنده بولنورسه
مقابله سنده اول کیمسنه الزوب قول اولور فهو جزاؤه که اودر سزاسی
کذلك نجزی الظالمین بو کونه ستم ایدن اوغریلره سزا ویرورز بو کلامی
اول سببدن اوتری دیدیلر که حضرت یعقوب علیه السلامك شرعی بو ایدیکه
بر کیمسه بر کیمسه دن بر شئ اوغرلیوب الزم بولنسه مال صاحبی اوغروبی
قول ایدنور فبدأ باوعیتهم قبل وعاء اخیه پس انلری مصره دوندروب
حضرت یوسفك شقیقی بنیامینك یوکندن اول سائر برادرلرینك یوکلرین
ارامغه باشلدی ثم استخرجها من وعاء اخیه صکره قرنداشی یوکندن
انی چیقاردی کذلك کدنا لیوسف اول کید کبی حضرت یوسفه تعلیم ایتدك
یعنی تنه که برادرلرینك لسانی اوزره اول قوانی اجرا ایتدك که اوغرینك
سزاسی قول اولمقدر حضرت یوسفه مقصدنی تحصیل ایتمك ایچون قلمسی
وسائر مقدماتی تعلیم ایتدك ما کان لیأخذ اخاه فی دین الملك حضرت

یوسفه بو وجهله صحیح و جائز دکلدی که قرنداشنی پادشاهک آیینده الزیرا
سرقه خصوصنده پادشاهک حکمی بو ایدیکه اوغری کوتک چالنه و سرقه
اولنان شیئک ضعفی الندن النه الا ان یشاء الله مکر تنکری تعالی استیه که
اول حکمی پادشاهک حکمی قیله نرفع درجات من نشاء ایستدوکمز کیمسنه نی
پایه لر قالدررز وفوق کل ذی علم علیم وهر دانش ایه سی اوستنه دانش صاحبی
وار قالوا ان یسرق حضرت یعقوبک اولادی دیدیلر اکر بنیامین اوغرلدی فقد
سرق اخ له من قبل بی شبهه که کندویه انادن واتادن اولان قرنداشی
اوغورلدی بوندن اسبق بو کلامدن مقصودلری حضرت یوسفدر تعبیر مدرکده
کتوردیکه حضرت یوسفک خاله سی اوننده برلماوق وار ایدی قاپولرنه برسائل
کلوب حضرت یوسفدن نازکه انی برکیمسه بولمندی همان اول لماوغی اول دیلنجی یه
ویردی برادرلری بو فعلی سبیله کندولره سرقه فعلنه نسبت ایتدیلر وبوندن
غیری دخی برقچ موجه قول وار فاسرها یوسف فی نفسه پس حضرت یوسف
اول سوزی کندو طبیعتنده صاقلدی ولم یبدها لهم دانی انلره اشکارا
قیلمدی قال انتم شر مکانا حضرت یوسف برادرلرنه دیدی سیز منزلت جهتندن
زیاده یمانسیز والله اعلم بما تصفون وایزد جل جلاله وصف ایتدیککوز شیئه
داناتردر بعده حضرت یوسف بنیامینی خدامنه تسلیم ایدوب کوتوردیلر
هرچند که قرداشلری خلاصنه سعی ایتدیلر نائل اولمدی پس حضرت یعقوبک
بیوک اوغلی روبیل غضبه کلوب دیدی ایها الملک قرداشمزی ویرورسن
یوقسه برچیغرق چیغوردم که شهرده نه قدر حامله وارایسه هیبتندن حمللرین
وضع ایدرلر بو سوزی دیدی وتویلری برمرتبه ده قالقدیکه کوملکندن طشره
چیقدی حضرت یوسف کندو اوغلنه دیدی اکسه سندن وار الکنی ارقه سنه
دکدر بویله ایدیجه غضبی ساکن اولدی روبیل قرنداشلرنه ایتدیکه هیچ بیرکوز
بنی دکدی دیدیلر یوق پس دیدی بی شبهه که بوز مینده یعقوبک تخمندن
برا ثر وار بو کلامی انکچون دیدیکیم دابلری بو ایدی قچن بیرلری خشمه کلوردی
اوبیرسی انی دکنجه خشمی ساکن اولوردی بعده که کوردیلر دوزدولرینسنه حاصل
اولمیور یاورمغه باشلدیلر نته که حق تعالی بیوردی قالوا یا ایها العزیز
ان له ابا شیخا کبیرا دیدیلر ای عزیز علی التحقیق کیم الدوغلی بکه

بر پیر عظیم القدر پدری وار فخذ احدنا مکانه پس بزدن برمزی آل زیرا بونک
قرنداشی نابود اولدر قدر نصکره اول پیر جلیل القدر بو نکله الفت تحصیل
ایتدی انا نریک من المحسنین تحقیقا بز سنی کوریورز ایولردن سن قال
معاذ الله ان ناخذ الا من وجدنا متاعنا عنده حضرت یوسف دیدی خدایه
صیغنمق سیغنوردم که برکیمسه یی الدلم مکر اول کیمسه یی که قمشمزی بولدق
زیرا سوزکزه کوره اندن اوزکه سنی المق ظلمدر پس بزدن بیرکزی الورسک
انا اذا لظالمون بی شک کیم اول محل بز ستمکارلر اولورز فلما استیاسوا
منه پس اول وقت که حضرت یوسفدن ناامید اولدیلر یعنی قتارنده محقق
اولدیکه بنیامینی کندولره ویرمز خلصوا نجیا برکناره چکلدیلر بیری بیریله
اهسته سویلشدولر کلری حالده قال کبیرهم سننده یا عقلده بیوکلری اولان
دیدی الم تعلموا ان اباکم قد اخذ علیکم موثقا من الله بیلمزمیسیز کیم پدرکوز
اوزرکزه تنکریدن برعهد الدی یعنی اوزرکزه بر محکم پیمان بغلدی که بنیامینه
کمال محافظه ایده سیز وشمدیلکده اینش بویله واقع اولدی ومن قبل ما فرطتم
فی یوسف دخی بیلمزمیسیز بوندن اسبق یوسفک شاننده ایتدککوز تقصیری
فلن ابرح الارض حتی یاذن لی ابی پس مصر زمیننده حرکت ایتمم پدرم بکا
دستور ویرمینجه او یحکم الله لی یاخود ایزد ذوالجلال دونکمه یا فرزندم اشتمک
خلاصنه حکم ایده وهو خیر الحاکمین وکندو در حکومت ایدنلرک بیکرکی
زیرا حکمی مداهنه سی ومحاباسی قبول ایتمز ارجعوا الی ابیکم پدرکزک
طرفنه دونک فقولوا یا ابانا ان ابنک سرق پس سویلک ای پدرمز بی شبهه
کیم اوغلک اوغورلدی وما شهدنا الا بما علمنا وبرشیئه شهادت ایتمدک
الا بیلدوکمز شیئه وما کنا للغیب حافظین وبو شیده اولان نسنه یه
ارباب اطلاع دکل ایدک یعنی صورت ظاهرده سرقه ایتدوکنی مشاهده ایتدک
اما حقیقة الحالده سرقه ایتدوکنی بیلمزوز زیرا محتملدرکه اول ایش کندویه
تهمت اوله واسأل القریة التی کنا فیها دخی صور اول کوی خلقندن کیم
ایچنده ایدک والعیر التی اقبلنا فیها دخی صور اول کاربان اهلندن
که بزلر ارالرنده اولوب کندولرله کلدک وانا لصادقون وبی شبهه کیم
بز کرچک سویلیجیلرز بعده حضرت یعقوبک اولادی پدرلری سمتنه توجه

ایدوب برادرلری سفارش ایدوکی الفاظی پدرلرینک سمع شریفنه عرض ایتدیلر
قال بل سولت لکم انفسکم امرا حضرت یعقوب دیدی دیدوکوز کبی دکلدر
بلکه نفسکوز سیزه برشئی تزیین ایدوب اسان قیلدی والا پادشاه قندن
بیلدی که سارق الدوغی شئنک مقابلنده النور فصبر جمیل پس بنم
ایشم کوزل صبردر عسی الله ان یأتینی بهم جمیعا شاید ایزدذو الجلال
یوسفی وبنیامینی وانده توقف ایدن قرنداشلرنی جمله بکا کتوره انه هو
العلیم الحکیم بی شک کیم حق جل وعلا کندو دراعوالمه دانا اولان تدبیرنده
بخشی حکم ایدن وتولی عنهم وقال یا اسفی علی یوسف وانلردن یوز چوروب
دیدی ای یوسف اوزره اولان اندوه وحسرتم کل که محلک بودر وابیضت عیناه
من الحزن وایکی کوزی شدت المدن آق اولدی فهو کظیم پس کندویی
اوغوللری اوزره اجغدن دولمش ایدی قالوا تالله تفتؤ تذکر یوسف اوغوللری
کندویه دیدیلر خدایه قسم که دیم یوسفی آکرسن حتی تکون حرضا
اول وقته دک که خسته اولهسن او تکون من الهالکین یا اولمشلرک زمره سندن
اولهسن قال انما اشکو بثی وحزنی الی الله حضرت یعقوب انلره دیدی غمنک
وغصه می خدادن اوزکه برکمسنه شکوی ایتمم واعلم من الله ما لا تعلمون وخدانک
رحمتی وصفتندن بیلدکلکوز نسنه ین بیلورم یا بنی اذهبوا ای اوغوللرم
وارک فتحسسوا من یوسف واخیه درعقب یوسف وقرنداشندن انلری
تفتیش وتفحص ایدک ولا تیأسوا من روح الله وخدانک فرج
وفضلندن ناامید اولمک انه لا ییأس من روح الله الا القوم الکافرون
که بی شبهه خدانک فرج وفضلندن ناامید اولماز الا انلر کروه که خدانک
ذات وصفاتنه کفر ایدیلر چون حضرت یعقوب اوغوللرینه بو کلامی ایراد
ایتدی سوزین قبول ایدوب ما حضرلری اولان متاعی الوب بر دخی دیار
مصره توجه ایتدیلر فلما دخلوا علیه پس قچنکیم حضرت یوسف
اوزرینه کیردیلر قالوا یا ایها العزیز دیدیلر ای عزیزلک عنوانیله موصوف
اولان وجود شریف مسنا واهلنا الضر اجلغک شدتی بزه وعیالمزه
دکدی وجئنا ببضاعة مزجاة وبر آز متاعله کلدک فأوف لنا الکیل پس
اولچکی بزه تمام قیل وتصدق علینا واوزریمزه تصدق ایت برادرمزی





دوندرمکله ان الله یجزی المتصدقین کبی شبهه حق جل وعلا تصدق ایدنلره مکافات
ایدر قال هل علمتم ما فعلتم بیوسف حضرت یوسف انلره دیدی ایشلدکلکوز ایشک
قبحنی بیلدکوزمی واخیه وقرنداشنه ایتدکلکزی دخی که یوسفه ایشکزی ایشلدکدن
صکره انی اولقدر ذلیل وحقیر ایتدکوز که بر کوزله سوبلشمکه طاقتی قالمدی
اذ انتم جاهلون اول محلکه سیز ایشلدکلکوز فعلک قبحنی بیلمزدکوز قالوا
ائنک لانت یوسف بو استفهام تقریردر یعنی دیدیلر علی التحقیق والبته سن
کندوک یوسف سن زیرا بو کونه جمال وکمال غیر کمسنه ده بولنماز قال انا یوسف
وهذا اخی دیدی بنم یوسف وبو انادن وانادن برادرمدر قد من الله علینا
بی شبهه کیم خدای عز وجل سلامت وکرامتله اوزریمزه تفضل ایتدی انه من یتق
ویصبر تحقیقا شان بودر که هرکیم خدادن خوف ایدوب بلالر اوزره صبر
ایده الکا مرحمت اولنور فان الله لا یضیع اجر المحسنین زیرا علی التحقیق ازدمتعال
ایولک ایدنلرک مکافاتن ایزمز قالوا تالله لقد آثرک الله علینا دیدیلر خدایه
قسم کیم حق جل وعلا سنی اوزریمزه برکزیده قیلدی وان کنا لخاطئین ودخی
بلاشبهه بیز سنکله ایتدوکمز ایشده کنهکارلر ایدک قال لا تثریب علیکم
الیوم حضرت یوسف برادرلرینه دیدی اوزرکزه ملامت وسرزنش بو کون یوقدر
یغفر الله لکم حق جل وعلا کناهلرکزی سزکچون یارلغار وهو ارحم
الراحمین وکندو دربخشنده لرک غایتله بخشنده سیدر زیرا صغائر وکبائری
مغفرت ایدوب توبه ایدنه احسان ایدر اذهبوا بقمیصی هذا بو کوملکمله
وارک کیمک مکانکزه ایرشدکلکوزده فالقوه علی وجه ابی پس انی پدرمک
یوزنی اوزره صالک یأت بصیرا اچق کوزلی اولور واتونی باهلکم اجمعین
واول وقت که اولاد یعقوبک قافله سی حدود مصردن ایرلدی قال ابوهم
پدرلری یاننده اولان کمسنه لره دیدی انی لاجد ریح یوسف علی التحقیق بن
یوسفک قوقوسن بولیورم لولا ان تفندون پیرلکدن حاصل اولان نقصان
عقله بنی منسوب قیلمسیدکوز بو سوزی بندن تصدیق ایدردکوز قالوا تالله
انک لفی ضلالک القدیم حاضر اولانلر کندویه دیدیلر ایزد ذو الجلاله قسم که
یوسفک محبتنده افراط ایتدکک اجلدن اسکی حیرتکده سن فلما ان جاء
البشیر پس اول محلکه مژده جی یعنی حضرت یعقوبک اوغلی یهودا کوملکله کلدی

مو ویدرکیم چین حضرت یوسف برادرلرینه کوملکنی پدرینه کوتورمکه ویردی
یهودا دیدی بنده که بن قانله بولاشق اولان کوملکی کوتوروب پدری
محزون قیلدم بو کوملکی کوتورمسیله کندونی مسرور ایدم بو پس برادرلرندن
آیرلوب شتاب ایدرک پدری سمتنه کیتدی القیه علی وجهه کوملکی حضرت
یعقوبک یوزی اوزره صالدی فارتد بصیرا درعقب ایکی کوزلی اولدی قال الم
اقل لکم حضرت یعقوب انلره دیدی سیزه دیمدم می کیم انی اعلم من الله مالا
تعلمون علی التحقیق بن خدانک فضل وکرمندن بیلورم اوغوللری دیدیلر
ای پدر مز بز ایچون کناهلرمزه مغفرت طلب ایت خدادن انا کنا خاطئین که
بی شبهه بز کنهکارلر ایدک قال سوف استغفر لکم ربی حضرت یعقوب
دیدی یقینده سزکیچون پروردکارمدن مغفرت طلب ایدرم انه هو
الغفور الرحیم که بی شبهه خدا عز وجل کندو دراباب تقصیرک کناهن
چوق عفو ایدن احسانله کندولرین غایتله اسرکیان بیلمک کرککیم
حضرت یعقوب حضرت یوسفدن استحلال ایتمک ایچون طلب مغفرته تاخیر
ایتدی بو خیلی اموال ودوابلر بولدی تاکه پدری جمیع اهل وعیالیله مصر
سمتنه توجه ایدیجک مصره قریب بریره کلدیلر حضرت یوسف پادشاهله
وجمیع اعیان دولتله استقبالنه چیقدی حضرت یعقوبک کوزی یوسفک
جمالنی مشاهده ایدیجک السلام علیک یا مذهب الاحزان سویلیوب فرحدن
اغلمغه باشلدی **نظم** چه خوش حالیست روی دوست دیدن
پس از عمری بیکدیکر رسیدن ز دلبر حال هجر آغاز کردن
ز عاشق دفتر غم باز کردن بعده شهرک طشره سنده مهیا اولان
مکانه حضرت یوسف ایندی فلما دخلوا علی یوسف پس اول محله که یوسف
اوزره کیردیلر آوی الیه ابویه پدرینی وانا سی یرینه اولان خاله سنی درکوز
ایدوب کندو یاننه الدی وقال ادخلوا مصر ان شاء الله ودیدی مصر شهرینه
کیرک تنکری ایسترسه آمنین انواع مکارهدن امین اولدیغکوز حالده ورفع
ابویه علی العرش وپدر وخالهسن تخت اوزره قالدردی وخروا له سجدا
وپدر وخاله وبرادرلری اوزره دوشدیلر کندویه سجده ایدوکلری حالده
زیرا اول عصرده تحیه ایتمک سجده ایله اولوردی وقال یا ابت هذا تاویل

رؤیای من قبل ودیدی ای پدرم بوندن اسبق کیجهلک عصرنده کوردوکم واقعهنک
تعبیری بودر قد جعلها ربی حقا بی شبهه کیم پروردکارم انی درست قیلدی
وقد احسن بی اذ اخرجنی من السجن وبکا ایولک ایتدی چون بنی زنداندن چیقردی
وجاء بکم من البدو وسیزی صحرادن کتوردی زیرا حضرت یعقوب شام
زمیننده دوشن فلسطین نام شهرک صحراسنده سکنی ایتمش ایدی صکره حضرت
یوسف کندو بی شهر مصره کتوردی من بعد ان نزغ الشیطان بینی وبین اخوتی
اندنصکره که ابلیس شیطان ارامده وبرادرلرمک اراسنده فساد صالدی ان
ربی لطیف لما یشاء بی شبهه کیم بنم ربم ایستدوکی شیئی کوزل تدبیر ایدر
انه هو العلیم الحکیم تحقیقا که خدا کندودر مصالحک طریقنی بحقنی بیلن
هر نسنه محلنده اجرا ایدن کتوردیلر که حضرت یوسف پدرینه خزانهسنی سیر
ایتدردی اثنای سیرده یوللری کاغد خانهیه دوشدی حضرت یعقوب انده
کاغدک کثرتنی مشاهده ایدیجک دیدی ای نور دیدهم سنده بو دکلو کاغد
اولهوبن سندن سکز توتاقلق مکانده اولهیم بنی بر کاغد پارهسیله یاد ایتمزسن
بو دکلو تغافله موجب ندر حضرت یوسف ایتدی ای پدر بزرکوار حضرت
جبرئیل بکا فرمان ایتدی که زنهار پدرکه بر مکتوب کوندرمه دیدی سببی اندن
صورمزسن حضرت یوسف دیدی سن صورکه سن اکا بندن یقین سن حضرت یعقوب
جبرئیل علیه السلامله کوروشدوکم انی صوردی جبرئیل دیدی رب العزة
بکا انی سفارش ایلدی اول سبیدن که کندونک خوفنی ملاحظه ایتمیوب
واخاف ان یاکله الذئب دیدک رب قد آتیتنی من الملک ای بنم پروردکارم
بی شک کیم مصر پادشاهلکندن بکا بو مقدار دولت وعلمتنی من تاویل الاحادیث
وادیقولرک تعبیرندن بکا بر حصه اوکرتدک فاطر السموات والارض ای
کوکلر ویری ابتدا ایجاد ایدن انت ولیی سن بنم یاد دجم وامورمه متولی
اولان سن فی الدنیا والآخرة بو جهانده واو بر جهانده توفنی مسلما سکا
مطیع ومنقاد اولدوغم حالده روحمی قبض ایت والحقنی بالصالحین وایولر زمرهسنه
بنی تابع قیل ذلک من انباء الغیب بو سوزده مذکور اولان اخبار یوشیده
اولان اشیانک خبرلرندندر نوحیه الیک انی فرشتهایله سکا یا محمد کوندرورز
وما کنت لدیهم اذ اجمعوا امرهم ویوسفک برادرلری یاننده دکل ایدک چون

رؤیای

کندو رایلرین پیغمبرلر وهم یمکرون اول حالده که انلر یوسف و یعقوبه حیله تدبیر
ایدرلردی وما اکثر الناس ولو حرصت بمؤمنین وخلقك چوغی ایمانه کلیجیلر دکل واکر
ایمانلری اوزره حریص اولورسن وما تسئلهم علیه من اجر وقرانك تبلیغی اوزره
خلقدن هیچ اجرت طلب ایتمزسن ان هو الا ذکر للعالمین قران دکلدر الا عامهٔ خلقه
پند وکاین من ایة فی السموات والارض وکوکلرده ویرده نیجه نشان وحدت وارد که یمرون
علیها انك اوزره کچرلر وهم عنها معرضون اول حالده که کندولر اندن
یوز چیورمشلردر وما یؤمن اکثرهم بالله وخلقك چوغی خدایه ایمان کتورمزلر
الا وهم مشرکون الا حال بوکه کندولر عبادتلرنده شرکیه اورتاق قیلدیلر
افامنوا ان تاتیهم غاشیة من عذاب الله پس امین اولدیلرمی که خدانك
اشکنجه سندن بر قبلیجی عقوبت کندولره کله او تاتیهم الساعة بغتة یا قیامت
نجاة علامتسیز کندولره کله وهم لا یشعرون وحال بوکه انك کلمسین کندولر
بیلمزلر قل هذه سبیلی سویله بو بنم یولمدر ادعوا الی الله علی بصیرة انا بیان
وحجت اوزره اولدوغم حالده خدانك توحیدینه بن خلقی دعوت ایدرم ومن اتبعنی
وبکا تابع اولان کیمسنه دخی وسبحان الله واریدر ذو الجلالی شوائب نقصدن
منزه قیلدرم وما انا من المشرکین وبن ارباب شرکك کروهندن دکلم وما
ارسلنا من قبلك وسندن اسبق رسالت ایچون بر کیمسه کوندرمدك الا
رجالا نوحی الیهم من اهل القری الا بر کشیلر که کویلر خلقندن کندولره فرشته لرله
خبر کوندردر حسن البصریدن منقولدر که بیوردی حق جل وعلا پیغمبر مقوله سن
اهل بادیه دن وقاریلردن واجنه دن هرکز کوندرمدی افلم یسیروا فی الارض
پس کزمزلر اول انلر یرییوزنده کزوب یوریمدیلرمی فینظروا کیف کان عاقبة الذین
من قبلهم که بقهلر کندولردن اسبق اولان کیمسنه لرك صوکی نیجه اولدی
ولدار الاخرة خیر للذین اتقوا والبته صونکی سرای پرهیز ایدنلره ییکرکدر افلا
تعقلون پس نیچون عقللرکزی استعمال ایتمزسیز تاکه خیر اولان شیٔ بیله سیز
پس کرکدر که زمانکزده اولان معاندلر ایام حیاتلرینه وکندو دولتلرینه مغرور
اولمیه لر زیرا امم ماضیه حیات ودولتلریله ممتع اولوب مهلت ویرلدیلر حتی اذا
استیئس الرسل بر حده دك که حتی اول امتلرده مرسل اولان پیغمبرلر ایمانلرینه اوزره
منصور اولمقلرندن ناامید اولوب وظنوا انهم قد کذبوا وکمان ایتدیلر که





مکذوب اولدیلر یعنی نصرت خصوصنده نفسلری کندولره یالان سویلدی جاءهم
نصرنا یاردممز انلره کلدی فنجی من نشاء پس ایستدوکمز کیمسه لر یعنی پیغمبر ومؤمنلر
قورتلمش قیلندیلر ولا یرد باسنا عن القوم المجرمین وکفارك کروهندن عذابمز
دوندرلمش قیلنمز نیچون اوزرلرینه نازل اولور لقد کان فی قصصهم عبرة لاولی
الالباب تحقیقا کیم انبیانك وامتلرنك اخبارنده ارباب عقول ایچون اعتبار
وپند وار ایدی ما کان حدیثا یفتری قران عظیم الشان یالاندن بغلنمش سوز دکل
ایدی ولکن تصدیق الذی بین یدیه ولیکن ایلروسنده اولان کتب الهیه یی
تصدیق ایدیجیدی وتفصیل کل شیٔ وامور دینیه دن هرشیئه بیان ایدی وهدی
ورحمة لقوم یؤمنون ودوغرو یول بولمق واسرکمکدی برکروهه که خدانك

وحدانیتنه تصدیق ایدرلر **سورة الرعد وهی خمس واربعون آیة**

**بسم الله الرحمن الرحیم**

المر بر قولده معناسی انا الله اعلم واری تلك ایات الکتاب بو سوره ده مذکور اولان
ایات عظام صفات کماله جامع اولان کتابك ایتلریدر والذی انزل الیك من ربك
الحق وشول نسنه که پروردکارکدن سکا ایندرلدی درستدر ولکن اکثر الناس
لا یؤمنون ولیکن خلقك چوغی تصدیق ایتمزلر انك درست اولدوغن الله الذی رفع
السموات بغیر عمد اول ذو الجلال قادر علی الاطلاقدر که کوکلری درکسیز
قالدردی ترونها انلری کوزله مشاهده ایدرسیز ثم استوی علی العرش صکره عرش
اوزره فرمانی مستولی اولدی وسخر الشمس والقمر وکونش وایی ایستدوکی شیئه
رام قیلدی کل یجری لاجل مسمی هربری بر معین مدته دك حرکت ایدر یدبر الامر
حق جل وعلا عالم ملکوتك ایشین تدبیر ایدر یفصل الایات ایات قرانیه یی تفصیل
وبیان ایدر لعلکم بلقاء ربکم توقنون تاکه سیز پروردکارکزك لقاسنه ایناناسیز
هو الذی مد الارض وکندودر اول قادر مختار که یری چکدی یعنی زمینك
طول وعرضنی مبسوط قیلدی تاکه اوزرنده حیواناتك کزمسی ممکن اوله وجعل فیها
رواسی وانهارا وانك ایچنده محکم طاغلر وایرمقلر قیلدی ومن کل الثمرات جعل فیها
زوجین اثنین ودخی کلی میوه لردن بیاض وسیاه وشیرین وترش
کبی ایکی صنف انك ایچنده قیلدی یغشی اللیل النهار کیجه ایله کوندزی

تبدیل ایدر یعنی کیجه‌نك وتلغیلر کوندزك روشنلکنی نابود قیلور ان فی ذلك
لآیات لقوم یتفکرون تحقیقا که مذکور اولان آثار قدرتده علامتلر وار بر
کروهه که اشیانك خلقتنده اندیشه ایدرلر وفی الارض قطع متجاورات وییرده
بیری بیرینه پیوسته پاره‌لر وار که بعضیسی غایتله پاکیزه در هر شی بتر وبعضیسی
شول قدر بر نسنه‌نك بتورمسنه قابلیتی یوقدر وجنات من اعناب دخی ییرده
اوزمدن باغلر وار وزرع واکین وار ونخیل صنوان وغیر صنوان وبر ییردن
بتمش ومتعدد اصولدن بتمش خرما اغجلری وار یسقى بماء واحد بو مذکور اولانلر
بر صودن ایچمش قیلنورلر ونفضل بعضها على بعض فی الاکل وبیرلرنی بیرلری
اوزره ایلرو دوترز میوه‌ده یعنی بعضلرنك میوه‌سی ایری وخوش بو وخوش
رنك قیلدردز وبعضلرنك میوه‌سن اندن الچق قیلدردز ان فی ذلك لآیات
لقوم یعقلون بی شبهه کیم اول اشیاده اولو نشانلر وار بر کروهه که عقوللرین
تفکرله استعمال ایدرلر یعنی تفکر ایدوب فهم ایدرلر که بر دورلو صودن بو دکلو
اشیای مختلفه‌نك حصولی کمال قدرتدن ناشی اولمشدر وان تعجب واکر یا محمد
کفارك عدم ایمانندن تعجب لنورسن فعجب قولهم عجب لایق اولان انلرك سوزیدر
که دیرلر ءاذا کنا ترابا ایا بیز توپراق اولورز ءانا لفی خلق جدید بر ینکی
یرتمقده اولورمی یوز یعنی اوزریمزه عدم مستولی اولدوقدنصکره ممکنمیدرکه
بز دخی وجوده کله‌لم بو سوزلری اول سببدن محل تعجب اولدیکه انلرك قتنده محقق
اولمشدر بکیم خدا عز وجل کوکلری ویبری ایجاد ایتدی وفکر ایتمزلر که اول کونه شیئك
ایجادنه قادر اولان بیزی دخی اعاده ایتمکه قادردر اولئك الذین کفروا بربهم
اول کروه شول کیمسه‌لردر که پروردکارلرنك قدرتن انکار ایتدیلر واولئك
الاغلال فی اعناقهم وانلردر که طوقلر کردنلرنده توبلور واولئك اصحاب
النار وانلردر دوزخ ایه‌لری هم فیها خالدون کندولردر انك ایچنده على
الدوام اقامت ایتمشلر ویستعجلونك بالسیئة قبل الحسنة دخی سندن تعجیل
ایله طلب ایدرلر عقوبتك کلمسین عافیت کلمدن اول وقد خلت من
قبلهم المثلات وحال بو که کندولردن اسبق تکذیب ایدنلرك عقوبتلری
کیچمشدی بس نیچون انلرك احوالنه تامل ایدوب اعتبار المزلر وان ربك لذو
مغفرة للناس على ظلمهم وبی شبهه کیم پروردکارك خلق ایچون ستملری





اوزره عفو ایله سیدر وان ربك لشدید العقاب دخی على الخصوص سنی پرورده ایدن
خدا کناهده فنی عقوبتلودر ویقول الذین کفروا لولا انزل علیه آیة من ربه دخی کفر
ایدنلر دیرلر نیچون پروردکارندن اوزرنه بر نشانه ایندرلمدی انما انت منذر بوندن
اوزکه بر شی یوقدر که سن قورقودیجی سن یعنی سن خلقه قورقو ویرمکه مبعوث
اولمش سن وبنوتکی تصحیح ایتمك ایچون بر معجزه‌نك کوسترمسی اوزرکه لازمدر نه ایستدکی
معجزه‌یی کوسترمك اوزرکه متعین اولور ولکل قوم هاد وهر بر کروهه بر یول کوستریجی
پیغمبر اولور که ارادلرنده استعمالی غلبه ایدن شیئك جنسندن کندولره بر معجزه کتوردی
الله یعلم ما تحمل کل انثى یزد جل جلاله بیلور هر دیشی کوتوردکی نسنه‌لری وما
تغیض الارحام وما تزداد وارحام اکسك قیلدوغی شینی وارتدوغی نسنه‌لری دخی
بیلور یعنی خاتونلرك رحمنده اوشاغك هیئتی ومدت مکثی وعددینك اکسکلکی
وزیاده‌سنی حق جل وعلا بیلور غیریسی انی بیلمز وکل شیء عنده بمقدار وهر نسنه
کندو قتنده بر اولچه‌له در که زیاده ونقصانی قبول ایتمز عالم الغیب والشهادة
کندودر حواسدن پوشیده اولان اشیایی وانلرله ادراك اولنان نسنه‌لری
بیلن الکبیر هر نسنه علمندن غائب اولمیان المتعال هر شی اوزره قدرتله
یوجه‌لنان سواء منکم من اسر القول ومن جهر به برابردر سیزدن شول کیمسه که نفسنده
سوزی صاقلدی وشول کیمسه که اوزکه‌سنه انی آشکار ایتدی ومن هو مستخف
باللیل وسارب بالنهار دخی برابردر سیزدن شول کیمسه که کندوسی کیجه‌ده
صاقلنمش وشول کیمسه که کوندوزده ظهور ایتمشدر یعنی اقوال وافعالك کیزلوسی
واشکاره‌سی رب العزتك علمندن اصلا خفی اولمازلر قولی کندویه نمایاندر
له معقبات من بین یدیه ومن خلفه شول کیمسه‌یه که اقوال وافعالنی کیزلو
واشکارا ایتدی ایلروسی سمتندن واکسه‌سی طرفندن بیری بیری اردنجه
کلور فرشته‌لر وار یحفظونه من امر الله خدانك فرمانی جهتندن انك احوالنی ضبط
ایدوب صاقلرلر ان الله لا یغیر ما بقوم تحقیقا کیم خدا عز وجل بر کروهك ذاتنده
قائم اولان نعمتلری دکشترمز حتى یغیروا ما بانفسهم طبیعتلرنده موجود اولان
احوال جمیله‌یی احوال قبیحه‌یه دکشدرملری واقع اولمینجه واذا اراد الله بقوم سوءا
واول محل که حق تعالى بر کروهه بدلك ایسته‌ر فلا مرد له انی رد ایتمك اولماز
وما لهم من دونه من وال وخدادن اوزکه انلره هیچ بر مستولی یوقدر که بدلکی

وکلوی

کندولردن دفع ایلیه هو الذی یریکم البرق کندودر اول قادر ذو الجلال که شمشکی
سیزه کوسترور خوفا وطمعا خشمندن قورقو ویرمککز ایچون ویغموره امید ایتمککز
ایچون وینشئ السحاب الثقال ویغمورله اغرلنمش بولتی ایجاد ایدر ویسبح الرعد
بحمده وکوك کورلدیسی خدانك فضل ورحمتنه مقارن ایکن انك کمال
قدرتنه دلالت ایدر والملائکة من خیفته وفرشته‌لر خدانك قورقوسندن
تسبیح ایدرلر ویرسل الصواعق ویلدرملری یوللر فیصیب بها من یشاء
پس انکله ایستدوکی کمسنه‌یی دکوب هلاك ایدر نته که حضرتك قتلنه قصد
ایدن کمسنه‌یی انکله هلاك ایتدی کتوردیلر که عامر بن الطفیل واربد بن ربیعه
سرور کائناتی هلاك ایتمك ایچون مکانلرندن قالقوب مدینه‌یه توجه ایتدیلر
نبی حضرتنك حضورینه بولندیلر عامر حضرتله کفت وکویه شروع ایدوب اربد حضرتك
اکسه‌سنه دونوب قیلجله اورمق ایستدی حضرتك فعلندن آکاه اولیجق
دیدی اللهم اکفنیهما بما شئت همان اول محل بر صاعقه کلوب اربدی اولدردی
وعامر مدینه‌دن چیقنجه بر یمان مرضه مبتلا اولوب بنی سلول طائفه‌سندن
بر قاریننك ایوینده روح خبیثی دوزخه قرار دوندی وهم یجادلون فی الله وحال
بوکه انلر تنکرینك شاننده مجادله ایدرلر یعنی پیغمبری تکذیب ایدرلر خدایه
اثبات ایتدوکی صفات کماله وجود ویرمزلر وهو شدید المحال وخدا عز وجل
دشمنلرینه قتی عقوبتلودر له دعوة الحق درست وثابت اولان دعوت کندویه
مخصوصدر زیرا کندویه توجه ایدوب دعا ایدنك دعاسی مستجاب اولور
والذین یدعون من دونه وشول کمسنه‌لر که اهل شرك خدانك دعاسندن تجاوز
ایدوب انلره دعا ایدرلر لا یستجیبون لهم بشیء انلره هیچ بر نسنه اجابت ایتمزلر
الا کباسط کفیه الی الماء مکر بر کمسنه‌نك اجابت اولنمه‌سی کبی که
صویه اللرین اچمش لیبلغ فاه تا که صو اغزنه ایرشه وما هو ببالغه وا اغزنه
ایرشیجی دکلدر زیرا صو جماددر دعایی فهم ایتمز که کندویه دعا ایدنك مقصدینی
اعطا ایلیه دمشکلرك معبودلرینك کیبدرلر وما دعاء الکافرین الا فی
ضلال دیمین اولانلرك دعاسی بر نسنه‌ده دکلدر الا کم اهلکرم وبطلانده
ولله یسجد من فی السموات والارض وکوکلرده ویرده اولانلر یالکوز خدایه
سجده کتوررلر طوعا وکرها ارادتلری اولدوغندن وارادتلری اولمدوغندن



یعنی ثقلیندن اولان مؤمنلر وفرشته‌لر شدت ورخا حالتنده خدایه سجده ایدرلر
وکفار شدت وضرورت وقتنده آکا سجود ایدرلر وظلالهم بالغدو والآصال دخی
زمین واسمان خلقنك سایه‌لری قوشلقده وایکندی وقتندن صکره خدایه سجده
ایدرلر یعنی علی الدوام آکا سجده کتوررلر وازبس که سایه‌نك نقصان وازدیاد
بو ایکی وقتده چوق ظاهر اولوردی کرله مخصوص اولدیلر قل من رب السموات والارض
سویله یا محمد کیمدر کوکلر ویرك خالقی قل الله انلرك طرفندن جواب ویرکه
انلرك خالقی تنکری تعالادر زیرا اندن اوزکه انلرك جوابی یوقدر قل افاتخذتم
من دونه اولیاء سویله پس نیچون اندن اوزکه امورکزه مسئولیلر ایدندکوز لا
یملکون لانفسهم نفعا ولا ضرا که انلر کندو جانلرینه نه سود کتورمکه ونه زیا
دفع ایتمکه قادر اولورلر قل هل یستوی الاعمی والبصیر سویله کور وبینا برابر
اولورلرمی یعنی عبادتك حقیقتنی بیلمیان جاهل وانی بیلن عارف بر پایه‌ده
اولمازلر ام هل تستوی الظلمات والنور یاخود قرانقلر وایشق برابر اولورلرمی
یعنی شرك وتوحید بر درجه‌ده اولملری ممکن دکلدر ام جعلوا لله شرکاء
خلقوا کخلقه یاخود کفار خدایه بر اورتاقلر قیلدیلرمی که بریمسی کبی بر شی
یراتدیلر فتشابه الخلق علیهم پس یراتمق اوزرلرینه مشتبه اولدی یعنی کفار تنکری
کبی بر خالق کندویه اورتاقلر قیلدیلر تا که یراتمق اوزرلرینه مشتبه اولوب دیه‌لر
بونلر بعض اشیایی یراتدیلر نته که تنکری تعالی یراتدی پس عبادته مستحق اولدیلر
نته که خدا آکا مستحق اولدی ولیکن انلر خدایه بویله بر عاجز اورتاقلر قیلدیلر
که مخلوقاتك قدرتی اولان شیء کندولرك قدرتنده دکلدر قل الله خالق
کل شیء سویله خدا عز وجل هر نسنه‌یی ایجاد ایتمشدر اندن اوزکه بر خالق
یوقدر وهو الواحد وکندودر الوهیتله منفرد اولان القهار وهر شیء اوزره
غالب اولان انزل من السماء ماء کوك سمتندن صو ایندردی فسالت
اودیة بقدرها درعقب اول صویله ایرمقلر لازم اولدیجی قدریله اقدی فاحتمل
السیل زبدا رابیا پس ایرمقلر حمله اقتی سوبر مرتفع کف قالدردی ومما یوقدون
علیه فی النار واول شیدن که آتشده انك اوزره یاندررلر یعنی معدنی
اولان اشیادن آلتون وکومش وباقر ودمر کبی ابتغاء حلیة او متاع بزك
آلاتی یا آلات حرب وزراعت وقاب دخی طلب ایتمك ایچون یعنی بومذکور

اولان الاتی طلب ایتمك ایچون اتشده اوزرنه یاندردغکوز نسنه‌دن زبد مثله
صو یوزی اوزره کلان کف کبی بر کف حاصل اولور كذلك يضرب الله الحق و
الباطل اول مذکور اولان مثال کبی خدا جل وعلا اصلی اولان شیئك واصلی
اولمیان شیئك مثالنی اوردر زیرا حق اولان شیء عموم نفعده صویه ومعدنی
اشیایه مشابه قیلدی وباطلی عدم نفعده وسرعت زوالده صو یوزی اوزره
کلان کفه ومعدنی اشیادن حاصل اولان تلغه تشبیه ایلدی فاما الزبد فيذهب
جفاء پس اما کف وغش اتلمش اولدوغی حالده کیدر واما ما ينفع الناس
واما اول نسنه یعنی صاف صو ومعدنی اولان اشیانك سودلنشی که خلقه یارد
فيمكث في الارض یرده باقی قالور كذلك يضرب الله الامثال خدا جل وعلا
امثالی بو کونه اوردر للذين استجابوا لربهم شول کیمسه‌لرکه پروردکارلرینه اطاعت
ایتدیلر الحسنى کوزل مکافات اولنور والذين لم يستجيبوا له وشول کیمسه‌لرکه
عناد ایدوب اکا اطاعت ایتمدیلر حاللری بو کره لو ان لهم ما في الارض جميعا
اکر زمینده اولان اشیا قموکندولرك اولسه ومثله معه وانك کبی بیله اولسه
لافتدوا به البته انی ویرمکله جانلرینی عذابدن قورتارمغه سعی ایدرلردی اولئك
لهم سوء الحساب اول کروه که اطاعت ایتمدیلر حسابك یمانی کندولره اولور کی
حسنالری حیز قبوله کچمیوب سیئالری عفو اولنماز ومأويهم جهنم ومقرلری اهلر
دوزخدر وبئس المهاد ویمان ارامکاهدر دوزخ افمن يعلم انما انزل اليك
من ربك الحق پس ایا شول کیمسه که بیلور کیم بلا شك پروردکاردن سکا
ایندرلن کلام درستدر پس اکا منقاد اولور كمن هو اعمى شول کیمسه کبیمیدرکه
کندو کوردر تبصرا ایتمیوب که اجابت ایده یعنی هرکز بو ایکی صفتله متصف اولان
کیمسه‌لر برابر اولمازلر انما يتذكر اولوا الالباب پند ونصیحتی یاده کتوردمن
الا وهمك معارضه‌سندن صاف اولان عقولك اربابی الذين يوفون بعهد الله
شول ارباب عقول که خدانك پیمانینی یرینه کتوررلر یعنی روز الستده نفسلری
اوزره باغلدوقلری عهد وپیمانه وفا ایدرلر ولا ينقضون الميثاق واقرارنی
وتنکری اراسنده وقوللر اراسنده باغلدوقلری آندی بوزمزلر والذين يصلون
ما امر الله به ان يوصل وشول ارباب عقول که تنکری تعالی اولاشدرمسنه
فرمان ایتدوکی شیئی اولاشدررلر یعنی خصملرك دعا ایتنده واهل ایمانك

حقوقی

حقوقنی کوزتمك خصوصنده وارد اولان خدانك فرمانینی یرینه کتورورلر
ويخشون ربهم وکندولرینی تربیه ایدن مولانك وعیدندن خوف ایدرلر
ويخافون سوء الحساب ویمان محاسبه‌دن قورقرلر والذين صبروا دخی شول
اولو الالباب که نفسلری اکراه ایتدوکی اشیا اوزره صبر ایتدیلر ابتغاء وجه
ربهم پروردکارلرینك رضاسن طلب ایتمك ایچون واقاموا الصلوة وفرض اولان
نمازی قیلدیلر وانفقوا مما رزقناهم وکندولره روزی قیلدوغمز نسنه‌دن
اوزرلرینه واجب اولانی فقرایه ویردیلر سرا کیزلمك حالتنده بو حالت مالدارلکله
بیلنمیان کیمسه‌یه‌در وعلانية واشکارا الکن وبو حالت مالدارلکله
بیلیان کیمسه‌یه‌در ويدرءون بالحسنة السيئة وبدلکی ایولکله دفع ایدرلر
یعنی کندولره یرمازلك ایدنه ایولکله مکافات ایدرلر اولئك لهم عقبى الدار
اول کروه که بو صفات حمیده ایله موصوفدرلر دنیانك صوکی کندولره‌در یعنی
حیوة دنیویه‌نك نتیجه‌سی که جنتدر انلره اولور جنات عدن بدلدر
عقبى الداردن یعنی دنیانك صوکی که اقامته منسوب اولان باغلردر انلره‌در
يدخلونها انلره کیررلر ومن صلح من آبائهم وازواجهم وذرياتهم وپدرلرندن
وقادینلرندن واولادلرندن ایمان وطاعتله اراسته اولانلر دخی انلره کیررلر
والملائكة يدخلون عليهم من كل باب دخی فرشته‌لر اوزرلرینه هر قاپودن کیروب
دیرلر سلام عليكم بما صبرتم همیشه سلامت اوزرکزه اولسون قاتلنمغکوز
مقابله‌سنده فنعم عقبى الدار پس معهود اولان سرایك صوکی غایتله
کوزلدر والذين ينقضون عهد الله من بعد ميثاقه وشول کیمسه‌لرکه خدانك پیمانینی
بغلدوقلرندنصکره بوزرلر ويقطعون ما امر الله به ان يوصل وخدا عز وجل
اولاشدرمسنه فرمان ایتدوکی شیئی کسرلر ويفسدون في الارض وییر یوزنده
بدلك ایتمکه سعی ایدرلر اولئك بو کروه که بو صفات قبیحه ایله متصفدرلر
لهم اللعنة رحمتدن دور اولمق کندولره‌در ولهم سوء الدار ودنیانك
یمان نتیجه‌سی کندولره‌در واو دوزخدر الله يبسط الرزق لمن يشاء حق
سبحانه وتعالی روزیی ایستدوکی کیمسه‌یه متسع قیلار ويقدر وایستدوکی
کیمسه‌یه انی دار قیلار وفرحوا بالحيوة الدنيا وکفار مکه یعنی اولان صاغلغله
سیوندیلر وما الحيوة الدنيا في الاخرة الا متاع دوقیب اولان صاغلق حیوة ابدیه‌نك

يقول

يانشسندن دكلدر الا ابراز برخوره دارلك ويقول الذين كفروا لولا انزل عليه آية من
ربه دخى كفر ايدنلر ديرلر نيچون ايستدوكمز وجهه كوره پيغمبر اوزره ربندن
برآيت ايندرلمدى قل ان الله يضل من يشاء سويله تحقيقا كيم خداء عز
وجل معجزه لر ظهور ايندوكدنصكره آياتك اقتراحى سببيله ايستدوكى كمسنه يى
كمراه ايدر ويهدى اليه من اناب وكندو طرفنه رجوع ايدنلره برحزئى دليل ايله
دوغرو يولى كوسترور الذين آمنوا مهدى اولانلر شول كمسنه لردر
كه خدانك وحدانيتنه تصديق كتوردولر وتطمئن قلوبهم بذكر الله وكوكللرى
خدانك يادى ايله آرام پيدا ايدر الا بذكر الله تطمئن القلوب آگاه اولك كيم
ايزد ذو الجلالك يادى ايله كوكللر سكون ايدوب اضطرابدن خلاص بولور الذين
آمنوا وعملوا الصالحات شول كمسنه لركه ايمانه كلوب كوزل ايشلر ايشلديلر
طوبى لهم كوزل زندكانلك انلره در وحسن مآب ودونجك ييرك
ايوسى انلره در كذلك نته كه سندن اسبق رسلى كوندردك ارسلناك
فى امة قد خلت من قبلها امم سنى مرسل قيلدق بر جماعته كه انلردن
اسبق چوق جماعتلر كچمشدى لتتلوا عليهم الذى اوحينا اليك تاكه
سكا وحى ايتدوكمز شيئى اوزرلرينه اوقويه سن وهم يكفرون بالرحمن اول
حالده كه چوق رحمتلو اولان خدانك وحدانيتنه تصديق كتورمزلر قل هو
ربى سويله چوق رحمتلو خدا بنم پروردكارمدر لا اله الا هو اندن اوزكه
بر درست معبود يوقدر عليه توكلت جميع امورمده اوزرينه اعتماد ايتدم
واليه متاب وبنم دونمكم وسيزك دونمكوز كندو طرفنه در كتوردوكلرنده
قريشدن بر كروه كلوب حضرتنه ديديلر يا محمد اكر ايسترسن كه بونكه تصديق
كتوره لم مكه اطرافنده اولان طاغلرى قالدر تاكه بيره يير متسع اوله وزمينى
يارتاكه چشمه لر وايرمقلر بيره انه دخى آبا واجدامزى احيا ايله تاكه بونكه
شهادت ايده لر حق تعالى بو آيتى منزل ايدوب بيوردى ولو ان قرآنا سيرت
به الجبال واكر بر كتاب اولسيدى كه انك سببيله طاغلر مكانلرندن متحرك
قيلنوردى او قطعت به الارض يا اوقوندوغى محل هيبتندن يير پاره پاره
قيلنوب اندن بكارلر وايرمقلر اقردى او كلم به الموتى يا انك سببيله
اوليلر سويلشمش قيلنوردى البته ايمانه كلمزلردى بل لله الامر جميعا بلكيم

ايش



ايش قوت تنكرى تعالى يه دردر بس ايستدوكلرى اشيانك ايجادينه قادردر ولیكن انلره
ارادتى تعلق ايتمكله انلر وجوده كلمدى افلم ييأس الذين آمنوا پس ايمانه
كلانلر بيلمديلرمى كيم ان لو يشاء الله لهدى الناس جميعا شان بودر كه تنكرى
تعالى ايستسيدى قمو خلقه هدايت ايدردى ولا يزال الذين كفروا وبى
دين اولانلر منفك اولمازلر كه تصيبهم بما صنعوا قارعة ايشلدوكلرى ايش سببيله
كندولره برد وكيچى عذاب دكر او تحل قريبا من دارهم يا اولدوقلرى ييره يقين
بر ييره اينه حتى يأتى وعد الله خدانك وعده سى كه موتدر يا قيامتدر كلنجه دك
ان الله لا يخلف الميعاد بى شبهه كيم حق جل وعلا وعده يه خلاف ايتمز ولقد
استهزئ برسل من قبلك دخى على التحقيق سندن اسبق اولان پيغمبرلره استهزا
اولندى فامليت للذين كفروا پس كفر ايدنلره مهلت ويردم ثم اخذتهم
صكره كندولرين عقوبت ايله الدم فكيف كان عقاب پس بنم عقوبتم انلره نيجه
ايدى افمن هو قائم على كل نفس بما كسبت پس ايا شول پروردكاركه كندو
هر نفس اوزره مطلع اولوب خير وشردن تحصيل اولنان شيئه مكافيدر
شول كمسنه لر كبيدر كه هيچ بر نسنه دن آگاه دكلدر وجعلوا لله شركاء
وخدايه اورتاقلر قيلديلر قل سموهم سويله انلره آد قويوك يعنى انلرى وصف
ايدك اندنصكره نظر ايدك هيچ انلرده بر وصف وارمى كه انك سببيله
عبادته مستحق اولورلر ام تنبئونه بما لا يعلم فى الارض ياخود تنكرى يى
ييرده بيلمدوكى نسنه ايله بيلدررميسيز وحال بوكه ييرده وكوكده اولان
اشيا علمنه نمايانندر ام بظاهر من القول ياخود سوزدن بر نمايان ايله يعنى ياخود
تبلرى شركا تسميه ايدرسيز همان لفظى ملاحظه ايتمكله اصلا حقيقت ومعنايه
اعتبار ايتمزسيز وبوتلرك بيرسى رانع دكلدر بل زين للذين كفروا مكرهم بلكه
كفر ايدنلره مكر وحيله لرى بزنمش قيلندى وصدوا عن السبيل وطريق حقدن
منع اولنديلر ومن يضلل الله وهر كيمى كه تنكرى تعالى ازغون قيلدر
فما له من هاد انكا هيچ يول كوسترىجى اولماز لهم عذاب فى الحيوة الدنيا يقين
اولان صاغلقده انلره اشكنجه واردر ولعذاب الآخرة اشق دخى شبهه كيم ابد
جهانك اشكنجه سى زياده مشقتلودر وما لهم من الله من واق وخدانك
عذابندن انلره بر صاقليجى يوقدر مثل الجنة التى وعد المتقون پرهيزكارلره

وعد اولنان بهشتك صفتی بوكه تجری من تحتها الانهار كوشكلری التندن
ایرمقلر اقر اكلها دائم میوه سی منقطع اولماز وظلها وسایه سی دخی
تلك عقبی الذین اتقوا اول موصوف اولان بهشت پرهیز اولانلرك عاقبتیدر
وعقبی الكافرین النار ودین اولانلرك عاقبتی دوزخدر والذین آتیناهم
الكتاب وشول كمسنه لر كه كندولره كتابی ویردك یعنی اهل كتابدن اسلامه كلانلر
كمسنه لر یفرحون بما انزل الیك سكا ایندرلن شیئله سیونورلر ومن الاحزاب
من ینكر بعضه وحضرتك عداوتی اوزره جمعیت ایدنلردن یعنی اهل كتابك
كفره سندن بر كروه واركه قرآنك بر مقدارین انكار ایدرلر قل انما امرت ان
اعبد الله ولا اشرك به سویله بوندن اوزكه بر نسنه یوقدر كیم بن فرمان
اولندم كه خدایه قوللق ایدوب اكا اورتاق قیلمیم الیه ادعوا انك حكمنه
خلقی دعوت ایدرم والیه مآب وانك طرفنه در دونمكم وكذلك انزلناه
ونته كه كذشته اولان انبیا اوزره امتلرینك لساننه موافق كتب ایندردك
قرآنی دخی ایندردك حكما وقایعه اقتضاء حكمتله حكم ایدر عربیا
لسان عربله مترجم تا كه الحاصلی كنه ولئن نولای اوله ولئن اتبعت اهواءهم
قسم اولسونكه اكر آرزولرینه یرولك ایدرسن بعد ما جاءك من العلم سكا
كلان دانشدن صكره ما لك من الله من ولی ولا واق خدانك عقابندن
سكا هیچ نه دوست ونه یاردمجی بولنور كه سكا یاردم ایدوب انی سندن منع
ایلیه ولقد ارسلنا رسلا من قبلك ودبی شبهه كیم سندن اسبق پیغمبرلر
كوندردك وجعلنا لهم ازواجا وذریة وانلره قاریلر واوشاقلر قیلدق
نته كه سنك وار وما كان لرسول ان یأتی بآیة وبر پیغمبره ممكن دكلدی كه
كندو سندن طلب اولنان ایتی كتوره الا باذن الله مكر خدانك دستوریله
لكل اجل كتاب هر وقت ایچون قلنلر اوزره بر یازلمش حكم واركه انجق محلی
كلور البته ظهور ایدر یمحو الله ما یشاء ایزد جل جلاله حكمتك اقتضاسنه
كوره احكامدن ایستدوكی شیء محو ایدر ویثبت وایستدوكی نسنه یی
برقرار ایدر وعنده ام الكتاب یازلمشك اصلی قتنده در یعنی ایچنده جمیع
كائنات یازیلان لوح محفوظ قتنده در واما نرینك بعض الذی نعدهم
او نتوفینك واكر كفاره عذابدن وعده ویردكمز شیئك بر مقدارین سكا





كوستروردز یا اندن اول روحكی قبض ایدرز فانما علیك البلاغ وعلینا الحساب
بوندن اوزكه بر نسنه یوقدر كه اوزركه در احكامی تبلیغ ایتمك وكفاره جزا ویرمك
ایچون اوزریمزه در حساب ایتمك نه اوزركه در پس بوز جبور مكلرندن اوترك
غمناك اولوب عذابلرنه استعجال ایتمه اولم یروا انا نأتی الارض ایا معاندلر
شك ایدوب بقمدیلرمی كیم علی التحقیق بز كفارلرك زمیننه حكم ایدرز یعنی فرمانمز
كلور ننقصها من اطرافها انی كنارلرندن اكسك ایدرز یعنی تصرفلرندن اخراج
ایدوب اهل اسلامك حوزهٔ تصرفلرینه قیلارز والله یحكم وایزد جل جلاله حكم ایدر
لا معقب لحكمه حكمنه دوندریجی یوقدر وهو سریع الحساب وكندو در حسابی
تیز كورن پس دنیاده قتل واجلا ایله كندولرین معذب قیلدی وقدنصكره اخرتده
حسابلرینی عتله كوروب سزالرین ویرور وقد مكر الذین من قبلهم وتحقیقا
كه بو كفاردن اسبق اولانلر دخی پیغمبرلرینه حیله لر ایتدیلر فلله المكر جمیعا
پس ایتدوكلری حیله لرك سزاسی قموخدایه مخصوصدر یعلم ما تكسب كل نفس
بیلور شول نسنه یی كه هر جان قزانور وسیعلم الكفار لمن عقبی الدار ودبی شبهه
كیم بی دین اولان كیمسنه لر بیلجكدرلر كیم بو جهانك محمود اولان عاقبتی كیمه
اولور ویقول الذین كفروا لست مرسلا واهل كفر اولانلر دیرلر سن كوندرلمش
دكلسن قل كفی بالله شهیدا بینی وبینكم سویله خدانك شهادتی ارامزده
وارا كوزده كافیدر ومن عنده علم الكتاب وتوراتك دانشی كنده اولان كیمسنه نك
شهادتی دخی عبد الله بن سلام وامثالی اولان كیمسنه لر كبی والله اعلم

## سورة ابراهیم علیه السلام مكیة وهی احدی وخمسون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

الر امثالی سبقت ایتدی كتاب انزلناه الیك بو بر كتابدر كه كندوكی ایندردك
لتخرج الناس من الظلمات الی النور تا كه خلقی كفرك قرانلقلرندن هدایتك
ایشغنه چیقره سن باذن ربهم پروردكارلرینك توفیق وتیسیریله الی صراط
العزیز الحمید بر یولدر النوردن یعنی كتابه سكا ایندردك تا كه خلقی ظلماتدن
هر شیء اوزره غلبه ایدنك جمیع اوصافلره مستحق اولانك یولنه چیقره سن
الله الذی له ما فی السموات والارض لفظ عزیزه عطف بیاندر یعنی عزیز اول خدادر كه

كوكلرده اولان اشيا ويرده اولان اشيا كندويه مملوكدرلر وويل للكافرين
من عذاب شديد ونور ايماندن چيقوب ضلالت قرانلقلرنده اولان بى دينلره
قتى اشكنجه‌دن هلاك حاصل اولسون الذين يستحبون الحيوة الدنيا على الآخرة شول
بى دينلركه اوبر جهانك نعيمى اوزره بو جهانك زينتنى ترجيح ايدوب سيودلر
ويصدون عن سبيل الله وخدانك يولندن منع ايدرلر يعنى خلقى خدايه
وپيغمبره ايمان كتورمكدن اليقورلر ويبغونها عوجا وخدانك يولنه اكرلك
طلب ايدرلر اولئك اول كروه كه بو اوصافله موصوفدرلر في ضلال بعيد
اوزاق ازغونلقده‌درلر وما ارسلنا من رسول الا بلسان قومه وهيچ بر پيغمبر
كوندرمدك الا كندو جماعتنك لسانيله يعنى هر كروهه كه بر پيغمبر مرسل قيلدق
انك لغتى انلرك لغتنه موافق ايدك ليبين لهم تاكه قومنه اولندوقلرى
شيئى كندولره بيان ايدوب انلر انى فهم ايدهلر فيضل الله من يشاء اندنصكره
حق سبحانه وتعالى ايستدوكى كيمسه‌يى ازغون ايدوب ايمان كتورمكه انى موفق
قيلماز ويهدي من يشاء وايستدوكى كيمسه‌يه دوغرو يول كوستروب ايمانه كلمكه
انى موفق قيلار وهو العزيز الحكيم واول كندو هر شيئى اوزرينه غلبه ايدن حكمتنك
مقتضاسيله خلقى ازغون ومهدى قيلان ولقد ارسلنا موسى باياتنا وتحقيقا
كيم حضرت موسايى معجزه‌لريمزه مقارن اولدوغى حالده كوندردك انكله كه ان اخرج
قومك من الظلمات الى النور كندو عشيرتكى انواع ضلالتك قرانلقلرندن هدايتك
ايشغنه چيقرندر وذكرهم بايام الله وامم سالفه‌يه اولان وقايعك عذابيله كندولره
پند وير ان في ذلك لآيات بى شبهه كيم اول وقائعده خدانك قدرتنه دلالت
ايدر علامتلر وار لكل صبار شكور هر كيمسه‌يه كه بلالر اوزره صبرى چوق ايدوب
نعمتلرك شكرين بحقى ادا ايدر واذ قال موسى لقومه وياده كتور اول وقتى كه
حضرت موسى كندو قبيله‌سنه ديدى اذكروا نعمة الله عليكم اذ انجاكم
من آل فرعون اوزكزه اولان خدانك احسانينى خاطره كتورك نجين فرعونك
اتباعندن سيزى قورتردى يسومونكم سوء العذاب اشكنجه‌نك يمانينى سيزه دادندر دوكلرى
دوقلرى حالده ويذبحون ابناءكم واركك اوشاقلركزى بوغازلدوقلرنده
ويستحيون نساءكم ودبيشيلركزى صاغ قودوقلرى دمده وفي ذلكم
وسيزه بو ايشده بلاء من ربكم عظيم پروردكاركوزدن بر اولو ابتلادر



واذ تأذن ربكم ومذكور قيلك اول وقتى كه ربكوز اعلام ايديكه لئن شكرتم
على التحقيق اكر سيزه ويردوكم نعمتلرى اعتراف ايدوب حمد وثناسنى ايدرسيز
لازيدنكم بلاشبهه نعمتلرى سيزه ارتوردم ولئن كفرتم واكر نعمتلرى
ستر ايدوب انك حقن ادا ايتمزسيز ان عذابي لشديد بى شك كه اشكنجم
قابلنه قتيدر وقال موسى ان تكفروا انتم ومن في الارض جميعا دخى
حضرت موسى ديدى اكر سيز اى بنى اسرائيل ويرده اولان قوم انس وجن خدانك
نعمتلرينه شكر ايتميوب انلرى انكار ايدرسيز فان الله لغنى بى شبهه كيم
تنكرى تعالى شكركوزدن بايدر حميد كندو ذاتنده حمده مستحقدر كه ذرات
مخلوقات انك حمد وثناسن ايدرلر الم يأتكم نبأ الذين من قبلكم ايا سيزدن
اسبق اولانلرك خبرى سيزه كلمديمى قوم نوح وعاد وثمود حضرت نوحك
عشيرتى وعادك قبيله‌سى وثمودك طائفه‌سى والذين من بعدهم واول عشائردن
صكره اولان كيمسنه‌لر لا يعلمهم الا الله تنكريدن اوزكه انلرك عددينى
كيمسه بيلمز جاءتهم رسلهم بالبينات پيغمبرلرى كندولره آشكارا معجزه‌لرله
كلديلر فردوا ايديهم في افواههم پس اللرين قالدروب اغزلرينه قويديلر
يعنى رسل اوزرينه شدت اجلرندن اغزلريله اللرين اصرديلر وقالوا انا كفرنا
بما ارسلتم به وديديلر على التحقيق بز كفر ايدرز ولك اول شيئه كه سيز
انكله مرسل اولدكوز وانا لفي شك مما تدعوننا اليه مريب وبى شبهه كيم بز
تهمته صالجى بر كمانده‌يز اول نسنه‌دن كه سيز بزى اكا دعوت ايدرسيز
قالت رسلهم انلره مرسل اولان پيغمبرلر ديديلر افي الله شك فاطر السموات
والارض ايا كوكلر ويرى ايجاد ايدن خدانك وجودنده كمان اولورمى يدعوكم
ليغفر لكم من ذنوبكم سيزى ايمانه دعوت ايدر تاكه كناهلركوزدن سيزه مغفرت
ايده يعنى ايمانه كلدكوزدنصكره مظالمدن ماعدا كفر حالتنده اولان كناهلركزى مغفرت
ايده ويؤخركم الى اجل مسمى وبر معين مدته دك سيزه مهلت ويره يعنى مدت عمركوز
تمام اولنجه سيزى تاخير ايدوب عذابه كرفتار ايتمز قالوا ان انتم الا بشر مثلنا ديديلر
سيز اى دعواى نبوت ايدنلر بر نسنه دكلسيز الا بيزم كبى بر انسان اوزديره بر فضلكوز
يوقدر پس ندن كلديكه سيز ارامزدن نبوتله مخصوص اولورسيز تريدون ان تصدونا
عما كان يعبد اباؤنا بو دعوايله ايسترسيز كيم بزى دوندره‌سيز اول شيدن

که پیدرلرمز آنلره طپرلردی فَأْتُونَا بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ پس بزه بر آشکار دلیل
کتورك که فضیلت و استحقاقکز اوزره دلالت ایلیه قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ
إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ پیغمبرلری آنلره دیدیلر بیز بر نسنه دکلز الا سزك کبی بر بشر
یعنی بز تسلیم ایدرز کیم سزکله نوعده متفقوز وَلَكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَى مَنْ يَشَاءُ
مِنْ عِبَادِهِ ولیکن حق جل وعلا قوللرندن نا پسندوکی کمسنه اوزره نبوتك نعمتیله
امتنان ایدر وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ بِسُلْطَانٍ وبزه صحیح و ممکن دکلدی که
کندو نفسمزدن سیزه بر معجزه کتوره لم إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ مکر خدانك دستور
و خواهشیله وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ و حق جل وعلا اوزره اهل ایمان
اعتماد ایتسونلر وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وبزه نه عارض اولدیکه ایزد ذو الجلال
اوزره اعتماد ایتمیه لم وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا وحال بوکه یوللریمزی بزه کوستردی
یعنی معرفتنه ایصال ایدن طریقلره بزی مهدی قیلدی وَلَنَصْبِرَنَّ عَلَى مَا آذَيْتُمُونَا
دخی خدایه قسم که البته بزه اولان اینجتمکلکز اوزره قاتلنورز وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُتَوَكِّلُونَ و یالکز خدای ذو الجلال اوزره ارباب توکل اولانلر اعتماد
ایتسونلر وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ أَرْضِنَا دخی کفر ایدنلر پیغمبرلرینه
دیدیلر البته سیزی یرمزدن چیقررز أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا یا البته بزم
اینمزده دونرسیز فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ پس پیغمبرلره پروردکارلری فرشته ایله
خبر صالدیکه لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ علی التحقیق بز ستمکارلری نابود قیلورز
وَلَنُسْكِنَنَّكُمُ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ والبته آنلردن صکره سیزی زمینلرینه ساکن
قیلورز ذَلِكَ اول وحی ایتمك و اهل ایمانی کفره یرینه اسکان ایتمك لِمَنْ
خَافَ مَقَامِي شول کمسنه یه در که روز قیامتده حکومته مخصوص اولان موقفدن
قورقوب ملاحظه ایتدی وَخَافَ وَعِيدِ وعذابله ویردوکم وعیدن قورقدی
وَاسْتَفْتَحُوا دخی پیغمبرلر طلب فتح ایتدیلر یعنی دشمنلری اوزره نصرت ایستدیلر
بعده حق جل وعلا کندولره نصرتی ویروب مقصد اعلایه واصل اولدیلر
وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ و هر سرکش عنادکار بی بهره اولدی مِنْ وَرَائِهِ جَهَنَّمُ
کیرو سندن دوزخ در ایچنده بولانجغی بولور وَيُسْقَى مِنْ مَاءٍ صَدِيدٍ و ایچمش
قیلنور بر صودن که ایرندر يَتَجَرَّعُهُ آنی تکلفله یودر وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ
و بدمزه لکندن ویرماز قوقوسندن یقلشور که آنی یوده مز وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ





مِنْ كُلِّ مَكَانٍ و الکامرکك اسباب و الامی هر طرفدن کلور وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ و حال
بوکه فی الحقیقة کندوسی اولمش دکلدر وَمِنْ وَرَائِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ و ایلروسندن
بر شدتلو اشکنجه وار مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ اوزرکه اوقتان شیئده
پروردکارلرنه کفر ایدنلرك صفتی مذکوردر أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ
ایشلدوکلری ایشلر بر کول کیبیدر که آنی یل کوتوروب قالدردی فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ
یلی شدتلو برکونده لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَى شَيْءٍ قزندوقلری شیئدن بر آز نسنه
اوزره کوجلری یتشمز یعنی قمو اعماللری باطل اولوب آنك بر ذره سیله متمتع اولمدیلر
ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ اول ایتدکلری که بیز کوزل اعمال ایشلمشوز کندوده در
اوزاق ازغونلق أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ کوردوزمیسن که
تنکری تعالی حکمتله خلقته لائق اولان وجه اوزره کوکلری ویری یراتدی إِنْ
يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ ایسترسه سیزی معدوم قیلا وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ و تنکری بر
خلق یرکزه ایجاد ایدوب کتورر وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ و اعدام و ایجاد
ایتمك خدای عز و جل اوزره متعذر دکلدر وَبَرَزُوا لِلَّهِ جَمِيعًا و قیامت کوننده
خدانك فرمانه قبورلری قبوردن ظهور ایدرلر فَقَالَ الضُّعَفَاءُ پس زبون
اولانلر دیدیلر لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا سرافرازلك ایدن رئیسلره إِنَّا كُنَّا لَكُمْ
تَبَعًا تحقیقا که پیغمبرلری تکذیب ایتمکده سیزه تابع ایدك فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ
عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ پس سیز بیزدن دفع ایده بیلورمیسز خدانك
اشکنجه سندن بر آز نسنه قَالُوا لَوْ هَدَانَا اللَّهُ استکبار ایدنلر زبونلره
دیدیلر تنکری تعالی بیزه طریق نجاتی کوستروسیدی لَهَدَيْنَاكُمْ البته
سیزه آنی کوسترردك ولیکن نجاتك یولی بیزدن مسدود اولمغله سیزی
عذابه اوغراتدردق سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَجَزِعْنَا أَمْ صَبَرْنَا بیتابلك ایتمکمز و ایتمه مکمز
اوزرمزه برابردر مَا لَنَا مِنْ مَحِيصٍ عذابدن خلاص ایچون قورتلش یوقدر وَقَالَ
الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ و ابلیس لعین دیدی چونکه ایش محکم اولدی یعنی اول
محل که خلقك حسابی دوکتوب اهل جنت جنته کیردی و اهل جهنم جهنمه ابلیس شقی
ثقلیندن اولان اشقیالر اسننده دوروب دیر إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ
تحقیقا کیم خدای عز و جل درست وعدی سیزه وعد ایتدی وَوَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ و بن
سیزه وعد ایدوب ایتدوکم وعده ده سیزه خلاف ایتدم وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ

وكوننى وايى سيزه مسخر قيلدى اول حالده كه يورو مكلرنده مستمردرلر وسخر لكم
الليل والنهار وكيجه يى وكوندزى سيزه رام قيلدى تا كه راحتكزه و معيشتكزه
سبب اوله لر وآتيكم من كل ما سألتموه وسيزه ويردى هر صورده غكوزنسنه دن
يعنى هر شئ كه خلقك احتياجندن اوترى مسئول اولمغه لياقتى وار سيزه اندن
ويردى وان تعدوا نعمة الله لا تحصوها واكر خدانك نعمتنى صايرسيز انواعن
صايمغه قادر اولمازسيز ان الانسان لظلوم تحقيقا كه آدم اوغلى نفسنه غايتله
ستمكاردر نعمتلرك شكرين ادا ايتمدوكى اجلدن نفسنى انلردن محروم ايدر كفار
نعمتلرى انكار ايدوب صانقلر واذ قال ابراهيم رب اجعل هذا البلد آمنا ومذكور
قيل اول وقتى كيم ابراهيم عليه السلام مناجاتنده ديدى اى پروردكارم بو شهرى يعنى
مكه مكرمه يى يرماز اولان اشيادن امنيت حاصل ايتمش بر شهر قيل واجنبنى
وبنى ان نعبد الاصنام وبنى واوغوللريمى بتلرك عبادتندن دور قيل رب
انهن اضللن كثيرا من الناس اى پروردكارم على التحقيق كيم بتلر خلقدن چوق
كمسه ازدردیلر یعنی انكچون بتلرك عبادتندن دورلكى سندن طلب ايدم زيرا بتلر
سببيله شبابلمين ادميلردن چوق كمسه يى كمراه ايتديلر فمن تبعنى فانه منى
پس هر كيم خلقدن دينمده بكا اويدى بى شبهه كه او بندندر اصلا بندن منفك
اولماز ومن عصانى وهر كيم دينمده بكا تابع اولمدى فانك غفور رحيم بى شبهه
كه سن غايتله غفران ايديجى سن چوق مرحمت صاحبى سن يعنى قادرسن كه انى توبه يه
موفق ايدوب كناهن مغفرت ايتمكله اكا مرحمت ايره سن مرويدر كه حضرت خليل
اللهك قادينى ساره خاتون هاجر نام جاريه سن قوجه سنه تمليك ايتدى كه تسرى
ايدنجه حضرت اسمعيلى كتوردى عرق غيرت ساره خاتونى اوزره حركت ايدوب حضرت
ابراهيم اوزره الحاح ايتديكه هاجرى و اوغلنى يانمدن دور قيل پس حضرت خليل صلوات
الله و سلامه عليه انلرى مكه زميننه كوتوروب جنابيه دبا الغربته بو دعالرله نياز
ايلدى شنه كه حق جل وعلا بيوردى ربنا انى اسكنت من ذريتى اى پروردكارم
على التحقيق بن اولادمدن يعنى اسمعيلى واندن حاصل اولان اولادى اسكان ايتدم
بواد غير ذى زرع بر دره ده كه اكين ايه سى دكلدر عند بيتك المحرم متعديلرك
دست تطاولندن محفوظ اولان خانه كك قتنده ربنا ليقيموا الصلاة اى
خداوندم انلرى اول مكانده ساكن قيلدم تا كه نمازى شرائط و ادابيله قيله لر

باهل

فاجعل افئدة من الناس پس خلقك كوكللرندن بر مقدار كوكللر قيل تهوى اليهم
سرعتله سمتلرنه توجه ايده لر يعنى كتمك كركه كيم ايزد ذو الجلال حضرت ابراهيمك
دعاسن قبول ايتديكه اسمعيل واناسندن منفك اولميجق محض قدرتيله زمزم صوينى
پيدا ايتدى بعده جرهم قبيله سندن بر كروهك يولى اول مكانه قريب واقع اولمغله
انده قوشلرك ورود صدورلرين كوروب استدلال ايتديلر كه انده بر صو وار
مكان معهوده كلدوكلرنده كورديلر كه حضرت اسمعيل ووالده سى انده اقامت
ايتمشلر كندولر دخى انده اقامت ايتمكه ميللرى اولوب حضرت هاجره ديديلر
اى خاتون صويكدن بزه بر حصه قيل بزدخى يكمزدن سكا حصه قيلالم اكا راضى
اولدى وارزقهم من الثمرات وانلره ميوه لردن روزى قيل لعلهم يشكرون
شايدكه انلر اول نعمتلره معترف اولوب حمد و ثنا ايده لر بو دعاسى دخى حق جل وعلا مستجاب
قيلديكه جميع اطراف واكنافدن اكا ميوه جلب اولنور بر مرتبه ده كه دورت فصلك
ميوه سى ايچنده بر كونده بولنور ربنا انك تعلم ما نخفى وما نعلن اى پروردكارم
تحقيقا كه سن بيلورسن كيزلى قيلدوغمز نسنه يى و اشكار ايتدوكمز نسنه يى
وما يخفى على الله من شئ فى الارض ولا فى السماء وتنكرى تعالى اوزرنه يرده
ونه كوكده هيچ بر نسنه پوشيده اولماز الحمد لله جميع اوكمكلر خدايه مخصوصدر
الذى وهب لى على الكبر اسمعيل واسحق شول خدا كه فضل وكرمندن بكا بيوكلك
اوزره ايكى اوغول ويردى مرويدر كيم حضرت ابراهيمك عمرى طقسان طقوز سنه يه
ايرشدوكنده حضرت اسمعيل كلدى و يوز اون ايكيده حضرت اسحق عليه السلام
ان ربى لسميع الدعاء تحقيقا كه پروردكارم دعايى غايتله ايشدر يعنى دعا
ايدنك دعاسن مستجاب قيلار رب اجعلنى مقيم الصلاة اى بنم خداوندم
بنى نمازك اداسى اوزره مداومت ايديجى قيل ومن ذريتى واولادمدن يعنى
بندن حاصل اولان ذريتك بر مقدارنى نمازا وزره مواظب قيل چونكه حضرت
ابراهيم عليه السلام بيلديكه عادة الله بو يله جارى اولمديكه بر شخصدن حاصل
اولان ذريت تمامى توحيد وطاعت اوزره اوله لر تنكريدن ايستديكه كيم
ذريتندن بر مقدار نمازك اداسنه مواظب اوله لر ربنا وتقبل دعاء اى پروردكار
دخى ايتدوكم دعايى قبول ايت ربنا اغفر لى ولوالدى وللمؤمنين يوم يقوم
الحساب اى بنى پروردش ايدن قادر مختار بكا و اتامه و انامه و اهل ايمانه كناهن

يادلقده اول كونده كه اهل حساب اياق اوزره قالقرلر ولا تحسبن الله غافلا عما يعمل الظالمون دخى كمان ايتمه كه تنكرى تعالى ستمكارلرك ايشندن بيخبردر انما يؤخرهم ليوم بوندن غيرى يوقدركيم انلرى بركون ايچون تاخير ايدر تشخص فيه الابصار شدت هولدن ايچنده كوزلر بوقاله قالور مهطعين حضرت اسرافيلك دعوتنه سرعت ايدوكلرى حالده مقنعى رؤسهم باشلرين بوقارو قالدرمشلر لا يرتد اليهم طرفهم كوزلرى كندوسمتلرينه دونمز يعنى كوزلرى خيره لنوب اچق قالور برمرتبه ده كه كندو نفسلرينه دونوب بقمزلر وافئدتهم هواء دكوكلرى خاليدر يعنى شدت هول وحيرتدن قلوبلرى فهمدن خالى اولمشدر وانذر الناس وخلقى قورقت يوم يأتيهم العذاب اول كوندن كه كندولره عذاب كلور فيقول الذين ظلموا پس شرك وتكذيبله ستم ايدنلر ديرلر ربنا اخرنا الى اجل قريب اى خداوندمز بزى دنيايه دوندروب بر يقين مدته دك مهلت وير نجب دعوتك دعوتكه اجابت ايدرز ونتبع الرسل وپيغمبرلره پيروك ايدرز اولم تكونوا اقسمتم من قبل ما لكم من زوال انلره جواب ويريلور بوندن اسبق سيز پيغمبرلره كلوب انديچمدكوزمى كه سيزه دنيادن هيچ زوال يوقدر يعنى موت سيزه عارض اولماز پس انكچون محكم بنالر وطول امللر ايدكوز وسكنتم فى مساكن الذين ظلموا انفسهم وحال بوكه كفر ومعصيتله كندو نفسلرينه ستم ايدنلرك منزللرنده اقامت ايدكوز وتبين لكم وسيزه ظاهر اولدى اول مكانلرك اثارندن كيف فعلنا بهم انلره نيجه ايشلدك وضربنا لكم الامثال واحوالرندن سيزچون مثللرى اوردق يعنى سيزه بيان ايتدككيم سيز كفرده واستحقاق عذابده انلر كبى سيز وقد مكروا مكرهم وتحقيقا كيم حقى ابطال ايتمك ايچون حيله لرين اجرا اتمكه چوق سعى ايتديلر وعند الله مكرهم وعلى التحقيق شان بودركه حيله لرى اولدى لتزول منه الجبال تاكه انلك شدتندن طاغلر يرلرندن قالقه يعنى انلر مكر ايتديلر تاكه طاغلر كبى ثابت اولان شرائع واحكامى زائل قيله لر فلا تحسبن الله مخلف وعده رسله پس كمان ايتمه كيم حق جل وعلا پيغمبرلرينه وعده سن خلاف ايديجيدر ان الله عزيز بى شبهه كيم ارزاو ذو الجلال هركس اوزره غلبه ايديجيدر ذو انتقام دشمنلرندن دوستلرچون كينه القايه سيدر يوم تبدل الارض غير الارض اول كونده كه



حالا اولان يير براوزكه يره تبديل اولنور والسموات وحالا اولان كوكلر غير كوكلره تبديل اولنور تفسيرده كتوردبكه زمينك تبديلى بوكه جبال واشجار وانهار زائل اولوب يير هموار اولور وسمانك دكشمسى بوكه كونش وآى ويلدزلر قالقوب صاف كوك قالور وبرزوا لله الواحد القهار ويكانه اولان قهر ايدن خدانك جزا وحسابنه خلق قبورددن ظاهر اولديلر وترى المجرمين يومئذ مقرنين فى الاصفاد وكنهكار اولان مشركلرى اول كونده كوررسن بوقاغولرده بيرى بيرنه قرين اولمشلر سرابيلهم من قطران كوملكلرى قطراندندر يعنى اهل جهنم اتشده برخوش يانوب كنده ولره ايدا حاصل اولمق ايچون بدنلرى قطرانله سورنوب برمرتبه ده كه اوستلرينه كوملككبى نمايان اولور وتغشى وجوههم النار واتش يوزلرين قبلار اول جهتدنكه انلر حق سمتنه توجه ايتمديلر ليجزى الله كل نفس ما كسبت تاكه حق جل وعلا هر جانه قزندوغى شيئى مكافات ايده يعنى اول عذابى ايدر تاكه هر مجرم مكافاتنى بوله ان الله سريع الحساب تحقيقا كه خداى ذو الجلال حسابى غايتله تيز ايدر زيرا برفردك حسابى برفردك حسابندن كندويى مشغول ايتمز هذا بلاغ للناس بو قرآن عظيم الشان خلق ايچون كفايتدر تاكه نصيحت اولنه لر ولينذروا به وتاكه انكله قورقش قيلنه لر وليعلموا انما هو اله واحد وتاكه قرآنده اولان دليللره نظر ايتمكله بيله لركيم بوندن اوزكه يوقدركه معبود بر معبوددر شركى قبول ايتمز وليذكر اولوا الالباب وتاكه ارباب عقول اولانلر پند ونصيحت الهلر

## سورة الحجر مكية وهى تسع وتسعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

الر تلك آيات الكتاب وقرآن مبين بو سوره ده مذكور اولنجق ايات صفات كماله جامع اولان كتابك وحقى باطلدن ايريجى قرآن عظيم الشانك ايتيدر ربما يود الذين كفروا لو كانوا مسلمين كفر ايدنلر كيمسنه لر محبتله چوق طلب ايدرلركه اهل اسلام اولسيديلر واول محل اولديكه اهل اسلامه اولان اعزاز واكرامى مشاهده ايتديلر ذرهم يأكلوا انلرى قوى دنياده ييسونلر ويتمتعوا وانك لذاتيله اوفانلوين كچى سونلر ويلههم الامل

ومونك توقفندن تأمل كندولرین مشغول ایتسونلر فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ كه بی شبهه
ایتدوكلری اشیانك نتیجه سن بیلجكدلر وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ وهیچ بر كویی
خلقنی نابود قیلمدق إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَعْلُومٌ الا كه انكا لوح محفوظده یازلمش
بر مدت معلومه وار مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا اصلا بر كروه مدت هلاكندن
ایلرو كتمز یعنی معین اولان مدت هلاكلری حلول ایتمینجه هلاك اولمازلر
وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ونه اوندن كیرو قالورلر یعنی اول مدت تمام اولدقدن
صكره تأخیر اولنمازلر وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ وكفار استهزا طریقیله
دیدیلر ای شول كیمسه كه اوزرینه قرآن ایندرلدی إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ تحقیقا كه سن
دیوانه سن لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَائِكَةِ نیچون بزه فرشته لری كتورمزسن تا كه سنی تصدیق
ایده لر وسكا معین وظهیر اولالر إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ اكر ایتدوكك دعواده صدق
ایدنلردن ایسك چون بو كونه الفاظ لول بی ادبلردن صادر اولدی حق جل وعلا
جوابلرینی بیوردی مَا نُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ فرشته لری ایندرمزوز الا بر ایندرمك
كه دوغرو لغه مقارندر وَمَا كَانُوا إِذًا مُنْظَرِينَ واكر فرشته لری ایندرورز اول محل
كفار مهلت ویرلمزلردی إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ بی شبهه بز قرآنی ایندرمك وَإِنَّا
لَهُ لَحَافِظُونَ دخی على التحقیق بز انی تحریف وتبدیلدن صاقلیجیلرز وَلَقَدْ
أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِيَعِ الْأَوَّلِينَ دخی كالذكه سندن اسبق كیچمشلرك
فرقه لرینه پیغمبرلر كوندردك وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ
وانلره هیچ بر پیغمبر كلمزدی الا كه انكا استهزا ایدرلردی نته كه بو مشركلر سكا
استهزا ایدرلر بو كلام جناب رب العزه دن حبیبی بر تسلیه در كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ
فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ نته كه اول استهزانی كیچمشلرك قلوبنده داخل قیلدق عصی كرم
اولان اهل شركك كوكللرنده انی داخل قیلدرز لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ قرآنه تصدیق
كتورمدكلری حالده وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ وایلك اولانلرك طریقی كیچمشدی
یعنی امم سالفه ده تنكرینك عادتی كیچمشدركه هر كیم انلردن كفر اوزرینه مصر
اولورانی اهلاك وتدمیر ایدر وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ
يَعْرُجُونَ واكر بز بو معاندلر ایچون كوكدن قاپو اچوب اچنده دور مینوب چیقسه یدیلر
لَقَالُوا إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَارُنَا البته دیرلردی بوندن اوزكه بر نسنه یوقدر كیم
كوزلریمز بغلندی بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْحُورُونَ بلكه بز سحر اولنمش بر كروهز یعنی

دیرلردی



دیرلردی بو خصوصده محمد بزی مسحور ایتدی نته كه سابقا انی مشاهده ایتدوكلرینی
بو سوزی تكرار ایدرلردی وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وتحقیقا كیم كوكده اون
ایكی برج قیلدق كه هیئات وخواصده بری برینه مشابه دكلدر وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ
وكوكی بقنلر ایچون یلدزلرله اراسته قیلدق تا كه انكا عبرتله نظر ایدوب مبدعك
تدرتنه استدلال ایده لر وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ وانی هر سورلمش
دیوه دن محفوظ قیلدق تا كه انكا چیقوب احوالنه مطلع اولمیه إِلَّا مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ
لیكن اول شیطان كه ایشدلن سوزی اوغورلدی فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ مُبِينٌ درعقب
بر ظهور ایتمش آتش پاره سی انك اردینه دوشوب یاندردی وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا
ویری چكوب هموار قیلدق وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ دخی ایچنده ثابت ولمش طاغلر
صالدق وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ دخی ایچنده هر مستحسن ومناسب نسنه دن
بتوردك وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ دخی ایچنده یننه ماكول وملبوسدن
كیچنجك نسنه لر قیلدق وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ دخی سیزه قیلدق شول كیمسه یی
كه سیز انكا روزی ویریجیلر دكلسیز وانلردن مراد خدام ومالیك وعیال وهر كیمسه كه
انسان زعم فاسدیله كمان ایدركه كندوسی انكا روزی ویریورز بر احقیقتده
انلرك اوزرلرینه مستولی اولان كیمسه نك رزقنی بخشنده خدا عز وجلدر وَإِنْ
مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ واشیا مقوله سندن هیچ بر نسنه یوقدر الا انك
خزینه لری قبضه مزده در یعنی كائناتده بر شیء یوقدر الا انك ایجادینه وانك اضعاف
مضاعفه سنك ایجادینه قدرتمز وار وَمَا نُنَزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ وانی ایندرمزوز
الا بر بیلنمش اندازه ایله كه اندن اكسك اولورسه لیاقتی اولمازونه اندن زیاده
اولورسه كركی اولور وَأَرْسَلْنَا الرِّيَاحَ لَوَاقِحَ وییللری بولتله بوكلنمش اولدوقلری
حالده كوندردك فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً پس كوك سمتندن بر صو ایندردك
فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ درعقب انی سیزه ایچلجك نسنه قیلدق وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ
وسیز انی كوزلرده وقویولرده صاقلیجیلر دكلسیز وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ
دخی على التحقیق بز كندو مرحیاتی بعض اجسامده ایجاد ایتمكله زنده قیلاورز
وانی اندن ازاله ایتمكله مرده قیلاورز وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ وبز میراثه حائز
اولانلرز یعنی خلق فنایه واردوقلرندنصكره باقی قلانلر بیزوز وَلَقَدْ عَلِمْنَا
الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ دخی بی شبهه كیم سیزدن ایلرو كیدنلری بیلدك وَلَقَدْ عَلِمْنَا

فیهاصم

المستأخرين وبی شك كيم كبر وقلتلری بيلدك يعنی اسلام وطاعتده ايلرو
كيدنلرك وكيرو قالنلرك احوالندن بر ادنی شئی اوندن مخفی اولماز وان
ربك هو يحشرهم وتحقيقا كه پروردكارك كندوسی جزا ويرمك ايچون انلری
ييغر انه حكيم عليم بی كمان كيم تكری تعالی ايشلرين كما ينبغی ايشليوب هر نسنه يه
درست داناندر ولقد خلقنا الانسان من صلصال وتحقيقا كيم حيوان
ناطقی بر قوری چاموردن يرتدق من حمإ لفظ صلصاله صفتدر يعنی اول قوری چامور
بر چاموردن ايدی كه صوده چوق دورمقدن متغير اولوب قوقوب ايتدی
مسنون بنه صلصاله صفتدر يعنی اول صلصال مصوردر والجان ديولرك
پدرنی خلقناه من قبل من نار السموم انسانی يرتمدن اول حرارتی شديد
اولان اتشدن انی يرتدق واذ قال ربك للملائكة وياد ايت اول وقتی
كه پروردكارك فرشته لره ديدی انی خالق بشرا علی التحقيق بن بر انسان
ياراديجی يم من صلصال من حمإ مسنون فاذا سويته پس قچنكيم انك هيئتی
دوزدم ونفخت فيه من روحی وانك ايچنه فرمانمدن صادر اولان جاندن
اوفوردم فقعوا له ساجدين يوزلركوز اوزره دوشك اكا سجده كتوردكلكوز
حالده فسجد الملائكة كلهم اجمعون حق جل وعلا انی ايجاد ايتدكه نصكره
فرشته لر قمو بر فودلری تخلف ايتميوب سجده كتوردیلر الا ابليس ابی ان يكون
مع الساجدين ايمدی ابليس شقی سجده كتورنلرك زمره سيله اولمقدن
ممتنع اولدی قال يا ابليس مالك الا تكون مع الساجدين حضرت باری جل جلاله
ديدی ای ابليس سكا نه عارض اولدی كه ادمه سجود كتورنلرله اولمدك قال لم
اكن لاسجد لبشر ابليس ديدی حالمه مناسب دكلدی كه سجود ايدهيم بن كه
روحانی فرشته يم بر كثيف جسمانی شخصه خلقته من صلصال من حمإ مسنون كه
انی بو صفاتله موصوف اولان چاموردن ياراتدك قال فاخرج منها حق جل
وعلا ديدی پس ای ابليس كوكدن چيق فانك رجيم زيرا علی التحقيق سن
خير وكرامتدن دور اولمش سن وان عليك اللعنة الی يوم الدين وبو دور اولمق
لك روز جزايه دك اوزركه در قال رب فانظرنی الی يوم يبعثون ابليس خبيث
ديدی ای ربم پس بنی تأخير ايله اول كونه دك كه آدم واولادی مبعوث اولورلر
قال فانك من المنظرين حق جل وعلا ديدی پس بلا شبهه سن تأخير اولنانلردن سن





الی يوم الوقت المعلوم بيلنمش اولان وقتك كوننه دك واو نفخهٔ اولی
محليدر قال رب بما اغويتنی شيطان شقی ديدی ای پروردكارم بكا ايتدكك
ازغونلغه قسم اولسونكه لازينن لهم فی الارض البته انلره روی زمينده
معصيتلری اراسته قيلهيم ولاغوينهم اجمعين وهر وجهله انلری قوازدردم
الا عبادك منهم المخلصين ايمدی انلردن عبادكچون صاف قيلنان قوللرك
ازدرمم زيرا انلره مكر وحيله لرم كار ايتمز قال هذا صراط علی مستقيم خدا
عز وجل ديدی بو يعنی اخلاصی قورتمق بر دوغرو يولدر كه محض كرممدن كوزتمسی
اوزرمه لازم كبی قيلدم ان عبادی ليس لك عليهم سلطان تحقيقا كه قوللرم
اوزرلرنه سكا تسلط وقوت يوقدر الا من اتبعك من الغاوين مكر كمراهلر
شول كمسنه لركه سكا اويه لركه انلر اوزره مسلط اولورسن وان جهنم
لموعدهم اجمعين وتحقيقا كه دوزخ كمراهلره قمو مكان وعدهدر لها
سبعة ابواب اكا يدی قاپو وار لكل باب منهم جزء مقسوم هر بر قاپويه
شيطانك اتباعندن بر ايرلمش پاره وار يعنی جهنمك يدی طبقه سی كه وار هر
بريسنده كمراهلردن بر كروه قونز اولكيسنده كه جهنمدر اهل توحيدك
عاصيلری اولور وايكنجيسنده كه لظادر يهود طائفه سی واوچنجيسنده كه
حطمه در نصارا كفره سی ودوردنجيسنده كه سعيردر صابيلر اشقياسی
وبشنجيسنده كه سقردر مجوس قسمی والتنجيسنده كه جحيمدر مشركلر مقوله سی
ويدنجيسنده كه هاويه در ارباب نفاق اولانلر اللهم اعذنا من الجميع
ان المتقين فی جنات وعيون تحقيقا كه پرهيزكارلر باغلرده وبكارلرده
اولورلر يعنی هر بريسنه بر باغ وبر بكار اولور ادخلوها بسلام فرشته لر
انلره ديرلر اول باغلره سلامتله قورقی اولدغكوزده كيرك امنين خوف
زوالدن امين اولدغكوز حالده ونزعنا ما فی صدورهم من غل وسينه لرنده اولان
كين وكدورت قسمندن اولان اشيايی طشره ايتدك اخوانا لفظ ادخلوهاده
واقع اولان ضمير فاعلدن حالدر يعنی پرهيزكارلر جنتلره كيردكلر قرنداشلر
يايسنده اولدقلری حالده علی سرر جواهرله مرصع تختلر اوزره اوتورمشلر
متقابلين بيری بيرينه يوزلرين دوندرمشلر لا يمسهم فيها نصب انلره
جنتده بر تعب ومشقت دكمز وما هم منها بمخرجين وكندولر اندن چيقمش

قيلمازلر نبئ عبادي اني انا الغفور الرحيم قوللريمي آكاه ايت كيم على التحقيق بن كندم
بو ايكي شريف صفتله متصف اولان وان عذابي هو العذاب الاليم وبلاشبهه
اشكنجم كندو دردلو اشكنجه اولان ونبئهم عن ضيف ابراهيم وانلره خبر
دير حضرت ابراهيمك قوناغي احوالندن اذ دخلوا عليه فقالوا سلاما قچن
اوده نه كيروب ديديلر اوده كه بر اوسلام ايدرز قال انا منكم وجلون حضرت
ابراهيم ديدي تحقيقا كه بيز سيزدن قورقمشلرز قالوا لا توجل انا نبشرك
بغلام عليم قورقما ديديلر قورقمه كه بي شبهه بيز سكا مژده ويرورز بر دانش
صاحبي اوغلانله قال ابشرتموني على ان مسني الكبر حضرت ابراهيم تعجب
طريقيله ديدي پيرلك بكا ده كر كدنصكره بني مژده لندرديسز فبم تبشرون
پس نه نسنه عجيب شيئله بني مژده لندرديسز قالوا بشرناك بالحق فرشته ديديلر
درستلكله سني مژده لندردك فلا تكن من القانطين پس انك حصولندن
بي اميد اولانلرك كروهندن اولمه قال ومن يقنط من رحمة ربه حضرت
ابراهيم ديدي نه نسنه كمسه پروردكارينك رحمتندن اميد كسر يعني هيچ بر كمسه
اميد كسمز الا الضالون مكر ازغون اولانلر قال فما خطبكم ايها المرسلون
حضرت ابراهيم فرشته لره ديدي پس ايشكوز ندر اي خدادن كوندرلمش
اولانلر يعني بشارتدن غيري نه نسنه عظيم ايش ايچون كلدكوز قالوا انا ارسلنا
الى قوم مجرمين ديديلر بلاشبهه بز كنهكار كروهه مرسل قيلندق يعني حق تعالى
بيزي قوم لوطك اهلاكنه كوندردي كه انلر قاتي كنهكار اولمشلر الا آل لوط
الا حضرت لوطك خانه دانندن اولانلركه انلر جرمله متصف اولمديلر انا
لمنجوهم اجمعين تحقيقا كه بز انلري قورتريجيلرز الا امرأته مكر حضرت
لوطك قاريسي كه قدرنا انها لمن الغابرين حكم ايتدك كيم على التحقيق اول
قاري مكانلرنده قالانلردندر تا كه انلرله هلاك اوله فلما جاء آل لوط المرسلون
پس اول وقت كه كوندرلانلر حضرت لوطك خانه داننده اولانلره كلديلر قال
انكم قوم منكرون حضرت لوط انلره ديدي بلاشبهه سيز بر بيكانه كروه سيز
يعني سيز بر قوم سيز كه طبعم سيزدن نفرت ايدر اول اجلدن كه قورقرم سزكا
بر بدلك يتشدره سيز قالوا بل جئناك بما كانوا فيه يمترون فرشته لر آكا ديديلر
ملاحظه ايتدكك شي ايچون كلمدك بلكه سكا اول نسنه ايله كلدك كه قومك





انك وقوعنده شك ايدرلردي يعني سني فرحناك ايدن شيئله كلدك واول عذابدر
كه جماعتكه سن آني وعد ايدوب انلر انك وقوعنده شك ايدرلردي واتيناك
بالحق وسكا عذابلرندن محقق ومتيقن اولان شيئله كلدك وانا لصادقون
وعلى التحقيق بو اخبارده بيز كرچك سويليجيلرز فاسر باهلك پس كندو
اهلكله كيجه ده يوري بقطع من الليل كيجه دن بر مقدار ايله واتبع ادبارهم
وسن انلرك اكسه لرنده تابع اول تا كه بورومكده انلري سوره سن ولا يلتفت
منكم احد وسيزدن بر كمسه كيرو به بقمسون وامضوا حيث تؤمرون
وكيدك زمان اولندوغكوز يره حضرت عبد الله بن عباس رضي الله عنهما
بوورديكه اول يره شامدر وقضينا اليه ذلك الامر واول ايشي حكم اولنمش
ايكن فرشته لرله كوندردك كه ان دابر هؤلاء مقطوع مصبحين بي شبهه
كه بونلرك كوكي كسلمشدر صباح وقتنه داخل اولدوقلرنده وجاء اهل المدينة
يستبشرون وسدوم شهرينك خلقي كلوب حضرت لوطك قوناقلري
سببيله بيري بيرينه مژده ويرورلر قال ان هؤلاء ضيفي حضرت لوط انلره ديدي
بلا شك بونلر بنم قوناقلرمدر فلا تفضحون پس بني رسوا ايتمك انلره تعرض
ايتمكله واتقوا الله ولا تخزون وفاحشه ارتكابن ايتمكده خدانك خوفني ملاحظه
ايدوب بني رسوا ايتمك قالوا اولم ننهك عن العالمين ديديلر آيا بيز سني
خلقك حمايتندن زجر ومنع ايتمدكمي زيرا انلر هر كلانه و كيدنه تعرض ايدرلردي
وحضرت لوط طاقتي قدر انلري منع ايدردي وانلر آني بو ايشدن منع ايدرلردي
قال هؤلاء بناتي ديدي بونلر يعني سيزك قاريلركوز بنم قيزلرمدر چونكه هر
پيغمبر امتنه پدر پايه سنده در حضرت لوط عليه السلام قومينك قاريلرندن
اوتري ديدي بونلر بنم قيزلرمدر ان كنتم فاعلين اكر قضاء وطر ايديجيلر سيز
لعمرك انهم لفي سكرتهم يعمهون زندكانيلككه قسم يا محمد كيم على التحقيق انلر
اولان حيرتلري ... ايچنده ... فأخذتهم الصيحة مشرقين ...

اولان چيغرمق انلري آلدي آفتابك طلوعي وقتنه داخل اولدوقلري حالده
فجعلنا عاليها سافلها پس اول شهرك اوستيني التيني قيلدق وامطرنا
عليهم حجارة من سجيل واوزرلرينه طاشلنمش چامورلردن بر طاش ياغدردك
ان في ذلك لايات للمتوسمين تحقيقا كه قوم لوطك هلاكنده ارباب فكر
وفراسته اولوسنه انلر وار وانها لبسبيل مقيم وبي شبهه كيم قوم لوطك

شهرلری بر ثابت یولده درکه انك ایچنده کیدوب انلرك آثارین مشاهده ایدرلر
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ تحقیقا کیم بو مذکور اولان اشیاده خدایه و رسولنه
ایمان کتورنلره براولو علامت وار وَإِنْ كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ لَظَالِمِينَ و بی شك
کیم ایکه نام مکانك ایه لری ستمکار ایدیلر و انی حضرت شعیبك جماعتیدر اصل
لغتده چوق داللو بودا غلو اغجه ایکه دیرلر و مزبورلرك مکانلرنده اوکونه اغج بولنمغله
انکله تسمیه اولندی فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ پس ایکه خلقندن اهلاککله انتقام الدق
وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَامٍ مُبِينٍ و تحقیقا که قوم لوطك و قوم شعیبك مکانلری براشکار یولده در
وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلِينَ و بی شبهه کیم حجر نام موضعك ایه لری پیغمبرلرین
یلانجی دوتدیلر یعنی قوم ثمود حضرت صالحی تکذیب ایتدیلر چون بر پیغمبری تکذیب
ایدن جمیع پیغمبرلری تکذیب ایدنلرك یاشنده اولور لفظ مرسلین صیغهٔ جمعله
ایراد اولندی وَآتَيْنَاهُمْ آيَاتِنَا و پیغمبرلر اوزره ایندرلن کتابك ایاتنی کندولره
ویردك فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ پس انلردن یوز چیورمشلردی وَكَانُوا يَنْحِتُونَ
مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا و طاغلردن ایولر اویورلردی آمِنِينَ خراب اولمقدن و اوغرینك
تسلطندن امین اولدوقلری حالده فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ پس صباح
وقتنه داخل اولدوقلری دم عذاب چیغرسی کندولرین الدی فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ
مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ صکره قزندوقلری نسنه کندولردن برشئ دفع ایتمدی
وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا و کوکلری و یری و ارالرنده
اولان اشیایی یرتمدق إِلَّا بِالْحَقِّ الا دوغرولغه مقارن یرتمق که اصلا فسادك
دوامنه ملایم دکلدر و بوسببدن ارباب فساد اهلاك اولنوب زمین انلرك
وجودندن مطهر اولور وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ و البته قیامت کلیجیدر کر تکذیب
ایدنلردن انتقام النور فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ پس کوزل واز کیچمك وازکیچ یعنی
انلردن انتقام المغه عجله ایتمه إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ بی شبهه کیم پروردکارك کندودر
سنی و انلری عدمدن ایجاد ایدن الْعَلِيمُ حالکی و حاللرین بخشی بیلن پس امورکی
اکا تفویض ایت وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانِي و تحقیقا که سکا مثانیدن
یدی ایت ویردك و انلر سوره فاتحه در چون قرآن عظیم الشانده قصص و مواعظ
مکرر ذکر اولندی مثانی عنوانیله موصوف اولدی وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ و غایتله اولو
اولان قرآنی دخی سکا ویردك لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ





کوزکی اوزاتمه شول شیئك طرفنه که کفاردن بر فرقه و کروهی انکله برخوردار قیلدق
زیرا سکا ویرلن اشیایه نسبت دنیانك الایشی برامر مستحقردر وَلَا تَحْزَنْ
عَلَيْهِمْ و ایمانه کلمدوکلرندن اوتری اندوهناك اولمه وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ
لِلْمُؤْمِنِينَ و اهل ایمان ایچون تواضع ایت وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ و سویله علی التحقیق
بن کندوم خدانك عذابندن سیزه قورقودرن الْمُبِينُ عذابك حلولنی سیزه
بیان ایدن یعنی بن بیان و دلیل ایله سیزی انذار ایدرم که ایمانه کلمزسه کز خدانك
عذابی اوزرکزه نازل اولور كَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ نته کم اولشنلر اوزره عذاب
ایندردك و انلر اون ایکی کیمسنه ایدیلر موسم کونلرنده مکه نك کیره جك یرلرین
اقتسام ایدوب طشره دن کلان کیمسنه لری سید الکونینه دن تنفیر ایدرلردی
الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ انلر شول کیمسنه لردر که قرآنی پاره پاره قیلدیلر یعنی
انی بنچه اوصافه نسبت ایتدیلر که کاه سحر و کاه شعر و کاه افترادر دیدیلر فَوَرَبِّكَ
لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ پس پروردکارکه قسم که انلری قموسنی ایتدکلری کوتی
ایشدن اوتری صوروب مکافاتلرین ویرورز فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ پس فرمان اولندوغك
شیئله جهر ایت وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ و اهل شرکدن یوز چیور سوزلرینه ملتفت
اولمه کوزده یلرکه رؤسای قریشدن بش کیمسنه ولید بن المغیره و عاص بن وائل
و حارث بن قیس و اسود بن عبد یغوث و اسود بن المطلب حضرت صلی الله علیه وسلمه
چوق استهزا ایدرلردی برکون حضرت جبرئیل علیه السلام کلوب دیدی حضرت
رب جلیل بکا فرمان ایتدیکیم بو بش کیمسنه نك شرین سندن دفع ایده یم
پس ولیدك بالدرینه اشارت ایتدی اول اثناده کذرکاهی براوقچی دکانی
اوزره واقع اولوب اوقلرك بیر پیسی اتکنه ایلشدی عظمت و تکبرندن اکلوب
چیقرمدی فی الحال اوق بالدرین مجروح ایدوب انکله هلاك اولدی و عاص
بن وائلك دبانینه اشارت ایلدی اکا بر تکان باتوب انکله مرد اولدی و حارث
بن قیسك بورننه ایما ایلدی اندن ایرین اقوب دوجی دوزخه کیتدی و اسود
بن یغوثه براغاج التنده اوتورمش ایکن اشارت ایتدی اول اغاجه باشنی اوره اوره
نفس خبیثه سن سقره یولدی و اسود بن المطلبك ایکی کوزینه ایما ایتدی فی الحال
اعمی اولدی إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ تحقیقا که بز سکا استهزا ایدنلرك
شرین سندن دفع ایتدك الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ شول مستهزیلر که

ایزد ذو الجلال ایله بر معبود دخی قیلادرلر فسوف یعلمون پس بلا شبهه کیم باشلرینه
کلان عقوبتلری بیلجکدرلر ولقد نعلم انک یضیق صدرک بما یقولون و بی
شبهه بیز بیلورز کیم علی التحقیق سن دیدوکلری سوزدن اوتری کوکسک
دار اولور فسبح بحمد ربک پس پروردکارک حمدینه مقارن تسبیح ایت وکن
من الساجدین و نماز قیلانلردن اول واعبد ربک دخی خداوندکه عبادت ایله
حتی یاتیک الیقین هرکسک قتنده محقق و متیقن اولان موت سکا کلنجه

## سورة النحل مکیة وهی مائة وعشرون وثمان ایات

بسم الله الرحمن الرحیم

اتی امر الله خدانک فرمانی کلدی یعنی موعود اولان قیامت کلجکدر چون قیامتک
کلمسی بر امر محققدر نظم کریمده صیغه ماضیله تعبیر اولندی فلا تستعجلوه
پس انک وقوعنی عجله ایله طلب ایتمک کوردیلر که قریش کندولره وعد اولنان
عذابک وقوعنی استهزا طریقیله عجله ایله ایستیوب دیرلردی انک وقوعی صحیح
ایسه بتلر بیزی قورتورور حق جل وعلا اولی ایدی منزل ایندی سبحانه وتعالی عما
یشرکون حق سبحانه وتعالی کندویه اشراک ایتدوکلری اشیادن پاک اولوب
یوجه لندی ینزل الملائکة بالروح من امره فرشته لری فرماننده صادر اولان
وحی ایله ایندرر علی من یشاء من عباده قوللرندن دیلدوکی کیمسنه اوزره
یعنی انلردن پیغمبرلر ارسال ایدر بو نکته که ان انذروا انه لا اله الا انا خلقه
بیلدرک کیم علی التحقیق شان بودر که بندن اوزکه بر درست معبود یوقدر
فاتقون پس بندن خوف ایدک ای قوللرم خلق السموات والارض بالحق
ایزد متعال کوکلری ویری درست حکمتله یرتدی تعالی عما یشرکون کندویه اورتاق
قیلدوقلری اشیادن یوجه لکوب منزه اولدی خلق الانسان من نطفة
آدم اوغلنی بر صاف صودن یرتدی که اول صو بر جماددر نه حس وحرکتی وار ونه
ویرانجی نسنه در که تصویری قبول ایتمز فاذا هو خصیم مبین کلوب قابل خطاب
اولدوقده نصکره کندو وصفی بر فتی جدال ایدیجیدر مبین تلقین اولندوغی
حجتی اظهار ایدیجیدر والانعام خلقها لکم دوه یی وصغری دقیونی وکچی یی
سزکچون بونلری یرتدی فیها دفء انلرده قیزدرمق وار یعنی انلردن بر لباس حاصل

اولورکه



اولورکه انسانی ایکید کرم قیزدر ومنافع وانلرده منفعتلر وار یعنی انلردن حاصل
اولان ذریت وسوت سیزه فائده دز ومنها تاکلون دخی انلردن ماکول اولرجق
شئی یر سیز ولکم فیها جمال دخی سزکچون انلرده زینت وار حین تریحون اول
وقت که اونلاقدن انلری دوندروب مکانلرینه قورسیز وحین تسرحون واول
وقت که انلری اوتلاغه چیقرورسیز یعنی اخشام وصباح وقتنده دوه لرک کلوب
کیتمسندن مکانلرکوز زینتلو اولور وتحمل اثقالکم الی بلد واغرلوکلرکزی
قالدوب شهره دک که لم تکونوا بالغیه الا بشق الانفس الکا یتشمیجیلر
دکلدکوز الا بدنلرکوزه ایرشن مشقت وکلفتله ان ربکم لرؤف رحیم بی کمان کیم
پروردکارکوز بو ایکی صفتک غایتیله متصفدرکه بوکونه شئی سیزکچون یرتدی
والخیل والبغال والحمیر اتلری وقاترلری واشکلری سزکچون یرتدی لترکبوها
وزینة تاکه انلره بنه سیز وتاکه انلرله بر زینتک زینة سیز ویخلق ما لا تعلمون
دخی بیلمدکوز اشیایی یرادر یعنی مذکور اولان اشیادن ماعدا نیجه بیلمدکوز
اشیایی یرتدی وعلی الله قصد السبیل وتنکری تعالی اوزرینه دردر طوغرو
یولک بیانی یعنی حق جل وعلا کندو فضل وکرمندن حقه ایصال ایدن
طریقک بیانی اوزرینه لازم کبی قیلدی واز بس که سبیلدن مراد جنسدر
قصد که مصاف اولندی واو بر قسمی دخی علی طریق التبعیه ذکر ایدوب
بیوردی ومنها جائر واول سبیلک بعضسی منحرفدر یعنی مقصده ایصال
ایتمز ولو شاء لهدیکم اجمعین واکر تنکری تعالی ایستسیدی سیزه قمو طوغرو
یولی کوستردی هو الذی انزل من السماء ماء کندودر اول قادر مختار
که کوکدن سمتندن صوا ایندردی لکم منه شراب اندن سیزکچون ایچلجک
نسنه وار ومنه شجر واندن براغ حاصل اولور که فیه تسیمون ایچنده وارلر
اوتلاتدررسیز ینبت لکم به الزرع حق تعالی سیزکچون انکله اکین بتوردر
والزیتون والنخیل والاعناب و زیتونی دخی خرمالری واوزملری دخی ومن کل
الثمرات ودخی کلی میوه لرک بر مقدارینی دخی چونکه حد امکانده اولان میوه لر
زمینده بتمه مشدر من تبعیض اوزره حمل اولندی ان فی ذلک تحقیقا که حبوب
واشجارک بتمسنده لایة لقوم یتفکرون خدانک وحدانیتی اوزره دلالت
ایدر بر بیوک علامت وار بر کروهه که تفکر وتامل ایدرلر زیرا بو کیمسه که بر دانه یه

کزی

تامل ایدکوردرکه اوزمینه دوشر ولکن برتنه الک برشوب ایچنده نفوذ ایدر پس
بوناردن یارلوب اندن شجرک ساقی حاصل اولور واشاغیسی چتلیوب اندن
کوکی پیدا اولور بعده نمو ایدوب یپراقلری حصوله کلور اندنصکره چچکلنوب
میوه سی وجوده کلور وکوردرهر براغی انواع واشکال مختلفه اوزره مشتملدر
باوجوداکه انلرک مواد سفلیه سی وتاثیرات فلکیه سی متحددرلر پس بالضرورة
حکم ایدرکه بوکونه اشیایی ایجاد ایدن بر فاعل مختاردرکه ضد وشریکدن
منزهدر وسخر لکم اللیل والنهار والشمس والقمر وسزکچون بو اشیایی رام
قیلدی یعنی سیزه منفعت حاصل اولمق ایچون انلری اماده قیلدی والنجوم
مسخرات بامره ویلدزلر کندولرمانیله رام اولمشلردر ان فی ذلک لآیات
لقوم یعقلون تحقیقا که بومذکور اولان اشیاده کمال قدرت اوزره
دلیللر واردر برکروهه که اشیانک احوالنی تعقل ایدوب فهم ایدرلر وما ذرأ
لکم فی الارض دخی زمینده حیوانات ونباتاتدن سیزکچون یرتدوغی
شیئی سیزه رام قیلدی مختلفا الوانه انلرک هیئات واشکال ورنکلری
مختلف ایکن ان فی ذلک لآیة لقوم یذکرون بلاشبهه کیم بو اشیانک
اختلافنده بربیوک علامت واردر برکروهه که پند الورلر وهو الذی سخر البحر
وکندودر اول پروردکار که دریایی سیزه مسخر قیلدی لتاکلوا منه لحما
طریا تاکه اندن برتازه ات ییه سیز وتستخرجوا منه حلیة وتاکه اندن
انجو ومرجان کبی بزک الاتن چیقره سیز تلبسونها انی کیرسیز
وتری الفلک مواخر فیه وکمیلری انک ایچنده یوریمش کورورسن
ولتبتغوا من فضله دخی دریایی سیزه رام قیلدی تاکه کمیلره تجارت
ایچون بنوب خدانک کرمندن سعت رزق طالب اوله سیز ولعلکم
تشکرون وتاکه خدانک نعمتلرینه معترف اولوب حقوقنه قیام ایده سیز
والقی فی الارض رواسی ان تمید بکم ویرده محکم طاغلر صالدی تاکه سزکله
میل واضطراب ایتمیه اخبارده کلمشدرکه چون حق سبحانه وتعالی زمینی
صو اوزره خلق ایتدی حرکت ایتمکه باشلدی ملائکه کرام دیدیلر بو برکیمسنه یه
قرارکاه اولماز حق تعالی قدرت کامله سیله اوزرینه طاغلری یرتدی پس
انلرله قرار دوتدی وانهارا دخی زمینده ایرمقلر خلق ایتدی وسبلا لعلکم



تهتدون دخی ایچنده یوللر یرتدی تاکه سیزه مقاصدکزه واصل اوله سیز
وعلامات دخی زمینی ایچنده نشانلر خلق ایتدی تاکه مسافر اولانلر
انلرله یولی بوله لر وبالنجم هم یهتدون ویلدزلرله کندولر کیجه ده یولی
بولورلر صاحب الانوار دیر محتملدرکه ضمیر قریشه راجع اوله زیرا انلر چوق
سفرلو جماعت ایدیلر وسفرلرنده یلدزلرله یولی بولمده مشهور ایدیلر افمن
یخلق کمن لا یخلق پس ایا برکیمسه که بومذکور اولان اشیایی قمو
یرتدی شول کیمسه کبیدرکه اصلا برنسنه یرتمز افلا تذکرون پس نیچون
پند الوب تامل ایتمزسیز تاکه اوکونه تشبیهک قبحن بیله سیز وان تعدوا نعمة
الله لا تحصوها واکر خدانک نعمتلرین صایرسیز انک عددنی ضبط
ایتمکه قادر اولمزسیز ان الله لغفور بی شبهه کیم ایزد متعال غایتله
مغفرت ایدیجیدرکه نعمتلرینک شکری اداسنده ایتدککوز تقصیرانی عفو
ایدر رحیم زیاده سیله سیزی اسرکرکه اول تقصیرک سببیله نعمتلرین
سیزدن منع ایتمز والله یعلم ما تسرون وما تعلنون وحق جل وعلا عقائدن
کوزدن واعمالکوزدن کیزلی قیلدوغکوز نسنه یی واشکارا ایتدککوز نسنه یی
بیلور والذین تدعون من دون الله وشول باطل معبودلرکه تنکرینک عبادتندن
واز کیچوب انلری عبادت ایدرسیز لا یخلقون شیئا برآز نسنه یرتمزلر وهم
یخلقون وکندولر خلق اولنورلر اموات انلر مرده لردر غیر احیاء
بحسب الذات حیاتلری یوقدر وما یشعرون ایان یبعثون وبیلمزلرکه
کندولره عبادت ایدنلر قنغی وقت قبوردن احیا اولنوب کوندرلمش
قیلنورلر الهکم اله واحد معبودکوز بر معبوددرکه شرکتی قبول ایتمز
فالذین لا یؤمنون بالاخرة پس اخرتک وجودینه تصدیق کتورمیانلر قلوبهم
منکرة کوکللری حقی انکار ایدوب قبول ایتمزلر وهم مستکبرون وانلر
پیغمبرک متابعتندن سرکشلک ایدرلر لا جرم ان الله یعلم ما یسرون
وما یعلنون حقا که تنکری تعالی کیزلی واشکارا قیلدوقلری نسنه یی
بیلور انه لا یحب المستکبرین تحقیقا که ایزد ذو الجلال تکبر ایدنلری
سیومز واذا قیل لهم ماذا انزل ربکم دخی چون کندولره دینیلورکه ربکوز
قنغی شیئی ایندردی یعنی بیری برینه علی طریق الاستهزا بو کلامی سویلدوکلرنده

قالوا اساطير الاولين ديرلر و كيچمشلرك افسانه سيدر ليحملوا اوزارهم
كاملة يوم القيمة تا كه روز قيامتده كناهلرن بالتمام قالدره لر ومن اوزار
الذين يضلونهم دخی كمراه قيلدوقلری كيمسنه لرك كناهلرندن بر مقدار
قالدره لر بغير علم اول حالده كه كمراه اولانلر بی دانشدرلر الا ساء ما
يزرون آكاه اولك كيم كوتوردوكلری اشيا غايتله مذمومدر قد مكر الذين من
قبلهم تحقيقا كيم اهل مكه دن اسبق اولانلر پيغمبرلرك اهلاكی ايچون منصوبه لر
دوزديلر فاتی الله بنيانهم من القواعد پس حق جل وعلانك فرمانی يابدوقلری
اشيابه تمللرندن كلدی فخر عليهم السقف من فوقهم پس اوستلرندن دام
اوزرلرنه دوشدی يعنی ديوارلر اوزرلرنه دوشمدن اول دام دوشدی
واتاهم العذاب من حيث لا يشعرون و كندولره اشكنجه بيلمدوكلری يردن
كلدی ثم يوم القيمة يخزيهم صكره حق جل وعلا قيامت كوننده كندولرين
رسوا و ذليل ايدر ويقول اين شركائی و انلره استهزا ايدوب سويلر
قنده در بنم اورتاقلرم الذين كنتم تشاقون فيهم شول اورتاقلر كه انلرك
شاننده اهل ايمانله عداوت ايدر ايدكوز قال الذين اوتوا العلم ديدی
شول كيمسه لركه كندولره دانش ويرلدی ان الخزی اليوم والسوء علی
الكافرين بی شبهه كيم بو كون ذلت و عذاب كفر ايدنلر اوزرنه در الذين
تتوفاهم الملائكة ظالمی انفسهم شول كفره كه فرشته لر روحلرين قبض
ايدرلر اول حالده كه كندو نفسلرينه ستم ايتمشلر عذابه موجب اولان
اشيايه ارتكاب ايتمكله فالقوا السلم موتی مشاهده ايتدوكلرندن صكره
صلحی اختيار ايدوب وحدانيته مقر اولوب ديرلر ما كنا نعمل من سوء هيچ
يمانلق ايشلمه مشز ايدك پس ملائكه كندولره جواب ويرورلركه بلی ان
الله عليم بما كنتم تعملون كفر و معصيتی ايشلدوكوزه بر اعلی التحقيق ايزد جل
جلاله ايشلدوكوز اشيايه داناتر فادخلوا ابواب جهنم پس دوزخك
قاپولرنه كيرك يعنی هر صنف كندويه مهيا اولان قاپودن كيرسون
خالدين فيها ايچنده اقامتی علی الدوام تقدير ايدوكلری حالده فلبئس
مثوی المتكبرين پس غايتله بددر اهل تكبرك مكانی وقيل للذين اتقوا
دخی پرهيزا ولانلره ديلدی ماذا انزل ربكم نه نسنه تكريكز ايندردی

قالوا خيرا ديديلر ايولكه جامع اولان شیء ايندردی للذين احسنوا فی
هذه الدنيا حسنة ايولك ايدنلره بو جهانده بر كوزل مكافات وار ولدار
الاخرة خير و بی شبهه كه اوبر جهانده ثوابلری بو جهانك ثوابندن يكركدر
ولنعم دار المتقين و زياده كوزلدر پرهيزكارلرك مكانی جنات عدن
يدخلونها مستقبلرك سرای اقامت باغلريدر كه انلره كيردلر تجری من تحتها
الانهار اشجاری التندن ايرمقلر اقر لهم فيها ما يشاؤن كندولره انواع
مشتهياتندن ايستدوكلری شیء ايچنده وار كذلك يجزی الله المتقين بو
مكافات كبی تكری تعالی پرهيزكارلره مكافات ايدر الذين تتوفاهم الملائكة
شول پرهيزكارلركه فرشته لر روحلرين قبض ايدرلر طيبين كفر ومعصيتدن
پاك اولدوقلری حالده يقولون سلام عليكم ادخلوا الجنة بما كنتم تعملون
تعظيم طريقيله فرشته لر كندولره ديرلر سلامت اوزركزه اولسون ايشلدوكوز خيرات
وحسنات مقابله سنده بهشته كيرك هل ينظرون الا ان تأتيهم الملائكة كفار
بر نسنه بكلمزلر الا كه فرشته لر كندولره كله لر تا كه اروا حلرين قبض ايدرلر او يأتی
امر ربك يا خدانك فرمانی كندولره كله يعنی ديبدن قيرن عذاب
كندولره كله كذلك فعل الذين من قبلهم بو شرك و تكذيب كبی كندولردن
اسبق اولانلر ايشلديلر وما ظلمهم الله وانلره تكری تعالی ستم ايتمدی
ولكن كانوا انفسهم يظلمون وليكن كندو نفسلرنه كفر و معصيتله ستم
ايدرلردی فاصابهم سيئات ما عملوا پس ايشلدوكلری ايشلرك مكافاتی
كندولره ديكدی وحاق بهم ما كانوا به يستهزؤن و كندولرين قبلدی اول
شيئك سزاسی كه انكله استهزا ايدرلردی وقال الذين اشركوا لو شاء الله
ما عبدنا من دونه من شیء نحن ولا اباؤنا دخی كفر ايدنلر
ديديلر تكری تعالی ايستسيدی كندو سندن اوزكه بيز هيچ بر نسنه عبادت
ايتمزدك ونه پدرلرمز ولا حرمنا من دونه من شیء دخی خدانك حكمن تجاوز
ايدوب كندومزدن اصلا بر نسنه تحريم ايتمزدك اهل شركك بو كلامی استهزا
طريقيله ديرلردی نه انكه عقيده لری بو ايدی حسين بن فضل اللهدن منقولدركه
ديدی اكر كفار بو سوزی تعظيم واجلال ومعرفت طريقندن ديرلردی حق سبحانه
وتعالی انلری بو سوز سببيله عيبلا يمزدی كذلك فعل الذين من قبلهم بونلرك

قالوا خيرا

ایشی کبی بونلردن اولکی اولانلر ایشلدیلر فهل على الرسل الا البلاغ المبين
پس پیغمبرلر اوزره حقی آشکارا ایدن یتشدرمکدن اوزکه بر نسنه وارمی یعنی اندن
غیری اوزرلرینه بر شی یوقدر ولقد بعثنا فى كل امة رسولا دخی بز ستدك كيم هر بر
كروه اراسنده بر پیغمبر گوندردك كه انلره امر ایده ان اعبدوا الله واجتنبوا
الطاغوت كه خدایه عبادت ایدك وتنکریدن ماعدا اولان معبودلرك عبادتندن
کندوکزی صاقندرك فمنهم من هدى الله پس انلردن بر قسم وار كه
ایزد ذو الجلال انی ایمان کتورمکه موفق قیلدی ومنهم من حقت عليه الضلالة
وانلردن بر بلوك وار كه كمراهلك اوزرینه لازم اولدی فسيروا فى الارض
فانظروا كيف كان عاقبة المكذبين پس ای معشر قریش یر یوزینه گزوب گورك
پیغمبرلری یلانه نسبت ایدنلرك صوكی نیجه اولدی ان تحرص على هداهم اگر
هدایتلری اوزره زیاده چالشورسن انلر طریق حقه گلمزلر فان الله لا يهدى
من يضل زيرا على التحقيق تنكری تعالی هدایت ایتمز شول کیمسنه‌یی که انی گمراه ایتمك
ایستدی وما لهم من ناصرين وانلره هیچ یاردجیلر اولماز که دوغرو یولی
کندولرینه کوستره‌لر واقسموا بالله جهد ايمانهم دخی خدایه آند ایچدیلر اندلرین
تحقیق ایتمکه غایتلرین سعی ایتمشلر ایکن بونك اوزرینه که لا يبعث الله من يموت
تنكری تعالی دیرلتوب قالدرماز شول کیمسنه‌یی که میت اولور بلى نفیدن
صکره دوشن کلامه ایجابدر یعنی حق تعالی میتلری دیرلتور وعدا
اول گوندرمك خصوصنده اولنان وعده عليه انك وفاسی حق تعالی اوزرینه
لازم کبیدر حقا بر درست وعده که تخلفی قبول ایتمز ولكن اكثر الناس
لا يعلمون ولیكن خلقك چوغی بیلمزلر كه كندولر مبعوث اولورلر ليبين لهم
ایزد جل جلاله انلری مبعوث قیلور تا که کندولره بیان ایده الذى
يختلفون فيه شول شیئی که اچنده اختلاف ایدرلردی وليعلم الذين
كفروا انهم كانوا كاذبين وتا كه كفر ایدنلر بیله‌لر کیم على التحقيق كندولر
یلانجیلر ایدیلر اول شیئده که کندولر دیرلردی کیم حشر ونشر یوقدر انما
قولنا لشئ بوندن غیری بر نسنه یوقدر که دیمکز بر نسنه‌یه اذا اردناه
قچن انك اولمسین ایسترز ان نقول له كن فيكون کیم اول بر زوجوده گل
در عقبنده اول وجوده گلور خلاصهٔ کلام بوكه خدانك قدرتی قتنده اشیانك

تکوینی



تکوینی مدد وماده‌یه متوقف دگلدر پس بر قادر مختار که اشیایی بی ماده ومدد
ابتدا ایجاد ایدر انلرك اعادسنه ارادتی تعلق ایدیجك کندویه ممکن وآساندر
والذين هاجروا فى الله دخی شول کیمسه‌لر که خدانك رضاسنده اوطانلرین ترك
ایتدیلر من بعد ما ظلموا ستم کورمش قیلندقلرندنصکره وانلر پیغمبر وصحابه
کرامدرلر که کفار مکه کندولرین چوق اینجتدیلر لنبوئنهم فى الدنيا حسنة
البته انلره بو جهانده بر گوزل یر مکان قیلورز واو مدینهٔ منوره‌در ولاجر الاخرة
اكبر وبی شبهه کیم او بر جهانك ثوابی بو جهانك ثوابندن چوق بیوكدر لو
كانوا يعلمون بیلورلر اولسیدیلر یعنی کفار بیلسیدیلر که حق جل وعلا ایکی
جهانك ثوابنی اهل هجرته ویرور البته انلره موافقت ایدرلردی الذين صبروا
وعلى ربهم يتوكلون اهل هجرت شول کیمسه‌لردر که کفارك اذیتی اوزره صبر
ایدوب پروردگارلری اوزره اعتماد ایدوب امورلرین انكا تفویض ایدرلر چونكه
كفرهٔ قریش کندو زعملریله دیرلردی تنکری تعالی بشر مقوله سندن پیغمبر
گوندرمکدن منزهدر حق سبحانه وتعالی بو کلامی اوزرلرینه رد ایدوب بیوردی
وما ارسلنا من قبلك الا رجالا نوحى اليهم دخی سندن اسبق خلقك
دعوتنه گوندرمدك الا ایرکشیلر که فرشته‌لرله کندولره خبر گوندرردك یعنی
عادت الهیه بونك اوزره جاری اولدیكه حق جل وعلا خلقك دعوتنه بشردن اوزكه
بر کیمسه گوندرمز واكر بو كلامه شك ایدرسیز فاسئلوا اهل الذكر اهل
کتابدن یعنی انلرك علماسندن صورك ان كنتم لا تعلمون اگر سیز
انی بیلمزسیز بالبينات والزبر صدر آیتده مذکور اولان لفظ رجاله صفتدر
یعنی سندن اسبق مرسل قیلمدق الا ایرکشیلر که معجزات وکتبه مقارندرلر وانزلنا
اليك الذكر دخی سكا قرآنی ایندردك لتبين للناس ما نزل اليهم تا که
امر ونهیدن خلقه اظهار ایده سن شول شیئی که کندولره ایندرلدی ولعلهم
يتفكرون وتا که انلر انك اچنده تأمل ایدوب حقائق اشیایی فهم ایده‌لر
افامن الذين مكروا السيئات پس امین اولدیمی شول کیمسه‌لر که انبیایه یراماز کارلر
تدبیر ایتدیلر که ان يخسف الله بهم الارض حق سبحانه وتعالی یری کندولرله
چوکدره او يأتيهم العذاب من حيث لا يشعرون یا بیلمدوکلری یردن کندولره
عذاب گله او يأخذهم فى تقلبهم یا تجارت ایچون سفرده طونوب گوچدوکلرنده

عذابله کندولرن اله فما هم بمعجزین که انلر خدایی عفو بتلرندن تعجیز ایدیجی
دکلدرلر او یأخذهم علی تخوف یاخود ایمین اولدیلری اندنکه تنکری تعالی کندولرین
قورقو اوزره اولدوقلرندن الهی یعنی حق تعالی کندولردن اسبق برجماعتی اهلاک
ایدوب کندولر انلرک هلاکندن برخوف حاصل ایدوب اول خوف اوزره اهلاک
اولنه لر فان ربکم لرؤف رحیم پس بلاشبهه که پروردکارکوز بو ایکی
صفتك متصفدرکه کفارک عقوبتنده عجله ایتمز اولم یروا الی ما خلق الله
ایا تفکر ایدوب بقمزلرمی شول شیئه که تنکری تعالی انی یرتدی من شیء هر نسنه
معقوله سندن یتفیؤا ظلاله سایه لری رجوع ایدر عن الیمین والشمائل
صاغدن وصوللردن سجدا لله خدایه سجود ایتمشلر ایکن وهم داخرون
وحال بوکه انلر مطیع ومنقاد درلر ولله یسجد ما فی السموات وما فی الارض
وخدای ذو الجلاله سجده کتورور شول اشیا که کوکلرده در وشول نسنه لر که
زمینده در من دابة حرکت ایدیجی قسمندن والملائکة وفرشته لر دخی سجده
کتورورلر وهم لا یستکبرون وحال بوکه ملائکه خدانک عبادتندن
سرکشلك ایتمزلر یخافون ربهم من فوقهم پروردکارلرندن قورقرلر که
اوستلرندن برعذاب یوللر ویفعلون ما یؤمرون وطاعتدن فرمان
اولندوقلری نسنه یی ایشلرلر وقال الله لا تتخذوا الهین اثنین دخی
حق جل وعلا دیدی ایکی معبود ایدینمکوز انما هو اله واحد بوندن غیری
بر نسنه یوقدر که معبود بر معبود در فایای فارهبون پس بندن خوف ایدک
غیر کیمسه دن خوف ایتمك وله ما فی السموات والارض وکوکلرده و یرده اولان
اشیا اول خدای یکتانک مخلوق ومملوکیدر وله الدین وطاعت وانقیاد کندویه
مخصوصدر واصبا لازم وثابت اولدوغی حالده افغیر الله تتقون پس
نیچون خدادن اوزکه اولان شیئدن قورقرسیز وحال بوکه نافع وضار کندودر
وما بکم من نعمة فمن الله ونعمت مقوله سندن هر نه که سیزه متصل اولدی
خدانک فضل وکرمندندر ثم اذا مسکم الضر فالیه تجأرون صکره که سیزه بر
بدلك دیکجك کندو طرفنه تضرع وزارلك ایدرسیز غیر کیمسه یه ایتمزسیز ثم اذا
کشف الضر عنکم اندن صکره سیزدن اول بدلکی قالدردوغندم اذا
فریق منکم بربهم یشرکون اول وقت سیزدن بر کروه پروردکارلرنه اورتاق



قیلدلر لیکفروا بما آتیناهم تاکه کندولره ویردوکمز شیئه کفران ایدرلر یعنی
انلردن دفع ایتدوکمز بلا مقابله سنده شکر ایده جك یرده کفر ایدرلر فتمتعوا
فسوف تعلمون پس بو جهانده برخ کون کچینوك که یقینده احوالکزك
نتیجه سن بیلجکسیز ویجعلون لما لا یعلمون نصیبا دخی بیلمدکلری اولیانلره
یعنی بتلره بربهره قیلدیلر مما رزقناهم کندولره روزی قیلدوغمز نسنه دن
تالله لتسألن عما کنتم تفترون خدایه قسم که البته باغلدوکوز یلاندن
اوتری صورلورسیز ویجعلون لله البنات دخی خدای عز وجله قیزلری قیلدیلر
بنی خزاعه وکنانه طائفه لری دیرلردی ملائکه تنکرینک قیزلریدر سبحانه
خدانك ذاتی پاکی بو کونه اشیادن منزهدر ولهم ما یشتهون وارزو
ایتدوکلری شیئی یعنی اوغوللری کندولره مخصوص قیلدیلر واذا بشر احدهم
بالانثی وقچن بیرلری دیشینك کلمسیله مژده لنور ظل وجهه مسودا
یوزی قره اولور یعنی اثار حزن وغم چهره سنده نمایان اولور وهو کظیم وکندوسی
آجله دولمشدر یتواری من القوم من سوء ما بشر به مژده لندوکی نسنه نك
بدلکندن دوست ودشمندن صاقلنوب فکر ایدر ایمسکه علی هون ایا اول
طوغمشی خوارلك اوزره دوتوب صاقلر ام یدسه فی التراب یاخود انی صاغ
ایکن توپراغه کومر الا ساء ما یحکمون اکاه اولك کیم مشکللوك حکمی
غایتله بد حکمدر للذین لا یؤمنون بالاخرة مثل السوء یمان صفت یعنی ارککه
اولاده محتاج اولوب قیزلردن کراهت ایتمك عقبایه ایمان کتورمیانلره در ولله
المثل الاعلی وهر نسنه اوزره یوجه لنمش صفت وجوب ذاتی وغنای مطلق
ایله متصف اولان خدای ذوالجلاله در وهو العزیز الحکیم وکندودر هر نسنه
اوزره غلبه ایدن اشیایی کما ینبغی ایشلیان ولو یؤاخذ الله الناس بظلمهم
واکر ایزد عز وجل خلقی کفر ومعصیتلری سببیله مؤاخذه ایتسیدی ما ترك
علیها من دابة کرهك شامتندن یرك یوزی اوزره بر متحرك قومزدی
ولکن یؤخرهم الی اجل مسمی ولکن انلری بر تعیین اولنمش مدته دك کیرو قویر
یعنی عمرلریچون تسمیه اولنان مدته دك انلری تاخیر ایدر تاکه توالد ایده لر
فاذا جاء اجلهم لا یستأخرون ساعة ولا یستقدمون پس اول محل که حیاتلرنه معین
اولان وقت کلوب منقضی اولورنه بر ساعت کیرو قاله بیلورلر ونه بر ساعت

ایلرو کیده بیلورلر همان اول محل هلاك اولورلر ویجعلون لله ما یکرهون وکندو نفسلرینه
ایستمدوکلری شئی خدایه قیلارلر وتصف السنتهم الکذب وباوجود اکر بو کونه
افترا ایدرلردی دیللری یلانی وصف ایدر یعنی دیرلرکه ان لهم الحسنی علی التحقیق
بهشت جاودان کندولره در چونکه انار دیرلردی علی سبیل الفرض والتقدیر آخرته
رجوعمز اولورسه کوزل مرتبه لره نائل اولورز حق تعالی بو سوزلرین اوزلرینه رد ایدوب
نقیضنی کندولره اثبات ایدوب بیوردی لاجرم ان لهم النار بی شك وشبهه
انلره در دوزخ وانهم مفرطون دخی علی التحقیق انلر جهنمه ایلرو کوندرلمش قیلنورلر
تالله لقد ارسلنا الی امم من قبلك خدایه قسم که سندن اسبق اولان کروهلره
پیغمبرلر کوندردك فزین لهم الشیطان اعمالهم پس ابلیس شقی ایشلرین کندولره
آراسته ایدوب انلر اوزره مصر اولدیلر فهو ولیهم الیوم پس بو کون یعنی دنیاده
شیطان دوستلریدر ولهم عذاب الیم وانلره دردلو اشکنجه وما انزلنا
علیك الکتاب الا لتبین لهم الذی اختلفوا فیه وبیز اوزدرکه قرآنی ایندرمدك
الا که خلقه بیان ایده سن شول شئی که ایچنده اختلاف ایتدیلر یعنی انی اول مصلحت
ایچون منزل قیلدق تاکه توحید وحشر ونشر وقضا وقدر واحکامده اولان اختلا[ف]
بیان ایدوب طریق حقی انلره کوستره سن وهدی ورحمة لقوم یؤمنون دخی قرآنی
اوزدرکه ایندرمدك الا که دعوت یول کوستره ورحمت اوله بر کروهه که خدانك
وحدانیتنه تصدیق کتوردولر والله انزل من السماء ماء فاحیا به الارض بعد موتها
وایزد ذو الجلال کوك طرفندن صو ایندردوب انکله زمینی زنده قیلدی
زمینك اولمیندن صکره یعنی زمین قوردوقدن صکره کوك سمتندن ایندردوکی
صو ایله انواع نباتاتی ایچنده پیدا ایتدی ان فی ذلك لایة لقوم یسمعون تحقیقا
که بو مذکور اولان نسنه ده بر اولو علامت وار بر جماعته که تدبر وانصاف ایله ایشیده
ایشیدرلر وان لکم فی الانعام لعبرة وبی شبهه که سزکچون دوارلر مقوله
سنده بر بیوك دلالت وار که انك سببیله جهلدن علمه عبور ایدرسز نسقیکم
مما فی بطونه قارنلرنده اولان شیئدن سیزه ایچوررز من بین فرث ودم
لبنا بر سود که سرکین وقان آراسندن پیدا اولمش خالصا قانك
رنکندن وسرکینك رائحه سندن پاك اولمش سائغا للشاربین ایچنلره
قانلمش ومن ثمرات النخیل والاعناب وخرمالرك واوزوملرك میوه لرندن

تتخذون

تتخذون منه سکرا اول میوه دن مست ایدیجی نسنه ایدنورسیز بو آیت
خمر حرام اولمدن اول نازل اولدی یا سکردن مراد نبیذدر ورزقا حسنا دخی بر
کوزل روزی اندن ایدنورسیز قورو اوزوم وخرما وپکمز وسرکه کبی ان فی ذلك
لایة لقوم یعقلون تحقیقا که انده بر بیوك نشانه وار بر کروهه که عقوللرین
آیاتده نظر وتامل ایتمکده استعمال ایدرلر واوحی ربك الی النحل دخی پروردکارك
بال آروسنه الهام ایتدیکه ان اتخذی من الجبال بیوتا طاغلرك بعضسنی
اوده لر ایدنوك ومن الشجر واغاج مقوله سنك برمقدارین دخی ومما یعرشون
وخلق بنا ایدوب قالدردوقلری اشیانك بعضلرین دخی ثم کلی من کل الثمرات
صکره دخی کل میوه لردن تناول ایدك یعنی هر اشتها ایتدککك میوه نك چچکندن
اوتلاوك فاسلکی سبل ربك پس خداوندکارك یوللرنده یوری یعنی بالك عملنده
خداسکا الهام ایتدوکی یوللرده یوری ذللا مطیع ومنقاد اولدوغك حالده
یخرج من بطونها قارنلرندن چیقر شراب مختلف الوانه رنکلری کونا کون بر
ایچلجك نسنه یعنی بر بال که بعضی فصل حسبیله بیاض وصاری وقزل وسیاهدر
فیه شفاء للناس ایچنده خلق ایچون دردلردن شفا وار کندو دانیه شه کم اوراض
بلغمیه نك دفعنده استعمال اولنور تا کندو سیله بر آز ذکر دوانك فاز شمسیله
ننه که سایر امراضك مداواسیچون تناول اولنور زیرا اغلب معاجینك جزء اعظمی
بالدر وآز بر معجون اوله که ایچنده بال اولمیه ان فی ذلك لایة لقوم یتفکرون
تحقیقا که بال زنبورنك کیفیت عملنده بر عظیم علامت وار بر کروهه که تامل
ایدرلر زیرا بر کیمسه که اول افعال غریبه ده واعمال دقیقه ده زنبورك اختصاصنی
مشاهده ایتدی جزم ایدرکه البته بر قادر حکیم وار که کندولره بو شئی الهام ایدیور
والله خلقکم وحق جل وعلا سیزی عدمدن وجوده کتوردی ثم یتوفیکم صکره
آجال مختلفه ایله اروا حکزی قبض ایدر ومنکم من یرد الی ارذل العمر وسیزدن بر قسم
وار که یاشك الچغ کته دونمش قیلنور لکیلا یعلم بعد علم شیئا تاکه دانشدن
صکره بر نسنه بیلمیه یعنی تاکه طفولیت حالتنده کندویه اولان قلت فهم وکثرت
نسیان پیرلك عصرنده اوله ان الله علیم قدیر بی شبهه کیم خدا عز وجل عمرلرك
مقادیرینه دانا هر نسنه اوزرنه کوچلو در که نشاط صاحبی اولان کنجك جانن الور
پیر ناتوانی ابقا ایدر والله فضل بعضکم علی بعض فی الرزق وحق جل وعلا

برمقدار کوزی بر مقدار اوزره ایلرو دوندی روزی خصوصنده که کیمکزی بای
وکیمکزی یوقسل قیلدی وکیمکزی خادم وکیمکزی مخدوم قیلدی فما الذین
فضلوا برادی رزقهم پس شول کیمسه لرکه رزقده اوزکه لری اوزره تفضیل
اولندیلر کندولره اولان روزی یی دوندریجیلر دکل علی ما ملکت ایمانهم
صاغ اللری مالک اولدوغی کیمسه لر اوزره زیرا قوللره دیردوکلری روزی
خدادن معین اولان قوللرک رزقیدرکه تنکری تعالی انی انلر ایچون اغالری
الی اوزره اجرا ایتمشدر فهم فیه سواء پس خدانک رزقنده مالک
اولانلر وملوک اولانلر برابردرلر افبنعمة الله یجحدون پس نیچون خدانک
نعمتنه انکار کتوردورلر که بو دولتلرک ایصاحنی کندولره انعام ایتدکده نفسکره
انی انکار ایدرلر والله جعل لکم من انفسکم ازواجا وحق جل وعلا جنسکوزدن
سیزه قاریلر قیلدی تا که انلرله انسیت ایده سیز وجعل لکم من ازواجکم
بنین وحفدة و قاریلر کوزدن سیزه اوغللر وقیزلر قیلدی چون قیزلرک
خدمتی خانه لرده زیاده در حفده عنوانیله ذکر اولندیلر زیرا لغت عربیه ده
خدمتده شتاب ایدن کیمسنه یه حافد دیرلر جمعی حفده کلور ورزقکم من الطیبات
ودلکیره لذیذ اولان اشیادن سیزه روزی قیلدی افبالباطل یؤمنون
پس نیچون اهل شرکک اصلی اولمیان شیئه تصدیق کتوردورلر وبنعمة الله هم
یکفرون و خدانک نعمتنی کندولر انکار ایدرلر ویعبدون من دون الله
ما لا یملک لهم رزقا من السموات والارض شیئا دخی خدانک عبادتندن واز کچوب
عبادت ایدرلر شول شیئه که کوکلردن ویردن کندولر ایچون براز نسنه روزیلک
قیلمغه مالک اولمیه ولا یستطیعون ونه اکا مالک اولمغه قادر اولورلر فلا تضربوا
لله الامثال پس خدایه مثاللری اورمک یعنی بتلری اکا قیاس ایدوب
انلری اکا اورتاق قیلمک ان الله یعلم بی شبهه که حق جل وعلا
سوزکزک فسادنی بیلور وانتم لا تعلمون وسیز انی بیلمزسیز ضرب الله
مثلا خدای ذوالجلال بر مثال بیدا ایدوب ایدر دیکه عبدا مملوکا
برازاد سیز کوله لا یقدر علی شیء بر نسنه اوزره قدرتی اولمیه ومن رزقناه
منا رزقا حسنا و بر کیمسه که بیزدن خوش ورامتنی بر کوزل روزی کندویه
روزی قیلدق فهو ینفق منه سرا وجهرا پس اول کیمسه رزقدن کیزلی واشکارا





صرف ایدرز هل یستوون بو ایکی قسم برابر اولسونلرمی یعنی بنده بی اختیار خواجه صاحب
اقتدارله برابر اولمازلر پس اعجز مخلوقات اولان بتلر نیجه قادر علی الاطلاقه اورتاق
اوله بیلورلر نظم ؛؛ راه تو بنور لایزالی ؛؛ از شرک وشریک هردو خالی ؛؛
؛؛ ان بنده که عاجزاست ومحتاج ؛؛ کی راه برد بصاحب تاج ؛؛
الحمد لله جمیع مدح وثنالر خدایه مخصوصدر زیرا قو نعمتلر کندو کرمندن صادر
اولدی بل اکثرهم لا یعلمون بلکه مشرکلرک چوغی بیلمزلرکه جمله نعم شکر [?] ندر
پس اول جهتدن اوزکالره انلری نسبت ایدرلر وضرب الله مثلا رجلین دخی ایزد
جل جلاله بر مثل اوردی ایکی کشی احدهما ابکم انلرک بیری دیلسیز طوغدی نه ایشدر
ونه سویلر لا یقدر علی شیء ایش معقوله سندن بر نسنه اوزره کوجی یوقدر وهو
کل علی مولاه و حال بو که کندو صاحبنه متولی اولان کیمسنه اوزره اغیردر اینما
یوجهه اغاسی اولان کیمسنه انی قنقی یره کوندرسه لا یأت بخیر برایو لکله
کلمز یعنی بر مکانه ارسال اولنجق کار سازلک ایتمز هل یستوی هو ومن یأمر
بالعدل برابر اولسون مح اول ابکم کشی شول کیمسنه ایله که لسان فصیحله مکارم
اخلاقه جامع اولان عدلک ایشلمسیله خلقه فرمان ایدر وهو علی صراط مستقیم
وحال بو که اول شخص بر دوغرو یول اوزره در قنقی مقصده توجه ایدرسه اکا سعیله
اکا ایرشور پس نته که بو کونه ابکم کیمسنه اول فاضل اولان کیمسنه یه مساوی
اولماز بی شبهه که بی اعتبار اولان بتلر اشیانک موجدینه برابر وشریک
اولمازلر ولله غیب السموات والارض وکوکلرو یرلرک پوشیده اولان اشیالری
بیلمسی خدای ذوالجلاله مخصوصدر وما امر الساعة الا کلمح البصر وقیامتک
ایشی تیز لکده بر نسنه دکلدر الا کوز دوندرمسی کبی او هو اقرب بلکه او
اندن تیزرکدر زیرا لمح بصر ایکی دفعه در کوز قپاغینک قالقمسی وانمسی
وقیامتک ایقاعی بر دفعه ده اولور ان الله علی کل شیء قدیر تحقیقا کیم خدای عز
وجل هر نسنه اوزره توانادر پس قادردرکه دفعه واحده ده جمیع خلقی احیا ایدر
نته کیم علی طریق التدریج کندولرین ایجاد ایتدی پس اندن خبر ویروب بیوردی
والله اخرجکم من بطون امهاتکم وحق جل وعلا سیزی انالرکوز قارننده ن
چیقردی لا تعلمون شیئا بر نسنه بیلمدککوز حالده وجعل لکم السمع و
الابصار والافئدة وسزکچون قولاقی وکوزلری وکوکللری قیلدی یعنی سیزه

بو اشیایی بر آلات قیلدی که انلرله معارفی تحصیل ایده سیز لعلکم تشکرون
تاکه سیزه ویردوکی نعمتلر اوزره کندویه شکر ایده سیز الم یروا الی الطیر
مسخرات فی جو السماء آیا قوشی قسمنه بقمزلر اول حالده که کوکله یرارا سنده
او چمغه رام اولمشلر ما یمسکهن الا الله تنکریدن اوزکه بر کیمسه انی انلری
دوتمز زیرا بدنلرینک اغرلغی دوشمکی اقتضا ایدر ان فی ذلک لآیات لقوم
یؤمنون تحقیقا که قوشلرک هواده او چمسنده قدرت کامله اوزره دلالت
ایدیجی نشانلر وار بر کروهه که ایمان کتوردولر والله جعل لکم من بیوتکم
سکنا و خدای ذوالجلال خانه لرکوزدن سیزکچون آرامگاه ایده جك مکان
قیلدی وجعل لکم من جلود الانعام بیوتا و دوارلرك دریلرندن سیزه خانه لر
قیلدی تستخفونها یوم ظعنکم کوچ ایتدککوز کون انلری یونکل بولورسیز
ویوم اقامتکم واوتراق اولدغکوز کونده دخی ومن اصوافها واوبارها واشعارها
اثاثا دخی دوارلرك یونکلرندن و توکلرندن و قیللرندن کیجك ودوشنجك
نسنه لر سیزه قیلدی ومتاعا الی حین و جزئید و قرو ختلرندن سیزه بر منفعت
قیلدی بر مدته دك والله جعل لکم مما خلق ظلالا و ایزد جل جلاله یرتدوغی
شجر و بنادن سیزکچون کولکه لر قیلدی تاکه انده سکون ایده سیز وجعل لکم
من الجبال اکنانا دخی سیزکچون طاغلردن مکانلر قیلدی که انلرده سکنی
ایده سیز وجعل لکم سرابیل تقیکم الحر دخی سیزکچون پنبه و کتان و حریردن
وغیرلرندن دونلر قیلدیکه اسیلکدن سیزی حفظ ایدرچون عربك یانندن
حرارتندن صاقنمق اهم ایدی یالکوز ذکر حراله اکتفا اولندی وسرابیل
تقیکم بأسکم دخی دموردن جبه و جوشن کبی کیلجك نسنه لر سیزکچون
قیلدی تاکه جنك محلنده بر کوزدن بیر کوزه ایرشن زحملردن سیزی
صاقلیه کذلك یتم نعمته علیکم بنه که بو نعمتلری اوزرکزه اتمام ایتدی
نعمتنی اوزرکزه اتمام ایدر لعلکم تسلمون تاکه سیز فرمانه مطیع و منقاد
اوله سیز فان تولوا فانما علیك البلاغ المبین پس اکر سونکه عمل ایتمیوب
اعراض ایدرلر احکامی یتشرمکدن غیری اوزرکه بر نسنه یوقدر یعرفون
نعمة الله خدانك احسانی بیلورلر یعنی اهل شرك معدود اولان نعمتلری
بیلورلر که خدانك کرمندن صادر اولمشدر ثم ینکرونها صکره انلری





انکار ایدرلر که خدادندر اوزکه یه عبادت ایدرلر واکثرهم الکافرون و چوغلری عناد
یوزندن انکار ایدنلردر ویوم نبعث من کل امة شهیدا و یاد ایت اول کونی که
هر بر کروهدن بر طائفه کوندرورز که ایمان و طاعت کتوردوکلرینه کندولره
شهادت ایدر و کفر و معصیت ایتدوکلرینه اوزرلرینه شهادت ایدر ثم لا یؤذن
للذین کفروا صکره کفر ایدنلره عذر کتورمکه دستور ویرلمز ولا هم یستعتبون ونه
انلردن رضایه طلب اولنورلر یعنی انلره دینلمز کوزل اعمال ایشلمکله تنکری بکزی
سیزدن خشنود ایده زیرا آخرت دار تکلیف دکلدر واذا رای الذین ظلموا
العذاب دخی مذکور قبل اول وقتکه ستم ایدنلر جهنم اشکنجه سن مشاهده
ایدرلر فلا یخفف عنهم پس انلردن عذاب یونکللنمز ولا هم ینظرون ونه انلره
مهلت ویریلورلر واذا رای الذین اشرکوا شرکاءهم و تنکری شرك ایدنلر اوردقلری
کوردولر یعنی عبادتده خدایه شریك قیلدقلری بتلری کوردوکلرینده قالوا
ربنا هؤلاء شرکاؤنا دیرلر ای خداوندمز بونلر اوردقلرمزدرلر الذین کنا
ندعوا من دونك شول اوردقلرکه سنك عبادتکدن تجاوز ایدوب
کندولره عبادت ایدردك فالقوا الیهم القول پس بتلر انلرك سمتنه
سوزی صالور یعنی حق تعالی بتلره قوت ناطقه ویرور که انلره دیرلر انکم
لکاذبون علی التحقیق سیز یلانجیلر سیز هرکز بیزه عبادت کورمدی
ایتدکوز عبادت قوهوای نفسکزه ایدی والقوا الی الله یومئذ السلم
و اول کونکه انواع عذابه مشاهده ایدرلر دنیاده ایتدوکلری تکبردنصکره
ایزد ذوالجلالك حکمی طرفنه انقیادی صالدیلر وضل عنهم ما کانوا یفترون
و افترا ایتدوکلری اشیا کندولردن ضائع اولدی الذین کفروا وصدوا
عن سبیل الله شول کیمسه لرکه کفر ایدوب خدانك یولندن خلقی منع ایتدیلر
زدناهم عذابا فوق العذاب کفر سببیله مستحق اولدوقلری عذابدن
یوقارو بر عذاب کندولره ارتردق بما کانوا یفسدون اول سببله که خلقی
طریق حقدن منع ایدوب یرماذلك ایشلرلردی ویوم نبعث فی کل امة
شهیدا علیهم من انفسهم و یاد کتور اول کونی که هر بر کروهدن کندو
نفسلرندن اوزرلرینه بر شاهد کتوررز یعنی هر امتنه پیغمبرلرینی اوندلرینه
شهادت ایتمکه احضار ایدرز وجئنابك شهیدا علی هؤلاء و بونلر اوزره یعنی

وابولك الحكم

امتك اوزره سنى كواه كتوردك تا كه سنى تصديق ايدنلر و سنى تكذيب ايدنلر
اوزره شهادت ايده سن ونزلنا عليك الكتاب و قرآن عظيم الشانى اوزركه
ايندردك تبيانا لكل شيء امور شرعيه دن هر نسنه يه مبالغه ايله بيان
ايتمك وهدى ورحمة و جمله خلقه دوغرو يول كوسترمك و اسركمك و اول كيمسه
كه انك هدايتندن و رحمتندن محروم اولدى ايسه كندى تقصير جهتندن
محروم اولدى وبشرى للمسلمين و اهل اسلامه بهشت جاودانله مژده لمك
ان الله يأمر بالعدل والاحسان بى شبهه كيم حق جل و علا خلقه جميع اشياده
توسط ايتمكه فرمان ايدر وايتاء ذى القربى و خصملك ايه سى اولان كيمسنه
احسان يتشدرمكه دخى امر ايدر وينهى عن الفحشاء دخى زنا و لواطه كبى
يمان فعلدن خلقى منع ايدر والمنكر دخى بر فعلدن خلقى نهى ايدر كه انكا
مباشرت ايدن اوزره انكار اولنور و او قوت غضبيه نك محلسيز اجرا ايتمكدر
قتل نفس و غصب اموال كبى والبغى دخى خلق اوزره استعلا و تجبر ايتمكدن
نهى ايتمكدن ايدر و او قوت وهميه نك مقتضاسندن ناشى اولان شيطنتدر و انسان
قسمنده نه قدر كوتلك بولنور بو اوچ صفتده مندرجدر و انكيچون حضرت عبد الله
بن مسعود بيوردى قرآن عظيم الشانده خير و شر بيانننده بو آيتدن جامع
آيت يوقدر يعظكم بو اوصيله عمل ايتمكه و خير و شرى ارا سنده تميز
ايتمك سيزه پند ويرور لعلكم تذكرون تا كه سيز پند دوتنه سيز
واوفوا بعهد الله دخى خدانك پيماننى يرينه يرينه كتورك يعنى حضرت
پيغمبرله اسلام اوزره بغلدقكوز عهد و پيمانه وفا ايدك اذا عاهدتم بيعت عهد
باغلدقكز ولا تنقضوا الايمان بعد توكيدها و اندلرى خدانك نامى ايله
بغلندقدنصكره بوزمك وقد جعلتم الله عليكم كفيلا و حال بو كه تنكرى
تعالايى اول عهدده اوزركزه شاهد و نكهبان قيلدكوز ان الله يعلم ما
تفعلون بى شبهه كيم ايزد جل جلاله بيلور اول شيئى كه ايشلرسيز عهدى
بوزمقدن و انكا وفا ايتمكدن كتوردكلركه عربده ريطه نام بر بى عقل قارى
وار ايدى صباحدن اويله يه دك قرواشلريله ايلكى بورردى اندنصكره
اخشامه دك بوردوغنى بوزردى حق جل و علا عهدلرين بوزن كيمسنه لرى
انكا مشابه قيلدى پس قولدرين او كونه فعلدن نهى ايدوب بيوردى ولا

تكونوا



تكونوا كالتى نقضت غزلها من بعد قوة انكاثا دخى اولمك شول قارى كبى كه
ايلكنى برك بوردوقدنصكره بورمقن بوزلمش دشته لر قيلدى تتخذون ايمانكم
دخلا بينكم اول حالده كه اندلركزى ارا كوزده مفسده ايدنورسيز ان تكون
امة هى اربى من امة اول سببله كه بر جماعت كندو سى مال و رجال جهتندن
بر جماعتدن زياده اوله يعنى چوقلغكوز سببيله بر جماعتله قلتلرندن اوتورى ارا كوزده
اولان عهدى بوزمك انما يبلوكم الله به بوندن اوذكر بر نسنه بو قدر كه حق جل
و علا بو كثرت و قلتكوز سببيله تجربه ايدنك معامله سى كبى سيزكله معامله ايدر
وليبينن لكم يوم القيمة ما كنتم فيه تختلفون والبتة سيزكچون قيامت كوننده
بيان ايدر اول شيئى كه سيز انجنده اختلاف ايدردكوز نجين ثواب و عقاب ايله
سيزه مكافات ايدر ولو شاء الله لجعلكم امة واحدة و اكر تنكرى تعالى
ايستسيدى سيزى دين اسلام اوزره متفق بر امت قيلاردى ولكن يضل
من يشاء ويهدى من يشاء و لكن ايستدوكنى ضلالتده قور و ايستدوكنى
توفيقيله دوغرو يول كوستردر كه مقصد اعلايه نائل اوله ولتسئلن عما كنتم
تعملون والبتة قيامت كوننده ايشلدكوزدن صورلورسيز ولا تتخذوا ايمانكم
دخلا بينكم و اندلركزى ارا كوزده غدر و خيانت ايدنمكوز فتزل قدم بعد
ثبوتها كه بر دبان ايماننده احكام پيدا ايندكدنصكره سورچر وتذوقوا السوء
دخى عذاب دنيوى يه داد رسيز بما صددتم عن سبيل الله اول سببله كه وفا عهد
اولان خدانك طريقندن اعراض ايتدكوز ولكم عذاب عظيم و آخرتده سزكچون
بر اولو اشكنجه اولور ولا تشتروا بعهد الله ثمنا قليلا و تنكرينك عهدين
و پيغمبرك بيعتن بر آز عوض دنيوى يه تبديل ايتمك انما عند الله تحقيقا كيم
تنكرى تعالى قتنده اولان نعيم هو خير لكم كندو سى سيزه خيرلودر قريتى سيزه
وعد ايتدوكلرى اشيادن ان كنتم تعلمون اكر ارباب علم و تميز زمره سندن
ايدكوز ما عندكم ينفد قتكوزده اولان شيئى دكوب فانى اولور وما عند الله
باق و تنكرى تعالى قتنده اولان شيئى هميشه موجوددر اصلا فانى اولمز
ولنجزين الذين صبروا اجرهم والبتة كفارك اذيتى اوزره صبر ايدنلره اجرلرين
ويروروز باحسن ما كانوا يعملون ايشلدوكلرى شيئك ييكر كيله من عمل
صالحا من ذكر او انثى هر كيم ارككك قسمندن يا ديشى مقوله سندن بر كوزل

ایش ایشلدی وهو مؤمن وحال بو که اول کیمسنه ایمانه کلمشدر فلنحیینه حیوة
طیبة البته انی بر پاکیزه یاشمق یاشدررز پر اوکونه کیمسنه بای ایسه احوالی
معلومدر واکر فقیر در بی شبهه کیم قسمتنه قناعت ایدوب انك سببیله اوقاتی
حلاوت عیشله کذران ایدر ولنجزینهم اجرهم والبته انلره اجرلرین ویررز
باحسن ما کانوا یعملون ایشلدوکلری ایشك ییکرکیله یعنی انك کوزل عملکری
ملاحظه اولنوب جزاسی ویریلور اندنصکره قالان اعمالك جزاسی اکا کوره
ویریلور فاذا قرأت القرآن پس اول وقت که قرآن عظیم الشانك تلاوتنی
ایتمك ایسترسن فاستعذ بالله من الشیطان الرجیم جناب ذو الجلالدن التجا
ایتمکله طالب اول درکاه عزتدن سورلمش ابلیس خبیثك شرندن انه لیس له
سلطان تحقیقا که شیطانك کندویه بر تسلطی یوقدر علی الذین آمنوا وعلی ربهم
یتوکلون شول کیمسنه لر اوزره که ایمان کتوروب پروردکارلرینه اوزره اعتماد
ایدرلر انما سلطانه علی الذین یتولونه علی التحقیق کیم ابلیسك تسلطی بر کیمسنه
اوزره یوقدر مکر شول کیمسنه لر اوزره تسلط ایدر که کندویه محبت ایدوب طاعت
ایدرلر والذین هم به مشرکون وشول کیمسنه لر اوزره که ابلیس سببیله کندولر
خدایه اورتاق قیلیجیلردر واذا بدلنا آیة مکان آیة دخی قچن بر آیت قرآنیه یی
نسخ ایدوب یرینه آیت قرآنیه کتوررز والله اعلم بما ینزل دخی حق جل وعلا ایندیردوکی
شیئه داناتردر قالوا انما انت مفتر کفار دیرلر بوندن غیری بر نسنه یوقدر که
سن یا محمد یالان باغلایجی سن بل اکثرهم لا یعلمون دیدوکلری کبی دکلدر بلکه
چوقلری احکامك حکمتنی بیلمیوب صوابی خطادن فرق ایتمزلر قل نزله روح
القدس من ربك بالحق سویله قرآن عظیم الشانی حضرت جبرئیل بکدن
دوغرولغله ایندردی لیثبت الذین آمنوا تا که ایمانه کلانلری اعتقادلری اوزره
ثابت قیله وهدی وبشری للمسلمین دخی طریق مستقیمی کوسترمك ایچون
واهل اسلامه مژده اولمق ایچون قرآنی ایندردی کتورده یلر که ابو کلیهه نام عجمی
کیمسنه حضرتك حضورنده قرآنی اوکرنمك ایچون کیجه لرده کلوردی قریش
بو حالدن آگاه اولیجق دیدیلر محمد المصطفی ابو کلیههدن سوزی اوکرنوب بیزه
خدادن منزل قرآندر دیو دعوا ایدر حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی
ولقد نعلم انهم یقولون انما یعلمه بشر دخی تحقیقا بز بیلورز که کفار دیرلر



محمد المصطفایه قرآنی بشردن غیری بر کیمسه اوکرتمز لسان الذی یلحدون الیه
اعجمی شول کیمسه نك دیلی که سوزلرین استقامتدن منحرف قیلوب انك طرفنه
دوندررلر عربی لسان دکلدر وهذا لسان عربی مبین وکندولره اوقودوغی
کلام بیان وفصاحت صاحبی بر عربی لساندر بو ایکی جمله کفارك ایتدوکی افترایه
ابطالدر بو وجهله که محمد المصطفی حقنده دیدککز سوزه کوره مزبور اولان کیمسنه دن
اوکرندوکی سوز بر عجمی سوزدر سزده ونه کندوسی انی اکلار وقرآن عظیم الشان بر
عربی سوزدر انی تامل ایله انی فهم ایدرسیز پس نیجه بو سوزی اندن اوکرنمش
اولور ان الذین لا یؤمنون بآیات الله تحقیقا شول کیمسنه لر که خدانك آیاتنه ایمان
کتورمزلر لا یهدیهم الله تکری تعالی انلره دوغرو یولی کوسترمز ولهم عذاب
الیم وانلره بر دردلو اشکنجه وار انما یفتری الکذب الذین لا یؤمنون بآیات الله
خدانك آیاتنه ایمان کتورمیانلردن اوزکه بر کیمسه یالانی کندو نفسندن پیدا ایتمز
واولئك هم الکاذبون واول کروه کندولردر کذب ایدنلر اوزکه لری دکل
کتورده یلر که کفار قریش حضرت عماری وآناسنی وآتاسنی کفره ایتمك اوزره اکراه
ایتدیلر بعده آتاسنی وآناسنی قتل ایتدیلر حضرت عمار ایستدوکلری سوزی
لسانی اوزره اکراهله اجرا ایتدی حضرتك حضورنه عرض ایتدیلر که عمار مرتد
اولدی حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردیکه هرکز عماردن بوکونه شی صادر اولماز
اوبر کیمسنه در که باشندن طرناغنه دك ایمانله دولمشدر بعده حضرت عمار
اغلیه رك حضرتك درکاه معلاسنه کلدی حضرت صلی الله علیه وسلم کوزینك
یاشن سیلوب دیدی سکا نه اولدی اکر کفار سنی اکراه ایتمکه دونرلرسه دخی
دیدوکك سوزه دون بعده حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی من کفر
بالله من بعد ایمانه هرکیم که کندو ایماننده نصکره خدانك وحدانیتنی
انکار ایلدی عذابه مستحق اولدی الا من اکره وقلبه مطمئن بالایمان مکر
شول کیمسنه که کفر اوزره اکراه اولندی وحال بو که کوکلی ایمانله آرام پیدا
ایتمشدر یعنی عقیده سی اصلا متغیر اولمیوب تصدیقی اوزره ثابت اولمشدر
ولکن من شرح بالکفر صدرا ولکن شول قسم که کفرله سینه سن کشاده
قیلدی یعنی انی اعتقاد ایدوب انکله خوش حال اولدی فعلیهم غضب من الله
انلر اوزره خدادن بر خشم وار ولهم عذاب عظیم وانلره بر اولو اشکنجه

اولوردر زیرا انلك جرمندن عظیم بر جرم یوقدر ذلك بانهم استحبوا الحیوة الدنیا
علی الآخرة اول خشم وعذاب اول سببله درکه انلر بلا شبهه حیوة دنیویه یی
نعیم ابدی اوزره ترجیح ایتدیلر وان الله لا یهدی القوم الکافرین دخی اول سببله در
کیم علی التحقیق ایزد جل جلاله کفر ایدن کروهه دوغرو یولی کوسترمز اولئك الذین
طبع الله علی قلوبهم وسمعهم وابصارهم اول کروه شول کیمسه لردرکه تنکری
تعالی کوکللرندن قولاقلری وکوزلری اوزره مهر اوردی پس حقی ادراك ایتمکدن
واچنده تامل ایتمکدن ابا ایتدیلر واولئك هم الغافلون واول کروه کندولردر
عالم غفلتده کامل اولانلر لا جرم انهم فی الآخرة هم الخاسرون حقا که بی شبهه
انلر اول جهانده کندولردر اوتوزنلر ثم ان ربك للذین هاجروا من بعد ما
فتنوا صکره علی التحقیق کیم پروردکارك شول کیمسه لره که کفار الینه معذب
اولدوقدن صکره وطنلرین ترك ایتدیلر ثم جاهدوا وصبروا صکره فی سبیل الله
چالشوب چالشمقلری اوزره صبر ایتدیلر ان ربك من بعدها بی شبهه که
پروردکارك اول ایتدوکلری هجرت وجهاد وصبردن صکره لغفور
بخشیشجی واقع اولان تقصیرلرین عفو ایدوب رحیم ایشلدوکلری اعمال
سببیله کلحکم کندولرین بو اسیرکر یوم تأتی کل نفس تجادل عن نفسها
مذکور قیل اول وقتی که هر جان ایچی کندو ذاتندن اوتری خصومت ایدوب
خلاصنه سعی ایدر وتوفی کل نفس ما عملت وهر جان ایشلدوکی شیئك سزاسی
کندویه ویریلور وهم لا یظلمون وکندولر نقصان اجر سببیله ستم کورمش
بیلنمازلر وضرب الله مثلا قریة دخی تنکری تعالی بر کویی مثل قیلدی یعنی انی
مثل قیلدی بر کروهه که تنکری تعالی اوزرلرینه نعمتلر انعام ایدوب نعمتلر
کندولرین بطران قیلوب کفر ایتدیلر بعده حق تعالی اوزرلرینه بلاسی مسلط
ایتدی پس اول مثل اولنجق کویك وصفنی بیان ایدوب بیوردی کانت
آمنة مطمئنة اول کوی ایچنده ساکن اولانلر ارباب شقاوتدن امین آرام
ایدرلردی یأتیها رزقها رغدا من کل مکان انلره کیجیجك نسنه لری هر یردن
مستوفی کلور فکفرت بانعم الله پس ایزد ذو الجلالك نعمتلرین شکر ایتمیوب
انکار ایتدیلر فاذاقها الله لباس الجوع والخوف صکره حق جل وعلا اول کوی
خلقنه کیلجك نسنه کیبی کندولرین قبلیان اجلغك وقورقونك ضررنی



یتشردی بما کانوا یصنعون ایشلدوکلری اشیا سببیله ولقد جاءهم رسول منهم
قسم اولسون که مکه خلقنه کندو عشیرتلرندن اولان محمد المصطفی خدادن رسالتله
کلدی فکذبوه پس انی تکذیب ایتدیلر فأخذهم العذاب درعقب کندولرین اشکنجه
آلدی وهم ظالمون اول حالده که کندولر ستمکار ایدیلر فکلوا مما رزقکم الله پس حق
جل وعلا سیزه روزی قیلدوغی اشیادن ییکوز حلالا طیبا پاکیزه حرامله قارشمه مش
اولدوغی حالده واشکروا نعمت الله وخدانك نعمتنه معترف اولوب ذات باهر
الصفاتنه حمد وثنا ایدك ان کنتم ایاه تعبدون اکر کندویه یالکوز عبادت
ایدر ایدکوز انما حرم علیکم المیتة والدم ولحم الخنزیر بوندن اوزکه بر نسنه یوقدر که
حق جل وعلا اوزرکزه حرام قیلدی بوغازلنمیوب اولمش دقانی وطنغوز اتی
وما اهل لغیر الله به دخی اوزرکزه اولدی شول نسنه که بوغازلندوغی محل
تنکرینك نامندن اوزکه بر نام ذکر اولندی فمن اضطر غیر باغ ولا عاد پس بر کیمسه
که بو محرماتك بر یسن یمکه محتاج اولدی اول حالده که نه طالب لذات اوله ونه
حاجتندن ارتق ییمش اوله فان الله غفور رحیم بی شبهه کیم تنکری تعالی مضطر
اولانك کناهن عفو ایدوب اول خصوصده رخصت ویرمکله اکا مهربانلك
ایتمشدر ولا تقولوا لما تصف السنتکم الکذب ودیللرکوز وصف ایتدوکی
یلاندن اوتری دیمك هذا حلال بو حلالدر یعنی بحیره وسائبه قارنلرنده اولان
بوریلر کیشیلرمزه حلالدرلر وهذا حرام وبو حرامدر یعنی مزبورلرك قارنلرنده
اولانلرده یشلرمزه اوزره حرامدر حاصل کلام بوکه لسانکوز اوزره جاری اولان
سوزله دلیلسیز بر شیء تحریم وتحلیل ایتمك لتفتروا علی الله الکذب تاکه تنکری
تعالی اوزره یلانی باغلیه سیز ان الذین یفترون علی الله الکذب لا یفلحون
تحقیقا که تنکری تعالی اوزره یلانی باغلیانلر قورتولمزلر متاع قلیل ایتدوکلری
تحلیل وتحریم بر آز منفعتدر ولهم عذاب الیم وکندولره بر دردلی اشکنجه اولور
وعلی الذین هادوا دخی دین یهوده تابع اولان کیمسنه لره اوزره حرمنا ما قصصنا
علیك من قبل حرام قیلدق شول نسنه یی که بو سوره نازل اولمدن اول سوره
انعامده اوزرکه اوقودغمز اشیایی حرام قیلدق وما ظلمناهم واول اشیایی
اوزرلرینه تحریم ایتمکده انلره ستم ایتمدك ولکن کانوا انفسهم یظلمون ولیکن
کندولر جانلرینه ستم ایدرلردی که نامعقول ایشلره ارتکاب ایدوب اول اشیانك

نحو بو اولمسيله معاقب اولديلر ثم ان ربك للذين عملوا السوء بجهالة بس بى شبهه
كه پروردكارڭ سڭول كمسنه لره كه نادانلك سببيله بدلكى ايشلديلر ثم تابوا
من بعد ذلك واصلحوا اول بدلكدن صكره توبه ايدوب ايولك ايتديلر
ان ربك من بعدها على التحقيق پروردكارڭ توبه ايتدوكلرندن صكره
لغفور رحيم البته اول بدلكى مغفرت ايدوب توبه ايدنلرى احسانله اسيركر ان
ابراهيم كان امة تحقيقا كيم حضرت ابراهيم خليل برامت ايدى يعنى جميع كمالاته
جامع بر ذات شريف ايدى قانتا لله خدانڭ فرماننه مطيع ومنقاد ايدى حنيفا
جميع اديان باطله دن يوز چيورمشدى ولم يك من المشركين وارباب شركدن
دكل ايدى نته كه قريش انلردن اولدوغنى زعم ايدرلردى شاكرا لانعمه حق
تعالانڭ نعمتلرينه شكر ايديجيدى اجتباه پيغمبرلكه انى منتخب قيلدى
وهداه الى صراط مستقيم ومقصد اعلايه انى ايلتدردى وآتيناه فى الدنيا حسنة
وبو جهانده انكا بر ايولك ويردك كه جميع خلقه كندوينى سيودردى برمرتبه ده كيم
قمو اهل ملل انكا انتساب ايدوب مدح وثناسن ايدرلر وكوزل اولاد وعمر طويل
انكا احسان ايتدى وانه فى الآخرة لمن الصالحين وبى شبهه كيم حضرت
ابراهيم اوبر جهانده اهل جنتدندر ثم اوحينا اليك صكره سكا يا محمد فرشته
ايله خبر كوندردك كه ان اتبع ملة ابراهيم توحيد خصوصنده والكا دعوت
ايتمكده حضرت ابراهيمڭ ملتنه بر واول حنيفا حضرت ابراهيم اديان باطله دن دين
حقه ميل ايتمش وما كان من المشركين واهل شركدن دكل ايدى بلكه اهل توحيد
مقتداسيدى انما جعل السبت على الذين اختلفوا فيه بوندن اوزكه بر نسنه
يوقدر كه شنبه نڭ تعظيمى لازم قيلندى سڭول كمسنه لره اوزره كه شاننده
پيغمبرلرى اوزره اختلاف ايتديلر وانلر يهود طائفه سيدر كه حضرت موسى كندولره
ديدى جمعه كونى تعظيم ايدڭ سوزين قبول ايتميوب ديديلر سبت كونينڭ
تعظيمى ايسترز زيرا اول بر كوندر كه ايچنده حق جل وعلا كوكلرى و يرلرى
يراتمسندن فارغ اولدى پس حق تعالى شنبه كونينڭ تعظيمى كندولره
الزام ايدوب تعظيمنده اوزرلرينه چوق تشديد ايتدى وان ربك ليحكم بينهم
يوم القيامة وبى شبهه كيم پروردكارڭ آرالرنده حكومت ايدر دوزخ ده فيما
كانوا فيه يختلفون اول نسنه ده كه ايچنده اختلاف ايدرلردى ادع الى سبيل



ربك پروردكارڭ يولنه يعنى دين اسلامه خلقى دعوت ايت بالحكمة حقى آشكار ايدن
وشبهه لرين قالدرن دليللرله والموعظة الحسنة وكوزل اولان پندلرله واوخطابات
مقنعه وحكايات نافعه در وجادلهم بالتى هى احسن ومعاندلرله غايتله مستحسن
اولان مجادله ايله مباحثه ايت ان ربك هو اعلم بمن ضل عن سبيله تحقيقا كه پروردكارڭ
كندوسى ايو بيلور سڭول كمسنه يى كه طريق حقدن كمراه اولدى وهو اعلم بالمهتدين
وكندو دردو غريولى بولانلرى دانادر هر كمسنه دن وان عاقبتم واكر بر كمسنه يه
عقوبت ايدرسڭز فعاقبوا بمثل ما عوقبتم به عقوبت اولندوغڭز كبى بر عقوبت
ايدڭ ولئن صبرتم قسم اولسونكه اكر صبر ايدوب عقوبتلندن واز كچرسڭز لهو
خير للصابرين بى شبهه كه صبر ايتمك ارباب صبره انتقام المقدن يكدر واصبر
وما صبرك الا بالله وقاتلونكه قتلنمغك بر كمسنه نڭ همتيله دكلدر الا تنكرينڭ
توفيق واراده سيله ولا تحزن عليهم واهل كفر اوزره ايماندن يوز چيوردوكلرندن
اوزرى غمناك اولمه ولا تك فى ضيق مما يمكرون واتدوكلرى حيله لر جهتندن
دار لغده اولمه ان الله مع الذين اتقوا والذين هم محسنون بى شبهه كيم خدا
جل وعلا پرهيز ايدنلرله در كه انلره نصرت ومعونت ايدر وسڭول كمسنه لرله در كه
كندولر احسان صاحبلريدر يعنى انلره هميشه احسان ايدرلر ۝

## سورة بنى اسرائيل مكية وهى مائة وعشر آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

سبحان الذى اسرى بعبده ليلا شوايب نقصدن تنزيه ايدرم سڭول پروردكارى كه
كندو قولنى يعنى محمد المصطفايى كيجه نڭ بر آز مقدارنده كوتوردى من المسجد
الحرام مكه مكرمه نڭ محترم مسجدندن الى المسجد الاقصى مكه دن اوزاق
اولان مسجده دك يعنى بيت المقدسه دك الذى باركنا حوله سڭول بيت مقدس
كه دينڭ ودنيانڭ بركاتى چوره سنده قيلدق زيرا اول بقعه مباركه حضرت
موسى عصرندن پيغمبرلرڭ عبادتخانه سى اولدى واطرافنده اولان اشجار
وانهار حسابه كلمز لنريه من آياتنا تا كه قدرتمزڭ نشانلرندن بر مقدار
كندويه كوسترهلم انه هو السميع تحقيقا كيم حق جل وعلا كندو محمدڭ اقوالنى
ايشيدندر البصير انڭ افعالنى كما ينبغى كوردر پس انلره كوره كندوينى اكرام

ایدوب معزب قبلادن مرویدر کیم حضرت صلی الله علیه وسلم یاتسو وقتندنصکره
ام هانی خانه سنده یاتر ایکن جناب رب العزتدن حضرت جبرئیل کلوب
کندوبی خوابدن قالدروب براقه بندردی بر لحظهده طرفة العینده مسجد
اقصایه واردی اندنصکره سمواته عروج ایدوب رب العزتی کوزیله مشاهده
ایلدی وکندویه نیجه خطابلر ایتدی نته که کتب احادیث وسیرده مسطوردر
وبو دکلو مکانلری کشت وکذار ایتدکدنصکره مکاننه رجوع ایلدی وهنوز دوشکی
صاوومدی وبو قدر مسافه بو آز مدتده قطع ایتمک استبعاد اولنماسون که کدر
زیرا قدرتك میدانی واسعدر بوندن زیاده یه تحملی واردر بو حالی اهل رسوخ
شمسك سیرندن تحقیق ایتدیلر که انك جرمی یوز التمش کره ارض کبی
کلوردر واو دقیقهنك اقل قلیلنده جرمی قدر مسافه قطع ایدر پس سرور
کائنات عنایت ربانیه ایله طرفة العینده سیاحت سموات ومافیهایی
ایتسه محل ریب دکلدر بعده صباح وقتی اولدوقده حضرت صلی الله علیه وسلم
بو احوالی قریشه نقل ایتدی چون فهملرینه کوره بو ایش بر امر محال کورندی
عجبلندیلر وایمانه کلمشلردن بعض کیمسنه مرتد اولدی وبعضلری ابی بکره وارو
دیدیلر دوستك بویله سوز سویلیور حضرت ابی بکر انلره بو وجهله جواب
ویردیکه بو کلامی دیدیسه سوزنده صادقدر دیدیلر سن بو کونه سوزده ده اکا
تصدیق کتوردرسن بیوردی اندن اوزاق اولان شیئده انی تصدیق ایدرم واول
کوندن صدیق ایله تلقیب اولندی وبعض کیمسنهلر بیت المقدسك وصفن صوردیلر
همان بیت المقدس کندویه نمایان اولوب وصف ایتدی انك وصفنی ایشتدیلر
دیدیلر وصفنده خطا ایتمدی پس دیدیلر بزم اول سمتدن کلان دوه کاربانمزدن
بر خبر ویر حضرت صلی الله علیه وسلم اول دوهلرك صاحبلرندن واحوالندن
خبر ویروب دیدی فلان کون کونشك طلوعی محلنده مکهیه واصل اولورلر
قافلهنك ایلروسنده سیاه چال بر آق دوه یورور محل معهوده کلنجك قریش
یول باشنه چیقوب کوردیلر حضرت صلی الله علیه وسلم وصف ایتدوکی منوال
اوزره دوهلری کلدی بو احوالی مشاهده ایتدیلر ویرینه ایمانه کلمدی
بلنمك کرککه کیم معراج حضرتك روحیله یا بدنیله اولدوغنده اختلاف واقع
اولمشدر اکثر علما بونك اوزرهدرلر که بدنیله واقع اولدی وبو محلك تفصیلی



کتب احادیث وسیرده مذکوردر وآتینا موسی الکتاب دخی حضرت موسی یه توراتی
ویردك وجعلناه هدی لبنی اسرائیل وانی یعقوب اولادینه رهنما قیلدق
الا که ان لا تتخذوا من دونی وکیلا بندن اوزکه یه اعتماد ایدوب معبود ایدنمك
ذریة من حملنا مع نوح ندا اوزره منصوبدر یعنی ای حضرت نوح ایله کیمده قالدردق
کیمسنهلرك اولادی بکا اعتماد ایدك انه کان عبدا شکورا تحقیقا که حضرت
نوح خدانك نعمتلرینه معترف چوق حمد وثنا ایدیجی بر بنده ایدی وقضینا الی بنی
اسرائیل فی الکتاب ویعقوب اوغلانلرینه بر مقضی حکم توراتده کوندردك
لتفسدن فی الارض مرتین کیم البته یر یوزنده ایکی کز فساد ایدرسیز اولکیسی
توراتك احکامنه مخالفت ایتملری وحضرت شعیایی اولدرملریدی وایکنجیسی
حضرت یحیایی قتل ایتملری وحضرت عیسانك صلبنه ایدوکلری قصد ایدی
ولتعلن علوا کبیرا والبته بر بیوك یوجهلنمك یوجهلنورسیز یعنی ظلم عدوانده
سرکشلك ایدوب حدی تجاوز ایدرسیز فاذا جاء وعد اولیهما ایکیلرینك
وعدهسی کلدکده بعثنا علیکم عبادا لنا بزم مخصوص بر قوللرمزی سزکه مسلط
قیلوب کوندردك بو مخصوصلك خلقت مخصوصلکیدر زیرا انلردن مراد بابل
اوزره بهراسفك عاملی بخت نصر ونوابعیدر که اولی باس شدید جنك
خصوصنده قوت زور ایله لری فجاسوا خلال الدیار پس قتل واسر وغارت ایچون
طلبنه اوده لرك اورتهسنه تردد ایتدیلر وکان وعدا مفعولا وعقابلری بر ایشلنملی
وعده ایدی مرویدرکیم چون بخت نصر اوزرلرینه غلبه ایتدی علمالرین وبیوکلرین
قیردی وتوراتی یاندردی وبیت المقدسی ویرانه ایتدی ویتمش بیك نفس اسیر
ایتدی ثم رددنا لکم الکرة علیهم صکره سیزه دولت وغلبه یی دوندردك
اول کیمسنهلر اوزره که کندولری اوزرکزه مسلط قیلمشدی واواویله اولمشدیکه
اسفندیارك اوغلی بهمن دده سی بهراسفدن ملکه وارث اولدوقده بنی
اسرائیلك جمیع دوستلقلرینه شفقت ایدوب شام شریفه دوندردی واوزرلرینه
حضرت دانیالی پادشاه دکری پس شام زمیننده قلان بخت نصرك توابعی اوزره
مسلط اولدیلر وامددناکم باموال وبنین واموال واوغوللر ایله سیزه مدد
ایتدك یعنی ایکیسنده بر برکت صالدق که چوق اولدیلر وجعلناکم اکثر
نفیرا وجنکه کیدوب جمع اولانلرك جهتندن اولکی جمعیتکزدن زیاده سیزی

قیلدق ان احسنتم احسنتم لانفسکم اکر ایولک ایدرسیز کندو جانکزه
ایولک ایدرسیز وان اسأتم فلها واکر بدلک ایدرسیز کندوکزه ایدرسیز
فاذا جاء وعد الاخرة پس قچنکیم صوڭکی عقابک وعدهسی کلور لیسوءوا وجوهکم
معهود قوللریزی کندودوز تاکه یوزلرکزی یمان ایدهلر یعنی تاکه آثار غم
وقساوت اندلرینه ظاهر اوله ولیدخلوا المسجد وتاکه بیت المقدسک مسجدینه
کیرهلر کما دخلوه اول مرة نته که ایلک کز انلر کیردیلر ولیتبروا ما علوا تتبیرا
وتاکه غلبه ایتدوکلری شیء برخوش اهلاک ایدهلر بو قصهده ارباب تاریخک
چوق اختلافی وار اشهر اقوال بودرکه حق تعالی وزس لعائنه سن بردعی اونلرینه
مسلط قیلدی که اکثرلرینی طعمهٔ شمشیر ایتدیلر کوزدیلر که قچن اونلرینه
کمال غلبهلری اولدی سردار اولان کیمسنه قربانکاهلرینه کیردی انده بر
قینار قان کوردی انلردن صوردیکه بو قان نیچون قینبور دیدیلر بو بر قربانک
قانیدرکه بیزدن مقبول اولمدی دیدی بکا خبرک صحیحن سویلیک دیدیلر
صحیحی دیدوکمز سوزدر بو جوابله اکتفا ایتمیوب کندولردن نیچه بیک آدم قتل
ایتدی واول قان سکون ایتمدی تعجب کندولره دیدی خبرک صحیحی بکا
اعلام ایدک یوقسه قوم اعلام ایدنک کزی قیردم بو خبری ایشتدوکلرنده دیدیلر
کرچکی بودرکه بوقان حضرت یحیانک قانیدر کندو یه ناحق یره اولدردک
کندولره دیدی پس بوکونه ایشدن اوتری حق تعالی سیزدن انتقام الور
تعجب دیدی ای یحیی پروردکارک و پروردکارمه معلوم اولدیکه سنک یوزکدن
عشیرتک نه چکدی خدانک اذنیله ساکن اول یوقسه جملهلرین قیردم بو کلامدن
صکره باذن الله ساکن اولدی عسی ربکم ان یرحمکم شاید صوڭکی دفعهدن
صکره حق جل وعلا سیزی اسیرکه وان عدتم عدنا واکر ایکنجی دفعهدن صکره
فسق وفجوره دونرسیز بیز دخی عقوبتکزه دونرز وجعلنا جهنم للکافرین
حصیرا وارباب کفر ایچون دوزخی زندان قیلدق وبوندن صکره بنی اسرائیل
فسقه دوندیلر که محمد المصطفایی تکذیب ایتدیلر پس حق جل وعلا کندو یی
اونلرینه مسلط ایتدیکه قتل ایله وجلاء وطن ایله وجزیه التمسیله کندولرین
معاقب قیلدی ان هذا القرآن یهدی للتی هی اقوم تحقیقا که قرآن عظیم الشأن
دوغرو یول کوستریر رسول حالته که کندوده جمیع حالاتک اعدلیدر ویبشر

المؤمنین



المؤمنین الذین یعملون الصالحات وکوزل اعمال ایشلیان اهل ایمانه مژده لیندرر
ان لهم اجرا کبیرا علی التحقیق کندولره بر اولو اجرت مقرردر وان الذین لا یؤمنون
بالآخرة دخی اهل ایمانی مژده لیندررکیم صوڭکی سرایه ایمانه کتورمیانلره اعتدنا
لهم عذابا الیما کندولره بر درد ناک اشکنجه اماده قیلدق ویدع الانسان
بالشر وآدم اوغلی غضبی محلنده نفسی ومالی اوزره یرماز لکله دعا ایدر دعاءه
بالخیر ایولکله دعا ایتدوکی کبی وکان الانسان عجولا وآدم اوغلی شتاب
ایدیجی ایدی خاطرینه خطور ایدن شیئک وقوعنه تیز لیوب عاقبتنه تامل ایتمز
وجعلنا اللیل والنهار آیتین وکیجه یی وکوندزی ایکی نشان قیلدقکه بیری
بیری اردنجه کلوب بر قرارده سیرلری اولمغله قادر مختارک وجودینه دلالت
ایدرلر فمحونا آیة اللیل پس کیجه اولان آیتی ایشقله محو ایتدک وجعلنا آیة
النهار مبصرة وکوندزک اولان آیتی ایشقلی قیلدق لتبتغوا فضلا
من ربکم تاکه کوندزک ایشقنده پروردکارکزدن صدور ایتمش اسباب
معیشتی طلب ایدهسیز ولتعلموا عدد السنین والحساب وتاکه ییللرک
صایسنی وعدهلرک حسابنی بیلهسیز وکل شیء وامور دینیه ودنیویهدن محتاج
اولدوغکز هر نسنهیی فصلناه تفصیلا انی برخوش بیان ایتدککه هیچ
التباسی قبول ایتمز وکل انسان الزمناه طائره فی عنقه وهر آدمه عملنی
وکندو یه مقدر اولان شیء بوینینده طوق کبی کندویه ملازم قیلدقکه اصلا
کندوسندن منفک اولماز ونخرج له یوم القیمة کتابا وروز قیامتده
کندویه اعمالی ایچنده یازلمش بر صحیفه چیقاررز یلقاه منشورا جمیع اعمالی
کندویه نمایان اولمق ایچون انی اچلمش کورور پس کندویه دینلور اقرأ کتابک
صحیفهٔ اعمالکی اوقی کفی بنفسک الیوم علیک حسیبا بوکون کندو جانک
اوزرکه حساب جهتندن کافیدر من اهتدی هرکیم دوغرو یولی بولوب ایچنده
کیدرسه فانما یهتدی لنفسه بوندن اوزکه بر شیء یوقدرکه کندو جانینه یول
بولمش اولدی ومن ضل فانما یضل علیها وهرکیم ازغون اولدی فقط کندو
جانی اوزره ازغون اولور ولا تزر وازرة وزر اخری وبر یوک چکیجی جان بر یوک
چکیجی جانک یوکنی چکمز وما کنا معذبین حتی نبعث رسولا وبر طائفه یی
تعذیب ایدیجی دکل ایدک کندولره بر پیغمبر کوندرمینجه واذا اردنا ان نهلک قریة

دخی فجوره اراده علیه مز بر کوی خلقنك اهلاکنه تعلق ایدر أمرنا مترفیها اول کویك
ارباب نعمته فرمان ایلدك یعنی انلره مرسل اولان پیغمبرك لسانندن اوزرم لطاعته
ایتمکه کندولره فرمان ایلدك ففسقوا فیها پس فرمانه مخالفت ایتملری اجلدن
ایچنده حدودی تجاوز ایتدیلر فحق علیها القول پس حکم ازلیده سبقت
ایدن کلمهء عذابك اولمسی اوزرلرنه واجب اولدی فدمرناها تدمیرا درعقب
اول کوینك خلقنی اهلاك ایتمکله کندویی دیبدن ویرانه قیلدق وکم اهلکنا
من القرون من بعد نوح دخی حضرت نوحدن صکره زمانه لر خلقندن نیجه کیمسنه لری
نابود قیلدق وکفی بربك بذنوب عباده خبیرا بصیرا دخی پروردکارك
قوللرینك کناهلرینه داناالك وبینالك جهتندن کافیدر که پنهان واشکارا
اولنمش کناهلر کندویه نمایاندر من کان یرید العاجلة هرکیم سریع الزوال
دنیانك لذاتنی ایستر عجلنا له فیها ما نشاء اکا دنیاده نعمتلردن ایستدوکمز
شئی تیزلرز لمن نرید له لفظندن بدل بعضدر یعنی ایستدوکمز کیمسنه یه انی
تعجیل ایدرز ثم جعلنا له جهنم صکره دوزخی اکا آماده قیلدق یصلیها
اکا کیرر مذموما مدح اولنمامش مدحورا خدانك رحمتندن سورلمش
ومن اراد الآخرة وسعی لها سعیها وهرکیم آخرتی طلب ایدوب انی تحصیل
ایتمك ایچون اکا لایق اولان چالشمغی چالشدی وهو مؤمن وحال بوکه اول
کیمسه خدانك وحدانیتنه وپیغمبرك رسالتنه تصدیق ایتمشدر فاولئك کان
سعیهم مشکورا پس اول کروه که آخرتك طلبنه وایمانه جامع اولدیلر حق تعالی
قتنده چالشمقلری مقبول ایدی کلا نمد مذکور اولان ایکی کروهك هر برینه
مدد ایدوب عطا ایدرز هؤلاء وهؤلاء کلا لفظندن بدلدر یعنی اول کروهه
کناهلری قدر واول کروهه همتلری قدر مدد ایدرز من عطاء ربك
پروردکارك احسانندن وما کان عطاء ربك محظورا دخی پروردکارك
ویرکیسی منع اولنمش دکلدی یعنی کندو عطاسنی دنیاده تفضیل طریقیله
هر مؤمن وکافردن منع ایتمز انظر کیف فضلنا بعضهم علی بعض باق نیجه خلقك
بر مقدارینی بر مقدارلری اوزره ایلرو دوتدق رزق خصوصنده وللآخرة
اکبر درجات وبی شبهه کیم اوبر جهانك پایه لری بیوکرکدر واکبر تفضیلا
وایلرو دوتمق غایتله اولودر یعنی آخرتده اولان تفاوت دنیانك تفاوتندن



غایتله چوقدر زیرا انلره اولان تفاوت جنتله درجه لریله در ودوزخله طبقه لریله در
لا تجعل مع الله الها آخر ایزد ذوالجلال ایله بر آخر معبود قیلمه فتقعد مذموما
مخذولا که اکر انی ایشلرسن جمیع خصال ذمه جامع خدانك طرفندن جمله خیرلردن
محروم اولورسن یعنی نفسك اوزره جمع ایتمه ملائکه نك ومؤمنلرك ذمنی
وخدانك عدم توفیقنی وقضی ربك دخی پروردکارك بر قطعی حکم ایتدیکه
ان لا تعبدوا الا ایاه کندوسندن اوزکه بر کیمسه یه عبادت ایتمیه سیز
وبالوالدین احسانا واتایه وانایه برچشی ایلك ایده سیز اما یبلغن عندك
الکبر احدهما او کلاهما اکر یانکده بیریسی یا ایکیسی پیرلکه ایرشه فلا تقل لهما
اف خدمتلرندن اغرلنوب ضجرك افهام ایدن سوزی انلره ایراد ایتمه ولا
تنهرهما واوزرلرینه چیغرمه وقل لهما قولا کریما واف دیه جك یرده انلره
بر کوزل سوز سویله واخفض لهما جناح الذل وانلره تذلل وتواضعك قنادنی
الچق قیل من الرحمة اوزرلرنه زیاده ایتدکك شفقتدن یعنی انلره شفقت یوزندن
زیاده تواضع ایله زیرا سکا محتاج اولمشلردر وحال بوکه سن تمو خلقدن زیاده
کندولره محتاج ایدك وقل رب ارحمهما دخی سویله ای پروردکارم انلری
اسیرکه کما ربیانی صغیرا کوچکلکمده بنی بسلیوب شفقت ایتدکلری کبی
ربکم اعلم بما فی نفوسکم پروردکارکز طبیعتلرکزده والدینکه اکرام وعقوقلردن
اولان نسنه یه داناتردر ان تکونوا صالحین پدر ومادرکوزه خدمتنده
کوزل اعمال قصدندن اولورسه کوز فانه کان للاوابین غفورا بی شبهه کیم
خدای متعال والدینك خدمتلرنده قصور ایتمکدن توبه ایدنلره غایتله
مغفرت ایدیجیدی وآت ذا القربی حقه دخی سنکله قرابت صاحبی اولنه
اوزکه لازم اوله جق نسنه سنی بیشتر صله احسان وکوزل عشرت کبی
حضرت ابو حنیفه بیوردی که قرابت صاحبی فقیر ومحرم اولیجق حقی بوکه اوزرینه
انفاقدر اولنه وبعض علما دیدیکه ذوالقربادن مراد حضرتك اقاربیدر والمسکین
وابن السبیل دخی یوقسله ویانندن مالی اولمیان مسافره حقنی ویر ولا
تبذر تبذیرا دخی مالی مقوله سن لازم اولمیان یره صرف ایتمه ان المبذرین
کانوا اخوان الشیاطین تحقیقا که مسرف اولانلر شیطانلرك برادرلریدر
یعنی شرده انلره مشابهدرلر وکان الشیطان لربه کفورا دخی شیطان قسمی

پروردکارینك نعمتنه منکر ایدی وَإِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمُ واکر ذوی القربی ومساکینی
وابن السبیلدن اوتنوب یوز چویرورسن ابْتِغَاءَ رَحْمَةٍ مِنْ رَبِّكَ پروردکار کدن
بر روزی طلب ایدوکك حالده تَرْجُوهَا که اول روزی کلمسنه امید بغلمش
سن تا که ایچندن انلره ویره سن فَقُلْ لَهُمْ قَوْلًا مَيْسُورًا پس انلره بر ملایم سوز
سویله تا که انلرك کوکللرینه بر خوشنلق حاصل اوله حضرت جابردن مرویدر
دیدی بر کون سرور کائنات علیه افضل الصلوات اوتورمش ایدی بر اوغلان
کلوب دیدی یا رسول الله انام سندن بر کیمجك کوملك ایستر حضرتنك
یاننده بر زاد بولنمامغله اکا بیوردی بر ساعتدن بر ساعته دك صبر ایت صکره
بیزه دون اوغلان اناسنه کیدیجك کلا سویلدی وار حضرتنه سویله انام ارتکده
اولان کوملکی سندن ایستر اوغلان کلوب حضرتنه بو سوزی سویلینجه حضرت
بلا توقف خاسنه کیروب ارقه سندن اولان کوملکی اوغلانه ویروب اوده
عریان اوتوردی نماز وقتی اولنجه حضرت بلال اذان ویردی خلق حضرتك
نمازه چیقمسنه منتظر اولدیلر عریانلك سببندن نمازه چیقمدی حق تعالی
بو ایتی منزل ایدوب بیوردی وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ والکی بوینکه
بغلنمش قیلمه وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ وان دوکلی اچمق اچمه بو ایکی جمله بخلك واسرافك
منعنه تمثیلدر یعنی بخلك صفتیله متصف اولمه وعنوان اسرافله منعوت اولمه فَتَقْعُدَ
مَلُومًا که تکری تعالی قتنده وخلق یاننده اسراف وتبذیر سببیله ملامت اولنمش
اولورسن مَحْسُورًا درمانده ومحتاج که اصلا بر زادك اولمیه إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
لِمَنْ يَشَاءُ تحقیقا که پروردکارك ایستدوکی کیمسنه یه رزقنی واسع قیلار وَيَقْدِرُ
وایستدوکی کیمسنه یه دار قیلار إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا بی شبهه کیم حق جل وعلا
کندو قوللرینك احوالنه دانا ودرست کوریجیدر یعنی حکمتی اقتضا ایتدوکی شیئی انلره
ایصال ایدر وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ دخی اوشاقلرکزی فقرلك قورقوسندن
اولدرمك نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ بیز انلره وسیزه روزی ویرورز إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ
خِطْئًا كَبِيرًا تحقیقا که قتل اولنملری بر بیوك کناه ایدی وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ دخی جانی
اولدرمك الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ شول جانی که تکری تعالی انك اولدورمسین حرام ایلدی
إِلَّا بِالْحَقِّ مکر دوغرولغله یعنی قتله موجب بر ایش ایشلر قتل اولنمسی مباح اولور
وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا وهر کیم ناحق یره قتل اولندی فَقَدْ جَعَلْنَا لِوَلِيِّهِ سُلْطَانًا

ولا تقربوا الزنا دخی
زنا فعلنه قصد ایتمه
انه كان فاحشة تحقیقا
زنا فعلی بر بد ایش ایدی
وساء سبیلا وقبایح یولر
یمان یول ایدی انك یولی



بی شبهه که انك امورنه متولی اولوب وارث اولانه بر تسلط قیلدق قاتلی اوزره فَلَا
يُسْرِفْ فِي الْقَتْلِ پس اولدورمکده اسراف ایتمسون یعنی قاتلدن اوزکه بر کیمسنه یی
اولدرمسون إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا تحقیقا کیم ولی مقتول خدانك نزمانیله وحکامك
معاونتیله یاردم اولنمش ایدی وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
دخی اوکسزلك مالنه بر وجهله یقلشمك مکر بر طریقله که کندوسی غایتله کوزلدر یعنی
یتیمك مالنده سیزه وجه معقول ایله تصرف ایتمك جائزدر حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ اول
وقته دك که اوکسزك قوتنه ایرشه یعنی بالغ اوله دك وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ دخی خدا
جل وعلا سیزکله باغلدوکی پیمانه یرینه کتورك إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا تحقیقا که
پیمان بر مطلوب امر ایدی که کندودن بغلیانلردن ایفاسی طلب اولنور وَأَوْفُوا الْكَيْلَ
إِذَا كِلْتُمْ دخی اولچك که بر نسنه یی اولچرسیز اولچکی تمام ایدك وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ
الْمُسْتَقِيمِ دخی برابر اولان ترازو ایله چکك ذَٰلِكَ خَيْرٌ اولچکی تمام ایتمك ودرست
ترازوده چکمك بیکرکدر وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا دخی عاقبت جهتندن غایتله کوزلدر
وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ دخی تابع اولمه شول شیئه که سکا انکله بر بیلکی
اولمیه إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ تحقیقا که قولاق وکوز وکوکل كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ
عَنْهُ مَسْئُولًا بو اوچ عضوك هر بری کندو نفسندن اوتری صورلملیدی یعنی
اندن صادر اولنك صاحبك فعلی ایشلسی استعمال ایدردی وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ
مَرَحًا دخی یر یوزنده تکبر یوریشی یوروما إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ که بی شبهه سن
یرك بعضلرینی یاره دلمجك دکلسن وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا و باشکی یوقارو قالدر
اوزونلق جهتندن طاغلره ایرشیجك دکلسن كُلُّ ذَٰلِكَ بو مقامده مذکور اولان
یکرمی بیش خصلت كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا بونلرك منهیاتی مقوله سی
پروردکارك قتنده بر بد ایش ایدی ذَٰلِكَ مِمَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ بو مذکور
اولان احکام پروردکارك فرشته ایله سکا کوندردوکی احکامدندر وَلَا تَجْعَلْ مَعَ
اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ وایزد ذو الجلال ایله بر آخر معبود قیلمه فَتُلْقَىٰ فِي جَهَنَّمَ که دوزخه
صالنورسن مَلُومًا مَدْحُورًا ملامت اولنمش خدانك رحمتندن سورلمش
اولدوغك حالده أَفَأَصْفَاكُمْ رَبُّكُمْ بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِنَاثًا
استفهام بو مقامده انکار ایچوندر یعنی لایق دکلدر و امیدرکه حق تعالی سیزی
ارککلره مخصوص قیله و کندوسی فرشته لردن قیزلر ایدنه بو ایش غایتله مستبعددر

انكم لتقولون قولا عظيما بى شبهه سيز براولو سوز سويلرسيز ولقد صرفنا فى
هذا القران دخى تحقيقا كيم بو قرآنده وجوه متعدده ايله بر معنايى ايراد ايتدك ليذكروا
تاكه نصيحت پذير اوله لر وما يزيدهم الا نفورا ومعاند اولان كافرلر اوزرمزا لا
حقدن اوركمك قل لو كان معه الهة كما يقولون سويله اكر خدا ايله متعدد معبودلر
اولسيدى نته كه اهل شرك ديرلر اذا لابتغوا الى ذى العرش سبيلا البته اول
وقت عرش ايه سنه بر يول ايدنورلردى كه انك ازاله سنه سعى ايدرلردى نته كه
ملوك بيرى بيريله اوله ايشلر سبحانه حق جل وعلا ذاتنه لائق اولميان صفاتدن
منزه اولدى وتعالى عما يقولون علوا كبيرا دخى كفارك ديدوكى سوزدن براولو
يوجه لنمك يوجه لنذى تسبح له السموات السبع والارض ومن فيهن كندويه
يدى كوك ويرزمين وايچلرنده اولانلر تنزيه كتوردولر وان من شىء الا يسبح
بحمده وهيچ برنسنه يوقدر الا كه خدانك مدح وثناسنه مقارن اولدوغى حالده
تنزيه ايدر ولكن لا تفقهون تسبيحهم ولكن سيز انلرك تسبيحلرنى فهم
ايتمزسيز انه كان حليما بى شبهه كه حق جل وعلا حليم ايدى كه عقوبتكزى تعجيل
ايتمدى غفورا سيزدن توبه ايدنلرى چوق غفران ايديجيدى واذا قرات القران
واول وقت كه قرآنى اوقورسن جعلنا بينك وبين الذين لا يؤمنون بالاخرة
حجابا مستورا اراكزده ودوزخه تصديق كتورميانلرك اراسنده بركورنمز پرده
قيلدوز چون قرآن عظيم الشان لفظ ومعنى جهتندن معجز ايدى انى انكار ايدنلره
اثبات ايتدى شول شى كه كندولرين منع ايدر معناسنى فهمندن ولفظنى ادراك
ايتمكدن پس بيوردى وجعلنا على قلوبهم اكنة ان يفقهوه وكوكللرى اوزره
پرده لر قيلدق تاكه قرآنى فهم ايتميه لر وفى آذانهم وقرا دخى قولاقلرنده براغرلق
قيلدق تاكه انى ايشتميه لر واذا ذكرت ربك فى القران وحده دخى قرآنده
پروردكارى يالكوز اكوب انكله كفارك معبودلرين ذكر ايتمزسن ولوا على
ادبارهم نفورا حق سوزى ايشتمكدن اكسه لرى اوزره چهره دوندرلر نحن اعلم
بما يستمعون به بيز داناترز شول شيئه كه انك سببيله استماع ايدرلر اذ يستمعون
اليك چون سنك سمنكه قولاق دوترلر واذ هم نجوى دخى چون كندولر راز سويلشورلر
يعنى بيز انلرك مقصدلرنى بخشى بيلورز اول وقت كه سنك سمنكه قولاق دوترلر
واول وقت كه بيرى بيريله كيزلو سوز سويلشورلر اذ يقول الظالمون ان تتبعون



الا رجلا مسحورا مذكور قيل اول وقتى يا محمد كه ستمكار اولان مشركلر صحابه كرامه
ديرلر سيز ايمبودسيز الا بر سحر اولنمش كشيه انظر كيف ضربوا لك الامثال
بق نيجه سكا مثللرى اوردديلر كه سنى ساحر وشاعر ومجنونه تشبيه ايتديلر فضلوا
فلا يستطيعون سبيلا پس طريق حقدن كمراه اولوب دوغرو يول بولمغه قدرتلرى
اولمدى وقالوا ءاذا كنا عظاما ورفاتا دخى كفار ديديلر ايا اول وقت كه بيز
كمكلر واوفاق توپراق اولورز ءانا لمبعوثون خلقا جديدا على التحقيق بيز
كوندرلمش قيلنورميوز برينكى يارادلمغه قل كونوا حجارة او حديدا سويله طاش يا دمير
اولك او خلقا مما يكبر فى صدوركم يا سينه لركوزده بيوك دوندغكوز نسنه دن
يارادلمش اولك البته بعد الموت دنزه قيلنورسيز فسيقولون من يعيدنا پس ايده
شبهه كيم ديرلر اولدوكمزدن صكره بيزى كيم دنزه قيلادر قل الذى فطركم اول
مرة سويله سيزى اعاده ايدر شول پروردكار كه ايلكى كز توپراقدن سيزى ايجاد
ايلدى فسينغضون اليك رؤسهم بوكلامدن صكره تعجب واستهزا يوزندن
باشلرين سمنكه يره دورلر ويقولون متى هو وديرلر بو بعث وحشر نه زمان اولور
قل عسى ان يكون قريبا سويله شايدكه انك اولمسى يقين اوله يوم يدعوكم
فتستجيبون بحمده اول كون كه حق تعالى سيزى چاغروب مدح وثنا سيله
متلبس اولدغكوز حالده اجابت ايدرسيز اخبارده كلمشدر كه خلق قبورندن
چيقدوكلرنده باشلرندن توپراغى سلكوب ديرلر سبحانك اللهم وبحمدك وتظنون
ان لبثتم الا قليلا وقيامتك زحمتندن كمان ايدرسيز كيم دنياده اقامت ايتمدكوز
الا بر آز مدت وقل لعبادى يقولوا التى هى احسن دخى مؤمن اولان قوللريمه
سويله كفاره ديسونلر شول سوزى كه كندوسى غايتله كوزل سوزدر ان
الشيطان ينزغ بينهم زيرا على التحقيق كيم ابليس شقى ارالرنده شر وعنادى
تهييج ايدر ان الشيطان كان للانسان عدوا مبينا تحقيقا كه ابليس شقى آدم
اوغلنه عداوتى اشكار ايدر دشمندر ربكم اعلم بكم ان يشأ يرحمكم او ان يشأ
يعذبكم بو كلام التى هى احسن كلمه سنه تفسيردر وما بينلرنده واقع اولان كلام
جمله معترضه در پس معنى بويله اولور كه قوللريمه سويله كفاره ديسونلر كيم
سزكر بكوز حالكزه اعلمدر ايسترسه سيزى اسيركر ايسترسه سيزى معذب قيلور
وما ارسلناك عليهم وكيلا وسنى اونلرنه نكهبان كوندرمدك تاكه ايمان

اوزره کندولرینه جبرائیل سن انجق سنی بشیر ونذیر کوندردک پس انلر مدارا ایله
واصحابکه ومان ایت انلره بخشی کچنسونلر کوزدیلر که قبیلهٔ قریش استبعاد ایدیلر
که ابو طالبک اوکسزی پیغمبر اوله ولج وچیلاقلر اولان کمسنه لر اصحابی اوله لر حق
تعالی انلرک کلامنی رد ایدوب بیوردی وربک اعلم بمن فی السموات والارض
دخی پروردکارک کوکلرده ویرده اولان کمسنه لری هر کسدن داناتردر پس نبوته
وولایته ایسدوکنی انتخاب ایدر ولقد فضلنا بعض النبیین علی بعض ودخی
شبهه کیم پیغمبرلرک برمقدارینی برمقدارلری اوزره ایلرو دکدق فضائل نفسانیه
ایله غایتله متحلی اولدوقلری اجلدن وعلائق جسمانیه دن زیاده متبری اولدوقلرندن
اوتری نه کثرت اموال واتباع ایله انلرک برمقدارینی برمقدارلری اوزره تفضیل
ایدک وآتینا داود زبورا وحضرت داوده زبور کتابنی ویردک پس انک
شرفی اول کتاب ایله ایدی نه کندویه ویرلمش پادشاهلغی ایله ایدی قل ادعوا الذین
زعمتم من دونه سویله دعا ایدک شول کمسنه لره که تکریدن اوزکه انلری معبودلر
کمان ایدردکوز فلا یملکون کشف الضر عنکم که فقر وقحط وخسته لک کبی
بدلکی سیزدن قالدرمغه قدرتلری یوقدر ولا تحویلا ونه اول بدلکی سیزدن
قالدروب اوزکه یه صالمغه لیاقتلری وار اولئک الذین یدعون رسل
وملائکه دن اول کروه که کفار کندولره عبادت ایدرلر یبتغون الی ربهم
الوسیلة پروردکارلرینه طاعتله تقرب ایتمک ایسترلر ایهم اقرب بدل
بعضدر یبتغون لفظندن یعنی انلردن یقرراق اولان کمسنه تکری تعالی یه
طاعتله تقرب ایتمک ایستر پس زیاده قربی اولمیان بالطریق الاولی تقرب
ایتمک ایستر ویرجون رحمته ویخافون عذابه دخی خدانک رحمتنه امید
دوتمشلر وعذابندن قورقرلر پس نیجه سیز انلری معبودلر کمان ایدرسیز
ان عذاب ربک کان محذورا بی شبهه کیم پروردکارک اشکنجه سی
صاقنیلمغی سزاواردر که هر کس اندن صاقنه رسل وملائکه یه وار بخه
وان من قریة الا نحن مهلکوها وهیچ برکوی یوقدر الا که بیز انک اهلنی
مولیله یا قیر مغله نابود قیلیجیلرز قبل یوم القیمة روز قیامت واقع اولمدن
اول او معذبوها عذابا شدیدا یا الذبر قتی اشکنجه ایله تعذیب ایدیجیلرز
کان ذلک فی الکتاب مسطورا بو خراب والمهالک لوح محفوظده یازلمش ایدی

حدیث شریفده وارد اولمشدر که کوپلردن الک صکره ویرانه اولان مدینهٔ منوره در
وما منعنا ان نرسل بالآیات دخی قریش اقتراح ایدوکلری آیاتک کوندرمسندن
بیزی بر نسنه منع ایتمدی الا ان کذب بها الاولون الا عاد وثمود کبی کچمشلرک
تکذیب ایتمکلری اقتراح ایدوکلری آیاتی وآتینا ثمود الناقة وقبیلهٔ ثموده دوه یی
ویردک طلبلریله مبصرة کورمک ایچون بر بینه اولدوغی حالده فظلموا بها پس
انی سکوللمله کندو جانلرینه ستم ایتدیلر وما نرسل بالآیات الا تخویفا ومقترح
اولان آیاتی کندو زمرز الا استیصال ایدن عذابک ایمنسندن کندولرینی قورقتمق
ایچون پس اول آیات کلدکدنصکره ایمانه کلمزلرسه اوزرلرینه عذاب نازل اولور
واذ قلنا لک وباده کتور اول وقتی که سکا دیدک ان ربک احاط بالناس
بی شبهه کیم پروردکارک قریشی اهلاک ایتدی بو کلام بدرک وقعه سنه مژده در
واذ بس که برامر محقق الوقوعدر لفظ ماضیله تعبیر اولندی وما جعلنا الرؤیا
التی اریناک الا فتنة للناس وعام حدیبیه ده سکا کوستردوکمز واقعه یی بر نسنه
قیلمدق الا خلق ایچون بر فتنه مرویدر کیم حضرت صلی الله علیه وسلم عام حدیبیه ده
کورددیکه کندوسی مکه یه کیروب افعال عمره یی یرینه کتوردی پس اول نسنه مکه یه
توجه ایتدی مشرکلر کندو یی مکه یه کیرمکه قویمدیلر اهل نفاق بو حالی کوردوکلرنده
اطاله لسان ایدوب دیدیلر واقعه سی درست چیقمدی وبیلمدیلر کیم حکم الهی
بونک اوزره واقع اولدیکه بو واقعه نک تعبیری سنهٔ آتیه ده اولجقدر والشجرة
الملعونة فی القرآن دخی قرآن عظیم الشانده یعنی مذکور اولان اغاجی قیلمدق الا
بر فتنه واغاجک ملعون اولمسندن مراد اکل ایدنلرک ملعون اولملریدر
کوردیلر که قچن اهل نارک دوزخ ایچنده شجرهٔ زقومک بیتمسنی ایشتدیلر
متعجب اولوب دیدیلر محمد ادعا ایدر کیم دوزخ طاشنی یاندرور صکره دخی
دیر ایچنده اغاج بتر بو برامر غریبدر ولکن بیلمدیلر که سمندلک تویتی آتشده
یاندرمیان ودوه قوشی کوزی وقیزمش دمیری یوتدوغنده بغرسقلرینی
یاندرمیان پروردکار قادردر که دوزخده بر اغاج بیدا ایدر کیم آتش آنی یاندرمیه
ونخوفهم وانواع تخویف ایله کفاری قورققدررز فما یزیدهم الا طغیانا کبیرا
پس اول تخویف انلره بر اولو سرکشلکدن اوزکه بر نسنه ارتورمز واذ قلنا للملائکة
اسجدوا لآدم وباده کتور اول وقتی که فرشته لره دیدک حضرت آدمه تعظیم یوزندن سجده ایدک

فسجدوا الا ابلیس در عقب قولری سجده یه واردیلر انجق ابلیس سجده ایتمدی
واول محل که سجود ایتمدوکندن اوتری حق جل وعلا کندوبی توبیخ ایتدی قال
ءاسجد لمن خلقت طینا دیدی چاموردن یاراتدوغک کیمسه یه سجده ایدرمیایم
قال ارایتک هذا الذی کرمت علی بیردخی ابلیس دیدی بکا خبر ویر بو کیمسه دن
کیم اوزرمه انی مفضل قیلدق نیه کندوسن تفضیل ایتدک لئن اخرتن الی یوم
القیمة جناب عزتکه قسم اکر بنی قیامت کوننه دک صاغ قویرسن لاحتنکن
ذریته الا قلیلا البته انزدر مقلر اوشاقلری اوزرنه مستولی اولورم مکر انلردن
آز کیمسه لرکه انلره مقاومت ایتمکه قدرتم یوقدر قال اذهب حق جل وعلا ابلیسه
دیدی طلب ایتدکک شیئه وار یعنی حضور عزتدن دور اول ایستدوکک ایشه
کیت فمن تبعک منهم پس حضرت ادمک اولادندن هرکیم سکا اویه فان
جهنم جزاؤکم جزاء موفورا بی شبهه کیم دوزخ سزا کوزدر بر سزا که اصلا
اکسکلکی اولماز واستفزز من استطعت منهم بصوتک وانلردن بونکلمکه
نادر اولدوغک کیمسنه یی بو نکالندر فساده دعوت ایتمکله واجلب علیهم
بخیلک ورجلک وانلر اوزرنه اتلی وپیاده اولان اتباع وانصارکله چیغس
وشارکهم فی الاموال والاولاد واموال واوشاقلرده انلره اورتاق اول
یعنی انلره باعث اول که اموالی حرام ییردن قزنوب لازم اولمیان ییره صرف
ایده لر واوشاقلری دخی اسباب محرمه ایله تحصیل ایده لر وعدهم وانلره باطل
وعده لر ویر وما یعدهم الشیطان الا غرورا وابلیس شقی الده طوتقدن اوزکه انلره
برشی وعده ایتمز ان عبادی لیس لک علیهم سلطان تحقیقا کیم مخلص اولان
قوللرم سکا اوزرلرینه تسلط یوقدر وکفی بربک وکیلا وابلیسک شرندن
محفوظ اولمغه پروردکارک اعتماد ایتمک جهتندن کافیدر ربکم الذی یزجی
لکم الفلک فی البحر پروردکارکز اول قادر مختاردر که کمیی سیزیچون دریاده
یوریدر لتبتغوا من فضله تا که سزده اولمیان امتعه یی دوزیجی کندوکرمندن
ایستیه سز انه کان بکم رحیما بی شبهه کیم ایزد جل جلاله سزی جوق اسیرکر
ایدی که سزده اولمیان اشیانک اسبابنی سزه مهیا قیلدی تاکه انلری
اسانلقله تحصیل ایده سز واذا مسکم الضر فی البحر واول وقت که دریاده
غرقک خوفی سزه دکه ضل من تدعون خاطرکوزدن کیدر هر کیمسه که امور

دوادنکورده



دواد نکورده کندوبی چیغرور سز الا ایاه انجق ایزد ذوالجلالی که اول محل کندوسی
خاطرکوزه کلور غیریسی کلمز فلما نجاکم الی البر پس اول وقت که غرقدن بیابان طرفنه
سزی قورتردی اعرضتم توحیددن یوز چیوروب بتلرک عبادتنه توجه ایتدکوز
وکان الانسان کفورا و بشر مقوله سی نعمتلری انکار ایدیجیدر افامنتم ان
یخسف بکم جانب البر غرقدن خلاص اولدوغکوزدن صکره امین اولدکوزمی
که خدا عز وجل بیابان طرفنی سزکله چوکرتمه او یرسل علیکم حاصبا یاخود امین
اولدکوزمی که اوزرکزه برطاشلی روزکار یولليه ثم لا تجدوا لکم وکیلا صکره
سزه بر معتمد کیمسه بولمزسز که اول بلادن صاقلیه ام امنتم ان یعیدکم فیه
تارة اخری یاخود امین اولدکوزمی که بردخی سزی دریاده دوندره فیرسل
علیکم قاصفا من الریح پس یلدن بر قیریجی نسنه اوزرکزه یولليه فیغرقکم
بما کفرتم پس ایتدکوز کفر سببیله سزی صووده بوغه ثم لا تجدوا لکم
علینا صکره سزه اوزریمزه بوله مزسز به تبیعا انک سببیله اردمزه دوشه
بر مطالبه ایدیجی ولقد کرمنا بنی ادم وتحقیقا کیم ادم اوغوللرین حسن صورتله
واعتدال مزاجله وعقل ایله ونیچه خصال مکرم قیلدق وحملناهم فی البر
والبحر دخی انلری بیابانده بینلجک دوارلرله ودریاده کمیلرله قالدردق
ورزقناهم من الطیبات دخی پاکیزه اولان طعاملردن انلره روزی قیلدق
وفضلناهم علی کثیر ممن خلقنا تفضیلا دخی یاراتدوغمز اشیادن چوق
نسنه اوزرنه انلری شرف وکرامتله برابو تفضیل ایتدک یوم ندعوا کل
اناس بامامهم مذکور قیل اول کونی که هر کروهی مقتدالری اولان شیئک
نامیله چیغوررز یعنی هر امت پیغمبرلری آدیله مثلا اولنورلر یا امت محمد یا امت عیسی
کبی یاخود کتابلری آدیله یا اهل القران یا اهل الانجیل کبی یا دین باشنده بر مقدم
کیمسنه نک نامیله یا حنفی یا شافعی کبی فمن اوتی کتابه بیمینه پس اول کیمسه که
نامه اعمالی صاغ الیله ویریلور فاولئک یقرؤن کتابهم اول کروه نامه اعماللرین
اوقورلر ولا یظلمون فتیلا وبرادنی شیئ ستم کورمش قیلمازلر ومن کان فی
هذه اعمی وهرکیم بو جهانده دوغرو یولی کورمکدن کور ایدی فهو فی الاخرة
اعمی اول کیمسه او بر جهانده دخی طریق نجاتی کورمکدن کوردر واضل سبیلا
ویول بولمق جهتندن کوردن ازغوندر اول سبیدن کرکورمک استعدادی

کندوسندن بالکلیه زائل اولدی کتوردیلرکه قبیلهٔ ثقیف سرور کائناته
دیدیلر سکا ایمان کتوررز بوشرط ایله که بیزی بت پرستلك اوزره بر ییل
قویه‌سن ونمازده رکوع وسجود ایتمیه‌لم وندکلو اوزدلرنه ربا بورجی وار بیزدن
ساقط اوله ونه قدرکه ربالو مالمز واربیزه اوله ولمانقدار ولان مکانمزی
مکهٔ مکرمه‌نك حرمی کبی محرم ایده‌سن واکر سندن خلق صوررلرکه نیچون
بونلری بویله ایتدك سویله تکری تعالی بونکله بکا فرمان ایتدی تاکه بو
خصائصله عرب اوزره افتخار ایده‌لم پس حق جل وعلا بوآیتی منزل ایدوب
بیوردی وان كادوا ليفتنونك عن الذي اوحينا اليك وتحقیقا کم طائفهٔ
ثقیف بقلشدیلرکه سکا کوندردکمز احکامدن سنی دوندروب فتنه‌یه
صاله‌لر لتفتري علينا غيره تاکه سکا وحی ایتدوکمز نسنه‌دن اوزکه اوزریمزه
برنسنه افترا ایده‌سن واذا لاتخذوك خليلا واکر خواهشلرینه تبعیت ایدردك
اول وقت سنی دوست ایدنورلردی ولولا ان ثبتناك واکر مددمزله سنی
پکشتر مسیدك لقد كدت تركن اليهم شيئا قليلا علی التحقیق یقلشدرك
که انلرك خواهشلرینه برآز نسنه میل ایده‌سن اذا لاذقناك ضعف
الحيوة وضعف الممات واول وقتکه انلرك مرادینه میل ایتسیدك بوجهانده
ایکی قات اشکنجه واخرتده ایکی قات اشکنجه سکا ایدردك یعنی بوکونه
ایشی سندن اوزکه برکمسه ایتسیدی دنیاده واخرتده کندویه برعذاب
ایدردك اماسنك کبی برکامل الوجود عزیزدن صدور ایتسیدی ایکی جهانك
عذابنی ایکشر قات کندویه ایدردك ثم لا تجد لك علينا نصيرا صکره
سکا اوزریمزه بریاردمجی بولمزسن که سنی عذابمزدن قورتره کتوردیلرکه
کفار مکه حضرتی مکه‌دن اخراج ایتمکه مشاورت ایتدیلر ایلری بونك اوزره
مستقر اولدیکه عداوتنی غایتیله اظهار ایده‌لرتاکه ناچار قالوب مکه‌دن
رحلت ایده حق تعالی بوآیتی منزل ایدوب بیوردی وان كادوا ليستفزونك
من الارض وبی شبهه یقلشدیلرکیم مکه خلقی دشمنلکله مکه زمینندن
سنی ازعاج ایده‌لر ليخرجوك منها تاکه سنی اندن چیقره‌لر واذا لا يلبثون
خلافك واول وقتکه اویله ایدرلر سندنصکره اقامت ایتمزلر الا قليلا
مکربرآزمدت وفی الحقیقه بویله اولدیکه حضرت مکه‌دن چیقدوکدنصکره

آزمدت



آزمدت کچمدن بدر وقعه‌سنده روسالری هلاك اولدی سنة من قد ارسلنا قبلك من
رسلنا سندن اسبق پیغمبرلردن کوندردکمز کمسنه‌لرك یولی یعنی حق تعالی طریقنی
بوکونه برقوم قوردیکیم هرجماعت که پیغمبرلرین تکذیب ایدوب اوالرندن
چیقردیلر البته انلر اهلاك اولنورلر ولا تجد لسنتنا تحويلا وهیچ طریقمزه بر
تبدیل وتغییر بولمزسن اقم الصلوة لدلوك الشمس نمازی قیل کونشك قبهٔ
فلکدن مغرب سمتنه میل ایتدوکی محل الى غسق الليل کیجه‌نك قرنلغی
بیقلنجه‌دك یعنی زوالدنصکره یاتسو وقتنه‌دك اویله وایکندی ومغرب ویاتسو
نمازلرین ادا ایت وقرآن الفجر دخی صباح نمازنی قیل ان قرآن الفجر كان مشهودا
که بی شبهه فجر نمازنه برکورلمش نماز ایدی یعنی کیجه وکوندوز فرشته‌لری
انی مشاهده ایدرلر ومن الليل فتهجد به وکیجه‌نك برمقدارنده نماز ایچون
قالقوب ایچنده اوقیوب برکك ایت نافلة لك فرض اولان نمازلر اوزره
سکا مخصوص براوتوق فرض عسى ان يبعثك ربك مقاما محمودا شاید پروردکارك
سنی بر پسندیده اولنمش مکانه کوندره واول مقام شفاعت عظمی مقامیدرکه
حضرت صلی الله علیه وسلم انك سببیله جمیع مخلوقات اوزره مشرف اولور
وقل رب ادخلني مدخل صدق وسویله ای پروردکارم قبرده بنی برکوزل کیرتمك
کیورت واخرجني مخرج صدق واندن بنی برخشی چیقرمق چیقر واجعل لي من
لدنك سلطانا نصيرا دخی بکا سنك قتکدن برایو یاردم ایدیجی حجت قیل تاکه
بکا مخالفت ایدن اوزرینه منصور قیله وقل جاء الحق وزهق الباطل دخی
سویله اسلام کلدی وکفر نابود اولدی ان الباطل كان زهوقا تحقیقا که باطل
برمضمحل نسنه ایدی وننزل من القرآن دخی قرآن عظیم الشاندن ایندررز
ما هو شفاء ورحمة للمؤمنين شول نسنه‌یی که کندوسی اهل ایمانه امراض
جهلدن شفا واسرکیجی در ولا يزيد الظالمين الا خسارا وستمکارلره اولانلره
زیاندن اوزکه برشی ارتورمز واذا انعمنا على الانسان وقچن آدم اوغلی اوزرینه
صحت ودولت کبی اشیاء احسان ایدرز اعرض ونا بجانبه خدایی یاد ایتمکدن
یوز چوروب کندونفسنه دوردیلر واذا مسه الشر وقچن فقر وخسته‌لك
کبی بدلك کندویه دکر كان يؤسا خدانك لطف وکرمندن نا امید اولور
قل كل يعمل على شاكلته سویله هدایت وضلالتده هرکس کندو حالنه

مشابه اولان طريق اوزره عمل ايدر فربكم اعلم بمن هو اهدى سبيلا پس
پروردكاركوز كندوسى داناتردر شول كيمسه نك حالنه كه او طريق بولمق جهتندن
بخشى يول بولمشدر ويسئلونك عن الروح دخى انسانك بدننه حيات ويرن
شيئك حقيقتنى سندن صوردلر قل الروح من امر ربى سويله روح ديدكلرى
نسنه پروردكارمك فرمانندندر يعنى اول ماده اصلدن توللديمش برشيدركه كلدر
انجق لفظ كن ايله وجوده كلمش خدانك مبدعاتندن بر نسنه در وما اوتيتم من
العلم الا قليلا ودانشدن بر نسنه ويرلمدكوز الا از شيء ولئن شئنا
لنذهبن بالذى اوحينا اليك دخى شبهه اكر ايسترز وحى ايله سكا كوندردكمز
نسنه يى قالدرورز يعنى ايسترسك ورقلر صحيفه لردن وسينه لردن محو ايدوب
قالدرورز ثم لا تجد لك صكره سنكچون بولمزسن به علينا وكيلا انكله
اوزريمزه بر نكهبان كه انى سكا دوندره الا رحمة من ربك ليكن پروردكارك
طرفندن براسر كلك انى سكا باقى قيلدى ان فضله كان عليك كبيرا
بى شبهه كيم خدانك احسانى اوزركه برا ولو احسان ايدى كه سنى مرسل
قيلوب اوزركه كتاب ايندروب انى محفوظ قيلدى قل لئن اجتمعت الانس
والجن على ان ياتوا بمثل هذا القران سويله اكر آدميلر ودويلر انك اوزره
بيقلوب كه بو قرآن كبى كتوره لر لا ياتون بمثله انك كبى كتورمكه قدرتلرى
اولماز باوجود اكه ارباب فصاحت اولان عرب عربا ارالرنده درلر ولو كان
بعضهم لبعض ظهيرا واكر بيرى بيرينه ارقه لنمش اولسيدلر ولقد صرفنا
للناس فى هذا القران من كل مثل دخى تحقيقا كه بو قرآنده خلق ايچون
غرابتده مثل بابنه سنده اولان هر معناى بيان ايلدك فابى اكثر
الناس الا كفورا پس خلقك چوغى انكاردن اوزكه بر نسنه قبول ايتمدى
وقالوا لن نؤمن لك دخى اهل شركك جمله الزام اولدوقلرنده تفكره ديديلر
سكا تصديق كتورمزوز حتى تفجر لنا من الارض ينبوعا مكه زميننده
سن بيزه بر كسلمز بكار چيقر تمينجه او تكون لك جنة من نخيل وعنب ياخود
سكا خرمادن واوزمدن بر باغ اولوب فتفجر الانهار خلالها تفجيرا ايرمقلرى
ارا سنده اقتدرمق اقتدرسن او تسقط السماء كما زعمت علينا كسفا
ياخود كوكى كمان ايدوكك كبى كوكى اوزريمزه پاره پاره صالورسن او تاتى بالله

والملائكة

والملائكة قبيلا ياخود تنكرى وفرشته لرى ايدكك دعوايه شاهد كتوره سن او يكون
لك بيت من زخرف ياخود سكا التوندن بر خانه اوله او ترقى فى السماء ياخود كوكه
بزه باقارنده چيقه سن ولن نؤمن لرقيك ويالكوز چيقمغكه تصديق كتورمزوز حتى تنزل
علينا كتابا اوزريمزه بر يازلمش نسنه ايندرمينجه نقرؤه كه ايچنده تصديقك اولوب
انى بيز اوقورز قل سبحان ربى سويله پروردكارم منزهدر كه اوزرنه تحكم اولنه هل
كنت الا بشرا رسولا بن اول نسنه دكلدم الا بر كوندرلمش ادمى سائر رسللر كبى كه كندولره
ويرلن شيئدن اوزكه جماعتلرنه برشى كتورمزلردى نه انكه اياتك حكمى كندولره
مفوض اولوب تنكرى تعالى اوزره ايستدوكلرينى تحكم ايدرلردى تاكه سيز بنم
اوزرمه بو كونه اشيايى ايتمكى تحكم ايدرسيز وما منع الناس ان يؤمنوا اذ جاءهم الهدى الا
ان قالوا وخلقى ايمان كتورمكدن بر نسنه منع ايتمدى هدايت كندولره كلدوكده
الا ديمه لرى ابعث الله بشرا رسولا تنكرى تعالى انسان مقوله سندن پيغمبر
كوندردى يعنى محمد المصطفى ايه وقرآنه ايمان كتورمكدن بر شبهه قالمدى كه كندولرى
منع ايده مكر بشر مقوله سندن پيغمبر كلمسينك استبعادى قل لو كان فى الارض
ملائكة يمشون سويله اكر يير يوزنده يورودر فرشته لر اولسيدى نته كه آدم اوغوللرى
انده يوردلر مطمئنين ايچنده سكنى ايتمشلر لنزلنا عليهم من السماء ملكا
رسولا البته كوكك سمتندن اوزرلرنه بر كوندرلمش فرشته ايندررددك يعنى
كندو جنسلرندن بر فرشته اوزرلرنه منزل قيلاردك تاكه انكله بولشوب كندو سندن
تلقين المغه لياقتلرى اوله زيرا تعليم وتعلمده تجانس مشروطدر قل كفى بالله شهيدا بينى
وبينكم سويله ارامزده واراكوزده شهادت ايتمك جهتندن تنكرى تعالى بسدر انه كان
بعباده خبيرا بصيرا بى شبهه كه حق تعالى قوللرينك اقوال واحواللرينه درست داناكوريجيدر
پس انلره كوره كندولره مكافات ايدر ومن يهد الله فهو المهتد وهر كيمه كه تنكرى تعالى
دوغرو يول كوسترر مقصد اعلايه واصل اولان اودر ومن يضلل فلن تجد لهم اولياء
من دونه وهر كيمى كه ازغون قيلا انلره حقدن اوزكه دوستلر بولمزسن كه كندولرين
هدايت ايدهلر ونحشرهم يوم القيمة على وجوههم ودوز قيامتده انلرى يوزلرى اوزره
يورمش اولدوقلرى حالده جمع ايدرز عميا كورلركه كندولرين خوش حال ايده جك نسنه
كورمسونلر وبكما ولالر كه كندولردن مقبول اوله جق سوز سويليه لر وصما وساغرلركه
برمفرح سوز ايشتميه لر ماواهم جهنم قرارگاهلرى دوزخدر كلما خبت هر كاه كه شعله سى

ساکن اولورده زدناهم سعیرا انلره بر یاندرمق ارتوررز که اتلرین و دریلرین دکشتروب
انکله دوزخک شعله‌سی تازه لنور ذلك جزاؤهم بو اشکنجه سزالریدر بانهم
كفروا باياتنا اول سببله كه انلر آيتلريمزه كفر ايتديلر وقالوا ائذا كنا عظاما
ورفاتا و ديديلر آيا اول وقت كه بز كموك و اوفاق توپراق اولورز ائنا لمبعوثون
خلقا جديدا على التحقيق بز بر ينكى يارادلمش اولوب وغمزده كوندرلمش اولورمیوز
چون ينكيدن بر نوعي انكار ايتديلر حق تعالى عذابلرين اوكونه ايدر بكه وجودلري
هر باركه عذابله نابود اولورلر ينه تازه لنوب معذب اولورلر اولم يروا ان الله الذي
خلق السموات والارض قادر ايا تفكر ايدوب بيلمديلرمي كه كوكلري و يرى
ايجاد ايدن ايزد ذو الجلال توانادر على ان يخلق مثلهم انلك ادرزم كه كندولر
كبي اشخاصى ايجاد ايده وجعل لهم اجلا وانلرك فنالرينه بر معين مدت قيلدي كه
لا ريب فيه ايچنده شك يوقدر فابى الظالمون الا كفورا پس حق آشكارا ايكن
ستمكار اولانلر حقي انكار ايتمكدن اوزكه بر نسنه قبول ايتمديلر قل لو انتم
تملكون خزائن رحمة ربي سويله ربمك رزقى خزينه لرينه مالك اولسيدكوز
اذا لامسكتم خشية الانفاق البته اول وقت دوكمك قورقوسندن
بخل ايدردكوز وكان الانسان قتورا وآدم اوغلى بخيل ايدي ولقد اتينا موسى
تسع ايات بينات دخى تحقيقا كه حضرت موسايه طقوز آشكارا معجزلر ويردك
وانلر دكنك و يد بيضا و آل فرعون اوزرينه مسلط اولان چكركه و اوفاق چكركه
و قورباغه او قان و بنى اسرائيله صحراسنده اولدوقلرنده كندولره ايچون
طاشدن صو بكچمسی وانكلر ايچون دريانك يارلمسی و آغ ستلرينه طاغك
ناللدرلمسی فسئل بني اسرائيل پس يا محمد سؤال ايله صدقك ظاهر اولمق ايچون
بنى اسرائيلك علماسندن حضرت موسايله فرعون بيعونك ماجراسني صوركه انلر
سكا خبر ويررلر اذ جاءهم يعني حضرت موسى كندولره رسول اولدي فقال له فرعون
پس حضرت موسى فرعونه كلوب بعض آياتي كندويه اظهار ايتدكده فرعون
كندويه ديدي اني لاظنك يا موسى مسحورا تحقيقا كه بن سني اي موسى كمان ايدرم
كيم جادو اولنمش سن كه عقلك قارشديرورسن قال لقد علمت ما انزل هؤلاء
الا رب السموات والارض حضرت موسى ديدي خدايه قسم كه اي فرعون على
التحقيق سن بيلدك كيم بو آيتلري ايندرمدي الا كوكلري و يرلرك پروردكاري

بصائر

بصائر بنوتمه آشكارا دليللر اولدوقلري حالده واني لاظنك يا فرعون مثبورا
و بى شبهه بن سنى اى فرعون خيردن دونمش تترادزم مجهول بر كيمسه كمان ايدرم
فاراد ان يستفزهم من الارض پس فرعون ايستدي كه حضرت موسايي و جماعتني
زمين مصردن ازعاج ايدوب دور قيله فاغرقناه ومن معه جميعا پس كندويي
و ايلسنجه اولانلري صو قلزم درياسنده بوغدق وقلنا من بعده لبني اسرائيل
اسكنوا الارض و يعقوبك اولادينه ديدك فرعونك اغراقندن صكره زمين مصرده
سكنی ایدك فاذا جاء وعد الاخرة پس قيامتك وعده‌سی كلدوكده جئنا بكم
لفيفا سيزي و انلري قارشمش اولدغكوز حالده كتوردوز وبالحق انزلناه وبالحق
نزل وقرآن عظيم الشانی دوغرولقله مقارن ايندردك وكندوسي مقارن ايندی
وما ارسلناك الا مبشرا ونذيرا دخی سني كوندرمدك الا مطيعه توابله
مژده ويريجي و عاصي يه عقابله قورقيديجي وقرانا فرقناه و قرآن عظيم الشاني
بر معدار بر مقدار ايندردك لتقرأه على الناس على مكث تا كه انى خلق اوزره
مهل ايتمش ايكن اوقويه‌سن زيرا مهل ايله اوقومق ازبرلمكه قولاي و فهم ايتمكه
معيندر ونزلناه تنزيلا و حوادث حسبيله انی بربخشی ايندرملك ايندردك
قل آمنوا به او لا تؤمنوا اهل مكه سويله قرآنه ايمان كتورملكوز و كتورمكوز
برابر مساويدر زيرا ايمانكوز انك كماله ارتمز و عدم ايمانكوز انك نقصان كتورمز
ان الذين اوتوا العلم من قبله تحقيقا كيم قرآنك نزولندن اسبق
دانشي ويرلن كيمسه‌لر يعني كتب سماويه‌يي اوقيانلر و حيك حقيقتني و نبوتك
علامتنى علماء عاملين عبد الله ابن سلام واصحابي و نجاشي و اتباعي كبي
كيمسه‌لر اذا يتلى عليهم يعني قرآن اوندرلرينه اوقنور يخرون للاذقان سجدا
خدانك فرمانی تعظيم ايتمك ايچون چكه لرينه يعني يوزلري اوزره قاپنورلر سجده
ايدوكلري حالده ويقولون سبحان ربنا دخی ديرلر پروردكارمز كفارك سوزندن
منزهدر ان كان وعد ربنا لمفعولا تحقيقا كه تكريمزك وعده‌سي البته اوليدر
ويخرون للاذقان يبكون و سجوده يوزلري اوزره قاپنورلر اغلدوقلري حالده
ويزيدهم خشوعا و قرآن عظيم الشانك كلمه‌سی كندولرك تواضع و تضرعين ارتورور
نته علم و يقينی كندولرك ارتوردي مرويدركيم يعني اهل شرك ايشتديلر كه سرور
كائنات يا الله يا رحمن ديرسويلديلر محمد المصطفى بزي ايكي معبوده عبادت ايتمكدن

نهی ایدوکندوسی خدادن اوزکه برمعبوده دخی ندا ایدیورد خدا عز وجل بو آیتی منزل
ایدوب بیوردی **قل ادعوا الله او ادعوا الرحمن** سویله ایزد ذو الجلالی لفظ جلاله
ایله تسمیه ایدک یا لفظ رحمن ایله که ایکیسی واجب الوجودک ذاتی اوزره اطلاق
اولنمسی مستحسندر **ایا ما تدعوا** بو ایکی اسمک قنقیسیله که کندویه تسمیه
ایدرسیز کوزلدر **فله الاسماء الحسنی** که کوزل آدلر کندو ذاتنه مخصوصدر
**ولا تجهر بصلاتک** و نمازکک قرائتنی آشکارا قیلمه برحد دک که مشرکلر
انی ایشیدهلر زیرا انلرک ایشتمهسی سکا استهزا ایتملرینه باعث اولور **ولا تخافت
بها** و انی خفی ایتمه برمرتبهیه دک که اردکده نمازی قیلان مؤمنلر قرائتکی
ایشتمیهلر **وابتغ بین ذلک سبیلا** وجهر ایله مخافتت اراسنده برطریق قصد
ایت **وقل الحمد لله** دخی سویله جمیع مدح وثنا خدانک ذاتنه مخصوصدر
**الذی لم یتخذ ولدا** شول خداکه اوغول ایدینمدی **ولم یکن له شریک
فی الملک** والوهیتده انکا براوورتاق اولمدی **ولم یکن له ولی من الذل**
وخوارلق جهتندن انکا بردوست یوق ایدی که انک سببیله معزز اوله
**وکبره تکبیرا** وانی درست تعظیم ایله و بعضیسی دیدی که بو تکبیرک
معناسی الله اکبر سویله دیمکدر و ییدرکیم سرور کائناتک داب شریفی بو ایدیکه
بنی عبد المطلبدن بر اوغلانک دیلی اچلدقده بو سورهنک سونکی آیتنی
انکا تعلیم ایدردی

تم الجزء الاول سلخ
ربیع الثانی سنه ١٠٩٧
علی ید اضعف العباد
سید کاظم ابن سید عبد الله
عفا الله له ولوالدیه
والمسلمین
آمین

م

## سورة الكهف مكيه وهي مائة واحدى عشر آية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله عالملرده دكلو مدح و ثنا وار جملهسی خدانك ذات باهر الصفاتنه مخصوصدر
الذی انزل علی عبده الكتاب شول خدا كه كندو قولی اوزره قرانی ایندردی
ولم يجعل له عوجا وآكا اكريلكدن بر نسنه قيلمدی يعنی نه الفاظنده اختلاف
ونه معنالرنده تنافی قيلدی قيما دخی انی مستقيم قيلدی كه معناسی مطلوبدن
اوزكه ايچنده زياده و نقصان يوقدر لينذر بأسا شديدا من لدنه تاكه تنكری
طرفندن صدور ايتمش بر قتی اشكنجه نك و قوعندن كفره معوله سن قورقنده ره
ويبشر المؤمنين الذين يعملون الصالحات وكوزل اعمال ايشليان مؤمنلری مژده
لندره كيم ان لهم اجرا حسنا علی التحقيق كندولره بر كوزل مكافات وار واو
بهشت جاودانده ماكثين فيه ابدا انك ايچنده هميشه اقامت تقديرا ايمشلر
وينذر الذين قالوا اتخذ الله ولدا دخی قورقوتده شول كيمسهلری كه ديديلر
حق تعالی وتقدس اوغول ايدندی ما لهم به من علم ديدوكلری سوزه كندولره
اصلا بر بيلكی يوقدر ولا لآبائهم ونه پدرلرينه كبرت كلمة كفرده بو
سوزلری غايتله بيوك اولدی تخرج من افواههم اغزلرندن چيقر لفظ كلمه
تميز اوزره منصوبدر و بو جمله انك صفتيدر جراءتلرينك استعظامنی افاده
ايتمك ايچون ذكر اولندی ان يقولون الا كذبا يلاندن اوزكه بر نسنه
ديمزلر چون حضرت صلی الله عليه وسلم كفارك ايمانه كلمدوكلرندن اوتری





غمناك اولوردی حق جل وعلا كندويه تسليه ويروب بيوردی فلعلك باخع نفسك علی
آثارهم ان لم يؤمنوا بهذا الحديث اسفا پس شايدسن اردلری اوزره شدت حرص
وغضبدن كندو نفسكی اولدره يجيسن بو كلامه ايمان كتورمزلرسه انا جعلنا ما علی الارض
زينة لها ايچنده سكنی ايدنلره
تحقيقا كه بز يريوزی اوزره اولان شيئی قيلدق
يريوزك لنبلوهم تاكيم تجربه ايدرنك معاملهسن كندولره ايده دزكه ايهم احسن
عملا عمل جهتندن هنقلری يكركدر يعنی تاكه دنيانك الايشنه رغبت بيشمان نمايان
اوله وانا لجاعلون ما عليها دبی شبهه بز يريوزی اوزره اولان زينتی قيليجيلرز
صعيدا جرزا اوتلغی كسلمش بر دوز يير يعنی آخر الامر اول زينتی يير ايله يكسان
قيلادرز ام حسبت ان اصحاب الكهف والرقيم بلكه كمان ايدلمی كيم مغاره و طاغ ايركی
كانوا من آياتنا عجبا دلائل قدرتمزدن بر غريب شئ ايديلر يعنی انلرك احوالی
سائر آيات قدرتمزه نسبت اولنجه چندان عجيب وغريب دكلدر بلمك كرك كه اصحاب
كهف كيم اولدوقلرنده چوق اختلاف اولنمشدر اصح اقوال بو كه دقيانوس نام
بر پادشاه ستمكار خلقی بت پرستلكه دعوت ايدی افسوس شهرندن التی اكابر
زادهيه دخی كندو آيينينه دعوت ايلدی انلر انك سوزين رد ايدوب ديديلر
بيز كوكلو ييرك خالقنه عبادت ايدرز ايستدوكك شيئی بيزدن اصلا صدور
ايتمز بعده اوچ كون دك انلره مهل ويروب ديدی بو مده ده نصحكمه يا مطلوبمه
عود ايدرسيز ياخود سيزی قتل ايدرم انلر دخی بو مهلی بر فرصت بيلوب انك
فتنهسندن امين اولمق ايچون هر بری پدری مالندن بر مقدار شئ آلوب شهرك
طشرهسنده اولان طاغه توجه ايديلر اثناء طريقده بر شبان كندولره رفيق
اولوب كوپكی دخی كندويه اويدی هر چند كه انی منع ايتديلر دونمدی
غايتله الحاحلرين مشاهده ايديجك لسان فصيحله ديدی بندن خوف چكمك
كه بن خدانك دوستلرين سيورم سيز خوابه وارده وقتده بن سيزه پاسبانلك
ايدرم صكره طاغه قريب اولدوقلرنده شبان ديدی بو طاغده بر مغاره بيلورم صاحب
غايتله مناسبدر پس مغارهده اقامت ايتمك ايچون توجه ايتديلر نه كه حق تعالی
اندن خبر ويروب بيوردی اذ اوی الفتية الی الكهف ياد ايت اول وقتی كه
اشراف دومندن اولان يكتلر مغارهيه كيدوب اوتوردیلر فقالوا ربنا آتنا
من لدنك رحمة پس ديديلر ای پروردكارمز قتكدن بيزه بر مهربانلك ويركه

مغفرتمزه ورزقمزه ووه شمدن امين ولمعزم باعث اوله وهيئ لنا من امرنا رشدا
ومباشرت ايتدوكمز ايشدن بيزه بر يولك ودوغرولق اماده قيل فضربنا على
اذانهم في الكهف پس قولاقلرى اوزره بر حجاب اوردق مغاره ده يعنى انلرى
اويقوده بر ياتمق ياتردق كه انلرى چاغرمق قالدرمز سنين عددا صايلو ايرسى ييللر
ثم بعثناهم صكره انلرى عالم خوابدن عالم بيدارلكه كوندردك لنعلم تاكه بيله لم
يعنى تاكه ظاهر ومتميز اوله اي الحزبين شانلرنده اختلاف ايدن كروهك قنقيسى
احصى لما لبثوا امدا زمان اقامتلريچون مدت ضبط ايلدى نحن نقص عليك
نبأهم بالحق بيز انلرك خبرين اوزدكه دوغرولغله اوقورز انهم فتية تحقيقا
كه انلر بر كنجلردركه امنوا بربهم پروردكارلرنه ايمان كتوردلر وزدناهم
هدى وانلره ثبات ويقينله هدايت ارتردق وربطنا على قلوبهم ويوركلرى
اوزره باغلدق يعنى يوركلرين بكشتردك كه ترك وطن اوزره صبر ايتديلر وحقى
اظهار ايدوب دقيانوسك سوزين دونديرديلر اذ قاموا فقالوا ربنا رب
السموات والارض فجى دقيانوسك اوكنده دوروب ديديلر پروردكارمز كوكلر
ويرى ايجاد ايدن خدادر لن ندعو من دونه الها اندن اوزكه بر معبوده
عبادت ايتمزوز واكر اندن اوزكه بر معبوده طپرسق لقد قلنا اذا شططا خدايه
نسبتده اولسون كه اول وقت حددن طشره سوز سويلمش اولورز هؤلاء قومنا
بونلركه بيزم كروهمزدرلر اتخذوا من دونه الهة ايزد ذو الجلالدن غيرى
معبودلر ايدنديلر لولا يأتون عليهم بسلطان بين نيچون انلرك عبادتى
اوزره بر اشكار دليل كتورمزلر فمن اظلم ممن افترى على الله كذبا
پس كيمدر چوق ستملو سؤال كيمسه دن كه تنكرى تعالى اوزره يلان بغلدى
واذ اعتزلتموهم وما يعبدون الا الله دخى بيرى بيرينه ديديكه چون كروهكزى
وتنكريدن اوزكه عبادت ايتدوكلرى اشيايى ترك ايدوب بر طرفده اولدكوز
فأووا الى الكهف پس مغاره يه كيدوب انده ارام ايدك ينشر لكم ربكم
من رحمته پروردكاركوز ايكى جهانده فضل وكرمندن سيزه رزقى توسعه
ايدوب مبسوط قيلاور ويهيئ لكم من امركم مرفقا واشكوزدن سيزه بر
منفعت ايرجك نسنه مهيا قيلاور وترى الشمس اذا طلعت خطاب حضرت
محمد المصطفايه در يعنى انلرك مكانى بو يله ايدى كه دوشمشده اكر انى كورمش





اولسيدك كونشى كوردوكك چيقدوغى محلدن تزاور عن كهفهم ذات اليمين مغاره لرندن
صول سمته ميل ايدر واذا غربت وباتدوغى وقتده تقرضهم ذات الشمال انلره ايشيقو
مغاره نك صول سمتندن كسلور چون مغاره نك اغزى بنات نعشك مقابله سنده دوشمش
ايدى اطرافنده كونش اول كيفيتله كزردى وانك صاغ وصولنه اكا توجه ايدن كيمسنه
الى مشخص اولوردى وهم في فجوة منه وانلر مغاره دن بر اچيق مكانده اولوردلر تاكه مغاره نك
وخامتى وكونشك حرارتى كندولرينه ايرشميه ذلك من ايات الله بو كونه مغاره يه
كيتملرى خدانك دلائل قدرتندندر من يهد الله هر كيمى خداى عز وجل موفق ايدوب
دوغرو يولى كوستردى فهو المهتد اودر دوغرو يولى بولان ومن يضلل وهر كيمى
كمراه ايدر فلن تجد له وليا مرشدا اكا هركز بر يول كوستريجى بوله مزسن
وتحسبهم ايقاظا وانلرى اويومشلر صانورسن كوزلرى اچيق اولديغيچون
وهم رقود وحال بو كه انلر ياتمشلردر ونقلبهم ذات اليمين وذات الشمال
وانلرى صاغ يانه وصول يانه چويرورز تاكه ير كندولرين چورتميه وكلبهم
باسط ذراعيه بالوصيد وكوپكلرى مغاره نك اوكنده ايكى النى دوشمش
لو اطلعت عليهم اكر انلر اوزره اطلاع ايدوب كندولرينه نظر ايتسيدك
لوليت منهم فرارا البته انلردن يوز چوروب كيدردك قچمش اولدوغك حالده
ولملئت منهم رعبا والبته هيبتلرندن قورقودن دولمش اولوردك
وكذلك بعثناهم ونته كه كندو كمال قدرتمزه ايت اولملريچون انلرى ياتردق
بنه كمال قدرتمزه دليل اولملريچون عالم خوابدن كندولرين كوندردك ليتساءلوا
بينهم تاكه ارالرنده صوروشوب بيله لر حق جل وعلا كندولرينه نه كونه لطف واحسان
ايتمشدر قال قائل منهم انلردن بر سويليجى ديدى كم لبثتم نه قدر مدت
بونده دوردكوز قالوا لبثنا يوما او بعض يوم كانا اوزره بنا ايدوب ديديلر
بر كون ياير كونك بر مقدارى بونده اقامت ايتدك زيرا ياتمش اولان كيمسه
اويقوسنك مقدارين ضبط ايتمز وانكچون علمى خدايه تفويض ايتديلر نه كه حق
تعالى اندن خبر ويروب بيوردى قالوا ربكم اعلم بما لبثتم ديديلر پروردكاركوز
مدت اقامتكزى سيزدن يخشى بيلور فابعثوا احدكم بورقكم هذه الى المدينة
پس بيركزى بو درهمكوزله شهر سمتنه يوليوب فلينظر ايها ازكى طعاما بقسون
اول شهرك اهاليسندن قنقى كيمسنه نك طعامى پاكيزه ترددر فليأتكم برزق

منه اندن سیزه بر روزی کتورسون ولیتلطف ولطافی المغه کیدن کیمسنه خرید
وفروخت محلنده ملایمت ایتسون ولا یشعرن بکم احدا وبر ایشی ایشلمسون که
شهر خلقندن بر کیمسنه بی احوالکوزدن خبردار قیلمغه باعث اوله انهم ان یظهروا
علیکم تحقیقا که شهر خلقی اوزدکزه اطلاع ایدرلرسه یرجموکم او یعیدوکم فی
ملتهم لاشک ایتسلم سیزی اهلاک ایدرلر یا کندو اینلرینه سیزی دوندیررلر
ولن تفلحوا اذا ابدا واکر اینلرینه کیردیسیز هرکز نجات بوله مزسیز کتوردیلر
که فتی لطعام المسنه کیدن کیمسنه بازاره کیدوب اول درهمی چیقاردی بازار
خلقی کوردیلر که اول درهم اوزرنده دقیانوسک اسمی یازلمشدر کمان ایتدیلر
که اول کیمسنه بر دفینه بولمش همان کندویی حاکمه کتوردیلر ملک اندن استفسار
ایتدی کندو یه کیفیت حاللرین سویلدی ملک ایدیکه پدرلرمزدن ایشتدک
که بر فوج یکت دینلرین حفظ ایتمک ایچون دقیانوسدن فرار ایتدیلر شاید
بونلر اوله لر بعده ملک اعیان دولتله بنوب مغاره یه توجه ایتدی انلرله
کورشدوکدن کندو یه دعا ایدوب مکانلرینه دوندیلر در عقب حق تعالی روحلرین
قبض ایتدی پس ملک انلری انده دفن ایدوب اوستلرنده بر مسجد یاپدی
وبو احوالدن حق جل وعلا خبر ایدوب بیوردی وکذلک اعثرنا علیهم
ونته که انلری اویقودن قالدردق اوزدلرینه پادشاهی مطلع قیلدق لیعلموا ان
وعد الله حق تاکه انلره مطلع اولانلر بیله لر کیم بلاشبهه خدانک وعدهسی
درستدر یعنی حشر ونشردن تنکری تعالی ایتدوکی وعده حقدر وان
الساعة لا ریب فیها وتاکه بیله لر کیم علی التحقیق قیامتک اولمسنده هیچ شبهه
یوقدر اذ یتنازعون بینهم امرهم اعثرنا لفظنه متعلقدر یعنی انلری مطلع
قیلدی اول وقت که امور دینیه یه متعلق اولان ایشلرنده اختلاف ایدرلردی
که کیمسی دیردی روح وجسد بعث اولنور و کیمسی دیردی یالکز روح بعث اولنور
کتوردیلر که اول عصرده اولان پادشاه دیانت صاحبی بر پادشاه ایدی
ایام دولتنده اولان علما معاد خصوصنده اختلاف ایتدیلر بو منوال اوزره
که کیمسی دیردی روح یالکز بعث اولنور و کیمسی دیردی روح وبدن پادشاه
بو اختلافی کوریجک پلاس کیوب عبادتخانه یه قپنوب ایزد ذو الجلالدن
نیاز ایتدیکه بو شبهه یی لطف وکرمیله ازاله ایده حق جل وعلا نیازینی قبول

ایدوب



ایدوب ارباب کهفک وقعه سن وجوده کتوردی پس اندن استدلال ایتدیلر که اوچ یوز ییل
مقداری روحی امساک ایدوب بدنی چورمکدن حفظ ایدوب صکره روحی بدنه ارسال
ایدن پروردکار قادردر که ارواح واجسادی اعاده ایده فقالوا ابنوا علیهم بنیانا
بعده که انلری هیئت مزبوره کوردیلر بعضلری دیدیلر مغاره لرینک قپوسی
اوزره بر یاپی یاپالم تاکه بر کیمسنه انلره ایرشمیه ربهم اعلم بهم پروردکارلری انلرک
احوالنه هرکسدن داناتردر قال الذین غلبوا علی امرهم دیدی شول کیمسه لرکه دینی
اولان امورلری اوزره غلبه ایتدیلر یعنی اول جماعت که اجساد وارواحک معادنه ذاهب
اولمشلردی وانلر پادشاه وکندویه تابع اولان جماعتدرلر لنتخذن علیهم
مسجدا البته اوزدلرینه بر عبادتخانه ایدینورز تاکه خلق انده عبادت ایدهلر
سیقولون ثلثة یعنی بلاشبهه نصارادن یعقوبیه طائفه سی دیرلر اصحاب کهف
اوچدرلر رابعهم کلبهم دوردنجیلری کوپکلریدر ویقولون خمسة دخی
نصاری طائفه سندن نسطوریه دیرلر انلر بیشدرلر سادسهم کلبهم التنجیلری
کوپکلریدر رجما بالغیب پوشیده اولان شیئه بر آتمق آترلر یعنی سوزلری انلردن
پیدا اولمدی کندو نفسلرندن انی اختراع ایدرلر ویقولون سبعة وثامنهم
کلبهم واهل اسلام پیغمبرک اخباریله دیرلر انلر یدیدرلر وسکزنجیلری
کوپکلریدر قل ربی اعلم بعدتهم سویله پروردکارم صایلرینه هرکسدن
داناتردر چون اهل اسلام پیغمبرک اخباریله دیدیلر انلر یدیدرلر سکزنجیلری
کوپکلریدر سوزلری علم خدا ایله تعقیب اولندی واز بس که غیرلرک سوزی
فاسد ایدی رجما بالغیب ایله ختم اولندی ما یعلمهم الا قلیل انلری بیلمز
الا آز کیمسه وانلر سرور کائنات واصحابیدرلر حضرت ابن عباسدن رضی الله
عنهما منقولدر که بیوردی انا من ذلک القلیل فلا تمار فیهم الا مراء ظاهرا
پس اصحاب کهفک شاننده اهل کتابله مجادله ایتمه الا بر آشکارا مجادله یعنی
مباحثه ده انلرله چوق درینه وارمه انجق قرآنده مذکور اولان شیئی انلره اوقی
کندولرین تجهیل ایدوب سوزلرین اوزدلرینه رد ایتمه ولا تستفت فیهم
منهم احدا واهل کتابدن استرشاد طریقیله انلرک شاننده بر فرده
سؤال ایتمه که ایچلرنده اولنان شیئی انلردن سؤال ایتمکدن سنی غنی ایتمشدر ولا
تقولن لشیء انی فاعل ذلک غدا وبر ایشی ایشلمسن قصد ایتدککده نسنه

ایچون دیه علی التحقیق بن انی یارین ایشلیجی یم الا ان یشاء الله مگر خدانك
خواهشنه مقارن اوله غکرم که دیه سن انی ایشلرم ان شاء الله بلمنك کرك کیم
بو کلام خدادن پیغمبرینه تادیب طریقیله بر تنبیهدر قچن یهود قریشه دیدیلر محمد
المصطفادن روحی واصحاب الکهفی و ذو القرنینی صورك دعقب قریش
انلری سؤال ایتدیلر حضرت صلی الله علیه وسلم استثنا ایتمدن بیوردی یارین
کلك انلرك شاننی سیزه بیان ایدیم بس اون کوندن زیاده وحی کلنوب کندویه
کلمدی اندن غایتله محزون اولدی وکفار قریش طعن ایتمکه یول بولدیلر اندنصکره
بو آیت نازل اولدی واذکر ربك اذا نسیت دپروردکارکك مشیئتنی خاطرکه کتور
قچن انی اونوتدرسن وقل عسی ان یهدین ربی دخی سویله شاید پروردکارم بکا
دلالت ایده لاقرب من هذا رشدا اهل کهفك خبرندن یقینراك بر دوغرو ایشه
ولبثوا فی کهفهم ثلثمائة سنین واهل کهف مغارهلرنده اوچ یوز ییل اقامت
ایتدیلر وازدادوا تسعا و طقوز ییل دخی قالدیلر انك ایچنده ارتدی لیکن بیلم
کوردی کیم اقامتلری سنین شمسیه حسابیله اوچ یوز ایدی و قمریه حسابیله
اوچ یوز طقوز ییل ایدی اخبارده کلمشدر که بعض ترسالر دیدیلر اوچ یوز ییلی
بیلورز ولیکن طقوزی بیلمزوز حق جل وعلا بیوردی قل الله اعلم بما لبثوا سویله
یا محمد ای ذو الجلال مدت اقامتلرنه هر کسدن داناتردر له غیب السموات
والارض کوکلر و یرلرك پوشیده اشیاسی علمنه مخصوصدر ابصر به واسمع
حق جل وعلا هر موجودی نه کوزل کورور و هر ایشدلن شیئی نه یخشی ایشیدر ما لهم
من دونه من ولی کوکلر و یرلرك خلقنه اندن اوزگه اصلا بر دوست یوقدر که امورلری
اوزرینه مستولی اوله ولا یشرك فی حکمه احدا و قضاء و حکومتنده بر کیمسنهیی
اورتاق قیلمز واتل ما اوحی الیك من کتاب ربك دخی سکا فرشته ایله کوندرلن
ربکك کتابنی اوقی لا مبدل لکلماته انك سوزلرین بر کیمسه تغییر ایتمکه
قادر دکلدر ولن تجد من دونه ملتحدا واندن اوزگه بر پناه ایده جك
کیمسه بولمزسن کتوردیلر که دونسای کفرم دن برنج کیمسه سرور کائناته کلوب دیدیلر
خباب وعمار و بلال کبی پشمینه پوشکدالری مجلسکدن دور قیل تا که سنکله
همنشین اولهلم حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی واصبر نفسك مع
الذین یدعون ربهم بالغداة والعشی دکندو نفسکی ثابت قیل شول کیمسهلرله





کروشلق و یاتسو وقتلرنده پروردکارلرنه پرستش ایدرلر ولا تعد عیناك
عنهم و ایکی کوزك انلردن اوزاق اولمسون یعنی ایکی کوزکك نگاهی انلردن
کسوب غیر کیمسهیه مصروف قیلمه ترید زینة الحیوة الدنیا اول حالده که یعنی
اولان صاغلغك آراستلکن طلب ایدرسن ولا تطع من اغفلنا قلبه عن
ذکرنا دخی مطیع و منقاد اولمه شول کیمسهیه که کوکلنی بیزی یاد ایتمکدن معروف
قیلدق واتبع هواه و کندو اوزو سنه اویدی وکان امره فرطا و ایشی تباه
وضائع اولدی وقل الحق من ربکم دخی سویله درستلك ربکوزدن صادر
اولنانشیدر فمن شاء فلیؤمن پس هر کیم ایستر ایمانه کلسون ومن شاء
فلیکفر و هر کیم ایستر کفری اختیار ایتسون یعنی ایمانه کلان کیمسهنك ایمانیله
و کافر اولانك کفریله مقید دکلم اوزریمه لازم اولان احکامی سیزه تبلیغ ایتمکدر
و بو امردن مراد تهدید و تهویلدر نه اجازت و اباحت انا اعتدنا للظالمین
نارا تحقیقا که بیز ستمکار اولان کفار ایچون بر آتش آماده قیلدق که احاط بهم
سرادقها چادره مشابه اولان انك علوی کندولرین قیلدی وان یستغیثوا
و اکر شدت تشنهلکدن فریاد ایدرلر یغاثوا بماء کالمهل ارمش باقر کبی
بر صو ایله فریادلرنه ایریشلور یشوی الوجوه ایچمك ایچون یقین قیلنده وقده یوزلری
کباب ایدر بئس الشراب غایتله بد ایچلجك نسنهدر جهنم صویی وساءت
مرتفقا و نه یرامز آرامکاهدر دوزخ ان الذین آمنوا وعملوا الصالحات
تحقیقا شول کیمسهلر که ایمانه کلوب کوزل عمللر ایشلدیلر انا لا نضیع اجر من
احسن عملا بی شبهه که بیز انلردن یخشی ایشلیانلرك اجرنی ایترمزوز اولئك
اول کروه که اوصاف مزبوره ایله موصوفدرلر لهم جنات عدن کندولرهدر
اقامت ایچون اولنان باغلر تجری من تحتهم الانهار انلرك سرایلری
التندن ایرماقلر اقر یحلون فیها من اساور من ذهب مزبور اولان اعزم اول
باغلرده التوندن اولان بلزکلردن بزنمش قیلنورلر ویلبسون ثیابا خضرا
و یاشیل دونلر کییرلر من سندس واستبرق دیبانك نازکندن و محکملو قلندن
متکئین فیها علی الارائك بهشت ایچنده تختلر اوزره یاصدنمشلر نعم
الثواب بهشت برین نه کوزل مکافاتدر وحسنت مرتفقا و ایچنده اولان
تختلر غایتله یخشی یاصدنجق نسنهدر واضرب لهم مثلا رجلین دخی اهل

یریدون وجهه ای طالب رضاسی

ایمانه و کفاره ایکی کشینک حالن مثال قیل و انلر بنی اسرائیلدن ایکی برادر ایدیلر بری
کافر بری مؤمن ایدی مؤمن اولان قرنداشی حصه سنی وجوه خیره صرف قیلدی بعده
نتیجه لری نه اولدوغن حق تعالی بیان ایدوب بیوردی جعلنا لاحدهما جنتین
بیرلرینه ایکی باغ قیلدک من اعناب اوزوملردن وحففناهما بنخل و انلرک
چپچوره سن خرما اغاجلریله قبلمش قیلدق وجعلنا بینهما زرعا و اول ایکی باغک
اورتاسنده اکین قیلدق تا که هر بر باغ اقوات و میوه لره جامع اوله کلتا الجنتین
اول ایکی باغک هر بری آتت اکلها میوه سن دیردی ولم تظلم منه شیئا
و اندن بر نسنه اکسک ایمدی یعنی سائر باغلر کبی دکل ایدیلر که اغلبده
بر ییل میوه سی تمام و بر ییل اکسک وفجرنا خلالهما نهرا و انلرک
اورته سنده بر ایرمق اقندردک تا که اغاجلری مستقی اوله وکان له ثمر
و ایکی باغدن ماعدا انواع مال اکا وار ایدی فقال لصاحبه پس دوستنه
دیدی یعنی کافر برادر مؤمن برادرینه دیدی وهو یحاوره اول حالده که کندوسیله
برادریله سوز ویروب الور انا اکثر منک مالا واعز نفرا بنم مالم سنک
مالکدن چوقدر و خدم و حشمم سنک خدم و حشمکدن ارتقدر ودخل جنته
و کندو باغنه برادریله مفاخره ایتمک ایچون کیردی وهو ظالم لنفسه و حال
بو که کفر و عجب سببیله کندو نفسنه ستم ایدیجیدر قال ما اظن ان تبید
هذه ابدا دیدی کمان ایتمم که بو باغ فنایه قبول ایره هرکز وما اظن
الساعة قائمة دخی کمان ایتمم که قیامت اوله جقدر ولئن رددت الی
ربی و اکر بوده کارمه دونمش قیلنورم نته که سن کمان ایدرسن لاجدن خیرا
منها منقلبا البته اول باغدن یکرک بر دونه جک مکان بولورم یعنی بنم
استحقاقم بونی اقتضا ایدر که بهشت جاودان بکا ویریله نته که شمدی بو باغ
بکا ویرلدی قال له صاحبه وهو یحاوره مؤمن برادری کندویه دیدی
اول حالده که کندوسیله انکله مجادله ایدیور اکفرت بالذی خلقک من
تراب کافر اولدکمی یعنی کرکزدی که کافر اوله سن شول حدایه که اصل ماده کی
طوپراقدن یراتدی ثم من نطفة صکره سنی بر پاره صودن خلق ایتدی
ثم سواک رجلا بعده سنی بر کامل کشی قیلدی لکنا هو الله ربی
لیکن بن سویلرم شان بو که تکری تعالی طوپراق و نطفه دن بنی ایجاد ایتمشدر



ولا اشرك بربی احدا و بن پروردکارمه بر کیمسه ی اورتاق دوتمم ولولا اذ دخلت جنتک
قلت دخی نیچون باغکه کیردکک وقتده دیمدک ماشاء الله تکری تعالی ایستدوکی
شیء اولمیدر لا قوة الا بالله بر کیمسه یه کوج یوقدر الا خدانک یاردمیله ان ترن انا
اقل منک مالا وولدا اکر بنی مال و اوشاق جهتندن سندن زیاده آز کورورسن فعسی
ربی ان یؤتینی خیرا من جنتک شاید پروردکارم زیاده و اخی ترسنک باغکدن
یکرک بکا بر باغ ویره ویرسل علیها حسبانا من السماء و سنک باغک اوزرینه کوکدن
طرفندن بر صاعقه لر یوللیه فتصبح صعیدا زلقا که بر هموار یرا ولوب انجنده ایاق طوتمیه
او یصبح ماؤها غورا یا صویی یره یوتلمش اوله فلن تستطیع له طلبا که انی جست و جو
ایتمکه قدرتک اولمیه واحیط بثمره و جمیع اموالی نابود قیلندی فاصبح یقلب کفیه پس
ایکی النی دوندرر اولدی یعنی حسرت و اندوه جهتندن اللرین بیری بیرینه چالوب
پشیمانلک اظهار ایدردی علی ما انفق فیها شول شئ اوزرکه عمارتنده انی صرف
ایتدی وهی خاویة علی عروشها و حال بو که اول باغ یعنی انک اوزملری چرداقلری
اوزره دوشمشدر ویقول یا لیتنی لم اشرك بربی احدا بو جمله یقلب کفیه جمله سی
اوزرینه معطوفدر یعنی اللرین الت اوست دوندروب دیردی ای کاشکی پروردکارمه
بر کیمسه ی اورتاق قیلمسیدم ولم تکن له فئة ینصرونه من دون الله و اکا بر جماعت
بولنمدی که تکریدن اوزکه کندویه یاردم ایدوب باغنی کالاول دوندرهلر
وما کان منتصرا و کندو نفسنه زورله یاردم ایدیجی کلدی هنالک الولایة
لله الحق اول مقامده نصرت و معونت دوغری و لغله منتصف اولان تکری تعالایه در
هو خیر ثوابا مکافات ایتمک جهتندن کندوسی هر کیمسه دن یکرکدر وخیر عقبا
و نتیجه جهتندن کندوسی غالبه ایودر یعنی اکا عبادت ایتمک نتیجه سی اوزکه لرک
عبادتنک نتیجه سندن یکدر واضرب لهم مثل الحیوة الدنیا دخی خلقه بقی
اولان صاغلغک صفتنی بیان ایت کماء انزلناه من السماء او بر صو کبیدر که
انی کوک سمتندن ایندردک فاختلط به نبات الارض پس انک سببیله زمینک
اوتلری تازه لنوب بیری بیرینه چاتلدی فاصبح هشیما تذروه الریاح صکره قیرلمش
اولدی بر مرتبه ده که انی ییللر پراکنده اوچورر وکان الله علی کل شیء مقتدرا
وایزد ذو الجلال هر نسنه اوزره توانا ایدی المال والبنون زینة الحیوة الدنیا
مال معقوله سی و اوغوللر یعنی اولان صاغلغک ارایشیدر که انسان انلرله مزین اولور

والباقيات الصالحات ويا بداء اولان كوزل ايشلر خير عند ربك ثوابا پروردكارك
قتنده مكافات جهتندن مال و بنيندن يكركدر وخير املا دخى اميد جهتندن
انلردن غايتله كوكچكدر بر قولده الباقيات الصالحاتدن مراد بيش وقت نمازدر
وبر قولده سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبردر و بعضيسى لكا ذاهب
اولديكه اندن مقصود كوزل سوزدر و جمله اقواله جامع بو قولدر كه اندن مراد جمله
اعمال خيردر ويوم نسير الجبال ومذكور قيل اول كونى كه طاغلرى مكانلرندن
قوپاروب هوادده يوريدرز وترى الارض بارزة وطاغلرك التندن يرى چيقمش
كورورسن وحشرناهم وخلقى عرصه محشرده ييغدق فلم نغادر منهم احدا
پس انلردن بر كيمسه متروك قيلمزوز يعنى جملهسن ييغرز وعرضوا على ربك صفا
دخى پروردكارك اوزرينه عرض اولنه بلوروزلمش اولدوقلرى حالده تاكه بر كيمسه بر كيمسهيه
حجاب اولميه لقد جئتمونا كما خلقناكم اول مرة انلره ديمش اولنه كه على التحقيق بزه
كلديكوز شونكه ايلك كز سيزى ايجاد ايتدك يعنى شونكه ابتدا سيزى يارتدق عريان ده
دنيايه چيلاق كلديكوز شمدى دخى اول شكلله بزه كلديكوز بل زعمتم الن
نجعل لكم موعدا بلكه كمان ايتديكوز كه بز سيزه بر وقت قيلمدق كه حشر ونشرك
وعدهسنى بجا ايدوز ووضع الكتاب وصحائف اعمال اهل محشرك اللرينه قونلدى
فترى المجرمين مشفقين مما فيه پس كنهكارلرى كورورسن انچنده يازلمش
اولان كناهلردن قورقمشلر ويقولون يا ويلتنا و ديرلر اى هلاكمز كل حاضر
اول كه محلك بودر مال هذا الكتاب بو نامهيه نه اولدى كه لا يغادر صغيرة
ولا كبيرة الا احصاها نه بر كوچك كناه قودى و نه بر بيوك كناه الا انى
صايوب مضبوط قيلدى ووجدوا ما عملوا حاضرا و ايشلدوكلرنى نامهلرده
يازلمش كورديلر ولا يظلم ربك احدا وپروردكارك بر كيمسهيه ستم ايتمز يعنى
بندهلرى ايشلمدوكى شيئى اوزرينه يازمز واذ قلنا للملائكة اسجدوا لادم و يادكه
كتورك اول وقتى كه فرشتهلره ديدك حضرت ادمه سجده ايدك فسجدوا الا
ابليس فرمانندن سكره قوللرى سجده ايتديلر الا شيطان شقى سجده ايتمدى
اول جهتدن كه كان من الجن پرى مقولهسندن ايدى ففسق عن امر ربه
كه پروردكارى فرمانندن خروج ايدوب بيچوريدى ترك ايتدى افتتخذونه وذريته
اولياء من دونى پس معقولميدر كه اونى و انك نسلنى اندن صادر اولدو وقد نصكم





بنم ولايتمى كچوب انى و اولادينى امور دكزه متولى ايدنورسز وهم لكم عدو وحال بوكه انلر
سيزه دشمندرلر بئس للظالمين بدلا ستمكارلره اولان بدل غايتله يمان بدلدر
يعنى ستمكارلر خدا يرينه الدوقلرى بدل كه شيطان و ذريتيدر غايتله يرماز بدلدر
ما اشهدتهم خلق السموات والارض ابليس و ذريتنى كوكلر و يرلك يرتمسى محلنده
حاضر قيلمدم ولا خلق انفسهم و نه كندو جانلرين يارتدوغم وقتده كندولرين
حاضر قيلمدم وما كنت متخذ المضلين عضدا و خلقى كمراه ايدنلرى اعوان و انصار
ايدنيجى دكلدم ويوم يقول دخى مذكور قيل اول كونى كه ايزد ذو الجلال سويلر
نادوا شركائى بنم اورتاقلرمى چاغرك الذين زعمتم شول كيمسهلركه كمان ايتديكوز
كيم انلر بنم اورتاقلرمدر فدعوهم پس انلرى مدد ايچون چاغرديلر فلم
يستجيبوا لهم پس معبودلرى انلره مدد ايتمديلر وجعلنا بينهم موبقا وكفار
ايله معبودلرى اراسنده بر هلاك يرى قيلدق كه ايچنده مشترك اولورلر
ورأى المجرمون النار واهل شرك اتشى كورديلر فظنوا انهم
مواقعوها پس بلديلركه كندولر انكله الوده اولوب ايچنده دوشيجيلردر
ولم يجدوا عنها مصرفا و انلرى احاطه ايتدوكى اجلدن اندن بر صرف ايدهجك
يير بولمديلر ولقد صرفنا فى هذا القرآن للناس من كل مثل دخى قسم اولسونكه
بو قرآنده خلق ايچون هر محتاج اولدوقلرى نوعدن بيان ايلدك وكان الانسان
اكثر شىء جدلا وادم اوغلى باطل ايله خصومت ايتمك جهتندن چوق خصومتلو
ايدى وما منع الناس ان يؤمنوا وخلقى ايمان كتورمكدن بر شى منع ايتمدى
اذ جاءهم الهدى هدايت يعنى محمد المصطفى وقرآن عظيم الشان كندولره
كلدوكى كره ويستغفروا ربهم دخى پروردكارلرندن مغفرت طلب ايتمكدن كندولرينه
بر شى الى نوميدى الا ان تأتيهم سنة الاولين الا طلب ايتمكلرى كه كچمشلرك
لرى نقمى كندولره كله او يأتيهم العذاب قبلا يا اخرت اشكنجهسى كندولره
اشكارا كله يعنى كذشته اولانلرك هلاككى دابى بو ايدىكه پيغمبرلرينه تكذيب
ايدوب باشلرينه عقوبت كلوردى بونلر دخى پيغمبرلرين تصديق ايتمكدن مرادلرى
بوكه انلر كبى دنياده باشلرينه عقوبت كله يا اخرت عذابن عيان كورهلر وما
نرسل المرسلين الا مبشرين ومنذرين وبز پيغمبرلرى خلقه كوندرمزوز الا مؤمنلره
مژده ويريجيلر و كفاره قورقودريجيلر ويجادل الذين كفروا بالباطل وكفر

ایدنلر اصلی اولمیان شیئله خصومت ایدرلر لیدحضوا به الحق تاکه اول خصومتلریله دوغرولغی
بیرنده قالدیرهلر واتخذوا آیاتی وما انذروا هزوا وکتابمزك آیاتنی وکندولرینی
تخویف ایدن شیئی استهزا ایدندیلر ومن اظلم ممن ذکر بآیات ربه دخی کیمدر
زیاده ستمکار شول کیمسهدن که آیات قرآنیه ایله پند ویرلدی فاعرض عنها درعقب
انلردن یوز چیوروب پند المدی ونسی ما قدمت یداه دخی کفر ومعصیتدن الری
ایلروکوندردوکی نسنهیی اونتدی انا جعلنا علی قلوبهم اکنة علی التحقیق بز
انلرك کوکللری اوزره اورتولر قیلدق ان یفقهوه تاکه انی بیلمیهلر وفی آذانهم
وقرا دخی قولاقلرنده صاغرلق قیلدق تاکه انی کماهو حقه ایشتمیهلر وان تدعهم الی
الهدی واکر طریق حقه انلری چاغیروسن فلن یهتدوا اذا ابدا انلر طریق
حقی بولمغه هرکز دیدنلری اولماز وربك الغفور ذو الرحمة دخی کناهلری غایتله
بوشیدریجی ومرحمت ایهسی اولان پروردکارك لو یؤاخذهم بما کسبوا کفارلری
مؤاخذه ایتسهیدی قزندوقلری شئ سببیله لعجل لهم العذاب البته انلره اشکنجه
تیزلردی بل لهم موعد بلکیم انلره برمعین وقت واردر او قیامت کونیدر یابدر
وقعهسی لن یجدوا من دونه موئلا انك عذابندن اوزکه بر الجا اولنهجق یر
بولمزلر وتلك القری واول کویلرکه احواللرینی سکا نقل ایدرك اهلکناهم لما
ظلموا کندولرینی نابود قیلدق قچنکه ستم ایتدیلر وجعلنا لمهلکهم موعدا
وانلرك هلاکیچون برمعین مدت قیلدق که اول مدت حلول ایدیجك اوزرلرینه
عذاب مستولی اولور کوردیلرکه فرعون واتباعی هلاك اولدیلر قلرندنصکره حضرت
موسی علی نبینا وعلیه افضل الصلوة والسلام برکون بر بلیغ خطبه اوقیوب بنی اسرائیل
اندن خیلی خوش حال اولدیلر بیرلری قالقوب دیدی یا کلیم الله زمینده سندن
اعلم برکیمسه وارمی حضرت موسی جواب ویردیکه دوی زمینده برکیمسه بندن اعلم
اولدوغن بیلمم حق جل وعلا اکا وحی ایتدیکه مجمع البحرین نام مکانده خضر نام
بر قولمز واردر او سندن اعلمدر اکر انکله ملاقات ایتمك ایسترسن بر زنبیل ایچنده
بر بشمش بالق آل بولیدوت کیت تنقی مکانده کیم اول بالغی بولمزسن اول عزیز
الوجودی انده بولورسن بعده حضرت موسی آلات سفری تهیئه ایدوب شاکردی
حضرت یوشعی بیله الوب متوجه اولدی تاکه حق تعالی اول احوالی نقل ایدوب بیوردی
واذ قال موسی لفتیه دخی مذکور قیل اول وقتی که حضرت موسی شاکردینه دیدی

لا ابرح بو سفرده دورمیوب کیدرم حتی ابلغ مجمع البحرین حضرت خضره اولدوغی
مکانه ایرشنجهیدك او امضی حقبا یا بر اوزون مدت سفر ایدوب کیدرم یعنی هیچ
بروجهله بو سفری ترك ایتمم مقصدمی تحصیل ایتمینجه منقولدرکیم اول وقتکه
ایکی دریانك اراسی جمع ایدن مکانه واصل اولدیلر بر بیکارك کنارنده اوتوردیلر
حضرت موسی انده بر طاش اوزره یاتوب حضرت یوشع ابدست المغه شروع ایلدی
بیکار مزبور عین الحیاة اولمغله یوشعك ابدستی صوییندن بالغه برنجه قطره دوکوب
زنده اولوب دریایه متوجه اولدی حضرت یوشع بو حالی مشاهده ایتدوکده
کندوسی بر حیرت الدی حضرت موسی اویقودن قالقوب حضرت یوشعله بالغك
احوالنی تفقد ایتمدن یولی دوتوب کیتدیلر نته که حق تعالی اکا اشارت ایدوب
بیوردی فلما بلغا مجمع بینهما پس اول وقت که ایکی دریانك اراسی جمع
ایدن مکانه یتشدیلر نسیا حوتهما حضرت موسی اونتدی که حضرت یوشعدن
بالغی سوال ایده ویوشع اونتدی که اکا بالغك کیفیت احوالنی سویلیه فاتخذ
سبیله فی البحر سربا پس بالق کندو یولنی دریاده بر مسلوك اولهجق مکان
ایدندی فلما جاوزا صکره که مکان مزبوردن کیجدوکلرنده قال لفتیه حضرت
موسی شاکردینه دیدی آتنا غداءنا بیزم قوشلق ییجکمزی کتور لقد لقینا
من سفرنا هذا نصبا تحقیقا که بیز بو سفرمزدن بر یورولمق بولدق پس حضرت
یوشع طعامی کتورمك ایستدوکنده بالغك احوالی خاطرینه کلدی قال ارایت
اذ اوینا الی الصخرة حضرت موسایه دیدی خبرك وارمی قچنکه چشمه کنارنده
اولان طاشه کلوب انده آرام ایتدك فانی نسیت الحوت کیم علی التحقیق بن
بالغك احوالنی سکا سویلمکی اونتدم وما انسانیه الا الشیطان دخی کیمسه
بکا انی اونتدرمدی الا ابلیس یعنی ان اذکره ضمیردن بدلدر یعنی ابلیس انك
اکمسنی بکا اونتدردی واتخذ سبیله فی البحر عجبا دخی بالق کندو یولنی
دریاده بر عجب ایدنش ایدندی قال ذلك ما کنا نبغ حضرت موسی دیدی بزم
ایستدوکمز بو ایش ایدی زیرا مطلوبك علامتی کندویه اول حالت اولمشدی
فارتدا علی آثارهما پس کلدوکلری یولده ایزلری اوزره دوندیلر قصصا کندو
ایزلرینه متبع اولدوقلری حالده تاکه اول طاشه کلدیلر فوجدا عبدا من عبادنا
پس خاص قوللرمزدن بر قولی کوردیلر او حضرت خضر علیه السلام ایدی آتیناه رحمة

من عندنا اکاکندو قتندن بر بخشش ویردک واو وحی و نبوتدر وعلمناه من لدنا
علما دخی بیزم مخصوص اولان دانشدن اکا بر دانش اوکرتدک که بر کیمسه اکا مطلع
اولماز مکر بیزم توفیقمزله قال له موسی هل اتبعك علی ان تعلمن مما علمت
حضرت موسی اکا دیدی سکا ایرولك ایدم بو شرط اوزره که اوکرتمش قیلندغك
شیئدن بکا اوکرتدرسن رشدا بر بیلکی که اصابت خیر اوزرهٔ مبتنی اوله قال انك
لن تستطیع معی صبرا حضرت خضر دیدی بی شبهه بنمله تاب کتورمکه قدرتك
یوقدر حضرت موسی دیدی نیچون سنکله صبر کتورهم حضرت خضر دیدی اول سببدن
که سن بر مرسل پیغمبرسن وسنك حکمك ظاهر اوستنه در شاید بندن بر فعل صادر اوله
که صورتا او بر منکر و نامعقول ایشدر پس سن اکا صبر کتورمزسن وکیف تصبر
علی ما لم تحط به خبرا دخی نیجه صبر ایدرسن بیلمدکك شیء اوزره که دانش جهتندن
سن انی قیلمامشسن قال ستجدنی ان شاء الله صابرا حضرت موسی دیدی
تنکری تعالی ایسرسه بی شبهه سن بنی بر تاب کتوریجی بولورسن ولا اعصی لك
امرا و سکا بر فرمانده مخالفت ایتمم قال فان اتبعتنی فلا تسألنی عن شیء حضرت
خضر علیه السلام حضرت موسی علیه السلامه دیدی اکر بکا ایرولك ایدرسن بر نسنه دن
بکا صورمه یعنی بندن بر بد ایش صدور ایدجك و سن انك حقیقتندن خبردار
دکلسن انی بکا صورمه حتی احدث لك منه ذکرا تا بن سکا اندن بر بیان
پیدا ایتمینجه حضرت موسی بو سوزی قبول ایدوب فانطلقا حضرت خضرله بر
کیمی یه بنمك ایچون دریا کنارندن یوردیلر تا که بر کیمی یه ایرشدیلر مرور ایدرکه
انلر ایله لوندن اکا بنمك اجازتن ایستدیلر ملاحلر قبول ایتدیلر بعضی خضری
بیلوب کندولرین تعظیم تمام الله کیمی یه الدیلر حتی اذا رکبا فی السفینة
اول وقتده که کیمی یه بندیلر خرقها حضرت خضر اول کیمینك اشاغه سندن
ایکی تخته قوپاردو باره دلدی قال اخرقتها لتغرق اهلها حضرت موسی دیدی
ایا سن بو کیمی یی دلدك تا که ایله لوین صودهٔ بوغه سن لقد جئت شیئا امرا
خدایه قسم که بر بیوك ایش مباشرت ایتدك قال الم اقل انك لن تستطیع
معی صبرا حضرت خضر دیدی سکا دیمدم که بی شبهه سن بنمله تاب کتورمکه طاقتك
یوقدر قال لا تؤاخذنی بما نسیت حضرت موسی دیدی اونتدوغم شیئله بکا
مواخذه ایتمه ولا ترهقنی من امری عسرا و ایشمدن بکا بر دشوارلك قیلمه

یعنی بکارلرکی



یعنی بکا بارك تشدید ایتمه وبو دنکلو شیئله بکا مضایقه ایتمه که بو سکا متابعتمه مشقت
ویرور فانطلقا پس عذرنی قبول ایدوب کیمیدن چیقوب کیتدیلر حتی اذا لقیا
غلاما فقتله بر محله دك که ایکیلری بر اوغلانه ملاقی اولوب حضرت خضر انی
اولدردی قال اقتلت نفسا زکیة بغیر نفس حضرت موسی خضره سویلدی
نیچون کناهدن پاك اولمش بر جانی اولدردك بر نفس محرمه یی اولدرممش ایکن
لقد جئت شیئا نکرا علی التحقیق سن بر مستقبح ایش ارتکاب ایتدك قال الم اقل لك انك
لن تستطیع معی صبرا حضرت خضر دیدی سکا دیمدیمی کیم علی التحقیق سن بنمله صبر
ایتمکه قدرتك یوقدر قال ان سألتك عن شیء بعدها حضرت موسی دیدی بو وقعه
دنصکره بر شیئدن اوتری سکا صوررسم فلا تصاحبنی بنمله مصاحبت ایتمه و اکر بن
سنك صحبتکه طالب اولورسم قد بلغت من لدنی عذرا تحقیقا که سن بنم قتمدن بر عذره
ایرشدك یعنی سکا اوچ کره مخالفت ایتمك جهتندن سن بنم طرفمدن بر اولو عذر
بولمش اولدك حدیث شریفده وارد اولمشدر که حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردی
خدا عز وجل برادرم حضرت موسی یه رحمت ایتسون حیا ایدوب بو سوزی سویلدی
اولدی اکر شیله صبر ایتسیدی البته اعجب عجائبی کورردی فانطلقا حتی اذا اتیا اهل
قریة بو کفتکوار الرندن واقع اولدو قدنصکره کیتدیلر اول محله دك که بر کوی
خلقنه کلوب استطعما اهلها اول کوی خلقندن یمك ایستدیلر فابوا ان
یضیفوهما پس اول ایلر اول ایکی عزیز الوجوده مهمانلك ایتمکدن ممتنع
اولدیلر فوجدا فیها جدارا یرید ان ینقض دن عقب بحنده بر دیوار کوردیلر که دوشمك
ایستر فاقامه پس حضرت خضر اول دیواری بر دو کله دو دوزدی قال لو شئت
لاتخذت علیه اجرا حضرت موسی اکا دیدی اکر ایسته سیدك بو ایش اوزره بر اجرت
الوردك قال هذا فراق بینی وبینك حضرت خضر سویلدی بو وقت ارامزده
وارا کرم ایرلمق وقتیدر سانبئك بتأویل ما لم تستطع علیه صبرا بی شبهه سنی
خبردار ایدرم اول شیئك نتیجه سندن که سن انك مشاهده سی اوزره تاب
کتوردمدك اما السفینة فکانت لمساکین یعملون فی البحر اما کیمینك خبری
بو در که او بر بوقسللرك ملکی ایدی که انلر دریاده ایشلرلر فاردت ان اعیبها
پس انی عیبلی قیلمق ایستدم وکان وراءهم ملك وانلرك اولونده بر پادشاه وار ایدی که
یأخذ کل سفینة غصبا هر صاغ کیمی یی اربابندن ناحق یره چکوب الوردی

پس انى عيبلو ايندم تاكه اللرندن چكوب الميه وأما الغلام فكان أبواه مؤمنين
واما اوغلانك خبرى بودر كه انك اناسى واناسى اهل ايمان ايديلر فخشينا أن
يرهقهما طغيانا وكفرا پس قورقدق كه حددن تجاوز ايتمكله طغيان وكفرله انلرى
قابليه يعنى انى اويلجه ايندك تاكه انك علتى انلره سرايت ايدوب مرتد اولميه‌لر فأردنا أن
يبدلهما ربهما پس ايستدك كه پروردكارلرى انلره يرينه ويره خيرا منه اندن يكرك
بر اوغول زكوة پاكلك جهتندن وأقرب رحما واندن يقرلك مهربانلق جهتندن
وأما الجدار واما ديوارك شانى بودر كه فكان لغلامين يتيمين في المدينة
شهرده ايكى اوكسيز اوغلانلرك ايدى وكان تحته كنز لهما واناك التنده انلر
ايچون قويلمش التون وكومشدن بر كنج وار ايدى واكر بن ديوارى دوزتميدم البته
ديوار دوشوب كنج ظاهر اولوب خلق الندن يغما ايدرلردى وكان أبوهما صالحا
وپدرلرى بر كوزل عملو كمسه ايدى فأراد ربك أن يبلغا أشدهما پس پروردكارك
ايستديكه انلر بلوغه وكمال رشده ايرشه‌لر ويستخرجا كنزهما وديوار التندن
كنجلرين چيقاره‌لر رحمة من ربك سنك پروردكارندن مرحمت اولدوقلرى
حالده وما فعلته عن أمري وبو كوردكك ايشلرى بن كندو رايمدن ايشلمدم
بلكه حق جل وعلانك فرمانيله انلرى ايشلدم ذلك تأويل ما لم تسطع عليه
صبرا بو كلامى كه سكا اراد ايندم مشاهده سنه اوزره تاب كتورمدكك ايشلرك
بياننده نتيجه سيدر وبو حكايتك فوائدندندر بوكه انسان كركدر علمنه مغرور اولميه
وهر كوردوكى شيء تقبيح ايتميه كه شايد انى بر ستر اوله كيم كندوسى
انكا مطلع دكلدر ومعلمه تواضع ايليه وهميشه تعلم ايده ويسألونك عن ذي
القرنين دخى يهود طائفه سى امتحان يوزندن سكا مغرب پادشاهى اولان
اسكندرك احوالندن سندن سؤال ايدرلر واوشهور اقوال اوزره اسكندر روميدر
وبعض كمسنه يوناندر اولدوغنى ترجيح ايتدى قل سأتلوا عليكم منه ذكرا سويله
بى شبهه كه انك احوالندن اوزركزه بيان وخبر اوقورم إنا مكنا له في
الأرض تحقيقا كه بز انكا يرى يوزنده ايستدوكى كبى قوت وتصرف ويردك
وآتيناه من كل شيء سببا وهر نسنه‌دن انكا بر وسيله ويردك يعنى ملك تحت
پادشاهلره لازم اولان اشيايى كندويه مهيا قيلدق فأتبع سببا پس مغرب
سمتنه ايرشمك ايستدوكنده انكا ايصال ايدن وسيله‌يه اتباع ايتدى



حتى إذا بلغ مغرب الشمس اول محله دك كه كونشك غروب مكانه ايرشدكنده وجدها تغرب
في عين حمئة انى بر چامورلو كوزده غروب ايدر كوردى ووجد عندها قوما وانك
يانندن بر كروه بولدى بعض روايتده انلر نابت اولمشدر كه اول كروهك لباسى يابانى
حيواناتك ديرلريدى ويمكلرى دريانك اتندن وغيرى شيلر ايدى پس حق تعالى
كندويه تخيير ايتدى كه كفرلرى سببيله انلرى معذب ايليه ياخود ايمانه كندولرينى دعوت
ايليه نته كه بيوردى قلنا يا ذا القرنين إما أن تعذب ديدك اى ذا القرنين يا بونلرى
كفرلرى اوزره قتل ايله تعذيب ايدرسن وإما أن تتخذ فيهم حسنا ياخود تعليم
شرايع وارشاد ايله انلرك شانلرنده بر ايولك ايدرسن قال أما من ظلم فسوف
نعذبه اسكندر ايمانه دعوت ايتملرين اختيار ايدوب ديدى اما اول كيمسه كه
انى ايمانه دعوت ايدوب كفر اوزره اصرار ايتمكله كندو نفسنه ستم ايتمش اوله بى
شبهه كه بز انى معذب قيلارز ثم يرد إلى ربه صكره پروردكارنه دوندرلمش قيلنور
فيعذبه عذابا نكرا پس انى بر قتى اشكنجه ايله معذب ايدر كه انك كبى كورلمشدر
وأما من آمن وعمل صالحا واما اول كيمسه كه ايمانه كلوب كوزل عمل ايشلدى
فله جزاء الحسنى ايكى جهانده مكافات جهتندن انكا كوزل مكافات اولور وسنقول
له من أمرنا يسرا دخى على التحقيق فرمانمزدن انكا بر قولاى ايش سويلرز يعنى انكا
ايتدوكمز فرمانى بر مشقتلو فرمان قيلمزوز ثم أتبع سببا صكره مشرق سمتنه ايلتك
ايصال ايدر بر وسيله تابع اولدى حتى إذا بلغ مطلع الشمس اول مكانه دك كه انده
طلوع ايدر حتى يره ايرشدكنده وجدها تطلع على قوم انى بولدى بر كروه اوزره
چيقر كه لم نجعل لهم من دونها سترا كونشك بروسندن انلره لباس وشامقو
سندن كذلك نته كه مغرب خلقيله ايتدى بونلرله دخى اويلجه ايتدى وقد أحطنا
بما لديه خبرا وحال بوكه على التحقيق انك قتنده اولان اشيايى كماهلك جهتندن
بيلدق يعنى حرى قبول ايتميان لشكر والات واسبابنه علممز احاطه ايتمشدر
ثم أتبع سببا صكره مغربله مشرق اراسنده جنوبدن شماله توجه ايتمش بر يوله
سلوك ايتدى حتى إذا بلغ بين السدين بر حده دك كه اذربيجان اقليمنده دوشن
ايكى طاغك اراسنه ايرشنجه وجد من دونهما قوما اول ايكى طاغك بروسندن
بر كروه بولديكه لا يكادون يفقهون قولا يعقلشمزلركه بر سوز انكلميه‌لر قالوا يا ذا القرنين
ترجمانلرى لسانلرندن ديدى اى حكمى مغرب ومشرقه ايرشن پادشاه إن يأجوج

ومأجوج مفسدون في الارض تحقيقا كه يافث بن نوحك نسلندن اولان ايكى
قبيله يرمزده بدلكله سعى ايدرلركه بيزى قتل ايله بولسه‌لر اولدوررلر و اكينلرمزى
تلف ايدرلر فهل نجعل لك خرجا پس كندو امواللرمزدن سكا بر مقدار شئ معين
قيلمييه لمى على ان تجعل بيننا وبينهم سدا انك اوزرينه كه ارامزده واراللرنده بر بند
ايدرسن تاكه انلرى بيزم سمتمزه چيقمقدن منع ايده قال ما مكني فيه ربي خير
اسكندر ديدى پروردكارم مال وملكدن بكا ايچنده تصرف ويردوكى نسنه
ويرهجككز نسنه‌دن يكركدر ديلم لكن حاجتم بو قدر فاعينوني بقوة پس بكا
توانا الكله يعنى الاتدن بكا قوت اولجق شيئله ياردم ايدك اجعل بينكم وبينهم
ردما اراكوزده واراللرنده بر محكم سد قيلايم اتوني زبر الحديد دمور پاره
لرين بكا كتورك انلر دخى فرمانته امتثال ايدوب انلرى كتوروب ايكى طاغك
اراسنى دوزديلر حتى اذا ساوى بين الصدفين اول دقيقه‌دكه ايكى
طاغك اراسنى دمور پاره‌لرى برابر قيلدى قال انفخوا فعله ديدى مهيا اولنان
اودونلرده كورلكلرله اوفورك حتى اذا جعله نارا بر محله دكين كه انى آتش
پارهسى كبى قيلدى قال آتوني افرغ عليه قطرا ديدى بكا باقر كتورك اول
اريمش دمور اوزرينه انى دوكه يم فما اسطاعوا ان يظهروه پس ياجوج وماجوج
انك شدت ارتفاعندن ويمشاقلغندن قادر اولمديلركه انكا چيقه‌لر وما
استطاعوا له نقبا دخى انى دلمكه قادر اولمديلر بركلكندن قال هذا رحمة
من ربي اسكندر ديدى بو سد پروردكارمدن بر مهربانلقدر فاذا جاء وعد
ربي پس اول وقت كه ربمك وعده‌سى كلور يعنى ياجوج وماجوجك چقمسنه اولان
خدانك وعده‌سى حلول ايدهجك جعله دكا انى يرله يكسان قيلدور وكان
وعد ربي حقا ربمك وعدى درست ايدى البته واقع اولور بو كلام اسكندرك
احوالنه متعلق اولان كلامك اخريدر وتركنا بعضهم يومئذ يموج في بعض
واول كون كه ياجوج وماجوج سددن چيقرلر خلقى بربرى بيرلرنه قارشور قيلدق
شدت ازدحامدن ونفخ في الصور وقيامتك قالقمسيچون صوره اوفورلدى
فجمعناهم جمعا پس خلقى برابر بيقديجمع ايتدك وعرضنا جهنم يومئذ للكافرين
عرضا دخى اول كونده دوزخى كافرلرچون بر خوش اظهار ايدوب نمايان ايدك
الذين كانت اعينهم في غطاء عن ذكري شول كافرلر كه توحيد وتمجيده مودى

اولان

اولان اياتك كورمسندن كوزلرى پرده ده ايدى وكانوا لا يستطيعون سمعا وسوزى
ايشتمكه قدرتلرى يوق ايدى افحسب الذين كفروا ان يتخذوا عبادي من دوني
اولياء پس كفر ايدنلر كمان ايتديلرمى كه مسيح وفرشته‌لر كبى اولانلرى قوللرمى بندن
اوزكه معبودلر ايدنه‌لر وبن كندولرين معذب ايتيم انا اعتدنا جهنم للكافرين
بلاشبهه كه بيز كفار ايچون دوزخى اماده قيلدق نزلا مهمان ايچون اماده اولنان
نسنه كبى برشى بو سوز كفاره تهكم ايتمكدر و انك اوزرينه دخى تنبيه ايدركه بر طائفه
ابتدا اماده اولنان شى دوزخ اوله البته اندن صكره انلره اولنان عذاب برعظيم
عذابدر قل هل ننبئكم بالاخسرين اعمالا سويله سيزى اگاه ايتميم مى شول كيمسه‌لرك
احوالندن كه اعمال جهتندن غايتله اوتوزنلردر الذين ضل سعيهم في الحيوة
الدنيا انلر شول كيمسه‌لردركه يتن اولان ضايع اولمش چالشمقلرى باطل ومحو اولدى
وهم يحسبون انهم يحسنون صنعا و حال بوكه انلر مغرورلكلرندن كمان ايدرلر
كه كندولر كوزل ايش ايشلديلر اولئك الذين كفروا بآيات ربهم بومذكور اولانلر
شول كيمسه‌لردركه پروردكارلرينك وحدانيتنه دلالت ايدن علامتلره تصديق
كوترمديلر ولقائه يعنى وبولشمسنه دخى حشر ونشرك اولمسين اينانمديلر فحبطت
اعمالهم پس كفرلرى سببيله اعماللرى باطل اولدى فلا نقيم لهم يوم القيمة وزنا
پس دوز قيامتده انلره بر ترازو قالدرمزوز كه اعماللرى ايچنده وزن اولنه
يا معنى بو اوله كه قيامتده انلره بر اعتبار وقدر قيلمزوز ذلك ايش اويلجه در جزاؤهم
جهنم انلرك سزاسى دوزخدر بما كفروا ايمانه كلمدوكلرى سببيله واتخذوا
آياتي ورسلي هزوا و كتابمك اياتنى و پيغمبرلرمى سخريه ايدنملريله ان الذين آمنوا
وعملوا الصالحات تحقيقا شول كيمسه‌لركه ايمانه كلوب كوزل اعمال ايشلديلر كانت
لهم جنات الفردوس نزلا بهشتلرك يوكسك پايه‌لرى انلره پيشكش اولدى خالدين
فيها انلرده اقامت على الدوام تمكين ايتمشلر لا يبغون عنها حولا اول بهشتلردن
براوزكه مكانه انتقال ايتمكى ايستمزلر قل لو كان البحر مدادا لكلمات ربي سويله
اكر دريا پروردكارمك سوزلرى يازلمسيچون مركب اولسيدى لنفد البحر قبل ان
تنفد كلمات ربي البته دريانك صويى توكنوردى پروردكارمك سوزلرى توكنمدن
اول ولو جئنا بمثله مددا واكر انك كبى بر دريا دخى كتورسيدك كتوردر ديلركه جندب
بن زهير سرودكاننه ديدى يارسول الله بن بر ايشى خدايه تقرب پيدا ايتمك ايچون

ایشلرم بعدم انك اوزرم برکیمسه مطلع اولیجق محظوظ اولوردم حضرت صلی الله علیه وسلم ه
بیوردیکه حق جل وعلا قبول ایتمز اول عملی که ایچنده کندویه اورتاق قیلنه درعقب
سرور کائناتك قصد بقنه بو ایتك اخری نازل اولدی قل انما انا بشر مثلکم
سویله بوندن اوزکه بر نسنه بو مقدر که بن سیزك کبی بر انسانم یوحی الی خدادن بکا
فرشته الله خبر کلور که انما الهکم اله واحد معبودکوز یالکوز بر معبوددر فمن کان
یرجو لقاء ربه پس برکیمسه که پروردکارینك لقاسنه امیددوتر فلیعمل عملا
صالحا برکوزل ایش ایشلسون ولا یشرك بعبادة ربه احدا وکندینی پرورده
ایرنك پرستشنه برکیمسه اورتاق قیلمسون مرویدرکیم سرور کائنات بیوردی
انقوا الشرك الاصغر یعنی کوچك شرکدن کندوکزی صاقندرك بعدم صوردیلر
که کوچك شرك ندر جوابلرنده بیوردیکیم ریادر والله اعلم

## سورة مریم مکیة وهی ثمان او تسع وتسعون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

کهیعص تفسیرنده چوق اختلاف واقع اولمشدر بعضیلر ذاهب اولدیکه بو
سورهنك اسمیدر پس تقدیر کلام بویله اولورکه بو سوره ذکر رحمة ربك عبده
زکریا پروردکارك قولی زکریایه ایتدوکی رحمتك انکسیدر اذ نادی ربه نداء
خفیا چون خداوندین براهسته چیغرمق چیغردی قال رب انی وهن العظم منی
دیدی ای پروردکارم علی التحقیق که بن بدنمدن کوك زبون اولدی واشتعل الرأس
شیبا وانشك شعلهسی کبی اولان باشمك آغ توبی آتشك اودنده یالمسی کبی
باشمده یالیدی ولم اکن بدعائك رب شقیا وسکا دعا ایتمکله ای بنم پروردکارم
بی بهره دکل ایدم بلکه هرکاه که سکا دعا ایلدم بوجا ایندم بنی خائب دوندرمدك
وبونك اوزره معتاد اولمشم وانی خفت الموالی من ورائی دخی شبهه کیم بن مرتمدن
صکره عم زادهلرمدن قورقدم که خلافتمده تقصیر ایدوب امورد ینیهده تهاون
ایدهلر وکانت امرأتی عاقرا وحال بوکه عورتم برقصر عورت ایدی اولاد کتورمز
فهب لی من لدنك ولیا پس بکا کندو کرمکدن امور دینیهیه متولی براوغول
باغشله که یرثنی بنم علم وحکمتمه وارث اوله ویرث من آل یعقوب دخی حضرت یعقوبك
نسلندن علم وحکمته وارث اوله واجعله رب رضیا واني ای خداوندم برشایسته



کیمسنه قبل کوفل وتعلیق پسندیده م
پسندیده ایتمش وله سن بو دعادن صکره باشنی سجده یه قویوب تضرع ونیاز ایتمکه باشلدی
منادی کیم ربانی دعاسی مستجاب اولدوغنه وعده ایتدی سنه که حق تعالی بیوردی
یا زکریا انا نبشرك بغلام اسمه یحیی ای زکریا علی التحقیق بیز سنی مژده لتدرز بر
اوغلانله که آدی یحیادر لم نجعل له من قبل سمیا بوندن اسبق کا بوهمنام ایجاد ایتمدك
قال رب انی یکون لی غلام حضرت زکریا دیدی ای بنم پروردکارم نیجه بکا اوغول اولور
وکانت امرأتی عاقرا وعورتم برد وغمز عورت ایدی وقد بلغت من الکبر عتیا دخی بلا
شبهه بیوکلکدن ضعف وسن سستلکنه یتشمشم یعنی وجودم غایتله نحیف اولوب
تورمشدر حضرت زکریا بو کلامی استعلام ایچون دیدی بو معنایله که سن بنی کنج
ایدوب بو ایشی اجرا ایدرمیسن یاخود بو حالتمده قدرتکی اظهار ایتملی سن
نه انك دفع عضاستبعاد ایلدی قال کذلك مژده ویرن ملك زکریایه دیدی
ایش دید وکك کبیدر که پیرولك وضعف اوزره مستولی اولمشدر لیکن
قال ربك هو علی هین پروردکارك دیدی اکی پیردنا اوشاق پیدا ایتمك اوزرمه
اساندر وقد خلقتك من قبل ولم تك شیئا وحال بوکه بوندن اول بن سنی یرتدم
وسن برامر معدوم ایدك قال رب اجعل لی آیة حضرت زکریا دیدی ای پروردکار
بکا برعلامت قیل که انکله موعود اولدوغم شئی بیلهیم قال آیتك الا تکلم
الناس ثلاث لیال حق جل وعلا دیدی سنك علامتك بوکه خلق ایله اوچ کیجه
واوچ کون سویلشمکه قدرتك اولمیه باوجود اکه تسبیح ایتمکه قدرتك اوله سویا
اول حالده که خلقتك درستدر سنده نه دیلسزلك ونه صاغرلق وار فخرج علی قومه
من المحراب پس حضرت زکریا جماعتی اوزره مصلاسندن چیقوب فاوحی الیهم انلره
اشارت ایتدیکه ان سبحوا بکرة وعشیا صباح واخشام خدایی تنزیه ایدك پس مدت
حمل تمام اولیجق حضرت یحیی وجوده کلوب عالم طفولیتده احبارله عبادته مشغول
اولدی چون کندویه وحی کلدی ایزد ذو الجلالدن کندویه خطاب کلدیکه یا یحیی خذ
الکتاب بقوة ای یحیی توراتی جد وجهد ایله آل واتیناه الحکم صبیا دخی حضرت یحیایه
حکمتی وتوراتك فهمنی اوشاغ ایکن ویردك وحنانا من لدنا وفضل وکرممزدن
صدور ایتمش برمهربانلق اکا ویردك وزکوة وکناهلردن پاکلك وکان تقیا
دخی معاصیدن پرهیزکار ومامنه منقاد ایدی وبرا بوالدیه دخی اناسنه واناسنه
کوزل احسان صاحبیدی ولم یکن جبارا عصیا دخی بر سرکش معصیتلو دکل ایدی

وسلام عليه يوم ولد دخى شيطانك شرندن اوزرينه خدادن صادر اولمش بر سلامت
اولسون اول كونكه طوغدى ويوم يموت واول كونكه روحى قبض اولنور ويوم يبعث
حيا واول كونكه قبردن زنده اولوب مبعوث اولور واذكر في الكتاب مريم دخى ذكر ايله
مريم خاتونك احوالنى ياد ايت اذ انتبذت من اهلها اول وقتكه كندو اهلندن اوزاق
اولدى مكانا شرقيا بيت المقدسك جانب شرقيسنده بر يرده يا خاله سى ايونده چونكه
حضرت مريم بيت المقدسك ايچنده اولوردى هر كاه كه كندويه حيض كلوردى
خاله سى حضرت زكريانك خاتوننى ايونده مدت حيضى كچوردى بعده اغتسال
ايدوب بيت المقدسه دونردى بر كون معتادى اوزره حيضندن اغتسال ايتمكى قصد
ايتدى فاتخذت من دونهم حجابا پس اهلنه يقين يردن بر پرده ايدندى تا كه
كندويه كورنمكدن مانع اوله فارسلنا اليها روحنا دن عقب حضرت جبريلى
كندويه كوندردك فتمثل لها بشرا سويا پس حضرت جبريل برتام الخلقه كنج انسان
صورتنده اكا كوروندى قالت انى اعوذ بالرحمن منك حضرت مريم جبريله ديدى
بى شبهه بن چوق مرحمتلو خدايه سندن صيغنورم ان كنت تقيا اكر بر پرهيزكار
كشى ايسهك قال انما انا رسول ربك جبريل ديدى بوندن اوزكه بر نسنه بو قدر
كه بن خداوندكك كوندرلمشى يم لاهب لك غلاما زكيا تا كه سكا كناهدن
پاك اولمش بر اوغلان بغشلمسنه سبب اوله يم قالت انى يكون لى غلام مريم خاتون
ديدى نيجه بكا اوغول اولور ولم يمسسنى بشر وحال بو كه بنى حلال ايله بر كشى
دكمدى ولم اك بغيا وزنا ايديجى دخى اولمدم قال كذلك جبريل ديدى ايش
ديدوكك كبيدر قال ربك هو على هين پروردكارك ديدى اركسيز
اوشاق پيدا ايتمك اوزرمه غايتله آساندر تا كه انك سببيله قدرتم كامله مزى
بيان ايدرز ولنجعله آية للناس وتا كه خلق ايچون انى بر اولو علامت قيلاورز
ورحمة منا وكرممزدن صادر اولمش قوللريمزه انى بر رحمت قيلاورز وكان
امرا مقضيا وانك اولمسى حكم اولنمش بر ايش ايدى فحملته پس انكله حضرت
مريم كبه اولدى كه حضرت جبريل انك يقاسنه اوفوردى اول فورمسى قارننه كيروب
حامله اولدى فانتبذت به مكانا قصيا دن عقب حضرت عيسى قارننده ايكن بر اوزاق
يرده كندو اهلندن معتزل اولدى فاجاءها المخاض پس دوغرمق كندويى
مضطر قيلدى الى جذع النخلة خرما اغجنه تا كه انكله مستند اولوب اكا استناد

ايليه

ايليه قالت يا ليتنى مت قبل هذا خلقدن اوتاندوغى اجلدن ديدى اى كاشكى بن
بوندن اسبق روحم قبض اولنسيدى وكنت نسيا منسيا دخى خاطره كلميان الچق
نسنه اولسيدم فناديها من تحتها پس حضرت عيسى التندن چاغردى كه ان لا تحزنى
غمكين اولمه قد جعل ربك تحتك سريا كه بى شبهه پروردكارك التكده بر ارمق
قيلدى تاكه انكله طهارت ايدهسن وهزى اليك بجذع النخلة دخى خرما اغجى
چاغوب طرفكه ميل ايتدر تساقط عليك رطبا جنيا تورتازه برخرما اوزركه
دوشرور فكلى پس اول خرمادن تناول ايت واشربى واول صودن ايچ وقرى عينا
واوغلكك ديدارى مشاهده سيله كوزكى روشن قيل فاما ترين من البشر احدا
پس اكر انسان مقوله سندن بر كمسه كوروسن فقولى انى نذرت للرحمن صوما
سويله على التحقيق بن ايزد ذو الجلاله اوروج نذر ايتدم دانركه اوروج طعام
وكلامك تركى اولمشيدى فلن اكلم اليوم انسيا پس بو كون انسى مقوله سيله
سويلشمم فاتت به قومها دن عقب اوغلنى كندو جماعتنه كتوردى تحمله انى قالدره
ايكن قالوا يا مريم لقد جئت شيئا فريا جماعتى كندويه ديديلر اى مريم بلا شبهه سن
بر امر غريب كتوردك يا اخت هرون اى حضرت هرونك باجيسى چونكه اول زمانده
هرون نام بر مرد صالح وار ايدى حضرت مريم عبادتنده اكا متشابه اولدوغيچون ديديلر
اى حضرت هرونك همشيره سى ما كان ابوك امرأ سوء پدرك بر يمان كشى دكل ايدى
وما كانت امك بغيا وانالك زناكار وفاجره خاتون دكل ايدى فاشارت اليه
پس حضرت مريم حضرت عيسايه اشارت ايتدى كه انكله سويلشك سزه جواب
ويرور قالوا كيف نكلم من كان في المهد صبيا ديديلر نيجه بيشكده اولان
اوشاقله سويلشورز حضرت عيسى چونكه بو كلاملرى ايشتدى قدرت الهيه ايله نطقه
كلوب قال انى عبد الله ديدى بلا شك بن خدانك قوليم آتانى الكتاب انجيلى
بكا ويردى يعنى روز ازلدن تقدير ايتديكه انجيلى بكا ويره وجعلنى نبيا دخى بنى
پيغمبر قيلدى وجعلنى مباركا دخى بنى چوق نفعلو قيلدى اينما كنت قنقى مكانده اولسم
واوصانى بالصلوة والزكوة وبنى نمازك قيلنمسيله وزكوتك ويرلمسيله امر ايلدى
ما دمت حيا مادام كه بن صاغم وبرا بوالدتى دخى بنى انامه ايلكلك ايدجى قيلدى
ولم يجعلنى جبارا شقيا دخى بنى بر سركش بدفعل قيلمدى والسلام على وسلامت
بنم اوزرمه در بيان اشيادن يوم ولدت اول كونكه والده مك قارنندن وضع اولندم

ويوم اموت واول كون كه دنياى فانيه دن انتقال ايدرم ويوم ابعث حيا واول كون كه
قبردن زنده كوندرلمش اولورم ذلك عيسى ابن مريم اوصاف مزبوره ايله موصوف اولان
وجود شريف مريم اوغلى عيسادر قول الحق درست سوزى ديدى الذى فيه يمترون
شول درست سوزكه ايچنده يهود ونصارى شك ايدرلر ما كان لله ان يتخذ من
ولد قادر مختاره هيچ لائق وصحيح دكلدى كه اوغول ايدنه يعنى اوغول ايدنمكدن منزه
ومقدسدر زيرا اوغول ايدنمك احتياج ونقصه مؤديدر سبحانه نقصه موجب
اولان اشيادن ذات پاكى منزهدر اذا قضى امرا قچن بر ايشك اولمسنه حكم ايدر
فانما يقول له كن فيكون بوندن غيرى بر شئ يوقدر كه اكا دير اول در عقب اول
شئ وجوده كلور وان الله ربى وربكم دخى حضرت عيسى ديدى على التحقيق خدا
عز وجل بنم دخى سزك ربكوزدر فاعبدوه پس اكا پرستش ايدك هذا صراط
مستقيم بو ايدوكم سوزلر دوغرى يولدركه انسانى جنته ايصال ايدر فاختلف
الاحزاب من بينهم پس يهود ونصارا اراسندن فرقه لر حضرت عيسانك شاننده
اختلاف ايتديلر كه يهودانك حقنده تفريط ايدوب حاشا ساحرلكه كنه ويى
نسبت ايتديلر ونصارى انك شاننده افراط ايدوب تعالى الله تكريلغه انى
منسوب قيلديلر فويل للذين كفروا پس عذابك اشدى كفر ايدنلره اولسون
من مشهد يوم عظيم بر اولو كونك مشاهده سندن واول قيامت كونيدر اسمع
بهم وابصر كفره مقوله سى باوجود اكه حقى نه كوردوزلر ونه ايشدرلر نه عجب ايشدرلر
دنه غريب كوردرلر يوم ياتوننا اول كونكه جزامزه كلورلر لكن الظالمون اليوم
فى ضلال مبين لكن ستم ايدنلر بو كون بر آشكاره ازغونلقده درلر وانذرهم يوم
الحسرة دخى كفاره قورقوديره اول كوندنكه بدلك ايدنلر ايتدوكى بدلك اوزره
پشيمان اولور وايولك ايدنلر ايولكى آز ايتدوكنه ندامت چكر اذ قضى الامر اول
وقتده كه حساب دوكنوب هر كس كندويه معين اولان مكانه كيدر وهم فى
غفلة دخى انلره بر قورقوديره اول حالده كه كندولر بر غفلته دوشمشلردر
وهم لا يؤمنون وانلر ايمانه كلمزلر انا نحن تحقيقا كه بز كندوميز نرث الارض
ومن عليها يره وانك اوزره اولان مخلوقاته وارث اولورز يعنى هپ فنى واوزنه
اولان اشيانى افنا ايدوب بز باقى قالورز والينا يرجعون وفنادن اولدوقلرندن
صكره بزم ايچون طرفمزه ارجاع اولنورلر واذكر فى الكتاب ابراهيم دخى قرانده

حضرت ابراهيمك احوالنى ياد ايت انه كان صديقا نبيا تحقيقا كه اول عزيز الوجود دوغرو
سوزلولى بر پيغمبر ايدى اذ قال لابيه قچن پدرى آزره ديدى يا ابت اى بنم پدرم
لم تعبد ما لا يسمع ولا يبصر نيچون عبادت ايدرسن شول نسنه يه كه نه دعاكى ايشيدر
ونه خشوع وتواضعكى كورور ولا يغنى عنك شيئا وسندن بر ادنى شئ دفع ايتمكه
قادر دكلدر يا ابت انى قد جاءنى من العلم اى بنم پدرم بلا شبهه كه بن كلدى بكا
دانشدن ما لم يأتك شول شئ كه سكا كلمدى فاتبعنى پس بكا اوى اهدك
صراطا سويا بر معتدل يول سكا كوستره يم يا ابت لا تعبد الشيطان اى بنم پدرم
ابليسه قوللق ايتمه ان الشيطان كان للرحمن عصيا بى شك كيم شيطان ايزد ذو الجلاله
چوق عصيان ايديجيدى يا ابت انى اخاف ان يمسك عذاب من الرحمن اى بنم
پدرم على التحقيق بن قورقرم كه تكرى تعالى طرفندن سكا بر اشكنجه ده كه فتكون
للشيطان وليا پس عذابده ابليسه قرين اولورسن قال اراغب انت عن الهتى
يا ابراهيم آزر ديدى اى ابراهيم ايا سن بنم معبودلرمدن يوز چويريجيمسن لئن لم
تنته اكر بو سوزدن واز كچمزسن لارجمنك البته طاشله سنى اوردرم واهجرنى
مليا وكندوكى بندن صاقنوب بر اوزون مدت اوزاق اول قال سلام
عليك حضرت ابراهيم ديدى اوزره سلام اولسون يعنى كيدوب سكا وداع
ايدرم وطبيعتكى بر سوزله دخى انجيدميلم ساستغفر لك ربى بقنده
پروردكارمدن سكا مغفرت طلب ايدرم انه كان بى حفيا بى شبهه كيم ربم
بكا چوق لطف واحسان ايديجيدى واعتزلكم وما تدعون من دون الله دخى
سيزى وتكريدن اوزكه عبادت ايتدككوز اشيايى هجر ايدوب برطرفده اولورم
وادعوا ربى وخداوندمه يالكز عبادت ايدرم عسى الا اكون بدعاء ربى
شقيا شايدكيم پروردكارمك عبادتى سببيله نا اميد وبى بهره اولمايم بلمك
كركدركيم بو كلام انك اوزره دلالت ايدركه مخاطب اولانلرك عملى ضايع وباطلدر
دخى ايچنده تنبيه واردركه عبادتك قبولى مكافاتى خدانك محض كرمندندر وجوب
طريقيله دكل فلما اعتزلهم وما يعبدون من دون الله پس اول وقتكه حضرت ابراهيم
انلردن ايراق اولوب شام زمينندن سكنى ايتدى وهبنا له اسحق ويعقوب
بز اسحق بر اوغول وانك اوغلى يعقوبى اكا باغشلادق وكلا جعلنا نبيا دخى
برنى پيغمبر قيلدق ووهبنا لهم من رحمتنا وكندولره رحمتمزدن انلره باغشلادق

بو مقامده رحمتدن مراد اموال و اولاد و نبوتدر وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا
وانلره بر بلند ذکر جمیل قیلدق که جمله خلق انلرله افتخار ایدوب انلرک اوکلرین سویلرلر
وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ دخی قرآنده حضرت موسانک اخبارنی ذکر ایت إِنَّهُ كَانَ
مُخْلَصًا تحقیقا که اودنس و نقصدن پاک قیلنمش بر وجود شریف ایدی
وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا و حقدن کوندرلمش اندن خبر ویریجیدی وَنَادَيْنَاهُ مِنْ
جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ دخی حضرت موسایی طور نام طاغک صاغ طرفندن چیغردق
وَقَرَّبْنَاهُ دخی درکاه قربه انی یقلشدردق نَجِيًّا بزمله راز سویلشدوکی
حالده وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا و مهربانلغمزک اقتضاسندن انکا
برادری هارونی پیغمبر اولدوغی حالده باغشلدق تا که امور دینیه ده کندویه
اعانت ایده وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ دخی قرآن عظیم الشانده حضرت اسمعیلک
احوالنی مذکور قیل إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ تحقیقا که اول خوش ذات بر درست
وعده لو ایدی که بر کمسنه یه وعده ویردی انی انده بر ییل مقداری انتظار ایتدی
وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا دخی ایزد متعالیدن خلقه کوندرلمش انلره اندن خبر ویریجیدی
وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ دخی کندویه مخصوص اولان جماعته نمازی
قیلمسیله و زکوة ویرمسیله فرمان ایدردی وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا دخی پروردکارک
قتنده پسندیده اولمش بر مرد ایدی وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ دخی قرآنده
ادریسک اوصافنی ذکر ایت إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا تحقیقا که اول جلیل القدر
غایتله راستکو خلقی ارشاد ایدیجیدی وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا وانی بر
یوجه یره قالدردق و اول شرف نبوت یا بهشت جاودان یا دردنجی کوکدر
أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ اول کروه که بو سوره ده مذکور اولدیلر اول شول
کمسنه لردر که ایزد ذو الجلال اوزرلرینه نعم دینیه و دنیویه ایله انعام ایتدی
مِنَ النَّبِيِّينَ موصولک بیانیدر یعنی خدانک نعمتنه مظهر اولانلر انبیا مقوله سیدرلر
مِنْ ذُرِّيَّةِ آدَمَ جار و مجروردن بدلدر یعنی اول پیغمبرلر حضرت ادمک نسلندندرلر وَمِمَّنْ
حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ و حضرت نوحله کمیه قالدردوغمز کمسنه لرک نسللرندن و انلر حضرت
ادریسدن ماعدادرلر وَمِنْ ذُرِّيَّةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَائِيلَ و حضرت خلیل اللهک و حضرت
یعقوبک اولادندن وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا دخی دوغری یوله کوستردوب نبوت و کرامته
برکزیده قیلدوغمز کمسنه لردن إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَٰنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا چون

مزبوردلر

مزبورلره ایزدک ایاتی اوقنور سجده ایدوب اغلمشلر ایکن یوزلری اوزره دوشرلر
فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ پس انلردن صکره بر بد نسل اوشاقلر پیدا اولدیکه أَضَاعُوا
الصَّلَاةَ نمازی ترک ایتدیلر وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ و انواع معاصیدن نفسلرینک ارزولرینه
پیرولک ایتدیلر فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غَيًّا پس بلا شبهه بر عظیم بدلک بولورلر إِلَّا مَنْ تَابَ
وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا مکر انلردن شول کمسنه لر که کفردن توبه ایدوب ایمان کتوردی و کوزل
عمل ایشلدی فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ پس اول کروه که ایمان و عمل صالحله منعوت
اولدیلر بهشته داخل اولورلر وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا دخی عمللرینک مکافاتندن بر آز نسنه
اکسک قیلنمازلر مع الزیاده کندولره ایصال اولنور جَنَّاتِ عَدْنٍ سبقت ایدن لفظ جنتدن
بدل بعضدر یعنی بهشت مقوله سندن اقامت ایچون تعیین اولنان بهشتلره کیررلر
الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَٰنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ شول باغلر که ایزد ذو الجلال قوللرینه وعد ایتدی
اندن غائب اولدوقلری حالده إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا بی شبهه کیم شان بودر که
خدانک وعده سی کلمیلدی یعنی موعود اولان بهشت جاودان ظهوره کلوب مؤمن
البته انکا کیریجیدر لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا بهشتیلر بهشتده اصلا بیهوده سوز ایشتمزلر
إِلَّا سَلَامًا لکن بر سوز ایشیدرلر که عیب و نقصدن مبرادر وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً
وَعَشِيًّا وانلره انک ایچنده روزیلری مقرردر صباح و اخشام یعنی نته که دنیاده
ارباب نعمتک صباح و اخشام ییجکلری معیندر ارباب بهشتک دخی روزیلری
تعیین ایتلرنه کلور تِلْكَ الْجَنَّةُ اول مذکور اولان بهشت الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا
مَنْ كَانَ تَقِيًّا شول نسنه در که قوللریمزدن تقوی صاحبی اولان کمسنه یه اخذ میراث
قیلدررز کوندریلرکیم فخر سرور کائناتدن اصحاب کهفک و ذو القرنینک و روحک
احوالندن یهود سؤال ایدوب حضرت استثنا ایتمدن بیوردیکه یارین کلک سزه
جواب ویره یم بعضا اون بیش کون یا ایکرمی بیش کون حضرت جبرئیل کلمدی
و کلمدوکندن اوتری اهل شرک دیدیلر محمدک معبودی کندویه ترک ایتدی
اندن صکره کلدوکده حضرت صلی الله علیه و سلم انکا دیدی قنی کیج کلدک بن سکا
چوق منتظر ایدم حضرت جبرئیل بو مضمون اوزره جواب ایتدی نته که حق تعالی بیوردی
وَمَا نَتَنَزَّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ و بیز آنا فانا اینمزوز الا پروردکارکک فرمانیله لَهُ مَا
بَيْنَ أَيْدِينَا کندویه دردایلو مژده اولان امور مرک تصرفی وَمَا خَلْفَنَا واکسرده
کلن اشیانک تصرفی وَمَا بَيْنَ ذَٰلِكَ وایکیسنک ارا سنده اولان احوالک تصرفی

یعنی کلجکده وکچمشده وحالا اولان احوالمز قدرتنده در بیزم اصلا بر شیئمز
یوقدر وما كان ربك نسيا وخداوندك سنی اونودوب ترك ایدیجی دكلدر پس حكمتی
وجهله تأخیری اقتضا ایلدی نه اکه کفره کمان ایتدوکی شی اوله رب السموات والارض
وما بینهما اوده کوکلرك ویرك واراراندنه اولان اشیانك پروردكاری فاعبده
واصطبر لعبادته پس اکا عبادت ایدوب عبادتیچون صبر ایت یعنی هر کاه که بیلدك
سنی اونتمز کرکدر که سن عبادتی اوزره ثابت اولوب وحیك کلمسندن اوتری
سینك دار اولمیه هل تعلم له سميا هیچ اکا همنام بر کیمسه بیلور میسن یعنی الله لفظیله
هیچ بر شی تسمیه اولنمه مشهدر زیرا اهل شرك اگرچه بتلرینه اله اد قودیلر ولیكن لفظ
جلاله ایله هرکز برلری صنمی تسمیه ایتمدی ویقول الانسان وآدم اوغلی دیر ءاذا ما مت
لسوف اخرج حیا ایا بن اولدوکم محل البته زنده اولدوغم چیقمش قیلنور می یم
یعنی ابی بن خلف منافق بوکلامی دیدی زیرا اولبه دین برچ چورومش کموکلری النه
الوب انلری دیرم قیلوب علی طریق الاستبعاد دیدی محمد کمان ایدر که بیز بعد الموت
مبعوث اولورز اولا یذکر الانسان انا خلقناه من قبل ایا آدم اوغلی بو کونه سوز
سویلیوب فکر ایتمز می که بلا شبهه بیز کندوسنی بوندن اسبق ایجاد ایتدك
ولم یك شیئا وکندوسی بر نسنه دکل ایدی فوربك لنحشرنهم والشیاطین
پس پروردکاره قسم که قیامت کوننده انلری دیولرله بیغرز ثم لنحضرنهم حول
جهنم صکره البته دوزخ چورهسنده انلری احضار ایدرز جثیا حسابدن قورقوسندن
دیزلری اوزره کلمش اولدقلری حالده ثم لننزعن من کل شیعة صکره هر کروهدن
البته چیقروب جهنمه صالورز ایهم اشد علی الرحمن عتیا هرکیم که ایزد ذو الجلال
اوزره زیاده سرکشلك ایتدی ثم لنحن اعلم بالذین هم اولی بها صلیا اندنصکره
بز داها تز شول کیمسنه لرکه کندولر دوزخك یانمسنه زیاده مستحقدرلر وان منکم
الا واردها وسیزدن ای آدم اوغوللری بر شخص یوقدر الا که جهنمه یتشوب اوزرنه
کچملیدر امّا اهل ایمان اوندنه کچدوکلری دم سونمش اولور کان علی ربك حتما
مقضیا هر کسك جهنمه ورودی ایتمسی پروردکارك اوزره قطعی حکم اولنمش برایش
ایدی یعنی حق تعالانك وعدهسی اقتضاسیله بو حکم هرکز تخلفی قبول ایتمز ثم ننجی
الذین اتقوا صکره کفر ومعصیتدن پرهیزکار اولانلری اندن قورتاررز ونذر
الظالمین فیها جثیا وکفر ومعصیتله جانلرینه ستم ایدنلری ایچنده دیزلری اوزره





اونودمش بوراقورز واذا تتلی علیهم آیاتنا بینات واول وقت که اوزرلرینه آیتلرمز اوقنوب
معنالری روشن اولدوغی حالده قال الذین کفروا للذین آمنوا کفر ایدنلر اهل ایمانه
دیرلر ای الفریقین خیر مقاما ایکی کروهدن یعنی کافر ومؤمن کروهینك هنقیسی
منزل جهتندن یکیکدر واحسن ندیا ودخی هنقلری مجلس جهتندن غایتله
کوزلدر حاصل کلام بو که کفار هر کاه که بر معجزه دلیل کلورلرسه اکا معارضه ایتمکدن عجزلری
اولمغله منزل ومجلسلرینه افتخار ایتمکه باشلرلر پس حق جل وعلا ایندوکلری افتخاری
تهدید ایله رد ایدوب بیوردی وکم اهلکنا قبلهم من قرن ودخی بونلردن اسبق
نیچه اهل زماننی نابود قیلدق هم احسن اثاثا ورئیا که انلر سر وسامان وکوزل
هیئت جهتندن بونلردن غایتله کوزلدرلر قل من کان فی الضلالة سویله هر کیم کمر
ازغونلقده ایدی فلیمدد له الرحمن مدا حق تعالی اکا بر اوزاغق اوزاتسون یعنی اکا
چوق مهلت ویروب نعمتیله اندرج اکابولر حتی اذا رأوا ما یوعدون اول وقته
دك که موعود اولدقلری نسنهیی مشاهده ایدرلر اما العذاب واما الساعة
ما یوعدون لفظندن بدل تفصیلدر یعنی موعود اولندقلری نسنه یا اهل اسلام اوزرلرینه
غلبه ایدوب قتل واسر ایله کندولرینی معذب قیلمقلری یاروز جزاده کندولرینه
عقاب ودوسوالکدر فسیعلمون من هو شر مکانا واضعف جندا پس علی التحقیق
بیلجکدرلر شول کیمسهیی که کندوسی منزل جهتندن بدتر وتوابع ولواحق جهتندن
زبونترکدر ویزید الله الذین اهتدوا هدی وایزد جل جلاله مهتدی اولانلرك هدایت
ارتورر والباقیات الصالحات خیر عند ربك ثوابا وخیر مردا وقائم وباقی
قلان کوزل اعمال ثواب جهتندن پروردکارك قتنده یکدرلر ودونمك جهتندن یکدرلر
اول فانی نعمتلودنکه دنیاده کفار انلرله بهره یاب اولدیلر کوردیلکه حضرت
خبابك بر مقدار بورجی وار ایدی وائل اوغلی عاص یاننده اندن حقنی ایستیجك
اکا جواب ایتدی که سن محمده کفر ایتمینجه بن سکا حقکی ویرمم خباب ایتدیکه بن نه
صاغلغمده ونه مومتمده ونه مبعوث اولدوغمده اکا کفر ایتمم اول خبیث ایتدیکه بن مبعوث
اولدوغمده بکا کل بو برجکی انده ویرم زیرا اول وقتده بنم مالم واولادم چوقدر
بعده حق تعالی بو آیتی انك حقنده منزل ایدوب بیوردی افرأیت الذی کفر بآیاتنا
پس کوردکمی شول کیمسنهیی که آیتلریمزه کفر ایتدی وقال لاوتین مالا وولدا ودیدی
البته مال واوغول ویریلورم اطلع الغیب ایا بو شیده اولان شیئه مطلع اولدیمی

ام اتخذ عند الرحمن عهدا یاخود کندویه مال و اولاد ویرلمسنه تکری قتنده
بر پیمان الدی کلا دیدوکی گبی دکلدر سنکتب ما یقول بلا شبهه دیدوکی سوزی
یازرز یعنی کندویه ظاهر اولجقدر که دیدوکی کلامی ضبط ایتمشوز ونمد له من
العذاب مدا و انکا اشکنجه دن بر عظیم اوزاتمق اوزادرز ونرثه ما یقول و بیزه انکا
وارث اولورز شول شئ که سویلردی یعنی دیدوکی مال و اوغل قبضنه تصرفمزده قالور
ویاتینا فردا و دوزخزاده بیزه یالکوز کلور واتخذوا من دون الله آلهة دخی کفار
قسمی ایزد ذو الجلالک عبادتندن تجاوز ایدوب معبودلر ایدندیلر لیکونوا لهم
عزا تا که کندولره سبب عزت اوله لر یعنی تکری قتنده کندولره شفاعت ایدوب
اول سببله ارباب عزت اوله لر کلا کان ایندوکلری گبی دکلدر سیکفرون بعبادتهم
بلا شبهه معبودلر ایدندوکلری اشیانک عبادتنی انکار ایدرجکلردر ویکونون
علیهم ضدا و اولرلرنه سبب خوارلق اولورلر الم تر انا ارسلنا الشیاطین
علی الکافرین بلمزمیسن کیم علی التحقیق بیز دیولری کفار اوزرینه مسلط قیلدق
تؤزهم ازا کندولرین بریک دپرتنک دپردوب معاصی اوزرینه حمل ایدرلر فلا
تعجل علیهم پس اوزلرنه ترزلمه انما نعد لهم عدا بوندن غیری بر شئ یوقدر کیم
مدت اجاللرین انلرک بر صایمق صایورز یعنی انلرک قالمش الایچی فی معلوم کونین ویریچ
صایلمشدر پس هلاکلرنه چوق عجله ایتمه یوم نحشر المتقین الی الرحمن
مذکور قیل اول وقتی که شرکدن پرهیزکار اولانلری ایزد ذو الجلال سمتنه جمع ایدرز
وفدا ایمش اولدوقلری حالده ونسوق المجرمین الی جهنم و بیدین اولانلری
دوزخ سمتنه سوررز وردا تشنه اولدوقلری حالده لا یملکون الشفاعة
جمله عباد دیلک ایتکه قدرتلری اولماز الا من اتخذ عند الرحمن عهدا مکر شول
کیمسه که شفاعت خصوصیچون تکری قتنده بر پیمان المش اوله وقالوا اتخذ الرحمن
ولدا دخی کفره دیدیلر خدای لایزال اوغول ایدندی لقد جئتم شیئا ادا قسم
اولسونکه بر یمان نسنه کتوردکوز تکاد السموات یتفطرن منه یقلشورکه کوکلر
اول سوزک عظمتندن بریچ کرز چاتلیه وتنشق الارض و یر دخی اندن یاریله وتخر الجبال
هدا و طاغلر دخی اندن برا اولوب دوشه ان دعوا للرحمن ولدا اول جهتدن
کا ایزد ذو الجلاله اوغول ایدنمسین اسناد ایدیلر وما ینبغی للرحمن ان یتخذ ولدا
وهر نسنه دن مستغنی اولنه جائز دکلدر که اوغول ایدنه زیرا اوغول ایدنمک

معاونت

معاونت ایچوندر وحق سبحانه وتعالی هر نسنه دن مستغنیدر ان کل من فی
السموات والارض کوکلرو یرده هر کیمسه که وار بر نسنه دکلدر الا آتی الرحمن
عبدا الا ایزد ذو الجلال طرفنه کلیجیدر قول اولدوغی حالده لقد احصاهم
تحقیقا که انلری بیلوب محصور قیلدی وعدهم عدا و اشخاص و اقوال
و افعاللرین بر درست صایمق صایدی وکلهم آتیه یوم القیمة وقولری
دوزخزاده حضور عزتنه کلیجیدرلر فردا تک و تنها اولدوقلری حالده ان الذین آمنوا
وعملوا الصالحات تحقیقا کیم ایمانه کلوب کوزل اعمال ایشلیانلر سیجعل لهم
الرحمن ودا بلا شبهه ایزد ذو الجلال خلقک قلوبنده انلره بر محبت قیلادر فانما
یسرناه بلسانک پس بوندن اوزکه بر نسنه یوقدر که قرآنی دیلکه آسان قیلدق
یعنی قرآنی لغتکه موافق قیلدق لتبشر به المتقین تا که انکله اهل تقوایه
مژده ویرهسن وتنذر به قوما لدا وتا که خصومتده برک اولانلری کوهی انکله
قورقودهسن وکم اهلکنا قبلهم من قرن و انلردن اسبق نیچه زمانه خلقن
نابود قیلدق هل تحس منهم من احد انلردن هیچ بر کیمسه کوروب بولورمیسن
او تسمع لهم رکزا یا انلرک بر آهسته صوت ایشیدرمیسن یعنی انلری
بالکلیه اهلاک ایتدک انلردن اصلا بر اثر قالمدی ۰

## سورة طه وهي مائة واربع وثلاثون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

طه معناسنده نیچه وجوه وار بیری بوکه سرور کائناتک اسمیدر پس بو وجهه
کوره منادی اولور کتوردیلر کچن سید الکونین اوزرینه سوره یا ایها المزمل ایندی
اودکلو قیام لیل ایتدیکه مبارک ایاقلری شیشدی بعده حق جل وعلا بو سوره
اول ملکی منزل قیلدی پس تقدیر کلام بویله اولور که ای بو ایکی حرفله مسمی اولان
ذات پاک ما انزلنا علیک القرآن لتشقی قرآنی اوزرکه ایندرمدک تا که محنت و مشقته
دوشهسن الا تذکرة لمن یخشی لیکن قلبنده خوف اولان کیمسنهیه بر پند
اولمق ایچون انی ایندردک تنزیلا ممن خلق الارض والسموات العلی بر ایندرلمک
ایندرلدی شول خداتن که یری و بلند اولان کوکلری ایجاد ایتدی الرحمن غایتله
مرحمت ایسی علی العرش استوی فرمانی عرش اوزرینه مستولی اولدی له ما فی السموات

وما في الارض وما بينهما وما تحت الثرى كندويه مملوكدر كوكلرده اولان مبدعات
ويرده اولان مخترعات وآرالرنده اولان عناصر وموجودات دنوبراق التنده
اولان اشيا وان تجهر بالقول فانه يعلم السر واخفى واكر سوزى آشكار ايلرسن
بى شبهه كه حق جل وعلا كيزلى اولان نسنه يى وكيزليدن كيزليراولاني بيلور
الله لا اله الا هو اوصاف مزبوره ايله متصف اولان ذات پاك ايزد ذو الجلالدر اندن اوزكه
بر عبادته مستحق دكلدر له الاسماء الحسنى كندويه در مدحله موصوف اولان آدلر
وهل اتيك حديث موسى دخى سكا حضرت موسانك خبرى كلدى مى اذ رأى نارا
يعنى بر آتش كوردى فقال لاهله امكثوا پس كندو عيالنه ديدى بو مكانده توقف
ايدك انى آنست نارا كيم على التحقيق بن بر آتش كوردم لعلى آتيكم منها بقبس
شايد بن سيزه اندن بر شعله كتوره يم او اجد على النار هدى ياخود آتش اوزره
بر يول كوستريجى بوله يم كه بكا يول كوستره بعده اهلنى بوراقوب آتشه متوجه
اولدى فلما اتيها پس اول وقت كه كوردكى آتشه كلدى بر كوك آغجده برياض
آتش نيار كوردى واطرافنده هيچ بر كيمسنه كورمدى كندويى بر حيرت آلدى
اول اثناده نودى يا موسى كندويه صدا كلدى كه اى موسى انى انا ربك
تحقيقا كه بن كندوم سنك پروردكارك تكرار ضميرى تاكيد وتحقيق ايچوندر يعنى
بوكا متيقن اول سنك ايمه قرويدكيم پس حضرت موسى ندا اولندى ديدى سويليان
كيمدر كندويه طرف حقدن جواب ويرلدى كه بنم ايزد ذو الجلال درعقب ابليس لعين كندويه
وسوسه ايتديكه شايد بو سوز شيطان سوزيدر پس حضرت موسى كندو نفسنه
رجوع ايدوب ديدى بن فهم ايتدم كه بو سوز خدانك سوزيدر زيرا بنى جميع
جهاتندن وقمو عضولرمدن ايشتدم فاخلع نعليك پس تادب ايتمسيچون كندويه
فرمان اولنديكه ايكى نعلكى چيقر انك بالواد المقدس طوى كه بى شبهه سن
طوى نام پاك اولان دره ده سن وانا اخترتك وبن سنى نبوت ايچون بركزيده
قيلدم فاستمع لما يوحى پس سكا وحى اولنان نسنه يه قولاق دوت واول وحى اولنان
نسنه بودركه اننى انا الله على التحقيق بن كندوم ايزد ذو الجلالم لا اله الا انا
وجودده بندن اوزكه عبادته مستحق بر معبود يوقدر فاعبدنى پس بكا پرستش ايله
واقم الصلوة لذكرى دخى بنى ياد ايتمك ايچون نمازى قيل ان الساعة آتية بى شبهه
كيم قيامت كليجيدر اكاد اخفيها انك وقتنى كيزلك قيلمق ايسترم لتجزى كل





نفس بما تسعى آتيه لفظنه متعلقدر يعنى قيامت البته كلجيدر تا كه هر جان قزاندوغى
شيئك مكافاتن اولنور فلا يصدنك عنها پس اكا ايمان كتورمكدن سنى الى قومسونا
من لا يؤمن بها واتبع هواه شول كيمسنه كه اكا ايمان كتورميوب نفسنك آرزوسنه
اويدى فتردى كه انك منعنه اويمغكله هلاك اولورسن بو كلامدن صكره حق جل
وعلا حضرت موسايه استيناس حاصل اولمق ايچون وكندويه عجائب كوسترمك
ايچون خطاب ايدوب بيوردى وما تلك بيمينك يا موسى ونه در اول شى كه
صاغ الكده در اى موسى قال هى عصاى حضرت موسى ديدى اوبنم دكنكمدر
اتوكأ عليها اوزرينه ياصلنورم واهش بها على غنمى وانكله قيونلرمك
باشلرى اوزره اغاجلرك يپراغن سلكرم ولى فيها مارب اخرى وبكا انده برنيجه
ايشلر وار مثلا مسافر اولنجه اموزى اوزره قويوب مطهره مى باشنه اصرم
واقتضا ايدرسه وكرده دشمنى انكله مدافعه ايدرم بونلرك امثالى نيجه ايشلر
قال القها يا موسى حق جل وعلا ديدى اى موسى انى صال فالقيها درعقب
حضرت موسى انى صالدى فاذا هى حية تسعى بلا توقف اول دكنك بر يورور
ايلان اولدى كوزده بلكه قچن اول دكنك ايلان اولدى حضرت موسى انى كوردكى
كه سعى ايدوب طاشى واغاجى يوديور اندن خوف ايتدى قال خذها ولا تخف حق جل
وعلا حضرت موسايه فرمان ايتديكه ال واندن قورقمه سنعيدها سيرتها
الاولى يعنى انى اولكى هيئته دوندرورز قورقمه ديدكيم حضرت موسى بو كلامى
ايشتدوكى محلده كندويه بر آرام حاصل اولدى بعده بر النى انك اغزنه صوقوب
چكلوب اوبر اليله ياپشدى في الحال كما كان دكنك اولدى واضمم يدك الى جناحك
وقولتك آلتنه الكى آل تخرج بيضاء ايشغلى بياض چيقر من غير سوء علتسيز وعيبسز
يعنى انك بياضلكى برص دكلدر بلكه برق كبى پردرخشنده بياضلقدر آية اخرى
بونكه شاهد بوكه دخى بر بشقه معجزه آل لنريك من آياتنا الكبرى تا كه سكا اولو
اولان آيتلرمزدن كوسترورز اذهب الى فرعون بو ايكى معجزه ايله فرعونه بى عونه وار
انه طغى تحقيقا كه اول خبيث حدى تجاوز ايتدى قال رب اشرح لى صدرى حضرت
موسى ديدى اى بنم خداوندم بنم سينه مى فراخ قيل ويسر لى امرى واشيمى بكا آسان
قيل واحلل عقدة من لسانى ودلمدن بر دوكم آچ يفقهوا قولى تا كه سوزمى
اكليه لر كوزده ديلو كه بر كون فرعون حضرت موسانك قوجاغنه اتلشدى موسى عليه السلام

فرعونك جواهرله دوزلمش صقالنه ال اوزادوب اندن بر مقدار قوپردی فرعون بو وضعدن
غضبناك اولوب موسانك قتلنه فرمان ایتدی قاریسی آسیه خاتون دیدی بو
طفلدر جواهری بیلمسین مشاهده ایدیجك كا ال اوزاتدی شمدی بیلكرم اگر بر كوز
كتوروب سن كا دخی اوزادر پس فرعون بر مقدار كوزك و بر مقدار یاقوتك حاضر اولمسنه
فرمان ایلدی تا كه حاضر اولدی حضرت موسی مراد ایتدیكه یاقوته ال اوزاده همان
حضرت جبریل انك الینی كوز سمتنه كوتوردی حضرت موسی دخی اندن بر كوز الوب
اغزنه بوراقدی اندن دیلنده بر عقده پیدا اولدیكه كلامی تیز فهم اولنماز قالدی
بو سببدن ایزد ذو الجلالدن ایستدیكه دیلندن اول عقده یی حل ایده دخی
حضرت موسی خدایه مناجات ایدوب دیدی واجعل لی وزیرا من اهلی دخی كندومه
مخصوص اولان جماعتدن بكا بر یاردمجی قیل هرون اخی قرنداشم هرونی اشدد به
ازری قوتمی انكله محكم قیل واشركه فی امری دخی رسالت امرنده انی بكا اورتاق
قیل كی نسبحك كثیرا ونذكرك كثیرا تا كه سنی چوق تنزیه ایدهلم وحمد وثنا ایله سنی
چوق اكهلم انك كنت بنا بصیرا كه بی شبهه سن بزم احوالمزه دانا ایدك هر جهله
بزه نافع اولان شیئی احسان ایدرسن قال قد اوتیت سؤلك یا موسى حق جل وعلا
دیدی تحقیقا كیم مقصودك سكا ویرلدی ای موسی ولقد مننا علیك مرة اخرى
دخی شبهه یوق بر قتده دخی اوزره منت قودق اذ اوحینا الى امك ما یوحى چون
وحی ایدن اوركه شول بیلنمیان نسنه یی اناكه وحی ایتدك یعنی كا الهام طریقیله
بیلدردك كه ان اقذفیه فی التابوت حضرت موسایی صندوقه قوی فاقذفیه
فی الیم پس اول صندوقی نیل دریاسنه صال فلیلقه الیم بالساحل صكره دریا
انی كناره بوراقسون یأخذه عدو لی وعدو له بكا دشمن و كندویه دشمن بر كیمسه
الیكوردیلوكه حضرت موسانك والدهسی صندوقه پنبه قویوب حضرت موسایی
ایچنه قیلدی صكره صندوقك باشنی قفللیوب نیل دریاسنه صالدی چون نیلدن
بر ایرمق فرعونك باغنه چیقردی بامر الله صولق اول ایرمغه صالوب باغ ایچنده اولان
حوضه واصل اولدی قدرت الهیه ایله فرعون وخاتونی آسیه حوض باشنده بولندیلر
اول صندوقی اخذ ایدوب ایچنده حضرت موسایی بولدیلر مشاهده ایدیجك
محبتی كوكللرینه غایتله تأثیر ایتدی بر مرتبه ده كه بر لحظه جمالنی مشاهده ایتمدكلرینه
دیوانه اولورلردی والقیت علیك محبة منی واوزره بندن صدوداتمش بر سومك





صالدم یعنی محبتكی قلوبه صالدم كه سنی كورن البته سكا محبت ایدر ولتصنع على عینی
وتا كه كوزمكلم اوزره تربیه اولنهسن یعنی حفظ ونكهبانلغمله بسلنوب بیوده كه سن اذ تمشی
اختك فتقول یعنی همشیرهك كیدوب سویلردی هل ادلكم على من یكفله سیزه دلالت
ایدهیمی شول كیمسنه اوزره كه بو طفله سوت ویروب كندوبی حفظ ایدركوزهدیلركه یعنی حضرت
موسایی صندوقده بولدیلر انی طایهلر اوزره عرض ایدوب هیچ بریلرینك امجكنی قبول ایتمدی
همشیرهسی مریم خاتون خبر الدی ایچون فرعونك سرای خاصهسنه ایرشوب صورت حالی مشاهده
ایتدی همان بیلدوكلوب آسیه خاتونه دیدی ایستر میسیز كه بو اوشاغك صاقلمسنه دعهده اولان
كیمسنه اوزره سیزه دلالت ایدهیم بر الا جواب ایتدیلر كه مقصود اعظمیز بودر علی الفور واروب انا سن
احضار ایتدی حضرت موسایی قوجاغنه الدی بلا توقف امجكنی قبول ایتدی فرجعناك الى امك
پس سنی اناكه دوندردك كی تقر عینها تا كه سنی مشاهده ایتمكله كوزی روشن اوله ولا تحزن
وتاكه فراقك سببیله غمناك اولمیه وقتلت نفسا و بر جان اولدردك واو قبطیلردن بر شخص
ایدی نته كه بیانی كلور ان شاء الله الملك العزیز فنجیناك من الغم پس سنی قیغودن قورتردق
یعنی عقاب اخرویدن ودنیاده قصاصك غمندن سنی قورتردق كه مدین شهرینه هجرته
سكا میسر قیلدق وفتناك فتونا و بلالرك انواعیله سنی مبتلا قیلدق تا كه نفسك
كدوراتدن پاك اولدی فلبثت سنین فی اهل مدین مدین خلقی اراسنده ییللر
اقامت ایتدك داود نبی ایدی ثم جئت على قدر یا موسى صكره بر معین وقته اوزره
كلدك ای موسی یعنی بن سكا تعیین ایتدوكم محل حلول ایدیجك كلوب بنمله تكلم ایتدك
واصطنعتك لنفسی دخی بنم محبتم ایچون سنی بر كزیده قیلدم اذهب انت واخوك بایاتی
سن و برادرك معجزهلرمله كیدك ولا تنیا فی ذكری دخی بنی خاطره كتورمكده فتور وتقصیر
ایتمك اذهبا الى فرعون مصر حاكمنه كیدك انه طغى كه بی شبهه اول بد عمل حدی تجاوز
ایتدی فقولا له قولا لینا پس اكا برملایم سوز سویلك یعنی حقوق تربیتی انكله كوزدوب
كندویه درشتلك ایتمك لعله یتذكر او یخشى شاید اول عناد كاربنده اولیا قورقیه
قالا ربنا اننا نخاف ان یفرط علینا حضرت موسی وهرون دیدیلر ای پروردكارمز
تحقیقا بز قورقرز كه فرعون عقوبتده اوزرمزه تعجیل ایده او ان یطغى یاخود طغیانی زیاده
اوله كه ذاتكه لایق اولمیان سوزی سویلیه قال لا تخافا اننی معكما ایزد جل جلاله
دیدی قورقمك كه علی التحقیق بن حفظ ویاردم ایله سیزكله یم اسمع وارى اذا كوزده اولانی
اوز الدانیاه ایشدوب كورورم فأتیاه فقولا انا رسولا ربك پس اكا كیدوب شویلك

بی شبهه بیز ربک کوندرلمشلریز فأرسل معنا بنی اسرائیل پس بزمله یعقوب اوشاقلرین
یوللا تاکه مسکن اجدادمز ارض مقدسه یه کیده لم ولا تعذبهم وانلری تکالیف شاقه
ایله معذب قیلمه زیرا جماعت اسرائیله قبطلک تصرفنده ایدیلر ایستدکلری اشیاده
انلری استخدام ایدرلردی قد جئناک بآیة من ربک تحقیقا که بیز سکا پروردکار
بر معجزه ایله کلدک والسلام علی من اتبع الهدی و ایکی جهانده سلامت شول کیمسه اوزره
اولسون که دوغری یوله اویدی انا قد اوحی الینا بی شبهه که بیزه فرشته ایله بیزه خبر
کلدیکه ان العذاب علی من کذب وتولی علی التحقیق اشکنجه شول کیمسه اوزره درکه
پیغمبرلری تکذیب ایدوب انلردن یوز چویره دی بعده حضرت موسی وهرون کلوب
تبلیغ اولندقلری کلامی فرعونه ایراد ایتدیلر قال فمن ربکما یا موسی فرعون دیدی
پس پروردکارکز کیمدر ای موسی قال ربنا الذی اعطی کل شیء خلقه حضرت
موسی دیدی پروردکارمز شول قادر مختاردر که مخلوقاته هر محتاج اوله جقلری
نسنه یی ویردی ثم هدی صکره ویردوکی نسنه لرک کیفیت استعمالی انلره تعلیم
ایتدی قال فما بال القرون الاولی فرعون ایتدی پس کچمشلرک حالی ندر یعنی
زمان سابقده قوم عاد وقوم ثمود کبی اولانلرک حاللری نیه واردی سعادت
میدرلر یاخود شقاوتمی که انلر خدایه عبادت ایتمه مشلردی قال علمها عند ربی
حضرت موسی دیدی انلرک مآل حاللرینک بیلکیسی پروردکارم قتنده در فی
کتاب لوح محفوظده مثبت اولمشدر لا یضل ربی ولا ینسی پروردکارم نه بر نسنه ده
خطا ایدر و نه اونودر یعنی جمیع اشیایه محیطدر اولمحی کنده ره بیلور بن سنک کبی
بر مخلوقم مغیباته اطلاعم یوقدر مکر پروردکارم بنی بر شیئه اوزره مطلع قیله الذی
جعل لکم الارض مهدا شول پروردکارکه زمینی سیزه دوشک نسنه کبی
قیلدی تاکه اوزرنده ارام ایده سیز وسلک لکم فیها سبلا وایچنده سیزه کوت
یوللر پیدا ایلدی تاکه انلرله مقصدلرکزه یتشه سیز وانزل من السماء ماء وکوکدن
صو ایندیردی فاخرجنا به ازواجا پس انکله کونا کون اصناف چیقاردق من
نبات شتی لون وطعم ورائحه ده پراکنده بیتنلردن چونکه ذو الجلالک کمال قدرتی
وعظم حکمتی نباتاتک چیقمسنده غایتله نمایاندر نظم کیمه غیبتدن تکلمه
عدول اولندی کلوا وارعوا انعامکم اول نباتاتی اخراج ایتدک خلقه دیمش اولدغمزده
اندن ییکک و دوارلرکزی اوتلاتدرک ان فی ذلک لآیات لاولی النهی تحقیقا که

کدن

مذکور



مذکور اولان اشیاده ارباب عقول ایچون خدانک قدرتی اوزره دلیللر وار منها خلقناکم
یردن سیزی ایجاد ایتدک وفیها نعیدکم وایچنده سیزی دوندرورز ومنها نخرجکم
تارة اخری واندن سیزی بر دخی چیقاررز ولقد اریناه آیاتنا کلها دخی علی التحقیق
کیم حضرت موسایه ویردوکمز معجزاتی فرعونه کوستردک فکذب وابی پس انلری
یلانه نسبت ایدوب عناد وتکبردن ایمانه کلمکه قبول ایتمدی قال اجئتنا لتخرجنا من
ارضنا بسحرک یا موسی حاکم مصر دیدی ای موسی آیا سن بزه کلدک تاکه جادولکله
بزی زمینمزدن چیقاره سن فلنأتینک بسحر مثله پس البته اولسونکیم سکا انک کبی
بر جادولکله کلورز فاجعل بیننا وبینک موعدا پس آرامزده وار اکیم بر وعد قیلکه
لا نخلفه نحن ولا انت نه بیز ونه سن اخلاف ایدرز مکانا سوی بر یرده که
مسافه سی بزه وسکا برابر اوله قال موعدکم یوم الزینة حضرت موسی دیدی وعده
زمانی قبطیلرک آرایشی کونیدر واو نوروز یا عاشورا کونیدر وان یحشر الناس
ضحی دخی وعده کونک دخی چاشت محلنده خلقک یغلمسی وقتیدر فتولی فرعون فجمع
کیده پس فرعون کندو مجلسندن کیدوب مکر وحیله سن ییغدی یعنی جادولری
والاتلرین جمع ایتدی ثم اتی صکره وعده اولنمش مکانه کلدی قال لهم موسی ویلکم
حضرت موسی جادولره دیدی وای سیزه لا تفتروا علی الله کذبا تکری تعالی
اوزره یلان بغلامک فیسحتکم بعذاب که سیزی بر اشکنجه ایله دیدن قیرر وقد خاب
من افتری وبی شبهه کیم بی بهره اولدی شول کیمسه که تکری تعالی اوزره افترا ایتدی
فتنازعوا امرهم بینهم پس حضرت موسانک معارضه سی خصوصنده اوزرلرنده
محاوره ایتدیلر که نه کونه معارضه ایده لم واسروا النجوی ومشاوره یی کیزلو قیلدیلر
قالوا ان هذان لساحران دیدیلر علی التحقیق بونلر ایکی جادودرلر یریدان ان
یخرجاکم من ارضکم بسحرهما که زمینکوزدن سیزی چیقاره لر جادولکلریله ویذهبا
بطریقتکم المثلی وایسته لر که آیینلرک افضلی اولان آیینکزی کیده لر فاجمعوا
کیدکم پس مکر وحیله کزک آلاتن جمع ایدوب باتاده یتلک ثم ائتوا صفا صکره
صف بغلامش اولدیغکوز حالده کلک تاکه خلقک قلوبنده هیبتکوز زیاده اوله
وقد افلح الیوم من استعلی دخی تحقیقا که بو کون مطلوبه واصل اولدی شول
کیمسه که غالب کلدی بعده یتمش بیک یا اوتوز ایکی بیک ساحر هر بریله زیبق ایله
الوده بر رسن و بر دانه صف باغلیوب دفعه واحده میدانه کلدیلر وحضرت موسی

کرک

براد دیله میدانه توجه ایتدی قالوا یا موسی اما ان تلقی واما ان نکون اول من القی
طریق ادبی کوزدوب دیدیلر ای موسی یا سن دکنککی اول صال یا بز صالالم کیمسه لرک
اول اولالم قال بل القوا حضرت موسی دیلرندیله مقابله ایدوب وایتدوکلری ایشه
اعتداد ایتموب دیدی بلکیم سیز صالک پس الاتلرین صالدیلر فاذا حبالهم
وعصیهم یخیل الیه من سحرهم انها تسعی درعقب اول دفترده ایپلری و دکنکلر
جادولکلرندن حضرت موسایه کوندیکه علی التحقیق انلر یوروردلر فاوجس فی نفسه
خیفة موسی پس حضرت موسی اقتضاء بشریتله کندو نفسنده بر قورقو حس ایتدی
قلنا لا تخف کندویه سویلدک توهم ایتدکک نسنه دن قورقمه انک انت الاعلی
زیرا علی التحقیق سن کندولک انلره غلبه ایدوب اوست اولان سن والق ما فی
یمینک وصاغ الکده اولان نسنه یی صال یعنی دکنککی صال تلقف ما صنعوا
ایشلدوکلری نسنه یی یوتدر انما صنعوا کید ساحر تحقیقا کا ایشلدوکلری
نسنه جادو حیله سیدر ولا یفلح الساحر وجادو مقوله سی قورتلوب مقصدم
نائل اولماز حیث اتی کلدوکی یرده وکیتدوکی یرده بعده حضرت موسانک دکنکی
سحرنک اینده وکی جمیع اشیایی یوتدی وخلق قورقودن زارا ایتدیلر پس موسی
علیه السلام انی الدی ینه کما کان دکنک اولدی جادولر بو حالی مشاهده ایدیجک
بیری بیرینه دیدی بو سحر دکلدر بلکه بر قدرت الهیدر فالقی السحرة سجدا پس تیز
جادولر سجده ایتدوکلری حالده دوشمش قیلندیلر قالوا امنا برب هرون وموسی
دیدیلر حضرت هرونک وموسانک پروردکارنه تصدیق کتوردک قال امنتم له
قبل ان اذن لکم فرعون سحره یه دیدی بن سیزه دستور ویرمدن اول انکا اتباع
ایدوب تصدیق ایتدکوز انه لکبیرکم الذی علمکم السحر بی شبهه که موسی سیزه جادو
تعلیم ایدن بیوککوزدر فلاقطعن ایدیکم وارجلکم من خلاف پس البته اللرکزی
وایاقلرکزی بیری بیرینه مخالف کسرم یعنی صاغ الی وصول ایاغی کسرم یا بر عکس
ولاصلبنکم فی جذوع النخل والبته خرما دالکرنده سیزی اصرم ولتعلمن اینا
اشد عذابا وابقی وبی شبهه بیلورسیز کیم قنقیمزک بنم یا موسانک اشکنجه سی
عذابیله دشوارد باقیدر قالوا لن نؤثرک علی ما جاءنا سحره دیدیلر سنی ای
فرعون اختیار ایتمیوز سنی اوزره که بزه کلدی من البینات اشکارا معجزه لردن
والذی فطرنا دخی سنی ایثار ایتمیوز شول قادر مختار اوزره که بزی عدمدن وجوده

کتوردی



کتوردی فاقض ما انت قاض پس حکم ایدجک نسنه یی حکم ایت انما تقضی هذه الحیوة الدنیا
بوندن اوزکه بر نسنه یوقدر کیم خواهشکی بو یقین اولان صاغلغکده اجرا ایدرسن انا امنا
بربنا تحقیقا که بیز تنکریمزه ایمان کتوردک لیغفر لنا خطایانا تا که کناهلریمزه
بیزم مغفرت ایده وما اکرهتنا علیه من السحر وتا که جادولکدن بیزی اوزرینه جبر ایتدوکک
نسنه یی بیزم غفران ایده دیدیکیم فی سحر فرعون قتنده جمع اولندیلر دیدیلر حضرت
موسایی یاتر ایکن بیزم کوسترک پس کوردیلر کیم حضرت موسی یاتوب دکنکی کندویه
حراست ایدر دیدیلر بو سحر دکلدر زیرا ساحر یاتدوقده سحری باطل اولور بیز
بونکله معارضه ایتمکه طاقتمز یوقدر فرعون سوزلرین قبول ایتمیوب کندولرین معاند
سنه جبر ایتدی والله خیر وابقی وایزد ذو الجلال مکافات جهتندن هر کسدن
ییکرک و پاینده رکدر انه من یات ربه تحقیقا شان بودر که هر کیم پروردکاری
حضورنه کلور مجرما کفر ومعصیتله کنهکار اولدوغی حالده فان له جهنم بی شبهه
انکا دوزخ اولور لا یموت فیها انده اولورکه راحت بوله ولا یحیی وینه صاغ اولور
بر صاغلق که انکله خوش حال اوله ومن یاته مؤمنا وهر کیم که ایزد ذو الجلالک حضورنه
ایمان کتورمش اوله وینه کلور قد عمل الصالحات کوزل عملاری ایشلمش اولدوغی
حالده فاولئک اول کروه که اهل ایمان وکوزل عملودرلر لهم الدرجات العلی
کندولره در یوجه اولان پایه لر جنات عدن اول پایه لر اقامت باغلریدر تجری من تحتها
الانهار اشجاری التندن ایرملر اقار خالدین فیها انده علی الدوام اقامته تقییدر
ایمشلر وذلک جزاء من تزکی واول نعمتلر کفر ومعصیتدن پاک اولان کیمسه لرک
سزاسیدر ولقد اوحینا الی موسی دخی تحقیقا کیم حضرت موسایه فرشته ایله
خبر صالدقکه ان اسر بعبادی مصر شهرندن قوللرمله کیجه کیت فاضرب لهم طریقا
فی البحر یبسا پس انلر ایچون دریاده بر قوری یول قیل لا تخاف درکا اول حالده که
دشمنک یتشمسندن امین سن ولا تخشی وصووده بوغلمقدن خوف ایتمزسن
فاتبعهم فرعون بجنوده پس چیقدقلری معلوم اولیجه فرعون کندو لشکریله اردلرنه
دوشدی فغشیهم من الیم ما غشیهم درعقب فرعونک ولشکرین دریادن
قبلدی اول شی که کندولرین قبلدی بو مقامده مسند الیهک ابهامی تفخیم ایچوندر
یعنی انلری بر موج قبلدیکه انک حقیقتنی خدادن اوزکه بر کیمسه ادراک ایتمز
واضل فرعون قومه وما هدی وفرعون کندو کروهن کمراه ایدوب دوغری یول کوسترمدی

يا بني اسرائيل اى يعقوب اوغوللرى قد انجيناكم من عدوكم تحقيقا سيزى دشمنكوردن قورتردق وواعدناكم جانب الطور الايمن دخى پيغمبركزك مناجاتچون وتوراتك ايندىكى ايچون طورطاغنك صاغ طرفن سزه وعده ويردك بو وعده حضرت موسايه ويرلشدى لكن ملابسه طريقيله قومنه اضافت اولندى ونزلنا عليكم المن والسلوى وترنجبين وبلدرچين قوشين اوزركزه منزل قيلدق كلوا من طيبات ما رزقناكم سيزه روزى قيلدوغمز شيئك پاكيزه لرندن ييكز ولا تطغوا فيه دخى سيزه روزى قيلنان نسنه ده حدى تجاوز ايتمك كه شكرين ادا ايتميه سيز واپچنده اسراف ايدوب مستحق اولديغنز اندن منع ايده سيز فيحل عليكم غضبى كه بو ايشكوز سببيله اوزركزه خشمم اينار ومن يحلل عليه غضبى وهر كس كه خشمم اوزرينه اينر فقد هوى بى شبهه كه اول كيمسنه هلاك اولدى وانى لغفار لمن تاب وآمن وعمل صالحا دخى على التحقيق بن غايتله مغفرت ايدجى يم شول كيمسنه يه كه شركدن توبه ايدوب ايمان گتوردى وگوزل عمل ايشلدى ثم اهتدى صكره هدايت اوزره استقامت ايتدى گتوردىلر كه فرعون هلاك اولدوقدنصكره بنى اسرائيل حضرت موسادن استدعا ايتديلر كه قواعد شرعيه وقوانين واحكامى كندولره مبين ومعين ايليه حضرت موسى على نبينا وعليه افضل الصلوة والسلام بو خصوصى جناب رب الاربابه عرض ايلدى كندويه خطاب گلديكه بنى اسرائيلك اشرافندن بر جمعله طورطاغنه گل تاكه احكام شرعيه يه جامع بر كتاب سكا ويرم پس حضرت موسى برادرى هرونى مكاننه جانشين ايدوب بنى اسرائيلدن يتمش كيمسنه ايله طورطاغنه توجه ايتدى قچن محل معهوده يقلشديلر حضرت موسى شدت اشتياقدن شتاب ايدوب لمانم ايلدو چيقدى ايزد ذو الجلالدن كندويه خطاب گلدى سنه كه بيوردى وما اعجلك عن قومك يا موسى دخى قنقى نسنه سنى جماعتكدن تيز ايلندردى اى موسى قال هم اولاء على اثرى حضرت موسى ديدى بنم جماعتم بونلار بنم ايزم اوزره گليورلر اوزرلرينه تقدم ايتمدم الا برقچ آدم كه اكا اعتداد اولنماز وعجلت اليك رب لترضى وبالله حضوره عزتكه گلمكه شتاب ايتدم تاكه بندن خشنود اوله سن قال فانا قد فتنا قومك من بعدك ايزد ذو الجلال ديدى پس على التحقيق سندنصكره كندو عشيرتكى فتنه يه صالدق واضلهم السامرى وانلرى سامرى گمراه قيلدى يعنى اوغونلكلرينه سامرى سبب اولديكه التوندن بر بوزاغو پيدا ايدوب انك عبادتنه كندولرينى دعوت ايلدى فرجع موسى الى قومه حضرت موسى تورات الدقدنصكره عشيرتنه دوندى





غضبان اسفا قملرندن خشمناك اندوهگين اولدوغى حالده قال يا قوم الم يعدكم ربكم وعدا حسنا ديدى اى بنم جماعتم ايا ربكوز سيزه بر گوزل وعده ايتمديمى افطال عليكم العهد پس زمان مفارقتم اوزركزه اوزاندميى ام اردتم ان يحل عليكم غضب من ربكم ياخود ايستدكوزكيم اوزركزه ربكوزدن بر خشم اينه فاخلفتم موعدى كه ايمان اوزره ثبات ايتمكه بكا ويرديككوز پيمانه اخلاف ايتدكوز قالوا ما اخلفنا موعدك بملكنا ديديلر وعده كى اختيارمزله اخلاف ايتمدك ولكنا حملنا اوزارا من زينة القوم ولكن بيز فرعونيلرك الات زينتلرندن بوكلر كوتورمش ايدك فقذفناها در عقب انلرى اتشه صالدق فكذلك القى السامرى پس نتيجه كه بيز صالدق سامرى دخى حليتدن كندو سيله اولان شيئى صالدى مرويدركه قچن حضرت موسى طورطاغنه گيتدى بنى اسرائيل انك دوغمسنه بقيبين اوتوز گون حساب ايدوب گوردىلر كه تمام اولوب گلمدى زيرا انلر گيجه يى بر وقت وگوندوزى بر وقت حساب ايدوب يگرمى گونى تمام ديديلر مدت بالتمام گچوب موسادن برامز ظاهر اولمدى سامرى كندولره ديدى حضرت موسانك سبب تاخيرى بيزدن بودركه عاريت طريقيله فرعونيلردن الدوغمز الات زينتك بيزده بولنمسيدر انلرى باتمزدن اخراج ايتميجه اوبزم كلمز گلمك بر چقورقازم اچنده اتش ياندروب اول الات زينتى اچنده بوراقم بنى اسرائيلى انك سوزين قبول ايدوب فرعونيلردن الدوقلرى جميع الات زينتى اتشه بوراقديلر فاخرج لهم عجلا جسدا در عقب اول زينتلر الاتندن انلره بر بوزاغو قالبى چيقاردى له خوار كندويه بوزاغو صوتى وار فقالوا هذا الهكم واله موسى پس سامرى ودتابعى ديديلر بو سيزك تكريكوز وموسانك تكريسيدر فنسى پس موسى اونتدوب طورطاغنده انى ارامغه گيتدى افلا يرون ان لا يرجع اليهم قولا پس انكا عبادت ايدنلر بقوب بيلمزلرمى كيم بوزاغو كندولره بر سوز دوندرمز يعنى انلردن بر شئ سؤال اتسه لر كندولره جواب درمز ولا يملك لهم ضرا ولا نفعا وكندولره نه نفع بخشيتمكه ونه ضرر دفع ايتمكه قادر اولور ولقد قال لهم هرون من قبل دخى تحقيقا كيم حضرت موسى رجوع ايتمزدن اول حضرت هرون انلره ديدى يا قوم انما فتنتم به اى بنم عشيرتم بوندن غيرى بر شئ يوقدر كه سيز بوزاغونك عبادتيله مبتلا اولديكوز وان ربكم الرحمن دخى تحقيقا كه سزا وندكوز عدمدن سيزى

ایجاد ایدن جون مرحمتلو خدادر فاتبعونی پس بکا اویك واطیعوا امری
ودینم اوزره ثبات ایتمزه فرمانمه اطاعت ایدك قالوا لن نبرح علیه عاکفین
دیدیلر بوزاغونك عبادتی اوزره اقامت ایتمکدن منفك اولمزوز حتی یرجع
الینا موسی اولدطاغمدن حضرت موسی بزه طرفمزه دونجه یه دك بعده که حضرت موسی کلوب
انلری اول حالده کوردی قال یا هرون ما منعك اذ رایتهم ضلوا برادرینه دیدی
ای هرون منع ایتدی سنی الی قودی قچن بنی اسرائیلی کوردك که ازدیلر ان لا
تتبعن بکا متابعت ایتمه سن الله ایچون غضب ایتمه افعصیت امری پس فرمانمه
سرکشلکی ایتدك بعده حضرت موسی دینی ایچون غضبه کلوب حضرت هرونك
صاچینه یاپشوب حضرت هرون استعطاف طریقیله کندویه دیدی شونکه حق تعالی
بیوردی قال یا ابن ام لا تاخذ بلحیتی حضرت هرون دیدی ای انامز اوغلی
صقالمه یاپشوب چکمه ولا براسی ونه باشمك صاچینی انی خشیت ان تقول
فرقت بین بنی اسرائیل علی التحقیق قورقدم که دیه سن بنی اسرائیل اراسنه جدالك
صالدك ولم ترقب قولی دخی قورقدم که دیه سن طورمه کیتدکم محلده سکا دیدوکم
سوزمه محافظه ایتمدك زیرا اول وقت بکا سویلدك بیرمه قائم مقام اول وخلق
اراسنده اصلاح ایت واصلاح بو ایدی که قانلری دوکلمکدن حفظ اوله وکندولره
مدار اوله تا که سن کله سن شمدی نصکره بر کلمه ایتنی ندارك ایلم پس حضرت موسی
سامری طرفنه خطابه توجه ایتدی شونکه حق تعالی بیوردی قال فما خطبك یا سامری
دیدی پس بو ایشدن سنك مرادك ندر ای سامری وایشلدیکنه فتنه یه سکا
باعث نه اولدی قال بصرت بما لم یبصروا به سامری ایتدیکه کوردم کلاری شیئی بن
کوردم یعنی حضرت جبرائیلی حیات آتنه بنمش کلوب کوردم بیلدم که اولر دوکلدی وجوددن
ایزی منفعی شیئه دکسه اول شئ حیات بولور فقبضت قبضة من اثر الرسول پس
کوندم یعنی حضرت جبرائیلك آتی ایزندن بر اوج توپراق الدم فنبذتها صکره
انی التوندن یاپدوغم بوزاغونك ایچنه صالدم دیری اولدی وکذلك سولت
لی نفسی دخی بویله که دیدم نفسم بکا تحسین ایلدی قال فاذهب فان لك فی
الحیوة ان تقول لا مساس حضرت موسی سامری‌یه دیدی پس ارامزدن چیق کیت
که علی التحقیق دنیا صاغلغنده سکا بو که دیه سن دکمك اولمیه یعنی زیاده عقوبتك
بو اولسون که هر کیمی کوردکسن دیه سن بکا دکمه که سنی حمی الور اندن صکره طعفدن

سن نفرت ایدرسن وانلر سندن نفرت ایدرلر پس یابانی حیوانات کبی یالکوز قالسن وان
لك موعدا لن تخلفه وبی شبهه آخرتده سکا بر موعد وار کیم انی اخلاف اولنمز سن یعنی
حق جل وعلا انی سکا بروجهله اخلاف ایتمز وانظر الی الهك ومعبودکه باق الذی ظلت
علیه عاکفا شول معبودکه عبادتی اوزره پیوسته مقیم قالدك لنحرقنه البته انی
یاندررز ثم لننسفنه فی الیم نسفا صکره انك کولنی دریاده بر صاورمق صاوررز
که هیچ اندن بر اثر بولنمیه انما الهکم الله عبادتکزه مستحق اولان خدا عز وجل در
اول کسه در که الذی لا اله الا هو شول خدا که کندوسندن اوزکه عبادته
مستحق بر معبود یوقدر وسع کل شیء علما دانشی هر شیئه احاطه ایتدی
کذلك نته که حضرت موسانك اخبارین سکا نقل ایتدك نقص علیك من
انباء ما قد سبق امور ماضیه نك وامم سالفه نك اخبارین اوزرکه اوقورز
وقد اتیناك من لدنا ذکرا دخی تحقیقا کیم قتمزدن سکا بر کتاب ویردك که اول
اخبار اوزره مشتملدر من اعرض عنه هر کیم که اندن یوز چویروره فانه یحمل یوم
القیمة وزرا بی شبهه که اول شخص قیامت کوننده بر اغر یوك کوتورر خالدین
فیه اول اغر یوکك سزاسنده اقامتی علی الدوام تقدیر ایندوکلری حالده
وساء لهم یوم القیمة حملا ودخی قیامتده اول اغر یوك انلره یمان یوکدر یوم
ینفخ فی الصور مذکور قبل اول کوندر که صوره اوفورلور ونحشر المجرمین یومئذ زرقا
وکنهکارلری اول کونده جمع ایدرز کوك کوزلی اولدقلری حالده یتخافتون
بینهم ارالرنده آهسته سویلشورلر که ان لبثتم الا عشرا اون کوندن اوزکه
دنیاده اقامت ایتمدکوز یعنی اخرتك مدتنی اوزون کوردکلری ایچون دنیاده اقامتلرینی
آز صاندیلر نحن اعلم بما یقولون بیز دیدکلری سوزه یعنی مدت اقامتلرینه دانا
اذ یقول امثلهم طریقة یعنی رای ودانش جهتندن اشبهلری اولان کیمسنه سویلر
ان لبثتم الا یوما دنیاده بر کوندن غیری اقامت ایتمدکوز دیو که ثقیف طا
سندن بر کیمسنه سرور کائناتدن سوال ایتدیکه یارب روز قیامتده طاغلر
بو صفاتده نیجه اولور حق تعالی بو ایتی منزل ایدوب بیوردی ویسئلونك عن
الجبال دخی طاغلردن اوری سکا صورورلر فقل ینسفها ربی نسفا پس سویله
پروردکارم انلری صاورمق صاورر یعنی انلری قوم کبی ایدوب بعده یللری
اوزرلرینه ارسال ایدوب انلری پراکنده ایدرلر فیذرها صکره انلرك مکانلرین

بورانور قاعًا برخالی یر صفصفًا هموار که کویا جمله اجزالری بر نسق اوزره در لا ترى
فیها عوجًا نه ایچنده اکرلك کوره‌سن ولا امتًا ونه یوکسکلك یومئذ یتبعون الداعی
اول کونده که اول احوال واقع اولور خلق چیغرجی یه اویارلر یعنی حضرت اسرافیل کندولری
چیغردیغجه قبورلری صوتنه تابع اولورلر لا عوج له اکا هیچ اکرلك اولماز یعنی هر مدعو
اولان کیمسنه انك صوتنه اویوب تخلف ایتمز وخشعت الاصوات للرحمن وایزد ذوالجلالك
عظمت وهیبتنه جمله اوازلر پست اولدی فلا تسمع الا همسًا پس اول کونده ایشتمزسین
الا بر خفی اواز یومئذ لا تنفع الشفاعة اول کونده که امور اول صورته اولور دیلك
بر کیمسه‌یه برماز الا من اذن له الرحمن مکر شول کیمسه‌نك دیلکی که خدا عز وجل
کندویه دیلك ایتمکه اذن ویردی ورضی له قولا واکا بر سوز پسند ایتمش
اولدی یعلم ما بین ایدیهم خدا عز وجل خلقك ایلروسنده اولان احوالی بیلور
وما خلفهم وکیرولرنده قلان احوالی ولا یحیطون به علمًا وخلقك دانشی
انك معلوماتنه احاطه ایتمزلر وعنت الوجوه للحی القیوم دخی یوزلرنده پاینده
اولان خدای ذوالجلاله خوار وذلیل اولدی اسیرلر امیرلره خضوع ایتدکلری کبی
وقد خاب من حمل ظلمًا دخی تحقیقا که ستم یوکلنان کیمسنه بی بهره اولدی یعنی
شرك یوکنی کوتروب محشره کلان کیمسنه خائب وخاسر اولدی ومن یعمل من
الصالحات وهو مؤمن دخی هر کیم کوزل ایشلردن بر مقداردن ایشلدی وحال بو که
کندوسی ایمانه کلمشدر فلا یخاف ظلمًا مقتضای وعده مستحق اولدوغی ثوابك
منع اولنمسینی ملاحظه ایدوب قورقمز ولا هضمًا ونه انك اکسك قیلنمسینی ملاحظه
ایدوب قورقر وکذلك دخی نته کیم وعد ووعیده متضمن اولان ایاتی ایندردك
انزلناه قرآنًا عربیًا جمله کتابی لغت عربه منسوب بر قرآن ایندردك وصرفنا
فیه من الوعید وایاتی وعیدی ایچنده مکرر قیلدق لعلهم یتقون تا که خلق
معاصیدن صاقنه‌لر او یحدث لهم ذکرًا یا انلره بر پند ونصیحت تجدید ایده‌ر
یعنی انی استماع ایده‌لر فتعالی الله الملك الحق پس امر ونهی نافذ اولان ذات
وصفاتنده ثابت اولان ایزد ذوالجلال مخلوقاتك مشابهه‌سندن یوجه لقوب
منزه اولدی ولا تعجل بالقرآن دخی کلام مجیدك اوقومسیله تیزلنمه من قبل ان
یقضی الیك وحیه سکا وحی ادا اولنمدن اول بعض علما بو آیتك معناسنده
بیوردیکه سکا وحی کلمدن اول قرآنك منزل اولمسین ایسته وقل رب زدنی علمًا وعجله یرینه





سویله یا الهی بکا بیلکی ارتر احکام شرعیه‌ده ولقد عهدنا الی آدم دخی تحقیقا که بز آدم علیه
السلامه فرمان ایلدك من قبل بو وقتدن اسبق فنسی صکره فرمانمزی اونتدی ولم
نجد له عزمًا والکا فرمانه اوزره ثبات وتصمیم رای بولمدق واذ قلنا للملائکة اسجدوا
لآدم ویاد کتور حضرتده ملك حالنی اول وقتده که فرشته‌لره دیدك آدم ایچون
سجده ایدك فسجدوا الا ابلیس دن عقب قوللری سجده‌یه واردیلر انجق شیطان شقی
ابى سجده ایتمکدن ممتنع اولدی فقلنا یا آدم ان هذا عدو لك ولزوجك صکره
دیدك ای آدم بو شقی سکا وجفتکه دشمندر فلا یخرجنکما من الجنة پس بهشتدن
سزی چیقرمسون یعنی اکا متابعت ایتمك که انك متابعتی جنتدن چیقمغکزه سبب اولور
فتشقى که محنت ومشقته دوشرسن ان لك الا تجوع فیها ولا تعرى تحقیقا که
بهشتده سکا بو حال وار که ایچنده آج اولمیه‌سن وچپلاق اولمیه‌سن وانك لا تظمأ
فیها ولا تضحى وبی شبهه سن ایچنده صوسز اولمزسن دخی افتابده قالمزسن همیشه
شیرین صویندن ایچوب قالن کولکه‌سی التنده اوتوره‌سن فوسوس الیه الشیطان
پس ابلیس بر تلبیس ادمه دوغری وسوسه‌سی توجیه ایدوب قال یا آدم هل ادلك
على شجرة الخلد دیدی ای آدم حیات ابدی‌یه مؤدی اولان اغاج اوزره سکا دلالت ایده‌یم می
وملك لا یبلى وزواله قبول ایتمیان ملك اوزره دخی فاکلا منها بو کلمات کندولره القا
اولندقده تلقیندن نصکره اول اغاجدن ییدیلر فبدت لهما سوآتهما دن عقب عورتلری
کندولره نمایان اولدی وطفقا یخصفان علیهما من ورق الجنة وباشلدیلر بهشتك
یپراقلرندن عورتلری اوزره یپشدرورلر وعصى آدم ربه فغوى وحضرت آدم پروردکا
عصیان ایدوب کندو مطلوبندن بی بهره اولدی ثم اجتباه ربه فتاب علیه
صکره پروردکاری کندویی برکزیده قیلوب توبه ایدیجك توبه‌سن قبول ایتدی
وهدى ودوغری یوله کندویه کوستردی قال اهبطا منها جمیعًا تکری تعالی
دیدی ای آدم وحوا ایکیکز بهشتدن اینوك بعضکم لبعض عدو اولادکوزدن بربریکزه
بر بلوکه دشمن اولدوغی حالده فاما یاتینکم منی هدى پس اکر بندن هدایته سبب
بر کتاب ورسول کلورسه فمن تبع هدای هر کیم هدایتمه ییرولك ایدر فلا یضل ولا
یشقى نه دنیاده ازغون اولور ونه اخرتده محنت ومشقته دوشر ومن اعرض عن ذکری
وهر کیم بنم اکمه باعث اولان هدایتمدن یوز چویردی فان له معیشة ضنکًا
بی شبهه که دنیانك تحصیلنه رغبت ایدوب راحت بولماز ونحشره یوم القیامة اعمى

وانی روز قیامتده کور اولدوغی حالده بولداشلریله بیغرز قال رب لم حشرتنی اعمی سویلر
ای بنم پروردکارم نیچون بنی کور حشر ایتدک وقد کنت بصیرا وحال بوکه دنیاده بن
اچق کوزلی ایدم قال کذلک اتتک آیاتنا حق جل وعلا کادر سن انک کبی ایش ایتدک
که بزم آیاتمز سکا روشن واشکارا کلدی فنسیتها دن عقب انلرک کورمسندن کور اولوب
کندولرین اونتدک وکذلک الیوم تنسی ونشته که انلری ترک ایدوب بوکون عذاب
جهنمده اونودلمش نسنه کبی ترک اولنورسن وکذلک نجزی من اسرف ولم یؤمن
بآیات ربه ونشته که آیاتمزدن اعراض ایدنی عذابله مکافات ایتدک حدودی تجاوز
ایدوب پروردکارینک آیاتنه ایمان کتورمیان کیمسنه یه مکافات ایدرز ولعذاب
الآخرة اشد وابقی ودخی شک کیم او بر جهانک اشکنجه سی دنیانک تنک معیشتندن
غایتله صعوبتلو و پاینده رکدر افلم یهد لهم پس حق جل وعلا کفاره یول کوسترمدیمی
کم اهلکنا قبلهم من القرون کندولردن اسبق نیجه اهل زمانه لردن که هلاک
ایتدک یعنی تنکری تعالی اهل مکه یه امم سالفه نک احوالنی بیلدردی یمشون فی
مساکنهم اول حالده که سفرلرنده اهلاک اولنانلرک مکانلرنده یوریوب
اثارلرین مشاهده ایدرلر زیرا اکثر اوقاتده مکه خلقی تجارت ایچون شام ویمنه سفر
ایدوب حجر واحقافه مرور ایدرلردی ان فی ذلک لآیات لاولی النهی تحقیقا که اول
مسکنلرک مشاهده سنده ارباب عقوله اولو علامتلر وار ولولا کلمة سبقت
من ربک واکر پروردکاردن بر سوز سبقت ایتمسیدی که سکا انکار ایدنلرک
عذابی اخرته تاخیر اولنمشدر لکان لزاما البته عذابک وقوعی انلره لازم اولوردی
واجل مسمی کلمه اوزره معطوفدر یعنی تاخیر عذابک وعده سی و عمرلرینه بر معین
مدت اولمسیدی البته انلره عذاب نازل اولوردی فاصبر علی ما یقولون پس اهل
شرکک دیدوکی سوزلر اوزره صبر ایت وسبح بحمد ربک قبل طلوع الشمس ودخی
پروردکارک مدح وثناسنه مقارن اولدوغک حالده نماز قیل کونش چیقمدن
اول یعنی صباح نمازین قیل وقبل غروبها ودخی کونش باتمدن اول نماز قیل یعنی
ایوله وایکندی نمازلرین قیل ومن آناء اللیل فسبح ودخی کیجه نک ساعتلرندن
نماز قیل یعنی مغرب ویاتسو نمازلرین قیل واطراف النهار ودخی کوندزک طرفلرنده
نمازی قیل واندن مراد صباح ومغرب نمازلریدر طلب اختصاص ایچون مکرر
اولدی حاصل کلام بوکه بیش وقت نمازک قیلمسنه غایتله محافظه ایله لعلک ترضی





تاکه سن خشنود اوله سن یعنی بو اوقاتده نمازی قیل اول امیدله که تنکرینک قتنده
بر نسنه یه نائل اولوب انکله نفسکی خشنود قیله سن ولا تمدن عینیک ودخی استحسان
ایدوب کوزلرکک نکاهن اوزاتمه الی ما متعنا به ازواجا منهم شول نسنه یه که کفاردن
بر قچ کروهی انکله بهره دار ایدوب ویردک زهرة الحیوة الدنیا یعنی اولان زندکانیلک
زینتن لنفتنهم فیه تاکه انک سببیله روز قیامتده کندولرین تعذیب ایدرز
ورزق ربک خیر وابقی واخرتده سکا مدخر اولان پروردکارک رزقی دنیاده
انلره اولان روزیدن ییکرکدر و پاینده رکدر وامر اهلک بالصلوة ودخی سکا مخصوص
اولان کیمسنه لره نمازک قیلمسیله فرمان ایت واصطبر علیها ودخی نماز اوزره
مداومت ایدوب صبر ایله لا نسئلک رزقا سندن روزی ویرمکی طلب ایتمزز یعنی
سکا دیمزز که اهلکه معیشت ایچه جک شی پیدا ایت نحن نرزقک بز سکا
وانلره روزی ایصال ایدرز والعاقبة للتقوی وکوزل عاقبت ارباب تقوایه در
وقالوا لولا یأتینا بآیة من ربه ودخی کفار عناد وتعنت یوزندن دیدیلر نیچون پرور
بیزه بر معجزه ایله کلمدی اولم تأتهم بینة ما فی الصحف الاولی ایا دخی
کلمیش اولان کتب سماویه ده مثبت اولان نسنه لرک خبری کندولره کلمدیمی
ولو انا اهلکناهم بعذاب من قبله واکر کفاری حضرت محمد کلمدن اول بر اشکنجه
ایله ناپود قیلسیدق لقالوا ربنا لولا ارسلت الینا رسولا البته دیرلردی
یا الهی نیچون بیزه بر نبی مرسل کوندرمدک فنتبع آیاتک که سنک آیاتکه پیرو اولور
ایدک من قبل ان نذل ونخزی قتل واسیرله خوار ورسوا اولمدن اول
قل کل متربص سویله بیزدن و سیزدن هر کروه مآل امرینه منتظردر فتربصوا پس
سیز منتظر اولک فستعلمون من اصحاب الصراط السوی که علی التحقیق بیله جکسیز
که کیمدرلر دوغرو یول ایه لری ومن اهتدی و کیمدر دوغرو یوله سلوک ایدن

دکلاردن

## سورة الانبیاء مائه واثناعشر آیه

بسم الله الرحمن الرحیم

اقترب للناس حسابهم کفار اولان کیمسنه لرک اعماللرینک محاسبه سی
وقتی یقینلشدی وهم فی غفلة معرضون وحال بوکه کندولر حسابدن بیخبر
اولوب ایچنده تفکر ایتمکدن یوز چویرمشلر ما یأتیهم من ذکر من ربهم محدث

کندولری پرورده کارلری طرفندن تازه ایندرلمش بر پند کلمز الا استمعوه وهم یلعبون
الا انی ایشدرلر اول حالده که کندولر اوینرلر لاهیة قلوبهم کوکللری غیر شیئه
مشغول ایکن واسروا النجوی الذین ظلموا دخی شرک ومعصیتله نفسلرینه ستم
ایدنلر مخفی سوزی کیزلیوب دیدیلر هل هذا الا بشر مثلکم بوکه دعوای نبوت ایدیور
دکلدر الا سزک کبی بر ادمی افتأتون السحر پس جادولکه کلوب اتباع ایدرمیسز
وانتم تبصرون وحال بوکه سز کورورسز که او بر جادولکدر قال ربی یعلم القول
فی السماء والارض حضرت پیغمبر جوابلرنده دیدی بنم پروردکارم کوکلرده ویرده
اولان سوزی بیلور کیزلی ایسه یا اشکارا وهو السمیع العلیم وکندودر بو ایکی
صفتله موصوف اولان پس کیزلی سویلشدکلری نسنه وکوکللرنده اضمار
ایتدکلری شیء اندن خفی اولماز بل قالوا اضغاث احلام بل افتراه بل هو شاعر
قرانه اول نسبت ایتدکلری سوزدن اضراب ایدر یعنی اولا دیدیلر که محمد المصطفی
کوردوکی شیء سحردر حکمی بو سوزدن اعراض ایدوب دیدیلر او بقولرک
قارشمشلریدر بو سوزی دخی ترک ایدوب دیدیلر که کندو قتندن بیدا
ایتدی بو سوزده دخی قرار دوتمیوب دیدیلر محمد المصطفی شاعردر حاصل کلام بونلر
انلر حضرتنک شاننده مضطرب ومضطرب ایدیلر کاه کندوسنه سحر نسبت ایدیلر
و بر وقت کوردوکی شیء اضغاث احلامدر وکاه یلانندر و بر زمان شاعر لکه دخی
دیرلردی اکر کندوسی درست پیغمبر ایسه فلیأتنا بایة کما ارسل الاولون بیزه بر
معجزه کتورسون نته که زمان سابقده پیغمبر اولانلر ارسال اولندیلر ید بیضا
وعصا واحیاء موتی کبی انبیا ایله ما امنت قبلهم من قریة کفار مکه دن اسبق
بر کوی خلقی ایمانه کلمدیلر که اهلکناها انلری نابود قیلدق یعنی اهلاک اولنان
امم سالفه دن اسلاف بو امت ایمانه کلمدی قچن ایستدکلری ایات کندولره ویرلدی
افهم یؤمنون پس کندولر می ایمانه کلورلر اکر ایستدکلری معجزه کتوروسن
وما ارسلنا قبلک دخی سندن اسبق پیغمبرلکله کوندرمدک الا رجالا نوحی الیهم
الا بر کشیلر که انلره فرشته ایله خبر کوندرردک نته که غیبی جنسدن بر پیغمبر کوندرمدک
که بونلر دیرلر بو دکلدر الا بر بشر نیچه پیغمبر اولسون فاسئلوا اهل الذکر
پس اهل کتابدن صورک ان کنتم لا تعلمون اکر سز بیلمز ایدکوزکه پیغمبر قسمی
بشر قسمندندر که بر قسمدن اولماز و اعتقاد ایدکوزکه پیغمبرلره بیمک و اولمک

اولماز

اولماز وما جعلناهم جسدا لا یأکلون الطعام دخی پیغمبرلری بر جسم قیلمدق که
یمکی بیمزلر وما کانوا خالدین ودنیاده باقی اولجی دکل ایدیلر ثم صدقناهم الوعد
صکره وعده یی انلره کرچک ایلدک یعنی انلره ویرلن وعده که غالبیت اهل نبوت
ومغلوبیت اهل شرکه درو جوده کلدی فانجیناهم پس انلری قورتردق ومن نشاء
واهل ایماندن دیلدوکمزی وبقالرنده حکمت اولانی کیمسنه لردن ایستدوکمز کیمسنه لری دخی واهلکنا
المسرفین وکفر ومعصیتده حدی تجاوز ایدنلری یوق ایتدک لقد انزلنا الیکم
کتابا قسم اولسونکه سیزه ای قریش بر کتاب ایندردک که فیه ذکرکم سیزه پند
اوله جق نسنه ایچنده وار افلا تعقلون پس نیچون تفکر ایدوب ایمانه کلمزسیز وکم
قصمنا من قریة ونیچه کوی خلقن قیردق که کانت ظالمة ستمکار ایدیلر وانشانا
بعدها قوما اخرین وانلردن صکره بر بشقه کوم ایجاد ایتدک فلما احسوا
باسنا پس اول محل که عذابمزی حواسیله مشاهده ایتدیلر اذاهم منها یرکضون
بلا توقف انلر اول کویدن قچوب سکرورلر لا ترکضوا وارجعوا الی ما اترفتم
فیه ومساکنکم فرشته انلره دیرلر سکروب قچمک واچنده تنعم ایتدکوز شیئه
وایولرکزه دونک لعلکم تسئلون شاید سیزه اعمالکوزدن اوتری صورلورسیز
بعده که عذابک دوقوعی محقق بیلدیلر قالوا یا ویلنا دیدیلر ای هلاکمز حاضر
اول که محلک بودر انا کنا ظالمین تحقیقا که بیز نفسمزه ستمکارلر ایدک فما
زالت تلک دعویهم پس همیشه چیغرملری یا ویلنا کلمه سی اولدی حتی جعلناهم
حصیدا خامدین تا که کندولرن سومش بچلمش اوتلر کبی قیلدق وما خلقنا
السماء والارض وما بینهما لاعبین دکوک ویری وارالرنده اولان اشیایی
یرتمدق اوینمش اولدغمزده بلکه اهل نظره تبصره وارباب دانشه تذکره اولمق
ایچون انلری یرتدق زیرا هر ذره سنده بر درلو حکمت وارد که او ذره نک سنده بولنماز بیت

**بنکر بچشم فکر که از عرش تا ثری ● در هیچ ذره نیست که سر عجیب نیست**

لو اردنا ان نتخذ لهوا بر اوینجق نسنه ایدنمک ایستسیدک لاتخذناه من لدنا
البته انی کندو قتمزدن ایدنوردک یعنی لهو بر وجه اوزره اتخاذ ایدردک که حضور
عزتمزه لایق اوله ان کنا فاعلین اکر انی ایدیجیلر ایدک بل نقذف بالحق
علی الباطل فیدمغه اتخاذ لهودن اضراب ایدر یعنی حقی لهوی ایدنمزوز بلکه
درستلکی لهو ولعبا دنده صالوب انی محو ایدر فاذا هو زاهق پس همان اول

باطل شئ جانی چیقمش حیوان کبی اولور و لکم الویل واندوه وحسرته مستحق اولان سوزسیزه در
مما تصفون سزلر نسنه دن که انکله خدایی وصف ایدرسیز یعنی خدانك ذات باهر
الصفاتنه لائق اولمیان اشیایی نسبت ایتدکلوکزدن اوتری پشیمانلك وحسرت سیزه همیشه در
وله من فی السموات والارض وکوکلرده ویرده اولان مخلوقات کندویه مخلوق وملوکدرلر
ومن عنده وقتنده اولانلر یعنی درکاه الوهیته مقرب اولان ملائکه کرام لا یستکبرون
عن عبادته کندویه پرستش ایتمکدن استنکاف ایتموب سرکشلك ایتمزلر و لا
یستحسرون دخی اندن اوصانمزلر یسبحون اللیل والنهار کیجه وکوندز
ذات پاکنی تنزیه و تعظیم ایدرلر لا یفترون اصلا سست وزبون اولمازلر ام
اتخذوا الهة من الارض بلکه کرکمزدیکه کفار یر جنسندن معبودلر ایدندیلر هم
ینشرون که انلر اولمشلری دیریلدرلر بیلمك کرك کیم اهل شرك احیای موتایی
معبودلرینه ادعا ایتمدیلر لکن انلره الوهیت اثبات ایتدکلری اجلدن بو کلام
توبیخ اولندیلر لو کان فیهما الهة الا الله لفسدتا اکر کوکلرده و یرده تنکریدن
اوزکه معبودلر اولسیدی البته بوزلوردی زیرا تنکریلرك مرادی برشیئه اوزره متفق
اولورسه لازم کلور که بر مقدور اوزره ایکی قدرت مسلط اوله و اکر مرادلری
برشیئه مختلف اولورسه اقتضا ایدرکه اول نسنه معطل اولور فسبحان الله رب العرش
پس عرش ایجاد ایدن ایزد ذو الجلال درست تنزیه اولنسون عما یصفون اتخاذ
شریك و ولد و صاحبه کبی ذات باهر الصفاتنه نسبت ایتدکلری ناسزا اشیادن
لا یسئل عما یفعل تنکری تعالی عظمت وهیبتندن اوتری ایشلدوکی شیئدن
صورلمز وهم یسئلون وجمله قوللر ایشلدکلری نسنه دن صورلورلر ام
اتخذوا من دونه الهة بلکه تنکرینك عبادتندن تجاوز ایدوب اوزکه
معبودلر ایدندیلرمی قل هاتوا برهانکم سویله دلیلکزی کتورك هذا ذکر
من معی بو یعنی قرآن بنمله اولانلرك پندیدر و ذکر من قبلی و بو یعنی سائر
کتب سماویه بندن اسبق اولانلرك پندیدر پس انلره نظر ایدوب کورك
توحیدله فرمانلنمشندن اوزکه واشراکدن نهی اولنمقدن غیری برنسنه وارمی
بل اکثرهم لا یعلمون الحق بلکه چوقلری حقی بیلمزلر وحقانك اراسنده
و باطلك اراسنده تمییز ایده بیلورلر فهم معرضون پس اندن اوتری کندولر حقدن
یوز چیورمشلر وما ارسلنا من قبلك من رسول دخی هیچ بر پیغمبر سندن





اسبق کوندرمدك الا نوحی الیه انه لا اله الا انا فاعبدون الا انکا وحی ایدردك
که بندن اوزکه بر معبود یوقدر پس بکا عبادت ایدك وقالوا اتخذ الرحمن ولدا
دخی اهل شرك دیدیلر چوق مرحمتلو خدا فرشته لردن اوغول ایدندی بو کلامی
سویلیان خزاعه قبیله سیدر سبحانه بو کونه اشیادن خدانك ذات پاکی منزهدر
بل عباد مکرمون بلکیم انلر درکاه کبریایه مقرب قوللردر لا یسبقونه بالقول
سوزله اندن ایلرو وارمزلر یعنی اذن شریفی اولمینجه بوسوزی ابرادا ایتمزلر وهم بامره
یعملون وکندولر فرماننه ایشلرلر فرمان ایتمدوکی شیئه اصلا یاپشمزلر یعلم
ما بین ایدیهم وما خلفهم ایلرولرنده اولان شیئی وکیرولرنده قلان شیئی بیلور
ولا یشفعون الا لمن ارتضی دخی برکیمسه یه دیلك ایتمزلر مکر شول کیمسه یه که حق
جل وعلا انکا شفاعت اولنمسین پسند ایتمش اوله وهم من خشیته مشفقون
وحال بوکه کندولر خدانك قورقوسندن ترسنلردر ومن یقل منهم انی اله من دونه
وهرکیم انلردن دیر علی التحقیق بن تنکریدن اوزکه بر معبودم فذلك نجزیه جهنم
اول کیمسه یه دوزخی کندویه سزاوار ایدرز کذلك نجزی الظالمین بونك کبی
سزا ایله شرکله ستم ایدنلره سزاوار ایدرز اولم یر الذین کفروا ان السموات والارض
ایا کفر ایدن کیمسنه لر تفکر ایدوب بیلمزلرمی که کوکلر و یر کانتا رتقا بتشك
ایدیلر یعنی شی واحد و بر متحد حقیقه ایدیلر ففتقناهما دخی صوکره هر برینی
نسنه یی ایجاد ایتدك افلا یؤمنون پس کرکدیکه بوکونه ایاتك ظهوریله ایمانه کله لر
وجعلنا فی الارض رواسی ان تمید بهم دخی یرده بیوك طاغلر قیلدق تاکه
ادمیلرله حرکت واضطراب ایتمیه وجعلنا فیها فجاجا سبلا و یرده آچق یوللر قیلدق
لعلهم یهتدون تاکه ادمیلر سفرده یوللری بوله لر وجعلنا السماء سقفا محفوظا
دخی کوکی دوشمکدن صاقلنمش بر دام قیلدق وهم عن آیاتها معرضون و کفار شمس
کوکك نشانلرندن یوز چیورمشلردر باوجودکه انلرك دلالتی صانعك وجودی
اوزرینه وکمال قدرتی اوزرینه غایتله ظاهردر وهو الذی خلق اللیل والنهار وکندودر
شول خالق ذو الجلال که کیجه یی وکوندزی یراتدی والشمس والقمر وکونشی وآیی دخی
کل فی فلك یسبحون هر بری کوکنده وایدن بر چرخده چیمجی کبی سرعتله
یورودرلر کفار دیرلرکه سرور کائناته عداوت ایدنلر دیرلردی حوادث روزکارك
کلمسنی محمد واصحابیچون انتظار ایدرلر حق تعالی پیغمبرینه تسلیه ویرمك ایچون

بو ایتی منزل ایدوب بیوردی وما جعلنا لبشر من قبلك الخلد دخی سندن اسبق بر
انسانه دنیاده باینده لکی قیلمدق افإن مت فهم الخالدون پس سن فوت اولسك
کندولری می دنیاده باینده اولانلردر کل نفس ذائقة الموت هر جان مرکی دادیجیدر
ونبلوکم بالشر والخیر فتنة دخی بلا ایله و نعمتله تجربه ایدرز نك معاملهسی کبی سیزه
بر معامله ایدرز والینا ترجعون دخی بیزم حکممزه دونرسیز پس اعمالکوز حسبیله مکافا
اولنورسیز واذا رآك الذین کفروا دخی قچن کفر ایدنلر سنی کوردولر ان یتخذونك
الا هزوا سنی ایدنمزلر الا استهزا اولنهجق شی که دیرلر اهذا الذی یذکر
آلهتکم بو میدر شول کمسنه که معبودلرکزی بدلکله یاد ایدر وهم بذکر الرحمن وحال
بو که انلر چوق مرحمتلو خدانك توحیدینه هم کافرون کندولر منکردرلر خلق الانسان
من عجل بشر معجولهسی تیزلکدن یارادلدی یعنی شتابندن کویا که شتابلکدن خلق
اولنمشدر سأوریکم آیاتی یقینده انتقاملرمی سیزه کوسترورم واو دنیاده بدر وقعهسی
کبی عذابدر واخرتده جهنم اشکنجهسیدر فلا تستعجلون پس بکا انك طلبیله عجله
ایتمك ویقولون متی هذا الوعد دخی کفار دیرلر عذابك وعدهسی نه زمان واقع
اولور ان کنتم صادقین اکر سوزکزده کرچك سویلیجیلردن ایسکز لو یعلم الذین
کفروا کفر ایدنلر بیلسهیدیلر حین لا یکفون عن وجوههم النار اول وقتی که نه یوزلرندن
آتشی دفع ایتمکه قدرتلری وار ولا عن ظهورهم دخی ارقهلرندن ولا هم ینصرون
دخی کندولره یاردم اولنورلر البته عذابك وقوعی استعجال ایتمزلردی بل تأتیهم
بغتة بلکه کیم وعید انلره فجأة کلور فتبهتهم که کندولرینی حیران قیلدر فلا یستطیعون
ردها انی دفع ایتمکه انك دوندرمسنه قدرتلری اولماز ولا هم ینظرون دخی کندولره
مهلت ویرلمش اولنورلر ولقد استهزئ برسل من قبلك دخی تحقیقا کیم
سندن اسبق اولان پیغمبرلره استهزا اولندی فحاق بالذین سخروا منهم ما کانوا
به یستهزئون انلردن کولوب استهزا ایدن کمسنهلره استهزا ایتدوکلری شینك
جزاسی قبلدی قل من یکلؤکم باللیل والنهار من الرحمن سویله کیمدر خدانك
عذابندن کیجه و کوندز سیزی صاقلر بل هم عن ذکر ربهم معرضون بلکه انلر
پروردکارلرینك پند ونصیحتندن یوز چویرمشلردر ام لهم آلهة تمنعهم
من دوننا یا خود انلرك معبودلری وار که کندولرینی اولان منعزی تجاوز ایدوب
عذابمزدن انلری صاقلرلر لا یستطیعون نصر انفسهم معبودلردر دیو کمان ایتدوکلری

بتلرنه



بتلرنه کندو جانلرینه یاردم ایتمکه قدرتلری وار ولا هم منا یصحبون ونه انلر بیزدن
امان ویرمش قیلنورلر بل متعنا هؤلاء وآباءهم بلکه بونلری یعنی مکه خلقنی وپدرلرینی
رفاهیت عیشله برخوردار قیلدق حتی طال علیهم العمر تاکه مدت حیات اوزدلرینه
اوزانوب مغرور اولدیلر برمرتبهیه دککیم تصمیم ایتمشلردی اوقاتلری بو حال اوزره
همیشه کیچهلیدر افلا یرون انا نأتی الارض پس بیلمزلرمی کیم علی التحقیق فرمانمز
کفارك زمیننه کلوب ننقصها من اطرافها اهل اسلامك غلبهسیله چورهسندن
انی اکسك ایدرز افهم الغالبون پس کندولری غلبه ایدنلر پیغمبری واهل ایمانه
هرکز بو اولماز قل انما انذرکم بالوحی سویله انجق بکا وحی اولنان نسنه ایله
سیزی قورقودرم ولا یسمع الصم الدعاء وصاغر اولانلر چاغرمغی ایشتمزلر اذا ما
ینذرون قچن تخویف اولنورلر ولئن مستهم نفحة من عذاب ربك وبی شبهه
اکر پروردکارك اشکنجهسندن انلره بر آز نسنه دکرسه لیقولن یا ویلنا انا کنا
ظالمین البته دیرلر ای وای بزم کیم علی التحقیق بیز کنهکار ایدك کفرله ستم ایتمشلر
ایدك ونضع الموازین القسط دخی عدل صاحبی اولان ترازولری قورز لیوم
القیمة روز قیامتك سزاسیچون فلا تظلم نفس شیئا پس بر جان بر آز شیئله
ستم کورمش قیلنماز وان کان مثقال حبة من خردل واکر عمل خردلدن بر دانه
چکیسی قدر ایدی اتینا بها انی کتوروب ترازوی عدله قیلدیز وکفی بنا حاسبین
وترللوك اعمالنی حساب ایتمکه بیز کفایت ایدیجیلرز ولقد آتینا موسی وهرون
الفرقان دخی تحقیقا کیم بو ایکی مرسله ویردك حقی باطلدن ایریجی کتاب
وضیاء وظلام جهلده اشیغ ویریجی شئ وذکرا للمتقین وپرهیزکارلره پند
اولهجق نسنهیی یعنی انلره بویله بر کتاب ویردك که بو صفاته جامعدر الذین
یخشون ربهم بالغیب ارباب تقوی شول کمسنهلردرکه پروردکارلرندن غائب
اولدقلری حالده قورقرلر یعنی خدای ذو الجلالی مشاهده ایتمشلر ایکن
فرماننه امتثال ایدوب جلال وتعظیم ایدرلر وهم من الساعة مشفقون
دخی کندولر قیامتك اهوالندن خوف ایدرلر وهذا ذکر مبارك دخی بو یعنی قرآن
عظیم الشان بر چوق منفعتلو سوزدر انزلناه انی محمد المصطفی اوزره ایندردك افانتم
له منکرون پس سیز می انی انکار ایدرسیز ولقد آتینا ابراهیم رشده دخی علی
التحقیق کیم حضرت ابراهیمه طریق صلاحه یول بولمسینی ویردك من قبل حضرت موسی وهروندن

اسبق وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ وحال بوكه بز انك استحقاقنه دانا ایدك كه اكا او كونه
هدایت احسان ایتدك اِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ یعنی پدرینه و عشیرتنه دیدی
مَا هَٰذِهِ التَّمَاثِيلُ ندر بو قیلقلر الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ شول قیلقلر كه
سیز انلره مجاورلرسیز قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ جوابنده دیدیلر كه پدرلرمزی
انلره پرستش ایدیجیلر بولدق قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ حضرت
ابراهیم انلره دیدی تحقیقا كه سیز و پدرلركوز بر اشكار ازغونلقده ایدكوز قَالُوا
أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ حضرت ابراهیمه دیدیلر ایاسن بزه دوغرولقله
كلدك یاخود سن اوینانلردنسن قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ حضرت
ابراهیم انلره دیدی بن لعب ایدیجیلردن دكلم بلكه سیزك پروردكاركوز كوكلر
و یرلك خالقیدر الَّذِي فَطَرَهُنَّ شول خالق كه انلری عدمدن وجوده كتوردی
وَأَنَا عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ دخی بن بو حیددن مذكور اولان شیئه اوزرم كواهلردن
یعنی تحقیق اوزره اداء شهادت ایدرم كه پروردكاركوز كوكلر و یرلك خالقیدر
كتوردیلر كه نمرودیلرك بر بیرام كونلری وار ایدی كیم انده صحرایه چیقوب تماشا
ایدرلردی شهره دوندوكلری محل بتخانه لرینه عبور ایدوب مراسم عبادتلرین
ادا ایدرلردی چون حضرت ابراهیم علیه السلام انلرك بر بیوك كیملر بتلر خصوصنده
مناظره ایتمشدی كندویه دیدیلر كل بزم عیدكاهمزه چیق تاكه ایتمزك
حسننی مشاهده ایدرسن حضرت ابراهیم لا و نعم سویلمیوب جواب ویرمدی
بعده چیقدوكلری دم ایستدیلر كه كندولرله چیقه خسته لكی بهانه ایدوب
چیقمقدن تخلف ایتدی وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ واهسته دیدی خدایه قسم
كه البته بتلركوزك قیرمسنه جهد ایدرم بَعْدَ أَنْ تُوَلُّوا انلردن یوز چویردكوزدن
صكره مُدْبِرِينَ انلره اكسه دیروب عیدكاهه توجه ایتدكوز حالده فَجَعَلَهُمْ
جُذَاذًا درعقب الته بر كسر الوب قتولرین پاره پاره قیلدی إِلَّا كَبِيرًا لَهُمْ
انجق بتلرك بیوكنی قیرمیوب كسری بوینته اصدی لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ
تاكه اكا دونوب سؤال ایدرلر كیم سائر بتلری قیرن كیمدر قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَٰذَا
بِآلِهَتِنَا یعنی عیدكاهدن دونوب بتخانه یه كیروب انی مشاهده ایتدیلر دیدیلر
معبودلرمزه بو ایشی كیم ایشلدی إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ تحقیقا كه بو كونه جرأتی
ایدن كمسنه ستمكارلردندر قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ حاضر اولانلر نمروده

دیدیلر



دیدیلر خلقدن ایشتدك كیم بر یكت انلری بد لحكله اكر يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ اكا ابراهیم
دینلور یعنی اسم شریفی ابراهیمدر قَالُوا فَأْتُوا بِهِ عَلَىٰ أَعْيُنِ النَّاسِ نمرود و امراسی دیدیلر
پس انی خلقك كوزلری اوزره كتورك یعنی انی بو كونه احضار ایدك كه جمله خلقك
كوزلری انی كوره لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ تاكه فعلنه یا قولنه خلق شهادت ایدرلر بعده
حضرت ابراهیمی احضار ایتدیلر قَالُوا أَأَنْتَ فَعَلْتَ هَٰذَا بِآلِهَتِنَا يَا إِبْرَاهِيمُ دیدیلر
ای ابراهیم سنمی بو ایشی معبودلرمزه ایشلدك قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَٰذَا حضرت
ابراهیم سویلدی بو ایشی بن ایشلمدم بلكیم بو بیوكلری انی ایشلدی فَاسْأَلُوهُمْ إِنْ
كَانُوا يَنْطِقُونَ پس انلردن صورك اكر سویلشورلردی فَرَجَعُوا إِلَىٰ أَنْفُسِهِمْ صكره
كندو كندولرینه دونوب یعنی عقوللرینه مراجعت ایدوب فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ
بیری برینه دیدی علی التحقیق سیز كندو كوزه ایتدوب سویلشمیانلر اشیانك
پرستشنده ستمكارلرسیز ثُمَّ نُكِسُوا عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ اندن صكره باشلری اوزره
دونمش قیلندیلر یعنی نفسلرینه مراجعه ایتمك سببیله استقامت ایتدوكدن صكره
مجادله یه دونوب دیدیلر لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَٰؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ علی التحقیق سن ای ابراهیم
بیلدك كه بتلر سوز سویلشمزلر پس نیجه انلردن سؤال ایتمكه بزه امر ایدرسن بعده
كه انلر بتلرینك عجزینه معترف اولدیلر قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ حضرت ابراهیم انلره
دیدی پس نیچون خدانك عبادتندن واز كچوب عبادت ایدرسیز مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا
وَلَا يَضُرُّكُمْ شول شیئه كه سیزه نه برآز نسنه یاردر ونه سیزه بر از نسنه زیان ایدر أُفٍّ
لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ بدلك و بدبولك سیزه و شونكه ایدن اوزكه پرستش
ایتدكوز نسنه لره اولسون أَفَلَا تَعْقِلُونَ پس نیچون ایشكنك قبحنی تعقل ایتمزسیز
قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانْصُرُوا آلِهَتَكُمْ چون نمرودیلر مباحثه دن عجز ایتدیلر ضرر ایتمكه
شروع ایدوب دیدیلر ابراهیمی یاندروك و اندن انتقام المقله معبودلركزی
منصور قیلك إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ اكر بتلركزه نصرت ایدیجیلردكوز پس نمرود فرمان
ایتدیكه بر عظیم بنا اولنه كه دیوارینك ارتفاعی التمش ارشون اوله تمام اولدقدن صكره
انی اوددوله و یاغله دولدروب ایچندن اتش اوردیلر درعقب حضرت ابراهیمك
اللرین باغلیوب منجنیق التیله اتشه صالدیلر حضرت جبریل اكا هواده ایكن
دیدی بر حاجتك واری حضرت ابراهیم وار ولیكن سكا دكل جبریل دیدی
پس حاجتك كیمه ایسه ایسته حضرت ابراهیم ایتدیكیم حسبی عن سؤالی علمه بحالی

چون کمال توکلی اولوب ما سوادن منقطع اولدی قلنا یا نار کونی بردا وسلاما علی
ابراهیم دیدک ای آتش حضرت ابراهیم اوزره صاوق اول وسلامتله سبب اول واردوا
به کیدا اول کافرلر مکر ایله ایستدیلر آتشه یاقمغه فجعلناهم الاخسرین پس
کندولرین زیاده زیان بولانلر قیلدق زیرا آبتدکلری سعی حضرت ابراهیمک کلامنه
برهان قاطع اولدی کوردیلر که چون خلیل صلوات الله علیه آتشه واردی سرور
اولدی علی الفور بندلری یانوب اطرافنده انواع ریاحین بتوب وکندیه بر چشمه
صو روان اولدی نمرود کوشکندن بو فاروسندن باقوب حضرت ابراهیمی اول حدیقه ده
ملک الظل ایله صحبت ایدر کوردی چغروب دیدی ای ابراهیم سنک تکریک که بو کونه
قدرته مالکدر اولو تکریدر بن انکا قربانلر ایدیم کرک حضرت ابراهیم الجواب
ایتدیکه قربانک حق قبوله کچمز اولدوغک آیندن فراغت ایتمینجه بعض اخبارده کلمشدر
که نمرود دورت بیک قربان بوغازلیوب حضرت ابراهیمی رنجیده قیلمقدن قصر ید
ایتدی ونجیناه ولوطا وانی وقرنداشی اوغلی لوطی انلرک شرندن قورتردق
الی الارض التی بارکنا فیها للعالمین شول زمینه که خلق ایچون ایچنده برکت صالدق
یعنی کندویه عراق زمیننده قرارکاه انبیا اولان شام زمیننه نقل ایتدک ووهبنا
له اسحق وکندویه حضرت اسحقی باغشلادق ویعقوب نافلة وحضرت یعقوبی دخی
اوغلنک اوغلی اولدوغی حالده وکلا جعلنا صالحین دخی بونلرک هر برین کوزل
عمللو قیلدق وجعلناهم ائمة وانلری مقتدا اولجق کیمسنه لر قیلدق که یهدون
بامرنا فرمانمزله خلقی طریق حقه دعوت ایدرلر واوحینا الیهم فعل الخیرات دخی
انلره فرشته ایله خبر کوندردک که کوزل ایشلری ایشلیه لر تا که خلق خیر ایشلمسنه
رغبت ایده لر واقام الصلوة وایتاء الزکوة دخی انلره وحی ایتدک که نمازی شرایط
واداب ایله قیله لر ومال زکوتنی ارباب استحقاقه ایصال ایده لر وکانوا لنا عابدین
وبزه اخلاص ایله پرستش ایدیجیلردی ولوطا آتیناه حکما وعلما دخی حضرت
لوطه نبوت ودانش ویردک ونجیناه من القریة التی کانت تعمل الخبائث
وانی قورتردق پیان ایشلرک ایشلمسنه مباشرت ایدن کوی خلقنک شرندن
انهم کانوا قوم سوء فاسقین تحقیقا کیم انلر حددی تجاوز ایتمش بد کروه ایدیلر
وادخلناه فی رحمتنا دخی حضرت لوطی محل رحمتمز اولان بهشته کیرمش قیلدق
انه من الصالحین تحقیقا اول ذات پاک صلحا زمره سندندر ونوحا اذ نادی

من قبل



من قبل دخی حضرت نوحک احوالنی مذکور قیل چون بو مذکور اولان پیغمبرلردن
اسبق قومی اوزره تکریه دعا ایتدی فاستجبنا له پس دعاسن مستجاب قیلدق
فنجیناه واهله من الکرب العظیم که کندوسی واتباعی اهلی قیغودن قورتردق
یعنی طوفانک محنتندن انلری خلاص ایتدک ونصرناه من القوم الذین کذبوا
بآیاتنا وکندوسی منصور ایدوب حمایت ایتدک شول کروهدن که آیاتمز تصدیق
کوزمدیلر انهم کانوا قوم سوء تحقیقا کیم انلر بد کروه ایدیلر فاغرقناهم
اجمعین که کندولرین قمو صوده بوغدق وداود وسلیمان دخی حضرت داود
وسلیمانک اخبارین یاده کتور منقولدر کیم حضرت داود علیه السلام بر کون حکومته
ایچون اوتورمشیدی ایکی کیمسنه حضورینه کلوب بری دیدی یا نبی الله بو کشینک قیونلری
قیونی دیروب جمله سن اتلرم یدردی خصمندن سوال ایدیجک سوزین
تصدیق ایتدی حضرت داود حکم ایتدیکه جمله قیونی اکین صاحبنه ویره حضرت
سلیمان اون بر یاشنده صبی ایکن بو حکمی مشاهده ایدیجک دیدی بو حکمدن
اوزکه بر حکم اولسیدی ایکیسنک حقنده یکرک اولوردی پدری دکوادی بو کلامی
ایشدیجک حکمن کندویه مفوض قیلدی همان حضرت سلیمان فرمان ایتدیکه
قیونی اکین صاحبنه بر ییل مکث ایدوب انک نماسیله منتفع اوله ویره قیونی
صاحبنه تسلیم اولنوب بر سنه کامله انک زراعتنه مشغول اوله کیفیتی کالاول
اوله وقدیمکی یره اکینلر مالکنه رد اولنه وقیونی ایه سنه چون حدیقه بنوتک
کلندن بو حکم عجیب صادر اولدی خدا عز وجل حبیب اکرمنه فرمان ایتدیکه انلرک
احوالنی مذکور قیل اذ یحکمان فی الحرث چون ایکی خصوصنده حکومت ایدرلردی
اذ نفشت فیه غنم القوم اول وقت که کروهک قیونی ایچنده منتشر اولوب
کیجه انی یدی وکنا لحکمهم شاهدین وبز حکوملرینه دانا ایدک ففهمناها
سلیمان پس کیفیت حکومتی حضرت سلیمانه الکا ایتدک وکلا آتینا حکما وعلما
وهر برنه اوغوله ویدره پیغمبرلک وامورد پینده دانش ویردک وسخرنا مع داود
الجبال یسبحن دخی طاغلری رام ایتدک اول حالده که حضرت داود ایله بالاتفاق خدایه
تقدیس وتنزیه ایدرلر والطیر دخی قوشی مقوله سن اول کیفیت اوزره مسخر قیلدق
وکنا فاعلین دبو کونه اشیایه بز ایدیجیلر ایدک پس بزدن بو یله سخی صدور
ایتمسه مستبعد دکلدر اکرچه قتکوزده بو برامر بعیددر وعلمناه صنعة لبوس لکم

دخی انكا زرهلرك ايشلمسين اوكرتدك سيزلكون لتحصنكم من بأسكم تاكه اول زرهلر
دشمنكوزك سلاحندن سيزی حفظ ايده فهل انتم شاكرون پس سيز شكر ايدجيلر ميسين
يعنی بو كونه نعمتلرك مقابلنده سنده خدای ذو الجلاله مدح وثنا ايدك ولسليمان
الريح عاصفة دخی حضرت سليمانه يلی شدتلو اسر ايكن مسخر قيلدق كه تختنی براز
مدتله برايلك يولكو تورور تجری بأمره خواهشنجه كيدردی الی الارض التی باركنا
فيها اول يره كه ايچنده چوق نفعلو اشيا قيلدق واو شام زمينيدر مختار
القصصده كتوردی كه حضرت سليمان عليه السلام شام زميننده دوشنبه تدمر نام
شهردن بساطه بنوب يل انی فارس اقليمنده دوشنبه اصطخر نام شهره قيلوله
وقتنده كوتوروردی اندن جماعتيله بساطه اوتوروب بنوب اخشام خراسانده
دوشنبه كابل شهرنه واصل اولوردی كيجه انده مكث ايدوب صباح ترتيب سابق
اوزره تدمره كلوردی وكنا بكل شيء عالمين وبيز هر نسنه نك حقيقتنه دانالر
ايدك پس مقتضای حكمت اوزره اشيايی اجرا ايدرز ومن الشياطين من
يغوصون له دخی انكا مسخر قيلدق ديولردن شول كيمسه لری كه دريالرده باتوب
نفيس اولان اشيايی كندو ايچون چيقرتدورلر ويعملون عملا دون ذلك
دخی غواصلكدن اوزكه ايشلر كندويه ايشلرلر شهرلرك بناسی وغريب
اولان صنايع كبی وكنا لهم حافظين وبيز انلره نكهبانلر ايدك تاكه فرمان
سليمانيدن تجاوز ايتميه لر وايوب دخی ايوبك سرگذشتنی ياده كتوربيلمك
كركدر كيم حضرت ايوب عليه السلام رومی ايدی نسبی حضرت اسحق عليه السلامك
اوغلی عيصه متصل ايدی حق جل وعلا انكا خيلی اموال واولاد انعام ايتمشدی
بعده حق تعالی انواع محنتلره كندويی مبتلا قيلديكه دوه لرين برصاعقه
سماويه اهلاك ايتدی وقويونی سيل سبيله كرداب فنايه دوشدی وزراعتی
ريح عاصفه نابود اولدی ويدی اوغلی واوچ قيزی اوزرينه ديوار دوشوب الندن
قالديلر ومبارك جسدينده عظيم يارهلر پيدا اولديكه جميع خلق كندوسندن
نفرت ايتدی انجق قادينی حضرت يوسف اوغلی افرائيمك قيزی رحمه خاتون خدمتنده
دوردی بو حال اوزره يدی ييل ويدی ای ويدی كون ويدی ساعت قالدی
وهر كون وهر ساعت لسانی شكر ايله خلقه آچلمدی پس حق جل وعلا سيد الكونينه
تسليه ويرمك ايچون وامتنه بلا اوزره صبر ايتمكك كيفيتنی تعليم ايتمك ايچون





حيينه فرمان ايتدی كه ايوبك سرگذشتنی ذكر ايله اذ نادى ربه اول وقتده كه پروردكارنه
چاغردی كه انی مسنی الضر على التحقيق كيم بن رنج ومحنت بكا ايركدی وانت ارحم
الراحمين وسن اسيركيانلرك زياده اسيركيجيسی سن فاستجبنا له درعقب دعاسن
كندوسندن بيز قبول ايدوب فكشفنا ما به من ضر رنج والمدن وجودنده اولان
شيئی قالدردق وآتيناه اهله واولادنی احيا ايدوب كندويه ويردك ومثلهم
معهم وانلرله انلر كبی اولاد كندويه ويردك كه كندو ولی مانند اولاد كندو ولدن
حاصل اولدی رحمة من عندنا حضرت ايوبه قتمزدن رحمت اولمق ايچون وذكرى
للعابدين وعبادت ايدنلره پند اولمق ايچون واسمعيل وادريس وذا الكفل دخی
حضرت اسمعيلی وحضرت ادريسی وشعيب ايله سی يعنی حضرت الياسی ياده كتور كل
من الصابرين بونلرك هر بری مصائب اوزره وتكاليف شاقه اوزره صبر
ايدنلردندر وادخلناهم فی رحمتنا وانلری نعم اخرويه اولان رحمتمزه داخل
قيلدق انهم من الصالحين بلاشبهه انلر اعمال خيرده رتبه كماله ايرشنلردر
وذا النون اذ ذهب مغاضبا دخی مذكور قيل بالق ايه سنك ماجراسی اول وقتده
كه كندو جماعتنه خشمناك اولوب كيتدی فظن ان لن نقدر عليه پس كمان ايتديكه
بيز اوزرينه دارلق ايتمزوز اندن صكره بيز كندويی دريايه آتوب بالق قارننده
محبوس قيلدق فنادى فی الظلمات پس قرانلقلرده يعنی دريانك وبطن حوتك
وكيجه نك قرانلقلرنده چاغردی كه ان لا اله الا انت تحقيقا شان بودر كه اكر اندن
سندن اوزكه برحق معبود يوقدر سبحانك تنزيه ايدرم سنی نقصدن منزه سن انی كنت
من الظالمين بی شبهه بن ستمكارلردن ايدم فاستجبنا له ونجيناه من الغم درعقب
بيز انك دعاسن مستجاب قيلوب كندويی قيغودن قورتردق كه درت ساعت
بالقك قارننده دوردقدن صكره كندويی دريا كنارنده قذف ايتدی وكذلك
ننجی المؤمنين ونته كه حضرت يونسی اول غمدن قورتردق اهل ايمانی قورتررز
برغمدن كه ازاله سنه خدايه دعا ايدرلر وزكريا اذ نادى ربه دخی حضرت
زكريانك احوالنی ياد ايت كيم پروردكارين چاغروب ديدی رب لا تذرنی
فردا يا الهی بنی تنها قومه يعنی بكا براوغول احسان ايت كه بكا وارث اوله
وانت خير الوارثين وسن وارث اولانلرك ييكی سن پس اكر بكا برميراث
ايچی اوغول احسان ايتمزسن باكم يوقدر فاستجبنا له ووهبنا له يحيى صكره

دعاسن لکابیز مستجاب قیلوب یحیی نام اوغول لکا باغشلدق وَأَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ
وکندویه قادینی فضا ایکن ولادت ایچون یارار قیلدق إِنَّهُمْ كَانُوا يُسَارِعُونَ
فِي الْخَيْرَاتِ تحقیقا که مذکور اولان سرورلر ایولکلر ایشلمسنده شتاب ایدرلر ایدی
وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا دخی ثوابه رغبت ایدوب وکلوی اجلدن وعقابدن ملاحظه
ایدوکلرندن اوتری بیزه دعا ایدرلر ایدی وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ دخی بیزه متضرع
ومتذلل ایدیلر وَالَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا دخی مذکور قیل شول خاتونی که حلال وحرامدن
فرجنی حفظ ایتدی فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا پس روحمزدن انک ایچنه اوفوردک
یعنی فرمانمزدن صدور ایدن روحدن قارننه حضرت عیسایی دنی قیلدق
وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ وکندونی واوغلنی عالمی خلق ایچون براولو
علامت قیلدق که کمال قدرتمزه دلالت ایدر إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ تحقیقا که بو یعنی ملت
توحید واسلام سیزک ملتکوزدر پس اوزرینه استقامت ایدک أُمَّةً وَاحِدَةً
بر یکانه ملت یعنی اصلا ایچنده اختلاف یوقدر جمله انبیانک اصولنده متفقدرلر
وَأَنَا رَبُّكُمْ ودخی بن سیزک پروردگارکوزم فَاعْبُدُونِ پس بکا پرستش ایدک وَتَقَطَّعُوا
أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وامم سالفه ایشلرین آرالرنده کسدیلر یعنی دین بابنده بلوک بلوک
اولدیلر بر بلوکلری اوبر بلوکلرین تکفیر ایدر كُلٌّ إِلَيْنَا رَاجِعُونَ هر بلوکلر بیزم
حکممزه دونجیلردر ایدوکلری اعمالن مکافاتن بیز ویررز فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ
الصَّالِحَاتِ پس هر کیم کوزل ایشلردن بعض ایشلر وَهُوَ مُؤْمِنٌ وحال بو که کندوسی
ایمانه کلمشدر فَلَا كُفْرَانَ لِسَعْيِهِ البته چالشمسنه انکار یوقدر وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ
ودخی شبهه بیز انکا یازیجیلرز یعنی صحیفۀ اعمالنده انی اثبات ایدرز وَحَرَامٌ
عَلَى قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا دخی بر کویه اوزرینه که بیز انلرک اهلاکنه حکم ایتمشدک
عمل صالح وسعی مشکور حرامدر أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ زیرا علی التحقیق انلر کفردن رجوع
ایتمزلر حَتَّى إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ اول وقته دک که قیامتک علامتی اولان
سد یأجوج ومأجوج آچلدقده وَهُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ واول ایکی طائفه هر یوکسک
یردن شتاب ایدوب کلورلر وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ ودرست اولان وعده یعنی قیامتک
وقوعی یقین اولیجق فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَارُ الَّذِينَ كَفَرُوا اول محل همان شول کفر
ایدنلرک کوزلری شدت هولدن آچق قالوب دیرلر يَا وَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا
ای وای بزه کیم علی التحقیق بیز بو حالدن بر غفلتده ایدک بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ بلکه کندو

جانلرمزه



جانلرمزه ستم ایدیجیلر ایدک که بیزه کلان پیغمبرلرک سوزین ایشتمدک إِنَّكُمْ وَمَا
تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ تحقیقا که سیز ای مشرکلر وتنکریدن اوزکه عبادت ایدکلکوز
نسنه‌لر حَصَبُ جَهَنَّمَ دوزخک یانه‌جق نسنه‌لری سیز أَنْتُمْ لَهَا وَارِدُونَ البته سیز
انکا واریجیلرسیز لَوْ كَانَ هَؤُلَاءِ آلِهَةً اکر اول بتلر معبودلر اولسیدیلر مَا وَرَدُوهَا
انکا کیرمزلردی زیرا معبود اولان کندوسی تعذیب ایدمز انکه معذب اولوردی وَكُلٌّ
فِيهَا خَالِدُونَ وهر کلی بت وبت پرست دوزخده علی الدوام اقامت ایدیجیلردر
لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ کفاره دوزخ ایچنده ناله وفریاد واردر وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ وکندولر
انک ایچنده بر سوز ایشتمزلر که انکله مسرور اولورلر إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا
الْحُسْنَى تحقیقا شول کیمسه‌لر که بیزدن کندولرینه کوزل خصلت یعنی سعادت سبقت
ایتدی أُولَئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ اول کروه دوزخدن اوزاق قلنمش قیلنورلر لَا يَسْمَعُونَ
حَسِيسَهَا انک آوازین ایشتمزلر وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ خَالِدُونَ وکندولری
نفسلری آرزو ایتدوکلری نسنه‌ده دائمدرلر اصلا اندن منفک اولمازلر لَا يَحْزُنُهُمُ
الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ کندولرین محزون قیلماز بیوک قورقو اولان نفخۀ ثانیه‌در
وَتَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ وتهنیه ایتمک ایچون فرشته‌لر کندولرینه قارشو واروب دیرلر
هَذَا يَوْمُكُمُ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ بو سیزک کونکوزدر شول کون که دنیاده سیزه
انکله وعد اولنوردکوز يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ خاطرکه کتور اول کونی که کوکی
دوکرز طومارک بو کاغدی کبی لِلْكُتُبِ ایچنده یازیلان معانی مصلحتیچون كَمَا بَدَأْنَا
أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ ابتدا یاراتدوغمز اشیایه دوندررز بر دوندرمک ابتداده
ایجاد ایتدوکمز کبی وَعْدًا خلقک اعاده‌سی درست وعد ایتدک عَلَيْنَا که اتمامی
اوزریمزه‌در إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ بی شک کیم بیز انی ایشلیجیلر ایدک وَلَقَدْ كَتَبْنَا
فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ دخی تحقیقا که زبورده توراتده نصحکدن یازدقکه أَنَّ
الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ بی شبهه کیم بهشت یرینک زمینی کوزل
عملو اولان قوللرم انکا وارث اولورلر إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغًا تحقیقا که بو مذکور
اولان پند ونصیحتلرده بر کفایت وار لِقَوْمٍ عَابِدِينَ بر کروهه که همتلرین عبادته
صرف ایدرلر وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ دخی سنی کوندرمدک الا خلق
ایچون بر رحمت زیرا کندولرینه کتوردکک شی سعادتلرینه سببدر وامور معاشلری
ومعادلرین اصلاح ایتمکه موجبدر قُلْ إِنَّمَا يُوحَى إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ

سویله بوندن اوزکه بر نسنه یه بو قدرکیم بکا وحی اولنور که معبودکوز یالکوز بر معبوددر فهل
انتم مسلمون پس سیز عبادتکزه اخلاص ایده جیلر میسیز فان تولوا بو سوزدن صکره
یوز چویردن یوز چویررلرسه فقل آذنتکم ایتکیل سویله مامور اولدوغم شیئی سیزه بیلدردم
علی سواء بن و سیز انی بیلمده برابر اولدق وغرضم الدر وان ادری اقریب ام بعید ما توعدون
دخی بیلمم که یقیندر یا اوزاق حشر و نشردن موعود اولدوغکوز شی انه یعلم الجهر
من القول تحقیقا که خدای عز و جل سوزدن آشکارا اولانی نسنه یی بیلور یعنی دین
اسلامه آشکارا قیلدوغکوز طعنی بیلور ویعلم ما تکتمون دخی اهل اسلامه کیزلی
قیلدوغکوز حقد و حسدی بیلور وان ادری لعله فتنة لکم دخی بیلمم که شاید
مکافاتکوزک تاخیری سیزکچون بر استدراج اوله ومتاع الی حین وشاید انک تاخیری
سیزکچون بر برخوردارلک اوله بر معین مدته دک قال رب احکم بالحق حضرت رسول
اکرم دیدی ای پروردکارم بنمله و مکه خلقی آراسنده دوغرولقله حکم ایت وربنا
الرحمن دخی پروردکارمزدر چوق مرحمتلو اولان المستعان کندوسندن یاردم
طلب اولنان علی ما تصفون شول نسنه اوزره که سیز وصف ایدوب دیرسیز موعود
اولان عذاب حق اولسیدی ظهوره کلوردی واسلامک شوکتی بیش اون کوندر تعلی
یوقدر و بوکا کوره ناسزا سوزلر

## سورة الحج مکیة وهي ثمان وسبعون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

یا ایها الناس ای مقام تکلیفه ارشن کیمسنه لر اتقوا ربکم پروردکارکزک
عذابندن صاقنوک ان زلزلة الساعة شیء عظیم که بی شبهه قیامتک زلزله سی
بر اولو نسنه در یوم ترونها اول کونکه انی کوررسیز تذهل کل مرضعة عما ارضعت
هر سوت ویریجی قادی سوت ویردوکی کیمسه دن بیخبر اولوب انی اونودر وتضع کل
ذات حمل حملها و هر یوکلو ایه سی یوکنی بوراقور یعنی انک هیبتندن هر کبه قادی
حملنی وضع ایدر وتری الناس سکاری و خلقی سرخوشلر کبی کوررسن وما هم
بسکاری و حقیقتده انلر هیچ سرخوش دکلدرلر ولکن عذاب الله شدید ولیکن
خدانک اشکنجه سی قتیدر که عقللرین اوچوروب تمییزلرین کیدرندی ومن الناس
من یجادل فی الله بغیر علم دخی خلقدن شول کیمسه وار که تنکرینک کتابی شاننده
مجادله ایدر دانشی یوغیکن نضر بن الحارث کبی که قرآن حقنده اساطیر الاولین دیردی
ویتبع کل شیطان مرید و هر سرکش دیوه پیرولک ایدر قوا حوالنده کتب علیه



اول دیو اوزرینه لوح محفوظده یازلدیکیم انه من تولاه علی التحقیق شانی بو که هر کیم انکا
دوستلک ایدوب اتباع ایلر فانه یضله محققدر که اول دیو انی کمراه ایدر ویهدیه
الی عذاب السعیر و یانمش آتشک اشکنجه سنه الیوب کوسترور یا ایها الناس ان
کنتم فی ریب من البعث ای بنی معقوله سی اکر حشر و نشر جهتندن بر شکده ایسه کوز
که دیرسیز ایا ممکن و مقدوردر که انسان توپراق اولدوقدن صکره بر دخی دیرله
فانا خلقناکم من تراب بی شبهه ابتدا پدرکزی توپراقدن یراتدق یعنی بدء ایجادکزه
تفکر ایدک که او شبهه کزی کیدررندر ثم من نطفة بدرکزی توپراقدن خلق
ایتدکدنصکره سیزی منی صویندن یراتدق ثم من علقة صکره بر طونمش قاندن
ثم من مضغة بعده بر ات پاره سندن مخلقة وغیر مخلقة یاردلشی تمام اولمش
ویاردلشی تمام اولمامش لنبین لکم تاکه بو تدریجله قدرتمزی سیزه بیان ایدهوز
ونقر فی الارحام ما نشاء و رحملرده دوتدررز اول شیئی که دیلرسیز ایسترز
الی اجل مسمی بر معین مدته دک واو طوغمق وقتیدر ثم نخرجکم طفلا صکره
انالرقارنندن سیزی کوچک اوشاق چیقارورز ثم لتبلغوا اشدکم تاکه حد کمالده
مستقام اولان قوتله علتندر تقدیری اول قرار اخراج اولدی تاکه قوتکز کمال کونه
ایرشه سیز و لفظ ثم ثبتی اولان تراخی یی افاده ایدر ومنکم من یتوفی دخی سیزدن
شول شخص وار که بلوغ محلنه یتمدن اول دار اخرته انتقال اولنور ومنکم من یرد
الی ارذل العمر دخی سیزدن شول کیمسه وار که یاشنک الچق کنه دوشمش قیلنوردا و فرتوت
سنیندر لکیلا یعلم من بعد علم شیئا تاکه بیلدکیدن صکره بر نسنه بیلمیه یعنی
اوان طفولیتنه اولان سخافت عقل و قلت فهمه دونه وتری الارض هامدة
دخی یری کورسن قورومش کوردرسن فاذا انزلنا علیها الماء پس نه چنکیم اوزرینه
صوی ایندردرز اهتزت وربت اوتلغله جنبش ایدوب شیشر وانبتت من کل
زوج بهیج و نباتاتک هر تازه و تر صنفندن بتوردی ذلک بو مذکور اولان
انسانک اطوار مختلفه ده خلقتی و احوال متضاده یه تحویل اولنمسی و زمینک اولدوقدن
صکره احیا اولنمسی بان الله هو الحق اول سببلهدر که اول ذو الجلال کندو ذاتنده
ثابت و مستحق صفات کمالدر وانه یحیی الموتی و اول جهتلهدر که علی التحقیق کندوسی
اولمشلری زنده قیلور وانه علی کل شیء قدیر و انکچون که بی شبهه کندوسی هر نسنه
اوزرینه توانادر وان الساعة آتیة و انکچون که قیامت البته کلجکدر لا ریب فیها

کلمسنده شك یوقدر وان الله یبعث من فی القبور واول سببدندر که بی کمان خدای
ذو الجلال کوردن اولان کیمسنه لری زنده قیلوب کوندرور ومن الناس من یجادل
فی الله دخی خلقدن شول کیمسه وار که خدانك قدرتنده مجادله ایدر بغیر علم دانشسز
ولا هدی ودلیلسز که مقصده یول کوستره ولا کتاب منیر وروشنلك ویریجی
کتابسز که انکله صواب خطادن تمیز ایده یعنی مجادله سنده اصلا بر سند ایده جك
نسنه سی یوقدر انجق تقلید محضله مباحثه ایدر ثانی عطفه یانن چیورمش ایکن
یعنی متکبر اولدوغی حالده مجادله ایدر لیضل عن سبیل الله تا که خلقی خدانك یولندن
کمراه ایده له فی الدنیا خزی اکا بو جهانده رسوالك وار ونذیقه یوم القیمة عذاب
الحریق وروز قیامتده اکا یانمق اشکنجه سن داتدرز کندویه دینلمش ایکن
ذلك بما قدمت یداك بو اشکنجه نك داتمسی الرك ایلرو کوندردکی نسنه سببیله در
وان الله لیس بظلام للعبید واندن اوترودر که علی التحقیق تنکری تعالی قوللرینه
ستم ایدیجی دکلدر منقولدر که اعرابدن بر کروه مدینه یه کلوب شرف اسلامله
مشرف اولدیلر پس انلردن هر کیم که بدنی صاغ اولوب اتی بر کوزل طای یا قیجق
طوغوروب وقاریسی بر کوزل اوغلان کتوروب مالی چوق اولوردی دیردی بن دین
اسلامدن خیردن اوزکه بر نسنه کورمدم ودیننده ثابت اولوردی واکر قضیه بر عکس
اولوردی سویلردی دین اسلامدن بدلکدن اوزکه بر نسنه بولمدم دخی والعیاذ
بالله مرتد اولوردی حق تعالی انلرك احوالندن خبر ایدوب بیوردی ومن الناس
من یعبد الله علی حرف دخی ادمیلردن شول کیمسه وار که تنکری تعالییه بر طرف
اوزره عبادت ایدر یعنی دیننده ثبات وتمکنی یوقدر شول کیمسه یه بکزر که
عسکرك بر طرفنده اولوب ظفر وفتحده دورر صنغنلق محلنده فرار ایدر
فان اصابه خیر اطمان به پس کندویه بر ایولك دکسه انکله برقرار اولور وان
اصابته فتنة واکر کندویه بر بلانك دکرسه انقلب علی وجهه یوزی اوزره دونر
یعنی مرتد اولوب کلدوکی یوله عود ایدر خسر الدنیا والاخرة عصمتی کیتمکله وعملی
محبط اولمغله ایکی جهانی اوتوزدی ذلك هو الخسران المبین ایکی جهانك
اوتوزمسی کندردر هویدا اوتوزمقدر یدعوا من دون الله ما لا یضره وما لا ینفعه
تنکریدن اوزکه شول نسنه یه عبادت ایدر که نه کندویه زیان ایدر ونه کندویه
نفع یتشدرور ذلك هو الضلال البعید اول عبادت کندودر اوزاق کمراهلك

یدعو لمن



یدعو لمن ضره اقرب من نفعه قیامت کوننده کافر زیاد ایدوب سویلر شول کیمسه که
ضرری نفعندن یقیندر لبئس المولی البتة اوکونه کیمسه بد یاردمجیدر ولبئس
العشیر وغایتله یمان مصاحبدر ان الله یدخل الذین امنوا وعملوا الصالحات
تحقیقا که تنکری تعالی کیوررور شول کیمسه لری که ایمانه کلوب کوزل عملر ایشلدیلر
جنات تجری من تحتها الانهار بر باغلره که اغاجلری التندن ایرمقلر اقر ان الله
یفعل ما یرید بی شبهه که ایزد جل جلاله ایستدوکی نسنه یی ایشلر پس بر کیمسه
اکا مانع اولماز اکر مطیعی مثاب ایدر و عاصی یی معذب ایدر کتورر دیلرکه اهل اسلامدن
بر کروه استعجاللرندن ومشرکلر اوزره شدت اجلرندن خدانك نصرتنی
استبطا ایدرلر حق تعالی بو ایتی منزل ایدوب بیوردی من کان یظن ان لن ینصره
الله فی الدنیا والاخرة هر کیم کمان ایدردی که حق تعالی پیغمبرینه ایکی جهانده
یاردم ایتمز فلیمدد بسبب الی السماء پس آچقی کیدرمك ایچون خانه سنك
دامنه بر ایپ اوزادوب کندویی انکله آصسون ثم لیقطع محکم کندوسینی بوغسون
فلینظر هل یذهبن کیده ما یغیظ اندن صکره کندو نفسنده تصور ایدوب
بقسون ایندوکی حیله آچقی کیدررمی وکذلك دخی نته که بو ایتی بیان ایدوب
واضح قیلدق انزلناه ایات بینات قرآنی احکام واخبارده اشکار آیتلر
ایندره لك وان الله یهدی من یرید دخی شاندر که علی التحقیق خدای
لایزال ایستدوکی کیمسنه یه دوغری یول کوستررور ان الذین امنوا والذین هادوا
والصابئین والنصاری والمجوس والذین اشرکوا تحقیقا که بو مذکور اولان کروهلر
ان الله یفصل بینهم یوم القیمة بی شك حق تعالی انلرك اراسنده روز قیامتده
حکومت ایدوب محقی مبطلدن ایرور ان الله علی کل شیء شهید بلا شبهه کیم ایزد متعال هر نسنه
اوزره کواه وجمله نك احوالندن اکاهدر الم تر ان الله یسجد له من فی السموات ومن
فی الارض والشمس والقمر والنجوم والجبال والشجر والدواب بقمزمیسن کیم علی التحقیق
خدای ذو الجلال مزبور اولان اشیا کندو قدرتنه رام اولورلر وکثیر من الناس دخی
خلقدن چوق کیمسه کندویه سجده وطاعت کتورورلر وکثیر حق علیه العذاب ودخی
خلقدن چوق کیمسه وار که کفری سببیله اشکنجه لازم اولدی ومن یهن الله فما له
من مکرم وهر کیمی که ایزد ذو الجلال خوار وحقیر ایده انی بر کیمسنه عزیز ایتمز ان الله
یفعل ما یشاء بی شبهه کیم خدا عز وجل ایستدوکی نسنه یی ایشلر کتورر دیلرکه

يهود طائفه سي اهل اسلامك بزم سبيله خصومت وجدال ايدوب ديديلر بزم كتابمز
سيزك كتابكزدن اقدم و پيغمبرمز سيزك پيغمبركزدن اسبق در پس خدايه بز سيزدن
احق ز اهل ايمان ديديلر بز الكاسيزدن سزاوارترز زيرا بز محمد المصطفايه و سيزك
پيغمبركزه تصديق كتوردك و جمله كتب سماويه يه دخي ايمان ايتدك و سيز بزم
كتابمزك و پيغمبرمزك دوغرولغني بيلديكز نتكيم حسد يوزندن حق اولدوقلرين
انكار ايتديكز پس حق جل وعلا بو ايتي منزل ايدوب بيوردي هذان خصمان
بو ايكي كروه دوشمندرلر كه اختصموا في ربهم پروردكارلرينك دينند خصومت
ايتديلر فالذين كفروا پس شول كيمسه لر كه كفر ايتديلر قطعت لهم ثياب من نار كوده لرينه
كوره كندولره اتشدن كوملكلر كسلدي يعني دوزخك اتشي وجودلرين قبلادر
نته كم كوملك انسانك وجودين قبلادر يصب من فوق رؤسهم الحميم باشلري
اوستندن اسي صو دوكلور كه يصهر به ما في بطونهم والجلود انكله قارنلرنده
اولان اشيا و دريلري اريمش قيلنور ولهم مقامع من حديد و تعذيب اولنه جقلرنده
كندولر ايچون دموردن كرزلر وار كلما ارادوا ان يخرجوا منها من غم هر كاه كه
نساوت جهتندن اتشدن چيقمق ايسه لر اعيدوا فيها انلر ايچنده دونمش
قيلنورلر وذوقوا عذاب الحريق و كندولره ديلور ياقمغك اشكنجه سن دادك
ان الله يدخل الذين امنوا وعملوا الصالحات جنات تجري من تحتها الانهار
تحقيقا كه خداء عز وجل كندويه ايمان كتوردلري و كوزل عمللر ايشليانلري كيوردر
بر باغلره كه اشجارلري التنده ابر معتلر اقر يحلون فيها من اساور من ذهب
انلر ايچنده التوندن اولمش بلازكلردن بزنمش قيلنورلر ولؤلؤا و انجو ايله دخي
اراسته قيلنورلر ولباسهم فيها حرير و ايچنده كيجكلري ابريشمدر حديث شريفده
وارد اولمشدر كه دنياده حرير كيينلر اخرتده اني كيمزلر و انلردن مراد ايمك
كشيلريدر زيرا قادينلره انك كيمسي جائزدر وهدوا الى الطيب من القول دخي
سوزدن پاك اولان شيئه هدايت اولنديلر و درس بلمكلري الحمد لله الذي صدقنا
وعده وهدوا الى صراط الحميد دخي مال و عاقبتي مدح اولنه جق طريقه مهدي
قيلنديلر و او دين اسلامدر ان الذين كفروا ويصدون عن سبيل الله
والمسجد الحرام تحقيقا شول كيمسه لر كه كفر ايدوب خلقي خدانك يولندن و محرم
اولان مسجدك طوافندن منع ايدرلر كندولر تعذيب اولنورلر الذي جعلناه

للناس شول مسجد كه كندوني جميع خلقه قيلدق سواء العاكف فيه والباد
ايچنده اقامت ايدن و طشره دن كلان برابردرلر يعني غريب و ايچنده ساكن اولان
مناسكي ادا ايتمده مساويلردر ومن يرد فيه وهر كيم ايچنده برادني شئ ايستيه
بالحاد بظلم ستم ايتمكله حقدن مائل اولدوغي حالده نذقه من عذاب اليم
بردردناك اشكنجه دن اكا اندردز واذ بوأنا لابراهيم مكان البيت دخي ياد
ايت اول وقتي كه حضرت ابراهيمه كعبه خانه سنك مكاننى تعيين ايدوب اني كندو
مسكني ايده جك ير قيلدق يعني اكا انده عبادت ايتمه سيچون فرمان ايدوب
ديدوك ان لا تشرك بي شيئا بكا برنسنه اورتاق قيلمه زيرا اورتاقدن
ذاتم منزه و مقدسدر وطهر بيتي دخي خانه مي بتلردن و مردار اشيادن پاك
قيل للطائفين اطرافنده دولانانلر ايچون والقائمين والركع السجود و نماز
قيلانلر ايچون واذن في الناس بالحج دخي اراسنده حجك دعوتيله چاغر يأتوك
رجالا سكا پياده كلورلر وعلى كل ضامر و هر برزبون دوه اوزره يأتين من كل
فج عميق كه اول زبون دوه لر هر براوزاق يردن كلورلر حاصل كلام بو كه خلقي حج
شريفه دعوت ايت انلر اكا پياده و بنمش كلورلر ليشهدوا منافع لهم تاكه
كندولر ايچون دينيه و دنيويه اولجق منفعتلره حاضر اوله لر ويذكروا اسم الله عليه
في ايام معلومات و تاكه بيلنمش كونلرده خدانك اسم شريفني اكه لر يعني ذي الحجه نك
اون كوننده على ما رزقهم شول نسنه اوزره كه كندولره روزي قيلدي من بهيمة
الانعام لسانسيز اولان دوارلردن يعني جمله كلمنك ناتمه سي بو كه منفعت تحصيل
ايدرلر و قربانلري تهيئه و ذبح محلنده تكرينك ادين اكرلر فكلوا منها پس انلرك اتندن
ييكك واطعموا البائس الفقير و الي دار بو قسله اندن ييدرك ثم ليقضوا تفثهم
صكره احلال محلنده درناقلرك كسمسيله و قولتق التنك قيلن بوغسيله و بعض قرين
زائل قيلسونلر وليوفوا نذورهم و نفسلري اوزره لازم قيلدوقلري بو نسنه لري ايفا
ايتسونلر وليطوفوا بالبيت العتيق و تاكه ظالملرك تسلطندن ازاد اولان خانه يه
زياده طواف ايتسونلر ذلك مبتدا محذوفه خبردر يعني امر اولدر و بو لفظ و امثالي
ايكي كلامك اراسنده فصل ايتمك ايچون ايراد اولنور ومن يعظم حرمات الله دخي هر كيم
تكرينك احكامنه تعظيم ايدر فهو خير له اول تعظيم ايتمك كندويه خيرلودر ثواب
جهتندن عند ربه پروردكاري قتنده واحلت لكم الانعام دخي قيون و كيجي و صغر

ودوه نك بسی سبزه حلال قیلندی الا ما یتلی علیکم مكر اول شی كه تحریمی اوزركزه
اوقنور كه انك بسی سبزه روا كلمدی لحم میته وبتلر ایچون قربان اولنان حیوانك
اتی كیبی نته كه بیانی سبقت ایتدی فاجتنبوا الرجس من الاوثان پس مردارلك
اولان بتلرك عبادتندن اجتناب ایدك واجتنبوا قول الزور دخی یلان سوزدن
صاقنوك حنفاء لله ایدوب والجلاله مخلص اولدیغكز حالده غیر مشركین به كندویه
اورتاق دوتمشلر ایكن ومن یشرك بالله وهركیم خدایه اورتاق قیلر فكانما خر
من السماء فتخطفه الطیر كویا كه كوكدن دوشوب قوش كندویی قپر او تهوی
به الریح فی مكان سحیق یا كویا كه یل كندویی براوزاق یرده صالر یعنی هركیم اوج
ایماندن حضیض كفره دوشی بلا شبهه هوای نفس انی پریشان و پامال قیلدیلر
یا وسوسهٔ شیطانیه نك ریحی كندویی وادی ضلالته بوراقوب نابود قیلدیلر ذلك
ایش اول كه مذكور اولدی ومن یعظم شعائر الله وهركیم تكرینك نشانلرین یعنی
حجك مناسكن تعظیم ایدر فانها من تقوی القلوب بی شبهه كه اول تعظیم ایتمك
كوكلك تقواسندن صادر اولمشدر لكم فیها منافع قربان اولیجق دوارلرده
سبزه منفعتلر واردر سوتندن ونسلندن وینكندن ویوكلتدرمسندن الی
اجل مسمی ز معین وقته دك كه نحر وقتیدر ثم محلها الی البیت العتیق
صكره بوغازلمجق وقتی طوفانده عرفدن آزاد اولان خانه یه یتشنجه دك ولكل
امة جعلنا منسكا دخی ارباب ادیاندن هر بركروهه بر قربان قیلدق كه انكله
خدایه تقرب ایدرلر لیذكروا اسم الله تا كه ذبح محلنده خدانك اسم شریفن اكه لر
علی ما رزقهم سول نسنه اوزره كه تكری تعالی كندولره روزی قیلدی من بهیمة
الانعام دیلسیز اولان دوارلردن فالهكم اله واحد پس معبودكز بر معبوددر فله
اسلموا پس اكا مطیع ومنقاد اولك وقربانكزی شركله ملوث ایتمك وبشر المخبتین
وارباب تواضعه بهشت جاودانك كه مسلملر مژده ویر الذین اذا ذكر الله وجلت
قلوبهم سول ارباب تواضع كه قچن ایزد ذو الجلال انلر دا ثرات اسمه جلالك
هیبتندن كوكللری قورقر والصابرین علی ما اصابهم دخی كندولره دكن
محنتلر اوزره صبر ایدرلر والمقیمی الصلوة دخی نمازی او قاتنده قیلدیلر ومما
رزقناهم ینفقون دخی كندولره روزی قیلدوغمز نسنه دن فقرایه ویررلر
والبدن جعلناها لكم من شعائر الله دخی دوه لری خدانك دینی نشانلرندن

سبن



سبزه قیلدق لكم فیها خیر سبزكون انلرده دینیه ودنیویه منفعت وار فاذكروا اسم الله
علیها پس خدانك اسم شریفن اوزرلرنه ذكر ایدك كه ذبحلری محلنده دیه سبن
الله اكبر لا اله الا الله والله اكبر اللهم منك والیك صواف اللدین وایاقلرین
دوزوب دوردمش اولدقلرنده فاذا وجبت جنوبها پس قچن قربان ایچون بوغازلنان
دوه لرك یانلری یره اوزره دوشر یعنی ذبح اولدقلرندنصكره فكلوا منها سیز انلردن
بیك والطعموا القانع دخی سؤال ایتمیان بو قسمه ییدیرك والمعتر وسؤال ایدن
بو قسمه كذلك سخرناها لكم وصف ایتدوكمز كبی انلری سبزه رام قیلدق كه اول
بوغازلنه لر لعلكم تشكرون تا كه سبزه حاصل اولان نعمتلر اوزره خدای ذو الجلالی
تعظیم وتبجیل ایده سیز لن ینال الله لحومها انلرك انلری خدانك رضاسن اصابت
ایتمز ولا دماؤها ونه قانلری ولكن یناله التقوی منكم ولیكن سیزدن
اولان پرهیزلك انك رضاسن اصابت ایدر كذلك سخرها لكم نته كه ذكر اولندی
انعامی سبزه رام قیلدی لتكبروا الله تا كه تكری تعالییه بوزكلمه یاد ایده سیز
علی ما هدیكم سول نسنه اوزره كه انلری تسخیر ایتمكه وانلرك بوغازلمسیله تقرب
ایتمكه سبزه یول كوستردی وبشر المحسنین دخی ایولك ایدنلری قبول طاعتله
مژده لندر ان الله یدافع عن الذین آمنوا تحقیقا كه حق سبحانه وتعالی مشركلرك
غائله سن ایمانه كلانلر كیمسنه لردن مدافعه ایدر ان الله لا یحب كل خوان كفور
بی شبهه كیم خدای عز وجل سیومز هر كیمسنه یی كه امانته خیانت ایدوب خدانك نعمتی
انكار ایدر اسباب النزول لرده كتوردیكه كفار مكه الله ودیلله اهل اسلامك ازارنه
سعی ایدرلردی وهر ساعت صحابه كرامدن باشی یارلمش الی بغلنمش كیمسنه لر سرور
كائناتك حضورنه شكایت ایتمكه كلورلردی حضرت صلی الله علیه وسلم انلره دیردی
صبر ایدك زیرا بونلرله قتال ایتمكه مأمور اولمه مشم قچن مدینه منوره یه هجرت
واقع اولدی كفارله جنك اولنمغه اذن ایچون اول ایندان آیت بو ایدی اذن
للذین یقاتلون جنك اولنان كیمسنه لره جنك ایتمكه دستور ویرلدی بانهم ظلموا
اول سببله كیم علی التحقیق انلر ستم كورمش قیلندیلر وان الله علی نصرهم لقدیر
دخی بی شبهه كیم خدای عز وجل یاردملری اوزره توانادر الذین اخرجوا من دیارهم
بغیر حق انلر سول كیمسه لردر كه مسكنلرندن ناحق یره چیقمش قیلندیلر یعنی براتش
ایتلدیلر كه چیقمقلرنه موجب اوله الا ان یقولوا ربنا الله مكر دیه لر كه خدای عز وجل

پروردکارمزدر و بو سوزی چیقردقلرین ایجاب ایتمزدی بلکه اعزاز و اکرام ایدلرین ولولا دفع
الله الناس بعضهم ببعض واکر ایزد جل جلاله خلقی بیری بیریله دفع ایتمسیدی
یعنی مؤمنلری کفار اوزرینه مسلط قیلمسیدی لهدمت صوامع البته ویرانه اولوردی
راهبلرك عبادت خانه لری وبیع و ترسالرك کلیسه لری وصلوات و یهودك
مکان پرستشلری ومساجد و اهل اسلامك مسجدلری یذکر فیها اسم الله
کثیرا که مذکور اولان اثرلرده تنکرینك آدی کلور ولینصرن الله من ینصره والبته
تنکری تعالی یاردم ایدر شول کمسه یه که دیننه یاردم ایدر ان الله لقوی بی شبهه
کیم خدای عز وجل یاردملری اوزرینه تواناد رعزیز هر کمسه اوزرینه غالبدر ایستدوکی
شیئه بر فرد مانع اولماز الذین ان مکناهم فی الارض دیارلرندن اخراج
اولنانلر شول کمسه لردر که یر یوزینده کندولره تصرف ویرورسك اقاموا
الصلوة نمازی شرائطیله قیلارلر وآتوا الزکوة و فرض اولان زکوتی ارباب
استحقاقه ادا ایدرلر وامروا بالمعروف و شرعا مستحسن اولان ایشله خلقه
فرمان ایدرلر ونهوا عن المنکر و شرعا مستقبح اولان شیئدن خلقی منع ایدرلر
بو آیت کریمه چهار یارك صحت خلافتلرینه دلیلدر زیرا مهاجریندن انلردن اوزکه
بر کمسه بو صفاته جامع اولمدی ولله عاقبة الامور دخی قوا ایشلرك صوکی ایزد
ذو الجلاله در زیرا جمله عالمك مرجعی زمانه در وان یکذبوك فقد کذبت
قبلهم قوم نوح وعاد وثمود وقوم ابراهیم وقوم لوط واصحاب مدین
واکر سنی یا محمد جماعتك یلانجی دوتدیلر الم چکمه که بی شبهه کندولردن اسبق
مذکور اولان کروهلر پیغمبرلرین تکذیب ایتدیلر وکذب موسی دخی حضرت
موسی یلانجیلغه منسوب اولدی چون حضرت موسی قبطی کندو جماعتی تکذیب ایتمیوب
قبط طائفه سی کندو تکذیب ایتدی نظم کریمك تغییر اولندی فامليت
للکافرین پس اهل کفره مهلت ویردم اجللری منقضی اولنجه دك ثم اخذتهم
صکره عذابله کندولرین الدم فکیف کان نکیر پس نیجه ایدی اوزرلرینه انکار ایتمکم
که نعمتلرین محنته وحیاتلرین هلاکه تبدیل ایتدم فکاین من قریة اهلکناها
پس نیجه کوی که خلقین اهلاك ایتمکله کندوبی نابود قیلدق وهی ظالمة
اول حالده کیم اول کویك خلقی ستمکار ایدیلر فهی خاویة علی عروشها پس اول
کویك تمامی دامنلری اوزرینه دیوارلری دوشمشدر وبئر معطلة ونیچه بیرك اولمش



قویی دخی یعنی صحرالرده نیچه معمور قویی اربابی هلاك اولدوغیچون ترك اولنمشدر اصلا
بر کمسه اندن صو المز وقصر مشید ونیچه کرجله یاپلمش یوکسك کوشك کیم اربابندن
انی خالی قیلدق افلم یسیروا فی الارض ایا غفلت ایدوب یر یوزینده سیاحت
ایتمدیلرمی فتکون لهم قلوب یعقلون بها که کندولره بر کوکللر اوله کیم انلرله
امم ماضیه نك اثارین مشاهده ایتدکلرنده حقیقت احواللرین تعقل ایدوب
حصه مند اوله لر او اذان یسمعون بها یا برقولاقلر که انلرله امم سالفه نك
احواللرین ایشدوب اعتبار اله لر فانها لا تعمی الابصار پس بی شبهه کیم حالت بودر
کوزلر کور اولماز ولکن تعمی القلوب التی فی الصدور ولیکن سینه لرده اولان
کوکللر کور اولور ویستعجلونك بالعذاب دخی کندولره موعود اولان عذابك
وقوعنی سندن تیز ایسترلر ولن یخلف الله وعده وحق جل وعلا هرکز وعده سنه
خلاف ایتمز وان یوما عند ربك دخی تحقیقا کیم پروردکارك قتنده بر کون
کالف سنة مما تعدون بیك ییل کبیدر صایدوغکوزدن پس عذابك
کلمسنه فی استعجال ایتمك البته اولملیدر وکاین من قریة دخی نیچه کوی خلقین
امليت لها انلره مهلت ویردم انه که سیزه مهلت ویرمشم وهی ظالمة وحال
بو که انلر سیزك کبی ستم ایدیجیلردر ثم اخذتها صکره انلری عذابله
الدم والی المصیر وجمله نك دونمکی بنم سمتمه در قل یا ایها الناس انما انا
لکم نذیر سویله یا محمد ای ادمیلر بوندن اوزکه بر نسنه یوقدر که بن سیزه بر قورقو
ویریجی یم مبین قورقو ویره جك نسنه یی اشکاره ایدیجییم فالذین امنوا و
عملوا الصالحات پس شول کمسه لر که ایمانه کلوب کوزل عمللر ایشلدیلر لهم
مغفرة کندولره کچمش کناهلرك بارلغمسی وار ورزق کریم و تعبسیز دوزی دخی
وار اول جنتدر والذین سعوا فی آیاتنا و شول کمسه لر که ایاتمزده رد و ابطال ایله
چالشدیلر معاجزین اول حالده که انلری ایلرو کیدوب اسلامه ایتدکلری
مکر و حیله کندولره قاله اولئك اصحاب الجحیم اول کروه جهنم اربابیدر وما ارسلنا
من قبلك من رسول ولا نبی دخی سندن اسبق اصلا بر شریعت صاحبی رسول
کوندرمدك و نه بر پیغمبر الا اذا تمنی الا انجق کیم نفسنده بر اوزو تصور ایدر القی
الشیطان فی امنیته ابلیس نفی دنیایه اشتغال ایتمکه موجب اولان نسنه یی اول عزیز
اوزوسنده صالور فینسخ الله ما یلقی الشیطان پس ایزد ذو الجلال انك خاطرندن

محو ایدر شول شیئ که شیطان شنی انی صالدی ثم یحکم الله آیاته صکره تنکری تعالی
امور اخرویه ده استقرار اقدامی اولان آیاتنی اثبات ایدر والله علیم وخدا عز وجل خلقك
احوالنه عالم دانا حکیم انلرك ایشلدوکی ایشلرده درست حکم ایدیجیدر لیجعل
ما یلقی الشیطان فتنة للذین فی قلوبهم مرض شیطانك تمکیننه علتدر یعنی القا ایدردن
شیطانی متمکن قیلدی تا که کوکللرنده شك ونفاق خسته لکی اولان کیمسنه لره
بر عجیبه د آزمایش اوله والقاسیة قلوبهم وکوکللری قتی اولان کروهه دخی آزمایش
اوله وانلر اهل شرکدرلر وان الظالمین لفی شقاق بعید وبی شبهه کیم ستم
ایدنلر یعنی بو ایکی کروه اهل نفاق واهل شرك حقدن اوزاق بر خلافده اولمشلردر
ولیعلم الذین اوتوا العلم دخی شیطانه اول تمکن ویرلدی تا که کندولره دانش ویرلن
کیمسنه لر بیله لرکیم انه الحق من ربك علی التحقیق قرآن عظیم الشان پروردکاردن
نازل اولان درستلك ودوغرولقدر فیؤمنوا به فتخبت له قلوبهم پس اکا ایمان
کتوروب کوکللری انکچون ملایم ونرم اولور وان الله لهادی الذین آمنوا دخی تحقیقا کیم
خدا عز وجل ایمانه کلانلره یول کوستریجیدر الی صراط مستقیم بر معتدل یوله یعنی
حق جل وعلا انلری بر صحیح اندیشه یه مهدی قیلدرکه انك سببیله مقصد اعلایه واصل
اولورلر ولا یزال الذین کفروا فی مریة منه دخی دورمیوب کفر ایدن کروه قرآندن
بر شبهه ده درلر حتی تأتیهم الساعة بغتة کندولره قیامت ناکهان کلنه دك
او یأتیهم عذاب یوم عقیم یا نسلی کسن بر کونك اشکنجه سی کندولره کلنه دك الملك
یومئذ لله اول کونده پادشاهلق خدایه در یحکم بینهم مؤمنلر وکافرلر اراسنده
مکافاته حکومت ایدر فالذین آمنوا وعملوا الصالحات پس شول کیمسه لرکه ایمانه
کلوب کوزل عمللر ایشلدیلر فی جنات النعیم ناز ونعمت باغلرنده اولورلر والذین
کفروا وکذبوا بآیاتنا وشول کیمسه لرکه کفر ایدوب آیاتمزی تصدیق ایتمدیلر
فاولئك لهم عذاب مهین پس اول کروه کندولره خوار ایدیجی اشکنجه اولور والذین
هاجروا فی سبیل الله ثم قتلوا دخی شول کیمسه لرکه تنکرینك یولنده وطنلرینی
ترك ایدوب صکره کفار ایله جهاد ایتدکلری دم شهید قیلندیلر او ماتوا یاخود ترك
شهادت ایچسی کندولره میسر اولمیوب دوشکلرنده اولدیلر لیرزقنهم الله رزقا
حسنا البته خدا عز وجل انلره بر کوزل روزی رزق ویرور وان الله لهو خیر الرازقین
وبی شبهه کیم خدا عز وجل کندو ورزق ویرنلرك ییکرکی لیدخلنهم مدخلا یرضونه

البته حق



البته حق جل وعلا انلری بر کیرجك یره داخل قیلادرکه انی پسند ایدرلر وان الله لعلیم
وبی شبهه کیم ایزد متعال احواللرنه عالم دانا حلیم اعدانك عقوبتنده تعجیل ایتمز
ذلك مؤمن وکافر حقنده خدانك حکمی اولدرکه ذکر اولندی ومن عاقب بمثل
ما عوقب به وهر کیم عقوبت اولندوغی نسنه کبی بر عقوبت ایدی که انك اوزرینه بر نسنه
ارتورمدی ثم بغی علیه صکره اوزرینه تعدی اولندی لینصرنه الله البته حق جل وعلا
اکا یاردم ایدر شول کیمسه اوزرینه که اوزرینه تعدی ایتدی ان الله لعفو غفور تحقیقا
کیم خدا عز وجل انتقام آلان کیمسه نك تقصیرین محو ایدوب اورتر ایدر یعنی عفو
ایتمك انتقام المقدن عالیتر کورلدی پس بر کیمسه که خصمندن عفو ایتمیوب انتقام الدی
لاشك تقصیر ایتمش اولور وحق جل وعلا لطف وکرمندن انك تقصیرنی عفو ایدر
ذلك بان الله یولج اللیل فی النهار ویولج النهار فی اللیل اول یاردم
ایتمك اول سببله درکیم علی التحقیق ایزد جل جلاله کیجه یی کوندزده کیورورکه کیجه یی
اکسك ایدوب کوندزی ارتورور وکوندزی کیجه یه که ساعتلرین اکسك ایدوب
کوندزی انکله ارتورور یعنی اول یاردم ایتمك اول سببله درکه حق جل وعلانك
شان وعادتی بو کونه جاری اولدیکه اضدادده بیری بیری اوزرینه غلبه ویرردور
وان الله سمیع بصیر دخی اول سببله درکه بلا شبهه ایزد متعال عقوبت
ایدنك وعقوبت اولنانلرك سوزلرین ایشدوب افعاللرین مشاهده ایدوب
کندولرین اهمال ایتمز ذلك خدا عز وجل کمال قدرت وعلمله وصف اولنمسی
بان الله هو الحق اندن اوتریدرکه بلا شك تنکری تعالی کندو ذاتنده
ثابت وواجب الوجود اولاندر وان ما یدعون من دونه دخی نصرت ایتمك اول
جهتله درکه کفار تنکریدن اوزکه معبود حقیقی دیدکلری شیئ هو الباطل کندو
الوهیتی باطل اولان نسنه در وان الله هو العلی الکبیر دخی اول سببله درکیم
علی التحقیق تنکری کندو هر نسنه اوزرینه غالب بر وجه اولان کندویه شریك
اولمقدن بزرك ومنزه اولاندر الم تر ان الله انزل من السماء ماء کوردمیسن
کیم بلا شبهه حق جل وعلا کوکدن صو ایندردی فتصبح الارض مخضرة دز عقب
زمین اوتلغله یاشل اولور ان الله لطیف خبیر تحقیقا که ایزد ذو الجلال
بنده لرینه چوق لطف ایدیجی ظاهر وباطنده اولان نسنه لری بیلور له ما فی
السموات وما فی الارض کوکلرده ویرده اولان اشیا کندویه مخلوق ومملوکدرلر

وان الله لهو الغنی وبی شبهه کیم حق جل وعلا کندودن غیری اشیادن بای اولان
الحمید صفات وافعالیله حمد وثنایه مستوجب اولان الم تر ان الله سخر لکم
ما فی الارض بلمزمیسن که تنکری تعالی علی التحقیق یرده منفعتلو اولان
اشیایی سیزه مطیع ومنقاد قیلدی والفلک تجری فی البحر وکمییه دریاده دخی
قیلدی بامره فرمانیله یورمش اولدوغی حالده ویمسک السماء ان تقع علی
الارض وکوکی یره اوزره دوشمکدن دوتر الا باذنه مکر خواهشیله دوشمش
اوله واو قیامت کوننده واقع اولور ان الله بالناس لرؤف رحیم بی شبهه کیم
ایزد متعال خلقه چوق مهربانلق ایدوب اسرکرکه اسباب استدلالی کندولره
مهیا قلوب منفعت قاپولرین آچوب کندولردن انواع ضرری دفع ایتدی وهو الذی
احیاکم وکندودر شول پروردکار که سیز جماد ایکن سیزی زنده قیلدی ثم یمیتکم
صکره اجلکوز کلدوکی محلده روحکزی قبض ایدر ثم یحییکم بعده آخرتده سیزی
دیرلتدر ان الانسان لکفور تحقیقا کیم آدم اوغلی نعمتک انکارنده مبالغه ایدر
لکل امة جعلنا منسکا هر بر دین اهالیسنه بر شریعت قیلدق که انک احکامیله
متعبد اولدیلر هم ناسکوه کندولر انی قبول ایدوب مقتضاسیله تعبد ایدرلر
اوز کلری دکل فلا ینازعنک فی الامر پس سائر ارباب ملل دین خصوصنده
سنکله منازعه ایتمسونلر وادع الی ربک دخی پروردکارک توحیدینه
خلقی دعوت ایت انک لعلی هدی مستقیم بی شبهه که سن بر دوغری یول اوزره سن
وان جادلوک واکر سنکله خصومت ایدرلر فقل الله اعلم بما تعملون سویله حق
جل وعلا ایشلدکوز نسنه یه داناترد الله یحکم بینکم یوم القیمة ایزد ذو الجلال
قیامت کوننده سیزدن اولان مؤمنلر وکافرلر اراسنده ثواب وعقابله ایدر
فیما کنتم فیه تختلفون اول نسنه ده که ایچنده اختلاف ایدردکوز امور دینیه دن
الم تعلم ان الله یعلم ما فی السماء والارض بلمزمیسن کیم علی التحقیق خدای عز وجل
کوکده ویرده اولان اشیایی بیلور ان ذلک فی کتاب تحقیقا که کوکده ویرده
اولان اشیا بر کتابده مثبتدر واول لوح محفوظدر ان ذلک علی الله یسیر بی
شبهه کیم اول اشیایه احاطه ایتمک ایزد ذو الجلال اوزرینه آساندر
ویعبدون من دون الله ما لم ینزل به سلطانا دخی تنکریدن اوزکه عبادت
ایدرلر شول نسنه یه که انک عبادتی جائز اولمسنه خدا بر دلیل اینده رمدی

ومالیس

وما لیس لهم به علم دخی عبادت ایدرلر بر شیئه که کندولرینه انک حقیقتنه بر دانش یوقدر
یعنی انلره پرستش ایتمکلرینه براستدلال عقلیلری یوقدر انجق محض تقلیدله
انلره عبادت ایدرلر وما للظالمین من نصیر وبو کونه مظلمه ارتکاب ایدنلره اصلا
یاردمجی اولماز واذا تتلی علیهم آیاتنا دخی قچن اوزرلرینه آیاتمز اوقنور بینات
آشکار او هویدا اولدوغی حالده تعرف فی وجوه الذین کفروا المنکر کفر
ایدن کیمسنه لرک یوزنده شدت جحددن انکاری کوروب بیلورسن یکادون
یسطون بالذین یتلون علیهم آیاتنا یقلشورکه اوزرلرینه آیاتمزی اوقیان کیمسنه لره
ال اوزادوب اورهلر قل افانبئکم بشر من ذلکم سویله پس سیزی خبردار ایدیم
اجکوزدن یمانرک اولان نسنه یه النار اول نسنه دوزخدر که او غیظ
وسطوتکوزدن اشددر وعدها الله الذین کفروا تنکری تعالی انی کفر ایدنلره
وعد ایتدی وبئس المصیر ویمان دونجک یردر دوزخ آتشی یا ایها الناس
ضرب مثل ای آدمیلر سیزه بر مستغرب حال بیان اولندی فاستمعوا له پس انکا
قولاق دوتوب ایچنده تامل ایدک ان الذین تدعون من دون الله تحقیقا
شول کیمسه لر یعنی بتلر که تنکرینک عبادتندن تجاوز ایدوب انلره عبادت ایدرسیز
لن یخلقوا ذبابا بر سنک ایجاد ایتمکه قدرتلری یوقدر ولو اجتمعوا له وحال بوکه
اکر قولری انک ایجادینه بیعلولر خلق ایدمزلر پس منفرد اولدوغی محل نیجه انی
ایجاد ایده بیلورلر وان یسلبهم الذباب شیئا لا یستنقذوه منه واکر سنک
انلردن بر نسنه الورایسه اندن قورترمزلر ضعف الطالب والمطلوب بته عبادت
ایدن ومعبودی زبون اولدی ما قدروا الله تنکری تعالی بیلدیلر حق قدره
ذات باهر الصفاتنه لایق اولان درست بیلمکی یعنی حق تعالی یی درست تعظیم
ایتمدیلر که ذاتنه لایق اولمیان اشیایی کندویه نسبت ایتدیلر ان الله لقوی
بی شبهه کیم حق جل وعلا ممکناتک برجسینی اوزره توانادر عزیز هر کس اوزره
غالبدر وکفارک معبودلری غایتله ذلیل ومقهوردرلر الله یصطفی من
الملئکة رسلا ایزد ذو الجلال فرشتهلردن کوندرلجک کیمسنهلر انتخاب ایدرکه
کندو وسیله پیغمبرلر اراسنده وحی ایله واسطه اولهلر ومن الناس دخی آدمیلردن
رسل انتخاب ایدر تا که خلقی طریق حقه دعوت ایدوب ارشاد ایدهلر ان الله
سمیع بصیر بی شبهه کیم حق تعالی قمو اشیایی ایشدوب کورودر یعلم ما بین

أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ايلروكلرينى و اردقلرينى اولان امورى بيلور وَإِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ و ايزد ذو الجلالك
حكمته قمو ايشلر دونر يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا اى ايمانه كلانلر
نمازكوزده ركوع و سجود ايدك وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ دخى پروردكاركزه قوللق ايدك
وَافْعَلُوا الْخَيْرَ و ايو اولان نسنه‌نك ايشلمسن قصد ايدك لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ شايد
سيز قورتله سيز يعنى بو مذكور اولان اسبابه جمله‌سن ايشلك اول حالده كه قورتلمغه
اميدوار اوله سيز نه اينكه اعمالكزه اعتماد ايدوب محنتلردن خلاصكزه جزم
ايده سيز وَجَاهِدُوا فِي اللّٰهِ دخى تكرى تعالى‌نك رضاسن تحصيل ايتمك ايچون
دين دشمنلريله جنك ايدك حَقَّ جِهَادِهِ بر جنك كه خدانك رضاسنه خالص
اوله هُوَ اجْتَبَاكُمْ كندوسى دخنه يارديم ايتمكه سيزى اختيار ايلدى وَمَا جَعَلَ
عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ و دين بابنده اوزركزه هيچ بر اغر تكليف قيلمدى
مِلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ پدركز حضرت ابراهيمك ملتنه ملازمت ايدك هُوَ سَمَّاكُمُ
الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ حضرت ابراهيم عم سيزه مسلمانلر آد قودى قرآندن اسبق
كتب سالفه‌ده وَفِي هَذَا و بونك ايچنده دخى يعنى قرآن عظيم الشانده مسلمان
تسميه اولنمغكزه اول تسميه سبب ايدى چون دعاسنده ديمشدى ومن ذريتنا
امة مسلمة لك و بو تسميه سيزه اولدى لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ تاكه
پيغمبر اوزركزه شهادت ايده كه سيزه رسالتى ادا ايلدى وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى
النَّاسِ و تاكه خلق اوزره سيز طانقلر اوله سيز كه پيغمبرلر انلره احكامى تبليغ
ايتديلر فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ پس نمازى شرائطى و ادابيله قيلك
و زكوتى اربابنه ادا ايدك وَاعْتَصِمُوا بِاللّٰهِ و جمله امورکزده خداى ذو الجلاله
التجا ايدك هُوَ مَوْلَاكُمْ كندودر يارديجيكز فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ
كه امورى بجشتى متولى اولان و كما ينبغى يارديم ايدن كندودر

## سورة المؤمنين مكية وهي مائة وتسع عشر آية

بسم الله الرحمن الرحيم

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ تحقيقا كه اهل ايمان اولان كيمسه‌لر مقصد اعلايه يتشوب يمان
اولان اشيادن قورتلديلر الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ شول مؤمنلر كه نمازلرده
تكريدن قورقوب كوزلرين سجده ايتدوكلرى يره ديكوب اوروبدركه





سرور كائنات نمازده نظر شريفن كوكه سمتنه قالديردى چون بو ايت كريمه نازل
اولدى نظر شريفن سجده كاهنه ملازم قيلدى دخى روايت اولنديكه حضرت
صلى الله عليه وسلم بر كيمسه‌يى نمازده صقالنى اويناتوردى پس بيوردى بونك
كوكلى خشوع ايتسيدى البته اعضاسى دخى خشوع ايدردى وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ
مُعْرِضُونَ دخى شول مؤمنلر كه اقوال و افعالدن مهملرى اولميان شيلردن
كندولرين يوز چيورمشلردر وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ دخى شول اهل ايمان كه
كندولره واجب اولان مال زكوتن ادا ايديجيلردر وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ
دخى شول مؤمنلر كه كندولر فرجلرين هر كيمسه‌دن صاقليجيلردر إِلَّا عَلَى أَزْوَاجِهِمْ
مكر كندو قاديلرى اوزره أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ يا صاغ اللرى مالك اولدوقلرى
اشيا اوزره يعنى ملكيت طريقيله تحت تصرفلرنده اولان قرواشلر اوزره فَإِنَّهُمْ
غَيْرُ مَلُومِينَ كه على التحقيق انلر مزبورلره وجه مشروع اوزره جماع ايتمكده ملامت
اولنمازلر فَمَنِ ابْتَغَى وَرَاءَ ذَلِكَ پس هر كيم كه مباشرت ايتمكه قاديلرندن
و جاريه‌لرندن اوزكه‌لره طالب اولدى فَأُولَئِكَ هُمُ الْعَادُونَ اول كروه كه
حلالدن اوزكه شيئه طالب اولديلر كندولردر حدودى تجاوز ايدنلر وَالَّذِينَ هُمْ
لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ دخى شول اهل ايمان كه كندولره تسليم قيلنان
امانتلره و بغلدوقلرى پيمانك دورستنه محافظه ايديجيلردر وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى
صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ دخى شول مؤمنلر كه نمازلرى اوزره مداومت ايدوب
اوقات معينه‌ده انلرى كما ينبغى ادا ايدرلر چون نماز اسلامك ركن اعظميدر
اهل ايمانك اوصافنى ابتداده و انتهاده انكله مذكور قيلدى أُولَئِكَ هُمُ
الْوَارِثُونَ اول كروه كه اوصاف مزبوره‌يه جامعدرلر كندولردر وارث اولانلر يعنى
وارثلر تسميه اولنمغه كندولر مستحقدرلر نه انلركه دنياى دنيه‌نك متاعن ميراث
الورلر الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ وراثت اولنه‌جق شيئه بياندر يعنى وارث اسمنه
مستحق اولانلر شول كيمسه‌لردركه بهشت جاودانك بلند مرتبه‌لرنه ادنه مستحق
اولدوقلرى كبى مستحق اولورلر هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ كندولر فردوس برينده على
الدوام اقامت ايتمشلردر وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ
دخى تحقيقا كيم حضرت آدمى چاموردن چكلمش بر خلاصه‌دن پيدا قلدق ثُمَّ جَعَلْنَاهُ
نُطْفَةً صكره انك نسلنى بر بياض صو قيلدق فِي قَرَارٍ مَكِينٍ بر محكم قرارگاهده

وادرچه‌دور ثم خلقنا النطفة علقة اندنصكره بياض صويى بر قرمزى قان قيلدق
فخلقنا العلقة مضغة بعده اول قانى بر ات پارهسن قيلدق فخلقنا المضغة
عظاما درعقب اول ات پارهسن كميكلر ياپدق فكسونا العظام لحما پس
كميكلرى ات كيوردك ثم انشاناه خلقا آخر صكره انى بر بشقه يارديشله ياراتدق
كه روحى قالبنه نفخ ايدوب كندوسى دنيايه ابتدك فتبارك الله پس خدا
عز وجلك شانى حكمت وقدرتنه بوجه لنيدى احسن الخالقين كندو در تقدير
ايدنلرك ييكى ثم انكم بعد ذلك لميتون صكره على التحقيق سز مذكور
اولان خلقتلردن صكره لامحاله اولجكسيز ثم انكم يوم القيمة تبعثون
بعده بلا شبهه سز دوز قيامتده حساب وجزا ايچون ديريلوب قبرلردن كوندريلورسيز
ولقد خلقنا فوقكم سبع طرائق دخى تحقيقا كيم اوستكوزده يدى كوك
ياراتدق وما كنا عن الخلق غافلين دخى جميع مخلوقاتدن بيخبر دكل ايدك
يعنى انلرى اهمال ايتمزوز بلكه زوال واختلالدن صاقلوب امرلرين تدبير ايدوز
كندولره مقدر اولنان وقت كماله بلوغلرى اولنجه وانزلنا من السماء ماء
بقدر دخى كوكدن انداز الهيه صواينديردك كه خلقه نفعى چوق اوله وضررى
آز فاسكناه فى الارض اندنصكره اول صويى زمينده ثابت ومستقر قيلدق
وانا على ذهاب به لقادرون وبى شبهه بز انى كيدرمكه توانايوز فانشانا
لكم به جنات من نخيل واعناب پس اول صو ايله سزكچون خرمادن واوزمدن
باغلر پيدا ايتدك لكم فيها فواكه كثيرة سزه اول جنتلرده چوق ميوه‌لر وار
ومنها تأكلون وانلك ميوه‌لرندن واكيننددن ييرسز وشجرة تخرج من طور
سيناء دخى سزه پيدا ايتدك بر شجره كه حضرت موسايه منسوب اولان
سينا طاغندن چيقر تنبت بالدهن ياغله مقارن اولدوغى حالده بتر وصبغ
للآكلين ويانلرمه قاتقله بتر واو زيتون اغجيدر وان لكم فى الانعام لعبرة
دخى تحقيقا كيم دوارلرك شاننده سزه بر عبرت وار نسقيكم مما فى بطونها
قارنلرنده اولان سوتلردن سزه ايچوررز ولكم فيها منافع كثيرة دخى
سزكچون انلرده چوق منفعتلر وار كه بونلرندن وتويلرندن نيچه لوازم ايدنورسيز
وقازنلرندن بهره صاحبى اولورسيز ومنها تأكلون وانلرك اتلرندن ييرسز
وعليها وعلى الفلك تحملون وانلرك ارقه‌لرينه اوزره وكيميلر اوزره صحراده



وده رياده كوتورلورسيز بيلمك كركدر كيم انعام عرف لغتده توتون وكيچى وصغر
ودوه دربس آيتده محمول عليه دن مراد دوه وصغردن ير ايتملكه انلرك لباغتى
وارد بر تولرمه يالكوز دوه مراد در ير اقتلرمه يوك كوتورن يالكوز دوه در
ولقد ارسلنا نوحا الى قومه دخى تحقيقا كيم حضرت نوحى كندو عشيرتنه كوندردك
فقال يا قوم اعبدوا الله پس ديدى اى بنم كروهم ايزد ذو الجلاله عبادت ايدك ما لكم
من اله غيره اندن اوزكه هيچ سزه بر درست معبود يوقدر افلا تتقون پس ايدلكوز
شركدن اوترى قورقمزميسز كيم تكرى تعالى نعمتلرين سيزدن كيدروب سزى
نابود ايدر فقال الملأ الذين كفروا من قومه درعقب جماعتدن كفرله
متصف اولان اكابر خلقك عوامنه ديديلر ما هذا الا بشر مثلكم بو برنسنه دكلدر الا
سزك كبى بر آدمى يريد ان يتفضل عليكم ايستركه اوزدكزه برتر نعلق پيدا ايدوب
بيوكجوز اوله ولو شاء الله واكر حق تعالى ايستسيدى كه آدم اوغلنه بر رسول
كوندره لانزل ملائكة البته فرشته‌لر ايندررردى ما سمعنا بهذا فى آبائنا
الاولين بونى ايشتمدك كيچمش اولان پدرلريمزك عصرلرنده كه تكرينك
رسولى انسان قسمندن اولور ان هو الا رجل به جنة حضرت نوح برنسنه
دكلدر الا بر كشى كه وجودنده جنون وار يعنى انكچون دعواى رسالت ايدر بور
فتربصوا به حتى حين بوندنصكره تحمل ايدوب بر مدت ديك كا منتظر اولك
شايد بو جنوندن ايقلوب ايدوكى دعوادن فراغت ايدر قال رب انصرنى
بما كذبون حضرت نوح ايمانلرندن مايوس اولدوقدنصكره ديدى يا الهى
بكا ايتدوكلرى تكذيبك مقابلنده سنده بكا ياردم ايت فاوحينا اليه
~~كيمى بى محافظه مزله وتعليمزله ايشله~~ ان اصنع الفلك باعيننا ووحينا
كيمى بى محافظه مزله وتعليمزله ايشله فاذا جاء امرنا پس قچنكيم عذابك وقوعنه
زمانمز كلور وفار التنور وتنوردن صو بله قيندى فاسلك فيها كيمينك ايچنه
داخل قيل من كل زوجين اثنين هر بر نوعدن ايكى جفت ادكك وديشى
واهلك دخى سكا مخصوص اولانلرى انك ايچنه كيوردت الا من سبق عليه
القول منهم مكر اهلكدن اول كيمسه كه اوزرنه حكم ازلى سبقت ايتديكه اول هلاك
اولجقدر ولا تخاطبنى فى الذين ظلموا دخى ستم ايدنلرك نجاتى خصوصنده
بكا مراجعه ايتمه انهم مغرقون كيم على التحقيق انلر صوده بوغلجقدرلر فاذا استويت

بعنى كمى ١٥٢ ايله تعليمزله ايشله صح

أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفُلْكِ پس اول محلكه سن وسنكله اولانلر كمى اوزره برقرار
اولوب اوتوردسز فَقُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ سويله جمله اوكحكلر خدايه مخصوصدر الَّذِي
نَجَّانَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ شول خداكه ستم ايدن كروهك عذابندن بيزى قورتردى
وَقُلْ رَبِّ أَنْزِلْنِي مُنْزَلًا مُبَارَكًا دخى سويله يا الهى بيرى يوزنده بنى برچوق منفعتلو
قوناقده قوندر وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ وسن قوناق ويرنلرك يكركى سن إِنَّ فِي
ذَلِكَ لَآيَاتٍ تحقيقا اول نسنه ده كه حضرت نوحه وقومنه واقع اولدى برا ولو
نشانلر واركه انلرله ارباب بصيرت استدلال ايدوب اعتبار الورلر وَإِنْ كُنَّا
لَمُبْتَلِينَ دخى تحقيقا كه بيز قوللريمزى اول آياتله امتحان ايدجيلردك ثُمَّ أَنْشَأْنَا
مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ پس انلردن صكره برشقه كروه پيدا ايتدك وانلر
قوم عاد يا ثمود درلر فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ درعقب ايچلرنده كندولردن
بر پيغمبر كوندروب انك لسانى اوزره ديدك أَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ خدايه
پرستش ايدك مَا لَكُمْ مِنْ إِلٰهٍ غَيْرُهُ اندن اوزكه سيزه هيچ بر درست معبود يوقدر
أَفَلَا تَتَّقُونَ پس نيچون تكرينك عذابندن قورقمزسز وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ
دخى اول رسولك جماعتندن اشراف اولانلر ديديلر الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
بِلِقَاءِ الْآخِرَةِ شول اشراف كه كفر ايدوب آخرتك كورمسين تكذيب ايتديلر
وَأَتْرَفْنَاهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وبيز اولانى صاغلغنده كثرت اموال واولادله
كندولرين متنعم قيلدق مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ مقول قولدر يعنى ديدوكلرى
سوز بودركه دعواى نبوت ايدن كمسنه بر نسنه دكلدر الا سيزك كبى بر
آدمى يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ اول شيدن يركه سيز اندن يرسيز وَيَشْرَبُ
مِمَّا تَشْرَبُونَ وايچر اول نسنه دنكه سيز اندن ايچرسيز يعنى وصف وحالده
اراكوزده وانك اراسنده اصلا برفرق يوقدر وَلَئِنْ أَطَعْتُمْ بَشَرًا مِثْلَكُمْ
وبى شبهه اكر سيزك كبى بر انسانه اطاعت ايدرسيز إِنَّكُمْ إِذًا لَخَاسِرُونَ
على التحقيق سيز اول محلده زيان ايدجيلرسيز كه كندو كبى سيزك كبى بر شخصه
ذليل قيلدكوز أَيَعِدُكُمْ أَنَّكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظَامًا آيا پيغمبرلكى ادعا
ايدن كمسنه سيزه وعده ويرهمى كيم على التحقيق سيز چونكيم اولورسيز وتوپراق
وكموكلر اولورسيز أَنَّكُمْ مُخْرَجُونَ كه بى شك دنيده اولوب كورلردن چيقمش
قيلنورسيز هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ موعود اولدغكوز نسنه ايناموق





اوزاق اولدى اوزاق اولدى إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا صاغلق يكلده دكلدر الا بيزم
اولان صاغلغمز نَمُوتُ وَنَحْيَا برمقدار مز اولوب برمقدار مز طوغرو وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ
وبيز قبوردن دنرو اولوب كوندرلمش اولمزوز إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَى عَلَى
اللّٰهِ كَذِبًا حضرت هود يا صالح دكلدر الا بر كشى كه تكرى تعالى اوزره يلان
بغلدى وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ ديبز اكا اينانيجى دكلز قَالَ رَبِّ انْصُرْنِي بِمَا
كَذَّبُونِ طائفه مزبوره يه مرسل اولان پيغمبر ديدى يا الهى طائفه م بكا ايتدوكلرى
تكذيبك مقابله سنده بكا ياردم ايت قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ حق جل وعلا ديدى
از مدتدن صكره لَيُصْبِحُنَّ نَادِمِينَ البته پشيمان اولورلر فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ
بِالْحَقِّ پس چيغرمق كندولرين الدى كرچك اولان وعده سببيله واو حضرت
جبرئيلك چيغرمسيدر اوزرلرينه برچيغرش چيغردى كه كوكلرى اندن
چتلدى چون نظم كريمده بوجماعتكيم اولدوقلرى تصريح اولنمدى قوم صالح
يا قوم هود اولدوقلرنده اختلاف واقع اولدى لكن هلاكلرى صيحه ايله
اولمسى قوم صالح اولدوقلرين تاييد ايدر زيرا انلرك هلاكى صيحه ايله اولمشيدى
نته كه بيانى سبقت ايتدى سورۀ اعرافده فَجَعَلْنَاهُمْ غُثَاءً پس تكذيب ايدنلرى
سيل كتوردوكى غثاثك كبى قيلدق فَبُعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ پس ستم ايدن
كروهه اوزاقلق اولسون ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا آخَرِينَ بعده انلردن
صكره برشقه كروهلر ايجاد ايتدك مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا هيچ بر كروه
كندو هلاكلرينه معين اولان مدتدن ايلرو كيتمزلر وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ونه اول
مدتدن كيرو قالورلر ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرَى صكره پيغمبرلرمزى بيرى بيرى
اردنه كوندردك كُلَّمَا جَاءَ أُمَّةً رَسُولُهَا هركاه كه بر كروهه كندولره كوندرلن
پيغمبر كلوب انى يلانجى دوتدلر فَأَتْبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا پس اهلاكده تكذيب
ايدنلرك بر كروهلرين بر كروهلرينه تابع قيلدق يعنى هيچ بيرينه مهلت
ويرمدك على التتابع قولرين نابود قيلدق وَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وانلرى سوز
قيلدق يعنى انلردن بر اثر قالمدى الا افسانه لركه خلق انلرله اكلنورلر فَبُعْدًا
لِقَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ پس خدانك رحمتندن دورلك اولسون بر كروهه كه انبيانك
كلامنه تصديق ايتمزلر ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَى وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا صكره حضرت
موسايه ويرادرى حضرت هارونه معجزه لرمزله كوندردك وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ

ور آشكار دليل ايله يعنى عصا ايله دخى انلرى كوندردك الى فرعون وملائه مصر
حاكمنه واعيان دولتنه فاستكبروا پس انلر انقياد ايتمكدن سركشلك ايتديلر
وكانوا قوما عالين وانلر متكبر كروه ايديلر فقالوا انؤمن لبشرين مثلنا پس
ديديلر ايمان كتوره‌لم مى بزم كبى ايكى كشى يه وقومهما لنا عابدون وحال بوكه
بونلرك عشيرتى بزه قوللر كبى مطيع وخدمتكاردرلر فكذبوهما پس كروه فرعون
واتباعى حضرت موسى وهرونى تكذيب ايتديلر فكانوا من المهلكين در عقب
غرقله هلاك اولانلرك زمره سندن اولديلر ولقد آتينا موسى الكتاب دخى
تحقيقا كيم فرعونك هلاك اولدوقدنصكره حضرت موسى يه توراتى ويردك
لعلهم يهتدون تا كه بنى اسرائيل احكام شرعيه يه يول بوله‌لر وجعلنا
ابن مريم وامه آية ومريم اوغلى حضرت عيسايى وانا سنى كمال قدرتمزه بر
دليل قيلدق وآويناهما وايكيسنى يردوروب كوتوردك الى ربوة بيت
المقدسك زميننده بر مرتفع مكانه كيم ذات قرار ومعين آراملو واقوايه صويه
يا ايها الرسل اى احكامى تبليغ ايتمكه مامور اولان پيغمبرلر كلوا من الطيبات
پاكيزه حلال اولان نسنه‌لردن ييكز واعملوا صالحا وبر ممدوح ايش
ايشلك انى بما تعملون عليم كه بن سزك ايشلدككز اشيايه دانايم
وان هذه امتكم دخى تحقيقا كه بو يعنى دين اسلام وتوحيد ملتكوزدر اى
پيغمبرلر امة واحدة اصول وعقائدده يالكز بر ملت اولدوغى حالده وانا
ربكم دخى بن سزك پروردكاركوزم فاتقون پس سوزمه مخالفت ايتمكدن
خوف ايدك فتقطعوا امرهم بينهم زبرا پس رسله تبعيت ايدنلرم دينلرينك
ايشنى آرالرنده پاره پاره قيلوب كسديلر يعنى دينى خصوصنده فرقه فرقه
اولديلر كل حزب بما لديهم فرحون هر بر فرقه دينلرندن قتلرنده اولان شيله
شاد ماندرلر فذرهم فى غمرتهم حتى حين پس ناداننلكلرنده انلرى بوراق
بر وقته دك كه ايچنده قتل اولنوب دليا اولورلر ايحسبون انما نمدهم به
ايا اهل شرك كمان ايدرلر كيم على التحقيق اول نسنه كه انكله كندولره مدد
قيلدوز من مال وبنين اوغول ومال مقوله‌سندن نسارع لهم فى
الخيرات انكله ايولكلرده كندولره شتاب ايدرز بل لا يشعرون كمان
ايتدكلرى كبى دكلدر بلكه انلر اكلمزلر كه ايولكلرك بتركلمسى استدراجدر

مز ابولكن

نه ابولكره بتركلمكدر ان الذين هم من خشية ربهم مشفقون تحقيقا شول
كيمسه‌لركه كندولر پروردكارلرينك عقابى قورقوسندن صاقنمشلردر والذين
هم بآيات ربهم يؤمنون وشول كيمسه‌لركه كندولر پروردكارلرينك آياتنه
ايمان كتوردولر والذين هم بربهم لا يشركون وشول كيمسه‌لركه كندولر پروردكارلرينك
عبادتنده نه خفى ونه جلى اورتاق قيلمازلر والذين يؤتون ما آتوا وشول كيمسه‌لر
كه صدقاتدن وير دكلرى شيئى ويردرلر وقلوبهم وجلة وحال بوكه كوكللرى
قورقمشدرلركه شايد كندولردن قبول اولنميه انهم الى ربهم راجعون
اول سببدنكه على التحقيق كندولر پروردكارلرى سمتنه دونيجيلردر واول
صدقاتى اوزرلرنه خفى اولان تقصيرى بيلوب پس قورقارلركيم انك سببيله
مواخذه اولنورلر اولئك يسارعون فى الخيرات اول كروه كه بو اوصاف
مزبوره ايله متصفدرلر طاعاتك ايشلمسنه رغبت ايدوب شتاب ايدرلر
وهم لها سابقون وكندولر اول خيراته اخرتدن اول نائل اولورلر ولا
نكلف نفسا الا وسعها دخى بر جانه تكليف ايتمزز بر نسنه مكر طاقتى قدر
ولدينا كتاب دخى قتمزده بر كتاب واردركه ينطق بالحق دوغرو لغى
سويلر ايچنده خلاف واقع بولنماز و اول لوح محفوظدر وهم لا يظلمون
وكندولر عقابك ارتسيله دخى ثوابك نقصانيله ستم كورمش قيلنمازلر بل قلوبهم
فى غمرة من هذا بلكيم كفرلرنك كوكللرى مزبور اولان جماعتك اوصافندن بر
غفلتنده دركه انلرى قابلمشدر ولهم اعمال من دون ذلك دخى كفار مكه‌يه
شركدن اشغه بداعمالر واردر هم لها عاملون كندولر انلرك ايشلمسنه معتاددرلر
حتى اذا اخذنا مترفيهم بالعذاب اول وقته دك كه ارباب نعم اولانلرينى
آجلق اشكنجه‌سيله الدوغمزده اذا هم يجأرون بلا توقف كندولر فرياد ايدرلر
لا تجأروا اليوم انلره دينلور بوكون فرياد ايتمك انكم منا لا تنصرون تحقيقا
كه سيز بزم طرفمزدن ياردم اولنمز سيز قد كانت آياتى تتلى عليكم بى شك كيم
آياتم اوزركزه اوقنوردى فكنتم على اعقابكم تنكصون پس اوكچه‌لركوز اوزره
دونردكوز مستكبرين به اول حالده كه كتابمك آياتنه تصديق ايتموب تكبر
ايدرديكز سامرا تهجرون كيجه صحبت ايتدككزده قرآنك شاننده هذيان ايدرديكز
افلم يدبروا القول پس ايچون قرآنك اعجازنده تفكر وتامل ايتمزلر تا كيم بيله‌لر

كادلرينك

بوكونه اعجازه جامع اولان سوز بی شبهه خدادن صادر اولمشدر أم جاءهم ما لم
يأت آباءهم الأولين ياخود كندولره كلدی كتاب ورسولدن سؤال شیئ كه
كیچمش اولان پدرلرینه كلمدی تاكه انی استبعاد ایده لر بو محل استبعاده كلدر
زیرا خدانك عادتی انك اوزره جاری اولدیكه هر نسیان اولنیجق مدتده خلقه
بر كتاب ورسول كوندرور أم لم يعرفوا رسولهم ياخود كندولره مرسل اولان
وجود شریفی امانت وحسن وخلقله بیلمدیلرمی فهم له منكرون كه كندولر اینده
دعولیه انكار ایده بیله لر بو دخی خلاف واقعدر زیرا انك صدق وامانتی
فوق الحد قتلرنده ثابت اولمشدر أم يقولون به جنة ياخود دیرلرمی كه رسولمزده
برجنون وار پس انك سوزینه اعتماد ایتمزلر بو دخی كندولره مسلم دكلدر انكچونكه
قولری انك كمال عقلنه اعتراف ایتمشلردی ولیكن حقیقة الحاله نظر اولنجه
بو امورك بیریسی كفرلرینه سبب دكلدر بل جاءهم بالحق وأكثرهم للحق
كارهون بلكه سبب بودركه محمد المصطفی كندولره دوغرولغله كلدی وانلرك
چوغی دوغرولغی سومیوب اكراه ایدرلر زیرا حق اولان شیئ ارزولرینه
وشهوتلرینه مخالفدر ولو اتبع الحق أهواءهم واكر دوغرولق ارزولرینه
اویوب وجودده متعدد معبودلر اولسیدی لفسدت السموات والأرض
ومن فيهن البته كوكلر ویر وانجلرده اولان اشیا بوزلوردی بل أتيناهم
بذكرهم بلكه انلره وعظ ونصیحته مشتمل اولان كتابلرینی كتوردك
فهم عن ذكرهم معرضون پس انلر وعظ ونصیحتلرندن یوز چیورمشلردر
أم تسألهم خرجا یاخود رسالتك تبلیغی اوزرینه انلردن اجرت طلب
ایدرمیسن كه انلر بو اكلو قچنورلر بو سندن متصور دكلدر فخراج ربك
خير زیرا پروردكارك منقطع اولمیان رزقی انلرك اجرتندن یكیكدر
وسنك اعتقادك الهادر سندر وهو خير الرازقين وكندو در روزی
ویرنلرك ییكركی وإنك لتدعوهم إلى صراط مستقيم دخی تحقیقا سن انلری
بر دوغرو یوله چیغوردسن وإن الذين لا يؤمنون بالآخرة عن الصراط لناكبون
وبی شبهه كیم دوزخی ایله تصدیق ایتمیانلر دوغرو یولدن انحراف ایتمشلردر
ولو رحمناهم وكشفنا ما بهم من ضر واكر بیز مكه كفارینه اسیركیوب
ارزولرینه مسلط اولان قحطك ضرورتنی قالدرسیدك للجوا في طغيانهم

يعمهون البته كفرلرینه افراط ایتمده و پیغمبرك عداوتنده ثابت ومستقیم اولورلردی
سركردان اولدوقلری حالده كتوردیلر كه مكه خلقی اوزرینه اوكلو قحط مسلط اولدیكه
قانی دوكنك توییله قارشدروب ییدیلر بعده ابو سفیان حضرتك دركاه معلاسنه
كلوب دیدی سن كمان ایدرسن كه خلقه ایچون رحمت كلدك ومكه خلقنك پدرلرینی
قتلیله تیردك واولادلرینی آجلقدن حق جل وعلا اول آیتی منزل ایتدی وانك مصداقی
بو ایتله معتبر قیلدی ولقد أخذناهم بالعذاب دخی قسم اولسونكه كفار مكه یی
بدر كوننده قتل اشكنجه سیله الدق فما استكانوا لربهم پس پروردكارلرینه
خضوع وتذلل ایتمدیلر وما يتضرعون ویلوارمدیلر بلكه سركشتلكلری اوزره ثابت
اولدیلر حتى إذا فتحنا عليهم بابا ذا عذاب شديد اول وقته دك كه اوزرلرینه
برقتی اشكنجه ایه سی قاپو اچدوق عمزده إذا هم فيه مبلسون اول وقت كندولر
ایچنده حیران ومایوس اولورلر وهو الذي أنشأ لكم السمع والأبصار واودر
اول پروردكار كه سیزكچون قولاق وكوزلر پیدا ایتدی تاكه انلرله ایلا ادراك
ایده سیز والأفئدة وكوكللر سیزكچون خلق ایتدی تاكه انلرله تفكر ایدوب
دلائل قدرتی فهم ایده سیز قليلا ما تشكرون بو نعمتلرك مقابلسنده غایتله
آز شكر ایدرسیز وهو الذي ذرأكم في الأرض دخی كندودر اول خالق ذو الجلال
كه سیزی یر یوزنده منتشر قیلدی وإليه تحشرون وروز قیامتده انك حكمنه
جمع اولنورسیز وهو الذي يحيي ويميت وكندودر شول قادر على الاطلاق
كه جان ویروب جان الور وله اختلاف الليل والنهار وزمانده مخصوصدر
كیجه وكوندزك اختلافی أفلا تعقلون پس نیچون فكرله تعقل ایتمزسیزكه بوكونه
اشیایه قادر اولان البته حشر ونشر اوزرینه دخی قادردر بل قالوا مثل ما قال
الأولون بلكه كفار مكه دیدیلر كیچمشلرك دیدیكی كبی قالوا أإذا متنا وكنا
ترابا وعظاما أإنا لمبعوثون كه دیدیلر آیا بیز اولوب توپراق وكموك اولدقده
على التحقيق بیز ینه اولوب كوندرلمش اولورمیوز لقد وعدنا نحن وآباؤنا هذا
من قبل تحقیقا بیزه ویدرلرمزه بو سوزی وعده اولندی بوندن اسبق إن هذا
إلا أساطير الأولين بو سوز بر نسنه دكلدر الا كیچمشلرك افسانه لری قل
لمن الأرض ومن فيها سویله كیمه در یر وایچنده اولان اشیا إن كنتم تعلمون
اكر ارباب دانش ایدكوز سيقولون لله بی شبهه دیرلركه خدا عز وجله مخصوصدرلر

قل افلا تذكرون سویله انلره اکا معترف اولدوقلرندن صکره نیچون پند الوب
فهم ایتمزسیز که کائناتی ابتدا ایجاد ایدن قادر مختار اعادسنه دخی توانادر
قل من رب السموات السبع ورب العرش العظیم سویله کیمدر یدی کوکک
خالقی واول عرشک پروردکاری سیقولون لله البته دیرلر انک پرنمسی ایزد
ذو الجلاله مخصوصدر قل افلا تتقون سویله پس نیچون عقابندن قورقمزسیز
قل من بیده ملکوت کل شیء سویله کیمدر که هر شیئک نهایت تصرفی الندهدر
وهو یجیر وکندو ایستدوکی کیمسنه یه امان ویروب صاقلر ولا یجار علیه
واوزرینه امان ویرلمز یعنی برکیمسه نک تعذیبنی قصد ایدیجک برکیمسه مانع
اولوب معذب اولانی کیمسنه یه امان ویرمز ان کنتم تعلمون اکر سیز بیلور ایدکوز
سیقولون لله بی شبهه که دیرلر مذکور اولان اشیانک تصرفی ایزد ذو الجلاله
مخصوصدر قل فانی تسحرون سویله پس قندن الدنورسیز که طریق حق
واضح ایکن اندن عدول ایدرسیز بل اتیناهم بالحق بلکه انلره دوغرولغی کوردک
وانهم لکاذبون دخی بلا شبهه کیم کندولری یلانجیلردر که انی انکار ایدرلر
ما اتخذ الله من ولد تکری تعالی اصلا اوغول ایدنمدی وما کان معه
من اله دخی کندو ایله هیچ برمعبود یوق ایدی واکر کندو ایله برمعبود دخی
اولسیدی اذا لذهب کل اله بما خلق اول وقت هر البته برمعبود یرتدوغی شیئی الوب
کیدردی ولعلا بعضهم علی بعض ودخی بی شبهه کیم برلری برلری اوزرینه یوجه لنوب
غلبه ایدردی سبحان الله عما یصفون اوغول وشریکدن وصف ایتدوکلری اشیادن
خدای عز وجل منزه ومقدسدر عالم الغیب والشهادة پس ایتدوکلری اشراکدن
یوجه لندی قل رب اما ترینی ما یوعدون ای محمد سویله یا الهی کفار عذابدن
وعد اولندوقلری نسنه یی اکر بکا کوسترورسن رب فلا تجعلنی فی القوم
الظالمین ای پروردکارم بنی ستم ایدن کروهک دنی سنده قیلمه یعنی عذابنی
بنی انلرله معا دن قیلمه بیلمنک کرک کیم خدای عز وجل حبیبنه تواضعی تعلیم ایتمک
ایچون بو دعایی تلقین ایتدی یاخود تنبیه ایتمک ایچون که کاه اولور کیم ظالملرک
شامتی انلره علاقه سی اولمیانه دخی ذکر وانا علی ان نریک ما نعدهم لقادرون دخی علی
التحقیق بیز توانالرز انلره ایتدوکمز عذابی که سکا کوسترمکه شول شیئی که بیز انلره وعد
ایدردک ادفع بالتی هی احسن السیئة کندو ذاتکه اولادن غایتله کوزل خصلتله



بدلکی کیدررت یعنی برکیمسه دن بر بدلک صدور ایدیجک انی احسانله یاخود
اندن تغافل ایله دفع ایت اما بو شرطله که ذبونلغ وخوارلغه مؤدی اولمیه نحن
اعلم بما یصفون بیز دانارز شول شیئه که سکا نسبت ایدرلر وقل رب اعوذ بک
من همزات الشیاطین دخی سویله ای خداوندم سکا صیغنورم دیولرک وسوسه
لرندن واعوذ بک رب ان یحضرون وای پروردکارم سکا التجا ایدرم نمازده ومجلسمده
نیتمده حاضر اولملرندن حتی اذا جاء احدهم الموت متعلقدر یصفون لفظنه
یعنی سنی بدلکله وصف ایتمکده مستمر اولورلر اول وقته دک که برلرینه موت کلیجک
قال رب ارجعون حسرت یوزندن دیر ای پروردکارم بنی دنیایه دوندر صیغه
جمع تعظیم مخاطب ایچوندر لعلی اعمل صالحا فیما ترکت شاید بن ترک ایتدوکم نسنه ده
برکوزل ایش ایشلیم یعنی شاید دنیایه دوندکمده ایمان کتوروب برکوزل عمل
ایشلیم کلا بو دخی دنیایه کلمکه امید دوتمسون انها کلمة هو قائلها
تحقیقا که رب ارجعون اخونه دک برسوزدر که کافر اولان کیمسه انی سویلیجیدر
ومن ورائهم برزخ دخی کیتدکلری اوکلرنده بر حائل وار که کندولرینی
دنیایه کلمکدن منع ایدر واو قبردر الی یوم یبعثون اول کونه دک که بعد بوردن
بعث اولنورلر فاذا نفخ فی الصور پس قچنکیم قیام ساعت ایچون صوره
اوفورلور فلا انساب بینهم یومئذ خصملکلر ارالرنده اول کونده اولماز
ولا یتساءلون ونه برلری برلرینک حالن صورر نفسلرینه مشغول
اولدوقلریچون فمن ثقلت موازینه پس هر کروه که کوزل اعماللری آغر اولدی
فاولئک هم المفلحون پس انلردر اول جماعت که کندولر قورتلمشلردر ومن
خفت موازینه وهر کروه که ترازولری بد اعماللری بو تخلی اولدی فاولئک الذین
خسروا انفسهم انلردر شول کروه که جانلرینه اوتوزدیلر یعنی سرمایه عمرینی
باد غفلته ویروب استعداد تحصیل کمال نفسک اوزرلرینه تبدیل ایتدیلر فی جهنم
خالدون دوزخده همیشه اقامت ایتمشلردر تلفح وجوههم النار آتش یوزلرین
یاندرور وهم فیها کالحون وحال بوکه انلر اچینده یوزلرین اکشتمشلردر شدتی
المدن دخی کندولرینه دینلور الم تکن آیاتی تتلی علیکم آیا بنم آیاتم اوزرکزه اوقنمز
فکنتم بها تکذبون در عقب سیز انلره تصدیق کتورمزدکوز قالوا ربنا غلبت
علینا شقوتنا دیدیلر ای پروردکارم بدلکمز اوزرینه غلبه ایتدی که نتیجه سی

بو اولدی وکنا قوما ضالین وبیز حقدن آزمش بر کروه ایدك ربنا اخرجنا منها
ای پروردکارمز بیزی دوزخدن چیقر فان عدنا صکره پیغمبرلری تکذیب ایتمکه
دونرسك فانا ظالمون بی شبهه که بیز اول محل ستمکارلر اولورز قال اخسئوا
فیها حق جل وعلا انلره دیدی خوارلك سکونن سکوت ایدك ولا تکلمون
واصلا بر سوز سویلمك که جهنم محل سؤال دکلدر انه کان فریق من عبادی
تحقیقا شان بودر که قوللرمدن بر کروه وار ایدی که یقولون ربنا امنا فاغفر
لنا وارحمنا دیرلر ای پروردکارمز سکا ایمان کتوردك پس کناهلریمزی بزم
بارلغه وبزی اسرکه وانت خیر الرحمین وسن اسرکیانلرك ییکوکی سن
فاتخذتموهم سخریا پس سز انلری استهزا ایدندکوز یعنی انلره مبالغه ایله استهزا
ایدردکوز حتی انسوکم ذکری اول حده دك که بنی یاد ایتمککزی اونتدردیلر
یعنی اوده کلو استهزا ایتملرنه مشغول اولدکوز که بنم یادمی اونتدکوز وکنتم
منهم تضحکون وسز انلرك احوالندن کولردکوز استهزا یوزندن انی جزیتهم
الیوم بما صبروا تحقیقا که بن بوکون انلره مکافات ایتدم اذیتکوزه اوزره صبر
ایتدوکلری مقابله سنده انهم هم الفائزون تحقیقا که انلر کندولردر جمیع
مرادلره نائل اولوب زحمتلردن قورتلانلر قال کم لبثتم فی الارض عدد سنین
حق تعالی کفاره دیدی سز صاغ ایکن واولمش ایکن یرده نه قدر دوردکوز
ییللرك صاییسی جهتندن قالوا لبثنا یوما او بعض یوم جهنمك طول اقامتلرینی
اوتری دیدیلر یرده یا بر کون یا بر کونك بر مقداری اقامت ایتدك فاسئل العادین
پس تحقیق ایستر سك صایوب ضبط ایدنلردن انك مقدارین صور قال
سؤاللرنه مأمور اولان فرشته یه امر اولندیکه جوابلرنده سویله ان لبثتم الا
قلیلا بیاده دوردکوز الا از مدت لو انکم کنتم تعلمون اکر علی التحقیق سز
بیلمش اولسیدکوز کیم اقامتکوز غایتله آز ایدی افحسبتم انما خلقناکم عبثا
پس سز کمان ایتدکوزمی کیم بز سزی یالکوز اوینمك ایچون یرتدق وانکم الینا
لا ترجعون دخی کمان ایتدکوزمی کیم علی التحقیق سز بزم حکممزه دوندرلمزسز
فتعالی الله پس ایزد ذو الجلال بو جهتلندی الملك الحق تصرفی مطلقه سزاوار اولان
پادشاه لا اله الا هو اندن اوزکه بر درست معبود یوقدر رب العرش
الکریم جمیع اجرامه محیط اولوب اندن خیر وبرکت ایناننا اولوجرمك خالقی

ومن یدع مع الله الها آخر وهر کیم تکری ایله بر معبوده دخی عبادت ایدر لا برهان له
به که اکا عبادت ایتمسنده کندوبه بر دلیل یوقدر فانما حسابه عند ربه بوندن
اوزکه بر شئ یوقدر که ایتدوکی عملك حسابی پروردکاری قتنده در انه لا یفلح
الکافرون بی شبهه کیم شان بو که بی دین اولانلر قورتلمزلر وقل رب اغفر
وارحم دخی سویله یا الهی کناهمزی یارلغه ولطفکله بزی اسرکه وانت خیر
الراحمین وسن اسرکیانلرك ییکوکی سن اجناده کلشدرکه بو سورهنك اولی واخری

## سورة النور مدنیة وهی بهشتك کنجلرندندر اثنتان واربع وسعون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

سورة بو قرآن مجیددن معین بر مقدار سوزدر که انزلناها انی عالم قدسدن
جبریل علیه السلامك واسطه سیله اینددردك وفرضناها دخی ایچنده اولان
احکامی اوزرکزه فرض قیلدق وانزلنا فیها آیات بینات دخی ایچنده دلالتی
روشن اولمش آیتلر ایندردك لعلکم تذکرون تا که سز پند الوب محرماتدن
پرهیز ایدهسز الزانیة والزانی هر زنا ایدن قاری وهر زنا ایدن کشی فاجلدوا
کل واحد منهما مائة جلدة هر بیرینه دکنك ایله یوز اورش اورك بیلمك
کرکك کیم بو حکم شول کیمسه اوزره اجرا اولنور که حر وعاقل وبالغ اوله ومحصن
اولمیه ومحصن اولان کیمسنه نك حدی رجمدر ولا تأخذکم بهما رأفة وسزی
بو ایکی زنا ایدن کیمسهنك حالی سببیله بر مهربانلق المسون فی دین الله تکرینك
طاعتنده وقوددوغی حدی اقامت ایتمده تقصیر ایتمك ان کنتم تؤمنون بالله
والیوم الآخر اکر خدانك وحدانیتنه وروز جزانك اولمسنه تصدیق ایدر ایدکوز
زیرا ایمان لذا اقتضا ایدرکه تکرینك حدودنی اقامت اولنه ولیشهد
عذابهما طائفة من المؤمنین دخی زنا ایدنلرك عذابلری وقتنده اهل ایمان
بر کروه حاضر اولسونلر تا که کمال تشهیرلری حاصل اولوب اوکونه فعله بر دخی
معاوده ایتمیه لر الزانی لا ینکح الا زانیة او مشرکة فعل زنایه ارتکاب ایدن
کیمسنه نکاح ایتمز الا بر زنا ایدیجی عورت یا بر مشرکه کتورمش قاری والزانیة
لا ینکحها الا زان او مشرك دخی زنا ایدیجی عورت انی بر کیمسنه نکاح ایتمز مکر
بر زنا ایدیجی کشی یا مشرك کتورمش بر کشی زیرا اغلب بو که زانی اولان کیمسنه

صالحه اولان خاتونك نكاحنه رغبت ايتمز ومسافحه نك نكاحنه صالح اولان شخص
ميل ايتمز وحرم ذلك على المؤمنين واوكونه ايولنمك اهل ايمان اوزرينه حرام اولدی
يعنی اهل ايمان اولانه اوكونه قاری ايولنمك لايق دكلدر پس نظم كريمده تحريمدن
مراد تنزيهدر ليكن مبالغه ايچون تحريم عنوانيله ذكر اولندی وبر قولده بو حكم
ابتداء اسلامده ايدی بعده وانكحوا الايامی منكم آيتيله منسوخ اولدی
زيرا لفظ ايامی سفاح ايدن قاری يه متناولدر والذين يرمون المحصنات
دخی شول كيمسه لركه محصن اولان خاتونلری زنا فعلنه نسبت ايدرلر ثم لم يأتوا
باربعة شهداء صكره انلری نسبت ايتدوكلری فعل اوزرينه دورت طانق
كتورمزلر فاجلدوهم ثمانين جلدة پس اول كيمسه لری دكنكله سكسن اورش
اورك ولا تقبلوا لهم شهادة ابدا وانلرك شهادت هركز حيز قبوله كيچمك
واولئك هم الفاسقون وانلر كندولر حدود الهيه يه تجاوز ايدنلردر الا الذين
تابوا من بعد ذلك واصلحوا مكر شول كيمسه لركه ايتدوكلری قذفدن صكره
توبه ايدوب عمللرين ايجشی قيلديلر كه انلر فسقك صفتندن خلاص اولورلر
اما شهادتلری مقبول اولماز فان الله غفور رحيم زيرا على التحقيق ايزد
ذو الجلال توبه ايدنلرك كناهن غايتله ستر ايدوب كندولرين اسركر والذين
يرمون ازواجهم دخی شول كيمسه لركه قاريلرين زنا فعلنه نسبت ايدرلر
ولم يكن لهم شهداء الا انفسهم وحال بوكه كندولره طانقلر اولميوب
كندو جانلرندن اوزكه فشهادة احدهم اربع شهادات بالله پس بيرلرينك
شهادتی خدايه دورت كره قسم ايدوب شهادت كتورمكدر يعنی دورت كره
تكرير قسم ايدوب شهادت كتوردر بو مضمونله كيم انه لمن الصادقين على
التحقيق كندو قاريسين زنايه نسبت ايتدوكنده كرچك سويلنلردندر
والخامسة ان لعنة الله عليه ان كان من الكاذبين وبشنجی شهادت
بوكه خدانك رحمتندن دور اولمق انك اوزرينه اولسون اكر قاريسين زنايه
نسبت ايتدوكنده يلانجيلردن ايدی بو صورت كشينك كيفيت لعانيدر
بعده قاری ملاعنه يه تكليف اولنور ايتدی پس ملاعنه حكم اولنوب كشيدن
حد قذف ساقط اولور واكر ايتمز حبس اولنور اول محله دك كه كشی كندو سنك
حقنده ديدوكی سوزه معترف اولوب نكاحی باقی قالور ياخود كندو دخی

ملاعنه

ملاعنه ايليه وانك صورتی بودر ويدرؤا عنها العذاب دخی قاريدن حبسی دفع ايلر
بوكلمه كه ان تشهد اربع شهادات بالله خدايه قسم ايدوب دورت شهادت كتورمكدر يعنی
دورت كره قسم ايدوب شهادت ايليه كه انه لمن الكاذبين على التحقيق قوجه سی
كندويه زنايه نسبت ايتدوكنده يلان سويليانلردندر والخامسة وبشنجی شهادت
بويله شهادت ايليه كيم ان غضب الله عليها ان كان من الصادقين بی شبهه كيم خدانك
خشمی اوزرينه اولسون اكر قوجه سی ديدوكی سوزده كرچك سويليانلردن ايدی
كتوردی بلكه قچن آيت قذف نازل اولدی سرور كائنات انی منبر اوزرينه اوقودی
همان عاصم بن عدی انصاری قالقوب ديدی يا رسول الله حق جل وعلا بنی سكا
فدا قيلسون بر كيمسنه كه عورتيله بر بيكانه كورجك وارسوب دورت كيمسنه شهادت
ايچون احضار ايدنجه بيكانه ايشن بتوروب كيدر واكر شاهدسز سوز سويلرسه
سكسان دكنك اولور واكر سكوت ايدر كوكلنده بر درد ايله ايدر بو سوزی
سويلدی ومسجددن طشره اولدی اثناء طريقده هلال بن اميه يه صاتشوب
چهره سنده بر بوزغونلق كوردی اندن سؤال ايتدی كه ملالك باعث ندر هلال
اكا جواب ويردی كه ای برادر عورتم خوله اوزرينه بر بيكانه كيمسنه كوردم عاصم
ايتدی سبحان الله حالا حضرته بوكونه بر سؤال ايتدم پس مسجده بيله دونوب
حضرته صورت حالی عرض ايتديلر حضرت صلى الله عليه وسلم خوله يی احضار
ايدوب اول احوالی اندن سؤال ايتدی اصلا بعلشدرميوب انكار ايتدی
اول محلده حق جل وعلا آيات مزبوره يی منزل قيلدی پس حضرت صلى الله عليه
وسلم حكم ملاعنه يی اجرا ايدوب فرقتلرينه حكم ايتدی ولولا فضل الله عليكم
ورحمته واكر خدانك فضل ومهربانلكی اوزركزده اولمسيدی وان الله تواب
حكيم دخی بی شبهه اكر خدا عز شانه توبه يی قبول ايدوب درست حكم ايديجی
اولمسيدی البته سيزی رسوا ايدردی كتوردی بلكه سرور كائنات بعض
غزالرنده ام المؤمنين حضرت عائشه صديقه يی بيله كوتورمشدی غزادن
دوندوكلرنده بركيجه ام المؤمنين هودجندن قضاء حاجته چيقدی دوندوكنده
كردننده اولان بوينوباغی غائب قيلوب كيتدوكی يره انی ارامغه وارديكی
بريدن كوچ اولوب بندوكی دوه يه يدن كيمسنه چكوب كيتدی اول كمانله كه حضرت
صديقه هودج ايچنده در ديو حضرت صديقه دونجه يورتده بر كيمسنه كورمدی

انی اوتورمش قالدی کیرودن صفوان بن المعطل السلمی رضی الله عنه کلوب بر قرالتی
کوردی بیلدیکه سرور کائناتک حرم محترمیدر همان دوه سنی چوکردوب ام
المؤمنین رضی الله عنها اکا سوار اولوب حضرت صفوان دوه نک یولاردن یاپشوب
لشکره دک ایلتدی ارباب نفاقک برچی اول جناب عفت مابک عرض
محترمی حقنده لایق اولمیان سوزلری ایراد ایتدیلر حق جل وعلا انک عفتنه
شهادت ایدوب بو اون سکز ایتی منزل ایدوب بیوردی إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا
بِالْإِفْكِ تحقیقا شول کیمسه‌لرکه صرف یلانی کتوردیلر عُصْبَةٌ مِنْكُمْ سیزدن
بر گروه درلر عصبه اوندن قرقه دک اولان جماعتدر وانلر عبد الله بن ابی و زید بن
رفاعه و حسان بن ثابت و حمنه بنت جحش و مسطح بن اثاثه وانلره مساعده
ایدن کیمسه‌لردر لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَكُمْ انی سیزه بر بدلک کمان ایتمک بَلْ هُوَ
خَيْرٌ لَكُمْ بلکه او سیزه بر ایولکدر زیرا انک سببیله ثواب عظیمه نائل اولورسیز
و سیزلرینک قتنده معزز و مکرم اولدیغکز بیلندی که بو دکلو آیات عفتکزه
ثابت اولمق ایچون اینیدی و بو خطاب رسول اکرمه و ابی بکره و عائشه‌یه و صفوانه‌در
لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ صرف یلانی کتورنلردن هر بر کشیه اولور ما اكْتَسَبَ مِنَ
الْإِثْمِ گناهدن قزاندوغی شیئک سزاسی وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ وانلردن متولی
کیمسه که اول صرف یلانک بیوکنه مستولی اولوب سویلدی لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ
اکا بر اولو اشکنجه اولور لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ نیچون اول سوزی ایشتدکگزده ظَنَّ
الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنْفُسِهِمْ خَيْرًا اهل ایمان اولان کشیلر و اهل ایمان اولان
عورتلر جانلری یا به سنده اولان اهل ایمانه ایولک کمان ایتمدیلر وَقَالُوا
هَذَا إِفْكٌ مُبِينٌ دخی نیچون ایشتدکلرنده دیمدیلر بو بر آشکار اصرف
یلاندر بلمک کرک کیم توبیخده مبالغه ایتمک ایچون که ایمان خیر ظن
اولنمسین اقتضا ایدر بو ایتده خطابدن غیبته عدول اولندی لَوْلَا جَاءُوا
عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ نیچون دیدکلری سوزه اوزرینه دورت طانق کتورمدیلر
فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشُّهَدَاءِ پس چونکه طانقلری کتورمدیلر فَأُولَئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ
الْكَاذِبُونَ اول گروه خدانک حکمی قتنده کندولردر یلان سویلیانلر وَلَوْلَا
فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ دخی اگر تکرینک احسان و مهربانلکی اوزرکزه
اولمسیدی فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ بو جهانده توبه‌یه توفیق ویرمکله و او بر جهانده





عفو و مغفرتله لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ البته سیزه بر اولو اشکنجه دکردی
اول نسنه ده که صرف یلاندن صدیقه شاننده خوض ایدوب سویلدکگز إِذْ
تَلَقَّوْنَهُ بِأَلْسِنَتِكُمْ اول محل که دیللرکوزله انی الوردکگز یعنی هیچ بیرکگز انیدن
اوتری سؤال اولنوب انی الوردی وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ
واغزلرکوزله سویلرسیز اول شیئی که سیزه انکله بر بیلکی یوقدر یعنی قلوبکزه
مساعده سی سیزکله اولمیوب انجق اغزلره مخصوص بر سوز سویلرسیز وَتَحْسَبُونَهُ
هَيِّنًا و انی بر قولای ایش صانورسیز وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ و حال بوکه او
خدانک قتنده بر اولو گناهدر وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ دخی نیچون انی ایشتدکگزده
قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا دیمدکگز بیزه جائز و لایق دکلدرکه بو گونه
ناسزا سوزی اغزمزه الهم سُبْحَانَكَ منزه سن یا الهی اندن که پیغمبرکک حرمنده
بوگونه شیء اوله هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ بو افک سوزکه اهل نفاق دیدیلر بر اولو
یلاندر بهتان مقدر يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا ایزد ذو الجلال سیزه
پند ویرور تاکه بوگونه سوزه مادام که دیرسیز دونمیه سیز إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ
اگر اهل ایمان ایسه کوز زیرا ایمان بر نسنه ده مسلمانک عرضنه طعن ایتمکدن
مانعدر خصوصا سید الکونینک حرمنه وَيُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ دخی تکری
تعالی شرائع و محاسن آداب اوزره دلالت ایدن آیاتی بیان ایدر تاکه نصیحت
پذیر اولوب مؤدب اوله سیز وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ و ایزد ذو الجلال جمیع احواله
دانادر بیرانشده درست حکم ایدیجیدر إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ
الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا تحقیقا شول کیمسه‌لرکه ایمانه کلان کیمسنه‌لرک
حقنده بد فعلک فاش اولمسین سیورلر لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ انلره بر درد ناک
اشکنجه وار فِي الدُّنْيَا بو جهانده حد قذفله وَالْآخِرَةِ و او بر جهانده جهنم
آتشیله وَاللَّهُ يَعْلَمُ و ایزد ذو الجلال کوکللرده اولان اشیایی بیلور وَأَنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ و سیز بیلمزسیز پس صورت ظاهرده ثابت اولان نسنه اوزره
سیز حکم ایدک و سینه‌لرده مضمر اولان بدلکک سزاسی خدای ذو الجلاله
مفوضدر وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ دخی اگر تکرینک کرم و مهربانلکی
اوزرکزه اولمسیدی وَأَنَّ اللَّهَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ دخی علی التحقیق تکری کمال رحمتله
متصف اولمسیدی البته عقوبتکز تعجیل اولنوردی يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

ای ایمانه کلان کیمسنه‌لر لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ بر فعلی فاش ایتمکله ابلیس
شقینک آدملرنه یعنی وسوسه‌لرنه اویمك وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وهرکیم
ابلیس لعینک اثارنه ییرولك ایدر بلاشبهه کمراه اولور فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ
وَالْمُنْكَرِ زیرا علی التحقیق شیطان شقی غایتله قبیح اولان ایشك وشرعا ناپسند
نسنه‌نك فعلنه امر ایدر وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ دخی اکر تنکری‌نك
احسان ورحمتی اوزرکزه اولمسیدی مَا زَكَى مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا سیزدن اصلا
بر فرد زمانه‌نك اخرنه دك پاك اولمزدی وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ ولیکن
ایزد ذو الجلال ایسته‌دوکی کیمسنه‌یی پاك قیلادر وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ وخدا عز
وجل خلقك سوزینی ایشدوب نیتلرنه درست دانادر کنوردیلر کیم حضرت
صدیق رضی الله عنه انداجدی کیم فقراء مهاجریندن اولان خاله‌سی اوغلی
مسطح اوزره انفاق ایتمیه اول سببدن که حضرت صدیقه حقنده ناسزا
سوز سویلیانلرك بریسی اول بدزبان ایدی حق جل وعلا بو ایتی منزل ایدوب
بیوردی وَلَا يَأْتَلِ أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ دخی سیزدن دیندە فضیلت
صاحبی ومالده وسعت اربابی اولان کیمسنه‌لر قسم ایتمسونلرکه أَنْ يُؤْتُوا أُولِي
الْقُرْبَىٰ وَالْمَسَاكِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بر نسنه احسان ایتمیه خصملك
ایه‌سی اولانلره ویوقسللره وخدا یولنده هجرت ایدنلره وَلْيَعْفُوا وانلردن
صدور ایدن سوزلك مکافاتندن واز کیچسونلر وَلْيَصْفَحُوا وایتدوکلری
ایشدن یوز چیوروب اغماض ایتسونلر أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ
سیومزمیسینزکه ایزد ذو الجلال عفوکوز مقابله‌سنده مغفرت ایده وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ وخدای ذو الجلال کمال قدرتیله کنهکارلرك صوچینی ستر ایدوب
کندولرین اسیرکر پس خدانك اخلاقیله تخلق ایدك إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ
تحقیقا شول کیمسه‌لرکه زنا فعلنه نسبت ایدرلر الْمُحْصَنَاتِ عفت صاحبی اولان
محصن خاتونلری الْغَافِلَاتِ کندولره نسبت اولان شیدن بیخبر اولانلری
الْمُؤْمِنَاتِ خدایه ورسولنه ایمان کتورنلری لُعِنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
بو جهانده واو برجهانده خدانك رحمتندن دور قیلندیلر یعنی بو کوزل اوصافله
موصوف اولان خاتونلری قذف ایدن کیمسنه‌لر ایکی جهانده ملعوندرلر
وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ وانلره برا اولو اشکنجه وار يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ اول کونده که

اوذرلرنه



اوذرلرنه طانقلك ایدر أَلْسِنَتُهُمْ دیللری وَأَيْدِيهِمْ وایللری وَأَرْجُلُهُمْ وایاقلری
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ایشلدوکلری ایشله یعنی حق جل وعلا مزبور اولان اعضایه قوت
نطق ویروب ایشلدوکلری نسنه‌ایله معترف اولورلر يَوْمَئِذٍ يُوَفِّيهِمُ اللَّهُ دِينَهُمُ
الْحَقَّ اول کونده ایزد ذو الجلال ثابت ومستحق اولان سزالرین بالتمام کندولره
یتشدرور وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ دخی بیلورلرکیم علی التحقیق تنکری
تعالی کندو ذاتنده ثابت الوهیتی ظاهردرکه انده اوزکه‌لر کندویه شریك
اولمازلر وکندوسندن غیری بر فرد عقاب وثواب ویرمکه قادر دکلدر الْخَبِيثَاتُ
لِلْخَبِيثِينَ بد اولان قاریلر بد اولان کشیلره‌در وَالْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَاتِ وعکسی اولیه‌در
وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وپاك اولان خاتونلر پاك اولان مردلره‌در وَالطَّيِّبُونَ
لِلطَّيِّبَاتِ وبرعکس یعنی هرکس کندویه هم وصف اولانه ایولنور أُولَٰئِكَ اول
کروه یعنی سرور کائنات وحضرت عائشه وصفوان مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ اهل
نفاق حقلرنده اسناد ایتدوکلری سوزدن منزهدرلر زیرا اکرچه سویلمش
اولمسیدیلر اول سوزی ممکن دکل ایدی که حضرت عائشه حضرت صلی الله علیه وسلمك
زوجه‌سی وله لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ انلره برادلو یارلغو وار وبر کوزل روزی
واندن مراد بهشت برینده دیلیمنك کرکیم حضرت عائشه‌نك براتنده نازل
اولان ایات بونده منتهی اولدی يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ
بُيُوتِكُمْ ای اهل ایمان اولانلر سکنی ایتدککوز ایولردن اوزکه ایولره کیرمك
حَتَّىٰ تَسْتَأْنِسُوا اکیرمکه دستور المینجه وَتُسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا واول ایولرك ایه‌لری
اوزره سیز سلام ویرمینجه حدیث شریفده کلمشدرکه ایوایه‌لرنه سلام ویرمك
بوکونه اولورکه برآدم برایولك قاپوسنه کلیجك کرکدرکه سویلیه السلام علیکم
أأدخل ادج کرز ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ دستور الوب سلام ویرمککوز سیزه خیرلودر
لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ سیزه بو حکم دینلدی تاکه سیز ایواولانشیی بیله‌سیز فَإِنْ لَمْ
تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا پس اکر ایولرده برکیمسه بولمزسیز فَلَا تَدْخُلُوهَا انلره
کیرمك حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ سیزه اذن اولنمینجه یعنی برکیمسه کلوب سیزه اذن ویرمینجه
وَإِنْ قِيلَ لَكُمُ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا واکر سیزه دینلورکیم دونك بلاتوقف دونك
الحاح ایتمك هُوَ أَزْكَىٰ لَكُمْ اول دونمك قاپواوزره دوروب الحاح ایتمکدن پاکنده
ترد ر وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ وخدای متعال ایشلدوککوز نسنه‌یه کما ینبغی داناد ر

پس امر اولندیغکز شیئه امتثال ایتمکزی ایو بیلورم مروید در که حضرت ابی بکر
الصدیق رضی الله عنه سرور کائناته صورد یکه یا رسول الله حق جل وعلا فرمان
ایدیکه بر ایوه سیزه دستور اولمینجه کیرمک پس تجارت ایچون سفر ایدوکمزده
خانلره قونوزانلرده دخی اذن المیمسی لازممیدر حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب
بیوردی لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ اوزدکزه برکناه یوقدر
سکنی اولنمامش ایولره کیرمکدن فِيهَا مَتَاعٌ لَكُمْ ایچلرنده سیزه کیچنمک ونفع
وارایسه وصاوقدن صاقنمق کیبی واسباب اثقالکزی ایچنده صاقلمق کیبی
وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ وایزد جل وعلا آشکارا قیلدیغکز نسنه‌یی
وکیزلی قیلدیغکز شیئی بیلور بو آیت وعیددر شول سؤالکمه‌یه‌که فساد ایچون بر ییره
کیرد قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ سویله یا محمد اهل ایمانه يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ کوزلرین نامحرملره
باقمقدن قپاتسونلر وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ وحرامدن فرجلرین صاقلسونلر ذَٰلِكَ
أَزْكَىٰ لَهُمْ نامحرمدن کوزی قپامق وحرامدن فرجی حفظ ایتمک کندولره پاکیزه
تودر إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ بی‌شبهه کیم خدای عز وجل ایشلدوکلری شیئه
درست دانادر که اعضالرین قنقی شیئده استعمال ایده‌وکلرین بیلور وَقُلْ
لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ دخی اهل ایمان اولان خاتونلره سویله نامحرم
اولان کشیلره باقمقدن کوزلرین قپاتسونلر وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ دخی زنا قیلمقدن
فرجلرین صاقلسونلر وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ دخی خلخال ودونلر ودیکلر کیبی بزکلرین
ظاهر قیلمسونلر اجنبیلره إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا مکر سؤال نسنه که بر ایشه مباشرت
ایده‌وکلرنده اندن ظاهر اوله که اندن اورتمکه حرج اولماز اوزک وکوملکلر
یکی والکی کیبی وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ دخی مقنعه‌لرین یاقه‌لری اوزره
صالسونلر کوکسلرین ستر ایتمک ایچون وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ دخی زینتلرینک
یرلرین برکیمسه‌یه اظهار ایتمسونلر إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ مگر قوجه‌لرنه که بزنمک انلر
ایچوندر أَوْ آبَائِهِنَّ یا پدرلرنه أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ یا قوجه‌لرنک پدرلرنه أَوْ أَبْنَائِهِنَّ
یا کندو اوغللرنه أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ یا قوجه‌لرینک اوغللرنه أَوْ إِخْوَانِهِنَّ
یا کندو قرنداشلرنه أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ یا قرنداشلرینک اوغللرینه أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ
یا باجیلرینک اوغللرنه یعنی قادینلرک کردنلری والّلری وقوللری وطوپوقلری
کیبی اعضا بومزبور اولان کیمسنه‌لره کوسترسه اوزرلرنه برکناه اندن اولماز

زیرا



زیرا بونلرله مداخله‌لری چوقدر پس بونلردن صاقنمه‌لری اوزرلرنه حرج اولوردی هم
بونلرک طرفندن فتنه ازمتوقع اولور أَوْ نِسَائِهِنَّ یا کندولرله دیندار اولان
قادینلره یعنی زینت یرلرین مؤمن اولان خاتونلره کوسترسه‌لر اوزرلرنه بر باس
یوقدر اما کافر اولان قادینلره کوسترملری جائز دکلدر زیرا محتملدر که حسن
وجماللرین کشیلرنه وصف ایده‌لر أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ یا صاتون آلدقلری مالک
اولدوغی کیمسنه‌لره بو دخی ظاهر قوله دکر واشه شاملدر لیکن حضرت امام
اعظم قدس سره انی قرواشه مخصوص قیلوب قولی اجنبی حکمنده دوتدی
أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ یا کشیلردن شول کیمسه‌لره که قادینلره
حاجتلری اولمیوب انجق طعام ییمسی خلقه تبعیت ایدرلر انلره دخی کوسترسه‌لر
اوزرلرنه کناه اولماز أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ یا قادینلرک
عورتلری اوزره اطلاع ایتمیان اوشاقلر تمیزلری اولمدوغی جهتدن وَلَا يَضْرِبْنَ
بِأَرْجُلِهِنَّ دپوردوکلرنده ایاقلرینی اورمسونلر لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ
که خلخاللری صدا ویروب زینتلرندن صاقلدوقلری نسنه بیلنه وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ
جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ دخی تکری سمتنه قموکز توبه ایدوب دونک ای اهل
ایمان اولان کیمسنه‌لر لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ تاکه سیز ایکی جهانک سعادتنه نائل اولوب
زحمتلردن قورتیله‌سیز چونکیم حق جل وعلا انسابک تضییعنه موجب اولان
سفاحت اسبابندن خلقی نهی ایتدی حفظ انسابه وبقاء نوعه موجب اولان
نکاحه فرمان ایدوب بیوردی وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنْكُمْ دخی سیزدن ارکن اولان
کشیی وارکن اولان عورتی ایولندرک ای ولایت صاحبی اولانلر وَالصَّالِحِينَ
مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ دخی قوللرکوزدن وقرواشلرکوزدن کوزل عمللو اولانلری
ایولندرک إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ اکر ایولنان کیمسنه‌لر یوقسللر ایسه‌لر يُغْنِهِمُ اللَّهُ
مِنْ فَضْلِهِ ایزد ذو الجلال کندو کرم واحساننددن انلری بای قیلور بو حکم
خدانک مشیئتیله مقیددر وَاللَّهُ وَاسِعٌ وخدای عز شانه وسعت صاحبیدر نعمتی
نفود بولماز عَلِيمٌ ارباب استحقاقه دانادر وَلْيَسْتَعْفِفِ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا
دخی حرامدن نفسلرین منع ایتسون شول کیمسه‌لرکه اسباب نکاحی بولمازلر
حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ایزد ذو الجلال کرم واحساننددن کندولرین بای
ایده‌جکه کبین ویرمکه قدرتلری اوله وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ دخی شول

کیمسه لرکه مکاتب اولمق ایسترلر مما ملکت ایمانکم صاغ اللرکوز مالك اولدوقلری قول وقرواشدن فکاتبوهم انلری مکاتب ایدك بیکمك کرك کیم عقد مکاتبه نك صورتی بوکه اغا قولنه سویلیه بکا بو دکلو مال پیدا ایدوب کتوره ور ایسك ازاد اولورسن بنده دخی قبول ایدوب بالتمام انی ادا ایدیجك ازاد اولور و بو ایش اول محل مستحسن اولور ان علمتم فیهم خیرا اکر انلرده بر ایولك بیلورسیز یعنی اوزدلرنه مقتدر اولان مال کتابتی ادا ایتمکه لیاقتلری اولیجق واتوهم من مال الله دخی تنکرینك مالندن انلره ویرك الذی اتاکم شول مالکه ایزد ذو الجلال سیزه انی احسان ایتدی یعنی ای اهل اسلام مکاتب اولان کروهه کردنلرین طوق رقیتدن ازاد ایتمك ایچون مال ذکوتدن انلره بر شئ ویرك تاکه عتق بتك عقبه سندن سهولتله عبور ایتمه سیز کتوردیلرکه عبدالله بن ابینك التی قرواشی وار ایدی زنا فعلنه کندولرین اکراه ایدوب اوزلرنه بر مقدار شئ کسم ایتمشدی انلردن ایکیسی کلوب حضرته بو احوالدن شکایت ایتدیلر حق تعالی بو ایتی منزل ایدوب بیوردی ولا تکرهوا فتیاتکم علی البغاء دخی قرواشلرکزی زنا فعلی اوزره اکراه ایتمك ان اردن تحصنا اکر نفسلرین حفظ ایتمك ایسترلر یعنی هر حال اوزره انلری زنا فعلنه اکراه ایتمك پس نصك موردنه بناء بو حکم شرطه تقیید اولندی لتبتغوا عرض الحیوة الدنیا یعنی اولان صاغلغك مالن طلب ایتمك ایچون انلری زنا فعلنه اکراه ایتمك ومن یکرههن وهر کیم قرواشلری زنانك فعلی اوزره اکراه ایده فان الله من بعد اکراههن بی شبهه کیم خدا عز وجل قرواشلر مکره اولدوقلرندن صکره غفور رحیم انلره مغفرت ایدوب کنده ولرین اسرکر ولقد انزلنا الیکم ایات مبینات دخی بی شبهه کیم بو سوره ده سیزه احکامی بیان ایدیجی آیتلر ایندردك ومثلا من الذین خلوا من قبلکم دخی سیزدن اسبق اولانلرك مثلندن سیزه بر مثل ایندردك یعنی کیچمشلرك احوالی کیبی بر عجیب حال سیزه بیان ایتدی و او حضرت عائشه نك ساحه عرضنی تهمتدن بیان ایدن ایاتدرکه حضرت یوسفك و مریمك اولیا تبرئه سنه تبرئه سی ماننددر وموعظة للمتقین دخی پرهیزکار اولانلره بر پند و نصیحت بو سوره ده ایندردك الله نور السموات والارض ایزد ذو الجلال کوکلر و یری ایشقلندیریجیدر مثل نوره اکا منسوب اولان نورك صفتی کمشکوة بر ناقه اولیا ن پنجره کیبیدرکه فیها مصباح ایچنده بر یانمش چراغ وار المصباح فی زجاجة اول چراغ صرچه دن بر قندیلده در

الزجاجه



الزجاجة اول قندیل غایت لطافتدن کانها کوکب دری کویاکه کندوسی بر ایشقلی یلدزدرکه یوقد من شجرة مبارکة اول چراغ بر چوق نفعلو اغاجك یاغندن یاندرلور زیتونة بر الدر شجرة مبارکه دن یعنی اول نفعلو اغاج زیتون اغجیدرکه لا شرقیة ولا غربیة نه کونش چیقجق اقلیمده و نه بتجق اقلیمده دوشمش بلکه معموره نك اورته سنده بتمشدر و اول شام اقلیمیدر زیرا انك زیتونی جمله زیتونلردن بکشیده یکاد زیتها یضیء یقلشورکه یاغی روشن اوله ولو لم تمسسه نار و اکر کندویه اتش دکمز نور علی نور مذکور اولان ایشق اوزره ایشقدر یعنی انك نوری فات فات اولمشدر اول سببدن که زیت یاغندن اولان صافلك چراغك ایشغن ارتردی و قندیلك لطافتی و پنجره نك جمعیتی انك شعاعنی زیاده ایتدی یهدی الله لنوره من یشاء ایزد ذو الجلال کندو نورینه ایستدوکی کیمسنه یه یول کوسترور بو تشبیهك معناسنده چوق وجوه ذکر اولنمشدر بری بسیدر بوکه نوردن مراد نور ایماندرکه حق سبحانه و تعالی مؤمنك سینه سن مشکوة ایتدی وسینه سنده اولان کوکلی مشکاته اولان قندیله و ایمانی قندیلده یانان چراغه و قندیلی بر دوشنلیکده و کلمه اخلاص شجره مبارکه یه که خوف کونشینك حرارتندن و رجا نوالینك سایه سندن بهره صاحبیدر و اول کلمه اخلاص یقلشورکه مؤمنك لسانی اوزره جاری اولمدن عالم انك فیضندن منور اوله و چونکیم کوکل اتفاقیله لسانی اوزره جاری اولور نور علی نور عالمه ظهور ایدر ویضرب الله الامثال للناس دخی حق جل وعلا خلق ایچون مثللری اوردر یعنی معقولات اولان اشیایی محسوسات ایله بیان ایدرانلر ایچون والله بکل شیء علیم وایزد ذو الجلال هر نسنه یی اوزره داناددر ایسترسه اول شئ محسوس اولسون یا معقول فی بیوت ما قبلنه متعلقدر یعنی اول مشکوة بر ایولرده درکه اذن الله ان ترفع حق جل وعلا فرمان ایدوب دسنود ویردیکه بو کسك بنا ایله قالدرله ویذکر فیها اسمه واچنده اسم شریفی انکله فیسبح له فیها بالغدو والاصال انك ایچنده کندویه صباح واخشاملرده تسبیح ایدر رجال بر کیشیلرکه لا تلهیهم تجارة ولا بیع کندولرین نه بر رایج معامله و نه خرید و فروخت مشغول قیلماز عن ذکر الله خدانك اکمسندن واقام الصلوة و نمازك قیلمسندن وایتاء الزکوة و ادبار استحقاقه ما للرنه واجب اولان شیئك اداسندن یخافون

يوماً بو مذكور اولان احواللرى وار ايكن بر كوننك زحمتندن قورقرلركه تتقلب
فيه القلوب والابصار ايچنده كوكللر وكوزلر مضطرب اولور دوزر ليجزيهم
الله احسن ما عملوا متعلقدر يسبح كلمسنه يعنى تسبيح ايدرلر تاكه خداى متعال
كندولره ايشلدكلرى نسنه نك اك كوزل مكافاتنى كه انلره موعود اولدیلر
مكافات ايليه ويزيدهم من فضله وتاكه كندو كرمندن انلره بر اشيا ارتره
كه انلره موعود اولمديلر والله يرزق من يشاء بغير حساب وخداى عز وجل
ايسندوكى كيمسنه يه حسابسيز دوزى ويرور والذين كفروا اعمالهم كسراب
بقيعة دخى شول كيمسنه لركه كفر ايديلر اعماللرى دوز ييرده واقع اولمش بر سرابه
بكزر كه يحسبه الظمآن ماء صوسز اولان كيمسنه انى بر صو كمان ايدر حتى اذا
جاءه بر وقته دك كه اكا كلدوكنده لم يجده شيئاً كمان ايتدوكى شيئدن
انى بر نسنه بولمدى ووجد الله عنده وخدانك عقابنى عملى قتنده بولدى
فوفاه حسابه پس ايسندوكى اعمالك سزاسنى كندويه بالتمام ويردى والله
سريع الحساب وايزد ذو الجلال تيز حسابلودر بر حساب كندويى بر حسابدن
مشغول ايتمز او كظلمات ياخود كفارك اعمالى بر قرنغلقلره بكزر كه في بحر
لجي بر درين درياده اولمشدر يغشاه موج اول دريايى بر دالغه قبلادر من فوقه
موج اول دالغه نك اوستندن بر دالغه دخى من فوقه سحاب ايكنجى دالغه نك
اوستندن بر بولوت واركه يلدزلرك ايشغنه مانعدر ظلمات بعضها فوق
بعض بونلر بر قرنغلقلردركه بيرى بيرى اوستنده متراكم اولمشدر كيم اذا اخرج
يده لم يكد يراها قچن بر كيمسه الن چيقروب انى كورمكه يقلاشمز ومن لم يجعل
الله له نوراً وهر كيم كه حق تعالى كندويه بر روشنلك قيلمدى فما له من نور
اكا هيچ روشنلك اولماز الم تر ان الله يسبح له من في السموات والارض
ايا بيلمدكمى كيم على التحقيق ايزد جل شانه كوكلرده ويرده اولانلر كندو ذاتن
هر نقصدن تنزيه ايدرلر والطير صافات وقوش مقوله سى هواده قنادلرين
اچمشلر ايكن كندويه تسبيح ايدر كل قد علم صلاته وتسبيحه مذكور اولانلردن
هر بر فرد حق جل وعلانك دعاسن وتنزيهن بيلدى والله عليم بما يفعلون
وخداى عز وجل ايشلدوكلرى اشيايه داناادر ولله ملك السموات والارض
دخى كوكلر ويرك پادشاهلكى خدايه مخصوصدر والى الله المصير وجمله نك

مرجعى ايزد ذو الجلاله در الم تر ان الله يزجي سحاباً بلمز ميسن كيم حق جل وعلا بر
بولت سورر ثم يؤلف بينه صكره اراسنى جمع ايدر ثم يجعله ركاماً بعده
انى قات قات قيلادر فترى الودق يخرج من خلاله پس يغمورى كورورسن دلكلرندن
چيقر وينزل من السماء دخى بولندن نايندرر ما قبلندن بدلدر يعنى كوكده كى طاغلردن
هيكلندن نايندرر من برد بر مقدار طولو فيصيب به من يشاء پس اول طولو ايله
ايسندوكى كيمسنه يه دكر ويصرفه عن من يشاء وايسندوكى كيمسنه دن انى الى قودر
يكاد سنا برقه يقلشور كه اول بولتك ايشغى يذهب بالابصار كوزلرى قاپوب
كيدر دور يقلب الله الليل والنهار حق جل وعلا كيجه بى وكوندزى دوندورر
كه بيرين اكسك ايدوب بيرين ارتق قيلادر ان في ذلك لعبرة لاولي الابصار بى شبهه
مذكور اولان اشياده ارباب بصائره بر دلالت واعتبار وار والله خلق كل دابة
من ماء دخى ايزد ذو الجلال هر حيوانى بر صودن ياراتدى فمنهم من يمشي على بطنه
پس انلردن بر بلوك واركه قارننا اوزره يورور ايلان كبى ومنهم من يمشي على رجلين
وانلردن بر كروه واركه ايكى اياق اوزره يورور انسان وقوش كبى ومنهم من يمشي
على اربع وانلردن بر قسم واركه دورت اياق اوزره يورور دوارلر كبى ودورت
اياقدن ارتق ايغلو اولان حيوانات بو قسمه مندرج اولورلر زيرا بونلر يورودكلرده
اعتمادلرى دورت اياق اوزره در يخلق الله ما يشاء تنكرى تعالى ايسندوكى
نسنه يى ايجاد ايدر مذكور اولان اشيادن ومذكور اولميان اشيادن ان
الله على كل شيء قدير بى شبهه كيم خداى متعال هر نسنه اوزره تواناادر پس
هر نه ايسترسه ايشلر لقد انزلنا آيات مبينات تحقيقا كيم انواع دلائل ايله
حقائقى بيان ايديجى آيتلر اينديردك والله يهدي من يشاء وايزد ذو الجلال
ايسندوكى كيمسنه يه انلرده تفكر ايتمكله يول كوسترور الى صراط مستقيم
بر دوغرو يوله واول دين اسلامدر كه جنتى بيلمكه مؤديدر وجنته فائز اولمغه
موصلدر دكتورد بلكه بشر نام بر منافق بر يهودى ايله خصومته واقع اولدى يهودى
اكا ديدى كل سنكله محمد المصطفانك حضورينه مرافعه چيقه لم بشر اكا ديدى
يوق كعب بن الاشرفك حكمنه راضى اولورم حق جل وعلا انلرك احوالدن خبر ويرو
بو آيتى منزل قيلدى ويقولون آمنا بالله وبالرسول دخى اهل نفاق ديرلركه
خدانك وحدانيتنه ورسولك حق اولمسنه تصديق ايدك واطعنا دخى انلرك

كلرندن

زمانه منقاد اولدق ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِنْهُمْ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ پس بو كلامی بدو
صكره انلردن بر كروه پيغمبرك حكمن قبول ايتمكدن دونرلر وَمَا أُولٰئِكَ
بِالْمُؤْمِنِينَ واول كروه نفس الامرده اهل ايمان دكلدرلر وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللّٰهِ وَ
رَسُولِهِ واول محل كه خدانك وپيغمبرك طرفنه دعوت اولنورلر لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ تاكه
پيغمبر ارالرنده حكومت ايده چونكه بحسب الظاهر حكومت پيغمبره در حكم اكا يالكوز اسناد
اولندی پس خدانك ذكر اولنمسی تعظيم ايچوندر دخی دلالت ايتمك ايچوندركه
پيغمبرك حكمی خدانك حكميدر إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ على الفور انلردن بر
كروه پيغمبرك حكمندن يوز چيوريجيلردر وَإِنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ واكر حكم كندولره
اولور يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ پيغمبرك طرفنه كلورلر فرمانبر اولهرق قلبلری حاللرمی
أَفِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ اياكوكللرنده خسته لك يعنی ظلمه ميل ايتمك می وار أَمِ
ارْتَابُوا ياخود شك می دوشدیلر كه پيغمبرده تهمته موجب بر نسنه مشاهده
ايتديلر أَمْ يَخَافُونَ أَنْ يَحِيفَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ ياخود قورقرلر می كه ايزد
ذو الجلال ورسولی اونلره حكومتده جور ايده وبويله دكلدركه پيغمبر محل تهمت
اوله ياخدا ورسولی جور ايده بَلْ أُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ بلكيم اول كروه كندولردر
ستمكار اولانلر إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ بوندن غيری برشئ يوقدركيم اهل
ايمان سوزی بوايديكه إِذَا دُعُوا إِلَى اللّٰهِ وَرَسُولِهِ قچن خدانك وپيغمبرك طرفنه
دعوت اولنورلر لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ تاكه ارالرنده پيغمبر حكومت ايده أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا
وَأَطَعْنَا ديه لر پيغمبرك سوزين ايشتدك وفرمانه منقاد اولدق وَأُولٰئِكَ
هُمُ الْمُفْلِحُونَ واول كروه كندولردر مقصد اعلايه نائل اولوب قورتلانلر وَمَنْ
يُطِعِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وهر كيمسه كه خدايه وپيغمبرينه امر ايتدوكلری اشياده طاعت
ايدر وَيَخْشَ اللّٰهَ وَيَتَّقْهِ وايتدوكی كناهلردن اوتری تنكريدن قورقوب
بقيه عمرنده خدانك خشمنه موجب اولان اشيادن پرهيز ايدر فَأُولٰئِكَ هُمُ
الْفَائِزُونَ اول كروه كندولردر مقصد اعلايه نائل اولانلر وَأَقْسَمُوا بِاللّٰهِ جَهْدَ
أَيْمَانِهِمْ دخی خدايه انداچدیلر اندلرينك محكم ديركی كه لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ
اكر كندولره فرمان ايدرسن كه ايولركوزدن ومالكوزدن چيقك لَيَخْرُجُنَّ
البته انلردن واز كچوب چيقرلر قُلْ لَا تُقْسِمُوا انلره سويله يلان يره انداچمك
طَاعَةٌ مَعْرُوفَةٌ سيزدن مطلوب اولان اخلاص ايله بربيلنمش فرمانبرلكدر نه يلان





يلان يره انداچمك ونفاق الوده طاعت كوسترمك إِنَّ اللّٰهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ
بی شبهه كيم ايزد متعال ايتدكلكوز ايشه داناندر پس اسراركوز اوزره خفی
اولماز قُلْ أَطِيعُوا اللّٰهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ سويله خدايه طاعت ايدك وپيغمبره دخی
طاعت ايدك فَإِنْ تَوَلَّوْا پس اكر فرمانبرلكدن يوز چيوردرسيز فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا
حُمِّلَ بوندن غيری بر نسنه يوقدركيم محمد المصطفی اوزرنه يوكلنديكی نسنه نك
تبليغی لازمدر وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وبوكلنديكوز احكامك اداسی اوزدكوزه لازمدر
وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا واكر حكمنده اكا طاعت ايدرسيز دوغری يوله كيدرسيز
وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ وكوندرلمش پيغمبر اوزرنه برشئ يوقدر احكامی
ايضاح ايدن تبشير ايتمكدن اوزكه وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
ايزد ذو الجلال سيزدن ايمان كتوروب كوزل عملر ايشليانلره وعد ايتدیكه
لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ البته انلری كفارك بدلنه يريوزنده متصرف خلف
قيله ممالك ملكنده تصرف ايتدوكی كبی كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ نته كه
كندولردن ما سبق اولانلری خلف قيلدی وانلر بنی اسرائيلدركه جبابره
دن صكره كندولرين مصر وشام زميننده خلف قيلدی وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي
ارْتَضَىٰ لَهُمْ دخی بی شبهه كيم انلره پسند ايتدوكی دينلرين كندولر
ايچون محكم قيلادر وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا دخی البته كندولره دشمنلردن
حاصل اولان قورقودن صكره انلك يرينه انلره امنيت ويرور ديمكدركه كيم
بو اموده قولری واقع اولدی زيرا سرور كائنات صحابه ايله اون ييل مقداری
مكه ده قورقو اوزره دوردی اندن صكره مدينه يه هجرت ايتدی انده دخی
خدا اوزره دوروب سلاحله ياتوب قالقرلردی تا حق تعالی وعده سن انجاز
ايدوب لوای دولت اسلاميه جمله دول باطله نك علملرين سرنكون ايدوب
كندويه واسته ممالك عرب وعجمی مسخر قيلوب امنيت اوزره كلوب كيدرلردی
دخی اوقاتلرين كما ينبغی كچوردلردی يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا اهل ايمان
بكا عبادت ايدرلر اول حالده كه بكا اورتاق دوتمزلر وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذٰلِكَ
وهر كيم اول خلافت حاصل اولدقدن صكره نعمتی انكار ايدر فَأُولٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ
اول كروه كندولردر فسقده كامل اولانلر وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ دخی
نمازی قيلك ومالك زكوتن ويرك وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ دخی بقيه احكامده پيغمبره

اطاعت ايدك لعلكم ترحمون شايد مرحمته مظهر اوله سيز لا تحسبن الذين كفروا
معجزين في الارض البته صانمه يا محمد كيم كفر ايدنلر اهلاكلرندن خدايي تعجيز
ايده بيله‌لر ديو ومأواهم النار وانلرك قرارگاهی دوزخدر ولبئس
المصير دخی يمان دونجك يردر دوزخ. كتوردكلر كه سرور كائنات عليه افضل
الصلوات مدلج بن عمرو انصاری نام غلامی ايله بحلنده حضرت فاروقی چاغرمغه
كوندردی اول دخی واروب فاروق اوده اذنسز كيردی بحسب الاتفاق
اول وقتده ياتوب بعض اعضاسی اچق بولنمشدی حضرت فاروق غيور
اولدوغندن قالقوب كيفيت حالی مشاهده ايدنجك ديدی ای كاشكی حق
تعالی بر فرمان ايندرسيدی كه بو وقتده اوغوللريمز ديدلريمز وخدم وحشميمز
اوده بيزم اذنسز كيرميه‌لر بعده قالقوب غلام انصار ايله حضرتك درگاه معلاسنه
كيتدی كوردی كه بو ايت منزل اولمشدر يا ايها الذين امنوا ای ايمانه
كلان كيمسنه‌لر ليستأذنكم الذين ملكت ايمانكم صاغ اللركوز مالك اولدوغی
كيمسنه‌لر ذكور واناث اوده كيرمك ايچون دستور السونلر وبر قولده اذن
ادكك قوللره مخصوصدر والذين لم يبلغوا الحلم منكم دخی سيزدن حد بلوغه
ايرشميان احرار اوشاقلر اوده كيره دخول ايتمك ايچون اذن السونلر ثلث
مرات كيجه ده وكونده اوچ كز من قبل صلوة الفجر بركره دان نمازندن اول
وحين تضعون ثيابكم من الظهيرة بر كز اويله وقتندن دونلركزی
صالديغكوز وقتده ومن بعد صلوة العشاء بر كز ياتسو نمازندن صكره
ثلث عورات لكم بونلر اوچ وقتدر كه تستر ايتمككوز ايچنده مخل اولور ليس
عليكم ولا عليهم جناح بعدهن بو اوچ وقتدن صكره نه اوده كيرنده اوده كيرنلره
كناه وار طوافون عليكم انلر اوده كيرندر ولا بدلردر بعضكم على بعض بر كوزك
بر كوزه اوزرنه دولانور كذلك يبين الله لكم الايات شونكه بو احكامی سيزكچون
بيان ايتدی احكام اوزرنه دلالت ايدن اياتی سيزكچون بيان ايدر والله عليم
حكيم وايزد ذو الجلال احوالكزه داناسيز شروع بيلدوكی احكامده درست
حكم ايديجيدر واذا بلغ الاطفال منكم الحلم دخی اول وقت كه سيزدن اولان
اوشاقلر بلوغ حدينه ايرشورلر فليستأذنوا اوده كيره‌ركن هر كيرمك ايستدكلرنده
دستور السونلر كما استأذن الذين من قبلهم شونكه كندولردن اسبق بالغ





اولانلر اوده كيره‌ركن هر كيرودكلرنده اذن طلب ايدرلردی كذلك يبين الله لكم
اياته اول بيان ايتمك كبي حق تعالی اياتنی سيزه بيان ايدر والله عليم حكيم
وايزد ذو الجلال احوالكزه دانا هر حكمی كه ينبغی حكم ايديجيدر والقواعد من
النساء دخی قاعدلر دن حيض وحملدن اوترنلر اللاتي لا يرجون نكاحا شول
قاريلركه بيرلكدن نكاح ايتمكدن اميد كسمشلر فليس عليهن جناح اوزرلرينه بر
كناه يوقدر اندنكه ان يضعن ثيابهن چارشف وستلك كبي ظاهر اولان
دونلرين صالرلر غير متبرجات بزينة اول حالده كه اخفاسنه مأمور اولدوقلری
زينت مكانلرين اظهار ايتميه‌لر يعنی اوست دونلرين صالمقده غرضلری اظهار
اماكن زينت اولميجق اوزرلرينه بر باس يوقدر وان يستعففن خير لهن وعفت
طالب اولوب دونلرين كيمك كندولره ييكركدر والله سميع عليم وايزد ذو الجلال
كشيلرك سويلدوكلری سوزی ايشيديجيدر مقصدلرينه داناچون اهل اسلامك
ارباب علتی صحيح المزاج اولانلر ايله يمكدن احتراز ايدرلردی اول كمانله كه
شايد اهل صحت بيله يمه‌لردن اذيت چكوب كندولر گنهكار اولورلر حق جل
بو ايتی منزل ايدوب بيوردی ليس على الاعمى حرج كوره اوزره كناه يوقدر
صاغ اولان كيمسنه ايله يمده ولا على الاعرج حرج ونه طوپال اوزرينه اندن كناه
وار ولا على المريض حرج ونه خسته اوزرينه اندن صوچ واردر بو اوچ طائفه‌دن
اوده كه بعض كيمسه‌لر بو مذكورلر اوله حق كيمسه‌لرك ابولرنده يمكدن اجتناب
ايدرلردی پس خدا عز وجل بيان ايتدكدنصكره كه طوائف مذكوره اوزره
ارباب صحت ايله بر كناه يوقدر اول احتراز ايدن كيمسه‌لرك رخصتنی دخی
بيان ايدوب بيوردی ولا على انفسكم ان تأكلوا دخی كندو نفسكوزه
اوزرينه احتراز ايدنلر كناه يوقدر انده كه ييه سيز من بيوتكم عيالكوز اولديغی
ابولردن او بيوت اباءكم يا پدرلركزك ابولرندن او بيوت امهاتكم يا انالركزك
ابولرندن او بيوت اخوانكم يا قرنداشلركزك خانه‌لرندن او بيوت اخواتكم
يا همشيره‌لركزك ابولرندن او بيوت اعمامكم يا عمجه‌لركزك خانه‌لرندن
او بيوت عماتكم يا اتالركزك باجيلری ابولرندن او بيوت اخوالكم
يا دايلركزك ابولرندن او بيوت خالاتكم يا انالركزك قيز قرنداشلری
خانه‌لرندن او ما ملكتم مفاتحه يا انختارلرينه يعنی تصرفنه مالك اولديغوز

اشیادن اوصد بعضکم با دوستکزک ایوندن حاصل کلام بوکه اهل اسلام اوزره
برکناه مترتب اولماز بو مزبورلرک خانه لرندن رضالریله بر زاد ییسه لر
کتوردیلرکه بر جماعت جمیعتله ییجک ییمه دن احتراز ایمشلردی اول سببدن
که شاید بعضلری بعضلرندن زیاده ییوب ذا الفدم بر کدورت حاصل اوله حق
تعالی شاید و قلری محذوری دفع ایتمک ایچون بو ایتی منزل ایدوب بیوردی
لیس علیکم جناح ان تأکلوا اوزدکزه بر کناه مترتب اولماز اندنکه بیه سیز
جمیعا او اشتاتا بیقلمش اولدوغکوز حالده یا پراکنده فاذا دخلتم بیوتا پس
قچنکیم بو مذکور اولان ایولردن برایولره کیردسیز فسلموا علی انفسکم جانلرکوز
بابه سنی اولان خانه نک اربابنه اوزره سلام ویرک تحیة من عند الله
خدانک قتندن ثابت اولمش بر سلام ویرمک مبارکه چوق منفعتلو زیرا
انک سببیله خیر و ثواب رجا اولنور طیبة پاک که مستمع اولانک نفسی
انکله خوش اوله کذلک نته که سیزه بو اموری بیان ایتدی یبین الله لکم
الایات حق جل وعلا سیزکچون ایات حکمتی بیان ایدر لعلکم تعقلون تاکه
سیز حقی تعقل ایدوب فهم ایده سیز انما المؤمنون بوندن غیری بر نسنه
یوقدرکه ایمانی کامل اولانلر الذین امنوا بالله ورسوله شول کیمسه لردر که
خدانک وحدانیتنه و پیغمبرک رسالتنه عن صمیم القلب ایناندیلر واذا
کانوا معه علی امر جامع دخی قچن کند وسیله بر بیغنجی ایش اوزره اولورلر
یعنی امور دینیه دن نماز جمعه و جنکلر کبی اولو ایشلره مباشرت ایستدوکلرنده
لم یذهبوا حتی یستأذنوه اذن دینوب کیتمزلر حضرتندن دستور المینجه
ان الذین یستأذنونک تحقیقا شول کیمسه لرکه سندن دستور الورلر
اولئک الذین یؤمنون بالله ورسوله انلردر خدایه و پیغمبره تصدیق کتوردیلر
فاذا استأذنوک لبعض شأنهم پس قچنکیم بعض مهم ایشلرینه سندن
اذن طلب ایدرلر فأذن لمن شئت منهم انلردن ایستدوکک کیمسنه یه
اذن ویر واستغفر لهم الله و انلر ایچون خدای ذو الجلالدن مغفرت طلب
ایت ان الله غفور رحیم که بی شبهه حق جل وعلا قوللرینک تقصیراتن ایو
مغفرت ایدوب اوذللرینه ایتدوکلری ابتلا کند ولرین چوق اسیر کر لا تجعلوا
دعاء الرسول بینکم حضرت پیغمبرک اوقومسینی اراکوزده قیلمک یعنی قچن حضرت

پیغمبر



پیغمبر سیزی بر ایش ایچون اوقورانک اوقومسینی اراکوزده قیلمک کدعاء بعضکم بعضا
بیرکوزک بیرکزه اوقومسی کبی که اجابتنده تساهل اولنوب اذن نازدنسیز رجوع اولنسه
برباس اولمیه زیرا پیغمبرک دعوتنه علی الفور اجابت ایتمک واجبدر وانک اذنی دونکه
اولمیجق دونمک حرامدر قد یعلم الله الذین یتسللون منکم تحقیقا که خدا عز وجل
بیلور شول کیمسه لریکه اراکوزدن آزاز چیقوب کیدرلر لواذا اول حالده که اذنله
چیقن کیمسنه یه صیغنوب بیلسیجه کیدرلر فلیحذر الذین یخالفون عن امره پس شول
کیمسه لرکه خدانک فرماننده ن تجاوز ایدوب مخالفت ایدرلر قورقسونلر اندنکه
ان تصیبهم فتنة کندولره دنیاده بر محنت دکه او یصیبهم عذاب الیم یا کندولره
اخرتده بر دردناک اشکنجه دکه الا ان لله ما فی السموات والارض اکاه اولک
کیم ایزد ذو الجلالکدر ملولد رکوکلرده و یرده اولان اشیا قد یعلم ما انتم علیه تحقیقا
که حق جل وعلا بیلور نفاق واخلاصدن شول نسنه یی که سیز اکا مکلف اولانلر
اوزره نه سیز ویوم یرجعون الیه و اول کونکه منافقلر انکا و یرلمک ایچون
حسابی طرفنه دونمش قیلنورلر فینبئهم بما عملوا پس ایشلدوکلری اعمالی قبیحه بی
کندولرینه بیلدروب مکافاتن ایدر والله بکل شیء علیم و ایزد ذو الجلال هر شیئه

دانا دراوزدنه سورة الفرقان مکیه وهی سبع وسبعون ایة برنسنه خفی اولماز

بسم الله الرحمن الرحیم

تبارک الذی نزل الفرقان علی عبده صفات وافعالده هر نسنه دن یوجه لنوب
ارندی شول پروردکارکه حقی باطلدن آیرن کتابی بنده سی اوزره ایندردی
لیکون للعالمین نذیرا تاکه بنده سی انس وجنه عذاب الهیدن قورقودیجی اوله
الذی له ملک السموات والارض شول قادر مختارکه کوکلر و یرک پادشاهلکی
کندویه مخصوص سندر ولم یتخذ ولدا وهرکز اوغول ایدنمدی نته که نصاری
زعم ایدرلر ولم یکن له شریک فی الملک و کندویه پادشاهلکده براوزتاق
اولمدی نته که ثنویه افترا ایدرلر وخلق کل شیء وهر نسنه یی مواد مخصوصه دن
اشکال متنوعه ایله وهیئات مختلفه ایله ایجاد ایتدی فقدره تقدیرا پس کاردرست
اندازه قیلدی بعضی اندن ایستدوکی افعال وخواصه انی اماده قیلدی واتخذوا
من دونه الهة دخی کفار تنکریدن اوزکه بر معبودلر ایدندیلرکه لا یخلقون

شیئا بر نسنه ایجاد ایتمزلر وهم یخلقون وحال بوکه انلر یارادلمش قیلنمشلردر زیرا انلره
عبادت ایدنلر کندولرین یبرلر ولا یملکون لانفسهم ضرا ونه کندو جانلرندن زیان
دفع ایتمکه قادر اولورلر ولا نفعا ونه جلب نفع ایتمه بیلورلر ولا یملکون موتا
ونه بر کمسنه‌یی اولدرمکه قادر اولورلر ولا حیوة ونه دیرلتمه بیلمز ولا نشورا
ونه حشر ونشر ایتمکه پس بو کونه اوصافله موصوف اولمیانلر نیجه عبادته
مستحق اولورلر وقال الذین کفروا دخی ایمان کلمیان کروه دیدیلر ان هذا
الا افک افتریه بو یعنی پیغمبر کتوردوکی کلام بر نسنه دکلدر الا بر یلان که
کندوسی انی قندن پیدا ایتدی واعانه علیه قوم اخرون وکندویه انک
یاپمسی اوزره بر بشقه کروه یعنی یهود یاردم ایتدی فقد جاؤ ظلما وزورا
پس بو شبهه کیم اول سوزی سویلیانلر بر ستم ویلان کتوردیلر وقالوا اساطیر
الاولین دخی کافرلر دیدیلر محمد کتوردوکی سوز کچمشلرک افسانه‌سیدر
اکتتبها انی یازدی کندوسی فهی تملی علیه بکرة واصیلا پس اول یازلمش افسانه
صباح واخشام اوزرینه اوقنور تا که انی ازبرلیه زیرا کندوسی امی اولدوغی ثبوت
یازلمشدن نانی اوقیه مز قل انزله الذی یعلم السر فی السموات والارض
انلرک سوزینی رد ایتمکده سویله انی ایندردی شول پروردکار که کوکلرده
وییرده اولان کیزلی نسنه‌یی بیلور انه کان غفورا تحقیقا اول پروردکار
غایتله غفران ایدیجیدر که قوللرک کناهی اوزرینه پرده کرمی صالور رحیما
بخشی مهربانلک ایدر که دیدوکلری سوز اوزره عقوبتلرین تعجیل ایتمز وقالوا
مال هذا الرسول دخی صنادید قریش تهکم طریقیله دیدیلر بو پیغمبره نه اولدیکه
یاکل الطعام ییکی ییرنه که بیز ییروز ویمشی فی الاسواق وچارشولرده
یورودی نه که بیز کشت وکذار ایدرز یعنی دعواسی صحیح اولمش اولسیدی البته
حالی حالمزه مخالف اولوردی لولا انزل الیه ملک نیچون کندویه بر فرشته
ایندرلمدی فیکون معه نذیرا که کندو سیله اولوردی قورقودیجی اولوب صدقنی
انک ضدیقیله بیلنه او یلقی الیه کنز یاخود نیچون کندویه کوکدن بر کنج
صالنمدی که انکله استغنا ایدوب تحصیل معاشدن مستغنی اوله او تکون
له جنة یاکل منها یاخود اقل ما یکون نیچون کندویه بر باغ اولمدی که اندن
ییوب اوقات کذرانلک ایلیه وقال الظالمون دخی ستمکارلر که انلر اهل ایمانه دیدیلر

ان تتبعون



ان تتبعون الا رجلا مسحورا سیز بر کمسنه‌یه اویمزسز الا بر کیشی‌یه که مسحور اولوب
عقلی کیتمشدر انظر کیف ضربوا لک الامثال بق یا محمد نیجه سکا مثللری اوردیلر
یعنی ناشایسته اوصافله حقکده دیدیلر فضلوا پس پیغمبرلرک خواصن بیلمسنه
موصل اولان طریقدن کمراه اولوب بو کونه خبط ایتدیلر فلا یستطیعون سبیلا
که بو نکته حجت وبرهانله طعن ایتمکه یول بولمدیلر تبارک الذی ان شاء جعل
لک خیرا من ذلک چوق نفعلو اولدی شول قادر مختار که ایسترسه دیدوکلری
کنج وباغدن ییکرک شئی دنیاده سکا قیلادر جنات تجری من تحتها الانهار
بر باغلر که اشجارلری التندن ایرمقلر اقر ویجعل لک قصورا دخی دنیاده سکا
کوشکلر قیلادر ولیکن انلری اخرته تاخیر ایلدی زیرا او ییکرک وباقیدر
بل کذبوا بالساعة سنک بشریتک واحتیاجک انلرک ایمانه مانع دکلدر
بلکیم قیامتک اولمسین تکذیب ایدوب نظرلرین دنیا اوزره مقصود قیلدیلر
واو کفرلرنه باعث اولدی واعتدنا لمن کذب بالساعة سعیرا دخی قیامتک
اولمسنه تصدیق کتورمیانلره بر علولی آتش ییلدق اذا راتهم من مکان بعید
نچن اول علولی آتش انلری بر اوزاق ییردن کوردوکده سمعوا لها اکا ایشدرلر تغیظا
اچقدن حاصل اولمش بر آواز وزفیرا دخی آج ایه سینک باطنندن چیقن صدا
کیبی بر صدا واذا القوا منها مکانا ضیقا دخی نچن اندن بر دار ییرده اتلودلر
مقرنین اللری کردنلرینه زنجیرلرله بغلو اولدوغی حالده دعوا هنالک ثبورا اول
مکانده هلاکی چیغوردلر یعنی هلاک اولمقلرین ارزو ایدوب چیغوردلر ای
هلاکمز کل حاضر اول که محلک بودر پس کندولره سویلنور لا تدعوا الیوم ثبورا
واحدا بو کون بر هلاک اولمغی چیغرمک وادعوا ثبورا کثیرا وچوق هلاک
چیغرک قل اذلک خیر سویله بو عذاب ییکرمیدر ام جنة الخلد التی وعد
المتقون یاخود ارباب تقوی وعده اولندوغی بهشت جاودان کانت لهم جزاء
ومصیرا که اول بهشت انلره مکافات ودونجک ییر ایدی لهم فیها ما یشاؤن
انلره انده نه ایستدوکلری نسنه حاصلدر خالدین انده همیشه اولان
اقامته تقدیر ایمشلر کان علی ربک وعدا مسئولا بهشتده ایستدوکلری شیئک
حصولی پروردکارک اوزرینه بر موعود وعد ایدی یعنی خلق انی دعالرنده سؤال
ایدوب دیرلر ربنا واتنا ما وعدتنا علی رسلک یاخود ملائکه کرام تنکریدن

امل ایمانك بهشته کیرملرین ایستیوب دیرلر یا الهی انلره وعد ایتدیکك جنتلری
احسان ایت وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ دخی یاده کتور اول کونی
که حق تعالی انلك ایچون کفاری وخدادن اوزکه عبادت ایتدکلری اشیایی
بیغر فَيَقُولُ أَأَنْتُمْ أَضْلَلْتُمْ عِبَادِي هَؤُلَاءِ پس معبودلرینه سویلیه سیزمی بنم بو قوللرمی
اضدردکوز أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ یا کندولری دوغری یولدن آزدیلر قَالُوا سُبْحَانَكَ
تعجب بونلندن دیدیلر هر نقصدن منزه سن ای خداوندمز مَا كَانَ يَنْبَغِي لَنَا
بیزه صحیح وجائز دکل ایدیکه أَنْ نَتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ سندن اوزکه
اصلا دوستلر ایدینهلم وَلَكِنْ مَتَّعْتَهُمْ وَآبَاءَهُمْ ولیکن سن بونلری وپدرلرینی
برخوردار ایتدك که شهوات نفسانیه یه مستغرق اولدیلر حَتَّى نَسُوا الذِّكْرَ
برحد دك که یاد ایتمککی اونتدیلر وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا وفنا ازلیده انلر
برهلاك اولهجق جماعت ایدیلر بوندن نصکره ایزد جل جلاله خطابی بت پرستلره
توجیه ایدوب بیوردر فَقَدْ كَذَّبُوكُمْ پس بلا شبهه کیم معبودلرکوز سیزی
یلانجی دوندیلر بِمَا تَقُولُونَ دیدککوز سوزده فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا پس عذابی
سیزدن دفع ایتمکه قدرتکوز یوقدر وَلَا نَصْرًا ونه بر یاردم ایتمك که بچانکزه
برمدد ایلیه وَمَنْ يَظْلِمْ مِنْكُمْ وسیزدن ای مکلف اولانلر هر کیم ستم ایدر
نُذِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا انکا بربیوك اشکنجه دادندروز واو جهنم عذابیدر
وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ دخی سندن اسبق پیغمبرلردن برکروه کوندرمدك
إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ الا کیم علی التحقیق انلر ییجکی ییرلر وَيَمْشُونَ فِي
الْأَسْوَاقِ وچارشولرده یوردرلر وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً وای ادمیلر
برمقدارکزی برمقدارینه مبتلا قیلدق نته که فقرایی اغنیا ایله وپیغمبرلری
امتلر ایله ممتحن قیلدی أَتَصْبِرُونَ تا کیم ظاهر اوله ابتلاده اوزنی صبر کوز اولوری
وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا وپرورده کارك بصیر ایدی. کیمسنهیی وجزع ایدنی ایو کوریجیدی
وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا دخی دیدی سؤال کیمسهلرکه بوکشمیزه امید دوتمدیلر
لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَائِكَةُ نیچون فرشتهلر اوزریمزه اینیدریلمدیکه محمدك صدقینه
بیزه شهادت ایدهلر أَوْ نَرَى رَبَّنَا یاخود نیچون ربمزی کورمزوزکه انك تصدیقنه
بیزه فرمان ایده لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ تحقیقا کیم کندو نفسلرنده
بیوکلکه طالب اولدیلر وَعَتَوْا عُتُوًّا كَبِيرًا وظلمده حدی بربیوك تجاوز ایتمك





تجاوز ایتدیلر يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ مذکور قبل اول کونکه موتك فرشتهلرین کوررلر
لَا بُشْرَى يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ اول کونده کفار ایچون مژده یوقدر وَيَقُولُونَ حِجْرًا مَحْجُورًا
وملائکه انلره دیرلر مژده ویرلمسندن سیزه مؤکد منع اولسون وَقَدِمْنَا إِلَى
مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ دخی ایتش قسمندن ایشلدکلری نسنهیه قصد ایتدك یعنی
کفارك صورتا کوزل اعماللرین صله رحم واغاثه ملهوف کبی اشیایه اراده علیه مزی
توجیه ایدوب فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَنْثُورًا پس انی صاچلمش ذرهلر کبی نابود قیلدق
أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ بهشت برینك مجاورلری اول کونده خَيْرٌ مُسْتَقَرًّا
قرارکاهلری یکرکدر وَأَحْسَنُ مَقِيلًا ومکان استراحتلری غایتله کوزلدر
وَيَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ دخی یاده کتور اول کونیکه کوك بولتك چیقمسی
سببیله یاریلور وبو اول بولتدرکه سورهء بقرهده بیان اولندی وَنُزِّلَ الْمَلَائِكَةُ
تَنْزِيلًا دخی فرشتهلر اولوا ایندرلمك ایندرلدیلر الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَنِ
اول کونده درست تصرف مطلق ایزد ذو الجلاله تابتدر وَكَانَ يَوْمًا عَلَى
الْكَافِرِينَ عَسِيرًا واول کون کفاره اوزره بر دشوار کون ایدی وَيَوْمَ يَعَضُّ
الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ دخی اول کونی مذکور قیل که شدت حسرتدن ستم ایدن
کیمسنه اللری اوزره باصوب اصرور يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا
سویلر ای کاشکی بن پیغمبرله بر یول السیدم که بنی بو ورطهلردن خلاص ایدردی
يَا وَيْلَتَى لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا ای وای اوزمه اولسون کاشکی بن فلانی
کیمسنهیی دوست ایدینمسیدم مراد کندویی اضلال ایدن کیمسهدر بیلنملك کرك
لفظ فلان برکلمهدرکه معلوم اولان آدلر یرینه کنایت طریقیله استعمال اولنور
لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ تحقیقا کیم اول شخص بنی کتاب اللهی قبول ایتمکدن آزدردی
بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي بکا کتاب الله کلدکدن صکره وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ
خَذُولًا وشیطان معونتسی آدم اوغلینك یاردم ایتمزلك ایدیجیدی یعنی ادم اوغلیله
دوستلق ایدوب هلاکه مرتبهسنه یتشدرنجه اندن صکره کندویی بورا قوب برتشلیه
منفعت ایتمز وَقَالَ الرَّسُولُ دخی محمد المصطفی آخرتده یاد نیاده خدایه شکوی ایدوب
دیدی يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ای بنی پرورده ایدن خدای
متعال تحقیقا بنم عشیرتم بو قرآنی بالکلیه متروك قیلدیلر وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا
لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ دخی نته که سکا کفاردن دشمن قیلدق هر پیغمبره

کفاردن بر دشمن قیلدق نمرودی ابراهیمه و فرعونی موسایه اولدوغی کبی وکفی بربك
هادیا ونصیرا دخی یول دکارك بسدر حقه یول کوسترجی و دشمنلر اوزره
یاردمجی وقال الذین کفروا لولا نزل علیه القرآن جملة واحدة دخی کفر
ایدن کروه دیدیلر نیچون محمد اوزره قرآن بر دفعه ایندرلمدی تا که سائر کتب
الهیه دفعهٔ واحده ده ایندرلدی و بو اعتراضك اصلا بر نتیجه سی یوقدر زیرا
انك اعجازی متفرق اینمسیله و دفعهٔ واحده ده اینمسیله مختلف اولماز مع
ذالك متفرق اینمسنده نیچه فوائد وار منها بو که حق تعالی اکا اشارت ایدوب
بیوردی کذلك بویلجه انی متفرق ایندردك لنثبت به فؤادك تا که حفظ
و فهمی اوزره یوركلی بکشتره لم ورتلناه ترتیلا وانی اوقودق ترتیب و تأنی ایله
آز آز اوقودق یکرمی اوج سنه ده ولا یأتونك بمثل دخی سکا بر عجیب سؤال
ایله کلمزلر الا جئناك بالحق الا که اول سؤالك مقابله سنده دوغرو
اولان جوابیله سکا کلدك واحسن تفسیرا و غایتله کوزل بیان ایله الذین
یحشرون علی وجوههم الی جهنم شول کمسنه لر که دوزخه یوزلری اوزره حشر
اولنورلر اولئك شر مکانا اول کروه یرلری غایتله بد یردر واضل سبیلا
و یوللری قتی آزغون یولدر که کندولرین دوزخه یتشترور ولقد آتینا
موسی الکتاب دخی تحقیقا کیم حضرت موسایه توراتی ویردك وجعلنا معه
اخاه هرون وزیرا و کندوسیله قرنداشی حضرت هرونی یاردمجی قیلدق
کلمهٔ توحید اعلاء اولنمق ایچون فقلنا اذهبا الی القوم الذین کذبوا
بآیاتنا پس ایکی قرنداشه دیدك آیاتمزی تکذیب ایدن کروهه وارك کندولرین
حقه دعوت ایدك درعقب واروب انلری دعوت ایدوب سوزلرین قبول
ایتمدیلر فدمرناهم تدمیرا پس بر اولو هلاك انلری اهلاك ایتدك وقوم نوح
لما کذبوا الرسل دخی حضرت نوحك کروهی قچن پیغمبرلری اینانمدیلر یعنی انلر
قچن حضرت نوحی و کندودن اسبق اولان پیغمبرلری تصدیق ایتمدیلر
اغرقناهم صوده کندولرین بوغدق وجعلناهم للناس آیة دخی کندولرین خلق
ایچون بر عبرت قیلدق واعتدنا للظالمین عذابا الیما و ستم ایدنلره بر
دردناك اشکنجه اماده ایتدك وعادا وثمود دخی بو ایکی قبیله یی اهلاك ایتدك
واصحاب الرس دیا یلمش قیونك ایه لرین دخی اهلاك ایتدك و بونلر کیم





اولدوقلرنده اقوال متعدده وار بیری بو که انلر بت پرست بر کروه ایدیلر حق تعالی
حضرت شعیبی انلری دعوت ایتمك ایچون کوندردی سوزین قبول ایتمدیلر بر کون
اول یایلمش قیونك اطرافنده بولنمشلردی حق تعالی انك فرمانیله اول مکان
کندولرله چوکدی وقرونا بین ذلك کثیرا دخی بو مذکور اولانلرك اراسنده
چوق اهل زمانه لری اهلاك ایتدك وکلا ضربنا له الامثال و بونلرك هر بری
بلوکنه قولتقودیروب عجیب اولان قصه لری اکا بیان ایتدك وکلا تبرنا تتبیرا
و هر بیرلرین برا وفتمق اوفتدق یعنی نابود و معدوم قیلدق ولقد اتوا علی
القریة التی امطرت مطر السوء دخی قسم اولسونکیم علی التحقیق قریش طائفه سی
شام زمیننه تجارت ایچون کیتدکلرنده بد یغمورله یاغدرلمش کوی اوزره
کلدیلر وار قوم لوطك سدوم نام کویلرك کویلردر که حق تعالی انك اوزرنه
طاش یاغدردی افلم یکونوا یرونها پس انی کوردر اولمزلرمیدی که انك
سببیله نصیحت پذیر اوله لر بل کانوا لا یرجون نشورا انی کورمشدکل ایدیلر
بلکیم انلر بر کفره ایدیلر که قیامتك اولمسنه امید دوتمزلردی واذا رأوك
دخی قچن سنی کفار کوردلر ان یتخذونك الا هزوا سنی استهزادن اوزکه
بر نسنه دوتموب دیرلر اهذا الذی بعث الله رسولا بومیدر شول کمسنه که
تنکری کندویه پیغمبر کوندردی ان کاد لیضلنا عن آلهتنا تحقیقا کیم
یقلشدیکه بیزی معبودلرمزك عبادتندن دوندردن ایدوب آزدره لولا
ان صبرنا علیها انلرك عبادتی اوزره صبر ایتمسیدك چونکه بو کونه ناسزا
کلام انلردن صادر اولدی حق تعالی انلره جواب بابنده اولان سوزله
بو کلامی تعقیب ایدوب بیوردی وسوف یعلمون حین یرون العذاب دخی
بلا شبهه کیم عذابی مشاهده ایتدوکلری وقتده بیلورلر که من اضل سبیلا
کیمدر که یولی زیاده ازغون اولدی و یولدن ازغونلقدن مراد اهلنك ازغونلغیدر
ارأیت من اتخذ الهه هویه بقدکمی شول کمسنه یه که کندو ارزوسن کندویه
معبود ایدندی افانت تکون علیه وکیلا پس سنمی انك اوزرنه نکهبان
اولورسن که کندویی اوزولرندن منع ایدرسن ام تحسب ان اکثرهم یسمعون
او یعقلون یاخود کمان ایدرمیسن کیم علی التحقیق انلرك چوغی دوغری سوزی
ایشیدرلر یاد لایقله تامل ایدوب فهم ایدرلر ان هم الا کالانعام دکل انلر الا دوارلر

كيبى كه ايشتدكلرى نسنه دن بر شيء منتفع اولماز بل هم اضل سبيلا بل كيم انلرك
طريقى دوارلك طريقندن زياده ازغوندن بر ادوارلر بسليجيلرنه مطيع اولورلر
اما بونلر كندولرين ايجاد ايدنه سركشلك ايدرلر الم تر الى ربك پروردكارككك
صنعنه بقمزميسن كيف مد الظل نيجه سايه يى كشاده قيلدى دان اجلدوغى
وقتدن كونش چيقنجه ولو شاء لجعله ساكنا واكر دورمسين ايستسيدى
انى دورمش قيلوردى ثم جعلنا الشمس عليه دليلا صكره كونشى اول سايه نك
بيلمسى اوزره رهنما قيلدق زيرا سايه محسوس اولماز كونش چيقمسيجق ثم قبضناه
الينا قبضا يسيرا پس اول سايه يى طرفه بر آسان الدق يعنى كونشك
ارتفاعنه كوره آز آز زائل قيلدق وهو الذى جعل لكم الليل لباسا
دخى كندودر سزول پروردكار كه كيجه يى پوشاك كيبى برسز ايديجى نسنه قيلدى
والنوم سباتا واويقويى بدنلر ايچون راحت قيلدى وجعل النهار نشورا
وكوندزى يالمق ايسه قيلدى كه خلق طلب معيشت ايچون ايچنده ياللوب
يورودلر وهو الذى ارسل الرياح بشرا وكندودر سزول قادر مختاركه
يللرى مژده ويريجى كوندردى بين يدى رحمته كندو رحمتك ايلروسنده
زيرا اغلب اوقاتده يللك اسمسى يغمورك وقوعى اوزره دلالت ايدر وانزلنا
من السماء ماء طهورا وكوكدن پاك قيليجى صو ايندردك لنحيى به بلدة
ميتا تاكه انكله بر اولمش شهرى زنده قيلهوز ونسقيه مما خلقنا وانى
ايچورهوز ويردوغمز اشيادن انعاما ودوارله واناسى كثيرا وباديه
نشينلردن چوق ادميلره ولقد صرفناه بينهم دخى تحقيقا كيم يغمورى
منقلق اولان سوزى قرآنده وسائر كتب سماويه ده خلق اراسنده مكرر
قيلدق ليذكروا تاكيم تفكر ايدوب كمال قدرتمى وحق نعمتى اندن بيله لر فابى
اكثر الناس پس خلقك چوغى ايستمدى الا كفورا الا نعمتى انكار ايتمك
ولو شئنا لبعثنا فى كل قرية نذيرا واكر ايستسيدك هر كويده برقورقودجى
پيغمبر كوندردك تاكه احكاممك تبليغى اوزركزه بوكله اوله ولكن سنك
مرتبه كى بلند قيلمق ايچون سنى يالكوز جمله سنه مرسل قيلدق فلا تطع
الكافرين پس كافرلره ايستدكلرى شيئده مطيع اولمه وجاهدهم به
وقرآنك پند ونصيحتله انلرى اصلاح ايتمكه چالش جهادا كبيرا بربيوك

چالشمق وهو



چالشمق وهو الذى مرج البحرين وكندودر سزول قادر مختاركه ايكى درياى مجاور قودى
كه بيرى بيرينه قارشمز هذا عذب فرات بو تشنه لكى تسكين ايدر شيرين صودر
وهذا ملح اجاج واو بيريسى غايتله برشور صودر وجعل بينهما برزخا وايكيسنك
اراسنده قدرتندن بر مانع وحاجز قيلدى وحجرا محجورا وبر مانع بليغه دخى
وهو الذى خلق من الماء بشرا وكندودر سزول قادر ذو الجلال كه صودن حضرت
آدمى يراتدى واول صودركه ابو البشرك طينتى انكله يوغرولدى فجعله نسبا
وصهرا پس انى نژاد وپيوند ايه سى قيلدى يعنى انسانى ايكى قسم قيلدى بر قسمى
نسب صاحبى واوادلك قسميدركه اولاد كندويه منسوب اولور وبر قسمى ديشى
كه مصاهرت انكله حاصل اولور وكان ربك قديرا وپروردكارك غايتله توانا
ايدى كه بر ماده دن اعضاء مختلفه وطبائع متعدده ايجاد ايتدى ويعبدون
من دون الله ما لا ينفعهم ولا يضرهم دخى كفار قسمى تكريدن اوزكه بر شيئه
طپارلركه كندولره نه جلب نفع ايلرونه كندولردن دفع ضر ايلر وكان الكافر
على ربه ظهيرا وبى دين اولان كيمسنه پروردكارى اوزره ارقه لشمش ايدى كه
عداوت وشرك ايتمده شيطانه ارقه لشور وما ارسلناك الا مبشرا دخى سنى
كوندرمدك الا مؤمنلره الطاف الهيه ايله مژده ويريجى ونذيرا وكفاره عقوبت
نامتناهيه دن قورقدريجى قل ما اسئلكم عليه من اجر سويله يا محمد رسالتك
تبليغى اوزره سيزدن هيچ اجرت طلب ايتمم الا من شاء ان يتخذ الى ربه سبيلا
لكن سزول كيمسنه كه صدقه وير مكله خدانك رضاسنه بر طريق ايدنمك ايستر انى
ويرسون وتوكل على الحى الذى لا يموت دخى اعتماد ايت اول خدا اوزره كه هميشه
زنده در هركز موت كندويه عارض اولماز كه اوسنى شرلرندن صاقلويا جرتلرندن
مستغنى قيلور وسبح بحمده دخى صفات نقصاندن كندويى منزه قيل مدح
وثناسنه مقارن اولدغكده وكفى به بذنوب عباده خبيرا وحق جل وعلا قوللرينك
كيزلى واشكار اكناهلرينه مطلع اولدوغى جهتدن كافيدر پس ايمانه كلسه لر يا كفر
اوزره قالسه لر اندن اوزكه بر باس يوقدر الذى خلق السموات والارض
وما بينهما فى ستة ايام ثم استوى على العرش سزول ذات پاك كه كوكلر
ويرى واراوزنده اولان اشيايى التى كون مدتنده يراتدى صكره عرش اوزره
مستولى اولدى الرحمن دوكلى نعمتلرى احسان ايدن خداد در فاسئل به خبيرا

پس مذكور اولان خلق واستوايه اعتنا ايدوب بر كامل دانايه صوركه سكا
انك حقيقتنى اوبيان ايدر واو ايزده ذو الجلال لدر وإذا قيل لهم اسجدوا للرحمن
دخى قچن كفاره دنيلور چوق رحمتلو اولانه سجده كتورك قالوا وما الرحمن
ديرلر رحمان ندر يعنى بر اسمدركه انك مسماسنى بيلمزوز بو سوزى انكچون
ديديلر زيرا انكرى اوزره الرحمن اسمن اطلاق ايمزلر دى أنسجد لما تأمرنا
سجده كتوررميوز بيزم فرمان ايتدوكك شيئه وزادهم نفورا وسجوده امر
ايمك انلره اوركمك آرتردى تبارك الذي جعل في السماء بروجا صفا
بوجه لندى شول پروردكار كه كوكلرى كبى نمايان اون ايكى برده جميلو
يلدزلر قيلدى وجعل فيها سراجا وكوكلر ايچنده چراغ كبى بر يلدز قيلدى
وقمرا منيرا دخى ايچنده بر ايشق ويرجى آى قيلدى وهو الذي جعل الليل
والنهار خلفة وكندودر اول قادر متعال كه كيجه يى وكوندوزى خلفت
ايه سى قيلدى يعنى بيرى بيرينه خلف اولوب بر وقتده مجتمع اولماز قيلدى
لمن أراد أن يذكر شول كيمسنه يه كه ايستدى خدانك نعمتلرين خاطره كتوروب
ايچنده تفكر ايده أو أراد شكورا يا ايستدى كه كندويه احسان اولنان
نعمتلر اوزره خدايه شكر ايده وعباد الرحمن دخى ايزد ذو الاحسانك قوللرى
الذين يمشون على الأرض هونا شول كيمسنه لردركه يراوزره اهسته يورورلر
يعنى وقار وتواضعله يورورلر نه تجبر وتبختر له وإذا خاطبهم الجاهلون قالوا
سلاما دخى قچن نادانلر كندولره سوزى توجيه ايدرلر ايذالريندن قورتيجق
سوز انلره ايراد ايدرلر والذين يبيتون لربهم سجدا وقياما دخى انلر شول
كيمسنه لركه پروردكارلرينه نمازده سجود وآياق اوزره دورمغله اكين كيجه لرين
كچورورلر والذين يقولون ربنا اصرف عنا عذاب جهنم دخى انلر شول كيمسنه لردر
كه ديرلر اى پروردكارمز دوزخ اشكنجه سن بيزدن دفع ايت إن عذابها كان
غراما كه بى شبهه انك اشكنجه سى لازم ودائم ايدى إنها ساءت مستقرا
ومقاما تحقيقا كيم دوزخ غايتله يمان آرامكاه ودوره جق يردر والذين إذا
أنفقوا لم يسرفوا ولم يقتروا دخى خدانك قوللرى شول كيمسنه لردركيم نفقه
صرف ايتدوكلرنده كرمك حدين تجاوز ايتميوب بخيل كبى نفقه ده دارلق ايتمزلر
وكان بين ذلك قواما واسراف له تقتير اراسنده صرف ايتدكلرى معتدل ايدى



انلرك بريسنه ميل ايتمزلر والذين لا يدعون مع الله إلها آخر دخى انلر شول كيمسنه لردر
كه خداى ذو الجلال ايله بر معبود دخى چيقروب عبادت ايتمزلر ولا يقتلون النفس
التي حرم الله دخى تنكرى تعالى اولدورمسنى حرام قيلدوغى جانى اولدورمزلر
إلا بالحق مكر حقله اولدرهلر ولا يزنون وكندولره مباح اولميان قادينى وطى
ايتمزلر ومن يفعل ذلك وبو مذكور اولان منهياتدن هر ايشليان كيمسنه يلق أثاما
كناهك سزاسنى بولور يضاعف له العذاب يوم القيمة شرطك جوابندن
بدلدر يعنى انلرى هركيم ايشلر دوزخ تنامنده اشكنجه كندويه ايكى قات اولور
ويخلد فيه مهانا واول عذابده خوار وذليل اولدوغى حالده همشه اقامت
ايدر إلا من تاب وآمن وعمل عملا صالحا مكر شول قسم كه توبه ايدوب
ايمانه كلدى وكوزل ايش ايشلدى فأولئك يبدل الله سيئاتهم حسنات
كه اول كروهه ايزد ذو الجلال بدلكلرين ايولكلره دكشديرور يعنى معصيتلرين محو
ايدوب يرلرينه حسنات اثبات ايدر وكان الله غفورا رحيما وتنكرى تعالى
غايتله مغفرت ايدوب باسى كچيجيدى ومن تاب وعمل صالحا وهركيم ايتدوكى
معصيتلردن رجوع ايدوب پشيمان اولدى وبر شايسته عمل ايشلدى فإنه يتوب
إلى الله متابا بى شبهه اول كيمسنه ايتدوكى توبه سببيله خدانك طرفنه بر
پسنديده دونش دونر والذين لا يشهدون الزور دخى تنكرينك قوللرى
شول كيمسنه لردر كه بدعتله آلوده اولان مجلسلرده حاضر اولمازلر وإذا مروا
باللغو واول وقت كه پسنديده اولميان مجلسلره كذركاهلرى واقع اولور مروا
كراما كندو نفسلرين اكرام ايتمش اولهرق قولندن كچرلر كه اندن اعراض
ايدوب اكا ملتفت اولمازلر والذين إذا ذكروا بآيات ربهم دخى انلر شول
كيمسنه لردركه قچن پروردكارلرينك آيتلريله پند ونصيحت ويريلورلر لم يخروا
عليها صما وعميانا صاغرلر وكورلر كبى واعيه سيز وتبصره سيز انلر اوزره
دوشمزلر بلكه انلره كوش هوشله ونظر اعتبار له استماع ايدوب بقرلر والذين
يقولون ربنا هب لنا من أزواجنا وذرياتنا قرة أعين دخى انلر شول كيمسنه لردر
كه ديرلر اى خداوندمز قادينلرمزدن واولادمزدن كوزلرك روشنلكى مطيع اولاد
بيزلره باغشله واجعلنا للمتقين إماما وپرهيزكار اولانلره امور دينيه ده
بيزلرى مقتدا ايله أولئك اول كروه كه صفات مزبوره ايله متحلى اولمشلردر

يجزون الغرفة جنتك بلند مكانلرى كندولره سزا ويريلور بما صبروا ايتدوكلرى
صبر مقابله سنده ويلقون فيها تحية وسلاما وانلر اچنده حيات وسلامت
دعاسى بولمش قيلنورلر يعنى بهشته كيردوكلرنده ملائكه كرام حياكم الله والسلام
عليكم كبى الفاظله كندولره دعا ايدرلر خالدين فيها بهشت اچنده همیشه
اقامت ايدرلر حسنت مستقرا ومقاما غايتله كوزل قرارگاه ودوره جق يردر
بهشت جاودان قل ما يعبأ بكم ربى سويله يا محمد پروردگارم سزه اى اهل مكه
نه يابر لولا دعاؤكم عبادتكز اولمزسه فقد كذبتم پس تحقيقا كه بن كتوردوكم
نسنه يى تكذيب ايدوب مخالفت ايتدكوز فسوف يكون لزاما بوندنصكره
بلاشبهه كه تكذيبكزك سزاسى سيزه لازم اولور

## سورة الشعراء مائتان وسبع وعشرون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

طسم معالمده كتوردى كه حضرت قتاده بيوردى حروف مقطعه قرآنك
آدلريدر و بو سبيدن اغلبده كوردوسن بو حروفدنصكره قرآن مجيدك
ذكرى واقع اولور تلك آيات الكتاب المبين وبو سوره اعجازى واضح اولان
كتابك آيتلريدر چون طائفه قريش بويله معجز كتابه كندولره كلوب تصديق
ايتمديلر وحضرت صلى الله عليه وسلم ايمانه كلمكلرى اوزره غايتله حريص
ايدى تعللرى كندويه پك مشقتلو كلمش ايدى حق جل وعلا حبيبنك كوكلنه
تسليه ويرمك ايچون بو آيتى منزل ايدوب بيوردى لعلك باخع نفسك
شايدسن كندو نفسكى اولديرجى سن يعنى نفسك اوزره شفقت ايت غم وغصه ايله
انى اولدورمه الا يكونوا مؤمنين جماعت قريش اهل ايمان اولمدوقلرى ايچون ان نشأ
ننزل عليهم من السماء آية ايسترسك كوكدن اوزرلرينه بر نشانه ايندررز يعنى بر
بلاء سماوى اوزرلرينه مسلط ايدرز كه ايمان كتورمك اوزره كندولرين جبر ايليه
فظلت اعناقهم لها خاضعين پس كردنلرى كا مطيع ومنقاد اولوردى وما يأتيهم
من ذكر من الرحمن محدث دخى كندولره ايرز ذو الجلال لدن اينمسى مجدد اصلا
بر پند كلمز الا كانوا عنه معرضين الا كه كندولر اندن يوز چويرمشلر ايدى
فقد كذبوا پس بلاشبهه كيم قرآنى تكذيب ايتديلر فسيأتيهم انباء ما كانوا به



يستهزؤن تكذيبلرندنصكره على التحقيق كندولره كلور اول شيئك اخبارى كه انكله
استهزا ايدرلر ايدى كيم او حق ايدى يا باطل دخى قدرين تعظيم ايدوب تصديق اولنمغه
لائق ايدى يا تكذيب اولنوب شانى استخفاف اولنمغه سزا ايدى اولم يروا الى
الارض آيا ايتدوكلرى استهزايى ايتيلوب يره بقمديلرمى كيم محض قدرتله كم
انبتنا فيها نيجه انبات ايتدك بيره ردلك من كل زوج كريم هر بر چوق نفعلو اوت
صنفندن ان فى ذلك لآية تحقيقا كيم اول كونا كون اصنافى يردن انبات
ايتمكده بر اولو دلالت وار انك اوزرينه كه انى انبات ايدن پروردگار بر اولو قدرت
وحكمت صاحبيدر وما كان اكثرهم مؤمنين وخدانك علم قديمنده چوقلرى
ايمان كتورجيلر دكل ايدى پس ايچون بو كونه آيات عظام كندولره منفعت ايتمز
وان ربك لهو العزيز وبى شبهه كيم پروردگارك كندو درهر كيمسه يه غالب پس
كفار اوزره بلا ايندرمكه قادردر الرحيم چوق مرحمتلودر كه كفاره بو دكلو
مهلت ويردى واذ نادى ربك موسى دخى مذكور قيل اول وقتى كه خداوندك
حضرت موسى يه چاغردى كه ان ائت القوم الظالمين ستمكار اولان كروهه
واركيت قوم فرعون مصر حاكمنك كروهنه الا يتقون آيا ايتدوكلرى قبايحدن
پرهيز ايتمزلر يعنى كركدركه انلردن فراغت ايدوب ارباب تقوى اولهلر قال رب
انى اخاف ان يكذبون حضرت موسى ديدى يا الهى تحقيقا بن قورقرم كه بنى
تصديق ايتميه لر ويضيق صدرى وسينم دار اولور تكذيبك انفعالندن
ولا ينطلق لسانى ودلم اچلمز كه سبقلمق سببيله اچنده اولان عقده اوزدياد
بولور فارسل الى هرون پس حضرت جبريلى هرونه كوندر ولى بو ايشده بكا يارديد
قيل ولهم على ذنب دخى انلره اوزريمده كناه دعوالرى وار دولاندن مراد قتل
قبطيدر وانلرك زعمنه كوره كناه تسميه ايتدى والا فى الحقيقة اول كناه
دكلدر فاخاف ان يقتلون پس قورقرم كيم قوم فرعون كندولره رسالتى
تبليغ ايتمدن اول بنى اولدورمه لر بيلمك كرك كيم بو سوزلر حضرت موسادن
تعلل طريقيله صادر اولمدى بلكه عذرنى تمهيد ايتمك ايچون وامتثال امره
باددم طلب ايتمك ايچون قال كلا حق جل وعلا حضرت موسى يه برادرى حضرت
هرونى قوشدوقدنصكره ديدى ايتدوكك كماندن واز كچ وانلرك شرندن
قورقمه فاذهبا بآياتنا پس سن قرندشكله معجزه لرمزله كيدك انا معكم

تستمعون علی التحقیق بیز سیزکه دکلیجیلرز فأتیا فرعون پس فرعونه وارك فقولا انا رسول رب العالمین پس سویلك بی شك کیم بیز رب العالمینك كوندرلمشیز بونکه كه ان ارسل معنا بنی اسرائیل یعقوب اوشاقلرین بزمله كوندر یعنی کیندیلو فرعونه مامور اولدیلر وقاری شیئی تبلیغ ایندیلر قال الم نربك فینا ولیدا فرعون دیدی ای موسی بیز سنی طفل ایکن آرامزده بسلمدوکمی ولبثت فینا من عمرك سنین ومنزللرمزده یاشکدن ییللر دوردك وفعلت فعلتك التی فعلت واشلمکی ایشلدك سنول ایشی که ایشلدك یعنی خواصمزدن اولان قبطیی اولدردك وانت من الكافرین وسن نعمتمی انکار ایدنلردن سن قال فعلتها اذا حضرت موسی دیدی اول ایشی ایشلدم اول وقتده وانا من الضالین وحال بوكه بن غافللردن ایدم ففررت منكم سزکدن سیزدن قچدم لما خفتكم قچن سیزدن قورقدم فوهب لی ربی حكما پس پروردکارم بکا علم وفهم بغشلدی وجعلنی من المرسلین وبنی پیغمبرلردن قیلدی وتلك نعمة واول تربیه بر نعمتدر تمنها علی که سن انی اوزریمه ظاهرده منت قیلورسن ان عبدت بنی اسرائیل که فی الحقیقة اول تربیه اولاد یعقوبی بنده قیلمکلکدر یعنی سن بنی اسرائیلی بنده قیلوب اوغوللرین اولدرمکلکدر والدرم دریایه صالوب سکا دوشدم که سنی تربیه ایتدك و بو سبیله اولان تربیه حقیقتده نعمت دکلدر چونکه فرعون کوردیکه حضرت موسی سوزنه اعتبار ایتمیور اسلوب کلامی تغییر ایدوب حضرت موسی ایتدوکی دعوایه که بن رب العالمینك رسولی یم معارضه یه باشلدی نه که حق تعالی بیوردی قال فرعون وما رب العالمین حاکم مصر دیدی رحتی عالمینك پروردکاری ندر یعنی حقیقت وماهیتی نه اصل شیئدر قال رب السموات والارض وما بینهما چون خدانك حقیقتی صفاتندن اوزکه بر شیئله تعریفی و لنماز حضرت موسی خدانك اظهر اولان صفاتیله اکا جواب ویروب دیدی رب العالمین کوکلری ویرلری واراردنده اولان اشیانك پروردکاریدر ان كنتم موقنین اکر سیز اشیایی تحقیقا بیلمکی برجاعت ایدیکوز قال لمن حوله فرعون شنی اطرافنده حاضر اولانلره دیدی الا تستمعون بونك جوابن ایشتمیمیسیز بن کندوسندن خدانك حقیقتنی سؤال ایدرم کندوسی صفاتندن بکا خبر ویرور قال ربكم ورب ابائكم الاولین حضرت موسی دیدی اوسیزك ربکوز ده و کچمش

اولان



اولان پدرلرکوزك پروردکاریدر قال ان رسولكم الذی ارسل الیكم لمجنون فرعون خبیث دیدی علی التحقیق سیزه مرسل اولان رسولکوز بر دیوانه دربن کندوسندن بر شیئی سؤال ایدرم او بکا بر بشقه نسنه دن جواب ویرور قال رب المشرق والمغرب وما بینهما حضرت موسی دیدی عالمینك پروردکاری مغرب ومشرقك وارالرنده اولان اشیانك پروردکاریدر ان كنتم تعقلون اکر سیز تعقل ایدردکوز یعنی سیزلرده بردانشی وار ایسه بیلورسیزکیم بونك ماوقعنه جواب اولماز قال لئن اتخذت الها غیری فرعون مناظره دن منقطع اولدوقدنصکره تهدید یه باشلیوب دیدی قسم اولسونکه ای موسی اکر بندن اوزکه بر معبود ایدنورسن لاجعلنك من المسجونین البته سنی زندانیلرك زمره سندن قیلارم قال اولو جئتك بشیء مبین حضرت موسی اکا دیدی بوایشی ایشلرمیسن واکر بن سکا بر اشکار نسنه الکلورم قال فأت به ان كنت من الصادقین فرعون دیدی پس انی کتور اکر سن کرچك سویلنانلردن ایدك فالقی عصاه پس حضرت موسی دکنکنی صالدی فاذا هی ثعبان مبین همان اول محل دکنکی بر اشکار اژدهان اولدی ونزع یده فاذا هی بیضاء والنی قولتغی التندن چیقردی پس اول دم بلا فاصله مبارك الی ایشغلی بیاض اولدی للناظرین نکاه ایدنلره مرویدرکیم قچن حضرت موسی دکنکنی صالوب بر اژدها اولدی فرعون کندوسی دیدی بوندن غیری بر معجزه سکا واری حضرت موسی اکا النی کوستردی فرعون ایتدی بو نه در نسنه در پس النی قولتغی التنه قویوب چیقردی بر شعاعی وارکه کوزلری خیره ایدوب افتابك شعله سی کیبی اطرافی قاپلدی قال للملإ حوله فرعون اطرافنده اولان اشرافه دیدی ان هذا لساحر علیم تحقیقا بو کشی بر دانا جادودر یرید ان یخرجكم من ارضكم بسحره ایسترکه جادو لکیله زمینکوزدن سیزی چیقره فماذا تأمرون پس بوایشده نه فرمان ایدرسیز قالوا ارجه دیدیلر ایشن تأخیر ایت وابعث فی المدائن حاشرین وممالککده دوشن قصبه لره بیغیجیلر کوندر یأتوك بكل سحار علیم فن سحرده هر استاد جادوی سکا کتورسونلرکه حضرت موسی ایله فن سحرده معارضه ایدرلر فجمع السحرة لمیقات یوم معلوم پس جادولر تعیین بر یلمش کونك وقتیچون جمع اولندیلر واو یوم الزینه نك قوشلوق وقتیدر وقیل للناس هل انتم مجتمعون دخی خلقه دینلدی سیز مجتمع اولورمیسیز یعنی البته کلوب بیغلك

وافاه ودرنه ابنك اپنس دوغ

لعلنا نتبع السحرة شاید بز جادولری اویرز ان کانوا هم الغالبین اکر انلر کندولر
موسی اوزرینه غلبه ایدنلر ایدی فلما جاء السحرة پس اول وقت که جادولر بیغلوب
حاضر اولدی قالوا لفرعون ائن لنا لاجرا اقلیم مصرک حاکمنه دیدیلر علی
التحقیق بزه بر اجرت واری ان کنا نحن الغالبین اکر بز کندومز غلبه ایدنلر
ایدک قال نعم فرعون دیدی بلی سزه اجرت وار وانکم اذا لمن المقربین وبی شبهه
کیم سز بنم قتمده مقربلرمزدن سنده اولورسز قال لهم موسی حضرت موسی انلره
دیدی دیدوکلرندن صکره که یا سن صالحی اول یا بز صالحی اوله لم القوا ما
انتم ملقون صالک سزول نسنه یی که سز انی صالجیلر سز فالقوا حبالهم
وعصیهم در عقب صنعتلرین ایلادیلر اوله جق ایپلرین صالدیلر وقالوا بعزة فرعون
ودیدیلر فرعونک قوت وغلبه سنه قسم کیم انا لنحن الغالبون بیز کندومز موسی
وهرون اوزرینه غلبه ایدنلرز فالقی موسی عصاه انلر صالدوقدن صکره حضرت
موسی دکنکن صالوب بر عظیم اژدها اولدی فاذا هی تلقف ما یافکون پس همان
معهود دکنک سحر تزویر ایدوکلری اشیایی یودر اولدی فالقی السحرة ساجدین
سحره بو معجزه یی کوردوکلرندن صکره یوزلری اوزرینه دوشمش قیلندیلر سجود ایتمشلر
ایکن قالوا امنا برب العالمین اول حالده که دیدیلر خلق عالمک پروردکارنه
تصدیق کتوردک رب موسی وهرون بو ایکی جلیل القدر پیغمبرک پروردکاری
بو جمله ما قبلندن ابدال اولندی توضیح ایچون وفرعونک ربوبیتک توهمن
دفع ایتمک ایچون واشعار ایتمک ایچون کیم ایمانلرینه باعث اولان شی حضرت
موسی وهرونک اللری اوزرینه جاری اولان معجزه در پس فرعون سحره نک
ایمانلرندن اکاه اولیجق کندولرینه ایستدی قال امنتم له قبل ان اذن لکم انلره
دیدی حضرت موسایه تصدیق کتوردکوز بن سزه دستور ویرمدن اول
انه لکبیرکم الذی علمکم السحر بی شبهه کیم او سزه جادولکی اوکرتندر بیوککوزدر
فلسوف تعلمون پس بلا شک کیم ایشلدوککوز ایشک عقوبتنی بیلجکسز
بعده اول عقوبتی بیان ایتدی نته که حق تعالی بیوردی لاقطعن ایدیکم
وارجلکم من خلاف البته اللرکوزی وایاقلرکوزی خلافدن کسرم یعنی بر طرفکوزدن
بر ال و بر طرفکوزدن بر ایاق کسرم ولاصلبنکم اجمعین وعلی کل حال سزی
تمامکزی قالوا لاضیر دیدیلر بو خصوصده اوزریمزه بر ضرر یوقدر انا الی ربنا

منقلبون



منقلبون زیرا علی التحقیق بز پروردکارمزه دونیجیلرز انا نطمع ان یغفر لنا ربنا خطایانا
بی شبهه بز طمع ایدرز کیم پروردکارمز کناهلریمزی بزم ایچون یارلغیه ان کنا
اول المؤمنین اول سببیله که بی شبهه بز اول ایمانه کلانلر ایدک بو مجلسده
حاضر اولانلردن کتوردیلر کیم اول وقت که بو اعزه نک صانع اللرین وصول ایقانلرینی
کسوب کندولرین اصدیلر جناب رب العزة بهشت جاودانه اولان مقاملرینی
کندولره کوستردی بعده حضرت موسی فرعونه وقومنه دعوت ایتمک ایچون اوزرینده
بر قچ سنه مکث ایتدی اصلا بیرلری ایمانه کلمدی صکره حق تعالی کندویه بو فرمانی
ایلدی نته که بیان ایتدی واوحینا الی موسی دخی حضرت موسایه فرشته ایله
خبر صالدق که ان اسر بعبادی قوللریمی کیجه کوتور انکم متبعون زیرا علی التحقیق
سز متبوع قیلنورسز یعنی فرعون ولشکری آردکزه دوشوب سزه بر محلده
یتشورلر که سز دریانک او بر طرفنه عبور ایدوب انلر بو طرفنده بولنورلر بعده
ایزلرکوز اوزره دریانک ایچنه قولری بولنه وقلیج دریا اوسترینه برابر
قیلنوب صوده بوغولورلر فارسل فرعون فی المدائن حاشرین پس اول وقت که
بنی اسرائیلک کیتمسی معلوم اولدی فرعون بی عون شهرلره لشکری جمع ایتمک
ایچون بیغیجیلر کوندروب دیدی ان هؤلاء لشرذمة قلیلون تحقیقا که بونلر
یعنی بنی اسرائیل غایتله براز کروهدرلر وانهم لنا لغائظون دخی علی التحقیق
انلر بزه آجغ ویریجیلردر وانا لجمیع حاذرون وبی شبهه کیم بز قواد باب سلاحز
وجنکک احوالندن خبردارز فاخرجناهم پس انلری چیقردک یعنی کوکللرینه
جنک داعیه سن صالوب کندولرین چیقردک من جنات باغلردن وعیون
وبکارلردن وکنوز وکنجلردن ومقام کریم وکوزل منزللردن کذلک ایشبو انک
کبیدر واورثناها بنی اسرائیل وبونلرن اولان اشیایی بنی اسرائیله میراث
قیلدق فاتبعوهم پس فرعون واتباعی بنی اسرائیله ایردیلر وشدیلر مشرقین
کونشک چیقجق وقتنه داخل اولدقلرنده فلما ترائ الجمعان صکره اول محل
که ایکی کروه بیری بیرین کوردی قال اصحاب موسی انا لمدرکون حضرت موسانک
یاران دیدیلر علی التحقیق بز ملحق اولنورز قال کلا حضرت موسی دیدی هرکز
سزه یتشمزلر زیرا حق تعالی سزه خلاصی وعد ایتمشدر ان معی ربی بی شبهه کیم
پروردکارم بنمله در سیهدین علی التحقیق طریق نجاته بکا کوستردر فاوحینا الی

موسى بعده حضرت موسايه فرشته ایله خبر صالدقكه أن اضرب بعصاك البحر
دكنكيله دريايه اور فانفلق پس حضرت موسى دكنكيله دريايه اوروب اون
ايكى يول ايچنده اچلدى فكان كل فرق كالطود العظيم كه هر برايرلن پاره براولو
طاغ كبى اولدى بعده اول پاره لر اراسنده پيدا اولان يوللره بنى اسرائيل كيردى
وازلفنا ثم الآخرين واندن اوبركوهى يقين قيلدق يعنى فرعون وجماعتن دريايه
يقين قيلدوب بنى اسرائيلك ايزلرى اوزره داخل اولديلر وانجينا موسى ومن معه
اجمعين دخى حضرت موسايى وكنه وسيله اولانلرى قورتاردق ثم اغرقنا
الآخرين صكره كيرو قالانلرى صوده بوغدق ان فى ذلك لآية تحقيقا كه موسايى
وجماعتنى قورتارمغزده وفرعون واتباعن اهلاك ايتمكزده براولو علامت وار وما
كان اكثرهم مؤمنين وفرعونيلرك چوغى اهل ايمان دكل ايديلر وان ربك لهو
العزيز الرحيم وبى شبهه كيم پروردكارك كندودر هر كيمسه اوزره غالب قوللرينه
فاتيله اسركركه عقوبتلرين تعجيل ايتمز واتل عليهم نبأ ابراهيم ودخى عربك مشركلرى
اوزره حضرت ابراهيمك خبرين اوقى كه انكا انتسابا بتمكله افتخار ايدرلر اذ قال
لابيه وقومه ما تعبدون قچن پدرينه وجماعتنه سويلدى قنقى نسنه يه عبادت
ايدرسيز قالوا نعبد اصناما ديديلر بتلره عبادت ايدرز فنظل لها عاكفين
پس انلرك عبادتى اوزره هميشه مجاورلر اولورز قال هل يسمعونكم اذ تدعون
حضرت ابراهيم انلره ديدى اوقمكزى ايشيدرلرمى كندولره عبادت ايتدككوزده
قچن كندولرين اوقورسيز او ينفعونكم ياخود سيزه جلب نفع ايدرلرمى كندولره
عبادت ايتدككوزده او يضرون ياسيزه ضرر ايصال ايدرلرمى عبادتلرين ترك
ايتدككوزده قالوا بل وجدنا آباءنا جواب ويروب ديديلر بوديدوكلرك
بيرنسنه دكلدر لكن پدرلرمزى كوردك كذلك يفعلون انلر كبى ايشلرلر يعنى انلرك
عبادتى اوزره پدرلرمزى مقيم بولدق بزدخى انلره تقليد ايدوب عبادت
ايدرز قال افرأيتم ما كنتم تعبدون انتم وآباؤكم الاقدمون حضرت
ابراهيم ديدى سيز كوروب بيلدكوزمى شول نسنه يى كه سيز وكچمش اولان پدرلركوز
انلره پرستش ايدردكوز فانهم عدو لى كه بى شبهه انلر بكا دشمندرلر الا رب
العالمين لكن بنم دوستم كائناتك پروردكاريدر الذى خلقنى شول پروردكاركه
بنى ياراتدى فهو يهدين كه او بكا دين يولى كوسترور والذى هو يطعمنى ويسقين

وشول



وشول پروردكاركه كندوسى بكا ييجك ييدرور وصو ايچرتدرور واذا مرضت فهو يشفين
ودخى قچن خسته اولورسم كندوسى بكا شفا ويرور والذى يميتنى ثم يحيين وشول قادر
مختاركه بنى اولدركه صكره بنى زنده قيلور والذى اطمع ان يغفر لى خطيئتى يوم الدين
وشول كريم غفاركه رحمتنه اميد دوتارم كه روز جزاده بنم كناهمى يارلغه رب هب لى
حكما يا الهى علم وعملمى بكا كمال باغشله والحقنى بالصالحين وبنى كامل اولانلرك
زمره سنه يتشدر واجعل لى لسان صدق فى الآخرين ودخى بكا درست ديل
قيل صكره كلانلرده يعنى بندن صكره كلان خلقك اراسنده بكا بخشش صيت وصدا
وكوزل مدح وثنا قيل بو دعانك جناب رب العزه حضرت ابراهيمدن قبول ايتديكه
هيچ برامت يوقدر الا كه كندويه سيوب مدح وثناسن ايدرلر واجعلنى من ورثة جنة
النعيم ودخى بنى بهشت پر نعمتك وارثلرندن قيل واغفر لابى وپدرمه مغفرت ايت كه ايمان
كتورمكه كندويى موفق قيله سن واكا هدايت احسان ايدرسن انه كان من الضالين
كه تحقيقا اول طريق حقى ازدرانلردن ايدى ولا تخزنى يوم يبعثون ودخى بنى رسوا قيلمه
اول كونده كه خلق قبوردن بعث اولنورلر يوم لا ينفع مال ولا بنون اول كونده
كه نه مال فائده ويرر ونه اوغوللر الا من اتى الله بقلب سليم مكر شول كمسه كه تكرينك
حضورينه كفر ومعصيتدن قورتلمش بر كوكل ايله كلدى وازلفت الجنة للمتقين ودخى
بهشت جاودان ارباب تقوى ايچون يقين قيلندى بر مرتبه ده كه محشردن منازللرين
كوروب افتخار ايدرلركه انده جمع اولنورلر وبرزت الجحيم للغاوين ودخى دوزخ كمراهلر
ايچون ظاهر قيلندى تا كه مكانلرين كوروب اندوه وحسرت چكسونلر وقيل لهم
وكندولره ديلدى يعنى فرشته لر خدانك فرمانيله كندولره ديرلر اينما كنتم
تعبدون من دون الله قانى اول شيئى كه تكرينك عبادتندن وازكچوب انلرى
طپرركوز هل ينصرونكم سيزدن عذابى دفع ايتمكه سيزه ياردم ايدرلرمى او ينتصرون
يا كندو نفسلرندن عذابى قالدرمغه ياردم ايدرلرمى فكبكبوا فيها هم
والغاوون پس جهنم ايچنه اصنام وكفار يوزلرى اوزره پياپى قيلنديلر وجنود
ابليس اجمعون ودخى شيطانك لشكرى قالوا دوزخيلر ديديلر وهم فيها يختصمون
وحال بوكه كندولر دوزخده بربرى ايله خصومت ايدرلر تالله ان كنا لفى ضلال
مبين خدايه قسم كيم على التحقيق بز براشكارا ازغونلقده ايدك اذ نسويكم برب
العالمين اول وقت كه انس وجن وملائكه نك پروردكاريله سيزى اى بتلر برابر

دوتردق عبادتنی وما اضلنا الا المجرمون وبیزی برکیمسه کمراه قیلدی الا بد عمل
اولان کروه فما لنا من شافعین پس بیزم هیچ دیلکجیلر یوقدر شنه که اهل ایمانه
انبیادن وملائکه دن وار ولا صدیق حمیم دخی بر شفقتلو دوست بیزم یوقدر
زیرا اول کونده دوستلر بری برینه دشمندر مکر اهل تقوی اولانلر که انلرک
ارالرنده دشمنلک معدومدر فلو ان لنا کرة فنکون من المؤمنین پس دنیایه
بیزم بر دونش اولسیدی که اهل ایماندن اولوردق ان فی ذلک لآیة تحقیقا کیم
حضرت ابراهیمک مذکور اولان اخبارنده بر اولو علامت وار وما کان اکثرهم
مؤمنین وقومنک چوغی کندویه ایمان کتورمشلر ایدی وان ربک لهو العزیز
الرحیم وبی شبهه کیم پروردکارک کندودر انتقامک تعجیلی اوزره توانا غالبدر
مرحمتلودر که کفاری اهلاک ایتمز تا که کندولردن یا ذریتلرندن برکیمسه ایمانه کله
کذبت قوم نوح المرسلین حضرت نوحک قومی دخی مرسل اولان پیغمبرلری تکذیب
ایتدیلر یعنی حضرت نوحی کیچمش اولان پیغمبرلرک اخبارین ویرمکده تصدیق
ایتمدیلر اذ قال لهم اخوهم نوح قچن قرنداشلری حضرت نوح کندولره دیدی
الا تتقون نیچون تکریدن خوف ایدوب بتلرک عبادتن ترک ایتمزسیز انی
لکم رسول امین تحقیقا بن سیزه امانتکار برکوندرلمش پیغمبرم فاتقوا الله واطیعون
پس خدانک عقابندن حذر ایدوب سوزیمی قبول ایدک وما اسألکم علیه من اجر
دخی رسالتک تبلیغی اوزره سیزدن اصلا اجرت طلب ایتمم ان اجری الا علی رب
العالمین بنم اجرم برکیمسه اوزره دکلدر مکر خلایقک پروردکاری اوزره فاتقوا الله
واطیعون پس خدانک قهرندن خوف ایدوب بکا فرمانبر اولک قالوا انؤمن لک
واتبعک الارذلون دیدیلر سنی تصدیق ایدرمیوز وحال بوکه بی قدر وبی مال
اولانلر سکا اویدی قال وما علمی بما کانوا یعملون حضرت نوح دیدی دخی ایشلدکلری
شیلر دانشم یوقدر یعنی بنم حکمم ظاهرا وسننه در که بونلر اهل ایمان عمل ایشلرلر
اما حقیقتن بیلمم که انی اخلاص یوزندن یا بر مقصد دنیو ایچون ایشلرلر ان
حسابهم الا علی ربی بانلرینک حسابی برکیمسه اوزره دکلدر مکر پروردکارم
اوزره که اول اسرارلرینه مطلعدر لو تشعرون اکر بیلسیدکوز کیم عالم السر
والخفیات اوزره غیر کیمسه دکلدر ولیکن سیز بر نادان کروهسیز که بیلمدکلوز شیئی
سویلرسیز چون حضرت نوح علیه السلام کفارک سوزندن استشمام ایتدیکه

بو ایمانه

بو ایمانه کلانن فقرایی مجلسکدن دور قیلسیدک سنک سوزکی دکلوب ایمانه
کلوردک کندولره جواب ویردی شنه که حق تعالی بیوردی وما انا بطارد المؤمنین
دخی بن اهل ایمانه اصلا قاوبجی دکلم ان انا الا نذیر مبین زیرا بن بر نسنه دکلم
الا مکلف اولانلره قورقوبجی واحکام بیان ایدیجی کشی یم پس بکا جائز دکلدر
که دولتمند اولانی ایتلشدروب فقیر اولانی کیمسنه یی مجلسمدن دور قیلیم قالوا
لئن لم تنته یا نوح کفار دیدیلر ای نوح دیدوکک سوزدن واز کچمز ایسک
لتکونن من المرجومین البته طاشله اتمشلردن اولورسن قال رب ان قومی
کذبون حضرت نوح بو کلامی ایشتدکدنصکره دیدی ای پروردکارم بنم جماعتم
بنی یلانجی دوتدیلر فافتح بینی وبینهم فتحا پس ارامده وارالرنده بر یوحکومت حکم
ایت ونجنی ومن معی من المؤمنین وبنی واهل ایماندن بنمله اولانلری قورتر
فانجیناه ومن معه فی الفلک المشحون پس کندوینی وکندو سیله اولانلری
ادم وحیوانات دولی اولان کیمیده بیمکلری سبیله قورتردق ثم اغرقنا بعد الباقین
پس قورتولدقلرندنصکره قالان جماعتی صوده بوغدق ان فی ذلک لآیة تحقیقا که
حضرت نوحک احوالنده بر اولو نشان وار که هر کسک قتنده معلوم واشکار اولمشدر
وما کان اکثرهم مؤمنین وچوقلری اهل ایمان دکل ایدیلر وان ربک لهو العزیز
الرحیم وبی شبهه کیم پروردکارک کندودر کفارک عقوبتی اوزره توانا عذابلرین
تاخیر ایتمکده چوق مرحمتلو کذبت عاد المرسلین قبیله عاد پیغمبرلری تصدیق ایتمدیلر
اذ قال لهم اخوهم هود الا تتقون انی لکم رسول امین فاتقوا الله و
اطیعون وما اسألکم علیه من اجر ان اجری الا علی رب العالمین تفسیری
سمتدی سبقت ایدی اتبنون بکل ریع آیة نیچون یولرده هر یوکسک یرده
بر علامت یاپرسیز تعبثون انلری بنا ایتمکلکوزده اویناولدغکوز حالده یعنی
نیچون یوللر اوزره بنالر ایدرسیز که انلرده اوتوروب کلانی کیدنی مسخره لک
ایدرسیز وتتخذون مصانع دخی نیچون محکم کوشکلر ایدنورسیز لعلکم
تخلدون که شاید سیز همیشه دنیاده قاله سیز یعنی اول یرلری اودکلو محکم
قیلدیسیز که کویا دنیاده دائما قالیجیسز واذا بطشتم دخی قچن دکنکله یا قلیجله
اوردورسیز بطشتم جبارین اوردورسیز متکبر اولدغکوز حالده یعنی اوردغکوزده
عاقبتی تامل ایدوب یا تادیبی قصد ایدوب اورمزسیز ایجق تسلط طریقیله

اودرسیز فاتقوا الله پس خدادن خوف ایدك بوكونه افعالی ترك ایدك واطیعون
وسیزی دعوت ایتدوكم شیئده بكا مطیع اولك دیز اوسیزم انفعدر واتقوا
الذی امدكم بما تعلمون دخی خوف ایدك شول پروردكاردن كه انواع نعمتدن
بیلدكلكوز شیئله سیزه مدد ایتدی امدكم سیزه مدد ایتدی بانعام دوه وصغر
وقویون وكچی المه كه انلردن نیچه فوائد سیزه حاصل اولور وبنین واغوللرله كه
ایشلركوزده سیزه یاردم ایدرلر وجنات وعیون وباغلرله وپكارلرله كه نیچه نفع
انلردن سیزه پیدا اولور انی اخاف علیكم عذاب یوم عظیم بی شبهه كیم بن
دنیاده واخرتده اوزركزه براولوكونك اشكنجه سندن قورقرم قالوا سواء
علینا اوعظت ام لم تكن من الواعظین دیدیلر اوزریمزه برابردر پند ویرمكك
یا پند ویرنلردن اولمدوغك كه بیز اولدوغمز حالدن دونمزوز ان هذا الا خلق
الاولین بوكوردوككك شی برنسنه دكلدر الا كچمشلرك یلاوی وما نحن بمعذبین
وبیز عادتمز اوزره معذب اولجق دكلز فكذبوه فاهلكناهم پس حضرت هودك
یلاوچی دوندیلر درعقب تكذیب ایتدوكلرندن اوتری كندولرینی برشدتلی یل الله
نابود قیلدق ان فی ذلك لایة وما كان اكثرهم مؤمنین وان ربك
لهو العزیز الرحیم كذبت ثمود المرسلین اذ قال لهم اخوهم صالح الا
تتقون انی لكم رسول امین فاتقوا الله واطیعون وما اسئلكم علیه
من اجر ان اجری الا علی رب العالمین نظیرلری كچدی اتتركون فیما
ههنا امنین حضرت صالح قبیله ثموده دیدی ایا بونده ترك اولنورمیسیز حوادث
روزكاردن امین اولدوغكوز حالده یعنی اول كاندره اولمك كیم دار دنیاده مضائقدن
امین اولوب متروك قاله سیز فی جنات وعیون باغلرده وپكارلرده وزروع
واكینلرده ونخل طلعها هضیم وخرما اغاجلرنده كه انك شكوفه سی لطیف ونازكدر
وتنحتون من الجبال بیوتا وطاغلردن خانه‌لر تراش ایدرسیز فارهین بطر ان
اولدوغكوزده حاصل كلام بوكه اول امیدده اولمك كیم بو نعمتلرله برخوردار
اولوب برعذابه اوغرمزسیز فاتقوا الله واطیعون پس خدانك عقابندن
خوف ایدوب بكا مطیع اولك ولا تطیعوا امر المسرفین دخی كفرله حدی تجاوز
ایدنلرك فرماننه انقیاد ایمتك الذین یفسدون فی الارض ولا یصلحون
شول مسرفلر كه روی زمینده بدلكله سعی ایدوب ایولكه چالشمزلر قالوا انما

انت



انت من المسحرین قوم ثمود حضرت صالحه جواب ویروب دیدیلر بوندن اوزكه برنسنه
یوقدر كه سن سحر اولنمشلردن سن یعنی سكا اودكلو سحر تاثیر ایتمشدر كه عقلك
زائل اولوب سوزكده غلط ایدیورسن ما انت الا بشر مثلنا سن برنسنه
دكلسن الا بیزم كبی برادمی فات بایة ان كنت من الصادقین پس خارق عادتدن
بیزه برنشان كتوراكر كرچك سویلیانلردن ایدك قال هذه ناقة حضرت صالح
دیدی بودر دوه كه سیزلر طلب ایدوب خدا سیزكچون انی طاشدن چیقردی
لها شرب صودن انكا بر نصیب وار ولكم شرب یوم معلوم واندن سیزه بربیلنمش
كونك نصیبی وار یعنی نصیبكوز اوزره اقتصاد ایدوب انكا مزاحمت ایمتك ولا تمسوها
بسوء دخی انی بربدلكله دكمك فیاخذكم عذاب یوم عظیم كه انكا دكدكوز سببیله
سیزی براولوكونك اشكنجه سی الور فعقروها بوسفارشلردن صكره دوه یی سكردیلر
فاصبحوا نادمین پس پشیمان اولدیلر عذابك خوفندن نه توبه جهتندن فاخذهم
العذاب درعقب كندولرینی موعود اولان اشكنجه الدی ان فی ذلك لایة
وما كان اكثرهم مؤمنین وان ربك لهو العزیز الرحیم كذبت قوم لوط
المرسلین اذ قال لهم اخوهم لوط الا تتقون انی لكم رسول امین
فاتقوا الله واطیعون وما اسئلكم علیه من اجر ان اجری الا علی رب العالمین

بعده سقط آیتی اتأتون الذكران من العالمین

حضرت لوط انلره كلمات مرقومه یی تمهید ایتدوكدنصكره دیدی نیچون نوع انساندن
ارككلره كلورسیز وتذرون ما خلق لكم ربكم دخی نیچون بوراقورسیز شول شی
كه ربكوز سیزه استمتاعكوز ایچون انلری یرتدی من ازواجكم قادینلركوزدن بل
انتم قوم عادون بلكه سیز حدی اشمش برگروهسیز قالوا لئن لم تنته یا لوط
لتكونن من المخرجین حضرت لوطه جواب ویروب دیدیلر ای لوط ایتدوكك دعوادن
فراغت ایتمزسك البته شهریمزدن طشره اولنانلردن اولورسن قال انی لعملكم
من القالین حضرت لوط دیدی تحقیقا كه بن ایشكزه بغض ایدنلردنم رب نجنی واهلی
مما یعملون ای پروردكارم بنی وبكا منسوب اولانلری ایتدوكلری ایشك شآمتندن
قورتر فنجیناه واهله اجمعین پس كندویی واهلنی قورتردق الا عجوزا انجق
برقوجه قاری واردی حضرت لوطك قاریسیدر فی الغابرین كیم عذابده قلانلردن
اولمسی مقدر ایمش ثم دمرنا الاخرین صكره اوبیرلرینی اهلاك ایتدك وامطرنا
علیهم مطرا واوزرلرینه طاشدن بریغمور یاغدردك فساء مطر المنذرین

پس انذار اولنانلرك يغمورى غايتله بد يغمور ايدى إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم
مُؤْمِنِينَ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ نظيرى سنك ترجمه سى سبقت ايتدى كَذَّبَ
أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ ميشه اربابى پيغمبرلرين تكذيب ايتديلر واو مدين شهرنه
قريب بر ميشه در بر قبيله انده ساكن ايمشدى حق تعالى كندولره حضرت شعيبى مرسل
قيلدى سوزين قبول ايتمديلر إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ
أَمِينٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ
الْعَالَمِينَ پس حضرت شعيب انلره مزبور سوزلرى ايراد ايدوب ديدى أَوْفُوا الْكَيْلَ
اولچكى تمام ايدك وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ واكسك اولچمكله خلقك حقوقن
اوتوزدن اولملك وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ دخى معتدل اولان ترازو ايله
وزن ايدك وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ دخى خلقك حقوقندن برشى
اكسك ايتمك وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ ويريوزنده بدلكله سعى ايتمك مُفْسِدِينَ
بدلكى قصد ايتدكلكوز حالده وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّةَ الْأَوَّلِينَ دخى
خوف ايدك سزى قادر ذو الجلالدن كه سزى وكچمش اولانلرى ياراتدى قَالُوا
إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ديديلر بوندن اوزكه برنسنه يوقدر كه سن چوق مسحور
اولانلردن سن وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وسن برنسنه دكلسن الا بيزم
كبى برآدمى وَإِنْ نَظُنُّكَ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ دخى على التحقيق سنى ايتدوكك دعواده
يلانچى سويليانلردن كمان ايدرز فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِنَ السَّمَاءِ پس كوكدن
اوزريمزه برپاره كوندر كه اچنده عذاب اوله إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ اكر
كرچك سويليانلردن ايسك قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ حضرت شعيب ديدى
پروردكارم ايشلدكلكوز اشيايه هر كسدن دانا تردر پس اعمالكزه كوره سزه
مكافات ايدر فَكَذَّبُوهُ بو كفتكودن صكره حضرت شعيبى تكذيب ايتديلر فَأَخَذَهُمْ
عَذَابُ يَوْمِ الظُّلَّةِ درعقب كولكه كوننك اشكنجه سى كندولرين الدى مرويدر كه
پس حق تعالى طائفه مزبوره اوزرينه حرارتى مسلط قيلدى بر مرتبه ده كه صولرى
قيناد قالدى پس بر بولت پيدا اولدى شدت حرارتدن قورقلرى النه صيغنديلر
همان اوزرلرينه انلرين براتش ياغوب جملهلرين ياقدى إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ
عَظِيمٍ بى شبهه اول عذاب برا اولو كوننك اشكنجه سيدى إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا
كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ بو كلام طريق احتضاد اوزره



مذكور اولانلرى قصه نك اخريدر كه حق سبحانه وتعالى انلرى پيغمبرك طبعنه
تسليه ويرمك ايچون وتكذيب ايدنلره تهديد ايتمك ايچون ذكر ايتدى بعده
اول قصصك حقيقتن تقرير وقرآنك اعجازنه ومحمدك نبوتنه تنبيه ايدوب
بيوردى وَإِنَّهُ لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ دخى تحقيقا كيم قرآن عالملرك پروردكار نك
ايندرمشيدر نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ عَلَىٰ قَلْبِكَ حضرت جبريل انكله كوكلك
اوزره ايندى لِتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرِينَ تا كه خلقى خدانك عذابندن قورقودورن اولهسن
بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ معناسى واضح بر عربى ديل ايله وَإِنَّهُ لَفِي زُبُرِ الْأَوَّلِينَ دخى
شبهه كيم قرآن عظيم الشانك ذكرى كچمشلرك كتبنده مثبتدر أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ
آيَةً دخى محمد المصطفانك صحت نبوتى اوزره مشركلره براولو علامت دكلميدر
بو كه أَنْ يَعْلَمَهُ عُلَمَاءُ بَنِي إِسْرَائِيلَ لى يعقوب اوشاقلرينك علماسى بيلورلر وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ
عَلَىٰ بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ واكر قرآنى عربدن اوزكه بركمسنه اوزره ايندروب فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ
درعقب اهل مكه اوزرلرينه اوقسيدى مَا كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ انكا تصديق ايديجيلر
اولمازلردى شدت عناد وتكبرلرندن كَذَٰلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ بوبله
كفر وعنادى كنهكارلرك كوكللرنه كيوردمك لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ
الْأَلِيمَ انكا ايمان كتورمزلر دردلو اشكنجهيى كورمينجه فَيَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً پس دنياده
واخرتده عذاب انلره ناكهان كلور وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ وكندولر انك كلمسندن
بيخبرلردر فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُونَ صكره تحسر وتاسف طريقيله ديرلر بيز مهمل
اولنورمى يوز أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ بو كونه حسرت وتاسف كندولردن صادر
اولدوقدن صكره نيچون عذابمزك كلمسين عجله ايله طلب ايدرلر أَفَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ
سِنِينَ پس بكا خبر وير اكر اهل شركه ييللر برخوردار ايدرز ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوا
يُوعَدُونَ صكره وعد اولندوقلرى شى كندولره كلور مَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يُمَتَّعُونَ برخوردار اولملرى قنغى نسنه كندولردن دفع ايتدى يعنى اصلا
انلردن برزاد دفع ايتمدى وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ دخى هيچ بر كوى خلقن معدوم
قيلمدق إِلَّا لَهَا مُنْذِرُونَ الا انلره قورقوديجيلر وار ذِكْرَىٰ پند ويرمك
ايچون وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ وبيز ستم ايديجيلر دكل ايدك كه انذار ايتمدن اول
بر جماعت اهلاك ايدهز موضح نام كتابده مذكور دركه قريش ديرلردى محمد
سويلدوكى سوز رب العالميندن منزل دكلدر شياطينلر انكا تعليم ايدرلر

پس حق جل وعلا انلرك سوزين نفي ايدوب بيوردودر وما تنزلت به الشياطين
دخي ديولر قرآنله ايندیلر وما ينبغي لهم وانلره ايمك انلره لائق وصحيح دكلدر
وما يستطيعون والكا قدرتلری يوقدر انهم عن السمع لمعزولون زيرا على التحقيق
شياطين مقوله سی ملائكه نك سوزين ايشتمكدن دوردلمشلردر اول سببدن
كه ذاتلری اراسنده وملائكه نك ذاتي اراسنده مباينه كليه واردر فلا تدع مع
الله الها آخر پس خدايله بر آخر معبود اوقومه فتكون من المعذبين كه اشكنجه
اولنمشلردن اولورسن بو كلام حضرتك اذن يادا خلاصنه تهييجدر وسائر
مكلف اولانلره لطفدر وانذر عشيرتك الاقربين دخي قبيلكدن سكا يقين
اولانلری خدانك عذابندن قورقتدر مرويدر كيم چون بو آيت نازل اولدی
سرور كائنات صفا طاغنه چيقوب انلری بر بر چيغردی قوللري قتنده
بيغلينجه كندولره دونوب ديدی ای بنم عشيرتم بن سيزه خبر ويرسم كيم
بو طاغك اتكنده اتليلر وار اينانورميدكوز ديديلر بلي پس سويلدي
على التحقيق بيلك كيم بن سيزی خبردار ايدرم كيم بو حالكوز اوزره قالورسه
برشدتلو عذابه صاتشورسز بو كلامی حكمت آميز قولاقلرينه دكنجه بعضيسي
سنفرقا ولوب كيتديلر واخفض جناحك دخي قنادكي الچق قيل يعنی چوق
تواضع ايت لمن اتبعك من المؤمنين اهل ايماندن سكا اويانلره فان عصوك
فقل انی بریء مما تعملون پس سكا عصيان ايدرلرسه سويله على التحقيق بن سزوك
ايشدن بيزارم وتوكل على العزيز الرحيم دخي اعمالك مهمی اوزره توانا
اولان دوستلريني مرحمت ايدن خدايه ذو الجلال اوزره اعتماد ايت كه اوسنی
دشمنلرك شرندن حفظ ايدر الذی يراك حين تقوم سول خدا كه سنی تهجد
قالقدغك محل كورور وتقلبك في الساجدين دخي سجود ايدنلرك احوالنی
كوروب كونلنده ترددكي كورور مرويدر كيم چون قيام ليلك فرضيتي نسخ اولدی
حضرت صلى الله عليه وسلم صحابه كز ينك كيفيت عبادتلرين كورمك ايچون خانه لرن
ترددايدوب قرائتلرين ايشتدوكی غلغله سببيله ايولرين ذنبور خانه لرینه
مانند بولدی انه هو السميع العليم تحقيقا كيم خدا عز وجل كندو سوزكي
بيلنی ايشدوب ضميركوی اولانی بيلن بو نذن اسبق حق جل وعلا بيان
ايدر كيم شياطين قسمي دراته محمد اوزره اينملری جائز وصحيح دكلدر بو سنده

بيان



بيان ايدر كه كيمك اوزره اينارلر پس بيوردی هل انبئكم على من تنزل الشياطين
سيزی خبردار ايدهيمی كه قنقي كيمسه نك اوزره ديولر اينر تنزل على كل افاك
اثيم هر بر چوق يالانجی كنهكار كيمسه اوزره اينرلر يلقون السمع اول يالانجی كنهكارلره
ديولرك سوزنه قولاق دوتوب نيچه يالانلر انلردن تلقي ايدوب كندولر دخي نيچه
يالانلر اكا قاتوب خلقه ديرلر واكثرهم كاذبون وشياطينك چوغي يالانجيلردر اول
شيئلرده كه دوستلرينه القا ايدرلر زيرا اشقاوتلريندن سوزی ملائكه دن ايشتدوكلری
كبي القا ايتمزلر چون كفار حضرت صلى الله عليه وسلمی شاعرلكه نسبت ايدرلردی
حق تعالى بو صفتي سرور كائناتدن نفي ايدوب بيوردی والشعراء يتبعهم
الغاوون دخي شاعر اولانلر ازغونلر انلره تابع اولور وحضرت محمد المصطفى
اتباعی اويله دكلدرلر الم تر انهم في كل واد يهيمون بلمزميسن كيم بلا شبهه شعرا
قسمی فنون كلامدن هر برواديده سرگردان كزرلر زيرا اكثر مقدماتلری خياليه در
واغلب سوزلری هزل ومطايبه وناستحق اشخاصه مدح بليغ واداب عرضه هجو
قبيح وبونك كبي اشيادر وانهم يقولون ما لا يفعلون دخي بلمزميسن
كيم على التحقيق انلر ايشلمدوكلری نسنه يی سويلرلر الا الذين آمنوا استثنا
شعرادن يعني هوی شعر ايله ازغونلره تابع اولورلر انجق ازغونلره تابع اولمازلر سول
شعر ايله كه ايمانه كلديلر وعملوا الصالحات وكوزل عملری ايشلديلر وذكروا الله
كثيرا واشعارلرنده تنكری يی چوق اكديلر وانتصروا من بعد ما ظلموا ومشركلرك
هجولرندن ستم كورمش قيلندقلرندنصكره انلری هجو ايتمكله انتقام الديلر مرويدر
حضرت صلى الله عليه وسلم حضرت حسانه سويلردی قل وروح القدس معك
يعني كفاری هجو ايت وحضرت جبريل سنكله در وكعب بن مالكه ديدی سنك هجو
ايتمكك اوزرلرنه اوق دوشمسندن زياده شدتلودر وسيعلم الذين ظلموا
ای منقلب ينقلبون دخي يقين زمانده ستم ايدنلر بيلورلر كيم قنقي دونش
دونرلر بوندن مراد بو كه كفارك دونجك يرلری دوزخدر والله اعلم

كفارك هجولرينه جواب ويرمكه قيصده ردديم تصدی ايدن اولانلردن كفارك ع

نك

## سورة النمل مكية وهي ثلاث وتسعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

طس تلك آيات القرآن بو سوره قرآن عظيم الشانك آيتلريدر وكتاب مبين

دخی احکامی اشکار ایدن کتابك آیتلریدر هدى وبشرى للمؤمنين بو کتاب
اهل ایمانه یول کوستریجی ومژده ویریجیدر الذين يقيمون الصلوة ويؤتون
الزكوة شول اهل ایمان که نمازی کما ینبغی ادا ایدوب اوزرلرینه فرض اولان
مال زکوتنی ویرورلر وهم بالاخرة هم يوقنون وانلر اخرتك اولمسنه کندولر
اینانورلر ان الذين لا يؤمنون بالاخرة تحقیقا شول کیمسه لرکه سرای عقبانك
وجودینه تصدیق کتورمزلر زينا لهم اعمالهم انلرك ایشلرین اراسته قیلدق
فهم يعمهون پس کندولر بادیهٔ ضلالتده سرکردان کزرلر اولئك الذين لهم
سوء العذاب اول کروه شول کیمسه لردرکه کندولره اشکنجه نك یمانی اولور
وهم في الاخرة هم الاخسرون وانلر اوبرجهانده کندولردر اوتوزنلو وانك
لتلقى القران من لدن حكيم عليم دخی تحقیقا کیم سن قرآن عظیم الشان
ویریلورسن بر معتمد ایشلو جمیع اموره دانا خدانك قتندن اذ قال موسى
لاهله یاد کتور اول وقتی که حضرت موسی اهلنه دیدی انی انست نارا تحقیقا
بن بر آتش کوردم سآتيكم منها بخبر یعنی سیزه اندن بر خبر کتوردم او آتيكم
بشهاب قبس یاخود سیزه بر یاندرلمش شعله کتوردم لعلكم تصطلون
تاکه سیز انکله قیزنه سیز فلما جاءها پس اول وقت که حضرت موسی آتشه
کلدی نودي ان بورك من في النار ومن حولها چیغرلدیکیم اتشده اولان
شئ وچورسنده اولان نسنه مبارك اولدی وسبحان الله رب العالمين
وجمیع کائناتی ایجاد ایدن تنکری تعالی لایق تشبیهدن منزه قیل يا موسى انه
انا الله العزيز الحكيم ای موسی تحقیقا شان بودرکه بنم هر کیمسه اوزره غلبه
ایدن اشیانی محلنده کما ینبغی وضع ایدن ایزد ذو الجلال والق عصاك دخی
دکنککی صال فلما راها تهتز پس اول وقت که انی حرکت ایدر کوردی
كانها جان کویاکه اول دکنك بر یوکل تیز حرکتلو ایلاندر ولى مدبرا
اکسه ویرمش ایکن دونوب کیتدی ولم يعقب وقورقودن کیرویه دونمدی
يا موسى لا تخف ای موسی قورقمه اني لا يخاف لدي المرسلون تحقیقا که بن
بنم قتمده پیغمبرلر قورقمز اول محلده که کندولره وحی کلور زیرا او حالتده بر استغراق
پیدا ایدرلرکه ماسوادن بیخبر اولورلر الا من ظلم ثم بدل حسنا بعد
سوء لیکن شول کیمسه که ستم ایتدی بعده بدلکده نصکره ایولك ایشلدی

ادم حمتة مظهر



اومرحمته مظهر اولور فاني غفور رحيم زیرا علی التحقیق بن قوللریمك تقصیراتن ستر
ایدوب کندولرین چوق اسیرکرم وادخل يدك في جيبك دخی حضرت موسایه دیدیکه
الکی یاقکه کیورت تخرج بيضاء من غير سوء علتسیز اق چیقه یعنی بیاضلغی برص کبی
علتدن دکلدر همان خالص بر معجزه در في تسع ايات الى فرعون وقومه طقوز
معجزه یه مقارن اولدوغکده مصر حاکمنه و توابعنه وارد کیت انهم كانوا قوما فاسقين
زیرا بلاشبهه انلر حدودی اشمش بر جماعت ایدیلر فلما جاءتهم اياتنا مبصرة
پس اول وقت که کندولره ایاتمز کلدی روشن وهویدا اولدوغی حالده قالوا
هذا سحر مبين دیدیلر بو بر اشکار جادولکدر وجحدوا بها واول معجزه لره منکر
اولدیلر واستيقنتها انفسهم وحال بوکه نفسلری انلری محقق بیلدیکه انلر
خدانك قتندندر ظلما وعلوا نفسلرینه ستم ایتمك ایچون وایمانه کلمکدن
یوجه لنمك ایچون انلری انکار ایتدیلر فانظر كيف كان عاقبة المفسدين پس
بقادباب فسادك صوکی نیجه اولدی که دنیاده صوده بوغلدیلر واخرتده اتشده
یانرلر ولقد اتينا داود وسليمان علما دخی تحقیقا که بو ایکی پیغمبره دانش ویردك
وقالا الحمد لله ودیدیلر دوکلی اوکمکار خدای ذو الجلالدر الذي فضلنا
على كثير من عباده المؤمنين شول خداکه بیزی اهل ایمان قوللرندن چوق کیمسه
اوزره ایلرو دوندی وورث سليمان داود وحضرت سلیمان حضرت داودك
نبوتنه وارث اولدی وقال يا ايها الناس دخی حضرت سلیمان دیدی ای
آدمیلر علمنا منطق الطير قوش معقوله سینك سویلشمسین اوکرنمش
قیلندق بیلمنك کرککیم قوشلرك وسائر حیواناتك بر اوازلری واردرکه
هم نوع اولانلر بیری بیرینك مقصدینی اول اوازله بیلور وحضرت سلیمان علیه
السلامك اوکرندوکی اول شئ ایدی کتوردیلرکه حضرت سلیمان برکون بر بلبل
اوزره مرور ایتدی که اول بلبل انواع نغمات ایدوب رقص ایدردی حضرت سلیمان
حاضر اولانلره دیدی بیلورمیسیز بو نه سویلر دیدیلر الله ورسوله اعلم دیدی سویلر
قچن یارم خرما ییرم دنیانك باشنه اوزره توپراق اولسون دخی منقولدرکه فاخته
صداسن ایشتدی پس بیوردیکه بو فاخته سویلر ای کاشکی عالم خلق اولنمسیدی
واوتينا من كل شيء دخی حضرت سلیمان دیدی ای آدمیلر هرنسنه دن ویرلدك یعنی
خدانك انواع نعمتندن چوق شئ بیزه ویرلدی ان هذا لهو الفضل المبين تحقیقا

که بو عطا کندودر اشکار اردیغی که اصلا بر کیمسه اوزره خفی اولماز وحشر لسلیمان
جنوده من الجن والانس والطیر دخی حضرت سلیمان ایچون لشکری بریردن
واد میلردن و قوشلردن ییغلدی فهم یوزعون پس کندولر حبس اولنورلر
یعنی اولنلری اخرلرینه التی قوردناکه بیری بیرینه اولاشه حتی اذا اتوا علی واد النمل
بر محله دک که قرنجه دره سی اوزره مرور ایتدوکلرنده قالت نملة یا ایها النمل
ادخلوا مساکنکم بر قرنجه دیدی ای قرنجه کروهی سکنی ایتدککوز یرلره کیرلک
لا یحطمنکم سلیمان وجنوده حضرت سلیمان و لشکری سیزی چیکنمسون
وهم لا یشعرون و حال بوکه کندولر بیلمزلر که سیزی چیکنیورلر فتبسم
ضاحکا من قولها پس حضرت سلیمان اول قرنجه نک سوزندن تعجب ایتمش
ایکن تبسم ایتدی وقال رب اوزعنی ان اشکر نعمتک دخی دیدی ای خداوندم
بکا فرصت ویر که نعمتکه شکر کوزده یم التی انعمت علی وعلی والدی سنول نعمت که
اودیمه واتامه وانامه اوزره انعام ایتدک وان اعمل صالحا ترضاه دخی بکا
فرصت قیل بر کوزل ایش ایشلیه یم که انی سن پسندیده ایدرسن وادخلنی
برحمتک فی عبادک الصالحین دخی سنک مهربانلکله بنی کوزل عمللو
قوللرک زمره سنه داخل قیل کتوردیلر که حضرت سلیمان بیت المقدسک
بناسی مباشره سندن فارغ اولیجق حج شریفه توجه ایتدی حرم محترمه ایرشدکده
انده ایستدوکی قدر اقامت ایتدی بعده مکه دن یمن اقلیمنه علی الصباح توجه
ایدوب اویله محلنده صنعا شهرینه ایرشدی اول زمینک لطافتی کندویه خوش
کلمکله انده قوندی اول مکانده صو بولنمامغله صو یک دلیلی اولان هدهد
قوشن ایستیوب بولمدی اول محل حضرت سلیماندن صادر اولان سوزلری
وهدهدک سبب غیبتن حق جل وعلا بیان ایدوب بیوردی وتفقد الطیر
دخی حضرت سلیمان قوش قسمنی تفقد ایتدی ارادیغی هدهدی کورمدی
فقال مالی لا اری الهدهد پس دیدی بکا نه اولدی که قوشلر اراسنده
هدهد قوشنی کورمیورم ام کان من الغائبین یا خود غائب اولیانلردن
بولکندیمی ایدی چون اول وهلهده انی کورمدی کویا کمان ایتدی که او حاضردر
لیکن انی بر حائل سببیله کورمیور پس دیدی نیچون هدهدی کورمیورم صکره
بر خوش تامل ایدوب کندویه کورندی کیم او غایبدر پس اول کماندن ازاب





ایدوب کندویه لایق اولان شیء تحقیق ایتمک ایچون دیدیکه باشلدی یا خود احاضر
اولمیانلرک کروهندنمی ایدی لاعذبنه عذابا شدیدا البته انی تادیب ایتمک
ایچون بر قتی اشکنجه الم معذب قیلارم وانک شدت عذابی بودرکه تویلرینی یولوب
کونشده قویه یم اولاذبحنه یا خود البته انی بوغازلرم تاکه ابنای جنسی عبرت الهلر
او لیاتینی بسلطان مبین یا خود بکا بر اشکار دلیل کتوره که انکله عذردن
بیان ایده فمکث غیر بعید پس اوزاق اولمیان مدت الکنوب کلدی فقال
احطت بما لم تحط به صکره دیدی مطلع اولمدوغک شیئه بن مطلع اولدم وجئتک
من سبا بنبا یقین دخی سکا سبا نام شهردن بر محقق خبرله کلدم انی وجدت
امرأة تملکهم تحقیقا که بن بولدم بر قادی یعنی بلقیس خاتونی سبا شهرنک
خلقنه حکومت ایدر واوتیت من کل شیء وهر نسنه دن ویرلدی یعنی ملوکه لازم
اولهجق هر نسنه دن ویرلدی ولها عرش عظیم والکا مخصوص بر اولو تخت
واردر وجدتها وقومها انی والکا منسوب اولان کروهی بولدم یسجدون للشمس
من دون الله خدایه سجود کتورمکدن عدول ایدوب کونشه سجده ایدرلر وزین لهم
الشیطان اعمالهم وابلیس شقی کندولرک ایشلرینی اراسته قیلدی فصدهم عن
السبیل صکره انلری دوغرو یولدن سلوک ایتمکدن منع ایتدی فهم لا
یهتدون پس اول سبیله الله یول بولمزلر الا یسجدوا لله که تنکری یه سجده کتورمیلر
الذی یخرج الخبء فی السموات والارض شول تنکری که کوکده ویرده پوشیده اولان
شیء چیقرور ویعلم ما تخفون وما تعلنون وکیزلی قیلدوککوز نسنه یی واشکار ایتدوککوز
شیء بیلور الله لا اله الا هو خدا عز وجل کندودن اوزکه بر درست معبود یوقدر
رب العرش العظیم اولو مخلوقک خداوندی قال سننظر حضرت سلیمان
دیدی علی التحقیق بقه لم اصدقت ام کنت من الکاذبین کرچک سویلدکمی یا خود یلان
سویلیانلردن بولکندیمی ایدک پس حضرت سلیمان بر نامه یازوب هدهده
سویلدی اذهب بکتابی هذا بو بنم یازلمش مکتوبمی کیت فالقه الیهم دخی عقبنی انلره
صال ثم تول عنهم صکره انلردن یوز دوندر فانظر ماذا یرجعون اندن
صکره بر کیزلی یرده اوتوروب بیری بیرینه دونوب نه دیرلر وسوزی نه کونه
قرار ده قورلر بعده هدهد سوال اوزره نامه یی کوتوروب بلقیس قاپولرینی
قپانمش بر اوده یاتار ایکن ایکی بوغازینی اوزره اوچه قودیکه بلقیس اندن

اكاه اولمدی اویقودن قالقیجق نامه یی كوردی قالت یا ایها الملؤا انی القی
الی كتاب كریم دیدی ای اشراف اولانلر علی التحقیق بن بر اولو نامه بكا صالندی
اشراف اولانلر اندن سؤال ایتدیلر كه بو نامه كیمدندر ونددر دیدی انه من
سلیمان بی شبهه كیم اول نامه حضرت سلیماندندر وانه بسم الله الرحمن الرحیم
ان لا تعلوا علی دخی تحقیقا كیم اول نامه بعد البسمله مضمونی بو كه بنم اوزرمه
سركشلك ایتمك واتونی مسلمین وفرمانبر اولدیغكوز حالده بكا كلك بعده
بلقیس اعیان دولتنه دونوب قالت یا ایها الملؤا افتونی فی امری دیدی
ای اعیان دولت اولانلر بكا جواب ویرك وجه صوابی بكا سویلك ما كنت
قاطعة امرا بر ایشی كسیجی دكل ایدم حتی تشهدون سز قتمده حاضر
اولمینجه قالوا نحن اولوا قوة اشراف دیدیلر بز قوت اهللری یوز واولوا بأس
شدید وقتی شجاعت وهمت اربابیوز والامر الیك وایش سكا راجعدر
فانظری ماذا تأمرین پس تفكر ایت قنقی شیئه فرمان ایدرسن مصالحه یی
یا مقاتله یی بیز سكا تابعز چون بلقیسك قومی قوت وشجاعتلرن قتنده سویلدیلر
حس ایتدیكه جنك ایتمكه رغبتلری وار پس رأیلرین تزییف ایتمكه قصد ایدوب
بعض سوز كتوردی ولی ایراد ایلدی سنه كه حق تعالی بیوردی قالت ان الملوك
اذا دخلوا قریة افسدوها بلقیس دیدی تحقیقا كیم پادشاهلر بر شهره
كیرده وكلورسه انی ویران ایدرلر وجعلوا اعزة اهلها اذلة واول شهر
خلقنك اعزه سن خوار وحقیر ایدرلر اسیرلكله ونهب وغارتله وكذلك
یفعلون وبونك كبی ایشی ایشلرلر بو كلام قول اولته تأكیددر وانی مرسلة
الیهم بهدیة دخی علی التحقیق بن سلیمانه وقومنه بر هدیه كوندریجی یم
فناظرة بم یرجع المرسلون پس باقیجی یم كیم كوندرلن كیمسنه لر نیله دونرلر مرویدر
كه منذر بن عمرو بر جماعتی حضرت سلیمان طرفنه ایلچیلكله كوندردی وانكله
بر مقدار اوغلانلر جواری قلغنده وبر مقدار جواری اوغلانلر هیئتنده بولدی وبر حقه
ایچنده بر در ناسفته واكری دلنمش بر جزع بو حقه دخی ارسال ایتدی ودیدی
اكر حضرت سلیمان پیغمبر ایسه اوغلانلر وجاریه لر ارالرسنده تمییز ایده ودلنمش
دری دلوب جزعی بو حقه بر رشته كچوره دیو پس اول محلكه منذر دوبولدی حضرت
سلیمانك لشكرگاهنه وصول بولوب انك عظمت شاننه كوردیلر نفسلری كندولره



فتح الجنی كوندری وانلر كلمه دن اول حضرت جبریل كلوب صورت حالی حضرت سلیمانه
بیلدردی فتحینكیم مزبورلر هدیه ایله اوكنده حاضر اولدیلر فرمان ایتدیكه كوزد كوزد
حقه یی احضار ایدك حاضر ایتدیلر وكلوب جزعی كتوره یه فرمان ایتدیكه اوله در ناسفته یی
دله فی الحال فرمانه منقاد اولوب انی دلدی دخی بر بیاض قورته امر ایتدیكه
اكری دلكلی جزعی بو حقه بر رشته كیوره او دخی بلا توقف رشته یی الكانا فذ
قیلدی وفرمان ایلدیكه اوغلانلر وجاریه لر یوزلرین آیقسونلر پس فی الحقیقه
اوغلانلر اولان صویی الندن الوب یوزین یقدی وفی الحقیقه جاریه اولان صویی
اول بر الندن الوب بسوم اوبر الندن قویوب یوزین آیقدی بو حالله انلری دخی تمییز
ایلدی اندنصكره كوندردكلری هدیه یی رد ایتدی سنه كه حق تعالی بیوردی
فلما جاء سلیمان پس اول وقت كه ایلچی حضرت سلیمانه كلدی قال اتمدونن بمال
حضرت سلیمان اكا وكندو سیله اولانلره دیدی بكا مال ایله مدد می ایدرسز
یعنی بو وضع سیزدن جائز ولائق دكلدر فما اتانی الله خیر مما اتاكم زیرا ایزد
ذو الجلال بكا ویردوكی نعمتلر سیزه ویردوكی نعمتلردن قات قات یكدر پس
كتوردكلكوز تحفه یه حاجتم یوقدر ونه بنم موقعی وار بل انتم بهدیتكم تفرحون
بلكه سیز تحفه كوزله سیونورسیز انكچون كه مطمح نظركوز دنیانك اباطیلیدر ارجع
الیهم ای ایلچی اولان كیمسنه بلقیسه وجماعتنه دون فلنأتینهم بجنود لا قبل
لهم بها كه البته انلره بر لشكرلر كتوررز كه انلرك مقاومتلرنه طاقتلری
اولمیه ولنخرجنهم منها اذلة دخی البته سبا شهرندن كندولرین چیقاررز
ذلیل اولدقلری حالده وهم صاغرون وكندولر خوار واسیر اولمشلر
قال یا ایها الملؤا ایكم یأتینی بعرشها حضرت سلیمان دیدی ای اولو
اولانلر كروه قنغكوز بلقیسك تختنی بكا كتورور قبل ان یأتونی مسلمین
بكا كلمدكلرندن اول مطیع ومنقاد اولمشلر ایكن زیرا مسلمان كلدكلرندن
صكره المسی جائز دكلدر مكر رضا سیله اوله قال عفریت من الجن پریلردن
بر خبیث عاصی دیو دیدی انا آتیك به قبل ان تقوم من مقامك بن سكا
انی كتوروم سن مجلس حكومتكدن قالقمدن اول وانی علیه لقوی امین وبی شبهه بن
انك قالدرمسی اوزره توانایم امین ایچنده اولان جواهر اوزره امینم اندن بر نسنه
ضایع ایتمم قال الذی عنده علم من الكتاب دیدی سوزكیمسه كه قتنده كتب الهیه دن

دانش واد واو حضرت سلیمانك وزیری آصف بن برخیا یا حضرت خضر ایدی
أنا آتيك به قبل أن يرتد إليك طرفك بن سکا انی کتوردوم کوزك سکا
دونمدن اول یعنی بر شیئه بقدوکك تقدیرده هنوز نظرکی اندن قالدیرمدن
بن انی قتکره احضار ایدرم حضرت سلیمان اکا ستودویردی همان شروع ایتدی
واول وقتده ایزد ذوالجلالك قدرتیله تخت حضرت سلیمانك قتنده حاضر
اولدی فلما رآه مستقرا عنده پس اول وقت که حضرت سلیمان بلقیسك
تختنی قتنده قرار دوتمش کوردی قال هذا من فضل ربي نعمتی شکرله مقابل
ایتمك ایچون حضرت سلیمان دیدی بونك حاضر اولمسی سرعتله ربمك احساننددر
ليبلوني أأشكر أم أكفر تاکه بوکونه نعمتلرده تجربه ایدرنك معامله‌سی کیبی بکا
بر معامله ایده که او کونه نعمتلری خدانك لطف وکرمندن بیلوب مدح وثناسن
ایدرم یا انلری کندو نفسمدن بیلوب خدانك فضل وکرمنی انکار می ایدرم ومن
شكر فإنما يشكر لنفسه وهرکیم نعمتك قدرین بیلوب شکرین ادا ایدر شکر
ایتمز الا کندو نفسیچون زیرا اول شکر سببیله نعمتك دوامنی وازدیادنی جلب
ایدر ومن كفر فإن ربي غني كريم وهرکیم نعمتك شکرین ایتمیوب انکار
ایدر بی شبهه کیم پروردکارمانك شکرندن بایدر ودخی انك اوزرینه نعمتلر ایتمکه
کرم ایدیجیدر قال نكروا لها عرشها حضرت سلیمان دیدی بلقیسك تختنی
کندو ییچون دوندرك یعنی انك هیئت وشکلن بوزك تغییر ایدك ننظر
أتهتدي أم تكون من الذين لا يهتدون بقه لم تختنك معرفتنه یول بولورمی
یا یول بولمیان کروهدن اولورمی فلما جاءت پس اول محل که کلدی قيل
أهكذا عرشك کندویه دینلدی سنك تختك بونك کبیمیدر قالت كأنه
هو دیدی کمان ایدرکیم بو حاضر اولان تخت بنم تختمدر وأوتينا العلم
من قبلها چون بلقیس کمان ایدی که حضرت سلیمان تختنی احضار ایتدی بو مقصد
ایچون که عقلی نه مرتبه‌ده اولدوغن بیله دیدی بو معجزه دن اسبق یعنی تختنك
احضارندن اول خدانك وحدانیتنه وحضرت سلیمانك صحت نبوتنه دانش ویرلدی
وكنا مسلمين دخی خدانك فرماننه مطیع ومنقاد ایدك وصدها ما كانت تعبد
من دون الله دخی ایزد ذوالجلال ایمانه توفیق ویرمسیله بلقیسی منع ایتدی شول شیئك
عبادتندن که تکریدن اوزکه عبادت ایدردی إنها كانت من قوم كافرين تحقیقا که





بلقیس بر بی دین کروهدن ایدی کتوردیلر که بلقیس حاضر اولمدن اول حضرت
سلیمان فرمان ایتدیکه بر قصر یاپله کیم انك صحنی بیاض صرچه دن اوله والتندن
صواقوب حیوانات بحری ایچنده صالنمش اوله اول مکان کیفیت مزبوره اوزره مهیا
قیلندقدنصکره حضرت سلیمانك تختنی انك صدرنده قودیلر اوزرنه اوتوردی
اندنصکره بلقیسی طلب ایتدی قچن قاپویه کلدی قيل لها ادخلي الصرح کندویه
دینلدی قصره کیر فلما رأته پس اول وقت که انی کوردی حسبته لجة کمان
ایتدیکیم او بر چوق صودر وكشفت عن ساقيها واتکی بالدرندن کوملکنی قالدردی
قال إنه صرح ممرد حضرت سلیمان اکا دیدی بی شبهه صو کمان ایتدوکك نسنه
بر ساده هموار بنادر من قوارير شیشه‌لردن بوامری مشاهده ایدیجك قالت
رب إني ظلمت نفسي دیدی ای پروردکارم علی التحقیق بن کندو جانمه ستم ایتدم
کونشه عبادت ایتدوکمده وأسلمت مع سليمان دخی حضرت سلیمانله یعنی انك
الی اوزره اسلامه کلدم لله رب العالمين جمیع اشیایی پرورده ایدن ایزد ذوالجلاله
بو ماجرادنصکره حضرت سلیمان علیه السلام بلقیسی ایولندی وبر قولده همدان
پادشاهی ذی تبعه انی ایولندردی ولقد أرسلنا إلى ثمود أخاهم صالحا دخی بی شبهه
کیم قبیله ثمود قتنده انلرین حضرت صالحی کوندردك بو تکلیفله که أن اعبدوا الله
خدای ذوالجلاله پرستش ایدك فإذا هم فريقان پس هم اول محل انلر ایکی کروه
اولدیلر مؤمن وکافر يختصمون بیربیریله خصومت ایدر واول وقت که کفار
کروهی الزام اولدیلر دیدیلر ای صالح وعده ایتدوکك عذابی بیزه کتور قال
يا قوم لم تستعجلون بالسيئة حضرت صالح انلره دیدی ای بنم جماعتم نیچون
عذابك کلمسنه عجله ایدرسیز قبل الحسنة توبه ایتمدن اول که عذابك
ایتمسنه لی تأخیر ایدرسیز زیرا دیرلردی حضرت صالحك وعده‌سی کرچك
اولورسه اول محل شرکدن توبه ایدرز دخی حضرت صالح بو سوزدن اوتری انلره
دیدی لولا تستغفرون نیچون عذاب ایتمدن اول تکریدن مغفرت طلب ایتمزسیز
لعلكم ترحمون تاکه سیز توبه سببیله محل رحمت اولورسیز توبه کوز حینده قبوله کیچه زیرا
عذاب نازل اولیجق توبه مقبول اولماز قالوا اطيرنا بك وبمن معك دیدیلر
سنك سببکله واولانلرك سببیله تشأم ایتدك زیرا سن دعوته شروع ایدلی
آرامزده محنت اکسك اولمدی قال طائركم عند الله دیدی شامتکز سبب اولان

شئ خدانك قتنده در يعني سزكى قتنده مثبت اولان بداعمالكوز در محنتكزه
سبب اولان نه بنم دعوتمدر بل انتم قوم تفتنون بلكه سيز بر كروه سيز كه ابو لكدن
صكره بدلمك كلمسيله تجربه كيجى بر معامله ايله معامله اولنور سيز وكان في
المدينة تسعة رهط دخى حضرت صالح اولدوغى شهرده طقوز كيمسه وار ايدى
يفسدون في الارض ولا يصلحون دوى زمينده بدلك اولمسنه سعى ايدوب
اصلاح ايتمزلردى قالوا تقاسموا بالله بيرى بيرينه ديدى خدايه آند ايجد وكلرى
حالده لنبيتنه واهله البته حضرت صالحه وكندويه مخصوص اولانلره كيجه
كلوب اولدره لم ثم لنقولن لوليه صكره قانى ايه سنره ديرز ما شهدنا مهلك
اهله صالحه مخصوص اولانلرك موضع هلاكنه حاضر اولمدق وانا لصادقون
دخى على التحقيق بيز كرچك سويليانلرز انكچونكه يالكوز اهلنك مهلكنه
حاضر اولمدق بلكه كندوسنك واهلنك مهلكلرنه حاضر اولدق پس بو قصده
آندمزده صادق اولورز ومكروا مكرا دبو مواضعه ايله برفنى حيله تدبير ايتديلر
ومكرنا مكرا واتيد وكلرى حيله نك سزاسنى كندولره بالتمام ايصال ايتدك
كه انى هلاكلرنه سبب قيلدق وهم لا يشعرون وحال بوكه كندولر هلاك
اولجقلرين بيلمزلر مرويدركه حجر نام طاغك بر مغاره سنده حضرت صالحك
بر مسجدى وار ايدى تعبد ايچون هميشه انده ايدردى چون قومى ناقة الله
ايشلديلر وعد ايتدى كه اوچ كوندنصكره سزه عذاب كلور بو طقوز نفر بويله
عهد وكفت ايتديلر كه بو اوچ كون كچمدن بيز صالحى ايستن بتورملر اندنصكره
باشمزه هرنه كلمليسه كلسون پس واروب بر مغاره ده صاقلنديلر كه حضرت
صالح مسجددن چيقنجه هلاك ايده لر حق جل وعلانك فرمانيله مغاره نك قپوسى
قپنوب ايچنده هلاك اولديلر وقلانلر كروهلرى صيحه ايله نابود اولديلر نه كه
حق تعالى انكا اشارت ايدوب بيوردى فانظر كيف كان عاقبة مكرهم
پس بق نيجه اولدى ايتدوكلرى حيله نك صوكى انا دمرناهم كيم على التحقيق
بيز اول طقوز نفرى هلاك ايتدك وقومهم اجمعين دخى كروهلرين قمو
فتلك بيوتهم خاوية پس اولدر انلرك ويرانه اولمش بما ظلموا ايتدوكلرى
ستم سببيله ان في ذلك لاية تحقيقا كيم ثمود قبيله سنه واقع اولان ايشده
بر اولو عبرت وار لقوم يعلمون بر كروهه كه بيلوب بندالورلر وانجينا الذين

امنوا



امنوا وقورتاردق شول كيمسه لرى كه حضرت صالحك نبوتنه تصديق كتوردليلر
وكانوا يتقون وكفر ومعصيتدن كندولرين صاقنورلردى ولوطا اذ قال
لقومه دخى حضرت لوطى مرسل قيلدق چون كروهنه ديدى اتاتون الفاحشة
سيزه كركمزدى كه عمل زشته كله سيز وانتم تبصرون وحال بوكه سيز انك قبحن
عين بصيرتله مشاهده ايدر سيز ائنكم لتاتون الرجال شهوة نيچون على التحقيق
اركلكره كلور سيز ازدوجهتدن من دون النساء سيزه مخلوق اولان قادينلره
تجاوز ايتدكوكزده بل انتم قوم تجهلون بلكه سيز بر كروهسيز كه ايتدوكوز فعلك
نتيجه سن بيلمزسيز فما كان جواب قومه پس لوط قومنك جوابى بر نسنه اولمدى
الا ان قالوا اخرجوا آل لوط من قريتكم الا ديديلر لوطك توابعنى كندو سيله
كويكوزدن چيقرك انهم اناس يتطهرون كه بلا شبهه انلر بر كيمسه لردركه بيزم
افعالمزدن كندو نفسلرين تنزيه ايدرلر فانجيناه واهله پس كندويى واهلنى
قورتاردق الا امرأته قدرناها من الغابرين ايچق قاريسن كه انى عذابده بيرلونده
قالنلردن اولمسنه حكم ايتدك وامطرنا عليهم مطرا واوزرلرينه طاشدن بر يغمور ياغدردق
فساء مطر المنذرين پس قورقدوريلوب اينانميان كروهك يغمورى غايتله
بد يغمور ايدى قل الحمد لله سويله يا محمد جمله مدح وثنالر خدايه مخصوصدر وسلام
على عباده الذين اصطفى دخى سلام اولسون شول خدانك قوللرى اوزرينه كه كندو ايلرى
بركزيده قيلدى الله خير ايزد ذو الجلال يكرك ميدر اما يشركون يا اودتاف
قبله و قلوى اشيا مى بو كلامدن مقصود انلرك الزاميدر وداياتلرينك
خفتنى بيان ايتمكدر زيرا انكه بتلرك وجودنده برا ترجيح يوقدركه جميع خيراته
مظهر اولنه معادل قيلنه لر بر انلردن بالكليه خير يوقدر معدوم مدد امن
خلق السموات والارض ما ييكرك ميدر يعني هر وجهله يكرمى شول پروردكاركه
جميع كائناتك اصولى ومنافعك مبادى لرى اولان كوكلرو يرى ايجاد ايتدى
وانزل لكم من السماء ماء دخى سزكچون كوكدن صو ايندردى فانبتنا
به حدائق ذات بهجة پس انكله دينلكولدن باغلر بتردك ما كان لكم
ان تنبتوا شجرها سزه ممكن دكل ايدى كه انلرك اغاجلرين بتره سيز أاله
مع الله ايزد ذو الجلال ايله بر معبودمى اولور يعنى اولكه بى خدايه قرين قيلمق غايتله
برامر منكردر بل هم قوم يعدلون بلكه انلر بر كروهدر كه حقدن يانه چيزلر

أمّن جعل الأرض قرارا یا بیکر کمیدر یعنی البتّه بتلردن ییکدر شول پروردکار
که زمینی قرارکاه قیلدی وجعل خلالها انهارا واورته لرنده انهار مقرّر قیلدی
وجعل لها رواسی وانکا محکم طاغلر قیلدیکه ایچنده معدنلر متکوّن اولور وجعل
بین البحرین حاجزا وایکی دریا شیرین وشور اراسنده بر مانع قیلدیکه بیری
بیرینه قارشمقدن منع ایدر ءاله مع الله خدای بی همتا ایله عبادته مستحق بر معبود
اولورمی یعنی بوکونه شی حیز امکانده دکلدر بل اکثرهم لا یعلمون بلکه چوقلری حقی
بیلمزلر که انکا شریک دوترلر أمّن یجیب المضطر یا خود بیکر کمیدر یعنی بی شبهه
هر شیئدن ییکدر شول قادر ذو الجلال که احوالی پراکنده اولان کیمسنه نک
مددنه ایرشور اذا دعاه چون کندوسندن مدد طلب ایدر ویکشف السوء وآدم
زاده دن یمانلغی دفع ایدر ویجعلکم خلفاء الأرض دخی سیزی دوی زمینده
کچمشلرک قائم مقامی قیلدی ءاله مع الله بوکونه نعمتلر ایله سیزی مخصوص
ایدن خدا ایله عبادته سزاوار بر معبود اولسونمی قلیلا ما تذکّرون خدانک
نعمتلرین خاطره پک آز کتوردرسیز یعنی هیچ انلری یاده کتورمزسیز أمّن
یهدیکم فی ظلمات البرّ والبحر یا بیکر کمیدر یعنی بلا شک بتلردن ییکدر
شول پروردکار که صحرانک ودریانک قرانلقلرنده سیزه یول کوستردی
ومن یرسل الریاح بشرا بین یدی رحمته وشول قادر مختار که یللری یغمور
اولان رحمتنک ایلروسنده کوندرر ءاله مع الله بر معبود خدا ایله اولسونمی
تعالی الله عمّا یشرکون ایرذ ذو الجلال کندویه شریک قیلمقلرندن منزّه
اولوب بوجه لندی أمّن یبدؤا الخلق ثم یعیده یا بیکر کمیدر یعنی بلا
شک کفره معبود قیلدوقلری اشیادن ییکدر شول خالق ذو الجلال که
عالمی عدمدن وجوده کتوردی بعده فانی اولدقلرندنصکره انلری
ایجاد ایدر ومن یرزقکم من السماء والأرض وشول پروردکار که کوکدن
یغمور ویردن نبات نائل سیزه روزی ویرور ءاله مع الله خدا ایله بر معبود واری
که بو اشیایی ایشلر قل هاتوا برهانکم سویله دلیلکزی کتورک کیم خدادن ازکه
بر کیمسه انلری ایشلر ان کنتم صادقین اکر ایتدککز دعواده کرچک سویلیجیلر
ایدکوز قل لا یعلم من فی السموات والأرض الغیب الا الله سویله یا محمّد
کوکلرده ویرده اولانلر بو غیبی اولان نسنه یی بیلمزلر لکن تنکری تعالی

انی بیلور

انی بیلور وما یشعرون ایّان یبعثون دخی کفره اولانلر بیلمزلر کیم قنغی وقتده
اولوب حشر ونشر اولنورلر بل ادّارک علمهم فی الآخرة بلکه اوبر جهانک شا
دانشلری بیری بیری اردنه کلدیکه محکم اولدی بو کلام تهکم طریقیله در یعنی
اصلا انلرک احوالندن بر ذره دکلو دانشلری یوقدر بل هم فی شک منها بلکه
انلر آخرتک اولمسندن برشکده دوشمشلردر بل هم منها عمون بلکه انلر قیامتک
بیلمسندن سرکرداندرلر یعنی انک اولمسنه دلالت ایدن دلائله مهتدی اولمازلر
بصیرتلری مختل اولدوغندن اوتری وقال الذین کفروا ءاذا کنّا ترابا
وآباؤنا ائنّا لمخرجون دخی کفر ایدن کیمسنه لر دیدیلر ایا بیز وپدرلریمز توپراق
اولدوغمزده قبوردن چیقمش قیلنور میوز لقد وعدنا هذا نحن وآباؤنا من
قبل تحقیقا که بو یعنی قبوردن زنده اولوب چیقمغی بیز وپدرلریمز وعد اولندق
محمد المصطفی بیزه کلمدن اول ان هذا الا اساطیر الأوّلین بو بر نسنه دکلدر
الا کچمشلرک افسانه سی یعنی افسانه لر مانند بر سوزدر اصلا حقیقتی یوقدر
قل سیروا فی الأرض سویله دوی زمینده سیاحت ایدک فانظروا کیف کان
عاقبة المجرمین اندنصکره بقک نیجه اولدی کنهکار کافرلرک صوکی
بو کلام حضرتک عصرنده اولان کفره یه ایتدوکلری تکذیبا وزنده تهدیددر
واندن دخی تخویفدر که حاللری اوزره قالورلرسه انلره نازل اولان عذاب کبی
کندولره بر عذاب نازل اولور ولا تحزن علیهم دخی مشرکلرک تکذیب واعراضی
اوزره اندوهناک اولمه ولا تکن فی ضیق دخی سینه دارلقنده اولمه مما یمکرون
ایتدوکلری حیله دن زیرا خدای متعال خلقک شرندن سنی صاقلمشدر
ویقولون متی هذا الوعد دخی دیرلر بو موعود اولان عذاب نه زمان واقع
اولور ان کنتم صادقین اکر سیز سوزکوزده کرچک سویلیجیلر ایدکوز قل
عسی ان یکون ردف لکم سویله شاید حکم الهیله سیزه ارلاشوب یتشه
بعض الذی تستعجلون استعجال ایتدککز شیئک بر مقداری وان ربّک
لذو فضل علی الناس دبی شبهه کیم پروردکارک خلق اوزره احسان صاحبیدر
که ایتدوکلری معاصی اوزره عقوبتلرین تعجیل ایتمز ولکن اکثرهم لا یشکرون
ولیکن خلقک چوغی نعمتک قدرین بیلمیوب اداء شکر ایتمزلر وان ربّک
لیعلم ما تکنّ صدورهم وما یعلنون دخی تحقیقا که پروردکارک کفارک

سینه‌لری صاقلادوغی نسنه‌یی واشکارا قیلدوغی نسنه‌یی بیلور پس انکا کوره
جزالرین ویرور وما من غائبة فی السماء والارض دخی کوکده و یرده هیچ بر
پوشیده نسنه یوقدر الا فی کتاب مبین الا بر ظاهر کتابده مثبتدر و اندن
مراد لوح محفوظدر ان هذا القرآن یقص علی بنی اسرائیل تحقیقا که بو قرآن
عظیم الشان یعقوبک اولادی اوزره اوقور یعنی انلره بیان ایدر اکثر الذی
هم فیه یختلفون شول نسنه‌نک چوغنی که کندولر انک ایچنده اختلاف ایدرلردی
تشبیه و تنزیه کبی و جنت و جهنمک احوالی و عزیر و مسیحک شانلرین کبی
وانه لهدی ورحمة للمؤمنین دخی بلا شبهه کیم قرآن عظیم الشان اهل ایمانه
یول کوسترمک و اسیرکمکدر زیرا انلر انتفاع ایدنلردر ان ربک یقضی
بینهم بحکمه تحقیقا کیم خداوندک بنی اسرائیل اراسنده درست اولان حکومتیله
داورلک ایدر وهو العزیز و کندو در هر کیمسه اوزره غالب اولان که حکمی
اصلا رد اولنماز العلیم ایتدوکی حکمک حقیقتنه دانا اولان فتوکل علی
الله پس بو ذو الجلال اوزره اعتماد ایت کفارک عداوتندن الم چکمه انک
علی الحق المبین که بی شبهه سن روشن اولان درستلک اوزره سن انک
لا تسمع الموتی تحقیقا سن اولمشلره ایشتدرمزسن اولانلری ایشتدرمزسن چون کفار
کندولره سویلنان سوزلرله منتفع اولمازلردی مرده‌لره مشابه قیلندیلر تا که
کلجک کلامی صاغرلره شبیه قیلندیلر ولا تسمع الصم الدعاء و صاغرلره
چاغرمغی ایشتدرمزسن اذا ولوا مدبرین قچن دونوب ارقه‌لرین چویرورلر
پس اول پایه‌ده اولانلرک متابعت و مساعی‌لرندن امید کس وما انت
بهادی العمی عن ضلالتهم دخی سن کورلری ازغونلقلرندن دوندروب
یول کوسترجی اولمزسن زیرا هدایت حاصل اولماز الا بصر بصیرتله و انلرده
او معدومدر ان تسمع الا من یؤمن بآیاتنا سن بر کیمسه‌یه ایشتدرمزسن
یعنی ایشتدرمکک بر کیمسه‌یه نفع ایتمز مگر شول کیمسه‌یه که بیزم آیاتمزه
تصدیق کتورور فهم مسلمون که انلر انقیاد ایدوب ارباب اخلاص اولمشلردر
واذا وقع القول علیهم دخی قچن آدمیلر اوزره سوز دوشه یعنی قیامتک
وقوعندن وعد اولندقلری شی یقین اولیجق اخرجنا لهم دابة من الارض
کندولر ایچون زمیندن بر حرکت ایدیجی حیوان چیقوررز و انک آدی





جساسه‌در مرویدر که انک اوزنلغی التمش ارشوندر دورت ایاغی وار دخی توی
بوریسنک توینه ماننده بر صاچه تویی وار و ایلکی وایکی قنادی دخی وار تیز
قاچیجی اندن قورتولمز و تیز طلب ایدیجی انکا ایرشمز دخی روایت اولندیکه سید
الکونیندن انک چیقجق یرینی سؤال ایتدیلر بیوردیکه تنکری تعالی اوزره
اولو حرمتلو اولان مسجددن چیقر و او مکه مکرمه‌نک مسجدیدر تکلمهم
ان الناس کانوا بآیاتنا لا یوقنون اول دابه خلقه بو مضمونی سویلر کیم علی
التحقیق خلق خدانک دلائل قدرتنه اینانمزلردی مرویدر کیم اول مکاندن
چیقر و کندو ایله حضرت موسانک دکنکی و حضرت سلیمانک خاتمی پس
مؤمنک سجده کاهنه دکنکله دوکوب اندن یوزی آق اولور و کافرک بورننه
خاتمله دوکوب اندن یوزی قره اولور ویوم نحشر من کل امة فوجا دخی یاد ایله کون
اول کونی که هر امتدن بر کروه بیغرز ممن یکذب بآیاتنا شول کیمسه‌لردن
که دلائل قدرتمزه اینانمزلر فهم یوزعون پس کندولر اولکی دورشمش قیلنور
اخرلری کلمک ایچون و بو کروهلردن عبارتدر حتی اذا جاؤا اول وقته دک
که عرصه محشره کلدوکلرنده قال اکذبتم بآیاتی حق تعالی کندولره دیر نیچون
ایاتمی تکذیب ایتدکوز ولم تحیطوا بها علما و حال بوکه دانشکوز انلره احاطه
ایتمدی یعنی انلری تامل ایدوب حقیقتلرینه ایرشمدکز اول نیچون انلری تکذیب
ایتدکوز اماذا کنتم تعملون یاخود سیز قنغی نسنه‌یی ایشلردکوز یعنی خدایه
و رسولنه ایمان کتورمدککوزدن صکره قنغی ایشه مباشرت ایتدکوز بو کلام
انلری تبکیت ایتمک ایچوندر زیرا اندن صکره تکذیبدن اوزکه بر ایش ایشلمدیلر
ووقع القول علیهم دخی اوزرلرینه سوز واقع اولدی یعنی مستحق اولدقلری عذاب
اوزرلرینه حلول ایتدی بما ظلموا ایتدوکلری ستم سببیله و او خدانک ایاتنی
ایتدوکلری تکذیبدر فهم لا ینطقون پس کندولر عذر کتورمک ایچون اغز آچوب
بو سوز سویلمزلر عذابه مشغول اولدقلرندن اوتری الم یروا انا جعلنا
اللیل لیسکنوا فیه ایا بیلمزلرمی که بیز کیجه‌یی قرانلق قیلدق تا که ایچنده
اویقو ایله ارام ایدلر والنهار مبصرا و کوندزی دوشنلو قیلدق تا که ایچنده
الات معاش تحصیل ایدلر ان فی ذلک لآیات تحقیقا که کیجه‌نک و کوندزک
احوالنده اولو علامتلر وار لقوم یؤمنون بر کروهه که خدانک وحدانیتنه

تصدیق كتوردیلر ويوم ينفخ في الصور دخی یاده كتور اول كونی كه صورده اوفوریلور
ففزع من في السموات ومن في الارض درعقب انك صداسی هیبتندن قورقاده
اولانلر ویرده اولانلر قورقوب بیخود اولورلر الا من شاء الله مكر اول كیمسه
كه تنكری تعالی انك قورقسین ایستمیوب كوكلنه بر ثبات ویردی بر قوله انلردن
مراد حضرت موسادر زیرا بر كره كندویه اول حالت حاصل اولمشدی وكل اتوه
ودوكل خلق ایكنجی نفخه دن صكره موقفه كلدیلر داخرين ذلیل اولدوقلری حالده
وترى الجبال دخی اول كونده طاغلری كوردوكسن تحسبها جامدة كندولرین
یرلرنده دورمش كمان ایدرسن وهي تمر مر السحاب وحال بوكه انلر بولوت كچمسی
كبی كچرلر صنع الله تنكری تعالینك درست ایشلمسی الذي اتقن كل شيء
شول تنكریكه هر نسنه یی كما ینبغی یاپدی انه خبير بما تفعلون بی شبهه كیم
خدا عز وجل ظاهر و باطنده ایشلدككوز اشیایه داناردر صكره اول ایشلر اوزره
سیزه مكافات ایدر من جاء بالحسنة هر كیم ایولكله كلور فله خير منها اكا اندن
ییكرك حاصل اولور زیرا فانی ویرور باقی الور دبیر ویرور انك كبی یدی یوز الور
وهم من فزع يومئذ امنون وكندولر قورقودن اول كونده امینلردر ومن جاء
بالسيئة وهر كیم بدلكله یعنی شركله كلور فكبت وجوههم في النار یوزلری
اتشده قیلنمش قیلنوب كندولره دینلور هل تجزون الا ما كنتم تعملون
ایشلدككوز نسنه دن اوزكه بر شیئله مكافات اولنمازسیز انما امرت ان اعبد
رب هذه البلدة بوندن غیری بر شیء یوقدر كیم بكا فرمان اولندیكه بو شهرك
یعنی مكه نك پروردكارینه عبادت ایدهیم الذي حرمها شول پروردكاركه اول
شهری محرم قیلدی بر مرتبه ده كه صیدینه تعرض اولنمغی منع ایتدی واوتنك كسلمسنه
رخصت ویرمدی وله كل شيء وهر نسنه كندویه مخلوق ومملوكدر وامرت ان اكون
من المسلمين دخی بكا فرمان اولندیكه مطیع ومنقادلردن ودین اسلام اوزره
ثابت اولانلردن اولهیم وان اتلو القران دخی بكا امر اولندیكه قرآن عظیم الشانك
تلاوتی اوزره مداومت ایدهیم فمن اهتدى پس بر كیمسه كه اول اوامره اتباع ایتمكله
دوغرو یول بولدی فانما يهتدي لنفسه دوغرو یولی بولمز الا كندو نفسیچون
زیرا اول هدایتك منافعی اكا دونر ومن ضل وهر كیم بو اموره مخالفت ایتمكله كمراه
اولیه فقل انما انا من المنذرين سویله ایمدی بن قورقودیجیلردنم اوزكه لرك



وبالی اوزرینه مترتب اولماز وقل الحمد لله دخی سویله بونك نعمتی اوزره جمله
مدح وثنالر خدایه مخصوصدر سيريكم اياته بلاشبهه دلائل قدرتنی سیزه
كوستردور اخرتده فتعرفونها پس انلری بیلورسیز ولیكن اول محل بیلمسی فائده
ویرمز وما ربك بغافل عما تعملون دخی خداوندك ایشلدككوز ایشدن بی خبر
دكلدر پس كمان ایتمك كیم عذابكوزك تأخیری اعمالكوزدن غفلتی ایچوندر وكندی
اوتر بیدر بلكه انی بر حكمت ایچون تأخیر ایدر یكه اكا فقط كندوسی مطلعدر

## سورة القصص ثمان وثمانون اية

بسم الله الرحمن الرحيم
طسم تلك ايات الكتاب المبين بو سورده مذكور اولان ایات روشن اولان
كتابك ایتلریدر نتلوا عليك اوزركه اوقورز یعنی جبریلك واسطه‌سیله
اوزركه اوقودرز من نبإ موسى وفرعون حضرت موسی علیه السلامك ومصر
حاكمنك بعض خبرلرین بالحق دوغرولغه مقارن اولدوقده لقوم يؤمنون
بر كروهه كه تصدیق ایدرلر ان فرعون علا في الارض تحقیقا كیم فرعون
مصر زمیننده یوجه‌لنوب متكبر اولدی وجعل اهلها شيعا واول زمینك
خلقنی كروه كروه قیلدی وهر كروهی بر شیئله استخدام ایتدی يستضعف طائفة
منهم انلردن بر كروهی زبون قیلدی وانلر بنی اسرائیلدر يذبح ابناءهم
اوغوللرین بوغازلر ويستحيي نساءهم وقیزلرین صاغ قودی اول سببله كه
ارباب تنجیم كندویه خبر ویردیلر كیم طائفهٔ مزبوره‌دن بر اوغلان دوغجقدر كه
انك سببیله ملكك زائل اولور انه كان من المفسدين بی شبهه كیم اول خبیث
اهل فساددن ایدی ونريد ان نمن على الذين استضعفوا في الارض دخی
دیلرزكه زمینده زبون قیلنان كمسنه‌لر اوزره امتنان ایتمك ایسترز ونجعلهم
ائمة وانلری ایكی جهانك امورنده مقدم قیلمق ایسترز ونجعلهم الوارثين
وفرعونك واتباعنك ملكلرینه اولان شیئه انلری میراث الانلر قیلمق ایسترز
ونمكن لهم في الارض ومصر وشام زمیننده انلره یر دیرمك ایسترز ونري
فرعون وهامان وجنودهما منهم ما كانوا يحذرون وفرعونه ووزیری
هامانه وانلرك لشكرلرینه بنی اسرائیلدن قورقدقلری نسنه‌یی كوسترمك

ایسترز یعنی فرعون و توابعی بنی اسرائیلدن ملاحظه ایده وکلری زوال ملکنك
تحقیقنی انلره کوسترمك مقصودمزدر واوحینا الی ام موسی وحضرت موسانك
اناسنه الهام ایله خبر صالدق که ان ارضعیه سکا ممکن اولدوغی مرتبه حضرت
موسایه سوت ویر فاذا خفت علیه پس قچن اوزدنه قورقرسن فالقیه فی الیم
انی دریاده صال ولا تخافی و ایمکدن اوزی اوزدنه قورقمه ولا تحزنی و فراقی
جهتندن غمکین اولمه انا رادوه الیك زیرا علی التحقیق انی سکا دوندریجیلرز
وجاعلوه من المرسلین و انی مرسل پیغمبرلردن قیلیجیلرز کوردیلر که حضرت موسانك
والده سنه وضع حمل اقتضا ایدیجك فرعون طرفندن بنی اسرائیلك قادیلری
اوزرینه موکل اولان ابه چیقوب حملنه معالجه ایدی اول محل که حضرت موسی
یر اوزرینه دوشدی النندکی اولان نوردن ابه مدهوش قیلوب اعضاسی
لرزه یه دوشدی و محبتی کوکلنه برکونه اوتوشدیکه فرعونه واروب چقولقی
ایمکدن کندوبی منع ایدی بعده والده سی اوج آی کندویه سوت ویردی
اندنصکره بنی اسرائیلدن تازه دوغمش اوغلانلر اوزره فرعونك تفتیشی
زیاده اولمغین حضرت موسانك والده سی بر صندوق پیدا ایدوب حضرت
موسایی ایچنه قویوب دریایه صالدی فالتقطه آل فرعون پس فرعونك
اتباعی انی بولدیلر لیکون لهم عدوا وحزنا تا که کندولره عاقبت کار دشمن
و برادلو قیغو اوله ان فرعون وهامان وجنودهما کانوا خاطئین تحقیقا کیم مصر حاکمی
و وزیری و اتباعلری بر خطا کار کروه ایدیلر وقالت امرأت فرعون و اول وقت
که صندوقی فرعونك او کنه ایلتدیلر فرعونك قادینی آسیه خاتون دیدی
قرت عین لی ولك بو اوغلان کوزلرك روشنلکیدر بکا و سکا لا تقتلوه
انی اولدرمك عسی ان ینفعنا شاید بزه یارایه زیرا یمن و برکتك علامتی
چهره سنده کورینور او نتخذه ولدا یاخود کندویی بز اوغول ایدنورز زیرا اوغل
اولمغه لیاقتی وار وهم لا یشعرون و حال بو که فرعون و قومی بیلمزلر که کندولره
دشمن اولجقدر واصبح فؤاد ام موسی فارغا یعنی حضرت موسی والده سنك
یورکی عقلدن خالی اولدی ان کادت لتبدی به تحقیقا کیم یقلشدیکه شدت
اضطرابدن صبر و ثباتی الدن بیغلسیده حضرت موسانك شان و قصه سن بیان ایده
لولا ان ربطنا علی قلبها کوکلی اوزرینه صبر و ثباتی بغلمسیدق لتکون

من المؤمنین

من المؤمنین کوکلی اوزرینه بغلدق تا که اهل ایماندن اوله وقالت لاخته قصیه
یعنی حضرت موسانك اناسی انك همشیره سنه دیدی قرنداشنك ایزنه
ییرولك ایدوب خبر بن آل فبصرت به عن جنب پس اوزاقدن قرنداشنی آسیه
قوجاغنده کوردی وهم لا یشعرون و کندولر بیلمزلرکه او همشیره سیدر
وحرمنا علیه المراضع یعنی حضرت موسی اوزرینه امجکلری حرام قیلدق یعنی
سوت ویرنلردن سوت امه سن منع ایدك من قبل باجیسی ایزینی اتباع ایتمدن
اسبق فقالت هل ادلکم علی اهل بیت پس همشیره سی دیدی سزه دلالت
ایتمه یمی بر خانه ایله لری اوزرینه که یکفلونه لکم سزیچون انك تربیه سنه درعهده
اولورلر وهم له ناصحون و حال بو که انلر انکا ایولك ایستیجیلردر که تربیه سنده اصلا
تقصیر ایتمزلر مرویدر کیم قچن حضرت موسانك همشیره سی مریم خاتون بو کلامی
ایراد ایتدی هامان دیدی علی التحقیق بو قاری بو اوغلانی و اهلنی بیلور کندویه
دونك تا که سزه کیفیت احوالنی بیان ایده مریم خاتون بو کلامی ایشدیجك دیدی
وهم له ناصحون دیمکدن قصد ایتدم انلر پادشاهه ایولك ایستیجیلردر دکل بو
اوغلانه بعده فرعون کندویه فرمان ایتدیکه دید وکی کیمسنه یی واروب کتوره
همان مریم خاتون واروب اناسن حضورینه کتوردی و اول وقت حضرت موسی
فرعونك الی اوزرینه اغلیوب فرعونی اکلندریوردی چن کندو بی اناسنه
تسلیم ایتدی حضرت موسی اناسینك قوقوسن النجه انکا استیناس ایدوب
امجکنی اغزینه الدی فرعون انکا دیدی سن بو طفلدن نه اولورسن که فقط
سنك امجکنی قبول ایتدی دیدی بن بر خوش بو پاکیزه سوت ایه سی قاریم
هر اوغلانی که بکا کتوردیلر البته امجکمی قبول ایدر پس حضرت موسایی
کندویه تسلیم ایدوب مالزمنی تعیین ایلدی اندنصکره چان پاره سیله
خانه سنه دوندی و وعده الهیه یرینه کلدی نته کیم حق تعالی بیوردی فرددناه
الی امه پس حضرت موسایی اناسنه دوندردك کی تقر عینها تا که اوغلیله
کوزی روشن اوله ولا تحزن و تا که انك فراقیله اندوهناك اولمیه ولتعلم
ان وعد الله حق و تا که طریق مشاهده ایله بیله کیم علی التحقیق ایزد
ذو الجلالك وعده سی درستدر ولکن اکثرهم لا یعلمون ولیکن خلقك
چوغی بیلمزلر که خدانك وعده سی حقدر پس انك اوغلی سنك ایدولی ولما

بلغ اشده واستوى دخی یعنی حضرت موسی کندو قوتنك کمالنه ایرشوب
معتدل اولدی یعنی برحده ایرشدی که نشو ونما ده انك ما فوقی اولماز واو
اوتوز دن قرقه وارنجه دك اولور زیرا عقل بو اثناده کماله ایرشور و بر قولده
اندن مراد قرق در زیرا بوکونه روایت اولنمشدر کیم بر پیغمبر مرسل اولمدی قرق
یاشنه وارمینجه پس حضرت موسی قرق سنه یه ایرشدوکده اتیناه حکما
وعلما الکا نبوت واموردینیه ده دانش ویردك وکذلك نجزی المحسنین
ونته که موسایه وانا سنه ایولك ایتدك ایولك ایدنلره احسانلری اوزره
مکافات ایدرز ودخل المدینة دخی حضرت موسی فرعونك قصرندن ایتوب
مصر شهرینه کیردی علی حین غفلة من اهلها بر غفلت وقتنده یعنی اوزره شهرك خلقندن
یعنی معزیله باتسو اراسنده که اول وقتده هر کس مهمنه مشغولدر و بر قولده
قیلوله وقتنده کیردی فوجد فیها رجلین یقتتلان پس شهر ایچنده
کوردی ایکی کشی جنك ایدیور هذا من شیعته بیریسی کندویه اتباع ایدن
جماعتندندر وانلر بنی اسرائیلدر وهذا من عدوه واو بیریسی دشمنی اولان
کروهدندر وانلر قبطیلردر فاستغاثه الذی من شیعته پس اتباعندن اولان
کیمسنه حضرت موسادن مدد ایستدی علی الذی من عدوه دشمنندن
اولان کیمسنه اوزرینه فوکزه موسی پس حضرت موسی قبطی یه یومرقله اوردی
فقضی علیه درعقب انی اولدردی قال هذا من عمل الشیطان دیدی بو
ایش بر کیمسنه دن صادر اولور که انی شیطان ازدرمش اوله نیتم کیم بو کیمسنه نك
اینیدر انه عدو بی شبهه کیم شیطان دشمندر مضل ازدریجیدر مبین
عداوتی اشکاردر قال رب انی ظلمت نفسی حضرت موسی دیدی یاالهی قبطی یی
اولدرمکم سببیله علی التحقیق بن کندو نفسمه ستم ایتدم فاغفر لی پس کناهمی
بکا بارلغه فغفر له درعقب خدا عز وجل کناهنی کندویه بارلغدی انه
هو الغفور الرحیم بی شبهه کیم حق تعالی کندو دوقوللرینك کناهن ستر
ایدوب کند ولرین عنایتله اسرکر قال رب بما انعمت علی حضرت موسی دیدی
ای خداوندم اوزریمه قیلدوغك انعامه قسم که توبه ایدوب فلن اکون ظهیرا
للمجرمین هرکز کناهکارلره ارقه داش اولمم فاصبح فی المدینة خائفا پس حضرت
موسی مصر شهرنده قورقش صباح ایلدی یترقب انتظار ایدر که شاید

کندوسندن



کندوسندن برکیمسه قصاصی طلب ایده فاذا الذی استنصره بالامس پس همان شول کیمسنه که
دونه کون کندوسندن مدد طلب ایتدی یستصرخه بر قبطی اوزرینه دخی
کندوسندن مدد طلب ایدیور قال له موسی انك لغوی مبین حضرت موسی
انکا دیدی علی التحقیق سن کمراهلکك اشکارا بر کمراهسکدر فلما اراد ان
یبطش بالذی هو عدو لهما پس اول محلکه حضرت موسی ایستدیکه الاوزاده
شول کیمسنه یه که کندوسی حضرت موسایه واسرائیلی یه دشمندر قال یا موسی
اترید ان تقتلنی اسرائیلی دیدی ای موسی ایسترمیسن که بنی اولدره سن
کما قتلت نفسا بالامس نته که دونه کون بر جان اولدردك ان ترید الا ان تکون
جبارا فی الارض ایسترمسن الا که یر یوزنده کردن کش اوله سن وما ترید ان
تکون من المصلحین وایسترمسن که خلق اراسنده اصلاح ایدنلردن اوله سن
که خصومتی وجه احسن ایله دفع ایده سن چون حضرت موسی اسرائیلی یی
کمراهلك عنوانیله مخاطب ایتدی اسرائیلی کمان ایتدیکیم کندوبی اولدرمك
ایسته بس ظننه بنا اوکونه کلماتی ایراد ایتدی بعده اول سوزلر خلق اراسنده
شیوع بولدی تاکه فرعون و توابعنه خبر ایرشدی انلر نضکره حضرت
موسانك قتلنه قصد ایتدیلر ایمانه کلوب ایمانن صاقلیان فرعونك عمزاده سی
بو ایشدن اکاه اولیجق حضرت موسایی بو احوالدن خبردار ایتمکه توجه
ایتدی نته که حق تعالی بیوردی وجاء رجل من اقصی المدینة یسعی وبر کشی شتاب ایدرك
شهرك اوزاق یرندن کلدی قال یا موسی ان الملأ یأتمرون بك لیقتلوك
دیدی ای موسی علی التحقیق اعیان دولت سنك سببکله مشاوره ایدیورلر
تاکه سنی اولدره لر فاخرج انی لك من الناصحین پس بو شهردن چیق که بی
شبهه بن سکا ایولك ایستیانلردنم فخرج منها خائفا پس شهردن
قورقش ایکن چیقدی یترقب اردنجه بر کیمسنه نك کلمسنی ملاحظه ایدیجی
حالده قال رب نجنی من القوم الظالمین دیدی ای خداوندم ستمکار اولان کروهدن
بنی قورتر و ستمکارلردن بنی صاقله ولما توجه تلقاء مدین واول محلکه مدینه
شهرنك قارشوسنه یوز دوندی واو حضرت شعیبك شهریدر قال عسی ربی ان
یهدینی سواء السبیل دیدی شاید پروردکارم یولك دوغریسنی بکا کوستره
ولما ورد ماء مدین واول وقت که مدین شهرنك صوینه کلدی واو بر قویی

ایدیکه خلق لواز میچون اندن صویی چکرلردی وجد علیه امة من الناس اول صووزره
خلقدن براولو کروه کوردی یسقون دوارلرینی اندن صوواردولر ووجد من دونهم
وانلر اولدوغی یردن اشغه بریرده کوردی امرأتین تذودان ایکی قادین
قویونلرین صویه کلمکدن الی قویرلر تاکه خلقك قویونلرینه قارشمیه قال ما
خطبکما دیدی شانکوز ندرکه قویونکزی منع ایدوب صووارمزسیز قالتا
لا نسقی حتی یصدر الرعاء دیدیلر بیز قویونلریمزی صووارمزوز چوبانلر
قویونلرین صووارمقدن دوندرمینجه وابونا شیخ کبیر وپدرمز یاشده
بربیوك قوجه در صووارمغیچون چیقمغه طاقتی یوقدر بیزی ضرورت جهتندن
کوندرودر فسقی لهما پس انلره شفقت ایدوب مواشیلرین کندولری صو
واردی شنقولدرکیم چوبانلر قویینك باشی اوزره برطاش قورلردیکه انی
یدی آدمدن اکسك قالدرمزدی حضرت موسی کندوسیله اولان آجلغله
انی یالکوز قالدردی وبر دوا ایتره وکونه طاشله برقویو دخی قپانمش واردی
حضرت موسی انك طاشنی قالدروب اندن صویی چکوب قویونه صووارد
ثم تولی الی الظل قویونی صوواردقدنصکره براغاجك یاردیوارك
سایه سنه دوندی فقال رب انی لما انزلت الی من خیر فقیر پس دیدی
ای پروردکارم علی التحقیق بن محتاجم طعامدن هر نسنه یه که سن بکا انی
کوندرسن فجاءته احداهما درعقب اول ایکی قارینك بیریسی کندویه
کلدی تمشی علی استحیاء اوتنمق طریقی اوزره یوریمش اولدوغی حالده
قالت ان ابی یدعوك دیدی تحقیقا که پدرم سنی دعوت ایدر لیجزیك
اجر ما سقیت لنا تاکه بیزم ایچون دوارلریمزه صوویرمکك اجرتنی
سکا مکافات ایده حضرت موسی بو کلامی ایشدنجه حضرت شعیبك ملاقا
تنه قصد ایدوب توجه ایتدی نه اجرت المغه فلما جاءه وقص علیه القصص
پس اول وقت که حضرت شعیبك قتنه کلوب سرکذشتنی اوزرنه اوقودی
قال لا تخف نجوت من القوم الظالمین حضرت شعیب اکا دیدی الم چکمه
ستمکار اولان کروهدن قورتولدك قالت احداهما اول ایکی قارینك
بیریسی که کندویی دعوت ایتمشدی دیدی یا ابت استأجره ای بنم پدرم
چوبانلغه انی اجرته دوت کیم ان خیر من استأجرت القوی الامین

تحقیقا که اجر



تحقیقا که اجرتله دوندوغك کمسنه لرك یکرکی کوجلی امانت صاحبی اولان کمسنه در
کوز دیلرکه حضرت شعیب قیزندن صوردی که بونك قوتی واماتتی نه دن بیلدك
دیدی هو نه طاشك قالدرمسندن فهم ایتدم واماتتی اندن اکلدم که
کندویی دعوت ایدوب کندوسیله کلدوکمزده بکا دیدی ارتمدن کل یولك
دلالتنی بکا سوزله ایت قال انی ارید ان انکحك احدی ابنتی هاتین
حضرت شعیب اکا دیدی بی شبهه بن استرم که بو ایکی قیزمك بریسن سکا
ایولندره یم علی ان تأجرنی بو شرط اوزره که کندو نفسکی بکا اجرته ویره سن
ثمانی حجج سکز ییل فان اتممت عشرا پس اکر اون ییلك ایشن اتمام ایدرسن
فمن عندك انك اتمامی سنك قتکدن برایولکدر وما ارید ان اشق
علیك واستمم که اوزرکه تعب قویه یوکه اون ییل ایله سنی ملزم ایده یم
ستجدنی ان شاء الله من الصالحین بی شبهه سن بنی تنکری تعالی ایستر سه
ایولك ایدنلردن بولورسن قال ذلك بینی وبینك حضرت موسی دیدی
اینه وکلك عهد وپیمان ارامزده واردر اکرم دربیرمز اندن چیقمیه ایما الاجلین قضیت
بو ایکی مدتك هنقیسن سکا ایفا ایدرسم فلا عدوان علی تعدی ایتمك اوزرمه
اولمیه زیاده طلبیله والله علی ما نقول وکیل وایزد ذو الجلال دیدوکمز سوز
اوزره شاهد ونکهباندر فلما قضی موسی الاجل پس اول محل که حضرت
موسی مدت مرقومه نك خدمتنی ادا ایتدی آخبارده کلمشدرکه اون ییل
اولان مدتی قضا ایتدی واندن صکره اون ییل حضرت شعیبك یاننده
قالدی بعده دونمکه عزیمت ایتدی وسار باهله وقاریسن کوتوروب کیدنده
آنس من جانب الطور نارا طاغك یانندن بر آتش کوردی قال لاهله
امکثوا کندویه مخصوص اولانلره دیدی بو یرده اقامت ایدك انی آنست
نارا تحقیقا بن بر آتش کوردم لعلی آتیکم منها بخبر شایدکه اندن سزه بر خبر
کتوره یم که یول قنقی سمتده در او جذوة من النار یاخود اتشدن بر
ذالان اغ کتوره یم لعلکم تصطلون تاکه سیز انکله قیزنه سز فلما
اتاها پس اول زمان که اول اتشه کلدی نودی من شاطئ الواد الایمن
حضرت موسانك صاغ طرفنده اولان دره نك کنارندن چاغرلدی فی البقعة
المبارکة چوق نفعلو اولان مکاندن من الشجرة اغاجدن ندا اولندیکه ان

یا موسی انی انا الله رب العالمین ای موسی علی التحقیق بن کندو مخلوقاتک
پروردکاری خدایم وان الق عصاک دخی ندا اولندیکه دکنککی صال
حضرت موسی امتثال ایدوب انی الندن صالدی درعقب اول دکنک
اژدرها اولدی فلما رآها تهتز پس چون انی تپرنور کوردی کانها جان
کویاکه هیئتده کوده ده اوبر یلاندر ولی مدبرا قورقودن اکسه ویرمش دوندی
ولم یعقب ودونه یه دوهمدی بعده ندا اولندیکه یا موسی اقبل ولا تخف
ای موسی بروکل واندن قورقمه انک من الامنین کیم علی التحقیق سن قورقو
چکمیانلردنم سندن سن زیرا مرسل اولان پیغمبرلر یانمده قورقمزلر
اسلک یدک فی جیبک الکی یاقکه کیور تخرج بیضاء من غیر سوء عیبسیز
آق چیقر واضمم الیک جناحک من الرهب دخی قناد پایه سندر اولان ایکی
الکی سنک سینکه جمع ایت قورقودن یعنی چون سکا بر قورقو عارض اولورصاغ الکی
صول قولک آلتنه آل وصول صاغ قولک آلتنه آل تاکه نفسکی ضبط ایدهسن فذانک
برهانان پس اول دکنک وید بیضا ایکی حجت وعلامتدر من ربک پروردکار
بوایکی معجزه ایله وارکیت الی فرعون وملائه مصر حاکمنه واعیان دولتنه انهم
کانوا قوما فاسقین که بی شبهه انلر حدودی تجاوز ایتمش بر کروه ایدیلر
پس انلره رسولک کیتمسی اقتضا ایتدی قال رب انی قتلت منهم نفسا حضرت
موسی دیدی ای پروردکارم علی التحقیق بن انلردن برجان اولدردم واخاف ان یقتلون
پس قورقورم که انک مقابله سنده بنی اولدررلر واخی هرون هو افصح منی لسانا دخی بنم
برادرم حضرت هرون کندوسی کفتکو جهتندن سوزی بندن بخشیه بیان ایدر فارسله معی
رداء پس انی بنمله معین ومددکار ایدیجی کوندر یصدقنی حجتی تقریر ایتمده وحقی مبین قلمده وشبهه‌یی
ترییف ایتمده بنی تصدیق ایدر انی اخاف ان یکذبون دیو اعلی التحقیق بن قورقرم
کیم بنی تکذیب ایدرلر ومباحثه محلنده لسانم بکا مطاوعت ایتمز قال سنشد
عضدک باخیک خدا عز وجل دیدی بی شبهه که برادرک قوتکی باعث اولور یعنی انی
پیغمبر قیلوب سنی انک سببیله قوت صاحبی قیلاوز ونجعل لکما سلطانا وایکیکوز
ایچون برغلبه وحجت قیلاوز فلا یصلون الیکما که تسلط طریقیله سیزه ایرشمزلر
بایاتنا وارکیدک آیاتمزله انتما ومن اتبعکما الغالبون سیز ایکیکوز وسیزه
تبعیت ایدنلر غالب اولانلرسیز فلما جاءهم موسی بایاتنا پس اول وقتکه

حضرت

حضرت موسی کندولره آیاتمزله کلدی بینات روشن وهویدا اولدوقلری
حالده قالوا ما هذا الا سحر مفتری دیدیلر بو کوردوکی شی برنسنه دکلدر
الا برجادولک که کندوسی انی یقلاودر کندوسندن اسبق بر کیمسه انی ایشلمدی
وما سمعنا بهذا فی ابائنا الاولین دخی بو جادولکی ایشتمش بدرلرمزک ایامنده
ایشتمدک وقال موسی ربی اعلم بمن جاء بالهدی دخی حضرت موسی دیدی
پروردکارم کیمسه دن داناتردر شول کیمسه نک حالنه که یول کوستریجی کلدی
من عنده خدانک قتندن ومن تکون له عاقبة الدار دخی شول کیمسه نک
حالنه اعلمدر که بو جهانک صوکی انکا اولور انه لا یفلح الظالمون تحقیقا
شان بودر که ستمکار اولانلر دنیاده هدایته واخرتده کوزل عاقبته نائل
اولمازلر وقال فرعون یا ایها الملاء دخی فرعون بی عون دیدی ای اشراف
اولانلر کروهم ما علمت لکم من اله غیری بندن اوزکه سیزه اصلا بر معبود بیلمدم
فاوقد لی یا هامان علی الطین پس ای وزیرم هامان نیچون چامور اوزره
یاندر کورده یلرکه پیشمش کرپیچ اول باین کیمسنه اوزرم نیچون یاندر فاجعل لی
صرحا صکره انکله بکا بر بلند کوشک قیل لعلی اطلع الی اله موسی شاید
بن موسانک معبودینه مطلع اولورم وانی لاظنه من الکاذبین وحال بوکه علی
التحقیق بن موسایی یالانجیلردن اولدوغین کمان ایدرم واستکبر هو
وجنوده فی الارض دخی فرعون ولشکری مصر زمیننده کردنکشلک ایتدیلر
بغیر الحق استحقاقلری یوغیکن وظنوا انهم الینا لا یرجعون دخی کمان
ایتدیلر کیم بلا شبهه کندولر حکممزه دونمش دکلمازلر فاخذناه وجنوده
پس فرعون ولشکرلرینی الدق فنبذناهم فی الیم درعقب انلری دریایه
اتوب نابود قیلدق فانظر کیف کان عاقبة الظالمین پس بق یا محمد شرکله
ستم ایدنلرک صوکی نیجه اولدی وعنده وعشیره نکی اوکونه فعلدن تحذیر
ایت وجعلناهم ائمة دخی فرعون وتوابعنی کمراهلره برمقتدا اولو قیلدق که
یدعون الی النار جهنمک اسبابنه خلقی دعوت ایدرلر ویوم القیمة لا ینصرون
ودوز قیامتده یاردم اولنمازلر که کندولردن عذاب دفع اوله واتبعناهم
فی هذه الدنیا لعنة دخی بو جهانده رحمتدن سورلمکی انلرک اردنه
قیلدق که رحمتک نفیی قپوسنه توجه ایدرلر اندن سوداولدلر ویوم القیمة

هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ دروزقیامتده انلر سور لمشلرك ذمرەسندندرلر وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ دخی تحقیقا کیم حضرت موسایه توراتی ویردك مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَى نابود قیلدوغمزدن صکره کیجمش زمانەلرك خلقنی حضرت نوح وهود وصالح ولوط جماعتلری کبی بَصَائِرَ لِلنَّاسِ اول حالده که توراة خلقك قلوبنه بر انواردرکه انکله حقائقی کوردنوروحقله باطلی تمییز ایلنور وَهُدًى وَرَحْمَةً واول عالده که شرائع واحکامه یول کوسترمکدر وانك احکامیله عمل ایدنلره سبب رحمتدر لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ تاکه انلر برحالت اوزره اولەلرکه پند ونصیحتدن تمسك کنده ولردن متوقع اوله وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ دخی سن یا محمد وادی غربینك یاننده حاضر دکل ایدك إِذْ قَضَيْنَا إِلَى مُوسَى الْأَمْرَ قچن بیلدرمسین ایسندوکمز ایشی حضرت موسایه وحی ایتدك وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ ووحی وارسال ایتدوکمز محلده سن حاضرلردن دکل ایدك وَلَكِنَّا أَنْشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ ولیکن حضرت موسادن صکره چوق کروهلری ایجاد ایتدك پس اوزدلرنه مدت حیات اوزاندی یعنی سن اول احوالده حاضر دکل ایدك لیکن اندن اوتری سکا اول اخباری ارسال ایتدك که حضرت موسانك عصرندن صکره نیچه کروهلری انددی ایجاد ایتدك اوزدلرنه مدتلر اوزانمغله اخبار صوّب صوابدن منحرف اولوب شرائع واحکام متغیر اولدی وعلوم اندراسه یوز دوندی وَمَا كُنْتَ ثَاوِيًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ دخی سن یا محمد مدین شهرینك خلقی اراسنده مقیم دکل ایدك تَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا کیم انلردن اوکرنمك ایچون شعیب وموسی حقنده اولان آیاتمزی اوزدلرنه اوقورسن وَلَكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ولیکن بیز سنی کوندریجیلر ایدك وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا دخی سن طور طاغنك یاننده موجود دکل ایدك قچن حضرت موسایه توراتی ویرمك ایچون چیغردك وَلَكِنْ رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ ولیکن پروردکارکدن صدور ایدن رحمت ایچون سکا تعلیم اولندی لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَا أَتَاهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِنْ قَبْلِكَ تاکه تنکرینك عذابندن قورقوده سن بر کروهی که سندن اسبق کنده ولره هیچ عذاب ایدن برقورقودوریجی کلمدی زیرا انلرسنك وحضرت اسمعیلك اراسنده اولان فترة زماننده دوشمشلردر لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ شاید انلر پند ونصیحتی قبول ایدەلر





وَلَوْلَا أَنْ تُصِيبَهُمْ مُصِيبَةٌ دخی اکر انلره بر عقوبت یتك دکسی اولمسیدی بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ اللری ایلەدکوندردکی نسنه سببیله یعنی شرك ومعصیتدن ترندوقلری اعمال سببیله فَيَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا پس کنده ولره عذاب حلول ایدنجه دیرلر ای خداوندمز نیچون بیزه بر پیغمبر کوندرمدك فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ که سنك آیاتکه پیرو ولك ایدوب رسولکی تصدیق ایدەلم وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وسکا وپیغمبره ایمان کتوردنلردن اوله لم حاصل کلام بوکه کفاره بر مصیبت دیکجك بوسوزلری اولمسیدی که ای پروردکارمز نیچون بیزه بر رسول کوندروب احکامی بیان ایتمدك سنی مرسل قیلمزدق پس انلرك عذرنی کسمك ایچون سنی کوندردك فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا پس اول وقت که دوغرولق بیزم طرفمزدن کنده ولره کلدی قَالُوا لَوْلَا أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَى دیدیلر بیزه کلان رسول نیچون کتاب جمله کنده ویریلمدی نته که موسی یه ویرلدی أَوَلَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَى مِنْ قَبْلُ آیا بوندن اسبق حضرت موسی کتابی جمله کتوروب بونلرك ابناء جنسلری موسی یه ویرلدوکی نسنه یه کفر ایتمدیلرمی قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا که حضرت موسی ومحمد حقنده دیدیلر ایکی سحر ایکسی بیری بیرینه یاردم ایتدی وَقَالُوا إِنَّا بِكُلٍّ كَافِرُونَ دخی دیدیلر علی التحقیق بیز انلرك هر بیر نسنه انکار ایدیجیلرز قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَى مِنْهُمَا سویله پس خدانك قتندن بر کتاب کتوردك که اول حضرت موسی اوزرینه وبنم اوزریمه اینان کتابلردن یخشی یول کوستردر أَتَّبِعْهُ بن انکا پیرو اولەیم إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ اکر کرچك سویلیجیلر ایسکز کیم محمد وموسی ساحردرلر فَإِنْ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ پس اکر سکا اجابت ایتمیوب کتاب کتورمزلرسه فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ بیل کیم انذولرندن اوزکه بر شبهه اویمزلرینه برابر دلیله اویمش اولسیدیلر البته انی کتوررلر ایدی وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ دخی کیمدر زیاده ازغون شول کیمسه دن که کنده و ارزوسنه تابع اولدی بِغَيْرِ هُدًى مِنَ اللَّهِ خدانك طرفندن کنده ویه یول کوسترمك بولمقسزن إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ بی شبهه کیم ایزد ذوالجلال جانلرینه ستم ایدن کروهه شهوات نفسانیه ده انهماك ایتدوکلرنه دوغرو یول کوسترمز وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ دخی تحقیقا کیم انلره سوزی اولاشدردو

كسمدك لعلهم يتذكرون تاكه كندولر نصيحت پذير اولوب ايمانه كله لر
الذين آتيناهم الكتاب من قبله شول كيمسه لركه كندولره كتابى قراندن اول
ويردك هم به يؤمنون انلر دخى قرانك حق اولدوغنه تصديق كوسترورلر
بو آيت اهل كتابدن ايمانه كلانلرك حقنده نازل اولدى اوتوز ايكيلرى حضرت
جعفرله حبشه دن كلديلر وسكزى شام شريفدن واذا يتلى عليهم دخى
اول وقت كه آنلر اوزره قران اوقنور قالوا آمنا به ديرلر اكا ايناندق
يعنى تصديق كوستردك كه بو اوقنان كلام خدانك كلاميدر انه الحق
من ربنا بى شبهه كيم بو كلام پروردكارمزدندر اولان درستلك ودوغرولقدر
انا كنا من قبله مسلمين تحقيقا كه بز قرانى ايمدن اسبق مسلمانلر ايدك
يعنى قرانه ايمانمزى شمدى احداث ايتمش دكلز زيرا كتب متقدمه ده انك
مذكور اولديغنى كوروب تصديق ايتمش ايدك اولئك يؤتون اجرهم
مرتين اول كروه اجرلرينى ايكى قات ويريلورلر بركره كتابلرينه ايمان كتوردوكلرندن
اوترى وبركره قرانه تصديق ايتدوكلرى اجلدن بما صبروا اهل شركك
ويندا شلرينك اذيتى اوزره صبر ايتدكلرى مقابله سنده ويدرؤن بالحسنة
السيئة وطاعتله معصيتى دفع ايدرلر سرور كائنات بيوردى اتبع السيئة
الحسنة تمحها يعنى ايتدوكك بدلكدن صكره ايولك ايتكه اول ايولك
بدلكى محو ايدر ومما رزقناهم ينفقون وانلره روزى قيلدوغمز شيئدن
طريق خيرده صرف قيلانلر واذا سمعوا اللغو اعرضوا عنه دخى چون
بيهوده سوزى ايشتدلر نفسلرينى صيانت ايتمك ايچون اندن يوزلرينى چويرورلر
وقالوا لنا اعمالنا ولكم اعمالكم وبيهوده سوز سويليانلره ديرلركه ايشلرمزك
نتيجه سى بزه در وايشلكوزك مالى سزه در سلام عليكم اوزركزه
سلامت اولسون بو سلامدن مراد انلره توديع ووازكچمكدر نه انلره تحيه
ايتمكدر لا نبتغى الجاهلين نادانلرك صحبتنى نه طلب ايدرز ونه ايسترز كوردیلر
كه چون ابو طالب محتضر اولدى سرور كائنات اكا كلوب ديدى اى عمم لا اله الا الله
سويله سنك ايچون خدانك قتنده انكله احتجاج ايدهم ابو طالب بو كلامى ايشدجك
ديدى اى برادرزاده م على التحقيق بن بيلورم كه سن سوز كده صادقسن
ولكن ايستمم كه حقمده ديه لر ابو طالب موت محلنده جزع ايتدى پس حق جل وعلا

وبر روايتده اهل انجيلدن
قرق كمسنه حقنده نازل
اولدى ٥





بو آيتى منزل ايدوب بيوردى انك لا تهدى من احببت تحقيقا كه سن سيودوك كيمسنه يه
يول كوستروب اسلامه داخل قيلمغه قادر دكلسن ولكن الله يهدى من يشاء وليكن
تنكرى تعالى ايستدوكى كيمسنه يه دوغرو يول كوستروب اسلامه داخل قيلار وهو
اعلم بالمهتدين وكندوسى هدايته مستعد اولانلره دانا ترقدر مرويدركه حارث بن
عثمان بن نوفل سرور كائناتك حضورينه كلوب ديدى يا رسول الله على التحقيق
بز بيلورز كه سن حق اوزره سن وليكن سكا متابعت ايدوب جميع اعرابه مخالفت
ايتسك قورقرز كه يرمزدن بيزى قاپوب كوتورورلر زيرا بز براز كروهز حق جل
وعلا بو آيتى منزل ايدوب بيوردى وقالوا ان نتبع الهدى معك دخى كفار
ديديلر طريق رشده سنكله متبع اولور ايسك نتخطف من ارضنا زمينمزدن
قاپولورز اولم نمكن لهم حرما آمنا آيا كندولرين حفظ ايدوب بر امينلو حرمه
يير كندولر ايچون قيلمدوقمى كه انك اطرافنده اعراب بيرك بيرين بوغازلرلر
ايكن كندولر ايچنده امين اوتورمشلر يجبى اليه ثمرات كل شىء هر طرفدن هر
شيئك ميوه سى اول مكانه نقل اولنوب يغلور رزقا من لدنا بيزم قتمزدن
بر روزى ولكن اكثرهم لا يعلمون وليكن كفارك چوغى بيلمزلر يعنى كفره نادانلردر
تفكر ايتمزلر تاكه اول نكته نك حقيقتنى بيله لر وكم اهلكنا من قرية دخى نيچه كوى
خلقنى نابود قيلدق بطرت معيشتها كه زمانه زندكانيلكلرنده طاغى وباغى
اولديلر يعنى نيچه كوى خلقى سيزك كبى اى اهل مكه كوزل معيشتده وامينده
ايديلر طغيان ايتدوكلرنده جناب رب العزة انلرى اهلاك ايدوب مكانلرين
ويرانه قيلدى فتلك مساكنهم لم تسكن من بعدهم پس اولدر مكانلرى
كه كندولردن صكره اصلا سكنى اولنمدى الا قليلا مكر براز مدت زيرا اكا سكنى
ايتمز الا مسافرلر وانلرك مدت اقامتلرى معلومدر وكنا نحن الوارثين
واول مكانه بز كندومز وارث اولانلر ايدك وما كان ربك مهلك القرى
دخى پروردكارك كويلر خلقنى نابود قيلجى دكل ايدى حتى يبعث فى امها
رسولا اول كويلرك بيوك كنده بر كتاب صاحبى پيغمبر بو للمسنجر چون بيوك
كويك خلقى زيرك اولوب احكامى فهم ايتمكه لياقتلرى زياده در پيغمبرلرك
بعثتى ابتدا انلره اولدى دخى انلر اكا اطاعت ايده جك اوزكه لر كندولره تابع اولورلر
يتلوا عليهم آياتنا اول رسول آيتلرمزى اوزرلرينه اوقور كه ايمانه كلمزلرسه

عجلری اولمیه وعذدلری کسله وما کنا مهلکی القری دخی کویلری خلقن اهلاک ایمکله
ویرانه ایدیجیلر دکل ایدک الا واهلها ظالمون الا وحال بوکه اصحابی پیغمبرلری
تکذیب ایتمکله ستمکارلردر وما اوتیتم من شیء وهر نسنه که دنیانک اسبابندن
ویریلورسیز فمتاع الحیوة الدنیا وزینتها یعنی اولان صاغلغک منفعتی
وارایشیدر که بش کون دوزه عمری انکله کیچوروب بزنورسیز وما عند الله خیر وابقی
وایزد ذو الجلالک قتنده اولان ثواب دنیانک متاع وزینتندن ییکرک وپاینده
تدر افلا تعقلون پس نیچون فکر ایدوب الحق اولان متاعی درجه علیاده
اولان متاعه تبدیل ایتمزسیز افمن وعدناه وعدا حسنا پس ایا شول کیمسه که
کوزل وعد کندویه وعدا ایتدک فهو لاقیه که البته کندوسی انی بولیجیدر کمن
متعناه متاع الحیوة الدنیا شول کیمسه کبیدر که بو جهانک برخوردارلکیله
کندوسنی برخوردار ایتدک ثم هو یوم القیمة من المحضرین صکره اول شخص
روز قیامتده حساب ایچون احضار اولنلردندر ویوم ینادیهم دخی مذکور
قیل اول کونی که کفاری حق جل وعلا چیغرور فیقول این شرکائی اندنصکره
سویلر قانی اورتاقلرم الذین کنتم تزعمون شول اورتاقلر که کمان ایدردکوز
کیم انلر بنم اورتاقلرمدر قال الذین حق علیهم القول دیدی شول کیمسه لر که
ایات وعیدک مقتضاسی اوزرلرینه ثابت اولدی ربنا هؤلاء الذین اغوینا
ای خداوندمز بونلردر اول کیمسه لر که بیز کندولرینی ازدردق اغویناهم کما
غوینا کمراه اولدوغمز کیبی انلری کمراه قیلدق تبرأنا الیک سکا توجه ایدوب
انلردن بیزار اولدق ما کانوا ایانا یعبدون بیزه پرستش ایتمزلردی بلکه
کندو هوای نفسلرینه پرستش ایدرلردی وقیل ادعوا شرکاءکم دخی کفاره
دینلور کیم اورتاقلرکزی یعنی خدایه اورتاق قیلدوغکوز بتلری چیغرک فدعوهم
پس شدت حیرتدن انلری چیغردلر فلم یستجیبوا لهم پس بتلر عاجزلکدن
اوتری انلره اجابت ایتمزلر ورأوا العذاب دخی تابع ومتبوع اشکنجه یی کندولره
ملازم کوردیلر لو انهم کانوا یهتدون طریق حقه یول بولمش اولسیدیلر
عذابدن امین اولورلردی ویوم ینادیهم فیقول دخی یاد ایت اول کونی
که حق جل وعلا کفاری چیغروب سویلر ماذا اجبتم المرسلین بنم طرفمدن سیزه
کوندرلن کیمسه لره نه جواب ویردکوز فعمیت علیهم الانباء یومئذ پس اوزرلرینه



اخبار اولکونده کور اولدی یعنی شدت حیرتدن رسله ویرهجکلری جواب
اوزرلرینه خفی اولور فهم لا یتساءلون اندنصکره غلبه دهشتدن بیری بیرینه
صورمزلر که جواب نه ویرسلر نه ایدی فاما من تاب وامن وعمل صالحا پس اما شول
کیمسه که شرکدن توبه ایدوب ایمان کتوردی وکوزل عمل ایشلدی فعسی ان
یکون من المفلحین اول کیمسه امید دوتسون که قورتلمشلردن اولوب
مقصد اعلایه ایرشه کتورده بلوکه صنادید عرب طعن ایدوب دیرلردی
نیچون خدا عز وجل قرانی محمد اوزره ایندردی که بیکه مکه نک یا طائفک
بر اولو کیشیسی اوزره ایندرمه حق تعالی بو آیتله سوزلرین رد ایدوب
بیوردی وربک یخلق ما یشاء دخی پروردکارک ایستدوکی نسنه یی یارادر
ویختار ورسالت ایچون ایستدوکی کیمسه یی برکزین قیلدی ما کان لهم
الخیرة کفاره تخیر ایتمک یوق ایدی واولماز سبحان الله ایزد ذو الجلال
اندن منزه در که اختیاری اوزره برکیمسه نک اختیاری اوله وتعالی عما
یشرکون دخی کفره نک ایتدوکی شرکدن یوجه لندی وربک یعلم ما تکن
صدورهم دخی خداوندک بیلور عداوتدن شول شئ که کفارک سینه لری
صاقلر وما یعلنون وطعندن شول نسنه یی که اشکار ایدرلر وهو الله
وکندودر عبادته مستحق اولان خدا لا اله الا هو کندوسندن اوزکه
عبادته مستحق برمعبود یوقدر له الحمد فی الاولی والاخرة هم مدح وثنالر
کندویه مخصوصدر بو جهانده واو جهانده وله الحکم وهر نسنه ده جاری
اولان فرمان کندویه در برکیمسه اکا شریک اولماز والیه ترجعون وحشر
ونشرله اکا دونمش قیلنورسیز قل ارأیتم ان جعل الله علیکم اللیل سرمدا
الی یوم القیمة سویله یا محمد خبر ویرک اکر تنکری تعالی اوزدوکز کیجه یی پاینده
قیلدی روز قیامته دک من اله غیر الله ایزد ذو الجلالدن اوزکه کیمدر الوهیتله
متصف اولان که یأتیکم بضیاء سیزه بر روشنلک کتوره افلا تسمعون
پس نیچون تدبر وتفکر ایتمه سن ایشتمزسیز قل ارأیتم ان جعل الله علیکم
النهار سرمدا الی یوم القیمة سویله خبر ویرک اکر تنکری عز وجل وعلا
کوندزی اوزدوکز دائم قیلسه قیامتک کوننه دک من اله غیر الله کیمدر
خدادن اوزکه برمعبود که یأتیکم بلیل تسکنون فیه سیزه بر کیجه کتوره که

ایچنده آرام ایده سیز تعبدن أَفَلَا تُبْصِرُونَ پس نیچون بقوب فهم ایتمز سیز وَمِنْ
رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ دخی خدانك لطف وکرمندن کیجه یی وکوندزی
سیزکچون یرتدی لِتَسْكُنُوا فِيهِ تاکه ایچنده آرام ایده سیز وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ
وتاکه فضلندن سیزه روزی قیلدوغی نسنه یی طلب ایده سیز وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ وتاکه سیز نعمتی بیلوب حقوقنه قیام ایده سیز وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ
فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ نظیرم سیکجدی وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ
أُمَّةٍ شَهِيدًا وهر کروهدن بر کواه چیقردك واول پیغمبرلریدر که اوزلرینه
شهادت ایدر اول حالتده که کفار دار دنیاده انك اوزدنه ایدیلر فَقُلْنَا
هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ اندنصکره اول امتلره دیدك اولدغکز آیینك درستلکی
اوزره دلالت ایدن دلیلکزی کتورك فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ پس اول وقت
بیلدیلر که الوهیتده حق تنکریه در برکیمسه یه اکا اورتاق دکلدر وَضَلَّ عَنْهُمْ
مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ وکندولردن غائب اولدی باغلدوقلری یلانلر إِنَّ قَارُونَ
كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى تحقیقا کیم قارون نام کیمسنه حضرت موسانك عشیرتندن
ایدی فَبَغَى عَلَيْهِمْ پس قوم موسی اوزره تکبر ایلدی وَآتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ واکا
کنجلردن ویردك مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ أُولِي الْقُوَّةِ شول نسنه یی
که صندوقلرینك انختارلری کوجلو اولان کروهی اغرلندردی یعنی اکا اول دکلو
اموال ویردك که خزینه لرینه اولان صندوقلرك انختارلرین برکوجلو جماعت
کوتورسیدی انلره اغرلق ایدردی إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ مذکور قیل اول وقتی که
جماعتی کندویه دیدیلر لَا تَفْرَحْ دنیا مالیله سیونمه کیم إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ
بلا شبهه خدا عز وجل مزخرفات دنیویه ایله سیوننلری سیومز وَابْتَغِ فِيمَا
آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ دخی کندویه دیدیلر ایزده ذو الجلال سکا ویردوکی
شیئله اوبرجهانی ایسته یعنی سکا حاصل اولان مالی اوبرجهانه لایق اولان اعماللره
صرف ایت تاکه ثواب جزیله نائل اوله سن وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وبوجهاندن
اولان بهره کی اونتمه که آخرتکی انکله تحصیل ایده سن وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ
دخی خدانك قوللرینه ایولك ایت نته که تنکری تعالی سکا ایولك ایتدی وَلَا تَبْغِ
الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ ویریوزنده کوتلك ایتمکه طالب اولمه إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ
علی التحقیق خدا عز وجل یمانلك ایدنلری سیومز قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ قارون قومنه





جواب ویروب دیدی بونده اوزکه برنسنه یوقدرکه اول مالی ویرلدم عَلَى عِلْمٍ
عِنْدِي بردانش اوزره که قتمده ثابتدر أَوَلَمْ يَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ
مِنَ الْقُرُونِ آیا قارون بوزانی اوقوبوب بیلمدیمی یعنی علی التحقیق بیلدیکیم
حق جل وعلا قارونده اسبق زمانه خلقلرندن نابود قیلدی مَنْ هُوَ أَشَدُّ
مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا شول کیمسه یی که کندوسندن قتیدر ومالینك جمعی
کندوسندن چوقدر یعنی قارون بیلمش ایکن که کندوسندن مالدار
وکوجلو اولانی حق تعالی اهلاك ایتمشدر نیچه بوکونه احوالاندن صادر
اولدی وَلَا يُسْأَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ دخی معاینه طریقیله کنهکارلر
کنهلرندن صورلمزلر بلکه فجاءة کناهلری اوزره معذب اولورلر فَخَرَجَ عَلَى
قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ پس کندو عشیرتی اوزره آرایشیله چیقدی مرویدر کیم
برکون اغوانی دونلر کیوب التون ایرلو اشهب قاتره بنمش چیقدی
وبیلسنجه کندو قلعغنده درت بیك آدم بنمش ایدی قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا دیدی شول کیمسه لرکه یقین اولان صاغلغك لذاتن ایسترلر
يَا لَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قَارُونُ ای قومز کاشکی قارون ویرلدوکی اشیا
کبی بزه ویرلیدی إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ بی شبهه کیم قارون متاع دنیویدن
اولو بهره ایه سیدر وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دخی دیدی شول کیمسه لرکه
دانشی ویلدیلر وَيْلَكُمْ اوزرکزه هلاك اولسون ای دنیایه طالب اولانلر
ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِمَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا خدانك مکافاتی آخرتده ییکرکدر
قارون ویرلدوکی اشیادن شول کیمسنه یه که ایمانه کلوب کوزل عمل ایشلدی
وَلَا يُلَقَّاهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ واول مکافاته مصادف اولمازلار الا طاعات اوزره
صبر ایدنلر ومعصیتلردن نفسلرین منع ایدنلر کوردیلرکیم قارون همیشه
حضرت موسایه ایذا ایدردی وحضرت موسی انك حقنه آبتن کوزادوب کندو
مدارا ایدردی بر وقته دکین که حکم زکوة نازل اولدی حضرت موسی انکله
مال زکوتندن اوتری بو وجه اوزره مصالحه ایتدی که زکوة ایچون مالندن
بیکدن بیر ویره بوندنصکره قارون انی حساب ایتدی کوردیکه اوبر خیلی
مبلغ اولور طمع لیمی اکا ذاهب اولدی که حضرت موسانك بنی اسرائیل اراسنده
رسوا ایده تاکه کندویه رغبت آنلر اولوب کندوسندن خلق یوز چویره وبر کیمسنه

کلامنی مسموع اولمیه پس بر فاجره قاریه بر مقدار رشوت ویردی بو شرط اوزره که
بنی اسرائیلک جمعیتی آراسنده سویلیه حضرت موسی کندویه فعل قبیح ایتدی
روز عید اولیجق حضرت موسی بنی اسرائیل ما بیننده خطبه اوقویوب اثنای خطبه‌سنده
دیدی هر کیم اوغورلق ایلیه الی کسیلور و هر کیم زنا ایده نه محصن دکل ایسه دکنک چالنور
واکر محصن ایسه رجم ایدرز همان قارون قالقوب دیدی واکر سن اولورسن
دیدی واکر بن اولورسم قارون ایتدیکه بنی اسرائیل زعم ایدرلر کیم سن فلان
قاری یه فجور ایتدک حضرت موسی بو کلامی ایشدیجک فرمان ایتدیکیم اول قاری
احضار اولنه کلوب حاضر اولدقده حضرت موسی انکا خدانک عظمت وقهریله
آند ویردیکه نفس الامری سویلیه همان قاری دونوب دیدی یا رسول الله
حقیقة الحال بودرکه قارون بکا رشوت ویردیکه سویلیم سن بکا نا معقول
ایش ایشلمشسن حضرت موسی بو کلامی ایشدیجک سجده‌یه واروب قارونک
الندن خدایه شکوی ایلدی آیدرلر والجلال لدن کندویه وحی کلدی کیم زمینه
ایستدوککی شیئی فرمان ایت که انی سکا رام ایتمشوز پس حضرت موسی
دیدی ای زمین قارونی آل بلا فاصله دیزلرینه دکین الدی بعده بو منوال
اوزره بر قاچ کز یره فرمان ایتدی یر هر بیر دیسنده بر مقدار یوتدی تا که
کندوسندن بر اثر قالمدی واول اثناده قارون حضرت موسی یه تضرع وزاری
ایدردی انکا اصلا التفات ایتمدی حق جل وعلا وحی ایدوب بیوردی ای موسی
کوکلک قتی پک کدر قاچ کز قارون سندن مرحمت طلب ایدوب سن انکا مرحمت
ایتمدک عزت وجلالم حقیچون اکر بر کز بکا دعا ایدردی بن انکا اجابت ایدردم
بو احوال واقع اولدقده نصکره سفهای بنی اسرائیل دیدیلر موسی بو ایشی ایشلدی
تا که قارونک اموالنه وارث اوله بو کلام حضرت موسانک سمع شریفنه ایرشیجه
خدادن ایستدیکه انک اموال وارزاقنی خسف ایده حق جل وعلا انک دعاسن
قبول ایدوب انلری دخی یره یوتدردی تنه که بیوردی فخسفنا به وبداره
الارض پس قارونلر وسرایله یره چوکوردک فما کان له من فئة ینصرونه
من دون الله اندنصکره انکا اصلا بر کروه یوق ایدی که خدانک فرماننی
اشوب کندویه یاردم ایدهلر وما کان من المنتصرین دخی عذابدن امتناع
ایدنلردن دکل ایدی واصبح الذین تمنوا مکانه بالامس وصباحلدی شول

کیمسه لرکه

کیمسه لرکه قارونک رتبه‌سن دونکی کون آرزو ایتمشلردی یقولون ویکأن الله
یبسط الرزق لمن یشاء من عباده ویقدر دیرلر عجب دکو یا تنکری تعالی
قوللرندن ایستدوککی کیمسنه یه روزی یی کشاده قیلور وایستدوککی کیمسنه یه
دار قیلور لولا ان من الله علینا تنکری تعالی اوزریمزه منت ایتمسیدی
لخسف بنا البته بزم دخی یره چوکوردردی ویکأنه لا یفلح الکافرون
عجب دکو یا شان بودرکه خدانک نعمتنی انکار ایدنلر عذابدن قورتلمزلر تلک
الدار الآخرة اول معروف وموصوف اولان صونکی سرای نجعلها للذین
لا یریدون علوا فی الارض انی قیلورز شول کیمسنه‌لره که یر یوزنده تکبر ایتمک
ایستمزلر ولا فسادا وخلق اوزره تعدی ایتمکی دخی ایستمزلر والعاقبة
للمتقین وکوزل نتیجه پرهیزکار اولانلره در من جاء بالحسنة فله خیر منها هر کیم
ایو عمله کلور اندن ییکرک بر ایولک انکا حاصل اولور ومن جاء بالسیئة وهر کیم
بد عمله کلور فلا یجزی الذین عملوا السیئات پس بد عملری ایشلیانلر مکافات
اولنمازلر الا ما کانوا یعملون الا ایشلدوکلری نسنه کبی بر شیله کوردیلر
که فخر سرور کائنات علیه افضل الصلوات جحفه نام مکانه ایرشدی حرم محترمک
شوقی باطننده تأثیر ایلدی حضرت جبرئیل کندویه بو آیتی کتوردی ان الذی
فرض علیک القرآن تحقیقا شول پروردکار که قرآنک تلاوتنی وتبلیغنی
واحکامنی اولان احکامله عمل ایتمکی اوزرکه فرض قیلدی لرادک الی معاد
البته سکا سن اعتیاد ایدوکک یره سنی دوندریجیدر قل ربی اعلم سویله
پروردکارم داناتردر من جاء بالهدی دوغرو یول کتورن کیمسنه‌یی بیلور
ومن هو فی ضلال مبین دخی بیلور شول کیمسنه‌یی که کندو وسوسه بر آشکارا
ازغونلقده در وما کنت ترجوا ان یلقی الیک الکتاب دخی سن امید
دوتمزایدک که سکا قرآن کوندرلمش اوله الا رحمة من ربک لیکن پروردکار
سکا رحمت اولمق ایچون انی سکا کوندردی فلا تکونن ظهیرا للکافرین
پس بی دین اولانلره ارقه داش اولمه یعنی مدارا ایتمه وخواهشلرینه کوره حرکت
ایتمه ولا یصدنک عن آیات الله دخی خدانک آیتلرینی اوقومقدن سنی دوندرمیه‌لر
بعد اذ انزلت الیک سکا ایندرلدوکی اوزرکه فرض اولندقدنصکره وادع الی
ربک دخی خلقی پروردکارک عبادتنه دعوت ایله ولا تکونن من المشرکین واهل

شركك زمره سندن اولمه ولا تدع مع الله الها آخر وخداى ذو الجلال ايله بر
معبود دخى اوقومه لا اله الا هو اندن اوزكه عبادته مستحق بر معبود يوقدر
بو آيتلرده خطاب سرور كائناته در ومراد امتدر وخطابك اكا توجيه ايتمكدن
مقصد بودركه اهل شركك حضرتك موافقتندن قطع اميد ايدهلر كل شىء
هالك هر نسنه معدوم وفانى اوله جقدر الا وجهه انجق خدانك ذات باهر
الصفاتى له الحكم نفوذ ايديجى فرمان كنديه مخصوصدر واليه ترجعون

سورة العنكبوت مكية ومكافات ايچون كندو طرفنه دونمش ايلنورسيز وهى تسع وستون

بسم الله الرحمن الرحيم

الم امثالى سبقت ايتدى احسب الناس ايا خلق كمان ايتديلر كيم ان يتركوا قويى
ويريله لر ان يقولوا آمنا ديمه لر ايچون بيز ايمانه كلدك يعنى بو يله مى صانورلركه
مجرد امنا سوزين سويلمكله متروك اولورلر وهم لا يفتنون وحال بوكه كندولر
ووظائف طاعات كبى انواع تكاليفله امتحان اولنميه لر ولقد فتنا الذين من قبلهم
دخى على التحقيق كيم كندولردن اسبق اولانلرى امتحان ايلدك فليعلمن الله
الذين صدقوا پس البته ايزد ذو الجلال ايماننده صادق اولانلرى تمييز
ايدر وليعلمن الكاذبين والبته يلان سويليانلره مكافات ايدر ام
حسب الذين يعملون السيئات ان يسبقونا بلكيم بدلكى ايشليانلر كمان ايتديلرمى كيم
بيزدن ايلرو كيده وب سيئاتلرى اوزره كندولره مكافات ايتمكه قادر
دكلز ساء ما يحكمون ايتدوكلرى حكم غايتله بد حكمدر من كان يرجوا لقاء
الله هر كيم جنتده خدانك لقاسنه اميد دوتمش ايدى فان اجل الله لآت
بى شبهه كيم خداى عز وجل كندو لقاسى ايچون تعيين ايتدوكى مدت كلجكدر وهو
السميع العليم وكندودر قوللرينك سوزين ايشدوب اسرار ونيتلرينه دانا
اولان ومن جاهد دخى هر كيم كه كفارله جنك ايدوب چالشدى فانما يجاهد
لنفسه چالشمزالا كندو جانى ايچون زيرا جهادك ثوابى اكا عائد اولور ان
الله لغنى عن العالمين تحقيقا كه حق سبحانه وتعالى انس وجنك وملائكه نك
طاعات ومجاهداتلرندن بايدر انجق قوللرينه اسركيوب احواللرين دوزن
ويرمك ايچون كندولرين طاعاته مكلف قيلدى والذين آمنوا وعملوا الصالحات



دخى شول كيمسه لركه ايمانه كلوب كوزل عمللر ايشلديلر لنكفرن عنهم سيئاتهم
البته بد لكلرين انلردن محو ايدرز ولنجزينهم احسن الذى كانوا يعملون
والبته انلره اك كوزل عمللرينك سزاسنى مكافات ايدرز يعنى اعلا اولان
عمللرينك سزاسى كبى سائر اعماللرنه سزاوار ورز كتوردكلركه فخر سعد بن
ابى وقاص اسلامه كلدى اناسى حمنه آند ايچدى كه كوننشدن كولكه حركت ايتميه
وبو غازندن بر زاد كچميه اوغلى دين اسلامدن مرتد اولميجه حق جل وعلا بو ابتى
منزل ايدوب بيوردى ووصينا الانسان بوالديه حسنا وادم اوغلنه اصرلدق
كه اتاسنه واناسنه كوزل ايش ايشليه وان جاهداك لتشرك بى ما ليس لك
به علم واكر سعى ايدوب سنكله جنك وجدال ايدرلر تاكه بكا اورتاق قيلاسن
شول نسنه يى كه انك الوهيتنده دانش اولميه فلا تطعهما اول خصوصده
انلرك سوزين قبول ايتمه زيرا خالقك معصيتنده مخلوق اطاعت اولنماز
الى مرجعكم دونمكلكوز بكادر يعنى ايمان كتوردنك وايمان كتورميانك ويدر
وماده ره ايولك ايدنك وايتميه نك دونمه لرى بنم فرمانمه در فانبئكم بما
كنتم تعملون پس جزا محلنده ايشلدكلكوز ايشدن سزى اكاه ايدرم
والذين آمنوا وعملوا الصالحات دخى شول كيمسه لركه ايمانه كلوب كوزل عمللر
ايشلديلر لندخلنهم فى الصالحين البته انلرى ايولك ايدنلرك زمره سنده
كيوردرز ومن الناس من يقول آمنا بالله دخى خلقدن شول كروه واركه
دير خدايه ايمان كتوردك فاذا اوذى فى الله پس خدانك يولنده ايذا
اولنه وقده يعنى فخر كفار ايماندن ناورى كنده وبى معذب ايدرلر جعل
فتنة الناس كعذاب الله خلقك اذيتندن كنديه دكن شيئ خدانك عذابى
كبى قيلدى يعنى خلقك عذابى خوفندن ايمانى ترك ايدر نته كه خدانك عذابى
خوفندن كفر ترك اولنمق كرك ولئن جاء نصر من ربك وبى شبهه اكر پروردكارك
سمتندن بر فتح وغنيمت كلور ليقولن انا كنا معكم البته ديرلر على التحقيق
بيزدين ومكتنده سزكله ايدك اوليس الله باعلم بما فى صدور العالمين
ايا محقق ومعلوم اولمديمى كيم تنكرى تعالى نسينه لرينده اولان اشيايه كندولردن
دانا تردر وليعلمن الله الذين آمنوا وليعلمن المنافقين دخى قسم اولسونكه
تنكرى تعالى بو ايكى كروه اعماللرينه كوره مكافات ايدركتوردكلركه ابو سفيان

وامیه بن خلف حضرت عمر و خبابه دیدیلر بو دین محمدی ترک ایدک و پدرلرکز
اینینه رجوع ایدک اندن وآز قیچمکوز واکر پدرلرک دیننده اقامت ایتمکدن
برکناه حاصل اولورایسه بز سیزدن کوتوروز وسیزی یوک الندن قورتاروز
حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی وقال الذین کفروا للذین آمنوا دخی بر
دین اولانلر اهل ایمانه دیدیلر اتبعوا سبیلنا بیزم طریقمزه پیرولک ایدک
ولنحمل خطایاکم و کناهلرکزی بیز کوتورمک کرکز اکر بیزه اتباع ایتمکوز کناهدر
وما هم بحاملین من خطایاهم من شیء وانلر مؤمنلرک کناهندن هیچ
بر نسنه کوتوریجیلر دکل انهم لکاذبون بی شبهه که انلر سوزلرنده یلانجیلردر
ولیحملن اثقالهم والبته نفسلری قوندوغی اغر یوکلری قالدررلر واثقالا
مع اثقالهم واغر یوکلر ایله اوزکه یوکلر قالدررلر وانلر اول کیمسنه لرک کی
یوکلریدرکه کندولر انلرک اضلالنه سبب اولدیلر مع ذلک اضلال اولنانلر
یوکندن برشی اکسک اولماز ولیسئلن یوم القیمة عما کانوا یفترون
والبته باطل و قولی یلانلردن اوتری قیامتده سرزنش سؤالی سؤال
اولنورلر ولقد ارسلنا نوحا الی قومه دخی تحقیقا کیم حضرت نوحی کندو
عشیرتنه کوندردک فلبث فیهم الف سنة الا خمسین عاما پس انلرک
اراسنده بیک ییل اکسک دوردی یعنی حضرت نوح علیه السلام قومنی طقوز
یوز اللی ییل ایمانه دعوت ایدوب کندویه منقاد اولمدیلر فاخذهم الطوفان
پس صو یک کثرتی کندولرین الوب اهلاک ایتدی وهم ظالمون وحال بوکه
کفرله کندولره ستم ایدیجیلردر فانجیناه واصحاب السفینة پس کندوی
وکیمی نک اهلین یعنی کیمیده کندو ایله بیله بنانلری قورتاردق وجعلناها
آیة للعالمین واول واقعه یی خلق اچون بر عبرت قیلدق تا که انکله پند
الورلر وابراهیم اذ قال لقومه دخی یاده کتور حضرت ابراهیمک احوالنی که
کندو جماعتنه دیدی اعبدوا الله واتقوه خدایه پرستش ایدک وانک
عذابندن خوف ایدک ذلکم خیر لکم اول عبادت و خوف سیزه ییکرکدر
اولدیغکوز حالدن ان کنتم تعلمون اکر سیز خیر وشری بیلوب ارالرنده تمییز
ایدردکوز انما تعبدون من دون الله اوثانا تنکریدن اوزکه عبادت ایتدیکز
الا بتلر وتخلقون افکا و کندو نفسکوزدن یلانی ایجاد ایدرسیز که الهیت





عونایله تبلری اکر سیز ان الذین تعبدون من دون الله تحقیقا کیم تنکریدن
اوزکه پرستش ایتدوککوز نسنه لر لا یملکون لکم رزقا سیزه روزی ویرمکه
قادر دکلدر بوقدر فابتغوا عند الله الرزق پس خدانک قتندن روزییی طلب
ایدک واعبدوه واشکروا له اول حالده که کندویه پرستش ایدوب نعمتلرینه
معترف اوله سیز الیه ترجعون انک طرفنه دونمش قیلنورسیز وان تکذبوا
واکر بنی یلانه نسبت ایدرسیز فقد کذب امم من قبلکم بی شبهه کیم سیزدن
اسبق کروهلر پیغمبرلرین یلانه نسبت ایتدیلر وانلرک تکذیبندن پیغمبرلره
بر ضرر ایریشمدی بلکه ضرر کندولره عائد اولدی وما علی الرسول الا
البلاغ المبین و پیغمبر اوزره برشی یوقدر الا احکامی آشکارا تبلیغ ایتمک
واوزرینه لازم دکلدر که مصدق اولوب مکذب اولمیه اولم یروا کیف یبدئ
الله الخلق ایا بقوب بیلمزلرمی کیم تنکری تعالی نیجه یاره دلمشلری ایجاد
ایدر ثم یعیده پس اولدوکلرندن صکره انلری زنده قیلوب دوندرور
ان ذلک علی الله یسیر تحقیقا کیم ایجاد ایدوب دوندرمک یزدان ذو الجلال
اوزره بر آسان ایشدر قل سیروا فی الارض سویله یا ابراهیم یریوزنده
سیاحت ایدک فانظروا کیف بدأ الخلق صکره باقک نیجه حق جل وعلا خلقی
اختلاف اجناس واحوال اوزره یرتدی ثم الله ینشئ النشأة الآخرة
صکره تنکری تعالی اوبر یرتمغی پیدا ایدر ان الله علی کل شیء قدیر بی شبهه
کیم خدا عز وجل هر نسنه اوزره توانادر انکچون که قدرتی ذاتندندر و بوصفله
متصف اولان جمیع ممکناتک ایجادی ذاتی قدرتیله اولور پس نشئه اخری
اوزره قادردر نشئه که نشئه اولی اوزره توانا ایدی یعذب من یشاء تعذیبن
ایستدوکی کیمسنه یی معذب ایدر ویرحم من یشاء واسیرکمسنی ایستدوکی
کیمسنه یی اسیرکر والیه تقلبون وکندو طرفنه دونمش قیلنورسیز وما انتم
بمعجزین وسیز خدایی تعجیز ایدیجی دکلسیز فی الارض یرده ولا فی السماء
ونه کوکده یعنی ایزد جل وعلا عذابکزی ایسترسه یرده اولسه کوز یا کوکده
یدقدسندن قورتلوب خلاص اولمزسیز وما لکم من دون الله من ولی ولا
نصیر دخی تنکریدن اوزکه اصلا سیزه نه دوست ونه یاردمجی که سیزی
بلادن حفظ ایده والذین کفروا بآیات الله ولقائه وشول کیمسه لرکه تنکرینک

دلائل وحدانیتن وبعث سببیله حاصل اولان لقاسن انکار ایدیلر اولئك
يئسوا من رحمتي اول کروه آخرتده بنم رحمتمدن ناامید اولدیلر واولئك لهم
عذاب الیم واول کروه کفرلری سببیله کندولره بر دردناك اشکنجه اولور فما
كان جواب قومه بوندنصکره حضرت ابراهیم جماعتنك جوابی برنسنه اولمدی
الا ان قالوا اقتلوه او حرقوه الا بوکه دیدیلر ابراهیمی اولدرك یایاندرك
بعده رأی فاسدلری کا مودی اولدی که یاندرهلر پس کندویی منجنیقله
اتشه صالدیلر فانجاه الله من النار درعقب ایزد ذوالجلال لطف وکرمیله
کندویی آتشدن قورتردی که آتشی اوزدینه بردوسلام قیلدی ان في ذلك
لآيات تحقیقا که حضرت ابراهیمك قورتلمسنده اولونشانلر وار لقوم
يؤمنون بر کروهه که خدانك وحدانیتنه ایمان کتوردولر وقال انما
اتخذتم من دون الله اوثانا دخی حضرت ابراهیم دیدی ای قوم بوندن
غیری بر شئ بوقدر که تنکریدن اوزکه بتلر ایدندکوز مودة بينكم آرا کوزده
محبت تحصیل ایتمك ایچون في الحيوة الدنيا بقی اولان صاغلغده
ثم يوم القيمة يكفر بعضكم ببعض صکره قیامت کوننده بربلوکوز بربلوکوزی
انکار ایدر یعنی متبوع اولانلر تابعدن بیزار اولور ويلعن بعضكم بعضا
دبربلوکوز بربلوکوزه لعنت اوقور ومأويكم النار دقرار کاهکوز آتشدر
وما لكم من ناصرين وسیزه هیچ یاردمجیلر یوقدر که سیزی اندن خلاص
ایدهلر فآمن له لوط پس همشیره زادهسی حضرت لوط کندویه ایمان کتوردی
وقال اني مهاجر الى ربي دخی حضرت ابراهیم دیدی تحقیقا بن کروهمك
الیندن وطنی ترك ایدوب کیدرم پروردکارم بکا فرمان ایدوکی یره
انه هو العزيز الحكيم تحقیقا که پروردکارم کندو دینده ستمنلرك مکرندن
حفظ ایدوب غالب وقادر اولان بکا نفعلو اولان شیئله فرمان ایدن
بعده حضرت ابراهیم خاتونی ساره ایله وحضرت لوطیله اتفاق ایدوب سواد
عراقدن کوثی نام کویدن حران نام شهره کیتدیلر اندنصکره اقلیم شامدن
فلسطین اسمیله معروف اولان بقعهده حضرت ابراهیم سکنی ایتدی وحضرت
لوط سدوم نام کویده مکان ایدنوب قوندی ووهبنا له اسحق ويعقوب
والکابر اوغول وبرنبیره باغشلدق وجعلنا في ذريته النبوة والكتاب

دنسلنده



دنسلنده پیغمبرلکی وکتاب سماوی معولرسن قیلدق وآتيناه اجره في الدنيا
وایتدوکی هجرت اوزره کندویه مکافاتنی ویردك بوجهانده وانه في الآخرة
لمن الصالحين وتحقیقا کیم حضرت ابراهیم اوبرجهانده صلاحده ارباب کمال
اولانلرك زمرهسندندر ولوطا اذ قال لقومه دخی حضرت لوطك احوالنی
یاده کتور قچن کندو جماعتنه دیدی انكم لتأتون الفاحشة تحقیق سیز قبحده
نهایته ایرشن فعله کلورسیز ما سبقكم بها من احد من العالمين انك ایشلمسیله
سیزه خلقدن هیچ برکیمسه سبقت ایتمدی ائنكم لتأتون الرجال ایا تحقیقا
سیز ارککلره مباشرت طریقیله کلورسیز وتقطعون السبيل ویولی
کسرسیز یعنی کاربانن خلقنه اخذ مال ایله وقتل ایله تعرض ایدرسیزی
وتأتون في ناديكم المنكر ومجلسکوزده نامعقول ونامشروع اولان ایشلر
ایشلرسیز فما كان جواب قومه پس عشیرتنك جوابی برنسنه اولمدی
الا ان قالوا ائتنا بعذاب الله ان كنت من الصادقين الا که دیدیلر بیزه
خدانك عذابن کتور اکر دعوای نبوتده سن کرچك سویلیانلردن ایسك
قال رب انصرني على القوم المفسدين حضرت لوط دیدی یا الهی بنی منصور
قیل یرمازلکه سعی ایدن کروه اوزرینه ولما جاءت رسلنا ابراهيم بالبشرى
وقچن کوندردکلرمز حضرت ابراهیمه اوغلك ونبیرهنك مژده سیله کلدیلر
قالوا انا مهلكوا اهل هذه القرية دیدیلر علی التحقیق بیز سدوم
کوینك خلقنی نابود قیلیجیلرز ان اهلها كانوا ظالمين بی شبهه کیم
اول کوینك اهلی ستمکار کروه ایدیلر قال ان فيها لوطا حضرت ابراهیم
انلره اعتراض طریقیله دیدی بی شك کیم حضرت لوط اول کویده درواو
ستمکارلردن دکلدر قالوا نحن اعلم بمن فيها فرشتهلر دیدیلر بیز سندن
داناترز دراچنده اولان کیمسهلره لننجينه واهله البتهانی وکندویه
مخصوص اولانلری قورترز الا امرأته كانت من الغابرين انجق قاریسی
عذابده قالانلردن ایدی ولما ان جاءت رسلنا لوطا واول محلکه
کوندردکلریمز حضرت لوطه مهمانلرك طریقیله کلدیلر سيء بهم انلرك
سببیله اندوهناك اولدی وضاق بهم ذرعا وانلرك احوالن
تدبیر ایتمك جهتندن طاقتی دار اولدی وقالوا واول وقت که آثار تضجری

حضرت لوطك چهره‌سنده كورديلر ديديلر لا تخف ولا تحزن قورقمه والم چكمه انا
منجوك واهلك الا امراتك كانت من الغابرين على التحقيق كه بز سنی واهلكی
قورتارجيلرز انجق عورتنك كه قالانلردن ايدی انا منزلون على اهل هذه
القرية رجزا من السماء تحقيقا كه بز بو كويك اهلری اوزره كوكدن بر عذاب
ايندرجيلرز بما كانوا يفسقون ايتدوكلری فسق سببيله ولقد تركنا منها آية
بينة دخی على التحقيق كه بز اول كويدن بر آشكارا نشان قودق لقوم يعقلون
بر كروهه كه تعقل ايدوب اعتبار الورلر واول نشانه مشهود اولان حكايتلريدر
ويرانه اولان مكانلرينك آثاريدر والى مدين اخاهم شعيبا دخی مدين
شهرينك ساكنلرينه قرنداشلرين حضرت شعيبی كوندردك فقال يا قوم
اعبدوا الله پس ديدی ای بنم عشيرتم خدايه پرستش ايدك وارجوا اليوم
الآخر وصوك كونك ثوابنه اميد دوتك يعنی برابر ايشلك كه انكله ثوابك
حصولنه اميد دوتمق ممكن اوله ولا تعثوا في الارض مفسدين ومدين
شهرينك زمينده بيانلكله قصد ايتمش ايكن تباهلكه ميل ايتمك فكذبوه
بو كلامده حكيم حضرت شعيبی يلانه نسبت ايدوب فساده مصر اولديلر
فاخذتهم الرجفة پس زلزله كندولرين الدی فاصبحوا في دارهم جاثمين
در عقب كندو مسكنلرينه صباح ايتديلر دیزلری اوزره چوكمش اولنلر وعادا
وثمود وبر ايكی قبيله‌يی اهلاك ايتدك وقد تبين لكم من مساكنهم
وبی شبهه كيم انلرك منزللرندن هلاكلری اولمقلری سيزه ظاهر اولمدی
وزين لهم الشيطان اعمالهم وابليس شقی ايشلرين كندولره بزتدی
فصدهم عن السبيل پس پيغمبرلر بيان ايتدوكلری طريقدن كندولرين دوندردی
وكانوا مستبصرين وحال بوكه انلر كوريجيلردی يعنی فكر ونظر ايتمكدن ممكن
ايديلر لكن انكله اشتغال ايتمديلر وقارون وفرعون وهامان معطوفدرلر
عاد اوزره واذبس كه قارونك شرفی وار ايدی نسب جهتندن فرعون وهامانه
اوزرنه تقديم اولندی ولقد جاءهم موسى بالبينات فاستكبروا في الارض
وبی شبهه كيم حضرت موسى بونلره آشكارا معجزه‌لرله كلدی پس كندولری تصديق
ايتميوب مصر زمينده سركشلك ايتديلر وما كانوا سابقين وخدانك
فرماننده نا ايلرو كيديجی دكلدرلر بلكه انك فرمانی كندولره يتشوب ايشلرين





بتوردی فكلا اخذنا بذنبه پس مذكور اولانلرك هر بيرين كناهی سببيله الوب
معذب قيلدق فمنهم من ارسلنا عليه حاصبا پس انلردن بر كروه وار ايديكه
اوزرنه اوفاق طاش يوللدق قوم لوط كبی ومنهم من اخذته الصيحة وانلردن
بر كروه وار ايدی كه كندو بر چغرمق الوب اهلاك ايتدی اهل مدين وثمود كبی
ومنهم من خسفنا به الارض وانلردن بر جماعت وار ايديكه يری كندوسيله
چوكتردك قارون كبی ومنهم من اغرقنا وانلردن بر جماعت وار ايدی كه
كندولرين صوده بوغدق قوم نوح وفرعون وتوابعی كبی وما كان الله
ليظلمهم واولمزدی كه حق سبحانه وتعالى انلره ستم ايده ولكن كانوا انفسهم
يظلمون ولكن انلر كندو نفسلرينه ستم ايدرلردی مثل الذين اتخذوا من
دون الله اولياء شول كيمسه‌لرك صفتی كه خدانك الوهيتندن تجاوز ايدوب
دوستلر يعنی معبودلر ايدنديلر كمثل العنكبوت اورمجك صفتی كبيدر كه
اتخذت بيتا كندويه بر ايو ايدندی وان اوهن البيوت وعلى التحقيق كه ايولر
اكسستی لبيت العنكبوت اورمجك ايويدر زيرا انك نه دركی ونه ديواری
واردر نه صاوقدن ونه حرارتدن حفظ ايدر لو كانوا يعلمون اكر بيلسيديلر
البته بيلورلردی كه دينلری اورمجك ايوندن زبونركدر ان الله يعلم ما
يدعون من دونه من شیء بی شبهه كه حق جل وعلا بيلور كندو سندن اوزكه
شیء معقوله سندن عبادت ايتدوكلری نسنه‌يی وهو العزيز الحكيم وكندودر
هر كيمسه اوزره غلبه ايدن واشيايی محلنده وضع ايدن وتلك الامثال
وبو مذكور اولان مثل ومانندلر نضربها للناس خلق ايچون انلری كتوروب
بيان ايدرز وما يعقلها الا العالمون وانلرك حسن وفائده‌سن فهم
ايتمز الا حقائق اشيايه تدبر ايدن ارباب دانش خلق الله السموات والارض
بالحق خدای متعال كوكلری ويری بردی درستلكله كه انلری فاضه خبر
وذات وصفاته اوزره دلالت ايتمكه مشتمل قيلدی تا كه اكا اسنادت ايدوب
بيورددی ان في ذلك لآية للمؤمنين تحقيقا كه كوكلرك ويرك يرتمسنده
ايمان كتورنلره بر اولو نشان وار زيرا انكله انتفاع ايدن انلردر اتل ما اوحی
اليك من الكتاب ای محمد قرآندن سكا وحی اولنان نسنه‌يی اوقو واقم الصلوة
ونمازی شرائطی وادابيله قيل ان الصلوة تنهى عن الفحشاء والمنكر بی شبهه كم

نمازیمان نعلدن و شرعا مستحسن اولمیان ایشدن الی قودیعنی نماز معاصیدن
منع ایتمکه سبب اولوردیرالا کامداومت ایتمک جوف ذکرو خشیته مودیدر و انلر
بالخاصه بنده یی کناهدن منع ایدر کوردیلرکه انصاردن بریکت حضرتله بیش
وقت نمازی قیلاوردی امابر قباحت یوق ایدی که انی ایشلمزدی احوالنی حضرتک
حضورینه عرض ایدیلر حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردی نمازی البته کندویی
بد ایشلردن منع ایدر انده نصکره از مدت کیچدن اول یکت قبیح ایشلردن فراغت
ایدوب تائب وطاهر اولدی وَلَذِكْرُ اللّٰهِ اَكْبَرُ و بی شبهه کیم خدانک کلمسنه مشتمل
اولان نماز هر نسنه دن زیاده بیوکدر وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ و حق جل وعلا
ایشلدکلکوز شیئی نمازدن و غیر نسندن ایشلدکلکوز شیئی بیلور وَلَا تُجَادِلُوا
اَهْلَ الْكِتَابِ دخی اهل کتابدن سزکله عهد و پیمان بغلیانلرله بر سوزله
مجادله ایتمک اِلَّا بِالَّتِي هِيَ اَحْسَنُ مکر بر خصلتله که کندوسی غایتله
کوزلدر خشونتی ملایمتله معارضه ایتمک کبی اِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ انجق
انلردن نقض عهدله ستم ایدنلرکه انلرله علی الاطلاق مجادله ایتمسه کوزروادر
وَقُولُوا اٰمَنَّا بِالَّذِي اُنْزِلَ اِلَيْنَا وَاُنْزِلَ اِلَيْكُمْ دخی انلرله مجادله حسنه ایتدککوزده
سویلکوز بیزه ایندرلن نسنه و سیزه ایندرلن نسنه یه ایمان کتوردک وَاِلٰهُنَا
وَاِلٰهُكُمْ وَاحِدٌ و بیزم معبودمز و سیزک معبودکوز بیردر وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ
و بیز اکا یالکوز مطیع و منقادز وَكَذٰلِكَ دخی نته کیم سائر انبیا اوزره کتابلری
ایندردک اَنْزَلْنَا اِلَيْكَ الْكِتَابَ قرآنی سکا ایندردک فَالَّذِينَ اٰتَيْنَاهُمُ
الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ پس شول کمسه لرکه کندولره کتاب ویردک قرآنه ایمان
کتوردولر عبد الله بن سلام و امثالی کبی وَمِنْ هٰؤُلَاۤءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ و بونلردن
یعنی عربدن شول قسم وارکیم اکا ایمان کتوردور وَمَا يَجْحَدُ بِاٰيَاتِنَا اِلَّا الْكَافِرُونَ
و آیتلرمزی انکار کتورمز الا کفرده توغل ایدنلر وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ
كِتَابٍ دخی قرآن سکا کلمدن اول هیچ بر کتاب اوقومزدک وَلَا تَخُطُّهُ
بِيَمِينِكَ و نه انی صاغ الکله یازردک اِذًا لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ شرط محذوفه
جوابدر یعنی سن بر کتاب اوقویوب یازنلردن اولسیدک اول محل اهل
باطل اولاندرسنک ایدوب دیرلردی قرآنی بر غیر کمسه دن اوکرندی یاخود
متقدمینک کتابلرندن الدی بَلْ هُوَ اٰيَاتٌ بَيِّنَاتٌ بلکیم قرآن بر معناسی

اشکارا

اشکارا نشانلوردر فِي صُدُورِ الَّذِينَ اُوتُوا الْعِلْمَ شول کمسه لرک سینه لرنده که
کندولره دانش ویرلدی وَمَا يَجْحَدُ بِاٰيَاتِنَا اِلَّا الظَّالِمُونَ و آیتلرمزی انکار
ایتمز الا ظالملر نهایته ایرشنلرکه آیتلرمزک اعجازی واضح اولدوقدن صکره
مکابره ایدوب انلری انکار ایدرلر وَقَالُوا لَوْلَاۤ اُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيَاتٌ مِنْ رَبِّهِ
دخی کفار دیدیلر نیچون محمد المصطفی اوزرینه پروردکارندن معجزلر اینمدی صالحک
ناقه سی کبی و عیسانک مائده سی کبی قُلْ اِنَّمَا الْاٰيَاتُ عِنْدَ اللّٰهِ سویله آیات
بر کمسه ده موجود دکلدر الا انکری تعالی قتنده وَاِنَّمَاۤ اَنَا۠ نَذِيرٌ مُبِينٌ و بن
بر نسنه دکلم الا بر اشکارا قورقودیجی اَوَلَمْ يَكْفِهِمْ آیا اقتراح ایتدکلری
آیاتدن کندولره کافی دکلمیدرکیم اَنَّاۤ اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ علی
التحقیق بیز قرآنی اوزرکه ایندردک يُتْلٰى عَلَيْهِمْ اوزرلرینه همیشه اوقنور اِنَّ
فِي ذٰلِكَ بی شبهه کیم قرآنک دائما موجود اولمسنده لَرَحْمَةً وَذِكْرٰى لِقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ بر اولو نعمت و بر پند و نصیحت وار بر کروهه که خدانک وحدانیتنه
تصدیق کتوردولر قُلْ كَفٰى بِاللّٰهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ شَهِيدًا سویله انکری تعالی
لطایفک ایتمک جهتندن آرامزده وار کوزده کافیدر يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ کوکلرده و یرده اولانی بیلور بس بنم حالم و سیزک حالکوز اوزرینه
خفی اولماز وَالَّذِينَ اٰمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللّٰهِ و شول کمسه لرکه اصلی
اولمیان شیئه اینانوب ایزد ذو الجلالک وحدانیتنه تصدیق کتورمدیلر اُولٰۤئِكَ
هُمُ الْخَاسِرُونَ اول کروه کندولردر اوتوزانلر وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ
دخی کفار عذابک وقوعنی سندن تعجیل ایله طلب ایدرلرکه دیدیلر بزه تک
درست ایسه اوزریمزه کوکدن طاش یاغسون وَلَوْلَاۤ اَجَلٌ مُسَمًّى و اکر هر بر
کروهه بر معین مدت اولمسیدی لَجَاۤءَهُمُ الْعَذَابُ البته علی العجله انلره
عذاب کلوردی وَلَيَاْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً و بی شک کیم عذاب انلره ناکهان کلور
وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ و حال بوکه انک کلمسندن کندولر بیخبردرلر يَسْتَعْجِلُونَكَ
بِالْعَذَابِ عذابک کلمسنی سندن تعجیل ایله ایسترلر وَاِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ
بِالْكَافِرِينَ و حال بوکه علی التحقیق دوزخک کیرمسنه موجب اولان معاصی
کفاری قبلمشدر یا دوزخ انلره احاطه ایده جکدر يَوْمَ يَغْشٰيهُمُ الْعَذَابُ
اول کونده که اشکنجه کندولرینی قبلادر مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ اَرْجُلِهِمْ

اوستلرندن و ایاقلری التندن ویقول ذوقوا ما کنتم تعملون و فرشته نك بری دیسه
خدانك فرمانیله سویلر دنیاده ایشلدکلکوز شیئك سزاسینی دادك مرو بددر
کیم اهل ایماندن برکروه مکه ده قالوب حب وطن جهتندن هجرت ایتمدیلر
وعبادتی قورقودن اوزره ادا ایدرلردی حق تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیوردی
یا عبادی الذین آمنوا ای ایمان کتورن قوللرم ان ارضی واسعة تحقیقا که بنم
زمینم بولدر فایای فاعبدون پس بر زمینده که عبادته تمکن سیزه اخلاص
میسر اولماز بر زمینه دخی وارك یالکوز بکا عبادت ایدك کل نفس ذائقة
الموت هر جان اولمی دادیجیدر ثم الینا ترجعون صکره مکافات ایچون
بیزه دونمش قیلنورسیز پس بر کیمسه که یقین ایدی کیم عاقبت بو اولجقدر
کرکدر که اکا لایق بر استعداد پیدا ایده والذین آمنوا وعملوا الصالحات
و شول کیمسه لرکه ایمان کلوب کوزل اعمال ایشلدیلر لنبوئنهم من الجنة
غرفا البته بهشت جاودانه دن یوکسك یرلرده انلری قوندررز تجری من تحتها
الانهار اول یوکسك یرلرك التندن ایرمقلر اقر خالدین فیها الجنده اقامته
علی الدوام تقدیرا ایتمشلر نعم اجر العاملین کوزل ایشلیانلرك اجرتی
غایتله محمود و حمیددر الذین صبروا شول عمل ایدنلر که انواع محنت اوزره صبر
ایتدیلر وعلی ربهم یتوکلون و یالکوز پروردکارلری اوزره اعتماد ایدرلر
کوندریلر که چون اهل ایمانه هجرته عزیمت ایدوب یوله دوشدیلر بیری بیرینه دیدی
بیز بیلمدوکمز یره کیدیورز ایا قندن اوقات کذرانلك ایدرز حق جل وعلا
بو آیتی منزل ایدوب بیوردی وکأین من دابة و نیچه حرکت ایدیجی حیوان وارکه
لا تحمل رزقها کندو رزقنی کوتورمز یعنی طاقتی یوقدر که انی کوتوره
یاخود مقصد بو اولکه رزقنی ادخار ایتمز الله یرزقها ایزد ذو الجلال اکا
روزی ویرور وایاکم و سیزه دخی وهو السمیع العلیم ایزد ذو الجلال و کندودر
کلامکزی ایشدوب ضمیرکوزده اولان اشیایی بحقیقتی بیلن ولئن سألتهم
من خلق السموات والارض وسخر الشمس والقمر دخی قسم اولسون کیم اکر
اهل مکه دن صوررسن که کیمدر کوکلر و یری یارادن وکون تنس و آیی رام
ایدن لیقولن الله البته جوابنده دیرلر انلری یارادوب رام ایدن ایزد ذو الجلالدر
فانی یؤفکون بو اقراردنصکره خدانك توحیدندن قنقی نسنه یه دونمش





ندن

قیلنورلر الله یبسط الرزق لمن یشاء من عباده ویقدر له ایزد متعال قوللر
ایستدوکی کیمسنه یه کنجینك نسنه سنی مستوفی قیلار و ایستدوکی کیمسنه
دار قیلار ان الله بکل شیء علیم تحقیقا کیم خدا عز وجل هر نسنه یه داناد ر
قوللرینه منفعت ایدن شیء و ضرر ایدن نسنه یی بحقیقتی بیلور ولئن سألتهم
من نزل من السماء ماء فاحیی به الارض من بعد موتها دخی علی التحقیق
اکر کفار مکه دن صورر سك که کیمدر کوکدن صو ایندروب زمینی انکله زنده
قیلدی زمین اولدوکدنصکره لیقولن الله بلا شبهه دیرلر که ایتدیلان
خدای ذو الجلالدر حاصل کلام بو که کفره قسمی اعتراف ایدرلر که جمله مکوناتی
خدا ایجاد ایتدی اندنصکره مخلوقاتك اصلا قدرتی اولمیانلری کندویه
اورتاق قیلارلر قل الحمد لله سویله قوتوا کلکارلر شکری تعالییه دركه بنی بوکونه
ضلالتدن محفوظ قیلدی بل اکثرهم لا یعقلون بلکه چوقلری بر نسنه فهم
ایتمیوب سوزلرین متناقض قیلارلر که اول خدانك خالقیتنه اقرار ایدوب
صکره دونوب ادنای مخلوقات اولان اصنامی کندویه اورتاق قیلارلر وما
هذه الحیوة الدنیا و بو یقین اولان صاغلق بر شیء دکلدر الا لهو ولعب الا بر
مشغوللك و اوینمك یعنی سرعت زوالده اوغلانجقلرك اوینه بکزدکه بر
ساعت انکله مشغول و مسرور اولوب بعده ملول و پراکنده اولورلر وان
الدار الآخرة لهی الحیوان و بی شك و شبهه کیم صوکی سرای کندودر حیوة
ابدیه نك سرایی لو کانوا یعلمون اکر بیلورلر اولسیدیلر کیم حقیقة الحال اودر
البته دنیای دنیه یی انك اوزره ترجیح و اختیار ایتمزلردی فاذا رکبوا فی
الفلك پس کفار چون کیمیه بنرلر دعوا الله مخلصین له الدین تنکری
اوقودلر اول حالده که کندوده ینلرین اکا اخلاص ایتمشلر یعنی دعایی اهل اخلاص
اولان مؤمنلر کبی ایدرلر که خدادن اوزکه هیچ بر شیء اکمزلر فلما نجاهم الی
البر پس اول محل که کندولره نجات ویروب صحرایه چیقدیلر اذا هم یشرکون
همان اول وقت شرك ایدرلر یعنی اینی قدیملرینه دونرلر لیکفروا بما آتیناهم
تا که نعمت نجاتدن کندولره ویردوکمز شیئی انکار ایدرلر ولیتمتعوا و تاکه
اصنامك عبادتی اوزره مجتمع اولوب برخوردار اوله لر فسوف یعلمون
پس بلا شبهه کیم ایده وکلوی ایشك عاقبتی کوردورلر اولم یروا انا جعلنا

حرماً آمناً ایا اهل مکه بقوب مشاهده ایتمدیلرمی کیم علی التحقیق بیز بر امینلو
حرم قیلدق ویتخطف الناس من حولهم وحال بوکه شهرلری چوره سندن
خلق قاپیلورلر یعنی اطرافنده خلق بیری بیرین اولدروب اسیر ایدرلر بیت
شریفك برکاتیله بر کیمسه تعرض ایتمز افبالباطل یؤمنون پس نیچون اصلی
اولمیان شیئه ایناندیلر وبنعمة الله یکفرون وخدانك نعمتنه کفر ایدرلرکه
کندویه اوروناق قیلدیلر ومن اظلم ممن افتری علی الله کذباً دخی کیمدر
زیاده ستم ایدیجی شول کیمسه دن که خدا عز وجل اوزره یلان بغلدی که کندی
شریك واردر بو کمان ایتدی او کذب بالحق لما جاءه یا قرآنه تکذیب ایتدی
قچن کندویه کلدی الیس فی جهنم مثوی للکافرین ایا دوزخده کفار
ایچون بر قرارگاه یوقمیدر یعنی انلره جهنمده بر قرارگاه وار والذین
جاهدوا فینا وشول کیمسه لرکه دینمزك اقامتنده سعی تام ایدیلر لنهدینهم
سبلنا البته یوللریمزی انلره کوستررز وان الله لمع المحسنین وبی شبهه کیم

سورة الروم مکیة ایزد متعال یولك ایدنلرله ددنصرت معونتله وهی ستون ایة

بسم الله الرحمن الرحیم

الم حضرت عبد الله بن عباسدن مرویدرکیم بیوردی سوره لرك اوائلنده
دوشن حروف مقطعه هر بیری خدانك بر صفتنه اشارتدر نتهکیم بو کلمه دن
الف الوهیتنه ولام لطفنه ومیم ملکنه اشارتدر غلبت الروم فی ادنی الارض
لطائفه روم زمینك یقینده یرنده مغلوب اولدیلر یعنی فرس رومه غلبه
ایتدیلر عرب دیارینه یقین اولان یرده واول اولمشدی که فرس پادشاهی
ایکی امیری بر خیلی عسکرله روم دیارینه کوندردی اذرعات بصری ارسنده
رومك لشکرینه ملاقی اولدیلر خدانك ارادتیله فرس روم اوزره منصور اولوب
هجرتك طقوزنجی سنه سنده خبر مکه یه واصل اولدی انده اولان اهل شرك
شادمان اولوب مؤمنلره دیدیلر روم وسیز اهل کتاب سیز وبیز وفرس امی
جماعتلرز حالا فرس روم اوزره غلبه ایتدیلر بیز دخی البته اوزرکزه غلبه ایدرز
حق جل وعلا بو آیتلرده انی مذکور قیلدی واولر نسنه یی دخی بیان ایدوب بیوردی
وهم من بعد غلبهم دخی روم مغلوب اولدقلرندنصکره سیغلبون





فی بضع سنین اغلبه ایدرلر برمقدار ییللرك اثناسنده مرویدرکه بو آیت
نازل اولدقدنصکره حضرت صدیق رضی الله عنه اهل شرکه دیدی
سیونمك خدایه قسم کیم روم فرسه غلبه ایدر چکدر بضع سنینده ابی بن خلف
حضرت صدیقه دیدی سوزکده صادق ایسك بر معین مدت ایت اناك
اوزره سنکله کرو بغلیهلم حضرت صدیق انکله اون کنج دوه اوزره کرو بغلدیکه
اوچ ییله دك هر کیمك سوزی چیقرسه خصمندن ابی السون بعده صورت
حالی سرور کائناته عرض ایتدی انلر بیوردیلرکیم بضع اوچله طقوزارسنده
اولان عدد اوزره اطلاق اولنور وارمدتی ارتر وکروی زیاده ایت حضرت
صدیق واروب انکله مدتی طقوز سنه یه دك قیلدی وکروی یوز کنج دوه ایتدی
بعده ابی احد وقعه سنده کندویه اصابت ایدن جراحتله هلاك اولدی حدیبیه
سنه سنده رومك فرس اوزره غلبه لرینك خبری محقق اولمغله حضرت صدیق
ابینك ورثه سندن کرو مزبوری الوب حضرتك حضورینه کتوردی حضرت صلی
الله علیه وسلم اکا بیوردی انکله مصدق ایت لله الامر من قبل ومن بعد
فرمان خدای ذو الجلاله در فرس روم اوزره غلبه ایتمدن اول وغلبه ایتدوکدنصکره
یعنی قوة وقادره فرمانی جاریدر وجمله اشیا دست تصرفنده در ویومئذ
یفرح المؤمنون واول کونده که فرس رومه مغلوب اولورلر اهل ایمان
سیونورلر بنصر الله انکله که خدا عز وجل کتابی اولانه کتابی اولمیان اوزره
یاردم ایتدی ینصر من یشاء ایستدوکی کیمسنه یه یاردم ایدر وهو
العزیز وکندودر قوی دشمنلرندن انتقام الوب اوزرلرینه دشمنلرین مسلط قیلن
الرحیم قوللری اوزره تفضل ایدوب عداری اوزره نصرت ویرن وعد
الله ایزد ذو الجلالك وعدی لا یخلف الله وعده حق جل وعلا وعده سنه
خلف ایتمز ولکن اکثر الناس لا یعلمون ولیکن خلقك چوغی وعده سنك
صحتن بیلمزلر یعلمون ظاهراً من الحیوة الدنیا یعنی اولان صاغلغدن
اشکاره سینی بیلورلر وهم عن الآخرة وکندولر اخرتك اوالندن هم
غافلون بیخبردرلر اصلا انی خاطره کتورمزلر اولم یتفکروا فی انفسهم
ایا کندو نفسلرنده بقوب تفکر ایتمزلرمی یعنی نیچون کندو نفسلرنده تفکری
احداث ایدوب سویلمزلر ما خلق الله السموات والارض وما بینهما الا

بالحقّ ايرذو الجلال كوكلرى ويرى وار الرندى اولان اشيايى بر نقدى الا
دوغرو لغله وَأَجَلٍ مُسَمًّى وبر معين مدتده دك كه اول ايرشنجه انلر نهايته
ايرشوب منقضى اولورلر وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ دخى شبهه كيم خلقدن نچوق
كمسه واردر كه بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ پروردكارلرينك لقاسنه كافردرلر يعنى
قيامت كونن انكار ايدوب كان ايدرلركيم دنيا ابديدر واخرت يوقدر أَوَلَمْ
يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ اياكفار مكه مكانلرندن اوتوروب تجارت ايچون روى
زمينده كزمديلرمى فَيَنظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كه بقه لر كندولردن
اسبق اولانلرك صوكى نيجه اولدى كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً كندولردن قتى كوج
ايه لرايدى وَأَثَارُوا الْأَرْضَ ويرك يوزين دوندردیلر صولرى ومعدنلرى
استخراج ايتمك ايچون وتخم اكمك ايچون وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وزمينى
تعمير ايتديلر مكه خلقى انكا ايتدوكى تعميردن چوق وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ
وانلره ارسال اولنان پيغمبرلر كندولره معجزلرله كلديلر فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ
پس اولمدى كه ايزد جل جلاله انلره ستم ايده كه عصيانلرى واقع اولمدن اول
كندولرين اهلاك ايده وَلَٰكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ وليكن انلر كندو جانلره
ستم ايدرلردى كه هلاكلرينه باعث اولان افعالى ايشلديلر ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةَ
الَّذِينَ أَسَاءُوا السُّوأَىٰ صكره بدلك ايدنلرك صوكى بدتر اولان عقوبت اولدى
أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ انكچونكه تنكرينك اياتنه
تصديق ايتمزلردى وانكله استهزا ايدرلردى اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ حق
عز وجل خلقى ايجاد ايدر ثُمَّ يُعِيدُهُ اندنصكره كندوسى انلرى زنده قيلوب
كوندرر ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ پس مكافات ايچون كندو طرفنه دونمش قيلنورسيز
وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ واول كون كه قيامت قالقار اهل شرك اولان
كنهكارلر متحير اولدوقلرى حالده خاموش اولورلر وَلَمْ يَكُن لَّهُم مِّن شُرَكَائِهِمْ
شُفَعَاءُ وكندولره خدايه شريك قيلدوقلرى اشيادن ديلجيلر اولمدى وَكَانُوا
بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ واورتاق قيلدوقلرى ننسنه لرك الوهيتلرينه كفر ايدیجيلردى
وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ واول كون كه قيامت قالقار يَوْمَئِذٍ يَتَفَرَّقُونَ اول كونده
اهل ايمان وكفر ايرلورلر فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ پس اما شول
كمسه لركه ايمانه كلوب كوزل اعمال ايشلديلر فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ انلر كونا كون كللر

وصولر اوزره



وصولر اوزره مشتمل يرده اولورلر يُحْبَرُونَ سيونمش قيلنورلر بر سيونمك كه آثارى يوزلرى
اوزره ظاهر اولور وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ واما شول كمسه لركه
كفر ايدوب خدانك اياتنه واخرتك كورمسن تصديق ايتمزلر فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ
انلردر اشكنجه ده كتيرمش قيلنوب اندن منفك اولمزلر فَسُبْحَانَ اللَّهِ پس ايزد ذو الجلالك
ذاتن ناسزا اوصافدن تنزيه ايدك حِينَ تُمْسُونَ اخشام وقتنه كيردككوز محل وَحِينَ
تُصْبِحُونَ وداڭ وقتنه كيردككوز محل وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وكوكلرو يرده اولا
نمو مدح وثنالر خدانك ذات بى همتاسنه مخصوصدر وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ
وياتسو وقتنده وايوله وقتنده داخل اولدغكوزده كندونى تسبيح وتقديس ايدك
يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ دريني اولمسندن چيقوردوقشى يمورته دن چيقردغى كبى وَيُخْرِجُ
الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ واولمشى صاغدن چيقورد يمورته يى قوشدن چيقردغى كبى وَيُحْيِي
الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا دخى زمينى نباتاتله احيا ايدر قورويوب اولمش كبى اولدوقدن
صكره وَكَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ وبو چيقرمق كبى قبوردن چيقمش قيلنورسيز وَمِنْ آيَاتِهِ
دخى قدرتنك نشانلرندندر كه أَنْ خَلَقَكُم مِّن تُرَابٍ سيزى توپراقدن يرتدى
ثُمَّ إِذَا أَنتُم بَشَرٌ تَنتَشِرُونَ صكره بلاتوقف سيز آدميلرسيز كه يرده پراكنده
اولورسيز وَمِنْ آيَاتِهِ دخى قدرتنك علامتلرندندر كه أَنْ خَلَقَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ
أَزْوَاجًا كندو جانلركوزدن سيزكچون قادينلر يرتدى لِّتَسْكُنُوا إِلَيْهَا تاكه جنسيت
حسبيله انلره ميل ايدوب كندولرله الفت ايده سيز وَجَعَلَ بَيْنَكُم مَّوَدَّةً وَرَحْمَةً
واراكوزده بر محبت ومهربانلق قيلدى جماع محلنده وغير بسنده إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَاتٍ تحقيقا كه بو بر قاعده اولو نشانلر وار لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ بر كروهه كه
اشيانك حقايقنه تامل ايدوب انده اولان حكمتلرى ادراك ايدرلر وَمِنْ
آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ دخى دلائل قدرتندندر كوكلرو يرك يرتمسى
وَاخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ ودلكلركوزك مختلف اولمسى وَأَلْوَانِكُمْ ورنكلركزك كوناكون اولمسى إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالِمِينَ تحقيقا كه بو يارتمقده واختلافده
علامتلر وار ارباب دانش اولانلره وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُم بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
دخى علامات قدرتندندر كيجه ده وكوندزده قواى نفسانيه كوز استراحت ايتمك
ايچون ياتمقكوز وَابْتِغَاؤُكُم مِّن فَضْلِهِ وايكيسنده احسان وكرمندن معيشت
طلب ايتمككوز إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ بى شبهه كيم بو اشياده اولو

علامتلر واردر کروهه که فهم ایتمه سن ایتسه دلر ومن آیاته دخی دلائل قدرتندن
بوکه یریکم البرق بلدرمی سیزه کوسترر خوفا وطمعا مسافری صاعقه دن
قورقمق ایچون ومقیم اولانه یغمور امید دوترمق ایچون وینزل من السماء ماء وکوکدن
صو ایندیرر فیحیی به الارض پس انکله بتن نباتاتله یری زنده قیلار بعد
موتها قوریوب اولدوکدنصکره ان فی ذلک لآیات لقوم یعقلون تحقیقا
که برقی کوسترمه وصوبی کوکدن ایندروب زمینی انکله احیا ایتمده
اولو علامات واردر کروهه که اشیانک نکوننه تامل ایدوب خدانک کمال
قدرتنی مشاهده ایدرلر ومن آیاته دخی قدرتنک دلائلندندر ان تقوم
السماء والارض بامره کوکک درکسیز وزمین صو اوزره فرماینله دورمسی
ثم اذا دعاکم دعوة من الارض صکره چغنکیم اسرافیلک نفخه سیله یردن سیزی
برچغرمق چغرور اذا انتم تخرجون بی توقف سیز قبوردن چیقرسیز وله من
فی السموات والارض وکوکده ویرده اولانلر کندویه مملوکدرلر کل له قانتون
قولری فرمانینه مطیع ومنقاددرلر وهو الذی یبدأ الخلق وکندودر اول پروردکار
که خلقی ایجاد ایدر ثم یعیده ملاک اولدقلرندصکره کندولرینی اعاده ایدر
وهو اهون علیه وحال بوکه اونک اعاده ایتمک ابتدا ایجاد ایتمکدن آساندر
بوا هونیت خلقک قدرتنه کوره در زیرا خدانک قدرتی قتنده جمیع اشیانک
ایجادی یکساندر وله المثل الاعلی وقدرت کامله وحکمت شامله کبی بوجه
وصف عجیب الشان کندویه مخصوصدر فی السموات والارض کوکلرده ویرده
که ایچنده اولانلر اول وصفله کندوبی وصف ایدرلر وهو العزیز وکندودر
هرکسه غلبه ایدن قادر مختار الحکیم امور صوابه دانا که قوا فعالی حکمتدن خالی
دکلدر ضرب لکم مثلا من انفسکم حق سبحانه وتعالی سیزه کندو حاللرکوزک
احوالندن الینمش برمثل بیان ایدوب اوردی هل لکم مما ملکت ایمانکم من
شرکاء آیا سیزه قوللرو قرواشلرکوزدن اورتاقلر وارمی فیما رزقناکم سیزه
روزی قیلدوغمز نسنه ده فانتم فیه سواء که سیز و مملوکلرکوز اول روزیده
برابرسیز تخافونهم انلردن قورقرسیزکه نبادا نصفی قنده استقلال پیدا
ایده لر کخیفتکم انفسکم نته که کندو نفسلرکوزدن قورقرسیز یعنی نته کیم ازاد
اولانلر بری برینک مالنده تصرف ایتمکدن خوف ایدر سیز مالیکوزدن



اوبلجه قورقمیسز کوردیلرکیم یعنی بو آیت نازل اولدی حضرت صلی الله علیه وسلم آنی
صنادید قریشه اوقودی انلر جواب ایتدیلر که هرگز اولماز کیم قوللریمزدن برشخص
مالمزده بیزمله اورتاق اوله اول مرتبه ده که انک تصرفندن استقلالی ملاحظه
ایدوب قورقوز پس حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردی هرکاه که سیز کندو قوللر کزی
مالکوزده شریک اولمقلرینه راضی اولمازسیز نیجه خدانک مخلوقنی کندویه شریک
قیلورسیز کذلک نته که بو مثلده بو امری بیان ایتدک نفصل الآیات
دلائل وحدانیتی بیان ایدرز لقوم یعقلون برکروهه که عقوللرینی امثالی
تدبر ایتمده استعمال ایدرلر اما جاهل وستمکار اولانلر بوکونه سوزک حقیقتندن
بیخبردرلر بل اتبع الذین ظلموا اهواءهم بغیر علم بلکه ستم ایدنلر آرزولرینه یرو
ایتدیلر بیلمکیلری اولمدوغی حالده فمن یهدی من اضل الله پس کیمدرکه یول
کوسترور شول کیمسنه یه که تنکری تعالی انی ازغون قیلدی وما لهم من ناصرین
وکمراه قیلنان کیمسنه لره اصلا یاردم جیلر اولماز که کندولرینی ضلالتدن خلاص
ایدرلر فاقم وجهک للدین پس یوزکی دین ایچون معتدل قیل یعنی عملکی خالص
قیل حنیفا اشیاء باطله دن مائل اولدوغک حالده فطرة الله خدانک
یرتمسنه یاپش التی فطر الناس علیها شول یرتمق که تنکری تعالی خلقی انک اوزره
یرتدی واو ملت اسلامدر زیرا خلق موانع نفسانیه دن ووساوس شیطانیه دن
قورتلسیدیلر البته انک اوزره اولورلردی لا تبدیل لخلق الله خدانک یرتمسنه
دکشترملک یوقدر یعنی برکیمسنه قادر دکلدرکه انی تبدیل ایلیه ذلک الدین القیم
اول فطرت اکرلکی اولمیان معتدل دیندر ولکن اکثر الناس لا یعلمون ولیکن
خلقک چوغی انی اولمسین بیلمزلر منیبین الیه حالده اقم لفظنه اولان
ضمیردن یعنی یا محمد سن وامتک دینه متوجه اولک تنکری طرفنه رجوع ایدیکوز حالده
واتقوه واندن خوف ایدک واقیموا الصلوة دخی نمازی قیلک ولا تکونوا
من المشرکین واهل شرکدن اولمک من الذین فرقوا دینهم وکانوا شیعا شول
اهل شرکدن که دینلرینی پراکنده قیلوب کروه کروه اولدیلر کل حزب بما لدیهم
فرحون هر کروه قتلرنده اولان شیله سیومنشلر واذا مس الناس ضر
دخی قچن خلقه بر بلانک دکه دعوا ربهم منیبین الیه پروردکارلرینه تضرع ونیاز
ایدرلر طرفنه رجوع ایدیکلری حالده ثم اذا اذاقهم منه رحمة اندنصکره اول

محل که کندو کرمندن انلره بر احسان لذتنی دادندوکه اول زحمتلرن کندولرن
خلاص ایدر اذا فریق منهم بربهم یشرکون همان اول محل انلردن بر کروه
دوردکارلرینه اورتاق قیدورلر لیکفروا بما آتیناهم تاکه عاقبتلری بو اوله
کیم نعمتدن کندولرم ویردوکمز شیئه کفران ایدرلر فتمتعوا پس نعم دنیویه ایله
بیش ادن کون برخوردار اولک فسوف تعلمون که علی التحقیق برخوردار اولدوغکزک
نتیجه سن کوره جکسز ام انزلنا علیهم سلطانا یاخود کفاره دزم بیز برکتاب
وحجت ایندردوکمی فهو یتکلم بما کانوا به یشرکون که اول کتاب سویلیه
شول شیء که انلر انک سببیله شرک ایدرلر واذا اذقنا الناس رحمة
دخی فچن خلعة صحت ودولت کبی بر نعمتک لذتنی داندررز فرحوا بها اکله
سیونورلر وان تصبهم سیئة بما قدمت ایدیهم واکر مرض ودارلق کبی
کندولره بر بلا دکرلکری ایلرو کوندردکی نسنه سببیله یعنی ایتدوکلری
اعمالک شامتی جهتندن کندولره بر زحمت دکرسه اذا هم یقنطون همان
اول محل انلر نا امید اولوب جزع وفزع ایدرلر اولم یروا ان الله یبسط الرزق
لمن یشاء ویقدر ایا کفار مقوله سی بیلوب کورمدیلرمی کیم حق جل وعلا
ایستدوکی کیمسنه یه روزی بی کشاده ایدر و ایستدوکی کیمسنه یه دار قیلور
ان فی ذلک لآیات تحقیقا کیم بو بسط وقبضده اولو نشانلر وار لقوم
یؤمنون برکروهه که خدانک حکمته تصدیق کتوردیلر فآت ذا القربی حقه
پس یا محمد خصلک ایه شیء اولانه حقنی ویر یعنی فقیر اولیجق انک نفقه سن ویر
والمسکین وابن السبیل دیو فسله وغریب اولوب مالی اولمیان مسافره مال
ذکوتدن کندولرم موظف اولان شیئی ویر ذلک خیر للذین یریدون وجه
الله حقوقی اربابنه یتشدرمک خداعز وجلک رضاسن ایستیانلره هر نسنه دن
بیکرکدر واولئک هم المفلحون واول کروه کندولردر قورتلوب مرتبه علیایه
نائل اولانلر وما آتیتم من ربا دخی معامله ایتمکده زیاده محرمه دن هر نه
ویرورسیز لیربوا فی اموال الناس تاکه خلقک اموالنده زیاده اوله یعنی
تاکه ربا ایلان کیمسنه نک مالنده ارتقلق حاصل اوله فلا یربوا عند
الله ایزد ذو الجلالک حکمنده اول مال نه ارتر ونه انجمنده برکت صالنور وما
آتیتم من زکوة دخی زکوة متمندن هر نه ویرورسیز تریدون وجه الله

کیم انکز



کیم انک ویرمسنده خدانک رضاسن ایسترسیز فاولئک هم المضعفون اول کروه
کندولردر مالدن قات قات ایدنلر زکوتک برکتیله الله الذی خلقکم
ایزد ذو الجلالدر اول فاعل مختار که سیزی یرتدی ثم رزقکم صکره سیزه روزی
ویردی ثم یمیتکم بعده سیزی بی روح قیلدی ثم یحییکم اندن صکره سیزی
دیرلتم قیلدی هل من شرکائکم من یفعل من ذلکم من شیء اودنا قلرکوزدنکز هیچ بر
کیمسه وارمی که اول مذکور اولان اشیادن برنسنه ایشلیه سبحانه وتعالی عما یشرکون
حق جل وعلا کندویه اورتاق قیلدوقلری نسنه لردن منزه اولوب یوجه لندی ظهر
الفساد فی البر والبحر صحراده و دریاده قحط وکثرت موت وظلم ویانمق وغرق
کبی بدایشلو پیدا اولدی بما کسبت ایدی الناس خلقک اللری قزندوغی
معاصینک سببیله لیذیقهم بعض الذی عملوا تاکه ایتدیلر وکلری اشیانک
برمقدار مکافاتنی انلره دادندره لعلهم یرجعون شاید انلر شرکدن
توبه وعصیاندن طاعته دونلر قل سیروا فی الارض فانظروا کیف کان
عاقبة الذین من قبل سویله یا محمد کفاره یریوزنده کزک پس بقک سیزدن اسبق
اولانلرک نتیجه لری نیجه اولدی کان اکثرهم مشرکین چوقلری اهل شرک ایدیلر
فاقم وجهک للدین القیم پس جمیع وجودک معتدل دین ایچون دوغر وقیل من قبل
ان یاتی یوم بر کون کلمدن اول که لا مرد له من الله خدانک طرفندن اکا بر دوندرمک
یوقدر یعنی البته کلملیدر یومئذ یصدعون اول کونده خلق ایرلورلر بر بلوک جنته
کیدر و بر بلوک جهنمه من کفر فعلیه کفره هر کیم خدانک وحدانیتنه کفر ایتدی ایسه
کفرک وبالی اوزرینه اولور ومن عمل صالحا وهر کیم برکوزل ایش ایشلدی فلانفسهم
یمهدون کندو نفسلری ایچون جنتده بر یر آماده ایدرلر لیجزی الذین آمنوا وعملوا
الصالحات من فضله تاکه خدا عز وجل کندو کرمندن ایمان کتورنلره وکوزل عمل
ایشلیانلره مکافات ایده انه لا یحب الکافرین بی شبهه کیم خدا جل جلاله بی دین
اولانلری سیومز ومن آیاته دخی خدانک دلائل قدرتندن بو که ان یرسل الریاح
مبشرات ییللری کوندره یغمورک کلمسنه مژده ویریجی اوله وقلری حالده ولیذیقکم
من رحمته وتاکه یغموردن حاصل اولان نعمتدن سیزه دادندره ولتجری
الفلک بامره وتاکه کمیلر فرمانیله آقه ولتبتغوا من فضله وتاکه دریاده تجارت
ایچون وار مغله محض کرمندن روزی طلب ایده سیز ولعلکم تشکرون وتاکه سیز

بو نعمتلری خدادن بیلوب حقوقنی ادا ایلمیسیز ولقد ارسلنا من قبلک رسلاً
الی قومهم دخی تحقیقا کیم سندن اسبق پیغمبرلر کوندردک کندو عشیرتلرینه
فجاؤهم بالبینات پس پیغمبرلر انلره معجزلرله کلوب عشیرتلرینک بر مقداری
سوزلرین تصدیق ایدوب بر مقداری تصدیق ایتمدیلر فانتقمنا من الذین
اجرموا اندن صکره کفرله کنهکار اولانلردن انتقام الوب کندولرین نابود ایلدک
وکان حقا علینا نصر المؤمنین و وعدهمزک اقتضاسنه کوره مؤمنلرک
یاردمی البته اولمیدی الله الذی یرسل الریاح خدا عز وجل شولدر که
ییللری کوندرور فتثیر سحابا درعقب اول ییللر بولتلری قالدروب کوتورور
فیبسطه فی السماء کیف یشاء پس اول بولتی کاه کوک سمتنده آچوب متصل
قیلور نیجه که ایستر ویجعله کسفا وکاه انی پاره پاره قیلور فتری الودق
یخرج من خلاله بو ایکی وقتدن صکره یغموری بولت اراسندن چیقر کورورسن
فاذا اصاب به من یشاء من عباده پس قچنکیم اول یغمورله قولرندن ایستدوکی
کیمسنه‌یه دکدیروب یعنی اول محلکه یغمور مراد اولنان کیمسنه‌لرک شهرلرنده و زمینلرنده
درستر اذا هم یستبشرون همان اول محل کندولر کثرت خیرک کلمسیله
مژده لنورلر وان کانوا من قبل ان ینزل علیهم من قبله لمبلسین وتحقیقا
کیم یغمور اورزلرینه ایتمدن اول نا امید اولمشلر ایدی بو ایتده من قبله لفظی
تاکید ایچون مکرر اولدی فانظر الی آثار رحمة الله پس خدانک آثار رحمتنه باق
کیف یحیی الارض بعد موتها نیجه زمینی احیا ایدر قوریدوب اولدوکندن صکره
ان ذلک لمحیی الموتی بی شبهه کیم زمینی احیا ایدن اولمشلری زنده قیلیجیدر
وهو علی کل شیء قدیر وحال بو که کندو هر نسنه اوزره توانادر ولئن
ارسلنا ریحا فرأوه مصفرا دخی علی التحقیق اکر بیز بر ییل یوللیوب انک
سببیله اول رحمتدن حاصل اولان اکینی صارودوب اولمش کورسیدیلر
لظلوا من بعده یکفرون البته اکینک هلاکندن صکره خدانک نعمتلرین
انکار ایدرلردی فانک لا تسمع الموتی پس بلاشبهه سن اولیلره پایه سنده
اولانلری ایشتدرمکه قادر دکلسن ولا تسمع الصم الدعاء وصاغرلره انلرهم
چیغرمغی ایشتدرمزسن اذا ولوا مدبرین قچنکه سنک طرفکه توجه ایتمیوب کیدرلر
اکثسه لرین چیوردوکلری دمده یعنی کفارک حق سوزی ایشتمللری امر محال پایه سنده





بر نسنه‌درنته که اکسه و یروب کیدن صاغرک سوز ایشتمسی محالدر وما انت
بهادی العمی عن ضلالتهم و سن کورلری کمراهلکلرندن دوندروب یول
کوستریجی دکلسن ان تسمع الا من یؤمن بایاتنا ایشتدرمزسن الا اول کیمسه‌یی
که ایاتمزه ایمان کتورور فهم مسلمون پس انلر فرماننا اینده و کلک شینه مطیع
و منقاددرلر الله الذی خلقکم من ضعف خدا عز وجل شولدرکه کاددرکه
سیزی بر ذبون شیئدن یرتدی و او نطفه‌در ثم جعل من بعد ضعف قوة
پس ذبونلقدن صکره سیزه کوج قیلدی واوقچن حد بلوغه ایردیسیز ثم جعل
من بعد قوة ضعفا وشیبة درعقب کوجدن صکره سیزه ذبونلک و پیرلک قیلدی
یخلق ما یشاء ایستدوکی نسنه‌یی یرادر وهو العلیم القدیر وکندودر
قوللرینک احوالنه دانا هیئتلرینک تغییرینه توانا اولان ویوم تقوم الساعة
واول کونکه قیامت قالقار یقسم المجرمون ما لبثوا غیر ساعة اهل کفر دنیاده مدت
اقامتلری اوزنده وقبرلرده انلر ایچرکه دنیاده بر ساعتدن اوزنکه دورمدیلر کذلک
کانوا یؤفکون بو دونکلری کبی دروغلق وتحقیقدن دنیاده دوزرلردی وقال الذین
اوتوا العلم والایمان دخی انلر ایچدوکلرندن صکره کندولره دیدی شول کیمسه‌لرکه
دانش و ایمان ویرلدیلر فرشته‌لردن وانسدن لقد لبثتم فی کتاب الله تحقیقا که
سیز خدانک علمنده مکث ایتدکوز دنیاده الی یوم البعث قبوردن احیا اولنوب
کوندرلمک کوننه دک فهذا یوم البعث پس بو در بعث کونی که سیز انی انکار ایدردکز
ولکنکم کنتم لا تعلمون ولیکن سیز بیلمز ایدکوز که او حقدر فیومئذ لا ینفع الذین
ظلموا معذرتهم پس اول کونده ستم ایدنلره عذرلری نفع ایتمز ولا هم یستعتبون
ونه انلر دعوت اولنورلر بر شیئه که عتابلرین ازاله ایده یعنی کندولره سویلنلمزکه
خدانک رضاسنه توبه و طاعتله تحصیل ایدک نته که دنیاده کندولره سویلنوردی
ولقد ضربنا للناس فی هذا القرآن من کل مثل دخی علی التحقیق کیم بو قرآن عظیم
الشانده خلق ایچون هر مثلدن که کندولره نافعدر بیان ایدوب اوردق ولئن جئتهم
بآیة واکر سن یا محمد انلره بر آیت کتورورسن لیقولن الذین کفروا البته کفر ایدنلر
شدت عناددن دیرلر ان انتم الا مبطلون دکل سیز ای محمد و مؤمنلر الا اوزدیر
ایدیجیلر کذلک بو مهر اورلمسی کیبی یطبع الله علی قلوب الذین لا یعلمون حق جل
وعلا مهر اورور شول کیمسه‌لرک کوکللری اوزره که بیلمیوب شکه طالب اولورلر

فاصبر ان وعد الله حق پس اینجماری اوزره صبر ایت که بی شبهه خدای ذو الجلالك
وعدهسی درستدر البته اولمیدر ولا یستخفنك الذین لا یوقنون وسنی خفت
واضطراب اوزره حمل ایمسونلر شول کیمسه لر که امر معادی تصدیق ایتمزلر
زیرا انلر ازغوندرلر پس اوکونه انکار کندولردن مستبعد دکلدر

## سورة لقمان مکیة وهی اربع وثلاثون ایة

بسم الله الرحمن الرحیم

الم تلك ایات الکتاب الحکیم بو سوره ده مذکور اولان کلام حکمته متضمن
اولان کتابك آیتلریدر هدی ورحمة للمحسنین اولکه ایدنلره یول کوسترمك
واسرکمك اولدوغی حالده الذین یقیمون الصلوة ویؤتون الزکوة شول ایولك
ایدنلر که نمازی شرائط واداب ایله قیلوب مال زکوتنی ادا ایدرلر وهم بالاخرة هم
یوقنون وانلر اخرتك اولمسنه کندولر ایناتوب شك ایتمزلر اولئك علی هدی
من ربهم اول کروه پروردکارلرندن حصول بولمش بر هدایت اوزره درلر
واولئك هم المفلحون واول کروه کندولر قورتلوب مراده ایرشنلر کوردیلر که نضر
بن الحارث ملوك عجم داستانلرینه مشتمل اولان کتابلری اشترا ایدوب انلری
قریشه اوقویوب سویلردی اکر محمد عاد وثمودك اخبارین سویلرسه سیزه رستم
واسفندیارك واکاسره نك داستانلرین سویلرم حق جل وعلا انك حقنده
بو ایتی منزل ایدوب بیوردی ومن الناس من یشتری لهو الحدیث دخی
خلقدن شول کیمسنه وار که فائده لو سوزدن الی قویان سوزی صاتون الور
لیضل عن سبیل الله تا که تکری یولندن خلقی آزدره بغیر علم صاتون
الدوغی نسنه نك حالنه دانشی یوغیکن ویتخذها هزوا وتا که خدانك یولنی
سخریت ومسخره لك ایدنه اولئك لهم عذاب مهین اول کروه که دابلری بو کونه
نسنه در کندولره بر خوار ایدیجی اشکنجه اولور واذا تتلی علیه ایاتنا واول
وقت که اول بد ذات اوزرینه ایاتمز اوقنور ولی مستکبرا کردنکشی ومتکبر
اولدوغی حالده اکسندن چیوروب کیدر کان لم یسمعها کویا انلری اصلا
ایشتمدی کان فی اذنیه وقرا ایکی قولاغنده بر اغرلق وار کبی فبشره بعذاب
الیم پس انی بر دردناك اشکنجه ایله مژده لندر یعنی آکاه ایله که البته کندویه

عذاب

عذاب الجهنمدر ان الذین امنوا وعملوا الصالحات تحقیقا شول کیمسه لر که ایمانه کلوب کوزل
اعمال ایشلدیلر لهم جنات النعیم کندولره در بهشت جاودانك نازونعمتی خالدین فیها
انك ایچنده اقامتی علی الدوام تقدیر ایتمشلر وعد الله ایزد ذو الجلالك وعد ایتمسی یعنی
مزبور اولان نعمتلری حق جل وعلا انلره وعده ایتدی حقا بر درست وعده که اصلا
تخلفی قبول ایتمز وهو العزیز وکندو در هر کیمسه اوزره غالب اولان وعده یه وفا ایتمکدن
برکیمسه کندویی منع ایتمز الحکیم درست حکم ایدیجی که حکمتنك مقتضاسندن
اوزکه بر نسنه ایشلمز خلق السموات بغیر عمد کوکلری درکسیز یرتدی ترونها
که انی مشاهده ایدرسیز والقی فی الارض رواسی ان تمید بکم دخی زمینده محکم
طاغلر صالدی تاکه یر سزکله حرکت ایدوب مضطرب اولمیه وبث فیها من کل دابة
وانك ایچنده هرجیواندن یایدی وانزلنا من السماء ماء وکوکدن صو
ایندردك فانبتنا فیها من کل زوج کریم پس یرده بونده اول صو ایله هرچوق منفعتلو
صنفدن بتوردك هذا خلق الله بو خدانك یراد لمشیدر فارونی ماذا خلق الذین
من دونه پس بکا کوسترك اندن اوزکه اولانلر قنغی نسنه یی یرتدیلر مادام ایلوردرکه
کفار انلری خدایه شریك قیلادرلردی پس حق تعالی کفار قسمنه بو مضمونله خطاب
ایتدی که بو جمیع مخلوقات بنم مخلوقمدر سیزك تبلرکوزك مخلوقنی بکا کوسترك
ونه ممکن انلرك خالقیته لیاقتلری اوله بل الظالمون فی ضلال مبین بلکه اهل
شرك بر اشکار ازغونلقده درلر که عاجزی قادر ایله ومخلوقی خالقیله شریك قیلادرلر
ولقد اتینا لقمان الحکمة دخی علی التحقیق کیم حضرت ایوبك خواهرزاده سی یاخود اولادندن
اولان لقمان بن باعورایه قول صائب وفعل کامل اوزره مشتمل اولان خصلتی ویردك
کتوردیلر کیم حضرت لقمان معمر اولدی حضرت داود علیه السلامك عصرینه دك وعلی اندن
الدی وحضرت داود علیه السلام مبعوث اولمدن فتوی ویروردی پس حضرت داود مبعوث
اولدی فتوی ویرمسین کسدی سو یلندی کیم نیچون فتوی ویرمسین کسدك دیدی
پس ادراکم بو ایشده دعهم اولوب بکا استراحت ویردی نیچون بن استراحت ایتمیم
وجمهور علما انك اوزرنده درلر که حضرت لقمان حکیم ایدی پیغمبر دکلدی انك
حکمتندن روایت اولندیکه حضرت داودك صحبتنده ییللر مکث ایتدی واول
اثناده حضرت داود زره ایشلردی باوجود که انی اصلا کورمشدی بر کون
اندن صوردی که نه مصلحت ایچون انی سن یاپیورسن زره تمام اولیجق حضرت داود

انی کیدی ذرهه خطاب ایدوب دیدی عجبی جانك بو سناکی سن بعدم دیدی خاموشلك
بر حکمتدر اما انی ایشلیان آزدر بر کون کندویه فرمان اولندیکیم بر قویون بوغازلیوب
اندن اك ایکی پاکیزه عضوی کتوره واروب اندن دیلی و کوکلی کتوردی بر دخی کندویه
امر ایتدیلرکه اندن غایتله ایکی بد عضوی کتوره ینه انلری کتوردی بو حالی کندوسندن
استفسار ایتدیلر بیوردی انلر بخشی اولیجق انلردن بخشی بر عضو اولماز و هر کاه که
انلر بد اولورلر انلردن بدبترسنه اولماز پس بو کونه حکمتلره مظهر اولدوغندن
اوتری حق تعالی اندن خبر ویردیکه لقمانه حکمتی ویروب دیدك کیم ان اشکر لله
خدایه شکر ایت ومن یشکر فانما یشکر لنفسه و هر کیم خدانك نعمتلرینه شکر
ایدر شکر ایتمز الا کندو نفسیچون زیرا انك نفعی کا عائد اولور ومن کفر و هر کیم
خدانك نعمتلرینه معترف اولمیوب انکار ایدر فان الله غنی حمید بلا شبهه حق
جل وعلا خلقك مدحندن بی نیازدر کندو ذاتنده حمده مستحقدر واکر بر کیمسه
کندویی مدح ایتمز واذ قال لقمان لابنه دخی مذکور قیل اول وقتی که حضرت لقمان
کندو اوغلنه دیدی وهو یعظه اول حالده که حضرت لقمان اکا پند و نصیحت ویرور
یا بنی ای اوغلجغم بو تصغیر اشفاق ایچوندر لا تشرك بالله خدایه اورتاق قیلمه
ان الشرك لظلم عظیم بی شبهه کیم خدایه اورتاق قیلمق بر اولو ستمدر زیرا شرك
ایتمك خالقی مخلوقله برابر قیلمقدر و بوندن ادنی ستم اولماز ووصینا الانسان
بوالدیه دخی ادم اوغلنه اتاسنك و اناسنك کوزتمسنی اصرلدق حملته امه
اناسی انی کوتوردی وهنا علی وهن ذبونلق اوزرینه ذبونلق ایله یعنی ایکن وفصاله
فی عامین وسوددن کسلمسی ایکی سنه نك کچمسنده اولور ان اشکر لی ولوالدیك
اکا اصرلدق که بنم نعمتمه معترف اول و پدرك و انانك نعمتنه دخی الی المصیر
دونش بنم طرفمه در پس شکرك و کفرك اوزرینه محاسبه ایدرم وان جاهداك
علی ان تشرك بی ما لیس لك به علم واکر پدر و مادرك انك اوزرینه سکا چالشورلر
که الوهیتمده بکا بر اورتاق قیلهسن شول شیئی که شرکتنه سکا بر دانش اولمیه فلا تطعهما
اول خصوصده سوزلرین ایشتمه وصاحبهما فی الدنیا معروفا وایکیلریله مصاحبت ایله بو جهانده
بر کوزل مصاحبتکه شرع انی پسند ایتمش اوله و مروت انی اقتضا ایلیه واتبع سبیل من
اناب الی و دین باینده تابع اول شول کیمسه نك یولنه که توحیدله و طاعتده اخلاصله
بنم طرفمه رجوع ایتمش اولدی ثم الی مرجعکم صکره سنك و پدرك و مادرك



دونمسی مجازات ایتمك طرفمهدر فانبئکم بما کنتم تعملون پس ایشلدیککز اشیادن سیزی
اکاه ایدرم کرا ایتمانك اوزره سکا مکافات ایدرم و انلرك کفرلری اوزره بو ایکی ایت
شرکدن نهیه مشتمل اولدوقلریچون حضرت لقمانك وصیتی اراسنده تاکید ایچون
معترضه اولدی پس بر دخی حق تعالی لقمانك وصیتندن خبر ایدوب بیوردر یا بنی
انها ای اوغلجغم علی التحقیق کیم بدلکدن و ایولکدن اولان خصلت ان تك مثقال
حبة من خردل اکر کوچکلکده خردلدن اولان دانه نك وزنی قدر اولوب فتکن
فی صخرة او فی السموات او فی الارض بر طاشك ایچنده یا کوکلرده یا یرده اولورسه
یأت بها الله حق جل وعلا انی حساب ایچون کتوروب حاضر قیلادر ان الله لطیف
خبیر بی شك کیم تنکری تعالی امورك دقیقنه بخشی بیلودر مخفی شیئك مکاننه
دانادر یا بنی اقم الصلوة ای اوغلجغم نمازی شرائط و ادابیله قیل تاکه نفسك
کمال بوله وامر بالمعروف وانه عن المنکر و شرعا مستحسن اولان شیئك
ایشلنمسنه فرمان ایت و شرعا و عقلا قبیح اولان نسنه نك فعلندن
منع ایت تاکه خلق سنك سببکله کامل اوله لر واصبر علی ما اصابك و مخلوقدن
سکا دکن شیئه اوزرینه صبر ایت ان ذلك من عزم الامور تحقیقا کیم بو فرمان
اولنان اشیا ایشلرك واجبلرندندر یعنی حق تعالی انی وجوب طریقیله حکم
ایدوب ایشلنمسنه قطع ایتمشدر ولا تصعر خدك للناس دخی یوزکی خلق
ایچون بو سمته دوندرمه یعنی خلقه اوزرینه تکبر ایدوب یوزکی انلردن چویرمه ولا
تمش فی الارض مرحا دخی یره یوزنده بطر انلك ایچون یورومه یعنی مغرور و نادانلر
کبی صالنه صالنه یورومه کنده و مقصدك تحصیل ایتمك ایچون انه یوری ان الله
لا یحب کل مختال که بی شبهه حق جل وعلا سیومز هر خرامنده اولانی فخور
اسباب نعم ایله نازنده اولانی واقصد فی مشیك و یورمککده اعتداله
طالب اول که ایچنده نه تیز لیهسن و نه بك اهسته یوریهسن واغضض من
صوتك و آوازکدن اکسك ایت یعنی سویلشدککده محل فریاد ایدوب چیغرمه
ان انکر الاصوات لصوت الحمیر که بی شبهه آوازلرك بدنکی اشکلرك
آوازیدر یعنی سبب صوتك ارتفاعنده بر فضیلت یوقدر زیرا اشکلرك آوازی
غایتله ارتفاعی وار ایکن طباعه مکروه و اسماعه وحشی کلور الم تروا ان الله
سخر لکم ما فی السموات وما فی الارض بفهمز میسیز که بی شبهه حق جل وعلا

کوکلرده ویرده اولان اشیایی سیزه رام قیلدی وَاَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً
واوزرکزه نعمتلرین بتلاندردی اشکاره وکیزلی اولدوقلری حالده وَمِنَ النَّاسِ
مَنْ يُجَادِلُ فِي اللّٰهِ دخی خلقدن شول کیمسه وارکه خدانک توحید وصفاتنده
مجادله ایدر بِغَيْرِ عِلْمٍ دلیلدن مستفاد بر دانشی یوق ایکن وَلَا هُدًى ویپغمبر
طرفندن بر بیانی یوق ایکن وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ وبر روشن کتابی یوق ایکن
انجق محض تقلیدلری سویلرینه که حق تعالی بیان ایدوب بیوردی وَاِذَا قِيلَ
لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ دخی قچن کندولره دینلوا ایزد ذو الجلالک ایندردکی نسنه
تابع اولک قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا دیرلر کما تابع اولمزوز بلکه تابع
اولورز شول شیئه که پدرلریمزی انک اوزره بولدق اَوَلَوْ كَانَ الشَّيْطَانُ
يَدْعُوهُمْ اِلَى عَذَابِ السَّعِيرِ ایا پدرلرینه تابع اولورلرمی اکر شیطان کندولرین یانمش
اتشک اشکنجه سنه دعوت ایدردی استفهام بو مقامده انکار وتعجبیچوندر
وَمَنْ يُسْلِمْ وَجْهَهُ اِلَى اللّٰهِ وهر کیم ایزد ذو الجلالک درکاهنه توجه ایدوب
ایشن اکا تفویض ایدر وَهُوَ مُحْسِنٌ وحال بوکه کندوسی ایولک ایتمشدر
عملنده فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى تحقیقا اول کیمسنه محکم تلبه یاپشدی
وَاِلَى اللّٰهِ عَاقِبَةُ الْاُمُورِ وایشلرک صوکی خدانک فرماننه دونجکدر وَمَنْ
كَفَرَ وهر کیم سوزکی قبول ایتمیوب کفری اختیار ایدی فَلَا يَحْزُنْكَ كُفْرُهُ
انک کافر اولمسی سنی یا محمد غمناک قیلمسون زیرا اونه دنیاده ونه اخرتده
سکا ضرر ایصال ایتمکه قادر اولور اِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ انلرک جهانده دونمکلری
بزم طرفمزه در فَنُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا پس ایشلدوکلری نسنه دن کندولرین آکاه
ایدرز اهلاکله وتعذیبله اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ بی شبهه کیم
خدا عز وجل سینه لرایه سی اولان اسراره داناردر پس انلر اوزره خلقه
جزا ویرور وظاهره اولان اعماللرینه جزا ویرمسی معززدر نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا
کفرم قسمنی بر آز مدت انواع نعم ایله برخوردار ایدرز ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ اِلَى عَذَابٍ
غَلِيظٍ صکره برسرتلو اشکنجه یه کیتمکه کندولرین مجبور ایدرز وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ
مَنْ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ دخی بلا شبهه اکر انلردن صوررسن که کوکلر
ویری کیم یرتدی لَيَقُولُنَّ اللّٰهُ البته دیرلر انلری یاردن ایزد ذو الجلالدر
قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ سویله یا محمد تمام وکمال حمد خدایه مخصوصدر که کفارک الزام

ایدوب اعتقاد



ایدوب اعتقادلرینک بطلانینی ایجاب ایدن نسنه یه اعتراف ایتمکه کندولرین مضطر
قیلدی بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ بلکه چوقلری بیلمزلرکه دیدوکلری سوز کندولرین
الزام ایتدی لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ کوکلرده ویرده اولان اشیا خدایه ملکدر
کندوسندن اوزکه برفرد ایچلرنده معبود اولمغه مستحق دکلدر اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَنِيُّ
تحقیقا که تنکری تعالی کندو در حمد ایدنلرک حمدندن بی نیاز اولان الْحَمِيدُ کندو
ذاتنده حمده مستحقدر اکر بر کیمسه کندویه حمد ایتمز وَلَوْ اَنَّ مَا فِي الْاَرْضِ مِنْ
شَجَرَةٍ اَقْلَامٌ دخی علی التحقیق اکر یر یوزنده اغج مقوله سندن اولان اشیا خامه لر
اولوب وَالْبَحْرُ ودریای محیط شعبه لریله مرکب اولسیدی يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ
اَبْحُرٍ اول حالده که دریای محیطک صوینی توکندکدنصکره یدی دریا کندویه
مدد ایده مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللّٰهِ خدانک سوزلری اول قلملرله واول مرکبله
یازلمغله نهایته ایرشمزدی یعنی خدانک کلماتی هرکز نفادی قبول ایتمز اِنَّ اللّٰهَ
عَزِيزٌ بی شبهه کیم حق تعالی هر شیء اوزره غالبدر بر نسنه کندویی عاجز قیلماز
حَكِيمٌ ودستنا که هیچ بر شیء علم وحکمتندن طشره دکلدر مَا خَلْقُكُمْ وَلَا بَعْثُكُمْ
یارادلمغکوز وتبوردن کوندرلمککوز بر نسنه دکلدر اِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ الا بر
جانک یارادلمسی وکوندرلمسی کبیدر اِنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ تحقیقا کیم خدا عز وجل مسموع
اولان اشیای تحتنی ایشیدر بَصِيرٌ هر کورنن نسنه یه بینادر که بر شیئک کورمسی
اوبر شیئک کورمسندن کندویی مشغول ایتمز پس بارمق حصوصنده ایشی
اوبله در اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ ایا یاهو
بیلمدکمی کیم حق جل وعلا کیجه یی اکسلک ایدوب کوندزه کیوردور وکوندزی
اکسلک ایدوب کیجه یه کیوردور وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وکونشی وآیی رام قیلدی كُلٌّ
يَجْرِي اِلَى اَجَلٍ مُسَمًّى ایکی بوزلی جومک هر بیری کندو فلکنده یوروور بر معین
مدته دک وَاَنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ دخی بیلمدکمی کیم بلا شبهه حق تم ایشلدکلرکوزدر
شیئک کنهنه داناردر ذَلِكَ بو سعت علم وشمول قدرت بِاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ اول سببله
کیم علی التحقیق خدا جل وعلا کندودر الوهیتده ثابت اولان اوزکه سی دکل وَاَنَّ
مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ دخی اول سببله درکه اهل کفر کندوسندن اوزکه
چیغروب عبادت ایتدوکلری نسنه الوهیتده اصلی اولمیان شیئدر وَاَنَّ اللّٰهَ
هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ دخی اندن اوتریدر که حق جل وعلا کندودر هر نسنه دن یوجه لنان

قمو اشیادن بیوك اولان أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ ایا بیلمدکمی
که بی شبهه کیمی دریاده خدانك منت واحسانیله یوروركه انی صویك یوزی
اوزره حفظ ایدوب بودمیجون بیلی کوندرور لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ تاکه دلائل
قدرتندن سیزه کوستره إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ تحقیقا که کیمینك دریاده
دوروب امتسنده دلائل قدرت وار لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ هر شخصه که بلالر اوزره
صبر ایدوب خدانك نعمتلرینه معترف اولور وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَوْجٌ دخی چونکه کیمیه
بنانلر کیمسنه‌لری بر دلغه قبلار كَالظُّلَلِ طاغدن یا بولتدن کولکه پیدا ایدن
اشیا کیبی دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ خدای ذو الجلاله دعا ایدرلر اول حالده
که دینی کندویه پاك قیلمشلر فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ پس اول وقت که کندولری
سلامتله بیابانه چیقروب قورتردی فَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ انلردن بر کروه وار که
طریق معتدل اوزره استقامت ایتمشلردر و بر کروه انلردن منحرف اولمشلردر
وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا و قدرتمزك نشانلرین انکار ایتمز إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ
الا هر کیمسه که غداردر نعمتلری انکار ایدیجیدر يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ
ای آدم اوغللری پروردکارکوزدن خوف ایدك وَاخْشَوْا يَوْمًا و بر کونك
عذابندن قورقك که لَا يَجْزِي وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهِ بر پدر اوشاغنك عذابندن برنسنه
دفع ایتمز وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَنْ وَالِدِهِ شَيْئًا و نه بر اوشاق کندوسی پدرندن
برشیی دفع ایدیجیدر إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ تحقیقا کیم ثواب و عقابه خدانك
وعده‌سی درستدر غلف ایتمز فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا پس بقین اولان صاغلق
سیزی الدتمسون وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللَّهِ الْغَرُورُ و الدیجی شیطان خدانك عفو و کرمیله
سیزی الدتمسون کوردیلرکه حارث بن عمر و سرور کائناتك حضورینه کلوب دیدی
یا محمد قیامت نه زماندر قالقاده و بن بیرم تخم صاچمشم نه زمان یغمور یغر و قادنم
کبه در اوغلی دوغرر یا دیشی و یارین نه ایشلرم کرکدر و قنقی زمینده میت اولورم
حق جل و علا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ تحقیقا
کیم خدا عز و جل قیامت قالقمسنك بیلکسی قتنده‌در وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ و یغمورلری
ایندورر بر مکانده و بر زمانده که کندو علمنده انی مقدر و مقرر ایتمشدر
بر کیمسه اکا مطلع اولماز وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ و ارحامده اركك و دیشیدن
و تمام و ناقصدن اولانی دخی بیلور وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَاذَا تَكْسِبُ غَدًا



و بر جان بیلمزکه قنقی یرده اولور مرویدر کیم ملك الموت حضرت سلیمان علیه السلام
اوزره اوغردی همنشینلرندن بر کیمسه‌یه چوق بقدی اول کیمسه دیدی یا نبی الله
بو کیمدر دیدی ملك الموتدر بو خبری ایشیدیجك دیدی یا رسول الله قورقرم بنم
جانمی قبض ایتمك ایستر لطف ایت بیله فرمان ایله بنی هندوستان زمینه کوندرسون
حضرت سلیمان یله فرمان ایتدی طرفة العینده انی مطلوبنه یتشدردی
ملك الموت حضرت سلیمان علیه السلام ایتدیکیم بن اکا تعجب یوزندن
انك الله نظر ایتدم ایچونکه انی بوراده کوردم و بکا فرمان اولندیکیم وارنه فلان
کیمسه‌نك روحنی هندوستانده قبض ایت إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بی شبهه کیم خدا عز
و جل قمو اشیایه دانادر خَبِيرٌ امورك بواطنی بیلور نته که ظواهرنی بیلور ۶

## سورة السجدة مكية وهي ثلثون ايه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الم تَنْزِيلُ الْكِتَابِ قرآنك ایندرلمسی لَا رَيْبَ فِيهِ ایچنده شك یوقدر مِنْ رَبِّ
الْعَالَمِينَ عالملرك پروردکارندندر آیا اهل مکه تصدیق ایدرلرمی کیم قرآن
تنکرینك قتندندر أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ یاخود دیرلرمی کیم محمد المصطفی کندو
یانندن پیدا ایدوب او قوردوب دکلوی کبی دکلدر بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ
بلکه قرآن عظیم الشان پروردکارکدن اولاندر درستك دوغریدر لِتُنْذِرَ
قَوْمًا مَا أَتَاهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِنْ قَبْلِكَ تاکه قورقودوب سن بر کروهی که سندن
اسبق کندولره هیچ بر قورقودیجی کلمدی لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ شاید انلر اول انذار
سببیله توفیقله دوغری یول بوله‌لر اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا
بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ایدن ذو الجلال سزاوار نادر علی الاطلاق قدرکه کوکلری
و یری و ارالرنده اولان اشیایی التی کون مقداری زمانده یراتدی ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى
الْعَرْشِ صکره عرش اوزره مستولی اولدی مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ اندن
اوزکه سیزه هیچ بر دوست یوقدر و نه بر یاردمجی که مصالحکزی کوروب لازم
اولدجق وقتده سیزه یاردم ایدرلر أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ پس نیچون مواعظ ربانیه
نصیحت پذیر اولمازسیز يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ دنیانك ایشن
تدبیر ایدوب کوکدن یره ملکلر انی ایندرور ملك کلوب اول ایشی یرینه

كورود ثم يعرج اليه في يوم كان مقداره الف سنة مما تعدون اندنصكره كوك
سمتنه چيقر بر كونده كه انك اندازه سى بيك ييل ايدى سيزك صايدوغكز ييللردن
يعنى فرشته بر كونده كوكدن يره اينوب چيقمسنده بويله بر مسافه قطع ايدر كه اكر
انسان انى كيدوب كلور كيدوب كلمسى انجق بيك ييل ايله ميسر اولور ذلك اول
خداوند كه امرى تدبير ايدر عالم الغيب والشهادة كيزلى ونمايان اولان اشيانك
داناسيدر العزيز ايشنده غالب اولان الرحيم ايشنى تدبير ايتمده قوللره مهربانلك
ايدن الذي احسن كل شيء خلقه شول عزيز ورحيم كه هر نسنه يى كه ياراتدى
غايتله كوكچك قيلدى وبدأ خلق الانسان من طين وآدم عليه السلامك بدننى
چامور دن آغاز ايتدى ثم جعل نسله صكره انك ذريتنى قيلدى من سلالة
ارقه دن طشره قيلنمش بر خلاصه دن من ماء مهين بر سست صودن ثم سواه
صكره كركى اوزره اعضاسى تصوير ايدوب قالبنى درست ايتدى ونفخ فيه من
روحه وانك ايچنده كندو وجندن اوفوردى بو اضافه تكريم وتشريف
ايچوندر وجعل لكم السمع والابصار والافئدة وسيزه قولاقلر وكوزلر
وكوكللرى قيلدى تاكه انلرله ايشدوب كوروب اشيايى فهم ايده سيز
قليلا ما تشكرون غايتله آز شكر ايدرسيز وقالوا ءاذا ضللنا في الارض
دخى ديديلر ايا اول وقت كه زمينده ضائع اولورز يعنى توپراغله الوده اولمش بر توپراق
اولورز ءانا لفي خلق جديد ايا على التحقيق بيز بر يڭكى يرتمقده اولورز بل هم
بلقاء ربهم كافرون ديدوكلرى كبى دكلدر بلكه انلر پروردكارلرينك لقاسنه
يعنى ملاقاتنك محلنه اولان دار اخرته منكردرلر قل يتوفاكم ملك الموت الذي
وكل بكم سويله يا محمد اخرتى انكار ايدنلره اروا حكزك قبضنه موكل اولان مرككك
فرشته سى جانلركزى قبض ايدر ثم الى ربكم ترجعون صكره حساب وجزا ايچون
پروردكاركزك طرفنه دونمش قيلنورسيز ولو ترى واكر كوره سين اى كوريجى
اذ المجرمون ناكسوا رؤسهم اول وقت كه مشركلر خجالت وندامتدن باشلرين
اشاغه ايتمشلر عند ربهم پروردكارلرى قتنده واول حالده سويلرلر
ربنا ابصرنا وسمعنا اى خداوندمز ايدوككڭ وعدلرى كوردك وپيغمبرلركك
تصديقنى سندن ايشتدك فارجعنا نعمل صالحا پس بيزى دنيايه دوندر
كوزل عمل ايشلرز انا موقنون تحقيقا كه بيز قيامتك اولمسنه يقين ايديجى





دكلز ولو شئنا لاتينا كل نفس هداها واكر ايستسيدك هرجانه يول بولمجق
دليلنى وير وردك ولكن حق القول مني ولكن بو حكم بندن صدور
ايدوب ثابت اولدى كه لاملان جهنم البته دوزخى دولدررم من الجنة
والناس اجمعين پريلردن وادميلردن فذوقوا بما نسيتم لقاء يومكم
هذا پس اشكنجه يى دادك بو كونكزك كورمسين اونتدوغكزدن اوترى
انا نسيناكم كه بى شبهه بيز سيزى اونتلمش نسنه كبى متروك قيلدق وذوقوا
عذاب الخلد وجاويد اشكنجه نك طعمنى دادك بما كنتم تعملون ايتدككز
اعمالك مقابله سنده انما يؤمن باياتنا الذين اذا ذكروا بها بيزم اياتمزه
بر كيمسه درست ايناغز مكر شول كيمسه لر كه قچن انلرله پند ويريلور خروا سجدا
وسبحوا بحمد ربهم يوزلرى اوزره سجده ايتمشلر ايكن قاينوب پروردكار
مدح وثناسنه مقارن اولدقلرى حالده كندوينى تنزيه ايدرلر وهم لا
يستكبرون وحال بوكه انلر ايمان وطاعتدن سركشلك ايتمزلر تتجافى
جنوبهم عن المضاجع يانلرى يتقلردن دور اولور يعنى عبادت ايچون اويقو
وارمزلر يدعون ربهم پروردكارلرين اوقورلر خوفا وطمعا خشمندن
قورقمشلر ايكن ورحمتنه اميد دوتمشلر ايكن ومما رزقناهم ينفقون
وكندولره روزى قيلدوغمز اشيادن فقرايه بذل ايدرلر فلا تعلم نفس پس برجان
بيلمز نه ملك مقرب ونه نبى مرسل ما اخفي لهم اول طائفه يه كيزلى قيلنان
نسنه يى من قرة اعين كوزلرك روشنلكندن يعنى موجب مسرت اولان
اشيادن انلره مخفى قيلنان شى اوزره بر كيمسه مطلع اولمامشدر نته كه حديث
قدسيده وارد اولمشدركه اعددت لعبادي الصالحين ما لا عين رأت ولا اذن
سمعت ولا خطر على قلب بشر جزاء بما كانوا يعملون اول نعيم اخفا اولندى
مكافات اولمق ايچون شول نسنه يه كه دار دنياده اخلاصله ايشلرلردى بعض
اعزه بيوردى كه چونكه اول كروه دار دنياده عمللرين خلقدن مخفى قيلديلر حق
تعالى انلرك مكافاتن مخفى قيلدى افمن كان مؤمنا كمن كان فاسقا پس
ايا بر كيمسه كه ايمانه كلمش ايدى شول كيمسه كبيدر كه دائم فرماندن طشره
اولمش ايدى لا يستوون هركز برابر اولمازلر اما الذين امنوا وعملوا الصالحات
اما شول كيمسه لر كه ايمانه كلوب كوزل عمللر ايشلديلر فلهم جنات المأوى

لرينك

سكنی ایده جك مكانك باغلری انلره دردیو دنیانك سكنی ایده جك مكانلری
دائم دكلدر بهشتلر ماوایه اضافه اولندی زیرا ماوای حقیقی اودر نُزُلًا
پیشكش اولدوغی حالده بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ایتدوكلری اعمال مقابله سنده وَأَمَّا
الَّذِينَ فَسَقُوا واما اول كیمسه لركه دائم دیندن چیقدیلر فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ
یرلری دوزخدر كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا هركاه كه اندن چیقمق ایسترلر
أُعِيدُوا فِيهَا انك ایچنه دوندرلمش قیلنورلر كتوردیلركه آتش جوش ایتدوكی
محل كندولرینی یوقارو قالدرور تاكه قپوسنه ایرشوب چیقمغی توقع ایدرلر ملائكه
عذاب انلری كرزلر ایله اوروب جهنمك دیبنه صالورلر وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ
النَّارِ وكندولره دینلور كیم دوزخك اشكنجه سن دادك الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ
تُكَذِّبُونَ اول اشكنجه كه سزانك اولمسینی تكذیب ایدردكوز وَلَنُذِيقَنَّهُمْ
والبته اهل مكه یه داتدردوز مِنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَى یقرك اولان عذابدن
واو دنیاده كندولره اصابت ایدن اسیرلك وقتل وقحطدر دُونَ الْعَذَابِ
الْأَكْبَرِ غایتله بیوك اولان اشكنجه دن اول واو اخرتده جهنم اشكنجه سیدر
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ شاید انلردن باقی قالان كیمسنه لر كفردن دونرلر وَمَنْ أَظْلَمُ
مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ دخی كیمدر زیاده ستمكر شول كیمسه دن كه خداوندنك
آیاتیله نصیحت اولندی ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا صكره انلردن یوز چیوروب ایچنده
تفكر ایتمدی إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنْتَقِمُونَ تحقیقا كه بز اهل شركدن عذابیله انتقام
الیجیلرز وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ دخی علی التحقیق كیم حضرت موسایه
توراتی ویردك نته كه سكا قرآنی ویردك فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَائِهِ
پس بر كمانده اولمه موسانك كورمسندن وسیطرم كتوردیكه حق تعالی
محمد المصطفایه وعد ایتدیكه دنیادن رحلت ایتمدن اول حضرت موسایله كورشور
بو آیتده اول وعده تأكید ایتدی وحضرت صلی الله علیه وسلم حضرت موسی علیه
السلامه المعراج كیجه سنده كیدیشنده ودونشنده كورشدی وَجَعَلْنَاهُ هُدًى
لِبَنِي إِسْرَائِيلَ دخی موسی اوزنه ایندردكمز كتابی یعقوب اوشاقلرینه بر یول
كوسترجی قیلدق وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ دخی بنی اسرائیلدن قیلدق أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا
بر مقتدالركه فرمانمزله خلقه طریق حقی كوسترورلر لَمَّا صَبَرُوا الطاعات اوزنه صبر
ایتدوكلری ایچون وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ دیرزم آیاتمزه شك ایتمزلردی إِنَّ رَبَّكَ هُوَ

يفصل بينهم



يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تحقیقا كیم پروردكارك كندوسی قیامت كوننده خلق
اراسنده حكومت ایدر فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ امور دینیه دن اول نسنه ده كه
ایچنده اختلاف ایدرلردی اندنصكره محق مبطلدن ایرلوب معلوم اولور
أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ آیا اهل مكه یه كیمسه لرك عقوبتی بیان ایدوب یول كوسترمدیمی كه
كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ كندولردن اسبق نیچه كروهلری زمانه خلقلرین
نابود قیلدق يَمْشُونَ فِي مَسَاكِنِهِمْ اول حالده كه اهل مكه هلاك اولانلر طوتدقلری
منزللرنده یورودلر إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ تحقیقا كه كیمسه لرك هلاكنده كیرو
قالانلره اولو پندلر وار أَفَلَا يَسْمَعُونَ پس نیچون بو سوزلری ایشتمزلر بر ایشتمك
كه انكله پند آلهلر أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ آیا باقوب بلمزلرمی
كیم بز صویی اوتلو سز اولان یره سوردرز فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا دعقب اول صویله بر
اكین چیقروردز كه تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ دوارلری انك صماننده
ییراغندن وكندولری انك دانه ومیوه سندن ییرلر أَفَلَا يُبْصِرُونَ پس نیچون
بو اشیایی كورمزلر تا كه خدانك كمال قدرتنه استدلال ایدلر وَيَقُولُونَ مَتَى
هَذَا الْفَتْحُ دخی كفار دیرلر نه زمان بو فتح ونصرت اولور یعنی كفار قریش
اهل ایمانه دیرلر سز دیورسز بزه فتح اولجقدر بو اولجق نسنه نه زمان حصوله
كلور انی بزه بیزه كوسترك إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ اكر سز كرچك سویلیجیلردكوز
قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ سویله یا محمد فتح كوننده كه بدر وقعه سیدر لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا
إِيمَانُهُمْ كفر ایدنلره قتل حالتنده ایمانلری فائده ویرمز وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ
ونه كندولر مهل اولنورلر فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ پس انلردن یوز چیور تكذیبلرندن
الم چكمه وَانْتَظِرْ إِنَّهُمْ مُنْتَظِرُونَ دخی نصرت الهیه یه منتظر اول كیم علی التحقیق انلر عذابه

سورة الاحزاب مدنية انتظار ایدیجیلردر وهی ثلث وسبعون آیة

بسم الله الرحمن الرحيم

اسباب النزولده مذكوردر كیم ابو سفیان وعكرمه بن ابی جهل وابو الاعور وقعه
احددن صكره مدینه یه امان كلدیلر منافقلردن ابن ابی ومعتب بن قشیر وجد بن
قیس كندولره اویوب پیغمبرك حضورینه دوروب دیدیلر یا محمد بزم معبودلرمزی
ذكر ایت وسویله قیامت كوننده انلرك شفاعتلری واردر دخی سنی تكلمه

قویوب سکا تعرض ایتمزوز حق جل وعلا بو سورەنك عنوانني منزل ایدوب بیوردی
یا ایها النبی ای خدادن خبر کتورن ذات پاك اتق الله خدانك قورقسنده اوزره
ثابت اول ولا تطع الکافرین والمنافقین وبی دین اولانلره واهل نفاقه اویمه
ان الله کان علیما حکیما بی شبهه که حق جل وعلا مصالح ومفاسدی دانا درست
حکم ایدیجیدی که مقتضای حکمتدن اوزکه برشیئله حکم ایتمز واتبع ما یوحی الیك
من ربك دخی تابع اول شول نسنه‌یه که پروردکاردن سکا فرشته ایله کوندرلور
ان الله کان بما تعملون خبیرا بی شبهه کیم حق جل وعلا ایشلدیککوز نسنه‌یه دانا
ایدی وتوکل علی الله وایزد ذو الجلاله اعتماد ایت یعنی قمو امورکی اکا اصمرله
وکفی بالله وکیلا واعتماد ایتمك جهتندن ایزد متعال کافیدر اکا اعتماد
ایدن غیری کیمسنه‌یه محتاج اولماز ما جعل الله لرجل من قلبین فی جوفه خدا عز
وجل برکشینك ایکی کوکل ایچروسنده قیلمدی پس سیز عاقل وحاذق اولان
کیمسنه‌یه ایکی کوکللی دیمك وما جعل ازواجکم وقاریلرکزی قیلمدی اللائی
تظاهرون منهن شول قاریلرکه انلردن مظاهره ایدرسیز امهاتکم انالرکوز
وما جعل ادعیاءکم ابناءکم واوغول چیغردیککوز کیمسنه‌لری اوغوللریکوز
قیلمدی چون عرب دابی بو ایدیکیم قچن برکشی عاقل ودانا اولوردی انك ایکی
کوکلی واردر دیو سویلرلردی وبرعورته سن انام ارقه‌سی کبی اوله‌سن دیدوکلرنده
اکا انا حکمن ویروب هرکز اکا یقلشمزلردی وبرکیمسه برکیمسه‌یی اوغول ایدینچه
اکا فلانك اوغلیدر دیو انك میراثندن ویرورلردی حق جل وعلا بو ایتده
انلرك زعم ایتدوکلری شیئی رد ایتدی ذلکم بو مذکور اولان زعملر قولکم
بافواهکم اغزلرکوزله سوزکوزدر یعنی برمجرد سوزدر اصلا حقیقتی یوقدر
والله یقول الحق وخدا عز وجل واقعه مطابق اولان سوزی سویلر وهو یهدی
السبیل وکندوسی دوغرو یولی کوستردر چون خلق زید بن حارثه حضرتنه
زید بن محمد دیرلردی اول سببله که حضرت صلی الله علیه وسلم انی ازاد ایدوب اوغول
ایدندی حق جل وعلا بیوردی ادعوهم لآبائهم اوغوللق قیلنان کیمسنه‌لری
حقیقی پدرلرینه نسبت ایدك حضرت عبدالله بن عمردن مرویدرکه بیوردی
زید بن حارثه دیمدك بو ایت نازل اولنجه هو اقسط عند الله بو نسبت
ایتمك خدانك قتنده صدقده نهایته یتشمشدر فان لم تعلموا اباءهم پس

اکر پدرلرین



اکر پدرلرین بیلمزسیز که کندولره نسبت ایدسیز فاخوانکم فی الدین انلر دینده قرندا
شلرکوزدرلر ومواليكم ودینده دوستلرکوزدرلر پس خطابده انلره یا اخی ویا مولای
دیملك کرك ولیس علیکم جناح فیما اخطأتم به واوزرکزه کناه یوقدر اول
نسنه‌ده که سیز انکله خطا ایدرکوز یعنی نهیدن اول یا اندنصکره نسیان
طریقیله یا سبق لسان ایله یا زید بن محمد کبی سوزدن اوزرکزه برباس یوقدر
ولکن ما تعمدت قلوبکم ولیکن کناه اوزرکزه اول سببدن اولور که کوکللرکوز
انی قصد ایتدی وکان الله غفورا رحیما وایزد ذو الجلال بو ایکی صفتیله
متصف ایدی که خطا ایدنك کناهندن تجاوز ایدوب عفو ایدر النبی اولی بالمؤمنین
من انفسهم حضرت پیغمبر اهل ایمانه جمیع امورلرنده کندو نفسلرندن
اولادر انکچونکه انلره امر ایتمز الا اول شیئی که کندولرینك غایتله ایودر وکندولردن
قبول ایتمز الا انجق شیئی فعلی وازواجه امهاتهم وپیغمبرك قاریلری انالریدر
یعنی تحریم وتعظیم جهتندن انالری کبیدرلر وبوندن اوزکه احکامده
اجنبی خاتونلر حکمنده‌درلر واولوا الارحام بعضهم اولی ببعض وخصملر
میراث خصوصنده بری برلرینه اولادر فی کتاب الله لوح محفوظده
یا قرانده منزل اولان ایت مواریث که حکم ایتدیکیم اولوا الارحام میراثه
اولادرلر من المؤمنین والمهاجرین اهل ایماندن حق ایماننه واهل هجرتدن
حق هجرتله الا ان تفعلوا الی اولیائکم معروفا لیکن حال حیاتده
دوستلرکزه وصیت ایتدککوز جائز ومستحسندر کان ذلك فی الکتاب
مسطورا بو ایکی ایتده مذکور اولان حکم لوح محفوظده مثبت ایدی واذ
اخذنا من النبیین میثاقهم دخی یاده کتور قچن پیغمبرلردن پیمانلرین
الدقکه کندولره وحی اولنان احکامی تبلیغ ایدهلر ومنك ومن نوح
وابراهیم وموسی وعیسی بن مریم بو انلر ارباب شرایعك مشاهیری اولدقلریچون
تعمیمدن صکره مذکور اولدیلر وازبسکه پیغمبرمزك شانی بلنددر سایرلرکی
اوزره تقدیم اولندی واخذنا منهم میثاقا غلیظا وانلردن برمحکم پیمان الدق
لیسئل الصادقین تاکه خدا عز وجل ایستکو اولان پیغمبرلردن سؤال ایده
عن صدقهم جماعتلرینه دیدوکلری کوچك سوزدن یعنی که جماعتلرکوز سوزکزی
قبول ایتدیلرمی یا ایتمدیلرمی واعد للکافرین عذابا الیما وایمانه کلمیانلره

بر دردلو اشکنجه آماده ایتدی یا ایها الذین آمنوا اذکروا نعمة الله علیکم ای
ایمانه کلان کیمسه لر اوزدکزه اولان خدانک احسانینی یاده کتورک اذ جاءتکم
جنود یعنی سیزه لشکرلر کلدی وانلر قریش وغطفان ویهود قریظه ونضیر قبیله لری
ایدیکه حضرتک قتالی اوزره مجتمع اولدیلر وعددلری اون ایکی بیک شخصه
قریب ایدی فارسلنا علیهم ریحا پس اوزرلرینه صبا یلنی کوندردک وجنودا
لم تروها وبر لشکرلرکه سیز انلری کورمه کوز وانلر ملائکه کرام ایدیلر مرویدر
کیم یعنی سرور کائنات انلرک توجهنی ایشتدی حضرت سلمان فارسینک رایله
مدینه نک چوره سنده بر خندق قازدی لشکر منکوب کلوب مدینه یه واصل
اولدقلرنده حضرت صلی الله علیه وسلم اوچ بیک آدمله چیقوب خندقک
بر و سنده اوتوردی وانلر اوته طرفنده چوکدیلر بر آی مقداری اوزرلرینه
مرور ایتدی طاش واوق جنکندن غیری ارالرنده بر جنک واقع اولمدی
اندنصکره حق جل وعلا کفار اوزره بر صاوق کیجه ده بر صاووق یل کوندردی
انلری صیقوب توپراغی یوزلرینه صاچدی واستلرین سوندروب چادرلرین
قوپردی وقزانلرین چوردی واتلری بری بیرینه قارشدی وملائکه کرام
عسکرک اطرافنده تکبیر ایتدیلر کفاردن طلیحه بن خویلد اسدی دیدی
خبر کوز وادمی کیم محمد سیزه سحر ایتمکه باشلادی همان قچوب قورتلمق
اولادر بو کلامدن صکره جنکسز قاچوب کیتدیلر بر فردلری قالمدی
وکان الله بما تعملون بصیرا واول مشغال ایشلدکلکوز ایشه دانا ایدی اذ جاؤکم
من فوقکم سبقت ایدن اذ جاءتکم لفظندن بدلدر یعنی خاطرکزه کتورک
اول وقتی که کفار یوقاری کوزدن سیزه کلدیلر یعنی مشرق سمتندن درهنک
یوقاروسندن غطفان قبیله سی سیزه کلدوکی ومن اسفل منکم وسیزدن
اشاغه بیردن یعنی مغرب طرفندن درهنک اشاغه سندن قریش سیزه کلیجک
واذ زاغت الابصار دخی اول وقتی مذکور قیلک که کوزلر شدت خوفدن
خیره لندی وبلغت القلوب الحناجر ویوره کلر قورقونک غلبه سندن بوغازلره
دک ایرشدی زیرا قورقونک زیاده سندن جکر شیشر واننک شیشوب
قالقمسندن قلوب حلقوملرک نهایتنه ایرشور وتظنون بالله الظنونا وکانلرک
انواعن خدایه کمان ایدرسیز که اهل الخلاص کیبی ظن ایدرکیم لشکر اسلامی

منصور ایدر و کیمی کمان ایدرکیم بونلرک جمعیتی حق طرفندن اوزرلرینه بربلا مسلط اولدی
واهل نفاق و ایمانلرنده ضعیف اولانلر کمان ایدیلرکیم لشکر اسلام انلره طاقت کتورمیوب
قمولری مستاصل اولورلر هنالک ابتلی المؤمنون اول محلده اهل ایمان اختبار اولندی
مخلص منافقدن وثبات صاحبی مضطربدن ممتاز اولدی وزلزلوا واهل ایمان مضطرب
قیلندیلر زلزالا شدیدا بر قتی اضطراب که لکه لری این المفر سوزین تکرار ایتمکه شروع
ایتدی و بی صبر اولانلر الفرار مما لا یطاق کلامین ورد زبان ایلدی واذ یقول
المنافقون والذین فی قلوبهم مرض دخی یاد ایت اول وقتی کیم اهل نفاق و شول
کیمسه لرکه کوکللرنده ضعف اعتقاد وار دیرلر ما وعدنا الله ورسوله الا غرورا
خدا ورسولی فتح وظفردن بیزه وعده ایتمدیلر الا بر وعدکه هیچ اصلی یوقدر واذ قالت
طائفة منهم دخی یاده کتور اول وقتی که اهل نفاقدن بر کروه سویلدی واوس
بن قیظی وتوابعی یا اهل یثرب لا مقام لکم ای مدینه خلقی سیزه بونده دورمق
یر یوقدر فارجعوا پس منزللرکزه دونک ویستأذن فریق منهم النبی ودونمک
ایچون انلردن بر کروه حضرت پیغمبردن دستور المغه طالب اولوب یقولون ان بیوتنا
عورة دیرلر علی التحقیق بیزم ایولرمز محصن دکلدر وما هی بعورة وحال بوکه ایولری
خللدن مبرادر ان یریدون الا فرارا قچمقدن اوزکه بر شی ایستمزلر ولو دخلت علیهم
واکر اوزرلرینه کیریلسه یعنی اکر کفارک لشکری اوزرلرینه ایولرینه کیررلر من اقطارها
انک اطرافندن ثم سئلوا الفتنة صکره کندولردن مرتدلک ومسلمانلرله
جنک ایتمک ایستنلسیدی لآتوها البته انی ویروب اجابت ایدرلردی وما تلبثوا
بها الا یسیرا و فتنه یه کلوب اجابت ایتمکه توقف ایتمزلردی الا بر از مدت که سؤال
وجواب ویرلسه ایچنده ممکن اوله ولقد کانوا عاهدوا الله من قبل دخی علی التحقیق
کیم بوندن اسبق خدا ایله پیمان بغلمشلر ایدی یعنی بنی حارثه احد جنکنده بوزولدقده
حضرت پیغمبرله عهد بغلمشلردی که هرکز لا یولون الادبار جنک محلنده اکسه ویروب
قچمزلر وکان عهد الله مسئولا وخدانک پیمانی صورلمیلدی یعنی قیامت کوننده
صورلور کیم ویردوکک عهدی ایفا ایتدکمی یاخود نقض ایتدک اندنصکره فعلنه کوره
سزاسی ویریلور قل لن ینفعکم الفرار سویله قچمق سیزه فائده ویرمز ان فررتم
من الموت او القتل اکر دوشکرده اولمکدن یا قلجله اولمکدن قچرسیز زیرا هر شخصه بر
معین وقتده موت یا قتل واقع اولملیدر اصلا تخلف ایتمز واذا لا تمتعون الا قلیلا

وقلوبندنصکره

واول وقت برخوردار قیلنمز سیزی الا ابراز مدت یعنی واکر علی سبیل الفرض والتقدیر
قچمق سیزه بر فائده ویروب برنچه کون برخوردار اولور سیز لیکن بلا شبهه اول
برخوردارلك بر آز مدتدر قل من ذا الذی یعصمکم من الله سویله کیمدر شول
کیمسه که خدای عز وجلك غضبندن سیزی صاقلار ان اراد بکم سوءً سیزه بر
بدلك ایتمك ایسترسه او اراد بکم رحمة یاخود کیمدر اول کیمسه که سیزه بر بدلك
ایصال ایتمکه قادر اولور خدا جل جلاله سیزه نصرت ونعمت ویرمك ایسترسه ولا
یجدون لهم من دون الله ولیا ولا نصیرا وخلق کندولر ایچون تکریدن اوزکه
بر نفع ایرکجك دوست بولمزلر ونه ضرردی دفع ایدر بر یاردمجی بولمغه قادر اولورلر
قد یعلم الله المعوقین منکم تحقیقا کیم حق جل وعلا کروهکزدن پیغمبرك نصرتندن
خلقی الیقویانلری بیلور والقائلین لاخوانهم دخی بیلور مدینه ساکنلرندن
قرنداشلرینه سویلیانلری هلم الینا کلك کندوکزی بیزه یتقن ایدك ولا یأتون
البأس الا قلیلا وجنکه کلمزلر الا ابراز کلمك اشحة علیکم اول حالده که یاردملرینه
اوزرکزه بخل ایدرلر فاذا جاء الخوف پس قچن دشمن قورقوسی کلور رأیتهم ینظرون
الیك انلری کورورسن لکه کلورندن سکا بقرلر تدور اعینهم کوزلری صاغه
وصوله دونر کالذی یغشی علیه من الموت شول کیمسه نك کوزی دونمسی کیبی که
موتك سکراتندن اوزرینه بیهوشلك اولور فاذا ذهب الخوف پس قچنکیم قورقو
زائل اولوب غنیمتلر النور سلقوکم بالسنة حداد سیزی بر کسکن دیللر ایله اوروب
ایندرلر اشحة علی الخیر غنیمت اوزرینه بخیل اولدوقلری حالده یعنی غنائم
قسمت اولندوغی محل مجادله ومنافشه ایدرلر اولئك لم یؤمنوا اول کروه اخلاص
ایمانه کلمدیلر فاحبط الله اعمالهم پس حق جل وعلا عملرینی باطل قیلدی یعنی
انلرك باطل اولدوقلرینی ظاهر قیلدی وکان ذلك علی الله یسیرا وانك اظهاری
خدای ذو الجلال اوزرینه آسان ایش ایدی یحسبون الاحزاب لم یذهبوا منافقلر
جبانلکلرندن کمان ایدرلرکیم جمعیت ایدن کفارك لشکرلری قچوب کیتمدیلر
وان یأت الاحزاب واکر بو لشکرلر دخی کلور یودوا لو انهم محتملر آرزو ایدرلر
که کندولر بادون فی الاعراب صحرانشینلر اراسنده صحراده اوله لر یسألون عن
انبائکم اول حالده که مدینه سمتندن هر کلانه خبرلرکزی صوردرلر ولو کانوا فیکم
واکر بو کروه اراکزده اولسیدیلر بعض مدینه ده بیلکوزجه اولوب جنك اولسیدی

ما قاتلوا



ما قاتلوا الا قلیلا جنك ایتمزلر دی الا ابراز جنك لقد کان لکم فی رسول الله اسوة
حسنة قسم اولسون که خدانك کوندرلمشندن سیزنکون بر کوزل اقتدا واردی
یعنی جنکده دورمك ومحنتلرده صبر ایتمك کیبی کوزل خصلتلو انی واکه اتباع اولنمسی
بر امر مستحسندر لمن کان یرجو الله والیوم الآخر شول کیمسنه یه که خدانك ثوابنه
وصونکی کونك نعیمنه امید دوتردی وذکر الله کثیرا وخدای ذو الجلالی چوق
اکردی ولما رأی المؤمنون الاحزاب واول وقت که اهل ایمان کفاردن جمعیت
ایدن لشکرلری کوردیلر قالوا هذا ما وعدنا الله دیدیلر بودر اول شئ که خدا
بیزه وعد ایدوب بیوردی ام حسبتم ان تدخلوا الجنة الآیة ورسوله واول نسنه در
که پیغمبری بیزه وعد ایدوب دیدی احزابك اجتماعیله ایش اوزکزه دشوار
اولور وعاقبت نصرت سیزه اولنلرنه اولور وصدق الله ورسوله دخی دیدیلر
خدا ورسولی وعدلرنده کرچك دیدیلر وما زادهم الا ایمانا وتسلیما
واحزابك کلسی ایمان والماعتدن اوزکه انلره بر نسنه ارتورمدی من المؤمنین
رجال اهل ایماندن کامل الوجود کیشیلر وارکه صدقوا ما عاهدوا الله علیه
بیرنه کتوردیلر اول شئ که تکری تعالی ایله انك اوزره عهد بغلدیلر کیم
حضرت رسول الله ایله جنکده ثابت اولوب دینك دشمنلریله قتال ایتمکدن
یوز چیورمیه لر فمنهم من قضی نحبه پس انلردن شول کیمسه وارکه شهید
اولنجه دك جنك ایدوب عهدینه وفا ایتدی حضرت حمزه ومصعب بن عمیر
کیبی ومنهم من ینتظر وانلردن شول کیمسه وارکه شهادتی انتظار ایدر بود
حضرت عثمان وطلحه کیبی وما بدلوا تبدیلا وعهد وپیمانلرین بر آز دکشترمك
دکشترمدیلر بو ایشلری حق سبحانه وتعالی اجر ایتدی لیجزی الله الصادقین
بصدقهم تاکه خدای متعال عهدلرینه وفا ایدنلره وفالری سببیله مکافات
ایده ویعذب المنافقین ان شاء وارباب نفاقی معذب ایلیه تعذیبلرین
ایسترسه که نفاق اوزره موتلری مسمی اوله لر او یتوب علیهم یا اوزرلرینه
توبه ایده ایدوکلری نفاقدن پشیمان اولورلرسه ان الله کان غفورا رحیما
تحقیقا کیم حق تعالی توبه ایدنه مغفرت ایدوب غایتده اسرکیجیدی ورد الله
الذین کفروا دخی ایزد ذو الجلال کافرلری یعنی احزابی دوندردی بغیظهم
آجغلوینه مقیدن اولدوقلری حالده لم ینالوا خیرا اصلا بر ظفر وغنیمته نائل

اولمدیلر وَكَفَى اللّٰهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وحق جل وعلا اهل ایمانی یل ایله و فرشته لرله
کفارله جنك ایتمکدن محفوظ قیلدی وَكَانَ اللّٰهُ قَوِيًّا وحق جل وعلا ایستدوکی نسنه نك
احداثی اوزره توانا ایدی عَزِيزًا هر نسنه اوزره غالب ایدی کتوردیلرکه اهل شرکك
لشکری فرار ایتدوکلری کیجه نك صباحی وقتنده حضرت جبرئیل سرور کائناته
کلوب دیدی زرهکی چیقورمیسن وهنوز فرشته لر سلاحی بوراقمدیلر حق تعالی
سکا فرمان ایدرکه لشکر احزابك مددینه کالکن ایدوب عهدی بوزن بنی قریظه
قلعه سنه واروب کندولرین محاصره ایده سن وبن دخی انلره قصد ایتمشم پس
حضرت صلی الله علیه وسلم فرمان ایتدیکیم اهل جهادك بری سی ایکندی نمازنی
قیلمسون الا بنی قریظه نك قلعه سی التنده لشکر اسلام فرمانه امتثال
ایدوب ایکندی نمازین انده قیلدیلر ویکرمی بیر ویردوایت ده یکرمی بیش کون
کندولرین محاصره ایتدی شدت حصاردن ایش اوندلرینه دار اولدی حضرت
کندولره خبر صالدیکه بنم فرمانمه یا سعد بن معاذك حکمنه راضی اولوب
قلعه کوزدن اینز لمیز سعد بن معاذك حکمنه راضی اولوب اندن ایندیلر
سعد بن معاذ رضی الله عنه حکم ایتدیکه جنك جرا ایدنلری قتل اولنه
واولادلری و قاریلری سبی اولنه بو حکم حضرت سعد بن معاذدن صادر اولیجق حضرت
صلی الله علیه وسلم تکبیر ایدوب دیدی یا سعد یدی کوکك صاحبی اولان
حکم الهی یه موافق بر حکم ایتدك پس التی یوزدن متجاوز کشی انلردن اولدرده
ویدی یوز اوشاق و قاری اسیر الدیلر بو وقعه یی حق سبحانه وتعالی کتابنده
بیان ایدوب بیوردی وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِيهِمْ
دخی حق جل وعلا اهل کتابدن لشکر احزابه مدد ایدوب کندولرله ارقه لشدیلری
قلعه لرندن ایندردی وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ وکوکللرنده قورقو یه صالدی
فَرِيقًا تَقْتُلُونَ انلردن بر بلوکی اولدوررسیز وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا وبر بلوکی
اسیر الورسیز وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وسیزه زمینلرنی
وقلعه لرنی ومالللرین میراث ویردی وَأَرْضًا لَمْ تَطَئُوهَا وبر زمینی دخی سیزه
ویردی که ایاقلرکوز انی بصمدی فارس وروم کبی وَكَانَ اللّٰهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا
وحق جل وعلا هر نسنه اوزره توانا ایدی پس انك کبی اشیایی میسر ایتمکه
قادر در اصحاب سیر بونك اوزره ~~توانا ایدی~~ پس انفاقلری واقع اولدیکه





هیچ برتك طقوز بخی بیلنده حضرت صلی الله علیه وسلم ازواج طاهراتندن عزلت ایدوب
اندایچد یکه برای معتادی انلره بغلشمیه اول سبیدن که کندو سندن زینتلو
دونلر ایستدیلر یکرمی طقوز کون مرور ایتدکه نصکره که انکله مدت تمام اولدی
حق جل وعلا آیت تخییری منزل ایدوب بیوردی يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ ای خدادن خبر
کتورن وجود شریف قُلْ لِأَزْوَاجِكَ قادیلرکه سویله إِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ الْحَيَاةَ
الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا اکر سیز یقین اولان صاغلغی وانك ارایشنی ایسترد کوز فَتَعَالَيْنَ
أُمَتِّعْكُنَّ کلك مطلقه ویرلدوکی متعه یی سیزه ویره یم وَأُسَرِّحْكُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا
وسیزی برضرر سیز صالی ویرمك صالی ویره یم وَإِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ
وَالدَّارَ الْآخِرَةَ واکر خدانك ثوابنی ورسولینك رضاسنی وصوکی سرایك
نعیمنی ایسترد کوز فَإِنَّ اللّٰهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا بی شبهه کریم
خدای ذو الجلال سیزدن ایولك ایدن خاتونلره بر اولو اجرت اماده قیلدیکه
انك یاننده دنیانك مزخرفاتی بر امر حقیردر کتوردیلرکه چون بو آیت نازل
اولدی حضرت صلی الله علیه وسلم ازواج طاهراتندن ابتدا حضرت عائشه
صدیقه یی مخیر ایتدی حضرت عائشه رضی الله عنها دیدی خدایی ورسولنی
اختیار ایتدم در عقب حضرتك سائر قاریلری اکا تبعیت ایتدیلر حق تعالی
فعللرین کندولره شکر ایتدی يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ ای پیغمبرك قاریلری مَنْ يَأْتِ
مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ سیزلردن هر کیم بر قبیح آشکار اولمش کناه ایشلیوب
کتوره یُضَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ اوکونه کناهی کتورنك اشکنجه سنه نسبت
اکا اشکنجه ایکی قات مضاعف اولوردر بر انلردن صادر اولان کناهك قبحی
اوزکه دن زیاده در وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرًا واول تعذیب ایتمك تنکری تعالی
اوزره بر آسان ایش ایدی وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلّٰهِ وَرَسُولِهِ وهر کیم سیزلردن خدانك
ورسولنك رضاسن تحصیل ایتمك ایچون عبادت اوزره مداومت ایدر وَتَعْمَلْ
صَالِحًا وبر کوزل ایش ایشلر نُؤْتِهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ ثوابنی اکا ایکی قات ویررز
وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا واکا بر کوزل روزی اماده قیلدق يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ
ای پیغمبرك قاریلری لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ قادیلرك کروهندن بر کوره کبی
دکلسیز إِنِ اتَّقَيْتُنَّ اکر خدادن قورقوب اطاعت ایدرسیز فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ
پس بر کیمسه ایله سویلشدکوزده سوز ایله ملایمت وتذلل ایتمك فَيَطْمَعَ الَّذِي

فی قلبه مرض که کوکلنده نفاق خسته لکی اولان کیمسه سیزه طمع ایده وقلن قولا معروفا
وکماندن دور پسندیده سوز سویلك وقرن فی بیوتکن وایولرکوزده ارام
ایدوب اوتورك ولا تبرجن وبورمکلوزده صاللنمك تبرج الجاهلیة الاولی
ایلك جاهلیه قادیلرینك صاللنمسی کبی بر صاللنمق اصح اقوال اوزره جاهلیه
اولادن مراد حضرت ابراهیمك ولادتی عصرنده اولان جاهلیه درکه اول عصرده
قادی اینجولی کوملك کیوب یولده کشت وکذار ایدوب کشیلره کندو نفسینی
عرض ایدردی وجاهلیه اخری حضرت عیسا ایله حضرت محمد اراسیدر واقمن
الصلوة وای پیغمبرك قادیلری نمازی قیلك وآتین الزکوة وواجب اولان مال
زکوتی ویرك واطعن الله ورسوله وخدایه ورسولنه فرمانبر لك ایدك اول
شئیدن که سیزه ایشلمه‌سن فرمان ایتدی واول نسنه ده که انك ایشلمسندن
سیزی منع ایتدی انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس بوندن غیری بر نسنه
یوقدر کیم حق جل وعلا ایستر که ناسزا کناهی سیزدن کیدره‌دن اهل البیت
ای خاندان نبوته مخصوص اولان کیمسه‌لر ویطهرکم تطهیرا وسیزی معاصینك
چرکندن ایو پاك ایتمك ایستر واذکرن ما یتلی فی بیوتکن دخی یاده کتورك
شول شئی که ایولرکوزده اوقنور من آیات الله والحکمة خدانك ایاتندن
وپیغمبرك سوزندن که محض حکمتدر ان الله کان لطیفا خبیرا تحقیقا کیم حق
تعالی همیشه دقائق اموری بیلوب حقائق اشیایه دانا ایدی دین بابنده
سیزه نفع ایدن شئی بیلوب تدبیر ایدر وبو سببدن سیزی نهی ایدوب وعظ
ایتدی مرویدر کیم چون بو ایتلر ازواج طاهراتك حقنده نازل اولدی اهل
ایماندن اولان قادیلر دیدیلر بیزم حقمزده اصلا بر شئ نازل اولمدی حق جل
وعلا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی ان المسلمین والمسلمات تحقیقا کیم خدانك
حکمنه منقاد اولان کشیلر ومنقاد اولان قادیلر والمؤمنین والمؤمنات
ورجال ونساءدن ایمانه کلانلر والقانتین والقانتات وایکی قسمدن طاعات
اوزره مداومت ایدنلر والصادقین والصادقات وذکور واناثدن قول وعملده
صدق ایدنلر والصابرین والصابرات وکشیلر وقادیلردن طاعات اوزره
ومعاصیدن صبر ایدنلر والخاشعین والخاشعات وایکی صنفدن رضای الله
ایچون کوکللرنده وجوارحلرنده تواضع ایدنلر والمتصدقین والمتصدقات وایکی



کروهدن ماللرنده واجب اولان صدقه‌یی ویرنلر والصائمین والصائمات
وایکی بلوکدن فرض اولان اوروجی دوتنلر والحافظین فروجهم والحافظات
وایکی فریقدن حرامدن فرجلرین صاقلیانلر والذاکرین الله کثیرا والذاکرات
وایکی کروهدن کوکللریله ودیللریله خدایی چوق اکنلر اعد الله لهم مغفرة
ایزد متعال انلر ایچون براولو مغفرت اماده قیلمشدر که صغائر اولان کناهلری
محو اولور واجرا عظیما وطاعتلری اوزره براولو اجرت دخی کتوردی بلکه حضرت
صلی الله علیه وسلم زینب بنت جحشی زید بن حارثه‌یه ایولندرمك ایستدی
زینب بوکا راضی اولمیوب دیدی هیچ اولسونمی که پیغمبرك عمه‌سی قیزی برازاد اولمش
کیمسه‌یه الیسون وقرنداشی عبدالله دخی بو سوزی ایتدی اما موافقت ایتدی حق جل
وعلا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی وما کان لمؤمن ولا مؤمنة وبر مؤمن کشیه
وبر ایمانه کلمش خاتونه صحیح وجائز دکلدی اذا قضی الله ورسوله امرا قچن خدا
وپیغمبری بر ایشی حکم ایدرلر ان یکون لهم الخیرة من امرهم کندولره ایشلرده
خیار اوله بلکه اوزرلرینه واجبدر که خدانك ورسولنك اختیارینه تابع اوله‌لر
ومن یعص الله ورسوله وهر کیم خدایه ورسولنه مخالفت ایدوب فرماننی
قبول ایتمز فقد ضل ضلالا مبینا بی شبهه کیم اول کیمسه براشکارا ازغونلق
ازدی بو آیتك نزولندنصکره زینب وبرادری زیدایچون عقد نکاح اولنمسنه
رضا ویردیلر حضرت صلی الله علیه وسلم ارالرنده عقد نکاحی صالدی بعده
حق تعالی کندویه اعلام ایتدی کیم زینب خاتون ازواج طاهراتك زمره‌سنه
داخل اولجقدر پس زید ایله زینب اراسنده خشونت عیش واقع اولوب حضرت
زید حکم امك طلاقنه عزیمت ایتدی حضرت صلی الله علیه وسلم اکا مانع
اولوردی شنه که حق تعالی بیوردی واذ تقول للذی انعم الله علیه دخی یاده کتور
اول وقتی که سویلر ایدك شول کیمسه‌یه که حق جل وعلا اوزرینه اسلامك توفیقیله
وسنك خدمتکله امتنان ایلدی وانعمت علیه وسن تربیت وازادلکله اوزرینه
انعام ایتدك امسك علیك زوجك کندو قادیکی اوزرکده دوت واذکیمه
واتق الله وانك خصوصنده خدادن خوف ایدوب اضرار ایتمك ایچون انی بوش
ایتمه وتخفی فی نفسك ما الله مبدیه وحالبوکه سن کندو طبیعتکده صاقلرسن
اول شئی که حق جل وعلا انی اشکارا ایدیجیدر واو زینبك نکاحیدر زیده کندوی

بوش ایندوکدن صکره وتخشی الناس وملامت جهتندن خلقدن قورقرسن والله
احق ان تخشاه وایزد ذوالجلال سزاواردرکه کندوسندن خوف ایده سن
فلما قضی زید منها وطرا پس اول وقت که زید زینب خاتونی طلاق ادنوسنی
بتوروب عرضی منقضی اولدی زوجناکها انی سکا ویرلندك لکیلا یکون
علی المؤمنین حرج تاکه مؤمنلر اوزره برکناه اولمیه فی ازواج ادعیائهم اوغول
چیقردوقلری کیمسنه لرك قادیلرین تزوج ایتمکلرنده اذا قضوا منهن وطرا
یعنی ادعیا انلردن ارزولوب تطلیق ایدرلر وکان امر الله مفعولا وخدانك
ایستدوکی ایش البته اولملیدی ما کان علی النبی من حرج پیغمبر اوزره هیچ برکناه
مترتب اولمازدی فیما فرض الله له اول نسنه نك خصوصنده که حق جل وعلا
کندویه قسمت ایدوب تقدیر ایتدی سنة الله حق جل وعلا انی بر درست طریق
قیلدی فی الذین خلوا من قبل سندن اسبق کچمش اولان پیغمبرلرك شاننده
وکان امر الله قدرا مقدورا وتنكرینك ایشی بر قضا اولنمش قضا وبر قطع
اولنمش حکم ایدی الذین یبلغون رسالات الله کچمش اولان پیغمبرلر رسول
کیمسه لردرکه خدانك پیغاملرین امتلرینه یتشدررلر ویخشونه واندن قورقرلر
ولا یخشون احدا الا الله دخی خدادن اوزکه بر کیمسه دن خوف ایتمزلر وکفی بالله
حسیبا وایزد ذوالجلال کفایت ایتمك جهتندن بسدر پس اندن اوزکه بر کیمسه
ملاحظه اولنمامق کرکدر مرویدرکیم حضرت زینبك واقعه سی اولدقده
دینسیزلر اولانلر لسان طعنی اوزادوب دیدیلر بو کشی خلقی اندن نهی ایدوب سویلر
اوغوللقلریکوزك قادیلری اوزرکزه حرامدرلر بروجهله الملری جائز کلدوکندوسی
اوغلینك قادینی الدی حق جل وعلا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی ما کان محمد
ابا احد من رجالکم محمد المصطفی حقیقتا اوزره کیشیلرکوزدن برکیمسه نك
پدری دکل ایدی تاکه کندوسیله اول کیمسه نك اراسنده احکام ابوت وبنوت
ثابت اولوب قادینی الموق اوزرینه حرام اوله وبو عموم حضرتك اولادی قاسم
وطاهر وابراهیمله منتقض اولمازیرا انلر چوجقلغك حدینه ایرشمدیلر وایتکا
ناطقدرکه محمد المصطفی امتك کیشیلرندن بر کیمسه نك پدری دکلدر ولکن
رسول الله ولیکن محمد المجتبی خدانك کوندرلمشیدر شریعت واحکامله وخاتم
النبیین وپیغمبرلرك مهریدی یعنی پیغمبرلرك اخریدرکه کندوسیله کاملکلری

ختم اولوب



ختم اولوب کندوسندن صکره بر پیغمبر دخی کلمازدر وکان الله بکل شیء علیما وحق
جل وعلا هر نسنه یه همیشه دانا ایدی پس خاتم النبیین اوله جق کیمسنه یی بخشی بیلور
یا ایها الذین امنوا اذکروا الله ذکرا کثیرا ای ایمانه کلان کیمسه لر تنكرییی چوق
انکمك یعنی اغلب اوقاتکزده ذکر ایدك وسبحوه بکرة واصیلا وصباح وقتنده
واخشام محلنده انك ذاتنی شوائب نقصدن منزه ایدك هو الذی یصلی علیکم
وملائکته کندودر شول پروردکارکه اوزرکزه رحمتنی ایندردر وفرشته لری سیزه
مغفرتی طلب ایتمکله رحمتی اوزرکزه مشتمل قیلدیلر لیخرجکم من الظلمات الی النور
تاکه کفر ومعصیتك قرنلقلرندن ایمانك ایشغنه سیزی چیقردرده وکان
بالمؤمنین رحیما وحق جل وعلا همیشه اهل ایمانه اسیرکیجیدی که کندوسی
رحمتی اوزرلرینه ایندوردی وملائکه سن انلره استغفار ایتمکه امر ایدر تحیتهم
تنكری تعالادن اهل ایمانه اولنان تحیت یوم یلقونه اول کونده که
کندویی کوررلر سلام جمله افاتدن سلامتله مشعر اولان لفظ سلامدر
واعد لهم اجرا کریما وانلر ایچون بر اولو اجرت اماده قیلدی واو بهشت بریندر یا ایها
النبی ای خدادن خبرکورن خوش ذات انا ارسلناك تحقیقا که بیز سنی کوندردك
شاهدا مبعوث اولدوغك کیمسنه لرك احوالی اوزره کواه اولدوغکی تقدیر ایندوك
خالدره ومبشرا ودخی انلره مژده ویریجی ونذیرا وعقوبتدن قورقودیجی وداعیا الی الله
باذنه وخلقی تنكرینك عبادتنه تیسیر ایله دعوت ایدیجی وسراجا منیرا وبر ایشغلی
چراغ که انکله جهلك ظلماتی محو اولنور وانوار بصائر اندن بهره یاب اولور وبشر
المؤمنین بان لهم من الله فضلا کبیرا دخی یا محمد اهل ایمانه مژده ویرکیم
کندولر ایچون ایزد ذوالجلالدن بر بیوك انعام واردر ولا تطع الکافرین والمنافقین
وایمانسیزلره ومنافقلره فرمانبر اولمه یعنی سنده موجود اولان انلره عدم اطاعت
اوزره ثابت اول ودع اذاهم دخی سکا ایتدوکلری رنجك مکافاتندن واز کچ
وتوکل علی الله وخدا عز وجل اوزره اعتماد ایت که او انلره سزالرین ایصال ایدر
وکفی بالله وکیلا واعتماد اولنمق جهتندن تنكری تعالی بسدر یا ایها الذین امنوا
ای ایمانه کلان کیمسنه لر اذا نکحتم المؤمنات قچن ایمانه کلان خاتونلری اولنورسیز
ثم طلقتموهن من قبل ان تمسوهن صکره انلره دکمدن کندولرین بوش
ایدرسیز یعنی قچن بر قادیلری نکاح ایدوب اراکوزده کندولرله خلوة صحیحه واقع اولمدن

صح

انلری بوش ایدرسیز فما لكم عليهن من عدة سيزه اوزرلرنه هیچ بر عده یوقدر تعتدونها
كه سیزانك عددنی استیفا ایدرسیز فمتعوهن پس علی طریق الوجوب انلری
بوشنیله برجوزدار ایدك اگر كندولره مهر تسمیه ایتمدكوز وسرحوهن سراحا جميلا
وانلری بر مستحسن صالی ویرمك صالی ویرك كه انلره ضرر ایصال ایتمدن
اول كندولرین خانه‌لركوزدن چیقوریدریم سیز يا ايها النبي ای خدادن خبر كتورن
ذات پاك انا احللنا لك ازواجك تحقیقا كه بز سكا قاریلركی حلال قیلدق
اللاتي آتيت اجورهن شول قاریلركه سن كندولرك مهرلرین ویردك وما ملكت
يمينك دخی سكا حلال قیلدق شول قاریلری كه صاغ الك انلره مالك اولدی
مما افاء الله عليك تنكری تعالی اوزرككه دوندردكی شیئدن یعنی غنائمدن جونكه
تصرفكه داخل اولان صفیه و ریحانه كبی قاریلری سكا حلال قیلدی وبنات عمك
وعموجه‌كك قیزلرین دخی وبنات عماتك وعمه‌لركك قیزلرینی دخی وبنات
خالك وبنات خالاتك ودایی‌لركك قیزلرین وتیزه‌لركك قیزلرینی دخی
اللاتي هاجرن معك شول قاریلركه سنكله هجرت ایتمشلردر بلكمك كركدر كه
احلالك قیدی اولمسی مهر موجل ومعجل ایله مملوكه‌نك قیدی اولمسی حضرتك
سبی ایله وخصملرینك قیدی اولملری بیلسیچه هجرت ایتمكله بیان افضلیت ایچوندر
ومحتملدركه سونكیلرك هجرتله قیدی اولملری حضرتك حقنده خاص اولمش
اوله وبو احتمالی حضرتك عمیسی قیزی ام هانی‌نك سوزی تایید ایدركه دیدی
حضرت صلی الله علیه وسلم بنی ایولنمك ایستدی بن اكا عذر كتوردم كه بن
كوجك اوشاقلو اناسی‌یم حضرت عذرمی قبول ایتدی بعده حق جل وعلا
بو آیتی منزل قیلدی اندنصكره اوزرنه حلال اولمز اولدم زیرا بن كندوسیله
هجرت ایتمامشدم وامرأة مؤمنة دخی ایمانه كلمش بر خاتونی سكا حلال ایتدك
ان وهبت نفسها للنبي كندو جانینی پیغمبره مهرسیز باغشلدیسه ان اراد
النبي ان يستنكحها اگر پیغمبر ایستدیكم انی مهرسیز قبول ایده خالصة لك
سكا هبه اولندی بر هبه خالصه من دون المؤمنين اهل ایماندن غیری یعنی محمد
المصطفانك خصائصندندر هبهٔ مجرده ایله مهرسیز نكاح ایتمك غیر كیمسنه‌یه
دكل قد علمنا ما فرضنا عليهم في ازواجهم تحقیقا بز بیلدك اول نسنه‌یی كه امت
اوزره قاریلری خصوصنده فرض قیلدق وجوب مهردن وشرائط عقددن وغیرلرندن





وما ملكت ايمانهم دخی ملك یمینله متصرف اولدوقلری جاریه‌لرك خصوصنده
اوزرلرنه ایتدوكمز توسعه‌یی بیلدك كه بر معین عدد تعیین ایتمدك وسكا
هبهٔ مجرده ایله قاریلرك انكاحك حلال قیلدق لكيلا يكون عليك حرج تاكه
اوزركه بر دارلق اولمیه وكان الله غفورا وایزد ذو الجلال همیشه مغفرت ایدیجیدر
اول شیئ كه اندن احتراز ایتمك دشواردر رحيما قوللرینه غایتله مرحمت ایدیجیدر
كه حرج كمان اولنه‌جق یرده اوزرلرنه توسعه ایتدی ترجي من تشاء منهن
كندو قاریلركدن ایستدوكلكی سندن دور قیلورسن وتؤوي اليك
من تشاء وانلردن ایستدوكلكی سنك طرفكه چكوب یرویوردسن ومن
ابتغيت ممن عزلت دخی طلاق رجعیله تطلیق ایتدوكك خاتونلردن طلب
ایتدوكلكی یانكه آلورسن فلا جناح عليك پس اندن اوزركه بر كناه یوقدر
ذلك بو ایشی سنك خواهشكه تفویض ایتمك ادنى ان تقر اعينهن كوزلری
روشن اولمغه یقین كدر ولا يحزن وبقر كدر كه غمناك اولمیه‌لر ويرضين بما
آتيتهن كلهن دخی انلره ویردوكك نسنه ایله قوللری خشنود اوله‌لر یعنی قچن
بیلورلركه بو افعالی سن خدانك فرمانیله ایدرسن ملول اولمزلر وفرمانكه
مطیع ومنقاد اولورلر والله يعلم ما في قلوبكم وایزد ذو الجلال كوكلركوزده
اولان نسنه‌یی بیلور پس قلوبكوزده اولان شیئك تحسینه سعی ایدك
وكان الله عليما حليما وتنكری تعالی سینه‌لرده اولان اموره دانا ایدی
حلمی غایته یتشمش كه مجرملرك عقوبتنی تعجیل ایتمز لا يحل لك النساء من بعد
قاریلر سكا حلال اولمازلر عقد نكاحكده اولان طقوز قاریدن صكره
ولا ان تبدل بهن من ازواج ونه سكا حلال اولوركه بونلرك یرینه اصلا
قاریلر دكشتره سن كه بریسنی تطلیق ایدوب یرینه اوزكه سن آلاسن ولو
اعجبك حسنهن واگر كوزللكلری سكا خوش كلدی الا ما ملكت يمينك
مكر صاغ الك مالك اولدوغی نسنه‌لر یعنی بو طقوز قاریدن صكره سكا قاریلر
بروجهله حلال اولمازلر الا ملكیت طریقیله تحت تصرفكه اولان قاریلرك
انلر سكا مباحدرلر وكان الله على كل شيء رقيبا وحق جل وعلا هر نسنه اوزره
نكهبان ایدی پس ایشكوزده تحفظ ایدوب سیزه حلال قیلنان نسنه‌دن
اوزكه بر شیئه تطاول ایتمك كتوردیلركم حضرت عمر رضی الله عنه سرور كائناته

دیدی یا رسول الله اوزرکه صالح وطالح کیرر امهات المؤمنین حجاب دوتسنه
فرمان ایتسیدک بخشی اولوردی در عقب حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب
بیوردی یا ایها الذین آمنوا لا تدخلوا بیوت النبی الا ان یؤذن لکم
الی طعام ای ایمانه کلانلر پیغمبرک ایولرینه بر وقتده کیرمک مکر اول وقتکه
ییجک ییمسنه دعوت اولنوب دخوله سیزه اذن ویریلور غیر ناظرین اناه اول
حالده که ییجک وقتنی انتظار ایتمیه سیز بو خطاب بر جماعته ایدیکیم دایما بو ایدی
که حضرتک ییجکی وقتنی انتظار ایدوب محلی کلیجک کلوب اوتوررلردی
حق تعالی بو آیتده انلری بو فعلدن نهی ایتدی ولکن اذا دعیتم فادخلوا
ولیکن دعوت اولندیغکزده کیرک فاذا طعمتم فانتشروا پس ایچنکیم طعامی
ییرسیز پراکنده اولک ولا مستأنسین لحدیث دخی انده مکث ایتمک اول
حالده که بیر کوز بیر کوزک سوزیله ارام ایتمش اوله ان ذلکم تحقیقا که اول ارام
ایدوب دورمقکوز کان یؤذی النبی حضرت پیغمبری اینجدردی زیرا اوزرنه
واهلی اوزرینه منزلی دار اولوب مالایعنی ایشه مشغول اولمق اقتضا ایدردی
فیستحیی منکم پس سیزدن اوتانوردی که سیزه سویلیه چیقک کیدک
والله لا یستحیی من الحق وایزد متعال دوغرو سوزی سویلمکدن اوتانمز
واذا سألتموهن متاعا دخی چن انلردن بر نفع ایره جک نسنه طلب ایدرسیز
فاسألوهن من وراء حجاب پرده اردندن اول متاعی انلردن ایستک
ذلکم اول پس پرده دن ایستمک اطهر لقلوبکم وقلوبهن کوکللرکوزه
وکوکللرینه پاکیزه تر در خواطر شیطانیه دن وما کان لکم ان تؤذوا رسول الله
دخی سیزه صحیح وجائز دکلدی که خدانک رسولنی رنجیده ایده سیز یعنی
بر ایش ایشلمک که انک سببیله خاطر شریفنه بر کدر حاصل اوله کوردیلر
که سادات قریشدن بر کیمسه دیدی پیغمبر متوفی اولورسه حضرت عائشه یی
نکاحله الوردم حق جل وعلا بو کلامی منزل قیلدی ولا ان تنکحوا ازواجه
من بعده ابدا دخی سیزه صحیح وجائز دکلدر که حضرتک قادیلرین موتندن
صکره یا مفارقتندن صکره هرکز ایولنه سیز ان ذلکم کان عند الله عظیما
تحقیقا که حضرتی ایذا ایتمک وقادیلرین نکاحله المق خدای ذو الجلال
قتنده بر اولو کناه ایدی ان تبدوا شیئا اکر بر نسنه یی اشکار ایدرسیز

یعنی اکر

یعنی اکر امهات مؤمنینک نکاحنی دیل ایله سویلرسیز او تخفوه یا انی کوکلکزده
کیزلی قیلارسیز فان الله کان بکل شیء علیما بی شبهه که حق جل وعلا هر نسنه یه
دانا ایدی پس مخفی قیلدیغکز اشیایی بخشی بیلور مرویدرکه حجاب آیتی
نازل اولدقده دیدیلر که ازواج طاهراتک پدرلری واوغوللری وذوی رحم
اولان اقاربلری دیدیلر یا رسول الله بز دخی انلرله پس پرده دن سویلشهلم
بو آیت نازل اولدی لا جناح علیهن فی آبائهن ولا ابنائهن ولا اخوانهن
ولا ابناء اخوانهن ولا ابناء اخواتهن ولا نسائهن ولا ما ملکت
ایمانهن خاتونلر اوزرینه بر کناه مترتب اولماز بو مذکور اولان کیمسه لره
کورندوکلرندن واتقین الله ای خاتونلر خدادن خوف ایدوب مامور اولدغکوز
شیئی یرینه کتورک ان الله کان علی کل شیء شهیدا تحقیقا که حق سبحانه وتعالی
هر نسنه اوزرینه کواه ایدی بیر کیزلی شیء اوزرینه مخفی اولماز ان الله وملائکته
یصلون علی النبی تحقیقا کیم خدا عز وجل وفرشته لری پیغمبرک شرفنی اظهار
ایتمکیچون وشاننی تعظیم ایتمکیچون اعتنا ایدرلر یا ایها الذین آمنوا صلوا
علیه ای ایمانه کلانلر سیز دخی انکا زیاده اعتنا ایدوب سویلک اللهم صل
علی محمد وسلموا تسلیما دخی سویلک السلام علیک ایها النبی بو آیت دلالت
ایدرکه حضرت اوزرینه صلوات کتورمک فی الجمله واجبدر بو معنا ایله که هر
ذکر اولندیغجه اوزرینه صلوات ویرمک واجب دکلدر دخی بر کرز کتورمک کافی
دکلدر لکن قول مؤید ومقبول بودرکه هر ذکر اولندوغی محلده اوزرینه صلوات
کتورمک واجبدر ان الذین یؤذون الله ورسوله تحقیقا شول کیمسه لر که خدا
ورسولنی ایذا ایدرلر یعنی بر ایشه مرتکب اولورلر که خدا ورسولی انی سیومزلر
لعنهم الله فی الدنیا والآخرة تنکری تعالی انلری ایکی جهانده رحمتندن
دور قیلدی واعد لهم عذابا مهینا وانلر ایچون بر خوار ایدیجی اشکنجه
اماده قیلدی والذین یؤذون المؤمنین والمؤمنات دخی شول کیمسه لرکه مؤمن اولان
کشیلری واهل ایمان اولان قادیلری اینجدرلر بغیر ما اکتسبوا قیلدوقلری
نسنه سیله یعنی بر ایش ایشلمدیلرکه انک سببیله اینجمکه مستحق اوله لر فقد
احتملوا بهتانا واثما مبینا بی شبهه کیم ایذا ایدنلر بر یوک یوکلندیلر وبر اشکاره
کناه کوتورمش اولدیلر یا ایها النبی ای خدادن خبر کتورن وجود شریف

قل لازواجك وبناتك ونساء المؤمنين قاريلركه وقيزلركه واهل ايمانك قاديلرينه
سويله يدنين عليهن من جلابيبهن كوده لرى اوزره چارشفلريندن بقلشدرسونلر
يعنى بر مقتضيچون چيقدوقلرنده يوزلرين وابدانلرين چارشفلر ايله اورتسونلر ذلك
اولى اورتنوب كيتمك ادنى ان يعرفن خلق بيلوردن وبغايادن تمييز اولنملرينه يقيزكدر
فلا يؤذين پس اهل فسقك تعرضى سببيله رنجيده قيلنمازلر وكان الله غفورا رحيما
وايردى ذو الالطاف كچمش كناهلرين غايتله يارلغيوب كندولرين انواع لطفله
اسيركيجيدر لئن لم ينته المنافقون قسم اولسونكه اهل نفاق نفاقلرندن وازكچميه لر
والذين فى قلوبهم مرض دخى سوز كيتسمه لركه كوكللرنده ضعف ايمان وفسق وارفسقلردن
منتهى اولمزلرسه والمرجفون فى المدينة دخى مدينه شهرنده اسلامك لشكرلرندن
يمان خبرلر بيد ايدنلر اندن فراغت ايمزلرسه لنغرينك بهم البته سنى انلرينه وطنلرندن
سورملرينه سكا امر ايدرز ثم لا يجاورونك فيها اندنصكره مدينه ده سكا قونشى
اولمزلر الا قليلا مكر بر از مدت ملعونين رحمتدن دور اولدوقلرى حالده اينما ثقفوا
اخذوا قنقى يرده كه بولنورلر الينورلر وقتلوا تقتيلا وبرستدلو اولدرلمك
اولدرلنورلر سنة الله فى الذين خلوا من قبل كچمش امتلرده بوندن اسبق تكرى
تعالانك طريقى كه پيغمبرلره نفاق ايدنلر بولندقلرى يرده قتل اولنورلر ولن
تجد لسنة الله تبديلا وخدانك طريقنه هركز بر دكشدرمك بولمزسن يسألك الناس
عن الساعة خلق تعنت وامتحان يوزندن قيامتك وقتندن سنى صورلر قل انما
علمها عند الله سويله قيامت وقتنك بيلكيسى خدا اتعالينك محصوردر اكانه ملك
مقرب ونه نبى مرسل مطلع اولور وما يدريك دخى قنقى شئ ساعتك وقتنى سكا
بيلدردى يعنى مطلقا سن انى بيلمزسن لعل الساعة تكون قريبا شايد
قيامت بر يقين شئ اوله ان الله لعن الكافرين تحقيقا كيم تكرى تعالى كافرلرى
رحمتندن دور قيلدى واعد لهم سعيرا وانلره بر علولى اتش اماده قيلدى
خالدين فيها ايچنده اقامتى على الدوام تقدير ايتمشلر ابدا همیشه لا يجدون
وليا بر دوست بولمزلركه كندولرين دوزخدن چيقره ولا نصيرا ونه برياردمجى
كه عذابى كندولردن دفع ايليه يوم تقلب وجوههم فى النار مذكور تيل اول كونكه
كه يوزلرى جهنمده دونمش قيلنور يقولون ياليتنا اطعنا الله ديرلر اى كاشكى
خدانك فرماننه منقاد اولسيدك واطعنا الرسولا دخى پيغمبرك فرماننه

الطاعت



الطاعت ايتسيدك تاكه بو عذابه مبتلا اولمزدق وقالوا ربنا انا اطعنا
سادتنا وكبراءنا دخى كفارك اصاغرى ديديلر اى پروردكارمز على التحقيق
بز اغالرمزه وبيوكلرمزه الطاعت ايتدك فاضلونا السبيلا پس دوغرى يولدن
كيتمكدن بزى ازدرديلر ربنا اتهم ضعفين من العذاب اى خداوندمز انلره
اشكنجه دن ايكى قات وير والعنهم لعنا كبيرا وانلره لعنت ايت بيوك لعنت
يا ايها الذين امنوا اى ايمانه كلانلر كيمسه لر لا تكونوا كالذين اذوا موسى
حضرت موسايه اينجدنلر كبى اولمك فبرأه الله مما قالوا اندنصكره تكرى تعالى
ديدوكلرى سوزدن انى منزه قيلدى چونكه قارون زنا فعليله كندوسنه تهمت ايلدى
نتكه بيانى كچدى وكان عند الله وجيها وحضرت موسى خدا اتعالينك جاه وقبول
صاحبيدى يا ايها الذين امنوا اتقوا الله اى اهل ايمان اولانلر تكرى تعالادن
خوف ايدك نا مشروع اشيالرك ارتكاب ايتمكوزده وقولوا قولا سديدا
وبر دوغرى ومحكم سوز سويلك اهل ايمان حقنده يعنى بر سوزكه صحيح سيرده محقق
اولمامسندن انى سويلمك يصلح لكم اعمالكم سيزكچون ايشلركزى بخشى قيلادر
ويغفر لكم ذنوبكم دخى سيزكچون كناهلركزى يارلغادر ومن يطع الله ورسوله
وهر كيم خدايه ورسولنه اوامر ونواهيده الطاعت ايدر فقد فاز فوزا عظيما بى شبهه
كيم اول كيمسنه ملكى جهانك خيراتنه نائل اولوب بر اولو قورتولمق قورتولدى انا
عرضنا الامانة على السموات والارض والجبال تحقيقا كيم بيز حدود شرعيه يى
كوكلر ويرلر وطاغلر اوزرينه عرض ايتدك فابين ان يحملنها پس انلر بو عظم هيكل ايله
انى كوتورمكدن ممتنع اولديلر واشفقن منها واندن قورقديلر وحملها
الانسان وآدم اوغلى بوز بونلكله انى كوتوردى انه كان ظلوما تحقيقا كه انسان
ستمكار ايدى كه اكا ايفا ايتمدى وانك حقوقنه كوزتمدى جهولا امانتك
عاقبتنى هيچ بيلمز ايدى حاصل كلام بوكه امانتك شانى اول كلو عظيمدركه بو
مزبور اولان اجرام عظاملك شعور وادراكى اولوب اوندلرينه انك كوتورمسى
عرض اولنسيدى البته انى قبول ايتمزلردى وانسان بو ضعفله انى كوتوردى
پس لاجرم انك حقوقنه يرينه كتوردن انسان كامل شرف دارينه نائل اولور
ليعذب الله المنافقين والمنافقات حمله تعليلدر نتيجه سى اولدوغى جهتدن
يعنى نوع انسان امانتى قبول ايدوب كوتوردى تاكه اول كوتورمكك نتيجه سى

بو اولکه تنکری تعالی و تقدس منافق اولان کشیلری و منافق اولان قاریلری
معذب ایدە وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ و مشرک اولان کشیلری و مشرک اولان
قاریلری دخی وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ و تا کە خدا عزوجل مؤمن
اولان کشیلر اوزره و مؤمن اولان قاریلر اوزره توبه ایدە وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَحِيمًا و حق جل و علا بو ایکی جلیل القدر نعتلە منعوت ایدیکە انلرک قصورین
عفو ایدوب طاعاتلر اوزره کندولرین مثاب قیلدی ۰

## سورة سبا مکیة وایها خمس واربعون آیة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۰

الْحَمْدُ لِلَّهِ قموم مدح و ثنالر خدایە مخصوصدر الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
شول خدا کە کوکلر و یردە اولان اشیا کندو یە مخلوق و مملوکدر پس ذاتنە
اولان کمال قدرتندن اوتری و ایتدوکی احسان سببیلە دنیادە قموم حمد کندویە
یالکوز مخصوص اولدی وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ و او بر جهانە حمد کندویە درزیرا اخرتدە
اولان نعم کمال قدرتندن پیدا اولمشدر وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ و کندودر ایکی جهانک
امورین احکام ایدن اشیانک بواطننە دانا اولان يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ
زمینە ایچنە نفوذ ایدن یغمورلک صوبی کبی نسنەلری بیلور وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا
و ایچندن چیقن نباتات کبی شی دخی وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ و کوکدن اینان
ملائکە و کتب و مقادیر کبی اشیایی دخی وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا و انک ایچنە چیقن
ملائکە و اعمال صالحە کبی نسنەلری دخی وَهُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ و کندودر شکرینە
تقصیر ایدنلری اسیرکیوب کناهلرین مغفرت ایدن وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا و بی دین
اولانلر انکار طریقیلە دیدیلر لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ قیامت بیزە کلمز قُلْ بَلَى وَرَبِّي
لَتَأْتِيَنَّكُمْ عَالِمِ الْغَيْبِ سویلە بلی کیزلو اشیایی بیلن پروردکارمە قسم کە البتە قیامت
سیزە کلور لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ بنم پروردکارمک علمندن بر کوچک قریچە
وزنی قدر شی غائب اولماز فِي السَّمَاوَاتِ کوکلردە وَلَا فِي الْأَرْضِ و نە یردە
وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ و نە بر مثقال ذرەدن کوچک و نە اندن بیوک بر نسنە
إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ الا بر روشن کتابدە مثبتدر یعنی قموم اشیا لوح محفوظدە مثبتدر
لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ تا کە ایمانە کلوب کوزل عملر ایشلیانلرە



مکافات ایدە أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ اولکروە کندولر ایچون کناهلرک غفرانی وار
وَرِزْقٌ كَرِيمٌ و تعبسیز براولو روزی دخی وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا دخی شول
کیمسەلرکە آیاتمزک حقندە ابطال و خلقی انلردن تنفیر ایتمکە چالشدیلر مُعَاجِزِينَ
زعم فاسدلریلە ایلرو کیتمشلر تا کە عذابمزدن خلاص اولەلر أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ
مِنْ رِجْزٍ أَلِيمٌ اولکروە کندولرە سندتلو عذابدن بر دردناک اشکنجە اولور وَيَرَى
الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دخی اهل کتابدن دانشە ویرلن کیمسەلر بیلورلر کە الَّذِي
أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ هُوَ الْحَقَّ پروردکارکدن سکا ایندرلن شی کندودر
درست اولان وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ دخی یول کوستورودر نسنە
اوزرە غلبە ایدن جمیع اوکمکلرە مستحق اولان خدانک طریقنە وَقَالَ الَّذِينَ
كَفَرُوا و بی دین اولانلر بیری بیرینە سویلدی هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَى رَجُلٍ سیزە دلالت
ایتمیەلم می بر کشی اوزرە کە يُنَبِّئُكُمْ سیزە خبر ایدر یعنی استهزا یوزندن بیری
بیرینە سویلرلر سیزە دلالت ایتمیەلم می محمد المصطفی اوزرە کە اعجب عجائبدن
سیزە خبر ایدوب دیرکە إِذَا مُزِّقْتُمْ چون پارە پارە قیلنورسیز كُلَّ مُمَزَّقٍ هر پارە لنمق
إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ علی التحقیق سیز بر ینکی یارادلشدە اولورسیز أَفْتَرَى
عَلَى اللَّهِ كَذِبًا آیا اویردوکی خبردە تنکری تعالی اوزرە کندو نفسندن بریلان
پیدا ایدوب سویلدی أَمْ بِهِ جِنَّةٌ یا انکلە بر دیوانەلک وارکە بیلمدوکی
سوزی سویلر بودیدوکلری سوزلرک بیری واقع دکلدر بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ بلکە دوزخ ایلە ایمان کتورمیانلر فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ
او بر جهانک اشکنجە سنندە و اوزاق کمراهلکدە اولمشلردر أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا
بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ آیا کفار کورولوب بقمزلر می الیلری آراسندە اولان
نسنەیە و آردلرندە اولان شیئە مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ کوکدن و یردن إِنْ نَشَأْ
نَخْسِفْ بِهِمُ الْأَرْضَ استرایسک یری کندولرلە چوکرورز أَوْ نُسْقِطْ عَلَيْهِمْ
كِسَفًا مِنَ السَّمَاءِ یا کوکدن اوزرلرینە پارە لر صالورز آیاتمزە تکذیب ایتدوکلری
اجلدن إِنَّ فِي ذَلِكَ تحقیقا کە کوکلر و یرلرک احوالنی تامل ایتمکدە لَآيَةً لِكُلِّ عَبْدٍ
مُنِيبٍ بر اولو دلالت و عبرت وار هر بندە یە کە عقلە پروردکارنە رجوع ایتمشدر وَلَقَدْ
آتَيْنَا دَاوُودَ مِنَّا فَضْلًا دخی علی التحقیق حضرت داودە سائر خلق اوزرە بزم احسانمزدن
ارتقلک ویردک یعنی نبوت و زبوری و پادشاهلکی و صوت حسنی و غیرلرین

کندویه دیروب دیدک یا جبال اوّبی معه ای طاغلر حضرت داود له تسبیحی
ترجیع ایت والطیر وای قوشلر سیز دخی بیلسیجه ترجیع ایدک کوزده بلرکه قچن
حضرت داود تسبیح ایدردی طاغلر صدا ایله اکا مدد ایدردی و قوشلر باشی
اوستنده صف باغلیوب انواع الحان ایله اکا یاردم ایدرلردی و بو نغمانک تأثیرندن
چوق کیمسنه وجودنک قالبنی تهی قیلدی منقولدر که بر فرشته حضرت داودک
زیارتنه کلوب کورشدی وکیزلنجکه دیدی یا رسول الله سن خدانک پیغمبری
و خلیفه سی سن اولی اولدر که طعامکی کندو کسبکدن پیدا ایدوب یه سن
حضرت داود خدادن بر صنعت اوکرنمسینی ایستدی حق جل وعلا اکا زره
ایشلمسین فرمان ایتدی ولی اوزرنه آسان ایتدی نته که بیوردی والنا
له الحدید ودموری اکا الستیز ملایم قیلدق بر مرتبه ده که انی موم کیبی
استعمال ایدردی و اکا فرمان ایتدک که ان اعمل سابغات متسع زرهلر
ایشله وقدّر فی السرد و طوقومقده اولچکه محافظه ایت یعنی اکا فرمان ایتدک
که انلری طوقودغک محل انک حلقه لرین برابر قیل تا که مناسب و موزون اوله
واعملوا صالحاً دخی داوده و اهلنه امر ایتدک که کوزل عمل ایشلک
انی بما تعملون بصیر بی شبهه کیم بن ایشلدککز اشیایه بینایم پس انلری کوره
جزا کزی ویرزه ویروم ولسلیمان الریح دخی حضرت سلیمانه یلی مسخر قیلدق که
غدوها شهر ورواحها شهر اول حالده که صباح وقتنده کیتمسی بر ایلک
مسافه در و اخشام وقتنده دونمسی بر آیلق مسافه در واسلنا له عین
القطر و اکا اریمش باقرک کوزین معدنندن آقدردک که بکا ارک صویی
کبی اندن باقر قینادی و اول یمن اقلیمندن صنعا شهرنده ایدی ومن الجن
من یعمل بین یدیه باذن ربه دخی اکا مسخر قیلدق پریلردن شول کیمسه یی که
پروردکاری فرمانیله حضرت سلیمانک اوکنده ایشلر ومن یزغ منهم عن امرنا
و هر کیم انلردن فرمانمزدن میل ایدوب سلیمانه اطاعت ایتمز نذقه من عذاب
السعیر آخرتده یانمش آتشک اشکنجه سندن اکا اداتدرز یعملون له ما
یشاء پریلر حضرت سلیمانه ایستدوکی نسنه یی ایشلرلر من محاریب محصن
کوشکلردن و مستحسن منزللردن وتماثیل و صورتلردن یعنی اکا ملائکه نک
و پیغمبرلرک صورتلرین عبادت ایتدوکلری هیئت اوزره یپرلردی تا که خلق

انلری



انلری کوروب عبادتی اول هیئتله ایده لر مرویدر که تختی آلتنده ایکی ارسلان
قیلمغی یاپمشلردی و اوستنده ایکی کرکس هر کاه که حضرت سلیمان تختنه چیقمغی
مراد ایدردی ایکی ارسلان بازولرین دوشیوب حضرت سلیمان اوزرلرنه
باصوب تخته چیقردی و ایکی کرکس قنادلرین یایوب باشی اوزره چتر
قیلارلردی وجفان کالجواب و بیوک حوضلر کبی تکنه لردن وقدور راسیات
و اوجاقلر اوزره ثابت اولمش قزانلردن یعنی بو ایکی نوعدن دخی ایستدوکی
شیئی اکا یپرلردی اعملوا آل داود شکرا دخی انلره سویلندی ای آل داود بو کونه
نعمتلره شکر ایتمک ایچون ایولک ایشلک وقلیل من عبادی الشکور و قوللرمدن
چوق شکر ایدن آزدر شکور اول کیمسنه یه دیرلر که اکثر اوقاتی کوکلیله و لسانیله
و جوارحیله مراسم شکری ادا ایده و مع ذا شکرک حقنی ایفا ایتمز زیرا شکر ایتمکه
موفق اولمق بر شکر دخی ایستر و هلم جرا و بو سببدن دینلدی الشکور من یری
عجزه عن الشکر کوررلر که حضرت داود علیه السلام بیت المقدسک بناسنه شروع
ایلدی تمام اولمدن علامات موت کندویه نمایان اولوب حضرت سلیمانه اتمامنی
سفارش ایتدی حضرت سلیمان انک بناسنه اجنه یی استعمال ایتدی هنوز کماله
ایرشمدن اعلام اولندی که مدت عمری نهایته ایردی ایستدیکیم موتنی اجنه دن مخفی
قیلوب مسجدک بناسنه کندولرین مشغول قیله انلره فرمان ایتدیکیم صرچه دن
قاپوسیز بر قبه اوزرنه یاپه لر همان فرماننه امتثال ایدوب انی یاپدیلر حضرت سلیمان
انک ایچنده دکنکه دیانوب نمازه دوردی و اول هیئت اوزره روحی اعلای علیینه
عروج ایدوب هیکلی دوروب قالدی تا کیم دکنکنی یوب کندوسی دوشدی
پس اول وقت قبه یی اچوب سلمکی ایستدیلر که کیمسنه نه زمان واقع اولدیغین
دکنک اوزرنده بر کون و بر کیجه قویوب اندن یدیکی اندازه کوره انک اوزره حساب
ایدوب کوردیلر که اولدوکی کوندن او کونه دک تقریبا بر ییل کچدی و اول وقت
جمله دیولر ایشدن فجوب فرار ایتدیلر و ظاهر اولدی که کندولر غیبی بیلمزمش که
حق تعالی بیوردی فلما قضینا علیه الموت پس اول وقت که حضرت سلیمان اوزره
اولمی مقضی ایتدک ما دلهم علی موته اجنه یی اولمی اوزره بر کیمسه دلالت ایتمدی
الا دابة الارض الا اغو بیمه سن اعتبار ایدن حیوان تأکل منسأته انک دکنکن
ییدوکی حالده فلما خر پس اول وقت که حضرت سلیمان دوشدی تبینت الجن

بریلر کندولره ایش مبهم ایکن بیلدیلر کیم أن لو كانوا يعلمون الغيب علی التحقیق کندولر
مخفی اولان اشیایی بیلسیدیلر نه که زعم ایدرلردی ما لبثوا في العذاب المهين
خوار ایدیجی اشکنجه ده دورمزلردی لقد كان لسبإ في مسكنهم آية تحقیقا که سبا
بن یشجب بن یعرب بن قحطانک اولادینه کندو مسکنلرنده خدانک کمال قدرتنه
دلالت ایدر بر اولو علامت وار ایدی کوردیلر که یمن اقلیمنده دوشن مأرب نام بر
موضعده ایکی طاغ اراسی سبا اولادینک منزللری ایدی اول ایکی طاغک جانبینی
که اون سکز فرسخ دیرلر قادودن اشاغیه دک باغلر ایدی بیری بیرینه بویله
چاتلمش ایدی که کویا هر طرف بر باغدر و انواع میوه لره مشتمل ایدی نه که حق تعالی
بیوردی جنتان انلرک مسکننده دوشن علامت ایکی باغدر عن يمين وشمال
منزللرینک صاغندن و صولندن كلوا من رزق ربكم انلره مرسل اولان پیغمبر
کندولره دیدی دیکوردک رزقندن ییک واشكروا له و انکا شکر ایدک بلدة
طيبة ورب غفور بو شهر که رزقکوزی ایچنده حاصل اولور بر پاکیزه شهردر و سیزه روزی
ویرن خدا چوق مغفرت ایدیجی خدادر فأعرضوا بو کلامدن صکره پیغمبرلرینک سوزینی
قبول ایتمیوب شکر کتورمکدن یوز چوردیلر اخبارده کلمشدر که انلره اون اوچ پیغمبر کلوب
کندولرین طریق حقه دعوت ایدوب قوللرین تکذیب ایتدیلر و انلره اخر کلان پیغمبر حضرت
عیسی علیه السلامک رفعندن صکره ایدی و بو ایتدوکلری تکذیبک مقابلهسنده حق جل
وعلا اوزرلرینه بر شدتلو سیل کوندروب منزللرین و باغلرین ویرانه قیلدی نه که سویلدی
فأرسلنا عليهم سيل العرم پس اوزرلرینه شدتلو یغمورک سیلنی کوندردک
وبدلناهم بجنتيهم جنتين و انلره ایکی باغلری یرینه ایکی باغ بدل قیلدق ذواتي أكل
خمط آجی میوه لر ایه لر وأثل و یلغون اغجی ایه لر وشيء من سدر قليل و کناره
معقوله سدرون براز نسنه ایه لر ذلك اول نازنین باغلرک یرینه بو کونه بیحاصل
باغلری ویرمکمز جزيناهم بما كفروا انلره مکافات ایتدک انک ایچون که کفر سببیله وهل
نجازي إلا الكفور و بو کونه ایشله بر کیمسه یه مکافات ایتمزوز الا نعمته غایتله انکار
ایدن شخصه کوردیلر که بقایای قوم سبا پیغمبرلرینه کلوب دیدیلر پروردکارمزی
بیلدک سندن صکره بزه بر نعمت احسان ایدرسه بر کونه شکرینه قیام ایدوب عبادتنه
یرینه کتوردوز که هیچ بر قوم ایتمامشدر حق جل وعلا برده انلر اوزرینه نعمتلری کشاده
قیلدی نه که بیوردی وجعلنا بينهم وبين القرى التي باركنا فيها واهل سبا

اراسنده

اراسنده و ایچنده برکت صالدیغمز کویلرک اراسنده قیلدق قرى ظاهرة بیری بیرینه
کورنور متصل کویلر وقدرنا فيها السير و ایچلرنده خلقک کیتمسنی تقدیر ایتدک
که انلرده کیدن مسافر بر کویده قیلوله ایدر و بر کویده یاتوردی دخی انلره دیدک
سيروا فيها ليالي وأياما آمنين اول کویلرده یورک کیجه لر و کوندزلر
دشمندن و سباعدن امین اولدیغکوز حالده قچن بو کویلری حق جل وعلا آبادان
ایتدی بقیه قوم سبا یمندن شامه تجارت ایچون وارمغه باشلدیلر چاشتی بر کویده
وشامی بر کویده ایدوب کیدرلردی دولتمندلری بطران اولوب بو وجهله که نیچون
فقرا ایله بیزم آرامزده بر فرق اولمیه بو یولده مفلس ایله توانکر پیاده اتلو ایله برابر
کیدر فقالوا پس انلرک اغنیاسی دیدی ربنا باعد بين أسفارنا ای پروردکارمز
سفرمزک قوناقلری اراسنده بر اوزاقلق قیل یعنی منزللری اراسنده بیابانلر
پیدا ایله تا که خلق زاد و راحله سیز ایچنده سفر ایتمیه لر وظلموا أنفسهم و بو دعا ایله
کندو جانلرینه ستم ایتدیلر دیرلر ایزد دعالرین قبول ایدوب اول کویلری ویرانه قیلدق
فجعلناهم أحاديث پس کندولرین سوزلر قیلدق که خلق احواللرندن تعجب
ایدوب سویلشورلر کیم اول قوم نه کونه آدم آباد ایدیلر که انلکدن ملل ایدوب خراب ایلک
ایستدیلر ومزقناهم كل ممزق و انلری پراکنده قیلدق هر پراکندهلک که کندولرن
غسان قبیلهسی شام زمینینه کیتدی و قضاعه مکه یه و اسد عمانه و انمار یثربه
وجذام تهامه یه و ازد عمانه و بو کونه دک ضرب مثل اولدیلر که بر جماعت پراکنده
اولیجق تفرقوا ایادي سبا حقلرنده دینلور إن في ذلك لآيات تحقیقا که مذکور
اولان احواللرده اولو نشانلر وار لكل صبار شكور هر شخصه که معاصی ایشلمکدن
چوق صبر ایدوب نعمتلر اوزرینه زیاده شکر ایدر ولقد صدق عليهم إبليس ظنه
دخی علی التحقیق کیم شیطان شقی کندو کماننی آدم اوغلری اوزرینه کرچکلندردی
یعنی ابلیس کمان ایتدی کیم آدم اوغللرینک وجودنده اولان شهوات سببیله کندولرین
ایرن بیلور اول ایتدوکی کمان ارباب غوایت حقنده درست چیقدی فاتبعوه
پس شرک و معصیتده انکا پیرولق ایتدیلر إلا فريقا من المؤمنين مکر اهل ایماندن
بر کروه که انکا اتباع ایتمدیلر وما كان له عليهم من سلطان و ابلیسک آدم اوغللری
اوزرینه وسوسه و اغوا ایله هیچ بر تسلطی یوق ایدی إلا لنعلم من يؤمن بالآخرة
ممن هو منها في شك الا آنی ایز اولنمق ایچون شول کیمسه که اخرتک اولمسنه تصدیق

کمراه

کوزدودر شول کیمسه‌دن که کندوسی انك اولمسندن بر شکده‌در وربك علی کل شیء
حفیظ وخداوندك هر نسنه‌یی اوزره نکهباندر قل ادعوا الذین زعمتم من دون الله
اهل شرکه سویله یا محمد پیغمبر شول کیمسه‌لری که تنکریدن اونکه انلری معبود کمان
ایتدکوز یعنی سویله ای کفار ایتدککوز دعوی صحیح ایسه معبودلرکزی جلب نفع
ایچون یا دفع ضرر ایچون چاغرك شاید سیزه اجابت ایده‌لر بعده اشعار ایتمك
ایچون کیم جواب بر معین نسنه‌ده‌در که مکابره قبول ایتمز انلرك طرفندن جواب ویروب
بیوردی لا یملکون مثقال ذرة ایولکدن وبدلکدن بر کوچك قریحه وزنی قدر
نسنه‌یه مالك دکلدرلر فی السموات کوکلرده ولا فی الارض ونه یرده وما لهم فیهما
من شرك دخی کوکلر و یرلرك یارتمسنده انلره هیچ بر اورتاقلق یوقدر وما له منهم
من ظهیر دخی خدایه انلردن اصلا بر یاردمجی یوقدر ولا تنفع الشفاعة عنده ودیمك
ایتمك خدانك قتنده فائده ویرمز الا لمن اذن له مکر اول کیمسه‌یه که شفاعت
ایتمکه کندویه دستور ویردی حتی اذا فزع عن قلوبهم کلام سابقك مفهومنه
غایتدر یعنی شفاعت ایدنلر و مشفوع لهلر اولانلر مقام خوفده انتظار و توقف
ایدوب اول وقته دك که شفاعت ایدنلرك کوکللرندن قورقو کشف اولنجق
قالوا ماذا قال ربکم بیری بیرینه سویلرلر پروردکارکوز نه دیدی قالوا الحق
دیدیلر درست اولان سوزی سویلیوب بیوردی اهل ایمان ایچون شفاعت
اولنسون نه اهل شرك ایچون وهو العلی الکبیر وکندودر بو ایکی عظمتلو
صفتله متصف اولان پس اذنی اولمینجه نه نبی مرسل ونه ملك مقرب شفاعت
ایتمکه قادر اولور قل من یرزقکم من السموات والارض سویله کیمدر سیزه کوکلردن ویردن
روزی ویرور قل الله سویله درحق ویرن ایزد ذوالجلالدر چون اول سؤاله بوندن
غیری بر جواب یوقدر حق جل وعلا حبیبنه فرمان ایتدیکیم انی جواب ویر وانا
او ایاکم لعلی هدی او فی ضلال مبین دخی انلره سویله علی التحقیق بیز یا سیز بر
هدایت اوزره یوز یا آشکارا کمراهلکده یوز بو ابهام خصمه بحثده مجاراة ایتمك
مقوله‌سندندر بر ایما یاندرکیم اهل توحید هدایت اوزره‌درلر و اهل شرك
ضلالتده قل لا تسألون عما اجرمنا ولا نسأل عما تعملون سویله ایتدوکمز
کناهدن اوتری صورلمز سیز و ایشلدکوزدن بیز صورلمزوز قل یجمع بیننا ربنا
سویله پروردکارمز آرامزده قیامت کونی جمع ایدر ثم یفتح بیننا بالحق حکم

ارامزده



ارامزده حقله حکومت ایدوب بیزی فصل ایدر که محق اولانلری جنته داخل قیلادر
ومبطل اولانلری جهنمه وهو الفتاح وکندودر مشکل قضیه‌لرده حکم ایدوب
فصل خصومت ایلیان العلیم حکومتده لازم اوله‌جق نسنه‌یی بیلن قل ارونی
الذین الحقتم به شرکاء سویله بکا کوسترك شول کیمسه‌لری که استحقاق عبادتده
کندولرین خدایه اورتاقلر یتشدردیکوز تاکه بقه‌یم نه صفتله انلری کا الحاق
ایتدکوز کلا نه ممکندر انلر خدایه اورتاق اوله‌لر بل هو الله بلکه کندودر
ایزد ذوالجلال العزیز کمال غلبه ایله موصوف اولان الحکیم کمال قدرت وحکمتله
معروف اولان وما ارسلناك الا کافة دخی سنی کوندرمدك الا بر عام کوندرمك
للناس تمام خلق ایچون یعنی سنك متابعتك هر فرد اوزره واجبدر بشیرا
ونذیرا اهل ایمانه مژده ویرجی وکفاره قورقودیرجی اولدیغك حالده ولکن
اکثر الناس لا یعلمون ولیکن خلقك چوغی سنك کمالاتکی بیلمزلر ویقولون
وشدت جهلدن دیرلر متی هذا الوعد بو تبشیر وانذارك موعودی نه
زمان کلور ان کنتم صادقین اکر سیز ای اهل ایمان و پیغمبر کوزسوز کوزده صادق
ایدکوز قل لکم میعاد یوم سویله سیزه بر کونك وعده‌سی وار قچن حلول ایدر لا تستأخرون
عنه ساعة ولا تستقدمون نه اندن بر ساعت کیرو قالورسیز ونه اندن بر ساعت
ایلرو کیدرسیز بو کلامده تهدیدك نهایتی وارکه محال اولان طلب تقدم ممکن
اولان طلب تأخره برابر قیلندی وقال الذین کفروا لن نؤمن بهذا القرآن دخی
بی‌دین اولانلر دیدیلر بیز بو قرآنه اصلا ایمان کتورمزوز ولا بالذی بین یدیه ونه
الندوسنده اولان کتب متقدمه‌یه کتوردیلرکه کفار مکه اهل کتابدن حضرت پیغمبرك
احوالنی صوردیلر کندولره خبر ویردیلرکه بیزم کتبمزده انك نعتنی کوردك بو سوزدن
غضب ایدوب اول سوزلری دیدیلر ولو تری اذ الظالمون موقوفون عند ربهم
واکر کورسیدك ای کوریجی اول وقتکه محاسبه ایچون ستمکارلر پروردکارلری
قتنده دورمش قیلندیلر یرجع بعضهم الی بعض القول بیری بیرینه سوزی
دوندروب محاوره ایدوکلری حالده یقول الذین استضعفوا زبون قیلنان
کیمسنه‌لر دیرلر للذین استکبروا اولو کلکه طالب اولانلره یعنی توابع روسایه دیرلر
لولا انتم لکنا مؤمنین سیزلر اولمسیدکوز البته بیز اهل ایمان اولوردق
قال الذین استکبروا للذین استضعفوا انحن صددناکم عن الهدی بعد اذ جاءکم

جوابنده رؤسا توابعه دیدیلر بیز می سیزی هدایتدن منع ایتدك هدایت سیزه كلدكدن
صكره بل كنتم مجرمين بلكه سیز كنهكارلر ایدكوز وقال الذين استضعفوا للذين
استكبروا بل مكر الليل والنهار دخی توابع اولانلر ارباب ریاسته دیدیلر بیزی مجرملكمز
هدایتدن بیزی الیقومدی بلكه بیزی اندن منع ایدن كیجه وكوندز بیزه ایتدكلكوز
حیله در اذ تأمروننا ان نكفر بالله ونجعل له اندادا اول وقت كه بیزه فرمان
ایدردكوز كیم خدای ذو الجلاله كفر ایده لم و آكا همتالر قیله لم واسروا الندامة
لما رأوا العذاب و پشیمانلقی كیزلی قیلدیلر عذابی مشاهده ایتدكلرنده وجعلنا
الاغلال في اعناق الذين كفروا وطوقلری كفر ایدنلرك كردنلرنده قیلدق هل
يجزون الا ما كانوا يعملون ایشلدوكلری نسنه نك مكافاتندن اوزكه برنسنه ایله
مكافات اولنمازلر وما ارسلنا في قرية من نذير وبر كویه هیچ بر قورقودیجی پیغمبر
كوندرمدك الا قال مترفوها انا بما ارسلتم به كافرون الا كه ارباب نعمی
دیدیلر علی التحقیق بیز انكار كتوردیجیلرز شول شیئه كه سیز انكله مبعوث
اولدكوز بو كلام سرور كائناته برتسلیه در قومندن چكدوكی زحمتلردنچون شهوات
نفسانیه ده انهماك ایتمك تكبره و دنیانك مزخرفاتیله تفاخر ایتمكه و لذات
بی بهره اولانه استهانت ایتمكه باعث ونایدر ارباب نعم تكذیبله مخصوص
قیلندیلر و اول سببدن تكذیبلرنه تهكمی ضم ایتدیلر نته كه حق تعالی سوردی
وقالوا نحن اكثر اموالا واولادا دخی ارباب نعم پیغمبرلره دیدیلر بیز اموال
واوشاغلر جهتندن سیزدن چوقرز پس ادعا ایتدكوز شیئه ممكن ایسه اكا بیز
سیزدن احقوز وما نحن بمعذبين و بیز اصلا تعذیب اولنه جق كیمسه لر دكلز
زیرا انكری تعالی بیزی بو نعمتلرله اكرام ایتمشدر پس شمدنصكره بیزی عذابله
خوار و ذلیل ایدیجی دكلدر قل ان ربي يبسط الرزق لمن يشاء ويقدر ایتدوكلرك
كالی رد ایدوب سویله تحقیقا بنم پروردكارم ایستدوكی كیمسنه یه رزقی كشاده
ایدر و ایستدوكی كیمسنه یه دار قیلادر و انكچون خصائص وصفاتده برابر اولان
اشخاص ایچنده مختلف اولورلر ولكن اكثر الناس لا يعلمون و لیكن خلقك چوغی
بیلمزلر كه حق جل وعلا فاعل مختاردر ایستدوكی كیمسه یه رزقی ویرور پس كمانی اولنمق
كرك كه كثرت اموال واولاد شرف وكرامت ایچون دكلدر وچوق اولوركیم انلرك كثرتی
استدراج ایچون اولور نته كه حق تعالی بیوردی وما اموالكم ولا اولادكم بالتي



تقربكم عندنا زلفى ونه اموالكوز ونه اولادكوز شول نسنه لردر كه قتمزده سیزی یقلشدرملك
یقلشدرودرلر الا من امن وعمل صالحا مكر انلردن شول كیمسه كه ایمانه كلوب
كوزل عمل ایشلدی فاولئك لهم جزاء الضعف پس اول كروه كتدرولره قات
قات مكافات اولور بما عملوا ایشلدوكلری اعمال سببیله وهم في الغرفات امنون
وكندولر كوشكلرده مكروه اولان اشیادن امیندرلر والذين يسعون في
اياتنا وشول كیمسه لر كه ایاتمزده طعن ایتمكه سعی ایدرلر معاجزين اول حالده كه
كمان ایتمشلر كیم عقوبتمزدن كیچرلر اولئك في العذاب محضرون اول كروه
دوزخك عذابنده احضار اولنورلر قل ان ربي يبسط الرزق لمن يشاء
من عباده ويقدر له سویله تحقیقا كیم پروردكارم قوللرندن ایستدوكی
كیمسنه یه رزقی فراوان ایدر و دینه اول كیمسنه یه دار قیلادر وما انفقتم من شيء
فهو يخلفه دخی شئی مقوله سندن فقتی نسنه یی كه انفاق ایدرسیز حق
جل وعلا انك عوضنی سیزه ویرور و زیاده یا آخرتده وهو خير الرازقين
و كندو در روزی ویرنلرك ییكی ويوم يحشرهم جميعا دخی یاد كتور اول كونی
كه حق جل وعلا كفارك جمیسنی وتوابعلرینی بیغ ثم يقول للملائكة اهؤلاء
اياكم كانوا يعبدون صكره فرشته لره دیر بونلرمیدر كه یالكوز سیزه عبادت
ایدرلردی بو سؤال مشركلرك تقبیحیچون و ملائكه نك شفاعتندن امیدلرینی
كسمك ایچوندر قالوا سبحانك فرشته لر دیدیلر یا الهی ثوابت نقصدن منزه
سن انت ولينا من دونهم سن بیزم دوستمزسن انلردن غیری یعنی بیزمله
انلرك اراسنده اصلا بر دوستلق یوقدر وحاشا كه بیز انلرك عبادتنه
راضی اولورز بل كانوا يعبدون الجن بلكه انلر شیاطینه عبادت ایدرلردی
اكثرهم بهم مؤمنون مشركلرك چوغی شیاطینه تصدیق ایتمشلردر فاليوم
لا يملك بعضكم لبعض نفعا ولا ضرا پس بو كون كه جزا كونیدر بیركوز
بیركوزه نه نفع یتشدرمكه قادر اولور و نه ضرر دفع ایتمكه مالك اولور ونقول
للذين ظلموا ذوقوا عذاب النار التي كنتم بها تكذبون دخی ستم ایدنلره
دیرز دوزخ اشكنجه سن دادك اول دوزخ كه سیز انك وقت اولمسنه تصدیق
ایتمزدكوز واذا تتلى عليهم اياتنا بينات واول كه ایاتمز اوزرلرنه اوقنور
دوشن اولدوقلری حالده قالوا ما هذا دیرلر بو كیمسه یعنی محمد المختار برنسنه دكلدر

الا اجل يريد ان يصدكم عما كان يعبد آباؤكم الا بر كشي كيم ايستر سيزي
بيدرلكوز عبادت ايتدوكي اشيادن دوندروب كندو ايجنه تابع قيله وقالوا
ما هذا الا افك مفترى دخي كفره شركي ابطال ايدن قرآنك حقنده ديديلر بو بر
نسنه دكل الا تنكري يه نسبت اولنمش نسنه بر بنالنمش يلاندر وقال الذين كفروا للحق
دخي كفر ايدنلر نبوتك شانندن اوتري ديديلر لما جاءهم قچن كندولره كلدي
ان هذا الا سحر مبين بو بر نسنه دكلدر الا بر اشكار اجادولك زيرا خوارق عادات
اولان اشيا اندن پيدا اولور وما آتيناهم من كتب يدرسونها ويرمدك انلره اصلا
كتابلر ويرمدك كه انلري اوقيوب نبوت محمديه نك ابطالنه انلردن استدلال
ايدهلر وما ارسلنا اليهم قبلك من نذير وانلره سندن اسبق اصلا بر قورقودريجي
پيغمبر كوندرمدك يعني انلر زمان فترتده اولمش بر امتلردر كندولره بر پيغمبر
كلممشدر كه انكله احتجاج ايدوب ديرلر پيغمبرمز بيزه سفارش ايتمشدر كه
غيري كيمسهنك دعوتنه اتباع ايتمك وكذب الذين من قبلهم ونته كه بونلر تكذيب
ايدهلر كندولردن اسبق اولانلر تكذيب ايتديلر وما بلغوا معشار ما آتيناهم
وحال بوكه بونلره ايات وبيناتدن ويردوكمز نسنهنك اوندهبيرينه انلر
ايرشمديلر فكذبوا رسلي پس پيغمبرلري تكذيب ايتديلر فكيف كان نكير
ايدوكلري تكذيبدنصكره نيجه ايدي اوزرلرينه بنم انكارم كه كندولرين
تدمير ايتدم پس بونلر كركدر كه عذابمزدن زياده احتراز ايدهلر قل انما
اعظكم بواحدة سويله يا محمد بونلردن اوزكه بر نسنه يوقدركيم سيزي بر خصلته
ارشاد ايدوب نصيحت ايدرم كه ان تقوموا لله تكرينك رضاسن طلب
ايتمك ايچون مجلسمدن قالقهسز مثنى ايكيشر وفرادى وبر بر زيرا بر يردن
قالقوب مشاورت ايتمك خاطره تشويش ويرور وسوزك قارشمسنه باعث اولور
ثم تتفكروا اندن صكره شانمده بدايتدن نهايته دك فكر ايدوب تا كه حقيقة الحال
واقف اولوب بيلهسز ما بصاحبكم من جنة يارکوزده هيچ بر ديوانهلك
يوقدر كه رسالتك دعواسنه اوزره كندوي حمل ايده بلكه انك كمال عقلن
بيلورسز ان هو الا نذير لكم كندو بر نسنه دكلدر الا بر قورقودريجي
بين يدي عذاب شديد بر قتي اشكنجهدن ايلروسنده زيرا حضرت صلى الله عليه
وسلمك مبعوث اولمسي دنيانك اخرندهدر قل ما سألتكم من اجر سويله اجرت

مقوله سندن

مقوله سندن سيزدن هرنه ايستدم ايسه فهو لكم اوسيزكچوندر يعني رسالتم خصوصنده
سيزدن طلب ايتدوكم اجرت سيزه اولسون اصلا سيزدن اجرت استمم ان اجري
الا على الله بنم اجرم بر كيمسه اوزرنده دكلدر الا تنكري تعالى اوزرنده وهو على كل شيء
شهيد وكندوسي هر نسنه اوزره مطلعدر بنم صدقمي وخلوص نيتمي بخشي بيلور
قل ان ربي يقذف بالحق سويله تحقيقا كيم پروردكارم باطلي اوروب نابديد
ايدر علام الغيوب كندودر بو شبهه اشيانك چوق بيلجيسي قل جاء الحق
سويله دوغرولق يعني دين اسلام كلدي وما يبدئ الباطل واصلي اولميان
يعني ابليس بر تلبيس بر نسنه ايجاد ايتمز وما يعيد وبر نسنه دوندرمز قل ان
ضللت فانما اضل على نفسي سويله طريق حقدن ازغون اولدم ايسه بي شبهه
كه ازغون اولدم الا نفسم اوزرينه زيرا انك زحمتي اولچكو وان اهتديت واكر
طريق حقي بولدم فبما يوحي الي ربي خداوندم فرشته ايله بكا كوندردوكي
خبر سببيله انه سميع قريب بي شبهه كه بنم تنكريم قوللرينك دعاسن ايو
ايشدوب غايتله يقيندر كه مهتدي وكمراهك اقوالن وافعاللرندن بر شي
اوزرنه خفي ولماز ولو ترى اذ فزعوا واكر كوره سيدك قچن كه كفار قورقمش
اولورلر بر امر عظيم كوردوكلرنده فلا فوت پس كچمك يوقدر يعني قچمغله يا بهشن
ايمكله قوتلمزلر واخذوا من مكان قريب وبر يقين يردن الندهلر يعني يرلك
يوزندن ايچنه النديلر وقالوا آمنا به دخي ديديلر محمد المختاره ايمان كتوردك
وانى لهم التناوش وانلره قندن اولور قولايلقله ايمانك المسي من مكان
بعيد بر اوزاق يردن زيرا انك المسي دار تكليفده اولوردي انلر اوبرجهانه
كتمكله بر اوزاق مكانده اولديلر وقد كفروا به من قبل وحال بوكه بوندن
اسبق دار دنياده محمدك نبوتنه تصديق كتورمديلر ويقذفون بالغيب
وكندولره نمايان اولميان نسنه ايله رجم ايدرلر يعني كندو كمانلريله قرآنك ومحمد
المصطفانك حقنده نا سزا سوزلر ديرلر من مكان بعيد بر اوزاق يردن يعني
ديدوكلري سوزده حاللري بر كيمسهنك حالنه بكزر كه بر اوزاق يردن كورمدكي
نشانه اتر وحيل بينهم وبين ما يشتهون واره لرنده ايماندن ارزو ايتدوكلري نسنهنك
اراسنده حايل قيلندي كما فعل باشياعهم من قبل نته كيم بوندن اسبق امم سالفه
اشباهلرينه ايشلنلدي انهم كانوا في شك مريب تحقيقا كيم بونلر بر تهمته صالجي

## سورة الملائكة مكية كلامی دوشمشلردی وهی خمس واربعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله دو كلی اوكمكلر ومدح وثنالر ایزد متعالینك ذات باهر الصفاتنه مخصوصدر فاطر السموات والارض كوكلر و یری ابتدا ایجاد ایدیجی جاعل الملائكة رسلا فرشته لری كوندرلمشلر قیلیجی یعنی انلری كندو سیله پیغمبرلرك وصلح اولان كیمسه لرك ارالرینده وحی الله والهامله واسطه قیلدی پس فرشته لرك وصفنی بیان ایدوب بیوردی اولی اجنحة مثنی وثلاث ورباع ایكیشر واوچر ودردر قنادلر ایه لری یعنی متعدد ومتفاوت قنادلر اصحابیدر مرتبه لرینه كوره انكله متفاوت اولورلر یزید فی الخلق ما یشاء یرتمسنده ایستدوكی نسنه ارتورر یعنی ارادت حسبیله ملائكه نك اجنحه سنده ارتوركه دورتدن زیاده ایدر وبو آیت نوع انسانك صورت ومعنالرنده اولان تفاوته متناولدر یوزك ملاحتی وصوتك حسنی وعقلك فراخلكی ونفسك سماحتی كیبی اشیایه ان الله علی كل شیء قدیر بی شبهه كه حق جل وعلا هر نسنه اوزره تواناندر ومخلوقاتك خلقتنده تفاوت ایتدرمك كندو ارادتیله دردر ما یفتح الله للناس من رحمة ایزد ذو الجلال خلق ایچون هر نه اچر رحمت مقوله سندن فلا ممسك لها اكا ارالق قویجی اولماز البته اوایرشملیدر وما یمسك فلا مرسل له من بعده واتادر رحمتندن هر نسنه بی الی قورسه منعندن صكره اكا كوندریجی اولماز وهو العزیز وكندودر ایستدوكی نسنه اوزره غالب بر كیمسه انك ایچنده كندویه منازعه ایتمز الحكیم درستحكم ایدیجیدر بر نسنه یی وجوده كتورمزه الاعلم واتقانله چونكه بیان ایتدیكه ملك وملكوتی موجدی كندودر وعلی الاطلاق انلروده كندوسی متصرفدر قوللرینه نعمتلری اوزره شكر ایتمكه فرمان ایدوب بیوردی یا ایها الناس ای آدم اوغوللری اذكروا نعمت الله علیكم اوزركزه اولان خدانك نعمتنی یاده كتوردوك حقوقنه قیام ایدك بونیله فرمان ایتدوكده نصكره نفی ایتدیكیم انلرك خالقیتنده براوزكه نك مدخلی اولوب كندویه اورتاق تیلمكه مستحق اوله پس بیوردی هل من خالق غیر الله یرزقكم من السماء والارض خدادن اوزكه هیچ بر یارادیجی





وادیكیم كوكدن سیزه روزی ویرور یعنی او صفتله متصف بر كیمسه یوقدر لا اله الا هو اندن غیری بر معبود یوقدر فانی تؤفكون پس قنقی وجه ایله توحیددن یوز چیوروب اشراك ایدرسیز وان یكذبوك واكر سنی یا محمد كفار یلانه نسبت ایدرلر ایسه انلرك اوزره صبر ایت كیم فقد كذبت رسل من قبلك علی التحقیق سندن اسبق چوق پیغمبرلر یلانه نسبت اولندیلر پس سن دخی صبر ایده انلره اقتدا ایت والی الله ترجع الامور وایزد ذو الجلالك حكمنه قیوا ایشلر دونمش قیلنور پس سكا وانلره صبر وتكذیب اوزره مكافات ایدر یا ایها الناس ان وعد الله حق ای آدم اوغوللری بی شبهه كیم خدانك وعدهسی یعنی حشر وجزادرستدر تخلفی قبول ایتمز فلا تغرنكم الحیوة الدنیا پس یقین اولان صاغلق سیزی الدنوب اخرتك طلبندن الی قومه سون ولا یغرنكم بالله الغرور وتكرینك كرمنه شیطان شقی سیزی الدتمسون یعنی معصیت اوزره ایتدكلكوز اصرارایله مغفرته امید دوتدرم دیو اكی چه ممكندر لیكن اكا بنكوزكه بر انسان طبیعتنده دفعی اوزره اعتماد ایدوب زهری تناول ایدر ان الشیطان لكم عدو تحقیقا كیم ابلیس پرتلبیس سیزه بر شدیده دشمندر فاتخذوه عدوا پس سیز دخی انی عقائدكوزده وافعالكوزده دشمن ایدینوب وسوسه سندن حذر ایدك انما یدعو حزبه بوندن اوزكه بر نسنه یوقدر كه كندو كروهنی شهوات دنیویه یه دعوت ایدر لیكونوا من اصحاب السعیر تاكه جهنمك اربابندن اوله لر الذین كفروا شول كیمسه لركه ایمانه كلمدیلر لهم عذاب شدید كندولره بر بیوك اشكنجه اولور والذین امنوا وعملوا الصالحات وشول كیمسه لركه ایمانه كلوب كوزل عملری ایشلدیلر لهم مغفرة واجر كبیر كندولره بر كوزل مغفرت وبر اولو اجرت اولور افمن زین له سوء عمله پس ایا بر كیمسه كه یمان ایشی كندویه اراسته قیلنوب فراه حسنا انی كوكچك كوروب طریق حقدن عدول ایتدی شول كیمسه كبیدركه ایشی كندویه تزیین اولنمدی بلكه موفق اولدی تاكه حقی بیلوب اعمال حقیقیتی اوزره استحسان واستقباح ایتدی فان الله یضل من یشاء ویهدی من یشاء تحقیقا كیم حق جل وعلا ایستدوكی كیمسه یی كمراه ایدر وایستدوكی كیمسه یه دوغرو یول كوستررور فلا تذهب نفسك علیهم حسرات پس كندو جانك اوزرلرینه حسرتلردن اوتری نابود اولمسون ان الله علیم بما یصنعون كه بی شبهه

خداعزوجل اینلمدوکلری اشیایه دانادر پس انلر اوزره کندولره مکافات ایدر
والله الذی ارسل الریاح دخی ایزد ذوالجلال شول قادر علی الاطلاقدر که
یللری کوندردی فتثیر سحابا که بر بولوت پیدا ایدوب قالدرور فسقناه
الی بلد میت اندنصکره انی براولمش شهره سوردک فاحیینا به الارض
پس اندن اینان صو یله زمینی نباتاتلر زننده قیلدق بعد موتها قورمغله
اولدوکندنصکره کذلک النشور بونک کبیدر اولمشلرک زنده اولمسی
یعنی احیاء اموات وانشاء موات صحت معدوره ده برابردرلر من کان یرید
العزة هرکیم شرفی وعلو قدری ایسترفلله العزة جمیعا قموشرف وعلو قدر
خدای ذوالجلاله مخصوصدر پس انی ایستسون انک قتندن ایستسون الیه
یصعد الکلم الطیب خداعزوجل طرفنه پاکیزه سوز چیقر والعمل الصالح یرفعه
ولائق وشایسته عمل انی قالدروب محل قبوله یتشدرور زیرا قول مجرد عمل
صالحه قرین اولمینجه حیز قبوله کچمز والذین یمکرون السیئات دخی شول کیمسنه لرکه
یمان حیله لری پیدا ایدوب وجوده کتوردولر مراد قریش دار الندوه ده حضرتک
خصوصنده ایتدوکلری حیله لردر لهم عذاب شدید انلره برشدتلو اشکنجه
اولور ومکر اولئک وانلرک حیله سی هو یبور کندو سی فاسد اولوب نفوذ ایتمزدر زیرا
امور مقدره انکله متغیر اولماز والله خلقکم من تراب دخی ایزد ذو الجلال
ابتدا سیزی توپراقدن یراتدی یدرکزی اندن ایجاد ایتمکله ثم من نطفة
صکره بر صو دملهسندن سیزی خلق ایتدی ثم جعلکم ازواجا اندنصکره
سیزی ارکک ودیشیلر قیلدی وما تحمل من انثی ولا تضع وهیچ بر دیشی
بوکلنوب دوغورمز الا بعلمه الاحذانک دانستیله یعنی حمل ووضع حمل ومدت حمل قولری
کندو یه معلومدر وما یعمر من معمر واصلا عمر ویرلمش بر کیمسه نه دنک اینک
ویرلمز ولا ینقص من عمره ومدت حیاتندن بر نسنه اکسلک قیلنماز الا فی
کتاب الابر کتابده مثبتدر واول لوح محفوظدر ان ذلک علی الله یسیر تحقیقا
کیم عمرک مدتن ارتق واکسک قیلمق خدای ذوالجلال اوزره آسان ایشدر
وما یستوی البحران وایکی دریا برابر اولمازلر هذا عذب فرات سائغ شرابه
انلرک بیری که دادلیدر تشنه لکی کیدروب ایچمسی قولای ایدر وهذا ملح
واو بیری شوردر اجاج شور لغیله یاندورر بو مؤمنک وکافرک حالنه ضرب





مثلدر ومن کل تأکلون لحما طریا وتستخرجون حلیة وهر بیرندن تازه ات یرسیز
وزینت الاتن شوردریادن چیقرورسیز تلبسونها که اول زینت الاتن کیرسیز
بو کلام مثالک تتمه سیدر یعنی اگرچه مؤمن وکافر شجاعت وسخاوت کبی
بعض خصالده مساویلردر لیکن مقصود اصلی اولان معرفت خداده متباینلردر
وتری الفلک فیه مواخر واول ایکی دریانک هر برنده کیمیلری کوررسن یوزمکله
صویک یوزین سوکرلر لتبتغوا من فضله تاکه کیمیلره بنوب سفر ایتمکله
خدانک کرم واحساننده روزی طلب ایده سیز ولعلکم تشکرون وتاکه
سیز بوکونه نعمتلر اوزره شکر ایده سیز یولج اللیل فی النهار کیجه یی
کوندوزده کیوردور یعنی کیجه نک بر مقدارین کوندوزه ضم ایتمکله کوندوزی اوزدور ویولج
النهار فی اللیل وکوندوزی دخی کیجه ده کیوردور وسخر الشمس والقمر
وکونش وآیی رام قیلدی کل یجری لاجل مسمی هربری برمعین مدته دکین
حرکت ایدر که اول تمام اولنجه حرکتدن قالور واول روز قیامتدر ذلکم الله ربکم
اول ایشلری ایجاد ایدن ایزد ذوالجلالدر سزک پروردکارکزدر له الملک تصرف مطلق کندویه
مخصوصدر والذین تدعون من دونه وکندوسندن اوزکه عبادت ایتدوکز
نسنه لر ما یملکون من قطمیر خرما چکردککنک قابوغنه مالک دکلدرلر ان
تدعوهم لا یسمعوا دعاءکم اکر کندولرین چاغرورسیز چاغرمغکزی ایشتمزلر جماد
اولدوقلری ایچون ولو سمعوا ما استجابوا لکم واکر علی سبیل الفرض ایشتسه لر سیزه
اجابت ایدوب مرادکزی ویرمزلر زیرا جلب نفعه ودفع ضرره قادر دکلدرلر
ویوم القیمة یکفرون بشرککم وروز قیامتده کندولره کتوردوککز شرکی
کفر ایدرلر یعنی انک باطل اولدوغنه مقر ومعترف اولورلر ولا ینبئک مثل
خبیر دخی سکا حقیقت کار دن خبر ایتمز امورک حقیقتنه دانا اولان کیمسنه
کبی یعنی حق جل وعلا کبی بر کیمسه سکا حقیقة الحال بیلدرمز یا ایها الناس
انتم الفقراء الی الله ای آدم اوغوللری سیز ارباب احتیاجسیز خداعزوجلک
احسانینه والله هو الغنی وخدا اجل جلاله کندودر علی الاطلاق مستغنی اولان
الحمید نعمت عامه سی اوزره جمیع موجوداتدن حمده مستحق اولان ان یشأ
یذهبکم ایسترسه سیزی دوی زمیندن قالدروب ویأت بخلق جدید
مکانکزه بوینکی یاراتمش کیمسنه لر کتوردور یعنی بر خلق کتوررکه سیزدن زیاده

الماعنلری اوله وما ذلك على الله بعزيز وسیزی نابود قیلوب یرکزه بر بشقه
کروه کتورمك ایزد ذو الجلال اوزره دشوار دکلدر ولا تزر وازرة وزر اخرى
دبربوکه چکیجی جان بر یوکه چکیجی جانك یوکن چکمز وان تدع مثقلة الى حملها
واکر کناهی یوکندن آغرلنمش برجان کندو کناهندن بر مقدار قالدرملغه چیغرود
لا يحمل منه شيء اندن برآز نسنه قالدرمز ولو كان ذا قربى واکر مدعو اولان
کیمسه اندن قرابت صاحبی اولورسه یعنی کنهکار اولان شخص هر چند که اقاربن
چیغرور کناهنك یوکندن تخفیف ایتمك ایچون انلردن بر کیمسه فریاده ایرشمز
زیرا هر کس کندو ایشنه مشغولدر انما تنذر الذين يخشون ربهم بالغيب
بوندن اوزکه بر نسنه یوقدر یا محمد که سن قورقودورسن شول کیمسنه لره که
پروردکارلرندن قورقرلر خلقدن خلوتلرنده غائب اولدقلرنده واقاموا
الصلوة ونمازی شرائط وادابیله قیلدیلر ومن تزكى وهر کیم معاصیدن
پاك اولدی فانما يتزكى لنفسه پاك اولمز الا کندو نفسیچون والى الله
المصير وجمله نك دونشی خدا عز وجلك حکمنه در وما يستوي الاعمى والبصير
دکوردوایجی کوزلی یعنی کافر ومؤمن برابر اولمازلر ولا الظلمات ولا النور
ونه قرانلقلر ونه ایشق یعنی باطل وحق مساوی دکلدرلر ولا الظل ولا الحرور
ونه سایه ونه ایسیلك یعنی ثواب وعقاب بودرجه ده اولمازلر وما يستوي
الاحياء ولا الاموات وصاغلر واولمشلر هرکز برابر اولمازلر یعنی مؤمنلر
وکافرلره بر تمثیلدر ان الله يسمع من يشاء تحقیقا کیم تکری تعالى ایستدوکی
کیمسنه یه ایشتدوروب حقی کا یفهیم ایدر وما انت بمسمع من في القبور
وسن کورلرده اولان کیمسنه لری ایشتدیجی دکلسن بو جمله کفارك امواته
تشبیه اولنمالرنه توضیحدر ان انت الا نذير وسن بر نسنه دکلسن الا بر قورقو
ویریجی پس انذاردن اوزکه بر نسنه اوزرکه لازم دکلدر واما انلره ایشتدرمك
سنك الکده دکلدر ونه انکا بر حیلتك وار انا ارسلناك بالحق تحقیقا بز سنی
دوغرولغله یوللدق بشيرا ثوابله مژده ویریجی ونذيرا وعقابدن قورقودیجی
وان من امة الا خلا فيها نذير دخی امم سالفه دن بر اهل عصر یوقدر الا که
ایچلرنده بر قورقودیجی پیغمبر یا بر دانا کچمشدر وان يكذبوك واکر کفار
معاندلری سنی یلانه نسبت ایدرلر فقد كذب الذين من قبلهم بی شبهه

کندولردن

کندولردن اسبق اولانلر پیغمبرلرین تکذیب ایتدیلر جاءتهم رسلهم بالبينات
کندولره مرسل اولان پیغمبرلر اشکارا معجزلرله کلدیلر وبالزبر وحضرت ابراهیم
وادریسك صحفی کبی اسمانی نامه لرله وبالكتاب المنير وانجیل وتوراة کبی احکامی
روشن ایدیجی کتابله ثم اخذت الذين كفروا صکره کفر ایدن کیمسنه لری عذابله
الدم فكيف كان نكير پس نیجه ایدی انلر اوزره ایتدوکم انکار که دفعة واحده ده
قمولرین نابود قیلدم الم تر ان الله انزل من السماء ماء بهمزه مسهل على التحقيق کیم
خدا عز وجل کوکدن صو ایندردی فاخرجنا به ثمرات پس انکله بر میوه لر چیقردوك
کیم مختلفا الوانها رنکلری کوناکوندر ومن الجبال جدد ویرندو غمز طاغلردن
خطوط متلونه ایه سی طاغلر وار بيض وحمر آغ وقزل رنکلو مختلف الوانها یا اشلکلر
و قزللکلری شدت وضعفده مختلفدر وغرابيب سود دخی طاغلردن غایتله سیاه
طاغلر وار ومن الناس والدواب والانعام مختلف الوانه دخی بو انواعدن
رنکلری کوناکون اشیا وار كذلك میوه لرك وطاغلرك اختلافی کبیدر رایش
انما يخشى الله من عباده العلماء بی شبهه کیم خدادن قورقر کندو قوللرندن
ارباب دانش اولانلردر اوزکه لری دیو اقورقو نك شرطی قورقلجق کیمسه نك بیلمسیدر
وخدانك افعال وصفاتنك بیلسی علما کاملینه منحصردر ان الله عزيز غفور بی شبهه
کیم حق جل وعلا هر کس اوزره غالبدر عصیانه مصر اولانلری معاقب ایدر جوق
مغفرت ایدیجیدر که توبه ایدنلرك کناهلرین ستر ایدر ان الذين يتلون كتاب
الله تحقیقا شول کیمسنه لر که خدانك کتابن اوقویوب اوقومسنه مداومت ایدرلر
واقاموا الصلوة ونمازی قیلدیلر وانفقوا مما رزقناهم سرا وعلانية وکندولره
رودنی قیلدوغمز نسنه دن کیزلیجه واشکاره انفاق ایدرلر يرجون تجارة لن
تبور بو اعمال ایله امید ایدرلر بر متاعك تحصیلنه که هرکز کساد واوتوزمق الکا
واصل اولماز ليوفيهم اجورهم اول اعمالی ایدیلر تا که خدا عز وجل کندولره اجرتلرین
بالتمام ویره ویزیدهم من فضله وتاکه کندو کرمندن کندولره ارتوره انه غفور
شكور بی شبهه کیم حق جل وعلا انلرك تقصیراتنی عفو ایدر وطاعتلرین مدح ایدوب
انلر اوزره کندولره مجازات ایدر والذي اوحينا اليك من الكتاب دخی سکا
قراندن وحی ایتدوکمز نسنه هو الحق کندو دردر دستلك ودوغرولق مصدقا
لما بين يديه ایلروسنده اولان کتب سماویی تصدیق ایدیجی یعنی عقائد واصول

واحکامنی انلره مطابقدر ان الله بعباده لخبير تحقیقا کیم ایزد ذو الجلال قوللرینه
دانادر باطنلرین بخشی بیلور بصیر بینادر انلرک ظاهرین باطنین کورور پس
بینک اوالکرم نبوته منافی بر نسنه اولسیکه بو معجز کتابی اوزرکه ایندردم بزی
ثم اورثنا الکتاب صکره قرآنی سندن میراث اولنسنه حکم ایندک الذین
اصطفینا من عبادنا شول کیمسه لره کم قوللریمزدن کندولرین انتخاب ایدک وانلر
امت محمددرلر زیرا حق تعالی انلری سائر امممدن انتخاب ایلدی فمنهم ظالم لنفسه
پس انلردن بر کروه وار که کندو نفسنه ستم ایتمشدر عملده تقصیر ایدوکی اجلدن
ومنهم مقتصد وانلردن بر کروه وار که طریق اعتداله رغبت ایدوب اکثر اوقاتده
عمل ایدر ومنهم سابق بالخیرات باذن الله وانلردن بر قسم وار که او لکارله خدانک
دستوری وتوفیقیله ایلرو کیتمشدر یعنی تعلیم وارشاده عملی ضم ایتمشدر ذلک هو الفضل
الکبیر بو اصطفا اولنمق کندودر اولو ارتقلک جنات عدن اقامت باغلری
یدخلونها اول اوچ قسم اول باغلره کیررلر یحلون فیها ایچنده بزنمش قیلنورلر
من اساور من ذهب التوندن یاپلمش بلزکلردن ولؤلؤا واینجودن بزنمش قیلنورلر
ولباسهم فیها حریر دخی بوسناکلری ایچنده ابریشمدن طوقنمش اشیادر وقالوا
الحمد لله دخی اول جماعت حضرتندن چیقوب بهشته کیردکلرنده دیدیلر دوکلی
مدح وثنالر خدایه مخصوصدر الذی اذهب عنا الحزن شول خدا که بیزدن
دوزخک اندوهنی وغمنی کیدردی ان ربنا لغفور تحقیقا کیم پروردکارمز کنهکارلره
غایتله مغفرت ایدیجیدر شکور ارباب طاعاتک فعللرنی مدح ایدوب سزالرین
ویریجیدر الذی احلنا دار المقامة من فضله اول پروردکار که کندو کرمندن
اقامت سراینه بیزی قوندردی لا یمسنا فیها نصب بیزه ایچنده اصلا تعب
دکمز ولا یمسنا فیها لغوب ونه ایچنده بیزه بر مشقت واوصانمق دکر زیرا انده
نه تکلیف ونه تحصیل معیشت وار که اندن بر تعب وملل حاصل اوله والذین
کفروا دخی شول کیمسه لر که ایمانه کلمدیلر لهم نار جهنم کندولره در دوزخک
آتشی لا یقضی علیهم نه اوزرلرینه موتله حکم اولنور فیموتوا که میت اولوب عذابدن
خلاص اوله لر ولا یخفف عنهم من عذابها ونه کندولردن جهنمک عذابندن
بر نسنه تخفیف اولنور بلکه هرکاه که آتشی ساکن اولور یانمسی زیاده قیلنور
کذلک نجزی کل کفور بو مکافات کبی هر نعمتی انکار ایدینه مکافات ایدرز





وهم یصطرخون فیها دخی کفار جهنمده فریاد ایدوب دیرلر ربنا اخرجنا نعمل
صالحا غیر الذی کنا نعمل ای پروردکارمز بیزی جهنمدن چیقر تا کیم ایشلدیکمز
ایتدوکمز عملدن اوزکه بر کوزل ایشلر بو سوزی ایراد ایتدوکلرنده نصکره حق جل
وعلا انلره جواب ویروب توبیخ ایدرتنه که بیوردی اولم نعمرکم ما یتذکر فیه من
تذکر ایا سیزی تاخیر ایدوب زنده قالمک ویرمدوکمی اول قدر مدت که ایچنده الوق
ایستیان کیمسنه انک ایچنده پند الور مراد اول عمردر که مکلف اولان شخص تفکر
وتامل ایتمکدن متمکن اوله بعض علما دیدیکه بکرمیله التمش اراسیدر وجاءکم
النذیر وکلدی قورقودیجی یعنی پیغمبر یا کتاب سماوی یا عقل سیزه کلدی وسیز
نصیحت پذیر اولمدکوز فذوقوا پس دوزخک عذابنی دادک فما للظالمین من
نصیر که ستمکارلره اصلا یاردمجی یوقدر تا که عذابی کندولردن دفع ایلیه
ان الله عالم غیب السموات والارض تحقیقا کیم ایزد متعال کوکلر ویرلرک مخفی
اشیالرنی بیلور پس خلقک احوالی اوزرینه خفی اولماز انه علیم بذات الصدور
بی شبهه کیم کندوسی سینه لرک اسرارینه دانادر هو الذی جعلکم خلائف فی
الارض کندودر شول پروردکار که روی زمینده سیزی خلیفه لر قیلدی کیم
ایچنده ایستدکوز کبی تصرف ایدرسیز فمن کفر فعلیه کفره پس هر کیمسنه که نعمتی
انکار ایدر انک وبالی اوزرینه اولور ولا یزید الکافرین کفرهم عند ربهم الا
مقتا وبی دین اولانلره دینسیزلکلری پروردکارلری قتنده ارترمز الا قتی
دشمنلک ولا یزید الکافرین کفرهم الا خسارا دخی کفاره کفرلری ارترمز
الا ابرار وتوزمق قل ارأیتم شرکاءکم الذین تدعون من دون الله سویله بکا
خبر ویرک اورتاقلرکوزدن شول اورتاقلر که تکریدن اوزکه کندولرین عبادت
ایدرسیز ارونی ماذا خلقوا من الارض بکا کوسترک زمین جنسندن قنقی نسنه یی
یراتدیلر ام لهم شرک فی السموات یاخود کوکلر خلقتنده خدا ایله انلره بر
اورتاقلقمی وار ام آتیناهم کتابا یاخود کفاره قسمنه بیز بر کتاب ویردوکمی
انکله نطق ایدرکه بیزم شرکامز وار فهم علی بینة منه پس کندولر اول کتابدن
بر دلیل ظاهر اوزره درلر بل ان یعد الظالمون بعضهم بعضا الا غرورا
انلرک بیری واقع دکلدر بلکه ستمکارلر انلر بیری بیرینه الدهمقدن اوزکه بر
نسنه ایله وعد ایتمز یعنی کفارک رؤساسی توابعی الدوب دیرلرکه ... کیم

تبلو بیزه شفاعت ایدرلر إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا تحقیقا کیم حق
جل وعلا کوکلر و یری دورتاکه دوشمیه لر وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ
بَعْدِهِ وعلی التحقیق اکر دوشرلر کندوسندن صکره انلری اصلا بر کیمسه دوتمز إِنَّهُ
كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا تحقیقا کیم خدا عز وجل بو ایکی صفت کمال ایله متصف ایدی که انلری
دوتمشدر زیرا خلقك افعالنه کوره انلر دوشمکه سزا ایدیلر کوردیلر که اهل مکه
ایشتدیلر کیم یهود و نصاری کندولره کلان پیغمبرلری تکذیب ایتدیلر بیری برینه
دیدی لعن الله الیهود والنصاری بیزه بر پیغمبر کلسیدی البته بیز انی تصدیق
ایدوب انلردن بختلی اولور ایدك حق جل وعلا بو سوزلرندن خبر ایدوب بویوردی
وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ دخی خدا ایله قسم ایتدیلر قسملرینك اشدی کیم لَئِنْ
جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَيَكُونُنَّ أَهْدَى مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ اکر کندولره بر قورقودیجی پیغمبر کلور
البته کچمش امتلرك بریسندن اهدی اولورلر فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ پس اول وقت که
کندولره بر قورقودیجی پیغمبر کلدی مَا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا کندولره ارتمدی الا
حقدن اورکمك و دور اولمق اسْتِكْبَارًا فِي الْأَرْضِ یریوزنده سرکشلك ایتمك
ایچون وَمَكْرَ السَّيِّئِ و یمان حیله ایتمك ایچون وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ
و یمان حیله بر کیمسه یه قیلمز الا کندو اهلینه فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ
پس پیغمبری تکذیب ایدن کفار انتظار ایتمزلر الا کچمشلرده اولان سنت الهیه یه
که اهل تکذیبی عقوبته کرفتار ایدر فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا پس خدانك
سنتنه بر دکشدرمك بوله مزسن وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا وهرکز خدانك طریقنه
بر غیر مکانه نقل اولنمق بوله مزسن یعنی مکذبلردن تحویل اولنوب غیر کیمسنه لره حواله
اولنماز البته انلره واصل اولملیدر أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ آیا یریلرنه اوتوروب شام و یمن و عراق زمیننده کزمدیلر
که کوره لر کندولردن اسبق اولانلرك نتیجه سی نیجه اولدی وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً
و حال بوکه انلر قوتجه بونلردن زیاده ایدیلر و تکرینك عذابندن خلاص
اولمدیلر وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ فِي السَّمَاوَاتِ وایزد ذو الجلال کندوینه اصلا
بر نسنه عاجز ایلمزدی کوکلرده وَلَا فِي الْأَرْضِ و نه یرده إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا بی شبهه
کیم خدا عز وجل جمله امورده دانا و قادر اولوب توانا ایدی وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ
بِمَا كَسَبُوا واکر خدا جل جلاله خلقی معاصیلرندن طوتسه و قولری شیلمه مؤاخذه ایتسیدی





مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهَا مِنْ دَابَّةٍ معاصینك شآمتندن یرك اوزه سنده بر حرکت
ایدیجی حیوان قومزدی وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى ولیکن انلری بر معین مدته دك
تاخیر ایدر و دنیا مدتنده فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ پس مدت معینه لری حلول ایدیجك
ارواحلری قبض اولنور فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا زیرا علی التحقیق حق جل وعلا
قوللرینك احوالنه بینا ایدی پس اعماللری اوزره کندولره مکافات ایدر

## سورة یس مکیة وهی ثلث وثمانون آیة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

یس سائر حروف مقطعه کبی بوده حکمدر و بر قولده انك معناسی لغت طی ده
یا انسان وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ انواع حکمه متضمن اولان قرآنه قسمکه إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ
علی التحقیق سن یا محمد کوندرلمش پیغمبرلردن سن عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ بر معتدل طریق
اوزره سن تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ هر نسنه اوزره غالب جمله خلقه اسیرکیجی انك ایندردکی
لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَا أُنْذِرَ آبَاؤُهُمْ تا که بر کروهی عذابدن قورقوده سن که انلرك پدرلری قورقو
دیرلمدی یعنی زمان فترتك امتدادندن یقین اولان پدرلری انذار اولنمدیلر فَهُمْ
غَافِلُونَ پس انلر بیخبردرلر لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ تحقیقا که سوز چوقلری اوزره ثابت
اولدی یعنی کلمه لأملأن جهنم من الجنة والناس اجمعین کفارك چوغنه لازم کلدی
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ پس انلر ایمانه کلمزلر مراد اول کیمسه لردر که حق جل وعلا علم قدیمیله
بیلمشدر کیم انلر ایمانه کلمیوب کفر اوزره مرده اولورلر ابو جهل و اضرابی کبی إِنَّا
جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا تحقیقا کیم بز کفارك کردنلرنده طوقلر قیلدق فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ
پس اول طوقلر زنخدانلره دکین یتشمشدر که باشلرین اشاغه یه صالمقدن کندولرین
منع ایدر فَهُمْ مُقْمَحُونَ اندنصکره انلر باشلرین یوقارو قالدروب کوزلرین یوممشلردر
وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا و ایلرولرندن بر حجاب قیلدق وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا و اکسه لرندن
بر حجاب دخی فَأَغْشَيْنَاهُمْ پس کوزلرین قپلاندردك فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ اندنصکره کندولر بر نسنه
کورمزلر منقولدر کیم بو ایکی آیت بنی مخزوم حقنده نازل اولدی اولدم که ابو جهل شقی انداجدیکه
سرور کائناتك باشنی بر طاشله ینچه بعده کندو وسیله بر طاش الوب کلدی حضرت نماز قیلاردی
کوردیکی الی قالدروب اورمك ایستدی الی بوینه دوکلنوب طاش النه یاپشدی
خیلی مشقتدن صکره الی چوزدیلر جماعتنه رجوع ایدوب کیفیت احوالی کندولره

نقل ایدی بر مخزومی دخی دیدی بن کیجه دم محمدی بر طاشله اولدرمه طاشی الوب
کیتدکمده حق تعالی انی کور ایتدی سواء علیهم ءانذرتهم ام لم تنذرهم دخی
اوذرلرنه یکساندر انلره قورقوتمق ویر ممکك وانلره قورقوتمامق لا یؤمنون
ایمانه کلمزلر زیرا علم قدیمده کفر اوزره میت اولملرنه حکم اولنمشدر انما تنذر
من اتبع الذکر بلا شبهه کیم سن پند ویرمز سن الا اول کیمسنه یه که قرآنه پیرولك
ایتدی وخشی الرحمن بالغیب وخدای ذوالجلالدن کیزلیجه قورقدی فبشره
بمغفرة پس انی مژده لتدرکناهلرک غفرانیله واجر کریم ویرا ولو اجیله انا نحن
نحیی الموتی تحقیقا که بز اولمشلری زنده قیلارز ونکتب ما قدموا وایلرو کوندردکلری
اعمال صالحه وطالحه یی یازرز وآثارهم ونشانلرین یعنی انلردن باقی قالان تعلیم علم
وتاسیس ظلم کبی آثار حسنه یی وآثار سیئه یی یازرز وکل شیء احصیناه فی امام مبین
وهر نسنه یی بر روشن امامده یعنی لوح محفوظده انی ضبط ایتمشوز واضرب لهم مثلا
اصحاب القریة دخی مکه خلقیچون کوی اهلرینك احوالنی بر مثل قیل اذ جاءها المرسلون
فجن حضرت عیسانك کوندرلمشلری اول کوی خلقنه کلدیلر مرویدر کیم انطاکیه خلقی
بتلرك عبادتنه مشغول بر کروه ایدیلر حضرت عیسی علیه السلام کندو تقا بعندن یوحنا
ویولسی انلره کوندردی تاکه کندولرین طریق حقه دعوت ایلیه فجن شهره یوه یقین
اولدیلر حضرت حبیب النجاری قوین اوتلاتدر کوردیلر کلملرینك سببنی کندولردن
صوردی حقیقة الحالدن کنده یه خبر ویردیلر انکره دیدی بو کلامه بر دلیلکوز وارمی ایتدیلر
کیم خسته یه شفا ویرورز وا بر شی درددن خلاص ایدرز حضرت حبیبك بر خسته اوغلی
وار ایدی انی حضورلرنه کتوردی اللریله انی سیلنجه خدانك اذن شریفیله شفا بولدی
حبیب بو حالی انلردن مشاهده ایدیجك انلره ایمان کتوردی بو خبر خلق اراسنده شهرت
بولوب چوق کیمسنه اللری اوزره شفا بولدی بعده خبرلری پادشاهه ایرشدی کندولرین
احضار ایدوب دیدی معبودلرمزدن غیری معبود وارمی ایتدیلر بلی دیدی کیمدر دیدیلر سنی
ومعبودلرکی ایجاد ایدن پروردکاردر پس کندولرین حبسه بیوردی دیدی انز قالسونلر
تاکه احواللرنه نظر ایدهم حضرت عیسی علیه السلام شمعونی بوللدی شمعون حضرتلری اول شهره
بر بشقه اسلوبله کیروب پادشاهك تقربیله انیسی ایدی بر مرتبه ده که کندوسی پادشاهك
صحبتنه قوتین قیلدیلر پادشاهله کمال انسیت پیدا ایدی بر کون اثنای مصاحبتده پادشاهه
دیدی ایشتدم که سن ایکی کیمسه یی الی قومشسن ایا انلرك سوزین ایشدوب حبس





ایدك باوجود قوت غضبیه مقتضاسیله انلری کرفتار زندان قیلدك ملك ایتدی که
قوت غضبیه سببیله سوزلرین ایشتمدن کندولرین محبوس قیلدم شمعون ایتدی ای
پادشاهم معقول بودرکه اول سوزلرین ایشدوب کورهسن نه دیرلر صکره اوزرلرنه
بر قصور مترتب اولورسه خاطرکه اولان حقادتی انلره ایت پس پادشاه احضارلرنه
فرمان ایتدی کلوب حاضر اولدیلر قولمنده شمعون انلره دیدی سیزی کیم کوندردی
دیدیلر هر نسنه یی ایجاد ایدن خدای ذوالجلال دیدی علی طریق الاختصار انی وصف
ایدك دیدیلر ایستدوکنی ایشلر وایستدوکی شیئی حکم ایدر شمعون دیدی بو
سوزکزه بر برهان وارمیدر دیدیلر هر نه پادشاه ایستر پس شمعون پادشاهدن
استدعا ایتدی کیم ایکی کوزی بطمش بر اوغلان احضار ایله انی احضار ایتدوکی
بیرله خدایه دعا ایتدیلر انك کوزلری اچلدی شمعون دیدی پادشاهم بیز دخی معبودلرمزدن
استدعا ایدهلم کیم بو اعمانك کوزین اچق قیله لر ملك ایتدی ای شمعون سندن نه
صاقلیم معبودلرمز نه کورورلر نه ایشدرلر نیجه بویله ایشه قدرتلری اولسون پس
شمعون انلره دونوب دیدی اکر الهکوز بر میتی احیا ایدر ایسه بیز سیزه ایمان کتوررز
پس خدایه دعا ایدوب یدی کوندن کچمش بر اوغلانی احیا ایتدیلر اوغلان زنده
اولوب ایاق اوزره دوردیغی دیدی علی التحقیق بن دوزخدن ایدی دریه کچمش
ایلندم بو حالکوزدن سیزی تحذیر ایدرم ایمانه کلك نجات بولورسیز دخی دیدک
کوکك قاپولری اچلدی کوردم بر کنج یکت بو اوچ آدم ایچون شفاعت ایدیور یعنی شمعون
ویوحنا ویولس پادشاه بو سوزلردن خیلی متاثر اولوب حضرت شمعون پادشاهك
متاثر اولمسین کوریجك اکا نصیحت ایتمکه اغاز ایلدی همان ملك بر کروه ایله ایمانه
کلدی وایمانه کلمیان کیمسنه لر اوزره حضرت جبرئیل چیغروب هلاك اولدیلر
وبو قصه عجیبه نك نتیجه سندن حق جل وعلا حبیبنه خبر ایدوب بیوردی اذ ارسلنا
الیهم اثنین یاد ایت اول وقتی که انطاکیه خلقنه ایکی رسول کوندردك یعنی حضرت
عیسی فرمانمزله ایکی رسول کوندردی فکذبوهما پس اول کوی خلقی انلری یالانه
نسبت ویردك ایتدیلر فعززنا بثالث اندن صکره اوچنجی رسول ایله انلره قوت
ویردك فقالوا انا الیکم مرسلون پس اوچلری دیدیلر علی التحقیق بیز حضرت
عیسانك طرفندن سیزه کوندرلدك قالوا ما انتم الا بشر مثلنا اول کوی خلقی
رسله دیدیلر سیز بر نسنه دکلسیز الا بیزم کبی بر آدمیسز پس ندن کلدیکز ایتدیلر کوز

دعوایه یالکوز سزه مخصوص اوله سز وما انزل الرحمن من شیء وخدا عز وجل هیچ بر نسنه
ایندرمدی ان انتم الا تکذبون سز بر نسنه دکلسز الا که دعوای رسالتده
یلان سویلرسز قالوا ربنا یعلم انا الیکم لمرسلون کوندرلمش اولانلر دیدیلر
پروردکارمز بیلور که بز علی التحقیق بیز سزه کوندرلمش قیلندق وما علینا الا
البلاغ المبین واحکامی آشکارا یتشدرمکدن اوزکه اوزریمزه بر نسنه یوقدر
قالوا انا تطیرنا بکم اول شهرک خلقی دیدیلر علی التحقیق بیز بو شهره کلمککوز
سببیله تشام ایلدک لئن لم تنتهوا بلا شبهه کیم بو سوزکوزدن واز کچمزسه کوز
لنرجمنکم ولیمسنکم منا عذاب الیم البته سزی طاشله اوروب بیزدن سزه بر درد ناک
اشکنجه دکر قالوا طائرکم معکم مرسل اولانلر انلره دیدیلر تشامکوزک سببی
سزکله در واول دخی اولان عقیده کوز واعمالکوزدر ائن ذکرتم ایا اکر پند ونصیحت
ویریلورسه سزه رجم واشکنجه ایله تهدید ایدرسز بل انتم قوم مسرفون بلکه سز
بر کروه سز که حدی تجاوز ایتمش سز وجاء من اقصی المدینة رجل یسعی وشهرک
اوزاق یرندن بر کشی شتاب ایدرک کلدی واول حبیب النجاردر که بتلرین یونزدی
واو سرور کائناتک نعتین ایشدوب انکا ایمان کتوردی باوجود که آزار رنجه
التی یوز ییل وار ایدی قال یا قوم اتبعوا المرسلین حبیب النجار دیدی ای بنم
جماعتم کوندرلمش اولانلره پیرولک ایدک اتبعوا من لا یسألکم اجرا سزدن
کیمسنه لره اویوک که رسالتک تبلیغی اوزره سزدن اجرت طلب ایتمزلر وهم مهتدون
وحال بو که انلر دوغری یولی بولمشلردر ومالی لا اعبد الذی فطرنی وبکا نه اولدی
که بنی عدمدن ایجاد ایدنه عبادت ایتمیم والیه ترجعون وانک جزاسی سمتنه دونمش قیلنورسز
ءاتخذ من دونه آلهة اندن اوزکه معبودلر ایدنورمیم ان یردن الرحمن بضر که ایزد
ذو الجلال بکا بر بدلک ایصال ایتمسین ایسترسه لا تغن عنی شفاعتهم شیئا انلرک
دیلکی بندن بر نسنه دفع ایتمز ولا ینقذون ونه بنی قورتوررلر انی اذا لفی ضلال
مبین تحقیقا اول وقت بن بر آشکار ازغونلقده اولوردم انی آمنت بربکم
بی شبهه کیم بن سزی ایجاد ایدن خدایه تصدیق کتوردم فاسمعون پس ایمانمی دکلکوز
ای بنم کروهم بو سوزلری اداء ایتدکدنصکره قومی کندویی قتل ایتدیلر قیل ادخل
الجنة سائر شهدا کبی کندویه اذن ویریلوب دینلدی بهشت جاودانه کیر اکا
کیردکنده قال یا لیت قومی یعلمون دیدی ای کاشکی بنم جماعتم بیلسیدیلر کیم



بما غفر لی ربی وجعلنی من المکرمین قنقی سبب ایله پروردکارم بکا مغفرت ایدوب بنی
مکرم اولانلرک زمره سندن قیلدی بو استفهامدن مراد ایمانلرندن ایتدوکی اعراضدن
واذیتلری اوزره ایتدوکی صبرک تفخیم وتعظیمیدر وما انزلنا علی قومه من بعده
من جند من السماء دخی حضرت حبیبک قومی اوزره کندویی هلاک ایتدوکلرندن
صکره کوک سمتندن هیچ لشکر ایندرمدک شنه که بدر جنکنده سنک قومکی
هلاک ایتمکه ایندردک بلکه ایشلرین بر چیغرمق ایله بتوردک وما کنا منزلین
وبیز لشکر ایندریجیلر دکل ایدک یعنی انلرک هلاکیچون لشکر ایندرمک حکمتمزک
مقتضاسی دکلدر زیرا هر شیئه بر سبب تقدیر ایتمشوز ولشکر ایندرمسینی سنک
نصرتکه سبب قیلدق ان کانت الا صیحة واحدة اهل انطاکیه نک عقوبتی بر نسنه
دکل ایدی الا یالکوز بر چیغرمق فاذا هم خامدون در عقب بلا فاصله انلر سونمش آتش
کبی میت اولدیلر یا حسرة علی العباد ای دریغا قوللر اوزره ما یأتیهم من رسول
الا کانوا به یستهزءون کندولره هیچ بر پیغمبر کلمز الا که استهزا ایدرلردی
الم یروا کم اهلکنا قبلهم من القرون بیلمزلرمی کیم کندولردن اسبق اهل زمانه
نیجه کروهلری نابود قیلدق انهم الیهم لا یرجعون مشاهده ایتمدیلرمی کیم علی
التحقیق انلر کندولره دونمزلر وان کل لما جمیع لدینا محضرون وهر بر فردلری
دکلدر الا که جمع اولنوب قتمزده احضار اولنورلر وآیة لهم الارض المیتة دخی
کندولره میت اولان یر بر اولو نشانه در احییناها بیز انی دیرنوم قیلدق
واخرجنا منها حبا واندن دانه مقوله سن چیقردک فمنه یأکلون پس اول
دانه دن ییرلر وجعلنا فیها جنات من نخیل واعناب وزمینی ایچنده خرمانک
واوزومک انواعندن باغلر قیلدق وفجرنا فیها من العیون وایچنده بکارلردن
بر مقدار اقتدردک لیأکلوا من ثمره تاکه باغلرک میوه سندن ییهلر وما عملته
ایدیهم والکری ایشلدوکی نسنه دن دخی اندن مراد میوه دن یاپیلان بکمز
وشی بلودر افلا یشکرون پس کرکدر که بو نعمتلر اوزره خدایه شکر ایدرلر
سبحان الذی خلق الازواج کلها شوایب نقصدن منزهدر اول پروردکار که
دوکلی انواع واصنافی یرتدی مما تنبت الارض زمینی بتوردوکی اشیادن
ومن انفسهم وخلقک جانلرندن یعنی رومی وحبشی وعربی کبی اصنافی ارککی
ودیشیدن ایجاد ایتدی ومما لا یعلمون وخلق بیلمدوکی نسنه دن یعنی حق سبحانه

وتعالى انواع واصناف خلق بيلمدوكلرى اشياده دخى يرادى وآية لهم الليل
وكندولره كيجه براولوعلامتدركه نسلخ منه النهار كوندزى اندن صويوب دور
قيلاروز فاذا هم مظلمون اندنصكره اول وقت كندولر قرانلغه كيرمشلردر
والشمس تجرى لمستقر لها دخى كونش يورور برقرارگاهه دك كه اكا معين
اولمشدر يعنى برمعين مدته دك بو دوركه دورى انكله تمام اولور ذلك اول
يورومك تقدير العزيز هرنسنه اوزره غلبه ايدن خدانك تقديريدر العليم غايتله
دانا اولان كه دانشى هرمعلومى احاطه ايدى والقمر قدرناه وآيك سيرنه
تعيين ايتدك منازل منزللرده وانلر يكرمى سكز منزلدر هركيجه بيريسنه
حلول ايدوب اوبيريسنه كيچر تا كه صوڭكى منزله ايرشور اينجه اولوب اكرلكه ميل
ايدر حتى عاد كالعرجون القديم خرمانك اسكمش دالى كبى اولنجه لا الشمس
ينبغى لها نه كونشه صحيح واسان اولور كندويه كيم ان تدرك القمر آيه ايرشه ولا
الليل سابق النهار ونه كيجه كوندزه كيچوب اندن ايلرو كيده بيلور وكل فى فلك
يسبحون وهرنولرى برچرخده سير ايدرلر وآية لهم دخى كندولره براولوعلامتدركه
انا حملنا ذريتهم فى الفلك المشحون على التحقيق بيز بغادت ايچون كوندردوكلرى
اولادلرين دولمش كيميده قالدردق وخلقنا لهم من مثله ما يركبون وكيمينك
ماننده ندن كندولر ايچون يرمه وقايق كبى بنجك نسنه لر يرتدق وبر قولده اندن
مراد دوه در اول مناسبتله كيم انلر جولك كيميلريدر وان نشأ نغرقهم واكر ايسترز
كندولرين صوده بوغرز فلا صريخ لهم پس نه كندولره برفريادرس اولور ولا هم
ينقذون ونه كندولر موتدن قورتلمش قيلنورلر الا رحمة منا ومتاعا الى حين
مكر قتمزدن بر رحمت ايچون وبرمعين مدته دك برخوردار اولمقلر ايچون انكرحمتندن
خلاص اولورلر واذا قيل لهم اتقوا ما بين ايديكم وما خلفكم دخى چون كفاره دينلور ايكركوزده
اولان امم سالفه نك عذابى كبى برعذابدن وكيروكوزده اولجق عذابدن خوف ايدكه لعلكم
ترحمون شايد سيزه رحمت اولنور سيز تكبر وعنادى ادررودلر وما تأتيهم من آية من آيات
ربهم وانلره پروردكارلرينك اياتندن هيچ برآيت كلمز الا كانوا عنها معرضين
الا كه اندن يوز چويرمشلردى واذا قيل لهم انفقوا مما رزقكم الله دخى چون انلره
دينلور تنكرى تعالى سيزه روزى قيلدوغى نسنه دن انفاق ايدك قال الذين كفروا
للذين آمنوا كفرايدنلر اهل ايمانه ديرلر انطعم من لو يشاء الله اطعمه ييدررميوز





سنوك كيمسنه يه كه زعمكوزده تنكرى تعالى ايسترسه اكا ييدوردر ان انتم الا فى ضلال
مبين سيز برنسنه ده دكلسيز الابراشكارا ازغونلقده كه خدانك مشيتنه اولمياني
نسنه ايله بيره فرمان ايدرسيز بو كلام انلرك شدت جهللرندن ناشى اولدى
انكچونكه حق جل وعلا اسبابله اطعام ايدر واول سببلرك بريسى بوكه اغنيا يى
فقرانك ييدرمسى اوزره قندردى وانلرى اكا موفق قيلدى ويقولون متى هذا
الوعد دخى كافرلر ديرلر بو وعد يعنى وعده بعث نه زمان واقع اولور ان كنتم
صادقين اكر راستكولر ايدكوز ما ينظرون الا صيحة واحدة تأخذهم برشيه
بقرلر الا بر ياكوز چيغرمغه كندولرين الور وهم يخصمون اول حالده كه كندولر بيرى
بيرويله جدال وخصومت ايدرلر فلا يستطيعون توصية پس نه امورلرنه برنسنه اصمرلمغه
قدرتلرى اولور ولا الى اهلهم يرجعون ونه كندولره مخصوص اولانلره دونمكه
قادر اولورلر تا كه احواللرين كوردلر بلكه نجاده هلاك اولورلر بواحوال نفخة
اولاده اولور ونفخ فى الصور وبردخى صورده اوفرلور فاذا هم من الاجداث الى
ربهم ينسلون پس اول وقت كندولر قبوردن پروردكارلرى طرفنه سرعت ايدوب
كيدرلر قالوا يا ويلنا ديرلر اى هلاكمز حاضر اولمكلك بوددر من بعثنا من مرقدنا
بيزى كيم كوندردى اويقومزك يرندن هذا ما وعد الرحمن دخى ديرلر بودر اول
نسنه كه ايزد ذو الجلال بيزه وعده ايتدى وصدق المرسلون وانك خصوصنده مرسل
اولانلر كرچك ديديلر ان كانت الا صيحة واحدة بو واقعه دكلايدى الابر ياكوز
چيغرمق فاذا هم جميع لدينا محضرون اندنصكره اول وقت انلر قتمزده حاضر
قيلنورلر فاليوم لا تظلم نفس شيئا پس بوكون برجان برآز نسنه ايله ستم كورمش
قيلنماز ولا تجزون الا ما كنتم تعملون ديرنسنه ايله مكافات اولنمازسيز اى اهل
محشر الا ايشلدكلكوز شينك مكافاتيله ان اصحاب الجنة اليوم فى شغل فاكهون
تحقيقا كيم بهشت جاودانك ايه لرى برعظيم ايشده متلذذدرلر هم وازواجهم
كندولر وقادينلرى فى ظلال كولكه لرده اولورلر على الارائك متكئون بزنمش
تختلر اوزره ياصدنمشلر لهم فيها فاكهة كندولره بهشتده ميوه وار ولهم ما
يدعون وكندولره ادادوكلرى نسنه وار سلام وانلره سلام يعنى تحيت وار
قولا من رب رحيم چوق رحمتلو پروردكارك طرفندن بى واسطه خطاب
وامتازوا اليوم ايها المجرمون وبو كون اى مشركلر اهل ايماندن جدا اولك

الم اعهد اليكم يا بنى آدم سيزه اى آدم اوغوللرى عهد ايتمدومى يعنى سيزه دلائل
سمعيه وعقليه بيان ايتمدممى ان لا تعبدوا الشيطان كه هرگز ابليسه عبادت
ايتميه سيز انه لكم عدو مبين زيرا على التحقيق اول خبيث سيزه بر آشكارا
دشمندر وان اعبدونى وسيزه عهد ايتمدومى كيم بكا عبادت ايدهسز هذا صراط
مستقيم بو بنم عبادتم بر دوغرو يولدر ولقد اضل منكم جبلا كثيرا وتحقيقا
كيم اول شقى سيزدن چوق كمسنه ازدردى افلم تكونوا تعقلون پس گركديكه
تعقل ايدهسز تاكه انك دامنه دوشميهسز هذه جهنم بودر دوزخ التى كنتم
توعدون شول دوزخ كه سيزه دنياده انكله وعد اولنوردكوز اصلوها اليوم
بوكون آكا گيرك بما كنتم تكفرون ايتدكلكوز كفر سببيله اليوم نختم على
افواههم بوكون آغزلرى اوزره مهر اوردوز وتكلمنا ايديهم واللرى بزمله
سويلشور وتشهد ارجلهم بما كانوا يكسبون واياقلرى شهادت ايدر اول
شيئلكه دنياده انلر قزانورلردى حديث شريفده وارد اولمشدركه قيامت
كوننده سويلر افعالى اوزره بر شاهددر وتمام كندو نفسندن اولمغين درعقب اغزينه
مهر اورلوب اعضاسنه فرمان اولنور كيم سويلك اندنصكره انلر جمله ايدوكلرين
تقرير ايدرلر ولو نشاء لطمسنا على اعينهم واگر ديلسهيدك كوزلرى اوزرينه
محو قلم چكردك فاستبقوا الصراط درعقب سلوكن معتاد ايتدوكلرى
يوله ايلرو گيتمك ايستيجك فانى يبصرون نيجه يولى وجهت سلوكى كوررلر
ولو نشاء لمسخناهم واگر قيلقارين دگشدرمك ايسترايدك البته دگشدرردك
على مكانتهم يرلرى اوزره كه انك ايچنده جامد اولهلر فما استطاعوا مضيا
پس نه ايلرو گيتمكه قدرتلرى اولوردى ولا يرجعون ونه دونمكه قدرتلرى
اولور ومن نعمره وهر كيمكه كندويه عمر طويل ويررز ننكسه فى الخلق اى ياراتمقده
دوندوررز يعنى قوتنى ضعفه تبديل ايدرز وگنجلكن پيرلگه افلا يعقلون پس
گركديكه تعقل ايدوب فهم ايدهلر كيم تنكيسه قادر اولان طمس ومسخه قادردر چونكه
كفار مكه حضرت محمد المصطفانك حقنده شاعردر ديو سويلرلردى حق جل وعلا
سوزلرين رد ايدوب بويورر وما علمناه الشعر وبز محمد المصطفايه شعر سويلمسين
اوگرتمدك وما ينبغى له ونه كندويه شعر سويلمسى صحيح ولائق اولوردى زيرا
شعر سويليدى قومنك گوكلنه بو شبهه دوشردى كه قرآن دخى شاعرانه ايله





بيدا ايتدى پس حق تعالى حبيبنه شعرى اوگرتمدى تاكه قومنه اول شبهه حاصل
اولميه وهرگاه كه سرور كائنات على طريق التمثيل بر بيت اوقودى مبارك لسانى
اوزره طريقهسنده جارى اولمزدى شويله كه بر كز بيوردى كفى الاسلام والشيب
للمرء ناهيا حضرت صديق رضى الله عنه ديدى يا رسول الله بونى سويليان
ديدى كفى الشيب والاسلام للمرء ناهيا حضرت صلى الله عليه وسلم ايلك نوبتده اوقودى
دفعه ثانيهده اوقودى حضرت صديق دونوب ديدى اشهد انك رسول الله وما
علمك الشعر وما ينبغى لك وآنك مبارك لسانى اوزره جارى اولان انا النبى
لا كذب انا ابن عبد المطلب كبى بعض موزون سوزلر بى تكلف ديو قصد ايدى
ان هو الا ذكر وقرآن مبين الا اوگوتدر وكرشى بر نسنه دگلدر الا بر پند ونصيحت
واحكامى اظهار ايديجى بر كتاب سماوى لينذر من كان حيا تاكه قورقتدره
بر كمسنهيه كه حيات عقل وفهمله زنده ايدى ويحق القول على الكافرين وتاكه
كلمه عذاب واجب وله كفره اوزره مصر اولانلره اولم يروا انا خلقنا لهم مما عملت
ايدينا ايا تفكر ايدوب بلمزلرمى كيم قدرتمزك اللرى ايشلدوكلرى نسنهدن
كندولر ايچون يرتدق انعاما دوه وصغر وقيون وگچى يعنى كندولر ايچون اول
اشيادن يرتدق كه بزدن اوزگه بر كمسنه انلرى ايجاد ايتمكه قادر دگلدر واز بس كه
انعامك خلقت عجيبه وكثرت منافع واراتى يالكز مذكور قيلدى فهم لها
مالكون پس انعامه ضابط ومتصرفدرلر وذللناها لهم وانلرى كندولر ايچون
رام قيلدق فمنها ركوبهم پس بنكلرى اندندر يعنى انلرك برمقدارين بنرلر
دوه وصغر كبى ومنها يأكلون واندن ييرلر يعنى انلرك اتنى ييرلر ولهم فيها
منافع وانك ايچنده كندولره منفعتلر وار يونكلرندن ودونلرندن ودريلرندن
ومشارب وسودلرندن ايچجك نسنهلر دخى افلا يشكرون پس نيچون انلرده
اولان خدانك نعمتلرينه معترف اولمازلر واتخذوا من دون الله آلهة دخى
خدادن اوزگه معبودلر ايدنديلر لعلهم ينصرون شايدكه كندولره يارد اولنه
يعنى اميد دوتدلركه امور مهمهده اول معبودلر كندولره بر مدد ايدهلر لا
يستطيعون نصرهم يارد ايتمكلرينه قدرتلرى يوقدر وهم لهم جند محضرون
وانلر معبودلر ايچون آماده قيلنمش لشكردرلركه يارين قيامتده لشكرلرى اولورلر
فلا يحزنك قولهم پس شركى خصوصنده ديدوكلرى سوزلرى سنى غمگين قيلمسون

إنا نعلم ما يسرون وما يعلنون ديرا على التحقيق بز كيزلو قيلدقلرى نسنه‌يى
واشكارا ايتدكلرى شيئى بيلورز پس انك اوزره انلره مكافات ايدرز مرويدر كه
ابى بن خلف بر چورومش كموك الدى او فادوب حضرتك حضور عزتنه كلوب ديدى كه
تنكرى تعالى بونى ديرى قيلورمى بو چوردوكدن صكره حضرت بيوردى بلى انى
احيا ايدر سنى دخى بعث ايدوب جهنمه داخل قيلور بو ايت كريمه نازل اولدى أولم ير
الإنسان أنا خلقناه من نطفة ايا ابى بن خلف تفكر ايدوب بيلمدى كيم على
التحقيق بز كندويى بر صو دمله‌سندن يرتدق فإذا هو خصيم مبين اندن صكره
همان كندوسى اشكارا جدال ايديجى بر دشمندر يعنى انسان بقرمى كه كندويى
اكا الجق نسنه‌دن يرتدق درعقب خصومتمزه مفاجاة ايدر بر ايشدركه انك صحت
وحقيقتنه مبده نظرى شاهددر وضرب لنا مثلا ويردى بزه بر مثل اوردى يعنى
بر امر عجيب كتوردى كه بر چورومش كموكى الدى او فادوب كلدى ونسي خلقه
وكندونك يارادلمسنى اونودوب قال من يحيي العظام استبعاد يوزندن ديدى
كيمدر كه كموكلرى ديرى قيلار وهي رميم اول حالده كه انلر چورومشدر قل يحييها
الذي أنشأها أول مرة سويله يا محمد انلرى ديرى قيلار شول قادر مختار كه ابلك كز
كندولرين عدمدن وجوده كتوردى وهو بكل خلق عليم وحال بو كه كندوسى
هر يارادلمشه دانادر يعنى مخلوقاتك تفاصيلنى وكيفيت خلقتلرنى دانشله بيلور
پس اشخاصك چورومش داغلمش پاره‌لرين وكيفيت جمع واحياسنى ايو بيلور
الذي جعل لكم من الشجر الأخضر نارا شول پروردكار كه سيز كيچون كوك اغجدن
اتش قيلدى فإذا أنتم منه توقدون پس اول وقت سيز اندن ياندررسيز
باديه‌نك اغلب يرلرنده عرب اتش استخراجيچون ايكى اغاج استعمال ايدرلر برينه
مرخ برينه عفار ديرلر مرخى عفار اوزره قويوب بورلر اتش ارالرندن حاصل
اولور أوليس الذي خلق السموات والأرض بقادر اياكوك اغجدن آتش
چيقروب كوكلرى ويرى ايجاد ايدن ذو الجلال توانا دكلميدر على أن يخلق
مثلهم انك اوزره كه انلر كبى بر مخلوق ايجاد ايليه بلى انلرك ايجادى اوزره قادر
اصلا انده شبهه يوقدر وهو الخلاق العليم وكندودر مبالغه ايله خلق ايدن جميع
اموره دانا اولان إنما أمره إذا أراد شيئا انك شانى بوندن اوزكه بر نسنه
دكلدر كيم بر نسنه ايستيجك أن يقول له كن فيكون اول شيئه سويلر اول درعقب

اول شئ

اول شئ حصوله كلور فسبحان الذي بيده ملكوت كل شيء پس عجزدن منزه‌در اول
پروردكار كه هر نسنه‌نك تصرفى يد قدرتنده‌در وإليه ترجعون ومكافات
ايچون كندو حكمنه دونمش قيلنورسيز شتردر كاشانه‌دن مرويدر كه بيوردى هر
نسنه‌نك قلبى وار و قران عظيم الشانك قلبى ياسيندر هر كيم رضاى الله ايچون
انى اوقودى كناهندن كچمش اولان اشيا كندويه مغفرت اولنور انى ميتلر اوزره

## سورة والصافات مكية قراءت ايدك وهي مائة واحدى وثمانون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

والصافات صفا مقام عبوديتده درست صف بغليان فرشته‌لره قسم
فالزاجرات زجرا پس شياطينى استراق سمعدن ايو منع ايدن فرشته‌لره قسم
فالتاليات ذكرا پس انبيا اوزره خدانك كلامنى اوقيان ملائكه‌يه سوكندكه
إن إلهكم لواحد على التحقيق معبودكوز بيردر رب السموات والأرض وما بينهما
كوكلرك ويرك وارالرنده اولان اشيانك پروردكارى ورب المشارق دخى كونش
چيقجق يرلرك خداوندى إنا زينا السماء الدنيا تحقيقا كه بز سيزه يقين
اولان كوكى بزندك بزينة الكواكب بر بزك ايله كه يلدزلردر وحفظا من كل
شيطان مارد وانى يعنى صاقلمق صاقلدوك هر سركش ديودن لا يسمعون
إلى الملإ الأعلى بو جهتدن اشتوامزلر سوزين ايشتمكه طالب اولمازلر يعنى كوكلر
شهبله محفوظ اولدوقدن صكره شياطينك حالى بويله اولديكه عالم بالاده
ساكن اولان اشراف ملائكه‌نك سوزين ايشتمزلر ويقذفون من كل جانب
دحورا وكوكك هر طرفندن قاولمق ايچون شهبله اتلورلر استماعه قصد ايتدوكلر
ولهم عذاب واصب وكندولره پرستدنلو اشكنجه وار واول اخرت عذابيدر الا من
خطف الخطفة مكر شول كيمسه كه ملائكه‌نك سوزندن بر قابش قاپدى فأتبعه
شهاب ثاقب درعقب انك ارده‌نه بر روشن آتش پاره‌سى دوشوب كندويى ايجدر
ياياندرور فاستفتهم پس كفار مكه‌دن صور أهم أشد خلقا أم من خلقنا
كندولرمى يارادلمق جهتندن زياده پركدرلر يا بزم يرتدوغمز اشيا يعنى مذكور اولان
ملائكه وكوكلر ويير وارالرنده اولانلر إنا خلقناهم من طين لازب تحقيقا كه
كندولرين بر ياپشمش چاموردن يرتدق بو كلامدن مراد اثبات معاددر و استحاله
زعم ايدنلرك سوزنه رددر بو وجهله كه انك استحاله‌سى اكر ماده‌نك عدمى

قابلیتنده در ماده موجود و باقیدر و اجزاسی قابل انضمامدر و اگر فاعلك عدم
قدرتنده در کوکلر و یرك ایجادینه قادر اولان بی سنك اول اجزانك ضمنه ورودی
ایچون اعاده ایتمکه دخی قادردر بل عجبت بل که سن خدانك قدرتنی و بعثنی انكار ایتمه‌لر
عجبلندك ویسخرون و انلر سنك تعجبكدن و احوال بعثی تقریر ایتدكلكدن استهزا
ایدرلر واذا ذكروا و قچن بر شیئله پند ویریلورلر لا یذكرون انلردن پند المزلر واذا
رأوا آیة یستسخرون و اول وقت که بر معجزه کوردلر استهزاده مبالغه ایدرلر وقالوا
ان هذا الا سحر مبین و کوردکلری معجزه‌دن اوتری دیرلر بو بر نسنه دکلدر الا بر
هویدا جادولك ائذا متنا وکنا ترابا وعظاما ایا قچن بیز اولوب توپراق و کموك
اولورز ائنا لمبعوثون علی التحقیق بیز دیریلوب کوندرلمش قیلنور میوز
اوآباؤنا الاولون دخی کچمش پدرلرمز مبعوث اولورلرمی قل نعم سویله بلی سیز
دیریلورکوز مبعوث اولورسیز وانتم داخرون وحال بوکه سیز خوار و بیمقدارسیز
فانما هی زجرة واحدة پس قچن بعث اولور بعث ایتمك یالکوز بر چیغرشدن اوزکه
بر نسنه دکلدر و اول نفخهٔ ثانیه‌در فاذا هم ینظرون در عقب همان کندولر کوردلردن
قالقوب دوروب باقرلر وقالوا یا ویلنا هذا یوم الدین و دیرلر ای هلاکمز
حاضر اول که بو کون اعمالمزك مکافاتی کوریلدیکی کوندر بعده کندولرینه ملائکه دیرلر هذا
یوم الفصل بو کون قضا و حکومت کونیدر الذی کنتم به تکذبون سزل کونکه
سیز انك وقوعنی تکذیب ایدردکوز بعده حق سبحانه و تعالادن ملائکه‌یه فرمان
کلورکه احشروا الذین ظلموا وازواجهم نفسلرینه شرك الهه ستم ایدنلری و دیندن
کندولره موافق اولان قاریلرین جمع ایدك وما کانوا یعبدون من دون الله
و تکریدن اوزکه عبادت ایتدکلری اشیایی دخی جمع ایدك فاهدوهم الی صراط
الجحیم پس دوزخك یولنه انلره یول کوسترك وقفوهم و انلری عرصهٔ موقفده دوردرك
انهم مسئولون زیرا علی التحقیق انلر عقائد و اعماللرندن اوتری صورلیجقلردر دخی ملائکهٔ
کرام انلره دیرلر ما لکم لا تناصرون سیزه نه اولدیکه بری بیرکزه یاردم ایدوب موقفك
زحمتندن قوتولمزسیز بل هم الیوم مستسلمون بلکه انلر بوکون عجزلری جهتندن
منقاد اولمشلردر واقبل بعضهم علی بعض یتساءلون و بیری بیری اوزرینه متوجه
اولوب صورشورلر یعنی روسا و توابع بیری بیرینه توبیخ یوزندن صورشورلر قالوا
انکم کنتم تأتوننا عن الیمین توابع روسایه دیدیلر تحقیقا که سیز بیزه صاغ طرفندن



کلوردکوز یعنی اقوای وجوهله و ایمینله بیزه کلوردکوز قالوا بل لم تکونوا مؤمنین
روسا توابعه دیدیلر سویلدکلکوز کبی دکلدر بلکه سیز اهل ایمان دکل ایدکوز وما
کان لنا علیکم من سلطان و بیزم اوزرکزه هیچ بر تسلطمز یوق ایدی بل کنتم قوما
طاغین بلکه سیز حدی تجاوز ایتمش بر کروه ایدکوز روسا توابعه ایکی وجهله
جواب ویردیلر اول منع طریقیله جواب ویروب دیدیلر بیز سیزی کمراه ایتمدك
سیز کندوکوز کمراه ایدکوز ایکنجیسی بویله جواب ویردیلر که بیز سیزی جبر
ایتمدوك انکچون که اوزرکزه بیزم تسلطمز یوق ایدی فحق علینا قول ربنا
پس پروردکارمزك سوزی اوزریمزه واجب اولدیکه انا لذائقون علی التحقیق
بیز عذابی دادیجیوز فاغویناکم پس سیزی ازدردق انا کنا غاوین که بی شبهه
بیز ازغونلر ایدك فانهم یومئذ فی العذاب مشترکون پس بلا شبهه کیم
تابع و متبوعلر قیامت کوننده عذابده اورتاقدرلر انا کذلك نفعل
بالمجرمین بلا شك کیم بیز آنجلین ایشی اهل شرکه ایشلرز انهم کانوا اذا قیل
لهم لا اله الا الله تحقیقا انلر بویله ایدیلرکه قچن کندولره دینلورکه توحید
سویلك یستکبرون ویقولون سی کشتاك ایدوب دیرلر ائنا لتارکوا
آلهتنا تحقیقا بیز معبودلرمزی ترك ایدیجیلر میوز لشاعر مجنون بر شاعر
دیوانه ایچون مقصودلری محمد المصطفادر ولیکن حاشا که دیدوکلری سوزلره
اوله بل جاء بالحق بلکه محمد المصطفی صلی الله علیه و سلم دوغرولغله کلدی
وصدق المرسلین و کندودن سندن اسبق اولان پیغمبرلری تصدیق ایتدی انکم لذائقوا
العذاب الالیم تحقیقا که سیز ای دینسیزلر بر دردناك اشکنجه‌یی دادیجیسیز وما
تجزون الا ما کنتم تعملون و ایشلدکلکوز شیئك سزاسندن اوزکه بر شیئله سزا
ویرلمسیز الا عباد الله المخلصین لیکن الواث شکدن پاك قیلنان خدانك قوللری
ثوابلری ثابت اولور اولئك لهم رزق معلوم اول کروه که پاك قیلنمشلر بیلنمش
روزی کندولره اولور فواکه اول روزی میوه‌لردر زیرا فاکهه بر نسنه‌در که تلذذ
ایچون مقصود اولور نه غدا ایچون و قوت انك عکسنه‌در و از بس که اهل جنتك اعاده
اولان خلقتلری تحللدن محفوظ اولدی روزیلری یالکوز فاکهه اولدی وهم مکرمون
وحال بوکه کندولر معزز قیلنمشلردر یعنی اول رزقه تعبسیز نائل اولمشلر فی جنات
النعیم ناز و نعمت بهشتلرنده علی سرر متقابلین تختلر اوزره بیری بیرینه قارشو

اونوز مستلر **يطاف عليهم** اوزرلرنه دولانلور **بكأس** بر دولى جام ايله **من معين**
كوزلره نمايان اولمش شرابدن **بيضاء لذة للشاربين** ايكيسى كاسه صفتدرلر
يعنى اول كاس بياضدر ايچنلره لذتلودر **لا فيها غول** جنتك شرابنده خمار
وصداع كبى آفت وعلت يوقدر **ولا هم عنها ينزفون** ونه ايچنلره اندن مست
اولوب عقل وفهملرى كيدر **وعندهم قاصرات الطرف** وقتلرنده كوزلرين
صاقليان خاتونلر واردر يعنى كوزلرين انجق زوجه لرينك مشاهده لرينه مشغول ايدوب
بيكانه لره باقمقدن منع ايدرلر **عين** حلاوتلو بيوك كوزليلر **كأنهن بيض مكنون**
كويا كه اول خاتونلر بر صاقلنمش دوه قوشينك يومورطه لريدر چونكه الوانك اك
ايوسى جزئى صارولقله قارشمش اولان بياضلقدر دوه قوشينك يومورطه سنده
بولونور وار وصفا ونعومت دخى حق جل وعلا حوريلرى انكله مشبه قيلدى **فاقبل**
**بعضهم على بعض يتساءلون** پس بهشتيلرك بر مقدارى بر مقدارينه يوز دوندروب
دنياده اولان احوال وماجرالرى صورشورلر **قال قائل منهم** سوز اراسنده
انلردن بر سويليجى سويلدى **انى كان لى قرين** تحقيقا كه بنم دنياده بكا بر همنشين
وار ايدى **يقول ائنك لمن المصدقين** سويلر تحقيقا سن تصديق ايديجيلردنميسن
يعنى حشر ونشره تصديق ايدركمرا ايچون بكا تعنيف وتوبيخ ايدوب سويلردى
**ائذا متنا وكنا ترابا وعظاما** ايا بز اولوب طپراق وچورك كملر اولدوغمزده
**ائنا لمدينون** بلا شك بز بزه ويرلمش اولورميوز **قال** اهل بهشتدن سويليان
كيمسنه ديدى **هل انتم مطلعون** ايا سز جهنم طرفنه بقجيلرميسز تاكه سزه انى
كوستره يم **فاطلع فرآه فى سواء الجحيم** پس اول سويليجى دوزخ طرفنه باقوب
همنشيننى دوزخك اورته سنده كوردى **قال تالله ان كدت لتردين** بهشتى
دوزخى يه ديدى خدايه قسم كيم على التحقيق يقلاشدى كيم بنى اغوا ايله اهلاك
ايده سن **ولولا نعمة ربى** واكر پروردكارمك هدايت وتوفيقى اولمسيدى **لكنت**
**من المحضرين** البته دوزخه سنكله احضار اولنانلردن اولوردم بعده دونوب
نعمتله محدثا ايدوب تعجب يوزندن بهشتيلره ديدى نه كه حق تعالى بيوردى
**افما نحن بميتين** ايا بز بهشتده منعم اولوب اصلا بز ميت اولمازميوز يعنى
بهشتده مخلد اولوب هركز موت بزه كلمز **الا موتتنا الاولى** مكر دنياده اولك
اولان اولكمز **وما نحن بمعذبين** واصلا بز اشكنجه كورمش قيلنمازوز **ان هذا**

**لهو الفوز العظيم** تحقيقا كيم بهشتده مخلد اولمق وعذابدن قورتلمق كندودر اولو
قورتلمق **لمثل هذا فليعمل العاملون** پس بو نعمتلرك مانندنه نائل اولمق
ايچون ايشليانلر ايشلسون **اذلك خير نزلا** ايا مذكور اولان نعمتلر حسن كشش
ومهيا نعمتلر اولدوقلرى جهتدن بيكركدر **ام شجرة الزقوم** يا خود زقوم اغجى
واو براغجدركه تهامه ولايتنده اولور يپراقلرى كوچك وميوه سى غايتله آجى
وبدبودر حق سبحانه وتعالى اول اغجى كه دوزخيلره نزل اولور بو اسمله مسمى قيلدى
**انا جعلناها فتنة للظالمين** تحقيقا كه بز اول زقوم اغجنى كفار ايچون اخرتده بر
محنت وعذاب قيلدق **انها شجرة تخرج فى اصل الجحيم** تحقيقا كيم اول اغج براغجدر
كه دوزخك دبيننده بتوب داللرى طبقلرينه چيقر **طلعها كانه رؤس الشياطين**
اول اغجك خوشه سى زشتلكده ديولرك باشنه بكزر **فانهم لآكلون منها**
پس بلا شبهه كيم كفار اندن ييجيلردر **فمالئون منها البطون** اندن صكره شدت
جوعدن قارنلرى اندن دولديريجيلردر **ثم ان لهم عليها** صكره على التحقيق انلره
اول يمك اوزره اولور **لشوبا من حميم** قزمش صو ايله قارشمش ايرندن ايچاجك
نسنه **ثم ان مرجعهم لالى الجحيم** پس بى شك كيم كيتملرى دوزخه در يعنى ماحضرلرى
كه زقوم وحميمدر تناول ايدوكلرندن صكره دوزخه كيدرلر زيرا انلره نزل
وپيش كش دوزخه كيرمدن اول اولور **انهم الفوا آباءهم ضالين** تحقيقا انلر
پدرلرين ازغونلر بولديلر **فهم على آثارهم يهرعون** پس كندولر انلرك ايزلرى
اوزره سورلمش كبى سرعت ايدوب كيدرلر يعنى انلره تقليد ايتمكده توقف
ايتمزلر **ولقد ضل قبلهم** دخى على التحقيق سنك عشيرتكدن اسبق ازغون اولدى
**اكثر الاولين** كچمشلرك چوغى **ولقد ارسلنا فيهم منذرين** دخى بى شبهه كيم
ارالرنده قورقوديجيلر كوندردك يعنى پيغمبرلر كوندردك كه كندولرين عذابدن
تخويف ايده لر **فانظر كيف كان عاقبة المنذرين** پس باق كور قورقودلانلرك
صوكى نيجه اولدى **الا عباد الله المخلصين** انجق دينلرين پاك قيلان خدانك
قوللرى كه انلر انذارله منتفع اولديلر **ولقد نادانا نوح** دخى تحقيقا كيم حضرت
نوح بزى چاغردى **فلنعم المجيبون** پس چاغرمسنه كوزل اجابت ايدنلر بزوز كه
قومندن كافر اولانلرى طوفانله اغراق ايتدك **ونجيناه واهله** وكندويى
وكندويه تابع اولانلرى قورتردق **من الكرب العظيم** اولو محنت واندوهدن

واول محنت قومی کندویه ایتدوکلری جفالردر وجعلنا ذريته هم الباقين وانك
نسلنی زیاده کندولرین قلانلر قیلدق اوزکه لری دکل زیرا اولادندن وانلر
قادینلرندن ماعدا هر کیم که کیمیده وار ایدی دار آخرته انتقال ایتدی ونسل
قیامته دك حضرت نوحك اولادندن قالدی وتركنا عليه في الآخرين دخی
حضرت نوح اوزره امتدن کیدو قلانلرده باقی قیلدق سلام على نوح في العالمين
بو کلامی وانك معناسی دعا ایتمکدر کیم انس وجن وملائکه اراسنده سلام على نوح
سوزی همیشه ثابت اولسون انا كذلك نجزي المحسنين تحقیقا که بز حضرت
نوحه ایتدوکمز مکافات کبی ایولك ایدنلره بو مکافات ایدرز انه من عبادنا
المؤمنين زیرا علی التحقیق کیم حضرت نوح ایمان کتورن قوللریمزدندر ثم اغرقنا
الآخرين صکره قومندن کافر اولانلری غرق ایتدك وان من شيعته لابراهيم
دخی بلا شبهه کیم حضرت نوحه متابعت ایدنلردندر حضرت ابراهیم اذ جاء ربه
بقلب سليم مذکور قیل اول وقتی که حضرت ابراهیم پروردکارینه علائقدن
قورتلمش بر کوکل ایله کلدی اذ قال لابيه وقومه ماذا تعبدون قچن پدرینه
وعشیرتنه سویلدی نه شیئه پرستش ایدرسیز ائفكا آلهة دون الله تريدون
آیا انکریدن اوزکه یلان ایچون معبودلر ایدنورسیز فما ظنكم برب العالمين
پس کمانکز ندر عالملرك پروردکارینه که کندوسی عبادته مستحق ایکن سیز
عبادتن بوراقوب باطل اشیایه عبادت ایدرکوز پس حضرت ابراهیمك قومی
کندویه بویله جواب ویردیلر که یارین عیدمزدر صحرایه چیقسك کوکلك بزمله
چیق که دونشمزده بتلرمزی زیارت ایدرسن انلرك زیب وزینتلرین مشاهده
ایتدکدنصکره لسانك طعنی انلردن کوتاه ایدرسن فنظر نظرة في النجوم پس حضرت
ابراهیم علیه السلام عیدکاهه کندویی دعوت ایتدکلرینه بیله ذلك بر باقش باقدی
انلرك اتصال وانفصاللرین کوروب فقال اني سقيم دیدی علی التحقیق بن خسته یم
یعنی نجومك سیرندن استدلال ایدرمکه بن طاعوندن چیقیسم کرك قومی بو سوزی
کندوسندن ایشتدوکلرنده طاعونك سرایتندن قورقدیلر فتولوا عنه پس اندن
یوز دوندروب کیتدیلر مدبرين اکسه لرین چویردکلری حالده فراغ الى آلهتهم
اندنصکره حضرت ابراهیم انلرك معبودلری طرفنه کیزلو کیدوب کوردی اوکلرینه
انواع اطعمه دوزلمش فقال پس تهکم واستهزا طریقیله دیدی الا تأكلون یمز میسیز



چون انلردن بر صدا کلمدی ینه استهزا طریقیله دیدی ما لكم لا تنطقون
سیزه نه اولدیکه بکا جواب سویلمزسیز فراغ عليهم پس کیزلنمش ایکن بتلر اوزره
میل ایدوب اوردی ضربا باليمين صاغ ال ایله اورمق یعنی قوت وزوریله انلری اوردی
بو حال واقع اولدقدنصکره نمرودیلر عیدکاهدن بتخانلرینه دونوب بتلرك
حالنی مشاهده ایتدیلر بیلدیلر که بو ابراهیمك ایشیدر فاقبلوا اليه يزفون
پس انك طرفنه شتاب ایدرك توجه ایتدیلر کندویی الوب نمرودك حضورینه کتوردیلر
انکله خیلی مباحثه ایتدوکدنصکره نه که اندن بر شمه سبقت ایتمشدی قال اتعبدون
ما تنحتون حضرت ابراهیم دیدی ایا طاش واغاجدن یوندغکوز نسنه یه طپرسیز
والله خلقكم وما تعملون وحال بو که خدا عز وجل سیزی واشلدکلکوز اشیایی
یراتدی قالوا ابنوا له بنيانا سوزینه جواب ویرمیوب دیدیلر انکا بر یاپی یاپك
وانی اودونلر دولدروب ایچنده آتشی اوردك فالقوه في الجحيم اندنصکره کندویی
یانمش آتشه بوراقك فارادوا به كيدا پس بو ایشله حضرت ابراهیمه حیله
ایستدیلر زیرا اول وقت که حضرت ابراهیم کندولرین دلیل ایله مقهور ایتدی
عامه خلقه عجزلری ظاهر اولمق ایچون آتشله تعذیبنی تدبیر ایتدیلر فجعلناهم
الاسفلين پس بز انلری الچقلر قیلدق که یانددوکلری آتش اوزرینه
کلستان اولدی وانك علو شاننه بر برهان قاطع اولدی وقال اني ذاهب الى
ربي ودیدی تحقیقا بن پروردکارم بکا فرمان ایتدوکی یره کیدیجیم واو شام
زمینیدر سيهدين البته مقصدمه بکا یول کوسترور رب هب لي من الصالحين ای
پروردکارم کوچک عملو کیمسه لر بکا باغشله تا که دعوت وطاعت اوزره بکا یاردم
ایدوب غربتمده مونسم اوله لر بوندن مراد اوغول معقوله سیدر فبشرناه بغلام حليم
پس کندویی بر حلم صاحبی اوغلان ایله مژده لتدرك یعنی بلوغه ایرشدوکنده
حلیم اولور بعده حق تعالی کندویه هاجردن حضرت اسمعیلی احسان ایتدی
فلما بلغ معه السعي پس اول وقت که قوة المعین اولان مطلوبن بولوب ایشلرینه
بیله چالشمغه ایرشدی قال يا بني دیدی ای اوغلجغم اني ارى في المنام تحقیقا که
بن عالم رؤیاده کوردوم کیم اني اذبحك علی التحقیق بن سنی بوغازلرم فانظر ماذا
ترى پس بق فکر که نه شیئه مؤدی اولور کوردیلر که حضرت ابراهیم عالم خوابده
کوردیکه بر سویلیجی کندویه سویلر حق تعالی اوغلکی بوغازلمسیله سکا فرمان ایدر

صبح اولیجق فکر ایتدیکه ایا بو رؤیا خدادن میدر یا شیطاندن بعده ایکنجی کیجه
اول واقعه کبی بر واقعه کوردی پس بیلدیکه او خدا طرفندندر صکره اوچنجی
کیجه انک طبقنی کوردی همان بوغازلمسنه تصمیم ایدوب حضرت اسمعیله انی نقل
ایتدی قال یا ابت افعل ما تؤمر حضرت اسمعیل دیدی ای پدرم فرمان
اولندغک شیئی ایشله کیم ستجدنی ان شاء الله من الصابرین علی التحقیق
خدا ایسترسه بنی صبر ایدنلردن بولورسن خدانک حکمی اوزره فلما اسلما
پس قچنکیم پدر و پسر خدانک فرمانه منقاد اولدیلر وتله للجبین و پدر
اوغلنی یان اوزره صالوب النی یر اوزره دوشندی و بو حال منا ده صخره
یاننده واقع اولدی معالمده کوردیکه قچن حضرت ابراهیم اسمعیلک ذبحن
قصد ایتدی حضرت اسمعیل بیوردی ای پدر الیمی و ایاغمی محکم بغله تاکه
اضطراب ایتمیوز زیرا محتملدرکه اضطراب محلنده مبارک دونلرک
قانیله بولاشه و بن ادبسیزلکله بدنام اولورم ؛ ؛ بیت ؛
؛ اگر خونم بریزی غم ندارم زان همی ترسم ؛ که ناگه دامن پاکت شود از خون آلوده ؛
دخی بوندن کیندک محل والده مه سلامیمی یتشتر و بو کوملکمی انکا ویر تاکه
انکله متسلی اوله دخی بوغازلمق محلنده یوزمی تپراغه قیل تاکه بچاغی چکدیکک
محل نظرک یوزمه دوشمیه زیرا معتاد اوزره اگر بنی بوغازلرسن شاید
پدرلک محبتی حرکتندن فرمان الهیده بر تاخیر و تقصیرک اوله پس حضرت
ابراهیم اوغلنک النی و ایاغنی قوت قلبله باغلیوب بچاغی بوغازی اوزره
قودی حق سبحانه و تعالی بلک شکلنده بر حلقه حضرت اسمعیلک بوغازنده پیدا
ایتدی بچاق کسمکدن ممتنع اولدی ونادیناه ان یا ابراهیم قد صدقت
الرؤیا و انی چاغردک کیم ای ابراهیم علی التحقیق عالم خوابده کوردکک رؤیایی
عزمله و ذبحک لوازمی اولان مقدماتی کتوردمکله تصدیق ایتدک انا کذلک
نجزی المحسنین بلاشبهه بز ایولک ایدنلره بویله مکافات ایدرزکه نهایت
شدتده کندولره فرجی ایصال ایدرز ان هذا لهو البلاء المبین بی شبهه کیم
بو ایش کندوده اشکار ابتلادرکه مخلص اولنلر سندن ممتاز اولور وفدیناه
بذبح عظیم دخی حضرت اسمعیله فدا قیلدق بر بوغازلنجق نسنه که هیکلی غایتله بیوکدر
واو بهشت جاودانده بسلنمش بر قوچ ایدی اول محلده جبرئیل علیه السلام انی کتوروب

حضرت

حضرت ابراهیم انی قربان قیلدی وترکنا علیه فی الآخرین سلام علی ابراهیم کذلک
نجزی المحسنین انه من عبادنا المؤمنین بیانی قصهٔ نوحده کچدی وبشرناه
باسحق نبیا من الصالحین و کندویه اسحقک کلمسیله مژده ویردک اول عالمده که
پیغمبر اولمسنه حکم اولنوب زمرهٔ صالحادن اولدوغی تقدیر اولنمشدر وبارکنا
علیه وعلی اسحق وانک اوزره واوغلی اسحق اوزره برکت صالدقکه بنی اسرائیلک
جمله پیغمبرلرین واوزکه لرین شعیب وایوب کبی پیغمبرلری انلردن ایجاد ایتدک
ومن ذریتهما محسن دخی حضرت ابراهیم و اسحقک ذریتندن بر کروه وارکه عملنده
ایولک ایتمشدر وظالم لنفسه و بر قسم وارکه کندو جاننه کفر و معصیتله ستم
ایتمشدر مبین ستمی اشکاردر بو کلامده تنبیه وارکه نسبک هدایت و ضلاله
دخلی یوقدر دخی اولاددن صدور ایدن بدلک سببیله پدرلره بر نقص
حاصل اولماز ولقد مننا علی موسی وهرون دخی علی التحقیق کیم حضرت موسی
وهرون اوزره منت قودق نبوتک نعمتی سببیله ونجیناهما وقومهما من الکرب
العظیم وایکیلرین و عشیرتلرین اولو قیغودن قورتردق یعنی فرعونک ایذاسندن
ونصرناهم و قوملرینه یاردم ایتدک فکانوا هم الغالبین پس فرعون و لشکری اوزره
کندولر غلبه ایدنلر ایدیلر وآتیناهما الکتاب المستبین و غایتله اشکار اولان
کتابی ایکیلرینه ویردک وهدیناهما الصراط المستقیم و حق و صوابه موصل اولان
یولی ایکیلرینه کوستردک وترکنا علیهما فی الآخرین سلام علی موسی وهرون انا کذلک
نجزی المحسنین انهما من عبادنا المؤمنین نظیرهسی سبقت ایتدی وان الیاس
لمن المرسلین دخی تحقیقا کیم حضرت موسانک برادری حضرت هرونک نبیرهسی
یاسینک اوغلی الیاس کوندرلمش پیغمبرلردندر اذ قال لقومه یاد ایت اول وقتیکه
کندو جماعتنه سویلدی الا تتقون نیچون عذاب الهیدن قورقمزسیز اتدعون بعلا
نیچون بعل نام بته طپرسیز وتذرون احسن الخالقین و براقرلرک یکرکی بورا قورسیز
خالقیندن مراد مصورلردر الله ربکم ورب آبائکم الاولین پروردکار کچمش
اولان پدرلرکزک پروردکاری خدانک عبادتن براقورسیز فکذبوه پس کندویی
یلانه نسبت ایتدیلر فانهم لمحضرون که بی شبهه انلر عذابده احضار اولنجقدرلر
الا عباد الله المخلصین [illegible] قیلنلر خدانک قوللری که انلر تکذیب ایتمدیلر
وترکنا علیه فی الآخرین [illegible] الیاسین انا کذلک نجزی المحسنین انه

لذ

مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ الیاسین الیاسه برلغتدر سینا و سینین کبی وَإِنَّ
لُوطًا لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ دخی تحقیقا کیم حضرت لوط رسل زمره سندندر إِذْ نَجَّيْنَاهُ
وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ یاد ایت اول وقتی که کندویی و اهلنی قومی عذابندن قورتردق
إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ مکر اهلندن بر قوجه قاری که عذابده قالانلردن
اولدی و او حضرت لوطک قاریسیدر ثُمَّ دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ صکره حضرت لوطک
قومندن قالانلری اهلاک ایدوب مکانلرین زیر و زبر قیلدق وَإِنَّكُمْ
لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِمْ مُصْبِحِينَ وبی شبهه کیم سیز ای کروه قریش یوردلرینه کچرسیز صباح
وقتنده داخل اولدیغکزده وَبِاللَّيْلِ وکیجه وقتنده دخی أَفَلَا تَعْقِلُونَ پس نیچون
تعقل ایدوب فکر ایتمزسیز که مکذبلرک نتیجه سی هلاکدر بر غیری شیء دکل
وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ دخی تحقیقا کیم حضرت یونس کوندرلمش پیغمبرلردندر
إِذْ أَبَقَ اک اول وقتی که کندو جماعتندن قچدی إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ادمله اولان
دولی کیمی یه کتوردیلر که قچن حضرت یونس قومندن فرار ایدوب دریا کنارینه کلدی
تجادله دولمش بر کیمی انی حاضر کوروب انلرله بنوب کیتدی دریانک اورته سنه
یتشتوکلرنده کیمی دوردی ملاحلر دیدیلر علی التحقیق بیزم کیمیمز اغاسندن
قچمش بر قول وار دیرا کیمیمزک دابی بودر حضرت یونس ایتدی ای ملاحلر اغاسندن
قچمش قول بنم همان اوکونه بنمه ایشلدکلکوزی بکا ایشلک دیدیلر بزم
دابمز بودرکه اوکونه بنده یی دریایه صالورز وقچن اولهکه بوکونه ایشی سکا
ایشلیه بیلورز زیرا سنک چهرهکده اثار سرورلک ونجابت وار حضرت
یونس بو سوزلری قبول ایتمیوب ابرام ایتدیکه البته بنی دریایه صالک کیم علی
التحقیق دیدیککز شخص بنم انلر دیدیلر بو نه سوزدر بو کلامدن فراغت ایت عاقبت
بعد الالحاح قرعه صالمغه راضی اولدیلر فَسَاهَمَ پس حضرت یونس کیمی خلقیله
قرعه صالدی فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ درعقب مغلوبلردن اولدیکه اوچ کره کیمی خلقی
قرعه یی تکرار ایدوب اوچنده دخی ادیله چیقدی پس حضرت یونس کندو اختیاریله
نفسنی دریایه صالدی فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ بلا فاصله بالق کندویی یوتدی وَهُوَ مُلِيمٌ
وحال بوکه کندو نفسنه ملامت ایدیجیدر فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ پس اکر حضرت
یونس خدایی بالکلیه ذکر ایدنلردن اولمسیدی لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ البته
بالغک قارننده دوررردی اول کونه دکه که خلق قبورلردن مبعوث اولورلر فَنَبَذْنَاهُ

بالعراء



بِالْعَرَاءِ اندن صکره او نسنه انجسیز اولان صحرایه کندویی بوراقدق یعنی بالق
قوماتمزله کندویی اوکونه صحرایه صالدی وَهُوَ سَقِيمٌ اول حالده که کندوسی خسته در
یعنی بالق قارننده چکدوکی زحمتندن تازه دوغمش اوشاق کبی اولدی
وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ واوزرینه بتوردک شَجَرَةً مِنْ يَقْطِينٍ قبقدن براغ که اوستنه کولکه
ایلیه وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ مِائَةِ أَلْفٍ وانی مرسل قیلدق یوز بیک شخصه أَوْ يَزِيدُونَ
واول عدد اوزره ارتقلر فَآمَنُوا پس حضرت یونس اول زحمتلردن خلاص
بولیجق قومنه کلدی قوملری اکا اوزره ایمانی تجدید ایتدیلر فَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ
اندن صکره انلری برخوردار ایتدک بر مدته دکین که اجللری انکله منقضی اوله
فَاسْتَفْتِهِمْ پس ملائکه حقنده قیزلریدر سویلیان کمسهلردن صور أَلِرَبِّكَ
الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبَنُونَ ایا قیزلر پروردکارکه مخصوصدر و اوغوللر کندولره
أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَاثًا یاخود فرشته لری دیشیلر یرتدق وَهُمْ شَاهِدُونَ
وحال بوکه کندولر خلقتلرینه حاضردرلر أَلَا إِنَّهُمْ مِنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ وَلَدَ اللَّهُ بیل
کیم بلاشبهه انلر یلانلرندن و افترالرندن دیرلر تنکری تعالی طوغوردی وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ
وعلی التحقیق کندولر البته یلانجیلردر أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ایا مکروه
الطباع اولان قیزلری ماده افتخار اولان اوغوللر اوزره اختیار ایتدی بوهرکز
اولماز مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ سیزه نه اولدی نیجه حکومت ایدرسیز عقل انتفا
ایتمدوکی شیئله أَفَلَا تَذَكَّرُونَ پس تفکر ایتمز میسیز که انک ذاتی بو کونه اشیادن
منزهدر أَمْ لَكُمْ سُلْطَانٌ مُبِينٌ یاخود ملائکه بنات الله سوزی اوزره سیزه
کوکدن اینمش بر اشکار دلیل وار می فَأْتُوا بِكِتَابِكُمْ پس اول دلیله کوکدن اینان
کتابی کتورک إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ اکر ایتدککز دعواده ارباب صدق ایسه کز
وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجِنَّةِ نَسَبًا دخی تنکرینک اراسنده و پریلرک اراسنده
بر خصملک قیلدیلر که دیدیلر تنکری پریلرله مصاهره ایدوب ملائکه وجوده کلدی
وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ وعلی التحقیق پریلر بیلدیلرکیم کندولری عذابه
احضار اولنه جقدرلر سُبْحَانَ اللَّهِ ایزد ذو الجلال منزهدر عَمَّا يَصِفُونَ کندویه
نسبت ایتدوکلری قرابت و ولادتدن إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ سبقت ایدن لفظ
محضروندن استثنادر یعنی قوم پریلر عذابه احضار اولنورلر انجق الواث شکوک
و شبهاتدن پاک اولان بنده کان خدا که انلر عذابه احضار اولنمازلر فَإِنَّكُمْ وَمَا

تعبدون پس تحقیقا کیم سیزای کفار وعبادت ایتدککوز اشیا ما انتم علیه بفاتنین سیز خدا اوزره خلقدن برکیمسه اغوا ایله افساد ایتمزسیز الا من هو صال الجحیم مگر شول کیمسه که کندو دوزخه کیریجیدر یعنی علم ازلی کا تعلق ایتمشدر که البته اوجهنمه داخل اولور دخی ملائکه یه عبادت ایدنلرک سوزینی رد ایتمک ایچون ملائکه نک عبودیته اعترافلرین ذکر ایدوب بیوردی وما منا وفرشته لر دیرلر بیزدن برکیمسه یوقدر الا له مقام معلوم الا که انکا عبودیت وخدمتده بر بیلنمش یروار که اندن تجاوز ایتمکه اصلا امکانی یوقدر وانا لنحن الصافون وبی شبهه بیز کندومز اداء طاعتده صف بغلیانلرز وانا لنحن المسبحون دخی تحقیقا که بیز کندومز خدانک ذاتنی ناسزا اشیادن تنزیه ایدنلرز وان کانوا لیقولون وبی شبهه کیم کفار قریش بعثتدن اول دیرلردی لو ان عندنا ذکرا من الاولین تحقیقا کیم گچمشلر اوزره اینان کتابلر دن قتمزده بر کتاب اولسیدی لکنا عباد الله المخلصین البته الوات شرکدن پاک قیلنان عباد الله اولور ایدک واول وقت که اشرف کتب سماویه کندولره کلدی فکفروا به انکا کافر اولدیلر فسوف یعلمون پس کلجکده ایتدوکلری کفرک مالنی بیلجکدرلر ولقد سبقت کلمتنا لعبادنا المرسلین دخی بلاشبهه کیم رسالتله کوندرلمش قوللریمزه وعدمز گچمشدی کیم انهم لهم المنصورون علی التحقیق انلر کندولری یاردم اولنانلر وان جندنا لهم الغالبون وبی شبهه لشکرمز یعنی پیغمبرلره تابع اولانلر کندولردر غلبه ایدنلر فتول عنهم حتی حین پس انلردن یوز چویر بر مدته دک که حق تعالی سکا نصرتی انلره مقرر ایتمشدر واوبدر کویندر وابصرهم واول وقتده انلرک حالنی کور فسوف یبصرون که یقینده سنک منصور اولمغکی کوردلر افبعذابنا یستعجلون پس بیزم عذابمزک وقوعنی عجله ایله طلب ایدرلرمی فاذا نزل بساحتهم صکره غفلتله مطلوب لری اولان قونان دشمن لشکری گبی عذابمز انلرک فنالرنده ایندوکی فساء صباح المنذرین انذار اولنانلرک صباحی غایتله بد اولدی وتول عنهم حتی حین وابصر فسوف یبصرون وانلردن یوز چویر بر مدته دک وبقی کور کیم البته انلر کورجکلرین کوررلر سبحان ربک رب العزة غلبه وقدرت ایه سی پروردکارک منزه ومقدسدر عما یصفون اهل شرکک ایتدکلری ناسزا اوصافدن وسلام علی المرسلین

وپیغمبرلر



وپیغمبرلر اوزره سلام اولسون والحمد لله رب العالمین وقمو اولکلو وثنالر عالملرک پروردکاری ایزد ذوالجلاله مخصوصدر حضرت علی المرتضادن مرویدر که بیوردی هرکیم سیوه که روز قیامتده بیوک کیل اولان اولچکله ثوابی الهکر که مجلسندن آخر سوزی سبحان ربک سوره سنک آخرینه دک اوله

## سورة ص ثمان وثمانون آیة وهی مکیة

بسم الله الرحمن الرحیم

ص گچمش سوره لرک اولنده اولان حروف مقطعه حکمنده در والقرآن ذی الذکر شهرت وعظمت وشرف ایه سی اولان قرآنه قسم که کفر ایدنلر قرآنده بر خلل اولدوغیچون انکا کفر ایتمدیلر بل الذین کفروا فی عزة وشقاق بلکه کفر ایدنلر حقدن بر استکبارده وخدایه وپیغمبرینه بر مخالفتده اولمشلر کم اهلکنا من قبلهم من قرن انلردن اسبق نیجه زمانه خلقنی نابود قیلدق فنادوا پس توبه واستغفاده یوزندن چغردیلر تاکه اول عذابدن خلاص بوله لر ولات حین مناص وحال بوکه اول محل قوردولمق ونجات محلی دکلدر وعجبوا ان جاءهم منذر منهم دخی کفار مکه عجبلندیلر که جنسلرندن کندولره بر قورقودیجی پیغمبر کلدی وقال الکافرون دخی کفر ایدنلر دیدیلر هذا ساحر بو منذر اولان کیمسنه اظهار ایتدوکی معجزه لرده جادو لک ایدر کذاب تنکری تعالی اوزره دیدوکی سوزده مبالغه ایله یلانجی سویلر اجعل الالهة الها واحدا اکر کمزدی که قمو معبودلری بر معبود قیلدی ان هذا لشیء عجاب تحقیقا که بو دکلو مخلوقی بر معبود ایجاد ایدوب امورلرین تدبیر ایتمسی بر امر عجیبدر که عجبده نهایته یتشمشدر مرویدر کیم چونکه حضرت عمر اسلامه کلدی اسلامی قریش اوزره غایتیله دشوار اولدی ابوطالب یاننه واروب دیدیلر سن بیزم اختیارمزسن وبیلورسن کیم بو سفیهانه ایشلر دیلر حالا بیز سکا کلدک تاکه بیزمله قرنداشک اوغلی اراسنده حکومت ایده سن ابوطالب سرور کائناتی احضار ایدوب دیدی ای برادرزادهم بونلر سنک عشیرتکدرسندن عدالت ایستزلر سن دخی اوزرلرینه بیردنه میل ایتمه حضرت دونوب دیدی بندن نه طلب ایدرلر دیدیلر سندن طلبمز بوکه بیزی معبودلرمزله ترک ایت بیزده سنی معبودکله

ترك ایدوب سکا تعرض ایتمزوز پس حضرت دیدی بکا خبر ویرك ایسندکلکوز
سبزه ویرودسم سیز بکا بر سوز ویرورمیسیز که انکله عرب طائفه سن منقاد
ایدرسیز وعجمدن خراج الورسیز دیدیلر بلی انی واون سوز ده حضرت بیورده
سویلکوز لا اله الا الله بو سوزی ایشدنجه قالقوب بنجه ناسزا سوزلر دیدیلر
بعده انلردن صادر اولان سوزلری وحقلرنده اولان توبیخ ووعیدی حق جل وعلا
بو اینلرده بیان ایدوب بیوردی وانطلق الملأ منهم دخی قریشدن اشراف
اولانلر ابوطالبك مجلسندن کیدوب بری برینه سویلر ان امشوا واصبروا
علی الهتکم وارك کیدك ومعبودلرکوزك عبادتی اوزره صبر ایدك که انکله
سوز سویلتمك قائم دیرمز ان هذا لشیء یراد تحقیقا محمدك قصدی کیم
عرب وعجم اوزره ریاست ایتمك بر آرزو اولنور نسنه در یعنی هر کسك ارزو ایده
ما سمعنا بهذا فی الملة الاخرة محمد سویلدوکی سوزی ایشتمدك صوڭکی ملتده
یعنی پدرلرمزدن قلان آیینده ان هذا الا اختلاق بو بر شیء دکلدر الا بر
یلاندر که کندو نفسندن پیدا ایتدی ءانزل علیه الذکر من بیننا ایا اوزرنه
یالکوز ارامزدن وحی ایندرلمش قیلندی یعنی ندن ایجاب ایتدی که محمد
ارامزدن وحی ایله مخصوص اولوب سائر اشراف قریش اندن محروم اولهلر بل هم
فی شك من ذکری بلکه انلر قاندن بر کاندن درلو تقلیده میل ایدوکلرندن
وحیلردن اعراض ایتدوکلری جهتدن بل لما یذوقوا عذاب بلکه هنوز بنم
اشکنجه می دادمدیلر ام عندهم خزائن رحمة ربك العزیز الوهاب یاخود هر
کیمسه اوزره غلبه ایدوب چوق عطالو اولان پروردکارك رحمتی خزینه لری قللرنده میدر
که ایستدوکلرنه احسان ایدوب ایستمدوکلرینه احسان ایتمیلر اندنصکره نبوت
ایچون سنا دیدیلرندن ایستدوکلری کیمسه یی انتخاب ایدهلر ام لهم ملك السموات
والارض وما بینهما یاخود کوکلرك ویرك وارالرنده اولان اشیانك تصرفی کندولره
مخصوصمیدرکه بوکونه تحکمات ایدرلر واکر بوکونه تصرفلری وار فلیرتقوا فی
الاسباب پس عرش اعلایه ایصال ایدن نردبانلرده چیقسونلر تاکه اوزرنه استیلا
ایدوب امور عالمی تدبیر ایتسونلر اندنصکره ایستدوکلرنه وحی ایندرسونلر
وبو سوز کفاره غایت تهکمدر جند ما هنالك مهزوم من الاحزاب کفار قریش
پیغمبرلر اوزره بیغلن کفاردن انلر یعنی بدرده بر صنمش از لشکردرلر پس کندولره





قندن کلدی امور الهیه یی تدبیر ایتمك کذبت قبلهم قوم نوح وعاد کندولردن اسبق
حضرت نوحك جماعتی وقبیلهء عاد تکذیب ایتدیلر وفرعون ذو الاوتاد ومیخلر
ایه سی فرعون دخی یعنی پادشاهلکی خیمه کبی میخلرله ثابت اولان مصر حاکمی دخی
تکذیب ایتدی دیرقولی ذو الاوتاددن مراد بو که فرعون خلقی تعذیب ایتدوکی
چارمیخه کردی پس انکله وصف اولندی وثمود وقوم لوط واصحاب الایکة دخی
قبیلهء ثمود وحضرت لوطك جماعتی ومیشه ایه لری تکذیب ایتدیلر اولئك
الاحزاب انلردر پیغمبرلر اوزره جمعیت ایدنلرکه مذکور اولان جند منهزم
انلردن قیلندی ان کل الا کذب الرسل بونلردن هر کروه بو قدر الا که پیغمبرلری
یلانه نسبت ایتدیلر فحق عقاب پس انلر اوزره بنم اشکنجه م ثابت اولدی وما
ینظر هؤلاء الا صیحة واحدة دخی بونلر یعنی قریشك کفره سی انتظار ایتمزلر
الا یالکوز بر چیغرش و اول نفخه اولی در ما لها من فواق اول چیغرشه اصلا
بر جوع و توقف یوقدر وقالوا ربنا عجل لنا قطنا دخی کفار دیدیلر ای پروردکار
عذابدن محمدك بزه توعد ایتدوکی نصیبمزی تیز لتدر قبل یوم الحساب روز
حساب اولمدن اول بو کلامی استهزا طریقیله دیرلردی وحضرتك مبارك
خاطری بو سوزلردن ملول اولوردی پس حق سبحانه وتعالی حبیبنه تسلیه ویروب
بیوردی اصبر علی ما یقولون دیدوکلری سوزلرك اذیتی اوزره صبر ایت
واذکر عبدنا داود ذا الاید وانلره قوت صاحبی اولان قولمز حضرت
داودك حکایتنی اکوکزلرنه معصیتی تعظیم ایتمك ایچون انه اواب تحقیقا
که حضرت داود حقك رضاسنه چوق رجوع ایدیجیدی انا سخرنا الجبال
معه یسبحن بلاشبهه کیم بز طاغلری رام قیلدق اول حالده که بیلسنجه
تسبیح ایدرلر بالعشی والاشراق اخشام وقشنده وکونش چیقدوکی وقتده
والطیر محشورة دقوشلر معوله سن دخی رام قیلدق هر طرفدن یاننده جمع
اولنمشلر ایکن کل له اواب طاغ وقوشلك هر بری حضرت داودك تسبیحیچون
دوندریجیدر وشددنا ملکه وپادشاهلکنی هیبت ونصرت وکثرت لشکرله
قوی قیلدق وآتیناه الحکمة والکمال علم واتقان عملی ویردك وفصل
الخطاب وفصل خصومتی دخی که حقی باطلدن تمییز ایدر وهل اتاك نبأ
الخصم دخی خصومت ایدنلرك وهك خبری سکا کلدیمی اذ تسوروا المحراب

فچن كوشككده بادوسی اوزره چیقدیلر اذ دخلوا علی داود فچن حضرت داود
اوزره كیردیلر منقولدركیم حضرت داود علیه السلامك دابِ شریفی بوایدیكه
كونلرین دورت قسم اوزره ایتمشدی بركون كندو مهماتنه مشغول اولوردی
وبركون خلقك امور واحواللرین كوروردی وبركون خلقه وعظ ونصیحت ایدردی
وبركون بر بالاخانه سی واردی انده اقامت ایدوب خدانك عبادتنه اوقاتن
كچوروردی وبو كوننده در بانلره بویله سفارش ایتمشدی كه هركز بر انسان عبادت
خانه سنه كیرمكه قویب ویرمیه لر بركون انده عبادتنه مشغول ایكن كروه ملائكه
انسان قلغنده عبادت خانه سنه چیقوب اوزرنه كیردیلر ففزع منهم پس حضرت
داود انلردن قورقدی زیرا اول وقتده اوزرنه ادم مقوله سینك كیرمسی معهود
دكلدی قالوا لا تخف دیدیلر قورقمه خصمان بیز خصومت ایتمش ایكی كروهز بغی
بعضنا علی بعض بیرمز بیرمز اوزره تعدی ایتدی فاحكم بیننا بالحق پس
ارامزده دوغرولغله حكومت ایت ولا تشطط وحكومتده جور ایتمه واهدنا الی
سواء الصراط وبیزه یولك اورته سنه بر یول كوستر ان هذا اخی تحقیقا كه بو
شخص دینمده قرنداشمدر له تسع وتسعون نعجة كندویه مخصوص طقسان
طقوز دیشی قویونی وار ولی نعجة واحدة وبكا مخصوص بر دیشی قویونم وار فقال
اكفلنیها پس بكا دیدی انی بكا تملیك ایت وعزنی فی الخطاب وكندو سبیله
سوز سویلشمده بكا غلبه ایتدی یعنی بكا بوكونه خطابلر ایراد ایتدیكه انی رد
ایتمكه امكانم قالمدی قال لقد ظلمك بسؤال نعجتك الی نعاجه حضرت داود دیدی
خدایه قسم كیم سكا ستم ایتدی دیشی قویونكی دیشی قویونلرینه ضم ایتمك ایستمكله
وان كثیرا من الخلطاء وتحقیقا كیم اورتاقلردن چوق كیمسه واردركه لیبغی
بعضهم علی بعض بیرلری بیرلری اوزره تعدی ایدر الا الذین آمنوا
وعملوا الصالحات مكر ایمانه كلوب كوزل اعمال ایشلیانلركه انلر تعدی
ایتمزلر وقلیل ما هم وانلر غایتله اازدرلر وظن داود وحضرت داود بو
صورت دعوادن بیلدیكیم انما فتناه بوندن غیری بر شئ یوقدر كه كندوبی
كناهله مبتلا قیلدق فاستغفر ربه پس پروردكارندن مغفرت طلب
ایتدی وخر راكعا واناب وسجده ایتدكی حالده دوشوب خدایه رجوع
ایتدی بلمیكدكه كیم بو قصه دن نهایت مفهوم اولان شئ بودركه



حضرت داود علیه السلام اوزكه لر مالك اولدوغی شئی آرزو ایتدی باوجودكه كندو سنده
انك اضعافی وار ایدی واما اول روایت كه بر خاتون اوزره نظری دوشوب كا عاشق
اولدی پس سعی ایدوب تا كه انی ایولنوب حضرت سلیمان اندن كلدی صحیح بثوت
بولورسه شاید بر ییسنك نشانلسین ایستیوب ایولندی یاخود بر یسندن
ایستدیكه قار یسندن واز كچوب كندوسی ایولنه وبونده بر باس یوقدر زیرا اول كونه
ایش ارالرنده معتاد ایدی نته كه سرور كائنات مدینه یه قدوم ایتدوكده
انصاردن چوق كیمسه قار یسندن واز كچوب مهاجرینه انلری ایولندردی
فغفرنا له ذلك پس حضرت داوده مغفرت ایتدك اول شئی كیم یزدن مغفرتن
ایستدی وان له عندنا لزلفی دخی تحقیقا كیم مغفرتدن صكره الكا قتمزده
قرب وار وحسن مآب وبهشتده كوزل مرجع دخی یا داود انا جعلناك خلیفة
فی الارض ای داود بلا شبهه سنی یر ده خلیفه ایتدك یعنی روی زمینده سكا
دینه خلافت ارزانی قیلدق فاحكم بین الناس بالحق پس خلق ارا سنده دوغرولغله
حكومت ایت ولا تتبع الهوی وارزوی نفسه پیرولك ایتمه فیضلك عن سبیل الله
كه سنی خدانك یولنه كیتمكدن ازغورن قیلار ان الذین یضلون عن سبیل الله
تحقیقا كیم خدانك یولندن ازغون اولانلر كروه لهم عذاب شدید كندولره بر اولو
اشكنجه وار بما نسوا یوم الحساب روز حسابی اونتدوقلرندن اوتری وما خلقنا
السماء والارض وما بینهما باطلا وكوكی ویری وارالرنده اولان اشیایی
باطل ایچون یراتمدق ذلك باطل ایچون خلق اولنمسی ظن الذین كفروا بی دین
اولانلرك كمانیدر فویل للذین كفروا من النار پس وای اولسون كفرایدنلره
دوزخ اتشندن ام نجعل الذین آمنوا وعملوا الصالحات كالمفسدین فی الارض
بلكیم ایمان كتوروب كوزل عمللر ایشلیانلری روی زمینده فساد ایدنلر كیبی قیلارمیوز
بو ایش هركز اولماز ام نجعل المتقین كالفجار یاخود پرهیزكار اولانلری نابكارلر كیبی
قیلارمیوز بو دخی اصلا اولماز كتاب انزلناه الیك بو بر كتابدركه كندوبی سكا
ایندردك مبارك چوق نفعلودر لیدبروا آیاته تا كه خلق انك آیاتنده تفكر
ایدوب معنالرین فهم ایدرلر ولیتذكر اولوا الالباب وتا كه ارباب عقول
صافیه انكله پند پذیر اولهلر ووهبنا لداود سلیمان دخی حضرت داوده حضرت
سلیمانی باغشلدق نعم العبد غایتله كوزل قولدر سلیمان علیه السلام انه اواب

بی شبهه کیم اول ذات پاك فی احوالنده خدایه رجوع ایدیجیدر کتوردیلر کیم
حضرت سلیمان دمشق و نصیبینه غزا ایدوب انلردن بیك کحیلان ات
الدی و بر روایتده پدری انلری غزا ایتمشدی و اول اتلر کندویه میراث قلدی
و هر نقدیر اوزره ایولیه نمازندنصکره انلری اوزرینه عرض ایتدیلر انلره کونش
باتنجه دك مشغول اولوب معین اولان وردی کندوسندن فوت اولدی
بو سببله اول اتلری علی العموم قربان ایتدی تا که حق تعالی حبیبنه اندن خبر
ویروب بیوردی اذ عرض علیه بالعشی یاد ایت اول وقتی کیم حضرت سلیمان
اوزره ایولیه دنصکره عرض اولندی الصافنات اوج ایاغی اوزره و دوردنجی
ایاغنك درناغی اوجی اوزره دورن اتلر بو صفت اتلرده بر ممدوح صفتدر
و اول اتلرك بر صفتی دخی بو که بیوردی الجیاد سرعتله سکرن اتلر فقال انی
احببت حب الخیر عن ذکر ربی پس دیدی بی شبهه کیم بن چوق مالك محبتی
پروردگارمك ذکرینه بیرینه قبلوب انك اوزره اختیار ایلدم حتی توارت بالحجاب
اول وقته دك کیم کونش کیجه نك پرده سیله اورتلندی ردوها علی اول اتلری
اوزریمه دوندرك فطفق مسحا بالسوق والاعناق پس باشلدی اول اتلرك
بالدرلرینه و بوینلرینه قلیجی سلمك سیلمك یعنی کیسمك سکرلری و کیسمك
بوغازلری و اول عصرده اتلر قربان اولنوردی کتوردیلر کیم حضرت سلیمانه بر
اوغول کلدی دیولر خبردار اولیجق قورقدیلر کیم شاید پدری کبی کندولرینه
حوکم نقص قیله پس بونك اوزره اجماع ایتدیلر کیم انی اولدره لر حضرت سلیمان
بو تدبیردن اکاه اولیجق انی بولته ویردی تا که تربیه ایده و دیولرك شرندن
محفوظ اوله قضا یزدانیله اول اوغلان وفات ایدوب حضرت سلیمانك تختی
اوزره صالندی تا که حق تعالی بیوردی ولقد فتنا سلیمان دخی تحقیقا کیم
حضرت سلیمانی فتنه یه صالدق والقینا علی کرسیه جسدا و بر اوزره بر جانسیز
کوده صالدق ثم اناب صکره خدایه رجوع ایتدی دیرلر کیم اوغلی خصوصنده
تنکری تعالی اوزره توکل ایتمدوکندن خطا ایتمشدر قال رب اغفرلی دیدی یا الهی
بندن صادر اولان خطایه مرحمتکله ستر ایت وهب لی ملکا لا ینبغی لاحد
من بعدی و کندو کرمکدن بکا بر پادشاهلك باغشله که بندنصکره بر کیمسه یه
میسر اولمیه انك انت الوهاب بی شبهه که سن کندوك ایستدوکك کیمسنه یه

مراد ایتدوکك کیمسنه یه احسان ایدرسن فسخرنا له الریح پس روزکاری فرماننه
رام قیلدق تجری بامره رخاء فرمانیله یوریردی نرم و خوش اولدوغی حالده حیث
اصاب فنقی مکانه که ایستر والشیاطین و کندویه دیولری رام قیلدق کل بناء
وغواص غایتله هر استاد یاپوجی و دریادن جواهری استخراج ایتمك ایچون
هر بحثی باتیجی دیوی وآخرین مقرنین فی الاصفاد دخی انلردن اوزکه بر کروه
زنجیرلرده بیری بیرینه مقارن اولدوقلری حالده مسخر قیلدق تا که خلقدن
شرلری کوتاه اوله هذا عطاؤنا بو شیء که بز سکا احسان ایتدك بزم
ویرمکمزدر فامنن او امسك پس ایستدوکك کیمسنه یه عطا ایت یا ایستدوکك
کیمسنه دن عطاکی الی قودی بغیر حساب و برمه سی و منع ایتمه سی اوزره محاسب
اولمدوغك حالده زیرا انك تصرفی سکا تفویض اولنمشدر وان له عندنا
لزلفی دخی علی التحقیق دنیاده بو دکلو ملکی وار ایکن اخرتده بزم قتمزده اکا
بر اولو قرب وار وحسن ماب و اکا بر کوزل دونه جك یر دخی وار و او بهشت
جاودانه در واذکر عبدنا ایوب دخی قولمز حضرت ایوبك احوالنی ذکر ایت
اذ نادی ربه یعنی پروردکارینه چغروب دیدی انی مسنی الشیطان بنصب
وعذاب تحقیقا که بن تعب و الم ایله بکا ابلیس دکدی و او بیله اولمش ایدیکیم
ابلیس شقی حضرت ایوبه مرضی حالتنده سرزنش ایدوب سویلردی کیم سن نه
ایتدك که بو کونه بلالره مبتلا اولوب نعمتلرك سندن مسلوب اولدی
دیر قولنده شیطانك تعب و الم ایله اکا دکمسی او کونه اولدیکه تا بعضا ده کلو
وسوسه ایتدیکیم حضرت ایوبه هجر ایدوب ارالرندن اخراج ایتدیلر بعده حق
سبحانه و تعالی انك دعاسن قبول ایدوب جبرئیلی کندویه کوندروب سویلدی
ارکض برجلك یره ایاغکله اور پس حضرت ایوب یره اوروب اندن بر کوز
قینوب کندویه دیدیلر هذا مغتسل بارد وشراب بو بر صاوق صو
صودر و بو بر ایچلجك یعنی بو بر صودر که انکله غسل ایدوب اندن ایچرسن
پس ظاهر و باطنك صاغلور ووهبنا له اهله و کندویه اولادنی باغشلدق
ومثلهم معهم و اولادلرینه کندولر کبی دخی کندویه هبه ایتدك رحمة منا
اوزرینه بزدن رحمت اولدوغیچون وذکری لاولی الالباب و ارباب عقول
اولانلره پند اولمق ایچون منقولدر کیم حضرت ایوبك مرضی وقتنده حضرت
یوسفك

نسلندن اولان زوجه سی رحمه خاتون بر مهم ایچون بر یره کیتدی بحسب الاقتضاء
انی اکلندی حضرت ایوب علیه السلام آنده ایچدی کیم اکا یوز دکنک اوره قچن
بنا شیر صحت صحنا فی رحمه دن یوزکو ستروب حضرت ایوب کمال صحت بولدی ایستدیکیم
ایده دکی یمینک مقتضاسی اجرا ایدرم حق جل وعلا لطف وکرمیله اکا یمیندن
کیفیت خلاصی تعلیم ایتدی شنکه بیوردی وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْثًا والکه ال بر اوتلو
دسته سی که عددی یوز اوله فَاضْرِبْ بِهِ وَلَا تَحْنَثْ پس انکله زوجه کی اور و یمینکده
حانث اولمه بو حکم ائمه حنفیه نک اصح اقوالی اونده یا قید د نسخ اولنمدی
لکن انکله اولن کیمسه یی اجتماق شرطیله إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا تحقیقا که بیز
حضرت ایوبی کندو ویردکن مصیبتده صبر ایدیجی بولدق نِعْمَ الْعَبْدُ غایتله
کوزل بنده در حضرت ایوب إِنَّهُ أَوَّابٌ بی شبهه کیم او جمیع وجودیله خدایه
متوجه در وَاذْكُرْ عِبَادَنَا دخی بیزم قوللریمزی اک إِبْرَاهِيمَ خلیل الرحمنی
وَإِسْحَاقَ وانک اوغلنی وَيَعْقُوبَ وانک نبیره سن أُولِي الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ
اللر وکوزلر ایه سی یعنی اعمال جلیله و علوم شریفه اربابی چون اکثر اعمال اللرک
مباشرتیله اولور انلردن ایدیله تعبیر اولندی واز بسکه ابصار معارفک
اعظم مقدماتیدر انلردن ابصارله تعبیر اولندی إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ
تحقیقا که بیز انلری پاک قیلدق شائبه معایبدن پاک قیلمش برخصلتله
ذِكْرَى الدَّارِ واول خصلت صونکی سرایی یاد ایتملریدر وَإِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ
الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ وبی شبهه کیم انلر بیزم قتمزده برکزیده اولان ایولردندرلر
وَاذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ وبو اوزره یی دخی مذکور قیل وَكُلٌّ مِنَ الْأَخْيَارِ
وبو مذکور اولانلر قولری ایو کیمسه لردندرلر هَذَا ذِكْرٌ بو یعنی پیغمبرلرک
شانندن مذکور اولان اخبار انلره بر شرفدر بو اخباری ذکر ایتدوکده نصکره
انلره وامثاللرینه اماده اولنان نعمتلری بیان ایدوب بیوردی وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ
لَحُسْنَ مَآبٍ دخی تحقیقا که پرهیزکارلره کوزلک دونجک یروار جَنَّاتِ عَدْنٍ
اقامت باغلری مُفَتَّحَةً لَهُمُ الْأَبْوَابُ اول حالده که انلرک قاپولری کندولره
اچلمش مُتَّكِئِينَ فِيهَا انک ایچنده یاصدنمشلر يَدْعُونَ فِيهَا بِفَاكِهَةٍ
كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ اول باغلرده چوق میوه و شراب چغروب ایسترلر وَعِنْدَهُمْ
قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ دخی قتلرنده قوجه لرندن اوزکه یه نظر ایتمیان حوریلر وار





أَتْرَابٌ کندولره همسن یعنی بهشتک قادنلری قوجه لریله بر یاشده درلر
و یاش داشلری ملکرینده حکمت بودر که اقران اراسنده محبت محکمتر اولور
هَذَا مَا تُوعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ ملائکه کندولره دیرلر بو نعیم روز حسابه
صکزم وعد اولندیغکوز نسنه در پس اهل بهشت سرور و ابتهاج طریقیله
دیرلر إِنَّ هَذَا لَرِزْقُنَا بی شبهه کیم بو نعمتلر روزیمزدر که حضرت رزاق بیزه
انی احسان ایتدی مَا لَهُ مِنْ نَفَادٍ اکا اصلا بر اکسلمک و انقطاع یوقدر
هَذَا ایش بودر وَإِنَّ لِلطَّاغِينَ لَشَرَّ مَآبٍ بلا شبهه کیم حدودی
تجاوز ایدنلره بریمان دونجک یروار جَهَنَّمَ دوزخ پر عذاب يَصْلَوْنَهَا
اکا کیرمش اولدوقلرنده فَبِئْسَ الْمِهَادُ پس غایتله بد آرامگاهدر دوزخ
هَذَا اشکنجه بودر فَلْيَذُوقُوهُ پس لذاد تسونلر حَمِيمٌ وَغَسَّاقٌ
اول عذاب براسی صودر و اهل جهنمک جراحتلرندن اقن صودر وَآخَرُ مِنْ
شَكْلِهِ و بر عذاب دخی مذکور اولان عذابک جنسندن أَزْوَاجٌ کوناکون یعنی
عذابلری درلو درلودر اما الم و درمده بیری بیرینه متشابهدر بعده که جهنملر
جهنمه کیروب توابعلرندن بر کروه کندولرله جهنمه کیردکلری ارزنده برکفتکو
واقع اولورنه که حق تعالی بیوردی هَذَا فَوْجٌ مُقْتَحِمٌ مَعَكُمْ دوشابیری بیرینه
سویلرلر بونلر بر کروهدر که سزکله جهنمه کیرمشلر لَا مَرْحَبًا بِهِمْ انلره مرحبا
لفظی اولمسون إِنَّهُمْ صَالُو النَّارِ بی شبهه کیم انلر دوزخه کیریجیلردر پس
توابع بو سوزی حضارندن سویلندوکن ایشتدیلر قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ
دیدیلر بلکه سزه ای دوشاسیزه مرحبا اولمسون أَنْتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا
سیز بیزم ایچون موجبات عذابی ایلرو قیلدکوز که بیز دوزخه کیره ک
فَبِئْسَ الْقَرَارُ پس یمان قرارکاهدر دوزخ قَالُوا ینه توابع دیدیلر رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ
لَنَا هَذَا ای پروردکار مزهر کیم که جهنمک کیرمسنه موجب اولان شیئی بیزه ایلرو
قیلدی فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ اکا ایکی قات عذاب قیل دوزخده
وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَى رِجَالًا دخی کفرهنک دوشاسی دیدیلر بیزه نه اولدی کیم
کورمیوز بر کیشیلری که كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِنَ الْأَشْرَارِ بیز انلری کوتیلردن صایردق
أَتَّخَذْنَاهُمْ سِخْرِيًّا آیا بیز انلری مسخره لکله آلدق أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمُ الْأَبْصَارُ یاخود
کوزلر انلردن مائل اولوب کندولرین کورمدی یعنی بو ایکی ایشک قنقی سن

انلره ایشلدکی اهل جهنم بو سوزلری ایراد ایتدیلر کندو نفسلرن تندیم ایتمک ایچون إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تحقیقا که اهل جهنمک احوالندن نقل ایتدوکمز سوزلر درستدر انده اصلا شبهه یوقدر تَخَاصُمُ أَهْلِ النَّارِ دوزخیلرک جنک و جدالکدر اوددر قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ سویله بن انجق بندد و یریجی بیم وَمَا مِنْ إِلَٰهٍ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ و شرکتی قبول ایتمیان هر نسنه یه غلبه ایدن ایزد ذو الجلالدن اوزکه بر درست معبود اصلا یوقدر رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا کوکلر و یرلرک وارالرنک اولان اشیانک پروردکاری الْعَزِيزُ بر کمسه نک عقوبتنی ایستجک مغلوب اولمیان الْغَفَّارُ ایستدوکی کمسه یه چوق مغفرت ایدن قُلْ هُوَ نَبَأٌ عَظِيمٌ سویله یا محمد سیزه خبر ویردوکم نسنه بر اولو خبردر أَنتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ سیز کمال غفلتدن اندن یوز چویرمسنلر سیز مَا كَانَ لِيَ مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَإِ الْأَعْلَىٰ بکا هیچ بر دانش یوق ایدی یوجه دکی کروهدن یعنی ملائکه نک احوالندن إِذْ يَخْتَصِمُونَ نیچون حضرت ادمک شاننده کفتکو ایدرلردی إِن يُوحَىٰ إِلَيَّ إِلَّا أَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ بکا وحی اولنماز الا که بن فقط بر قورقو و یریجی احکامی اشکارا ایدیجی بیم إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ یاده کتور اول وقتی کیم پروردکارک فرشته لره دیدی إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِّن طِينٍ علی التحقیق بن چاموردن بر انسان ایجاد ایدیجی بیم فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِن رُّوحِي پس قچن انک خلقتنی تمام دوزدم و ایچنه روحمدن اوفوردم حق سبحانه و تعالی انسانک روحنی مکرم و مشرف قلمق ایچون کندویه مضاف قلدی پس حاصل کلام بو که قچن انی دوزوب روحی ایچنه قلدرم زنده اولور فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ پس سیز ای ملائکه تعظیم و تکریم طریقیله اکا سجده ایتدوکوزده یوزلر کوز اوزره دوشک فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ حضرت ادم زنده اولدوقده سکرده فی فرشته لر بالتمام سجده ایتدیلر إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ انجق ابلیس کردن کشلک ایدوب کفارک زمره سندن اولدی قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَن تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِيَدَيَّ حق جل و علا دیدی ای ابلیس قنغی نسنه سکا مانع اولدی سجده کتورمکدن شول شیئه که بن ایکی الله یعنی واسطه سز کندوم انی ایجاد ایتدم أَسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنتَ مِنَ الْعَالِينَ استحقاقسز بیوکلک می طالب اولدک یا خود ارباب علو زمره سندن اولوب تفوقه مستحق می اولدک قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ ابلیس شقی دیدی بن اندن یکرکم نیجه بن اکا سجود کتوره یم و بنم خیریتمه دلیل بو که خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ بنی اتشدن خلق ایتدک





واو بر کثیف لطیف جسمدر وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ و انی چاموردن یرتدک و او بر کثیف جسمدر بود لیلدن لعین خطا ایتدی که خیریتی ماده دن حاصل اولدوغن کمان ایتدی و بیلمدی کیم اصل خیریت فاعلدن حاصل اولان تشریفدر که انک خلقتنی و روحنی کندو یه مضاف قلدی قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا حق جل و علا ابلیسه دیدی پس صورت ملکیه دن چیق فَإِنَّكَ رَجِيمٌ کیم علی التحقیق سن رحمتمدن دور قلنمش سن وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي و رحمتمدن دور اولمکلک اوزرکه در إِلَىٰ يَوْمِ الدِّينِ دوزخ جزایه دک قَالَ رَبِّ فَأَنظِرْنِي إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ دیدی ای پروردکارم بکا مهلت و یر جانمی الما اول کونه دک که حضرت ادمک اولادی قبورلردن مبعوث اولورلر قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ إِلَىٰ يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ حق سبحانه و تعالی دیدی پس علی التحقیق سن مهلت و یرلمشلردن سن بیلنمش وقتک کوننه دک قَالَ فَبِعِزَّتِكَ ابلیس دیدی پس قهر و تسلطکه قسم ای قادر ذو الجلال کیم لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ البته آدم اوغوللرینی قموسن ازدررم إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ مکر انلردن الواث شرکدن و معاصیدن پاک قلنان قوللرک کیم انلری ازدرمغه قدرتم اولماز قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقَّ أَقُولُ ایزد ذو الجلال دیدی پس قسم درستی و ثابتدر و درست و ثابت اولان نسنه یی سویلرم لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ البته دوزخی دولدرورم سنک جنسکدن و ادم اوغوللرندن سکا تبعیت ایدنلردن أَجْمَعِينَ قموکوزدن قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ سویله یا محمد تبلیغ وحی اوزره هیچ اجرت سیزدن طلب ایتمم وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ و بن ارباب تصنعدن دکلم یعنی بر صنعتله یالنزدن اولمیان شیئی اظهار ایدن کروهدن دکلم إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ و قران عظیم الشان بر نسنه دکلدر الا انس و جنه بر پنددر وَلَتَعْلَمُنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ و البته قرانک خبرین بر مدتدن صکره بیلورسیز یعنی ایچنده مذکور اولان وعد و وعیدی دوز قیامتده بیلورسیز •

## سورة الزمر مكية وهي خمس وسبعون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

تَنزِيلُ الْكِتَابِ قران عظیم الشانک ایندرلمسی محمد المصطفی اوزره مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ

الحکیم بو ایکی جلیل القدر وصفله متصف اولان ایزد ذو الجلالدر انا انزلنا الیک
الکتاب بالحق تحقیقا که بز سکا قرآنی دوغرولغله ایندردک فاعبد الله مخلصا له
الدین پس خدای متعالیه پرستش ایت اول حالده که دینی کندوسیچون شرکدن و ریادن
پاک قیلمش سن الا لله الدین الخالص آگاه اولک کیم شرکدن پاک اولان طاعت
تنکری تعالی یه مخصوصدر یعنی خدا سزاواردر که طاعت کندویه خالص قیلنه
زیرا صفات الوهیتله و اسرار اوزره اطلاع ایتمکله کندوسی منفرددر والذین
اتخذوا من دونه اولیاء وشول کیمسه لر که تنکریدن اوزکه معبودلر ایدندیلر دیرلر
ما نعبدهم الا لیقربونا الی الله زلفی بز انلره عبادت ایتمزوز الا تنکری یه بیزی
غایتله یقین قیلمقلریچون ان الله یحکم بینهم تحقیقا که حق تعالی انلرک
آراسنده حکومت ایدر فیما هم فیه یختلفون اول نسنه ده که کندولر امور دینیه دن
ایچنده اختلاف ایدرلر پس محق اولانی جنته داخل قیلار و مبطلی جهنمه ان الله
لا یهدی من هو کاذب کفار تحقیقا که خدا عز وجل هدایته موفق قیلماز شول
کیمسه یی که کندوسی یلانجی یعنی حقی انکار ایدیجیدر لو اراد الله ان یتخذ ولدا
اگر تنکری اوغول ایدنمسنی ایستسیدی لاصطفی مما یخلق ما یشاء البته
برنده یعنی اشیادن ایستدوکنی برکزیده قیلاردی زیرا احد امکانده اولات
بودنه انکه اوغول ایدنه زیرا اوغول ایدنمک انکله هم جنس اولمق اقتضا ایدر
و الکا هم جنس اولمق ممتنعدر سبحانه اوغول ایدنمکدن خدا عز وجل منزهدر
هو الله الواحد القهار کندودر وحدتله متصف اولوب هر کیمسه اوزره غلبه
ایدن ایزد ذو الجلال خلق السموات والارض بالحق کوکلری و یری دوغرولغله
یراتدی یکور اللیل علی النهار کیجه یی کوندز اوزره صارر یعنی کوندزک
ضیاسنی کیجه نک ظلامیله غائب قیلار نته که صارغی شیء صارلدیغی نسنه یی غائب
قیلار ویکور النهار علی اللیل و عکسنی دخی اویله ایدر وسخر الشمس والقمر
و کونشی و آیی رام قیلدی کل یجری لاجل مسمی هر بری بر معین مدته دک یورور
و اول انقطاع حرکتلری محلیدر الا هو العزیز بیلک کیم کندودر هر کیمسه اوزره غلبه
ایدیجی هر ممکن اوزره قادر اولان الغفار غایتله مغفرت ایدن که خلقدن
شنی کالیکی سببیله نعمتلرین مسلوب ایتمز خلقکم من نفس واحدة سزی یالکوز بر
جاندن ایجاد ایتدی و اول حضرت آدمدر ثم جعل منها زوجها اندنصکره اول جاندن

جفتنی پیدا



جفتنی پیدا ایتدی و اول حضرت حوادر وانزل لکم و اسباب سماویه ایله سیزکچون
احداث ایتدی من الانعام ثمانیة ازواج دوارلردن سکز صنف ارکک و دیشی
دوه دن و صغردن و قویوندن و کیچیدن یخلقکم فی بطون امهاتکم سیزی
آنالرکوز قارننده یارادر خلقا من بعد خلق بر بر نطفه دنصکره بر بر علقه یعنی صودمله
بر قان پاره سی قیلدر بعده انی بر ات پاره سی صکره لکن کموک اندنصکره کموکی
اتله قپلار پس تام الخلقه بر حیوان قیلدر فی ظلمات ثلث اوچ قرانلقلرده قارنک
و رحمک و مشیمه نک قرانلقلری ذلکم الله ربکم بو افعال صاحبی پروردکارکوز
ایزد ذو الجلالدر له الملک کندویه مخصوصدر زوال و فنایه قبول ایتمیان
تصرف لا اله الا هو اندن اوزکه حقله بر معبود یوقدر فانی تصرفون پس نیجه
بوریلورسکز وجودیله عبادتندن شرکه دونمش قیلنورسیز ان تکفروا فان الله
غنی عنکم اگر کفر ایدرسیز بی شبهه کیم حق جل و علا ایمانکوزدن بایدر ولا یرضی
لعباده الکفر و قولرینه کفری پسند ایتمز کندولره رحمت ایتدوکیچون زیرا انکله
ضرر صاحبی اولورلر وان تشکروا و اگر نعمتینه معترف اولوب خدانک
حمد و ثناسن ایدرسیز یرضه لکم لکن سیزه پسند ایدر زیرا او فلاحکزه سبب
اولور ولا تزر وازرة وزر اخری دبر یوک چکیجی جانک یوکنی کوتورمز ثم الی
ربکم مرجعکم صکره دونمکوز پروردکارکزه در فینبئکم بما کنتم تعملون پس سیزی
ایشلدکوز نسنه دن حساب و مکافاتله آگاه ایدر انه علیم بذات الصدور
بی شبهه کیم حق جل و علا سینه لرایه سی اولان اسرار دانادر پس اعمالکوزدن
برشئ اوزرینه خفی قلماز واذا مس الانسان ضر دعا ربه دخی چون آدم اوغلنه
بر بدلک دکر پروردکارینه دعا ایدر منیبا الیه انک طرفنه دونمش اولدوغی حالده
ثم اذا خوله نعمة منه صکره اول وقت که حق جل و علا کندو کرمندن الکا بر
ایولک احسان ایدر نسی ما کان یدعوا الیه من قبل اونتدی اول کیمسه یی
که نعمتدن اسبق الکا دعا ایدردی وجعل لله اندادا و ایزد ذو الجلاله ماننده لر
قیلدی یعنی عبادتنده بتلری الکا شریک قیلدی لیضل عن سبیله تا که خلقی
خدانک یولندن آزدیره قل تمتع بکفرک قلیلا الکا سویله کفرکله بر آز مدت
برخوردار اول انک من اصحاب النار که بی شبهه سن دوزخه ایلتلندن سن
بعده الکا دینلور سنک ایشک ییکمیدر امن هو قانت آناء اللیل یا شول

کیمسه نک ایشی که کندوسی طاعاتک روایتی اوزره کیجه نک ساعاتنده قائمدر ساجداً او قائماً سجود ایدوب دورمش اولدوغی حالده یحذر الاخرة صوکی سرایک عذابندن قورقر ویرجوا رحمة ربه دخی پروردکارینک رحمتنه امید دوتر قل هل یستوی الذین یعلمون والذین لا یعلمون سویله برابر اولسونمی بیلانلر کیمسنه لر بیلمیان کیمسنه لرله یعنی هرکز انلر برابر اولمازلر انما یتذکر اولوا الالباب ارباب قلوبدن اوزکه بر کیمسه پند المز قل یا عبادی الذین امنوا سویله ای ایمانه کلان قوللرم اتقوا ربکم پروردکارکوزدن خوف ایدک للذین احسنوا فی هذه الدنیا حسنة بو جهانده ایولک ایدنلره بر کوزل مکافات وار وارض الله واسعة وتکرینک زمینی بولدر پس قچنکیم بر کیمسه اوزره ایولک ایتمک وطننده متعذر اولور بر اوزکه یره کیتسون انما یوفی الصابرون اجرهم بوندن اوزکه بر شی یوقدر کیم طاعاتک مشقتی اوزره صبر ایدنلر اجرلری بالتمام ویریلور بغیر حساب حسابسیز یعنی اجرلری بر مرتبه ده ویریلورکه محاسبه ایدنلرک حسابی انکا احاطه ایتمز حدیث شریفده کلمشدر کیم روز قیامتده ارباب طاعات ایچون ترازولر قورلوب عمللرینه کوره مکافاتلری ویریلور وبلا اوزره صبر ایدنلره ترازو ولر قورلمز ولیکن اجر اوزرلرینه دوکلمک دوکلور بر صورتده که دنیاده ارباب عافیت اولانلر ارزو ایدرلرکه کاشکی دنیاده اجسادلری مقراضلرله پاره پاره اولیدی تاکه اهل بلانک بر سلکده منسلک اولهلر قل انی امرت ان اعبد الله مخلصا له الدین سویله علی التحقیق کیم بن فرمان اولندم که خدایه پرستش ایده یم اول حالده که دینی کندویه الواث شرکدن پاک قلمشم وامرت لان اکون اول المسلمین دخی انکله فرمان اولندم تاکه دنیاده وآخرتده اطاعت ایدنلرک پیشروی اوله یم قل انی اخاف ان عصیت ربی عذاب یوم عظیم سویله بی شبهه که بن تکریمک فرماننه مخالفت ایدرسم بر اولو کونک اشکنجه سندن قورقرم قل الله اعبد مخلصا له دینی سویله یالکز خدایه پرستش ایدرم دینمی کندویه پاک ایدوکم حالده فاعبدوا ما شئتم من دونه پس اندن اوزکه ایسته دکلوز نسنه یه عبادت ایدک بو کلام انلره تهدید ایتمک ایچوندر وانلرک مخذول اولملرینه اشارتدر قل ان الخاسرین سویله تحقیقا کیم اوتوزمقده کامل اولانلر الذین خسروا انفسهم واهلیهم یوم القیمة شول کیمسنه لردر



که روز قیامتده جانلرین واهللرین اوتوزدیلر اول وقتکه بهشت یرینه دوزخه کیردیلر الا ذلک هو الخسران المبین اکاه اولک کیم جان واهلی اوتوزمق کندودر ظاهر اولان اوتوزمق لهم من فوقهم ظلل من النار اوتوزان کروهه اوستلرندن اتشدن سایبانلر وار ومن تحتهم ظلل والتلرندن طبقه لر اولورکه التلرنده اولانلرکروهه سایبانلردر ذلک یخوف الله به عباده بو عذاب بدر اول عذاب که تکری تعالی قوللرین انکله قورقیدر یا عباد فاتقون ای بنم قوللرم بندن قورقوب غضبمه موجب اولانلر اشیایه تعرض ایتمک والذین اجتنبوا الطاغوت وشول کیمسه لرکه شیطاندن اجتناب ایدیلر ان یعبدوها انکا عبادت ایتمکی ترک ایدیلر وانابوا الی الله واوزدی والجلال طرفنه جمیع وجودلریله توجه ایدیلر لهم البشری موت محلنده ملائکه نک لسانی اوزره نعیم ابدیله مژده لنمک کندولره اولور فبشر عبادی پس قوللریمی مژده لندر الذین یستمعون القول فیتبعون احسنه شول قوللرکه سوزه قولاق دوتوب سوزک ایوسنه تابع اولورلر اولئک الذین هدیهم الله انلردر شول کیمسه لرکه تکری تعالی کندولرین دینه هدایت ایدی واولئک هم اولوا الالباب واول کوه کندولردر ارباب عقول اوزکه افمن حق علیه کلمة العذاب ایاسن خلقتلری اوردنه مالک اولوب انلردن هرکیم که لاملان جهنم کلمه سی اوزرنه لازم کلدی انی خلاص ایدرسن افانت تنقذ من فی النار پس سنمی دوزخده اولانی قورتارورسن چونکه حضرت صلی الله علیه وسلم بعض کیمسنه لرک ایمانه کلملرینه حرص واراییدی وعلم ازلیده کفر اوزره انلرک موتنه حکم اولنمشدی حق جل وعلا حبیب اکرمنی اول نکته دن اکاه ایتمک ایچون استفهام انکار یله کندویه مخاطب قیلدی لکن الذین اتقوا ربهم لیکن پروردکارلرندن خوف ایدن کیمسنه لر لهم غرف بهشتده کندولره بلند یرلر وار من فوقها غرف اول بلند یرلرک اوستنده یاپلمشدر تجری من تحتها الانهار اول غرفه لرک التندن ایرمقلر اقر وعد الله تکری تعالی انلری بر درست وعد ایدی لا یخلف الله المیعاد تکری تعالی وعده یه خلاف ایتمز دینا خلف ایتمک نقصدر و نقص خدا اوزره محالدر الم تر ان الله انزل من السماء ماء کورمزمیسن که حق جل وعلا کوکدن صو ایندردی فسلکه ینابیع فی الارض پس اول صویی زمینده بر چشمه لرده وکهریزلرده دوزدی قیلدی ثم یخرج به زرعا صکره انکله براکینی چیقرورکه مختلفا الوانه رنکلری کوناکوندر یاشل وقرمزی وصاری واوزکه لری ثم یهیج صکره اول اکین رغون

بغیر حساب منصبلک اوزرنده [illegible]

قوردور فترىه مصفرا پس انی صارارمش كوروسن ثم يجعله حطاما اندن صكره
حق جل وعلا انی ریزه ریزه قیلور ان فی ذلك لذكرى لاولى الالباب تحقیقا كه
اكينك بو احوالنده ارباب عقول ایچون بر عبرت وپند وار افمن شرح الله صدره
للاسلام فهو على نور من ربه ایا می خلق برابردر كه شول كیمسه كیم حق جل وعلا انك
سینه سن اسلام ایچون كشاده قیلوب كندوسی پروردكاری لطفندن نور معرفت
وهدایت اوزره در شول كیمسه كیبیدر كه سینه سی دار اولوب حقی قبول ایتمز
فويل للقاسية قلوبهم من ذكر الله پس عذابك اشدی خدانك یاد ایتمسی احلندن
كوكللری پرك اولانلره در یاد كی اللهك شانی بودر كه كوكللر استماعندن
نرم اوله نه قساوت بغلیه اولئك فی ضلال مبين اول كروه كه كوكللری پركدر
بر اشكار ازغونلقده درلر كوردیلر كه صحابۀ كرام اقتضاء بشريت حسبیله
طاعتدن ملال ایدوب سرور كائناته دیدیلر لو حدثتنا یعنی نه اولیدی
بیزمله سویلشسیدك تا كه شكر ریزلیكدن اوراحمزلك طوطیلری بزیم منده اوله
∴ سرمایۀ حیات ابد اهل ذوقره ∴ دربك حكایت ازلب شكر فشان تست ∴
حق جل وعلا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی الله نزل احسن الحديث ایزد ذوالجلال
سوزلرك اك ایوسن اینده ردی كتابا متشابها بیری بیرینه بكزر بر كتاب
مثانی كتابه بر صفتدر دخی یعنی احسن الحديث اولان كتاب بر كتابدر كه
احكام وقصص ایچنده قات قات ذكر اولنمشدر تقشعر منه جلود الذين
يخشون ربهم انك وعیدی قورقوسندن دیترر شول كیمسه لرك دریلری
كه پروردكارلرندن خوف ایدرلر ثم تلين جلودهم وقلوبهم الى ذكر الله صكره
خدانك رحمتله ومغفرتله ذكر ایتمكله یومشلری وكوكللری ساكن اولوب نرم
اولور ذلك هدى الله اول كتاب خدانك یول كوسترمسیدر يهدى به من
يشاء انكله ایستدوكی كیمسنه یه یول كوسترور ومن يضلل الله وهر كیمی
كه تكری تعالی ازغون قیلور فما له من هاد انكا اصلا یول كوسترجی اولماز
افمن يتقى بوجهه سوء العذاب يوم القيمة ایا جمله خلق برابرمیدرلر كه شول
كیمسه كیم روز قیامتده اشكنجه نك یمانی چهره سیله صاقنور شول كیمسه
كیبی اوله كه بهشت یرینده منعمدر وقيل للظالمين ذوقوا ما كنتم تكسبون
دخی ستمكارلره دینلدی قزندغكوز شیئك سزاسن دادك كذب الذين من قبلهم

كفار مكه دنا

كفار مكه دن اسبق اولانلر پیغمبرلرین تكذیب ایتدیلر فاتاهم العذاب پس
كندولره مقدر اولان عذاب كلدی من حيث لا يشعرون بیلمدوكلری یردن
فاذاقهم الله الخزى فى الحيوة الدنيا پس خدا عز وجل انلره یقین اولان نصا
خوارلك وذلتك چاشنیسن داتدردی ولعذاب الآخرة اكبر وبی شبهه كیم
صونكی سرایك اشكنجه سی بیوككدر لو كانوا يعلمون اكر بیلور اولسیدیلر البته
عبرت الورلردی ولقد ضربنا للناس فى هذا القرآن من كل مثل دخی تحقیقا كیم بیز
بو قرآنده خلق ایچون بیان ایتدك هر مثلدن كه امور دینیه ده ناظر اولانه لازم
اولور لعلهم يتذكرون تا كه خلق نصیحت پذیر اوله لر قرآنا عربيا مدح اولنمش
لغت عربیه یه منسوب اولمش قرآنه غير ذى عوج اكريلك ايه سی دكل لعلهم
يتقون تا كه انكله مخاطب اولانلر انك معنالرنده تامل ایدوب خوف ایده لر
ضرب الله مثلا حق جل وعلا مشركك موحد ایچون بر مثل بیان ایدوب بیوردی
رجلا فيه شركاء متشاكسون بر كشی كه مالكینده بدخو اورتاقلر وار كیم هر بیری
كندویه بر بر درلو خدمت فرمان ایدر كیم نه جمله سن ارضا ایده بیلور ونه بیرلرك
كندوسندن راضی ایدر ورجلا سلما لرجل وبر كشی كه اورتاقلردن قورتلمش
مالكینه بر كشیه خالص اولمش خدمتنی كما هو حقه ادا ایدوب باغی كندوسندن
خشنود اولمشدر هل يستويان مثلا وصف جهتندن برابر اولورلرمی یعنی هركز
برابر اولمازلر اول ایكی مثل مشركه دركه كوكلنی بنچه معبودلرك عبادتنده پریشان
قیلمشدر وایكنجی مثل مؤمنه دركه كوكلنی پاكوزار یزد ذوالجلالك عبادتنه
مرهون قیلوب امیدینی انكا بغلمشدر الحمد لله جمله اوكمكلر خدایه مخصوصدر
كه ربوبیتنده انكا اورتاق یوقدر بل اكثرهم لا يعلمون بلكه اهل شركك چوغی
خدانك على الاطلاق مالك اولدوغن بیلمزلر پس شدت جهللرندن بعض
اشیایی انكا اورتاق قیلورلر انك ميت تحقیقا كه سن یا محمد صلعم اولورسن
وانهم ميتون وبی شبهه كیم اهل شركك میت اولورلر ثم انكم يوم القيمة
عند ربكم تختصمون صكره على التحقيق سیز روز قیامتده پروردكاركوز قتنده
خصومت ایدرسیز امور دینیه ده پس سن اوزرلرینه احتجاج ایدرسن انكله كه بن توحیده
حق اوزره ایدوم وسیز تشریكده باطل اوزره ایدكوز وارشاد وتبلیغده قصور
ایتمدم وسیز عناد وتكذیبده اصرار اوزره نهایته یتشدكوز وانلر انكله احتجاج ایدرلر كه

بیوکلریمزه واغالریمزه اطاعت ایتدک دیو نک کبی بوش لاقردیلر فمن اظلم ممن
کذب علی الله پس کیمدر زیاده ستم صاحبی شول کیمسه دن که تنکری اوزره یلان
سویلدی اوغول و شریک کندویه نسبت ایتمکله وکذب بالصدق دکرچک
سوزی تکذیب ایتدی اذ جاءه قچن کندویه کلدی الیس فی جهنم مثوی للکافرین
ایا کفار ایچون دوزخده بر منزل و مقام یوقمیدر والذی جاء بالصدق وصدق به
وشول قسم که دوغرو سوزله کلوب انکا تصدیق قیلدی اولئک هم المتقون
اول جماعت کندولردر ارباب تقوی اولانلر لهم ما یشاؤن عند ربهم
کندولره ایستدکلری نسنه پروردکارلری قتنده اولور ذلک جزاء المحسنین
اولدر اول ایدنلرک سزاسی ایولکلری اوزره وحق جل وعلا کندو کرمندن انلره
مکافات ایدر لیکفر الله عنهم اسوء الذی عملوا تاکه تنکری تعالی انلردن
ایتدکلری ایشلک یمانینی محو ایده ویجزیهم اجرهم باحسن الذی کانوا یعملون
وتاکه ایتدکلری عملک ایکرکیله انلره مکافات ایده یعنی حسن اولان عملری
احسن پایه سنه عد اولنوب ثوابلری ویریلور الیس الله بکاف عبده ایا خدا
عز وجل کندو قولنه کفایت ایدیجی دکلمیدر عبددن مراد محمد المصطفی صلی الله
علیه وسلمدر یعنی ایزد متعال محمد المصطفانی دشمنلرک شرندن حفظ ایدوب
کندویه نصرت ویرر دکوزدیلر کیم کفار قریش سرور کائناته دیرلردی
تو فرقه بیزم معبودلرمز سکا بر ضرر ایرشدورلر کندولره طعن ایتدوکک
اجلدن حق جل وعلا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی ویخوفونک بالذین من دونه
دخی اهل شرک تنکریدن اوزکه عبادت ایتدکلری نسنه لرله سنی قورقتدرلر
ومن یضلل الله وهر کیمی که تنکری تعالی ازغون قیلادر بر مرتبه یه دک که
خدا پیغمبرینه ایتدوکی محافظه دن غفلت ایدوب ضرر ونفعه مالک اولمیان
جمادلر کندویی قورقتدرر فما له من هاد انکا هیچ یول کوستریجی اولماز که کندویی
طریق حقه ارشاد ایده ومن یهد الله فما له من مضل وهر کیمی که تنکری تعالی هدایت
ایتدی انکا اصلا بر اضلال ایدیجی اولماز الیس الله بعزیز ذی انتقام ایا خدای
ذو الجلال هر کس اوزره غلبه ایدیجی انتقام ایچیجی دکلمیدر یعنی البته غلبه
ایدوب دشمنلردن انتقام الور ولئن سألتهم من خلق السموات والارض لیقولن
الله دخی علی التحقیق اکر کفاردن صوردرسن که کوکلر ویری کیم یراتدی

البتة



البتة دیرلر انلری تنکری تعالی یراتدی زیرا برهان ودلیل انک اوزره واضحدر که کندوسی
خالقیتده متفرددر قل أفرأیتم ما تدعون من دون الله سویله یا محمد انلره عالمی
ایجاد ایدن خدایی بیلدکلوکزدنصکره بکا خبر ویرک کیم تنکریدن اوزکه عبادت
ایتدککز اشیا ان ارادنی الله بضر تنکری تعالی بکا بر بدلک ایصال ایتمک
ایسترسه هل هن کاشفات ضره معبودلرکز خدانک ایستدوکی بدلکی بکا
بندن دفع ایتمکه قادر اولورلرمی او ارادنی برحمة یاخود بکا بر نفع ایصال
ایتمک ایسترسه هل هن ممسکات رحمته ایا انلر خدانک نفعنی بندن الیقومغه
قادر اولورلرمی حضرت مقاتلدن مرویدر کیم حضرت صلی الله علیه وسلم انلردن
بو سؤالی ایتدی انلر سکوت اولوب جواب ویرمدیلر پس حق تعالی بیوردی قل حسبی
الله سویله یا محمد خیری بکا یتشدرمکه وضرری بندن دفع ایتمکه ایزد ذو الجلال
بکا کافیدر علیه یتوکل المتوکلون اوزرینه ارباب توکل اولانلر اعتماد ایدرلر
قل یا قوم اعملوا علی مکانتکم سویله ای بنم قوم حالکز اوزره ایشلک انی
عامل که بی شبهه بن حالم اوزره ایشلیجیم فسوف تعلمون من یأتیه عذاب
یخزیه پس علی التحقیق بیلجکسز سز شول کیمسه یی که کندویه اشکنجه کلوب رسوا
ایدر ویحل علیه عذاب مقیم واوزرینه بر دائم اشکنجه اینر انا انزلنا علیک
الکتاب للناس تحقیقا که بیز قرآنی خلق ایچون اوزرکه ایندردک بالحق
دوغرولغله مقارن اولدوغی حالده فمن اهتدی فلنفسه پس هر کیم که انکله
دوغرو یولی بولدی کندو نفسی ایچوندر انی بولمش اولدی زیرا انک نفعی انکادور
ومن ضل فانما یضل علیها وهر کیم ازدی ازمز الا نفسی اوزره زیرا انک
وبالی غیره کیمسه یه کیتمز وما انت علیهم بوکیل دخی سن اوزلرنه نکهبان
دکلسن الله یتوفی الانفس حین موتها ایزد ذو الجلال جانلری اولدوکلری
وقتده قبض ایدر یعنی ابداندن ظاهرا وباطنا تعلقنی کسر والتی لم تمت
فی منامها واولمیان جانلری اویقولرنده قبض ایدر که ابداندن ظاهر
اولان تعلقنی کسر فیمسک التی قضی علیها الموت پس الیقور شول جانی که
اوزرینه موته حکم ایتدی ویرسل الاخری واو بیرسن یعنی یاتمش جانی
کوندرور الی اجل مسمی بر معین مدته دک که انک عمری انده منتهی اولور
ان فی ذلک لآیات لقوم یتفکرون تحقیقا کیم توفی وامساک وارسالده

کال قدرت اوزره دلائل وار بر کروهه که نومه مشابه اولان مونك شانندن ویدارلکه
مماثل اولان حیاتك حالتنده تفکر ایدرلر أَمِ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ بلکه
قریش تنکریدن اوزکه دیکلمیلر ایدندیلرمی که کندولره تنکری قتنده شفاعت
ایدرلر قُلْ أَوَلَوْ كَانُوا لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا يَعْقِلُونَ سویله شفاعت ایدرلرمی واکر
بر نسنه یه مالك اولمیوب بر زاد فهم ایتمزلر قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا سویله قمو شفاعت
خدای ذو الجلاله مملوکدر پس ایستدوکنه شفاعتله اذن ایدر دنه سیزك کمان
ایتدکلکوز اشخاص شفاعته مالك اولورلر لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ کندویه
مخصوصدر کوکلر و یرلك پادشاهلغی ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ صکره قیامت کوننده مکافات
ایچون انك طرفنه دونمش قیلنورسیز وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ دخی تنکری تعالی یالکز
ذکر اولنوب کفره نك معبودلری ذکر اولنماز اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ صونکی سرایه ایمان کتورمیانلرك کوکللری منقبض اولوب نفرت ایدر
وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ و دخی خدادن اوزکه اولان معبودلری اکلودا إِذَا هُمْ
يَسْتَبْشِرُونَ همان اول وقت انلره مفتون اولدوقلری ایچون یوزلری کولوب نشاط
پیدا ایدرلر قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ سویله یا الهی کوکلر و یری ابتدا
ایجاد ایدن عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ پوشیده و آشکاره بیلن أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ
عِبَادِكَ سن قوللرکك اراسنده حکومت ایدرسن آخرتده فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ
اول شیئده که ایچنده اختلاف ایدرلردی وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا و بی شبهه کیم ستم ایدنلره اولسیدی یرده اولان قمو اشیا وَمِثْلَهُ مَعَهُ
وانکله انك کبی لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ البته اشکنجه نك
شدتندن انکله فدا اولنورلردی دوز قیامتده وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا
يَحْتَسِبُونَ دخی خدانك طرفندن کندولره نمایان اولدی اول عتاب که کندولر
انك وقوعن کمان ایتمزلردی وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا دخی کندولره کوروندی
قزندوقلری اعمالك بدلکلری وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ وکندولره احاطه
ایتدی اول شیئك سزاسی که انکله استهزا ایدرلردی فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا
پس قچنکیم آدم اوغلنه بر زیان ایرشسه بزه دعا ایدر ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً مِنَّا صکره
قچنکیم کیم بزدن کندویه بر نعمت احسان ایدرز قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَى عِلْمٍ سویلر بونی بندن
اوزکه بر نسنه یوقدرکیم بو نعمتی دانش اوزره و یرلدم یعنی انك کیفیت کسب





وتحصیلن بیلوب فطانت و سعیمله بکا حاصل اولدی بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ دیدوکی
کبی دکلدر بلکه اول نعمت کندویه بر امتحاندر تا که شاکر اولدوغی ظاهر اوله وَلَكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ولیکن خلقك چوغی بیلمزلر کیم اول نعمت بر محنتدر قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ تحقیقا کیم بو کفاردن اسبق امتا اوتیته علی علم سوزین سویلدیلر
قارون و اتباعی کبی فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ پس انی سویلیانلره دنیانك
متاعندن قزندوقلری نسنه کندولردن بر شی دفع ایتمدی فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ
مَا كَسَبُوا پس قزندوقلری بدلکلرك سزاسی کندولره دکدی وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ
هَؤُلَاءِ دخی سوزلکیمسه لرکه عنادله ستم ایتدیلر بونلردن یعنی عصر کرمده اولان
مشرکلردن سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا البته قزندوقلری اشیانك سزاسی کندولره
دکرسه که انلره دکدی وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ وانلر عذابدن ایلرو کیچمش دکلدرلر أَوَلَمْ
يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ابا بیلمدیلرمی کیم تنکری
تعالی ایستدوکی کیمسنه یه روزیی منسع قیلار و ایستدوکی کیمسنه یه دار قیلار
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ تحقیقا کیم رزقك بسط و قبضنده قدرت
کامله اوزره دلالت ایدر اولو نشانلر وار بر کروهه که تصدیق کتوردلر کیم جمله
حوادث خدانك ارادتیله در قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ سویله
ای قوللرم که معاصیده اسراف ایتمکله جانلرینه ستم ایدنلر لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ
اللَّهِ خدانك رحمتندن نا امید کسلمک إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا تحقیقا کیم
خدا عز و جل قمو کناهلری یارلغار إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ بی شبهه کیم ایزد متعال
کندودر بو ایکی اولو وصفله متصف اولان وَأَنِيبُوا إِلَى رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ دخی
ربکوزك طاعتی سمتنه میل ایدوب فرماننه منقاد اولك مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ
سیزه اشکنجه کلمدن اول ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ صکره یاردم اولنماز سیزه که عذاب سیزدن
دفع اولنه وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ دخی ییرولك ایدك سزول نسنه نك
ییکوکنه که پروردکارکوزدن سیزه ایندرلدی مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً
سیزه اشکنجه ناکهان کلمدن اول وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ و حال بو که سیز انك کلمسندن
اکاه دکلسیز که اکا بر تدارك ایده سیز بو قورقتمق و نصیحتی سیزه ایدك أَنْ تَقُولَ
نَفْسٌ يَا حَسْرَتَا عَلَى مَا فَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ کراهت ایتدوکمز ایچون کیم برجان دیه ای
پشیمانلق وای دوهم کل حاضر اول خدانك طاعتنده ایتدوکم تقصیر اوزره وَإِنْ

کنت لمن الساخرین دعلی التحقیق بن کتاب اللهه استهزا ایدن کروهدن ایدم او تقول
لو ان الله هدانی لکنت من المتقین یا بو جان دیه حق جل وعلا طریق حقه بنی ارشاد
ایتسیدی البته پرهیزکارلردن اولوردم او تقول حین تری العذاب لو ان لی کرة
یا برجان عذابی مشاهده ایده وکنده سویلیه کاشکی بکا بر محقق دونش اولسیدی
فاکون من المحسنین که ایولک ایدنلردن اولوردم مشرک قیامتده بو سوزلری
دیدوکده نصکره کندویه دینلور بلی قد جاءتک آیاتی بلی آیاتم سکا کلدی فکذبت
بها پس سن انلره تصدیق کتورمدک واستکبرت وکردن کشلک ایتدک وکنت
من الکافرین دخی ایمانه کلمیانلردن ایدک ویوم القیمة تری الذین کذبوا علی الله
دخی دوز قیامتده کورورسن شول کیمسه لری که تنکری تعالی اوزره یلان سویلدیلر
که کندویه اورتاق اید تمسن نسبت ایتدیلر وجوههم مسودة یوزلری قره
اولمشدر الیس فی جهنم مثوی للمتکبرین آیا ایمان وطاعات کتورمکدن تکبر
ایدنلره دوزخده بر قرارکاه یوقمیدر یعنی انلرک مکانی انده در وینجی الله
الذین اتقوا وایوز متقال معاصیدن پرهیز ایدنلری قورتردر بمفازتهم
قورتلشلریله یعنی اسباب خلاص اولان ایمان واحسانلریله لا یمسهم السوء
ولا هم یحزنون نه کندولره بدلک دکر ونه کندولر غمناک اولورلر الله خالق
کل شیء خدا عز وجل هر نسنه یی ایجاد ایتمشدر وهو علی کل شیء وکیل وکندوسی
هر نسنه اوزره مستولیدر ایچنده ایستدوکی کبی تصرف ایدر له مقالید السموات
والارض کندویه مخصوصدر کوکلر ویرلک اخترلری یعنی انلرک امورنده تصرف
ایتمک اکا مخصوصدر غیری کیمسه اکا دخل ایتمز والذین کفروا بآیات الله اولئک هم
الخاسرون وشول کیمسه لر که خدانک آیاتنه کفر ایتدیلر انکار ایتدیلر انلر کندولردر او توزنلر
قل افغیر الله تأمرونی اعبد ایها الجاهلون سویله بو آیاتی مشاهده ایدوب ولکوزدن
صکره بکا ویرمان ابدرمیسیز کیم تنکریدن غیریه عبادت ایدهیم ای نادانلر ولقد
اوحی الیک والی الذین من قبلک دخی علی التحقیق کیم سکا وسندن اسبق
اولان پیغمبرلره وحی اولندیکیم لئن اشرکت لیحبطن عملک ولتکونن من الخاسرین
اکر شرک ایدرسن البته عملک باطل اولوب اوتوزنلردن اولورسن بو کلام علی
سبیل الفرض والتقدیردر وبو کونه خطابلردن مراد رسالت حمیتنی تهییج ایتمکدر
وکفره یه کمال یأسی ویرمکدر وافراد امتک حکمنی بالطریق الاولی اسناد ایتمکدر



بل الله فاعبد کفار امر ایتدوکی اشیایه پرستش ایتمه بلکه خدایه یالکوز پرستش ایت
وکن من الشاکرین واندن سکا حاصل اولان انعام اوزره شکر ایدنلردن اول وما
قدروا الله دخی تنکری تعالی یی بیلوب تعظیم ایتمدیلر حق قدره ذات مقدسنه
ثابت ولایق اولان تعظیم والارض جمیعا قبضته یوم القیمة وحالبوکه زمین قمو
دست تصرف قدرتنده در روز قیامتده والسموات مطویات بیمینه وکوکلر صاغ الننده
بوکلمشلردر بو کلام خدانک عظمت وکمال قدرتنی افاده ایتمکایچون طریقه تمثیل
وتخییل اوزره ذکر اولندی سبحانه وتعالی ایزد ذو الجلال منزه اولوب یوجه لندی
عما یشرکون اشراک ایتدوکلری نسنه دن ونفخ فی الصور دخی صورده اوفورلدی
فصعق من فی السموات ومن فی الارض پس کوکلرده اولانلر ویرده اولانلر بیهوش
اولوب میت اولدیلر الا من شاء الله مکر اول کیمسه لر که تنکری تعالی حیاتلرین
ایستدی وانلر جبرئیل ومیکائیل واسرافیل حضرتلریدر وبر قوله انلر حمله عرشدرلر
ثم نفخ فیه اخری اندنصکره بر کز دخی انده اوفورلدی فاذا هم قیام ینظرون
درعقب همان جمله خلق قبورلردن چیقوب آیاق اوزره دوروب ارباب حیرت کبی
بقرلر واشرقت الارض بنور ربها وزمین پروردکارینک نوریله روشن اولدی
ایچنده قوردوغی عدل سببیله ووضع الکتاب دخی نامه اعمال اصحابی اللرنده قونلدی
وجیء بالنبیین والشهداء وپیغمبرلر تبلیغ رسالتده اوزری وشاهدلر انلرک
ایتدوکی دعوانک صحتنی بیان ایتمکدن اوتری احضار اولندیلر وقضی بینهم
بالحق وقوللر اراسنده حقله حکم اولندی وهم لا یظلمون وحالبوکه کندولره ستم
کورمش قیلنمازلر ووفیت کل نفس ما عملت وهر جان ایشلدوکی شینک جزاسی
بالتمام ویرلدی وهو اعلم بما یفعلون وخدا عز وجل خلقک ایشلدوکی
اشیانک حقیقتنه هرکسدن داناتردر پس افعاللرندن بر نسنه اوزرنه غائب
اولمز الا کوره جزالرین ویرور وآنلرک جزالرین تفصیل ایدوب بیوردی وسیق
الذین کفروا الی جهنم زمرا دخی کفر ایدنلر دوزخه بلوک بلوک سورلدیلر
حتی اذا جاؤها اول حده دک که دوزخه کلدی وکلرنده فتحت ابوابها قاپولری
اچلدی تا که اکا کیره لر وقال لهم خزنتها ودوزخک بکجیلری سرزنش
طریقیله انلره دیدیلر الم یأتکم رسل منکم آیا سزه جنسکزدن پیغمبرلر
کلمدیلرمی یتلون علیکم آیات ربکم پروردکارکزک آیاتنی اوزرکزه اوقورلر

وينذرونكم لقاء يومكم هذا وسيزى بو كونكزك لقاسندن قورقوتديلر
قالوا بلى ديديلر بلى رسل كلوب بزى انذار ايتديلر ولكن حقت كلمة العذاب
على الكافرين وليكن خدانك حكمى عذابله طائفهٔ كفاره اوزره ثابت اولدى
قيل ادخلوا ابواب جهنم كنه وله ديلدى دوزخك قاپولرينه كيركز خالدين
فيها اقامتى على الدوام ايچنده تقدير ايتدكلوز حالده فبئس مثوى المتكبرين
پس تكبر ايدنلرك قرارگاهى غايتله بد قرارگاهدر وسيق الذين اتقوا ربهم
الى الجنة زمرا دخى پروردگارلرندن خوف ايدنلرك بنكارى بهشت جاودانه
كروه كروه سورلدى حتى اذا جاؤها اول وقته دك كه بهشته كلدوكلرنده وصفى
قبول ايمان دولته نائل اولورلر وفتحت ابوابها وبهشتك قاپولرى كبى مكلر
اچلدى وقال لهم خزنتها سلام عليكم وانك نكهبانلرى كنه وله ديديلر سلامت
اوزره اولسون طبتم دار دنياده دخى معاصيدن پاك اولدكوز فادخلوها
خالدين پس بهشته كيركز هميشه مكثى تقدير ايتدكلوزده وقالوا الحمد لله
الذى صدقنا وعده دخى مؤمنلر بهشته كيردوكلرنده ديديلر جمله مدح وثنالر
خدايه مخصوصدر سول خداكه بزه ايتدوكى وعده يى كرچك قيلدى واورثنا
الارض وميراثه تصرف ايتدوكمز كبى زمينى بزى متصرف قيلدى نتبوأ
من الجنة حيث نشاء بهشتدن مكانلر ايدنورز ايستدوكمز يرده فنعم اجر
العاملين پس طاعات ايشليانلرك اجرى غايتله كوزلدر وترى الملائكة حافين
من حول العرش دخى فرشته لرى عرش اعلانك چوره سنى احاطه ايتمشلر كوردرسن
يسبحون بحمد ربهم پروردكارلرينك حمدينه مقارن اولدوقلرى حالده تسبيح
ايدرلر وقضى بينهم بالحق وخلق آراسنده حقله حكومت اولندى كيمنى بهشته
داخل قيلدى وكيمنى دوزخه وقيل الحمد لله رب العالمين وديلدى قموثنالر عالملرك
پروردكارى اولان خدايه در انك اوزره كه اراسنده عدل ايله حكومت ايتدى
بو كلامى سويليانلر ملائكه كامه درلر يقينا وتعظيملرچون اسملرينه تصريح اولنمدى

## سورة المؤمن مكية وهى خمس وثمانون اية

بسم الله الرحمن الرحيم

حم اولكى سورهدر حواميمدن ابو الليث تفسيرنده ذكر ايتديكيم حضرت





صلى الله عليه وسلم بو مضمونى بيوردى كه هر كيم جنتك رياضنده بيوب ايچمك
ايسترسه حواميمى اوقسون تنزيل الكتاب قران عظيم الشانك اينديرلمسى من الله
العزيز العليم بو ايكى جليل القدر صفتله منعوت اولان خداوندندر غافر الذنب
وقابل التوب كناهى ستر ايدوب توبه يى قبول ايديجى شديد العقاب
قتى اشكنجه لو ذى الطول عطا واحسان ايه سى لا اله الا هو اندن اوزكه
بر درست معبود يوقدر اليه المصير جمله قوللرك دونمسى جزاسى سمتنه دربس
ارباب الطاعت وعصيانه جزا كرين ديرور ما يجادل فى ايات الله بركيمسه خدانك اياتنده
طعن ايتمز الا الذين كفروا مكر كفر ايدن كيمسنه لر فلا يغررك تقلبهم فى البلاد
پس مهل اولنوب تجارت ايچون شهرلرده كيدوب كلملرى سنى الدتمسون كيم
عن قريب انلرك اشنى كوردولورنته كه كنده ولردن اسبق كفرة نك اشنى كوردلردى
كما قال الله تعلى كذبت قبلهم قوم نوح كفار مكه دن اسبق حضرت نوحك
كروهى تكذيب ايتديلر والاحزاب من بعدهم وانلردنصكره پيغمبرلر اوزره جمعيت
ايدنلر عاد وثمود قبيله لرى كبى كروهلر دخى تكذيب ايتديلر وهمت كل امة
برسولهم وبونلردن هر كروه پيغمبرلرنه قصد ايتديلر ليأخذوه تاكه انى الوب
ايستدوكلرى ايذايى كالايده لر وجادلوا بالباطل واصلى اولميان شيئله مجادله
ايتديلر ليدحضوا به الحق تاكه انكله درست اولان نسنه يى زائل قيله لر فاخذتهم
در عقب انلرى اهلاك كله الدم فكيف كان عقاب پس نيجه ايدى بنم عقوبتم
وكذلك دخى نته كيم امم ماضيه نك مكذبلرى اوزره عذاب واجب اولدى
حقت كلمة ربك على الذين كفروا پروردكارك فرمانى كفر ايدنلر اوزره واجب
اولديكه انهم اصحاب النار على التحقيق انلر دوزخك ابا بيدر الذين يحملون
العرش شول فرشته لركه عرش اعلايى كوتوررلر ومن حوله وعرشك چوره سنده
اولان فرشته لر دخى يسبحون بحمد ربهم پروردكارلرينك مدح وثناسينه
مصاحب اولدوقلرنده تسبيح ايدرلر ويؤمنون به ويا ايمان كتوررلر ويستغفرون
للذين آمنوا واهل ايمان ايچون مغفرت طلب ايدوب سويلرلر ربنا وسعت
كل شىء رحمة وعلما اى خداوندى رحمت ودانشك هر نسنه يه كاهو حقه
يتشدى فاغفر للذين تابوا واتبعوا سبيلك پس مغفرت ايت شول كيمسه لره كه
توبه ايدوب يولكه پيرولك ايتديلر وقهم عذاب الجحيم ودوزخك اشكنجه سندن

کندولرین صاقله ربنا وادخلهم جنات عدن التی وعدتهم ای پروردکارمز دخی
کندولرین اقامت باغلرینه کیورت سنک اقامت باغلری که کندولره وعد ایتدک ومن
صلح من آبائهم وازواجهم وذریاتهم و بابالرندن و قاریلرندن و اولادلرندن
کوزل عمللو اولانلری انلره داخل قیل تا که سرورلری زیاده اوله انک انت العزیز
بی شبهه که سن کندوک هر نسنه اوزره غلبه ایدن که بر ممکن شیئک ایجادی
اوزرکه ممتنع اولماز الحکیم هر نسنه یی کما هو حقه ایشلیان وقهم السیئات دخی
فرشته لر دیرلر یا الهی صلحا قوللرکی یمان اشیانک ایشلمسندن محفوظ قیل
ومن تق السیئات یومئذ و هر کیمی که بو کونده یعنی دنیاده بد اولان اشیانک
ایشلمسندن حفظ ایدرسن فقد رحمته بی شبهه که انک اوزرینه رحمت ایتمش
اولدک وذلک هو الفوز العظیم و اول وقایت و رحمت کندودر اولو قورتلمق
ان الذین کفروا ینادون تحقیقا سنک کیمسه لرکه کفر ایتدیلر دوزخ قیامتده چغر
قیلنورلر یعنی کفار دوزخک مشاهده سندن کندو نفسلرین اکراه ایدوب
انکله مجادله و الکا ملامت ایتمکه باشلرلر اول محل ملائکه کرام کندولره ندا
ایدوب دیرلر لمقت الله خدانک سزدن بغضی سزه اکبر من مقتکم انفسکم
امارة اولان نفسکزه ایتدکلکوز سزدن بغضدن بیوککدر اذ تدعون الی الایمان
فتکفرون خدایه مبغوض اولدکوز اول وقت که ایمانه دعوت اولنوب ایمان
کتورمزدکوز قالوا ربنا امتنا اثنتین دیدیلر ای خداوندمز سن بیزی ایکی
کز اولمش قیلدک بیری اجلمزده کندوکزه و بیری بعد السؤال قبرده واحییتنا
اثنتین و ایکی کز بیزی دیری قیلدک بیری قبرده سؤال ایچون و بیری بعث ایچون
فاعترفنا بذنوبنا پس حشر و نشرک انکاری خصوصنده ایتدوکمز کناهلره
مقر و معترف اولدوق فهل الی خروج من سبیل پس دوزخدن چیقمغه
هیچ بر طریق واردی که انکا سلوک ایدوب نجات بوله لم دیه فرشته لر کندولره
جواب ویرورلر که حق تعالی بیوردی ذلکم بو حال که سزه ایریشدی سزک
بانه اذا دعی الله وحده اول سببلهدر کیم شان بو ایدی که چون خدای عز وجل یالکوز
اوقنوردی کفرتم انک وحدانیته کافر اولوردکوز وان یشرک به و اکر اکا
اورتاق قیلنوردی تؤمنوا اورتاق قیلنمسنه تصدیق کتوردوردکز فالحکم لله پس
فرمان خدایه مخصوصدر که عذاب سرمدیله اوزکزه حکم ایتدی العلی اورتاق





قیلنمسندن یوجه اولان الکبیر بزرکوارکه اشتراک ایدن اوزره مقتدر حکم ایدیجی
هو الذی یریکم آیاته کندودر سنک قادر ذو الجلال که توحیده و معرفته لازم
اولان اشیایه دلالت ایدن نشانلری سزه کوسترودر وینزل لکم من السماء
رزقا و کوکدن اسباب رزقی سزه ایندرودر وما یتذکر الا من ینیب و ایامتزودن
بر کیمسه پند الماز الا سنک کیمسه که انکاردن رجوع ایدوب کمال رغبتله انکه توجه
ایلدی دنیا بر سنبه حرف ایدوب باصرلایدن کیمسه انک منافع سنده نظر و تفکر
ایتمز فادعوا الله مخلصین له الدین پس خدایه پرستش ایدک کندو دینی
شرکدن پاک قیلدیغکوزده ولو کره الکافرون و اکر اهل شرک اخلاصکزی
اکراه ایتدیلرسه رفیع الدرجات خدای عز وجل درجه قوللرینک پایه لرین بلند قیلان
ذو العرش عرش اعلانک ایه سی یلقی الروح من امره وحی فرماننده صالور
علی من یشاء من عباده قوللرندن ایستدوکی کیمسنه اوزره لینذر یوم
التلاق تا که اوزرینه وحی اولنان کیمسنه اجسامله ارواح بولشدوقلری کوندن
خلقی قورقنده یوم هم بارزون اول کونکه خلق قبوردن ظاهر اولورلر لا یخفی
علی الله منهم شیء ایرز ذو الجلال اوزره انلرندن بر نسنه خفی اولماز
بلکه نفوسکا ینبغی بیلور و هر کسه عملنه کوره جزا ویرور و اول کونده ندا اولنور
لمن الملک الیوم کیمه در پادشاهلق بو کون جمله مخلوقاتدن جواب کلورکه
لله الواحد القهار پادشاهلق ذاتنده یکانه اولان منازع و مدعیلری
شکست قیلدی خدای ذو الجلاله مخصوصدر الیوم تجزی کل نفس بما کسبت
بو کون هر جان قزندوغی سیئیله مکافات اولنور لا ظلم الیوم بو کون ستم اولماز
نقص ثوابله و زیاده عقابله ان الله سریع الحساب بی شبهه کیم خدای عز وجل
تیز حسابلودر بر کیمسه نک حسابی بر کیمسه نک حسابندن کندویه مانع اولماز
و بو سببله خلق مستحق اولدوقلری سنبه علی التعجیل واصل اولورلر وانذرهم
یوم الآزفة دخی خلقی یقین کونک یعنی قیامت کوننک عذابندن قورقندر
اذ القلوب لدی الحناجر چون کوکللر بوغازلر قتنده اولور یعنی سندت هولدن
یورکلر مکانندن قوپوب حلقوملره کلور کاظمین اول قلوبک اصحابی غم و قساوت
یودمشلر ما للظالمین من حمیم ولا شفیع یطاع ستمکار اولانلره نه بر مشفق
دوست و نه بر مقبول الشفاعة دیلکجی حاصل اولور یعلم خائنة الاعین

ایزد جل وعلا کوزلرك خیانتنی بیلور یعنی خلق نامحرملره ایتدوکلری دزدیده نکهلری
حق جل وعلا بیلور اوزرینه خفی اولماز وما تخفی الصدور وسینهلر کیزلی قیلدوغی
اشیایی دخی بیلور والله یقضی بالحق دخی تکری حقله حکومت ایدر والذین یدعون
من دونه وتنکریدن اوزکه اهل شرك عبادت ایتدوکلری اشیا لا یقضون بشیء
بر نسنه ایله حکومت ایتمزلر بو کلام کفاره تهکمدر زیرا انلرك معبودلری جماد مقوله
سندندر عقلری یوغ دینلمزکه حکم ایدرلر یا ایتمزلر ان الله هو السمیع البصیر بی
شبهه کیم خداء عز وجل کندو قوللرینك سوزین بحثنی ایشیدندر انی اللرین
ایو کورن اولم یسیروا فی الارض ایا کفار مکه ایولرینی اوتوروب یریوزنده سیاحت
ایتمدیلرمی فینظروا کیف کان عاقبة الذین کانوا من قبلهم که کورهلر کندولردن
اسبق پیغمبرلری تکذیب ایدنلرك مآل ونتیجهسی نیجه اولدی کانوا هم اشد منهم
قوة سابقده اولان کفار کندولر قدرت جهتندن کفار مکهدن غایتله زیاده
ایدیلر وآثارا فی الارض ودخی زمینده نشانلر جهتندن کندولردن اشد ایدیلر
فاخذهم الله بذنوبهم پس کناهلری سببیله حق جل وعلا کندولرین الدی وما
کان لهم من الله من واق دخی تکرینك عذابندن انلره هیچ بر حافظ یوق ایدی
که عذابی کندولردن دفع ایده ذلك بوالمق بانهم کانت تاتیهم رسلهم بالبینات
اول سببله درکیم علی التحقیق انلر کندولره پیغمبرلری معجزهلرله کلوردی فکفروا
پس انلری تصدیق ایتمدیلر فاخذهم الله درعقب خداء عز وجل کندولرین عقابله
الدی انه قوی شدید العقاب بی شبهه کیم تکری ایستدوکی شیئدن غایتله
متمکن اهل شرکك اوزره پك عقوبتلودر ولقد ارسلنا موسی بآیاتنا وسلطان مبین
دخی علی التحقیق کیم حضرت موسایی معجزلرمزله وبر اشکار حجتله کوندردك
الی فرعون وهامان وقارون مصر حاکمنه ووزیرینه ومقرب جشیرنه فقالوا
ساحر کذاب پس حضرت موسانك حقنده دیدیلر اوجادودر غایتله یلانجیدر
فلما جاءهم بالحق من عندنا پس اول وقت که قتمزدن درستلك ودوغرولغله کلدی
قالوا اقتلوا ابناء الذین امنوا معه دیدیلر کندو وسیله ایمان کتوردنلرك اوغوللری اوزره
قتلی اعاده ایدك واستحیوا نساءهم وقیزلرین دیری قویك وما کید
الکافرین وبی دین اولانلرك مکر وحیلهسی انبیایه واهل ایمانه نسبت برشیئده
دکل الا فی ضلال الا بیهوده لکن واذغونلقده اولمش بر مکر وحیلهدر پس فرعون





موسی حقنده خواصیله مشورت ایدوب دیدی بونی اولدرمك کرك زیرا احتمالدر
که مملکتمزده سحریدن بر خلل ایرشه خواصی ایتدیلرکه انی اولدرمه بو جهتدنکه
سن انی اولدرهیجه مصر خلقی دیرلرکه فرعون موسانك معارضهسنه قوتی اولمدوغی
اجلدن قتل ایتدی اولی وانسب بوردکه سحرجیلر طلب ایدهلر تاکه انکله معارضه
ایدهلر بو سوز فرعونك قتنده مقبول دوشدی واول خبیث بیلوردیکیم حضرت
موسی نبی مرسلدر انك اوزره تسلطی اولماز انجق اظهار تجلد ایچون بعض
سوزلری سویلدی نته که حق جل وعلا بیوردی وقال فرعون ذرونی اقتل موسی
دخی فرعون دیدی بنی قویك حضرت موسایی اولدرهیم ولیدع ربه دخی دیدی پروردکارینه
دعا ایتسون تاکه قتلی کندودن دفع ایلیه انی اخاف ان یبدل دینکم تحقیقا ان قورقرم
که دینکزی دکشدور کندوبی اولدرمزسم او ان یظهر فی الارض الفساد یاخود
دینکزی تبدیل ایتمزسه دخی زمینده فساده سبب اولان اموری اظهار ایده وقال
موسی دخی حضرت موسی کندو قومنه دیدی چون فرعونك سوزین ایشتدی انی
عذت بربی وربکم تحقیقا که بن ربمه وربکزه صیغندم من کل متکبر لا یؤمن بیوم
الحساب هر بر سرکشدن که روز حسابك اولمسنه تصدیق کتورمز وقال رجل مؤمن
من آل فرعون یکتم ایمانه دخی فرعونك اقاربندن بر مؤمن کشی که ایمانن صاقلردیدی
اتقتلون رجلا ان یقول ربی الله قصد ایدرمیسیز بر کشینك اولدرمسین دیدیکیچون
بنم ربم خداء عز وجلدر وقد جاءکم بالبینات من ربکم وحال بوکه سیزه صدقنه
دلالت ایدن هویدا معجزلرله پروردکارکوزدن کلدی وان یك کاذبا فعلیه کذبه
واکر یلانجی ایسه یلانی انك وبالی اوزرینهدر غیر کیمسه اوزره دکلدرکه قتلنه احتیاج
اولنه وان یك صادقا یصبکم بعض الذی یعدکم واکر سوزی واقعه مطابق ایدی اقل
مایکون سیزه وعده ایتدوکی عذابك بر مقداری دکی ان الله لا یهدی من هو مسرف
کذاب تحقیقا کیم خداء عز وجل دوغری یوله کوسترمز شول کیمسهیه که کندو حدی
تجاوز ایدوب غایتله یلانجیدر پس اکی حضرت موسی بو اوصافله متصف درحق تعالی
سیزی انك قتلندن مستغنی قیلدی یا قوم لکم الملك الیوم ظاهرین فی الارض ای
بنم قوم سیزه در پادشاهلك بوکون اول حالده که زمین مصرده غالب ومتمکنلرسیز
فمن ینصرنا من بأس الله ان جاءنا پس بیزه کیم یاردم ایده خدانك خشمندن خشمی
بیزه کلورسه قال فرعون ما اریکم الا ما اری حاکم مصر خواصنه دیدی سیزه بیلدرمم الا

صوابدن بیلمدوکم نسنه یه وما اهدیکم الا سبیل الرشاد دخی سیزه دوغرو لق یولندن
اوزکه بر یول کوسترمم وقال الذی امن دخی فرعونك اقاربندن ایمان کتوردن کشی دیدی
یا قوم انی اخاف علیکم ای بنم کروهم علی التحقیق بن اوزدکره قورقرم موسایه بدلکله
تعرض ایتدکلکوزدن اوتری مثل یوم الاحزاب پیغمبرلری تکذیب ایدن لشکرلرك
کونی کبی برکوندن مراد انلره اولان عذابك کونلریدر که تفصیل ایدی مثل داب
قوم نوح قوم نوحك عادتی کبی که پیغمبرلرین تکذیب ایتمکله اغراق اولدیلر وعاد
وثمود وقبیلهٔ عاد وقبیلهٔ ثمود کبی که تکذیبلری سببیله باد صرصر ایله وصیحه ایله هلاك اولدیلر
اولدیلر والذین من بعدهم وانلردن صکره اولانلرك حالی کبی که کیمسنك شهری
زیر وزبر اولوب کیمسی عذاب ظلله یه کرفتار اولدی وما الله یرید ظلما للعباد وحق
جل وعلا قوللره ستم اولدوغن ایستمز پس کناهسیز بر کیمسه یی معذب ایتمز ویا قوم انی
اخاف علیکم یوم التناد دخی ای بنم قومم علی التحقیق بن اوزدکرم چیغرشق کونندن
قورقرم واو قیامت کونیدر که خلق بیری بیرین مدد ایچون چیغرور یوم تولون
اول کون که موقفدن دونسیز مدبرین عرصهٔ محشرم الکسه ویوب دوزخه متوجه اولدیغکوزده
ما لکم من الله من عاصم سیزه خدانك عذابندن اصلا بر حفظ ایدیجی یوقدر ومن
یضلل الله فما له من هاد وهر کیمی که خدا عز وجل ازغون قیلدی انکا هیچ یول کوستریجی
اولماز ولقد جاءکم یوسف من قبل بالبینات دخی تحقیقا کیم حضرت موسادن اسبق حضرت یوسف
سیزه لرکزه معجزلر ایله کلدی فما زلتم فی شك مما جاءکم به پس همیشه بر کانده ایدکوز اول امورده که
اول نسنه دن که سیزه انکله کلدی حتی اذا هلك اول محلدك که مدت عمری منتهی
اولیجق قلتم لن یبعث الله من بعده رسولا دیدکوز حق جل وعلا یوسفدن صکره هرکز
بر پیغمبر کوندرمز کذلك اول ازغونلق کبی یضل الله من هو مسرف مرتاب خدا
عز وجل ازغون قیلدی شول کیمسه یی که کندو حدودی تجاوز ایتمش حقده شك ایدیجیدر
الذین یجادلون فی ایات الله بغیر سلطان خدا عز وجل ازغون قیلدی شول کیمسه لری که
تنکرینك ایاتنده دلیلسیز مجادله ایدرلر اتاهم سلطانه صفتدر یعنی کندولره کلمش
بر دلیل ایله مجادله بغض جهتندن بیوك اولدی عند الله وعند الذین امنوا خدانك
قتنده وایمانه کلان کیمسه لر قتنده کذلك اول اضلال کبی یطبع الله علی کل قلب متکبر
حق جل وعلا مهر اوردی هر سرکش کیمسه نك کوکلی اوزره جبار کندوی بکنوب اوزکه لر
اوزره اعلا لنور وقال فرعون یا هامان ابن لی صرحا دخی فرعون دیدی ای وزیرم

اینلر ایکه بعضیمز شک ونقلید ایله عبادت ایدر لر الذین یجادلون





هامان بکا بر مرتفع بنا یاپ لعلی ابلغ الاسباب شاید بن بولره ایرشم اسباب
السموات کوکلرك یوللرینه فاطلع الی اله موسی تا که حضرت موسانك معبودینه مطلع
اولیم وانی لاظنه کاذبا وبی شبهه بن کمان ایدرم کیم حضرت موسی خلاف
واقع سوز سویلر وکذلك واول تزیین شنیع کبی زین لفرعون سوء عمله فرعون
یه عونی ایچون یمان عملی زینتش قیلندی وصد عن السبیل ودوغرو یولدن سلوك
ایتمکدن منع اولندی وما کید فرعون الا فی تباب وفرعونك مکر وحیله سی
بر نسنه دکلدر الا ابرا وتوزمقدر وقال الذی امن دخی فرعونك اقاربندن
ایمانه کلان وجود شریف فرعونه وجماعتنه دیدی یا قوم اتبعون اهدکم
سبیل الرشاد ای بنم جماعتم سوزمه تابع اولك مقصد اعلا یه ایصال ایدن خصلتك
طریقنی سیزه کوسترورم یا قوم انما هذه الحیوة الدنیا متاع ای بنم قومم بو فانی
صاغلق بر نسنه دکلدر الا ابرا اذ حوددارلك که تیز منقطع اولور وان الاخرة هی
دار القرار وتحقیقا کیم صونکی سرای کندو دار امکاه اولنجق مکاندر من
عمل سیئة هر کیم بر بدلك ایدر فلا یجزی الا مثلها بر نسنه ایله
مکافات اولنماز الا انك کبی بر مکافاتله ومن عمل صالحا من ذکر او انثی
وهر کیم بر کوزل ایش ایشلر ادکك معوله سندن یاد یشی قسمندن وهو مؤمن
وحال بو که کندوسی ایمانه کلمشدر فاولئك یدخلون الجنة انلر بهشت
جاودانه کیررلر یرزقون فیها بغیر حساب ایچنده اندازه سیزد روزی ویریلورلر
یعنی درقلری اعمالرینه کوره اولماز بلکه انك اضعافی هر ان کندولره مقرر اولور
ویا قوم ما لی ادعوکم الی النجاة وای بنم عشیرتم بکا نه اولدی یعنی بکا خبر ویرك
بو نه حالدر که بن عذابدن قوتررن طریقه سیزی دعوت ایدرم وتدعوننی الی
النار وسیز دوزخه موذی اولان طریقه بنی دعوت ایدرسیز تدعوننی لاکفر
بالله بنی دعوت ایدرسیز تا که خدانك وحدانیتنی انکار ایدیم واشرك به
ما لیس لی به علم وتا که انکا اوزناق قیلیم اول نسنه که انك دبو بیتنه اصلا
بکا بر دانش یوقدر وانا ادعوکم الی العزیز الغفار وحال بو که بن سیزی دعوت
ایدرم هر کیمسه اوزره غلبه ایدوب غاسیله کناهلری ستر ایدن خداوندك طرفنه
لا جرم انما تدعوننی الیه درست وثابت اولدی که علی التحقیق بنی عبادتنه
دعوت ایدکلکوز نسنه لیس له دعوة فی الدنیا ولا فی الاخرة انکا بو جهاندن بر دعوت

مستجابه بولمز دونه اوبر جهانده وَأَنَّ مَرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ دخی ثابت اولدیکیم علی التحقیق
کیم دونمکمز خدانك سزاسی سمتنه دد وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ دخی
بلاشك کیم حدودی تجاوز ایدنلر کندولر دوزخك اهللریدر فَسَتَذْكُرُونَ
مَا أَقُولُ لَكُمْ پس بنی آناسز یعنی عذابی مشاهده ایتدککوزده نصیحتمدن سیزه
دیدوککم سوزی اکرسیز وَأُفَوِّضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ و ایشمی خدایه اصمرلرم که اول
قادر ذو الجلال بنی هر بد ایشدن صاقلر إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ بی شبهه کیم
حق جل وعلا قوللرك احوالنه مطلعدر کوردیلر کیم مؤمن من آل فرعون بو کلماتی در
باری ایراد ایتدوکدنصکره فرعون شقی انك قتلنه فرمان ایتدی اندن آکاه
اولیجق بر طاغه فرار ایتدی فرعون خواصندن بر بلوك کوندردی تا که انی
سیاستله کتوره لر واروب کندوی بر مغاره ده کوردیلر که وحوش وسباع اردنه
صف باغلمش نماز قیلیورلر اول حالی مشاهده ایتدکلرنده قورقوب دوندیلر فرعونه
صورت حالنی عرض ایتدیلر اوکونه کرامتك استشهادندن خوفا ولما مقتله
قوللرین ایتدی سیاستله اولدردی فَوَقَاهُ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا مَكَرُوا پس حق جل
وعلا اول عزیز الوجودی فرعونیلر تدارك ایتدوکی حیله نك بدلکلرندن
حفظ ایتدی وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ و فرعونك خواصنی قیلدی سُوءُ الْعَذَابِ
اشکنجه نك یمانی النَّارُ اول بد اشکنجه دوزخدر يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا
وَعَشِيًّا صباح واخشامده دوزخه عرض اولنورلر حضرت عبد الله بن مسعود
روایت ایتدیکیم فرعونیلرك اچنده هر صباح واخشامده دوزخه عرض
اولنورلر قیامته دك وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ و اول کونکه قیامت قالقوشنه لر
دینلور أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ فرعونك اتباعنی جهنمك اشکنجه سنه
داخل قیلك وَإِذْ يَتَحَاجُّونَ فِي النَّارِ دخی یاده کتور اول وقتی کیم دوزخیلر
دوزخده خصومت ومجادله ایدرلر فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا پس
زبون اولانلر سرکش ومتعظم اولانلره دیرلر إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا تحقیقا که بز سیزه
پیرولر ایدك فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا پس سیز بزدن دفع ایدرمیسز نَصِيبًا
مِنَ النَّارِ دوزخدن بر حصه قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا سرکش
ومتعظم اولانلر دیدیلر علی التحقیق بز وسیز اچنده اولمشوز پس نیجه عذابی
سیزدن دفع ایده بیلورز واکر قدرتمز اولسیدی کندو جانمزدن انی دفع ایدردك





إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ بی شبهه کیم خدا عز وجل قوللر آراسنده حکومت ایدوب
اهل جنتی جنته واهل جهنمی جهنمه داخل قیلدی شمدنصکره انك حکمنه
تبدیل وتغییر اولماز وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ دخی آتشده اولانلر
دوزخك بکجیلرینه دیدیلر ادْعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ پروردکاره
دعا ایدك بزدن یکنکللتسون اشکنجه دن بر کون قَالُوا أَوَلَمْ تَكُ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ جهنم بکجیلری انلره دیدیلر سیز کفردن نهی اولنمدوب پیغمبرلرکوز سیزه هویدا
دلیللرله کلمش دکلمی ایدی قَالُوا بَلَى دیدیلر بلی کلدیلر وسویلدیلر قَالُوا فَادْعُوا
بکجیلر انلره دیدیلر پس دعا ایدك بو کلام انلری الزام ایچوندر ودعانك دخی فائده سز
اضاعه ایتدوکلرینه توبیخ ایتمك ایچوندر وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ دخی
کفر ایدنلرك دعاسی بر نسنه ده دکل الا ابراز غونلقده که اصلا حیز قبوله کچمز
إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا تحقیقا که بیز پیغمبرلرمزی وایمانه کلانلری دشمنلری
اوزره منصور ومظفر قیلاوز فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ یعنی اول
صاغلقده و اول کونکه شاهدلر شهادته ایتمکه دوردقلری وانلردن مراد
روز محشرده خلق اوزره شهادت ایدن ملائکه وانبیا ومؤمنینه در يَوْمَ لَا يَنْفَعُ
الظَّالِمِينَ مَعْذِرَتُهُمْ انلری منصور قیلاوز اول کونده که ستمکارلره عذرلری
فائده ویرمز وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وکندولره در رحمتدن دورلق وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ
وکندولره در یمان سرای واو جهنمدر وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْهُدَى دخی تحقیقا
کیم حضرت موسایه هدایته سبب اولان شیئی ویردك وَأَوْرَثْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ
الْكِتَابَ ویعقوب اولادینه کتابی میراث قیلدق یعنی موسادنصکره توریتی
ارالرنده باقی قیلدق هُدًى وَذِكْرَى لِأُولِي الْأَلْبَابِ ارباب قلوب ایچون
یول کوسترجی وبنده ویرجی اولدوغی حالده فَاصْبِرْ پس اهل شرکك اذیتی
اوزره صبر ایت إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ که بی شبهه ایزد ذو الجلالك وعده سی نصرله
درستدر البته وجوده کلور و فرعون وموسانك حالیله استشهاد ایت
وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ واولی اولان ایشی ترك ایتدککدن اوتری مغفرت طلب
ایت وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ دخی پروردکارك حمدینه مقارن اولدوغی حالده
کندوی تنزیه ایت بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ اخشام وقتنده وصباح محلنده
یعنی بو ایکی وقتده سبحان الله وبحمده دیمکه مداومت ایت کتوردیلرکیم

اهل شركك قرآن وبعث خصوصنده مجادله ایدوب دیرلردی کیم قرآن خدانك
سوزی دكلدر وبعث محالدر حق جل وعلا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی إنّ
الذين يجادلون في آيات الله بغير سلطان أتاهم ترجمه سی یقنده کچدی إن في
صدورهم إلا كبر اول مجادله ایدن کیمسنه لرك سینه لرنده یوقدر الا طلب
ریاست ما هم ببالغيه کندولر اکا ایرشیجیلر دکل فاستعذ بالله پس خدایه
صیغن إنه هو السميع البصير که بی شبهه خدا عز وجل کندودر اقوالکزی درست
ایشیدوب افعالکزی ایو کورن لخلق السموات والأرض أكبر من خلق الناس
البته کوکلر و یرك یارتمسی ادمیلرك یرتمسندن بیوکرکدر پس انلری ماده سز
ابتدا ایجاد ایدن قادردر که انسانی وجود ماده ایله بردخی ایجاد ایلیه
ولكن أكثر الناس لا يعلمون ولیکن خلقك چوغی بیلمزلر زیرا شدت
غفلتلرندن برشیئه عین بصیرتله نظر ایدوب تامل ایتمزلر وما يستوي
الأعمى والبصير دخی نابینا و بینا برابر اولمازلر یعنی غافل و عاقل مساوی
اولمازلر والذين آمنوا وعملوا الصالحات ولا المسيء و ایمان کتوروب کوزل
عملر ایشلیانلر و بدلك ایدن کروه برابر اولمازلر قليلا ما تتذكرون
غایتله از پند الورسیز إن الساعة لآتية لا ريب فيها تحقیقا کیم قیامت
کلجکدر کلمسنده اصلا شك یوقدر ولكن أكثر الناس لا يؤمنون
ولیکن خلقك چوغی انك کلمسنه تصدیق کتورمزلر وقال ربكم ادعوني
أستجب لكم دخی پروردکارکوز دیدی بکا دعا ایدك سیزه اجابت ایدرم یعنی
بکا عبادت ایدك انك اوزره سیزه مکافات ایدرم إن الذين يستكبرون عن
عبادتي تحقیقا شول کیمسنه لرکه پرستشمدن سرکشلك ایدرلر سيدخلون جهنم
داخرين بی شبهه کیم دوزخه ذلیل اولدوقلری حالده کیررلر الله الذي جعل لكم الليل
ایزد ذو الجلال شول قادردر که کیجه یی سیزلکون قیلدی لتسكنوا فيه تا که ایچنده
آرام ایده سیز که کندویی ساوقدوقلق ایله قیلدی والنهار و کوندزی
سیزلکون خلق ایلدی مبصرا که هر شیئی یعنی ایچنده اشیا کورهسز إن الله لذو
فضل على الناس تحقیقا که خدا عز وجل خلق اوزره چوق احسان ایله سیدر
ولكن أكثر الناس لا يشكرون ولیکن خلقك چوغی خدانك نعمتلرینه اعتراف
ایتیوب حقوقن ادا ایتمزلر ذلكم بو اشیایی سیزه پیدا ایدن الله ربكم ایزد

ذو الجلال



ذو الجلال پروردکارکوزدر خالق كل شيء هر نسنه یی ایجاد ایتمش لا إله إلا هو اندن
اوزکه بر معبود یوقدر فأنى تؤفكون پس نیجه وندن جهله انك عبادتندن عدول
ایدوب اوزکه لره عبادت ایدرسیز كذلك نته که خدانك عبادتندن بو قوم
یوز دوندردیلر يؤفك الذين كانوا بآيات الله يجحدون دوغرولقدن دوندرلمش
قیلنورلر شول کیمسنه لرکه تکذیبك آیاتنه تصدیق کتورمزلردی الله الذي جعل
لكم الأرض قرارا ایزد متعال شول پروردکاردر که سیزلکون یری آرامکاه قیلدی
والسماء بناء و کوکی بر قالده لمش بنا قیلدی وصوركم فأحسن صوركم دخی
سیزه قیلق ویروب قیلغکزی کوزل یاپدی که قامتکزی معتدل قیلوب بدن
اعضاکزی مناسب قیلدی ورزقكم من الطيبات دخی پاکیزه و لذتلو اشیا
سیزه روزی ویردی ذلكم اول اشیایی سیزه ایجاد ایدوب سیزی خلق ایدن
الله ربكم ایزد ذو الجلال پروردکارکوزدر فتبارك الله رب العالمين پس
عالملرك پروردکاری خدای متعال ممکناتك مجانسه سندن بوجه لنوب
اولولندی هو الحي کندودر حی ذاتیله منفرد اولان لا إله إلا هو اندن
اوزکه عبادته مستحق بر کیمسه یوقدر زیرا ذات وصفاتده انك امثالندن وبقدن
بر کیمسه بولنمز که مستحق الوهیت اوله فادعوه پس الوهیته مستحق اولان
واجب الوجوده عبادت ایدك مخلصين له الدين اول حالده که طاعتی
شرك وریادن انکا خالص قیلوب دیرسیز الحمد لله رب العالمين جمله مدح
وثنالر عالملرك پروردکاری خدایه مخصوصدر قل إني نهيت أن أعبد الذين
تدعون من دون الله سویله على التحقیق که بن منع اولندم کیم عبادت ایدم
شول کیمسه لره که تکریدن اوزکه عبادت ایدرسیز لما جاءني البينات من ربي
اول وقت که بکا پروردکارمدن براهین ودلائل کلدی وأمرت أن أسلم لرب العالمين
دخی بکا فرمان اولندیکه عالملرك پروردکارینه مطیع ومنقاد اولیم هو الذي
خلقكم من تراب کندودر شول قادر ذو الجلال که سیزی توپراقدن یرتدی یعنی
حضرت ادمك خلقتنده سیزی على طریق الاجمال مندرج قیلدی ثم من نطفة
اندنصکره بر قطره صودن یعنی على طریق التفصیل سیزی منی صویندن
ایجاد ایلدی ثم من علقة صکره پر ایو شمش قاندن یعنی صورتکزك ماده سن
اندن قیلدی ثم يخرجكم طفلا بو احوالدن صکره سیزی انالرکوز قارنندن

بر كوچك اوشاق چيقرور ثم لتبلغوا اشدكم پس سزى باقى قيلدر تا كه قوت
كوزلك نهايتنه ايرشه سز ثم لتكونوا شيوخا صكره سزه عمر ويرور تا كه پيرلر
اوله سز ومنكم من يتوفى من قبل دخى سزدن بر قسم واركه پيرلكه ايرشمدن ميت
اولور ولتبلغوا اجلا مسمى وبو ايشلرى ايشلدى تا كه بر معين مدته واصل
اوله سز واول موت وقتيدر ولعلكم تعقلون وتا كه سز انك ايچنده اولان عبرتلره
وبراهينه تامل ايدوب حقيقة الحاله واقف اوله سز هو الذي يحيي ويميت
اودر اول پروردكار كه زنده قيلوب جان الور فاذا قضى امرا پس چونكيم بر ايشك
اولمسين ايستر فانما يقول له كن فيكون بوندن غيرى بر نسنه يوقدر كيم انكا
دير وجوده كل در عقبنده اول شى وجوده كلور الم تر الى الذين يجادلون في آيات
الله بلمز ميسن شول كيمسه لرى كه تنكرينك آياتى خصوصنده مجادله ايدرلر انى
يصرفون نيجه وقنقى وجهله انلرى تصديق كوزمكدن يوز چيورورلر الذين
كذبوا بالكتاب شول كيمسه لركه قرآنه اينانمديلر وبما ارسلنا به رسلنا
ودخى شول نسنه يه اينانمديلر كه پيغمبرلرمزى انكله كوندردك فسوف
يعلمون پس على التحقيق بيلدوكلرى تكذيبك نتيجه سن كوره لر اذ الاغلال في
اعناقهم والسلاسل اول وقت كه طوقلر وزنجيرلر كردنلرنده اولوب يسحبون
في الحميم قزمش صوده چكلورلر ثم في النار يسجرون صكره جهنم آتشنده ياقلمش
قيلنورلر ثم قيل لهم اين ما كنتم تشركون من دون الله اندن صكره كندولره دينلور
قنقى مكانده در شول نسنه لركه خدانك عبادتندن واز كچوب انلرى كندويه
شريك قيلدر ديكوز قالوا ضلوا عنا دوزخيلر جواب ويروب ديديلر بيزدن غائب
اولديلر بل لم نكن ندعوا من قبل شيئا بلكه بوندن اسبق دنياده بر نسنه
عبادت ايتمزدك يعنى بزم آشكار اولديكه انلره عبادت ايتدوكمزده بر شيئه
عبادت ايتمزدك زيرا انلر بر معتد اوله جق نسنه دكلدرلر كذلك بو اضلالك كبى
يضل الله الكافرين حق جل وعلا ضايع ايدر انلرى اوعون قيلدر ذلكم بوكم اهلاك
سيزك بما كنتم تفرحون في الارض بغير الحق بو سببله دركه روى زمينده ناحق
شيئله يعنى شرك وطغيانله شادلق ايدوب تكبر ايدر ديكوز وبما كنتم تمرحون
واول سببله دركه غايتله ~~شادلك ايدوب~~ تكبر ايدر ديكوز ادخلوا ابواب جهنم
دوزخك قاپولرنه كيرك خالدين فيها انك ايچنده على الدوام تقيد ايتدكوزده

فرحناك اولوب تكبر صح





فبئس مثوى المتكبرين پس قتى بد يردر ارباب تكبرك يرى فاصبر پس قومكك اذيتنه
اوزره صبر ايت ان وعد الله حق كه بى شبهه خدانك وعدى درستدر البته واقع
اولور فاما نرينك بعض الذي نعدهم پس اكر عذابدن انلره وعده ويردوكمزك
بر مقدارين سكا كوسترسك جزالرى اولدر او نتوفينك ياخود انلرك عذابى
ظهور ايتمدن اول روحكى قبض ايدرسك فالينا يرجعون بزم طرفمزه دوندرلمش
قيلنورلر پس اعماللرينك سزالرين ويرورز ولقد ارسلنا رسلا من قبلك
وبى شبهه كيم سندن اسبق چوق پيغمبرلر كوندردك منهم من قصصنا عليك
انلردن بر كروه واركه احواللرين اوزيكه اوقودك ومنهم من لم نقصص عليك وانلره
بر جماعت واركه احواللرين اوزكه اوقومدك زيرا بر روايتده پيغمبرلرك عددى
يوز يكرمى دورت بيكدر وقصصلرى قرآنده مذكور اولان كيمسنه لر بر قاچ معدود ومشخصدرلر
وما كان لرسول ان يأتي بآية الا باذن الله وبر پيغمبره صحيح وجائز دكلدى كه بر
معجزه كتوره مكر خدانك دستوريله پس نيجه سزاى كفره پيغمبردن اوزره معجزه لر اقتراح
ايدرسيز وحال بوكه معجزه كتورمك انك النده دكلدر تا كه ايستدوكوز معجزه يى سيزه
كتوره فاذا جاء امر الله پس چونكيم خدانك فرمانى دنياده وآخرتده عذابله كلور
قضى بالحق دعوى ولغنده حكومت اولنور كه محق اولان نجات بولوب مبطل ازلات
هلاك اولور وخسر هنالك المبطلون واول محلده معجزه لرك ظهورندن صكره
اقتراح آياتله عناد ايدنلر اوتوزديلر الله الذي جعل لكم الانعام اودر ذو الجلال
شول پروردكاردر كه سيزكچون دوه وصغر وقويون وكچى خلق ايتدى لتركبوا منها
تا كه انلرك بر مقدارينه بينه سيز ومنها تأكلون وانلردن بعضين يرسيز ولكم فيها
منافع وانلرده سيزه سوت ويونك كبى منفعتلر وار ولتبلغوا عليها حاجة
في صدوركم وانلرى خلق ايتدى تا كه اوزرلرينه سفر ايتمكله ايرشه سز بر ايشه كه
خواهشى سينه لركوزده در وعليها وعلى الفلك تحملون وانلر اوزره بيابانده
وكيمى اوزره درياده كوتورلرسيز ويريكم آياته وحق جل وعلا دلائل قدرتنى سيزه
كوسترر فاي آيات الله تنكرون پس خدانك هنقى آياتنى انكار ايدرسيز
يعنى اول آيات غايتله ظاهر اولدوقلريچون انكارى قبول ايتمزلر افلم يسيروا
في الارض فينظروا كيف كان عاقبة الذين من قبلهم پس كفار مكه ير يوزنده
سياحت ايتمديلرمى كه بقه لر كندولردن اسبق پيغمبرلرى تكذيب ايدنلرك

تیجه سی نیجه اولدی کانوا اکثر منهم انلر کندولردن چوق ایدیلر واشد قوة ودور
جهتندن کندولردن غایتله پوك ایدیلر واثارا فی الارض وانلردوی زمینده
ایندوکلری اثار جهتندن کندولردن چوق ارتق ایدیلر فما اغنی عنهم ما کانوا
یکسبون پس قزندوقلری نسنه کندولردن برشئ دفع ایمدی فلما جاءتهم
رسلهم بالبینات پس اول وقت که پیغمبرلری انلره مجزلرله کلدیلر فرحوا بما
عندهم من العلم فنلرنده یعنی دانشلرندن اولان نسنه ایله سیوندیلر پیغمبرلرك
دانشنی حقیر دوندیلر وحاق بهم ما کانوا به یستهزؤن وانلره احاطه
ایدی شول نسنه نك سزاسی که انکله استهزا ایدرلردی فلما راوا باسنا
پس اول وقت که دنیاده شدت عذابمزی کوردیلر قالوا امنا بالله وحده
دیدیلر خدایه یالکوز ایمان کتوردك وکفرنا بما کنا به مشرکین وکفر ایندك
شول شیئه که بزانك سببیله مشرکلر ایدك فلم یك ینفعهم ایمانهم لما راوا
باسنا پس ایمانلری کندولره نفع ایدیجی کلدی چون عذابمزی مشاهده
ایتدیلر زیرا اول محلده ایمانك قبولی ممتنعدر سنة الله خدانك طریقی
التی قد خلت فی عباده شول طریق که امم ماضیه دن قوللرنده کچدی کیم
ایمان باس بروجه ایله مقبول دکلدر وخسر هنالك الکافرون واول وقتده
بی دین اولانلر اوتوزدی یعنی اول محلده بی دین اولانلرك خسرانی
ظاهر اولور واکرچه جمله عمرلری خسرانده ایدی والله اعلم

## سورة السجدة مکیة وهی ثلث وخمسون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

حم بو قولده حا حکمته ومیم منته اشارتدر یعنی حق سبحانه وتعالی حکمتی
ایندر مکله مؤمنلر اوزره منت ایتدی تنزیل من الرحمن الرحیم قران عظیم
الشان بو ایکی وصفك غایتیله متصف اولان خدادن ایندرلمشدر کتاب
فصلت آیاته بو بر کتابدر که آیاتی لفظ ومعنی اعتباریله تمیز اولندی قرانا
عربیا لغت عربیه ایله بیان اولنمش بر قران اولدوغی حالده لقوم یعلمون
بر کروهه که بیلورلرکیم بو خدانك قتندن ایندرلمشدر بشیرا موجبیله
عمل ایدنلره مژده ویریجی ونذیرا والکا ایمان کتورمیانلره قورقوریجی فاعرض

اکثرهم پس خلقك چوغی فهمندن وقبولندن یوز چوردی فهم لا یسمعون پس
کندولر ایشتمزلر وقالوا قلوبنا فی اکنة دخی اهل شرك رسوله دیدیلر کوکللرمز اورتیلو
مما تدعونا الیه شول شیئك فهمندن که سن بزی اکا دعوت ایدرسن وفی
اذاننا وقر وقولاقلرمزده صاغرلق وار سویلدوکك سوزی ایشتمزوز ومن بیننا
وبینك حجاب وارامزدن وارا کدن بر پرده وار که سنکله اتصال ایتمکه بزی
منع ایدر فاعمل پس کندو دینکك مقتضاسی اوزره ایشله اننا عاملون علی
التحقیق بز اینمزك مقتضاسی اوزره عمل ایدیجیلرز قل انما انا بشر مثلکم
سویله بن بر نسنه دکلم الا سزك کبی بر انسانم کیم یوحی الی انما الهکم اله
واحد بکا وحی اولنور کیم الهکز بر معبوددن اوزکه معبود کوز یوقدر فاستقیموا
الیه پس انك طرفنه توجه ایتدکلکوز حالده انکا اکوزده استقامت ایدك واستغفروه
وایمانه کلدکلکوزده نفسکزه احداث ایتدکلکوز تقصیرات ایچون کندوسندن مغفرت
طلب ایدك وویل للمشرکین وارباب شرکه هلاك اولسون الذین لا یؤتون
الزکوة شول اهل شرك که کلمه توحید له نفسلرین پاك قیلمازلر وهم
بالاخرة هم کافرون وانلر اوبر جهانك اولمسنه کندولر تصدیق ایتمزلر ان
الذین امنوا وعملوا الصالحات تحقیقا شول کیمسه لر که ایمانه کلوب کوزل ایشلر
ایشلدیلر لهم اجر غیر ممنون کسلمه مش اجرت انلره اولور قل ائنکم لتکفرون
بالذی خلق الارض فی یومین سویله ایا علی التحقیق سز کفر ایدرسز شول
پروردکاره که زمینی ایکی کون مدتنده یراتدی وتجعلون له اندادا والکا
ماننده لر قیلادرسز ذلك رب العالمین اول قادر که یری ایکی کونده یراتدی
عالملرك پروردکاریدر وجعل فیها رواسی دخی یرده محکم طاغلر قیلدی
من فوقها انك یوقاروسندن تا که قدرتنه دلالت ایدن اثاری بعقلره
نمایان اوله وبارك فیها وانده برکت صالدی که ایچنده انواع نباتات
وانواع حیوان خلق ایتدی وقدر فیها اقواتها دخی زمین خلقتك یمجك
نسنه لرین ایچنده تقدیر ایتدی که هر نوع علمونه لازم اوله جق شئ میسر قیلدی
فی اربعة ایام درت کونك تمامنده سواء برابر اولدوقلری حالده یعنی
بو درت کون که ایکیسنده یر خلق اولندی وایکیسنده یرك لوازمی
ایچنده تقدیر اولندی مستاویدرلر للسائلین یر ایچنده اقوات تقدیر اولندی

الکا طالب اولانلره ثم استوى الى السماء صکره کوکه قصد ایتدی وهی دخان وحال
بوکه اوبر بوتون ایدی فقال لها وللارض ائتیا پس کوکه و زمینه دیدی سیزه
فرمان ایتدوکم نسنه یه کلك طوعا او کرها فرمانبر اولدغکوزده یا ارادتسیز
یعنی البته کلملیسیز ارادتکوز وار ایسه یا یوق ایسه بو کلامدن مراد اظهار
کمال قدرتدر و ایستدوکی شیئك وقوعی واجب اولمسین بیان ایتمکدر
نه بیره و زمینه اثبات طاعت وکرهدر قالتا اتینا طائعین کوك و زمین
دیدیلر انقیاد ایدوکمز حالده کلدك فقضاهن پس کوك معموله سن
یایدی سبع سموات یدی کوك فی یومین ایکی کونده واوحى فی کل سماء
امرها هر کوکه شاننی واذن ظهور ایدن شیئی وحی ایتدی یعنی انك اظهاری اوزره
طبعا باختیار اموجه قیلدی وزینا السماء الدنیا بمصابیح دخی یقین اولان کوکی
چراغلر کبی یلدزلرله اراسته قیلدق وحفظا دانلری افاتدن برابو صاقلمق
صاقلدق ذلك اول مذکور اولان بدائع قدرت تقدیر العزیز العلیم هرکس اوزره
غلبه ایدوب جمیع امورو دانا اولان خدانك اولچوب بچمسیدر فان اعرضوا پس
اگر کناره بو دلائل بیان اولندوقدنصکره یوز دوندوردولر فقل انذرتکم صاعقة
پس سویله سیزه قورقو ویردم بر بلدرمدن یعنی حاللری اوزره قالورلرسه انلری
تحذیرا ایت کیم کندولره بر عذاب دکه مثل صاعقة عاد وثمود بو ایکی قبیله یه
دکن عذاب کبی اذ جاءتهم الرسل اول وقت که پیغمبرلر کندولره کلدیلر من بین
ایدیهم ومن خلفهم اوکلرندن و اردلرندن یعنی پیغمبرلر انلره جمیع اطرافلرندن
کلوب نصیحت ایتدیلر که الا تعبدوا الا الله تنکریدن اوزکه بر شیئه عبادت
ایتمك قالوا لو شاء ربنا دیدیلر پروردگارمز پیغمبرلك کوندرمسین ایستسیدی
لانزل ملائکة البته رسالتیله فرشته لر ایندرردی فانا بما ارسلتم به
کافرون پس علی التحقیق بز تصدیق ایدیجیلرده کلوز اول نسنه یه که سیز
کندوزیکوز له انکله مرسل اولدکوز انچونکه سیز بزم کبی بر انسانسز سیز
اوزدیمزه برار تفضلکوز یوقدر فاما عاد فاستکبروا فی الارض بغیر الحق
پس اما قبیله عاد دوی زمینده استحقاقسز کردنکشلك ایدوب متعظم
اولدیلر وقالوا من اشد منا قوة و دیدیلر کیم بیزدن زیاده پرکدر کوج جهتندن
اولم یروا ان الله الذی خلقهم ایا غافل اولوب بیلمدیلرمی کیم علی التحقیق

کندولرینی



کندولرین ایجاد ایدن اوزه ذو الجلال هو اشد منهم قوة کندوسی قوت جهتندن
کندولردن چوق قوت صاحبیدر وکانوا بایاتنا یجحدون دخی بزم ایاتمزی
تصدیق ایتمزلردی فارسلنا علیهم ریحا صرصرا پس اوندرلرینه بر صاوق
یل کوندردك فی ایام نحسات بر شامتلی کونلرده یدی ایکی مذکوردر کیم
اول کونلر ماه شوالك اواخریدی اول باد صرصر چهارشنبه کونندن اسمکه
باشلدی کلجك چهارشنبه ده ختم اولدی لنذیقهم عذاب الخزی فی الحیوة
الدنیا تا که یقین اولان صاغلقده رسوالك اشکنجه سن انلره داتدرز ولعذاب
الاخرة اخزی و علی التحقیق صوڭکی سرایك اشکنجه سی رسواتردر وهم لا ینصرون
و کندولر عذابك دفعیله یاردم اولنمازلر واما ثمود فهدیناهم واما طائفه ثمود انلره
دوغری یولی دلالت ایتدك فاستحبوا العمی علی الهدی پس کورلکه مشابه اولان
ضلالتی هدایت اوزره ترجیح ایتدیلر فاخذتهم صاعقة العذاب الهون در عقب
خوار ایدیجی اشکنجه نك صاعقه سی کندولرین الدی بما کانوا یکسبون قزندوقلری
نسنه سببیله ونجینا الذین امنوا وکانوا یتقون دخی عذابدن قورتردق شول
کمسنه لری که ایمانه کلوب صاعقه نك دفعندن خوف ایدرلردی ویوم یحشر
اعداء الله الى النار دخی یاد ایت اول کونی که خدانك دشمنلری دوزخه سمتنه
سوروب جمع اولنورلر فهم یوزعون پس کندولرك اخرلری ایرشنك ایچون الیقوده
اولانلر دورور حتی اذا ما جاؤها پس اتشه کلدوکلرنده شهد علیهم سمعهم
وابصارهم وجلودهم اوزرلرینه قولاقلری و کوزلری ودریلری یعنی سائر اعضالری
شهادت ایدرلر بما کانوا یعملون ایشلدوکلری نسنه ایله وقالوا لجلودهم لم
شهدتم علینا دخی اعضالرینه توبیخ یوزندن دیدیلر نیچون اوزریمزه شهادت
ایتدکوز قالوا انطقنا الله الذی انطق کل شیء دیدیلر هر نسنه یی سویلدن
اول متعال بیزی سویلتدی وهو خلقکم اول مرة وحال بوکه کندوسی اول
کره سیزی ایجاد ایتدی والیه ترجعون وجزا ایچون کندویه دوندریلورسیز
وما کنتم تستترون دخی سیز کیزلنمازدکوز یعنی قباحت ایتدکوکزده خلقدن
قورقوب کیزلنمزدکوز وکان ایتدوکوز کیم ان یشهد علیکم سمعکم اوزرکزه
قولاقلرکوز شهادت ایده ولا ابصارکم ونه کوزلرکوز ولا جلودکم ونه اعضاکوز
ولکن ظننتم ان الله لا یعلم کثیرا مما تعملون ولیکن کمان ایتدوکوز کیم علی التحقیق

خدا عز وجل ایشلدکلکوز ایشدن چوق شی بیلمز وذلکم ظنکم واول ظن ایتمککوز
کلانکوزدر الذی ظننتم بربکم شول کمان که پروردکار کزه کمان ایتدکوز اردیکم
سیزی هالک قیلدی فاصبحتم من الخاسرین پس اوتوزنلرک کروهندن اولدکوز
فان یصبروا فالنار مثوی لهم پس اکرکفرنم صبر ایدرلر دوزخ کندولره قرار
کاهدر اندن قورتولمز وان یستعتبوا واکر سیورکلری شیدن دونمک
ایسترلر فما هم من المعتبین انلر سیوردکلرینه دونلن کروهدن دکلدرلر وقیضنا
لهم قرناء دخی انلره شیاطیندن دوستلر دوللر اسلر تقدیر ایتدک فزینوا
لهم ما بین ایدیهم پس انلر ایچون امور دنیویه دن اوکلرنم اولان اشیایی
تزیین ایتدیلر وما خلفهم وامور اخرویه دن کیرولرنم اولان اموری مزین
قیلدیلر بو معنا ایله که حشر ونشرک وحساب وعقابک انکاری اوزره کندولرین
حمل ایتدیلر وحق علیهم القول فی امم قد خلت من قبلهم وکلمهٔ عذاب اوزرلرینه
لازم کلدی بر کروه هلاکک زمره لرنم که کندولردن اسبق کذشته اولدیلر من الجن
والانس پری مقوله سندن وانسان نوعندن انهم کانوا خاسرین تحقیقا کیم
کفار قسمی زیانکار ایدیلر کتوردیلر که کفار قریش بیری بیرینه اصرلدیکه محمد
المصطفی یه اوقودکوده الکا بر نوع تشویش ویرک پس پیغمبر صلی الله
علیه وسلم قرائته شروع ایدیجک اوازکزی قالدروب بیهوده سوز سویلمکه باشلیه
حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب سوردی وقال الذین کفروا دخی ایمانه کلمیان
کروه دیدیلر لا تسمعوا لهذا القرآن بو قرائته قولاق اصوب ایشیتمک والغوا
فیه واوقومسی اثناسنده بیهوده سوز سویلک لعلکم تغلبون شاید سیز اندن
اوزره اصوات نکوزله غلبه ایده سیز فلنذیقن الذین کفروا پس البته کفر ایدنلره
دادندیرورز عذابا شدیدا بر قتی اشکنجه ولنجزینهم اسوء الذی کانوا یعملون
والبته انلره مکافات ایدرز ایتدکلری بد اعمالک بدترسزاسیله یعنی حددن اشنم
بدتر اولان اعماللریله مکافات اولنورلر ذلک اول کونه مکافات جزاء اعداء الله
خدا دشمنلرینک مکافاتیدر النار سزالری اتشدر لهم فیها دار الخلد آتش
ایچنده انلره جاودانلک سرایی واردر جزاء بما کانوا بایاتنا یجحدون بو درست
مکافات اولنورلر اولدنسنه سببیله کیم آیاتمزه انکار ایدرلردی وقال الذین
کفروا دخی کفر ایدنلر دیدیلر ربنا ارنا اللذین اضلانا من الجن والانس





ای خداوندمز جن وانسدن بیزی آزدرن ایکی شخصی بزه کوستر برقولرم انلر ابلیس
وقابیلدر نجعلهما تحت اقدامنا اول ایکی شخصی ایاقلرمز التنده تپلوب کندو
چیغنیه لم لیکونا من الاسفلین تا که الچقلردن اولهلر ان الذین قالوا ربنا الله
تحقیقا شول کیمسه لر که دیدیلر بزم پروردکارمز خدای عز وجلدر ثم استقاموا صکره
عملده استقامت ایتدیلر تتنزل علیهم الملائکة موت محلنده فرشته لر اوزرلرینه
اینوب کندولره دیرلر کیم الا تخافوا ایلرکوزده اولان اشیادن قورقمک ولا
تحزنوا وکیرو قودغکوز کیمسه لر اوزره غمناک اولمک وابشروا بالجنة التی کنتم
توعدون ودنیاده پیغمبرلرک لسانی اوزره وعد اولندغکوز بهشتله شاد اولک
نحن اولیاؤکم فی الحیوة الدنیا بیزوز دوستلرکوز یقین اولان صاغلغنمزده سیزه
حقی الهام ایدوب ایولک ایشلمککوزه باعث اولوردق وفی الاخرة وابر جهانده
شفاعت واکرامله بیزوز دوستلرکوز ولکم فیها ما تشتهی انفسکم وسیزه در
اخرتده لذات قسمندن جانلرکوز ارزو ایتدوکی اشیا ولکم فیها ما تدعون
وسیزه در ایچنده ایستدککوز نسنه نزلا برامادہ اولمش روزی من غفور رحیم
بو ایکی وصفله متصف اولان خدادن ومن احسن قولا ممن دعا الی الله
دخی کیمک سوزی یکرکدر شول کیمسه نک سوزندن که خلقی خدانک عبادته
دعوت ایتدی وعمل صالحا وشایسته ایش ایشلدی وقال اننی من المسلمین
دخی دیدی علی التحقیق بن ارباب انقیادک زمره سندنم ولا تستوی الحسنة
ولا السیئة وهرکز ایو خصله بدلک برابر اولماز ادفع بالتی هی احسن بدلکی دفع
ایت شول شیئله که نفس الامرده کندوسی کوزلرکدر فاذا الذی بینک وبینه
عداوة پس اول محل که ادیلجه ایدرسن بولورسن شول کیمسه یی که سنک اراکی
وانک اراسنده بر عداوت وار کانه ولی حمیم کویاکیم اول شخص بر مشفق دوستدر
وما یلقاها وبدلک مقابله سنده ایولک ایتمکلک خصلتی بر کیمسه یه ویرلمز الا
الذین صبروا مکر اذیت اوزره صبر ایدنلر وما یلقاها الا ذو حظ عظیم
واول خصلت بر کیمسه یه ویرلمز الا بر اولو بهره ایه سنه واما ینزغنک من الشیطان
نزغ واکر ابلیسدن سکا بر وسوسه عارض اولور فاستعذ بالله انک شرندن
خدایه صیغن انه هو السمیع العلیم که بی شبهه خدای عز وجل کندوده استعاذه کی
ایشیدن نیتکه دانا اولان ومن آیاته اللیل والنهار دخی انک دلائل قدرتندندر

کیجه وکونده ذکه بیری بیری اردنجه کلوب کسلماز والشمس والقمر وکونش وای دخی
دلائل قدرتندندر لا تسجدوا للشمس ولا للقمر کونش ایچون سجده ایتمک ونه
آی ایچون واسجدوا لله الذی خلقهن وانلری ایجاد ایدن خدای ذی الجلاله سجده
ایدلك ان کنتم ایاه تعبدون اکر انکا یالکوز عبادت ایدردکوز فان استکبروا
پس اکر فرماننك امتثالندن کردن کشلك ایدرلر خدا عز وجل انلرك عبادتندن
مستغنیدر فالذین عند ربك که پروردکارکك قتنده اولانلر ملائکه‌در
یسبحون له باللیل والنهار انکچون کیجه‌ده وکونده‌ده تسبیح ایدرلر وهم لا
یسأمون وحال بوکه انلر تسبیح ایتمکدن اوصانمزلر ومن آیاته انك تری
الارض خاشعة دخی خدانك قدرتی نشانلرندندر کیم بلاشبهه سن یری
تذلل ایدن کیمسنه کبی قورومش وسکون ایتمش کوررسن فاذا انزلنا علیها
الماء اهتزت وربت پس اول وقت که اوزرینه صوینی ایندررز جنبش ایدوب
نباتاتله شیشر ان الذی احیاها تحقیقا شول پروردکار که انی احیا ایتدی
لمحی الموتی البته اولمشلری دخی دیریلدیجیدر انه علی کل شیء قدیر بی شبهه که
او هر نسنه اوزره توانادر ان الذین یلحدون فی آیاتنا تحقیقا شول کیمسه
لرکه آیاتمزده طریق استقامتدن میل ایدرلر یعنی انلرده طعن وتحریف
ایدوب انلری باطله تاویل ایدرلر لا یخفون علینا اوزریمزه پوشیده
اولمازلر افمن یلقی فی النار خیر پس برکیمسه که آتشه صالنودیکی کیمسه‌در
ام من یأتی آمنا یوم القیمة یاخود شول کیمسه‌لردر که قیامت کوننده آتشدن
امین اوله وغمده کلور اعملوا ما شئتم ایستدکلکوز نسنه‌یی ایشلک بو امر
تهدید ایچوندر انه بما تعملون بصیر بی شبهه کیم حق جل وعلا ایشلدککوز
نسنه‌یه بینادر ان الذین کفروا بالذکر تحقیقا شول کیمسه‌لرکه قرآنه کفر
ایتدیلر لما جاءهم چون کندولرینه کلدی برمعانده کروهدرلر وانه لکتاب عزیز
ودخی بی شبهه کیم قرآن عظیم القدر چوق نفعلو بی نظیر کتابدر لا یأتیه الباطل
من بین یدیه انکا باطل نه الدوسندن کلور ولا من خلفه ونه اردندن
یعنی جمیع جهاتدن محفوظدر باطل انکا یول بولمز تنزیل من حکیم حمید
اشیایی یرینه وضع ایدن جمیع محامده مستحق اولان خدادن ایندرلمشدر
ما یقال لك سکا دینلماز یعنی قومکك کفاری سکا برسوز دیمزلر الا

ماقد قیل



ما قد قیل للرسل من قبلك الا سندن اسبق پیغمبرلره کروهلرندن سویلنان
سوز کبی بو کلام حضرتکه تسلیه‌در ان ربك لذو مغفرة بی شبهه کیم پروردکارك
پیغمبرلره ومؤمنلره مغفرت ایدیجیدر وذو عقاب الیم وکفاره درد ناك عقوبتلو دخی
کتوردیلرکیم کفار قریش دیدیلر نیچون قرآن لغت عجمله ایتمدی یاخود نیچون برمقداری
عربی وبرحصه‌سی عجمی ایتمدی تاکه ایکی قومدن بهره‌مند اولوردی حق
جل وعلا بو آیتی منزل ایتدی ولو جعلناه قرآنا اعجمیا واکر محمد المصطفی اوزره
منزل قیلدوغمز کتابی لغت عربیه‌دن ماعدا بر لغتله اوقودسنه قیلسیدك لقالوا
لولا فصلت آیاته البته دیرلردی نیچون آیاتی بزفهم ایتدوکمز لسانله بیان اولنمدی
ءاعجمی وعربی سوز عجمی ومخاطب عربی اولسونمی بو صورتده بر نادره وجوده کلمازمی
قل هو للذین آمنوا هدی سویله قرآن عظیم الشان ایمانه کلان کیمسنه‌لره دوغرو
سمتنه یول کوستریجیدر وشفاء وسینه‌لرده شکوك وشبهه‌لرك دردینه شفا
باغشلیجیدر والذین لا یؤمنون وایمانه کلمیانلر فی آذانهم وقر قولاقلرنده
اوبر صاغرلقدر وهو علیهم عمی وکندوسی اوزرلرینه برکورلکدر اولئك ینادون
من مکان بعید انلر دور براوزاق یردن چاغرلمش قیلنورلر یعنی انلرك حالی شول
کیمسه‌نك حالنه بکزرکه براوزاق یردن چاغرلوب ایشتمز ولقد آتینا موسی
الکتاب دخی تحقیقا که حضرت موسایه توراتی ویردك فاختلف فیه پس انك
شاننده اختلاف اولندی که کیمسی حقیقتنی تصدیق ایدوب کیمسی تکذیب
ایتدی نته که قرآنده اوکونه اختلاف واقع اولدی ولولا کلمة سبقت من ربك
واکر پروردکارکدن برسوز سبقت ایتمسیدی که مکذبلرك عذابی قیامته
تاخیر اولنمشدر لقضی بینهم البته اهل تکذیب اراسنده حکم اولنوردی که قومکی
اهلاك اولنوردی نته که امم سالفه‌نك مکذبلری اهلاك اولندی وانهم
لفی شك منه مریب وتحقیقا کیم کفار قرآندن اضطرابه موجب بر کمانده
دوشمشلردر من عمل صالحا فلنفسه هرکیم کوزل ایش ایشلدی انك نفعی
کندو نفسیچوندر ومن اساء فعلیها وهرکیم بدلك ایتدی انك ضرری اوزرینه
مترتب اولور وما ربك بظلام للعبید دخی پروردکارك قوللره ستم ایدیجی دکلدر
الیه یرد علم الساعة قیامتك بلمسی خدایه دوکنمش قیلنور یعنی قیامتدن سوال
اولندقده تحمل انك بلمسی خدایه مفوض اولور انکچونکه اندن اوزکه برفرد انی بلمز

ومما تخرج من ثمرات من اکمامها وهیچ میوه‌لر قسمی قابلرندن چیقمزلر وما تحمل من
انثی واصلا بر دیشی بوکلی اولماز ولا تضع و بوکنی بر یرده وضع ایتمز الا بعلمه
الا خدانک علمیله ویوم ینادیهم دخی یاد ایله کوز اول کونی که حق جل وعلا کفاری
توبیخ ایچون چاغروب دیر این شرکائی زعمکزله بنم اورتاقلرم قنده در قالوا
آذناک ما منا من شهید جواب ویروب دیدیلر بز سکا بیلدیردک کیم انلره
شرکتله شهادت ایدر بزدن هیچ شاهد یوقدر وضل عنهم ما کانوا یدعون
من قبل واهل شرکدن غائب اولدی شول شی که بوکوندن اسبق دنیاده انکا
پرستش ایدرلردی وظنوا ما لهم من محیص دخی بیلدیلر کیم کندولره اصلا بر
کریزکاه یوقدر لا یسأم الانسان من دعاء الخیر آدم اوغلی نعمتک وسعتی طلبندن
اوصانمز وان مسه الشر واکر معیشت دارلغی کندویه دکی فیؤس قنوط اوکونه
کیمسنه خدانک فضل ورحمتندن امیدی غایتله کسمشدر ولئن اذقناه رحمة
منا واکر انکا اتمزدن بر ابولک لذتی داد ندررز من بعد ضراء مسته ربدلکدن
صکره که کندویه دکدی لیقولن هذا لی البته سویلر بو نعمت حقمدر اصلا بندن
زائل اولماز وما اظن الساعة قائمة وکمان ایتمم که قیامت قائمه ولئن
رجعت الی ربی وبی شبهه اکر قیامت قائم اولوب دیمه وبوتش قیلنورم ان لی عنده
للحسنی بی کمان بکا دنیاده اولان حالتمدن یکرکی بر حالت اولور فلننبئن الذین
کفروا بما عملوا پس علی التحقیق کیم کفر ایدنلری ایشلدوکلری اشیادن اکاه
ایدرز ولنذیقنهم من عذاب غلیظ والبته بر برک اشکنجه‌دن انلره داد تدررز
واذا انعمنا علی الانسان واول وقت که آدم اوغلی اوزره انعام ایدرز اعرض
ونأی بجانبه شکردن یوز دوندروب کندو نفسیله اندن اوزاقلنور واذا مسه
الشر فذو دعاء عریض واول وقت کندویه بر بدلک دکا ایلی نسنه‌یه مشابه
بر اولو دعانک ایه سیدر قل ارأیتم ان کان من عند الله سویله کفاره یا محمد
بکا خبر دیرک اکر قرآن خدانک قتندن اولوب ثم کفرتم به صکره سز انکا
تصدیق کتورمدکوز من اضل ممن هو فی شقاق بعید کیمدر ازغونرک شول
کیمسنه‌دن که کندوسی براوزاق خلاف وعناده‌در سنریهم آیاتنا فی
الآفاق بیقین انلره قدرتمزک نشانلرین جهانک اطرافنده کوستررز یعنی
سرور کائنات اخبار ایتدوکی فتوحانک وقوعی انلره نمایان ایدرز وفی

انفسهم



انفسهم وکندو جانلرنده دخی یعنی اهل مکه ارا سنده ظاهر اولان وانلره حلول ایدن
مصیبتلری دخی کندولره کوستررز حتی یتبین لهم انه الحق تا که کندولره ظاهر
اوله کیم قرآن درستدر ایچنده اصلا شبهه یوقدر اولم یکف بربک ایا پروردکارک
اغنا ایدوب کفایت ایتمدی کیم انه علی کل شیء شهید علی التحقیق کندوسی هر نسنه
اوزره کواهدر الا انهم فی مریة بیلک کیم بلا شبهه کفار معقوله‌سی بر شکده‌درلر
من لقاء ربهم پروردکارلرینک لقاسندن یعنی حشر ونشرک اولمسین تصدیق
ایتمیوب استبعاد ایتدوکلری ایچون خدانک ملاقاتندن شکه دوشمشلردر الا انه
بکل شیء محیط آکاه اول کیم حق جل وعلا هر نسنه‌یه علمی قابلمشدر والله اعلم

## سورة الشوری ثلث وخمسون آیه وهی مکیه

بسم الله الرحمن الرحیم

حم عسق بو حروف سوره‌نک ایکی اسمیدر وبو سببدن ارالرنده فاصله قیلندی
کذلک بو سوره‌ده اولان معانی کبی یوحی الیک والی الذین من قبلک سکا
وسندن اسبق اولانلره وحی ایدر الله العزیز الحکیم بو ایکی نعت کمال ایله
موصوف اولان ایزد ذو الجلال له ما فی السموات وما فی الارض کندویه مملوکدر
کوکلرده اولان اشیا و یرده اولان نسنه‌لر وهو العلی العظیم وکندودر هر نسنه
اوزره یوجه لنان جمیع اشیادن اولو اولان تکاد السموات یتفطرن من
فوقهن یقلشور که خدانک عظمت وهیبتندن کوکلر یوقاد وطوقلرندن چتلار
والملائکة یسبحون بحمد ربهم دخی فرشته‌لر پروردکارلرینک حمدینه مقارن
اولدوقلرنده تسبیح ایدرلر ویستغفرون لمن فی الارض وزمینده ساکن
اولانلر ایچون مغفرت طلب ایدرلر الا ان الله هو الغفور الرحیم آکاه اولک
کیم بلا شبهه تکری تعالی کندودر کنهکارلرک کناهلرین ستر ایدوب
توبه‌لرین قبول ایتمکله کندولرین چوق اسرکیان والذین اتخذوا من دونه
اولیاء دخی شول کیمسه‌لر که تکریدن اوزکه دوستلر ایدندیلر یعنی شرکا واندادی
مجتله پرستش ایدرلر الله حفیظ علیهم ایزد ذو الجلال احوال واعماللرینی
اوزره نکهباندر وما انت علیهم بوکیل وسن اوزرلرنه وکیل دکلسن یعنی
انلرک ایشی سکا امر لنمشدر وکذلک اوحینا الیک قرآنا عربیا وشنکه

بو اینی سکا ایحا ایلدک لغت عربله مترجم بر قرآن سکا ملکک لسانی اوزره
کوندردک لتنذر ام القری تا که قورقودهسن اتاسنه یعنی تا که مکه خلقنه قورقو
ویرهسن ومن حولها وعربدن چوره سنده اولانلره دخی وتنذر یوم الجمع دخی
خلقه جمع ایدن کونندن قورقو ویرهسن لا ریب فیه انک وقوعنده بر شک
وشبهه یوقدر چون قیامت کوننده اولین واخرین بر یرده حشر اولنورلر
اول کونه جمع کونی دینلدی فریق فی الجنة انلردن بر کروه بهشت جاودانه
قالادور وفریق فی السعیر و بر کروه دوزخده ولو شاء الله لجعلهم امة
واحدة واکر خدا عز وجل ایستیدی انلری بالکوز بر کروه قیلاردی یکه جمله‌لر
هدایت طریقنده اولورلردی یا ضلالت طریقنده ولکن یدخل من یشاء
فی رحمته ولکن ایستدوکنی هدایتله وطاعاتک ایشلمسی اوزره کندولره
باعث اولمغله رحمتنده داخل قیلادر والظالمون ما لهم من ولی ولا نصیر
وستمکار اولانلر کندولره هیچ نه بر دوست ونه بر یاردمجی اولور ام اتخذوا من
دونه اولیاء بلکه کفار تنکریدن اوزکه بتلر کبی اشیائی دوستلر ایدندیلر
وبو خصوصده هوای نفسه اویدیلر زیرا درست دوست الحق ایسترلرسه
فالله هو الولی ایدر ذو الجلال کندودر دوست اولان غیری دکل وهو یحیی
ویمیت وکندودر اولملری زنده قیلادر وصاغ اولانلرک جانن الور وهو
علی کل شیء قدیر وکندودر هر نسنه اوزره توانا وما اختلفتم فیه من شیء
دخی امور دینیه‌دن ودنیویه‌دن هر نسنه که سیز وکفار انک ایچنده اختلاف ایدرکوز
فحکمه الی الله خدانک حکمی خدای ذو الجلاله مفوضدر حقی مبطلدن ثواب
وعقابله تمییز ایدر ذلکم اول عظیم الشان حاکمکوز الله ربی ایدر ذو الجلال
پروردکارمدر علیه توکلت قوامور مده اوزره اعتماد ایدرم والیه انیب
ومشکل ایشلرده اکا رجوع ایدرم فاطر السموات والارض کوکلر و یری
ابتدا ایجاد ایدن خدا جعل لکم من انفسکم ازواجا جنسکوزدن سیز ایچون
قادینلر قیلدی ومن الانعام ازواجا دخی دوارلردن کونا کون صنفلر
سیز ایچون برادی یذرؤکم فیه سیزی بو وجه اوزره خلق ایتمده چوق قیلادر
لیس کمثله شیء اصلا بر وجهله کندویه ماننده بر نسنه یوقدر وهو السمیع البصیر
وکندودر جمیع مسموعاتی ایشیدن مبصراتی کما ینبغی کورن له مقالید

السموات



السموات والارض کنجینه‌لری مملوکیدر کوکلر و یرک خزائنی یبسط الرزق لمن یشاء
ویقدر ایستدوکی کمسنه‌یه رزقی واسع قیلادر وایستدوکی کمسنه‌یه انی دار
قیلادر انه بکل شیء علیم تحقیقا که اول قادر ذو الجلال در کلی اشیایه دانادر
شرع لکم من الدین سیز ایچون طاعات وتوحیددن مبین وهویدا ایلدی ما وصی
به نوحا شول شیئی که انک ایشلمسین حضرت نوحه فرمان ایلدی والذی
اوحینا الیک دخی شول نسنه‌یی که سکا وحی ایلدک وما وصینا به ابراهیم
وموسی وعیسی واول شیئی که انک ایشلمسین بو اعزه‌یه فرمان ایلدک واول شیء
اولان نسنه بودر که ان اقیموا الدین دینی ایاقلندرک یعنی تصدیقی واجب
اولان شیئه ایمان کتورمده واحکام الهیه‌ده طاعت ایتمده تقصیر ایتمک
ولا تتفرقوا فیه وانده اختلاف ایتمک یعنی اصول دینده اولان توحید
وطاعتده اختلاف ایتمک کبر علی المشرکین اهل شرک اوزره بیوک اولدی
ما تدعوهم الیه شول شیء که کندولری اکا دعوت ایدرسن الله یجتبی الیه من یشاء
خدا عز وجل ایستدوکی کمسنه‌یی بر کزیده ایدوب کندو طرفنه‌لی جذب ایدر
ویهدی الیه من ینیب دخی توجه ایدنه توفیق ویروب دینینه اکا یول کوستردر
وما تفرقوا الا من بعد ما جاءهم العلم وامم ماضیه پراکنده اولوب
اختلاف ایتمدیلر الا کندولره دانش کلدکدن صکره بغیا بینهم ارالرنده دشمن
عداوت جهتندن نه اظهار حق ایچون ولولا کلمة سبقت من ربک واکر پروردکارکدن
بر سوز سبقت ایتمسیدی که انلره مهلت ویرلمشدر الی اجل مسمی بر معین مدته دک
لقضی بینهم البته ارالرنده حکومت اولنوردی که مبطل اولان معذب اولوب محق
خلاص بولوردی وان الذین اورثوا الکتاب من بعدهم دخی تحقیقا کیم شول
کمسنه‌لرکه کتابه ویرلدیلر کچمش امتلردن صکره یعنی حضرتک عصرنده قلنمش ویرلن
مشرکلر لفی شک منه مریب اندن اضطراب ویریجی بر کمانده دوشمشلردر که
اکا ایمان کتورمزلر فلذلک پس اول پراکندهلک وشکدن اوتوری فادع ملت
اسلام اوزره اتفاقه اولمق ایچون خلقی دعوت ایت واستقم کما امرت دخی فرمان
اولندوغک دعوت اوزره استقامت ایت ولا تتبع اهواءهم وکفره‌نک باطل
خواهشلرینه اویمه وقل آمنت بما انزل الله من کتاب دخی سویله خدا عز وجل
کتاب منزله سندن ایندردوکی نسنه‌یه ایمان کتوردم وامرت لاعدل بینکم

دخی فرمان اولندم کیم اراکوزده تسویه ایلیه‌یم یعنی اشراف و ارادلی حقه دعوت
ایده‌یم و شرایعک تبلیغنده و حکومتده بر طرفه میل ایتمیه‌یم اللّٰه ربّنا وربّکم
ایزد ذو الجلال دیمزدر بکوزدر لنا اعمالنا ولکم اعمالکم اعمالمزک مکافاتی
بزه‌در و اعمالکوزک جزاسی سیزه‌در لا حجة بیننا وبینکم اصلا خصومت
یوقدر آرامزده و اراکوزده زیرا حق ظاهر اولدی وقدنصکره مجادله بیهوده اولور اللّٰه
یجمع بیننا تنکری تعالی آرامزده جمع ایدر قیامت کوننده والیه المصیر
و فصل خصومت ایچون نجمله‌نک دونمسی کندو طرفنه‌در والذین یحاجون فی اللّٰه
دخی شول کیمسه‌لر که ایزد ذو الجلالک دیننده خصومت و جدال ایدرلر من بعد
ما استجیب له اکا اجابت اولندقدنصکره حجتهم داحضة عند ربهم
انلرک جدال و خصومتی زائل و باطلدر پروردکارلری قتنده وعلیهم غضب
و اوزرلرینه بر اولو خشم اولور عنادلری ایچون ولهم عذاب شدید و کندولره بر قتی
اشکنجه اولور کفرلری ایچون اللّٰه الذی انزل الکتاب بالحق ایزد ذو الجلال شول
حکیمدر که قرآنی دوغری و لغه مقارن ایندردی والمیزان وخلقک حقوقنه تسویه
ویرن احکامی ایندردی وما یدریک لعل الساعة قریب دخی قنقی نسنه سنی
بیلیجی قیلدی شاید قیامتک کلمسی یقیندر یستعجل بها قیامتک کلمسنه
استهزا یوزندن استعجال ایدر الذین لا یؤمنون بها شول کیمسه‌لر که اکا
تصدیق کتورمزلر والذین آمنوا و اکا تصدیق کتورنلر مشفقون منها انک
وقوعندن قورقمشلردر ویعلمون انها الحق و بیلورلر علی التحقیق او درستدر
وقوعنده شک و شبهه یوقدر الا ان الذین یمارون فی الساعة آگاه اولک
کیم بلاشبهه قیامتک شاننده مجادله ایدنلر لفی ضلال بعید حقدن
اوزاق بر ازغونلقده‌درلر اللّٰه لطیف بعباده ایزد عز و علا قوللرینه کوزل
ایشلر و عقول ادراک ایتمدوکی نعمتلرله کندولرین بسلر یرزق من یشاء
لطفیله ایستدوکنه روزی ویرور وهو القوی العزیز و کندودر لطف و رحمت
ایتمکه توانا عالمک حکم و ارادتنه غلبه ایدن من کان یرید حرث الآخرة هر کیم
عملیله آخرتک ثوابین ایستر نزد له فی حرثه ثوابینی آرتدررزکه بیرک
مقابله‌سنده اوندن یدی یوزه دک و اندن یوقاروده ویرورز ومن کان یرید
حرث الدنیا و هر کیم بو جهانک متاعن ایستر نؤته منها اکا قسمت ایتدوکمز



اندن ویرورز وما له فی الآخرة من نصیب و اکا اول جهانده اصلا بر بهره اولماز ام
لهم شرکاء شرعوا لهم من الدین یا خود کفاره اورتاقلری وارکه دیندن کندولره
ایچون بیان ایتدیلر ما لم یأذن به اللّٰه شول نسنه‌لری که تنکری تعالی انک اولمسنه
دستور ویرمدی ولولا کلمة الفصل و اکر کلمه فصل اولمسیدی یعنی مکافاتک
تأخیرنه حکم سبقت ایتمسیدی لقضی بینهم البته مؤمنلر و کافرلر آراسنده حکم اولنوردی
وان الظالمین لهم عذاب الیم و بی شبهه کیم ستمکار اولانلر کندولره بر دردناک
اشکنجه اولور تری الظالمین مشفقین مما کسبوا اشترکله نفسلرینه ستم ایدنلری
کورورسن قیامتده قزندوقلری شیدن قورقمشلر وهو واقع بهم و حال بوکه
ایتدوکلرینک جزاسی کندولره ایریشیجیدر قورقسه‌لر یا قورقمسه‌لر والذین آمنوا
وعملوا الصالحات و ایمانه کلوب کوزل عملری ایشلیانلر فی روضات الجنات
باغلرک سبزه زارلرنده درلر لهم ما یشاؤن عند ربهم کندولره ایستدوکلری
نسنه پروردکارلری قتنده موجوددر ذلک اهل ایمانه اولان نعمتلر هو الفضل
الکبیر کندودر اولو اول نعمتک که دنیا و ما فیها یاننده بر امر مستحقردر ذلک
الذی یبشر اللّٰه عباده مذکور اولان ثواب شول نسنه‌در که تنکری تعالی
قوللرینه انکله مژده ویرور الذین آمنوا وعملوا الصالحات شول قوللرکه ایمان
کتوروب کوزل اعمالی ایشلدیلر قل لا اسألکم علیه اجرا سویله احکامک
تبلیغی اوزره سیزدن اجرت طلب ایتمم الا المودة فی القربی لیکن سیزکله
اولان قرابتم جهتندن محبتی سیزدن طلب ایدرم ومن یقترف حسنة و هر کیم
بر ایولک ایشلر نزد له فیها حسنا اکا اول ایولکده بر کوزللک آرتوررز ان
اللّٰه غفور شکور بی شبهه کیم حق جل و علا کنهکاره مغفرت ایدوب طاعت
ایدنه ثوابی احسان ایدر ام یقولون افتری علی اللّٰه کذبا بلکه کفار درلر محمد
دعوای نبوتده تنکری تعالی اوزره کندو قتندن یالان بغلدی بو سوز کرکمز دیکه
انلرون صددده ایرو فان یشاء اللّٰه یختم علی قلبک زیرا حق جل و علا ایسترسه
کوکلک اوزره مهر اورر بو کلام افاده ایدرکه افترا ایتمک سرور کائنات کیبی
کیمسنه‌دن مستبعددر دخی انی استنادایدر کیم بو کونه جسارت ایتمز الا بر
جاهل که کوکلی اوزره مهر اورلمشدر و اما عارفدن بویله بر ایش اصلا صادر
ایتمز ویمح اللّٰه الباطل و ایزد ذو الجلال باطلی ناپدید ایدر ویحق الحق بکلماته

وحقى سوزلربله ثابت قيلار انه عليم بذات الصدور بى شبهه كيم خدا عز وجل
سينه لرايه سى اولان اسراره دانادر وهو الذى يقبل التوبة عن عباده وكندودر
شول پروردكاركه قوللرندن توبه قبول ايدر ويعفوا عن السيئات ويمانى
ايشلردن تجاوز ايدر دايندوكلرندن نصكره جرملرين باغشلر ويعلم ما تفعلون
وايشلدكلوز نسنه يى بيلور پس مكافاتكزى كاكوره ويرور ويستجيب الذين
آمنوا وعملوا الصالحات وايمانه كلوب كوزل عمللر ايشليانلره اجابت ايدر
يعنى حق جل وعلا صالح مؤمنلرك دعاسن مستجاب قيلار ويزيدهم من
فضله وانلره كرم واحساننددن نسنه ارتورور والكافرون لهم عذاب شديد
وبى دين اولانلر كندولره برشدتلو اشكنجه اولور ولو بسط الله الرزق لعباده
واكر حق جل وعلا قوللريچون كيجنك نسنه لرين متسع قيلسيدى لبغوا فى الارض
البته يريوزنده بطر اتلق جهتندن فساد ايدرلردى ولكن ينزل بقدر ما
يشاء ولكن ايستدوكى اندازه ايله اينديرور انه بعباده خبير بى شبهه كيم
خدا قوللرينك كيزلى احواللرينه دانادر بصير ظاهر اولان اطوارلرين كوريجيدر
وهو الذى ينزل الغيث وكندودر شول خالق ذو الجلال كه يغمورى اينديرور من
بعد ما قنطوا خلق اميد كسدكدنصكره انلرك اينمسندن وينشر رحمته دخى
كندو رحمتنى هر نسنه اوزره يايار وهو الولى وكندودر دوست اولان كه قوللرين
احسانله ونشر رحمتله كوزه در الحميد اول نعمتلر اوزره حمده مستحق اولان ومن
آياته خلق السموات والارض دخى خدانك دلائل قدرتندن كوكلر ويرك
يرتمسى وما بث فيهما من دابة وانلرك ايچنده حيوان مقوله سندن پراكنده
قيلدوغى نسنه دخى وهو على جمعهم اذا يشاء قدير وكندوسى ايستدوكى
انلرك ديمسى اوزره توانادر وما اصابكم من مصيبة دخى سيزه هرنه دكديسه
مصيبت مقوله سندن فبما كسبت ايديكم اللكوز قزاندوغى نسنه سببيله در ويعفوا
عن كثير وكناه قسمندن چوق شيئدن تجاوز ايدر وما انتم بمعجزين فى الارض
وسيز دوى زمينده كيجى دكلسيز اوزدكزه معتد اولان بلالرى وما لكم من
دون الله من ولى وتكريدن اوزكه سيزه هيچ بردوست يوقدر كه بلالردن
سيزى صاقلر ولا نصير وبر يار دخى كه انلرى سيزدن دفع ايدر ومن آياته
الجوار فى البحر كالاعلام دخى خدانك آيات عظامندندر درياده طاغلر كبى كيميلر

ان يشا



ان يشأ يسكن الريح ايسترسه يلى ساكن قيلار فيظللن رواكد على ظهره پس
دريانك ارقه سى اوزره دورمش قالورلر ان فى ذلك لآيات تحقيقا كيم يللرى
تسخير ايتمسنده وكيميلرى يوريتمسنده اولو نشانلر وار لكل صبار شكور هر
شخصه كه كيمينك بلالرى اوزره غايتله صبر ايدوب اندن سلامتله چيقدوغنده
چوق شكر ايدر او يوبقهن يا برشدتلو يل ارسال ايدوب كيميلرى اهلاك ايدر
يعنى ايسترسه كيميلرى دريا يوزى اوزره دورمش قيلار ويا برشدتلو يل ايله انلرى
اغراق ايدوب ايچنده ارلانلرى نابود قيلار بما كسبوا معاصيدن قزندوقلرى
نسنه سببيله ويعف عن كثير واكر ايسترسه كيميلره نجات ويرمكله چوق كيمسه دن
عفو ايدر تاكه اهل ايمان خلاص اوله لر ويعلم الذين يجادلون فى آياتنا
وتاكه بيله شول كيمسه لركه آيتلريمزده مجادله ايدرلر ما لهم من محيص كندولره
اصلا بر كريزكاه يوقدر فما اوتيتم من شئ پس دنيايه متعلق نسنه دن هر نه
ويرلدكوز فمتاع الحيوة الدنيا يقين صاغلغك منفعتيدر وما عند الله خير
وابقى وتكريك قتنده اولان شئ يكرك وپاينده ترددر للذين آمنوا شول
كيمسه لر ايچون كه ايمانه كلديلر وعلى ربهم يتوكلون وپالكوز پروردكارلرى اوزره
اعتماد ايدرلر والذين يجتنبون كبائر الاثم والفواحش وشول كيمسه لر ايچون
كه كناهك بيوكلرندن وقبح بد اولان افعالدن اجتناب ايدرلر واذا ما
غضبوا واول وقت كه خشمناك اولورلر هم يغفرون كندولر واز كيچوب عفو
ايدرلر والذين استجابوا لربهم دخى شول كيمسه لر ايچون كه كندو پروردكارلر
فرماننه اجابت ايديلر مراد جماعت انصاردركه حضرت صلى الله عليه وسلم
كندولرين ايمانه دعوت ايدوب على الفور طوعله قبول كوستردیلر واقاموا الصلوة
ونمازى قيلديلر وامرهم شورى بينهم واداريلر ايشلرى مشورتلودر يعنى
بر ايشه مباشرت ايتدوكلرنده بيرى بيريله مشاورت ايدر ومما رزقناهم
ينفقون وكندولره روزى قيلدوغمز نسنه دن طريق خيرده صرف ايدرلر والذين
اذا اصابهم البغى دخى ثواب اخروى شول كيمسه لر ايچون كيم قچن كندولره كفاردن
ستم دكى هم ينتصرون كندولرى دشمنلردن انتقام الورلر وجزاء سيئة سيئة
مثلها وبربد لكك سزاسى انك كبى بربد ايشدر فمن عفى واصلح پس هركيم كه كندويه
اولنان ستمك مكافاتندن واز كچوب كندونك ودشمننك ما بيننى اصلاح

ایدی فأجره علی الله انک اجرنی خدا اوزره در وعده نک ابهامی موعودک شرف
وعظمتی اوزره دلالت ایدر إنه لا یحب الظالمین تحقیقا کیم حق جل وعلا ستمکار
اولانلری سیومز ولمن انتصر بعد ظلمه وبی شبهه هرکیم کندویه اولنان ستمدن
صکره انتقام الدی فأولئک ما علیهم من سبیل انلردر اوزدلرینه عقاب وعتابله
اصلا بر یول اولماز إنما السبیل علی الذین یظلمون الناس بوندن اوزگه بر نسنه
یوقدر کیم عقاب وعتاب سزا کیمسه لر اوزره درکه خلقه ستم ایدرلر که مستحق
اولمدوقلری شئ جبر طریقیله النردن ایسترلر ویبغون فی الأرض بغیر الحق
وروی زمینده بی حق وجهت حدودی تجاوز ایدرلر أولئک لهم عذاب ألیم اول
گروه که ستم ایتمک شانلریدر کندولره بر دردناک اشکنجه اولور ولمن صبر
وغفر والبته سزا کیمسه که خلقک ازاری اوزره صبر ایدوب کندویه ستم
ایدنلرک انتقامندن واز گچدی إن ذلک لمن عزم الأمور تحقیقا که اول
صبر وواز گچمک ایشلرک ایولرندندر ومن یضلل الله وهر کیمی که تنگری
ازغون قیلدی فما له من ولی اکا بر دوست اولماز که کندویه برکارسازلک
ایده من بعده تنگرینک خذلانی اکا اولدقدنصکره وتری الظالمین
دخی ستم ایدنلری گورورسن لما رأوا العذاب چون اشکنجه یی مشاهده ایدرلر
یقولون هل إلی مرد من سبیل درلر دنیایه بر دخی دونمکه هیچ بر یول وارمی
وتراهم یعرضون علیها دخی انلری گورورسن جهنم اوزره عرض اولنورلر
خاشعین من الذل خوارلکدن حقیر وذلیل اولدقلری حالده ینظرون من
طرف خفی اتش سمتنه گوزلرینک قپاغن اهسته تحریک ایتمکدن بقرلر وقال
الذین آمنوا إن الخاسرین الذین خسروا أنفسهم وأهلیهم یوم القیمة ودیمک
کلدیلر دیدیلر تحقیقا کیم اوتوزنلر سزا کیمسه لردرکه دوز قیامتده جانلرین
وکندولره مخصوص اولانلری عذابه صاتشدرمغله اوتوزدیلر ألا إن
الظالمین فی عذاب مقیم اگاه اولک کیم علی التحقیق ستم ایدنلر همیشه
بردوام اشکنجه ده درلر وما کان لهم من أولیاء ینصرونهم من دون الله
وانلره هیچ دوستلر یوق ایدیکه خدانک حکمین تجاوز ایدوب کندولره یاردم
ایدرلر ومن یضلل الله وهر کیمی که حق جل وعلا ازغون قیلدی فما له من
سبیل اکا هدایت ونجاته هیچ بر طریق اولماز استجیبوا لربکم بردرد کارکزک





فرمانه انقیاد ایدک من قبل أن یأتی یوم لا مرد له من الله بر گون گلمدن اول که اکا
خدانک طرفندن بر دوندرمک یوقدر ما لکم من ملجأ یومئذ سزه اصلا بر پناه
ایدجک مکان یوقدر اول گونده وما لکم من نکیر وایندوکوز گناهلری سزه هیچ
بر انکار ایتمک اولماز زیرا جمله سی صحائف اعمالکوزده مثبتدر واعضاکوز انک اوزرینه
گواهلردر فإن أعرضوا پس ایندرلک دعوتدن یوز چویرورلرسه الم چکمه فما أرسلناک
علیهم حفیظا که بز سنی اوزلرینه نگهبان ومحاسبه جی گوندرمدک إن علیک
إلا البلاغ احکامی تبلیغ ایتمکدن غیری اوزرکه بر نسنه یوقدر انی ادا ایتمشسن
وإنا إذا أذقنا الإنسان منا رحمة دخی تحقیقا که بز قچن آدم اوغلنه بزدن
بر ایولک دادندردرز فرح بها انکله سیونور وإن تصبهم سیئة بما قدمت أیدیهم
واگر بدلک کندولره کندولری قزندوقلری اعمال سببیله فإن الإنسان کفور
بی شبهه که ادم اوغلی نعمتی فی انکار ایدیجیدر لله ملک السموات والأرض
گوکلر و یرلرک پادشاهلکی خدای ذو الجلاله مملوک ومخصوصدر یخلق ما یشاء
ایستدوکی نسنه یی ایجاد ایدر یهب لمن یشاء إناثا ایستدوکی کیمسه یه دیشی
اولاد باغشلر ویهب لمن یشاء الذکور وایستدوکی شخصه ارکک اولاد باغشلر
أو یزوجهم ذکرانا وإناثا یا باغشلر دوکی نسنه لری جفت قیلدر ارککلر
ودیشیلر یعنی بعض قوللرینه ایکی صنفندن باغشلر ویجعل من یشاء عقیما
وایستدوکنی قصر قیلدر إنه علیم قدیر بی شبهه کیم کندوسی ایشلدوکی ایشده دانا
ایشلدوکی ایش اوزره توانادر وما کان لبشر أن یکلمه الله إلا وحیا دخی بر انسانه
صحیح وجائز دکلدی که تنگری کندو سیله سویلشه الا وحیله یعنی طریق الهامله
نته کیم حضرت موسانک والده سنه واقع اولدی أو من وراء حجاب یا بر پرده
اردندن نته که حضرت موسایه میسر اولدی أو یرسل رسولا یا فرشته لردن
بر گوندرلمش فرشته کندویه گوندرم فیوحی بإذنه ما یشاء پس رسول اولان
کیمسه مرسل الیه اولانه خدانک فرمانیله خدانک ایستدوکی شئی القا ایدر
إنه علی تحقیقا کیم خدا عز وجل مخلوقاتک صفاتندن بو وجهله منزهدر حکیم حکمت
اقتضا ایندوکی شئی ایشلر پس حکمتک مقتضاسنه گوره گاه جبرئیل واسطه ایله
سویلشور وگاه واسطه سز وکذلک ونته کیم سائر پیغمبرلره وحی ایتدک أوحینا
إلیک روحا من أمرنا سکا بیزم فرمانمزدن بر قرآن گوندردک قرآن روحله

تسمیه ایتدی انکچونکه قلوب انکله زنده اولور ما کنت تدری ما الکتاب سکا
وحی کلمدن اسبق کتاب قنقی شی اولدوغن بیلمز ایدک ولا الایمان ونه
ایمان قنقی نسنه اولدوغن بیلوردک ولکن جعلناه نورا نهدی به من نشاء
من عبادنا ولیکن قرآنی بر نور قیلدق که قوللریمزدن ایستدوکمز کیمسه یی انکله
هدایت ایدرز وانک لتهدی الی صراط مستقیم وبی شبهه سن بو معتدل
طریقه خلقی مهدی قیلاورسن صراط الله خدانک یولی الذی له ما فی السموات
وما فی الارض شول خداکه کوکلرده اولان اشیا و زمینده اولان اجناس
کندویه مخلوق و مملوکدرلر الا الی الله تصیر الامور آگاه اولک کیم قموایشلر وسائط
وتعلقات قالقمسیله خدایه راجع اولور بو کلامده اهل طاعته وعد و مجرملره وعید وار

## سورة الزخرف مكية وايها تسع وثمانون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

حم اوائل سورده حروف مقطعه تنبیه و اعلام ایچوندر تاکه سامع خواب
غفلتدن اویانه والکتاب المبین اعجازی روشن اولان قرآنه قسم کیم انا
جعلناه قرآنا عربیا علی التحقیق کیم بز اول کتابی لغت عربیه ایله اوقنور بر کتاب
قیلدق لعلکم تعقلون تاکه سز معنالرینی تعقل ایدوب فهم ایده سز وانه
فی ام الکتاب دخی تحقیقا کیم قرآن اصل کتب سماویه اولان لوح محفوظده
لدینا قتمزده لعلی البته رفیع القدردر حکیم چوق حکمتلودر افنضرب
عنکم الذکر صفحا آیا سزی اهمال ایدوب قرآنی سزدن اوزاقلدروب برکنارده
قیلورمز ان کنتم قوما مسرفین اول اجلدنکه سز حددی تجاوز ایتمش بر گروه
ایدکوز وکم ارسلنا من نبی فی الاولین ونیجه پیغمبر کیچمش امتلره ارسال
ایتدک وما یاتیهم من نبی الا کانوا به یستهزؤن و کندولره هیچ بر پیغمبر
کلمدی الا که انکا استهزا ایدرلردی فاهلکنا اشد منهم بطشا پس اسراف ایدن
گروهدن قتی قوت صاحبی اولانلری هلاک ایتدک ومضی مثل الاولین
دیکچمشلرک وصف وخبری قرآنده برچوق موضعده ذکر اولنوب کیچدی ولئن
سالتهم من خلق السموات والارض دخی بی شبهه کیم اکر انلردن صوروک که کوکلری
و یری کیم یرتدی لیقولن خلقهن العزیز العلیم البته دیرلر هر کیمسه یه غلبه ایدن قو





احوالده دانا اولان خدا انلری یرتدی الذی جعل لکم الارض مهدا شول خداکه
زمینی سزکچون دوشنمجک نسنه کبی قیلدی تاکه اوزرنده قرار ده دوره سیز
وجعل لکم فیها سبلا و سزکچون انده یوللر قیلدی لعلکم تهتدون تاکه
سز اول یوللرله مقاصدکزه وصول بوله سیز والذی نزل من السماء ماء وشول
قادر علی الاطلاق که کوکدن صو ایندردی بقدر بر اندازه ایله که نفع ایدوب
ضرر ایتمز فانشرنا به بلدة میتا پس اول صو ایله اولی کبی بر قوری شهری زنده
قیلدق کذلک تخرجون اول احیا کبی قبورکوزدن اخراج اولنوب زنده اولورسیز
والذی خلق الازواج کلها و شول پروردکار که حیواناتک قمو اصنافنی یرتدی
وجعل لکم من الفلک والانعام و سزکچون کیمیلردن و دوارلردن پیدا ایتدی
ما ترکبون شول نسنه یی کیم انکا سوار اولورسیز لتستووا علی ظهوره تاکه بندکلوز
شیلک ارقه لری اوزره اعتدال پیدا ایده سیز ثم تذکروا نعمة ربکم اذا استویتم
علیه صکره پروردکارکزک احسانینی یاده کتوره سیز قچن مزبورلر اوزره معتدل
اولورسیز و تقولوا سبحان الذی سخر لنا هذا و دیه سیز بزم ایچون بونلری
تسخیر ایدن ایزد ذو الجلال جمیع نقصانلردن منزهدر وما کنا له مقرنین
و بزلر ضبط ایدوب فرمانبر ایتمکه قادر دکل ایدک وانا الی ربنا لمنقلبون
دخی علی التحقیق بز پروردکارمزه دونیجیلرز مرویدر کیم قچن سرور کائنات
ایاغن اوزنکیه قورردی دیردی بسم الله بعده که دوه ارقه سنه معتدل
اولوردی سویلردی الحمد لله علی کل حال سبحان الذی سخر لنا هذا آیتنک آخرنه دک
وجعلوا له من عباده جزءا دخی کفار اقرار ایتدوکلرندن صکره کیم خالقیت خدا عز
وجله مخصوصدر قوللرندن کندویه برجزء قیلدیلر که دیدیلر ملائکه تکرینک
قزلریدر ان الانسان لکفور مبین تحقیقا کیم آدم اوغلی آشکاره کفران ایدیجیدر
که ذات مقدسه سیله جمیع اشیادن مستغنی اولانه او شاقلر ایدنمسینی نسبت
ایدر و آندن اغرب بوکه قزلری خدایه منسوب قیلوب اوغلانلری کندویه
مخصوص قیلدیلر نته که حق جل وعلا کلام سابقدن اضراب ایدوب بو ایشلری
اوزره انکار طریقیله انلردن استفهام ایدوب بیوردی ام اتخذ مما یخلق بنات
یا خود حق جل وعلا یرتدوغی نسنه لردن قزلر ایدندیمی واصفاکم بالبنین و سزه
اوغوللرله بر کزیده ایدوب مختص قیلدی واذا بشر احدهم و قچن انلرک بریسی

مژده لنور بما ضرب للرحمن مثلا شول شیئله که انی رحمنک غایتیله متصف اولان
خدایه شبیه و مانند قیلدی یعنی قیزین بیرلری بر قیزک طوغمسیله مژده لنور ظل
وجهه مسودا یوزی قره اولور شدتدن ملالدن وهو کظیم وحال بوکه کندوسی
آچغله دولمشدر او من ینشؤا فی الحلیة ایا دخی زیب و زینتده پرورده اولان
اوشاق ایدنری یعنی قیزی مستبعددر که حق تعالی و تقدس زیب و زینتله
پرورش بولان قیزلری اوشاق ایدنه وهو فی الخصام غیر مبین وحال بوکه
قیز معقوله سی کفت وکوده و مجادله محلنده حجتنی اظهار ایدیجی دکلدر وجعلوا
الملائکة الذین هم عباد الرحمن دخی فرشتهلری که کندولر خدانک خاص
قوللریدر قیلدیلر اناثا دیشیلر یعنی تنکری قیزی اکرم و اکمل قوللری
قوللرنک اکمل صفتلو اولانلر قیلدیلر اشهدوا خلقهم ایا بیرده ملکلرین
کوردیلر یعنی حق جل وعلا ملائکه یی خلق ایتدوکنده انلر حاضر ایدیلر که
ملائکه قیزلر اولدقلرین کوردیلر ستکتب شهادتهم البته شهادتلری یازیلور
ویسئلون و روز قیامتده اندن صورلورلر وقالوا لو شاء الرحمن دخی دیدیلر
ایزد جل وعلا ایستسیدی ما عبدناهم فرشتهلره پرستش ایتمزدک بو سوزی
مجادله یوزندن دیرلردی نه اعتقاد طریقندن انکچون که خدانک مشیتی عبادک
مشیتی اوزره غالب اولدوغنی اعتقاد ایتمک (ایمانلری ندرمو) و بو سببدن دیدوکلری سوزک
دانشن حق تعالی کندولردن نفی ایدوب بیوردی ما لهم بذلک من علم بو دیدوکلری
سوزدن انلره هیچ بر بیلکی یوقدر وحاشا کیم انلرک بو کونه معرفتی اوله ان هم الا
یخرصون انلر برنسنه دکلدر الا که یالان سویلرلر چون بحسب العقل دلیللری اولمغن
حق تعالی نفی ایتدی اندن اضراب ایدوب نقل طریقندن دلیللری اولدوغنی استفهام
انکاریله نفی ایدوب بیوردی ام آتیناهم کتابا من قبله یا خود قرآندن اول انلره بر
کتاب ویردوکمی فهم به مستمسکون که انلر اول کتابله استدلال ایدوب یاپشمشلر
و بو کونه کتابه هرکز مالک اولمدیلر بل قالوا انا وجدنا آباءنا علی امة بلکه دیدیلر علی
التحقیق بیز پدرلریمزی بر آیین اوزره کوردوک وانا علی آثارهم مهتدون و بی شبهه بیز
انلرک ایزلری اوزره یول بولیجیلریز یعنی دیدوکلری سوزه نه عقلی و نه نقلی دلیللری
وار ایمش محض تقلیده سوزی بنا ایدوب دیرلر وکذلک ونته که کفار مکه بو مقوله
سوزلری ایراد ایدرلر ما ارسلنا من قبلک فی قریة من نذیر سندن اسبق بر کویده

هیچ بر قورقودیجی پیغمبر کوندرمدک الا قال مترفوها الا ارباب نعمت و بیوکلری دیدیلر
انا وجدنا آباءنا علی امة وانا علی آثارهم مقتدون علی التحقیق بیز پدرلریمزی
بر طریقت اوزره بولدق و بی شک بیز انلرک آثاری اوزره اقتدا ایدیجیلریز قال
اولو جئتکم باهدی مما وجدتم علیه آباءکم پیغمبرلری انلره دیدی ایا پدرلرکزی
متابعت ایدرمیسیز و اکر بن سیزه کلدم بر دین ایله کیم پدرلرکزی بولدقکز ایندن
دوغرودر قالوا انا بما ارسلتم به کافرون کفره پیغمبرلره دیدیلر علی التحقیق
بیز کفر ایتمشوز شول شیئه که سیز انکله ارسال اولندکز فانتقمنا منهم دخی عقب
انلردن انتقام الدق که قوللرین قیرمقله فانظر کیف کان عاقبة المکذبین
پس بق پیغمبرلری یلانه نسبت ایدنلرک صوکی نیجه اولدی واذ قال ابراهیم لابیه
وقومه دخی یاده کتور اول کونی که حضرت ابراهیم پدرینه و جماعتنه دیدی
اننی براء مما تعبدون بی شبهه بن ایدکلوز عبادتدن بیزارم الا الذی فطرنی
لیکن بنی عدمدن وجوده کتورن پرورد کاره عبادت ایدرم فانه سیهدین که بی
شبهه اول هدایت اوزره بنی ثابت قیلادر وجعلها کلمة باقیة فی عقبه دخی حضرت
ابراهیم کلمه توحیدی ذریتی ایچنده بر باقی سوز قیلدی که همیشه اولادی
اراسندن بر موحد اکسک اولمدی لعلهم یرجعون تا که انلر دونهلر یعنی تا که
انلردن شرک ایدن موحدلرک دیننه دونه بل متعت هؤلاء وآباءهم بلکه
بونلری یعنی حضرتک عصرنده اولان کفاری و پدرلرین طول عمر ایله برخوردار
قیلدم حتی جاءهم الحق ورسول مبین اول وقته دک که کندولره قرآن
عظیم الشان و احکامی اشکارا ایدیجی پیغمبر کلدی ولما جاءهم الحق و اول محل
که قرآن انلره کلدی تا که کندولرین غفلتدن اگاه ایده قالوا هذا سحر دیدیلر بو بر
جادولکدر وانا به کافرون و بی شبهه بیز انکا تصدیق کتورمجیلره کلز وقالوا
لولا نزل هذا القرآن دخی دیدیلر نیچون بو قرآن ایندرلمدی علی رجل من القریتین
عظیم بر اولو کشی اوزره که بو ایکی کویک بیرسندن اولمش اوله یعنی منصب نبوت
بر اولو منصبدر کرکدیکه مکه ساکنلرندن ولید بن المغیره کبی بر مال و جاه صاحبی
کیمسنه یه اولمش اوله یا طائف خلقندن عروة بن مسعود الثقفی کبی بر شخصه حاصل
اوله بو سوز انلرک قلت معرفتلرندن ناشی اولمشدر زیرا بیلمدیلر کیم ادبر روحانی
رتبه دره کا اهل اولور اول عظیم النفس کیمسنه که فضائل و کمالات ایله متحلی اوله

نه زخارف دنیویه ایله بزنمش اوله أهم يقسمون رحمت ربك ایا کندولرمی پروردکارکك
رحمتنی قسمت ایدرلر که ایستدوکلری کیمسنه‌یی نبوته مستحق ایدرلر حاشا که
اویله اوله نحن قسمنا بينهم معيشتهم في الحيوة الدنيا بیز ازلده کیچنجك
نسنه‌لرین قسمت ایتدك یعنی اولان صاغلغم وکندولرانك تدبیرندن
عاجزدرلر باوجود که اول الزقلر لازملریدر پس رسالتکه اعلای مراتب انسانیه‌در
انك امورنده نه دخل ایتمك کندولره قندن کلدی ورفعنا بعضهم فوق بعض درجات
دیرمقدارلرین برمقداری اوزره پایه‌لر قالدردق یعنی اول ازلده رزقده وغیریسنده
تفاوت پیدا ایتدك ليتخذ بعضهم بعضا سخريا تاکه برمقدارلری برمقدارلرین
ایشن بیرمرین استعمال ایدرلر یعنی برکوره برکوره فرمان ایدر تاکه فرمان ایدنلر
مهمی بجوده کله و مأمورلر لاانلرك معاشی پیدا اوله و تاکه ازلده برالفت حاصل
اولوب عالمك نظامی انکله منتظم اوله نه انکه بو ایش بایك کم ایچون اولدی
وبو قسمتك تفضیچون ورحمت ربك خير مما يجمعون و پروردکارکك رحمتی یعنی نبوت
ولوازمی دنیانك مالندن بیغدوکلری نسنه‌دن یکرکدر ولولا ان يكون الناس
امة واحدة واکر قمو خلق برکروه اولوب دنیایی آخرت اوزره ترجیح ایتمکلری اولمسیدی
لجعلنا لمن يكفر بالرحمن البته خدایه کفر ایدن کروهه قیلاردق لبيوتهم سقفا
من فضة ایولرینه کومشدن اورتکلر ومعارج عليها يظهرون وکومشدن نردبانلر
که انلر اوزره داملره وسنته چیقرلر ولبيوتهم ابوابا وایولر ایچون کومشدن قاپولر
وسررا کندولره کومشدن تختلر قیلاردك عليها يتكؤن انلر اوزره یاصدنورلر
وزخرفا وزینت انلره قیلاردك وان كل ذلك لما متاع الحيوة الدنيا وبی شبهه کیم
بومذکور اولان اشیا قموبقی اولان صاغلغك برخوردارلکیدر والآخرة عند ربك
للمتقين وصونکی سرای پروردکارکك قتنده شرکدن ومعاصیدن پرهیز ایدنلره‌در ومن
يعش عن ذكر الرحمن وهرکیم خدانك الکدن کوزینی موب اعراض ایدر یعنی هرکیم دنیانك
لذاتنه مشغول اولوب خدانك احکامنی وعقاب وعتابنی خاطره کتورمز نقيض له شيطانا
الکا بردیو سبب قیلاردز فهو له قرين پس اول شیطان الکا یولداش وهمدم همیشه وسوسه
ایدوب کندویی اضلال ایدر وانهم ليصدونهم عن السبيل وبی شبهه کیم شیاطین
لذات دنیویه ایله مشغول اولانلری طریق حقدن الی قودلر ويحسبون انهم مهتدون
وحال بوکه اعراض ایدن کروه کمان ایدرلرکیم علی التحقیق شیاطینی طریق حق اوزره‌درلر





وبوکان اوزره قالورلر حتى اذا جاءنا اول محله دك که اعراض ایدن بیزه کلیجك
قال ياليت بيني وبينك بعد المشرقين دیر ای همنشین ودمساز کاشکی آرامده
وآرا کده مغرب ایله مشرق آراسی کبی اوزاقلق اولوب سنکله آشنا اولمسیدم
فبئس القرين که سن غایتله بدهمنشین سن ولن ينفعكم اليوم وبوکون یعنی آخرتده
سیزه فائده ویرمز اذ ظلمتم دنیاده ستم ایتدکلکوز ایچون انكم في العذاب مشتركون
بوکلامده مصدری مأول اولوب ینفع لفظنه فاعل اولور پس تقدیر کلام بوکونزا اولور
کیم دنیاده ستم ایتدکلکوز ایچون آخرتده عذابده مشترك اولمکوز سیزه فائده
ویرمز افانت تسمع الصم پس سنمی صاغرلری ایشتدررسن او تهدي العمي ومن
كان في ضلال مبين یا کوزلره و آشکارا ازغونلقده اولانه یول کوستررمسن
یعنی کمراهلرك هدایتنه قادر دکلسن پس هدایتلرینه سعی ایدوب چوق قیلك
کندوکی نفسه صالمه فاما نذهبن بك پس اکر سنی کوتوررسك یعنی انلره عذاب
نازل اولمدن روحکی قبض ایدرسك فانا منهم منتقمون بی شبهه بیز انلردن
انتقام آلیجلرز او نرينك الذي وعدناهم یا انلره وعده ایتدوکمز عذابی سکا
کوستررسك فانا عليهم مقتدرون تحقیقا که بیز انلر اوزره توانالرز
فاستمسك بالذي اوحي اليك پس سکا وحی اولنان نسنه‌یه یاپش انك على
صراط مستقيم که بلاشك سن بردوغرو یول اوزره‌سن وانه لذكر لك ولقومك
وبی کمان کیم قرآن عظیم الشان سکا وعشیرتکه بوش قدر وسوف تسئلون والبته
قیامت کوننده بونعمتك حقوقنه قیام ایتمکدن اوتری صورلورسیز واسئل
من ارسلنا من قبلك دخی صور یا محمد سندن اسبق کوندردکمز کیمسنه‌لردن
من رسلنا پیغمبرلرمزدن یعنی انلرك امتلرندن ودینلرینك علماسندن صورد
اجعلنا من دون الرحمن آلهة يعبدون ایا خدادن اوزکه عبادت اولنور
معبودلر قیلدوقمی یعنی انلردن صورکه هیچ بنلرك عبادت اولنمسنه بیز حکم ایتدك
وهیچ برملتلردن برملتده انلرك عبادتنه برحکم وارده اولدیمی بوسوزدن مراد
استشهاد ایتمکدر کیم جمیع انبیا توحید اوزره اجماع ایتمشلر ولقد ارسلنا موسى
بآياتنا الى فرعون وملائه دخی تحقیقا کیم حضرت موسی‌یی فرعونه واشرافنه ولشکرینه
مرسل قیلدق فقال اني رسول رب العالمين پس انلره دیدی بن رب العالمینك
کوندرلمش پیغمبریم فلما جاءهم بآياتنا پس اول وقت که آیاتمزله کندولره

کلدی اذا هم منها یضحکون همان کندولر انلردن کولرلر یعنی وهلهٔ اولاده کفوله
الدیلر وما نریهم من آیة الا هی اکبر من اختها وانلره هیچ بر معجزه کوسترمدک
الا کیم اوماننددن بیوکرکدر یعنی هر بری اعجازک بر نوعیله مختص اولمشدر
که اول خصوصیت اعتباریله غیرعه اوزره مفضل اولور واخذناهم بالعذاب
وانلری قحط وچکرکه کبی بلالره کرفتار قیلدق لعلهم یرجعون که شاید انلر
آیین باطلدن رجوع ایدوب طریق حقه توجه ایدرلر وقالوا یا ایها الساحر دخی
دیدیلر ای ساحر اولان کیمسنه چونکه فرعونیلر قتنده فن سحر بر امر عظیم ایدی
هر کامل الوجود کیمسنه یی ساحر عنوانیله مذکور قیلارلردی پس حضرت موسی یه
ساحرله چیغرمقدن مقصدلری بوکه ای عالم کامل ادع لنا ربک پروردکارکه
بزم ایچون دعا ایت بما عهد عندک فنکره قیلدوغی عهدله واو بونده در اننا
لمهتدون علی التحقیق بز طریق حقی بولیجیلرز یعنی اکر عذاب بزدن دفع اولنورسه
بز سکا ایمان کتوروب مهتدی اولورز فلما کشفنا عنهم العذاب پس اول وقت که
عذابی کندولردن قالدردق اذا هم ینکثون بلاتوقف کندولر نقض قیلدیلر وقلدی عهد
وپیمانی بوزدیلر ونادی فرعون فی قومه قال یا قوم دخی فرعون بی عون کوچهلر اسنده
چیغروب دیدی ای بنم کروهم الیس لی ملک مصر ایا اقلیم مصرک پادشاهلغی بکا مخصوص
دکلیمدر وهذه الانهار تجری من تحتی دخی بو ایرماقلر یعنی نیلدن منشعب اولان ایرماقلر
کوشکلرم آلتندن آقار افلا تبصرون پس بنم بو دولت وحشمتی کورمیسز وموسانک
هیچ بر نسنه سی یوقدر ام انا خیر بلکه بن بو مملکتله وسعت دولتله ییکرم من هذا
الذی هو مهین بو کیمسه دن که کندوسی ضعیف وحقیر در اصلا ریاسته لیاقتی
یوقدر ولا یکاد یبین ویقلشمزکه سوزی اشکار ایدوب فهم ایدره یعنی دیلنده
عقده سی اولمغله سوزی فهم ابدرمکه لیاقتی یوقدر بو سوزی فرعون لعین حضرت
موسی اوزره بلا دیدی دیرا اول عقده یی حق جل وعلا اندن ارسال محلنده زائل
قیلدی فلولا القی علیه اسورة من ذهب پس نیچون اوزرینه التوندن بلازکلر
صالنمدی چونکه اول عصرده داب بویله ایدیکیم بر کیمسه رئیس اولیجق اللرینه التوندن
بلازکلر وبوینینه التون طوق وضع اولنوردی فرعون دیدی اکر موسی تنکریسی
طرفندن قومی اوزره رئیس تعیین اولندی ایسه نیچون تنکریسی کندویه التون بلازکلر
ویرمدی اوجاء معه الملائکة مقترنین یاخود نیچون فرشته لر بیلسنجه مقارن





اولدوقلرنی کلمدی فاستخف قومه پس فرعون کروهنک عقلنی بو سوزلرله یونکلتدی
فاطاعوه درعقب فرماننه رام اولدیلر وبالجمله حضرت موسادن یوز چویردیلر
انهم کانوا قوما فاسقین بی شبهه انلر حدودی تجاوز ایتمش بر کروه ایدیلر فلما
آسفونا پس اول وقت که مکابرده مبالغه ایدوب بزی خشمناک قیلدیلر
انتقمنا منهم فاغرقناهم اجمعین کندولردن انتقام الوب قمولرین قلزم دریاسنده
غرق ایتدک فجعلناهم سلفا پس انلری استحقاق عذابده کفاره پیشرو قیلدق
یعنی کفاره دن کندولردن صکره کلانلره کندولرین مقتدا قیلدق که انلر مستحق
اولدوقلری عذاب کبی بونلر عذابه مستحق اولورلر ومثلا للآخرین وکیروده قلانلر
ایچون انلری برپند قیلدق که انلرک احواللرینه تامل ایدوب عبرت الورلر کتورز دیلر
کیم نجن انکم وما تعبدون من دون الله حصب جهنم ایتی نازل اولدی ابن الزبعری
دیدی نصاری حضرت عیسایه عبادت ایدیلر پس نجنکیم اول آتشده اولور بزم
معبودلرمز دخی آتشده اولسونلر بو سوزی قریش ایشدیجک فرحدن آوازلر بر
قالدردیلر اول کان ایله کیم محمد المصطفی ابن الزبعرینک سوزیله ملزم اولور حق جل
وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی ولما ضرب ابن مریم مثلا واول وقت مریم
اوغلی حضرت عیسی مثل قیلندی اذا قومک منه یصدون همان اول محلده سنک
جماعتک بو مثلدن آوازلرین قالدردیلر وقالوا ءالهتنا خیر ام هو دخی دیدیلر
بزم معبودلرمز ییکرمی یا حضرت عیسی که او آتشده اولیجق بزم معبودلرمز
دخی انده اولسونلر ما ضربوه لک الا جدلا بو مثلی سکا ایچون اوردیلر الا جدال
وخصومت ایچون نه حقی باطلدن تمییز ایتمک ایچون بل هم قوم خصمون بلکه انلر بر فرقه
خصومتلو ومجادله ایدیجی کروهدرلر ان هو الا عبد انعمنا علیه حضرت عیسی بر نسنه
دکلدر الا بر قول که اوزرینه بو نعمتله انعام ایتدک وجعلناه مثلا لبنی اسرائیل
دخی انی بر امر عجیب قیلدق یعقوب اولادی ایچون یعنی پدرسز تولد ایتدوکندن
بنی اسرائیله مثل سائر کبی اولدی ولو نشاء لجعلنا منکم واکر ایستسیدک
سیزدن ای آدمی زاده لر قیلاردق ملائکة فی الارض یخلفون بر فرشته لرکه
یر یوزنده سیزه خلف اولورلر یعنی نه کیم حضرت عیسایی پدرسز متولد قیلدق
یر یوزنده مکانکزده خلف اولجق فرشته لر سیزدن تولید ایتمکه توانایوز وانه
لعلم للساعة دخی تحقیقا کیم حضرت عیسی قیامتک بیلنسنه فرشته لره بر دانشدر

یعنی انك سببیله قیامتك قربی بیلنور انكچون كه حضرت عیسانك نزولی
قیامتك علامتلرندن بر بیوك علامتدر فلا تمترن بها پس قیامتك اولمسنده
شك ایتمك واتبعون وبنم پیغمبرمك شریعتنه تابع اولك هذا صراط مستقیم
بو بر دوغرو یولدر اكا ملازم اولان هرگز آزمز ولا یصدنكم الشیطان دخی
سیزی ابلیس شقی انك متابعتندن دوندرمسون یعنی حذر ایدوب خدادن
عصمتی طلب ایدك تا كه ابلیس سیزی اكا متابعه ایتمكدن الی قومیه انه لكم
عدو مبین كه بی شبهه شیطان سیزه بر آشكار دشمندر ولما جاء عیسی
بالبینات واول وقت كه حضرت عیسی معجزه لر ایله كلدی قال قد جئتكم بالحكمة
دیدی تحقیقا كیم سیزه ای بنی اسرائیل حكمت اوزره مشتمل اولان شریعتله
كلدم ولابین لكم بعض الذی تختلفون فیه وتا كه ایچنده اختلاف ایده كلدوكز
نسنه نك بر مقدارنی سیزه بیان ایده یم یعنی امور دینیه دن ایچنده اختلاف
ایده كلدوكز اشیای سیزه مبین ایتمكه كلدم اما امور دنیویه ده اولان اختلافكزی
بیان ایتمكه مامور دكلم انكچونكه انبیا انكله مامور دكلدرلر فاتقوا الله واطیعون
پس خدادن خوف ایدك دخی بكا اطاعت ایدك سیزلره تبلیغ ایتدوكم احكامده
ان الله هو ربی وربكم بی شبهه كیم خداء عزوجل كندودر بنم ربم وسیزك ربكوزدر
فاعبدوه پس اكا قوللق ایدك هذا صراط مستقیم بو در دوغرو یول كه ایچنده
اصلا انحراف یوقدر فاختلف الاحزاب من بینهم پس مجتمع اولان فرقه لر نصارا
آراسندن اختلاف ایتدیلر كه كیمسی دیدی عیسی خدانك پیغمبریدر وكیمسی دیدی
اوغلیدر فویل للذین ظلموا پس وای احزابدن حضرت عیسایه خدانك اوغلیكنه
نسبت ایتمكله ستم ایدنلره هلاك اولسون من عذاب یوم الیم بر درد ناك
كونك اشكنجه سندن هل ینظرون الا الساعة ستم ایدنلر قیامتك كلمسندن
اوزكه بر نسنه بكلمزلر ان تاتیهم بغتة كه كندولره فجاه كله وهم لا یشعرون
وكندولر انك كلمسندن آگاه اولمیه لر الاخلاء یومئذ دوستلر اول كوننده
بعضهم لبعض عدو بعضیلری بعضیلرینه دشمندر الا المتقین انجق پرهیزكارلر كه
انلر دوستلقلری الله ایچون اولمغله ابد الاباد باقی قالور واول كوننده اهل
تقوی یه ندا اولنور دركیم یا عباد لا خوف علیكم الیوم ای بنم قوللرم اوزركزه
اصلا قورقو یوقدر بوكون ولا انتم تحزنون ونه سیز اندوهناك اولورسیز



الذین امنوا بایاتنا سول قوللر كه آیاتمزه تصدیق كتوردیلر وكانوا مسلمین
وحال بوكه فرمانلرمزه مطیع ومنقاد ایدیلر وكندولره منادی دیدوكی سوز
بوكه ادخلوا الجنة بهشت جاودانه كیرك انتم وازواجكم سیز وایمانه كلان
قادینلركوز تحبرون بر بجشتی سیونمك سیونمش قیلنورسیز یطاف علیهم اوزرلرینه
دولاندرلور بصحاف من ذهب انواع اطعمه ایله دولمش آلتوندن طبقلرله واكواب
وكوناكون شرابلر ایله اولمش دسته سیز برد قلوله وفیها ما تشتهیه الانفس
دخی بهشت جاودانده اول شی واردر كه انی جانلر آرزو ایدر وتلذ الاعین
وانی كورمسیله كوزلر لذت حاصل ایدوب خوش حال اولور وانتم فیها
خالدون وسیز انك ایچنده علی الدوام اقامت ایتمش سیز وتلك الجنة التی
اورثتموها وبودر اول بهشت كه سیزلره میراث ویرلدكوز بما كنتم تعملون
ایده كلدوكز اعمال مقابله سنده لكم فیها فاكهة كثیرة سیزه ایچنده چوق میوه وار
منها تاكلون اندن یرسیز حدیث شریفده وارد اولمشدركیم انسان بهشتك
میوه سندن بر دانه تناول ایدرسه فی الحال انك انجی انك كبی بر دانه بتور ور
ان المجرمین فی عذاب جهنم خالدون تحقیقا كه كناهكارلر دوزخك اشكنجه سنده علی
الدوام اقامت ایتمشلردر لا یفتر عنهم اشكنجه كندولردن تخفیف اولنماز
وهم فیه مبلسون وكندولر عذابك بجاندن امیدی قطع ایتمشلردر وما
ظلمناهم وبیز انلره ستم ایتمدك ولكن كانوا هم الظالمین ولیكن انلر نفسلرینه
كندولر ستم ایدنلر ایدی ونادوا یا مالك چون خلاصدن امیدی قطع
ایتدیلر دوزخ خازننه چغروب دیدیلر لیقض علینا ربك پروردگارك
اوزریمزه حكم ایدوب جانمزی آلسون قال انكم ماكثون حضرت مالك انلره بكلمش
جواب ویردیكیم علی التحقیق سیز دوزخده اقامت ایدیجیلرسیز سیزه قوت
یوقدر نه اولمكله ونه غیریسیله بعضه حق جل وعلا انلره بیوردر لقد جئناكم
بالحق تحقیقا كه بیز سیزه دوغرولقله كلدك ولكن اكثركم للحق كارهون
ولیكن چوغكوز حقی سیومجی دكلسیز ایچنده اولان تعب ومشقتدن اوترو
واول كراهته اكتفا ایتمدیلر ام ابرموا امرا بلكه حقی ابطال ایتمك ایچون
بر ایش احكام ایدوب تدبیر ایتدیلر فانا مبرمون كه علی التحقیق بیز انلرك
سزالرین ویرمكله تدبیرلرین ابطال ایدیجیلرز ام یحسبون انا لا نسمع سرهم ونجواهم

اولان هم

ياخود صاغنورلرمى كيم سينه لرنده رازى واهسته سويلشدوكلرى سوزى ايشتمزوز بلى ورسلنا لديهم يكتبون بلى انى ايشدرز مع ذا بيزم فرشته لرمز انلره ملازم اولوب ايشلدوكلرى ياشنى وسويلدوكلرى كيزلى و اشكارا سوزى يازرلر قل ان كان للرحمن ولد فانا اول العابدين سويله يا محمد اكر خدايه اوغول اولسيدى بن پرستش ايدنلرك اولى يم يعنى انى تعظيم ايتمده بن سيزدن احق وارلايم زيرا پيغمبر اولان كيمسنه خدايه هركسدن داناتردر والحاجز اولانى وجائز اولميانى بجشى بيلور وواجب التعظيم اولان كيمسنه نك تعظيمنده هركسدن اولى واحقدر والبته پدرى تعظيم ايدن اوغولى تعظيم ايدر ولكن بوكونه كيمسنه نك موجود اولمسى محالدر سبحان رب السموات والارض كوكلر ويرك پروردكارى منزه اولدى رب العرش عرش اعلانك پروردكارى عما يصفون كفار وصف ايتدوكى اشيادن مقدس ومنزه اولدى فذرهم پس كفارى بوراق يخوضوا ويلعبوا باطله سعى ايدوب دنياده اوينه سونلر حتى يلاقوا يومهم اول وقته دكن كه كونلرين كورورلر الذى يوعدون شول كون كه انكله وعدا اولنورلردى داوروز قيامتدر وهو الذى فى السماء اله وفى الارض اله وكندودر شول پروردكار كه كوكده ملائكه يه معبوددر ويرده انس وجنه معبوددر وهو الحكيم العليم وكندودر خلقك احوالن كما ينبغى تدبير ايدن مصالحلرنه دانا اولان وتبارك الذى له ملك السموات والارض وما بينهما دخى اولولندى شول پروردكار كه كندويه مخصوصدر كوكلر ويرك وارلرنده اولان اشيانك پادشاهلكى وعنده علم الساعة وانجنده قيامت قائمجك ساعتك بيلكيسى قتنده در واليه ترجعون دخى مكافات ايچون طرفنه دونمش قيلنورسيز ولا يملك الذين يدعون من دونه الشفاعة وشول كيمسه لركه كفار خدادن غيرى كندولره عبادت ايدرلر شفاعت ايتمكه قادر اولمازلر الا من شهد بالحق مكر شول كيمسه كه توحيد ودعوز لغنه شهادت ايتدى كه شفاعت ايدر حضرت عيسى وعزير وملائكه كيبى وهم يعلمون وحال بوكه انلر قلبله بيلورلر انى كيم كندولر لسانله شهادت كتوردولر يعنى حقله شهادت ايتمده لسانلرى قلبلرينه موافقدر وبونلر شفاعت ايتمزلر الا كنهكاره سوسنلره ولئن سألتهم من خلقهم دخى بلا شبهه اكر كفاردن سوال ايدرسن

كه كندولرين



كه كندولرين كيم ياراتدى ليقولن الله البته ديرلر خدا عز وجل بيزى ياراتدى فانى يؤفكون پس نيجه انك عبادتندن اعراض ايدوب اوزكه لره عبادت ايدرلر بو حال غايتله عجيبدر وقيله دخى خدانك قتنده معلومدر پيغمبرك سوزى كيم يا رب ان هؤلاء قوم لا يؤمنون اى خداوندم على التحقيق بونلر بر كروهدرلر كه ايمانه كلمزلر فاصفح عنهم پس انلرى ايمانه دعوت ايتمكدن اعراض ايت يا محمد ومكافاتلرين خدايه تفويض ايت وقل سلام وسويله سيزدن سلامت ومتاركه بنم مطلوبمدر فسوف يعلمون كه بى شبهه كيم نيجه كرك بيلجكدرلر بو كلام حضرته تسليه در وانلره تهديددر

## سورة الدخان مكية وهى سبع وخمسون اية

بسم الله الرحمن الرحيم

حم والكتاب المبين احكامى هويدا ايدن قرآنه قسم كيم انا انزلناه فى ليلة مباركة على التحقيق انى بر خوف تنقعلو كيجه ده لوح محفوظدن سماء دنيايه ايندردك واو كيجه قدر كيجه سيدى انا كنا منذرين بى شبهه كيم بيز قورقوديجيلردك پس انكچون قدر كيجه سنده قرآنى منزل قيلدق فيها يفرق كل امر حكيم اول كيجه ده هر محكم ايش فصل اولنوب ايريلور امرا من عندنا اول ايش قتمزدن صادر اولمش بر ايش اولدوغى حالده انا كنا مرسلين على التحقيق بيز پيغمبرلر ارسال ايديجيلردك رحمة من ربك پروردكاركدن بر رحمت انه هو السميع العليم بلاشك كيم خداوند كندودر قوللرك سوزلرين ايشدن احوالرين كما ينبغى بيلن رب السموات والارض وما بينهما كوكلر ويرك وارلرنده اولان اشيانك پروردكارى ان كنتم موقنين اكر سيز اينانيجيلر ايسكوز لا اله الا هو اندن اوزكه عبادته مستحق بر معبود يوقدر يحيى ويميت جان باغشلر دخى مرده قيلور ربكم ورب آبائكم الاولين پروردكاركوز وكچمش اولان پدرلركزك پروردكارى بل هم فى شك يلعبون كفار قسمى بو كلامه اينانمزلر بلكيم كندولر بر كانده دوشوب اوينرلر فارتقب پس انلر ايچون منتظر اول يوم تأتى السماء بدخان مبين بر كون كه كوك بر آشكارا توتون كتورور يعنى بر شدتلو اجلق كونى انلر ايچون انتظار ايت چونكه اولان كيمسنه يه كوزلرى ضعفندن كندو سيله كوك اراسى توتون هيئتى كيبى كورنور كوك توتون كتورمسيله مذكور قيلندى يغشى الناس توتون كيبى اولان اجلق خلقى قپلار واول حالنده ديرلر هذا عذاب اليم

بر دردناك اشکنجه‌در رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ ای پروردکارمز عذابی بزدن
قالدر إِنَّا مُؤْمِنُونَ علی التحقیق بز ایمانه کلجیلرز بزدن عذاب قالقسه أَنَّىٰ
لَهُمُ الذِّكْرَىٰ قنده‌ن کلور انلره پند المق وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُبِينٌ وحال بوکه
احکام و لوازم دینیه‌یی اظهار ایدیجی بر پیغمبر کندولره کلدی ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ
وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَجْنُونٌ پس اندن یوز چویردوب دیدیلر بو تعلیم اولنمش دیوانه‌در
یعنی حضرت محمد کیمسه‌دن دیدی بو کلامی بکا اعجمی اوغلانی اوکرندر و کیمسه دیدی
اوبر دیوانه‌در إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ تحقیقا بز پیغمبرك دعاسیله عذابی
سزدن قالدریجیلرز قَلِيلًا بر از زمان إِنَّكُمْ عَائِدُونَ تحقیقا که سز ای کفره
دونیجیلرسز يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَىٰ بر کونده که بیوك زك اولان اوزرینی
اوردوز واو قیامت کونیدر إِنَّا مُنْتَقِمُونَ بلا شبهه بز اول کونده اهل کفردن
انتقام الیجیلرز وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ دخی علی التحقیق کیم سنك
مشرکلرکدن اسبق فرعونك قومنی حضرت موسانك دستیله امتحان ایتدك
وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ وکندولره حسب ونسبی برا اولو پیغمبر کلدی واو حضرت
موسی بن عمراندر که انلره مرسل اولدی بو نکله که أَنْ أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ
بکا خدانك قوللرینی تسلیم ایدك إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ بلا شبهه بن سزه بر
پیغمبرم که خلقا چون ایولك ایستمده متهم دکلم وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ دخی بو نکله
مرسل اولدم که سز تنکری نعمتی اوزره تکبر ایتمیوب وحینه اهانت ایتمیه سز إِنِّي آتِيكُمْ
بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ علی التحقیق بن سزه کتوریجی یم بر آشکار دلیل که بنم ایتدکم
دعوایی تصدیق ایدر وَإِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونِ دخی علی التحقیق بن
دیمه‌دربکوزه صیغنمشم بنی طاشله آتمقکوزدن وَإِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا لِي فَاعْتَزِلُونِ واکر
بکا تصدیق کتورمزسیز بندن برکناره اولك نه بن سزه تعرض ایدرم ونه سز
بکا سوزمی قبول ایتمیوب کوناکون جفا ایتمکه باشلدیلر فَدَعَا رَبَّهُ پس حضرت
موسی پروردکارینه دعا ایدوب دیدی أَنَّ هَٰؤُلَاءِ قَوْمٌ مُجْرِمُونَ تحقیقا بونلر قبطینك
کروهی کفر اوزره مصر برکروه‌درلر حق جل وعلا دعاسنی اجابت ایدوب دیدی
فَأَسْرِ بِعِبَادِي لَيْلًا پس قوللریمی کیجه‌ده کوتور إِنَّكُمْ مُتَّبَعُونَ که بی شبهه سز
متبع اولورسز یعنی فرعون وقومی چیقمقکوزدن آکاه اولدوقلری بر له اردکزه
دوشرلر وَاتْرُكِ الْبَحْرَ رَهْوًا دخی دریایی حالی اوزره قوی یعنی بنی اسرائیله





اندن کیجه کدنصکره انی حالی اوزره قوی دکنکله اکا بر تغییر ویرمه تاکه قبطیلر
اکا کیره‌لر إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُغْرَقُونَ زیرا علی التحقیق انلر صوده بوغولجق بر لشکردرلر
كَمْ تَرَكُوا چوق شی بوراقدیلر مِنْ جَنَّاتٍ باغلردن وَعُيُونٍ وبکارلردن وَزُرُوعٍ
واکینلردن وَمَقَامٍ كَرِيمٍ وکوزل منزللردن وَنَعْمَةٍ كَانُوا فِيهَا فَاكِهِينَ ونجه
نعمتدن که ایچنده متنعم ایدیلر كَذَٰلِكَ تکذیب ایدنلرك ایشی اویله اولور
وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ ومذکور اولان نعمتلری بر بشقه کروهه میراث
قیلدق که کندولردن بیکانه‌درلر وانلر بنی اسرائیلدر فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ
السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ پس هلاکلری اوزره نه کوك ونه یر اغلدی یعنی هلاکلرندن
اوتری برکیمسه الم چکمدی وَمَا كَانُوا مُنْظَرِينَ دیر وقتدن بر وقته مهلت
اولنمشلر اولمدیلر وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ دخی تحقیقا
کیم یعقوب اوشاقلرین بر خوار ایدیجی اشکنجه‌دن قورتردق مِنْ فِرْعَوْنَ
مصر حاکمنك اشکنجه سندن إِنَّهُ كَانَ عَالِيًا مِنَ الْمُسْرِفِينَ بی شبهه کیم
اول خبیث بر متکبر حدودی تجاوز ایدنلردن ایدی وَلَقَدِ اخْتَرْنَاهُمْ دخی
تحقیقا کیم بنی اسرائیلی برکزیده قیلدق عَلَىٰ عِلْمٍ مختار اولملرینه دانشمز وار
ایکن عَلَى الْعَالَمِينَ کندو زمانه‌لرینك خلقی اوزره وَآتَيْنَاهُمْ مِنَ الْآيَاتِ
دخی دلائلدن کندولره ویردك مَا فِيهِ بَلَاءٌ مُبِينٌ شول نسنه‌یی که
ایچنده بر آشکارا نعمت وار فلق بحر وتظلیل غمام وانزال من وسلوی کبی
إِنَّ هَٰؤُلَاءِ تحقیقا که بونلر یعنی کفار قریش لَيَقُولُونَ إِنْ هِيَ إِلَّا مَوْتَتُنَا
الْأُولَىٰ دیرلر نتیجه ونهایت امر دکلدر الا اولکی اولمز وَمَا نَحْنُ بِمُنْشَرِينَ واولو
صکره بزدخی احیا اولنوب قبوردن بعث اولنمازوز فَأْتُوا بِآبَائِنَا پس بدرلر
بزه کتورك ای حشر ونشرله بزه وعده ویرن اهل ایمان إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
اکر سوزکوزده کرچك سویلیجیلرده کوز أَهُمْ خَيْرٌ آیا قوت شوکتده قریش یکرکمیدر
أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ یا تبع حمیرینك کروهی وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وقوم تبعدن اسبق اولانلر
عاد وثمود کبی أَهْلَكْنَاهُمْ انلری نابود قیلدق إِنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ بی شبهه کیم انلر
بر دینسیز بلوکلر ایدی وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا وکوکلری ویری
وارالرنده اولان اشیایی یرتمدق لَاعِبِينَ اوینر اولدوغمزده مَا خَلَقْنَاهُمَا
إِلَّا بِالْحَقِّ انلری یرتمدق الا دوغرولقله یعنی انلری طاعت وایماندن اوزکه بر سببله

یرمی

خلق ایتمدك وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ولیکن خلقك چوغی انی بیلمزلر نظرلری
قاصر اولدوغیچون اِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ تحقیقا کیم حقی باطلدن ایرن
کون موعدلرینك وقتیدر اَجْمَعِينَ قموسی يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلًى عَنْ مَوْلًى شَيْئًا
بر کون که بر دوست بر دوستدن بر آز نسنه دفع ایتمز وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ونه انلر
یاردم اولنورلر اِلَّا مَنْ رَحِمَ اللّٰهُ لیکن مؤمن کیمسه‌لر که تنکری تعالی انلره ایمانله
رحمت ایدی انلر بیری بیرینه یاردم ایدوب شفاعت ایدرلر اِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ بی
شبهه کیم حق تعالی کندودر هر کسه غالب اولان که تعذیبین مراد ایدوکی شخصی
بر کیمسه انکا یاردم ایدمز الرَّحِيمُ غایتله مرحمت ایدر اول کیمسه‌یه که ایسته انکا رحمت
ایتمکه اِنَّ شَجَرَةَ الزَّقُّومِ تحقیقا که زقوم اغاجی طَعَامُ الْاَثِيمِ چوق کنهکار اولانك
ییجکیدر كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ارمش باقر کیبی قارنلرده قینادر قینمق
كَغَلْيِ الْحَمِيمِ اسی صونك قینمسی کیبی که جهنم اهلنه ایچه باغرسقلری دوکلور
خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ اِلٰى سَوَاءِ الْجَحِيمِ حق جل وعلا فرشته‌لره دیر کافری الك
پس انی عنف وقهرله دوزخك اورته سنه چکك ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ
عَذَابِ الْحَمِيمِ اندنصکره باشی اوستنه قیزمش قینادصودن دوکك ذُقْ
اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ انکا استهزا طریقیله دینلور بو عذابك چاشنیسن
داد که بی شبهه سن کندولك جماعتك اراسنده ارجمند اولان زعمکله بزرکوار
اولان اِنَّ هٰذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ تحقیقا کیم بو اول نسنه‌در که سیزده
سو بلندکده انکا شك ایدر دکوز اِنَّ الْمُتَّقِينَ تحقیقا کیم پرهیزکار اولانلر
فِي مَقَامٍ اَمِينٍ بر امینلو یرده اولورلر فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ باغلرده وبکارلرکه
کنارنده يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَاِسْتَبْرَقٍ حریرك نازکندن ومحکملوقلمسندن
کیرلر مُتَقَابِلِينَ مجلسلرنده قارشو بقارشو اوتوردوقلری حالده تا که بیری
بیریله انسیت ایدهلر كَذٰلِكَ انك کیبی انلره ویردك وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ
عِينٍ وانلری اله کوزلی بیاض خاتونلره ایولندردك يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ
بهشت ایچنده هر ارادا ایتدوکلری میوه‌یی طلب ایدوب احضار ایتدرمانایدرلر
اٰمِنِينَ ضرردن امین اولدوقلری حالده لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ ایچنده اولمك
طعمنی دادمزلر اِلَّا الْمَوْتَةَ الْاُولٰى لیکن اولکی اولمی دادمشلر وَوَقٰيهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ
دخی حق جل وعلا انلری دوزخك اشکنجه‌سندن صاقلدی فَضْلًا مِنْ رَبِّكَ اول اشیلیکی





قوپرودکار کندن احسان وکرم و برلمسی ویرلدیلر ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ اول
صرف عذابدن وجوق ابدیه کندودرا دلو قورتلمق فَاِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ
لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ پس قرانی لغتکله منزل ایتدوك وکمزده اسان قیلدق تا که
انی فهم ایدوب پند ونصیحت الهلر واول وقت که انکله متذکر اولمازلر
فَارْتَقِبْ انلره حلول ایدن شیئه منتظر اول کیم اِنَّهُمْ مُرْتَقِبُونَ بلا شبهه انلر
انتظار ایدیجیلردر سنك نسنه‌یه که کندولره حلول ایدجکدر

## سورة الجاثية مكية وآيها سبع وثلاثون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

حم تَنْزِيلُ الْكِتَابِ قرآن عظیم الشانك ایندرلمسی مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ بو ایکی
عالی نعتله منعوت اولان ایزد ذو الجلالدندر اِنَّ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ
لَاٰيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ تحقیقا کیم اسمانلرده وزمینده خدانك وحدانیتنه تصدیق
کتوردنلره اولو نشانلر وار وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ مِنْ دَابَّةٍ وبارمقکوزده و جوان
معقوله سندن زمینده براکنده قیلمسنده اٰيَاتٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ صانعك
وجودی اوزره دلالت ایدر اولو علامتلر وار بر کروهه که صانعك موجود
اولمسنده شك ایتمزلر وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وکیجه وکوندز بر قرار ده
اولمه‌مقلرنده وَمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ دخی حق جل وعلا کوکدن رزقکز
سببی یغمور ایندرمسنده فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا در عقب انکله زمینی قورودقدن
صکره زنده قیلمسنده وَتَصْرِيفِ الرِّيَاحِ ویللری اختلاف جهات واحوال ایله دوندرمسنده
اٰيَاتٌ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ قدرت کامله اوزره عظیم دلیللر وار بر کروهه که بو کوننه
اشیانك حکمتنی استخراج ایتمك ایچون عقللرین استعمال ایدرلر تِلْكَ اٰيَاتُ
اللّٰهِ مذکور اولان علامات خدانك دلائل قدرتیدر نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ
انلری اوزره که اوقورز دروغ لغه مقارن اولمدوقلری حالده فَبِاَيِّ حَدِيثٍ
بَعْدَ اللّٰهِ وَاٰيَاتِهِ يُؤْمِنُونَ پس قنقی سوزه تنکرینك سوزندن وایاتندن
صکره تصدیق کتوررلر وَيْلٌ لِكُلِّ اَفَّاكٍ اَثِيمٍ هلاك اولسون هر دروغکو
چوق کناه ایشلیجی کیمسنه‌یه يَسْمَعُ اٰيَاتِ اللّٰهِ تُتْلٰى عَلَيْهِ خدانك ایاتنی ایشیدر
اوزرینه اوقنورایکن ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا صکره کبری اوزره دورمش قالور انلره

ایمان کتورمکدن تکبر ایدوک حالده کأن لم یسمعها کویا که انلری ایشتمدی
فبشره بعذاب الیم پس انی بر دردناک اشکنجه ایله مژده لندر واذا علم من
آیاتنا شیئاً دخی بزم آیتلرمزدن بر نسنه کندویه ایرشوب بیلدیکیم اول شئ
آیتلرمزدندر اتخذها هزواً انلری اوینجق نسنه ایدنور اولئک اول کروه که
بو کونه حاللری وار لهم عذاب مهین کندولره بر خوار ایدیجی اشکنجه اولور
من ورائهم جهنم دوزخ اوکلرنده اولدوغی حالده ولا یغنی عنهم ما کسبوا
شیئاً و قزندوقلری شئ کندولردن بر آز نسنه دفع ایتمز ولا ما اتخذوا
من دون الله اولیاء وته تکریدن اوزکه ایدندوکلری دوستلر بر زاد کندولردن
دفع ایتمز بیلورلر عذابدن ولهم عذاب عظیم وکندولره بر اولو اشکنجه وار
هذا هدی بو قرآن بر یول کوسترجیدر والذین کفروا بآیات ربهم
وشول کیمسه لرکه پروردکارلرینک آیاتنه ایمان کتورمدیلر لهم عذاب
من رجز الیم کندولره شدتلو اشکنجه دن بر دردناک اشکنجه اولور الله الذی
سخر لکم البحر خدای متعال شول قادر علی الاطلاقدر که سزکچون دریایی رام
قیلدی یعنی انک یوزنده بر اینش و یوقش قیلمیوب اکا هموار قیلدی لتجری
الفلک فیه بامره تاکه کیمیلر انک ایچنده دستوریله یوریه لر ولتبتغوا من فضله
وتاکه انک فضل وکرمندن تجارت وغواصلک وبالق صیدی کبی انواع تجارتی
طلب ایده سز ولعلکم تشکرون وتاکه سز بو نعمتلره اعتراف ایدوب شاکر
اوله سز وسخر لکم ما فی السموات وما فی الارض جمیعاً دخی سزکچون کوکلرده
و یرده اولان اشیایی مسخر قیلدی منه انلر قمو خدانک کرم واحساننددر
ان فی ذلک لآیات لقوم یتفکرون تحقیقا که بو اشیانک تسخیرنده قدرت
کامله اوزره دلالت ایدر اولو نشانلر وار بر کروهه که خدانک عجائب وغرائب
مصنوعاتنده تفکر ایدرلر کتورلدی که غفار قبیله سندن بر کیمسه حضرت عمر
الفاروقه ناسزا سوزلر دیدی حضرت عمر رضی الله عنه ایستدی که اندن انتقام
اله حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی قل للذین آمنوا سویله یا محمد
ایمانه کلان کیمسنه لره یغفروا للذین لا یرجون ایام الله عفو ایدوب
واز کیچسونلر شول کیمسه لردن که خدا جل وعلانک اعداسنه ایتدوکی وقایعی
توقع ایتمزلر لیجزی قوماً بما کانوا یکسبون امر ایچون علتدر یعنی سویله دیلکه

ایتسونلر



ایتسونلر تاکه خدا عز وجل بر کروهه قزندوقلری نسنه ایله مکافات ایده من عمل
صالحاً فلنفسه هر کیم ایو ایش ایشلر کندو جانیچون انی ایشلر زیرا انک ثوابی
اکادونر ومن اساء فعلیها وهر کیم بدلک ایدر کندو نفسی اوزره ایتمش اولور
انکیچونکه انک وبالی اوزرنه مترتب اولور ثم الی ربکم ترجعون صکره پروردکارکزک
حکمنه دونرسیز پس اعمالکز اوزره سیزه مکافات ایدر ولقد آتینا بنی اسرائیل
الکتاب والحکم والنبوة دخی تحقیقا کیم حضرت یعقوبک اولادنه توراتی وفصل
خصومتک حکومتنی و پیغمبرلکی ویردک ورزقناهم من الطیبات دخی پاکیزه
حلال اشیادن کندولره روزی قیلدق وفضلناهم علی العالمین دخی عصرلرنده
اولان انس وجن اوزره کندولرینی تفضیل ایتدک وآتیناهم بینات من الامر
دخی انلره دینک لوازمندن آشکارا دلیللر ویردک فما اختلفوا پس دینک
امورنده اختلاف ایتمدیلر الا من بعد ما جاءهم العلم الا کندولره حقیقة
الحالک دانشی کلدکدنصکره بغیاً بینهم ارالرنده پیدا اولان حسد وعداوت
جهتندن ان ربک یقضی بینهم یوم القیمة تحقیقا کیم پروردکارک ارالرنده
حکومت ایدر روز جزاده فیما کانوا فیه یختلفون اول نسنه ده که ایچنده اختلاف
ایدرلردی پس محق اولان کروه مثاب اولور و مبطل اولان بلوک مواخذ اولور
ثم جعلناک علی شریعة من الامر صکره سنی امر دیندن بر طریقت اوزره قیلدق
فاتبعها پس سن اکا تابع اول ولا تتبع اهواء الذین لا یعلمون و بیلمیان کیمسنه لرک
آرزولرینه تابع اولمه یعنی رؤسای قریشدن بدرلرک آیینه رجوع ایت دیانلرک
سوزنه قولاق اصمه انهم لن یغنوا عنک من الله شیئاً بی شک وشبهه کیم انلر
خدانک ایستدوکی شیئدن بر آز نسنه سندن دفع ایده مزلر وان الظالمین
بعضهم اولیاء بعض و بی شبهه کیم ستم ایدنلرک بر مقداری بر مقدارلرینک
دوستلریدر پس سن انلرله دوستلشمه زیرا دوستلک شرطی هم مشربلکدر
وسن حاشا که انلرله هم مشرب اوله سن والله ولی المتقین و ایزد ذو الجلال
ارباب تقوانک امورنه متولیدر هذا بصائر للناس بو قرآن عظیم الشأن
خلق ایچون واضح دلیللردر که حقی کندولره کوسترر وهدی وبر دوغرو یول
کوسترمکدر ورحمة و خدادن بر نعمتدر لقوم یوقنون بر کروهه که شک ایتمزلر
یعنی بادیه کماندن عبور ایدوب یقینک منزلنه طالب اولمشلر معالمرین کوردیکه

اهل شركدن برچوق كمسه مؤمنلره ديديلر حشر و نشر خصوصنده ديدكلكوز سوز
واقع اولوب بيزى بر شقعه عالمه كوتوردولرسه بيزم مال وجاهمز انده دخى سيزدن
ارتق اولور حق جل وعلا انلرك سوزين رد ايدوب بيوردى أم حسب الذين
اجترحوا السيئات بلكه يمان ايشلرى قزنان كمسنه لر كمان ايدرلرمى كم أن
نجعلهم كالذين آمنوا وعملوا الصالحات كندولرين قيلاوز شول كمسنه لر كبى كه
ايمانه كلوب كوزل اعمال ايشلديلر سواء محياهم ومماتهم درلكلرى واولملرى
برابر اوله دوغى حالده بو ايش هركز اولمز ساء ما يحكمون حكومت ايدوكلرى
نسنه غايتله بربد نسنه در وخلق الله السموات والأرض بالحق دخى خداى تعالى
كوكلرى ويرى عدله مقتضى اولان حقله يراتدى پس نيجه محسن و مسيئى بر مرتبه ده
قيلاوز ولتجزى كل نفس بما كسبت دخى انلرى حقله يراتدى تاكه هر جان قزندوغى
شيئله مكافات اولنه وهم لا يظلمون وحال بوكه انلر نقص ثواب ايله و زياده
عقاب ايله ستم كورمش قيلنمازلر أفرأيت من اتخذ إلهه هواه آيا بقوب كوردكمى
شول كمسنه يى كه هدايتى ترك ايدوب معبودينى كندو آرزوسن ايتدى وأضله الله على
علم و خداى عز و جل دانستن اوزره انى هدايته موفق قيلمدى يعنى انك آزغونلغن
بيلمش ايكن انى مخذول قيلدى وختم على سمعه وقلبه وانك قولاغى وكوكلى
اوزره مهر اوردى كه نه نصيحتلرى ايشتدى و نه آياتنه تفكر ايدردى وجعل
على بصره غشاوة وكوزلرى اوزره بر پرده قيلدى كه عين استبصار و اعتبارلرى قمز
قالدى فمن يهديه من بعد الله پس كيم الا يول كوستره خدانك كمراه قيلدقدن صكره
أفلا تذكرون پس نيچون اوكونه كمسنه لر اى حاللندن بر حصه الوب پند المزسيز
وقالوا دخى حشر و نشرى انكار ايدنلر ديديلر ما هى الا حياتنا الدنيا يعنى
اولان صاغلغمزدن اوزكه بر صاغلق يوقدر نموت ونحيا كيميز ميت اولوب كيميز
صاغ قالور وما يهلكنا الا الدهر و مرور ايامدن غيرى بر نسنه بيزى اهلاك ايتمز
وما لهم بذلك من علم وانلره انكله هيچ بر دانش يوقدر يعنى ديدكلرى كيم چوغمز
ايچون سند بلكه اولان چوغمز دهردن اوزكه بيزى بر نسنه اهلاك ايتمز بر علمه
يا بر دليله مستند دكلدر إن هم الا يظنون دكلدر انلر الا كه كمان ايدوب تقليد
ايدرلر وإذا تتلى عليهم آياتنا واول وقت كه اوزرلرنه آيتلرمز اوقنور بينات
روشن و واضح اولدوقلرنده ما كان حجتهم معارضه ايتمكه اصلا بر دليللرى يوق
ايدى



إلا أن قالوا ائتوا بآبائنا مكر ديمه لرى كيم مرده اولمش پدرلرمزى كتورك إن كنتم
صادقين اكر سوزكوزده صادقلر ايدكوز بو كلامى انلر جهل و عناددن ديرلردى
زيرا احياء موتى اقتضاء حكمت حسبيله بر وقت خاصله موقتدر پس اقتراح
محلنده ظهوره كلمز سبب عجز لازم كلماز تعالى الله عن ذلك وتقدس قل الله يحييكم
سويله ايدى ذو الجلال سيزى درليده قيلدى ثم يميتكم صكره سيزى بى روح قيلدى
ثم يجمعكم إلى يوم القيامة پس سيزى بيغر قيامت كوننه جزا ايچون لا ريب فيه
انك اولمسنده شك و شبهه يوقدر ولكن أكثر الناس لا يعلمون ولكن خلقك
چوغى انى بيلمزلر تفكرلرى از اولدوغى ايچون ولله ملك السموات والأرض دخى
خدايه مخصوصدر كوكلر و يرك تصرفى ويوم تقوم الساعة واول كون كه قيامت
قائم اولور يومئذ يخسر المبطلون اول كونده اهل حق اولميانلر اوتورر وترى كل أمة
جاثية و هر امتى ديزچوكمش كورورسن كل أمة تدعى إلى كتابها هر امت صحائف
اعمالنه دعوت اولنوب كندولره ديلور اليوم تجزون ما كنتم تعملون بو كون
ايشلدكوز نسنه ايله مكافات اولنورسيز هذا كتابنا بو در بيزم كتابمز چونكه
حق جل وعلا صحيفهٔ اعمالك يازمسنى كرام الكاتبينه فرمان ايتدى كتابى
كندويه مضاف قيلدى ينطق عليكم بالحق اول كتاب ايشلدكوز نسنه ايله
اوزركزه شهادت ايدر اصلا انده بر شى اكسك ايتمز ونه ارتورر إنا كنا
نستنسخ ما كنتم تعملون تحقيقا كه بيز ايشلدكوز اشيايى ملائكهٔ كرامله
يازدرردق فأما الذين آمنوا وعملوا الصالحات پس اما شول كمسنه لر كه ايمانه
كلوب كوزل عمللر ايشلديلر فيدخلهم ربهم في رحمته پروردكارلرى كندولرين
رحمتنه داخل قيلدى كه بهشت جاودان اول رحمتك بر فرديدر ذلك هو الفوز
المبين اول رحمته داخل اولمق كندودر آشكارا قورتلمق وأما الذين كفروا واما
شول كمسنه لر كه كفر ايتديلر أفلم تكن آياتي تتلى عليكم كندولره ديلور آيا پيغمبرلرم
سيزه كلوب آيتلرم اوزركزه اوقنمدى فاستكبرتم وكنتم قوما مجرمين پس سيز تكبر
ايدوب بر كنهكار كروه ايدكوز وإذا قيل لهم إن وعد الله حق دخى قچن كندولره ديلور
بى شبهه كيم خدانك وعده سى درستدر والساعة لا ريب فيها دخى قيامتك اولمسنده
شك يوقدر قلتم ما ندري ما الساعة ديرسيز ساعت نه اولدوغنى بيلمزوز إن
نظن إلا ظنا قيامتك اولمسنده كمان ايتمزوز الا بر زبون كمان كه انده بيزه بر
نافع

حاصل اولماز وما نحن بمستيقنين وبز انك اولمسنه يقين ايده بيلوردكلز وبدا
لهم سيئات ما عملوا وكندولره ايشلدوكلرى اشيانك بدلكلرى نمايان اولدى
وحاق بهم ما كانوا به يستهزؤن وكندولرين قابلدى شول نسنه نك سزاسى
كه انكله كندولر استهزا ايدرلردى وقيل اليوم ننساكم دخى كندولره دينلدى
بوكون اونودلمش نسنه كبى سزى عذابده متروك ايدرز كما نسيتم لقاء
يومكم هذا نته كه بو كونكزك لقاسنى اونتدكوز ومأويكم النار ودوزخ سزك
قرارکاهکوزدر وما لكم من ناصرين وسزه اصلا يارديجيلر يوقدر كه جهنمدن
سزى خلاص ايدهلر ذلكم بانكم اتخذتم آيات الله هزوا اول عذاب سزه
اولدى اول سببله كه سز خدانك آياتنى اويينجق نسنه ايدندكوز وغرتكم الحيوة
الدنيا وسزى يقين اولان صانوغلق الدوب كمان ايتدكوز كيم اندن اوزكه رجوع
يوقدر فاليوم لا يخرجون منها پس بو كون اندن چيقمش قيلنمازلر ولا هم يستعتبون
ونه كندولر مستعتب اولورلر يعنى انلره دينلمز كيم معذرت طلب ايدك تا كه خدا
سزدن راضى اوله فلله الحمد پس حمد اول كمكار خدايه مخصوصدر رب السموات
ورب الارض كوكلر خالقى ويرك موجدى رب العالمين جميع عالملرك پروردكارى
وله الكبرياء في السموات والارض دخى بزركلك كوكلرده ويرده انكادر
وهو العزيز وكندودر هر كيمسه اوزره غالب اولان الحكيم هر شيئى كما ينبغى وضع ايدن

## سورة الاحقاف مكية وآيها اربع وثلاثون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

حم تنزيل الكتاب قرآنك برمقدارين برمقدارينك عقبنجه اينمك من الله
العزيز الحكيم بو ايكى وصفله متصف اولان خدادندر ما خلقنا السموات
والارض وما بينهما كوكلرى ويرى واراردى اولان اشيايى پيدا قلمدق الا
بالحق الا حكمتى وعدالتى اقتضا ايدن حقله مقارن اولدوقلرنده واجل مسمى
دخى انلرى پيدا قلمدق الا بر معين مدتك تقديرينه مقارن اولدوقلرنده كه اول
مدتك انتهاسنده جملهنك بقاسى منتهى اولور والذين كفروا عما انذروا
معرضون وكفر ايدنلر انذار اولندوقلرى نسنهدن يوز چويرمشلر اصلا اچندن
تفكر وتامل ايتمزلر قل ارأيتم ما تدعون من دون الله سويله بكا خبر ويرك اول اشياء



كيم خدانك عبادتندن تجاوز ايدوب انلره عبادت ايدرسز أروني ماذا خلقوا
من الارض بكا كوسترك قنقى نسنهيى زميندن يرتديلر أم لهم شرك في السموات
ياخود كوكلرك يرتمسنده انلره برادرتاقلك وارمى ائتوني بكتاب من قبل هذا
كتورك قرآندن اسبق بر كتاب كه انك ايچنده شركله سزه فرمان اولنمش اوله
او اثارة من علم ياد انلردن بر بقيه يعنى بكا كتورك كچمشلرك علوملرندن سزه
قالمش بر بقيه دانش كه بتلرك عبادته مستحق اولملرينه دلالت ايدر ان كنتم
صادقين اكر ايتدككوز دعواده صادق قلر ايدكوز ومن اضل ممن يدعو من دون
الله دخى كيمدر ازغونراك شول كيمسهدن كه تنكرينك عبادتندن وازكچوب عبادت
ايدر من لا يستجيب له الى يوم القيمة شول نسنهيه كه قيامت كوننه دك كندونه اجابت
ايتمز وهم عن دعائهم غافلون وحال بوكه معبودلر عبادت ايدنلرك دعاسندن
بيخبردرلر زيرا انلرك معبودلرى يا جماد مقوله سندندرلر كه هركز انلردن اجابت متصور
اولماز يا مسخر قوللردر كه كندو احواللرنده مشغوللردر واذا حشر الناس كانوا لهم
اعداء واول وقت كه خلق جمع اولنورلر معبودلرى كندولره دشمنلر اولور يعنى
كندولره ضرر ايدوب نفع ايتمزلر وكانوا بعبادتهم كافرين وانلر كفارك عبادتلرنه
تكذيب ايده بيلوردى واذا تتلى عليهم آياتنا دخى قچن اوقورلرسه آيتمزى اوقنور بينات
واضح واشكار اولدوقلرى حالده قال الذين كفروا للحق بى دين اولانلر دوغرو
سوزدن اوترى ديديلر لما جاءهم قچن كندولره كلدى هذا سحر مبين بو بر اشكارا
جادولكدر ام يقولون افتراه بلكه بو سوزه اكتفا ايتميوب ديرلر محمد المصطفى قرآنى
قندن پيدا ايدوب ديدى قل ان افتريته سويله على سبيل الفرض والتقدير انى
بن قندن بر يلان بغلادم ايسه فلا تملكون لى من الله شيئا سز واوزكه كوز تنكرينك
حكمندن بر از نسنه بندن دفع ايتمكه قادر دكلسز بنى بر عفو بتله مواخذه قيلادرسه
هو اعلم بما تفيضون فيه كندوسى هر كيمسهدن داناتردر شول شيئه كه سز
قرآنك حقنده طعن ايلرسز كفى به شهيدا بيني وبينكم خداء عز وجل اراموزده
واراكوزده شهادت ايتمك جهتندن كافيدر وهو الغفور الرحيم وكندودر
توبه ايدنلرك كناهن محو ايدوب توبهلرين قبول ايتمكله انلرى ارسكيان
قل ما كنت بدعا من الرسل سويله بن پيغمبرلردن يكى پيدا اولمش بر كيمسه دكل
ايدم كه انلر قادر اولمدقلرى نسنهيه بن قادر اولوب ايستدككوز معجزهيى سزه

کوزه بیلوردم وما ادری ما یفعل بی دخی بیلمم قنغی شی بکا ایشلنور ولا بکم ونه
بیلوردم قنغی ایش سیزه ایشلنور ان اتبع الا ما یوحی الی بکا وحی اولنان نسنه دن
غیری بر نسنه یه تابع اولمم وما انا الا نذیر وبن بر نسنه دکلم الا بر قورقودیجی
مبین شواهد بینه ایله ومعجزات مصدقه ایله انذار ایتمکم نمایاندر قل ارایتم
ان کان من عند الله سویله بکا خبر ویرک اکر قرآن عظیم الشان تنکرینک قتندن
ایدی وکفرتم به وسیز انکا کفر ایدرکوز وشهد شاهد من بنی اسرائیل
وحضرت یعقوبک اولادندن عبد الله بن سلام کبی بر طانق انکا تصدیق ایتدی
علی مثله انک کبی بر شیئ اوزره یعنی توراة ایچنده قرآنه مصدق وانکا مطابق اولان
اشیا اوزره شهادت ایدوب فآمن ایمان کتوردی یعنی قچن قرآنی جنس وحیدن
حقه مطابق بر شیئ کوروب انکا ایمان کتوردی واستکبرتم وسیز انکا ایمان
کتورمکدن عناد وتکبر ایدیجک غایتله بر ستمکار جماعت اولمازمیسز ان الله
لا یهدی القوم الظالمین بی شک وشبهه کیم ایزد ذو الجلال ستم ایدن کروهه
دوغرو یولی کوسترمز وقال الذین کفروا للذین آمنوا دخی کفر اولانلر اهل
ایماندن اوتری دیدیلر لو کان خیرا ما سبقونا الیه ایمان بر کوزل شیئ
اولسیدی فقرا واراذل بیزدن اول انکا وارمزلردی بو سوزک مضمونی سویلیانلر
اکابر قریش ایدی واذ لم یهتدوا به وقچن انکله مهتدی اولمدیلر عنادلری
ظاهر اولدی فسیقولون هذا افک قدیم پس دیرلر بو بر کهنه یالاندر
ومن قبله کتاب موسی وحال بو که قرآندن اسبق حضرت موسانک کتابی
یعنی توراة وار ایدی اماما ورحمة اهل ایمانه مقتدا ورحمت اولدوغی حالده
وهذا کتاب مصدق وبو یعنی قرآن جمیع کتب سماویه یی تصدیق ایدیجی
بر کتابدر لسانا عربیا لغت عربیه منسوب بر دیل اولدوغی حالده لینذر الذین
ظلموا تا که ستم ایدنلری تخویف ایده وبشری للمحسنین وتا که ایولک ایدنلره
مژده اوله ان الذین قالوا ربنا الله ثم استقاموا تحقیقا شول کیمسه لر که
دیدیلر بزم خدامز حق اول سوز اوزره استقامت ایتدیلر فلا خوف علیهم
اوزرلرینه اصلا قورقو اولماز بد لکدن ایرشمسندن ولا هم یحزنون وانلر
اندوهناک اولورلر بر سیوکلی شیئک کچمسندن اولئک اصحاب الجنة
انلردر بهشت بونیک ایه لری خالدین فیها ایچنده علی الدوام اقامت ایدیجیلر





ایتمشلر جزاء بما کانوا یعملون بو نعمتلر انلره مکافات اولنمدیلر بر مکافات که ایتدکلری
اعمال مقابله سنده در ووصینا الانسان بوالدیه احسانا دخی ادم اوغلنه
اصرلدک انا سنه وانا سنه بر عظیم ایولک ایتسونلر حملته امه کرها اناسی مشقت
ایله ایکن کندویی کوتوردی ووضعته کرها ومشقت ومحنت ایله ینه ایکن
کندویی وضع ایتدی وحمله وفصاله ثلاثون شهرا وانک یوکلنمسی وسوتدن
کسلمسی اوتوز ایدر بو کلام قومسی والدینک اولاده تربیه سنده چکدوکی زحمتلری
بیاندر وتوصیته مبالغه ایتمک ایچوندر وبو آیتدن استدلال اولنور که حملک مدت
حمل التی ایدر زیرا ارضاعک تمامت اولان رضاعک مدتی که ایکی ییلدر اوتوزدن
ایدن ساقط اولنجه التی آی باقی قالور حتی اذا بلغ اشده اندن صکره کمال قوتنه
ایرشوب وبلغ اربعین سنة قرق ییله داخل اولیجق قال رب اوزعنی ان اشکر
نعمتک دیدی ای خداوندم بکا الهام ایت که نعمتنک حقن ادا ایدیم بو
التی انعمت علی وعلی والدی شول نعمت که بنم اوزره وانام وابام اوزره لطف
احسان ایتدک وان اعمل صالحا ترضاه دخی بکا الهام ایت که بر ایو ایش
ایدم بر که سن انی پسند ایدرسن واصلح لی فی ذریتی وبنیم ایچون ایولکی سرایت
ایتمش قیل اولادمه انی تبت الیک تحقیقا بن حضورکه رجوع ایتمشم
وانی من المسلمین وبی شبهه بن سکا اخلاص ایدنلردنم اولئک الذین
نتقبل عنهم احسن ما عملوا اول کروه که اوصاف مزبوره ایله متصفدرلر شول
کیمسه لردر که ایشلدوکلری اعمالک اک کوزلن کندولردن قبول ایدرز یعنی
عمللرندن احسن اولان طاعاتی قبول ایدوب مکافاتلرین ایدرز زیرا فعل
مباح برابر حسنه در انک اوزره مکافات اولماز ونتجاوز عن سیئاتهم وبنلر
ایشلرندن واز کچرز فی اصحاب الجنة بهشت ایه لرینک زمره سنده اولورلر
وعد الصدق کورکل اعمالک قبول اولنمسی وکنهلردن تجاوز اولنمق تنکری
تعالی وعده ایتدوکی کرچک وعده ایتمک الذی کانوا یوعدون شول وعده
ایتمک که دنیاده انلره وعده اولنورلردی والذی قال لوالدیه اف لکما دخی
شول کیمسه که پدر ومادرینه دیدی کراهت وتعب سیزه اولسون اتعداننی
ان اخرج بکا وعده ایدرمیسز انکله که بن قبردن احیا اولنوب چقمش قیلنورم
وقد خلت القرون من قبلی وحال بو که چوق زمانه خلقی بندن اسبق کچوب

انلردن بر قاچ دونمدی وهما یستغیثان الله وپدر وانا تکریدن مدد ایستیوب
اکا دیرلر ویلك آمن سکا هلاك اولسون خدانك وحدانیتنه وقیامتك وقوعنه
تصدیق کتور ان وعد الله حق بی شبهه کیم خدانك وعده سی درستدر البته وجوده
کلملیدر فیقول ما هذا الا اساطیر الاولین پس اول کیمسه دیر بو که سیز
بکا انکله ترسانه ایدرسیز بر نسنه دکلدر الا ایلکیلرك افسانه لری اولئك اول
کروهکه والدینه عقوق ایدوب آخرتی انکار ایدرلر الذین حق علیهم القول ثابت
کیمسه لردرکه کلمهء عذاب اوزرلرینه واجب اولدی فی امم قد خلت من قبلهم
بر قاچ کروهك زمره سنده که کندولردن اسبق کچمشلردی من الجن والانس
پریلردن وادمیلردن انهم کانوا خاسرین بی شبهه کیم انلر زیان کورمش
کروه ایدیلر ولکل درجات مما عملوا وبو ایکی کروهك هر برینه ایشلدوکلری
اشیانك سزاسندن پایه لر وار ولیوفیهم اعمالهم وانلره بو احوالی قیلدی
تاکه ایشلرینك سزاسی کندولره بالتمام ویره وهم لا یظلمون وحال بوکه
کندولر ثوابك نقصانیله وعقابك زیاده سیله ستم کورمش قیلنمازلر ویوم
یعرض الذین کفروا علی النار واول کونی که بی دین اولانلر جهنم اوزره عرض
اولنور کندولره دینلور اذهبتم طیباتکم فی حیوتکم الدنیا پاکیزه لذتلرکزی
یقین اولان صاغلغکوزده کیدردیکوز واستمتعتم بها واول طیباتله برخوردار
اولدیکوز یعنی قموسن دنیاده استیفا ایدوب آخرت ایچون اندن برشی تأخیر
ایتمدیکوز فالیوم تجزون عذاب الهون پس بوکون خوارلك ومذلتك
اشکنجه سیله مکافات اولنورسیز بما کنتم تستکبرون فی الارض بغیر
الحق اول نسنه نك سببیله که روی زمینده باطل ایله تکبره طالب اولوردکوز
وبما کنتم تفسقون واول سببله که حدودی تجاوز ایدردکوز واذکر اخا عاد
دخی قبیلهء عادك برادرینی یعنی حضرت هودك احوالنی سویله اذ انذر قومه
بالاحقاف چونکه عشیرتنی احقاف نام موضعده انذار ایدی احقاف
قومدن اوزانوب مرتفع اولان یره دیرلر اول قبیله انده ساکن ایدیلر حق
جل وعلا انلری انذار ایتمك ایچون حضرت هودی مرسل قیلدی وقد خلت
النذر وحال بوکه قورقودیجی پیغمبرلر کچمشلردی من بین یدیه حضرت هودك
الروسنده ومن خلفه وانك اردندن یعنی خلفه ایلك مرسل پیغمبر دکل ایدی





کندوسندن اسبق وکندوسندن صکره انبیا وار ایدی وآز بس که قبیلهء عاده مبعوث
اولدی انلری دعوت ایتدیکه ان لا تعبدوا الا الله تکریدن اوزکه بر شیئه عبادت
ایتمك که عبادته مستحق اولان اولدر انی اخاف علیکم عذاب یوم عظیم بی شبهه
بن بو صعوبتلو کونك اشکنجه سندن اوزرکزه قورقورم ایتدیکوز شرك سببیله
قالوا اجئتنا لتافکنا عن الهتنا کندویه جواب ویروب دیدیلر آیا سن بزه
کلدکی تاکه معبودلرمزك عبادتندن بزی دوندرسن فأتنا بما تعدنا
پس عذابدن بزه وعد ایتدیککی شیئی بزه کتور ان کنت من الصادقین اکر
کرچك سویلیانلردن ایسك قال انما العلم عند الله حضرت هود انلره دیدی
عذابکوزك نه وقت اولدوغنك بیلمسی خدانك قتنده محصوردر بنم انده دخلم یوقدر
وابلغکم ما ارسلت به دخی سزه تبلیغ ایدرم اول نسنه یی که انکله بن مرسل
اولدم ورسول اوزره احکامی تبلیغ ایتمکدن اوزکه بر نسنه یوقدر ولکنی
اریکم قوما تجهلون ولیکن بن سزی بر کروه کوروررم که بیلمزسیز کیم پیغمبرلر
انذار ایچون کوندرلمشلر نه تعذیب واقتراح ایچون کوندرلدیلر بوندن اسبق
سورهء اعرافده بیان اولنمشدی کیم قبیلهء عاددن بر کروه استسقا ایچون
حرم محترمه کیتمشلردی کندولره اوچ بولوت پیدا اولوب بر منادی چاغردیکیم
بونلرك بریسن اختیار ایدك انلر سیاه بولوتی اختیار ایتدیلر همان اول بولوت
سمتلرینه کیتدی فلما راوه عارضا پس اول وقت که موعود اولدوقلری عذابی
کوکده حدوث ایتمش بر بولوت کوردیلر مستقبل اودیتهم درهلرینه متوجه
اولدوغی حالده قالوا هذا عارض ممطرنا دیدیلر بو بر بولوتدرکه یغموری بزه
کتوردور حضرت هود بو سوزلری ایشدیجك دیدی بو بولوت دکلدر بل هو
ما استعجلتم به بلکیم او سؤال نسنه در که انك کلمسینی استعجال ایدردکوز
ریح اول بر یلدر کیم فیها عذاب الیم ایچنده بردردلو اشکنجه وار تدمر کل
شیء هر نسنه یی انلرك نفسلرندن ومالرندن نابدید ایدر بامر ربها
پروردکارینك دستوریله بعده اول یل کلوب قوم کفاری اهلاك ایتدی فاصبحوا
لا یری الا مساکنهم پس بویله اولدیلر که منزللرندن اوزکه بر نسنه لری
کورنمز یعنی بویله اولدیلر کیم بر کیمسه قصد ایدوب دیارلرینه کیدرسه کلدیکنده
اوزکه آثارلرندن بر نسنه بولمز کذلك نجزی القوم المجرمین بونلره ایتدوکمز

مكافات كبي كفاره و تكذيب ايدنلره مكافات ايدرز ولقد مكناهم دخي تحقيقا
كيم قوم عادي متصرف و متمكن قيلدق فيما ان مكناكم فيه بر نسنه ده كه سيزي
انك ايچنده متمكن و متصرف قيلمدق وجعلنا لهم سمعا وابصارا وافئدة
و انلره قولاق و كوزلر و كوكللر قيلدق تا كه اول نعمتلري بيلوب انلري احسان ايدنك
اوزره استدلال ايدوب شكرنه مداومت ايدهلر فما اغنى عنهم سمعهم پس
انلردن قولاقلري دفع ايتمدي ولا ابصارهم ونه كوزلري ولا افئدتهم
ونه كوكللري من شيء بر آز نسنه اذ كانوا يجحدون بآيات الله انكچونكه خدانك
آياتنه تصديق كتورمزلردي وحاق بهم ما كانوا به يستهزئون و انلره احاطه
ايتدي شول شيئك سزاسي كه انكا استهزا ايدرلردي ولقد اهلكنا ما حولكم
من القرى دخي تحقيقا اي اهل مكه كويلردن چوره كوزده اولانلري نابود
قيلدق حجر ثمود و قوم لوطك كويلري كبي وصرفنا الآيات و دلائل و حجتلري
كويلرك خلقي اوزره تكرار ايتدك لعلهم يرجعون تا كه انلر كفرلرندن دونهلر
فلولا نصرهم الذين اتخذوا من دون الله قربانا آلهة پس نيچون انلره يارديم
ايتمدي شول كيمسهلر كه تنكريدن اوزكه انلري معبودلر ايدنديلر اول حالده
كه انلر له خدايه تقرب ايدرلر بل ضلوا عنهم بلكه انلر كوزلرندن غائب اولوب
انلردن مدد طلب ايتمهلري كندولردن ممتنع اولدي وذلك افكهم و اول
تقرب ايچون بتلري معبود ايدنمك كندولرينك يلانلريدر وما كانوا يفترون
و كندو نفسلرندن باغلدوقلري سوزلردر ارباب سير و آثار كتورديلر كه سرور
كائنات طائفدن رجوع ايتدوكنده بطن النخله نام موضعده قونوب كيجه
اثناسنده تهجد نمازين قيلوب قرائت اوقوردي اجنهدن بر كروه نصيبيندن
يمنه كيدرلردي مكان معهودده وصول بولدقلرنده حضرتك قرائتني استماع
ايدوب جماعتلرينه واردقلرنده اندن خبر ويروب بعض امر سوزلر دخي انلره
ايراد ايتديلر پس خدا عز و جل حبيبي اوزره بو نعمتي امتنان ايدوب بيوردي
واذ صرفنا اليك نفرا من الجن دخي ياد كتور اول وقتي كه سنك طرفكه يمندن
بر كروه چويردك يستمعون القرآن خدانك كلامني ايشيدوركلري
حالده فلما حضروه پس اول وقت كه انك قرائتنه حاضر اولديلر قالوا
انصتوا بيري بيرينه ديدي خاموش اولك تا كه اني بر خوش دكليهلم

فلما قض

فلما قضي پس اول وقت كه قرائك قرائتي تمام اولوب اندن فراغ اولندي ولوا الى
قومهم كندو عشيرتلرينه دونديلر منذرين قورقوديجي اولدقلرنده قالوا يا قومنا
ديديلر اي بيزم كروهمز انا سمعنا كتابا تحقيقا بيز بر كتابك قرائتني ايشتدك كه
انزل من بعد موسى حضرت موسادن صكره خدادن ايندرلدي مصدقا لما
بين يديه ايلروسنده اولان كتب الهيهيي تصديق ايديجي يهدي الى الحق عقائددن
درست و دوغرو اولان شيئه يول كوسترور والى طريق مستقيم دخي شرائعدن
بر دوغرو طريقه يول كوسترور يا قومنا اجيبوا داعي الله اي كروهمز خدانك
منادي سنه يعني محمد المصطفايه اجابت ايدك وآمنوا به و انكا تصديق كتوردك
يغفر لكم من ذنوبكم كناهلر كوزدن بر مقدارين سيزه يارلغار يعني پيغمبره انقياد
ايتمككوز سببيله خدا عز و جل عبادك مظالمنه متعلق اولميان كناهلر كوزدن
تجاوز ايدر زيرا مظالمك مغفرتي اولنمسي خصملرك رضاسنه بغلودر ويجركم
من عذاب اليم و سيزي بر دردلو اشكنجهدن صيغندرور ومن لا يجب داعي
الله و هر كيم خدانك منادي سنه اجابت ايتمز فليس بمعجز في الارض يريوزنده
عاجز ايديجي دكلدر يعني هر كيم خدانك پيغمبرينه مطيع اولماز البته اوزرينه خدانك
عذابي نازل اولور قورتلماز وليس له من دونه اولياء دخي تنكريدن اوزكه
انكا دوستلر اولماز كه عذابي كندودن منع ايدهلر اولئك في ضلال
مبين اول كروه كه اجابت ايتمزلر بر آشكار آزغونلقده در بلمك كرك كيم
امام اعظم بو آيتله استدلال ايتديكيم اجنه مؤمنلرينك حكمي بودر كه كناهلري
عفو اولنوب عذابدن قورتلورلر اما جنته كيروب منعم اولملري قتنده بر دليل ايله ثابت
اولمدي و بعضسي انكا ذاهب اولديكه انلر انس حكمندهدرلر اولم يروا ان الله
الذي خلق السموات والارض ولم يعي بخلقهن آيا تفكر ايدوب بيلمزلرمي كيم على
التحقيق كوكلري و يري ايجاد ايدوب ايجادلرنده تعب چكميان خداي ذو الجلال
بقادر على ان يحيي الموتى انك اوزرينه توانادر كه اولمشلري دنيده قيله بلى انه
على كل شيء قدير بلى انك اوزرينه قادردر زيرا على التحقيق اول خالق ذو الجلال
هر نسنهنك ايجادي اوزرينه توانادر ويوم يعرض الذين كفروا على النار و اول
كونده كه ايمانه كلميانلر اتش اوزره عرض اولنوب كندولره سويلنور اليس
هذا بالحق بو عذاب درست دكلميدر قالوا بلى وربنا جواب ويروب ديديلر

پروردکارمزه قسم که اودرسنده در قال فذوقوا العذاب بما کنتم تکفرون حق
جل وعلا انلره دیدی پس اشکنجه نک طعمنی دادلک دنیاده ایتدککوز کفر
سببیله فاصبر کما صبر اولوا العزم من الرسل پس یا محمد قومکک جفاسی
اوزره صبر ایت نته که پیغمبرلردن ثبات وجد ارباب اولانلر صبر ایتدیلر زیرا
سن انلردن سن اولوا العزم اصحاب شرائع اولان پیغمبرلردر که شرائعک
تاسیس وتقریرنه سعی ایتدیلر ومستقتلری اوزره صبر ایتدیلر ومشاهیرلری
حضرت نوح وابراهیم وموسی وعیسی ومحمد المصطفی صلوات الله علیهم اجمعین
ولا تستعجل لهم دخی کفار قریش ایچون عذابی عجله ایله طلب ایتمه کأنهم یوم
یرون ما یوعدون گویا که انلرکه موعود اوله وقلوی تننه یه کوردوکلرده لم
یلبثوا الا ساعة من نهار دنیاده اقامت ایتمدیلر الا کوندوزدن برساعت
بلاغ بوسوره ده وعظ اولندغکوز نسنه کفایتدر فهل یهلک الا القوم
الفاسقون پس حدودی تجاوز ایدن کروهدن اوزکه بر کروه نابود اولماز

## سورة محمد صلی الله علیه وسلم مدنیة وهی تسع وثلاثون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم
الذین کفروا وصدوا عن سبیل الله شول کیمسه لرکه کفر ایدوب خدانک
طریقندن دوندیلر یعنی دین اسلامه کیروب انک طریقنه سلوک ایتمدیلر
اضل اعمالهم خداعز وجل عمللرین کمراه قیلدی یعنی دنیاده ایتدوکلری اطعام
طعام وصلهٔ ارحام کیبی ایشلرین ضائع قیلدی والذین آمنوا وعملوا الصالحات
وشول کیمسه لرکه ایمانه کلوب کوزل عمللر ایشلدیلر وآمنوا بما نزل علی محمد
دخی محمد المصطفی اوزره ایندرلن کتابه تصدیق کتوردیلر وهو الحق من ربهم
وحال بوکه کندوسی پروردکارلرندن اولان درستلکدر کفر عنهم سیئاتهم
کندولردن بدا اولان ایشلرین محو ایتدی واصلح بالهم ودین ودنیاده انلرک
حاللرین کوزل قیلدی ذلک اول اضلال اعمال واصلاح احوال بأن الذین
کفروا اتبعوا الباطل اول سببلهدرکیم علی التحقیق کفر ایدنلر اصلی اولمیان
شیئه اویدیلر وان الذین آمنوا اتبعوا الحق من ربهم دخی علی التحقیق
ایمانه کلانلر پروردکارلرندن صادر اولان دوغرولغه تابع اولدیلر کذلک



اول بیان ایتمک کبی یضرب الله للناس امثالهم حق جل وعلا خلق ایچون کندولرک
احوالن بیان ایدر فاذا لقیتم الذین کفروا پس جنککم کافر اولانلره صاتشودسیز
فضرب الرقاب بویونلری اورمق اوزره حتی اذا اثخنتموهم اول محله دک
که کندولرین چوق قتل ایتدککوزده فشدوا الوثاق باغلرین محکم باغلک یعنی
انلری اسیر ایدوب صاقلک فاما منا بعد واما فداء پس اندنصکره
یا امتنان ایتمک یا فدا ایتمک یعنی عوضسیز کندولرین ازاد ایدرسیز یا عوض آلرسیز
الورسیز حتی تضع الحرب اوزارها اول محله دک که جنک آلاتن بوراقوب یعنی
حرب منقضی اولوب مطیع منقاددن اوزکه بر کیمسه قالمیه ذلک اول ایشی انلره ایشلک
ولو یشاء الله لانتصر منهم واکر ایزد ذو الجلال ایستسیدی انلردن
انتقام الوردی که یردن کندولرین اهلاک ایدردی ولکن لیبلو بعضکم
ببعض ولیکن جهاد له سیزه فرمان ایتدی تا که بر مقدار کوزی بر مقدار کوزله
مبتلا قیله یعنی اهل ایمانی کفار له مبتلا قیلدی تا که اجر جزیله نائل اوله لر
وکفاری اهل ایمانله مبتلا قیلدی تا که بعضلری کفردن فراغت ایدوب دولت
ایمانه نائل اوله لر والذین قتلوا فی سبیل الله وشول کیمسه لرکه تکرینک
یولنده شهید قیلندیلر فلن یضل اعمالهم خداعز وجل هرکز انلرک
ایشن ضائع قیلماز سیهدیهم بلا شبهه انلره دوغرو یولی کوسترور ویصلح
بالهم وحاللرینه دوزن ویرور ویدخلهم الجنة وانلری بهشت جاودانه داخل
قیلور عرفها لهم اول حالده که کندولره انی تعریف ایتدی یعنی انلر ایچون انی بو
کونه بیان ایتدیکیم هر بیرلری کندو منزلن بیلوب الادوغرو کیدر کویا که خلق
اولندوغی کوندن انده سکنی ایتمش ایدی یا ایها الذین آمنوا ای ایمانه
کلانلر ان تنصروا الله اکر خداعز وجلک دیننه ورسولنه یاردم ایدرسیز
ینصرکم ویثبت اقدامکم دشمنلر کوزه اوزره سیزه یاردم ایدوب حق قاسلامه
قیام ایتمکده وکفار له جهاد ایتمکده یاناکزی برکشترور والذین کفروا
فتعسا لهم وبی دین اولانلر کندولره هلاک وخوارلک وغم وغصه اولسون
واضل اعمالهم وخداعز وجل انلرک ایشلرین نابدید قیلدی ذلک بانهم
کرهوا ما انزل الله اول خوارلک وبطلان عمل انلره اول سببله اولدیکه
علی التحقیق انلر خدانک ایندردوکی حکمی سیومیوب قبول ایتمدیلر فاحبط اعمالهم

پس حق جل وعلا انلرك ابوابشلرین باطل وضائع قیلدی أَفَلَمْ یَسِیرُوا فِی الأَرْضِ
فَیَنْظُرُوا كَیْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِینَ مِنْ قَبْلِهِمْ آیا كفار قریش ایولرندن اوتورد
یربوزنده سیاحت ایتمدیلرمی كه بقه لر كندولردن اسبق اولانلرك صوكی نیجه
اولدی دَمَّرَ اللهُ عَلَیْهِمْ حق جل وعلا انلر اوزره هلاكی مسلط قیلدی وَلِلْكَافِرِینَ
أَمْثَالُهَا وكافر اولانلره اول عقوبتك ماننده لری اولور ذَلِكَ اول عقوبت
امم سالفه یه وبونلره بِأَنَّ اللهَ مَوْلَى الَّذِینَ آمَنُوا اول سببله در كه حق جل وعلا
ایمانه كلانلرك دوستیدر وَأَنَّ الْكَافِرِینَ لَا مَوْلَى لَهُمْ واول سببله در كیم
على التحقیق كافر اولانلر كندولره بر دوست یوقدر إِنَّ اللهَ یُدْخِلُ الَّذِینَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِی مِنْ تَحْتِهَا الأَنْهَارُ تحقیقا كیم خدا عز وجل داخل
قیلادر شول كیمسه لری كه ایمانه كلوب كوزل عمللر ایشلدیلر بر باغلره كه كوشكلری
آلتندن ایرماقلر اقر وَالَّذِینَ كَفَرُوا یَتَمَتَّعُونَ وحق تعالینك وحدانیتنه تصدیق
كتورمیانلر دنیای دنیه نك متاعیله منتفع اولورلر وَیَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ
الأَنْعَامُ ودوارلر ییمسی كبی ییرلر یعنی همتلرین ایچوب ییمكه واچمكه صرف ایتمشلر
نتكه سائر حیوانانك مهمی اوددر دیلمه دیلر كیم ییمكدن مراد طاعت ایچون
بدنه بر قوت ویرمكدر بلكه كمان ایدیلر كیم دنیایه كلمكدن مقصد ییمك واچمكدر بیت
• خوردن برای زیستن وشكر كردنست • تو معتقد كه زیستن از بهر خوردنست •
وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ ودوزخ كندولره منزل وقرارگاهدر وَكَأَیِّنْ مِنْ قَرْیَةٍ
ونیجه كوی خلقی هِیَ أَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَرْیَتِكَ اول كویلرك ارباب سنك كویك
خلقندن قتی قوتلودرلر الَّتِی أَخْرَجَتْكَ شول كوی خلقی كه اندن سنك
چیقمغكه باعث اولدیلر أَهْلَكْنَاهُمْ انواع عذابله اول قوتلو اولانلری
اهلاك ایتدك فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ پس انلره یاردمجی یوقدر كه عذابی كندولردن
دفع ایلیه أَفَمَنْ كَانَ عَلَى بَیِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ پس آیا شول كیمسه كه پروردكاری
طرفندن بر آشكار دلیل اوزره اولدی كَمَنْ زُیِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ شول كیمسه
كبیدركه شرك ومعصیت اولان بد عملی كندویه بزنمش قیلندی وَاتَّبَعُوا
أَهْوَاءَهُمْ واول قسم كه بیان عمللری كندولره تزیین اولندی اول خصوصده
كندو آرزولرینه تابع اولدیلر نه انكه حقده بر شبهه لری اوله وعندندن اوتری
شرك ومعصیتی ترجیح ایتدیلر مَثَلُ الْجَنَّةِ اودر كه اوقودوغمز نسنه ده بهشتك



عجیب صفتی وار الَّتِی وُعِدَ الْمُتَّقُونَ شول بهشت كه ارباب تقوی انكله موعود اولدیلر
فِیهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَیْرِ آسِنٍ انك ایچنده رائحه سی متغیر اولمامش صودن
ایرماقلر وار وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ یَتَغَیَّرْ طَعْمُهُ وانك ایچنده دادی دكشممش
سودن ایرماقلر وار وَأَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِینَ وانده ایچنلر ایچون لذتلو
شرابدن جویلر وار وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وانده سوزلمش بالدن ایرماقلر
وار وَلَهُمْ فِیهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ دخی انلره انك ایچنده دوكلی میوه لردن وار
وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ وانلره پروردكارلرندن بر اولو مغفرت وار كَمَنْ هُوَ
خَالِدٌ فِی النَّارِ آیا اوكونه نعمتلرده متنعم اولان كیمسه شول كیمسه كبیدركه
كندوسی جهنمده على الدوام اقامت ایتمشدر وَسُقُوا مَاءً حَمِیمًا واول نارینك
اشربه یرینه بر قیزمش صو ایچمش قیلندیلر فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ پس شدت
حرارتندن بغرسقلرین پاره لندردی وَمِنْهُمْ مَنْ یَسْتَمِعُ إِلَیْكَ دخی كفاردن
بر كروه وار كه سوزكه قولاق دوتر حَتَّى إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ پس سنك یانكدن
چیقدوكلرنده آنلردن مراد اهل نفاقدر كه حضرتك مجلسنده اوتوروب كلامدرر
باری ایشدوب یانندن چیقنجه قَالُوا لِلَّذِینَ أُوتُوا الْعِلْمَ دانشلی دیرلر
كیمسه لره یعنی صحابه كزینك علماسنه دیرلر مَاذَا قَالَ آنِفًا پیغمبر صلى الله علیه
وسلم نه سویلدی یعنی بز انی فهم ایتمدك بو كلامی استهزا طریقیله دیرلردی
أُولَئِكَ الَّذِینَ طَبَعَ اللهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ اول كروه شول كیمسه لردر كه حق جل وعلا
كوكللری اوزره مهر اوردی وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وكندو آرزولرینه اویدیلر
واول سببدندر كه سیدالانامك سوزینه تهاون ایدرلردی وَالَّذِینَ اهْتَدَوْا
وشول كیمسه لر كه حضرتك سوزین ایشتمكله دوغرو یولی بولدیلر زَادَهُمْ هُدًى
حضرتك سوزی انلره هدایت آرتردی وَآتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ وایدوكلری
تقوانك سزاسنی كندولره ویردی فَهَلْ یَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ پس كفار
واهل نفاق قیامتك كلمسندن اوزكه بر نسنه انتظار ایترلر أَنْ تَأْتِیَهُمْ بَغْتَةً
كه كندولره ناكهان كله فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا زیرا بلدی تحقیق انك علامتلری كلدی
آنلردن مراد حضرتك بعثتی وانشقاق قمردر فَأَنَّى لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ ذِكْرَاهُمْ
پس پند ونصیحت الملری كندولره نیجه حاصل اولور اول وقت كه انلره قیامت كلور
زیرا او كلدوكده پند ونصیحت قبول ایتملری كندولره فائده ویرمز فَاعْلَمْ أَنَّهُ

لا اله الا الله واستغفر لذنبك پس بيل كيم شان بودر كه خدادن اوزكه عبادته مستحق
بر معبود يوقدر وكناهكچون مغفرت طلب ايت يعني قچنكيم اهل ايمانك سعادتي وكفره
ومنافقلرك شقاوتي سكا معلوم اولدي سن ده اول توحيد كامل اوزره ثابت اول
وكندو نفسكي تكميل ايت استغفار ايتمكله وللمؤمنين والمؤمنات دخي مؤمن كشيلره ومؤمنه
قادينلره مغفرت طلب ايت والله يعلم متقلبكم وايزد ذو الجلال دنياده كيدوب كلمكلكزي
بيلور ومثواكم واخرتده ارامكاهكزي بيلور يعني دار دنياده قطع اولەجق برزخ مرحلەكوزي
واخرتده موضع اقامتكوز علمنه نمايانندر پس خدادن خوف ايدوب استغفار ايدك واخرتكزه
بر شي مهيا ايدك ويقول الذين امنوا لولا نزلت سورة دخي اهل ايمان ديرلر نيچون
بر سوره ايندرلمدي جهاد خصوصنده فاذا انزلت سورة محكمة پس قچنكيم تشابهدن
عاري بر مبين سوره ايندرلوردە وذكر فيها القتال واچنده قتال ايله زمان
اولنمسي ذكر اولور رايت الذين في قلوبهم مرض كوروورسن سن شول كيمسه لري كه كوكللرنده
نفاق خستەلكي وار ينظرون اليك نظر المغشي عليه من الموت سكا باقرلر شول
شخصك باقمسي كبي كه مرك غم وقساوتندن اوزرينه بيهوشلك ايرشمش اوله فاولى لهم
پس انلره واي اولسون طاعة وقول معروف انلرك اطاعت فرمانبرلك وكوزل سوزدر
فاذا عزم الامر پس قچنكيم ايش لازم اولور يعني اول وقت كه جهادك اولمسي محقق اولور
انكا وارمقدن تخلف ايدوب تاديلري پاتنده اوتوردلر فلو صدقوا الله پس جهاد
خصوصنده اظهار ايتدوكلري حرصده خدايه صدق كوسترسەيدلر لكان خيرا لهم
البته صدق ايتمك كندولره ييكرك اولوردي فهل عسيتم پس سزدن متوقع اولور
ان توليتم اكر خلقك امورى اوزره متولي اولورسيز ان تفسدوا في الارض مخا
ومنافسه سببيله يريوزنده فساد ايدەسز وتقطعوا ارحامكم وتكبر وتجبر سببيله
اتاداشلركوزدن يوز چوروب محبت واحسانلري انلردن كسرسز اولئك اولكروه كه مفسده
ومعرضدرلر الذين لعنهم الله فاصمهم شول كيمسه لردر كه حق جل وعلا كندولرين
رحمتندن دور قيلوب قولاقلرين صاغر قيلدي كه حق سوزي ايشتمزلر ديلر واعمى
ابصارهم وكوزلرين كور قيلدي كه دوغري يولي بولمغه لياقتسيزلر ديلر افلا يتدبرون
القرآن پس نيچون قرآنده تفكر ايدوب اچنده اولان مواعظ ايله پند پذير
اولمدبلر تا كه معاصيدن اجتناب ايدەلردي ام على قلوب اقفالها ياخود
كوكللري اوزره قفللري وار نتيبانده كوردكه حضرت پيغمبرك بعثتي اولمدن اول

يهود



يهود انك نعتني چوق ديرلردي قچنكيم حضرت صلى الله عليه وسلم مبعوث اولوب مدينه يه
هجرت ايتدي ديدوكلري سوزلردن رجوع ايدوب كفر اوزره مصر اولديلر حق جل
وعلا انلرك احوالندن خبر ايدوب بيوردر ان الذين ارتدوا على ادبارهم
تحقيقا شول كيمسه لر كه اكسه لري اوزره دونديلر من بعد ما تبين لهم الهدى
دلائل واضحه ايله ومعجزات باهره ايله كندولره هدايت نمايان اولدقدنصكره
الشيطان سول لهم ابليس شقي كندولره ارتدادي تزيين ايدوب اسان ايتدي
واملى لهم وحق جل وعلا انلره مهلت ويروب عقوبتلرين تعجيل ايتمدي ذلك
اول مهلت ويرلمك بانهم قالوا للذين كرهوا ما نزل الله اول سببله دركيم على
التحقيق انلر ديديلر شول كيمسه لره كه خدا عز وجل ايندردكي شيئي سومديلر
يعني يهود منافقلره ديديلر سنطيعكم في بعض الامر البته بعض ايشكوزده
سزه اطاعت ايدرز يعني اكر پيغمبرله جنك ايدرسكز بز سزه مدد ايدرز والله
يعلم اسرارهم وحق جل وعلا انلرك كيزلولكلرين بيلور فكيف اذا توفتهم
الملائكة پس حاللري نيجه اولور اول وقت كه فرشته لر جانلرين قبض ايدرلر
يضربون وجوههم وادبارهم يوزلرين واكسه لرين اوررلر وقلري حالده
ذلك جانلري اول كيفيتله قبض اولنمسي بانهم اتبعوا ما اسخط الله اول
سببله دركيم بلا شبهه انلر اويدلر شول شيئه كه خدانك خشمني ايجاب ايدر
وكرهوا رضوانه وخدانك پسنديده سني سومديلر فاحبط اعمالهم
پس ايتدوكلري كوزل ايشلري حق تعالى باطل قيلدي ام حسب الذين
في قلوبهم مرض ياخود كوكللرنده نفاق خستەلكي كيمسه لر كمان ايتديلرمي كيم
ان لن يخرج الله اضغانهم على التحقيق ايزد ذو الجلال قلبلرنده اولان كينه لري
پيغمبره واهل ايمانه اظهار ايتمز ولو نشاء لاريناكهم واكر ايستسەيدك
اشخاصلرنه دلالت ايدن علامتلرله انلري سكا بيلدرردك فلعرفتهم
بسيماهم كه انلري تشخيص ايدن علامتلريله كندولرين بيلوردك ولتعرفنهم
في لحن القول والبته انلري سوزي جهتندن صواب ايدن تعريض وتعميه يه ميل
ايتدوكلرندن بيلورسن والله يعلم اعمالكم وايزد ذو الجلال ايشلوكزي
بيلور پس قصدكزه كوره مكافاتكزي ايدر ولنبلونكم والبته سزي جهادله
وسائر تكاليفله مبتلا قيلورز حتى نعلم المجاهدين منكم والصابرين تا كه تمييز

ایده لم سیزدن جهاد ایدنلری وطاعاتڭ مشقتنه اوزره صبر ایدنلری وَنَبْلُوَ اَخْبَارَكُمْ
و اعمالكوزدن خبر ایدن اشیایی اظهار ایدرز تا که انڭ حسن و قبحی ظاهر اوله
اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ تحقیقا شول کیمسه لر یعنی بنی النضیر
و قریظه قبیله لری کفر ایدوب خلقی تڭریڭ یولنه سلوك ایتمکدن منع ایتدیلر
وَشَاقُّوا الرَّسُولَ و پیغمبره عداوت ایتدیلر مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدٰى کندولره
حق نمایان اولدوقدنصکره یعنی نورانی اوقیوب بیلدوکلرندنصکره که محمد المصطفانڭ
نبوتی حقده لَنْ يَضُرُّوا اللّٰهَ شَيْئًا عداوتلریله خدانڭ رسولنه بر ضرر یتشدرمکه
قادر اولمازلر وَسَيُحْبِطُ اَعْمَالَهُمْ و البته اول سبیله ایشلدوکلری کوزل ایشلر
ثوابنی باطل قیلادر يَا اَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اَطِيعُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوا الرَّسُولَ ای
ایمانه کلانلر خدایه اطاعت ایدڭ و پیغمبرڭ سوزنه منقاد اولڭ وَلَا تُبْطِلُوا
اَعْمَالَكُمْ و ایتدوکڭز کوزل ایشلری باطل قیلماڭ یعنی اعمالڭزی نفاق و عجب
و ریا کبی اشیا ایله باطل قیلماڭ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ تحقیقا
شول کیمسه لرکه کفر ایدوب خدانڭ یولندن خلقی منع ایتدیلر ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ
اندنصکره اولدیلر و حال بو که کندولری دینسزدلر فَلَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ حق
جل و علا انلره هرکز مغفرت ایتمز فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا اِلَى السَّلْمِ پس ذبون اولمڭ
ای اهل ایمان و ذلت جهتندن کفاری صلحه دعوت ایتمڭ وَاَنْتُمُ الْاَعْلَوْنَ
و سیز یوجه رك اولانلر سیز یعنی غلبه ایدنلر سیز لر سیز وَاللّٰهُ مَعَكُمْ و ایزد ذو الجلال
نصرت و معونتله سیزکوز جه در وَلَنْ يَتِرَكُمْ اَعْمَالَكُمْ و ایشلدکلوز اعمال صالحه
سیزه ضایع قیلماز اِنَّمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ بوندن اوزکه یوقدر که
بقی اولان صاتلق اوینماق و فائده سیز ایشدر وَاِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ
اُجُورَكُمْ و اکر ایمانه کلوب پرهیز ایدر سیز ایمان و تقوا کوزك ثوابنی سیزه ویرور
وَلَا يَسْئَلْكُمْ اَمْوَالَكُمْ و قموا موالكزی سیزدن استمز انجق بر جزء قلیل اوزره
انتصار ایدر ربع عشر و عشر کبی اِنْ يَسْئَلْكُمُوهَا فَيُحْفِكُمْ اکر قمو اموالكزی
سیزدن ایستوب سیزی مشقته دوشورور تَبْخَلُوا بخل ایدوب ویرمز سیز
وَيُخْرِجْ اَضْغَانَكُمْ و بخل کینه و کدورتکزی چیقرر ده رها اَنْتُمْ هٰؤُلَاءِ آگاه اولڭ
سیز ای مخاطب اولانلر اول کیمسه لرسیز که تُدْعَوْنَ لِتُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ دعوت
اولنور سیز تا که خدانڭ یولنده مالکوزدن بر شیئی انفاق ایده سیز فَمِنْكُمْ

من يبخل



مَنْ يَبْخَلُ پس سیزدن بر کروه وار که بخل ایدوب انفاق ایتمز وَمَنْ يَبْخَلْ فَاِنَّمَا يَبْخَلُ
عَنْ نَفْسِهِ و هر کیم امساك ایدر ایتمز الا کندو جاننده ن وَاللّٰهُ الْغَنِيُّ و ایزد
ذو الجلال صدقات و نفقاتکوزدن بی نیازدر وَاَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ و بو فسل اولانلر
سیزلر سیز پس اول شیئی که سیزه ایشلمسین امر ایدر اول سیزك احتیاجکوز
ایچوندر اندنصکره انی ایشلرسه کوز نفعی سیزه اولور و اکر اندن یوز چیورو سیز
ضرری اوزدر کزه متربتا اولور وَاِنْ تَتَوَلَّوْا و اکر ایمان کتورمکدن اعراض ایدرسیز
يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ سیزدن اوزکه بر کروه یرکزه بدل الور ثُمَّ لَا يَكُونُوا اَمْثَالَكُمْ
صکره مانندلرکوز اولمازلر بلکه سیزدن زیاده انقیاد و تقوی صاحبی اولورلر
و انلردن مراد انصاردر یاملائکه یا بنی خلقی و اشهر اولدر که انلر طائفهٔ
فرسدر زیرا انلر کیم اولدوقلرین حضرتدن سؤال اولندی اول وقت حضرت سلمان
الفارسی حضرتنڭ یانشه سنره اوردوردی حضرت صلی الله علیه و سلم
مبارك الی سلمان فارسینڭ دیزینه اوروب دیدی هذا و قومه یعنی انلر بو و بونڭ

## سورة الفتح مدنية تیلهسی و ایها تسع و عشرون آية

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا تحقیقا که بیز یا محمد بر آشکار فتح سکا فتح ایتدك
بو کلام خدای ذو الجلالدن سنهٔ الکوبیته مکه مکرمه نڭ فتحیله وعده در و از بر
که وقوعی محققدر ماضی صیغه سیله اندن تعبیر اولندی لِيَغْفِرَ لَكَ اللّٰهُ مَا
تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَاَخَّرَ فتح ایچون علتدر یعنی اول فتحی سکا قیلدك
تا که جهاد سببیله کناهکدن کیچمش اولانی و کلجکنی سنکچون مغفرت ایده
وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ و تا که دینڭ استعلای و پادشاهلکی نبوته ضم ایتمکله
نعمتنی اوزرکه اتمام ایده وَيَهْدِيَكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا و تا که بر معتدل یول
سکا کوستره وَيَنْصُرَكَ اللّٰهُ نَصْرًا عَزِيزًا و تا که خدای متعال سکا یاردم ایده
بر یاردم که ایچنده غلبه و قوت اوله هُوَ الَّذِي اَنْزَلَ السَّكِينَةَ کندودر شول
برورد کار که آرام و ثبات مستقر قیلدی فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ اهل ایمانڭ
کوکلرینه لِيَزْدَادُوا اِيمَانًا مَعَ اِيمَانِهِمْ تا که ایمانلریله بر ایمان ارتمش اوله لر
یعنی اصول شرایعه اولان ایمانلرینه انڭ فروعنه ایمان کتورمکله ارتوق قیلهلر

خدا عز و جل

نزول اول الولایه

ولله جنود السموات والارض وخدایه مخصوصدر كوكلر ویرك لشكرلری وكان
الله علیما حكیما وایزد ذو الجلال مصالح وامورده دانا ایدی تقدیر وتدبیرنی
كما ینبغی حكم ایدیجیدی پس جهادك فرض اولدوغنی حكم ایتدی لیدخل
المؤمنین والمؤمنات جنات تجری من تحتها الانهار تاكه اهل ایمان
اولان كشیلری ومؤمن اولان خاتونلری داخل قیله بر باغلره كه كوشكلری آلتندن
ایرمقلر آقر خالدین فیها ابدی اقامتده علی الدوام تخمین ایتمشلر ویكفر عنهم سیئاتهم
وتاكه یمان ایشلرین كه ولدن بو شبهه قیلوب اظهار ایتمیه وكان ذلك عند
الله فوزا عظیما واول كناهك تكفیر اولنمسی خدانك قتنده بر اولو دور تولق ایدی
ویعذب المنافقین والمنافقات والمشركین والمشركات وتاكه بو ایكی كروهك
ارككلرین و دیشیلرین معذب قیله الظانین بالله ظن السوء شول ایكی
قسمك اركك و دیشیلری كه خدایه بد كمان ایدرلر كه ظن ایدرلر كیم
اهل ایمان منصور اولمیوب مغلوب اولورلر علیهم دائرة السوء یمان دونش
اوزرلرینه اولسون وغضب الله علیهم وتكری انلر اوزرلرینه غضب ایتدی ولعنهم
وانلری رحمتندن دور قیلدی واعد لهم جهنم وانلره دوزخی آماده قیلدی
وساءت مصیرا ویمان دونجك یردر دوزخ ولله جنود السموات والارض
دخی كوكلر و یر لشكرلرینك حكمی خدایه مخصوصدر وكان الله عزیزا حكیما
وایزد ذو الجلال بو ایكی صفت كمال ایله همیشه متصف ایدی انا ارسلناك
شاهدا تحقیقا كه بز سنی امتك اوزره طانق كوندردك ومبشرا ونذیرا
وانلره طاعت اوزره مژده ویریجی ومعصیت اوزره قورقیدیجی كوندردك
لتؤمنوا بالله ورسوله تاكه سز ای امت محمد خدایه و رسولنه تصدیق كتوره سز
وتعزروه وتكرینك دیننه تقویت ویره سز وتوقروه وانك فرماننی اولو دته
سز وتسبحوه بكرة واصیلا وصباح و اخشام ذات پاكنی
تنزیه ایده سز ان الذین یبایعونك انما یبایعون الله تحقیقا شول كیمسه لر
كه سنكله عهد و پیمان بغلرلر خدادن اوزكه بر كیمسه ایله بغلمازلر زیرا پیغمبرك
مبایعه سندن مقصد خدانك رضاسنی تحصیل ایتمكدر ید الله فوق
ایدیهم خدانك ید قدرتی انلرك اللری اوستنده در فمن نكث پس هر كیم كه عهد
وپیمانی بوزدی فانما ینكث علی نفسه كندو نفسندن اوزكه بر كیمسه اوزره عهد



وپیمانی بوزمز انجق نكه انك وبالی نفسی اوزره دونر ومن اوفی بما عاهد علیه
الله وهر كیم بر نه كتوردی شول نسنه یی كه تكری تعالی ایله انك اوزره معاهده
ایتدی فسیؤتیه اجرا عظیما بی شبهه كیم حق جل وعلا اكا بر اولو اجرت ویرود
بو آیت بیعة الرضوان شاننده نازل اولدی كتوردیلر كیم سرور كائنات
هجرتك التنجی سنه سنده مكه یه جنكسز اهل ایمانله وارد و انده عمره ایتمكه
قصد ایتدی حدیبیه نام مكانه واصل اولدوقلرنده اهل شركك حمیة جاهلیه
مقتضاسیله خبر صالدیلر كیم مكه یه كلمكوزه رضامز یوقدر پس حضرت
صلی الله علیه وسلم انده احرام عمره دن تحلل ایدوب ما لزمنی ادا ایتدی وبونك
تفصیلی كتب سیرده مسطوردر وبو سفرده حضرت صلی الله علیه وسلم بادیه
نشینلردن برجع قبیله یه خبر صالدیكیم بو سفرده بزمله موافقت ایدك انلر بوهم
ایدوب كه مبادا قریش حضرتی عمره ایتمكدن منع ایدلر پس انلرله جنك ایتمك
اقتضا ایدرده بو فكری ایدوب تخلف ایتدیلر حق تعالی حبیبنه انلرك باطل
كتوروجك عذرلرندن خبر ایدوب بیوردر سیقول لك المخلفون من الاعراب
یقین زمانده بادیه نشینلردن تخلف ایدن قبائل سكا دیرلر شغلتنا اموالنا
واهلونا اموالمز و بزه مخصوص اولان كیمسنه لر سنكله موافقت ایتمكدن بزی
مشغول ایتدیلر انجق بكه بر كیمسه مز یوق ایدی كه بیزه قائم مقام اوله
فاستغفر لنا پس ایندوكمز تخلفدن اوتری بزم ایچون خدادن مغفرت
طلب ایت یقولون بالسنتهم ما لیس فی قلوبهم دیللریله كوكللرنده اولمیان نسنه یی
سویلرلر یعنی كتوردوكلری عذرده یلانجیلردر زیرا انلری اموال و اهل
الی توتمدی بلكه كندولرین الی قویان ضعف عقیده و قبیلدن قورقلریدر
قل فمن یملك لكم من الله شیئا سویله پس كیمدر كه سزكیچون تكریدن بر نسنه
مالك اوله ان اراد بكم ضرا اكر سیزه بر ضرر یتشدرمك ایستر او اراد بكم
نفعا یا سیزه بر اویلك ایصال ایتمك ایسترسه بل كان الله بما تعملون
خبیرا بلكه ایزد سبحانه ایشلدیككوز ایشلره دانا ایدی بل ظننتم ان لن
ینقلب الرسول والمؤمنون الی اهلیهم ابدا اموال و اولاد سیزه كیتمكدن
مانع اولمدی بلكیم كمان ایتدكوز كه پیغمبر و اهل ایمان اهللری طرفنه هر كز دونمیوب
كفار قیلورلرین قیررلر وزین ذلك فی قلوبكم واول ایشی كوكللركوزده آراسته

قیلنوب متمکن اولدی وظننتم ظن السوء و یمان کانی کمان ایدکوز وکنتم
قوما بورا و تنکری قتنده هلاك اولمش بر کروه ایدکوز ومن لم یؤمن بالله
ورسوله وهر کیم خدایه و رسولنه ایمان کتورمز فانا اعتدنا للکافرین
سعیرا بی شبهه کیم کفار ایچون بر علولی اتش اماده قیلدق ولله ملك
السموات والارض دخی خدانك ید قدرتنده درکوکلر و یرلرك تمام حکومتی
یغفر لمن یشاء ایستدوکی کیمسنه یه مغفرت ایدر ویعذب من یشاء
وایستدوکی کیمسنه یی معذب ایدر وکان الله غفورا رحیما وایزد ذو الجلال
بو ایکی نعتله همیشه منعوت ایدی سیقول المخلفون یعنی وقتا حدیبیه سفرندن
تخلف ایدنلردیر اذا انطلقتم الی مغانم یعنی غنیمه لره کیدرسیز مراد خیبرك
غنائمیدر لتأخذوها تا که انی الهسیز ذرونا نتبعکم بیزی قویك سیزه
اویه لم یریدون ان یبدلوا کلام الله ایسترلر که خدانك سوزینی دکشتره لر
یعنی خدا ایتدوکی حکم حدیبیه خلقندن غیری خیبر سفرینه بر کیمسه کیتمسون
انی دکشترمك ایسترلر قل لن تتبعونا سویله هرکز بیزه اویمزسیز کذلکم قال الله
من قبل اویله حق جل وعلا بیوردی بیز مدینه یه کلمدن اول فسیقولون بل
تحسدوننا پس بلا شبهه دیرلر خدا بو فرمانی ایتمدی بلکه سیز بیزه حسد
ایدوب تا که غنائمده سیزه اورتاق اولمیه لر اما نفس الامرده کمان ایتدوکی
کبی دکلدر بل کانوا لا یفقهون الا قلیلا بلکه انلر امور اخرویه یی فهم
ایتمزلر الا ابراز فهم که بو کونه باطل تصوراتی لسانه کتوردلر قل للمخلفین
من الاعراب بادیه نشینلردن حدیبیه سفرندن تخلف ایدنلره سویله
ستدعون الی قوم اولی بأس شدید یعنی دعوت اولنورسیز بر قتی جنك
ایدیجی کروهك جنکنه و انلر حضرتدن صکره عربدن مرتد اولان قبائلدر
تقاتلونهم او یسلمون اول حالده که انلرله جنك ایدوب قیرارسیز یا دین
اسلامه داخل اولورلر فان تطیعوا یؤتکم الله اجرا حسنا پس اکر دعوته اجابت
ایتمکله اطاعت ایدرسیز حق جل وعلا سیزه انك اوزره بر کوزل ثواب ویرور
وان تتولوا کما تولیتم من قبل واکر یوز چیوررسیزسه که بوندن اسبق حدیبیه
سفرندن یوز چویردکوز یعذبکم عذابا الیما سیزی بر دردلو اشکنجه ایله معذب
قیلار چونکه جهاددن تخلف ایدنلرك حقنده بو دکلو ایات وعید کلدی اهل



---

اسلامدن ارباب عذر اولانلر نکره درشدیلر که عجبا بیز جهاددن تخلف
ایتدوکمزدن اوتری بو وعیده مستحق اولورمیوز حق جل وعلا بو ایتی نازل ایدوب
بیوردی لیس علی الاعمی حرج جهاددن تخلف ایتمك خصوصنده نه کور اوزره
کناه وار ولا علی الاعرج حرج ونه اقسق اوزره کناه وار ولا علی المریض حرج
ونه خسته اوزره کناه وار ومن یطع الله ورسوله وهر کیم خدانك و پیغمبرك
فرماننه اطاعت ایدر یدخله جنات تجری من تحتها الانهار انی داخل قیلاور
بر باغلره که انهاری النده ایر معلق اقر ومن یتول یعذبه عذابا الیما وهر کیم
خدانك فرماننددن و رسولندن یوز چیورور اکا بر دردلو اشکنجه ایدر کوردیلر
که چونکه حضرت صلی الله علیه وسلم حدیبیه ده ایتدی خراش بن امیه خزاعی یی
مکه خلقنه بو مضمونله کوندردی کیم حضرتك مکه یه کلمکدن مقصدی ایچق عمره
ایتمکدر واو ایچق قتلنی قصد ایتدیلر قبیله احابیش اکا حمایت ایدوب قورتردیلر
بعده حضرت صلی الله علیه وسلم عثمان ذو النورینی انلره یولدی یانلرینه وارنجه
کندو بی مکه ده الی قودیلر بریره قتلی خبری شایع اولوب حضرت صلی الله علیه وسلم
کندو سیله اولان اهل ایمانی که اصح اقوال اوزره بیك بیشیوز یکرمی شخص
ایدیلر چیقوب بر کنار اغجی الترنده اوتوروب انلرله عهد وکفت ایتدیکه قریش ایله
جنك ایدوب هرکز قچوب یوز دوندرمیه لر انلر اول عهدی قبول ایتدیلر حق تعالی
بو ایتی حقلرنده منزل ایدوب بیوردی لقد رضی الله عن المؤمنین تحقیقا که حق
سبحانه و تعالی اهل ایماندن راضی اولدی اذ یبایعونك تحت الشجرة معهود اغجك
الترنده سنکله عهد و کفت ایتدکلرنده فعلم ما فی قلوبهم پس کوکللرنده اخلاص
وصدقدن اولان شیئی بیلدی فانزل السکینة علیهم درعقب اوزرلرینه ارام
وسکونی ایندردی واثابهم فتحا قریبا وانلره بر یقین فتح سزا ویردی واو خیبر
فتحیدر مکه دن دوندکلرنده ومغانم کثیرة یأخذونها دخی چوق غنیمه لر
انلره سزا ویردی که انی الورلر واول خیبر غنیمه لریدر وکان الله عزیزا وایزد متعال
غالب ایدی که دوستلرینه غلبه یی میسر قیلار حکیما دشمنلرك مغلوبیتنه حکم
ایدیجیدی وعدکم الله مغانم کثیرة خدا عز وجل سیزه ای اهل اسلام چوق
غنیمه لر وعد ایتدی تأخذونها که انلری الوب الحینده تصرف ایدرسیز واو
اهل اسلام اوزره قیامته دك قلان غنائمدر فعجل لکم هذه پس سیزه بونی

يعنى خيبر غنيمتلرين تيز لتدردى وكف ايدى الناس عنكم وخلقك اللرين
يعنى اهل خيبرك وانلرله عهد وكفت ايدن قبائلك اللرين سيزدن منع
ايدى تاكه صحت وسلامتده اوله سيز ولتكون اية للمؤمنين وتاكه بو منع
ايمك خصلتى اهل ايمانه بر نشانه اوله كيم خدانك قتنده كندولره بر قدر
واركه بو كونه شبهه كندولرين اكرام ايدى ويهديكم صراطا مستقيما وتاكه
بر دوغرو يولك سلوكين سيزه كوستره واول خدانك فضلنه اعتماد ايدوب اوزرينه
توكل ايتمكدر واخرى دخى خدا عز وجل سيزه بر غنيمتلر وعد ايتدى كيم لم تقدروا
عليها انلرا اوزره هنوز كوجكوز يوق ايدى قد احاط الله بها حق جل وعلانك
علمى انكا احاطه ايدى واول فتح هوازن يافارسدر وكان الله على كل شئ قديرا
وانه ذو الجلال هر نسنه اوزره توانا ايدى ولو قاتلكم الذين كفروا واكر
كفار قسمى سيزكله جنك ايتسه يدى لولوا الادبار البته اكسه لرى چويروركره
ثم لا يجدون وليا ولا نصيرا اسكره نه بر دوست ونه بر يادرجى بولوردلر
سنة الله التى قد خلت من قبل خدانك طريقى بوندن اسبق كچمش اولان
احوال كه انبياسى غلبه ايدرلر كندولره مخالفت ايدنلره ولن تجد لسنة الله
تبديلا وهركز خدانك طريقنه دكشترمك بولمزسن وهو الذى كف ايديهم
عنكم وكندو در شول پروردكاركه مكه كفارنك اللرين سيزدن منع ايتدى
وايديكم عنهم واللركزى انلردن منع ايتدى ببطن مكة مكه نك ايچروسنده
من بعد ان اظفركم عليهم سيزى انلرا اوزره غالب قيلدقدنصكره وبو واقعه اول
زمان واقع اولديكه حضرت صلى الله عليه وسلم مكه يى فتح ايتد وكده عكرمه ابن ابى
جهل بر بيشيوز آدم مقدارى جمع ايدوب لشكر اسلامله جنك ايتمك مراد ايتدى
حضرت صلى الله عليه وسلم اندن اكاه اولجق خالد بن الوليدى بر مقدار لشكرله
انلرا اوزره سپين ايتدى خالد واردجه جنكسيز قاچشديلر وكان الله بما
تعملون بصيرا وحق جل وعلا ايشلدكلكوز نسنه يه بينا ايدى پس انلر اوزره
سيزه مكافات ايدر هم الذين كفروا وصدوكم عن المسجد الحرام مكه خلقى شول
كيمسه لردركه كفر ايدوب محترم اولان مسجدك طوافندن سيزى منع ايتديلر
والهدى معكوفا ان يبلغ محله وقربان كتوردكلكوز شئ محبوس اولدوغى حالده
مكاننه واصل اولمقدن منع ايتديلر وانك مكانى حرمدر ولولا رجال مؤمنون





ونساء مؤمنات لم تعلموهم ان تطؤهم فتصيبكم منهم معرة بغير علم واكر ايما
كلمش كيشيلر وايمانه كلمش قاديلر كه سيز انلرى بيلميوب بيلمدكلكوز حالده
انلرى چيغنيوب انلرك جهتندن سيزه بر بدلك دكمسيدى البته سيزى كفار
قتلندن منع ايتمزدى ولكن منع ايتدى ليدخل الله فى رحمته من يشاء تاكه
حق جل وعلا ايستدوكى كيمسنه يى رحمتنه داخل قيلاوه لو تزيلوا اكر بيرى
بيرندن ايرلسيدى يعنى اكر اهل ايمان كفاردن ايريلوب مكه ده اولمسيديلر
لعذبنا الذين كفروا منهم عذابا اليما البته انلردن كفر ايدنلرى بر دردناك
اشكنجه ايله معذب قيلاوردق اذ جعل الذين كفروا فى قلوبهم الحمية خاطره كتورد
اول وقتى كه كفر ايدنلر كوكللرينه تعصب وغيرتى قيلديلر حمية الجاهلية
نادانلقك تعصب وغيرتى فانزل الله سكينته على رسوله پس حق جل وعلا
پيغمبرى اوزره واهل ايمان اوزره كيمندن صدور ايدن وقار وثباتى ايندردى
وبو حال اول زمان واقع اولديكه قچن قريش عام حديبيه ده حضرتى بيت
شريفك حجندن منع ايتديلر پس حضرت كندولرله جنك ايتمكه قصد ايتدى
كفار بو مقصددن اكاه اولجق سهيل بن عمرو وحويطب بن العزى ومكرز بن
حفصى حضرتك دركاهنه معلا سنه كونردديلر بو مضمونله كه حضرت بو مقصددن
وازكچوب دونسون كلجك سنه بزبيت شريفى قبائل عربدن اوچ كون كندو
بوشه ايدرز اول محل كلسون زيارت ايتسون حضرت صلى الله عليه وسلم بو سوزى
انلردن قبول ايدوب حضرت عليه فرمان ايتديكه بر عهد نامه يازه پس بيوردى
ابتداده يازه بسم الله الرحمن الرحيم انلر بونى قبول ايتميوب ديديلر بونى بيلمزوز
بزمچون يازه باسمك اللهم بعده حضرت بيوردى يازه هذا ما صالح محمد رسول الله
انلر دونوب ديديلر بيزه رسول الله اولدوغنى بيلمش اولسيدق سنى بيت شريفك
زيارتندن منع ايتمزدك وسنكله جنك ايتمزدك يازه هذا ما صالح عليه محمد بن
عبدالله بوندنصكره حضرت عليه فرمان ايتديكه ايستدوكلرى نسنه كندولرى يازه اهل
ايمان بونلرك بو كونه نامعقول سوزلرندن مراد ايتديلر كه كندولرين اورهلر حق جل
وعلا اول محل اوزرلرينه بر سكينه ووقار ايندردى كه تحمل وصبر ايتديلر
والزمهم كلمة التقوى واهل ايمانه بسم الله الرحمن الرحيم كلمه سين ملزم قيلدى
وكانوا احق بها وانلر اوزكلردن اكا احق ايديلر واهلها واكا مستاهل

وعلى المؤمنين

ایدیلر وَكَانَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا وحق جل وعلا هر نسنه‌یه دانا ایدی پس هر ایشك
اهلنی بیلوب انی انكا میسر قیلادر كتوردیلر كه سرور كائنات حدیبیه سنه‌سنده
سفره چیقمقدن عالم خوابده كوردیكه كندوسی وجمیع اصحابی امنیتله مكه‌یه
كیروب حلق وتقصیر ایدیلر بورؤیای صحابهٔ كرامه نقل ایتدی انلر انكله
فرحناك اولوب كمان ایدیلركه بو ایش بو سنه‌ده واقع اولور چون صورت حال
منوال مزبور اوزره اولدی بعض كیمسه‌لر دیدیلر نه حلق ونه تقصیر ایتدك
ونه بیت نه زیارت ایتدك حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی لَقَدْ
صَدَقَ اللّٰهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا عحقیقا كه ایزد متعال پیغمبرینی رؤیاسنده صادق
قیلدی بِالْحَقِّ بر صدق كه دروغ ولغو مقارن دكلدر زیرا انكا كوستردوكی نسنه
البته وقتنده اولملیدر لَتَدْخُلُنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللّٰهُ خدا عز وجل
ایسترسه البته محترم اولان مسجده كیرسز آمِنِينَ امین اولدوغكوز حالده
مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ كیمكوز باشن تراش ایتمش كیمكوز صاچندن برمقداری
كسمش اولدوغكزده لَا تَخَافُونَ سیز بر كیمسه‌دن قورقمزایكن فَعَلِمَ مَا لَمْ
تَعْلَمُوا پس انك تاخیرنده حكمتدن بیلمدككوز نسنه‌یی بیلدی فَجَعَلَ مِنْ دُونِ
ذَلِكَ پس مسجد الحرامه كیرمدككوزدن اول قیلدی فَتْحًا قَرِيبًا بر یقین فتح واو
خیبر فتحیدر تاكه بو فتحك سببیله اهل ایمانك قلوبی غم وغصه‌دن خالی اوله و فتح
موعود میسر اولنه دك هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ كندودر
شول كه بو متعالكه پیغمبرینی هدایتله ودین اسلام ملتله مرسل قیلدی لِيُظْهِرَهُ عَلَى
الدِّينِ كُلِّهِ تاكه دین اسلامی دوكلی دینلك جنسی اوزرینه مستعلی قیله یعنی دین
معوّله حق ایسه انك احكامی دین اسلامله منسوخ قیلادر واكر باطلدر
انی بالكلیه زائل قیلادر وَكَفَىٰ بِاللّٰهِ شَهِيدًا وخدا عز وجل كافیدر شهادت
ایتمك جهتندن مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ محمد المصطفی خدانك رسولیدر
وَالَّذِينَ مَعَهُ وكندوسیله اولان اهل ایمان أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ بی دین
اولانلر اوزرینه قتیلردر رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ آرالرنده مهربانلر ایتكه شفقت ایلرلردر
تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا انلری ركوع ایتمش وسجود ایتمشلر كوردرسن يَبْتَغُونَ فَضْلًا
مِنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانًا ایزددن والجلالدن ثواب وخشنودلكی ایسترلر سِيمَاهُمْ فِي
وُجُوهِهِمْ انلرك نشانلری یوزلرینده‌در مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ سجده كتورمه‌لرینك ایزندن

ذلك



ذَلِكَ مزبور اولان وصف مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَاةِ حضرت موسی اوزره اینان كتابده
عجیب اولان وصفلریدر وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ وحضرت عیسی اوزره اینان كتابده
غریب اولان نعتلریدر كَزَرْعٍ انلر اكینه بكزرلركه أَخْرَجَ شَطْأَهُ كوجك دالرین
چیقردی فَآزَرَهُ اندن صكره دالرین بكسترددی فَاسْتَغْلَظَ پس بو غلندی
فَاسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُوقِهِ در عقب دیبلری اوزره دوردی يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ انك شدتدن
اكینجیلره خوش كلور بو مثلدركه حق جل وعلا انكله صحابه‌نك احوالنی تشبیه ایتدیكه
ابتداء اسلامده از ایدیلر بعده كیتدكجه قوت وكثرتلری اززیاد بولدیكه
احواللری خلقه خوش كلوردی وانلره بو تشبیهی ایتدی لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ
تاكه كفاری انلرله اجغلندره وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
حق سبحانه وتعالی وعد ایتدی شول كیمسه‌لره كه ایمانه كلوب كوزل عمللری ایشلدیلر
مِنْهُمْ لفظ من بیانیه‌در یعنی انلره شو وعد ایتدی مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا كناهلرینه
بر كوزل مغفرت وایتدكلری اعماله مقابله سنده برالو ثواب ۰ ۰ ۰

## سورة الحجرات مكية وآيها ثمان عشر آيات

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ای ایمانه كلانلر لَا تُقَدِّمُوا كندوسوزكزی ایلرو قیلمك بَيْنَ
يَدَيِ اللّٰهِ وَرَسُولِهِ خدانك وپیغمبرنك سوزندن اول یعنی پیغمبر سویلمدن سیز
سویلمك وَاتَّقُوا اللّٰهَ وتكبیردن خوف ایدك انك اوزره تقدم ایتمككوزده إِنَّ
اللّٰهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ بی شبهه كیم خدا عز وجل اقوالكزی ایشدوب افعالكزه داناردر
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ ای ایمانه كلانلر
آوازلركزی پیغمبرك آوازی اوستنه قالدرمك یعنی انكله سویلشدككوزده سوزكزی
انك صوتی اوزره یوكسك قیلمك وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ وانكا سوزی آشكارا
قیلمك یعنی انی بلند آوازله چیغرمك كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ بیركوز بیركوزه ندا
آشكارا ایتمسی كبی بلكیم سیزه لایق اولان بودركه اول ذات پاكی چیغردككوز
محلده لوازم ادبی كوزدوب تعظیمنده قصور ایتمك أَنْ تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ تاكه ایشلدككوز
كوزل ایشلر باطل اولمیه وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ وحال بوكه سیز بیلمزسیز كیم اوكونه
ایش اعمالی محبط قیلادر كتوردیلر كه ثابت ابن قیسك قولاغنده اغرلق وار ایدی

ایتمیه‌سز

اندن آوازی قتی بلند ایدی پس بو آیت نازل اولدی حضرتك مجلسندن تخلف
ایدوب خانه سنده نالان و کریان اولوردی حضرت انی تفقد ایدوب احضار
ایلدی کندوسندن سبب تخلفنی صوردی قیس ایدیکیم یا رسول الله بن بر بلند
آوازلو کیمسه یم قورقرم کیم عملم محبط اولدی حضرت صلی الله علیه وسلم انکار ایدی که
سن اویله دکلسن بل التحقیق سن خیر ایله معمر اولورسن و خیر ایله وفات ایدرسن
یعنی شهید اولورسن و بی شبهه سن اهل جنتدنسن ان الذین یغضون
اصواتهم عند رسول الله تحقیقا شول کیمسه لر که خدانك رسولی قتنده آواز
لرین الچق قیلدیلر اولئك الذین امتحن الله قلوبهم للتقوی انلر شول کروهدر
که حق جل و علا کوکللرین انواع محن و تکالیف شاقه ایله کرفتار قیلدی
لهم مغفرة کناهلرینه مغفرة وار واجر عظیم و کندولره بر اولو ثواب وار
کتوردیلر کیم حضرت صلی الله علیه وسلم بنی العنبر قبیله سنك بر کروهنه
بر مقدار لشکر کوندردی انلردن برنجی اسیر کتوردیلر بنی تمیمدن اقرع بن
حابس و عطا بن حاجب برنجی کیمسه ایله اسیرلری آدمندن مدینه یه ایولمکه
کلدیلر اول وقتده حضرت صلی الله علیه وسلم استراحت ایتمك ایچون ازواج
طاهراتك بر حجره سنه کیرمشدی انلر کلوب هر حجره نك باشنده بر صدا
ایتدیلر که یا محمد چیق بیزه اسیرلرك احوالنی کور آخر حضرت صلی الله علیه
وسلم چیقوب انلرك بیر بیسن حکم قیلدی حکم اولان شخص حکم ایتدیکه
اسیرلرك نصفینه فدا ویریله و نصفلری آزاد اوله بعده حق جل و علا بو آیتی
منزل ایدوب بیوردی ان الذین ینادونك من وراء الحجرات تحقیقا شول
کیمسه لر که حجره لرك آردندن یعنی انلرك طشره سندن سنی چیغوردلر اکثرهم
لا یعقلون انلرك چوغی بی عقلدرلر زیرا عقل حسن ادبی اقتضا ایدر
خصوصا اول مرتبه ده اولان کیمسه ایله ولو انهم صبروا و اکر انلر صبر
ایتسیدیلر حتی تخرج الیهم تا که سن کندولره چیقه سن لکان خیرا لهم
البته صبر ایتمه لری کندولره استعجالدن ییکرك اولوردی که جمله اسیرلری
منت آزاد اولوردی والله غفور و ایزد متعال چوق مغفرت ایدیجیدر ادبسیزه
توبه ایدنه رحیم ارباب ادبه انواع نعمتله اسرکیجیدر زیرا ادب جاذب
رحمتدر و دور رحمت جالب نعمتدر ،، بیت ،، ،،



سرمایه ادب بکف آورکه این متاع ،، از اکه هست سود ابد ایدش بدست
منقولدرکیم حضرت صلی الله علیه وسلم ولید بن عقبه یی بنی المصطلق قبیله سنه
زکوتی جمع ایتمك ایچون کوندردی و انکله انلرك اراسنده بر عداوت وار
ایدی پس قومندن آکاه اولدیلر عداوت قدیمه یی محو ایتمك ایچون استقباله
چیقدیلر ولید بن عقبه انلری کوریجك کمان ایتدیکیم کندو سیله جنك
ایتمك ایچون چیقدیلر یاننددن دونوب حضرته کلوب دیدیکیم طائفه مزبوره
مرتد اولدیلر حضرت بردن خالد بن الولیدی بر مقدار لشکرله اوزرلرینه
تعیین ایدوب امر ایلدی اول حقیقة الحال اوزره بر خوش واقف اول
اندنصکره مقتضی نه ایسه انی ایشله پس حضرت خالد رضی الله عنه انلرك
قریب مکاننه واصل اولیجق احواللرین استکشاف ایتدی کوردی کیم اسلام
شعائری انلرك آرالرنده آشکارا اندن اوزکه اصلا بر نسنه یوقدر پس
واروب کندولره قونجه مال زکوتی کندویه بالتمام تسلیم ایتدیلر حضرت
خالد دونوب حضرته صورت حالی عرض ایتدی بعده حق جل و علا بو آیتی
منزل ایدوب بیوردی یا ایها الذین آمنوا ای ایمان کلاندن کیمسه لر ان
جاءکم فاسق بنبأ اکر سیزه بر فاسق بر خبرله کلورسه فتبینوا حقیقة الحاله
واقف اولمق ایچون تفحص ایدوب بیان ایلیکه بر خوش سعی ایدك ان تصیبوا
قوما تا که بر کروهه برلکله دکمیه سیز بجهالة حاللرین بیلمش ایکن
فتصبحوا علی ما فعلتم نادمین که ایشلدیککوز ایش اوزره پشیمان اولورسیز
واعلموا ان فیکم رسول الله دخی بیلك کیم علی التحقیق خدانك کوندرلمشی
آرکوزده در لو یطیعکم فی کثیر من الامر اکر سیزه ایشدن چوق نسنه ده
فرمانبر اولسیدی یعنی اکی حوادثك چوغنده حضرت پیغمبر سوزکزه تابع
اولسیدی لعنتم البته زحمتلره دوشردکوز بو کلام اشعار ایدرکه بعض
صحابه کرام سویلدی بنی المصطلق قتله مستحق اولدیلر همان اوزرلرینه لشکر
تعیین ایت و مذکور اولرجق کلامده عجله ایتمیانلرك ایشلرین مدح ایتمك
ایچون دسویلیانلرك دخی تعرض ایتمك ایچون سویلمیانلرك وصفلرین
استدراك ایدوب خطاب کندولره موجه قیلوب بیوردی ولکن الله حبب
الیکم الایمان ولیکن حق جل و علا سیزه ای بنی المصطلق حقنده بد سوز سویلمیانلر

اندن آوازی قتی بلند ایدی پچن بو آیت نازل اولدی حضرتنك مجلسندن تخلف
ایدوب خانه‌سنده نالان وکریان اوتوردی حضرت آنی تفقد ایدوب احضار
ایتدی کندوسندن سبب تخلفی صوردی قیس ایتدیکیم یا رسول الله بن بر بلند
آوازلو کیمسه‌یم قورقرم کیم عملم محبط اولدی حضرت صلی الله علیه وسلم الکادیدی
سن اولرلردن دکلسن علی التحقیق سن خیر ایله معمر اولورسن وخیر ایله وفات ایدرسن
یعنی شهید اولورسن و بی شبهه سن اهل جنتدن سن ان الذین یغضون
اصواتهم عند رسول الله تحقیقا شول کیمسه‌لر که خدانك رسولی قتنده آوازلرین
الچق قیلارلر اولئك الذین امتحن الله قلوبهم للتقوی انلر شول کروهدر
که حق جل وعلا کوکللرین انواع محن وتکالیف شاقه ایله کرفتار قیلدی
لهم مغفرة کناهلرنه مغفرة وار واجر عظیم وکندولره بر اولو ثواب وار
کتوردیلر کیم حضرت صلی الله علیه وسلم بنی العنبر قبیله‌سنك بر کروهنه
بر مقدار لشکر کوندردی انلردن بر نیچه اسیر کتوردیلر بنی تمیمدن اقرع بن
حابس وعطا بن حاجب بر نیچه کیمسه ایله اسیرلری ازدن نیچون مدینه‌یه ایوله
کلدیلر اول وقتده حضرت صلی الله علیه وسلم استراحت ایتمك ایچون ازواج
طاهراتك بر حجره‌سنه کیرمشدی انلر کلوب هر حجره‌نك یاننده بر صدا
ایتدیلر که یا محمد چیق بیزه اسیرلرك احوالنی کور آخر حضرت صلی الله علیه
وسلم چیقوب انلرك بیرنیسن حکم قیلدی حکم اولان شخص حکم ایتدیکه
اسیرلرك نصفنه فدا ویریله ونصفلری آزاد اوله بعده حق جل وعلا بو آیتی
منزل ایدوب بیوردی ان الذین ینادونك من وراء الحجرات تحقیقا شول
کیمسه‌لر که حجره‌لرك ازدندن یعنی انلرك طشره‌سندن سنی چاغرورلر اکثرهم
لا یعقلون انلرك چوغی بی عقللردر زیرا عقل حسن ادبی اقتضا ایدر
خصوصا اول مرتبه‌ده اولان کیمسه ایله ولو انهم صبروا واکر انلر صبر
ایتسیدیلر حتی تخرج الیهم تا که سن کندولره چیقه‌سن لکان خیرا لهم
البته صبر ایتمه‌لری کندولره استعجالدن یکرك اولوردی که جمله اسیرلری کندن
منت آزاد اولوردی والله غفور وایزد متعال چوق مغفرت ایدیجیدر ادبسز
توبه ایدنه رحیم ارباب ادبی انواع نعمله اسیر کیجیدر زیرا ادب جاذب
رحمتدر دور حمت جالب نعمتدر ٭ بیت ٭

٭ سرمایهٔ ادب بکف آورکه این متاع ٭ ازانکه هست سود ابدایدش بدست ٭
منقولدر کیم حضرت صلی الله علیه وسلم ولید بن عقبه‌یی بنی المصطلق قبیله‌سنه
زکوتی جمع ایتمك ایچون کوندردی وانکله انلرك آراسنده بر عداوت وار
ایدی پچن قومندن آکاه اولدیلر عداوت قدیمه‌یه محل ایتمك ایچون استقباله
چیقدیلر ولید بن عقبه انلری کوریجك کمان ایتدیکیم کندوسیله جنك
ایتمك ایچون چیقدیلر یاننده دونوب حضرته کلوب دیدیکیم طائفهٔ مزبوره
مرتد اولدیلر حضرت بر دخی خالد بن الولیدی بر مقدار لشکرله اوزرلرینه
تعیین ایدوب امر ایلدی اول حقیقة الحال اوزره بر خوش واقف اوله
اندنصکره مقتضی نه ایسه آنی ایشله پس حضرت خالد رضی الله عنه انلرک
قربنه مکانه واصل اولیجق احواللرین استکشاف ایتدی کوردی کیم اسلام
شعائری انلرك آرالرنده آشکارا اندن اوزکه اصلا بر نسنه یوقدر پس
واروب کندولره قونیجه مال زکوتی کندویه بالتمام تسلیم ایتدیلر حضرت
خالد دونوب حضرته صورت حالی عرض ایتدی بعده حق جل وعلا بو آیتی
منزل ایدوب بیوردی یا ایها الذین آمنوا ای ایمانه کلان کیمسه‌لر ان
جاءکم فاسق بنبأ اکر سیزه بر فاسق بر خبر ایله کلور فتبینوا حقیقة الحاله
واقف اولمق ایچون تفحص ایدوب آنی بیلمکه بر خوش سعی ایدك ان تصیبوا
قوما تاکه بر کروهه بر لطمه دکمیه سیزه بجهالة حاللرین بیلمامش ایکن
فتصبحوا علی ما فعلتم نادمین که ایشلدکلکوز ایش اوزره پشیمان اولورسیز
واعلموا ان فیکم رسول الله دخی بیلك کیم علی التحقیق خدانك کوندردکی ایلچیسی
آراکوزده‌در لو یطیعکم فی کثیر من الامر اکر سیزه ایشدن چوق نسنه‌ده
فرمانبر اولسیدی یعنی آکی حوادثك چوغنده حضرت پیغمبر سوزکزه تابع
اولسیدی لعنتم البته زحمتلرده دوشردکوز بو کلامده اشعار ایدر که بعض
صحابهٔ کرام سویلدی بنی المصطلق قتله مستحق اولدیلر همان اوزرلرینه لشکر
تعیین ایت ومذکور اولان حق کلامنده عجله ایتمیانلرك ایشلرین مدح ایتمك
ایچون دسویلیانلرك دخی تعرض ایتمك ایچون سویلمیانلرك وصفلرین
استدراك ایدوب خطاب کندولره موجه قیلوب بیوردی ولکن الله حبب
الیکم الایمان ولیکن حق جل وعلا سیزه ای بنی المصطلق حقنده بد سوز سویلمیانلر

ایمانی سوددردی وَزَیَّنَهُ فِی قُلُوبِكُمْ و کوکللرکوزده انی آراسته قیلدی وَكَرَّهَ
إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ و نعمتلرك انکاری و دوغرو یولدن
چیقمغی و انقیاددن امتناع اولنمغی سیزه مکروه قیلدی که اوکونه سوزلره
مجله ایتمدکوز أُولَٰئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ اول کروه که بو اوصافله موصوفدرلر
کندولرددر دوغری یولی بولانلر فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَنِعْمَةً تنکریدن بر احسان
و بر انعام ایتمك وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ و حق جل وعلا اهل ایمانك احوالنه و ارالرنده
اولان تفاوته دانا مابینلرنده تفضیل ایدوب اوزرلرنه نعمتلرینی اتمام
ایتدوکنده درست حکم ایدیجیدر کتوردیلر که عبدالله بن رواحه ایله ابن
ابی آراسنده حضرتك حضورنده بعض مجادله اولدی آخر الامر مجادله لری
الکاچکه بکه هربرینك طائفه سندن بر کروه حاضر اولوب بیری بیرنه
شتم ایتمکه و خرما دالری ایله و نعال ایله اورمغه شروع ایتدیلر حق جل وعلا
بو ابی منزل ایدوب بیوردی وَإِن طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا و اکر
اهل ایماندن ایکی کروه بیری بیریله جنك ایتدی فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا ایکیسنك
آراسنده صلح ایدك نصیحتله و خدانك حکمنه دعوت ایتمکله فَإِن بَغَتْ
إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَىٰ پس اکر ایکی طائفه نك بیری اوبیری اوزرنه تعدی
ایدوب صلح ایتمکدن یوز چویردی فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي پس تعدی ایدن کروهه
مقاتله ایدك حَتَّىٰ تَفِيءَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ خدانك فرماننه رجوع ایدنجه فَإِن فَاءَتْ
پس تعدی ایدن طائفه خدانك حکمنه رجوع ایدرسه فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ
ایکی طائفه نك آراسنده عدل ایله صلح ایدك وَأَقْسِطُوا و جمیع امورکوزده عدلی
استعمال ایدك إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ که بی شبهه حق سبحانه وتعالی عدل
ایدنلری سوور إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ بوندن اوزکه برشی یوقدر کیم اهل ایمان
بیری بیریله برادرلردر فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ پس ایکی برادرکوز آراسنده
صلح ایدك ایکی برادر مخصوص بالذکر اولندی اول اجلدن کیم اقل جمع که
آرالرنده خلاف واقع اولور ایکی کیمسه در وَاتَّقُوا اللَّهَ دخی تنکریدن خوف
ایدك احکامنه مخالفت ایتمك خصوصنده لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ تا که سیز تقوا ایتمکوز
سببیله مرحمت اولنه سیز منقولدر کیم بنی تمیمدن بر کروه خباب و عمار و سلمان
کبی صحابه کرامك فقراسنه استهزا ایدرلردی حق جل وعلا انلری اول فعلدن

نهی



عجم سلا

نهی ایدوب بیوردی يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ای ایمانه کلن کیمسه لر لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ
مِّن قَوْمٍ بر کروه بر کروهك حالندن استهزا ایدا ایتمسون عَسَىٰ أَن يَكُونُوا خَيْرًا
مِّنْهُمْ شاید استهزا اولنانلر استهزا ایدنلردن خدا قتنده ییکرك اوله لر
کتوردیلرکیم ازواج طاهرات حضرت صفیه یه دیدیلر ای ایکی یهودی قیزی
یهودیه حضرت صفیه سرور کائناته اول کلامی نقل ایدوب شکایت ایتدی
حضرت انکا بیوردیکه نیچون انلره دیمدك بنم پدرم حضرت هرون عم حضرت
موسی و زوجم حضرت محمد المصطفادر بعده حق جل وعلا انلری دخی بو کونه
سوزلردن منع ایدوب بیوردی وَلَا نِسَاءٌ مِّن نِّسَاءٍ دخی قادینلر قادینلردن
استهزا ایدا ایتمسون عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ شاید استهزا اولنانلر
استهزا ایدنلردن ییکرك اوله لر منقولدر کیم ثابت بن قیس رضی الله عنه
صحابه نك بریسنی غیبه منسوب ایتدی اندن انكا دخی نهی کلدیکه وَلَا
تَلْمِزُوا أَنفُسَكُمْ و کندو نفسکزی عیب ایتمك یعنی نفسکوز یا به سنده
اولان اهل ایمانی عیبه منسوب قیلمك وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ دخی بیری
بیرکوزی یمان لقبله چیغرمك بِئْسَ الِاسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ غایتله یمان
آددر اهل ایمان فسقله انکملری ایمانه کیردوکلرندنصکره وَمَن لَّمْ يَتُبْ و هرکیم
نهی اولندوغی شیئدن توبه ایتمزسه فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ اول کروه کندولردر
ستمکار اولانلر يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ ای ایمانه
کلانلر کمانلردن چوغ نسنه اجتناب ایدك إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ که بی شبهه
کمانك بر مقداری کناهدر بیلمك کرك کیم کمان ایتمك دورت قسم اوزره در
واجب و حرام و مندوب و مباح خدایه و اهل ایمانه خیری ظن ایتمك کبی
واجبدر و خدایه و مؤمنلره بدلکی کمان ایتمك کبی حرامدر و موجب اثمدر
و امور اجتهادیه ده کمان ایتمك کبی مندوبدر و امور معاشیه ده ظن ایتمك
کبی مباحدر کتوردیلرکه ایکی کیمسنه حضرت پیغمبردن ییجك ایستمسنه حضرت
سلمانی کوندردیلر و اول محل حضرت اسامه حضرتك طعامی اوزره موکل
ایدی حضرت سلمان واروب انی ایستدوکده حضرت اسامه انکا دیدیکه
یانمده بر ییجك نسنه یوقدرکه انکا ویره یم دیو دونوب انلره بو خبری ویردکده
بعده حضرت سلمانك غیبتنده انلر دیدیلر بز انی سمیحه قویوسنه کوندرسیدك

انك صوتنی قوردودی بعده تجسس ایتمکه باشلدیلرکه عجبا اسامه بنده طعام
بوقدر ایمسنده صادقمیدر یاخود اوز یمزه بخل ایتدی فحی حضرتك مجلسنده
کلوب اوتوردیلر حضرت صلی الله علیه وسلم انلره بیوردی دیشلریکزك اراسنده
کی اولان بو قرمزی ات ندر دیدیلر هرکزات مقوله سن تناول ایتمدك حضرت
بیوردی علی التحقیق سیز غیبت ایتمش سیز اندنصکره حق تعالی بو ایتله اهل
ایمانی بو کونه ظنن سوءدن نهی ایتدی وَلَا تَجَسَّسُوا دخی تجسس ایتمك نته کیم
اسامه نك حصوصنده تجسس ایتدکوز وَلَا يَغْتَبْ بَعْضُكُمْ بَعْضًا دخی بر کوز
بر کوزی غیبت ایتمسون أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا بر کوز سیورمی
کیم قرنداشی نك اتنی اولمش ایکن یه یعنی اکر ممکن اولوب اولطه ایشلرسه کوز
فَكَرِهْتُمُوهُ انی اکراه ایدرد کوز پس نته میت اتنك یمسین مکروه بیلورسیز
کورکدرکه غیبتی دخی کریه بیلوب اندن اجتناب ایدهسیز وَاتَّقُوا اللَّهَ وغیبت
ایتمدن تکریدن خوف ایدك إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَحِيمٌ بی شبهه کیم حق جل وعلا
غیبتدن توبه ایدنلرك توبه سن قبول ایدوب توبه لری اوزره دوردنلره رحمت
ایدر منقولدرکیم فتح مکه کوننده حضرت بلال الحبشی کعبهٔ مکرمه نك دامی
اوزره اذان دیرمکه شروع ایلدی طلقادن برکروه حضرت بلالی غیبت ایدوب
دیدیلر ایا محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم بو سیاه قرغه دن اوزکه برموذن
بولمدی حق جل وعلا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی يَا أَيُّهَا النَّاسُ ای ادمی
زاده لر إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ علی التحقیق بز سیزی برادکادن یراتدن
برندق وانلر حضرت ادم وحوادر پس سیزه نسبله افتخار ایتمه نك وجهی
یوقدر وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا دخی سیزی اولو جماعتلر قیلدق که بر اصل واحده
دوتوسیر وَقَبَائِلَ دخی شعوبه منتسب قبیله لر سیزی قیلدق لِتَعَارَفُوا
تاکه بری بر کوزی بیلوب ممتاز اوله سیز نه انککه سیزی شعوب وقبائل
قیلدق که بری بر کوزه فخر ایده سیز إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ تحقیقا کیم
خدا عز وجل قتنده اکرمکوز زیاده تقوی صاحبی اولانکوزدر إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
بی شبهه کیم خدا عز وجل حقیقتکزه داناد خَبِيرٌ کیزلی ایشلرکزی بخشی بیلور کتوردیلر
کیم بنی اسد قبیله سندن بر کروه بر قحط سنه سنده مدینه یه کلوب کلمهٔ شهادتی
اظهار ایتدیلر و بو فعللریله حضرته اوزره امتنان ایدوب دیردی یا رسول الله





اکثر عرب سکا یالکوز کلدیلر و بیز سکا اهل وعیالمزله کلدك واغلب عرب سنکله
جنك ایتدیلر و بیز جنك سیز حضوره کلدك حق جل وعلا بو ایتی منزل ایدوب
بیوردی قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا صحرا نشینلر دیدیلر بیز ایمانه کلدك قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا سویله
ایمانه کلمدکوز انکچونکه ایمان لسانله اقرار و قلبله تصدیق کتورمکدر و سیز لسانله
تصدیق کتوردکوز اما قلبله تصدیق کتورمدکوز پس سویلمك بیز ایمانه کلدك
وَلَٰكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا ولیکن سویلك اسلامه کلدك زیرا اسلام انقیاددن وصلح
ایتمکدن عبارتدر و کلمهٔ شهادتك اظهاری وجنکدن کی لکا مشعردر وَلَمَّا
يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ دخی هنوز ایمان کوکللرکوزده کیرمدی وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ
وَرَسُولَهُ واکر خدا و پیغمبرینه اخلاصله و ترك نفاقله اطاعت ایدرسیز لَا يَلِتْكُمْ
مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا ایشلدکوز عمللرك اجرندن سیزه بر از نسنه اکسك قیلماز
إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ تحقیقا کیم حق جل وعلا ارباب طاعتدن واقع اولان تقصیره
ستر ایدوب لطف وکرمیله کنه ولرین اسیرکر إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا اهل ایمانه کلدر الا اول کیمسه لرکه خدایه و رسولنه ایمان
کتوروب صکره شك ایتمدیلر وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
دخی مالللریله و جانلریله خدانك یولنده سعی ایتدیلر أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ
انلر کنه ولردر ایمانلرنده صادق اولانلر بو ایت نازل اولدقدنصکره مزبور
اولان اعراب کلوب اند ایچدیلرکیم بز درست اهل ایمانوز حق جل وعلا بو ایتی
منزل ایدوب بیوردی قُلْ أَتُعَلِّمُونَ اللَّهَ بِدِينِكُمْ سویله خدای ذو الجلالی دینکوزدن
خبردار ایدرسیز وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وحال بوکه خدا
عز وجل عالم علویده اولان اموری وعالم سفلیده اولان حوادثی بیلور وَاللَّهُ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ وایزد جل وعلا هر نسنه یه داناد را صلا بر شی اوزرینه خفی قلماز يَمُنُّونَ
عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا اوزرکه منت قیلارلر انکله که مسلمان اولدیلر قُلْ لَا تَمُنُّوا
عَلَيَّ إِسْلَامَكُمْ سویله اسلامه کلدککوزی اوزرمه منت صایمك بَلِ اللَّهُ يَمُنُّ
عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَاكُمْ لِلْإِيمَانِ بلکه ایزد جل وعلا اوزرکزه منت ایدر انکله که سیزی ایمانه
یول کوستردی إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ اکر ایتدکوز دعوالرده صادقلر ایدکوز إِنَّ
اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ تحقیقا کیم خدا عز وجل کوکلرویرك پوشیده
نسنه لرین بیلور وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ وایزد ذو الجلال ایشلدکوز اشیایی کما

## سورة ق مكية يعني بيلور وهي خمس واربعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

ق بعض سورك ابتداسنده دوشن حروف مقطعه افاده ايدرلركه كندولردن صكره
مذكور اولان كلام منثوردر نه منظوم پس ممكن اولميكم قرآنا ايچون شعر ديانلرك
سوزی رد اولمق ايچون حروف مقطعه ابتداء بعض سورده مذكور اولدی والقرآن
المجيد شرف ومجد ايه سی اولان قرآنه قسم كيم محمد المصطفی خدادن مرسلدر نبوتنده
شك وشبهه يوقدر والكن ايمان كتورميانلر كندويه برشبهه لری اولدوغنه
كتورمديلر بل عجبوا ان جاءهم منذر منهم بلكه عجبلنديلر اندن كه كندو جنسلرندن
كندولره برقورقوديجی كلدی فقال الكافرون هذا شیء عجيب پس كفر
ايدنلر ديديلر جميع خلقدن محمدك منتخب اولمسی برامر عجيبدر أإذا متنا وكنا
ترابا آيا نچن بز ميت اولوب توپراق اولورز عالم حيوته بردخی دونرميوز ذلك
بردخی دنمه اولمق رجع بعيد وهمدن اوزاق بر دونمكدر قد علمنا ما تنقص
الارض منهم تحقيقا بلدك كيم زمين انلردن اكسلك قيلدوغی شيئی بيلدك يعنی
اولدوكلرندنصكره كوده لرندن يرييدوكی شيئی بيلمشوز وعندنا كتاب حفيظ
وحال بوكه قتمزده اشيانك تفاصيلنی ضبط ايتمش بركتاب وار پس نيچون مبعوث
اولملرینی استبعاد ايدرلر و ايش انلرك ديدوكی كبی دكلدر بل كذبوا بالحق
بلكه محمد المصطفانك نبوتنه تصديق كتورمديلر لما جاءهم قچن كندولره كلوب
معجزه كتوردی فهم في امر مريج پس انلر برمضطرب ايشده دوشمشلردر كه انك
حقنده كاه شاعر وكاه ديوانه وكاه ساحردر ديديلر افلم ينظروا الى السماء
فوقهم آيا كور اولوب اوستلرنده كوككه باقمديلركيم كيف بنيناها نيجه انی يابدق
وزيناها ونيجه انی يلدزلرله بزندك وما لها من فروج والكن اصلا يارقلری يوقدر
پس بوكونه عظيم الهيئه شيئی ايجاد ايدن پروردكار قادردكلميدر كه سيزی اعاده ايده
والارض مددناها دخی زمينی كشاده قيلدق والقينا فيها رواسی وانك
ايچنده محكم طاغلر صالدق وانبتنا فيها من كل زوج بهيج وانك ايچنده نباتاتك
هر كوزل نوعندن بتوردك تبصرة نظر عبرتله بقمق ايچون وذكرى دخی پند
اولمق ايچون لكل عبد منيب هر بنده يه كه تنكری يه رجوع ايدوب انك مخلوقاتنده





وعجائب صنعنده تفكر ايده ونزلنا من السماء ماء مباركا دخی كوكدن
چوق منفعتلو بر صو ايندردك فانبتنا به جنات وحب الحصيد دخی عقب
انكله اشجار و ثمار اوزده مشتمل اولان باغلر واربه وبغدای كبی دانه بتوردك
والنخل دخی خرما اغاجن انكله انبات ايتدك باسقات بلند وايری اولدوغی
حالده لها طلع نضيد اول خرما اغاجنك مقوله سنه بيری بيری اوزره
بتمش طلع وار مراد خرما اغاجی چيچكیدر ودخی طلعك چوقلغی واچنده اولان
ثمره نك كثرتندن وحدا عز وجل بو اشيايی قوتا انبات ايتدی رزقا للعباد
قوللره روزی اولمق ايچون واحيينا به بلدة ميتا واول صويله بر اولمش شهری
دنمه قيلدق كذلك الخروج قبوردن چيقمقكوز بونك كبيدر يعنی نته كيم
اولمش شهری صويله دنمه قيلدك سيزی دخی حساب وسزا ايچون دنمه
قيلدر كذبت قبلهم قوم نوح واصحاب الرس وثمود وعاد وفرعون
واخوان لوط واصحاب الايكة وقوم تبع كفار قريشدن اسبق بو مذكور
اولان عشائر و قبائل پيغمبرلری تكذيب ايتديلر كل كذب الرسل هر
بيرلری پيغمبرلری يلانه نسبت ايتديلر فحق وعيد پس عذابدن كندولره
موعود اولان شيئك وقوعی لازم اولدی افعيينا بالخلق الاول آيا بيز
اولكی يارتمغی قصد ايدوب عاجز اولدقكه اعاده دن عاجز اولورز بو هر كز
مقصود اولماز بل هم في لبس من خلق جديد بلكه انلر يكی يرتمقدن برشك
وشبهه ده درلر ولقد خلقنا الانسان دخی تحقيقا كه ادمی مقوله سن
يرتدق ونعلم ما توسوس به نفسه وحال بوكه بيلورز سوزی شيئی كه انك
نفسی مخفی سويلركندويه ونحن اقرب اليه من حبل الوريد وبيز علميز
انكا جان دمارندن يقين كدر اذ يتلقى المتلقيان مذكور قبل اول وقتده كيم
ايكی فرشته مكلف اولانلرك اقوال وافعالن الوب يازرلر عن اليمين وعن
الشمال قعيد صاغ طرفندن بر همنشين وصول طرفندن بر همنشين كاوار
يعنی ايكی فرشته بنده نك صاغ طرفنده وصول طرفنده اوتوروب انكله ملك
ايدرلر ما يلفظ من قول اغزندن اصلا برسوز صالمز الا لديه رقيب عتيد
الا قتنده اعمالن ضبط ايدوب حاضر مهيا فرشته وار حديث شريفده وارد اولمشدر
كيم حسناتك كاتبی سيئاتك كاتبی اوزره ناظر مركزنده درنچن بنده برايولك

ایشلر راست نشین فرشته انی بلا توقف یازر و اول محل که بر بدلك ایشلر کناه
حسنات چپ نشین فرشته یه دیر یدی ساعت کیجیه اهمال ایت تا حتی یادنه
شاید بو اثناده تسبیح یا استغفار ایده چونکه بعث خصوصنده ایدوکلری
استبعادی ذکر ایتدی و علم و قدرتنی تحقیق ایتمکله اول استبعادی ازاله
ایتدی کفار قسمنه اعلام ایتمکچون که عن قریب موت محلنده و قیامت وقتنده
انی مشاهده ایده لر دیبورددی وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ و مرکك بیهوشلکی کلدی
بِالْحَقِّ دوغرولغله ایچنده اصلا شبهه یوقدر و اول محل انسانه دینلور ذَٰلِكَ
مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ بودر اول موت که سن اندن قچوب قورتولرك وَنُفِخَ فِي الصُّورِ
دخی صورده ایکنجی کره اوفورلدی ذَٰلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ اوکون اول کوندرکه
خلق انکله وعد اولنوب تخویف اولنورلردی وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ و هر جان
عرصه محشره کلدی مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ کندوسیله بر سوریجی وارکه کندوی
عرصه محشره سورر و بر طانق وارکه دنیاده ایتدوکی اعمال اوزره شهادت ایدر
واول وقت کندویه سویلنور لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَٰذَا تحقیق سن دنیاده
بو حالدن بیخبر ایدك فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ پس امور معاده مانع اولان
پرده کی سندن قالدردق و اول غفلتدر و امور محسوساته اوزره نظری قصر
ایتمکدر فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ پس نظرك بوکون کسکیندر کورمکه مانع اولان
حجاب قالقدوغیچون وَقَالَ قَرِينُهُ دخی آدم اوغلی اوزره موکل اولان فرشته
دیدی هَٰذَا مَا لَدَيَّ عَتِيدٌ بودر قتمده یازلوب حاضر اولان نامه اعمال
بعده سائق و شهید اولان ایکی فرشته یه خطاب کلورکه أَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ
كُلَّ كَفَّارٍ دوزخ ایچنده صالك هر چوق کفر ایدیجی کیمسنه یی عَنِيدٍ چوق
عناد کادی مَنَّاعٍ لِلْخَيْرِ مالی ارباب حقوقدن غایتله منع ایدیجی بعض علما
الکا ذاهب اولدیکیم خیردن مراد دین اسلامدر بو آیت ولید بن المغیره
حقنده نازل اولدی قچنکیم اقاربنی اسلامه کلمکدن منع ایدردی و کثیر العناد له
موصوف ایدی و بو مذکور اوله جق اوصافله دخی مُعْتَدٍ خلق اوزره تعدی
ایدیجی مُرِيبٍ خدانك وحدانیتنده و دین اسلامده شك ایدیجی الَّذِي جَعَلَ
مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ شول شك ایدیجی کافرکه حضرت ذو الجلال الله بر معبود
دخی قیلدی فَأَلْقِيَاهُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ پس انی شدتلو اشکنجه ده

۷ پرده انسانه عارض اولان غمدر

صالك دائم اول محلکه ایکی فرشته کافری دوزخه صالمق ایسترلر دیرلر بنم نه کناهم
وار اوزرمه بر شیطان مسلط وار ایدی اونی اغوا ایتدی پس انکا قرین اولان
شیطان احضار اولنوب خدا عز و جل انی سویلتدردر قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا
أَطْغَيْتُهُ انك قرینی سویلدی ای پروردکارمز بن انی کمراه ایدوب یولدن چیقرمدم
وَلَٰكِنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ولیکن کندوسی براوزاق ازغونلقده ایدی
اندن رجوع ایتمدی قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ حق جل و علا بیوردیکه قتمده خصومت
ایتمك وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ بِالْوَعِيدِ و حال بوکه بن کتب سماویه ایله و السنه
رسله وعیدی سیزه ایلرو کوندردم پس بو خصومتکز اوزره سیزه بر فائده
مترتب اولماز مَا يُبَدَّلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ سوز قتمده تبدیل اولنماز هر نه حکم
ایتدم البته اولملیدر وَمَا أَنَا بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ و بن بنده لره ستمکار دکلم
يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ یاد ایت اول کونی که جهنمه دیرز هَلِ امْتَلَأْتِ سن
دولدکمی وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ و جهنم دیر هیچ ارتقلق واردمی بو استفهام
سؤال ایچوندر یعنی بکا زیاده ایت وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ و بهشت برین
ارباب تقوی ایچون یقین قیلندی غَيْرَ بَعِيدٍ بر یرده که اوزاق دکلدر
هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ بودر دنیاده موعود اولندیغکز شی لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيظٍ
بهشت برین یقین قیلندی هر شخصه که شرکدن توحیده دونوب حدود شرعیه یی
محافظه ایدر مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَٰنَ بِالْغَيْبِ شول کیمسه که ایزد ذو الجلالدن
تنهالك و مخفیلك حالنده قورقدی وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُنِيبٍ و دوغرولغه دونمش
بر کوکل ایله کلدی و کندویه وصفنده اولانلره دینلور ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ
بهشت جاودانه کیرك عذاب و زوال نعمتلردن امین اولدیغکز حالده ذَٰلِكَ
يَوْمُ الْخُلُودِ اول کون همیشه اقامتك تخمینی کونیدر لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا
انلره بهشت جاودانده ایستدوکلری نسنه حاصلدر وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ و قتمزده
انلره زیاده اولور و آنلر خاطرلرینه و بر کیمسه نك خاطرینه کلمیان نعمتلردر وَكَمْ
أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ و نیجه زمانه خلقی قریشدن اسبق نابود قیلدقکه هُمْ
أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا انلر قریشدن غایتله قیندلر قوت جهتدن فَنَقَّبُوا فِي
الْبِلَادِ پس مملکتلری توردی سنندن شهرلرده جولان ایتدیلر هَلْ مِنْ مَحِيصٍ مرکدن
هیچ بر کریزکاه واردمی إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ تحقیقا کیم بو سوره ده مذکور

اولان اشیاده بر پند و نصیحت وار لمن كان له قلب شول كیمسنه یه كه بر واعیه یوركی
وار ایدی او القى السمع وهو شهيد یا استماعیچون قولاغنی دوندی و حال بوكه
كندوسی فكر یله حاضردر ولقد خلقنا السموات والارض وما بينهما فى
ستة ايام دخی تحقیقا كیم كوكلری و یری و ار الرنی اولان اشیابی آلتی كونده
یرتدق وما مسنا من لغوب و انلری یرتمقدن بیزه هیچ بر تعب د كمدی
بو كلام یهودك زعم ایتدوكلری سوزه رددر كه دیدیلر خدا عزوجل احد كوننده
عالمك خلقنه باشلدی و جمعه كونی اندن فورتولدی و سبت كوننده ارقه
اوزره اوزانوب استراحت ایتدی فاصبر على ما يقولون پس یهودك
دیدوكی ناپسندیده سوزلر اوزره صبر ایت وسبح بحمد ربك دخی پروردكار
حمدینه مقارن كندوینی منزه قیل قبل طلوع الشمس كونش چیقمدن اول
وقبل الغروب و كونش باتمدن اول ومن الليل فسبحه و هم اولور سه
پروردكارك كیجه نك بر مقدارنده تنزیه ایت وادبار السجود و نمازلرك
صوكلرنده واستمع دخی احوال قیامتدن سكا وحی ایتدوكم نسنه یه قولاق
دوت كیم خلق قبوردن اخراج اولنورلر يوم ينادى المناد اول كونكه
چاغریجی چاغرور من مكان قريب بر یقین یردن و او حضرت جبرئیلدر كه ندا
ایدوب دیر ای چوریمش كموكلر وای پاره لنمش اتلر وای پراكنده صاچلر حق
جل وعلا سیزه فرمان ایدر كیم فصل قضا ایچون بیغلك يوم يسمعون الصيحة
بالحق اول كون كه حقله چاغرمغی ایشیدرلر ذلك يوم الخروج اول كون
قبوردن چیقمق كونیدر انا نحن نحيى ونميت تحقیقا كه دنیاده بیز كندومز
زنده قیلوب جان الورز اوز كه بزدركل والينا المصير و جزا ایچون دونمك
بیزه طرفمزه در اخرتده يوم تشقق الارض عنهم سراعا اول كونده كه یرلر خلقدن
یاریلوب چیقرلر منادی یه سمتنه شتاب ایتدوكلری حالده ذلك حشر علينا
يسير بو احیا و جمع ایتمك بر جمعدر كیم او بزه اساندر نحن اعلم بما يقولون
بیز دیدوكلری سوزه هركسدن داناترز وما انت عليهم بجبار و سن اوزلرینه
مسلط دكلسن كه كندولرینی زورله ایمانه داخل قیلسن فذكر بالقران من يخاف
وعيد پس قرآنك مواعظیله نصیحت ایت شول كیمسنه یه كه بنم وعیدمدن قورقوب

## سورة والذاريات بندالله مكية وايها ستون اية

بسم الله الرحمن الرحيم

والذاريات ذروا توپراغی و غیری یسن صاوردق صاورن یللره قسم
فالحاملات وقرا پس یوك كوترن بولتلره قسم فالجاريات يسرا پس سهولتله
صو یك یوزی اوزره جریان ایدن كیمیلره قسم فالمقسمات امرا پس عالمك
ایشن قسمت ایدن فرشته لره قسم كیم انما توعدون لصادق على التحقيق
حشر و نشردن وعد اولندوغكوز شی صادقدر یعنی اندن خبر ویرن درست خبر
ویردی وان الدين لواقع و بی شبهه كیم مكافات البته دو شجكدر او لمسنده
شك و شبهه یوقدر والسماء ذات الحبك زینت ایه سی كوكه قسم كیم انكم لفى
قول مختلف على التحقيق سیز بر مختلف سوزده سیز پیغمبر خصوصنده كه كاه
شاعر و كاه ساحر و كاه دیوانه در دیرسیز يؤفك عنه من افك اندن یعنی پیغمبردن
الماعتدن دونمش قیلنانلر كیمسنه دوندرلور قتل الخراصون ارباب قول مختلفد
بلدن سویلیانلر هلاك اولسون الذين هم فى غمرة ساهون شول یلدن شو سویلیانلر
كه كندولر جهالتده اولوب ماسوداولد و قلری شیدن غافلدرلر يسالون
ايان يوم الدين استهزا طریقیله پیغمبردن و اهل ایماندن صورارلر كیم روز جزا
نه زمان واقع اولور يوم هم على النار يفتنون واقع اولور اول كونده كه كندولر دوزخ
اودینه یانمش قیلنورلر و اول وقتده كندولرینه سویلنور ذوقوا فتنتكم عذابكزی
دادك هذا الذى كنتم به تستعجلون بودر اول عذاب كه كلمسنه استعجال ایدردكوز
ان المتقين فى جنات وعيون تحقیقا كیم پرهیزاولانلر باغلرده و بكادلوك
كنارلرنده اولورلر اخذين ما اتاهم ربهم قبول و خشنود لكله الیجیلردر شول نسنه ی
كه پروردكارلری كندولره ویردی یعنی كندولرینه هر نه احسان ایر ایتدی
كوزل و پسندیده و جمیع قبوله كیجی بر شیدر انهم كانوا قبل ذلك محسنين
تحقیقا كیم انلر بهشته كیرمدن اول ایولك ایتمشلردر كانوا قليلا من الليل
ما يهجعون كیجه دن ازاجق یاتورلر دی وبالاسحار هم يستغفرون و سحر وقتلرنده
كندولر خدادن غفران طلب ایدرلر دی وفى اموالهم حق و انلرك اموالنده
بر نصیب وار ایدی یعنی خدایه تقرب ایتمك ایچون و خلقه اوزره شفقتلری
اولدوغیچون مالرندن بر مقدار شیئك ویرمسنی نفسلرینه اوزره ایجاب ایدرلر
للسائل والمحروم طلب ایدن كدایه و بی بهره اولان یوقسله محروم شول كیمسنه دركه

عفتی اظهار ایدوب خلقدن دولتمند کمان ایدوب صدقه ویرملسندن بی بهره
اولور وفی الارض آیات دخی زمینده قدرت کامله اوزره دلالت ایدر انواع
معادن و حیوانات کبی نشانلر وار للموقنین بی شك و ریب اولان کیمسنه لره
وفی انفسکم دخی کندو جانکوزده ای آدم اوغوللری آیات متعدده وار افلا
تبصرون پس نظر ایتمز میسیز استفهام امر معناسنده در یعنی کندو نفسلرکزه عبرت اعتبار
بقوب کورلك انده قدرت کامله اوزره دلالت ایدر نیجه دلیللر وار زیرا عالمده
هیچ بر شینه بو قدر الا که انسانك وجودی انك بر نمونه سی وار با وجود که
کندوسی کوزل هیئتله و خوش ترکیبله و بخشی منظرله و صنایع مختلفه نك
استنباطیله و کمالات متنوعه نك استجماعیله متفرد در وفی السماء رزقکم وما
توعدون دخی کوکده در رزقکوز و ثوابدن موعود اولدیغکوز نسنه فورب
السماء والارض پس کوك و زمینك پروردکارنه قسم کیم انه لحق علی
التحقیق مذکور اولان اشیا درست و ثابتدر ایچنده اصلا شبهه یوقدر
مثل ما انکم تنطقون سیزك سویلشمکوز کبی یعنی نته کیم نطقکوزده
شك و شبهه کوزه یوقدر مذکور اولان اشیانك اولمسنده شك و شبهه یوقدر
هل اتاك حدیث ضیف ابراهیم ایا حضرت ابراهیم قوناقلرینك خبری سکا
کلدیمی المکرمین حضرت ابراهیم قتنده اکرام اولانلر که نفسیله و خاتونیله
کندولره خدمت ایتدی اذ دخلوا علیه نچن اوزرنه کیردیلر فقالوا سلاما
درعقب دیدیلر اوزرکه سلام ویرمك سلام ویرورز قال سلام دیدی
اوزرکزه سلام اولسون قوم منکرون سیز بیلنمامش بر قومسیز یعنی صورتکوزده
هرکز برکیمسه کورمدم فراغ الی اهله پس اهلی سمتنه کیزلی کیتدی
فجاء بعجل سمین پس بریان اولمش بر فربه بوزاغو کتوردی فقربه الیهم
اندن صکره انلره یقلشدردی یعنی اوکلرنده قودی انلر یکه مباشرت
ایتمدیلر قال الا تأکلون انلره دیدی یجسنه کوز فاوجس منهم خیفة پس
انلردن خاطرنده بر قورقو دویدی که مبادا بونلر اوغرو اوله لر بعده انلر حضرت
ابراهیمك چهره سنده آثار خوف مشاهده ایدیجك قالوا لا تخف دیدیلر
قورقمه که بیز حق تعالی نك کوندرلمشلری یوز پس حضرت ابراهیم دیدی نیچون بوندن
اول بکا خبر ایتمدکوز تا که بوزاغو قالقوب فریاد ایدرك اناسنه کیتدی وبشروه

بغلام علیم واکابر دانا اوغلانك کلمسیله مژده ویردیلر و او اسحق علیه السلامدر
فاقبلت امرأته فی صرة پس قاریسی ساره خاتون بر کوشه ده طوروب
انلرك سوزین ایشیدرکن بر چیغرمق کتوروب اوده سنده توجه ایتدی فصکت
وجهها درعقب تعجب طریقیله یوزینه بر مقلری اوجیله اوردی وقالت عجوز
عقیم و دیدی بن بر قصر قوجه قاری یم نیجه اوشاق دوغورم قالوا کذلك
فرشته لر دیدیلر سکا مژده ویردوکمز کبی قال ربك پروردکارك دیدی
و بیز اندن روایت ایدوب سکا انکله خبر ویردك انه هو الحکیم العلیم
بی شبهه کیم پروردکارك کندو در بو ایکی جلیل القدر نعتله منعوت اولان
والبته اوصاف کمال ایله موصوف اولانك سوزی درست و ایشی محکمدر
پس قچنکیم حضرت ابراهیمك قتنده مقرر اولدیکیم انلر ملائکه در و انلر
اینزلر الا بر مهم ایش ایچون قال فما خطبکم ایها المرسلون انلره دیدی پس
بیوك ایشکوز ندر ای حق طرفندن مرسل اولان وجود شریفلر قالوا انا
ارسلنا الی قوم مجرمین دیدیلر بلاشبهه کیم بیز بر کنهکار جماعته یعنی قوم
لوطه کوندرلدك لنرسل علیهم حجارة من طین مسومة تا که اوزرلرینه
بولچوردن بر نشانلنمش طاش چاموردن عند ربك پروردکارك قتنده موجوددر
للمسرفین کفر و فجورده حدودی تجاوز ایدنلر ایچون فاخرجنا من کان فیها
من المؤمنین پس قوم لوطك کویلرنده اهل ایماندن اولان کیمسنه لری
چیقردق فما وجدنا فیها غیر بیت من المسلمین پس انده اهل اسلامدن
بر ایو خلقندن اوزکه بر کیمسه بولمدق وترکنا فیها آیة وانلرك کویلرنده بر
علامت بوراقدق للذین یخافون العذاب الالیم شول کیمسه لر ایچون که شدتلو
اشکنجه دن خوف ایدرلر زیرا انکله اعتبار الانلر در و اول علامت بر سیاه
قوقش صودر وفی موسی دخی حضرت موسی نك اخبارنده خوف ایدنلر ایچون
بر علامت قویدق اذ ارسلناه الی فرعون بسلطان مبین نچن انی مصر حاکمنه
عصا و ید بیضا کبی بر معجزه ایله مرسل قیلدق فتولی برکنه پس کندو قوتیله
یعنی قوتی اولان لشکریله الکا ایمان کتورمکدن یوز چویردی وقال ساحر
او مجنون و دیدی حضرت موسادن اوتری بو جادودر یا دیوانه یعنی اندن
صادر اولان خوارق عادات جنه منسوبدر لکن بیلمم که انلر اختیاریله صادر

اولبودلر یا اختیاریله دکل فاخذناه وجنوده فنبذناهم فی الیم پس انی لشکرلریله
الوب دریایه صالدق وهو ملیم وحال بوکه فرعون ایدوکی کفر اوزره ملام
اولمشدر وفی عاد دخی قبیلهٔ عادک احوالنده ارباب خشیت ایچون بر آیت
عظیمه قیلدق اذ ارسلنا علیهم الریح العقیم چونکه بی نفع و بی خیر یلی اوزرلرینه
یوللدق ما تذر من شیء اتت علیه قومنڭ هیچ بر نسنه که اوزرینه کچیدی الا جعلته
کالرمیم الا انی چورمش نسنه کبی قیلدی وفی ثمود دخی قبیلهٔ ثمودک سرکشته
اصحاب خوف ایچون بر عظیم آیت قیلدق اذ قیل لهم تمتعوا حتی حین یعنی کندولره
دینلدی حیاتکزده بر مدته دک نفع الک و اوج کون ایدی فعتوا عن
امر ربهم پس پروردکارلرینک فرمانندن تکبر ایتدیلر فاخذتهم الصاعقة
درعقب اهلاک ایدیجی عذاب انلره کلدی وهم ینظرون وحال بوکه کندولر اکا
بقرلر ایدی نیراصیحهٔ جبرئیلیه کندولره کوندوزده اوتورمشلر ایکن کلدی فما استطاعوا
من قیام پس مکانلرندن قالقمغه اصلا قدرتلری اولمدی وما کانوا
منتصرین دخی عذابی منع ایتمک ایچون یاردم اولنمش دکل ایدیلر وقوم نوح من
قبل دخی حضرت نوحک قومنی اهلاک ایتدک بونلردن اسبق انهم کانوا
قوما فاسقین بی شبهه کیم انلر کفر و معصیتله حدودی تجاوز ایتمش کروه ایدیلر
والسماء دخی کوکی بنیناها باید لی قوت وقدرتله یاپدق وانا لموسعون
و بی شبهه کیم بیز بر عظیم قدرت ایه سی یوز والارض فرشناها دخی زمینی
دوشندک تا که خلق اوستنه قرار دهلر فنعم الماهدون پس غایتله بخشی
بیانلو بیزوز ومن کل شیء خلقنا زوجین و هر بر نسنه دن ایکی نوع یرتدق
لعلکم تذکرون تا که سیز پند الوب بیله سیز کیم تعدد ممکنات خواصندندر
ففروا الی الله پس خلقه سویله یا محمد کفر و معصیت سببیله حاصل اولان
عقابدن خدانک توحید وطاعتنه قچک انی لکم منه که بی شبهه بن سیزه
اول عذابدن نذیر مبین بر آشکار اورقو ویریجیم ولا تجعلوا مع الله الها
آخر و ایزد ذو الجلال ایله بر معبود دخی قیلمک انی لکم منه نذیر مبین
علی التحقیق بن سیزه شرکک عقابندن بر آشکار اورقو ویریجیم کذلک
ایشی او بلیه در کیم ما اتی الذین من قبلهم من رسول دنمانکدن اسبق
اولان کفاره هیچ بر پیغمبر کلمدی الا قالوا ساحر او مجنون الا انلر



حقنده دیدیلر اوجادودر یا دیوانه اتواصوا به ایا بو سوزله اولکیلر بونکیلره
وصیت ایتدیلر که قوللری بو سوز اوزره متفق اولدیلر اما حقیقتده امر ایشته بدر
بل هم قوم طاغون بلکه انلر حدلرندن تجاوز ایتمش بر کروهدرلر فتول عنهم
پس کفارک کفرلری اوزره مصر اولوب دعوتی کندولره تکرار ایتدککدنصکره بس
انلردن یوز چویر فما انت بملوم که سن یوز چویرمککدن اوتری ملامت اولنماز
وذکر و پند و نصیحتی ترک ایتمه فان الذکری تنفع المؤمنین که بی شبهه پند
و نصیحت ایمانی مقدر اولان کیمسنه لره و ایمانه کلمشلره نفع ایدر وما خلقت
الجن والانس دخی پری و انسان مقوله لرین یرتمدم الا لیعبدون الا که
بکا عبادت ایدیه لر یعنی حق جل وعلا انلری عبادته مستعد و اندن غایتله
ممکن قیلدی امام مجاهد بو آیتک تفسیرنده بیوردی حق جل وعلا جن وانسی
یرتمدی الا امر نهی ایچون و قوللری انی بیلورلر ایچون کیمسی فرمانبر اولوب
کیمسی عصیان ایتدی ما ارید منهم من رزق انلردن اصلا روزی مقوله سن
ایستمم وما ارید ان یطعمون دخی بکا ایچک ییه جکلرین ایستمم ان الله هو
الرزاق تحقیقا کیم خداء عز وجل کندودر قوم مخلوقاته رزق ویرن ذو القوة المتین
قوت ایه سی قدرتنده احکام صاحبی اولان فان للذین ظلموا ذنوبا پس تحقیقا
محمد المصطفایه ستم ایدنلره عذابدن بر عظیم حصه وار مثل ذنوب اصحابهم
کچمش اولان کفاردن یارانلرینک حصه سی کبی یعنی انلره دکن عذاب کبی بونلره
دخی دکر فلا یستعجلون پس لای طلب ایتمسونلر بکا شتاب ایتمسونلر فویل للذین
کفروا پس کفر ایدنلره هلاک اولسون من یومهم کندولرینک عذابندن
الذی یوعدون سوز لکون که دنیاده انکله موعود اولدیلردی والله اعلم

## سورة الطور مكية وايها تسع واربعون اية

بسم الله الرحمن الرحيم

والطور طور طاغنه قسم واو اول طاغدر که حضرت موسی انک اوزرنده خدا ایله مکالمه
ایتدی وکتاب مسطور دخی بر کتابه قسم که یازلمشدر فی رق منشور صحیفه
مقوله سنده منشور اوقمق ایچون اچلمش و آندن مراد قرآن عظیم الشاندر
والبیت المعمور دخی آبادان خانه یه قسم و آندن مراد کعبهٔ مکرمه در و انک

عمارتی حجاج ایله ومجاور اولانلردر والسقف المرفوع دخی قالدرلمش دامه یعنی
آسمانه قسم والبحر المسجور ودخی دولمش دریایه قسم کیم ان عذاب ربك لواقع
علی التحقیق کفاره وعصاته ربکك تعذیب ایتمسی دوشجیدر ما له من دافع
انکا اصلا بر دفع ایدیجی یوقدر یوم تمور السماء مورا اول کونده که کوك
بر عجیب چالقنمق چالقنور وتسیر الجبال سیرا وطاغلر هواده قالقوب بر
غریب کیتمك کیدر فویل یومئذ للمکذبین پس عذابك اشدی اول کونده
تکذیب ایدنلره اولسون الذین هم فی خوض یلعبون شول اهل تکذیب که
کندولر اقوال باطله ده شروع ایدوب اوینارلر یوم یدعون الی نار جهنم دعا
اول کونده که دوزخك آتشنه سینه سنه عنفله بر محکم چکمك چکلورلر کندولره دینلور
هذه النار التی کنتم بها تکذبون بودر اول آتش که دارد دنیاده سیز انك
موجود اولمسین اینانمزدکوز افسحر هذا پس بو جادو ولکمیدر یعنی دنیاده
وحی حقنده سحردر سویلردکوز شمدیلکی چکدکلکوز عذاب موعود دخی سحرمیدر
ام انتم لا تبصرون یاخود سیز بونی کورمزسیز نته کیم دنیاده بونك
اوزره دلالت ایدن اشیایی کورمزدکوز اصلوها دوزخه کیرك فاصبروا
او لا تصبروا اندنصکره صبر ایدك یا ایتمك یعنی قنقی وجه ایله ایسترسیز
دوزخه کیرك کیم اندن سیزه خلاص یوقدر سواء علیکم صبر ایتمککوز وایتمه
مککوز اوزکزه برابردر انما تجزون ما کنتم تعملون ایشلدککوز نسنه نك
مکافاتندن اوزکه بر نسنه ایله مکافات اولنمازسیز ان المتقین فی جنات
ونعیم تحقیقا کیم ارباب تقوی بر باغلرده وبر نعیمده اولورلر که انلر کندولره
مخصوصدر فاکهین بما آتاهم ربهم متلذذ ومتنعم اولمشلر اول نسنه ایله
که پروردکارلری کندولره انی ویردی ووقاهم ربهم عذاب الجحیم دخی خداوندلری
کندولرینی دوزخك اشکنجه سندن صاقلدی وبهشت جاودانه کیچلری
اندن دیرلر کلوا واشربوا هنیئا ییمك وایچمك ماکول ومشروبکوز کدورتدن
خالص قالمش اولدیغی حالده بما کنتم تعملون ایشلدککوز اعمال سببیله
متکئین علی سرر مصفوفة یاصدنمشلر دوزلمش سریرلر اوزره وزوجناهم
بحور عین وانلری ایولندردك بیاض یوزلو اجق قاشلو خاتونلره والذین
آمنوا واهل ایمان اولانلر واتبعتهم ذریتهم بایمان واولادلری کندولره

ایمانده تابع اولدیلر الحقنا بهم ذریتهم یابرده اولادلرین کندولره
یتشدرلك وما التناهم من عملهم من شیء وایتدوکلری کوزل اعمالك
جزاسندن انلره هیچ بر نسنه اکسك ایتمدك کل امرئ بما کسب رهین هر
کشی قزاندوغی نسنه ایله رهن اولمشدر یعنی هر کس عملیله بغلودر اندن قورتولمز
وغیر کیمسه نك عملیله مواخذه اولنماز وقاری ضمننه دخی بو حکم ثابتدر
وامددناهم بفاکهة ولحم دخی اهل تقوایه میوه وات ارزاق ایلدك مما
یشتهون ارزو ایتدوکلری نسنه دن یعنی نعمتك انواعندن انلره انا
فانا ازدیاد ایدرز یتنازعون فیها کاسا بهشتده اهل تقوی بری
بیرنه شرابله دولمش جام الوب ویررلر که لا لغو فیها ولا تأثیم نه ایچنده
بیهوده سوز واز نه کناهه موجب بر ایش دخی یعنی دنیاده ایچنلر اراسنده
اولان بیهوده سوز ونا پسندیده اوضاع انلرك مابیننده اولماز ویطوف
علیهم غلمان لهم واول شرابله اوزرلرینه دولانورلر اوغلانجقلر که
کندولره مخصوصدرلر کانهم لؤلؤ مکنون کویا اول اوغلانجقلر صدفده
صاقلنمش اینجولردر واقبل بعضهم علی بعض یتساءلون دخی اهل جنتك
بیری بیرلرینه یوز دوندروب احوال واعماللرندن صورو وتفحص ایتشدیلر
قالوا انا کنا قبل فی اهلنا مشفقین دیدیلر علی التحقیق بیز بو کوندن
اسبق اهلمز اراسنده خدانك عذابندن قورقنلر ایدك فمن الله علینا
پس ایتدی ذو الجلال رحمت وتوفیقیله اوزریمزه منت ایتدی ووقانا عذاب
السموم وبدنك مسامنه نفوذ ایدن باد سموم کیبی جهنمك اشکنجه سندن
بیزی صاقلدی انا کنا من قبل ندعوه تحقیقا بیز بو کوندن اسبق دنیاده
انکا عبادت ایدردك انه هو البر الرحیم بی شبهه کیم خدا جل وعلا کندو
قوللرینه ایولك ایدوب کندولرین جوق اسیرکیان فذکر پس پند
ونصیحت ویرمسی اوزره ثابت اول کفارك سوزنه قولاق اصمه فما انت
بنعمة ربك بکاهن ولا مجنون که سن ربنك احسان وانعامیله کاهنت
ایدیجی سن ونه دیوانه سن نته که حقکده دیرلر ام یقولون شاعر نتربص
به ریب المنون یاخود دیرلرمی محمد المصطفی شاعردر کاروزکارك
حوادثندن انتظار ایدرز قل تربصوا فانی معکم من المتربصین سویله سیز انتظار

ایدك كیم علی التحقیق بن سیزكله انتظار ایدنلردنم أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَامُهُمْ بِهَذَا
یاخود عقللری كندولره سوزده تناقض ایتمكه امر می ایدركه كاه سندن
اوتری كاهندر دیرلر و كهانت عقلی اقتضا ایدر وكاه دیوانه در دیرلر و
عقلسزلكی اقتضا ایدر وكاه شاعردر وشاعره كلام موزون ومقفی و متخیل
كركدر و دیوانه دن حاصل اولماز أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ بلكه انلر حدی تجاوز ایتمز
بر كروهدرلركه بوكونه ناسزا سوزلری دیرلر أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ یاخود دیرلر
كیم محمد المصطفی قرآنی كندو نفسندن پیدا ایتدی اندن دخی سن منزه سین
بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ بلكه ایمانه كلمزلركه بوكونه طعنلری ایدرلر فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ
مِثْلِهِ پس قرآنه مانند بر سوز كتورسونلر إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ اكر ایندوكلری
زعمده ارباب صدق ایدیلر أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ یاخود محدث ومقدر
سیز احداث وتقدیر اولندیلركه خالقلرینه عبادت ایتمزلر بو نك اولمسی
محالدر زیرا محدث ومقدر سیز بر ممكن وجوده كلمز أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ
یاخود كندولری نفسلرین ایجاد ایدنلردر بو دخی ظاهر البطلاندر زیرا شئ
كندوی ایجاد ایتمز أَمْ خَلَقُوا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ یاخود كوكلری و یری
كندولری می یرتدیلر بو دخی واقع دكلدر بَلْ لَا يُوقِنُونَ بلكه انلر برشیئه تحقیق
ایتمیوب زعم فاسدلرینه كوره سوز سویلرلر أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ یاخود
قتلرنده می در پروردكارك خزینه لری كه ایستدوكلری كیمسنه یه نبوتی
احسان ایده لر بو دخی بدیهی البطلاندر أَمْ هُمُ الْمُسَيْطِرُونَ یاخود كندولری
قوا اشیا اوزره غلبه ایدوب امورلری ایستدوكلری كبی تدبیر ایدرلر بو نی
هم عقول قبول ایتمز أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ یاخود انلره كوكه چیقمش نردبانلری می
واركه يَسْتَمِعُونَ فِيهِ انك ایچنده كوكه چیقوب فرشته لرك سوزین
وانلره وحی اولنان علم غیبی ایشدوب اول اجلدن غیبی بیلورلر فَلْيَأْتِ
مُسْتَمِعُهُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ پس انلرك ایشدیجیلری بر آشكارا حجتله كلسون
استماعن تصدیق ایده و بو احوال نه ممكن كه اوله أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمُ
الْبَنُونَ یاخود قیزلر الله مخصوص واوغوللر سیزه مخصوصمیدر بوكونه تخیلاتله
قدر عقلسزلك وسفاهتدر أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا یاخود رسالتك تبلیغی
اوزره انلردن اجرتمی طلب ایدرسن فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ كه انلر جریمه

ویرمسندن



ویرمسندن اغرلنمشلردر وحاشا بو حال سندن صادر اوله أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ
یاخود امور مغیبات ایچنده مثبت اولان لوح محفوظ قتلرنده میدر فَهُمْ
يَكْتُبُونَ كه كندولر اندن یازرلركیم قیامت وبعثك اصلی یوقدر بو دخی یالاندر
دكلدر أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا بلكیم انلر بر حیله ایتمك ایسترلر و دار الندوه ده
حضرتك خصوصنده تدبیر ایتدوكلری حیله در فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ
پس كفر ایدن كیمسنه لر كندولردر كید ولاحق كید اولنانلر یعنی ایتدوكلری
حیله نك وبالی كندولرین قبلادر أَمْ لَهُمْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ یاخود تكریدن اوزكه
انلره معبودلر می واركه كندولره یاردم ایدوب خدانك عذابندن كندولرین
صاقلرلر بو دخی ارباب خرد قتنده بر امر محالدر سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ
ایزد ذو الجلال منزهدر اول شیدن كه كفار انی كندویه اورتاق قیلارلر
وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا واكر كوكدن بر پاره لر باشلری اوزره
دوشیجی كوردلر يَقُولُوا سَحَابٌ مَرْكُومٌ شدت عنادلرندن دیرلر بو قات قات
اولمش بولوتدر فَذَرْهُمْ حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ پس انلری بوراق اول وقته
دك كه كونلرین كوردلر الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ شول كون كه ایچنده
هلاك اولنورلر و او نفخه اولی كونیدر يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا اول
كون كه حیله لری كندولردن بر آز نسنه دفع ایتمز وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ونه كندولره
یاردم اولنوب خدانك عذابندن قورتلورلر وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دخی
بی شبهه كیم ستم ایدنلره بر عذاب وار دُونَ ذَلِكَ ولكن كفارك چوغی انی
بیلمزلر وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ دخی پروردكارك حكمنه صبر ایت فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا
كه بی شبهه سن بزم حفظمزده سن وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ دخی پروردكارك
حمدنه مقارن اولدوغك حالده نماز قیل حِينَ تَقُومُ اویقودن قالقدغك
وقتده وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ دخی هر نه اولملیسه كیجه نك بر مقدارنده انكا نماز قیل
زیرا كیجه ده عبادت ایتمك ریادن بعیددر ونفس اوزره قتی مشقتلودر وَإِدْبَارَ
النُّجُومِ دخی نماز قیل یلدزلرك دونمسی محلنده و او كیجه نك آخر وقتیدر ۰

سورة والنجم مكیة وآیها احدی وستون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

فخر سرور کائنات دعوتی آشکارا ایتدی اهل شرك طعن ایتمکه شروع ایدوب
دیدیلر محمد پدرلری آیینندن کمراه اولوب خطا ایتدی حق جل وعلا انلرك
سوزین رد ایدوب بیوردی وَالنَّجْمِ اِذَا هَوٰی یلدز مقوله سنه قسم قچن غروب
ایدوب دوشر مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ یارکوز دوغری یولدن ازمدی یعنی ای قریش
محمد المصطفی طریق مستقیمدن منحرف اولمدی وَمَا غَوٰی وبر باطل شیئه اعتقاد
ایتمدی وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوٰی وکندو آرزوسندن سوز سویلمز اِنْ هُوَ اِلَّا
وَحْيٌ يُوحٰى قرآن عظیم الشان بر نسنه دکلدر الا بر وحی که خدانك طرفندن
وحی اولنور عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوٰى قوتلری قتی فرشته انی اکا اوکرتدی یعنی
حضرت جبریل قرآنی اکا اوکرتدی وانك شدت قوتندن بوکه قوم لوطك
کویلرنی کوکه دك قالدروب چوردی و قبیله ثمودی بر چیغ مغلیه نابود
قیلدی ذُو مِرَّةٍ حضرت جبریل عقل و رأینده استحکام صاحبیدر فَاسْتَوٰی
پس خلقت حقیقیه سی اوزره دوردی وَهُوَ بِالْاُفُقِ الْاَعْلٰی وحال بوکه
او کوکك یوجه رك کنارنده در یعنی کونشك مطلعنده بیکمك کرك کیم
پیغمبرلودن برکیمسه حضرت جبریلی صورت اصلیه سی اوزره کورمدی انجق محمد
المصطفی صلی الله علیه وسلم انی ایکی کرز اول هیئتله کوردی اولکی کره ده
انی کوردکده بیهوش اولدی ایقلندوغی محل حضرت جبریلی یانده اوتورمش
کوردی برالنی سینه سی اوزره و برالنی اموزی اوزره قومشدر حق جل وعلا
بو احوالدن خبر ایدوب بیوردی ثُمَّ دَنٰی فَتَدَلّٰی حضرتك بیهوشلکندن صکره
حضرت جبرئیل اکا یقلشوب کندوسیله سوز سویلشمك ایچون کندویه
یاپشدی فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ پس حضرت جبرئیلك مسافه سی سرور
کائناتدن ایکی یایك مقداری کبی اولدی اَوْ اَدْنٰی بلکه اندن یقرك
فَاَوْحٰى اِلٰى عَبْدِهِ مَا اَوْحٰى پس حضرت جبریل خدانك بنده سنه یعنی حضرت
پیغمبره وحی ایتدی شول شیئی که تنکری تعالی کندویه وحی ایتدی مَا كَذَبَ
الْفُؤَادُ مَا رَاٰى محمد المصطفانك کوکلی یلان قیلمدی حضرت جبرئیلك
صورتندن کوزی کوردوکی نسنه یی اَفَتُمَارُونَهُ عَلٰى مَا يَرٰى پس محمد المختار کوزیله
کوردوکی نسنه اوزره کندوسیله مجادله می ایدرسیز بو ایش سیزدن قتی
مستبعددر وَلَقَدْ رَاٰهُ نَزْلَةً اُخْرٰى دخی تحقیقا کیم پیغمبر صلی الله علیه وسلم

جبرئیلی

جبرئیلی بر کز دخی کوردی عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهٰى عالمك دانشی و اعمالی انده
منتهی اولان کنار اغجنك قتنده حدیث شریفده ثابت اولمشدرکیم سدرة المنتهی
یدنجی کوکده در عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَاْوٰى اول اغجك یقننده در اهل تقوی و ارواح
شهدا آرام ایده جك یرك باغی اِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ اول وقتکه سدره
معهوده یی قپلادر مَا يَغْشٰى اول نسنه که انی قپلادر تعظیم و تکثیر ایچون
قپلیان شیء مبهم قیلندی مَا زَاغَ الْبَصَرُ محمد المصطفانك کوزی کوردوکی
صاغ وصوله میل ایتمدی وَمَا طَغٰى ونه حدی تجاوز ایتدی لَقَدْ رَاٰى مِنْ اٰيَاتِ
رَبِّهِ الْكُبْرٰى قسم اولسونکه محمد المصطفی پروردکارینك قدرتی نشانلرندن
بیوکلرینی کوردی و اوجبرئیلك خلقت اصلیه سیدر اَفَرَاَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزّٰى
وَمَنٰوةَ الثَّالِثَةَ الْاُخْرٰى سویله پس بکا خبر ویرك بو اسمائله مسمی اولان
بتلر کوزاوصاف کمال ایله متصف اولان خدا کیبیدرلرکه انلره پرستش
ایدرسیز اَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْاُنْثٰى ایا ادکی قسمی سیزه در و دیشی مقوله سی
انکادر بو کلام اول سوزلرینه رددرکه دیرلردی ملائکه تنکرینك قیزلریدر
و بیزم بتلرمزه حلول ایدن اجنه دخی انك قیزلریدر تِلْكَ اِذًا قِسْمَةٌ ضِيزٰى
بو قسمت اول وقتکه اویله اولور براعتبارسیز عدلدن خالی قسمتدر
که پسند ایتمدکوز شیئی خدایه تیلوب و مرغوب اولان شیئی سیزه قیلورسیز
اِنْ هِيَ اِلَّا اَسْمَاءٌ الوهیت جهتندن بو بتلر بر نسنه دکلدرلر الا بر ادلرکه
سَمَّيْتُمُوهَا اَنْتُمْ وَاٰبَاؤُكُمْ سیز و پدرلرکوز هوای نفسکوزله انلره معبودلر
ادقودکوز مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ حق تعالی انلرك عبادتنه هیچ
بر دلیل اندرمدی اِنْ يَتَّبِعُونَ اِلَّا الظَّنَّ کماندن اوزکه برنسنه یه تابع
اولمزلر یعنی ایچنده اولدقلری ایمنی توهم باطل ایله و تقلید ایله حقدر دیو کمان
ایدوب تابع اولدیلر وَمَا تَهْوَى الْاَنْفُسُ و نفسلری آرزو ایتدوکی نسنه یه
دخی تابع اولدیلر وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدٰى دخی تحقیقا کیم هدایت
سببی اولان قرآن عظیم الشان کندولره پروردکارلرندن کلوب انی متروك
قلدیلر اَمْ لِلْاِنْسَانِ مَا تَمَنّٰى یا خود آدم اوغلنه آرزو ایتدوکی نسنه
اولورمی یعنی اولمز فَلِلّٰهِ الْاٰخِرَةُ وَالْاُولٰى پس صونکی سرایك و اول ایکی
سرایك حکومتی خدایه مخصوصدر ایستدوکنه انلردن مراد ایتدوکی شیئی

شنیدن

ویرودر وکم من ملك فی السموات دخی کوکلرده نیجه فرشته وارکه لا تغنی شفاعتهم
شیئا دیلکلری بر آز نسنه نفع ایتمز الا من بعد ان یاذن الله مکر تنکری
تعالی دستور ویردکدن صکره شفاعت خصوصنده لمن یشاء ویرضی فرشته
ایستیوب پسند ایده وکیمسنه یه ان الذین لا یؤمنون بالاخرة تحقیقا
شول کیمسه لرکه آخرته تصدیق کتورمزلر لیسمون الملائکة تسمیة الانثی
فرشته لری دیشینك تسمیه سیله ایدرلرکه دیرلر فرشته لر تنکرینك قیزلریدر
وما لهم به من علم دخی دیدوکلری سوزله کندولرده اصلا بر دانش یوقدر
ان یتبعون الا الظن کماندن غیری بر نسنه یه اویمزلر وان الظن لا یغنی
من الحق شیئا ودخی شبهه کیم کماندن بر آز نسنه فائده ویرمز زیرا شیئی
کما هو حقه ادراك اولنماز الا علمله وظن معقوله سی معارف حقیقیه ده
فائده ویرمز انجق عملیات قسمنده فائده سی وار فاعرض عن من تولی عن
ذکرنا پس یوز چویر شول کیمسه دن که کتابمزدن یوز چویروب کیتدی
ولم یرد الا الحیوة الدنیا ودیلمدی صاغلغندن اوزکه بر شیئی ایستمدی ذلك
بو مجتلری دنیایه واخرتی اوزره اکا ترجیح ایتملری مبلغهم من العلم
دانشدن یتشمکلو یردر انلك اوته سنه معرفتلری تجاوز ایتمدی که بیله لر
اخرتك نفیسی نه کونه نسنه در ان ربك هو اعلم بمن ضل عن سبیله تحقیقا
کیم پروردکارك هر کسدن داناتردر شول کیمسه نك احوالنه که دین اسلامك
طریقندن آزدی وهو اعلم بمن اهتدی وکندوسی هر کیمسه دن داناتردر او
شخصك حقیقتنه که دوغرو یولی بولدی ولله ما فی السموات وما فی الارض
دخی کوکلرده اولان مخلوقات وزمینده اولان اشیا خدایه مخلوق ومملوکدرلر
یعنی انلری عدمدن وجوده کتوردی لیجزی الذین اساؤا بما عملوا تاکه یمانلك
ایدنلره ایشلدوکلری نسنه نك عقابیله مکافات ایده ویجزی الذین احسنوا
بالحسنی وتاکه ایولك ایدنلره کوزل مکافاتله مکافات ایده الذین
یجتنبون کبائر الاثم شول ایولك ایدنلرکه کناهك بیوکلرندن اجتناب
ایدرلر والفواحش دخی غایتله بد کناهلردن احتراز ایدرلر الا اللمم لیکن
صغیره اولان کناهلر کندولردن صادر اولور ان ربك واسع المغفرة
بی شبهه کیم پروردکارك چوق مغفرتلودر که کبائردن اجتناب ایدنلرك





صغائرینی مغفرت ایدر هو اعلم بکم کندوسی احوالکزه سیزدن داناتردر اذ
انشاکم من الارض واذ انتم اجنة فی بطون امهاتکم یردن ابتدا سیزی
ایجاد ایده جك وانالرکوز قارنلرنده کوچکلر اولدوغکوزده سیزی بیلور فلا
تزکوا انفسکم پس کندو نفسلرکزی کوزل عملله مدح ایتمك هو اعلم بمن اتقی
کندوسی سیزدن داناتردر شول کیمسه یه که پرهیزلك ایتدی کتوردی بلکیم ولید
بن المغیره سرور کائناته اتباع ایدوب سوزینی ایشدردی بر کیمسنه اکا
تعنیف ایدوب دیدی اباء واجدادك آیینی ترك ایدوب کندولرین کمراه
قیلدك ولید جواب ویروب دیدی نه ایشلیه یم خدانك عذابندن قورقوم
کندویه تعنیف ایدن شخص دیدی مالکدن بکا بر مقدار ویرسکا بر عذاب
کلورسه انی بن چکیم ولید بو سوزه راضی اولوب مرتد اولدی بعده
شرط ایتدوکی شیئك بر مقدارین ویروب بر مقدارینه بخل ایتدی حق جل
وعلا انك حقنده بو ایتی منزل ایدوب بیوردی افرایت الذی تولی پس
کوردکمی شول کیمسه یی که حقك اتباعندن یوز دوندردی واعطی قلیلا واکدی
وتحمل عذاب ایچون شرط اولنمش نسنه دن بر آز نسنه ویردی قلانیه بخل ایدوب
ویرمدی اعنده علم الغیب ایا پوشیده اولان اشیانك دانشی قتنده در
فهو یری که کندوسی بیلور کیم بولداشی کندونك عذابنی تحمل ایدر ام لم
ینبا بما فی صحف موسی وابراهیم الذی وفی یاخود حضرت موسانك
صحیفه لرنده والتزام ایتدوکی شیئك وفاسن اتمام ایدن ابراهیمك صحیفه لرنده
اولان اشیادن خبردار اولنمدیمی کیم الا تزر وازرة وزر اخری علی
التحقیق شان بودر که بر یوك چکیجی جان بر یوك چکیجی جانك یوکنی چکمز وان
لیس للانسان الا ما سعی دخی علی التحقیق ایش بودرکه ادمه عملنه جالشدوغی
نسنه دن اوزکه بر شیئ اولماز وان سعیه سوف یری دخی بلاشبهه کیم جالشمسی
قیامت کوننده عدالت ترازوسنده کورنور ثم یجزیه صکره قولك جالشمسیله
مکافات اولنور الجزاء الاوفی تمام ومستوفی مکافات وان الی ربك المنتهی
دخی علی التحقیق خلقك انتهاسی ورجوعی پروردکارکه در وانه هو اضحك
وابکی دخی علی التحقیق کیم خدا جل جلاله کندوسی کولدردی واغلتدردی وانه
هو امات واحیی دخی شبهه کیم اول متعال کندوسی احیا ایتدی وزنده قیلدی

وانه خلق الزوجين دخی بی کمان کیم کندوسی نوع انساندن ایکی صنفی یراتدی
الذکر والانثی ارکك ودیشی بی من نطفة اذا تمنی بر دمله صودن نجن رحمه
دوکلور وان علیه النشاة الاخری ودخی شبهه یوقکیم خلقك موتندن صکره
کندولرین دیرلتمق وعده مقتضاسیله اوزرینه‌در وانه هو اغنی واقنی
ودخی شبهه یوقکیم خدا عز وجل کندو دربای قیلوب دوه و قویون کبی
قنیه‌ده نما اولان مالی ویردی وانه هو رب الشعری دخی علی التحقیق کیم
تنکری صحکندودر شعری اناو یلدزك خداوندیدر بیلمك کرك کیم شعری
برج جوزانك عقبنجه چیقن چوق ایشقلی یلدزدر جاهلار اراسنده تورق
اسمیله مشهوردر حضرت پیغمبرك اجدادندن ابو کبشه قریشه بتلرك
عبادتنده مخالفت ایدوب انکا عبادت ایتدی واز بس که حضرت صلی الله
علیه وسلم قریشه عبادتنده مخالفت ایتدی انکا ابن ابی کبشه دیرلردی
وانه اهلك عادا الاولی وثمود فما ابقی دخی علی التحقیق کیم خدا جل
جلاله اولکی عاد قبیله‌سن وثمود قبیله‌سن نابود قیلوب انلردن برکیمسه
باقی قومدی وقوم نوح من قبل وبو ایکی قبیله‌دن اسبق حضرت نوحك
عشیرتن نابدید قیلدی انهم کانوا هم اظلم واطغی تحقیقا کیم قوم
نوح کندولر عاد وثمود قبیله‌لرندن زیاده ستمکار وحدی تجاوز ایتمشلردی
زیرا انلر حضرت نوحی اوده کلودوکرلردی که یرندن حرکت ایتمکه
طاقتی قالمزدی والمؤتفکة اهوی دخی حضرت لوط قومنك کویلرین
صالدردی یعنی حضرت جبرئیل کوکه دك انلری قالدردی قدنصکره زیر
زبر قیلوب یره صالدی فغشیها ما غشی پس اول کویلری قبلیان دشنه
قبلدی فبای الاء ربك تتماری بونلری بیلدوکدنصکره ربکك قنقی
نعمتلرنه شك ایدرسن ای مخاطب اولان کیمسنه بیلمك کرك بو مذکور
اولان اشیانك برمقداری اکرچه نقمتلردر لیکن اهل اعتباره عبرت
وپند اولدوقلریچون نعمتلر اولدیلر هذا نذیر من النذر الاولی
بو پیغمبر قورقوویریجیدر ایلك قورقوودن پیغمبرلرك جنسندن ازفت
الازفة قتله موصوف اولان قیامت یقین اولدی لیس لها من دون الله
کاشفة تنکریدن اوزکه اکا اظهار ایدیجی جان یوقدر افمن هذا





الحدیث تعجبون پس ایا بو سوزدن یعنی قرآندن انکار طریقیله عجبلنورسیز
وتضحکون واستهزا ایله اندن کولرسیز ولا تبکون وایچنده اولان
وعیدلك قورقوسندن اغلمزسیز وانتم سامدون وحال بوکه سیز
غافلسیز فاسجدوا لله واعبدوا پس خدایه سجده کتوروب انکا پرستش

## سورة القمر مکیة ایدك وباطل معبودلردن وازکیچك خمس وخمسون آیه

بسم الله الرحمن الرحیم

مرویدرکیم کفار قریش سرورکائناتدن بر معجزه ایستدیلر حضرت
صلی الله علیه وسلم انلر ایچون ای ایکی پاره قیلدی بو وجهله که حرا طاغی
ایکی پاره‌سی اراسنده کوردیلر بعده بو سوره نازل اولدی اقتربت
الساعة وانشق القمر قیامتك قوپمسی یقلشدی وآی یاریلدی
وان یروا آیة یعرضوا ویقولوا سحر مستمر واکر کفارك معاندلری
برمعجزه کوررلر دیرلر بو همیشه بیله اوراولمش برجادودر وکذبوا
وپیغمبری یلانه نسبت ایتدیلر واتبعوا اهواءهم دخی کندو ارزولرینه
اویدیلر وکل امر مستقر وهر ایش قرار بوله‌جقدر یعنی اهل ایمانه مقرر
اولان سعادت واهل کفره مقرر اولان شقاوت البته انلره ایرشمیلدر
ولقد جاءهم من الانباء ما فیه مزدجر دخی تحقیقا کیم مکه خلقنه
اخباردن کلمش شول نسنه که ایچنده یمودو معصیتدن منع ایتمك
وار حکمة بالغة لفظ مادن بدلدر یعنی اول نسنه حد کماله ایرشمش
بر حکمتدر فما تغن النذر پس قورقتمقلر انلره نفع ایتمز فتول عنهم
پس یوز چویرکیم بیلدك که قورقتمق انلره کار ایتمز انلردن یوز چویر تاکه
قتاله ماموراولورسن یوم یدع الداع یاد کتور اول کونی که چیغرن
یعنی حضرت اسرافیل خلقی چیغرور الی شیء نکر بر صعب وزشت نسنه‌یه یعنی
قیامتك اهوال وشدائدنه خلقی چیغرور خشعا ابصارهم یخرجون من
الاجداث کوزلری خوار وذلیل اولدوغی حالده قبوردن چیقمش قیلنورلر
کانهم جراد منتشر کویاکه انلر یایلمش چکرکه‌لردر مهطعین الی الداع
چیغرن کیمسنه‌نك طرفنه شتاب ایدرك کیدرلر یقول الکافرون هذا یوم

وأنه خلق الزوجين دخی بیلكن كیم كندو سی نوع انساندن ایكی صنفی یراتدی
الذكر والأنثى اركك و دیشی یی من نطفة إذا تمنى بر دمله صودن قجن رحمه
دوكلور وأن عليه النشأة الأخرى و بی شبهه كیم خلقك موتندن صكره
كندولرین دیرلتمك وعده مقتضاسیله اوزرینه‌در وأنه هو أغنى وأقنى
و بی شبهه كیم خدای عز وجل كندو بای قیلوب دوه و قویون كیبی
ذخیره نماتو اولان مال ویردی وأنه هو رب الشعرى دخی على التحقيق كیم
تنكری تعالی كندودر شعری اناو یلدزك خداوندیدر بیلمك كركدر كیم شعری
برج جوزانك عقبنجه چیقر چوق ایشقلی یلدزدر حالا ترك اراسنده یورق
اسمیله مشهوردر حضرت پیغمبرك اجدادندن ابو كبشه قریشه بتلرك
عبادتنده مخالفت ایدوب اكا عبادت ایتدی واز بس كه حضرت صلى الله
علیه وسلم قریشه عبادتنده مخالفت ایتدی اكا ابن ابی كبشه دیرلردی
وأنه أهلك عادا الأولى وثمود فما أبقى دخی على التحقيق كیم خدا جل
جلاله اولكی عاد قبیله سن و ثمود قبیله سن نابود قیلوب انلردن بر كیمسه
باقی قومدی وقوم نوح من قبل و بو ایكی قبیله دن اسبق حضرت نوحك
عشیرتن نابدید قیلدی إنهم كانوا هم أظلم وأطغى تحقیقا كیم قوم
نوح كندولر عاد و ثمود قبیله لرندن زیاده ستمكار و حدی تجاوز ایتمشلردی
زیرا انلر حضرت نوحی اوده كلودوكر لردی كه یرندن حركت ایتمكه
طاقتی قالمزدی والمؤتفكة أهوى دخی حضرت لوط قومنك كویلرین
صالدردی یعنی حضرت جبرئیل كوكه دك انلری قالدردقدنصكره زیر
زبر قیلوب یره صالدی فغشاها ما غشى پس اول كویلری قپلیان دشنه
قپلدی فبأي آلاء ربك تتمارى بونلری بیلدوكدنصكره ربكك قنقی
نعمتلرنه شك ایدرسن ای مخاطب اولان كیمسنه بیلمك كركدر بو مذكور
اولان اشیانك بر مقداری اكرچه نقمتلردر لیكن اهل اعتباره عبرت
ویردولدوقلری‌چون نعمتلر اولدیلر هذا نذير من النذر الأولى
بو پیغمبر بر قورقوتیجیدر ایلك قورقوتان پیغمبرلرك جنسندن أزفت
الآزفة قیامتله موصوف اولان قیامت یقین اولدی ليس لها من دون الله
كاشفة تنكریدن اوزكه اكا اظهار ایدیجی جان یوقدر أفمن هذا

الحدیث

الحديث تعجبون پس ایا بو سوزدن یعنی قرآندن انكار طریقیله عجبلنورمیسیز
وتضحكون واستهزا ایله اندن كولرسیز ولا تبكون و ایچنده اولان
وعیدلك قورقوسندن اغلمزسیز وأنتم سامدون وحال بوكه سیز
غافلسیز فاسجدوا لله واعبدوا پس خدایه سجده كتوروب اكا پرستش

## سورة القمر مكية ایدك و باطل معبودلردن واز كیچك خمس وخمسون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

مرویدر كیم كفار قریش سرور كائناتدن بر معجزه ایستدیلر حضرت
صلى الله علیه وسلم انلر ایچون آیی ایكی پاره قیلدی بو وجهله كه حرا طاغن
ایكی پاره سی اراسنده كوردیلر بعده بو سوره نازل اولدی اقتربت
الساعة وانشق القمر قیامتك وقوعی یقلشدی و آی یارلدی
وإن يروا آية يعرضوا ويقولوا سحر مستمر واكر كفارك معاندلری
بر معجزه كوردولرسه دیرلر بو همیشه بیداور اولمش بر جادولكدر وكذبوا
و پیغمبری یلانه نسبت ایتدیلر واتبعوا أهواءهم دخی كندو ارزولرینه
اویدیلر وكل أمر مستقر وهر ایش قرار بوله جقدر یعنی اهل ایمانه مقرر
اولان سعادت و اهل كفره مقرر اولان شقاوت البته انلره ایرشملیدر
ولقد جاءهم من الأنباء ما فيه مزدجر دخی تحقیقا كیم مكه خلقنه
اخباردن كلمش شول نسنه كه ایچنده تهدید و معصیتدن منع ایتمك
وار حكمة بالغة لفظ مادن بدلدر یعنی اول نسنه حد كماله ایرشمش
بر حكمتدر فما تغن النذر پس قورقتمغلر انلره نفع ایتمز فتول عنهم
پس یوز چویر بیلدك كه قورقتمق انلره كار ایتمز انلردن یوز چویر تا كه
قتالله مامور اولورسن يوم يدع الداع یاد ایله اول كونی كه چاغرر
یعنی حضرت اسرافیل خلقی چاغرر إلى شيء نكر بر صعب و زشت نسنه‌یه یعنی
قیامتك اهوال و شدائدنه خلقی چاغرر خشعا أبصارهم يخرجون من
الأجداث كوزلری خوار و ذلیل اولدوغی حالده قبورلردن چیقمش قیلنورلر
كأنهم جراد منتشر كویا كه انلر یر اكنه اولمش چكركه لردر مهطعين إلى الداع
چاغرن كیمسنه نك طرفنه شتاب ایدرك كیدرلر يقول الكافرون هذا يوم

عسیر بی دین اولانلر دیر بو کون برصعوبتلو کوندر کذبت قبلهم قوم نوح کفار
مکه دن اسبق حضرت نوحک قومی تکذیب ایتدیلر فکذبوا عبدنا پس
قوملری حضرت نوحی یلانه نسبت ایتدیلر وقالوا مجنون ودیدیلر او بر دیوانه
در وازدجر وانواع اذیتله احکامی تبلیغ ایتمکدن منع اولندی فدعا ربه
انی مغلوب پس حضرت نوح پروردکارنه دعا ایتدی بو کلمه کیم علی التحقیق
بن کندو جماعتمه مغلوب اولمشم فانتصر پس بنیچون انلردن انتقام آل
وبو دعایی اول محل ایتدیکه ایمانلرندن مایوس اولدی کوردیلرکه قومندن
بیر بیسی کندویه ملاقی اولیجق بوغازین صیقدی بیهوش دوشنجه دک
اندنصکره افاقت بولدوغی محل دیردی یا الهی بنم قومه مغفرت ایت زیرا که
انلر حقیقة الحالی بیلمزلر بو کونه ایذالرینه صبر ایدوب برخیلی مدت کیچدکدن
صکره اوزرلرینه بد دعا ایتدی ففتحنا ابواب السماء پس حضرت
نوحک دعاسن قبول ایدوب کوکک قاپولرین اچدق بماء منهمر برصعوبتلو
صویله وفجرنا الارض عیونا دخی یری قمو اوچ چشمه لر کبی قیلدق فالتقی
الماء اندنصکره کوکک صویی و یرک صویی قاووشدی علی امر قد قدر
بر حال اوزره کیم خدا عز وجل انی تقدیر ایتدی وحملناه علی ذات الواح
ودسر دخی حضرت نوحی تخته لر و میخلر ایه سی اوزره یعنی کیمی اوزره
قالدردق تجری باعیننا اول کیمی محافظه مزله اقر جزاء لمن کان کفر
سفرا اولمق ایچون سول کیمسنه یه که نعمت اولدوغی انکار یعنی بیز بو
ایشی بویلجه ایشلدک حضرت نوحه مکافات اولمق ایچون زیرا او بر نعمتدر
که قومی کندوی انکار ایتدیلر ولقد ترکناها آیة دخی تحقیقا کیم بیز
کیمی یی عالمده برا قولو نشانه بوراقدق تا که خلق انکله اعتبار الهلر
فهل من مدکر پس سیزدن بر اعتبار الیجی کیمسه وارمی فکیف کان عذابی
ونذر پس نیجه ایدی کفاره تعذیب ایتمکم و انذار ایتمکم ولقد یسرنا
القرآن للذکر دخی بلاشبهه کیم قرآن عظیم الشانی پند و نصیحت ایچون
اسان قیلدق که ایچنده انواع مواعظی و عبرتلری فائقات بیان ایتدک
فهل من مدکر پس ارا کوزده هیچ بر پند و نصیحت الیجی وارمی که اندن بر بهره
صاحبی اوله کذبت عاد فکیف کان عذابی ونذر قبیله عاد تکذیب



ایتدیلر پس نیجه ایدی انلره بنم تعذیب ایتمکم و کندولره پیغمبرلری لسانی
اوزره قورقوتیرمکلرم انا ارسلنا علیهم ریحا صرصرا تحقیقا بیز انلر
اوزره بر صاووق یل یوللدق فی یوم نحس مستمر بر شامتی استحکام
بولمش اوغورسز کونده تنزع الناس اول یل خلقی مکانلرندن قوپاردی
صالوردی کانهم اعجاز نخل منقعر کویا انلر دیبیدن قوپمش خرما اغاجلرینک
دیبی فکیف کان عذابی ونذر بو جمله هود علیه السلام ایچون مکرر اولندی ولقد
یسرنا القرآن للذکر فهل من مدکر بونک ترجمه سی حالا سبقت ایتدی
کذبت ثمود بالنذر طائفه ثمود پیغمبرلرندن صادر اولان قورقوتمقلری
یلانه منسوب قیلدیلر فقالوا ابشرا منا واحدا نتبعه پس دیدیلر بیزم
جنسمزدن یالکوز بر انسانه اکا اتباع ایدرز انا اذا لفی ضلال وسعر
تحقیقا بیز اول وقتده کمراهلکده و جنونده اولورز االقی الذکر علیه
من بیننا ایا ارامزدن اوزرینه یالکوز وحی القا اولندی و حال بو که
ارامزده اکا اندن احق وار بل هو کذاب اشر بلکه او کندوی بکنمش
بر یلانجیدر سیعلمون غدا بی شبهه کیم یارین اوزرلرینه عذاب حلول
ایدیجک بیلورلر من الکذاب الاشر کیمدر خود پسند یلان سویلیان
انا مرسلوا الناقة تحقیقا بیز دوه یی طاشدن چیقروب کوندریجیلرز
فتنة لهم انلره امتحان اولمق ایچون فارتقبهم پس انلره منتظر اول
کورنه ایشلرلر واصطبر و اینجتمکلری اوزره صبر ایت ونبئهم ان الماء
قسمة بینهم دخی انلری خبردار قیل کیم علی التحقیق صولرینده حصه
و در صدد بر کون دوه ایچر بر کون کندولری کل شرب محتضر صودن هر
نصیب حاضر قیلنور یعنی هر نصیبک صاحبی نوبتنده حاضر اولوب صودن
بهرمند اولور فنادوا صاحبهم پس کندو بولداشلرین قدار بن سالفی
چیغوردیلر فتعاطی فعقر پس قیلیجی الوب دوه یی سکردی فکیف
کان عذابی ونذر پس نیجه ایدی عذاب و انذارم انا ارسلنا علیهم صیحة
واحدة تحقیقا که انلر اوزره یالکوز بر چیغرق یوللدق فکانوا کهشیم
المحتظر پس قوریون دوه یپرین اتخاذ ایدنک اوتلغی کبی اولدیلر ولقد
یسرنا القرآن للذکر فهل من مدکر مانندی شمدی کچدی کذبت قوم لوط

بالنذر حضرت لوطك قومى پند ونصيحتى يلانه منسوب قيلديلر انا ارسلنا
عليهم حاصبا تحقيقا بز اوزرلرينه طاش ييغدرجى يل يوللدق الا آل لوط
نجيناهم بسحر انجق حضرت لوطك مخصوص جماعتنى كيجه نك آخرنده كندولرينى
عذابدن قورتردق نعمة من عندنا قتمزدن بر نعمت اولمق ايچون كذلك
نجزي من شكر نته كه آل لوطه اوزره انعام ايتدك نعمتمزه شكر كوزدننه مكافات
ايدرز ولقد انذرهم بطشتنا وبى شبهه كيم حضرت لوط عذابمزى
انلره بيان ايدوب كندولرينى اندن قورقتدى فتماروا بالنذر پس كندولرى
تصديق ايتميوب نصيحت وقورقتمغله شك ايتديلر ولقد راودوه عن
ضيفه دخى تحقيقا كيم قوناقلرينه فعل بد ايتمكه قصد ايتديلر فطمسنا
اعينهم درعقب كوزلرين محو ايدوب يوزلرينه هموار ايتدك خبرده كلمشدر
كيم چون حضرت لوطك اوينه كيروب آدمى قيافتنده اولان فرشته لره يمان
ايش ايتمك قصد ايتديلر حضرت جبريل قناديله چهره لرينه براوردى اوردك
نه لرى كوزلرى سيلنمش كور اولديلر فذوقوا عذابى ونذر پس فرشته لرك
لسانى اوزره ديدوك عقوبتمزك وقورقتمغمزك طعمنى دادك ولقد صبحهم
بكرة دخى بى شبهه كيم كندولرينه اولنه كندولرين صباحلدى عذاب
مستقر كندولره قرار دوتمش بر عذاب فذوقوا عذابى ونذر ولقد
يسرنا القرآن للذكر فهل من مدكر نظيرى سبق كچدى ولقد جاء آل فرعون
النذر دخى تحقيقا كيم فرعونك توابعنه قورقتغلر حضرت موسى وهرون
لسانى اوزره كلدى كذبوا باياتنا كلها تموم آيتمزه اينانمديلر يعنى حضرت
موسى كندولره كتوردوكى طقوز معجزه يى تكذيب ايتديلر فاخذناهم اخذ
عزيز مقتدر پس كندولرين الدق براليش كه هر كسه اوزره غلبه ايدوب
كمال قوت ايله سنك الشنه بكزر اكفاركم خير ايا كفاركز اى عرب
مقوله سى زياده كوچلودرلرمى اولئكم معدود اولان كفاردن ام لكم
براءة في الزبر ياخود سيزه كتب سماويه ده برنامه يازلمشدر كيم معذب
اولمازسيز ام يقولون نحن جميع منتصر ياخود ديرلرمى بز بر جماعتوز كه
بيرى بيرمزه ياردم ايدرز سيهزم الجمع يقينده اول كروه تاجيش قيلنورلر
ويولون الدبر واكسه لرى چيوردرلر وبو ايش بدر كوننده واقع اولدى

وبوآيت



دوزخك حرارت والمنى دادك بيك
انا كل شيء خلقناه بقدر
كه نسنه يى بز

وبوآيت مكرمه نبوتك دلائلندندر بل الساعة موعدهم بلكه قيامت عذابلرى
وعده كاهيدر والساعة ادهى وامر وقيامتك عذابى دنيانك عذابندن
غايتله قتيدر وآجيدر ان المجرمين في ضلال وسعر تحقيقا كيم اهل شرك دنياده
كمراهلكده درلر واخرتده آتشلرده يوم يسحبون في النار على وجوههم
اول كونده كه دوزخ ايچنده يوزلرى اوزره چكلوردلر وكنه ولره دينلور
ذوقوا مس سقر هر نسنه يى مقتضاى حكمت اوزره مرتب ومقدر قيلدق وما
امرنا الا واحدة وايشمز يالكز بر سوزدن اوزكه بر شى دكلدر واول كن ديمسيدر
كلمح بالبصر سرعت واسانلقده كوز يرقمق كبيدر ولقد اهلكنا اشياعكم
دخى تحقيقا كيم كفرده ماننده لركزى نابود قيلدق فهل من مدكر پس بر
نصيحت پذير كيمسه وادمى سيزدن كه انلرك حالندن بر عبرت وپند اله
وكل شيء فعلوه في الزبر وهر ايش كيم انى ايشلديلر حفظه نك كتبنده
مثبت وموجوددر وكل صغير وكبير مستطر واعمالدن هر كوچك وهر بيوك لوح محفوظده
يازلمشدر ان المتقين في جنات ونهر تحقيقا كه ارباب تقوى باغلرده
وايرمقلرده اولورلر في مقعد صدق بر بسنديده مكانده درلر عند
مليك مقتدر بر قدرتلو پادشاهك قتنده مقربلردر بحر الحقائق صاحبى
بيوردى كيم مقعد صدق وحدت ذاتيه دركه مرتبه عنديله متحقق اولور

## سورة الرحمن ست وسبعون ايه وهى مكيه

بسم الله الرحمن الرحيم

چون حضرت صلى الله عليه وسلم خداء عز وجل كفاره اسم رحمانله اكدى كافرلر
ديديلر بز رحمانى بيلمزوز حق جل وعلا بو سوره يى منزل قيلدى الرحمن علم القرآن
دنياده واخرتده قوللرينه انواع نعمتله مرحمت ايدن خدا قرآنى عظيم الشانى
اوكرتدى خلق الانسان آدمى مقوله سن عدمدن وجوده كتوردى علمه
البيان انسانه خاطرنده اولان نسنه نك بيلدرمسنى اوكرتدى الشمس
والقمر بحسبان كونش واى بر بيلنمش مقدر حسابله حركت ايدرلر والنجم والشجر
يسجدان ويره بيورنده يايلان اوتلق وييره بيورندن مرتفع اولان نبات
تسبيحده خدانك فرمانينه مطيع ومنقاد درلر شونكه مكلف اولان ذوى العقول

اراده تلوبله الکا سجده کتوروب انقیاد ایدرلر وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا دخی کوکی مرتفع
بوتدی وَوَضَعَ الْمِيزَانَ وترازویی وضع ایتدی یعنی خلقه انک ایدنمسین
الهام ایتدی أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ یعنی معامله ایتدکده وزن ایتدکده کوزده
حدودی تجاوز ایتمک وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ دخی دارتمغی عدل ایله ایا قلندرک
وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ وترازویی اکسک قیلمک دیرا انک وضعندن مقصود
حقوقی برابر قیلمقدر وهرکاه که اکسک اولور اندن مقصود بالذات
اولان زائل اولوب عبث یابه سنده قالور وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ
ویری خلق ایچون دوشنمش الحق قیلدی تا که مخلوقات اوزرینه آرام ایده لر
فِيهَا فَاكِهَةٌ ایچنده میوه وار وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ وایچنده خرما غلافلری
ایه سی خرما اغاجلری وار وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ دخی بغدای واریه کبی
قوری یبراقلی ایه سی دانه وخوش بوی یبراق ایچنده وار فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ پس ای انس وجن پروردکارکوزک هنقی نعمتلرینه تکذیب ایدوب
انکار ایدرسیز خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ حضرت آدمی یراتدی
پیشمش سفاله مشابه بر قوری چامورذن وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَارِجٍ ویریلرک
بدرینی یراتدی توتوندن صاف اولمش بر شعله دن مِنْ مَارِجٍ مارجه بیاندر
یعنی اول توتوندن صاف اولمش شیء آتشدر فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
پس ای انس وجن اوزرکزه افاضه اولان نعمتلردن پروردکارکزک هنقی
نعمتلرینه تصدیق کتورمزسیز رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ صیفی وشتوی
مشرقلرک پروردکاری وصیفی وشتوی مغربلرک خداوندی فَبِأَيِّ آلَاءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ پس مشارق ومغاربک اختلافندن اولان اعتدال هوا
واختلاف فصول کبی نعمتلردن هنقی نعمتلرین انکار ایدرسیز مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ
ایکی دریایی شیرین وشوری قویی ویردی يَلْتَقِيَانِ بیری بیرینه مجاور
اولورلر بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ آرالرنده خدانک قدرتندن بر مانع وارکه
بیری بیرینه تعدی ایتمز فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ
اول ایکی دریانک بریسندن یعنی شور دریادن اینجولر بیوکلری وکوچکلری
چیقر فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنْشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ وانک
تصرفنده در طاغلر کبی یلکنلری قالدرلمش کمیلر دریاده فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا



تُكَذِّبَانِ پس کیملرک موجود اولمسنده اولان نعمتلردن ربکوزک هنقی نعمتلرینه
تکذیب ایدرسیز كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ هرکیم که یرک یوزی اوزره در نابدیده
اولجقدر وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ واستغنا مطلق وفضل
عام ایه سی پروردکارکک ذاتی باقی قالور فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ پس
عالمک افناسی اوزره مترتب اولان حیات ابدیه نک وکوناکون نعمتلر کبی
نعمتلردن خداوندکوزک هنقی احسانلرین انکار ایدرسیز يَسْأَلُهُ مَنْ فِي
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ کوکلرده ویرده اولانلر مقصدلرین اندن ایسترلر
كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ هروقت خدا عزوجل بر ایشی ایتمسنده در فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ پس سواللرکوزی اجابت ایتمسنده اولان نعمتلردن وامورکزی
آنافانا تدبیر ایتمسنده اولان احسانلردن ربکوزک هنقی نعمتلرینه تصدیق
کتورمزسیز سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيُّهَ الثَّقَلَانِ یعنی محاسبه کوزی قصد ایدرز
ای انس وجن کروهی فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنِ
اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ای پری وانسان نوعی
کوکلر ویرلرک اطرافندن چیقمغه قدرتکوز اولورسه فَانْفُذُوا چیقمک توقف
ایتمک لَا تَنْفُذُونَ اندن چیقمغه قدرتکوز یوقدر إِلَّا بِسُلْطَانٍ مکر قوتدن
وقهرله واو سیزه قدن حاصل اولور فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ پس سیزه اولنان
تنبیه وتحذیر کبی وسیزه اولنان عفو کبی نعمتلردن ربکوزک هنقی نعمتنه
تصدیق کتورمزسیز يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُوَاظٌ مِنْ نَارٍ وَنُحَاسٌ اوزرکزه ای انس
وجن آتشدن بر شعله و بر سیاه توتون مرسل قیلنور فَلَا تَنْتَصِرَانِ پس عذابدن
امتناع ایدوب کندوکزی صاقلمازسیز فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ پس ربکوزک
هنقی نعمتنه تصدیق کتورمزسیز چونکه عاقلک مآل حالنی بیان ایتمک مخاطب
اولانلرک حقنده بر لطف ورحمتدر تهدیدا ولنانلری نعمتلردن عد اولندی
فَإِذَا انْشَقَّتِ السَّمَاءُ پس قچن کوک یاریلوب فَكَانَتْ وَرْدَةً درعقب قرمزی
کل کبی اولور كَالدِّهَانِ ادیمش یاغ کبی اولدوغندن فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌّ پس اول کونده آدمی
معوله سی ونه اجنه قسمی کناهندن صورلمسیالردن بیلندوکلری ایچون فَبِأَيِّ
آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ پس اول کونده پروردکارکوز فوالرینه ایتدوکی نعمتلرک

فبای نعمتنه تکذیب ایدرسیز یعرف المجرمون بسیماهم کنهکارلر سیمالرندن علامتلرندن
بیلنورلر فیؤخذ بالنواصی والاقدام پس انلر صاچلریله ده بانلریله النوب جهنمه
صالنورلر فبای آلاء ربکما تکذبان هذه جهنم التی یکذب بها المجرمون
بودر اول دوزخ که مجرملر انک تصدیق کتورمزلر یطوفون بینها وبین حمیم آن
انک آراسنده و حرارتی نهایته یتشمش برایسی صوارآسنده دوندیلر فبای
آلاء ربکما تکذبان ولمن خاف مقام ربه جنتان دخی پروردکاری وکنده
حساب ایچون دورمقدن خوف ایدن کمسنه ایچون ایکی باغ واربری انس
قورقمتنه دروبری جن قورقمتنه فبای آلاء ربکما تکذبان ذواتا افنان اول
ایکی باغ انواع اشجار و میوه ایه لریدر فبای آلاء ربکما تکذبان فیهما عینان
تجریان ایکیسنده ایکی کوز وار ایستدوکلری یره انلر آقرلر فبای آلاء ربکما
تکذبان فیهما من کل فاکهة زوجان اول ایکی باغده هر بر میوه دن ایکی
صنف وار بری غریب و بری معروف فبای آلاء ربکما تکذبان متکئین علی
فرش بطائنها من استبرق تنکریدن خوف ایدنلر یصدنمشلر بر دوشکلره
اوزره که استارلری حریرک محکم طوقلمشندندر وجنی الجنتین دان و ایکی
باغک دوشلمک میوه سی یقندر بر مرتبه ده که اوتورمش ویاتمش الکه آلنسه
اولور فبای آلاء ربکما تکذبان فیهن قاصرات الطرف اول ایکی باغک
منازل و قصورنده کوزلری قوجه لرندن اوزکه بر کمسنه یه بقمیان خاتونلر وار
لم یطمثهن انس قبلهم ولا جان اول خاتونلری اهل خوفدن اسبق نه انس
مقوله سی ونه جن قسمی دکمدی فبای آلاء ربکما تکذبان کانهن الیاقوت
والمرجان کویا اول خاتونلر یاقوت و مرجاندرلر یعنی رخسارلرینک قرمزیلکی و بدنلرینک
بیاضلک و صافلکی یاقوته و اینجویه مشابهدر فبای آلاء ربکما تکذبان
هل جزاء الاحسان الا الاحسان ایولکک مکافاتی ایولکدن اوزکه بر نسنه
دکلدر فبای آلاء ربکما تکذبان ومن دونهما جنتان و اهل خوفه اولان
ایکی جنتدن اوزکه سائر اهل یمینه ایکی باغ وار فبای آلاء ربکما تکذبان
مدهامتان اول ایکی باغ یاشللکک شدتندن سیاه چالر یاشلدرلر
فبای آلاء ربکما تکذبان فیهما عینان نضاختان اول ایکی باغده ایکی
فیناربکار وار فبای آلاء ربکما تکذبان فیهما فاکهة ونخل ورمان

ایکیسنده

ایکیسنده میوه و خرما و انار وار چون خرما میوه و غدادر و انار میوه و دوادر
اسملریله مذکور اولدیلر و الا لفظ فاکهه انلرک کلمسندن اغنا ایدردی
فبای آلاء ربکما تکذبان فیهن خیرات حسان اول ایکی باغک منازل
و کوشکلرنده انتخاب اولنمش کوزل خاتونلر وار فبای آلاء ربکما تکذبان
حور مقصورات فی الخیام بدلدر خیراتدن یعنی اول انتخاب اولنمش کوزل خاتونلر
بر حورلردر که اوده لرنده اوتورمشلردر فبای آلاء ربکما تکذبان لم یطمثهن
انس قبلهم ولا جان فبای آلاء ربکما تکذبان متکئین علی رفرف خضر
وعبقری حسان یاشل یاصدقلر اوزره و عجیب و غریب کوزل اشیاء اوزره
یاصدنمش کیمسنه لره اکرام و اختصاص اولسون فبای آلاء ربکما تکذبان
تبارک اسم ربک پروردکارک آدی توجهلنوب اولولندی ذی الجلال
والاکرام استغنا مطلق و فضل تام ایه سی پروردکار اکثر ارباب تحقیق بونک
اوزره درکیم جلال صفات قهریه یه اشارتدر و اکرام صفات لطفدن
عبارتدر پس ذو الجلال والاکرام ایکی قسمه جامعدر والله اعلم

## سورة الواقعة تسع وتسعون آیه وهی مکیه

بسم الله الرحمن الرحیم

اذا وقعت الواقعة یاد ایت اول وقتی که دوشجک نسنه دوشر یعنی قیامتک
حدوثی وقتی مذکور قیل لیس لوقعتها کاذبة انک دوشمسنه بر یالانجی جان
یوقدر یعنی چون واقع اولور انک وقوعنی بر جان تکذیب ایتمز نته شمدی انی
تکذیب ایدرلر خافضة رافعة عدلله بر کروهی الچق قیلاندر و بر کروهی عالی مرتبه یه
قالدرر اذا رجت الارض رجا چون زمین بر تتریمک دپرنمش قیلنور که اوزرنده
هر بنا منهدم اولور وبست الجبال بسا دخی چون طاغلر اوفنسه بر اوفامق
اوفانور فکانت هباء منبثا اندنصکره بر یایلمش غبار اولور وکنتم ازواجا
ثلاثة و سیز اوچ صنف اولدکوز فاصحاب المیمنة پس صاغ الک ایه لری یعنی
نامه اعماللرین صاغ اللریله النلر کیمسه لر ما اصحاب المیمنة نه کونه نسنه در
صاغ الک ایه لری واصحاب المشأمة ما اصحاب المشأمة و صول الک ایه لری
نه اصل شیدر صول الک ایه لری بو استفهام ایکی کروهک حالندن تعجب ایتمکدر

ايچوندر والسابقون السابقون وايلرو كيدنلر ايلرو كيدنلردر يعني حق ظاهر
اولدوقده نصكره ايمانه وطاعته ايلرو نائل اولانلر جنتك دخولنه ايلرو نائل
اولانلردر اولئك المقربون في جنات النعيم اول كروه شول كيمسه لردر كه
بهشت جاودانده پايه لري يقين قيلنوب مرتبه لري يوجه اولندي ثلة من
الاولين انلر حضرت آدمك عصرندن محمد المصطفانك عصرينه دك كچمش
امتلردن بر بيوك كروهدرلر وقليل من الآخرين وصونكيلردن براز جماعتدرلر
يعني حضرت محمد المصطفانك امتندن براز كروهدرلر على سرر موضونة انلر
آلتون وجواهرله مشبك تختلر اوزده قرار ايتمشلر متكئين عليها اول تختلر
اوزره ياصدنمشلر متقابلين بيري بيرينه قارشو يطوف عليهم ولدان
مخلدون طفوليتك طراوتي اوزره باقي قالمش اوغلانجقلر اوزرلرينه دولانور
باكواب واباريق دسته سيز بردقلر وابريقلرله وكاس من معين وشرابدن
طولي جامله لا يصدعون عنها اول شرابدن باش اغريسين چكمش قيلنمازلر
ولا ينزفون ونه بي عقل وبيهوش اولورلر وفاكهة دخي اوغلانجقلر ميوه ايله
اوزرلرينه دولانورلر مما يتخيرون اول ميوه دن كه كندولري بكنورلر ولحم طير
دخي اوزرلرينه دولانورلر قوش اتيله مما يشتهون آرزو ايتدوكلري قوشك
اتندن وحور عين دخي بهشت ايچنده الا كوزلي بياض خاتونلر وار كامثال
اللؤلؤ المكنون صدفلي شيئدن محفوظ ومصون اينجولر مانندي جزاء بما كانوا
يعملون بو دكلو اشيا كندولره انعام اولنور ايشلدكلري عمله جزا اولمق ايچون
لا يسمعون فيها لغوا ولا تأثيما اهل بهشت بهشت ايچنده نه بيهوده سوز
ونه كناهه موجب كلام ايشتمزلر الا قيلا سلاما سلاما ايچن مكرر سلام
سوزلمسين ايشيدرلر تنظيم كه يمدم سلام مكرر اولدي دلالت ايتمك ايچون
كيم بهشتيلر آراسنده سلام ويرمك على الاتصال موجوددر واصحاب
اليمين ما اصحاب اليمين وصاغ اللشايه لري نه نسنه در صاغ اللشايه لري
يعني انلرك غايتله معزز ومكرم اولوب اقامت ايدرلر في سدر مخضود بر تكنسز
كنارلو بيرده وطلح منضود وميوه ايله براولمش موز لكده وظل ممدود دبر اچلمش
سايه ده وماء مسكوب وبراقر طوپك كنارنده وفاكهة كثيرة وكوناكون
چوق ميوه بيرنده كه لا مقطوعة ولا ممنوعة نه بر وقتده كسلمش ونه تناول



ايدندن منع اولنمش وفرش مرفوعة ودفيع القدرده وشكلرده بر قولده فرشدن
مراد قادينلردر يعني اصحاب يمين تختلر اوزده قالدرلمش نازنين خاتونلرك
ذوق وعشيتنده درلر انا انشأناهن انشاء تحقيقا كه بز جنت خاتونلرين
ابتدا بر يرتمق پرتدق يعني انلري كيمسه طوغرمدي ونه اعاده اولنمشلر بلكه
يكيدن انلري ايجاد ايتدك فجعلناهن پس انلري قيلدق ابكارا باكره قزلر
عربا قوجه لرينه كندولرين سيوددرلر اترابا ياشداشلر يعني كندولري وقوجه
لري اوتوز ياشنده درلر لاصحاب اليمين بو نلر ارباب يمين ايچوندرلر ثلة من
الاولين وثلة من الآخرين كچمشلردن بر كروهدرلر وكبير وقلانلردن بر چوق
كروهدرلر يعني اصحاب يمين امت محمدك اولكي كروهلرندن بر عظيم كروهدرلر
وصونكي قلانلردن بر جم غفيردرلر واصحاب الشمال ما اصحاب الشمال وصول
الك ايه لري نه كونه كيمسه لردر صول الك ايه لري يعني حاللري غايتله يمان
حال اولوب اقامت ايدرلر في سموم مسامه نفوذ ايدن اتشك حرارتنده وحميم
وحرارتنه نهايتده يتشمش بر صوده وظل من يحموم وسياه توتوندن بر سايه ده
لا بارد نه صاوق قدر سائر سايه لر كبي ولا كريم ونه بر راحت يتشديجي انهم
كانوا قبل ذلك مترفين تحقيقا كيم اصحاب شمال بو عذابي كورمدن اسبق
دنياده شهوات نفسانيه ده پرورده اولنمشلردي وكانوا يصرون على
الحنث العظيم واولو كناه اوزره يعني شرك اوزره اصرار ايدرلردي وكانوا
يقولون ودنياده كندولرين حقه دعوت ايدنلره ديرلردي ائذا متنا
وكنا ترابا وعظاما آيا نچون بز ميت اولوب توپراق وكموكلر اولورز ائنا
لمبعوثون على التحقيق بز مبعوث اولورمي يز اوآباؤنا الاولون دخي كچمش
پدرلرمز مبعوث اولورمي قل ان الاولين والآخرين لمجموعون سويله شبهه
كيم كچنلر وكليجده قلانلر البته بيغلجقدرلر الى ميقات يوم معلوم خدانك
قتنده بيلنمش بر كونك وقتنه ثم انكم ايها الضالون المكذبون صكره
على التحقيق سيز اي كمراه اولوب دوزخايه تصديق كتورميانلر لآكلون من
شجر من زقوم البته يبجيلر سيز بر اغجدن كه زقوم اغجي معوله سندندر فمالئون
منها البطون پس اچلقك شدتندن قارنلري دولدريجيلر سيز فشاربون
عليه من الحميم در عقب شدت عطشدن اول زقوم اوزره اسي صودن ايچمش

اولورسیز فشاربون شرب الهیم پس صو سیزده لرك ایچمسی کبی ایچیجیلرسیز
هذا نزلهم یوم الدین بوکونه طعام وبوکونه شراب جهنمه ایلك کیردوکلر
روزجزاده انلره مهیا اولور نحن خلقناکم بیز سیزی عدمدن وجوده
کتوردك فلولا تصدقون پس نیچون حشر ونشره تصدیق کتورمزسیز
افرأیتم ما تمنون پس بکا خبر ویرك اول نسنه دن که رحملرده بوراقورسیز
ءانتم تخلقونه سیزمی انی معتدل الخلقه انسان یاردرسیز ام نحن الخالقون
یاخود بیزلر خلق ایدنلرز نحن قدرنا بینکم الموت بیز سیزی ایجاد ایتدوکدن
صکره مرکی اراکوزده تقدیر ایدوب هرکسه بر معین وقت مقرر ایلدك
وما نحن بمسبوقین وبیز مسبوق ومغلوب دکلز یعنی برکیمسه بیزه مانع اولوب غلبه
ایتمز علی ان نبدل امثالکم انك اوزره که ماننده کوزی بیرکزه کتوررز
وننشئکم فیما لا تعلمون وسیلدکوز افعال وصفاتده سیزی ایجاد ایدرز
ولقد علمتم النشأة الاولی دخی بلاشبهه کیم اولکی یارتمغی بیلدکوز کیم
خدا عز وجل انی قیلدی فلولا تذکرون پس نیچون خاطره کتورمزسیز کیم نشأه
اولایه قادر اولان پروردکار اخرایه قادردر افرأیتم ما تحرثون پس بکا خبر ویرك
اول شیدن که سیز انی اکرسیز ءانتم تزرعونه ایا سیز انی اکرسیز ام نحن الزارعون
یا بیز انی انبات ایدرز لو نشاء لجعلناه حطاما اکر ایستسیدك انی دانه سیز
براوتلق ایدردك فظلتم تفکهون پس اول حالدن قلورسیز متعجب اولوب
دیردکوز انا لمغرمون علی التحقیق بیز غرامت چکمش قیلنمشوز بل نحن محرومون
بلکه بیز بی بهره لرز افرأیتم الماء پس بکا خبر ویرك صودن الذی تشربون
شول صودن که سیزلر ایچرسیز ءانتم انزلتموه من المزن ایا سیزلر بولتدن
ایندردکوز ام نحن المنزلون یا بیز قدرتمزله ایندرندلرز لو نشاء جعلناه
اجاجا ایستسیدك انی بردوزلی صو قیلاردق فلولا تشکرون پس نیچون
شکر ایتمزسیز بوکونه عظیم نعمتلره افرأیتم النار پس بکا خبر ویرك اتشدن التی
تورون شول اتش که سیزلر اغجدن چیقرورسیز ءانتم انشأتم شجرتها
سیزمی انك اغجنی عدمدن وجوده کتوردکوز ام نحن المنشؤن یاخود بیز انی
عدمدن وجوده کتورنلرز نحن جعلناها تذکرة بیز اول اغجدن چیقن اتشی
دوزخك اتشنه برنمونه ویاد ایتمك قیلدق ومتاعا للمقوین وقادلرك



خالی اولانلر ایچون بر نفع ایرجك نسنه قیلدق فسبح باسم ربك العظیم پس
اولو پروردکارکك ادینی منزه قیل فلا اقسم بمواقع النجوم پس قرآن عظیم الشان
ایاتلرینك اوقات نزولنه قسم وانه لقسم لو تعلمون عظیم دخی علی التحقیق کیم
اول قسم بیر اولو قسمدر اکر بیلسیدکوز انه لقرآن کریم بی شبهه قرآن
واضح البرهان بر چوق نفعلو اولو قرآندر فی کتاب مکنون تغییر وتبدیلدن
محفوظ ومصون بر کتابده مثبتدر واول لوح محفوظدر لا یمسه الا المطهرون
کدورات جسمانیه دن پاکیزه اولانلردن اوزکه برکیمسه لوح محفوظه مطلع اولماز
تنزیل من رب العالمین عالملرك پروردکارندن اینمشدر افبهذا الحدیث
انتم مدهنون پس بو سوزلره یعنی قرآنه سیز تهاون ایدرسیز وتجعلون
رزقکم وسیزه احسان اولنان روزینك شکرین قیلورسیز انکم تکذبون
سیزك تکذیب ایتدوکوزی یعنی دخی سیزه احسان ایدنه نسبت ایتیوب
نجوملره منسوب قیلورسیز فلولا اذا بلغت الحلقوم پس نیچون جان بوغازه
ایرشدوکنده وانتم حینئذ تنظرون وسیز اول وقتده بقرسیز ونحن اقرب
الیه منکم وبیز محتضر اولان کیمسهنك احوالنه سیزدن داناترز ولکن لا
تبصرون ولیکن انك اوزره جاری اولان شیئك حقیقتنی کورمزسیز فلولا
ان کنتم غیر مدینین ترجعونها پس اکر قیامت کوننده سزا ویرلمشلر اولمیسه کوز
نیچون جانی بوغازدن مکاننه دوندرمزسیز ان کنتم صادقین اکر سوزکوزده
صدق ایدیجیلر دکوز ملخص ایتك بو در که اکر حشر ونشر انکارنده
سوزکوز واقعه مطابق ایسه نیچون روحی بدنه دوندرمزسیز اول محلکه
روح حلقومه ایرشور فاما ان کان من المقربین پس اما محتضر اولان کیمسه
ارباب قربدن ایسه انده ایدی فروح وریحان وجنت نعیم اکا راحت وکوزل
روزی ونعمتلو بهشت اولور واما ان کان من اصحاب الیمین واما اکر
وفات ایدن کیمسه ارباب یمینه کوهندن ایدی فسلام لك من اصحاب الیمین
پس سکا اهل یمیندن سلام ای اهل یمیندن اولان کیمسه یعنی انلرك طرفندن
خاطرك خوش اولسونکه انلرك ذوق وصفاسی وار واما ان کان من المکذبین
الضالین واما اکر متوفی اولان کیمسه رسله یلانلر نسبت ایدن کمراهلردن
ایدی فنزل من حمیم اکا اسی صودن مهیا بر ایچجك وار وتصلیة جحیم ویانمش

اتشك كبرمسى دخى انّ هذا لهو حقّ اليقين تحقيقا كيم بو سوره نك ايجنده مذكور
اولان اشيا كندودر محقّق اولان درست خبر فسبّح باسم ربّك العظيم
پس اولو پروردكارك ادیله تسبیح ايت يعنى انك اسم شريفن ذكر ايتمكه مقارن
اولدوغك حالده شاننه لايق اولميان اشيادن ذات پاكن منزه قيل سرور
كائناتدن صلى الله عليه وسلم مرويدركيم بو سورهٔ هر كيم هر كيجه واقعه
سوره سن اوقوداكا بو فقرلك هركز دكمزو والله اعلم واحكم

## سورة الحديد تسع وعشرون اية وهي مدنية

بسم الله الرحمن الرحيم

سبّح لله ما في السّموات والأرض ايزد ذو الجلاله كوكلرده و يرده اولان اشيا
تسبيح ايدر وهو العزيز الحكيم وحال بوكه كندودر عزت و حكمتله كمال
اوزره موصوف اولان اوزكه سى دكل له ملك السّموات والأرض كوكلروير لك
تصرف مطلقى كندويه مخصوصدر يحيي ويميت كندودر ديرلتوب ولادوجاندن
الور وهو على كلّ شيء قدير وكندودر هر نسنه اوزره توانا هو الأوّل كندودر
سائر موجودات اوزره سبقت ايدن والآخر وانلرك فناسندن صكره باقى
قالان والظاهر وكثرت دلائل ايله وجودى اشكار اولان والباطن وهر
عاقلك تعقلندن حقيقتى خفى اولان وهو بكلّ شيء عليم وكندودر هر نسنه نك
حقيقتنه دانا هو الّذي خلق السّموات والأرض في ستّة أيّام كندودر
شول قادر ذو الجلال كه كوكلرو يرى التى كون مدتنده يرتدى ثمّ استوى
على العرش اندن صكره حكمى عرشه اوزره مستولى اولدى يعلم ما يلج في
الأرض زمينه كيرن تخم كبى نسنه يى بيلور وما يخرج منها واندن چيقن
اكينلر كبى نسنه يى دخى بيلور وما ينزل من السّماء وكوكدن اينان
يغمور كبى نسنه يى بيلور وما يعرج فيها واكا چيقن اعمال كبى نسنه يى
وهو معكم أين ما كنتم وكندونك علمى سيزكله در نرده اولورسه كز والله بما
تعملون بصير وخداى عز وجل ايشلدككز ايشلره بينادر پس انك اوزره
سيزه مكافات ايدر له ملك السّموات والأرض كندويه مخصوصدر كوكلر
و يرلك تصرفى وإلى الله ترجع الأمور وايزد ذو الجلالك فرمانينه قوابشلر





راجع اولور يولج الّيل في النّهار ويولج النّهار في الّيل كيجه يى كونده زده كيوردر
يعنى كيجه نك ساعاتنى اكسلك ايدوب كوندزى انكله ارتورور وعكسنى دخى
اوليجه ايدر وهو عليم بذات الصّدور وكندودر سينه لرايچنده اسراره دانا آمنوا
بالله ورسوله خدانك وحدانيتنه و پيغمبرك نبوتنه تصديق كتورك وأنفقوا
ممّا جعلكم مستخلفين فيه دخى فقرايه بذل ايدك شول شيدن كه حق جل وعلا
سيزى انك تصرفنده كچمشلرك خليفه لرى قيلدى فالّذين آمنوا منكم
وأنفقوا پس سيزدن شول كيمسه لركه ايمانه كلوب مالارندن فقرايه بهره
منداينديلر لهم أجر كبير انلره بيوك اجرت وار وما لكم لا تؤمنون بالله دخى
سيزه نه عارض اولديكه خدانك وحدانيتنه ايمان كتورمزسيز والرّسول
يدعوكم لتؤمنوا بربّكم وحال بوكه محمد المصطفى سيزى دعوت ايدر تاكه
پروردكاركزه ايمان كتوره سيز وقد أخذ ميثاقكم دخى تحقيقا كيم ايزد ذو الجلال
روز الستده عهد و پيمانكزى الدى انكله كيم وحدانيتنه تصديق كتوره سيز
هو الّذي ينزّل على عبده آيات بيّنات كندودر شول پروردكار كه بنده سى
اوزره واضح الدلاله آيات كوندرور ليخرجكم من الظّلمات إلى النّور تاكه خدانك
بنده سى جهل وكفر ومعصيتك قرانلقلرندن ايمان وطاعاتك ايشغنه سيزى
چيقره وإنّ الله بكم لرءوف رحيم دخى بى شبهه كيم حق جل وعلا سيزه چوق
مهربانلك ايدوب مرحمت ايدركه رسل وآيات ايمان حالكوزدن سيزى اكاه
ايتدى وما لكم ألّا تنفقوا في سبيل الله دخى سيزه نه اولدى كه خدانك يولنده
مالكزى صرف ايتمزسيز ولله ميراث السّموات والأرض وحال بودركه كوكلر
و يرلك وراثتى خدايه مخصوصدر بو كيمسه يه بر ذره مال قالماز پس فى الحقيقه انسانك
ملكيتنده اولان مالارندن كندويه اصلا بر نسنه باقى قالماز كوككه دكه برباقى
قالور عوضلو يرده مالن انفاق ايدوب بو معنى خدانك طريقنده بذل اولان
مالدن غيرى بريرده متحقق اولماز لا يستوي منكم من أنفق من قبل الفتح
وقاتل سيزدن اى اهل ايمان برابر اولماز شول كيمسه كه مكه نك فتحندن اسبق
مالن انفاق ايدوب كفارله جنك ايتدى شول كيمسه ايله كه فتحدن صكره اول
ايشلرى ايتدى أولئك أعظم درجة اول كروه كه فتحدن اسبق مزبور ايشلرى
ايشلديلر مرتبه و پايه لرى چوق اولودر من الّذين أنفقوا من بعد وقاتلوا

إن كنتم مؤمنين اگر سيز اول عهد و ميثاقه تصديق كتورجيلر ايسه كز

شول کیمسه لردن که فتحدن صکره انفاق ایدوب جنك ایتدیلر وكلا وعد الله الحسنى
وانلرك هر بر گروهنه که فتحدن اول واندن صکره انفاق وجنك ایتدیلر حق
جل وعلا گوزل مکافاته وعد ایتدی والله بما تعملون خبير وخدای متعال
ایشلدکلکوز ایشلرك ظاهرینه وباطننه داناندر بو آیت حضرت ابی بکر الصدیقك
شاننده نازل اولدی زیرا اول وجود شریف خلقدن اول ایمان گتوروب فی
سبیل الله مالنی انفاق ایدوب جنك ایلدی من ذا الذي يقرض الله قرضا
حسنا کیمدر اول کیمسه که تنکری تعالی‌یه بر گوزل بورج ویرور یعنی خدانك
طریقنده امید ثواب ایله مالنی انفاق ایدر فيضاعفه له که حق جل وعلا انك
ثوابنی اکا قات قات ایدر وله اجر كريم وبر دانی گوزل اجرت اکا وار يوم ترى
المؤمنين والمؤمنات یاد ایت اول گونی که مؤمن کشیلری ومؤمن عورتلری
گوررسن يسعى نورهم بين ايديهم وبايمانهم ایلرولرنده وصاغ طرفلرنده
ایمانلرینك نوری یورور تا که بهشته گیدولر یولك گوسترودر فرشته لردن
هر کیم گیدولره صاتشور دیر بشراكم اليوم جنات بو گون سیزه مژده در بر
باغلرك کیم مسی که تجري من تحتها الانهار انلرك گوشکلری التندن
ایرمقلر اقر خالدين فيها ایچنده اقامة علی الدوام تقدیر ایتمشلر ذلك هو
الفوز العظيم اول نور ودخول جنت مژده‌سی گیدولر اولو قورتلمقدر يوم يقول
المنافقون والمنافقات یاد ایت اول گونی که منافق کشیلر ومنافق عورتلر
دیرلر للذين آمنوا ایمانه گلان کیمسنه لره انظرونا نقتبس من نوركم بیزه باقك
نورکوزدن بر دو شنلك الهلم قيل ارجعوا وراءكم گیدولره دینلدی گیری کزه
دونك یعنی دنیایه وارك فالتمسوا نورا پس بر ایشق اراکوز زیرا انك
تحصیلی محشرده ممتنعدر وبو کلام انلره تهکمدر فضرب بينهم بسور اندن
صکره اهل ایمان ومنافقلر اراسنده بر دیوار اورلدی له باب اکا بر قاپو
وارکه اهل ایمان اندن گیردلر باطنه اول دیوارك ایچی که اهل ایمان سمتیدر
فيه الرحمة رحمت انك ایچنده در انکچونکه جنت اول طرفده در وظاهره واول
دیوارك طشره‌سی که اهل نفاق طرفیدر من قبله العذاب اشکنجه انك
اوکنده در از بس که جهنم اول طرفده دوشمشدر ينادونهم الم نكن معكم
اهل نفاق مؤمنلری چاغروب دیرلر سیز کله بیز دکلمیدك یعنی ظاهرده بیز سیزه



موافق ایدك ولكنكم فتنتم انفسكم ولیکن سیز جانلرکزی نفاقله مفتون
قیلدکوز وتربصتم واهل ایمانه بلالر گلمسنی بکلدکوز وارتبتم ودینك شاننده
شك ایتدکوز وغرتكم الاماني واوزون سوزلر الدتدی حتى جاء امر الله اول
وقته دك که خدانك فرمانی گلدی یعنی موت گلنجه دك وغركم بالله الغرور
وخدانك کرم وحلمیله شیطان سیزی الدتدی فاليوم لا يؤخذ منكم فدية
پس بو گون ای باطننده کافر اولانلر جانکزه فدا اولهجق نسنه سیزدن النمز
ولا من الذين كفروا ونه ظاهر وباطننده کفر ایدنلردن فدیه النور ماواكم النار
قرارکاهکوز دوزخدر هي مولاكم اوسیزه سزاواردر وبئس المصير ویمان
دونه جك یردر دوزخ مروید کیم نیجه اهل اسلام مکه‌ده ایدیلر فقر وفاقه
ایله لماعاتك تحصیلنده عظیم جد وجهدلری وار ایدی بعده که مدینه‌یه هجرت
ایدوب فتوحاتك میسر اولمسیله گیدولره وسعت اولوب عبادتده فتورلری
اولدی حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی الم يأن للذين آمنوا ایا
ایمانه گلانلره یتشمدی کیم ان تخشع قلوبهم لذكر الله گوکللری نرم وملایم
اوله خدانك اکسنه وما نزل من الحق دخی دوغرولقدن ایناننسنه یعنی
قرآنه ولا يكونوا كالذين اوتوا الكتاب من قبل دخی اولمسونلر شول کیمسه لر
گیبی که گیدولردن اسبق کتاب ویریلدیلر فطال عليهم الامد پس اعمالری
وامالری سببیله مدت اوزدلونه اوزاندی فقست قلوبهم اندن صکره گوکللری
پك اولدی وكثير منهم فاسقون وانلردن چوق کیمسه دینلرندن
چیقمشلردر اعلموا ان الله يحيي الارض بیلك کیم علی التحقیق خدا عز وجل
زمینی یغمورلر دنده قیلار بعد موتها قورو مغلق اولمش اولدوقدن صکره وبو
مثال اوزره خشك اولوب قورومش گوکللری اکسیله دخی انلره احیا ایدر
قد بينا لكم الآيات تحقیقا که سیزکچون قدرتك نشانلرین بیان ایتدك
لعلكم تعقلون تا که سیز عقوللکزی اول ایاتك دلالتلرنده استعمال ایتمکله
کماله واصل اوله سیز ان المصدقين والمصدقات تحقیقا کیم صدقه ویرن
کشیلر وصدقه ویرن قادینلر واقرضوا الله قرضا حسنا وثواب امید ایله الله
خدایه بورج ویردیلر بر گوزل بورج يضاعف لهم ویردوکلری بورج یعنی فی سبیل
الله انفاق ایتدوکلری نسنه گیدولره مضاعف قیلنور ولهم اجر كريم وانلره بر ممدوح

اجرت وار والذين آمنوا بالله ورسله وشول كيمسه لركه تنكريه وپيغمبرلرينه تصديق
كوتردیلر اولئك هم الصديقون والشهداء عند ربهم اول كروه كندولردر چوق
صدق ايدنلرك وشهيدلرك مرتبه سنده اولانلر پروردكارلری قتنده
لهم اجرهم ونورهم صديقلرك وشهدانك اجری ونوری كبی كندولره اولور
والذين كفروا وكذبوا بآياتنا وشول كيمسه لركه كفر ايدوب آيتمزه تصديق
ايتمديلر اولئك اصحاب الجحيم انلردر دوزخك يارلری اعلموا انما الحيوة
الدنيا لعب ولهو وزينة بيلك كيم بقی اولان صاغلق بر نسنه دكلدر الا بر
اويمق وما لا يعنی شيئده اوقات كچورمك وفاخر لباسله بزنمك وتفاخر بينكم
وجاه ونسبله اراكوزده تفاخر ايتمك وتكاثر فی الاموال والاولاد وكثرت
اموال واولادله بيری برینه غلبه ايتمكه سعی ايتمك وبی شبهه بيلمك كركه
كيم از مدت كچمدن اول اويمق نابود اولور واول لهو غم وغصه یه مبدل
اولور واول ارايشلر داغلور واول تكاثر شرارهء آتش كبی معدوم اولور پس
انك مثالی سرعت انتقال وزوالده كمثل غيث بر يغمور كبيدركه بر نسنه
بيره دوشوب انك ايچنده اولان تخم على العجله وجوده كلوب پس كوزلك
جهتندن اعجب الكفار نباته اول يغمورك بتمشی اكينجيلره برامر غريب كلدی
ثم يهيج صكره برافتله دوزدو فتريه مصفرا پس انی صارومش كوروسن
ثم يكون حطاما صكره دانه سيز بر قوری قرقا وتاق اولور كوروسن وفی
الآخرة عذاب شديد واوبر جهانده دنيانك زيب وزينتيله مشغول اولانلره
بر قتی اشكنجه وار ومغفرة من الله ورضوان ودنيانك زيب وزينتندن اعراض
ايدنلره تكريدن كناهلرك مغفرتی وخشنودلك وار وما الحيوة الدنيا
الا متاع الغرور دخی چوق دنيويه بر نسنه دكلدر الا الداتمق متاعيدر
اول كيمسنه يه كه اوزرينه اقبال ايدوب آخرتی انكله طلب ايتمیه سابقوا ميدانده
سكرشنلر كبی سرعتله كيدك الى مغفرة من ربكم پروردكاركوزدن حاصل
اولمش بر مغفرته وجنة عرضها كعرض السماء والارض وبر بهشته كه اينی كوكك
ويرك اينی كبيدر اعدت للذين آمنوا بالله ورسله آماده قيلندی شول
كيمسه لر كه خدانك وحدانيتنه وپيغمبرلرك رسالتلرينه تصديق كوتردیلر
ذلك فضل الله اول موعود اولان بهشت خدانك فضل وكرميدر يؤتيه





من يشاء ايسته دوكی كيمسنه يه انی ويرور والله ذو الفضل العظيم وايزد ذو الجلال
اولو احسان وكرم ايه سيدر ما اصاب من مصيبة فی الارض ير يوزنده
قتلق واغولك كبی اصلا بر مصيبت واقع اولماز ولا فی انفسكم وجانلركوزده
فقر وخسته لك كبی بر مصيبت واقع اولماز الا فی كتاب الا بر كتابده يعنی
لوح محفوظده مثبتدر من قبل ان نبرأها انی بز خلق ايتمدن اول ان ذلك
على الله يسير تحقيقا كيم مقدراتك لوح محفوظده اثباتی اولتمسی تنكری تعالى
اوزره بر آسان ايشدر وعالم ازلده بو اشيايه تدبير ايدوب لوحده مثبت قيلدی
لكيلا تأسوا على ما فاتكم تاكه سيزدن كچن نسنه اوزره اندوهناك اولميه سيز
ولا تفرحوا بما آتاكم وتاكه سيزه ويردوكی شيئله سيونميه سيز زيرا بر كيمسنه نك
كه قتنده محقق اولديكيم جميع اشيا عالم ازلده تقدير اولنمشدر هيچ بر نسنه
فواتی اوزره ممكن اولماز وبر شيئنك حصوليله شادمان اولماز والله لا يحب
كل مختال فخور وايزد ذو الجلال سيومز دنيای دنيه نك متاعيله هر تكبر
ايدن اقرانی اوزره انكله فخر ايدنی الذين يبخلون ويأمرون الناس بالبخل
شول كيمسه لركه بخل ايدوب خلقه دخی بخل ايتمكه امر ايدرلر انلردر خدانك
يولنده انفاق ايتمكدن يوز چويرنلر ومن يتول وهر كيم انفاق ايتمكدن يوز
چويرور خدا عز وجل انفاقندن مستغنيدر فان الله هو الغنى الحميد زيرا
على التحقيق ايزد ذو الجلال كندو ودر غنا تكيله بای اولان جميع حمده مستحق
اولان لقد ارسلنا رسلنا تحقيقا كيم كوندردك ايلچيلرمزی يعنی فرشته لری
پيغمبرلره كوندردك بالبينات دلائل ومعجزاتله وانزلنا معهم الكتاب
دخی انلرله كتاب ايندردك تاكه انكله حق ظاهر اوله ودرست عمل ممیز
اوله والميزان دخی ترازویی انلرله ايندردك ليقوم الناس بالقسط تاكه
خلق عدالتده دورلر يعنی تاكه حقوق اداسنده معامله محلنده تسويه ايده لر
وترازونك اينمسی حضرت نوح عليه السلام عصرنده ايدی وبعضيسی الكا ذاهب
اولدی كه انك اينمسی ايد منسنه نازل اولان فرمانندر وانزلنا الحديد دخی
دموری ايندردك فيه بأس شديد انك ايچنده قتی جنك وار زيرا جنك
جمله آلاتی اندن يابلور ومنافع للناس وايچنده خلق ايچون منفعتلر وار
زيرا هيچ بر صنعتك آلتی دموردن خالی دكلدر وليعلم الله من ينصره ورسله

دخی بو دمیر منزل قیلندی تاکه حق تعالی ظاهر قیله سؤول کیمسه یه که خدانک دیننه
و پیغمبرلرینه یاردم ایده سلاحی استعمال ایتمکله بِالْغَيْبِ اول حالده که خدا کندیه
نمایان دکلدر إِنَّ اللهَ قَوِيٌّ بی شبهه کیم خدا عز وجل دشمنلرک اهلاکی اوزره
توانادر عَزِيزٌ هر کیمسنه اوزره غلبه ایدیجی بر کیمسه نک یاردمنه محتاج دکلدر
پس بو جهادیکه خلقه فرمان ایلدی کندو مصلحتلری ایچون و کندولره ثواب
ویرمک ایچون ایلدی وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ دخی تحقیقا کیم بو ایکی
عزیزی مرسل قیلدق وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ دخی انلرک
اولادلرینه نبوت و کتابی قیلدق فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ پس اولادلرندن بر قسم واردر که
دوغری یولی بولمشلردر وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ و انلردن چوق کیمسه واردر که
حدودی تجاوز ایتمشلردر ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَى آثَارِهِمْ بِرُسُلِنَا صکره حضرت نوح
و ابراهیم و عصرلرینه اولان پیغمبرلرک ایزلری اوزره پیغمبرلرمزی بیری بیرینک
اردنجه کوندردک وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ و اول پیغمبرلرک اردنجه مریم
اوغلی حضرت عیسایی کوندردک وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ و اکا انجیلی احسان
ایتدک وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً و اکا تابع اولانلرک
کوکللرینه بر مهربانلق و اسرکمک قیلدق وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا و عبادت
و ریاضتده مبالغه ایدوب خلقدن انقطاع ایتمک طریقتنی انلر ندن انی پیدا
ایتدیلر مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ بیز اوزرلرینه انی فرض ایتمدک إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ
اللهِ لیکن انلر خدانک رضاسن طلب ایتدوکلری ایچون کندی پیدا ایتدیلر فَمَا رَعَوْهَا
پس انی کوزتمدیلر حَقَّ رِعَايَتِهَا انک درست کوزتمسین که اکا تثلیثی و دینی
و محمد المصطفانک نبوتنه انکار ایتمکی ضم ایتدیلر فَآتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ
أَجْرَهُمْ انلردن صکره انلردن درست ایمان کتورنلره اجرلرین مستوفی ویردک
وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ و انلردن چوق کیمسه حدودی تجاوز ایتمشلردر يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا ای کچمش پیغمبرلره ایمان کتورنلر اتَّقُوا اللهَ ایزد ذو الجلالدن
خوف ایدک وَآمِنُوا بِرَسُولِهِ و کوندرلمشنه یعنی محمد المصطفایه ایمان کتورک
يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ سیزه رحمتندن ایکی حصه ویره بیری پیغمبرلره
ایمان کتوردکلوز ایچون و بیری محمد المختاری تصدیق ایتدکلوز ایچون بو خطاب
حضرتک عصرنده اولان نصارایه ثابت اولماز و ممکندر که حق جل وعلا اسلامه

زیرا اول عصرده نصارادن اسلامه کلنلر اهل کتابدن بیری ...

کلری



برکاتیله کندولرین دینلری اوزره مثاب ایلیه و اکرچه دینلری منسوخ اولمشدر
وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا دخی سیزه ای محمد المصطفایه ایمان کتورن اهل کتاب بر دو
مقرر قیلدکیم تَمْشُونَ بِهِ انکله کیدوب صراطی کیچه سیز وَيَغْفِرْ لَكُمْ و کناهلرکزی
سیزکچون مغفرت ایده وَاللهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ و ایزد متعال قوللرینک کناهن ستر
ایدوب کندولرین لطف و کرمله اسیرکر بو احسانلر اهل کتابدن محمد المصطفایه
ایمان کتورنلره وعد اولندی لِئَلَّا يَعْلَمَ أَهْلُ الْكِتَابِ تاکه محمد المختاره
ایمان کتورمیان اهل کتاب بیلهلرکیم أَلَّا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِنْ فَضْلِ اللهِ
علی التحقیق شان بودرکه خدانک کرم و احساننده برآز نسنه اوزره قادر
اولمازلر یعنی اهل ایمانه مذکور اولان نعمتلرک بیر نسنه نائل اولمازلر یا الکا نائل
اولمق ایمانله مشروطدر وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللهِ و تاکیم بیلهلرکیم سزانک ارتمسی
خدانک ید قدرتندهدر يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ ایستدوکی کیمسنهیه انی احسان
ایدر وَاللهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ و تنکری تعالی اولو احسانک ایهسیدر
که نعمتی خواص و عوامه مستوفی ایرشمشدر والله اعلم واحکم

## سورة المجادلة مدنية وايها ثنتان وعشرون اية

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

کتوردیلرکیم اوس بن الصامت قادینی خوله بنت ثعلبه اوزره ظهار ایندین ایجدی
خوله سرور کائناته کلوب باشنه کلان وقعهدن استفتا ایتدی حضرت صلی الله
علیه وسلم اکا بیوردی کیم اوس اوزره حرام اولدک خوله ایتدیکیم بنی بوش ایتمدی
بنم حضرت اکا کالاول جواب ویردی خولهنک اوشاقلری صغیر اولدو قادینوت
غایتله غمناک اولوب احوالن جناب رب الاربابه عرض ایدوب شکوی ایتدی
ایزد متعال بو دورت ایتی منزل ایدوب بیوردی قَدْ سَمِعَ اللهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ
فِي زَوْجِهَا تحقیقا کیم حق سبحانه وتعالی ایشتدی سؤول قادینک سوزین که قوجهسی
خصوصنده سنکله مجادله ایدر وَتَشْتَكِي إِلَى اللهِ و ایزد ذو الجلاله احوالن عرض
ایدر وَاللهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا و حق جل وعلا سوزلشوب دیرمککوزی ایشیدر إِنَّ اللهَ
سَمِيعٌ بَصِيرٌ بی شبهه کیم حق سبحانه وتعالی سوزلرکوزی ایشیدوب احوالکزی کورر
الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْكُمْ مِنْ نِسَائِهِمْ سیزدن سؤول کیمسهلرکه قاریلرندن ظهار ایدرلر

ظهار اول شیئدر که کشی قاریسنه سویلیه سن انامک ارقه سی کبی سن دیو فقها
بو حکمه ملحق قیلدیلر هر تشبیهی که کشی کندویه محرم اولان قاریلرک بر جزئینه
قاریسین تشبیه ایلیه ماهن امهاتهم مظاهر قیلنان قاریلری فی الحقیقه انالری
دکلدر ان امهاتهم الا اللائی ولدنهم انالری بر کیمسه دکل الا کندولرین
طوغرن قاریلر وانهم لیقولون منکرا من القول وزورا و بی شبهه کیم انلر
سوزدن بیلنمش سوزی و دروغ و لغودن منحرف کلامی دیرلر وان الله لعفو
غفور دخی علی التحقیق کیم حق تعالی بوکونه ایشدن توبه ایدنه عفو ایدوب مغفرت
ایدر والذین یظاهرون من نسائهم و شول کیمسه لرکه قاریلرندن مظاهره
ایدرلر ثم یعودون لما قالوا صکره دیدوکلری سوزک مقتضاسن نقض ایتمکه
دونرلر که اول مظاهر ایتدوکلری قادینک استمتاعن قصد ایدرلر فتحریر رقبة
پس بر مملوکک اولمش یا دیشی مؤمن اولمشی یا ذمی من قبل ان یتماسا مظاهر
و مظاهر عنه بری بیرندن استمتاع ایتمدن اول ذلکم بو حکم که سیزه انکله مامور
اولدیکوز توعظون به انکله پند ویریلور سیزه تا که بوکونه الفاظدن کندوکزی
منع ایدوسیز والله بما تعملون خبیر و حق سبحانه و تعالی مخفی ایشلدیکوز
ایشلره دانادر بر کیزلو ایش اوزرینه مخفی اولماز فمن لم یجد پس بر کیمسه که
بنده بولمازکه انی ازاد ایلیه فصیام شهرین متتابعین ایکی ایک اوروجی
فاصله سیز اوزرینه لازم اولور من قبل ان یتماسا کشی و قاری بری بیرینه
دکمدن اول فمن لم یستطع پس بر کیمسه که ایکی ایک اوروجه قدرتی اولمیه
فاطعام ستین مسکینا التمش یوقسله بیجاک ویرمسی اوزرینه لازم اولور
هر برینه یاردم صاع بغدای یا بر صاع غیریسندن ذلک حق تعالی اوزرکزه
بو حکمی فرض قیلدی لتؤمنوا بالله ورسوله تا که خدایه و پیغمبرینه تصدیق کتوروب
بوکونه سوزلرله تقوه ایتمیه سیز وتلک حدود الله و اول احکام خدانک صنرلریدر
اشمسی جائز دکلدر وللکافرین عذاب الیم دخی کفر ایدنلره دردناک اشکنجه
وار یعنی حدود الهیه یه تجاوز ایدنلره بر عظیم اشکنجه اولور ان الذین یحادون
الله ورسوله تحقیقا شول کیمسه لرکه خدایه و پیغمبرینه عداوت ایدرلر کبتوا کما
کبت الذین من قبلهم خوار و نکونسار اولدیلر نته کیم کندولردن اسبق
پیغمبرلره عداوت ایدنلر خوار و نکونسار اولدیلر وقد انزلنا آیات بینات دخی





علی التحقیق کیم روشن معجزه لر ایندردک که پیغمبرک صدقنه دلالت ایدرلر وللکافرین
عذاب مهین و کفر ایدنلره بر خوار ایدیجی اشکنجه وار یوم یبعثهم الله جمیعا
یاد ایت اول کونی که حق جل وعلا انلری قبوردن کوندرود فینبئهم بما عملوا
پس دنیاده ایشلدوکلری ایشدن علی رؤس الاشهاد کندولرین اگاه ایدر
تا که رسوا اولهلر احصاه الله ونسوه ایتدوکلری ایشی حق سبحانه و تعالی ضبط
ایتدی و انلر انی اونتدیلر والله علی کل شیء شهید و اینه مثقال هر نسنه اوزره
نکهباندر بر شی کندوسندن غائب اولماز کتوردیلر که بر کون ربیعه بن عمرو
و قوندشی حبیب صفوان بن امیه ایله اهسته سویلشورلردی انلرک بیری دیدی
ایا تنکری دیدوکمز سوزی بیلور او بیری دیدی بعضسنی بیلور و بعضسنی بیلمز
او چنجیلری دیدی بعضسنی بیلدوکده تضکره قلانی دخی بیلور پس حق جل وعلا
بو ایتی منزل ایدوب بیوردی الم تر ان الله یعلم ما فی السموات وما فی الارض
بلمز میسن کیم حق جل وعلا کوکرده اولان شیء و زمینده اولان نسنه اکی کلی
و اکی جزئی قوسین بیلور ما یکون من نجوی ثلثة عالمده هیچ اوچ شخصک
اهسته سویلشمسی اولماز الا هو رابعهم الا که کندو سی انلرک دوردنجیلریدر
یعنی انلرک سرلرینه مطلع اولدوغندن اوتری انلری دورت قیلدر ولا خمسة
الا هو سادسهم دخی کائناتده بیش شخصک اهسته سویلشمسی اولماز الا
تنکری تعالی الدوعی حسبیله التیجیلریدر ولا ادنی من ذلک ولا اکثر
ونه انلردن ازبرله ایکی کیبی و نه انلردن چوق قالغی وما فوقی کیبی الا هو معهم
الا که تنکری تعالی انلرله در انلرنده جاری اولان نسنه یی بیلور اینما کانوا قنقی یرده
اولدیلرسه ثم ینبئهم بما عملوا یوم القیمة صکره انلری رسوا ایتمک ایچون مستحق
اولدوقلری سزایی تقریر ایتمک ایچون روز قیامتده عالم اراسنده ایشلدوکلری
ایشلری کندولره بیلدرر ان الله بکل شیء علیم تحقیقا کیم حق سبحانه و تعالی
دوکلی اشیایه دانادر انکچون که دانشی مقتضی اولان ذاتی جمیع اشیانک بیلمسنده
نسبتی برابردر اصلا تفاوت ایتمز کتوردیلر کیم یهود و اهل نفاق مؤمنلرک احوالی
کیزلی سویلشورلردی و اول محلکه اهل ایمانی کوردلردی بیری بیرینه کوز قیرپردی
سرور کائنات علیه افضل الصلوات انلری بو اطواردن منع ایدردی بر کون ممتنع
اولدیلر ینه اسکی معتادلرینه دوندیلر حق جل وعلا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی که

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَى بقمزمیسن شول کیمسه لره که کیزلی سویلشمکدن نهی
اولندیلر ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ صکره دونرلر شول شیئه که کندولر اندن
نهی اولندیلر وَيَتَنَاجَوْنَ وبری بریله کیزلی سویلشورلر بِالْإِثْمِ اهل ایمانه
غیبت ایتمه لری کبی کناهه موجب اولان سوزله وَالْعُدْوَانِ ومؤمنلرک
دشمنلکلرینه متعلق اولان کلامله وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وپیغمبره عصیان ایتمکه
امرلشمقله وَإِذَا جَاءُوكَ دخی نچن سکا کلورلر حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ بِهِ اللَّهُ سکا تحیه
ایدرلر اول کلام ایله که تنکری تعالی انکله سکا تحیت ایتمدی یعنی سکا کلدوکلرنده
السام علیک یا انعم صباحا دیرلر وحق سبحانه وتعالی تحیتکده بیوردوغی سلام
ویرمسین دیرلر وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ ومابینلرنده دیرلر لَوْلَا يُعَذِّبُنَا
اللَّهُ بِمَا نَقُولُ نیچون محمد حقنده سویلشدوکمز سوز سببیله تنکری تعالی بزی
تعذیب ایتمز حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ دوزخ کندولره کافیدر عذاب جهتندن يَصْلَوْنَهَا
اکا کیردلر فَبِئْسَ الْمَصِيرُ پس یمان دونه جک یردر دوزخ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
ای ایمانه کلان کیمسنه لر إِذَا تَنَاجَيْتُمْ نچن بری بریکوزله کیزلی سویلشورسیز
فَلَا تَتَنَاجَوْا بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ اهل نفاق کبی بو نامعقول
اشیا ایله کیزلی سویلشمک وَتَنَاجَوْا بِالْبِرِّ وَالتَّقْوَى واهل ایمان ایچون خیره
متضمن اولان سوزله وخدادن قورقمغی اشعار ایدن کلامله کیزلی سویلشک
وَاتَّقُوا اللَّهَ دخی امر ونهی اولندیغکوز اشیانک محافظه سی خصوصنده خدادن
خوف ایدک الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ شول خدا که جزاسی طرفنه جمع اولنورسیز
إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ بوندن غیری بر شی یوقدر کیم کیزلی سویلشمک
ابلیس شقیدن پیدا اولدی زیرا انی ایشلیانلره تزیین ایدن وانک ایشلمسی
اوزره انلری حمل ایدن اول لعیندر لِيَحْزُنَ الَّذِينَ آمَنُوا تا که اول خبیث اهل
ایمانی اندوهناک قیله وَلَيْسَ بِضَارِّهِمْ شَيْئًا واهل ایمانه بر آز نسنه ضرر
ایدیجی دکلدر إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ مکر تنکرینک دیلمه سیله انلره ضرر ایدر بیلور وَعَلَى
اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ویالکوز تنکری تعالی اوزره اهل ایمان اعتماد ایدوب
توکل ایتسونلر کوردیلر که اهل بدردن بعض کیمسه سرور کائناتک مجلسنه
کلدیلر اول اثناده صحابه نک بر مقداری سرور کائناتک مجلسن احاطه ایتمشلردی
اهل بدر مجلسک اورته سنده ایاق اوزره دورمش قالدیلر وایستدیلر کیم





بر کیمسه کندولره یر ویره بر کیمسه یر ویرمدی بعده حضرت صلی الله علیه وسلم
بدر خلقندن اولمیانلردن قالدروب یرلرینه انلری اوتورتدی
بو حالت قالدرلن کیمسنه لره مستثقل کلدی واهل نفاق مؤمنلره دیمکه
باشلدیلر محمد المصطفی بو خصوصده عدالت ایتمدی بر کیمسه لرکه مکانلرنده
قرار دوتمشلر ایدی کندولرین قالدردی پس حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب
بیوردی يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ای ایمانه کلان کیمسه لر إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا
فِي الْمَجَالِسِ نچن سیزه دینلور ذکر وتلاوت ونماز مجلسلرنده یر اچک
فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ یری اچک حق سبحانه وتعالی بهشت جاودانده وقبرده
سیزکون یری واسع قیلادر وَإِذَا قِيلَ انْشُزُوا دخی نچن سیزه دینلور مجلسده
توسعه ایتمک ایچون سرعتله قالقک فَانْشُزُوا توقف ایتمدن حرکت ایدک يَرْفَعِ اللَّهُ
الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ تنکری تعالی سیزدن ایمانه کلانلری دنیاده نصرت وکوزل
آد ایله واخرتده بهشت جاودانک عالی مرتبه لرینه نائل قیلمقله قالدرر وَالَّذِينَ أُوتُوا
الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ ودانشی ویرلن کیمسنه لری بر پایه لر قالدرر که اهل ایمانک پایه لرندن
ارتقدر زیرا مؤمن عالم بی علم اولان مؤمندن افضلدر حدیث شریفده وارد
اولمشدرکیم عالمک فضلی بی علم عابدک اوزرنه ایک ایدارکی کیجه سینک فضلی
کبی سائر یلدزلر اوزره وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ وخدای متعال ایشلدککوز امورک
حقیقتنه داناد رکوردیلر کیم خلق حضرته چوق نزد ایدوب کیزلی سوز سویلردی
و درلو درلو اشیا کندوسندن صورارلردی ایش بر مرتبه یه ایرشدیکیم حضرت
صلی الله علیه وسلم صیقلور قالدی حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا ای ایمانه کلانلر إِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ نچن پیغمبرله کیزلی سوز سویلشورسیز
فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ صَدَقَةً کیزلی سویلشمککوزک ایلروسنده بر صدقه
ویرمسین ایلرو قیلک ذَٰلِكَ بو صدقه یی ویرمککوز خَيْرٌ لَكُمْ سیزه ییکرکدر
زیرا طاعتکوز انکله ارتر وَأَطْهَرُ دخی سیزه پاکیزه رکدر انکچون که کناهلرکوز
انکله محو اولور فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا پس اکر نجوی محلنده صدقه ویرمکه بر نسنه بولمزسیز
فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ بی شبهه کیم حق جل وعلا مغفرت ایدر نجوی محلنده صدقه ویرمکه
نسنه سی اولمیانه رَحِيمٌ ان غایتله اسرکرکه بو کونه تقصیرین عفو ایدی
اخبارده کلمشدرکه بو حکم اون کون قالدی وحضرت علیدن مرویدرکه دیدی

بو اینله بندن غیری بر کیمسه عمل ایتمدی اندن صکره حق جل وعلا اول حکمی بو آیتله
منسوخ ایدوب بیوردی ءَأَشْفَقْتُمْ أَنْ تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ صَدَقَاتٍ
ایا کبرا ایله سویلشمکوزدن ایلرو سنزه صدقه لر تقدیمندن فقری ملاحظه
ایدوب قورقدیکوز فَإِذْ لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ پس اول وقت که انی ایشلمدکوز
وحق جل وعلا اوزرکزه توبه ایتدی که ویرممسکه سیزه رخصت ویردی فَأَقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ پس نمازی قیلک وزکوتک اداسنده تقصیر ایتمک
وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وماموراولدیغکوز اشیاده خدایه وپیغمبرنه اطاعت
ایدک وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ وخدا عز وجل ایشلدکوز ایشلرک گیزلوسنه
واشکاراسنه داناندر منقولدر کیم حضرت صلی الله علیه وسلم کندو حجره لرندن
بر حجره ده اوتورر ایدی یارانه اوتورانلره دیدی شمدی اوزرکزه بر کشی کیره که
کوکلی جبار کوکلیدر وشیطان کوزیله بقر در عقب ازرق چشم عبد الله بن
نبتل منافق کیردی حضرت الکا دیدی نیچون بنی سن وبولداشلرک سوکرسیز
همان خدایه اند ایچدیکه هرکز او کونه سوز کندو وسندن صدور ایتمدی
بعده واروب یولداشلرینی دخی کتوردی انلر دخی اول منوال اوزره اند ایچدیلر
در عقب حق جل وعلا بو ایتی منزل ایدوب بیوردی أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا
قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ بقمزمیسن سن اول کیمسه لره که موالات ایتدیلر بر
کروهه که حق جل وعلا اوزرلرنه غضب ایتدی یعنی یهود طائفه سیله دوستلشدیلر
مَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ انلر نه سیزلردندر ونه انلردن وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ
دخی یلان اوزره اند ایچرلر وَهُمْ يَعْلَمُونَ وحال بوکه کندولر بیلورلر کیم ایتدوکلری
اند یلاندر أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا حق جل وعلا انلره بر شدتلو اشکنجه اماده
قیلدی إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ تحقیقا که انلر ایشلدوکلری ایش غایتله
بر بد ایش ایدی اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً ماللرین وجانلرین حفظ ایتمک ایچون
اندلرین سپر ایدندیلر فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ پس خدانک طریقندن خلقی
منع ایتدیلر فَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ پس کندولره بر خوار ایدیجی اشکنجه اولور
لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا انلرک نه امواللری ونه اولادلری خدانک
عذابندن بر از نسنه کندولردن دفع ایده بیلورلر أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ اول
کروه دوزخک اهلیدر هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ کندولر دوزخک ایچنده همیشه

اقامت

اقامت ایتمشلردر يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا اول کون که حق تعالی انلری قبورلردن
کوندرور فَيَحْلِفُونَ لَهُ پس خدا ایچون اند ایچرلر کیم کندولر مسلمانلردر كَمَا
يَحْلِفُونَ لَكُمْ نته که دنیاده سیزکچون اند ایچرلر وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ
وایتدوکلری یمینده کمان ایدرلر که علی التحقیق کندولر بر نسنه اوزره درلر زیرا
طبیعتلرنده نفاق اودکلو تمکن ایتمشدر کیم کندولره تخیل اولنور که یلان
یمینلری اخرتده تکری تعم اوزره کذبلرنی ترویج ایدر أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ
اکاه اولک کیم علی التحقیق انلر کندولر در یلانجیلر اوزکه لری دکل اسْتَحْوَذَ
عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ ابلیس شقی اوزرلرنه مستولی اولدی فَأَنْسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ
پس خدانک ذکرینی کندولره اونتدردی أُولَٰئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ انلردر ابلیس
شقینک کروهی أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ اکاه اولک کیم علی التحقیق شیطانک
کروهی هُمُ الْخَاسِرُونَ کندولردر اوتوزنلر إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
تحقیقا شول کیمسه لر که خدانک فرمانینه ورسولنه مخالفت ایدرلر أُولَٰئِكَ
فِي الْأَذَلِّينَ اول کروه فی حقیر وخوارلو لانلرک زمره سنده محسوبدرلر
كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي ایتدی ذوالجلال لوح محفوظده یزدیکیم البته
بن حجت ودلیلله غلبه ایدرم وپیغمبرلرم دخی إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ بی شبهه کیم حق
جل وعلا انبیالرینک نصرتی اوزره توانادر عَزِيزٌ هرکس اوزره غلبه
ایدیجیدر که مراد ایتدوکی شیئده بر کیمسه یه مغلوب اولماز لَا تَجِدُ قَوْمًا
يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ بولمزسن بر کروهی که خدایه وصونکی کونه تصدیق کتوردولر
يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ خدایه وپیغمبرنه مخالفت ایدنلره محبت ایدرلر
یعنی لایق دکلدر که اهل ایمانی خدانک دشمنلرنه دوست بوله سن وبوندن
مراد اهل ایمانی کفارک دوستلشملرندن نهی ایتمکدر وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ
أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ واکر خدایه مخالفت ایدنلر اهل ایمانک پدرلری یا اوغوللری
یا برادرلری یا خصملریدی انلرله دوستلشمسونلر أُولَٰئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ
الایمان اول کروه که اهل خلاقلرنک اسنالك ایتمزلر حق تعالی کوکللرنده ایمانی
اثبات ایتدی وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ وانلره کندو سندن صدور ایتمش بر قوت
ونصرت وهدایتله تقویه ایتدی وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وانلری
کیوددکه بر باغلره کیم اشجارلری التنده ایرمقلر اقر خَالِدِينَ فِيهَا ایچنده اقامت

علی الدوام تقدیر ایتمشلر رضی الله عنهم الماعتلری سببیله حق تعالی کندولردن
خشنود اولدی ورضوا عنه وکندولره وعد اولنان ثوابك وصولندن
اوتری حق تعالادن خشنود اولدیلر اولئك حزب الله اول کروه خدانك
لشکریدر الا ان حزب الله هم المفلحون آگاه اولك کیم علی التحقیق خدانك لشکری
کندولردر دولت دارینه نائل اولانلر سورة الحشر مدنیة وهی اربع وعشرون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

سبح لله ما فی السموات وما فی الارض خدانك ذات پاکنه کوکلرده اولان عالم
ویرده اولان مخلوقات تنزیه کتوردیلر وهو العزیز وکندودر هر کیمسه اوزره
غالب اولان الحکیم ایشی صواب ودرست ایشلیان کتوردیلر که سرور کائنات هجرتك
دوردنجی ییلنده صحابهٔ کرامك خواصندن برکروهله بنی النضیرك منازلنه بر مصلحت
ایچون کیتدی فخر مبارکی ارقه سن انلرك بر دیوارینه دایادی یهود دامه
چیقوب ایستدیلر کیم حضرتك باشنه اوزره بر طاش صاله لر علی الفور حضرت
جبرئیل کلوب انی حکاری ایشدن کندو یی آگاه ایلدی حضرت صلی الله علیه وسلم
صحابه کینی الوب دوندی وانلره خبر صالدیکه چون غدریکوز ظاهر اولدی بنم
دیاردن دورمك چیقك اقلیم اخره کیدك انلره بو خبر واصل اولیجق الاتسه
سفری مهیا ایتمکه شروع ایتدیلر ابن ابی منافق مدینه دن کندولره خبر صالدی
قلعه لرکوزده تحصن ایدوب یرکوزدن حرکت ایتمك که بن جماعتمله وبیك کیمسنه ایله
سیزه مدد ایدرم انلر بو منافقك سوزیله مغرور اولوب قلعه لرنه قپاندیلر
حضرت صلی الله علیه وسلم بو خبری ایشدنجه لشکر اسلامله واروب کندولرن
اون بش کون محاصره ایتدی کوکللرنه خوف دوشوب حصاردن دخی تنك
اولوب وطنلرندن جلا ایتمکه رضا ویردیلر حضرت انلره بو شرطله اذن ویردی
که سلاح معولسن بیله کوتورمیه لر واموالرندن دوه لری کوتوردوکی نسنه یی
کوتوره لر بو شرطی قبول ایدوب چیقدیلر بعده حق جل وعلا بو سورهٔ نك
اولندن تا والله علی کل شیء قدیر اینه دك منزل قیلدی هو الذی اخرج الذین
کفروا من اهل الکتاب کندودر شول قادر ذو الجلال که توراة اهلرندن نقض
عهد ایدوب کفر ایدنلری چیقردی من دیارهم کندو منزللرندن لاول الحشر
جزیرهٔ عربدن ایلك سوردلمه لرنده وایکنجی سوردلمه لری خیبردندر که حضرت عمر رضی الله عنه

کندولرین

کندولرین اندن سوردی ما ظننتم ان یخرجوا شدت قوتلرندن کمان ایتمدکوز کیم
قلعه لرندن چیقه لر وظنوا انهم مانعتهم حصونهم من الله وکمان ایتدیلر
کیم علی التحقیق کندولر خدانك قضاسندن قلعه لری محافظه لرین ایدیجیدر
فاتاهم الله پس خدانك عذابی کندولره کلدی من حیث لم یحتسبوا کمان ایتمدوکلری
یردن وقذف فی قلوبهم الرعب وقورقویی کوکللرنه ثابت قیلدی یخربون
بیوتهم بایدیهم ابولرین اللریله ییقرلر تاکه زقاقلری انك اغاجیله وطاشیله
باغلیه لر وتاکه کیتدوکلرندنصکره اهل ایمانه معمور قالمیه وتاکه انلردن
پسند ایتدوکلری اشیایی بیله الهلر وایدی المؤمنین واهل ایمانك اللریله
که انی خراب ایدرلردی تاکه تحصن ایتمالری قالمیه وجنکك یری متسع اوله
وکنارده اجع حاصل اوله وازبس که عهدی نقض ایتدیلر اهل ایمان ایتدوکی
تخریب کندولره اسناد اولندی اخبارده کلمشدرکیم چون یهود بنی النضیر
جلایه عزیمت ایتدیلر وبیلدیلر کیم ابولری اهل اسلامك تصرفنه داخل اولور
ابولرین ییقمغه شروع ایتدیلر واغاجندن وقاپولرندن کندولره خوش کلدوکی
الدیلر بعده اسباب واثقاللرین کوتوروب کیمسه شام ولایتنه کیتدی
وکیمسه خیبره فاعتبروا یا اولی الابصار پس ای کوزلر ایه لری بو احوالدن
عبرت الك ولولا ان کتب الله علیهم الجلاء واکر تنکری تعالی اوزرلرنه
وطندن چیقمغی یازمش اولمسیدی لعذبهم فی الدنیا البته بو جهانده انلری
معذب قیلاردی ولهم فی الاخرة عذاب النار واو برجهانده انلره دوزخك
اشکنجه سی ذلك اول عذابلر انلره اولدی بانهم شاقوا الله ورسوله اول سببله
که انلر خدایه وپیغمبرنه عداوت ایتدیلر ومن یشاق الله وهر کیم خدایه عداوت
ایدر فان الله شدید العقاب بی شبهه کیم ایزد ذو الجلال قتی عقوبتلودر
ما قطعتم من لینة بخشی خرما مقوله سندن قنقیسنی که کسه کوز او ترکتموها
قائمة علی اصولها یا انی دیبلری اوزره بوراغدکوز فباذن الله انك اوکونه اولسی
خدانك فرمانیله در کتوردیلر که چون سرور کائنات بنی النضیر قبیله سن محاصره
ایتدی فرمان ایتدیکیم خرمالری کسه لر چون انی شروع ایتدیلر طائفهٔ شقیه دن
برنچه کیمسه چیقوب دیدیلر یا محمد سن دیرسن یر یوزندن فساد ایتمك ایو نسنه
دکلدر نیچه سن انك ایشلمسنه امر ایدرسن حضرته بو سوز کران کلدی وصحابه نك

بعضسی کسمسنه اقدام ایتدی بونا و یل ایله کیم انک کسمسی انلری غمناک قیلادر و کیمسی
کسمسندن ممتنع اولدی بو تخمینله که بو اهل اسلامه دونه جکدر بعده حق جل
وعلا انک کسمسنی تحلیل ایتمک ایچون و کسمسنی معقول بیلمیان سوزنی تصدیق
ایتمک ایچون بو آیتی بیان ایتدیکیم اول ایکی ایشک وقوعی اذن شریفیله در
ولیخزی الفاسقین دخی سیزه بو اذنی ویردی تاکه حددی تجاوز ایدنلری رسوا
قیله وما افاء الله علی رسوله منهم دخی ایزد ذو الجلال بنی النضیر مالندن
پیغمبری اوزده هونه دوندوب کندویه غنیمت قیلدی فما اوجفتم علیه من خیل
ولا رکاب انک تحصیلی اوزده هیچ آت مقوله سن و دوه قسمن سرعتله سورمدکوز
یعنی بو غزاده سیز نوب کیتمدکوز انکچونکه بنی النضیرک منازلی مدینه دن
ایکی میللک یولده ایدی حضرتدن ماعدا اقرلری پیان کیتدیلر و اهل جهاد بو
غزاده اصلا کلفت چکمدیلر ولکن الله یسلط رسله ولیکن حق جل وعلا
پیغمبرلرین مسنولی قیلادر علی من یشاء ایستدوکی کیمسه اوزده والله علی کل
شیء قدیر و ایزد ذو الجلال هر نسنه اوزده توانادر ما افاء الله علی رسوله من اهل
القری خدای متعال کویلرک خلقی مالندن پیغمبری اوزده هونه دوندروب
کندویه غنیمت قیلدی فلله وللرسول ولذی القربی والیتامی والمساکین
وابن السبیل اول غنیمت خدایه و پیغمبره و قرابت ایه لرنه و اوکسیزلره و یوقسللره
و بی مال اولان مسافره در بلمنک کرکدر کیم جنکسیز اهل اسلامه حاصل
اولان مالک کیفیت قسمتنده اختلاف ایتدیلر بعضیسی ایتدی ظاهرینه عمل ایدوب
دیدیلر التی حصه اوزده قسمت اولنور و خدانک حصه سی کعبه نک وسایر مسجدلرک
تعمیرینه صرف اولنور و بعضیسی دیدی بیش حصه قیلنوب اقسام مذکوره نک
اراسنده تقسیم اولنور و آیتده خدانک مذکور اولمسی تعظیم ایچوندر و شمدیلکده
پیغمبرک حصه سی بر قولده خلیفه سنه دیریلور و بر قولده لشکره و سرحدلرک
مهماتنه صرف اولنور و بر قولده اهل اسلامک مصالحنه مصالحده کوردیکیم جاهلیه
رسم بویله ایدی کیم قچن بر غنیمت الورلردی دورتدن بیری بیوکلری اولان کیمسنه
الوردی و قلان شیئدن دخی بر تحفه انتخاب ایدوب الوردی و قسمتده دولتمندلر
فقرا اوزده تعدی ایدرلردی قچن بنی النضیرک غنائمی اهل اسلامه حاصل اولدی
صحابه کرامک اکابری دیدیلر یا رسول الله غنیمتک ربعنی قالدر و ایستدوکک شیئی انتخاب



انتخاب ایدوب قالدرانده نصکره قلان اشیایی بیزه ویرارامزده بیزانی قسمت ایدهلم
حق سبحانه و تعالی خمسی پیغمبره مخصوص قیلوب قسمتی ایتده مذکور اولان وجه
اوزده مقرر قیلدی کیلا یکون دولة بین الاغنیاء منکم تاکه اول مال فی
سیزدن اولان بایلر اراسنده الدن اله کزمش اولمیه وما آتاکم الرسول و پیغمبر
سیزه هونه ویرورسه فخذوه انی الک زیرا او سیزه حلالدر وما نهاکم عنه
و قنقی نسنه که سیزی اندن منع ایتدی فانتهوا سیز اندن ممتنع اولک واتقوا
الله و پیغمبرک مخالفتنده تکریدن خوف ایدک ان الله شدید العقاب بی
شبهه کیم خدا عز و جل پیغمبره مخالفت ایدنلره قتی عقوبتلودر للفقراء المهاجرین
بو لذی القربی دن و ما بعدنده اولان اقسامدن یعنی مال فی هجرت ایدن
درویشلر ایچوندر الذین اخرجوا من دیارهم واموالهم شول هجرت ایدن
درویشلر که منزللرندن و اموالرندن چیقمش قیلندیلر یبتغون فضلا من الله
ورضوانا خدادن کرم و خشنودلغک طلبین تحمین ایدوکلری حالده وینصرون الله
ورسوله و جانلریله و ماللریله خدانک دیننه و پیغمبره یاردم ایدرلر اولئک هم
الصادقون انلر کندولردر ارباب صدق اولانلر والذین تبوؤا الدار والایمان
من قبلهم دخی مال فی شول فقرایه در که مدینه یی یر ایدندیلر و ایمانله الفت ایتدیلر
اهل هجرت مدینه یه کلمدن اسبق یحبون من هاجر الیهم سیورلر شول کیمسه یی
که وطننی ترک ایدوب کندولره کلدی ولا یجدون فی صدورهم حاجة دخی سینه
لرنده حقد و حسد و غدغه بولمزلر مما اوتوا اهل هجرت ویرلدوکی نسنه دن
ویؤثرون علی انفسهم دخی اهل هجرتی جانلری اوزده تقدیم ایدرلر ولو کان بهم
خصاصة اکرکندولرده بر احتیاج اولسه ومن یوق شح نفسه و هر کیم کندو
نفسنک شدت بخلندن محفوظ قیلنور که حب مالدن و بغض انفاقدن امتناع
ایده فاولئک هم المفلحون انلر کندولردر ایکی جهانک دولتنه نائل اولوب زحمتلرده
خلاص اولانلر والذین جاؤا من بعدهم و شول کیمسه لر که اولکی هجرت ایدنلردن صکره
کلدیلر و انلر قیامته دک اهل ایمان اولانلردر یقولون ربنا اغفر لنا ولاخواننا
الذین سبقونا بالایمان دیرلر ای پروردکارمز کناهلرمزی بزم ایچون یارلغه
و ایمانله بیزه سبقت ایدن برادرلرمز ایچون دخی ولا تجعل فی قلوبنا غلا للذین
آمنوا دخی دیرلر کو کلارمزده ایمانه کلانلر ایچون بر عداوت قیلمه ربنا انک رؤف

رحیم ای خداوندم علی التحقیق سن رافت و رحمتك غایتیله متصفسن الم تر
الی الذین نافقوا بقمزمیسن شول کیمسه‌لره که نفاق ایدیلر یقولون لاخوانهم
الذین کفروا من اهل الکتاب دیرلر اهل کتابدن کفر ایدن برادرلرینه لئن
اخرجتم قسم اولسونکیم مکانکوزدن چیقمش قیلنورسه کوز لنخرجن معکم البتة
سیزکله چیقرزدر سزلك بوزندن ولا نطیع فیکم احدا ابدا و آزار کوزده بر
کیمسه‌یه هرکز مطیع اولمازوز وان قوتلتم لننصرنکم و اکر مقاتله اولنورسیز البتة
سیزه یاردم ایدرز والله یشهد انهم لکاذبون و ایزد ذو الجلال شهادت
ایدرکیم علی التحقیق ارباب نفاق بو سوزده بلا بجیلردر لئن اخرجوا لا یخرجون
معهم بلاشبهه کیم کفار چیقمش قیلنورلرسه کندولرله چیقمزلر ولئن
قوتلوا لا ینصرونهم دخی علی التحقیق اکر مقاتل اولنورلر کندولره یاردم
ایتمزلر ولئن نصروهم و اکر علی سبیل الفرض والتقدیر انلره یاردم ایدرلر
لیولن الادبار البتة اکسه‌لرین چیوروب قچرلر ثم لا ینصرون اندنصکره یاردم
اولنمازلر لانتم اشد رهبة فی صدورهم تحقیقا که سیز اهل نفاقك
سینه‌لرده قورقمق جهتندن اشد سیز من الله خدای ذو الجلالدن یعنی اهل نفاق
تنکریدن قورقمزلرسه که سیزدن قورقرلر ذلك بانهم قوم لا یفقهون
بو قورقمق اول سبیله‌درکیم علی التحقیق انلر برکروهدرلرکه خدانك عظمت و قهرین
بیلمزلر لا یقاتلونکم جمیعا یهود و منافقلر مجتمع اولدوقلری حالده شدت
خوفدن سیزکله جنك ایتمزلر الا فی قری محصنة الا خندق و بلو و ایله محصن کویلرده
او من وراء جدر یا دیوارلرك اکسه‌سندن باسهم بینهم شدید جنکلری
ارالرنده قتیدر یعنی انلرك ذاتنده شجاعت وار پس سیزکله اول کیفیتله جنك
ایتمدکلری نه که لکالرندندر و نه زبونلکلرندن بلکیم تنکری تعالی نعم یوردکلرنده صالدوغی
قورقودن اوتریدر اولیجه جنك ایدرلر تحسبهم جمیعا انلری بیغلمش و متفق کمان
ایدرسن وقلوبهم شتی و حال بوکه کوکللری پراکنده در ذلك بانهم قوم لا یعقلون
بو صفات انلره اول سبیله‌درکیم علی التحقیق انلر بر کروهدرلرکه کندولرینه نفع ایدن
شیئی تعقل ایدوب فهم ایتمزلر کمثل الذین من قبلهم بنی النضیرك غریب صفتی
کندولردن اسبق اولان اهل بدرك غریب صفتی کیبیدر قریبا ذاقوا وبال امرهم
یقین زمانده ایشلرینك سوء عاقبتی دادیلر یعنی یهود بنی النضیر کفار مکه



کیبی یقین مدنده بو جهانده ایدوکلری کفر و معصیتك غصه‌سن چکدیلر ولهم
عذاب الیم و اخرتده انلره بر درد ناك اشکنجه وار کمثل الشیطان منافقلر
یهودی اغوا ایتمده شیطان کیبیدرلر اذ قال للانسان اکفر فچن کافره دیدی
کفرك اوزره ثابت اول که بن سنك معین و یولداشکم فلما کفر پس کافر کفر اوزره
ثابت اولوب نهال کفر کوکلی زمیننده استحکام بولیجق قال انی بری منك
دیدی علی التحقیق بن سندن بیزارم انی اخاف الله رب العالمین بلاشبهه بن
عالملرك پروردکاری اللهدن قورقرم فکان عاقبتهما انهما فی النار
پس کافر و شیطانك نتیجه‌سی بو اولدیکیم ایکیلری دوزخده اولدیلر خالدین
فیها دوزخك ایچنده ایکیلری علی الدوام اقامت ایتمشلر وذلك جزاء
الظالمین و او کونه عذاب ستم ایدنلرك سزاسیدر یا ایها الذین امنوا
اتقوا الله ای ایمانه کلانلر خدادن خوف ایدك ولتنظر نفس ما قدمت
لغد وهرجان یارین ایچون ایلرو کوندردوکی شیئه بقسون واتقوا الله
دخی خدادن خوف ایدك ان الله خبیر بما تعملون بی شبهه کیم تنکری تعالی
ایشلدککوز ایشلرك ظاهرینه و باطننه داناادر ولا تکونوا کالذین نسوا الله
و اولمك شول کیمسه‌لر کیبی که تنکرینك حقن اونتدیلر فانسیهم انفسهم
پس کندولره جانلرین اونتدردی که انلره نفع ایدن شیئی ایشلمیوب ورطه‌
هلاکه انلری دوشوردیلر اولئك هم الفاسقون اول کروه کندولردر فسقده
کامل اولانلر لا یستوی اصحاب النار و اصحاب الجنة دوزخك ایه‌لری بهشتك
اربابیله برابر اولمازلر اصحاب الجنة هم الفائزون بهشت برینك ایه‌لری
کندولردر نعیم مقیمه نائل اولانلر لو انزلنا هذا القران علی جبل اکر بو قرانی
بر طاغ اوزره ایندرسیدك لرایته خاشعا متصدعا البتة انی قورمش چاتلمش
کوردردك من خشیة الله خدانك قورقوسندن وتلك الامثال و بو مثللر
نضربها للناس انی خلق ایچون بیان ایدرز لعلهم یتفکرون تاکه خلق حقائق
اشیایه تفکر ایدلر هو الله اودر خدای متعال الذی لا اله الا هو شول خدا
که کندوسندن اوزکه بر درست معبود یوقدر عالم الغیب والشهادة پوشیده
و اشکارا اشیانك داناسی هو الرحمن الرحیم کندودر بو ایکی صفتك غایتیله
متصف اولان هو الله کندودر صفات کماله جامع اولان ذات شریف الذی لا

اِلٰهَ اِلَّا هُوَ شول صفات کماله جامع که کندودن غیری حقله عبادته مستحق بر معبوده
یوقدر یعنی استحقاق الوهیتله کندودر یالکوز متفرد اولان اَلْمَلِكُ جمیع اموره
تصرف ایدن اَلْقُدُّوسُ نقصاندن ایجاد ایدن اشیادن غایتله منزه اولان اَلسَّلَامُ
آفات و نقصدن سلامت ایرسی اولان اَلْمُؤْمِنُ خلقه امینی باغشلیان اَلْمُهَیْمِنُ
هر شیئه حافظ و نکهبان اولان اَلْعَزِیزُ قوی اشیا اوزره غلبه ایدن اَلْمُتَکَبِّرُ نقصانا
و حاجتی اقتضا ایدن شیئدن تکبر ایدن سُبْحَانَ اللّٰهِ عَمَّا یُشْرِکُونَ حق سبحانه
و تعالی منزه اولدی کفار کندویه شریک قیلدوقلری اشیادن هُوَ اللّٰهُ کندودر
ایزد ذو الجلال اَلْخَالِقُ اقتضاء حکمت اوزره قو اشیایه تقدیر ایدن اَلْبَارِئُ اعیان
موجوداتی عدمدن وجوده کتورن اَلْمُصَوِّرُ مخلوقاته صورت و هیئت احسان
ایدن لَهُ الْاَسْمَاءُ الْحُسْنٰی کندویه مخصوصدر شرع و عقلک پسند ایتدوکی
کوزل آدلر یُسَبِّحُ لَهُ مَا فِی السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ شوائب نقصدن منزه اولدوغی
کوکلر و یرده اولان اشیا پاکلکله کندوبی آکرلر وَهُوَ الْعَزِیزُ الْحَکِیمُ
و کندودر کمال قدرتله و نهایت علمله متصف اولان

الجبّار علی الاطلاق دیلدوکنی ایشلدوکی ... جبر ایدنده

## سورة الممتحنة مدنية وآيها ثلث عشر آية

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیمِ

روایت ایلدیلر که چون حاطب بن بلتعه بیلدیکیم حضرت صلی الله علیه وسلم مکه اهلنه غزا
ایتمک ایستر انلره بر مکتوب یازدی بو مضمونله کیم سرور کائنات سیزی غزا ایتمک
ایستر و فکرکزه حاضر اولک و مکتوبی بنی المطلبک ساره نام بر قرواشلریله کوندردی
حضرت جبرئیل علیه السلام ایتوب سرور کائناته بو احوالدن خبر ویردی پس
حضرت صلی الله علیه وسلم حضرت علییی و عماری و طلحه یی و زبیری و مقدادی
و ابا مرثدی کوندروب دیدی روضهٔ خاخ نام موضعه ایرشدکلکوزده انده ذوبه بینمش
بر قادی بولورسیز حاطب مکه خلقنه کوندردکی مکتوبی اندن طلب ایدک سیزه
ویردیسه مکتوبی الک و کندوبی قویی ویرک و اکر ویرمدیسه کردننی اورک
صحابهٔ کرام فرمانه امتثال ایدوب مکان مزبورده انی بولدیلر مکتوبی کندوسندن
ایستدیلر انکار ایتدی حضرت علی رضی الله عنه قلیجن صیردی قلیجی کوردیجک
مکتوبی اوردکش صاچندن چیقروب کندولره تسلیم ایتدی سرور کائناتک





حضورنه کتوردیلر اول محل حاطبی احضار ایدوب انکا بیوردی بو مکتوبک
یازمسی اوزره قنغی نسنه سکا باعث اولدی حاطب ایتدی یا رسول الله اسلامه
داخل اولدوغم کوندن بو کونه دک کفر ایتمدم و سکا اخلاص ایتدوکم و قتدن
شمدیه دک ضد که موجب بر ایش ایشلمدم انجق بن قریشک حلیفی یم اراکنده
اصلا بر کیمسه م یوقدر که اولاد و انسابم اوزره محافظه ایده ایستدم که اوزرلرنه
بر حق اثبات ایدم تا که انک ملاحظه سیله اولادمی اینجتمیه لر و بیلوردم
کیم مکتوبم انلردن بر شئی دفع ایتمز حضرت انک عذرلرنی قبول ایتدی بعده
حق جل و علا بو سورهٔ بی ایندردی یَا اَیُّهَا الَّذِینَ اٰمَنُوا ای ایمانه کلان کیمسه لر
لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّی وَعَدُوَّکُمْ اَوْلِیَاءَ دشمنمی و دشمنکزی دوستلر ایدنمک
تُلْقُونَ اِلَیْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ مکتوبلر له محبتی انلره ایصال ایدرسیز وَقَدْ کَفَرُوا
بِمَا جَاءَکُمْ مِنَ الْحَقِّ و حال بو که علی التحقیق دوغرو لقدن سیزه کلان نسنه یه
انکار کتوردیلر یُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَاِیَّاکُمْ پیغمبری و سیزی مکه شهرندن
چیقررلر اَنْ تُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ رَبِّکُمْ پروردکارکوز خدای ذو الجلاله ایمان
کتوردکلکوز ایچون اِنْ کُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَادًا فِی سَبِیلِی وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِی اکر وطنکوزدن
چیقدکوز بولمغه جهاد ایتمک ایچون و رضالرمی طلب ایتمک ایچون انلرله
دوستلشمک تُسِرُّونَ اِلَیْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ انلره کیزلی خبر صالورسیز محبت سببیله
وَاَنَا اَعْلَمُ بِمَا اَخْفَیْتُمْ وَمَا اَعْلَنْتُمْ و حال بو که بن کیزلی قیلدوغکوز نسنه یه و آشکارا
ایتدوککوز شیئه سیزدن داناترم وَمَنْ یَفْعَلْهُ مِنْکُمْ و هر کیم سیزدن کفارله
دوستلشمق ایشنی ایشلر فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِیلِ بی شبهه کیم معتدل
یولی ایتردی اِنْ یَثْقَفُوکُمْ اکر سیزه ظفر بولورلر یَکُونُوا لَکُمْ اَعْدَاءً
سیزه دشمن اولورلر و انلرله دوستلشمغکوز سیزه فائده ویرمز وَیَبْسُطُوا
اِلَیْکُمْ اَیْدِیَهُمْ وَاَلْسِنَتَهُمْ بِالسُّوءِ دخی سیزه اللرین و دیللرین قتل و شتم کیبی
بد لکله آچرلر وَدُّوا لَوْ تَکْفُرُونَ دخی کافر اولمغکوزی سیورلردی لَنْ
تَنْفَعَکُمْ اَرْحَامُکُمْ خصملرکوز سیزه فائده ویرمز وَلَا اَوْلَادُکُمْ و نه اوشاقلرکوز
یَوْمَ الْقِیٰمَةِ روز جزاده یَفْصِلُ بَیْنَکُمْ حق جل و علا آرا کوزی آیرور که
سیزدن اهل ایمان اولانی بهشت جاودانه کوندرور و کافر اولانی دوزخه
وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِیرٌ و ایزد متعال ایشلرکزه بینادر پس انلر اوزره سیزه

مكافات ایدر قد كانت لكم اسوة حسنة تحقیقا كیم سیزه بر كوزل اقتدا اولنه جق
طریقت وار ایدی فی ابراهیم والذین معه حضرت ابراهیمك و اهل ایماندن
كندو ایله اولان كیمسنه لرك سوزلرنده اذ قالوا لقومهم تحقیق كندو خصملرینه
دیدیلر انا برآؤا منكم تحقیقا بیز سیزدن بیزار اولمشلرز وما تعبدون
من دون الله و تكریدن اوزكه عبادت ایتدكلكوز اشیادن دخی كفرنا بكم
ایتكوزه كفر ایتدك وبدا بیننا وبینكم العداوة والبغضاء ابدا و ارامزده
وارا كوزده دشمنلك و صیوشمه مك همیشه اشكارا اولدی حتی تؤمنوا بالله
وحده اول وقته دك كه یالكوز خدای ذو الجلاله ایمان كتورورسیز الا قول
ابراهیم لابیه مستثنادر اسوه حسنه دن یعنی حضرت ابراهیمك جمیع سوزلرنده
سیزه كوزل اقتدا وار ایكن پدرینه سویلیسنده لاستغفرن لك البته
پروردكارمدن سكا مغفرت طلب ایدرم وما املك لك من الله من شیء دخی
تكرینك عذابندن سندن هیچ برنسنه دفع ایتمكه قادر دكلم اكر ایمانه كلمزسن
خلاصهء كلام بو كه اهل ایمان كفاردن اولان خصملرندن بیزار اولمقلرنده
كركدر كیم حضرت ابراهیمه اقتدا ایده لر اما انلر ایچون استغفار طلب ایتمده
اكا اقتدا ایتمیه لر انكچون كه حضرت ابراهیم پدری ایچون استغفار طلب ایتمسی
اكا ایتدوكی وعده سببیله كندوسندن صادر اولدی والا كفار ایچون
مغفرت طلب ایتمك جائز دكلدر و اول وقت كه خلیل جلیل و اهل ایمان
اولان جماعت خصملرندن متبری اولدیلر دیدیلر ربنا علیك توكلنا ای
پروردكارمز اوزركه یالكوز اعتماد ایتدك والیك انبنا وسنك دركاه عزتكه
رجوع ایتدك والیك المصیر ودونمك سنك فرمانكه در ربنا لا تجعلنا
فتنة للذین كفروا ای پروردكارمز كفر ایدن كیمسه لره بیزی فتنه قیلمه
یعنی اوزریمزه انلری مسلط ایتمه تا كه طاقت كتورمدكمز عذابله بیزی ممتحن ایتمیه لر
واغفر لنا و تقصیراتمزی بیزم ایچون غفران ایت ربنا انك انت العزیز
الحكیم ای خداوندمز تحقیقا كه سن كندوك هر كس اوزره غلبه ایدن اشیایی
كما ینبغی ایجاد ایدن و هر كیم بو كونه اوصافله متصف اولدی لا شك دكیم اوزرینه
توكل ایدن كیمسنه یی صیغندرور و دعا ایدنه اجابت ایدر لقد كان لكم فیهم
اسوة حسنة تحقیقا كیم سیزكچون ابراهیم و قومنك سوزلرنده بر كوزل اقتدا





اولنه جق خصلت وار ایدی تكرار تاكید ایچوندر یا اولكی اقتدا اقوالده و ایكنجیسی
افعالده لمن كان یرجوا الله والیوم الآخر بدلدر لكم لفظندن یعنی مزبور تركك
طریقنده اسوه حسنه وار ایدی شول كروه ایچون كه خداوندن و صوكی كونك
زحمتندن قورقدی ومن یتول وهر كیم فرماندن یوز چویره خدانك
دشمنلریله دوستلق ایده فان الله هو الغنی الحمید بی شبهه كیم تكری تعالی
كندو در خلقك نصرتندن مستغنی اولان ذاتنده جمیع محامده مستحق اولان
كتوردیلر كیم تحقیق بو آیتلر نازل اولدی اهل ایمان دوستلغی بیردن مشركلرك
خصملرندن كسدیلر حق سبحانه و تعالی انلره وعده ایدوب بیوردی عسى الله ان
یجعل بینكم وبین الذین عادیتم منهم مودة شاید حق سبحانه و تعالی ارا كوزده
و كفار مكه دن عداوت ایتدكوز كیمسنه لرك اراسنده بر محبت پیدا ایده
بو وعده یی حق سبحانه و تعالی ایفا ایدوب اكثر صنادید قریش بو احوالدن
صكره اسلامله مشرف اولدیلر والله قدیر و ایزد متعال دشمنلكی دوستلكه
تبدیل ایتمكه توانادر والله غفور رحیم دخی حق جل و علا سیزدن صدور
ایدن تقصیراتی محو ایدوب قبول توبه ایله سیزی اسیركر كتوردیلر كه حضرت ابی
بكرك قیزی اسما خاتونك والده سی قتیله نام قادی مشركه ایكن مكه دن بر
مقدار هدیه ایله قیزینی كورمكه كلدی تحقیق حضرت اسمانك قاپوسنده اوكا
حضرت اسما انی ایچرو كیرمكه قوبی ویرمدی و هدیه سن قبول ایتمدی حق جل و علا
بو آیتی منزل ایدوب بیوردی لا ینهاكم الله عن الذین لم یقاتلوكم فی الدین
حق جل و علا سیزی نهی ایتمز شول كیمسه لرك اشنالكندن كه دین خصوصنده
سیزكله جنك ایتمدیلر ولم یخرجوكم من دیاركم دخی سیزی منزللركوزدن
چیقرمدیلر ان تبروهم اندن منع ایتمز كه سیز انلره ایولك ایده سیز وتقسطوا
الیهم وانلره عدلی ایصال ایده سیز ان الله یحب المقسطین بی شبهه كیم خدا
عز و جل عدالت ایدنلری سیور انما ینهاكم الله عن الذین قاتلوكم فی الدین
تكری تعالی سیزی نهی ایتمز الا شول كیمسه لردن كه دین خصوصنده سیزكله جنك
ایتدیلر واخرجوكم من دیاركم و منزللركوزدن سیزی چیقردیلر وظاهروا
علی اخراجكم و چیقرمقكوز اوزره ارقه لشدیلر ان تولوهم اندن منع ایدر كه
سیز انلرله دوستلشورسیز ومن یتولهم وهر كیم انلرله دوستلق ایده فاولئك

هم الظالمون اول کروه کندولره ستم ایدنلردر کتوردیلرکه حدیبیه صلحی واقع اولدقده
شرطلک بری بوایدیکیم هر مسلمان که مکه دن مدینه یه وارور حضرت
انی انلره دوندرور وهر کیم مدینه دن مکه یه کیده انی بر کیمسه دوندرمز هنوز
حضرت صلی الله علیه وسلم حدیبیه ده ایدی سبیعهٔ اسلمیه اسلامه کلوب حضرتک
حضورنه چیقه کلدی درعقب قوجه سی مسافر مخزومی اردنه کلوب دیدی یا محمد
بز سنکله شرط ایتدوکمی که هر کیم بزدن سیزه کلورسه رد ایده سز همان اول
وقت حق جل وعلا بو آیتلری منزل ایدوب بیوردی یا ایها الذین آمنوا
ای ایمانه کلان کیمسه لر اذا جاءکم المؤمنات مهاجرات یعنی ایمانه کلمش خاتونلر
سیزه کلورلر وطنلرین ترک ایتدوکلری حالده فامتحنوهن انلرک صحت
ایمانلرین بیلمکه سعی ایدک که کندولرینه آند ویره سز کیم بو چیقمه لری
یالکوز ایمانه رغبت ایتدوکلریچون یاخود قوجه لرندن راضی اولمدقلری
اجلدن چیقدیلر الله اعلم بایمانهن ایزد ذوالجلال ایمانلرینک حقیقتنه
سیزدن داناتردر انکچونکیم قلبلرینه مطلع اولان اولدر فان علمتموهن
مؤمنات پس اندن صکره غیر نشانلرله انلری ایمانه کلمش بیلدکوزسه
فلا ترجعوهن الی الکفار انلری کافر اولان قوجه لرینه دوندرمک لا هن
حل لهم نه ایمانه کلمش قاریلر قوجه لرینه حلال اولورلر ولا هم یحلون
لهن ونه کافر قوجه لر مؤمن قاریلره حلال اولورلر وآتوهم ما انفقوا دخی
کشیلره ویرک قاریلره ویردوکلری شیئی یعنی مهر حضرت صلی الله علیه وسلم سبیعه نک
ایماننده صادق اولدوغنه آند ویروب اذرنه مسافر انفاق ایتدوکی شیئی
ویردی ولا جناح علیکم واوزرکزه بر کناه یوقدر اندنکه ان تنکحوهن هجرت
ایتمش خاتونلری اولنه سیز اذا آتیتموهن اجورهن یعنی مهرلرین انلره ویرورسیز
بو کلام نازل اولدوقدنصکره حضرت فاروق رضی الله عنه سبیعه خاتونی
ایولندی ولا تمسکوا بعصم الکوافر ویاپشمک کافر قاریلرک عصمتنه یعنی
نکاحکوزه الشمه اولان کافره لری طلاق ایدوب عقد نکاحکوزده انلری
قومک واسألوا ما انفقتم وکفاره لاحق اولان کافر قاریلرکزه مهردن
انفاق ایتدوککوز شیئی کفاردن طلب ایدک ولیسألوا ما انفقوا دخی کفار هجرت
ایدن مؤمن قاریلرینه مهردن انفاق ایتدوکلری شیئی اهل ایماندن طلب

ایتسونلر



ایتسونلر ذلکم حکم الله اول مذکور اشیا سیزه خدانک فرمانیدر یحکم
بینکم اراکوزده انکله فصل خصومت ایدر والله علیم وخدا عز وجل مصالحکزه
دانادر حکیم حکمتی اقتضا ایتدوکی شیئله حکومت ایدر کتوردیلرکه بو آیت
نازل اولدوقدنصکره اهل ایمان کندولره کلان قاریلرک مهرلرین اربابنه
ویردیلر اهل شرک کندولره کیدن کافره لرک مهرین ویرمکدن ممتنع اولدیلر
حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی وان فاتکم شیء من ازواجکم الی
الکفار واکر قاریلرکوزک مهرلرندن سیزدن بر نسنه چیقوب کفاره کیدرسه
فعاقبتم پس نوبت سیزه کلدی یعنی انلردن بر ایمانه کلمش قاری سیزه کلور
مهری ویرلمسی اوزرکزه لازم اولیجق فآتوا الذین ذهبت ازواجهم ویرک
شول کیمسه لره که قاریلری کفاره کیتدیلر مثل ما انفقوا انفاق ایتدوکلری
نسنه کبی وانی کافر اولان قوجه لرینه ویرمک واتقوا الله الذی انتم به
مؤمنون وخدادن خوف ایدک شول خدا که سیز اکا ایمان کتورمش سیز
بو آیتک حکمی اول عهدک وجودیله باقیدی کتوردیلرکه یعنی مکه فتح اولوب
عهد قالقدی انک حکمی منسوخ اولدی کتوردیلرکه یعنی سرور کائنات فتح
مکه کوننده کشیلرک بیعتندن فارغ اولدی قاریلر دخی بیعت ایتمکه میل
ایتدیلر حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی یا ایها النبی ای خدادن
خبر کتورن ذات پاک اذا جاءک المؤمنات یعنی ایمانه کلمش خاتونلر سکا
کلورلر یبایعنک سنکله بیعت ایدرلر علی ان لا یشرکن بالله شیئا انک
اوزره که خدایه بر نسنه اورتاق قیلمیه لر ولا یسرقن ونه اوغورلیه لر ولا یزنین
ونه زنا ایده لر ولا یقتلن اولادهن ونه اولادلرین صاغ ایکن طوپراغه دفن
ایده لر ولا یأتین ببهتان یفترینه ونه بریلان کتوره لرکیم انی کندولرندن بغلمش
اوله لر بین ایدیهن وارجلهن اللری وایاقلری اراسنده یعنی بولدقلری دوغرمش
بر حرام زاده اوشاغی الوب قوجه لری اوزره اقرار ایتمسونلرکیم بونی بیزدن
طوغردق بو حال جاهلیه عصرنده بعض قاریلر ایدردی ولا یعصینک فی معروف
وایولک معقوله سندن فرمان ایتدوکک نسنه ده سکا عصیان ایتمیه لر فبایعهن
بو شروط اوزره انلرله مبایعت ایله واستغفر لهن الله وانلر ایچون خدادن مغفرت
طلب ایت ان الله غفور رحیم بی شبهه کیم حق جل وعلا شروط مزبوره اوزره بیعت ایدنلرک

کناهن مغفرت ایدیجیدر ایمان و توبه‌یه انلری موفق قیلمغله کندولرین چوق
اسیرکسندر مرویدر کیم بعض فقراء صحابه جلب نفع ایچون یهودله دوستلشورلردی
حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی یا ایها الذین آمنوا ای اهل
ایمان اولانلر لا تتولوا قوما غضب الله علیهم بر کروهله دوستلشمک کم حق
جل وعلا انلره اوزره غضب ایتدی قد یئسوا من الآخرة تحقیقا کیم انلر آخرتک
ثوابندن ناامید اولدیلر کما یئس الکفار من اصحاب القبور نته که کفار اصحاب

## سورة الصف مدنية وهي ۱۳ آية

قبورک بعثندن ناامید اولدیلر

بسم الله الرحمن الرحیم

سبح لله ما فی السموات وما فی الارض کوکلرده اولان اشیا و یرده اولان
عالم تنزیه و تقدیسه مشغول اولان شیء خدانک ذات باهر الصفاتنه منسوب
قیلدیلر وهو العزیز الحکیم و کندودر هر کیمسه اوزره غالب اولان ایشی کار
ینبغی ایشلیان کوردیلر کیم اهل اسلام دیدیلر خدایه غایتله سیوکلی اعمال
بیلسیدک اموال وارواحمزی انده بذل ایدردک حق جل وعلا جهادک فضیلتنی
بیان ایدن هل ادلکم علی تجارة آیتنی منزل قیلدی احد جنکی واقع اولیجق
بعضیسی فرار ایتدی حق جل وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی یا ایها الذین
آمنوا ای ایمانه کلانلر لم تقولون ما لا تفعلون نیچون ایشلمدکوز شیء لسانه
کتوردورسیز کبر مقتا عند الله خشم جهتندن غایتله بیوک اولدی خدا
قتنده ان تقولوا ما لا تفعلون سویلمککوز ایشلمدکوز نسنه‌لری ان الله
یحب الذین یقاتلون فی سبیله صفا تحقیقا کیم خدا عز وجل سیور شول
کیمسه‌لری که یولنده صف بغلمشلر ایکن صاواش ایدرلر کانهم بنیان مرصوص
کویا که انلر بیری بیرینه متصل مستحکم یاپیدرلر واذ قال موسی لقومه دخی
مذکور قیل اول وقتی که حضرت موسی کندو عشیرتنه دیدی یا قوم لم تؤذوننی
ای بنم عشیرتم نیچون عصیانله و بد سوزله بکا ایذا ایدرسیز وقد تعلمون
انی رسول الله الیکم و حال بو که سیزه کتوردوکم معجزات سببیله علی التحقیق
بیلورسیز کیم بلا شبهه بن سیزه خدانک کوندرلمشیم فلما زاغوا پس اول وقت
که حقدن میل ایتدیلر ازاغ الله قلوبهم تنکری تعالی کوکللرین حقی قبول

ایتمکدن



ایتمکدن دوندردی والله لا یهدی القوم الفاسقین و حق سبحانه و تعالی حدودی تجاوز
ایدن کروهه دوغرو یول کوسترمز واذ قال عیسی ابن مریم دخی یاد ایت اول وقتی که
مریم اوغلی عیسی دیدی یا بنی اسرائیل انی رسول الله الیکم ای یعقوب اوشاقلری
علی التحقیق بن خدانک کوندرلمشیم سیزه مصدقا لما بین یدی من التوریة
تصدیق ایدیجی اولدوغم ایلرومده اولان نسنه‌یه توراتدن ومبشرا برسول
یأتی من بعدی اسمه دخی مژده ویریجی اولدوغم بر پیغمبرله که بندن صکره کلور
احمد نام مبارکی احمددر مراد خاتم النبیین و حبیب رب العالمین محمد المصطفادر
صلی الله علیه وسلم فلما جاءهم بالبینات پس قچنکیم حضرت عیسی کندولره
آشکارا معجزه‌لرله کلدی قالوا هذا سحر مبین دیدیلر بو کوردوکی شیء بر آشکارا
جادودر ومن اظلم ممن افتری علی الله الکذب دخی کیمدر زیاده ستمکار شول کیمسه‌دن
که تنکری تعالی اوزره یلان بغلدی وهو یدعی الی الاسلام و حال بو که کندوسی
اسلامه دعوت اولنور والله لا یهدی القوم الظالمین و ایزد ذو الجلال ستمکار اولان
کروهی مهدی قیلماز یریدون لیطفئوا نور الله بافواههم ایسترلر کیم خدانک
نورین اغزلریله سوندرملر یعنی نور کبی ایشغ ویرن خدانک کتابنی طعنلریله محو ایتمک
ایسترلر والله متم نوره و حق سبحانه و تعالی کندو نورین عالم اراسنده شهرت ویرمکله
غایتنه یتشدیریجیدر ولو کره الکافرون و اکرچه دینی اولانلر انک مشهور اولمسین
سیومز هو الذی ارسل رسوله بالهدی ودین الحق کندودر شول پروردکار که
پیغمبرنی قرآنله و ملت معتدله ایله کوندردی لیظهره علی الدین کله تا که جمله ادیان اوزره
بو دینی غالب قیله ولو کره المشرکون و اکرچه اهل شرک انک غالب اولمسین ایسترلر
یا ایها الذین آمنوا هل ادلکم علی تجارة ای ایمانه کلانلر سیزی بر تجارت اوزره
دلالت ایتمیه‌می تنجیکم من عذاب الیم که اول تجارت سیزی برددناک اشکنجه‌دن
قورتره تؤمنون بالله ورسوله خدایه و پیغمبرنه ایمان کتوردورسیز وتجاهدون
فی سبیل الله باموالکم وانفسکم و خدانک یولنده اموالکوزله و جانلرکوزله
چالشورسیز ذلکم خیر لکم بو ایمان و جهاد ایتمککوز هر نسنه‌دن سیزه یکرکدر
ان کنتم تعلمون اکر سیز تجارت حقیقیه‌نک طریقن بیلوردکوز پس قچنکیم ایمان
کتوروب جهاده مشغول اولورسیز یغفر لکم ذنوبکم کناهلرکوزی سیزکچون
یارلغار ویدخلکم جنات تجری من تحتها الانهار دخی سیزی بر باغلره داخل

قیلدرکه کوشکلری آلتندن ایرمقلر آقر ومساكن طيبة في جنات عدن دخی
سیزی داخل قیلدر بر پاکیزه منزللره که اقامت باغلرندر واقع اولمشدر ذلك
الفوز العظيم اول غفران وجنته کیرمك اولو قورتلمقدر واخرى تحبونها دخی بو
نعمتك یاننده سنده سیزیکچون وارکه سیزانی سیورسیز نصر من الله خدانك
طرفندن بر یاردم وفتح قريب دخی بر یقین فتح وبشر المؤمنين ویا محمد اهل ایمانی
دنیاده نصرتله واخرتده جنتله مژده لندر يا ايها الذين امنوا كونوا انصار
الله ای ایمانه کلانلر خدانك دیننه یاردمجیلر اولك كما قال عيسى بن مريم للحواريين
من انصاری الی الله نته کم مریم اوغلی حضرت عیسی حوارییننه سویلدی خدانك دیننه
یاردمجیلر اولك قال الحواريون نحن انصار الله جماعت حواریون دیدیلر
تکرینك دیننه یاردمجیلر بیزوز فامنت طائفة من بني اسرائيل وكفرت
طائفة پس بنی اسرائیلدن برجماعت حضرت عیسایه ایمان کتوردیلر وبر جماعت
انك بوتن انکار ایتدیلر فايدنا الذين امنوا على عدوهم پس حضرت عیسانك
رفعندن صکره ایمانه کلانلری جنك ایله دشمنلری اوزره منصور ومظفر قیلدق
فاصبحوا ظاهرين پس کفار اوزره غلبه ایدیجیلر اولدیلر

## سورة الجمعة مكية وهي احدى عشر اية

بسم الله الرحمن الرحيم

يسبح لله ما في السموات وما في الارض خدا عز وجله کوکلرده اولانلر
ویرده قراردوتانلر تسبیح ایدرلر الملك القدوس العزيز الحكيم بو صفات کمالله
متصف اولان خدای ذو الجلاله هو الذي بعث في الاميين رسولا منهم
کندودر شول قادر مختار که یازوب اوقیمیان جماعت اراسنده کندولردن بر
پیغمبر کوندردی یعنی عرب طائفه سندن محمد المصطفایی کندولره مرسل قیلدی
يتلوا عليهم آياته اوزرلرینه کتابنی اوقور باوجود که کندوسی انلر کبی اوقومز
یازمز دکلدر ویزکیهم وانلری یمان عقیده دن وبد عملدن پاك قیلور ویعلمهم
الكتاب والحكمة وقرآنی وشرعی انلره اوکردر وان كانوا من قبل لفي
ضلال مبين وتحقیقا کیم محمد المصطفی انلره کلمدن اول بر آشکارا ازغونلقده
ایدیلر وآخرين منهم دخی محمد المختاری مبعوث قیلدی انلردن بر اوزکه جماعته که



لما يلحقوا بهم هنوز انلره یتشمدیلر وانلر جماعت تابعیندلر واصح اقوال اوزره انلر
مراد حضرتك موتندن صکره کلان کیمسنه لردر وهو العزيز الحكيم وکندودر عادته
خارق اولان ایشده تمکین ویرن اختیار وتعلیمنده درست حکم ایدن ذلك اول نبوت
فضل الله خدانك احسان وکرمیدر يؤتيه من يشاء ایستدوکی کیمسنه یه تفضل
وعطا طریقیله انی ویرور والله ذو الفضل العظيم وایزد ذو الجلال اولو احسانات
وکرم ایه سیدر که انك کرمی قتنده دنیانك نعمتلری واخرتك نعیمی بر امر مستحقردر
مثل الذين حملوا التورية شول کیمسه لرك صفتی که توراتی یوکلندیلر یعنی انی بیلمکه
واحکامیله عمل ایتمکه مکلف اولدیلر ثم لم يحملوها صکره انی کوتورمدیلر یعنی
بالکوز اوقومسیله اکتفا ایدوب موجبیله عمل ایتمدیلر كمثل الحمار يحمل اسفارا
کتابلر یوکلنان اشك صفتی کبیدر که کوتوردوکی شیله منتفع اولماز بئس
مثل القوم الذين كذبوا بآيات الله غایتله بد اولدی شول کروهك صفتی که
خدانك آیاتنه تکذیب ایتدیلر والله لا يهدي القوم الظالمين وایزد متعال
ستم ایدن کروهی طریق حقه ارشاد ایتمز قل يا ايها الذين هادوا سویله ای
دین یهود ایله تدین ایدن کیمسه لر ان زعمتم انكم اولياء لله اکر کمان ایدرسیز
کیم علی التحقیق سیز خدای ذو الجلاله دوستلرسیز من دون الناس سائر
خلقدن اوزکه فتمنوا الموت پس خدادن مرکی آرزو ایدك تا که دار تکلیفدن
دار کرامته انتقال ایده سیز ان كنتم صادقين اکر زعمکزده صادق ایسه کز
ولا يتمنونه ابدا وهرکز مرکی آرزو ایتمزلر بما قدمت ايديهم اللری ایلرو
کوندردکی یمان عمللر سببیله والله عليم بالظالمين وایزد ذو الجلال ستمکارلرك
ایشلرینه دانادر پس اعماللری اوزره کندولره مکافات ایدر قل ان الموت سویله
علی التحقیق کیم مرك الذي تفرون منه شول مرك که سیز اندن قچرسیز فانه
ملاقيكم بی شبهه کیم او سیزه صاتشه جقدر ثم تردون الى عالم الغيب و
الشهادة صکره پوشیده وآشکارا اشیانك داناسنه دوندرلورسیز
فينبئكم بما كنتم تعملون پس ایشله دوکز ایشلردن سیزی آکاه ایدوب انك
اوزره سزاکزی ویرر يا ايها الذين امنوا ای ایمانه کلان کیمسه لر اذا نودي
للصلوة قچن نماز ایچون ندا اولنور من يوم الجمعة آدینه کونندن فاسعوا الى
ذكر الله پس خدانك آکمسنه سعی ایدك یعنی خطبه نك استماعیچون رغبتله توجه

ایدوك وَذَرُوا الْبَيْعَ وخرید و فروختی ترك ایدك ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ اول سعی ایتمك
سیزه الم صاتمقدن ییکرکدر اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ اکر حقیقی اولان خیر وشری بیلورسیز
فَاِذَا قُضِيَتِ الصَّلٰوةُ پس قچن نماز ادا اولنوب فراغت اولنور فَانْتَشِرُوا فِي الْاَرْضِ
یریوزنه یایلك وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ وخدانك احسان وکرمندن طلب
ایدك یعنی تهیئهٔ اسباب معاشه سعی ایدك وَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَثِيرًا وخدای ذو الجلالی
چوق ذکر ایدك لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ شاید سیز زحمتلردن قورتلوب ایکی جهانك
خیرینه نائل اولورسیز کتوردیلرکه سرور کائنات جمعه کوننده خطبه اوقورکن
شام سمتندن بر قافله طعام کتوردی و اول زمان مدینه ده قیتلق وار ایدی
مدینه خلقی قحطلرندن قافلیه داول ایله استقبال ایدیلر مسجدده خطبه استماع
ایدنلر داولك آوازین ایشتدکلرنده قافله نك کلمسین بیلوب قوپدیلر
قافلیه کورمکه چیقدیلر ایکی خلفاء راشدین وسکز کیمسه جامعده قالدیلر حق جل
وعلا بو آیتی منزل ایدوب بیوردی وَاِذَا رَاَوْا تِجَارَةً اَوْ لَهْوًا دخی قچن بر تجارت
یا بر اوینجق نسنه کوردیلر اِنْفَضُّوا اِلَيْهَا مجلسکدن متفرق اولوب اکا کیدرلر
وَتَرَكُوكَ قَائِمًا وسنی منبر اوزره دورمش بوراقورلر قُلْ مَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهْوِ
وَمِنَ التِّجَارَةِ سویله خدانك قتنده اولان ثواب لهودن و تجارتدن ییکرکدر
وَاللّٰهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ و تنکری تعالی روزی ویرنلرك ییکرکیدر پس انك اوزره توکل

## سُورَةُ الْمُنَافِقُونَ ایدوب رزقی اندن طلب ایدك اَحَدَى عَشَرَ آيَة

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قچن ارباب نفاق سکا (یا محمد) کلورلر قَالُوا نَشْهَدُ اِنَّكَ لَرَسُولُ اللّٰهِ
دیرلر شهادت کتورورز کیم علی التحقیق سن رسالتله خدانك کوندرلمشی سن وَاللّٰهُ
يَعْلَمُ اِنَّكَ لَرَسُولُهُ وخداء عز وجل بیلور کیم علی التحقیق سن کوندرلمشی سن وَاللّٰهُ
يَشْهَدُ اِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ دخی حق جل وعلا شهادت ایدر که اهل نفاق
یلانجیلردر زیرا دیدوکلری سوزه اعتقاد ایتمزلر اِتَّخَذُوا اَيْمَانَهُمْ جُنَّةً ارباب
نفاق یلان قسملرین سپر ایدندیلر قتل و سبیدن فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ
پس خدانك یولندن اعراض ایتدیلر اِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ تحقیقا که انلر
ایتدوکلری ایش غایتله یرمان ایشدر ذٰلِكَ اول نفاق دیدوکلری بِاَنَّهُمْ آمَنُوا

اول سبیلدر



اول سبیلدرکه انلر صورتده ظاهرده ایمان کتوردیلر ثُمَّ كَفَرُوا اصکره کیزلیده کفر
ایتدیلر فَطُبِعَ عَلٰى قُلُوبِهِمْ پس کوکللری اوزره مهر اولدی فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ اندن
صکره انلر ایمانك حقیقت وصحتنی فهم ایتمزلر وَاِذَا رَاَيْتَهُمْ وقچن کندولرین کوردیکسن
تُعْجِبُكَ اَجْسَامُهُمْ بدنلری سکا خوش کلور تروتازه اولدوقلریچون وَاِنْ يَقُولُوا
تَسْمَعْ لِقَوْلِهِمْ واکر نطق کلورلر شیرین سوزلو اولدوقلریچون سوزلرین ایشدرسن
کتوردیلرکه ابن ابی منافق برجسیم خوش هیکل شیرین سوزلو فصیح کیمسنه
ایدی کندو ویه مانند برکوهه حضرتك مجلسنه کلوردی حضرت انلری کورجك
هیکللری وسوزلری کندو ویه خوش کلوب سوزلرنه قولاق دوتردی كَاَنَّهُمْ
خُشُبٌ مُسَنَّدَةٌ کویا که انلر دیواره دایانمش اغاجلردر یعنی وجودلرنده معارفدن
اصلا بر اثر یوق ایچی بوش قلقلری وبرمموع سوزلری وَيَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ
هر چیغرشی اوزلرنه اولدوغن کمان ایدرلر متهم اولدوقلریچون هُمُ الْعَدُوُّ
کندولردر دشمنلکده کامل اولانلر فَاحْذَرْهُمْ پس انلردن حذر ایت قَاتَلَهُمُ
اللّٰهُ تنکری تعالی انلری هلاك ایتسون اَنّٰى يُؤْفَكُونَ نیجه حقدن یوز دوندرورلر
وَاِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللّٰهِ دخی قچن کندولره دینلور کلك خدانك
رسولی سیزیچون خدادن مغفرت طلب ایدر لَوَّوْا رُؤُسَهُمْ باشلرین بوردلر
وَرَاَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وانلری کوردوسن استغفاردن یوز چویرورلر وَهُمْ
مُسْتَكْبِرُونَ وحال بوکه کندولر عذر کتورمکدن تکبر ایدیشلردر سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ
اوزلرنه برابردر اَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ اَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ انلرایچون مغفرت طلب
ایتمکك وانلرایچون مغفرت ایستممکك لَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ تنکری تعالی انلره
مغفرت ایتمز کفرده راسخ اولدوقلریچون اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ بی شبهه
کیم حق جل وعلا اصلاحك دائره سندن چیقمش کروهه دوغری یول کوسترمز
هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ کندولردر شول کیمسه لرکه انصاره دیرلر لَا تُنْفِقُوا عَلٰى مَنْ
عِنْدَ رَسُولِ اللّٰهِ فقراء مهاجریندن حضرت رسول الله قتنده اولان کیمسنه لر
اوزره انفاق ایتمك حَتّٰى يَنْفَضُّوا تاکه متفرق اوله لر هر کس یرینه کیده
وَلِلّٰهِ خَزَائِنُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وحال بوکه کوکلر و یرك خزینه لری خدانك
تصرفنه مخصوصدر وَلٰكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ولیکن نفاق ایدنلر بیلمزلر کیم
رزاق علی الاطلاق ایزد ذو الجلالدر اوزکه سی يَقُولُونَ لَئِنْ رَجَعْنَا اِلَى الْمَدِينَةِ

ديرلر تحقيقا مدينه شهرينه دونرسك ليخرجن الاعز منها الاذل البته اعز اولان
اذل اولاني مدينه دن چيقرندر در ديدكه بعض غزواتده عربك بيريسي انصاردن
بر كيمسنه ايله صو اوزره منازعه ايتدي بعده عرب انصاريي اوروب باشيني ياردي
انصاري واروب ابن ابيّه شكايت ايتدي اكا ديدي صبر ايت مدينه يه رجوع
ايدرسك اعز اولان اذل اولاني اندن چيقرور لفظ اعز ايله نفس خسيسه سن قصد
ايتدي و اذل لفظله سيد الكونيني ولله العزة ولرسوله وللمؤمنين وعزت
خدايه و پيغمبرينه و اهل ايمانه در غيري كيمسنه يه دكل ولكن المنافقين لا يعلمون ولكن
اهل نفاق شدت جهل و غرورلرندن بيلمزلر كيم عزت كيمه مخصوص در منقولدر
كيم سپاه سرور كائنات بو غزاده وادي العقيق نام موضعه يتشدي وكلدي
ابن ابيك اوغلي حضرت عبد الله كه مخلص مسلمان ايدي ايلروده دوروب پدرينه
كليجك دوردي سن چوكي ندروب ديدي والله مدينه يه سني قومم كيرمكه حضرت
صلى الله عليه وسلم سكا اذن ويرمينجه تا كه بيله سن اعز كيمدر و اذل كيمدر قچن
سرور كائنات منور موكبيله كلوب صورت حالدن اكاه اولدي اكا كيرمكه اذن
ويردي يا ايها الذين آمنوا اي ايمانه كلان كيمسه لر لا تلهكم اموالكم
اموالكز ايديري سيزي مشغول قيلمسون ولا اولادكم دخي اولادكزك
تربيه سي سيزي مشغول قيلمسون عن ذكر الله خدانك اكمسندن يعني نماز
و سائر عبادات كبي خدانك اكمسي اوزره مشتمل اولان اشيادن سيزه انلر مانع
اولمسونلر ومن يفعل ذلك وهر كيم انلري ايشلر يعني انلرله مشغول اولور
فاولئك هم الخاسرون اول كروه كندولردر اوتوزنلر زيرا نعيم باقي بي متاع فانيه
دكشتر ديلر وانفقوا مما رزقناكم دخي سيزه روزي قيلدوغمز شيدن انفاق
ايدك من قبل ان يأتي احدكم الموت بيركوزه مرككك نشانلري كلمدن اول
فيقول رب لولا اخرتني پس ديه اي پروردكارم اجلمي تاخير ايدوب بكا مهلت
ويرسيدك الى اجل قريب بر يقين مدته دك فاصدق واكن من الصالحين
كه صدقه ويروب ايولردن اولوردم ولن يؤخر الله نفسا وايزد جل
جلاله بر جانه مهلت ويروب تاخير ايتمز اذا جاء اجلها قچن انك عمري بقا يتيشوب
معين وقتي كلور والله خبير بما تعملون وايزد ذو الجلال ظاهر و باطنده ايشلدككز
سورة التغابن مختلف اشيايه داناده فيها وهي ثماني عشر آية

جم



بسم الله الرحمن الرحيم

نيلر

يسبح لله ما في السموات وما في الارض خداي ذو الجلاله كوكلرده اولانلر وجا
و يرده اولان جسمانيلر تسبيح كتوررلر له الملك كندويه در تصرف مطلق وله
الحمد و حمد او كمكلر جنابنه مخصوص در وهو على كل شيء قدير و كندو در هر نسنه
اوزره توانا هو الذي خلقكم كندودر شول پروردكار كه سيزي عدمدن وجوده
كتوردي فمنكم كافر پس سيزدن بر كروه واركه كفري مقدر اولوب اكا باعث اولا
اشيايه متوجه اولمشدر ومنكم مؤمن و سيزدن بر قسم واركه ايماني تقدير اولنمش
اكا لايق اولان عمله موفق اولمشدر والله بما تعملون بصير وايزد ذو الجلال ايشلدككز
ايشلره بينادر خلق السموات والارض بالحق كوكلري و يري كال ايرشن حكمتله
يراتدي وصوركم دخي سيزه اي ادميلر تبلق ويردي فاحسن صوركم اندن صكره
تلقلركوزي كوزل قيلدي واليه المصير و جمله مخلوقاتك دونمكي طرفنه در يعلم
ما في السموات والارض كوكلرده اولان اموري و يرده اولان اشياي بيلور ويعلم
ما تسرون وما تعلنون و كيزلي قيلدوغكز و اشكارا ايتدوككز اعمالي بيلور
والله عليم بذات الصدور وايزد ذو الجلال سينه لرايچي اسراره دانادر الم
يأتكم نبؤا الذين كفروا من قبل ايا سيزه كلمدي سيزدن اسبق كفر ايدنلرك خبري
فذاقوا وبال امرهم كه ايشلرينك و باليني داددديلر يعني ايتدوكلري كفرك
عقوبتني دنياده داددديلر ولهم عذاب اليم و انلره بردرد ناك اشكنجه وار آخرتده
ذلك بانهم اول عقاب و عذاب اول سببله در كيم على التحقيق شان بويله ايدي كيم
كانت تأتيهم رسلهم بالبينات كندولرينه پيغمبرلري ظاهر معجزلرله كلورلر
ايدي فقالوا ابشر يهدوننا پس ديديلر انسان مقوله سي مي بيزه دوغري يول
كوستررر بو غايتله برامر عجيب و منكردر فكفروا وتولوا پس پيغمبرلره كفر ايدوب
معجزاته تفكر ايتمكدن يوز چويردي ديلر واستغنى الله وحق سبحانه و تعالى جميع خلقدن
مستغني اولدي والله غني وحق سبحانه و تعالى الملوك عبادتنه و غير شيئه محتاج دكلدر
حميد ذاتنده محموددر كه كلام ايتديلر هر مخلوق انك حمدي اوزره دلالت ايدر
زعم الذين كفروا ان لن يبعثوا كفر ايدنلر كمان ايتديلر كيم على التحقيق حال بودر كه
بعد الموت مبعوث اولمازلر قل بلى وربي لتبعثن سويله بلي پروردكارمه قسم كه
البته مبعوث اولورسيز ثم لتنبؤن بما عملتم اندن صكره ايشلدككز ايشلردن

محاسبه ایله و مکافاته اکاه قیلنورسیز وذلك ومبعوث قیلنوب مکافات ویرملکوز
علی الله یسیر ایزد ذو الجلال اوزره بر آسان ایشدر فآمنوا بالله ورسوله
والنور الذی انزلنا پس خدایه و پیغمبرینه و ایندردوکمز نوره یعنی قرآنه ایمان
کتوردك والله بما تعملون خبیر وحق سبحانه وتعالی ایشلدککوز ایشه داناد
پس انك اوزره سیزه مکافات ایدر یوم یجمعکم یاد ایت اول کونی که
سیزی جمع ایدر لیوم الجمع بر کون ایچون که ایچنده اولین و آخرین جمع اولنورلر
ذلك یوم التغابن اول جمع کونی تغابن کونیدر یعنی اول بر کوندرکه خلق بری
بیرین مغبون قیلاد اول اعتبارله که کافرك ایمانی تقدیری اوزره بهشتده
اولان منزلی مؤمنه میراث اولور و مؤمنك کوزی تقدیری اوزره دوزخده
اولان منزلی کافره میراث اولور پس کافرك مغبون اولمسی کندو یه ظاهر اولور
ومن یؤمن بالله ویعمل صالحا و هر کیم خدایه ایمان کتوروب کوزل عمل
ایشلر یکفر عنه سیئاته ایزد ذو الجلال اندن یمان ایشلرین محو قیلادر
ویدخله جنات تجری من تحتها الانهار و انی بر باغلره داخل قیلادرکه شجرلر
التندن ایرمقلر اقر خالدین فیها ابدا انلر ایچنده اقامتی تقدیر ایتمشلر
ذلك الفوز العظیم اول کناهلرك عفوی و بهشتك کرمسی اولو قورتلمقدر
والذین کفروا وکذبوا بآیاتنا و شول کیمسه لرکه وحدانیتمزی انکار ایدوب
آیاتمزی تکذیب ایتدیلر اولئك اصحاب النار انلر دوزخ اهلیدر خالدین
فیها انك ایچنده علی الدوام اقامتی تخمین ایتمشلر وبئس المصیر و یمان دونه جك
یردر دوزخ ما اصاب من مصیبة الا باذن الله بر کیمسه یه هیچ بر مصیبت
دکمدی الا تکرینك تقدیر و ارادتیله ومن یؤمن بالله یهد قلبه و هر کیم
خدایه ایمان کتوروب مصیبت انك اذنیله اولدوغن بیلور انك اوزره صبر
و ثبات ایتمکه کوکلنه دوغرو یول کوسترور والله بکل شیء علیم وحق جل
وعلا هر نسنه یه دانادر اسرار و غیرلری اوزرینه مخفی اولماز واطیعوا الله
یعنی خدانك فرماننه اطاعت ایدك واطیعوا الرسول و پیغمبرك حکمنه انقیاد
ایدك فان تولیتم پس اکر فرمانبرلکدن یوز دوندرورسیز فانما علی رسولنا
البلاغ المبین پیغمبرمز اوزره اشکارا ابلیغدن اوزکه بر نسنه یوقدر پس
اعراض ایتمکوزله انکا ضرر حاصل قیلماز الله لا اله الا هو ایزد ذو الجلال کندو



اوزکه بر درست معبود یوقدر وعلی الله فلیتوکل المؤمنون و یالکوز تنکری تعالی
اوزره اهل ایمان توکل ایتسونلر زیرا مؤمنلرك تصدیقی که جمله امور انك
ارادتیله در اقتضا ایدرکه جمیع امورلرنده یالکوز انك کرمی اوزره اعتماد
ایتسونلر یا ایها الذین آمنوا ای ایمانه کلانلر ان من ازواجکم واولادکم
عدوا لکم تحقیقا کیم قادنلرکوزدن و اوغلانلرکوزدن سیزه دشمن وارکه
خدانك طاعتندن سیزی الی قودر فاحذروهم پس انلردن حذر ایدوب
غائله لرندن امین اولمك وان تعفوا وتصفحوا و اکر کناهلرندن عفو
ایدوب اندن اعراض ایدرسیز وتغفروا و تمهید عذر ایدوب کناهلرین
پوشیده قیلادرسیز فان الله غفور رحیم بی شبهه کیم خدا عز وجل غفران
و رحمتیله موصوفدر پس ایتدکلکوز معامله کبی سیزکله معامله ایدر انما
اموالکم واولادکم فتنة بوندن غیری یوقدر کیم اموالکوز
و اولادکوز سیزه بر تجربه درلر تا که سیزدن رضاسن انلرك محبتی اوزره ترجیح
ایدن کیمسه ظاهر اوله و بالعکس دخی والله عنده اجر عظیم و ایزد ذو الجلال
کندو قتنده اولو اجرت وار شول کیمسه یه که خدانك رضاسن اموال
و اولاد اوزره ترجیح ایدی فاتقوا الله ما استطعتم پس قوت و طاقتکوز
یتدکجه خدانك عذابندن خوف ایدوب انك موجباتندن پرهیزکارلك
ایدك واسمعوا و خدانك پند و نصیحتلرین ایشدك واطیعوا و فرمانلرینه
اطاعت ایدك وانفقوا و مالکزی خیرلو ایشلرده خالص رضاسی ایچون
انفاق ایدك خیرا لانفسکم کندو جانلکوزه بر ایولك ایشلك ومن یوق
شح نفسه و هر کیم کندو نفسنك بخلندن محفوظ اولور یعنی خدانك رضاسی
ایچون امساك ایتمیوب یولنده انی بذل ایدر فاولئك هم المفلحون اول کروه کندولرندن
ایکی جهانك زحمتلرندن قورتلوب نعیم ابدی یه نائل اولانلردر ان تقرضوا الله
اکر حق جل وعلایه بورج ویرورسیز قرضا حسنا بر کوزل بورج یعنی انفاق
زمان ایتدوکی یرده همان رضاسن تحصیل ایتمك ایچون مالکزی صرف ایدرسیز
یضاعفه لکم انك ثوابن سیزه قات قات ایدر اوندن یدی یوزه دك
ویغفر لکم و انفاقکوز برکتیله کناهلرکوزی سیز ایچون پوشیده قیلادر والله
شکور و ایزد متعال سزاوی بی حد آز نسنه نك مقابله سنده چوق شی ویرور

حليم غايتله حلم صاحبيدر كه بخيللرك عقوبتن تعجيل ايتمز عالم الغيب والشهادة
پوشيده واشكارا اشيانك داناسى العزيز قدرتى كماله ايرشوب
هر نسنه اوزره توانا اولدى الحكيم دانشى نهايته واصل اولان

## سورة الطلاق مدنية وهي اثنا عشرة اية

بسم الله الرحمن الرحيم

كتورديلر كه عبد الله بن عمر رضى الله عنهما قاريسن حيضنده ايكن بوشاندى
حضرتنه بيورديكيم انكا مراجعت ايت صكره حيضدن پاك اولیجق انى بوش
ايت وبو خصوصده بو ايات نازل اولدى يا ايها النبي اى خدادن خبر
كتوردن ذات پاك اذا طلقتم النساء چون قاريلرى بوش ايتمك ايسترسيز
فطلقوهن لعدتهن انلرى بوش ايدك عدهلرنه منتظر اولدوقلرى حالده يعنى
حيضدن پاك اولدوقلرنده انلرى بر طلقه ايله بوش ايدك تاكه حيض
اولان عدهلرين استقبال ايدهلر واحصوا العدة وسيز اى مؤمنلر عدهيى
ضبط ايدوب اوچ حيضه كامله ايدك زيرا قاريلر انك ضبطندن عاجزدرلر
واتقوا الله ربكم وپروردكاركز خدادن خوف ايدوب انلر اوزره عدهده
تطويل ايتمك وانلره ضرر يتشدرمك لا تخرجوهن من بيوتهن تطليق ايتدككز
قاريلرى منزللريندن چيقارمك عدهلرى منقضى اولمينجه ولا يخرجن دخى انلر
چيقمسونلر عدهلرى منقضى اولمدن اول پس انلرى سيز ايولرندن اصلا چيقارمك
الا ان يأتين بفاحشة مبينة مكر حاللرين بيان ايديجى بر بد ايش كتورهلر
كيم اول زمان انلرى سكنى ايتدوكلرى يردن اخراج ايتمكه سيزه رخصت اوله
وتلك حدود الله ومذكور اولان احكام خدانك حدلريدر ومن يتعد
حدود الله وهر كيم خدانك حدلرين تجاوز ايدر فقد ظلم نفسه بى شبهه كه
كندو نفسن عقابه تعريض ايتمكله انكا ظلم ايتمش اولدى لا تدرى لعل الله
يحدث بعد ذلك امرا بيلمزسن اى عورتن طلاق كشى شايد حق سبحانه وتعالى
ايتدوكك تطليقدن صكره بر ايش پيدا ايده كه تطليق ايتدوكك قارينك
مراجعتنه قلبكده صالحه فاذا بلغن اجلهن پس چون تطليق اولنان قاريلر
مدتلرنه ايرشولر يعنى عدهلرينك اخرنه يقلشولر فامسكوهن بمعروف



كوزل عشرتله ومناسب نفقه ايله انلره مراجعت ايدك او فارقوهن بمعروف يا انلردن
بروجه معقول ايله ايرلك يعنى حقلرين بالتمام ويروب كندولره بر ضرر يتشدرمك
واشهدوا ذوى عدل منكم وايكى عدالت ايهسى سيزدن اى اهل ايمان رجعت
محلنده شاهد دوتك بو امر ندب ايچوندر واقيموا الشهادة لله وشهادتى محض
رضاى الله ايچون ادا ايدك اى شاهد اولانلر ذلكم بو اينده مذكور اولان احكام
يوعظ به من كان يؤمن بالله واليوم الآخر انكله نصيحت اولنور شول كيمسه كه
خدانك وحدانيتنه وروز جزايه ايمان كتوردر ومن يتق الله يجعل له مخرجا
وهر كيم تكريدن خوف ايدر انكا بر چيقمق قيلار يعنى دنيانك همومى وغمومندن
انكا بر خلاص ميسر ايدر ويرزقه من حيث لا يحتسب وانكا اميد ايتمدوكى يردن انكا
روزى يتشدرور ومن يتوكل على الله فهو حسبه وهر كيم تكرى تعالى اوزره اعتماد
ايدوب حق جل وعلا انك امورينه كافيدر غيرى كيمسهيه انى محتاج ايتمز ان الله بالغ
امره تحقيقا كيم خدا عز وجل كندو ايشن ايستدوكى يره يتشدريجيدر قد
جعل الله لكل شىء قدرا بى شبهه كيم حق جل وعلا هر نسنهيه بر اندازه قيلمشدر
كه انى تجاوز ايتمز كتورديلر كه چون والمطلقات يتربصن بانفسهن ثلثة قروء
ايتى نازل اولدى صحابه كرام صورديلر كيم پس قانى كورميان قارينك عدهسى
نه قدردر حق جل وعلا بو ايتى منزل ايدوب بيوردى واللائى يئسن من المحيض
من نسائكم دخى قاريلركزدن شول قاريلر كه بيوكلكدن حيضدن كسلمشلردن
اميد كسديلر ان ارتبتم اكر عدهلرى نه اولدوغن بيلمدوكز فعدتهن ثلثة
اشهر انلرك عدهسى اوچ ايدر واللائى لم يحضن وهنوز حيض كورميان خاتونلرك
عدهلرى دخى اوچ ايدر واولات الاحمال وبو كلر ايهلرى يعنى كبه اولان قاريلر
اجلهن ان يضعن حملهن مدت عدهلرينك نهايتى حمللرينك وضعيدر يعنى
قارنلرنده اولان اوشاغك وضع اولنمسيله عدهلرى منقضى اولور بو حكم شاملدر
مطلقه اولان قاريه وقوجهسى ميت اولان عورته ومن يتق الله وهر كيم
خدادن خوف ايدوب احكامنك حقوقن كوزهدر يجعل له من امره يسرا حق
جل وعلا انكا ايشندن بر اسانلك قيلار ذلك امر الله بو سورهده مذكور اولان
احكام خدانك فرمانيدر انزله اليكم انى سيزه ايندردى ومن يتق الله وهر كيم
خدانك عقابندن خوف ايدوب احكامنى قبول ايدر يكفر عنه سيئاته انك كناهلرين

اندن محو ایددر ویعظم له اجرا والکا اجری اولو قیلدر اسکنوهن من حیث سکنتم
بوش ایدکلکوز قاریلری سکنی ایدکلکوز یرده ساکن قیلك من وجدکم وسعتکوزه
اولان یردن ولا تضاروهن وسکناده انلره ضرر ایصال ایتمك لتضیقوا علیهن
تاکه اوندلرنه دارلق ایدوب چیقمغه مضطر اوله‌لر وان کن اولات حمل واکر
بولک ایه‌لری یعنی حامله‌لر بولندیلرسه فانفقوا علیهن اوندلرنه نفقه ایدك
حتی یضعن حملهن اول محله‌دك که یوکلرین وضع ایدوب عده‌دن چیقه‌لر فان ارضعن
لکم نکاحك علاقه‌سی منقضی اولدوقدنصکره اوشاقلرکزه سوت ویردیلرسه
فاتوهن اجورهن سوت ویرمسی اوزره انلره اجرتلرین ویرك وائتمروا بینکم بمعروف
وسوت ویرمسنده واجرت خصوصنده اراکوزده بیری بیرکوزه ایو لکله امر ایدك
وان تعاسرتم واکر اجرت وارضاع خصوصنده بیری بیرکوزه مضایقه ایدك
فسترضع له اخری البته براخر قاری اوشاغنه سوت ویرور لینفق ذو سعة من سعته
وسعت صاحبی وسعتندن انفاق ایچون ومن قدر علیه رزقه وهرکیم دیرلکی اوندنه
دار قیلندی فلینفق مما آتاه الله تنکری تعالی کندویه ویردوکی شیئدن انفاق
ایتسون یعنی بای ویوقسل هر بیریسی حالنه کوره اوشاغی اوندنه انفاق ایلسون
لا یکلف الله نفسا الا ما آتاها تنکری تعالی بر جانه تکلیف ایتمز الا اکا ویردوکی
شئ سیجعل الله بعد عسر یسرا یقینده تنکری تعالی بر دشوارلکدن صکره
بر اسانلق ایدر وکاین من قریة ونیچه کوی خلقی عتت عن امر ربها ورسله
پروردکارینك فرماننددن وپیغمبرلرینك سوزلرندن اعراض ایدوب تکبر ایتدیلر
فحاسبناها حسابا شدیدا پس اکا محاسبه ایتدك برشدتلو محاسبه وعذبناها
عذابا نکرا دانی معذب قیلدق برزشت عذابله فذاقت وبال امرها
بس ایشینك عقوبتنی طاددی وکان عاقبة امرها خسرا وایشینك صوکی
براوتوزمق اولدیکه هیچ اچنده فزنج یوقدر اعد الله لهم عذابا شدیدا تنکری
تعالی انلر ایچون برشدتلو اشکنجه اماده قیلدی فاتقوا الله یا اولی الالباب
الذین آمنوا پس خدادن خوف ایدك ای ایمانه کلان ارباب قلوب قد انزل الله
الیکم ذکرا تحقیقا که خدا عز وجل سیزه برشرف ایندردی واو قرآندر که ایکی
جهانك شرفی انکله حاصل اولور رسولا سیزه بر پیغمبرکوندردی واو محمد المصطفی در
صلی الله علیه وسلم یتلوا علیکم آیات الله خدانك آیاتنی اوزرکزه اوقور مبینات

حتی اشکارا ایدیجی اولدوقلری حالده لیخرج الذین آمنوا وعملوا الصالحات من الظلمات
الی النور تاکه ایمانه کلوب کوزل عملر ایشلیانلری ضلالتك قرانلقلرندن
هدایتك نورنه چیقره‌نده ومن یؤمن بالله ویعمل صالحا وهرکیم خدایه ایمان
کتوروب کوزل ایش ایشلر یدخله جنات تجری من تحتها الانهار انی بر باغلره
داخل قیلورکه اشجارلری التندن ایرمقلر اقر خالدین فیها ابدا انلك ایچنده
اقامتی همیشه تقدیر ایتمشلر قد احسن الله له رزقا بی شبهه کیم حق سبحانه
وتعالی عمل صالح ایشلینه برکوزل روزی اماده قیلدی الله الذی خلق سبع
سموات ایزد ذو الجلال یدی کوك ایجاد ایدندر ومن الارض مثلهن وصلی
جهتندن یردن انلر کبی خلق ایتدی یعنی یدی قات یر یرتدی یتنزل الامر
بینهن کوکلر ویرلك اراسنده خدانك فرمان وقضاسی جاری اولور لتعلموا
ان الله علی کل شیء قدیر تاکه بیله سیز کیم علی التحقیق ایزد ذو الجلال هر نسنه
اوزده توانادر وان الله قد احاط بکل شیء علما دخی تاکه بیله سیز کیم بلاشبهه
خدای متعال هر نسنه‌یه احاطه ایتمشدر دانش جهتندن والله اعلم ٥ ٥ ٥

## سورة التحریم مدنیة وهی اثنی عشر آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

کتوردیلر کیم حضرت حفصه نوبتی کونینده سرور کائناتك اجازتیله پدری
خانه‌سنه زیارته کیتمشدی غیبتنده حضرت صلی الله علیه وسلم ماریه قبطیه‌یی
خدمتیله سرافراز قیلدی حضرت حفصه بو حالدن آکاه اولیجق سرور کائناته
عتاب ایتدی حضرت اکا بیوردی خاطرك انکله خوش اولمازمی که ماریه‌یی
اوزره حرام قیله‌یم حضرت حفصه بو سوزه راضی اولدی پس حضرت صلی الله
علیه وسلم ماریه‌یی اوزرینه حرام ایدوب اکا اصمرلدیکیم هرکز ازواج طاهراتك
بریسن بو ایشدن اکاه ایتمیه‌سن حضرت حفصه شدت فرحدن سری صاقلمغه
طاقت کتورمیوب حضرت عائشه‌یی صورت حالدن آکاه قیلدی حق جل وعلا
بو سورەنك اوائلنی منزل ایدوب بیوردی یا ایها النبی ای خدادن خبر کتورن
وجود شریف لم تحرم ما احل الله لك نیچون تنکری تعالی سکا حلال قیلدوغی
نسنه‌یی سن اوزرکه حرام قیلدوسن تبتغی مرضات ازواجك قاریلرکك

خشنودلغك طلب ايدرسن والله غفور وتنكري تعالى چوق مغفرت ايديجيدر سكا
بو قصوری مغفرت ايدر زيرا خدا حلال قيلدوغی شيئك تحريمی جائز دكلدر رحيم
سنی غايتله اسركركه ايتدوكك تقصيرله سنی مواخذه ايتميوب عصمتكی حفظ ايتمك
ايچون سكا عتاب ايتدی قد فرض الله لكم تحلة ايمانكم تحقيقا كم حق
سبحانه وتعالى اندلركوزك تحليلنی سيزه كفاره ايله مشروع قيلدی والله مولاكم
وايزد ذو الجلال امورکزه متوليدر وهو العليم وكندودر سيزه نافع اولان شيئه
دانا اولان الحكيم افعال واحكامنده كمال اوزره ايشليان واذ اسر النبي
وياد ايدك اى اهل ايمان اول وقتی كه حضرت پيغمبر كيزلو قيلدی الى بعض
ازواجه حديثا قاريلرينك بريسنه بر سوز يعنی حضرت حفصه يه ماريه قبطيه نك
تحريمنه متعلق اولان سوزی كيزلو قيلدی فلما نبأت به پس قچنكه حفصه حضرت عائشه يه
اول سوزدن خبردار قيلدی واظهره الله عليه ودخی حق سبحانه وتعالى پيغمبرنی اول
سرك افشاسی اوزره مطلع قيلدی عرف بعضه حضرت پيغمبر حفصه يه افشا
ايتدوكی سرك بر مقدارنی بيلدردی واعرض عن بعض وبر مقدارينك بيلدرمسندن
اكا اكرامًا تغافل ايتدی فلما نبأها به پس اول وقت كه حضرت صلى الله عليه وسلم
انی خبردار قيلدی ايتدوكی ايشدن قالت من انبأك هذا حفصه سويلدی
سكا بو سرك افشاسنی كيم بيلدردی قال نبأني العليم الخبير حضرت صلى الله
عليه وسلم بيوردی بو ايكی صفت كمال ايله متصف اولان ايزد متعال انی بكا
بلدردی ان تتوبا الى الله ای حفصه وعائشه اكر توبه ايدوب خدايه رجوع ايدرسيز
فقد صغت قلوبكما بی شبهه كه كوكللركوز مائل اولدی يعنی توبه يه موجب اولان
نسنه سيزدن صدور ايتدی واول حضرتك سرينه محافظه ايتمكوزدر وان تظاهرا
عليه واكر خاطر شريفنه كدورت ويرن شيئله اوزرينه ارقه لشورسيز فان الله هو مولاه
بی شبهه كيم تنكری تعالى كندوسی دوست ومددكاريدر وجبريل وحضرت جبريل
دخی وصالح المؤمنين واهل ايمانك صلحاسی دخی يعنی حق جل وعلا انك ناصر
ومعينيدر وملائكه نك وپيغمبرك سرداری حضرت جبريل قرينيدر وصلحاء اهل
ايمان اتباع وانصاريدرلر والملائكة بعد ذلك ظهير ودخی فرشته لر انلردن
صكره كندويه مددكار وياره مجيلردر عسى ربه شايد پيغمبرك پروردكاری ان طلقكن
اكر پيغمبر سيزی بوش ايدرسه ان يبدله ازواجا خيرا منكن كندويه بدل قيلا سيزدن يكرك



برقاريلر يعنی حضرت پيغمبر سيزی تطليق ايدرسه رجا اولنوركه پروردكاری
بيركوزه كندويه برقاريلر احسان ايده كه صفتلری بو اوله كيم مسلمات خدانك
فرماننه اطاعت ايتمشلر مؤمنات ايمانلرنده اخلاص كتورمشلر قانتات طاعات
اوزره مواظبه ايتمشلر تائبات كناهلردن توبه ايتمشلر عابدات پيغمبرك
فرماننه ذليل اولمشلر سائحات اوروج دوتمشلر ثيبات وابكارا توجه كورمشلر
وباكره قيزلر يا ايها الذين آمنوا ای ايمانه كلان كمسنه لر قوا انفسكم واهليكم
نارا كندوجانلركوزی طاعاتك ايشلمسيله ومعصيتلردن واز كچمكله
واهلكزی نصح وتاديبله آتشدن صاقنك وقودها الناس والحجارة كه اول
آتشك يانه جق نسنه سی آدميلر وطاشلردر عليها ملائكة انك اوزره موكل
بر فرشته لر واركه غلاظ كفار اوزره درشتلك ايدرلر شداد كفارك تعذيبی
اوزره توانالردر لا يعصون الله ما امرهم خدايه عصيان ايتمزلر اول شيئده
كه كندولره ايشلمسين فرمان ايتدی ويفعلون ما يؤمرون ودخی فرمان
اولندقلری نسنه يی ايشلرلر واول محلده كه ملائكه كفاری جهنمك كنارنه
كتوردكلرنده كفار خلاص اولمق ايچون عذر كتورمكه باشلرلر حق سبحانه وتعالى
ملائكه يه ندا قلوركه انلره سويلك يا ايها الذين كفروا ای كفر ايدن كمسنه لر
لا تعتذروا اليوم بوكون عذر كتورمك انما تجزون ما كنتم تعملون
ايشلدككز نسنه نك مكافاتندن اوزكه بر شيئله مكافات
اولنماز سيز يا ايها الذين آمنوا ای ايمانه كلانلر توبوا الى الله خدانك
دركاه عزتنه اولدوغكوز يمان حالدن رجوع ايدك توبة نصوحا بر رجوع ايتمك كه
ايچنده معصيته بر دخی دونمكه قصد اولنميه عسى ربكم ان يكفر عنكم سيئاتكم
شايد پروردكاركوز كناهلركوزی سيزدن محو ايده ويدخلكم جنات تجري من تحتها
الانهار وسيزی بر باغلره داخل قيله كه قصورلری آلتندن ايرماقلر آقه يوم لا
يخزي الله النبي والذين آمنوا معه اول كونده كه حق جل وعلا پيغمبری وكندوسيله
ايمانه كلانلری رسوا ايتمز نورهم يسعى بين ايديهم وبايمانهم صراط اوزرنده ايلرو
لرنده وصاغلری طرفنده نورلری يورور يقولون اهل ايمان ديرلر ربنا اتمم لنا نورنا
ای پروردكارمز نورمزی بزيچون تمام قيل واغفر لنا وكناهمزی بزيچون بوشين قيل
انك على كل شيء قدير تحقيقا كه سن هر نسنه اوزره توانا سن يا ايها النبي ای خدادن

خبر کوردن ذات پاك جاهد الکفار قتلیله کفارله جهاد ایت والمنافقین
وارباب نفاقله دلیلله جهاد ایت واغلظ علیهم واوزرلرینه غلظت ایت یعنی قتی
ایکی کروهله ملایمه ایتمك فائده ویرمزدرشتلکله انلرله معامله ایت ومأویهم
جهنم وانلرك قرارکاهی دوزخدر وبئس المصیر وغایتله یمان دونجك یردر
دوزخ ضرب الله مثلا للذین کفروا حق جل وعلا کفر ایدنلر ایچون بر مثل
قیلدی امرأة نوح وامرأة لوط حضرت نوحك قادیسن وحضرت لوطك قادیسن
کانتا تحت عبدین من عبادنا صالحین بو ایکی قادی قوللریمزدن ایکی
صالح قولك تحت تصرفنده ایدیلر وانلردن مراد حضرت نوح وحضرت لوطدر
فخانتاهما پس اول ایکی قادی اول ایکی قولمزه خیانت ایتدیلرکه نوحك
قادیسی حضرت نوحدن اوتری خلقه دیردی کو جرم دیوانه در وحضرت لوطك
قادیسی حضرت لوطك مسافرلرندن قومنه خبردار قیلدی فلم یغنیا عنهما
من الله شیئا پس اول ایکی پیغمبر اول ایکی قادیدن خدانك عذابندن بر آز نسنه
دفع ایتمدیلر وقیل ادخلا النار دخی انلره دنیلدی دوزخه کیرك مع الداخلین
کفره دن اکا کیرن کروهلرله پس سیزای کفار اولانلر پیغمبرلرله واهل ایمانله
اولان نسبکوز خدانك عذابندن سیزی قورترمز ایمانه کلمزسه کوز وضرب الله
مثلا للذین امنوا دخی ایدی مثال ایمانه کلانلر ایچون که کفارله اولان نسبلری
کندولره ضرر ایصال ایتمه وکه بر مثل قیلدی امرأة فرعون مصر حاکمنك
قادیسی آسیه خاتونك حالی اذ قالت رب ابن لی عندك بیتا یعنی سویلدی
ای پروردکارم رحمتکدن بکا بر ایو یاپ فی الجنة بهشت جاودانده
ونجنی من فرعون وعمله دخی فرعونك نفس خبیثه سندن وزشت عملندن بنی
قورتر ونجنی من القوم الظالمین دخی بنی ستمکار کروهدن یعنی فرعونك اتباع
وانصارندن قورتر ومریم ابنة عمران دخی حق جل وعلا دول اولان قادیلرك
تسلیه لری ایچون عمران قیزی مریم خاتونی مثل قیلدی التی احصنت فرجها شول
خاتونکه فرجنی کشیلردن صاقلدی فنفخنا فیه من روحنا پس انك ایچنه
واسطه سیز خلق ایتدوکمز روحدن اوفوردك وصدقت بکلمات ربها
پروردکارینك سوزلرینه یعنی انبیایه وحی ایتدوکی سوزلره تصدیق کتوردی
وکتبه وانك کتابلرینه دخی تصدیق کتوردی وکانت من القانتین وعبادت

اوزره

اوزره مداوم اولانلرك زمره سندن صایلدی شروركائناتدن مرویدرکیم بوده کی
کشیلردن چوق کیمسنه کامل اولدی وقادینلردن دورت خاتوندن غیری بر کیمسنه
کامل اولمدی وآنلر مزاحم قیزی آسیه خاتون وعمران قیزی مریم خاتون وخویلد قیزی
حضرت خدیجه ومحمد المصطفی قیزی فاطمه خاتون وحضرت عائشه نك فضلی
قادینلرك اوزره ثریدك فضلی کبیدر سائر اطعمه اوزره والله اعلم وصلی الله علی سیدنا
محمد واله وصحبه وسلم

سورة الملك وتسمى الواقية والمنجية لانها تقي وتنجي قاریها من عذاب القبر

بسم الله الرحمن الرحیم

تبارك الذی بیده الملك بویجه لنوب نفعی چوق اولدی شول پروردکارکیم تصرف
مطلق انك قدرتنده در وهو علی کل شیء قدیر وکندوسی هر نسنه اوزره توانادر
الذی خلق الموت والحیوة شول پروردکارکه اولم وصاغلغی یراتدی لیبلوکم تاکه
تجربه ایدنك معامله سی کبی سزکله بر معامله ایده وب ظاهر اوله ایکم احسن عملا
قنقکوز ییکرکدر عمل جهتندن وهو العزیز الغفور وکندودر هر کیمسه اوزره غالب اولان
عاصیلرك کناهن چوق ستر ایدن الذی خلق سبع سموات طباقا شول خداکه
یدی کوك بیری بیری آلتنده یراتدی ماتری فی خلق الرحمن من تفاوت ایزدو الجلالك
یراتمسنده اصلا بر عیب کورمزسن فارجع البصر هل تری من فطور پس کوزی دوندر
بق کوکلرده هیچ یارق کورورمیسن یعنی انلرده اصلا بر قصور کورمزسن ثم ارجع
البصر کرتین صکره کوزی ایکی کره دوندر یعنی کوکلرك خلقتنده خلل بولمق ایچون
نه قدر که تامل ایدرسن ایله ینقلب الیك البصر خاسئا کوزك خلل بولمقدن
اوزانلمش ایکن سنك طرفکه دونر وهو حسیر وحال بوکه کندوسی یورلمش
وکوزی ضعیف اولمشدر اول سببدن که آسمانلرك خلقتنده چوق نظر ایتدیکه
بر قصور بوله بولمیوب خائب وخاسر دوندی ولقد زینا السماء الدنیا دخی تحقیقا
کیم بزه یقین اولان کوکی بزندك بمصابیح چراغلره مشابه اولان یلدزلرله
وجعلناها رجوما للشیاطین واول یلدزلری دیولره آتلجق نسنه لر قیلدق تاکیم
ملائکه کلامك سوزین ایشتمك ایچون کوکه قصد ایدرلر واعتدنا لهم عذاب السعیر
واول خبیثلر ایچون یانمش آتشك اشکنجه سن آماده قیلدق وللذین کفروا بربهم
دخی شول کیمسه لر ایچون یانمش آتشك که پروردکارلرینك وحدانیتنه تصدیق

كنودمديلر عذاب جهنم دوزخك اشكنجه‌سی مقرردر وبئس المصير وغايتله بد
دونجك يردر جهنم اذا القوا فيها قچن انلر انچنه دوزخيلر صالنور سمعوا
لها شهيقا اشك صوتی كبی انكا بر صوت ايشيدرلر وهي تفور وحال بوكه كندی
شدت غيظدن كفار اوزره قينار تكاد تميز من الغيظ ياقلشوركه آجغدن
چتليوب پاره پاره اوله كلما القي فيها فوج هركاه كه انچنه بر كروه آتلور سألهم
خزنتها دوزخك بكجيلری انلردن صوررلر كيم الم يأتكم نذير سيزه بوكونك عذابندن
بر قورقودوریجی كلمدیمی قالوا بلى قد جاءنا نذير اهل جهنم فرشته‌لره جواب ويروب
ديرلر بلی علی التحقيق بيزه قورقودوريجی كلدی فكذبنا وقلنا پس انلری يلانه نسبت
ايدوب ديدوك ما نزل الله من شيء ايزد ذو الجلال ديدوككوز اشيادن هيچ بر نسنه
ايندرمدی ان انتم الا في ضلال كبير سيز بر نسنه ده دكلسيز الا بيوك
ازغونلقده پس انكچون بر بيوك عذابله مبتلا اولدق وقالوا لو كنا نسمع دخی
جهنميلر ديديلر بز پيغمبرلرك سوزين ايشدوب تفتيش وتفحص ايتمدن جمله‌سنی قبول
ايتسيدك او نعقل يا انلرك سوزين تعقل ايدوب حكم ومعنالرينه تفكر ايتسيدك
ما كنا في اصحاب السعير ارباب دوزخك زمره‌سنده اولمزدق فاعترفوا بذنبهم
پس كناهلرينه مقر ومعترف اولديلر فسحقا لاصحاب السعير بو ندامتده اولان اهل
جهنمه خدانك رحمتندن اوزاقلق اولسون ان الذين يخشون ربهم تحقيقا
شول كيمسه‌لركه پروردكارلرينك عذابندن قورقرلر بالغيب كندولردن غائب
ايكن لهم مغفرة انلره يارلغنق وار واجر كبير وبر اولو اجرت دخی كه دنيانك لذاتی
انك يانينده بر امر حقيردر واسروا قولكم دخی سوزكزی كيزلی تيلك او اجهروا
يا آشكاره قيلك انه عليم بذات الصدور كه بی شبهه خدا جل جلاله
سينه‌لرده اولان اسراره داناءدر پس كيزلی ايتدككوز اشيايی نيجه بيلمز الا
يعلم من خلق قو اشيايی ايجاد ايدن خدا سر وجهری بيلمزمی وهو اللطيف الخبير
وحال بوكه كندو دركيزلی اشيايی بيلوب آشكاراسنه علمی محيط اولان هو الذي
جعل لكم الارض ذلولا كندودر شول پروردكاركه زمينی سيزه ملايم ورام كبی قيلدی
فامشوا في مناكبها پس دونك امورنه مشابه اولان طاغلرنده يورك
وكلوا من رزقه وانك نعمتلرندن طلب ايدوب ييك واليه النشور وقبوردن
زنده قيلنوب انك ايله كيتوركز كندو فرماننه در پس اوزدركه انعام ايتدوكی نعمتلرك





شكرين سيزدن صوردر ءامنتم من في السماء ايا كوكده قدرت وسلطنتی اولان پادشاهدن
امين اولدكوزمی كيم ان يخسف بكم الارض يری سيزله چوكرتدروب انچنده
سيزی غائب قيله‌ننه كه قارونی انچنده غائب قيلدی فاذا هي تمور پس ناكهان
ير چوكمكدن مضطرب اولور ام امنتم من في السماء ياخود كوكده قهر وقوتی
اولان خدادن امين اولدكوزمی كه ان يرسل عليكم حاصبا اوزركزه بر اوفاق
طاش ياغدروب سيزی انكله نابود ايده فستعلمون كيف نذير پس بلاشبهه كم
نيجه در بنم قورقتمم ولقد كذب الذين من قبلهم دخی تحقيقا كيم بو كفاردن
اسبق اولانلر پيغمبرلری تكذيب ايتديلر فكيف كان نكير پس نيجه ايدی اوزرلرينه
انكار ايتمكم كه كوناكون عقوبتلرله كندولرين اهلاك ايتدم اولم يروا الى
الطير فوقهم صافات ايا غافل اولوب قوشلره باقمديلرمی كيم اوستلرنده
قناتلرين اچمشلر هواده اوچر وقتلری محل ويقبضن وقناتلرين ييغارلر قچن
ياتلرين انكله كاه كاه اوردرلر ما يمسكهن الا الرحمن رحمی چوق خدادن اوزكه
بر كيمسه انلری دوشمكدن دوتمز انه بكل شيء بصير تحقيقا كه ايزد ذو الجلال هر نسنه
كيفيت خلقت وتدبيرينه درست داناءدر ام من هذا الذي يا كيمدر شول
كيمسه كه هو جند لكم ينصركم من دون الرحمن كندودر سيزه لشكر اولوب
تنكرينك حكمنی تجاوز ايدوب سيزه ياردم ايدر ان الكافرون الا في غرور
بی دين اولانلر بر نسنه ده دكلردر الا بر آلدنمقده ام من هذا الذي يرزقكم
ياخود كيمدر اول كيمسه كه سيزه روزق ويرور ان امسك رزقه اكر حق تعالی
رزقنی سيزدن منع ايدر بل لجوا في عتو ونفور بلكيم كفار قسمی عناد وتكبرده
وغرورلقده ناوركلكده دورديلر افمن يمشي مكبا على وجهه اهدى پس بر
كيمسه‌می كه يوزی اوزره قپانمش ايكن يول دوروب بخشی بولدی ام من يمشي سويا
على صراط مستقيم يا بر كيمسه‌می كه دوغرو يول اوزره سورچمكدن قورتلوب
دورمش اولدوغی حالده يورور بو ايكی تمثيل كافر ومؤمن اچوندر يعنی كافرك
حالی شول كيمسه‌نك حالنه بنكزر كه يوزی اوزره قپانمش كيدر ومؤمنك حالی
شول كيمسه‌نك حالنه بنكزر كه اياقلری اوزره بر معتدل يولده كيدوب جوانب اربعه‌
سن كوزادوب يورور قل هو سويله يا محمد عبادته سيزی دعوت ايتدوكم خدا
الذي انشأكم اول خدادر كه سيزی عدمدن ايجاد ايتدی وجعل لكم السمع

وسیزه قولاغی قیلدی تاکه پند ونصیحتی دکلیه سیز وَالْأَبْصَارَ وکوزلری تاکه عجایب
مصنوعاتی مشاهده ایده سیز وَالْأَفْئِدَةَ وکوکللری تاکه تفکر ایدوب دقائق اموری
بیله سیز قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ بو نعمتلرک شکرین قتی از ایدرسیز یعنی انلری مخلوق
اولدوقلری شیئه ایچون استعمال ایدرسیز قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ سویله
عبادت ایتدوکوکز اول تکریدر که سیزی یرتدی وکندی نصکره روی زمینده یایدی
وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ وکندی طرفنه جزا ایچون جمع اولنورسیز وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا
الْوَعْدُ دخی کفار دیرلر بو وعده یعنی حشر ونشر نه زمانده واقع اولور إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ اکر سوزکوزده کرچک سویلیانلر ایسه کوز قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ سویله
بوندن اوزکه برشیئه یوق کیم حشر ونشر وقتنی بیلمسی خدا قتنده در برکیمسه
اکا مطلع اولماز وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ وبن برقورقودیجی کلام الانذاره قتی دوریجی مُبِينٌ بکا
کلان احکامی تبلیغ ایدیجی فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً پس اول محلده که موعود اولدوقلری
شیئی یقین کوره لر سِيئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا کفر ایدنلرک یوزی کابت بعلدی
وَقِيلَ هَٰذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدَّعُونَ وکندولره دینلدی بو اول عذابدر که دنیاده
انک اولمسین ایستیوب عجله ایله طلب ایدردکوز قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِيَ اللَّهُ وَمَنْ
مَعِيَ سویله بکا اندن خبر ویرک کیم تکری بنی وبنمله اولانلری اهلاک ایدرسه
أَوْ رَحِمَنَا یا اجالمزی تاخیر ایتمکله بیزی اسیرکرسه فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ
أَلِيمٍ کیمدر که کافرلر اولانلره بردردلو اشکنجه دن پناه اولوب کندولرین صاقلر
یعنی بیم موت وحیاتمز سیزدن عذاب الهییی دفع ایتمزکه دیه سیز محمدک موتنی
انتظار ایدرز توحیددن اوزکه برشیئه سیزدن عذاب الهییی دفع ایتمز قُلْ هُوَ الرَّحْمَٰنُ
سویله اول معبود که توحیدی سبب نجاتدر وقمو نعمتلری احسان ایدن خدادر
آمَنَّا بِهِ انک وحدانیتنه تصدیق کوردک وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا وجمیع امورمزده اوزرینه
اعتماد ایدک فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ پس یقینده بیلورسیز
ای کفار مکه کیمدر شول کیمسنه که کندو حسه براشکار ازغونلقده در قُلْ أَرَأَيْتُمْ
إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا سویله بنی آکاه ایدک اندن کیم صوبکوز یره یوده ولمش
سبا جاورسه فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ کیمدر که سیزه براقر صوکتوردسیز وکانتم
مرویدرکیم بیوردی هرکیمسه که هرکیجه تبارک سوره سن اوقور حق جل وعلا انی
انک سببیله مزارک عذابندن محفوظ قیلار وبوسیدن بوسوره یه حضرتک زمان



سعادتلرندن سورة المانعه دیرلردی والله اعلم وصلی الله علی سیدنا محمد وآله وصحبه

## سورة ن مكية وهي ثنتان وخمسون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

ن امثالی سبقت ایتدی قیرقولده اندن مراد دواتدر وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ
لوح محفوظی یازان قلمه قسم وانکله حفظه کرام یازدوقلری اشیایه قسم که
مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ پروردکارکک نعمتیله سندن یا محمد دیوانه لک دم
دراصل منتفی اولدی وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ دخی تحقیقا کیم سکا کسلمامش
اجرت وار وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ ودخی شبهه سن بر اولو خوی اوزره سن که
عشیرتکدن چکدوکک زحمته سنک کبی اولانلر انی تحمل ایتمزلر فَسَتُبْصِرُ
وَيُبْصِرُونَ پس یقینده سن کوررسن وانلر کورورلر کیم بِأَيِّكُمُ الْمَفْتُونُ قنقکوز
دیوانه لکله مفتون اولدی إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ تحقیقا که پروردکا رلک
هرکیمسه دن داناتردر شول کیمسه نک حالنه که یولندن ازوب دیوانه اولدی وَهُوَ
أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ دخی کندو یه هرکیمسه دن اعلمدر دوغرو یولی بولانلره فَلَا تُطِعِ
الْمُكَذِّبِينَ پس کوچکی یلان ایتدنلره یا محمد اویمه بوکلامدن مقصود بودر که
کفارک مخالفتی اوزره اولان حضرتک تصمیمنه تهییج ویرمکدر وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ کفار
سیودلرکه شرکدن نهی ایتمکلکی سن بوراقوب کندولره مدارا ایده سن فَيُدْهِنُونَ
که کندولر دخی زرک طعنله ومواقعتله سکا مدارا ایده لر وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ
دخی اویمه حق وباطله هرچوق انداییجیه مَهِينٍ رأیده حقیر اولمش هَمَّازٍ
خلقی عیب ایدیجی مَشَّاءٍ بِنَمِيمٍ چوغلق طریقیله سوزی نقل ایدیجی مَنَّاعٍ لِلْخَيْرِ
خلقی ایماندن الیقویجی مُعْتَدٍ ستمده حدی اشمش أَثِيمٍ چوق کناهلو عُتُلٍّ
پرلک یوزلو وبرماز خویلو بَعْدَ ذَٰلِكَ زَنِيمٍ بو عیبلردنصکره زنادن حاصل اولمش
برقولده بوندن مراد اولنان ولید بن المغیره دررکه اول خبیث بوصفاته جامع
ایدی واون سکز یاشنه کیرنجه دک بدری معلوم دکلدی صکره مغیره انی کندویه
ملحق ایدوب اوغول ایتدی أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ سببت ایدن نصیحه علت در
یعنی مالدار واوغوللر ایه سی اولدوغیچون اکا اطاعت ایتمه إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا
قچن بیزم آیتلر اوزرینه اوقنور قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ دیر اوزره تلاوت اولنان

کیمسنه‌لرک افسانه‌سیدر سنسمه علی الخرطوم بی شبهه کیم بو صفات خبیثه‌یه
جامع اولان شخصی بورنی اوزره داغله نشانلرز انا بلوناهم تحقیقا که مکه
خلقیله تجربه کیبی بر معامله ایتدک که کندولره نعمتلر ویروب صکره عصیانلری
سببیله انلری کندولردن سلب ایتدک کما بلونا اصحاب الجنة نته که باغ ایه‌لرینه
اول معامله‌یی ایتدک منقولدر که یمن اقلیمنده ضروان ناحیه‌سنده بر پیر
صالح مقیم ایدی انک انده بر باغی وار ایدی هر ییل که اول باغک محصولن
دروب یغمق استردی فقرایی خبردار ایدوب کلورلردی اوراقدن قلانی
ویل صالدوغی ویغمسی معتذر اولان ینی جمع ایدوب الورلردی اول پیر دار
اخرته انتقال ایتدکده صکره اولادی دیدیلر که پدرمزک طریقنه تابع
اولورسک احوالمز پریشان اولور پس قولاری بوکا اتفاق ایدوب قسم ایتدیلر
کیم فقرانک خبری یوغیکن صباح وقتنده باغی دوروب بچه‌لر صکره حق تعالی
انلری بر بلایه کرفتار ایتدی نته که بیوردی اذ اقسموا لیصرمنها مصبحین
بلونا لفظنه متعلقدر یعنی باغ ایه‌لرین مبتلا قیلدق اول حینده که اند ایچدیلر کیم
صباح وقتنه کیردوکلرنده البته باغک میوه‌سن و اکینی دوروب بچه‌لر
ولا یستثنون و فقرانک حصه‌سن اندن استثنا ایتزلر فطاف علیها طائف
پس باغ اوزره بر دوبچی بلا دوندی من ربک پروردکارک فرمانندن وهم
نائمون وحال بوکه انلر یاتمشلردر فاصبحت کالصریم یعنی اشجار ومیوه‌سی
یاندوغی جهتدن کیجه کیبی قرارمش صباحلدی فتنادوا مصبحین پس
صباح وقتنده داخل اولدوقلرنده بری برین چاغردیلر که ان اغدوا علی
حرثکم اکینکوز اوزره صباحدن چیقک کیدک ان کنتم صارمین اکر ان
قطع ایدیجیلر ایسه کوز فانطلقوا وهم یتخافتون پس باغ سمتنه توجه ایدوب
کیتدیلر اول حالده که کندولر ارالرنده مشاوره ایدرلر کیم ان لا یدخلنها
الیوم علیکم مسکین البته اول باغه بوکون بر یوقسل اوزرکزه کیرمسون
وغدوا علی حرد قادرین وکوندن چیقمدن ایچتک اوزره قادر اولمقلرین تخمین
ایدوب کیتدیلر یعنی اول قصد له عزم ایدوب کیتدیلر که فقرانک عیشن
تنکید ایده‌لر یعنی عیشلری اوزره بر تنکید اولدیکه اول باغک ایچنده در دو ملذ
اوزکه بر نسنه تحصیل ایتمکه قادر اولمدیلر فلما راوها پس قچنکیم باغلرین اول



هیئتله کوردیلر قالوا انا لضالون دیدیلر علی التحقیق بز باغمزک یولن ازدرمشوز
صکره که الکا تامل ایدوب بیلدیلر کیم او باغ کندو باغلری ایدر دیدیلر بل نحن محرومون
بولی ایزمش دکلز بلکه باغک نعمتلرندن بی نصیبکوز یمان نیتمز سببیله
قال اوسطهم عقلده یا یاشده اورته‌لری اولان دیدی الم اقل لکم لولا
تسبحون سیزه دیمدمی بو ایشه عزم ایتدکوز محل بو یرماز نیتدن رجوع
ایدوب تنکری یاده کتورک قالوا سبحان ربنا دیدیلر پروردکارمز منزهدر
بیزه ستم ایتمکدن انا کنا ظالمین که بی شبهه بز کندو نفسمزه ستم
ایتمشلر ایدک فاقبل بعضهم علی بعض یتلاومون پس بیرلری بیرلری اوزره دونوب
ملامت ایتمکه باشلدی زیرا کیمیسی بو فعله اشارت ایتمشدی و کیمیسی اولمسنی
صواب کورمشدی و کیمیسی راضی اولمشدی صکره که کوردیلر پشیمانلکدن
کندولره برنسنه حاصل اولماز کناهلرینه معترف اولوب قالوا یا ویلنا انا
کنا طاغین دیدیلر ای هلاکمز حاضر اول کیم بلا شبهه بز حدی اشمش بر کروه
ایدک عسی ربنا ان یبدلنا خیرا منها شاید ربمز اندن ییکرک بر باغ بیزه
بدل ویره انا الی ربنا راغبون که بی شک بز خداوندمزه دونوب رغبت
ایدیجیلرز کتورده بلرکه بعض روایاتده ثابت اولمشدر کیم حق جل وعلا بو
ایتدوکلری توبه سببیله کندولره اول باغدن ییک بر باغ احسان ایتدی
کذلک العذاب بو خصوصده باغ صاحبلری چکدوکلری عذاب کیبیدر
دنیانک عذابی ولعذاب الاخرة اکبر والبته صوکی سرایک اشکنجه‌سی دنیانک
اشکنجه‌سندن چوق بیوکدر لو کانوا یعلمون بیلمش اولسه‌یدیلر البته
عذابه مؤدی اولان شیئدن احتراز ایدرلردی ان للمتقین عند ربهم تحقیقا
کیم شرک و معصیتدن پرهیز اولانلر اخرتده پروردکارلری قتنده وار جنات
النعیم نعمتلو باغلر افنجعل المسلمین کالمجرمین پس اهل اسلامی کنهکار کفار
کیبی قیلاورمیوز بو کلام کفارک سوزنه انکاردر زیرا انلر دیرلردی بعث وحشر
صحیح اولورسه نته که محمد کمان ایدر اهل اسلام بیزدن ایلرو اولمازلر بلکه بیزم
حالمز انلرک حالندن ییکرک اولور نته که دنیاده اویله یوز ما لکم کیف
تحکمون سیزه نه اولدی نیجه حکومت ایدرسز هیچ خداعز وجل دشمنلرین
دوستلری کیبی قیلاورمی ام لکم کتاب یاخود سیزه کوکدن اینمش بر کتابمی وار

فيه تدرسون ایچنده اوقورسیز کیم ان لكم فيه لما تخيرون على التحقيق
انك ایچنده بکنوب ارذو ایده‌کوز نسنه سیزه‌در بو کونه کتاب اصلا ایتمامشدر
ام لكم ايمان علينا بالغة یاخود سیزه اوزدیزه تأکید ده نهایته یتشمش
اندلر می وار الى يوم القيمة قیامت کوننه دك ان لكم لما تحكمون على
التحقيق حکومت ایده‌کوز نسنه سیزه‌در دیو بزه بر عهد هرکز بزدن صادر
اولمدی سلهم ايهم بذلك زعيم انلردن صور یا محمد قنقلری اول باطل حکمه
کفیلدر ام لهم شركاء یاخود انلره اورتاقلری وارکه بو سوزده کندولره
اورتاق اولور فليأتوا بشركائهم پس اورتاقلرین کتورسونلر ان كانوا صادقين
اکر دعوالرنده کرچك سویلیجیلردی يوم يكشف عن ساق یاد ایت اول
کونی که بر صعوبتلو و شدتلو ایشدن کشف اولنور لغت عربیه‌ده کشف
ساق مثل طریقیله ایشك شدتنه استعمال اولنور ويدعون الى السجود
دخی کفار توبیخ اولنمق ایچون سجوده کتورمکه دعوت اولنورلر فلا يستطيعون
پس سجوده کتورمکه قدرتلری اولماز خاشعة ابصارهم قیامتك هیبتندن
کوزلری یره باقر ترهقهم ذلة خوارلك کندولرین قبلار وقد كانوا يدعون
الى السجود دخی تحقیقا که دنیاده سجود ایتمکه دعوت اولنورلردی وهم سالمون
وحال بوکه کندولر سجودی ادا ایتمکدن متمکن ایدیلر فذرني ومن يكذب بهذا
الحديث پس بنی قو یا محمد اول کیمسه ایله که بو سوزی تکذیب ایدر یعنی قرآنی
تکذیب ایدن کیمسه‌نك ایشنی بکا مفوض قیل بن سکا انك ایشن کفایت ایدرم
سنستدرجهم بلا شبهه انلری پایه پایه الوب اهلاك ایدرز من حيث لا
يعلمون بیلمدکلری یردن واملي لهم وانلره مهلت ویرورم ان كيدي متين
بی شبهه کیدم یعنی عقوبتم محکمدر بر نسنه ایله دفع اولنماز ام تسئلهم اجرا
یاخود رسالتك تبلیغی اوزره انلردن اجرت طلب ایدرمیسن فهم من مغرم
مثقلون که انلر جریمه ویرمسندن ناغرلنمشلردر ام عندهم الغيب یاخود
بو شیء اولان نسنه یعنی لوح محفوظ انلرده وارمی فهم يكتبون که انلر حکم
ایده‌وکلری شیئی اندن یازوب سنك علمکدن مستغنی اولمشلردر چون خدانك
قضاء ازلیسنده حکم اولندیکیم بو کفار مهمل اولنورلر حبیب اکرمنه اذیتلری
اوزره صبر ایتمکه زمان ایدوب بیوردی فاصبر لحكم ربك پس پروردکارکك



فرماننه قتلان ولا تكن كصاحب الحوت وبالق ایه‌سی کبی اولمه یعنی حضرت یونس
عليه السلام کبی اولمه اذ نادى قچن بالق قارننده چاغردی وهو مكظوم وحال بوکه
کندوسی تضجردن اجنله دولمشدر لولا ان تداركه نعمة من ربه اکا پروردکارك
طرفندن بر احسان یتشمیدی که کندوسی توبه‌یه موفق قیلوب توبه‌سن
قبول ایتدی لنبذ بالعراء البته انجاردن خالی صحراده قالوردی وهو مذموم
اول حالده که کندوسی خدانك رحمتندن دور قیلمشدر فاجتباه ربه پس
پروردکاری انی برکزیده قیلدی فجعله من الصالحين دخی انی صلاح
اصحاب کمال اولانلردن قیلدی وان يكاد الذين كفروا دخی تحقیقا یقلشدیکیم
کفر ایدن کیمسه‌لر ليزلقونك بابصارهم حسد جهتندن کوزلریله یرکدن سنی
سورچدروب اهلاك ایدرلر لما سمعوا الذكر قچن قرآنی سندن ایشتدیلر
کوردیلرکه بنی اسد قبیله‌سندن کوزله دکیجیلر وار ایدی ایستدیلرکه حضرتی
کوزله دکه‌لر حق جل وعلا حبیبی انلرك شرلرندن حفظ ایدوب بو آیتی منزل قیلدی
حدیث شریفده وارد اولمشدرکیم على التحقيق کوز کیشی‌یی قبره کیوردر ودوه‌یی
قزانه ويقولون انه لمجنون دخی خلقی تنفیر ایتمك ایچون دیرلر على التحقيق محمد
المصطفى حاشا دیوانه‌در وما هو الا ذكر للعالمين دخی قرآن بر نسنه دکلدر الا
عالملره بر پند و نصیحت پس آنی تعاطی ایدوب اوقومق الاعقلرم جمیع خلقدن
اکمل اولانلردر این جمله‌سندن ییکرك اولان والله اعلم

## سورة الحاقة مكية وهي احدى وخمسون اية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحاقة اول حالت که امورك حقیقتی ایچنده بیلنور ما الحاقة ندر اول حالت
که ایچنده هیچ بر نسنه خفی اولماز وما ادريك ما الحاقة دخی قنغی شیء سکا
بیلدردی کیم اول حالت ندر یعنی انك حقیقتن بیلمك سکا ممکن دکلدر كذبت
ثمود وعاد بالقارعة قبیله ثمود و قبیله عاد قیامتك اولمسین اینانمدیلر لغتده
قرع دوکمکه دیرلر پس قیامتك دخی خلقی دوکه قیله و اجرام علویه‌یی پار مفتله
ویلدزلری صاچمغله دوکه کیچون قیامت قارعه ایله تسمیه اولندی فاما ثمود
پس اما قبیله ثمود فاهلكوا بالطاغية حدی آشمش واقعه ایله نابود

اولدیلر واو صیحه ایدی وَأَمَّا عَادٌ فَأُهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ واما قبیلهٔ عاد اواز
شدیدی حدی تجاوز ایتمش ییل ایله یوق اولدیلر سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ
وَثَمَانِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومًا اول ییلی اوزرلرینه یدی کیجه وسکز کون بلا فاصله مسلط
قیلدی فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى پس اول جماعتی اول اوقاتده کوردرسن دوشوب
هلاک اولمشلر كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ کویا که انلر ایچی بوش خرما اغاجلرینک
دیبی فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ پس انلردن هیچ باقی قالمش برکیمسه کوردرمیسن
یعنی انلردن اصلا برکیمسه قالمیوب نسللری منقطع اولدی وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ
قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَاتُ بِالْخَاطِئَةِ ومصر حاکمی وکندوسندن اسبق اولانلر ودونمش
کویلرك اهالیسی خطالو اولان افعال ایله کلدیلر فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ
پس انلرك هرکروهی پروردکارلرینك پیغمبرینه مطیع ومنقاد اولمدیلر فَأَخَذَهُمْ
أَخْذَةً رَابِيَةً پس حق تعالی انلری سندتی ارتمش بر الش الدی نته که
اعماللری قبحده غایته ارمشدی إِنَّا لَمَّا طَغَى الْمَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ تحقیقا
که بز قچن صو حدی تجاوز ایدی پدرلرکوزی حضرت نوحك کمیسنده قالدردق
لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً تاکه اول ایشی سیزکچون برعبرت وخدانك وحدانیتنه بردلالت
قیله لم وَتَعِيَهَا أُذُنٌ وَاعِيَةٌ وانی بر واعیه لو قولاق ازبرله فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ
نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ پس قچنکیم صورده بر اوفورش اوفورلور وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ
ویر وطاغلر مکانلرندن قالدرلور فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً درعقب بری برینه
اورلوب بر دوکلش دوکلورکه قولری هبا اولورلر فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ
پس اول کونده دوشجك دوشو یعنی قیامت قالقر وَانْشَقَّتِ السَّمَاءُ وکوك
فرشته لرك اینمسیچون یاریلور فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ پس کوك اول کونده سست
وزبون اولور وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وفرشته جنسی کوکك اطرافی اوزره دوروب
منتظر اولمشلر وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَانِيَةٌ دخی پروردکارك
عرشنی اول کونده کوکك اطرافی اوزره اولان ملائکه نك اوستنده سکز ملك
قالدرور يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ اول کونده محاسبه ایچون خدا اوزره عرض اولنورسیز
لَا تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ اعمالکوزدن شکری (?) اوذره بر کیزلو نسنه پوشیده
اولمازکه اعمالکوزده اطلاع تحصیل ایتمك ایچون سیزی اوذره عرض ایده ابجق اندن
مراد بوکه هرکسك کیفیت حالی بیلنه وعدله مبالغه اولنه فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ

پس اما شول کیمسه که نامهٔ اعمالی صاغ الیله ویرلدی فَيَقُولُ هَاؤُمُ اقْرَءُوا كِتَابِيَهْ
ابتهاج وافتخار طریقیله سویلر الك نامهٔ اعمالمی اوقوك إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلَاقٍ
حِسَابِيَهْ تحقیقا بن بیلدم که بی شبهه بن محاسبه می کوریجی یم فَهُوَ فِي عِيشَةٍ
رَاضِيَةٍ پس اول کیمسه کندودن صاف تعظیمله مقرون اولمش بر زندکانیلکده
فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ بریوکسك اوجمقده در قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ درلجك میوه لری
یقیندر که اوتورمش اولان کیمسه اندن تناول ایدر كُلُوا وَاشْرَبُوا اکنده ولره
دینلور ییکك وایچك هَنِيئًا قاتلمش اولسون بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ
کچمش کونلرده ایلرو کوندردکلکوز اعمال سببیله وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ
واما اول کیمسه که نامهٔ اعمالی صول الیله کندویه ویرلدی فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي
لَمْ أُوتَ كِتَابِيَهْ سویلر ای همده ملرکاشکی نامهٔ اعمالم بکا ویرلمسیدی
وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيَهْ وحسابم نه اولدوغنی بیلمسیدم يَا لَيْتَهَا كَانَتِ
الْقَاضِيَةَ ای کاشکی موت حالتی که انکله اولمشدم فنای ابدی یه حکم ایتسیدی
مَا أَغْنَى عَنِّي مَالِيَهْ بم مالم بندن بر نسنه دفع ایتمدی هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيَهْ
حجت وقدرتم بندن نابود اولدی بعده ملائکهٔ عذابه دینلورکه خُذُوهُ
فَغُلُّوهُ بوکافری الك درعقب اللرینی بوینیله طوتوب کچیرك ثُمَّ الْجَحِيمَ
صَلُّوهُ صکره کندولی جهنمه بوراقك ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ اندن صکره بر زنجیرده که
ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا اولچیسی یتمش ارشوندر فَاسْلُكُوهُ انی کچیرك
إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ تحقیقا اول کافر عظمتلو خدایه ایمان کتورمزدی
وَلَا يَحُضُّ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ وبوقسلك ییدرمسی اوزره قندرمزدی فَلَيْسَ
لَهُ الْيَوْمَ هَاهُنَا حَمِيمٌ پس انکا بوکون اصلا بریقین خصم یوقدرکه کندویه حمایت
ایده وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ والکا ییجك نسنه یوقدر مکر اهل جهنمك ایرینلرندن
اکان بریجك بولنور لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِئُونَ کنهکارلردن اوزکه بر کیمسه انی ییمز
فَلَا أُقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَ وَمَا لَا تُبْصِرُونَ پس امر ظاهر اولدوغیچون عالم شهادتدن
کوردکلکوز نسنه یه وعالم غیبدن کورمدکلکوز نسنه یه قسم ایتمم إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ
كَرِيمٍ بی شبهه که قرآن عظیم الشان خدا قتنده برا ولو کوندرلمشك سوزیدرکه
انی خدانك طرفندن خلقه تبلیغ ایدر واول محمد المصطفادر وَمَا هُوَ بِقَوْلِ
شَاعِرٍ وقرآن جلیل القدر شاعر سوزی دکلدر قَلِيلًا مَا تُؤْمِنُونَ شدت عناد

اوتری غایتله از تصدیق کتوردرسیز ولا بقول کاهن دخی قرآن عظیم الشان
فالجی سوزی دکلدر قلیلا ما تذکرون قتی از نصیحت دوترسیز تنزیل من رب
العالمین کلام قدیم خلقک پروردکارندن لسان جبریل ایله محمد المختاره اوزره
ایندرلمشدر ولو تقول علینا بعض الاقاویل واکر محمد المصطفی کندو قتندن بر
سوز اوزرمزه یلان بغلسیدی لاخذنا منه بالیمین البته اندن صاغ الی
الوردق ثم لقطعنا منه الوتین صکره یورک دمارین اندن کسردک یعنی
کندوبی اشد عقوبتله اهلاک ایدردک فما منکم من احد عنه حاجزین پس
سیزدن اصلا بر کیمسه یوقدر که اندن هلاکی منع ایتمکه قادر اوله وانه لتذکرة
للمتقین دخی تحقیقا کیم قرآن عظیم الشان پرهیز ایدنلره بر پنددر وانا لنعلم
ان منکم مکذبین وبی شبهه بز بیلورز کیم سیزدن قرآنی یلانه نسبت
ایدنلر وار پس تکذیبلری اوزره مکافاتلرین ایدرز وانه لحسرة علی الکافرین
دخی تحقیقا کیم قرآن کفار اوزره بر پشیمانلق و ندامت اولور قچن اهل ایمانک
ثوابین مشاهده ایدرلر وانه لحق الیقین دخی علی التحقیق کیم قرآن جلیل
القدر شکسیز درستلک و دوغریلقدر فسبح باسم ربک العظیم
پس اولو پروردکارک آدین ذکر ایتمکله کندوبی تنزیه ایت والله اعلم ..

## سورة المعارج مکیة وهی اربع واربعون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

سال سائل بر ایستیجی ایستدی بعذاب واقع بر دوشمش اشکنجهیی للکافرین
بی دین اولانلر ایچون بو عذابی ایستیان نضر بن الحارث ایدی زیرا اول
سویلمشدی یا الهی اکر محمد کتوردوکی شی حقدر اوزریمزه طاش یاغدر یا بر
دردناک عذاب کتور انی ایستیان ابو جهل ایدی و بر قولده ایستیجی محمد المصطفی ایدی
که کفارک عذابنه استعجال ایتدی وهر تقدیر اوزره لیس له دافع آکا بر
دوندریجی یوقدر که انی دوندره من الله خدانک جهتندن زیرا انک دفعنه
ارادتی تعلق ایتمشدر ذی المعارج جلاله لفظنه صفتدر یعنی اول الله نردبانلر
ایهسیدر وانلر اول پایهلردر که پاکیزه سوز و کوزلجک عمل ایچنده چیقر
یا مؤمنلر سلوکلرنده انک ایچنده ترقی ایدرلر یا اندن مراد کوکلردر که ملائکه



یعنی عروج ایدرلر تعرج الملائکة والروح الیه فرشتهلر و حضرت جبریل خدانک
فرمانی محلنه چیقرلر فی یوم کان مقداره خمسین الف سنة بر کونده که انک
اندازهسی اللی بیک ییلدر یعنی بر انسان انک مسافهسن قطع ایتمک دیلسه
اللی بیک ییلده ایجق انی قطع ایدر فاصبر صبرا جمیلا پس کفارک اذیتی
اوزره بر کوزل صبر قیلمق قیلان که آکا استعجال و اضطراب قارشمیه انهم یرونه
بعیدا تحقیقا کیم کفار قیامت کونن امکاندن بعید کوردولر ونریه قریبا
وبز انی امکانه یقین بیلورز یوم تکون السماء کالمهل اول کونده که کوک
اریمش باقر کبی اولور وتکون الجبال کالعهن وطاغلر رنکارنک یوک کبی
اولور زیرا اوفانوب هوایه اتلدقده کلور نوع رنک امیزاتلمش یوکه مشابه
اولورلر ولا یسئل حمیم حمیما وبر خصم خصمک حالنی سؤال ایتمز یبصرونهم
اول حالده که خصم واقربا بیری بیرین کورمش قیلنور یعنی قیامت کوننده خلق
کندو حاللرنه اوقدر مشغول اولورلر که اقارب بیری بیرین کورمشلر ایکن
حال وخاطر صورمزلر یود المجرم کنهکار ولان کافر محبتله آرزو ایدر که لو
یفتدی من عذاب یومئذ اول کونک اشکنجهسندن کندو یرینه صاتون
السیدی ببنیه وصاحبته واخیه اوغوللریله و قادینیله و قرنداشیله
وفصیلته التی تؤویه وکندویه یر ویرن قوم و قبیلهسیله ومن فی الارض
جمیعا و یر یوزنده اولانلرله قمو ثم ینجیه صکره اول فدا ویرمسی کندوبی
قورترسیدی کلا واز کیچسون بو تمنیدن و نه حکمدر اندن فدا قبول
اولنمق انها لظی تحقیقا که دوزخ بر شعلهدر نزاعة للشوی باشک
دریسن شدتله چکیجی تدعوا من ادبر وتولی جذب ایدوب احضار ایدر شول
کیمسنهیی که حقدن آرقه ویروب طاعتدن یوز دوندردی وجمع فاوعی
و مالی جمع ایدوب کیسهلره دولدردی و واجب اولان مال زکوتی اندن
چیقرمدی ان الانسان خلق هلوعا تحقیقا که آدم اوغلی یرلک حرصلو
آز صبرلو یارادلدی اذا مسه الشر جزوعا قچن کندویه یاوزلق دکسه غایتله
بی تاب اولور واذا مسه الخیر منوعا واول محلکه کندویه ایولک اصابت ایدر
نفسن طاعتدن و مالن ارباب استحقاقدن قتی الی قودو جمله ادمیلر بو طبع
اوزره مجبولدرلر الا المصلین مکر نماز قیلانلر که اول اوصافدن منزهدرلر

الذين هم على صلاتهم دائمون اهل نماز شول كيمسه‌لردر كه نمازلرى اوزره مداومت ايتمشلر برايش كندولرين اندن الى قومن والذين فى اموالهم حق معلوم دخى شول كيمسه‌لردر كه ماللرنده بر بيلنمش حق وار زكوة وصدقه موظفه كبى للسائل والمحروم ايستيان يوقسله وايستميان يوقسله محروم اول كيمسه‌دركه خلقك اموالندن تعففا يدوب بر نسنه ايستمز پس خلق كندوى دولتمند ظن ايدوب بر نسنه ويرميوب محروم اولور والذين يصدقون بيوم الدين دخى انلر شول كيمسه‌لردر كه قيامت كوننك اولمسين تصديق ايدرلر والذين هم من عذاب ربهم مشفقون دخى شول كيمسه‌لردر كه كندولر پروردكارلرينك عذابندن نفسلرى اوزره قورقمشلردر ان عذاب ربهم غير مأمون تحقيقا كيم پروردكار عذابى مأمون دكلدر والذين هم لفروجهم حافظون دخى انلر شول كيمسه‌لردر كه كندولركبى اعضالرين هر شيدن صاقلمشلردر الا على ازواجهم انجق منكوحه‌لرى اوزره او ما ملكت ايمانهم ياصاغ اللرى مالك اولدوقلرى قرواشلر اوزره فانهم غير ملومين كيم على التحقيق انلر ملامت اولنماز لر عورتلرندن وقرواشلرندن فرجلرين حفظ ايتمدكلرندن اوترى فمن ابتغى وراء ذلك پس هر كيم كه منكوحه‌لرندن وقرواشلرندن اوزكه شيئه طالب اولديسه‌لر فاولئك هم العادون انلر كندولردر حدود شرعيه‌يى تجاوز ايدنلر والذين هم لاماناتهم وعهدهم راعون دخى مستثنى اولانلر شول كيمسه‌لردر كه كندولر امانتلرينه وپيمانلرينه كوزه‌دیجيلردر والذين هم بشهاداتهم قائمون وشول كيمسه‌لردر كه طانقلقلرندن دورمشلردر يعنى حقوق الهيه‌دن وحقوق عباددن بيلدوكلرى نسنه‌يى انكار ايتمزلر والذين هم على صلوتهم يحافظون وشول كيمسه‌لردر كه نمازلرى اوزره محافظه ايدوب شرائط وادابنى يرينه كتوررلر اولئك فى جنات مكرمون اول اوصاف ايله متصف اولان كروه خدانك لطف وكرمندن بهشتلرده معزز ومكرملردر بلكه كيم كفره بى ادبك رانى بو ايدى كيم حضرتك چوره‌سنده حلقه حلقه اولوب كلامن استهزا دوتررلردى حق جل وعلا انلرك احوالندن تعجب ايدوب بيورر فمال الذين كفروا قبلك پس نه دين اولانلره نه اولديكه سنك چوره‌كده مهطعين سر عتله كلمشلر عن اليمين وعن الشمال عزين صاغدن وصولدن بولوك بولوك

لرينك

أيطمع كل امرئ منهم ايا انلردن هر بر كشى آرزو ايدركه ان يدخل جنة نعيم نعمتلى باغه كيرمش قيلنه كلا بو ايتدوكلرى آرزودن واز كيچسونلر انا خلقناهم تحقيقا كه بيز انلرى يرتدق مما يعلمون بيلدوكلرى نسنه‌دن يعنى انلر بر قوقمش نطفه‌دن خلق اولنديلر كه هيچ عالم قدسه انك مناسبتى يوقدر طاعات وايمانله واخلاق حسنه بوايله مستكمل اولمينجه فلا اقسم برب المشارق والمغارب پس كونشك چيقجق وباتجق يرلرينك پروردكارنه قسم كيم انا لقادرون على ان نبدل خيرا منهم على التحقيق بيز توانالرز انك اوزره كيم كفارى اهلاك ايدوب كندودن ييكرك كيمسنه‌لرى يرلرينه كتوره‌وز وما نحن بمسبوقين وبيز اهلاكلرين ايستدوكمز اصلا بر كيمسه‌يه مغلوب اولوب اهلاكلرندن منع اولنموز فذرهم يخوضوا ويلعبوا پس انلرى بوراق باطله اولان اشيايه مباشرت ايدوب اوينسونلر حتى يلاقوا يومهم اول وقته‌دك كه كونلرينه صاتشه‌لر الذى يوعدون شول كون كه انكله وعده اولنورلر يوم يخرجون من الاجداث سراعا اول كون كه كورلردن چيقرلر تيز لمشلر ايكن كانهم الى نصب يوفضون كوياكه انلر بر دورمش بر قله سكيدرلر خاشعة ابصارهم كوزلرى اشاغه باقمش ايكن قيامتك احوالندن ترهقهم ذلة كندولرين خوارلق قبلار ذلك اليوم اولدر او كون الذى كانوا يوعدون شول كون كه كفار انكله دنياده موعود اولورلردى والله اعلم واحكم بحقيقة الحال جل وعلا شانه

لرد

## سورة نوح مكية وهي سبع وعشرون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

انا ارسلنا نوحا الى قومه تحقيقا كه بيز حضرت نوحى كندو عشيرتنه مرسل قيلوب ديدك ان انذر قومك كندو جماعتكى قورقوت من قبل ان يأتيهم عذاب اليم كندولره كلمدن اول پروردكارك اشكنجه واول عذاب اخرتدر يا طوفاندر پس حضرت نوح فرمانى قبول ايدوب قومنه واروب قال يا قوم انى لكم نذير مبين ديدى اى بنم عشيرتم على التحقيق بن سيزه تكريك عذابندن قورقيجى ويرجى يم احكامى اشكارا ايدوب سويلرم ان اعبدوا الله ايرندو الجلاله يالكوز پرستش ايدك واتقوه واطيعون واندن خوف ايدك دخى بكا طاعت

کتورلك يغفر لكم من ذنوبكم کناهلرکوزك برمقدارنی سیزه مغفرت ایدر واول
کفر حالتنده اولان کناهلریدر زیرا اسلام ماقبلنی محو ایدر ويؤخركم الى اجل
مسمى وبرمعین مدته دك تاخیر ایدوب عذابی اوزرکزه مسلط ایتمز یعنی سیزکوند
مقدر اولان مدتك نهایتنه دك سیزی تاخیر ایدر ایمان وطاعت کتوردوکوز
ان اجل الله اذا جاء لا يؤخر تحقیقا کیم خدا عزوجل تقدیر ایتدوکی اجل کلدوکی
تاخیر اولنماز لو كنتم تعلمون اکر بیلودکزه اولسیدکز البته انی بیلوردکز
اخبارده بوکونه ثابت اولدیکیم حضرت نوح علیه السلام طقوز یوز اللی ییل قومنی
طریق حقه دعوت ایلدی سوزنی قبول ایتمدیلر عاقبت سینه تنك اولوب
جناب رب الارباب توجه ایدوب قال رب انى دعوت قومى ليلا ونهارا دیدی
ای پروردکارم بی شبهه بن کندو جماعتمی کیجه وکوندز طریق حقه دعوت
ایلدم فلم يزدهم دعائى الا فرارا پس بنم دعوتم کندولره بر نسنه ارتمدی
الا ایمان وطاعتدن قجمق وانى كلما دعوتهم لتغفر لهم دخی بلاشبهه کیم بن
هرکاه که کندولرین ایمانه دعوت ایلدم تاکه انك سببیله کندولره مغفرت
ایده سن جعلوا اصابعهم فى اذانهم سوزمی ایشتممك ایچون برمقلرین
قولاقلرینه قیلدیلر واستغشوا ثيابهم ودونلرین اورتنوب قبلاندیلر
تاکه یوزمی کورمیه لر واصروا واستكبروا استكبارا وکفرلری اوزره دوروب
بنم اتباعمدن سرکشلك ایتدیلر بر اولو سرکشلك ثم انى دعوتهم جهارا
صکره بلاشبهه بن کندولرین ایمانه اشکارا دعوت ایتدم ثم انى اعلنت لهم
اندنصکره على التحقيق کیم بن کندولره دعوتی اچقدن ایتدم واسررت لهم
اسرارا دخی کندولره دعوتی غایتله کیزلی ایتدم فقلت استغفروا ربكم پس
دیدم پروردکارکوزدن مغفرت طلب ایدك توبه ایتمکله انه كان غفارا
بی شبهه کیم خدا عزوجل چوق مغفرت ایدیجیدر يرسل السماء عليكم مدرارا
اوزرکزه یغموری بوللو فراوان اولدوغی حالده ويمددكم باموال وبنين وانواع اموال
واوغوللرله سیزه امداد ایدر ويجعل لكم جنات ويجعل لكم انهارا وسیزه
باغلر قیلادخی سیزه ایرمقلر قیلار ما لكم لا ترجون لله وقارا سیزه نه اولدیکه
خدای ذوالجلاله اولولق وعظمت امید ایتمیوب عذابندن خوف ایتمز سیز
وقد خلقكم اطوارا وحال بوکه سیزی درلو درلو خلق ایتدی بر طور مضغه وبر



طور علقه تا نهایته دك وبو خلق ایتمك کمال قدرتنه دلیلدر الم تروا كيف خلق
الله سبع سموات طباقا بقمزمیسیز نیجه حق جل وعلا یدی کوکلری قات قات
یراتدی وجعل القمر فيهن نورا وای انلرك بریسنده بر ایشق قیلدی
وجعل الشمس سراجا دخی کونشی چراغ کبی قرانلغی محو ایدر بر نسنه قیلدی
والله انبتكم من الارض نباتا وایزد متعال سیزی ییردن بر نسنه کبی بتوردی
بتوردی چون خلقك پدری آدم علیه السلام توپراقدن خلق اولندی جمله
اوغوللری اندن خلق اولنمش پایه سنده قیلندیلر ثم يعيدكم فيها صکره
انك ایچنده سیزی دوندورور یعنی بعد الموت سیزی زمینده دفن ایتدورور
ويخرجكم اخراجا وجزا وحساب ایچون اندن سیزی چیقرسه در بر عظیم
چیقرمق والله جعل لكم الارض بساطا دخی خدا جل وعلا سیزکچون یری
دوشنمش دوشمه کبی قیلدی لتسلكوا منها سبلا فجاجا تاکه اندن متسع
یوللره یدنه سیز چون حضرت نوح علیه السلام بو دلائل قاطعه وبراهین
ساطعه کتوروب قومندن تمرد وعصیاندن اوزکه بر نسنه حاصل اولمدی
درکاه ذوالجلاله تضرع وشکایت یوزین دوتوب دیدی کما قال الله تبارك
وتعالى قال نوح رب انهم عصونى حضرت نوح دیدی یا الهی على التحقيق کیم بنم
قومم سوزمی قبول ایتمدیلر واتبعوا من لم يزده ماله وولده الا خسارا
واویدیلر شول کیمسه یه که مال واوشاقلری اوتوزمقدن اوزکه کندویه
بر نسنه ارتمدی یعنی بنم سوزمی قبول ایتمیوب اموال واولادلرینه مغرور
اولان دوسانك سوزلرینه تابع اولدیلر ومكروا وانلرك رئیسلری حیله
وخدعه ایتدیلر مكرا كبارا بر بیوك حیله وقالوا لا تذرن الهتكم
وکندولره تابع اولانلره دیدیلر معبودلرکوزك عبادتن بوراقمك ولا
تذرن ودا ولا سواعا ولا يغوث ويعوق ونسرا وعلى الخصوص بو اسمایله
مسمى اولان بتلرك عبادتنی بوراقمك کتوردیلر کیم بونلر حضرت ادم ایله نوح آراسنده
بر صالح کشیلر اولیدی دار اخرته انتقال ایتدوکلرندنصکره تبلغلری
تبرك ایچون تصویر اولندی یعنی مرور ایامله خلق انلره عبادت ایتدیلر
وقد اضلوا كثيرا دوسا چوق کیمسه لری ازدردیلر ولا تزد الظالمين الا
ضلالا وستمکار اولانلره حیله نك دواجنده دینوی مصلحتلرنده ازمقدن

اوزکه نسنه ایرترمه مِمَّا خَطِيئَاتِهِمْ أُغْرِقُوا کناهلرندن اوتری صوده بوغولمش
قیلندیلر فَأُدْخِلُوا نَارًا دعقب بر آتشه کیرمش قیلندیلر واول عذاب قبرده در فَلَمْ
يَجِدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا پس تنکریدن اوزکه کندولره یاردم بجیلر بولمدیلر
بو کلامده انلره تعریض وارکه تنکریدن غیری انلر بر معبودلر ایدندیلرکیم
کندولره یاردم ایتمکه قدرتلری یوقدر وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ
مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا دخی حضرت نوح دیدی ای خداوندم یریوزی اوزره
کفارهدن بر کیمسه قومه إِنَّكَ إِنْ تَذَرْهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ عقیقا کیم سن
انلری قویه جق اولور ایسک قوللرکی اذدررلر وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا
ولوغوردزلر الا حقدن عدول ایتمش نعمتی چوق انکار ایدیجی کیمسنهیی رَبِّ
اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ ای پروردکارم بکا وپدرمه وانامه مغفرت ایت وَلِمَنْ
دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا دخی اومه کیرن کیمسه مؤمن اولدوغی حالده وَلِلْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ دخی اهل ایمان کشیلره واهل ایمان عورتلره وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ
إِلَّا تَبَارًا وستمکاراولانلره هلاکدن اوزکه برشی ارترمه والله اعلم

## سورة الجن مكية وهي ثمان وعشرون اية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ سویله یا محمد بکا فرشته ایله خبر کلدیکیم أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ
مِنَ الْجِنِّ علی التحقیق شان بودرکه پریلردن برکروه قرآنی استماع ایلدی
کتب سیرده منقولدر کیم ایمادن جن محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم نبوتنک
اونجی سنه سنده واقع اولدی وانی بوکونه تحریر ایندیلر کیم محمد المجتبی
صلوات الله وسلامه علیه صحابه کرام ایله بطن النخله نام مکانده صباح
نمازین قیلدرایکن اجنه‌دن برکروه یدی یا طقوز اول مکانه اوغرایوب قرآن
عظیم الشانک تلاوتن سرور کائناتدن ایشندیلر اندن بررقت ووجد
کوکللرنده پیدا اولمغین ایمانه کلوب طائفه‌لرینه رجوع ایتدی وکلوبنده بعض
کلمات حکمت امیز کندولردن صدور ایدوب حق جل وعلا حبیب اکرمنه
اندن خبر ویروب بیوردی فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا پس جماعتلرینه
دونوب کیتدوکلرنده دیدیلر بلا شبهه بز بر بدیع وعزیب خلقک سوزنه

مباین



مباین اوقودرسوز ایشتدک يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ حق وصوابه یول کوسترور
فَآمَنَّا بِهِ درعقب انکا بیز تصدیق کتوردک وَلَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا
وپروردکارمزه هرکز بر کیمسه‌یی اورتاق قیلمزوز وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا دخی
تصدیق کتوردک کیم علی التحقیق شان بودرکه پروردکارمز اولولغی
یوجه‌لندی مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا هرکز نه زوجه ونه اوغول ایدندی
وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللَّهِ شَطَطًا دخی علی التحقیق کیم ایش بودرکه
بیزه منسوب اولان بیخرد تنکری تعالی اوزره حدی تجاوز ایتمش سوز سویلرده
وَأَنَّا ظَنَنَّا أَنْ لَنْ تَقُولَ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا دخی بلاشبهه بیز
کمان ایتدک کیم بنی وپری مقوله‌سی ایزد ذوالجلال اوزره اصلا یلان
سویلمزلر وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْإِنْسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِنَ الْجِنِّ دخی بلا
شک کیم انسان مقوله‌سندن کشیلر پری مقوله‌سندن کشیلره صیغنوردی
کنمو وحش مکانه قوندوقلرنده دیرلردی بو مکانده ساکن اولان اجنه‌نک
سفهاسی شرندن بو کلانه صیغنورز فَزَادُوهُمْ رَهَقًا پس بو صیغنمق سببیله
انس پریلره سرکشلک وطغیان ارتوردیلر وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ
دخی علی التحقیق کیم آدمیلر کمان ایتدیلر نته که سیز کمان ایتدکوزکیم
أَنْ لَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ أَحَدًا بلاشبهه شان بوکه تنکری تعالی هرکز بر کیمسه‌یی
کوندرمز وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ دخی علی التحقیق کیم بیز کوکک خبرنی طلب
ایتدک فَوَجَدْنَاهَا مُلِئَتْ حَرَسًا شَدِيدًا وَشُهُبًا پس انی بولدق کیم
شدتلو پاسبانلرله ویلدزلردن ایرلمش آتش پاره‌لریله دولدرلدی وَأَنَّا كُنَّا
نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِ دخی علی التحقیق کیم بیز کوکدن اوتوره‌جق
یرلرده ایشتمک ایچون اوتوروردق یعنی بوندن اسبق ملائکه‌نک
سوزین ایشتمک ایچون آسمانه صعود ایدوب پاسبان وشهبدن خالی
اولان مکانلرده اوتوروردق فَمَنْ يَسْتَمِعِ الْآنَ پس شمدی اجنه‌دن هرکیم
آسمانه چیقوب دکلمک ایستر يَجِدْ لَهُ شِهَابًا رَصَدًا کندو ایچون بر آتش
شعله‌سی پاسبان بولور وَأَنَّا لَا نَدْرِي أَشَرٌّ أُرِيدَ بِمَنْ فِي الْأَرْضِ دخی
بی شبهه بیلمزوز کیم محروس اولمسی سببیله یرده ساکن اولانلره بر بدلکی
ایستندی أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا یاخود پروردکارلری کندولره بر

ايولك ايستدى وَاَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ دخى بى كلان كيم بيزدن كوزل عمللو مؤمنلر وار
وَمِنَّا دُونَ ذٰلِكَ ويزدن اول صلحادن الچق كيمسه‌لر وار كُنَّا طَرَائِقَ قِدَدًا
متفرق مذاهب ايه‌لر ايدك وَاَنَّا ظَنَنَّا اَنْ لَنْ نُعْجِزَ اللّٰهَ فِى الْاَرْضِ دخى بلا
شبهه كيم بيز بيلدك كه هركز تنكرى تعالايى يرده عاجز ايتمكه يتدمز يوقدر
وَلَنْ نُعْجِزَهُ هَرَبًا وهركز قچمق جهتندن انى عاجز ايتمزوز بزه آنى ايتمك
ايستر سه وَاَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدٰى اٰمَنَّا بِهِ دخى على التحقيق كيم قچن قرانى
ايشتدك اكا ايمان كتوردك فَمَنْ يُؤْمِنْ بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا پس هر كيم
ربنه ايمان كتوردى نه جزانك نقصانندن قورقر وَلَا رَهَقًا ونه ذلت
وخوارلكدن خوف ايدر وَاَنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا الْقَاسِطُونَ دخى بلا
شبهه كيم ايمانه كلانلر بيزدندرلر وطريق حقدن عدول ايدنلر بيزدندرلر
فَمَنْ اَسْلَمَ پس هر كيم اسلامه كلدى فَاُولٰئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا اول كروه دوغرو
يوله قصد ايتديلر وَاَمَّا الْقَاسِطُونَ پس اما حقدن عدول ايدن كيمسه‌لر
فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا انلر دوزخه اودون ايديلر وَاَنْ لَوِ اسْتَقَامُوا عَلَى
الطَّرِيقَةِ دخى بكا وحى اولندى كيم على التحقيق شان بودر كه اجنه دوغرو
يوله اوزره استقامت ايتسيديلر لَاَسْقَيْنَاهُمْ مَاءً غَدَقًا البته انلره
فراوان صو ايچوردك يعنى نعمت وسعت رزقلرى سببى اولان چوق صوى كندولره
ويروردك لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ تاكه اول وسعت عيشده انلرله تجربه كبى بر
معامله ايدردك كه نعمتك شكرنه قيام ايدن ايتميانلردن ممتاز اوله
وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ وهر كيم پروردكارينك نعمتى الكمقدن يوز چويردر
يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا انى بر احتسيز چوق زحمتلو اشكنجه ده
كيوردر وَاَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلّٰهِ دخى بكا وحى اولندى كيم تحقيقا مسجدلر خداى
ذو الجلاله مخصوصدر فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللّٰهِ اَحَدًا پس انلردن تنكرى ايله بر كيمسه
چغروب عبادت ايتمك يعنى خدايه اخلاص ايله عبادت ايدك وَاَنَّهُ لَمَّا قَامَ
عَبْدُ اللّٰهِ يَدْعُوهُ دخى بكا وحى اولندى كيم على التحقيق شان بودر كه قچن
تنكرينك قولى كندويه عبادت ايتمك ايچون قالقدى يعنى اول وقت كه محمد
المصطفى بطن النخله ده نماز قيلمغه شروع ايتدى كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا
يقلشديكيم اجنه انك استماعى ايچون كيچه كبى اوزدنه قات قات اوله‌لر



قُلْ اِنَّمَا اَدْعُو رَبِّى سويله بوندن اوزكه بر نسنه يوقدر كيم بن پروردكارمه عبادت
ايدرم وَلَا اُشْرِكُ بِهِ اَحَدًا واكا بر كيمسه اورتاق قيلمم قُلْ اِنِّى لَا اَمْلِكُ لَكُمْ
ضَرًّا وَلَا رَشَدًا سويله على التحقيق كيم بن سيزه نه بدلك يتشدرمكه قادرم ونه
دوغرو يوله ايصال ايتمكه قادرم قُلْ اِنِّى لَنْ يُجِيرَنِى مِنَ اللّٰهِ اَحَدٌ سويله بى
شبهه كيم بن تنكرينك عذابندن بر كيمسه بنى صيغندرمز حق تعالى بكا
بر حقارت ايتمك ايسترسه وَلَنْ اَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا وانك لطفندن
اوزكه بر التجا ايدجك نسنه بولمم اِلَّا بَلَاغًا مِنَ اللّٰهِ وَرِسَالَاتِهِ انجق
تنكرينك طرفندن خلقه شريعت يتشدرمك وخبرلرين بيان ايتمك بكا پناه
اولور وَمَنْ يَعْصِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وهر كيم تنكريه وپيغمبرنه عصيان ايدر فَاِنَّ لَهُ
نَارَ جَهَنَّمَ بى شك كيم دوزخك اتشى اكا اولور خَالِدِينَ فِيهَا انك ايچنده
استمرار اقامتى تقدير ايتمشلردر اَبَدًا هميشه حَتّٰى اِذَا رَاَوْا مَا يُوعَدُونَ
دلالت حال حسبيله كلام مقدرك غايتيدر يعنى كفار محمد المصطفايه زبون كوررو
عصيان ايدرلر اول محلدك كه موعود اولدوقلرى عذابى كوريجك فَسَيَعْلَمُونَ
مَنْ اَضْعَفُ نَاصِرًا وَاَقَلُّ عَدَدًا پس اول وقت على التحقيق بيلورلر كيم كيمك
يارديجيسى زبونركدر وكيمك لشكرى ازركدر قُلْ اِنْ اَدْرِى اَقَرِيبٌ مَا تُوعَدُونَ
سويله يا محمد بيلمم وعد اولندوغكوز يقينميدر اَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّى اَمَدًا ياخود اكا
بنم ربم بر مدت تعيين قيلارمى يعنى انك اولمسى محققدر انجق نه زمان
واقع اولدوغنى بيلمم عَالِمُ الْغَيْبِ ايزد ذو الجلال بو شيدر اولان اشيايى
بيلور فَلَا يُظْهِرُ عَلٰى غَيْبِهِ اَحَدًا پس مخفى اولان شيئه بر كيمسه‌يى مطلع
قيلماز اِلَّا مَنِ ارْتَضٰى مِنْ رَسُولٍ مكر شول قسمندن بكندوكى كيمسه‌يى
كه انى بعض امورنه مطلع قيلور تاكه اكا معجزه اوله فَاِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ
وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا كيم على التحقيق خداى عز وجل اول بكندوكى كيمسه‌نك
اوكندن وارد ندن ملائكه‌دن پاسبانلر تعيين ايدر تاكه شياطينك
قاپمسندن وسوزى اوزرنه قرشدرمقدن انى حفظ ايدرلر لِيَعْلَمَ اَنْ
قَدْ اَبْلَغُوا رِسَالَاتِ رَبِّهِمْ تاكه موحى له اولان پيغمبر بيله كيم وحى ايله كلان
فرشته‌لر پروردكارلرينك فرمانلرين تغييردن وحى يتدندن محفوظ يتشدرديلر
وَاَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وحال بو كه حق جل وعلا درسلك قتنده اولان اشيايه علمى

احاطه ایتدی وَاَحْصَى كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا وهر نسنه نك صایسنی ضبط
وحصر ایتمشدر یغمورك قطره‌لرینه دك وقومك ذره‌لرینه دك ...

## سورة المزمل مكية وهي تسع عشر آية

بسم الله الرحمن الرحيم .

يَا أَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ ای دونلریله بورلنمش اولان ذات پاك كتودیلركه سرور
كائنات مبدأ حالنده كندوسن بر چارشفله اورتوب نماز قیلوردی
حضرت خدیجه‌دن رضي الله عنها منقولدركه اول چارشفك اوزون ذو درت
ارشون‌لق چارشف ایدی یارسیله بن اورتنمش ایدم ویارسیله كندوسی
وبو اثناده اوزرلرینه بو سوره‌نك صدری نازل اولدی بیلمك كركدركه
ابتداء اسلامده قیام لیل فرض ایدی واهل اسلام قیامنده اوچ مقداره
ارسنده مخیر ایدیلر یاریسنده وایكی اولشنده ویر اولشنده نته‌كه حق
تعالی بیوردی قُمِ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا كیجه‌ده نماز قیلمق ایچون قالق مكر از
نِصْفَهُ كه اول از كیجه‌نك یاریسیدر أَوِ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا یاخود یاریسندن
بر آز اكسك ایت تاكه ایكی اولشنده قالقمش اوله‌سن أَوْ زِدْ عَلَيْهِ یا یاری
اوزره ارتور تاكه بر اولشنده قالقمش اوله‌سن وبوندن اكسك اولورسه
قیام لیل صایلمز وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا دخی قرآنی اوقی دكلكده فیتا نمله اوقی
یعنی حروفی بر مرتبه‌ده تبیین ایت كه سامع اولان حروفك صایمه‌سندن متمكن
اوله إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا تحقیقا كه بز اوزركه بر اغر سوز بوراقورز
یعنی تز زمانده اله سكا بر كلام ارسال ایدرزكه تكالیف شاقه‌یه مشتمل
اولدیغیچون مكلف اولان جماعت اوزره اغردر خصوصا اوزركه زیراسنك
اوزركه كونوز مسی وامته تبلیغ مسی لازمدر إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ تحقیقا كیم
كیجه‌ده پیدا اولان عبادت هِيَ أَشَدُّ وَطْئًا كندوسی مشقت جهتندن زیاده
قتیدر وَأَقْوَمُ قِيلًا وغایتله مستقیمدر سوز جهتندن یعنی كیجه‌نك عبادتنده
حضور قلب سببیله واصواتك خاموشلكدن اوتری قرآنك اوقومسی صوابه
اوزیدر إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا تحقیقا كیم سكا یا محمد كوندوزده
چوق اشتغال واردر پس تهجده ملازم اول كه خدانك مناجاتی فراغت ایسر



وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ دخی پروردكارك ادینی ذكر ایت كیجه وكوندوز مداومت
ایت مخفی بیورلمیه كیم ذكر الله بر امر عامدر تحمید وتهلیله وتسبیحه وقراءة
قرآنه ومدارسه علمه ونمازه وبو معقوله‌لردن اولان اشیایه شاملدر وَتَبَتَّلْ
إِلَيْهِ دخی خلقدن كسل حقك عبادتنه توجه ایت تَبْتِيلًا بر اوكسلك كه
نفسكی بالكلیه الایش دنیادن كسوب مقام عبودیتده اقامت ایدرسن
رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ كندوده كونش چیقجق وباته‌جق یرلرك پروردكاری
لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ اندن اوزكه بر درست معبود یوقدر فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا پس انی
كندوكه معتمد ایدنوب جمله امورككی اكا اصمرله وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ
دخی كفار حقكده دیدوكلری سوزلر اوزره صبر ایت وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا
وانلردن ایرل بر كوزل ایرلمق كه كندولردن یان چیزوب مدارا ایدرسن
وكندولردن انتقام صددنده اولمیه‌سن وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِي
النَّعْمَةِ دخی بنی قوی ارباب نعمت اولان یلانجیلرله كه بن انلرك حقندن
كلوب سزالرین دیرودم وَمَهِّلْهُمْ قَلِيلًا وانلره از مدت مهلت ویر یعنی
از زمان كچمدن سزالرین دیرورم إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَجَحِيمًا تحقیقا كه
قتمزده كفار ایچون اغر بوقاغولر ویانمش آتش وار وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ
وَعَذَابًا أَلِيمًا وبوغازده دوروب كچمز بیجك وددلو اشكنجه دخی وار يَوْمَ
تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ اول كونده كه زمین وطاغلر دپرد وَكَانَتِ الْجِبَالُ
كَثِيبًا مَهِيلًا وطاغلر صاچلمش قوم پته‌سی اولدی یعنی طاغلر بو صلابتله
صاچلوب قوم كبی اولورلر إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا بی شبهه كیم بز سزه
ای اهل مكه بر پیغمبر كوندردك شَاهِدًا عَلَيْكُمْ اوزركزه طانق كه قیامت
كوننده دعوتنه اجابت ایدنه شهادت ایدر وایتمیانك اوزره دخی شهادت
ایدر كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا نته كه مصر حاكمنه بر پیغمبر كوندردك
فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ پس فرعون بی عون اول پیغمبره اطاعت ایتمدی فَأَخَذْنَاهُ
أَخْذًا وَبِيلًا در عقب كندویی بر محكم الش الدق كه كندوسن ولشكرین بر
لحظه‌ده صوده بوغدوق فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِنْ كَفَرْتُمْ پس نیجه نفسكزی ای
مشركلر صاقندرسز كفر اوزره قالورسه‌كز يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا
بر كونك عذابندن كه شدت هیبتی اوشاقلری اق صاچلی قیلادر السَّمَاءُ

مُنْفَطِرٌ بِهِ کوك اول کونك اهوالی سببیله یاریلور کَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا خدانك
وعده سی ایشلنملیدی تخلفی قبول ایتمز اِنَّ هٰذِهِ تَذْكِرَةٌ تحقیقا کیم بو وعید
بیان ایدن آیات بر پنددر فَمَنْ شَاءَ پس هر کیم پند المسنی ایستدی اِتَّخَذَ
اِلٰى رَبِّهِ سَبِيلًا پروردکاری طرفنه بر یول ایدندی کوردیلر کیم قُمِ اللَّيْلَ
آیتی نازل اولدقدن صکره حضرت صلی الله علیه وسلم و صحابه کرین رضوان
الله علیهم اجمعین قیام لیله مباشرت ایتدیلر کند ولره معین اولان وقتلر
مشتبه اولدوغیچون بتون کیجه یی نماز ایله احیا ایدرلردی بوندن کندولره
خیلی مشقت حاصل اولمشدی بر مرتبه ده که سید الکونینك مبارك
دیاناری شیشدی حق جل وعلا لطف وکرمندن بر ییلدن صکره اول
بار کرانی مؤمنلردن قالدردوب بو آیتی کیجه یی منزل ایدوب بیوردی
اِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ تحقیقا پروردکارك بیلور کیم اَنَّكَ تَقُومُ اَدْنٰى مِنْ ثُلُثَيِ
اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ علی التحقیق سن قالقرسن کیجه نك ایکی اولشندن
ازرك و کیجه نك یاریسن ویر اولشن وَطَائِفَةٌ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ و سنکله
اولانلردن بر کروه دخی اول منوال اوزره نماز ایچون کیجه قالقرلر وَاللّٰهُ يُقَدِّرُ
اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ و ایزد ذو الجلال کیجه یی و کوندزی تقدیر ایدر یعنی کندوسنه
غیری برکمسنه کیجه و کوندزك ساعتلرین کما هو حقه بیلمز عَلِمَ اَنْ لَنْ تُحْصُوهُ
حق جل وعلا بیلدی کیم علی التحقیق سیز اول وقتك حسابنی ضبط ایدمزسیز
فَتَابَ عَلَيْكُمْ پس عفو و مرحمتله اوزرکزه دوندی که قیام مقدرلك
ترکنه سیزه رخصت ویردی فَاقْرَؤُا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْاٰنِ پس کلام قدیمدن
اوزرکزه آسان اولان شیئی اوقك یعنی کیجه نمازندن اوزرکزه آسان اولانی
قیلك چونکه اوقومق نمازك برر کنی ایدی انکله اندن تعبیر ایتدی نته کیم
اندن سجود و رکوع کیبی سائر ارکانیله غیر محللرده تعبیر اولندی بعده بو
عفو و تخفیفك حکمتنی بیان ایدوب بیوردی عَلِمَ اَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضٰى
خدای عز وجلك علم ازلیسی انکا تعلق ایتدی کیم بلا شبهه شان بودر که سیزدن
خسته لر اولورلر وَاٰخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِى الْاَرْضِ يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ دخی
سیزدن بر بلوك یر یوزنده سفر ایدوب خدانك احسان و کرمندن
معیشت پیدا ایتمکه طالب اولورلر وَاٰخَرُونَ يُقَاتِلُونَ فِى سَبِيلِ اللّٰهِ دخی



سیزدن بر آخر کروه خدانك یولنده جنك ایدر اولورلر فَاقْرَؤُا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ پس
اندن سیزه قولای کلانی اوقك وَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ و فرض اولان نمازی قیلك
وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ و واجب اولان زکوتی ارباب استحقاقه ادا ایدك وَاَقْرِضُوا
اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا و ایزد ذو الجلاله بورج ویرك بر کوزل بورج یعنی اخلاصله
و کوکل خوشلغیله صدقه ویرك بیلمك کرك کیم قول صدقه ویرمسنه
حریص اولوب درکاه فیاضدن عوض بولمسنه امیدوار اولمق ایچون حق جل
وعلا صدقه یی قرض عنوانیله مذکور قیلدی وَمَا تُقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ
وای اهل ایمان ایولك مقوله سندن صحت حالنده هر نه ایلرو کوندررسیز
تَجِدُوهُ عِنْدَ اللّٰهِ تنکری تعالی قتنده انی بولورسیز هُوَ خَيْرًا کندوسی یکرکدر
موت محلنه تاخیر اولنان وصیتدن وَاَعْظَمَ اَجْرًا دخی اندن اولور قدرده اولوغ
جهتندن وَاسْتَغْفِرُوا اللّٰهَ دخی جمیع احوالکزده ایزد ذو الجلالدن مغفرت
طلب ایدك زیرا انسان تقصیردن خالی اولماز اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ بی شبهه
کیم حق جل وعلا بو ایکی عظیم القدر صفتله متصف اولمشدر پس مغفرت ایستیانه

## سورة المدثر مکیة
کناهن عفو ایدوب کندویی اسرکر وهی ٥٦ آیة

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَا اَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ای اورتنمش اولان وجود شریف مروی در کیم حضرت صلی الله
علیه وسلم خلعت رسالتله مشرف اولمدن اول داب شریفی بو ایدیکیم حرا
طاغنه کیدوب بر مغاره سنده عبادت ایچون قپانوردی جناب شریفندن بویله
نقل اولندیکیم بیوردی حرا طاغنده خلوتم تمام اولدقدنصکره غارمه توجه ایتدم
اثناء طریقده بنی چاغرور بر صدا ایشتدم صاغمه صولمه باقدم بر نسنه کورمدم
بعده یوقارو بقدم هواده قورلمش بر تخت اوستنده بر شخص اوتورور کوردم
اندن بکا بر خوف عظیم حاصل اولوب خدیجه یه کلوب دیدم بنی اسبابمله اورتك
بنی اورتدکلرندنصکره حضرت جبرئیل علیه السلام بکا بو آیتله کلدی و بو
روایته بناء بعض مفسرین دیدیلر اول اینان سوره قرآندن بودر و بعضیسی
انکا ذاهب اولدیکیم یا ایها المدثرك معناسی بو که ای نبوت و کمالات
نفسانیه ایله اورتنمش اولان ذات پاك قُمْ فَاَنْذِرْ بیر کدن قالق خلقه

عذابدن قورتوله‌ور وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ دخی پروردگارکی اولوغلغله مخصوص قیل
وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ودونلرکی نجاساتدن پاك قیل زیرا دونلری تطهیر
ایتمك نمازده واجبدر وغیریسنده مستحبدر وانك پاك اولمسی بوعلله
ونجاستدن حفظ ایتمکله اولور وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ وعذابی ترك ایت یعنی عذابه
مؤدی اولان ایشی ایشلمه وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرُ وبرشی باغشلمه اول حالده که
سن چوقلغنه طالب سن یعنی برشی باغشلمه اول امید ایله که ویردیککدن ارتوق
برعوض سکا کله وبو حکم حضرتنه مخصوصدر اما سائر امت بوکونه برایش
ایتسه‌لر اوذرلرینه برنسنه لازم کلمز وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ دخی پروردگارك
فرماننه صبر ایت فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ پس اول کونده که صورده اوفوریلود
فَذَٰلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ اول اوفورمك اوکونده برشدید تلو کونك نشانه‌سیدر
عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ بودینی اولانلر اوزره اسان دکلدر ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ
قوی بنی یا محمد شول کیمسه ایله که بن انی خلق ایتدم وَحِيدًا یالکوز اولدوغی
حالده که نه مالی ونه اوغولی وار ایدی وآندن مراد ولید بن المغیره‌در
زیرا بو ایتلر انك حقنده نازل اولدی وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَمْدُودًا واکا بر
چکلمش مال قیلدم یعنی اکا مواشیدن واکیندن وتجارتدن معقوله سندن
چوق مال ویردم وَبَنِينَ شُهُودًا وکندوسیله مکه‌ده حاضر اوغوللر ویردم
یعنی اکا بویله اوغوللر ویردم که کندوسیله مجالسده بولنوب تحصیل معاش
ایچون سفره چیقوب کیتمزلر کندودیلرکه انك اون ایکی اوغلی وار ایدی
اوچی ایمانه کلدیلر خالد وعماره وهشام وقلانلری پدرلری اینی اوزره
اولدیلر وَمَهَّدْتُ لَهُ تَمْهِيدًا وجاه ودنیاسی تحصیل ایتمسیچون اکا اسباب
والات مهیا قیلدم ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ بونعمتلردنصکره اردی ایدرکه
کندویه ویرهیم کمرشی اوزره ارتره‌یم كَلَّا اویله دکلدرکه امید ایدرکیم بن
اکا برنسنه ارتوره‌یم بلکه اکسك قیلدم إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَنِيدًا تحقیقا
که اول بد ذات بزم ایاتمزه معاند ایدی مرویدرکیم بوایت نازل اولدوقدن
صکره مالی نقصانه یوز دوتدی هلاك اولدوغی کونه دك سَأُرْهِقُهُ
صَعُودًا یقینده انی صعوده یتشدره‌م واو جهنمده بر طاغدرکه نهایتنه یتمش
ییلده چیقلور کافر چیقمسنه تکلیف اولنور چیقوب ینه اینرشد وکندن

اشاغیه



اشاغیه صالنور ینه چیقمسنه تکلیف اولنور وصالنور بومنوال اوزره ابد
الاباد معذب اولور نعوذ بالله السميع العليم مرویدرکه بوایتلرك سبب
نزولی بوایدیکه سرور کائنات حم السجده سوره‌سنی اوقور ایکن ولید
حضرتلرك اوقومسنی ایشتدی قومنه دوندکده دیدی بوکون محمددن
برسوز ایشتدم اصلا انس وجنك سوزنه مشابه دکلدر زیرا انده بر
حلاوت واوزرنه برطلاوت بولدمکه هرکز برسوزده انی حس ایتمدم
وبی شبهه کیم اول سوز غالب کلور مغلوب اولماز وبلند لکدن دوشوب
پست اولماز جماعت قریش بوسوزلری ایشدیجك دیدیلر ولید محمدك
دیننه مائل اولدی بو حالدن طبعلرینه برخیلی انزعاج حاصل اولدی ابو جهل
علیه ما یستحق دیدی بن سیزی بو قیغودن قورترم پس یاننه کلوب حمیة
جاهلیه‌یه متعلق سوزلر کندویه ایراد ایلدی اول خبیث غیرته بنوب دیدیکه
سیزای قریش زعم ایدرسیز کیم محمد مجنوندر بو کلام سیزه مسلم دکلدر
زیرا کمال عقل انده موجوددر وانك انکاری مکابره‌در وخیال ایدرسیزکه
کاهندر بوسوز دخی خلاف واقعدر زیرا کهانت ایتدوکنی هیچ برفرد کورمدی
ودیرسیزکه شاعردر بو دخی بیمعنی سوزدر انکچونکه هرکز شعر کفتن دکوبی
اندن صادر اولمدی محمد هیچ برشی دکلدر الا ساحر کورمزمیسیز کیم
کیشی قاریسندن واوغولی باباسندن ایرور وبالعکس کفار بوکلام ایله خوش حال
اولوب ایرلدیلر بعده حق جل وعلا حبیبنه کیچمش ایتلر ایله تسلیه ویردی واول
اثناده اول شقیدن صادر اولان احوالی بوایتلرده بیان ایدوب بیوردیکه
إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ تحقیقا کیم اول خبیث کندو نفسنده فکر ایدوب اولچدیکه
قرآن عظیم الشان حقنده نه کونه طعن ایده‌یم فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ پس هلاك
اولسون نیجه اولچدی ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ بو جمله مبالغه ایچون مکرر اولدی
ولفظ ثم ایله تصدیر اولنمسی دلالت ایتمك ایچون کیم ایکنجی جمله اولکیدن
ابلغدر ثُمَّ نَظَرَ صکره قرآنك شاننده تفکر ایدی ثُمَّ عَبَسَ پس قرانه
برموجب طعن بولمدوغندن اوری یوزین اکشتدی وَبَسَرَ لفظ عبس‌یه
اتباعدر ثُمَّ أَدْبَرَ صکره حقدن یوز دوندردی وَاسْتَكْبَرَ وانك اتباعندن
سرکشلك ایتدی فَقَالَ إِنْ هَٰذَا إِلَّا سِحْرٌ يُؤْثَرُ پس دیدی محمد اوقودوغی

تشنه بر شیء دکلدر الا بر جادولك که اوکرنلور یعنی محمد المصطفی حاشا انی
سحره دن اوکرنور إِنْ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ بو قرآن بر نسنه دکلدر الا انسانك
سوزی سَأُصْلِيهِ سَقَرَ یقندم ولیدی جهنمك بیشنجی طبقه سنه بورا قورم
وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرُ وقنغی نسنه سنی بیلیجی قیلدیکیم سقر ندر لَا تُبْقِي وَلَا
تَذَرُ ایجنده صالنان کیمسه نك اعضا سندن بر عضو قومزکه یاندرمز
وانی اهلاك ایتمیجه وازکیجمز لَوَّاحَةٌ لِلْبَشَرِ براتشدرکه خلقه کورینور
عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ اون طقوز فرشته اوزدرنه تعیین اولنمشدر بو عددك
سبب تخصیصنه چوق وجوه ذکر ایتدیلر بریسی بوکه طقوز اکثر احاددر واون
اقل عشراتدر پس عدد مذکور اکثر اقله واقل اکثره جامع اولدی وغیجون مذکور
اولدی اخبارده کلمشدرکه بو آیت نازل اولدی وقتده ابو جهل دیدی ای معشر
قریش زبانیه اون طقوزدر لرارتق دکل سیزدن هر اون نفر بیرلرینه کفایت
ایتمزمی ابو الاشد بن کلده اللحمی ایدیکیم بن یالکوز اون یدیسنه کفایت ایدرم و سیز قنغی ایکیسنه کفایت ایدك حق تعالی بو آیتی
منزل ایدوب بیوردی وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً وبیز جهنم ایه لرین
قیلمدق الا فرشته لرکه انلر جمله مخلوقاتدن کوجلودرلر معالم التنزیلده کتوردیکه
جهنم خزنه سنك رئیسی مالکدر انکله اون سکز نفر وار کوزلری برق خاطف
کبیدر دیشلری قلعه لره بکزر اغزلرندن اتش بالغی چیقر ایکی اموزلرینك
اراسی بیتمش بیللك یولدر هر بریسی بر دفعه ده بیتمش بیك کافری جهنمه
بوراقور پس بیچاره انسان بونلرله اولان مخلوقه نیجه طاقت کتوره بیلور
وبونلر اون طقوز اولمالرینك حکمتنی حق تعالی بیان ایدوب بیوردر وَمَا
جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وبیز بو ملائکه نك صاییسن بر شیء
ایتمدك الا کافر ایدنلرك فتنه سنی اقتضا ایدن صایی یعنی بیز بو ملائکه نك
عددنی بویله آز قیلدق تاکه کفار انی استبعاد ایتمکله استهزا ایدوب
فتنه یه دوشه لر وبونلرك بو عدد له مذکور اولملرینك بر نوع سببنی دخی
بیان ایدوب بیوردی لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ تاکه کتاب ویرلن کیمسنه لر
علم یقین تحصیل ایده لرکیم محمدك نبوتی حقدر انکیچونکه ملائکه عذابك
عددی خصوصنده اوزدرنه اینان کتابك سوزی کتابلرینك سوزینه موافقدر



وَيَزْدَادَ الَّذِينَ آمَنُوا إِيمَانًا وتاکه اهل کتابك یقینی سببیله ایمانه کلانلری ایمان
ارتوردرلر وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وتاکه کتاب سماوی
ویرلن کیمسنه لر واهل ایمان انلرك عددی خصوصنده شك ایتمیه لر وَلِيَقُولَ
الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْكَافِرُونَ وتاکه کوکللرنده شك خسته لکی اولانلر
وبی دین اولانلر دیه لر مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا ایزد ذو الجلال استغراب مثل
کبی بو مستغرب عدد له نه قصد ایتدی كَذَلِكَ نته کیم عدد مذکور باعث
اضلال وهدی اولدی يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ تنکری تعالی
ایستدوکنی ازغون قیلادر وایستدوکنه هدایت ایدر وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ
إِلَّا هُوَ ویرودرکادکاك لشکرلرین کندوسندن غیری برکیمسه بیلمز وَمَا هِيَ
إِلَّا ذِكْرَى لِلْبَشَرِ دخی سقرك احوالنه ناطق اولان آیات بر نسنه دکلدر الا
ادمیلره بر پند ونصیحت كَلَّا ایش اویله دکلدر نته که کفار دیرلر قیامت وجهنم
یوقدر وَالْقَمَرِ وَاللَّيْلِ إِذْ أَدْبَرَ ایه قسم وکیجه یه دخی کوندزك عقبنجه کلدوکی
وَالصُّبْحِ إِذَا أَسْفَرَ وصباح وقتنه دخی عالمی روشن قیلدوقده کیم إِنَّهَا لَإِحْدَى
الْكُبَرِ علی التحقیق سقر بیوك بلالرك بریسیدر یعنی دوزخك یدی
طبقه سنك بریسی سقردر نَذِيرًا لِلْبَشَرِ سیوزدن شول کیمسنه یه که خیر وطاعته
ایلرو وارمق ایسته یه یاشرك ومعاصیده کیرو قالمق ایسته یه كُلُّ نَفْسٍ بِمَا
كَسَبَتْ رَهِينَةٌ هر جان قزاندوغی نسنه سببیله کرودر إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِينِ
انجق صاغ الله یه لری یعنی نامهٔ اعمالری صاغ الله الا نلرایتدوکلری کوزل
اعمال سببیله کرودنلرین قید رهینتدن خلاص ایتدیلر فِي جَنَّاتٍ يَتَسَاءَلُونَ
عَنِ الْمُجْرِمِينَ باغلرده اقامت ایدوب بیری بیرندن مشرکلرك احوالن صورشوب
انلره توبیخ یوزندن دیرلر مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرَ قنغی عملکوزدوزخك ادنا بیله
سیزی دوزدی قَالُوا دوزخیلر جواب ویروب دیدیلر لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ
نماز قیلانلردن دکل ایدك وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ الْمِسْكِينَ وبوقسله بیجك ویرمز
ایدك وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ وباطل سوزه داخل اولانلرله داخل
اولوردق وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوْمِ الدِّينِ دخی دوزخیانك دتوعنه تصدیق کتوردمزدك
حَتَّى أَتَانَا الْيَقِينُ اول ایشلردن منفك اولمدق موت بیزه کلمیجه فَمَا تَنْفَعُهُمْ
شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ پس دیلکچیلرك دیلکی کندولره فائده ویرمزدلك

لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ ادمیلره قورقو ویرنکی اولدقده

اولنده وقلرى صورتنى منقولدركيم مشركلر ديديلر يا محمد مادامكه سن كرگدن
هربيرمزك آدينه برنامه كتورمزسن كه ايچنده يازلمش اوله اى فلان محمده
متابعت ايت بيز سكا ايمان كتورمزوز حق جل وعلا انلردن بو سوزى استبعاد
ايدوب بو ايت كريمه منزل ايتدى **فما لهم عن التذكرة معرضين** پس كفاره
نه اولديكه پند ونصيحتدن يوز چويرمشلر **كأنهم حمر مستنفرة** كويا كه انلر
براوركمش اشكلردركه **فرت من قسورة** اصلاندن قجديلر **بل يريد كل امرئ
منهم** بلكه انلردن هربر كشى ايستركيم **ان يؤتى صحفا منشرة** براچلمش
اوقنور نامه لر ويريلور **كلا** ايسته دوكلرى شى كندولره ويرلمز واكر ويريلور
ايمانه كلمزلر وانلر ايمانه كلمدوكلرى نه انكه ايسته دوكلرى نسنه كندولره
ويرلمدوكندن اوترى **بل لا يخافون الآخرة** بلكه اخرتدن قورقمزلر **كلا** حقا كيم
**انه تذكرة** بلا شبهه قرآن عظيم الشان بر پند ونصيحتدر **فمن شاء ذكره**
پس هر كيم ايسترسه پندى الدى خاطره كتوروب ايچنده تفكر ايتمكدن ايرلمز
**وما يذكرون الا ان يشاء الله** واصلا انلر پند المزلر مكر تنكرى تعالى
نصيحت پذير اولدوقلرين ايسته يه **هو اهل التقوى واهل المغفرة** كندودر
لايق وسزاوار كه كندوسندن خوف اولنه وكندودر لايق كه كنهكارلره مغفرت

## سورة القيامة مكية ايليه وهي تسع وثلثون اية

بسم الله الرحمن الرحيم

**لا اقسم بيوم القيمة** كلام عربده لا نافيه تاكيد ايچون فعل قسمه اوزره ادخال
اولنمسى شايع ومستعملدر پس معناى نظم كريم بو اولوركيم على التحقيق
روز قيامته قسم **ولا اقسم بالنفس اللوامة** دخى طاعاتده تقصيرا اوزره
ملامت ايدن جانه قسم كه سيز اى انسان معولسى جزا وسزا ايچون مبعوث
اولورسيز كتورديلركه عدى بن ربيعه حضرت محمد المصطفادن قيامتك
احوالن سؤال ايتدى حضرت صلى الله عليه وسلم اكا اندن خبر ويردى پس
دونوب ديدى كوزمله بن بونى مشاهده ايدرسم اينانمم نه ممكندركه بو
داغلمش كموكلر بربرده بيغلوب كله حق جل وعلا بو ايتى منزل ايدوب بيوردى
**ايحسب الانسان ان لن نجمع عظامه** يا عدى ابن ربيعه كمان ايدركه بيز كموكلرين





پراكنده لكندن صكره بيغمزوز **بلى قادرين على ان نسوى بنانه** بلى انك
كموكلرين بيغرز اول حالده كيم قادرلرز انك اوزره كيم بارمقلرينك باشن
ياپرز **بل يريد الانسان ليفجر امامه** بلكيم عدى بن ربيعه ايستركه ايلروسنده
فساد ايده **يسئل ايان يوم القيمة** استبعاد واستهزا طريقيله صورركيم
روز قيامت نه زمان اولور **فاذا برق البصر** پس چونكيم كوز حيرتدن قامشور
**وخسف القمر** واى بى نور اولور **وجمع الشمس والقمر** وكونش واى بر يرده
جمع اولنوركه ايكيسى مغرب سمتندن طلوع ايدر **يقول الانسان يومئذ اين
المفر** اول كونده قيامتى تكذيب ايدن كافر ديركوزكاه قنده بولنور **كلا
لا وزر** حقا كيم كفاره اول كونده ملجاء ومنجاء يوقدر **الى ربك يومئذ المستقر**
پروردكارك فرماننه در اول كونده قوللرك ايشى **ينبؤا الانسان
يومئذ** آدم اوغلى اول كونده خبردار قيلنور **بما قدم واخر** ايلرو كوندردوكى
وكيرو قودوغى شيئدن **بل الانسان على نفسه بصيرة** بلكه آدمى كندو جانى
اوزره بر اشكاره دليل ايه سيدر انكچونكه ايتدوكى اعماله كندوسى شاهددر
پس اخبار اولنمغه محتاج دكلدر **ولو القى معاذيره** واكر هر عذر اولجق نسنه يى
پيدا ايدوب القا ايدرسه حضرت عبد الله ابن عباسدن رضى الله عنهما
مرويدركيم بيوردى جبرئيل عليه السلام حضرته وحى ايله كلوب قرآن اوقودقده
حضرت صلى الله عليه وسلم قرآنى اونتمه مق ايچون لسانيله جبرئيل ايله اوقوردى
حق جل وعلا بو ايت كريمه يى منزل ايدوب بيوردى **لا تحرك به لسانك** قرآنك
اوقومسيله ديلكى يا محمد ديرنه وحى تمام اولمدن **لتعجل به** تا كه تيزلكله انى
الهسن **ان علينا جمعه** بتحقيق كه سينكده انك بيغمسى اوزريمزه دردر **وقرآنه**
دخى لسانكده اوقومسنك اثبات ايتمسى **فاذا قرأناه** پس چونكه لسان جبرئيل ايله
انى اوزركه اوقورز **فاتبع قرآنه** انك اوقومسنه تابع اول **ثم ان علينا بيانه**
صكره على التحقيق كيم معنالرندن اوزركه مشكل اولان اشيانك بيانى اوزريمزه در
**كلا** اويله دكلدر اى ادم اوغوللرى كه عقبا ده شك ايتمش اوله سيز **بل تحبون
العاجلة** بلكه دنياى سيوب امورنده مشغول اولمشسيز **وتذرون الآخرة**
واخرتى بوراقوب لوازمندن اعراض ايتمشسيز باوجوداكه امر بالعكس اولمق
كركدر **وجوه يومئذ ناضرة** اول كونده بر يوزلر تازه وترا اولور **الى ربها ناظرة**

پروردكارندن مشاهده ایدیجیدر ووجوه یومئذ باسرة واول كونده بر یوزلر
غایتله عبوس اولمشدر تظن ان یفعل بها فاقرة اولیوزلرك اصحاب
كمان ایدرلركه ادقه كموكلرین قیرن عذاب كندولره ایشلنور كلا كوكمزكه دنیای
دینه اخرت اوزره ترجیح اولنه اذا بلغت التراقی یعنی روح كوكس وبوین كموكلرینه
واصل اولور وقیل من راق ودینلور یعنی اولجك كیمسه نك ارباب دیرلر بو
خسته یه كیم بر افسون اوقور وظن انه الفراق دخی محتضر اولان شخص بلدی
كیم علی التحقیق اوزرینه حلول ایدن بلا دنیادن ایرلمسی سببیدر والتفت الساق
بالساق وبالدر بالدره صارلدی كه انلری تحریك ایتمكه قدرتی قالمدی الی
ربك یومئذ المساق اول كونده مرجع ومآل پروردكارك سزاسی سمتنه در فلا
صدق ولا صلی پس نه تصدیقی واجب اولان شیئی تصدیق ایتدی ونه اوزرینه
فرض اولان نمازی قیلدی ولكن كذب وتولی ولیكن حقی تصدیق ایتمیوب طاعتدن
یوز چوردی ثم ذهب الی اهله یتمطی صكره كذبیه مخصوص اولان كوهك سمتنه
كیتدی اول حالده كه ایتدوكی ایشله افتخار ایدوب صالنور اولی لك سكا
هلاك اولسون ای عناد كار اولان كافر فاولی بنه سكا هلاك اولسون ثم اولی
لك فاولی پس بیری بیرینك عقبنجه هلاك سكا اولسون ایحسب الانسان ان
یترك سدی ایا ادم اوغلی صانورمی كه مهمل ترك اولنوب نه طاعتله تكلیف
اولنور ونه مكافات ویریلور الم یك نطفة من منی یمنی ایا رحمه دوكلمش
منیدن بر صو قطره سی دكلمیدی ثم كان علقة صكره بر اویشمش قان ایدی فخلق
فسوی اندن صكره حق تعالی انك قوی اعضاسن ایجاد ایدوب صورتنی معتدل قیلدی
فجعل منه الزوجین پس اندن ایكی صنفی خلق ایتدی الذكر والانثی اركك
ودیشی یی الیس ذلك بقادر علی ان یحیی الموتی انسانی كیبی مخلوقی عدمدن وجوده
كتورن پروردكار قادر دكلمیدركه اولمشلری ذنبه قبله اخبارده كلمشدر كه نبی
بو سوره اوقنور كن كدركه اوقیان كیمسه اتمامندن صكره سویلیه بلی انه علی كل شیء

## سورة الانسان مكية قدير وهي احدى وثلثون آية

بسم الله الرحمن الرحیم

هل اتی ایا كلدیمی یعنی علی التحقیق كلوب كچدی علی الانسان حین من الدهر





حضرت آدم اوزره زمانه دن بر مدت كه لم یكن شیئا مذكورا بر اكلوردنسنه
دكلدی یعنی حضرت آدم علیه السلام ابتدا خلقتنده قالب وجودی مكه ایله
طائف اراسنده قرق ییل صالنمش قالوب بر كیمسه انی انسانیت عنوانیله
مذكور قیلمدی انا خلقنا الانسان من نطفة تحقیقا كه بز ادم اوغلنی
بر تدف بر صو دملسندن امشاج قرشمش یعنی اركك ودیشینك قرشق
منیلرندن انی خلق ایتدك نبتلیه مبتلا اولان شخص كیبی كندو یی حالدن
حاله نقل ایدرز فجعلناه سمیعا بصیرا پس انی ایشدیجی كوریجی خلق ایتدك
تا كه دلائلك مشاهده سندن وآیاتك ایشتمسندن متمكن اوله انا هدیناه
السبیل تحقیقا كه بز دلائل قدرتی بیان ایتمكله اكا دوغری یولی كوسترد
اما شاكرا واما كفورا حق تعالی انك نعمتلرینه یا شكر ایدیجی یا انكار ایدیجی
اولدوغی حالده انا اعتدنا للكافرین تحقیقا كه بز دین اولانلر ایچون اماده
قیلدق سلاسل واغلالا زنجیرلر وطوقلر كه انلرله بغلنورلر وسعیرا وبر
علولی اتش كه انكله یاقلرلر ان الابرار یشربون من كأس تحقیقا كه كوزل عمللو
اولان كیمسه لر بر سبحه دن ایچرلر كه كان مزاجها كافورا انكله قاتلجق نسنه
كافور ایدی یعنی جنتك باده سی كندولر ایچون كافور ایله مزج اولنور تا كه
خوشبو وصاف ولذیذ اوله عینا بدل كافوردن یعنی كافور بر چشمه در كه
یشرب بها عباد الله خدانك قوللری اندن ایچر یفجرونها تفجیرا ایستدوكلری
یره اقندرلر بر اسان اقندرمق حضرت عبد الله بن عباسدن مرویدر كه
بیوردی سبطین اكرمین حضرت امام حسن وحسین رضی الله عنهما خسته اولوب
سرور كائنات علیه افضل الصلوات اعادتلرینه كلدی پس بیوردی یا ابا الحسن
اوغللرك شفاسیچون خدایه بر نذر ایتسه ك حضرت علی رضی الله عنه
حضرتك سوزین امتثال ایدوب اوچ كون صیامنك ایجابنی سبطین اكرمینك
شفاسنه تعلیق ایدوب حضرت فاطمه وقرواشی فضه دخی اكا متابعت ایتدیلر
شفاخانه الهیه دن سبطین اكرمین اوزره نسیم صحت اسدی پس اداء ما لزمه
شروع ایدوب قتلرنده بر زاد اولمامغله افطار ایچون حضرت علی رضی الله عنه
شمعون خیبریدن اوچ صاع ارپه الوب بیرین اون ایدوب بیشورمك یاپدیلر
افطار ایده جكلری محل قاپولرینه بر كدا كلوب دیدی یا اهل بیت النبوة اهل اسلامدن

بر یوقسل کیمسنه یم بکا بر شی احسان ایدك بلا توقف انی جانلری اوزره ایثار
ایدوب اول اتمکلری بالکلیه ویروب اوکیجه قورصاقلرینه صودن غیری بر
نسنه کیرمدی اکنجی کیجه بر صاع دخی یاپدیلر محل معهودده قاپولرینه بر اوکسیز
کلوب ینه منوال سابق اوزره حرکت ایتدیلر اوچنجی کیجه باقی قلان صاعی
یاپدیلر انی تناول ایده جکلری محل سعادتخانه‌لرینك قاپوسنه بر اسیر کلدی
ینه رسم گذشته بی نفسلری اوزره اجرا ایتدیلر تبرعه حق جل وعلا بو اوصافکی
مدحنده بو سوره‌یی منزل ایتدی یوفون بالنذر خدانك قوللری اوزرلرینه ایجاب
ایتدکلری شیئه وفا ایدرلر ویخافون یوما کان شره مستطیرا وبر کونك
شدتندن قورقرلر که انك بدلکی فاش اولوب منتشر ایدی ویطعمون
الطعام علی حبه مسکینا ویتیما واسیرا وییکی خدانك محبتی اوزره یوقسله
واوکسیزه واسیره ویروب دوب لسان حاللری دیر انما نطعمکم لوجه الله
یالکوز رضای الله ایچون سیزه ییدرورز لا نرید منکم جزاء ولا شکورا سیزدن
نه مکافات ایسترز ونه مدح وثنا انا نخاف من ربنا تحقیقا که بیز پروردکا
قورقرز یوما عبوسا بر کونك عذابندن که یوزلر ایچنده اکشی اولور قمطریرا
کنهکار اوزره غایتله شدتلودر فوقاهم الله شر ذلك الیوم پس حق جل
وعلا انلری اول کونك یمانلکندن محفوظ قیلدی ولقاهم نضرة وسرورا
وتازه‌لك وکوزل صورت وشادلك اوکلرینه کوردی وجزاهم بما صبروا
واتدکلری صبر سببیله انلره سزا ویردی جنة بر باغ که انك میوه‌سندن
ییرلر وحریرا وبر ابریشم دونلر که اندن کیوب تنعم ایدرلر اخبارده کلمشدر که
اهل جنتك ادناسی یتمش حله کیر که جسمیتی کل یپراغندن نازکدر متکئین
فیها علی الارائك بهشت ایچنده بزنمش تختلر اوزره اوتوروب یصدنمشلر
لا یرون فیها شمسا ولا زمهریرا ایچنده نه کونش ونه قتی صاوق کورمزلر
مراد بو که جنتك هواسی کمال اعتدالده در ادابی همیشه خوش حال ومعتدل
المزاجدرلر ودانیة علیهم ظلالها دخی اغاجلرینك سایه‌سی اوزرلرینه یقلشمشدر
وذللت قطوفها ومیوه‌سنك دلمسی کندولره رام قیلندی تذلیلا بر عجب
رام‌لك که قنقی حالده ایسترلر انی درلر ویطاف علیهم واوزرلرینه دولاندرلور
بانیة من فضة کوموشدن قابلر ایله واکواب ودسته‌سز بردقلر ایله کانت





قواریر که انلر شیشه‌لر ایدی قواریر من فضة کوموشدن شیشه‌لر یعنی اول
بردقلر کوموشك بیاضلغنه وشیشه‌نك شفافلغنه جامعدرلر قدروها
انلری اولچدیلر تقدیرا ایو اولچمك یعنی ملائکه کرام اول کوزه‌لرده جنت
شرابن اویله اولچدیلر که هر کیمسنه‌نك حوصله‌سنه کوره بر بردق مهیا ایتدیلر
نته که اهل دنیا متنعملری تکمیل لذت ایچون شربت وصویه بکمردی کاسه وشربه
الله استعمال ایدرلر ویسقون فیها کاسا کان مزاجها زنجبیلا دخی اهل
ایمان بهشتده ایچمش قیلنورلر بر شراب که قارشقی نسنه‌سی چاشنیده
زنجفیله مشابه بر شی ایدی عینا فیها اول زنجفیل بهشتده بر کوزدر تسمی
سلسبیلا ایچمسی قولای اولدوغیچون بو لفظله تسمیه اولندی چون خدا عز
وجل بهشتیلرك ایچلرین وکیملرین وصف ایتدی خدامارینك دخی وصفنی
بیان ایدوب بیوردی ویطوف علیهم ولدان مخلدون واوزرلرینه کوپه‌لی
اوشاقلر دولانور اذا رایتهم قچن انلری کوردوکسن حسبتهم لؤلؤا منثورا
رنکلری صاف اولدوغی جهتدن کندولرین صدفدن تازه چیقوب صاچلمش
انجو صانورسن واذا رایت ثم دخی قچن بهشتده بقرسن رایت نعیما
قابل وصف اولمیان نعمت کوردکسن وملکا کبیرا وبر اولو مملکت کوردکسن
که هرکز زوال بولمایسر عالیهم ثیاب سندس خضر اهل بهشتك اوست
دونلری اینجه دوقلمش یاشل دونلر حریردن واستبرق ومحکم طوقلمش
اسبابلر حریردن امانه انکه دنیانك تافته والاجه‌سنه بنکزرلر بلکه هر بری معنا
لطیف پایه‌سنده در که بهشتیلرك بری اندن یتمش حله کیر وبدنی کوردنور
وحلوا اساور من فضة دخی کوموشدن بلازکلر ایله بزنمش قیلندیلر چونکه
واشراف عرب تفاخر ایچون کوموش بلازکلر کیمسین شعار ایتمشلردی حق
سبحانه وتعالی اهل بهشتی انك کیمسیله موصوف قیلدی وغیر ایتده یحلون
فیها من اساور من ذهب کلمشدر وبو انکا مخالف دکلدر انکچون کیم ممکندر
علی التعاقب انلری کیرلر وسقاهم ربهم شرابا طهورا واهل جنتك پروردکاری
کندولره بر پاك شربت ایچوروب سویلر ان هذا کان لکم جزاء تحقیقا که
بو مذکور اولان نعمتلر سیزلکون بر مکافات ایدی وکان سعیکم مشکورا
وچالشموز پسندیده ومقبول اولوب مقابله‌سنده سزا ویرلدکوز انا نحن

عليك
نزلنا القرآن تنزيلا تحقيقا كه بز كندومز قرآن عظيم الشانى اوزركه متعدد
اوقاتده مصالح حسبيله بر دم مقدار ايندردك فاصبر لحكم ربك پس پروردە
فرماننه قتلاڭ ولا تطع منهم آثما او كفورا دخى كفاردن كنهكار قسمنه
يا كفرده مبالغه ايديجيه اطاعت ايتمه يعنى هر كز انلره متصف اولان عتبه كبى
بر شخصه اطاعت ايتمه كه سكا ديدى كل بو دعوتدن واز كچ قزيمى سكا ابولندەم
وولید کبی کفوره دخی اطاعت ايتمه كه سكا ديدى كل بدرلركك ايينه
رجوع ايت سنى دولتمند ايده يم واذكر اسم ربك بكرة واصيلا دخى
پروردكاركك آدينى صباح واخشام اك يعنى صباح واوڭله واكندى
نمازين قيل ومن الليل فاسجد له وكيجه نك بر مقدارنده اكا سجود كتور
يعنى مغرب وياتسو نمازين قيل وسبحه ليلا طويلا واوزون كيجه انى
منزه قيل يعنى كيجه نك بر خيلى مقدارنده تهجد له مشغول اول ان هؤلاء
يحبون العاجلة تحقيقا كه بو مكه خلقى دنيانك لذاتنى سيورلر ويذرون
وراءهم يوما ثقيلا واردلرنده بر شديد ثقلو كونى بوراقورلر واوزر جزا در
نحن خلقناهم بز انلرى يرتدق وشددنا اسرهم وسكزلرله مفاصللرين
بغلدق واذا شئنا بدلنا امثالهم تبديلا واول محل دكستر مالرين
ايسترز كندولرين نابود ايدوب يرلرنه بر غير كيمسنه‌لر وجودده بر نشئى
ايجاد ايتمك ايجاد ايدرز ان هذه تذكرة تحقيقا كه بو سوره بر پنددر
فمن شاء اتخذ الى ربه سبيلا پس هر كيم ايستر پروردكارى طرفنه بر يول
ايدنور وما تشاؤن الا ان يشاء الله وانى ستيز بر وقتده ايستمزسز الا اول
وقتده كه حق تعالى مشيئتكزى ايستر ان الله كان عليما حكيما بى شبهه كيم خدا
عز وجل ارباب استحقاقه دانا حكمتى اقتضا ايتدوكى نسنه‌يى ايشلمز يدخل
من يشاء فى رحمته ايستدوكى كيمسنه‌يى هدايت وتوفيقيله رحمتنه داخل
قيلور والظالمين اعد لهم عذابا اليما وستمكار اولان مشركلره بر دردناك

كاركك

## سورة والمرسلات مكية اشكنجه آماده قيلدى وهى خمسون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

والمرسلات عرفا ايولك ايچون كوندرلن فرشته‌لره قسم فالعاصفات



عصفا پس امر الهى امتثالنده يل كبى غايتله سرعت ايدن ملائكه‌يه قسم والناشرات
نشرا دخى اطراف واكنافه شرائع واحكامى بخشى اظهار وايصال ايدن فرشته‌لره
قسم فالفارقات فرقا پس حقى باطلدن ايرمقايرن فرشته‌لره قسم فالملقيات
ذكرا پس آيات قرآنيه‌يى پيغمبرلره القا ايدن فرشته‌لره سوكنده وبو ذكرى القا
ايدرلر عذرا او نذرا محقى اولانلره عذر اولمق ايچون يا مبطل اولانلرى قورقتمق
ايچون انما توعدون لواقع قسملرك جوابيدر يعنى بو مذكور اولان فرشته‌لره قسم
كيم على التحقيق حشر ونشردن وحساب وعقابدن موعود اولدوغكوز شى البته
دوشيجيدر هركز تخلف ايتمز فاذا النجوم طمست پس قچنكيم يلدزلرك نورى
محو اولنور واذا السماء فرجت واول محل كوك يارلور واذا الجبال نسفت
واول وقت كه طاغلر يرلرندن قوپوب هواده صاورلور واذا الرسل اقتت
وقچن پيغمبرلر امملرى اوزره شهادت ايتمك ايچون كندولره معين وقتده احضار
اولنوب ديرلر لاى يوم اجلت قنقى كون ايچون طمس نجوم وشق سما وقلع
جبال تأخير اولندى كندولره جواب ويرلور ليوم الفصل حقى باطلدن
ايرن كون ايچون تأخير اولندى وما ادراك ما يوم الفصل وقنقى نسنه
سكا بيلدردى كه فصل كونى نه‌در يعنى نيجه سن بيلمكه قادر اولورسن كيم
او كون نه اصل كوندر زيرا انك حقيقتى بيلمز ويل يومئذ للمكذبين
قيامت كوننده هلاك اولسون انك وقوعن تكذيب ايدنلره الم نهلك
الاولين قوم نوح وعاد كبى كچمشلرى نابود قيلمدوقمى ثم نتبعهم الآخرين
اندنصكره كفار مكه كبى كيرو قالنلرى هلاك كرم انلره تابع قيلاورز كذلك
نفعل بالمجرمين اول ايش كبى بر ايش مجرم اولانلره ايشلرز ويل يومئذ
للمكذبين اول كونده واى اولسون آيات قرآنيه‌يه وپيغمبرلره تصديق
كتورميانلره الم نخلقكم من ماء مهين آيا سزى بر الچق صودن خلق ايتمدوكمى
فجعلناه فى قرار مكين پس انى بر محكم قرارگاهده قيلدق الى قدر معلوم
بر بيلنمش مقداره دك واو وقت ولادتدر فقدرنا پس انك اوزره توانا
اولدق فنعم القادرون پس غايتله كوزل توانا اولانلر بزوز ويل يومئذ
للمكذبين روز جزاده بلانك بوكى قدرتمزى تكذيب ايدنلره اولسون الم
نجعل الارض كفاتا احياء وامواتا آيا زمينى اولمشلره ودرنلره يغجى قيلمدوقمى

وجعلنا فیها رواسی شامخات وانلك ایچنده مرتفع محکم طاغلر قیلدق واسقیناکم
ماء فراتا دخی سیزه برسنیرین صوایچوردك یرك ایچنده بکارلر خلق
ایتمکمز سببیله ویل یومئذ للمکذبین اشکنجه نك اشدی قیامت کوننده
بوکونه نعمتلره اعتراف ایتمیانلره اولسون واول کوننده تکذیب ایدنلره
دینلور انطلقوا الی ما کنتم به تکذبون وارك کیدك اول شیئك سمتنه
که انك وقوعن تصدیق ایتمزدکوز انطلقوا الی ظل ذی ثلث شعب اوچ
بوداقلو کولکیه کیدك یعنی جهنمك توتونی کولکسنه وارك کیدك لا ظلیل
ولا یغنی من اللهب نه برصاوق کولکه درکه ایچنده راحت حاصل اوله ونه
جهنمك شعله سندن صاقلر انوار التنزیلده کوردیکه بو توتون اوچ شعبه
عددیله مخصوص اولمسنك حکمتی بودرکه نفسك حجابی انوار قدسدن حس
وخیال ووهمدر پس برکیمسه نك نفسی که اندن انلرله محجوب اولدی اول اوچ
شعبه نك عذابیله مکافات اولنور یاخود بو عذابه مؤدی اولان دماغده حلول
ایدن قوت واهمه در وقلبك صاغ طرفنده اولان قوت غضبیه در وصولنده
مستقر اولان قوت شهویه در وبو اجلدن دینلدی کیم شعبه نك بیری
کانلك دماغنه اوزده دوردور وبیری صاغنده وبیری صولنده انها ترمی
بشرر کالقصر تحقیقا کیم جهنم بیوك کوشك کبی شراره لر صالور
کانه جمالت صفر کویا اول شراره لر صاری دوه لردر ویل یومئذ للمکذبین
اول کوننده کوناکون عذابلر دوزخك اولمسنه اینانمیانلره اولسون هذا
یوم لا ینطقون بوکون برکوندرکه شدت دهشتدن ایچنده کفار اغز اچوب
سویلمزلر ولا یؤذن لهم فیعتذرون ونه کندولره دستور ویریلور که
عذر کتوره لر ویل یومئذ للمکذبین اول کوننده حسرت واذوم بو
خبرلری تکذیب ایدنلره اولسون هذا یوم الفصل بوکون حقی باطلدن
ایرمق کونیدر جمعناکم والاولین سیزی وسیزدن اسبق اولانلری بیغدك
فان کان لکم کید پس سیزه برمکر وحیله وار ایسه فکیدون انی بکا اجرا
ایدك شاید بو عذابدن خلاص بوله سیز ویل یومئذ للمکذبین اول کوننده
غم وغصه اخبار اخرتی تکذیب ایدنلره اولسون ان المتقین فی ظلال
وعیون تحقیقا کیم پرهیز ایدنلر تادینن کولکهلر التنده ولطیف بکادلرك

کنارنده



کنارنده عیش وعشرت ایدرلر وفواکه مما یشتهون وارزو ایدوکلری
میوه لرك یمسنده مشغول اولورلر وملائکه کرام کندولره دیرلر کلوا
واشربوا ییکك وایچك هنیئا ییدکلکوز وایچدوکلکوز شیء قتالمش اولسون
بما کنتم تعملون ایدوکلکوز اعمال مقابله سنده انا کذلك نجزی المحسنین
تحقیقا که بیز ایولك ایدنلره انکلین احسانلر مکافات ایدرز ویل یومئذ
للمکذبین اول کوننده اشکنجه نك اشد انواعی نعیم اخرویه تصدیق
کتورمیانلره اولسون کلوا وتمتعوا قلیلا ای مکذبلر دنیاده ییکك وبر
خوردار اولك بر آز مدت انکم مجرمون زیرا علی التحقیق سیز کنهکارلرسیز
ویل یومئذ للمکذبین اول کوننده هلاك ایمان کتورمیوب بو کونه عذابه
کندولرین تعریض ایدنلره اولسون واذا قیل لهم ارکعوا لا یرکعون دخی قچن
کندولره دینلور نماز قیلك وایچنده رکوع ایدك رکوع ایتمزلر مرویدرکیم
حضرت صلی الله علیه وسلم ثقیف طائفه سنه نماز قیلمسین زمان ایتدکده
دیدیلر بیز نمازده اکلمزوز که اکلمك بزمسبة در ویل یومئذ للمکذبین
اول کوننده هلاك وتدمیر شرف اسلامله مشرف اولمیانلره اولسون
فبای حدیث بعده یؤمنون پس قرآندن صکره قنقی سوزه تصدیق کتوررلر
اکا ایمان کتورمیجك باوجود اکیم اول حد ذاتنده برمعجز سوزدر نیجه اشکارا
دلیل اوزره وینجه شریف معنی اوزره مشتملدر والله اعلم

## سورة النباء مکیة وهی اربعون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

عم یتساءلون اهل مکه قنقی نسنه دن صوروشورلر عن النبإ العظیم
اولو خبردن یعنی حشر ونشر احوالنی بیری بیرندن صوررلر الذی هم فیه مختلفون
شول اولو خبرکه کندولر انك ایچنده اختلاف ایتمشلردرکه کیمسه دیر بو
خبرك اصلی یوقدر وکیمسی ایچنده شك ایدر کلا سیعلمون حقا که تیز محلنده
بلا شبهه بیلورلر ایچنده اختلاف ایدوکلری شیء حقدر ثم کلا سیعلمون
پس حقا کیم قیامت کوننده دیدوکلری سوزك بطلانن وعقیده لرنك
فسادین البته بیلورلر الم نجعل الارض مهادا ایا زمینی دوشمش دوشك

كبي قيلمدوكمي تاكه اوزرنه قرار ده سيز والجبال اوتادا وطاغلري زمين ايچون
ميخلر قيلمدقمي تاكه مضطرب اولميه وخلقناكم ازواجا وسيزي جفتلر اركك
ودیشی يرتدق تاكه سيزدن نسل پيدا اوله وجعلنا نومكم سباتا
واويقوكزي حس وحركتدن كسلمك قيلدق تاكه بدنلركوز راحت بوله
وجعلنا الليل لباسا وكيجه يي اورتي كبي برنسنه قيلدق تاكه قرنلغيله
كيزلنمك ايستيان كمسنه كيزلنه يعني كيجه يي قرنلق قيلدق تاكه بر كمسنه
كه افعالني اكر خير اكر شر كيزلمك ايستر انده كيزلي ايده وجعلنا النهار
معاشا وكوندزي معيشت تحصيل ايده جك وقت قيلدق تاكه انده جست
وجو ايدوب معيشتكزي پيدا ايده سيز وبنينا فوقكم سبعا شدادا
واوستكزه يدي محكم كوك يايدق وجعلنا سراجا وهاجا وكوكده
ايشغلي چراغ كبي بر كونش قيلدق وانزلنا من المعصرات ماء ثجاجا
وصيقيجي بولوتلردن قتي دوكلمش صو ايندردك لنخرج به حبا ونباتا
تاكه انكله دانه واوتلق چيقره ده يز وجنات الفافا واغاجلري بيري
بيرنه چاتلمش باغلر دخي ان يوم الفصل كان ميقاتا تحقيقا كه خصومتي
فصل ايدن كون بر معين وقت ايدي انكله دنيا موقت اولوب پايانه
منتهي اولور يوم ينفخ في الصور اول كونكه ايكنجي اوفورلش اوفورلور فتأتون
افواجا پس بلوك بلوك كلورسيز كتورديلركه سرور كائناتدن افواجك
كيفيتي سؤال اولندي بيوردي يلركيم امتمدن اون صنف حشر اولنور
بر صنفلري ميمون صورتنده محشره كلورلر وانلر خلق اراسنده سوز كتوروب
كوتورنلردر وبر كروه باشلري اشاغه اياقلري يوقاري يوردولر اغزلرندن
نجاست قوقوسي كلور اهل محشردن هركيم انلري كوره انلره لعنت اوقور
وانلر رباخوردلردر وبر طائفه كوزلري كور عرصه محشره وارورلر وانلر حقدن
عدول ايدوب باطل ايله حكم ايدن قاضيلردر وبر قسم ديللري كوكسلري
اوزره دوشمش انی چينيوب كلورلر وانلر علمنه عامل اولميان علمادر وبر
جماعت اللري اياقلري كسك محشره كلورلر وانلر همسايه لرنه ايذا ايدنلردر
وبر قسم آتش قازقلرله اصلمش كلورلر وانلر حكام يانندن خلقي غمازلك
ايدنلردر وبر كروه جميع اعضالري قوقومش كلورلر وانلر دنيا لذاتن حرام

اقچه

که صورده ص

٤٨٠

اقچه ايله الانلردر وبر كروه بدنلرنه ياپشمش قطراندن دونلر كيمش كلورلر
وانلر جاه ومال ايله تكبر وفخر ايدنلردر وبر كروه خنزير قلقنده حشر
اولنورلر وانلر شراب خوردلردر اللهم احرسنا وعافنا ولا تبتلنا يا كريم
واجعلنا ممن حشر ووجهه كالقمر ليلة بدره وفتحت السماء فكانت
ابوابا واول كونده كوك يارلوب يارقلرك كثرتندن قاپولر كبي اولدي
وسيرت الجبال فكانت سرابا وطاغلر يريوزندن قالقوب سراب كبي
اولديلر ان جهنم كانت مرصادا تحقيقا كه دوزخ بر كمينكاه ايدي كه
ملائكه عذاب كفره يي تعذيب ايتمك ايچون انده ترصد ايتمشلردر للطاغين
مابا حدودي تجاوز ايدنلره بر دونجك يير يعني جهنم كنارا ايچون قرارگاه
اولدي لابثين فيها احقابا ارايه كسلمش ييللر ايچنده اقامت
ايتمشلر يعني على الدوام انك ايچنده مقيمدرلر لا يذوقون فيها بردا
ولا شرابا دوزخ ايچنده نه بر صاوق هوا ونه ايچجك صو داددلر الا حميما
وغساقا مكر براسي صو وجهنميلردن اقن ايرين جزاء وفاقا ايتدوكلري
اعماله كوره بر مكافات سزالري اولدي انهم كانوا لا يرجون حسابا
تحقيقا كه انلر دنياده حساب اخروي يه توقع ايتمزلردي وكذبوا باياتنا كذابا
واياتمزه تكذيب ايتديلر بر تكذيب كه اصلا طرف تصديقه توجه ايتمديلر وكل
شيء احصيناه كتابا وهر نسنه يي ضبط ايتدك لوح محفوظده يازلمش اولدیغي
حالده فذوقوا فلن نزيدكم الا عذابا پس عذابك غصه سني داددك كه
اشكنجه دن غيري بر نسنه سيزه ارتمزوز ان للمتقين مفازا بي شبهه كيم
پرهيزكارلره بر قورتلمق مكاني وار حدائق واعنابا ميوه لي باغلر واوزملر
وكواعب اترابا وانار ممه لي همسن قيزلر وكاسا دهاقا وشرابله
دولمش پياله لر لا يسمعون فيها لغوا ولا كذابا پرهيزكارلر اول باغلرده
نه بيهوده سوز ونه يالان ايشدرلر جزاء من ربك ارباب تقوايه بو نعمتلر
پروردكاركدن بر مكافات عطاء حسابا فضل وكرمندن كفايت ايديجي
بر ويركي نه وجوب طريقيله در زيرا فاعل مختاردر اوزره بر نسنه واجب اولماز
رب السموات والارض وما بينهما بدلدر ربك كلمه سندن يعني پرهيز
كارلره اولنان احسانلر كوكلر ويرلك واراسنده اولان اشيانك

پروردگارندن بر مکانفا اندر الرحمن قوللرینه غایتله مرحمت ایدن لا یملکون
منه خطابا کوکلرویرده اولان کیمسنه‌لر خدادن سوز سویلمسن
مالک اولمازلر یعنی قادر دکلردر که انکله سوز سویلشوب ایده‌وکی
ثواب وعقابندن اوزرنه اعتراض ایده‌لر یوم یقوم الروح والملائکة صفا
اول کونده که حضرت جبریل وفرشته‌لر صف بغلمشلر ایکن دوردرلر
لا یتکلمون الا من اذن له الرحمن شفاعت خصوصنده بر سوز سویلمزلر
مگر شول کیمسنه که ایزد جل جلاله اکا دستور ویردی وقال صوابا دخی
واقعه مطابق سوز سویلدی که اول خدانک پسندیده سنه شفاعت ایده
بیلور ذلک الیوم الحق اول کون البته اولملیدر تخلفی قبول ایتمز فمن
شاء اتخذ الی ربه مآبا پس هر کیم ایستر پروردگارینک ثوابنه ایمان
وطاعتله یوز دوندرجک بیر ایدینور انا انذرناکم عذابا قریبا تحقیقا که بیز
بر یقین اشکنجه‌دن سیزی قورقندیردک یوم ینظر المرء ما قدمت یداه
اول کونده که انسان الی‌اوکونده‌رکی اعماله بقر ویقول الکافر یا لیتنی کنت
ترابا وتوحید ایتمیان سویلر ای قوم کاشکی بن بر توپراق اولوب مبعوث

## سورة والنازعات اولمسیدر مکیة وهی خمس واربعون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

والنازعات غرقا قوت وشدتله کفارک جانلرین یرندن چکوب چیقردن
فرشته‌لره قسم والناشطات نشطا وسهولت ورفقله مؤمنلرک جانلرین
اخراج ایدن ملائکه‌یه سوکند والسابحات سبحا وغایتله عجله ایله فرمانله
کیدن فرشته‌لره قسم فالسابقات سبقا پس طاعات وخیراتده
ایلرو کیتمکه چوق سعی ایدن ملکلره سوکند فالمدبرات امرا صکره
عالمک ایشن تدبیر ایدن ملائکه‌یه قسم که بعد الموت قوپوکز حساب وجزا
ایچون احیا اولنورسکز یوم ترجف الراجفة اول کونده که دپریجی دپرر
یعنی طاغلر ویر کبی ساکن اولان اجرام اول کونک هیبتندن دپرر
تتبعها الرادفة تابع اولان نفخه انک آکسنده واقع اولور واوکوکک
یارلمسیدر ویلدزلرک صاچلمسی قلوب یومئذ واجفة کوکلر اول





کونده اضطراب ایده‌جکدر ابصارها خاشعة ایه‌لرینک کوزلری اشاغه بقوب
خوار وذلیل اولوردر یقولون ائنا لمردودون فی الحافرة دیرلر ایا علی التحقیق
بیز حالت اولامزه دوندرلمش اولورز یعنی زیاده حیاتمز منقضی اولوب قبرده
وضع اولندغمزدنصکره بردخی احیا اولنورمیوز ائذا کنا عظاما نخرة ایا چوریمش
کموکلر اولدوغمزده مبعوث اولورز قالوا تلک اذا کرة خاسرة دیدیلر اول ایکنجی
دونش اول وقتده اوتوزمق ایه‌سی دونشدر یعنی بو دونش صحیح اولورسه
بیز اول وقتده بر خسران ایتمش کروه اولورز انکچونکه بیز همیشه انک اولمسین
تکذیب ایدردک بو کلامی استهزا طریقیله انلردن صادر اولدی پس حق جل
وعلا انلرک انکارلرین رد ایدوب بیوردی فانما هی زجرة واحدة پس
بوندن غیری بر نسنه یوقدر که قیامت قالقمسی بر چیغرمقدر یعنی قدرتمز
قتنده انک وقوعی بر مشکل ایش کان ایتمسونلر کیم او بر چیغرمقدن اوزکه
دکلدر فاذا هم بالساهرة پس همان کندولر بر بیاض هموار یرده درلر
یعنی یرلک ایچنده اولمشلر ایکن بلا توقف یرلک یوزی اوزده دیری اولورلر
هل اتیک حدیث موسی حضرت موسانک خبری سکا کلدیمی که قومکدن
چکدوکک زحمتلردن سکا بر تسلیه ویره وانلره بر تهدید اولیه کیم تکذیبلر
اوزره اصرار ایدرلرسه قوم فرعونه دکن عقوبت کبی کندولره بر عقوبت دکر
اذ ناداه ربه بالواد المقدس طوی قچن موسانک پروردگاری طوی نام
پاک اولان دره‌ده کندوبی چیغوروب دیدی اذهب الی فرعون مصر
حاکمنه کیت انه طغی کیم علی التحقیق اول خبیث حدی تجاوز ایتدی فقل هل
لک الی ان تزکی پس اکا سویله کفر ومعصیتدن پاک اولمغه سکا میل ورغبت
وارمی واهدیک الی ربک دخی ایسترمیسن که پروردگارک معرفتنه سنی
ارشاد ایده‌یم فتخشی که اداء واجباتله وترک محرماتله انک عقابندن خوف
ایده‌سن پس حضرت موسی خدانک فرماننه امتثال ایدوب فرعونه بی‌عون
واروب رساله‌یی اکا تبلیغ ایتدی فاریه الایة الکبری دخی عقب اکا بیوک
معجزه‌یی کوسترذی واود کنکک ایلان اولمسیدر فکذب وعصی پس
فرعون حضرت موسانک پیغمبرلکنه نسبت ایدوب خدانک فرماننه اطاعت ایتمدی
ثم ادبر یسعی اندنصکره طاعتدن یوز دوندروب حضرت موسانک

ایش ابطال ایتمکه چالشدوغی حالده فحشر فنادی پس لشکرین جمع ایدوب
کندوسی جمعیت اراسنده چیغردی فقال انا ربکم الاعلی اندنصکره دیدی
بنم بوجهدن پروردکارکوز فاخذه الله درعقب خدا عز وجل انی الدی
نکال الاخرة والاولی صوڭکی جهانڭ عذابیله که احراقدر و بو جهانڭ
عذابیله که اغراقدر ان فی ذلك لعبرة تحقیقا که فرعونڭ احوالنده بر پند
واعتبار وار لمن یخشی شول کیمسنه یه که همیشه دائما خدادن خوف ایتمکده
ءانتم اشد خلقا یا سیزڭ مخلوق قیلنمکوز چوق صعوبتلودر ام السماء یا کوکڭ
مخلوق قیلنمسی صکره کوکڭ کیفیت خلقتنی بیان ایدوب بیوردی بناها انی یاپدی
رفع سمکها بیوردن مقدار ارتفاعنی بوجه قیلدی فسواها پس انی درست
بی قصور و بی فطور قیلدی واغطش لیلها وانڭ کیجه سن قرنلق قیلدی
واخرج ضحاها و کوندزنڭ ایشغنی چیقردی والارض بعد ذلك دحاها
و زمینی کوکڭ یاپمسندن صکره دوشدوب سکنی ایچون اماده قیلدی
اخرج منها ماءها ومرعاها صوینی و اوتلغنی کندوسندن چیقردی والجبال
ارساها دخی طاغلری محکم قیلدی متاعا لکم ولانعامکم سیزڭکون و دوارلرکوز
ایچون کیجنمك نسنه حاصل اولمق ایچون فاذا جاءت الطامة الکبری پس
اول وقت که جمیع اشیایی کوموب نابود ایدن بیوك داهیه کلور و قیامت
کوپندر یوم یتذکر الانسان ما سعی اول کون که انسان چالشدوغی
اشیایی خاطرنه کتورور وبرزت الجحیم لمن یری و دوزخ هر کورنه اشکارا
قیلندی فاما من طغی پس اما شول کیمسه که کفرله طغیان ایتدی واثر الحیوة
الدنیا و بقی اولان صاغلغی اخرت اوزره ترجیح ایدوب انڭ لذاتیله مستغرق
اولدی فان الجحیم هی المأوی بی شبهه که دوزخ کندودر انڭ قرارکاهی
واما من خاف مقام ربه ونهی النفس عن الهوی واما شول کیمسه که پروردکا
رنڭ کندونده دورمغی ملاحظه ایدوب خوف ایتدی و نفسینی باطل آرزولردن
منع ایتدی فان الجنة هی المأوی بی شبهه که بهشت برین کندو دار امکا
اندن اوزکه اکا بر مکان اولماز یسئلونك عن الساعة قیامتڭ احوالنی
سندن صوردیلر ایان مرسیها نه زمان منتهاسی اولوب مستقر اولور فیم انت
من ذکراها فنه نسنه ده سن انڭ کمسندن یعنی کفار ایچون قیامتی

دی

الکمدن

الکمدن و وقتنی انلره ایچون بیان ایتمکدن سن بر فائده اوزره دکلسن زیرا
انڭ اکسی انلره فائده ویرمز بلکه عنادلرینه زیاده وهم انڭ وقتنی بیلمسی
خدای ذو الجلاله مخصوصدر نه که بیوردی الی ربك منتهاها انڭ
علمینڭ نهایتی ربڭه راجعدر انما انت منذر من یخشاها بوندن غیری
بر شئی یوقدر که سن قورقی ویریجیسن شول کیمسنه یه که انڭ کلمسندن
خوف ایدر کانهم یوم یرونها کویا انلر اول کونده که انی کورورلر لم
یلبثوا الا عشیة او ضحاها دنیاده اقامت ایتمدیلر الا بر کونڭ اخشا
وقتی یا قوشلقی وقتی یعنی اول کونڭ اهوالندن دنیاده مدت حیاتلرینی
اونودوب کمان ایدرلر که مدت اقامتلری یا بر اخشام وقتی یا بر صباح وقتی

## سورة عبس مکیة وهی ایدی احدی واربعون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

کتوردیلر که عبد الله بن ام مکتوم سرور کائناتڭ مجلس پر نورنه بر محلده کلدیکه
صنادید قریش حضرتڭ مجلسنده اوتوروب حضرت کندولرین اسلامه
دعوت ایتمکه مشغول ایدی ابن ام مکتوم عماسی سببیله حضرتڭ تشاغلندن
بی خبر اولوب کندویه دیدی یا رسول الله خدا سکا تعلیم ایتدوکی اشیادن
بکا تعلیم ایت بو سوزی بر قاچ کرز سویلدی چون بو سوزی حضرتڭ سوزین
قطع ایتمکه مؤدی اولدی حضرت صلی الله علیه وسلم بو وضعدن اغرلنوب
یوزین اکشدوب اندن اعراض ایتدی حق جل وعلا جبینه عتاب طریقیله
بو ایتلری منزل ایدوب بیوردی عبس وتولی محمد المختار یوزین اکشدوب
اعراض ایتدی ان جاءه الاعمی کندویه کوزسز کلدوکیچون انڭ عذرینی بیان
اولنمق ایچون اعمی وصفیله ذکر اولندی وما یدریك و قنغی نسنه انڭ حالنه
سنی بیلیجی قیلدی لعله یزکی شاید اول شخص کناهلردن پاك و پاکیزه
اوله او یذکر فتنفعه الذکری یا خود نصیحتکله متعظ اولوب کندویه نصیحت
فایده ویره اما من استغنی اما شول کیمسه که ایمانه کلمکدن استغنا ایتدی
فانت له تصدی سن اکا توجه ایدوب اقبال ایدرسن وما علیك الا یزکی
وحال بو که اسلام ایله انڭ پاك اولمدوغندن اوزکه بر وبال یوقدر انکچونکه

احکامی تبلیغ ایتمکدن غیری اوزرکه بر شی یوقدر واما من جاءک یسعی واما
سنول کیمسه که خیری طلب ایتمک ایچون شتاب ایدرک سکا کلدی وهو یخشی
وحال بوکه کندوسی تنکریدن خوف ایدر فانت عنه تلهی سن اندن کنارله
مشغول اولورسن منقولدرکیم سید عالم صلی الله علیه وسلم بو ایاتله جناب
رب الاربابدن معاتب اولیجق ابن ام مکتومک عقبنجه واروب کندوبی مسجده
دوندردی وکندویه ردا اسن دوشدوب اوزرنه اوتورتدی واندن صکره کندوسی
هر کوردوکجه اکرام ایدوب مرحبا بمن عاتبنی فیه ربی دیردی وایکی کره مدینه
یرینه قائم مقام ردکدی بیلمک کرک بو ایش حضرتدن خطا دکل ایکیونکه اجتهاد
حکمیله کندوسندن صدور ایتدی وبو معاتبه انک ترک افضل ایچون اولدی
کلا انها تذکرة حقا که بو شبهه ایات قرآنیه بر پنددر خلقه فمن شاء ذکره پس
هر کیم دلرسه انی حفظ ایدوب نصیحت پذیر اولور فی صحف اول ایات
قرآنیه بر صحیفه لرده مثبتدر مکرمة خدانک قتنده مکرمدرلر مرفوعة
قدرلری یوجه لنمش مطهرة دیولرک دست تعرضندن پاک قیلنمشلر
بایدی سفرة ملائکه دن بر یازیجیلر الندهدرکه کرام حق تعالی انک
قتنده معززدرلر بررة اهل تقویدرلر قتل الانسان آدم اوغلی هلاک
اولسون ما اکفره نه عجیب بو دینده هیچ فکر ایتمز من ای شیء خلقه حق
تعالی کندوبی قنغی نسنه دن یراتدی من نطفة خلقه انی بر دملو صودن
یراتدی فقدره پس اشکال واعضادن کندویه لازم اولهجق نسنه کندوسی
مستعد قیلدی ثم السبیل یسره صکره والده نک قارنندن چیقمغی اکا
آسان قیلدی که رحمک آغزینی موسع قیلوب باشن اشاغه ایتمکی کندویه الهام
ایتدی ثم اماته صکره انی میت قیلدی فاقبره درعقب انی قبرده قیلدی
ثم اذا شاء انشره اندن صکره خدا ایستیجک انی زنده قیلدی کلا آدم اوغلی
بد فعلدن منتهی اولمق کرک لما یقض ما امره حضرت آدم زمانندن بو کونه
دک آدمی معنولنه مامور اولدوغی نسنه نک جمله سی ادا ایتمدی فلینظر
الانسان الی طعامه پس آدم اوغلی کندو یمکنه نظر اعتبار ایله بقسون که
انک حصولی ایچون نیجه ایشلر خلق اولنمشدر انا صببنا الماء صبا تحقیقا که
بز صویی بر عظیم دوکمک دوکدک ثم شققنا الارض شقا اندن صکره

زمینی



زمینی برابو یارمق یاردق فانبتنا فیها حبا پس انک ایچنده اربه وبغدای
کبی دانه بتوردک وعنبا وقضبا واوزم ویونجه دخی وزیتونا ونخلا
وبو ایکی جلیل القدر اغجی دخی وحدائق غلبا وعظیم باغلر دخی وفاکهة
وابا دمیوه واوتلنجق نسنه دخی متاعا لکم ولانعامکم سیزک کیچنمککوز
ایچون ودوارلرکوزک کیچنمسیچون اشیای مزبوره یی بیتوردک پیدا ایتدک
فاذا جاءت الصاخة پس اول وقت که خلقی صاغر ایدن صدا کلور برامر
عجیب کورورسن آندن مراد نفخه ثانیه در یوم یفر المرء من اخیه اول کونده
که کشی قچر برادرندن وامه وابیه وانا سندن واتاسندن وصاحبته
وبنیه وقاریسندن واوغوللرندن لکل امرئ منهم یومئذ انلردن هر
برکشیه اول کونده اولور شان یغنیه بر حال که اوزکه نک مهمندن
کندوبی مشغول قیلا وجوه یومئذ اول کونده یوزلر وارکه مسفرة
ضیالو اولمش ضاحکة مستبشرة نعیمدن کوردوکی اشیا سببیله کولمش
مژده لنمش ووجوه یومئذ ویوزلر اول کونده وارکه علیها غبرة اوزرنده
غبار وکدورت اولمش ترهقها قترة برسیاهلک وظلمت کندوبی قبلار
اولئک هم الکفرة انلر کندولردر بی دین اولانلر الفجرة یعنی نابکار اولانلر

## سورة التکویر مکیة وهی تسع وعشرون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم

اذا الشمس کورت اول وقت که کونش بورلور یعنی انبساط نوری بساط
افاقدن زائل اولوب بی نور اولور واذا النجوم انکدرت واول محلکه یلدزلر
قرنلق اولور واذا الجبال سیرت واول زمان که طاغلر مکانلرندن قالقو
هواده غبار کبی کیتمش قیلنور واذا العشار عطلت واول وقت اون آیلق
کبه دوه لر مهمل ترک اولنور واذا الوحوش حشرت واول محلکه انسیت
ایتمیان حیوانلر قصاص ایچون جمع اولنور واذا البحار سجرت وقتی دریالر
قیزمش قیلنور واذا النفوس زوجت واول وقت که جانلر عملرله جفت قیلنور
واذا الموءودة سئلت دخترجق زنده دفن اولنانلر قیزصورلور کیم بای ذنب قتلت
تنقی کناهله قتل اولندی بو سؤالدن مراد لری اولدرنک تبکیت وتعنیفیدر

واذا الصحف نشرت واول محلكه صحائف اعمال یایلور واذا السماء كشطت
واول محلكه كوك دیری صویولمسی كیبی صویلوب زائل قیلنور واذا الجحیم
سعرت واولدم كه دوزخ شدتله یاندرلور واذا الجنة ازلفت واول زمان
كه جنت اهل ایمانه یقین قیلنور علمت نفس ما احضرت هرجان آماده
ایتدوكی شیئك نتیجه سن بیلور فلا اقسم بالخنس پس قسم اولسون
كیرویه دونن یلدزلره الجوار الكنس كیم سیر ایدوب كونشك ایشغی
آلتنده مخفی اولورلر و آنلردن مراد خمسهٔ متحیره در زحل ومشتری
ومریخ وعطارد وزهره واللیل اذا عسعس دخی كیجه یه قسم قرانلغی اولدوقده
والصبح اذا تنفس دخی صباح وقتنه قسم فجر تنفس ایدر و آنك تنفسی
طلوعی محلیدر جواب قسملر بودر كه انه لقول رسول كریم علی التحقیق كیم
قرآن عظیم الشان بر رسولك اوقومه سیدر كه خدانك قتنده مكرمدر
ذی قوة كوج ایه سی كه مؤتفكات كویلرین قنادی اوزره قالدروب زیر وزبر
ایتدی عند ذی العرش مكین عرش اعلانك ایه سی قتنده جاه ومنزلت صاحبیدر
مطاع ثم فرشته لر اراسنده مسموع الكلمه در امین وحیك تبلیغی اوزره
امانت صاحبیدر وما صاحبكم بمجنون دخی یاركوز یعنی محمد المختار اصلا
دیوانه دكلدر ولقد رآه وبی شبهه كیم حضرت جبرئیلی خلقت اصلیه سی اوزره
كوردی بالافق المبین كونشك توجه رك مطلعنده وما هو علی الغیب بضنین
دخی محمد المصطفی بو شیئده اولان شئ اوزره بخیل دكلدر یعنی رسالتك
اداسنده وخلقی تعلیم ایتمده بخل ایتمز وما هو بقول شیطان رجیم وقرآن
عظیم الشان كوكدن شهابله آتلمش شیطانك سوزی دكلدر بو كلام قرآنك
حقنده كهانت وسحردر دیانلرك سوزین رد ایتمك ایچوندر فاین تذهبون
پس قنقی مكانه كیدرسیز یعنی سیز قرآنك خصوصنده سلوك ایتدكوز
طریقده آزغونسیز ان هو الا ذكر للعالمین قرآن بر نسنه دكلدر الا
عالملر ایچون بر پند ونصیحت لمن شاء منكم ان یستقیم سیزدن شول كیمسه یه
كه استقامت ایتمك ایستر وما تشاؤن الا ان یشاء الله رب العالمین
وسیز هدایت واستقامته بر وقتده ایستمزسیز الا اول وقت كه عالملرك
پروردكاری خدای عز وجل مشیئتكزی ایستر حضرت عبد الله بن عمر رضی الله





عنهما روایت ایتدیكه سرور كائنات بیوردی هر كیم محبتله آرزو ایتدیكیم
قیامت كوننی عیانا كوره اذا الشمس كورت سوره سن اوقوسون والله اعلم

## سورة الانفطار مكية وهی تسع عشرة آیة

بسم الله الرحمن الرحیم
اذا السماء انفطرت اول وقت كه كوك یارلور واذا الكواكب انتثرت
وقچن یلدزلر صاچلور واذا البحار فجرت واول محلكه دریالر بیری بیرینه آقوب
قولری بر دریا اولورلر واذا القبور بعثرت وقچن كورلرك توپراغی زیر
زبر قیلنوب ایچنده اموات اخراج اولنور علمت نفس ما قدمت واخرت
هرجان عمل مقوله سندن نه ایلرو كوندردكی نسنه یی وكیرو قودوغی
شئ بیلور یا ایها الانسان ما غرك بربك الكریم ای آدم اوغلی قنقی
شئ سنی كریم اولان پروردكاركله الدادوب معصیت اوزره سكا جرأت
ویردی بو مقامده لفظ كریمك ایرادندن غرض فائده فهم اولندی
بیری بوكه محض كرم آنی اقتضا ایتمزكه ظالم اهمال اولنوب معذب
اولمیه ودوست ودشمن ومطیع وعاصی بر درجه ده دوتله پس نیجه كه صفت
كرمه صفت قهر وانتقام ضم اولنور و بر فائده سی بوكه اشعار ایدر
كیم شیطان انسانی خدانك قنقی صفتیله الدادر بر اول خبیث سویلر
انسانه ایستدوكك نسنه یی ایشله خدا كریمدر كیمسه یی معذب ایتمز
وعقوبتی تعجیل ایتمز و بر فائده سی بوكه خدانك كثرت كرمی استدعا ایدر
كه زیاده اطاعت اولنه كرمنه مغرور اولوب معصیتنه مداومت اولنه
الذی خلقك شول كه بر پروردكاركه سنی ای آدم اوغلی عدمدن وجوده
كتوردی فسواك فعدلك در عقب جمیع اعضاكی صاغ وسالم قیلوب
خلقتكی دوزوب سائر مخلوقاتك خلقتندن سنی بر خلقت ایله ممیز قیلدی
فی ای صورة ما شاء ركبك قنقی صورتله كه ایستدی انكله سكا تركیب
ویردی كلا خدانك كرمنه مغرور دكل سیز بل تكذبون بالدین بلكه روز
قیامتده اولان مكافاته تصدیق كتورمزسیز وان علیكم لحافظین
وحال بوكه علی التحقیق اوزركزه بر نكهبانلر واردركه كراما كاتبین

حق تعالی قتندن مکرملردر اعمالکزی ضبط ایدوب یزدلر یعلمون ما تفعلون
ایشلدکلکوز نسنه‌یی بیلورلر ان الابرار لفی نعیم تحقیقا که ایولر عیش و عشرتده
اولورلر وان الفجار لفی جحیم دخی بی شبهه کیم حشر و نشری انکار ایدنلر دوزخده
اولورلر یصلونها یوم الدین اکا دوزجزا ده کیردلر وما هم عنها بغائبین وانلر
اندن اصلا غائب اولمازلر یعنی ایچنده مخلد اولوب اندن هیچ منفک اولمازلر
وما ادریک ما یوم الدین و قنقی نسنه سکا بیلدردی که روز جزا ندر
ثم ما ادریک ما یوم الدین بو تکرار اول کونک شاننه تعجیب و تفخیمدر یعنی
حاصل معنی بو اولورکیم اول کونک کنهنه و حقیقتنه تنکریدن اوزکه بر کیمسه
واقف اولماز یوم لا تملک نفس لنفس شیئا بر کونکه بر جان بر جان ایچون
بر از نسنه مالک اولماز یعنی قیامت کونی بر کوندرکه بر کیمسه کندو قوت
و قدرتیله بر از شیئله بر کیمسه‌یه منفعت ایمز والامر یومئذ لله و اول کونده
ایش خدای عز و جله مخصوصدر بر کیمسه‌نک دخلی اولماز والله اعلم

## سورة المطففین مدنیة وایها ست وثلثون ایة ٭

بسم الله الرحمن الرحیم

کتوردیلرکه مدینه خلقی اولچك خصوصنده غایتله خیانتلری وار ایدی ایچون بو
سوره نازل اولدی اولچکارین معتدل قیلدیلر ویل للمطففین وای اولسون
اکسك چکوب اولچانلره الذین اذا اکتالوا علی الناس یستوفون شول اکسك
چکوب اولچانلرکه ایچون خلقدن اوزره کندولره اولچیلر با التمام الورلر واذا کالوهم
او وزنوهم یخسرون و اول وقتکه خلقه بر نسنه صاتوب اولچرلر یا انلره وزن
ایدرلر اکسك طوتوب ویررلر الا یظن اولئك انهم مبعوثون آیا انلر کمان ایتمزلرمی
کیم علی التحقیق کندولر مبعوث اولورلر لیوم عظیم بر اولو کون ایچون یعنی اول
کونده اولان امور غایتله عظملری وار کونی انکله موصوف قیلدی یوم یقوم الناس
لرب العالمین اول کونده که خلق عالملرك پروردکاری حکمنه ایاق اوزره دوررلر کلا
کوکدکه خلق تطفیفدن منع اولنوب حشر و نشردن غفلت ایتمیه‌لر ان کتاب الفجار لفی
سجین بی شبهه کیم کنهکارلرك نامه اعمالی سجینده‌در وما ادریک ما سجین دخی
سکا نه بیلدردی که سجین ندر کتاب مرقوم ادی نشانلنمش کتابدرکیم انی هر کورن

بیلور



بیلورکه انده خیر یوقدر ویل یومئذ للمکذبین هلاك اولسون اول کونده
دوغرولغی تکذیب ایدنلره الذین یکذبون بیوم الدین شول اهل تکذیب که روز
جزانك اولمسنه تصدیق کتورمزلر وما یکذب به الا کل معتد اثیم دخی اکا
تکذیب ایمز الا هر حدودی تجاوز ایتمش کنهکار کیمسنه اذا تتلی علیه ایاتنا
قچن اوزرینه ایاتمز اوقنور قال اساطیر الاولین دیرکیچمشلرك افسانه‌لریدر
کلا دیدوکلری کبی دکلدر بل ران علی قلوبهم ما کانوا یکسبون بلکه کوکلری اوزره
قزندقلری نسنه پرده بغلدی کلا انهم عن ربهم یومئذ لمحجوبون حقا که بی
شبهه انلر اول کونده پروردکارلرینك مشاهده‌سندن محروم و ممنوعدرلر
ثم انهم لصالوا الجحیم صکره علی التحقیق انلر دوزخه کیریجیلردر ثم یقال صکره
کندولره دینلور هذا الذی کنتم به تکذبون بو عذاب شول عذابدرکه انك
وقوعنه تصدیق کتورمزدکوز کلا ان کتاب الابرار لفی علیین حقا کیم بلا
شبهه ایولرك نامه اعمالی علیینده‌در وما ادریک ما علیون و قنقی نسنه
سنی بیلدی قیلدیکه علیون نه کونه نسنه‌در کتاب مرقوم اول بر کوزل علامتله
نشانلنمش بر کتابدر هر کورن بیلورکه اوپر خیردر یشهده المقربون
حضور عزته مقرب اولان فرشته‌لر انك محلنده حاضر اولوب انی صاقلرلر ان
الابرار لفی نعیم بی شبهه کیم ایولر تنعم ایتمه‌ده‌درلر علی الارائك ینظرون
بزنمش تختلر اوزره اوتوروب موجب سرور اولان اشیایه نظر ایدرلر تعرف فی وجوههم
نضرة النعیم بوزلرنده بهشت نعمتلرینك آثارلری اوتنی کوروب بیلورسن یسقون
من رحیق مختوم بر مهرلنمش شراب خالصدن ایچمش قیلنورلر ختامه مسك
انك مهرلنجك نسنه‌سی مسکدر یعنی اول شرابك قابلری چاموردن موم‌یرینه
مسکله اغزی بغلنوب مهرلنور وفی ذلك و اول شرابده فلیتنافس
المتنافسون رغبت ایدنلر رغبت ایتسونلر ومزاجه من تسنیم و انك قاریشیجی
نسنه‌سی تسنیم بکارینك صوینددر عینا یشرب بها المقربون مدح اولسون
بر بکاره که اندن ارباب قرب ایچرلر ان الذین اجرموا تحقیقا کیم شرکله کنهکار
اولانلر کانوا من الذین امنوا یضحکون ایمانه کلانلردن کولرلردی یعنی دوستانه
درتیش فقراء مومنیندن کولرلردی واذا مروا بهم یتغامزون دخی قچن اهل ایمانك
یاننه سندن کچرلر انلره استهزا ایمك ایچون بیرکه بیرینه کوز قرپر واذا انقلبوا الی اهلهم

دخی قچن کندولره مخصوص اولانلره دونرلر انقلبوا فکهین انلره استهزا ایدوکلرندن
اوتری خرم وشادمان دونرلر واذا رأوهم واول وقت که اهل ایمانی کوردلر قالوا
ان هؤلاء لضالون دیرلر علی التحقیق بو کروه ازغوندلر وما ارسلوا علیهم
حافظین وحال بوکه انلر اهل ایمان اوزره نگهبان کوندرلمدیلر که انلرک اعمالن
ضبط ایدوب رشد وضلالتلرنه شهادت ایدهلر فالیوم الذین آمنوا پس بوکون
یعنی قیامت کونی ایمانه کلانلر من الکفار یضحکون کفاردن کولرلر علی الارائک
ینظرون تختلر اوزره اوتوروب کفارک احوالنه نظر ایدوب کلرنزه زنجیرله بغلنمشلر
دوزخده خوار وحقیر تعذیب اولنورلر هل ثوب الکفار ایا کفار سزا ویرلدیلر ما کانوا
یفعلون دنیاده ایتدوکلری اعمالک سزاسی یعنی انلر سزاسیله مکافات اولندیلر ه

## سورة الانشقاق مكية وهي خمس وعشرون اية

بسم الله الرحمن الرحيم

اذا السماء انشقت قچن کوک بولنه یاریلور حضرت علیدن مرویدر که کوک
صمان اوغروسندن یاریلور واذنت لربها وحقت دخی قچن یارلمسین ایستیجک
پروردکارینک تاثیر قدرتنه قولاق دوتوب منقاد اولور واذا الارض مدت
دخی قچن یر دوشنوب طاغ وپشته لری زائل اولوب هموار اولور والقت ما فیها وتخلت
اولان کنوز واموالی طشره صالور وتخلت وکمال سعی ایدوب ایچنده اولان اشیادن
بوشانور واذنت لربها وحقت والقا وتخلیه ده پروردکارینک فرمانینه قولاق
دوتوب فرمانک استماعنه سزاوار قیلندی بو اشیا واقع اولیجق آدم اوغلی تحصیل
ایتدوکی اشیانک سزاسنی کورور یا ایها الانسان انک کادح الی ربک کدحا
ای آدم اوغلی علی التحقیق سن پروردکارک مجازاتی سمتنه کمال جد وجهد ایدیجی سن
فملاقیه پس سن اول جزایه کوریجی سن فاما من اوتی کتابه بیمینه پس اما شول
کیمسه که نامه اعمالی صاغ الیله الدی فسوف یحاسب حسابا یسیرا بی شبهه کیم
بر قولای محاسبه محاسب اولور که ایچنده مناقشه ومضایقه بولنمدر وینقلب
الی اهله مسرورا وکندو اهلنه سیونمش دونر واما من اوتی کتابه وراء ظهره
واما شول کیمسه که نامه اعمالی اکسه سندن صول الیله ویریلور واول بوکونه
اولورکه صاغ الی کردننه بغلنوب صول الی ارقه سنه قیلنور پس کتابی کندویه اندن

ویریلور



ویریلور فسوف یدعوا ثبورا اندن صکره هلاکی چاغروب انی تمنا ایدر ویصلی
سعیرا ویر علولی آتشه کیرر انه کان فی اهله مسرورا تحقیقا اول کونه شخص
دنیاده قوم وعشیرتی اراسنده سیونمش ایدی انه ظن ان لن یحور بی شبهه
کیم اول کیمسنه کمان ایتدیکیم علی التحقیق کندوسی بر دخی زنده اولوب رجوع ایتمز
بلی بی شک وشبهه کیم زنده اولوب رجوع ایدر ان ربه کان به بصیرا بلاشک کیم
پروردکاری انک اعمالنه دانا ایدی پس لاجرم اهمال ایتمز البته ارجاع ایدوب
مکافاتنی کندویه ایصال ایدر فلا اقسم بالشفق پس کونشک غروبندن
صکره کورنن بیاضلکه قسم واللیل وما وسق دخی کیجه یه وحیواناتدن
واو ذکرلرندن بیغوب صاقلدوغی اشیایه قسم والقمر اذا اتسق دخی آیه قسم
قچن نوری جمع اولوب بدر تام اولور جواب قسم بوکه لترکبن طبقا عن طبق
البته ای آدم اوغللری بر حالدن صکره بر حالنه ایرشوب ملاقی اولورسیز
مراد مونک وقیامتک شدائد واهوالی که انسان انلری واحدا بعد واحد
کورور فما لهم لا یؤمنون پس انلره نه اولدی که خدانک وحدانیتنه ودوزخ انک
وقوعنه تصدیق کتورمزلر واذا قرئ علیهم القرآن دخی قچن اوزلرینه قرآن
اوقنور لا یسجدون سجده وارمزلر مرویدرکیم حضرت صلی الله علیه وسلم
واسجد واقترب ایتن اوقویوب کندو سجده اولان اهل ایمان سجده یه واردیلر
واول حالده کفره قریش انلرک باشلری اوزره دوروب چیغون چالرلردی پس حق
جل وعلا اول آیتی منزل قیلدی واهل شرکی سجده کوزمدوکلرینی انکه قرآنه بر مقصود
اولدوغیچون بل الذین کفروا یکذبون بلکه کفر ایدنلر عناد وتکبر جهتندن قرآنی یلانه
نسبت ایدرلر والله اعلم بما یوعون وحق جل وعلا انلرک سینه لرنده اولان کفر
وعداوتی هرکسدن داناتردر فبشرهم بعذاب الیم پس انلری بر دردناک اشکنجه ایله
مژده لندر الا الذین آمنوا وعملوا الصالحات لیکن ایمانه کلوب کوزل اعمال
ایشلیانلر لهم اجر غیر ممنون کسلمش اجرت کندولره مقرر وثابتدر ه ه

## سورة البروج مكية وايها اثنتان وعشرون اية

بسم الله الرحمن الرحيم

والسماء ذات البروج ظهورده کوشکلره مانند اولان یلدزلر ایه سی کوکه قسم

وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ دخی وعد اولنمش کونه یعنی قیامت کوننه قسم وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ
دخی اول کوننده شهادت ایدن پیغمبره ومشهود علیه اولان امته قسم کیم قُتِلَ
أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ علی التحقیق زمینده یاد قلر ایله لری هلاک اولندیلر اصحاب
اخدود ذونواس یمننك جماعتیدر آیینلری بت پرستلك ایدی منقولدر کیم
عصرلرنده بر شعبده باز ساحر وار ایدی بر کون پادشاهك سمعنه بونی عرض
ایندیکیم بن بر ناتوان پیر اولدم مصلحت بودرکه بیك اجل بکا ایرشمدن بیمله
بر ذهین اوغلان قوشه سن که بنده اولان اسرار باطله یی اکا تعلیم ایدیم
تاکه امور مملکت انك رأی سدیدیله انتظام بوله پادشاه انك سوزین قبول
ایدوب بر زیرك اوغلان اکا قوشدی پس هر کون اوغلان واروب بعض
شعبده اندن اکتساب ایدردی اوغلانك یولنده بر خدا پرست راهبك
صومعه سی اولمغین کاهیجه اکا اوغرادی انك سیره حسنه سی مستحسنی
اولوب انك دیننه تابع اولدی بر کون یولنده بر ایلانه صاتشدی که یولی
دوتوب خلقی مروردن منع ایمشدی انه بر طاش الوب دیدی یا الهی اکر راهب
ساحردن سکا سیو کلیدر بونك هلاکنی بو طاشله اسان ایت پس طاشی
اتنجه اول ایلان هلاك اولدی بو حالدن صکره خلق انك خیر دعاسنه رغبت
ایدیلر بر مرتبه یه ایرشدیکه انواع مرضلر انك دعاسیله زائل اولوردی اول
اثناده پادشاهك بر همنشینی کور اولدی اول جوانك یاننه واروب خیر
دعاسن التماس ایدی اول عزیز اکا بیوردی اکر بکا متابعت ایدوب سرمی
افشا ایتمزسن کوزلرك روشن اولمق ایچون سکا بر خیر دعا ایدیم پس نور اکا
عهد ویروب شهادت کلمه سن کتوردی همان درکاه ذو الجلالدن انك کوزلری
اچلمق ایچون نیاز ایلدی دعاسی حیز قبوله کیچوب انك کوزلری کالاول اولدی
اندن صکره پادشاهك حضورنه کیتدی پادشاه انی کوریجك حالندن تعجب
ایدوب صوردیکیم کوزلرکی کیم صاغلتدردی بلا توقف جواب ویردیکیم تکریم
کوزلرمه صحت احسان ایتدی پادشاه ایندیکیم قنقی تکری بو غریب ایشی
ایشلدی همنشین جواب ایندیکیم الله الذی لا اله الا هو ملك بو کلامی خوش
نظامدن غایتله مضطرب اولوب شایع اولمیه دیو فکره دوشوب حیله طریقیله
اکا دیدی بو تلقینی سکا کیم افاده ایتدی انك اوزره بکا برد لالت ایتسك بو تلقینی





بن دخی اندن الوب ایمانه کلوردم همنشین ایمانه کمال محبتی اولدوغی اجلدن بلا
توقف سرکذشتنی ملکه نقل ایتدی ملك فی الحال اوغلانی احضار ایتدی
انك دیدوکی کلامك وقوعنی صوردی غلام انی تصدیق ایتدی پادشاه اندن
ایستدیکیم بو عقیده دن فراغت ایده قبول ایتمدی بعده بیورلوکه فرمان ایتدیکیم
صوده انی بوغه لر الوب انی بر کیمیه قویوب فرمانی یرینه کتورمکه شروع ایتدیلر
همان جناب رب العزته دعا ایلدی کیمی انلر اوزره منقلب اولوب قوملری هلاك
اولدیلر انجق ارالرندن کندوسی ساحل سلامته چیقدی صورت حالی ملکه عرض
ایتدیلر بر اخر بلوکه فرمان ایتدیکیم انی بر طاغ تپه سندن القا ایده لر تحتی انلو طاغك
باشنده بولنوب فرمان پادشاهی یی اجرا ایتمك ایستدیلر غلام مرقوم ایزد ذو الجلال
درکاهنه نیاز ایلدی علی الفور مزبورلر قوم هلاك اولوب کندوسی صحتله
طاغدن ایندی بعده ملك فرمان ایتدیکیم انشه صالنه اندن دخی حق جل
وعلا کندوینی خلاص ایتدی اندن صکره اول عزیز الوجود پادشاهه دیدی سن
بنی اولدرمزسن تاکه خلقی بیغوب بنی دارده چکوب بر اوق بنم ترکشمدن الوب
بسم رب الغلام دیوب بکا دوغرو اتمینجه پس ملك بو ترتیبله اول ذاتك شریفی
شهید ایتدی خلق بو حالی مشاهده ایدیجك ایمانه کلدیلر ملك بو وضعدن
غضبه کلوب اعوان وانصارنه فرمان ایتدیکیم زمینده خندقلر قازوب
ایچنده عظیم اتشلر یاقدیلر بعده فرمان ایتدیکیم هر کیم آیین قدیمنه
دونز بر کیمسه اکا تعرض ایتمسون وهر کیم ایمان اوزره ثابت اولوراتشه سورلسون
پس سعادت ازلیه یه مظهر اولانلر اتشه کیردیلر بر غایته دك که بر قادین قوجاغنده
اوشاغی وار ایکن انکله کیرمکه کلدی انك اوزره شفقت ایدوب کیرمدوکینك
ایستدی همان اوشاق نطقه کلوب دیدی یا اماه صبر ایله کیم سن حق اوزره سن
اول دخی توقف ایتمیوب اکا کیردی النَّارِ بدلدر اخدوددن یعنی اول اخدود
اتش اوزره مشتملدر ذَاتِ الْوَقُودِ اول اتش یاقمغه سببدر إِذْ هُمْ عَلَيْهَا
قُعُودٌ اول وقت که اصحاب اخدود اتش اوزره اوتورمشلردر وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ
بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ وحال بوکه کندولر اهل ایمانه ایشلدوکلری ایش اوزره بیری
بیرینه شهادت ایدرکه پادشاه فرمان ایتدوکی نسنه ده تقصیر ایتمدیلر وَمَا نَقَمُوا
مِنْهُمْ واهل ایماندن بر نسنه عیب ایتمدیلر إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ

مکر هر نسنه اوزره غلبه ایدوب ذاتیله حمده مستحق اولان خدایه ایمان کتورمه‌لری
واو عیب دکلدر بلکه عین کمالدر الذي له ملك السموات والارض شول خدا که
کندویه مخصوصدر کوکلر و یرلك پادشاهلکی والله علی کل شیء شهید وایزد
متعال هر نسنه اوزره مطلعدر ان الذين فتنوا المؤمنين والمؤمنات تحقیقا
شول کیمسه‌لرکه ایمانه کلان کشیلری و ایمانه کلان خاتونلری ابدا ایله امتحان
ایتدیلر ثم لم يتوبوا اصکره کناهلرین بیلوب ایتدکلری ایشدن پشیمان اولمدیلر
فلهم عذاب جهنم انلره دوزخك اشکنجه‌سی ولهم عذاب الحريق وانلره در
یانمغك اشکنجه‌سی ان الذين امنوا وعملوا الصالحات تحقیقا کیم ایمانه کلوب
کوزل عمللر ایشلیانلر لهم جنات انلره بر باغلر وارکه تجري من تحتها الانهار
انك اشجاری آلتندن ایرمقلر اقر ذلك الفوز الكبير اول جنتلره نائل اولمق
بیوك فوز و قورتلمقدر انکچونکه دنیا و ما فیها اکا نسبت بر امر حقیردر ان بطش
ربك لشديد بی شبهه کیم پروردکارکك عنفله غایتیله قتیدر انه هو يبدئ ويعيد
بی شبهه کیم کندوسی کفار اوزره دنیاده عذابی مسلط ایدر و آخرتده انی
اوزرلرینه اعاده ایدر وهو الغفور الودود و کندودر توبه ایدنه چوق مغفرت
ایدن مطیع اولانه زیاده محبت ایدن ذو العرش عرش اعلا صاحبی اولان المجيد
ذات و صفاتنده اولو اولان فعال لما يريد اراده علیه‌سی تعلق ایتدوکی
نسنه‌یی غایتیله ایشلیجکه انکا بر کیمسه مانع اولماز هل اتاك حديث الجنود
سکا لشکرلرك خبری کلدیمی فرعون وثمود بدلدر جنوددن یعنی اول لشکرلر
فرعون و اتباعی و قبیله ثموددر بو کلام سرور کائناته تسلیه‌در بو وجهله
که انلر پیغمبرلره ایتدکلری و باشلرینه کلان عقوبتك خبری سنی کمال مرتبه‌ده
اولدی پس سن دخی جماعتك تکذیبی اوزره صبر ایدوب متسلی اول و انلری
تحذیر ایت که انلره دخی عذاب کیبی کنه ولم بر عذاب دکمیه بل الذين كفروا في
تكذيب بلکه ایمانه کلمیانلر مقام تکذیبده دورمشلردر آندن رجوع ایتمزلر
والله من ورائهم محيط و ایزد ذو الجلال قدرتی انلرك آکسه‌لرینه احاطه
ایتمشدر بر فوتلری اندن قورتولمز و قرآن حقنده دیدوکلری سوز کیم سحر و کهانتدر
اول سوزلری خلاف واقعدر بل هو قرآن مجيد بلکه قرآن عظیم الشان نظم
و معناده متفرد بر شریف کتابدر في لوح محفوظ تغییر و تحریفدن صاقلنمش بر لوحده





## سورة الطارق مكية مشتد و ایها سبع عشرة اية

بسم الله الرحمن الرحيم

کوندر بلورکه بر کیجه محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم عمجه‌سی ابو طالب ایله اوتورد مشتد
ناکاه کوکدن بر یلدز اقوب اندن بر عظیم شعله پیدا اولدی ابو طالبه اندن بر قورقو
عارض اولوب حضرتندن استفسار ایلدی بو کونه اصل شیئدر حضرت پیغمبر صلی
الله علیه وسلم بیوردیکه بو بر یلدزدر که انکله شیطان رجم اولنمشدر و ایزدك قدرتندن بر نشانه‌در اول حالتده حضرت جبریل بو سوره ایله نازل اولدی والسماء
والطارق آسمانه و کیجه‌ده ظهور ایدن کوکبه قسم وما ادريك ما الطارق
دخی سکا نه بیلدردیکه طارق ندر النجم الثاقب اول طارق ضیالو یلدزدر چونکه
یلدز قسمی ایشغیله قرنلغی دلوب ایچنه نفوذ ایدر ثاقب ایله وصف اولندی جواب
قسم بودرکه ان كل نفس لما عليها حافظ کاشانه بر جان یوقدر الا انك
اوزره نکهبان وار فلينظر الانسان مم خلق پس ادم اوغلی نفسونکیم ندن
یاراتلدی خلق من ماء دافق بر قوتله دوکلمش صودن یاراتلدی و اندن مراد
رحمه ارکك و دیشینك قاتشمش صوی بوکا مذکور اولنجه جمله دلالت ایدر
يخرج من بين الصلب والترائب اول صو کشینك ارقه‌سی آراسندن و دیشینك
سینه‌سی کمیکلری آراسندن چیقر انه على رجعه لقادر تحقیقا که حق تعالی
انسانك دوندرمسی اوزره توانادر يوم تبلى السرائر اول کونده که جمله
صاقلیلر آشکارا قیلنور یعنی ضمایرده مخفی اولان اشیانك کوزلی یمانندن
اول کونده تمیز اولنور فما له من قوة ولا ناصر پس اولدم انسانه کندو نفسنده
هیچ کوج اولماز که عذابدن ممتنع اوله و اصلا کندویه بر یاردمجی اولماز که انی
کندو سندن دفع ایده والسماء ذات الرجع یغمور ایه‌سی کوکه قسم والارض
ذات الصدع دخی یارلمق ایه‌سی یره قسم انه لقول فصل که بی شبهه قرآن
عظیم الشان حقی باطلدن ایریجی سوزدر وما هو بالهزل واو بیهوده سوز دکلدر
انهم يكيدون كيدا تحقیقا که کفار مکه محمد المصطفانك حقنده بر عظیم حیله
تدبیر ایدیلر واكيد كيدا و ایتدکلری حیله‌نك مقابله‌سنده ایشلرینه
مناسب اولان استدراجله کندولرین الودم فمهل الكافرين پس کفاره مهلت ویر
هلاکلرینه عجله ایتمه امهلهم رويدا بر آز مدت انلره مهلت ویرکه هلاکلری

## سورة سبح مكية وهي بقندر تسع عشر آية

بسم الله الرحمن الرحيم

سبح اسم ربك الاعلى بوجهله پروردكارككك آدنی پاك دوت و آنك پاك
دوتمسی بونیله اولورکه اسماء مقدسه سی حقنه مخالف اولان معنا ایله تاویل
اولنمیه مثلا لفظ اعلی علو مکان ایدندر دیو تاویل اولنمیه دخی بونیله اولور
که ماعداسنه اطلاق اولنمیه اول ظن ایله که حق سبحانه وتعالی اوزکه سی تسمیه
برابردر دخی اسم شریفی بونیله تنزیه اولورکه الکلمسی مراد اولنه و قرره تنظیم
سیز الکلمیه الذی خلق فسوی شول پروردکار که هر شیء خلق ایدوب آنك
تبلغنی معتدل قیلدی والذی قدر فهدی وشول پروردکار که جمله اردالی
تقدیر ایدوب اربابنه انتفاع سمتن بیلدردی والذی اخرج المرعی وشول قادر
مختار که دوارلر ایچون اوتلغی نسنه یی چیقردی فجعله غثاء احوی صکره
اول اوتلغی بوزری سیاه شیء قیلدی سنقرئك فلا تنسی تحقیقا که لسان جبرئیل
ایله سنه اوقودز که هیچ بر شیء اونتزسن باوجود که سن امی سن و بو دخی سکا
بر معجز اولسون الا ما شاء الله مکر اول نسنه یی اونودرسن که پروردکارك انی
اونوددلمش اوله و غیری ایسترکه انی منسوخ التلاوه قیلدی انه یعلم الجهر وما یخفی
بی شبهه کیم حق جل وعلا احوالکوزدن ظاهر اولانی شیئکی و کیزلی اولانی امورك
بیلور ونیسرك للیسری دخی وحیك و قرانك حفظنده قولای طریقه سنه موفق
قیلدرز فذکر ان نفعت الذکری پس امر دین سکا مستقیم اولدی و قدر نصکره
پند و نصیحت ویراکر پند و نصیحتك نفع ایدرسه چونکه حضرتدن پند و نصیحت فائده اولنه
و کیمسه نك ایمانه کلمسندن امید قطع اولندی حق جل وعلا حبیبی خدمت چکمه مك
ایچون پند و نصیحت ایتمسین نفعله مقید قیلدی سیذکر من یخشی بی شبهه کیم پند
و نصیحتی قبول ایدر تنکریدن خوف ایدن کیمسنه ویتجنبها الاشقی وغایتله شقی
اولان پند و نصیحتدن یاد چیرز الذی یصلی النار الکبری شول شقاوت صاحبی که
بیوك آتشه کیرد ثم لا یموت فیها ولا یحیی صکره اول آتشده نه میت اولورکه قورتوله
و نه بر نافع صاغلقله صاغلور قد افلح من تزکی تحقیقا کیم قورتولدی شول کیمسنه که
شرك و معصیتدن پاك اولدی وذکر اسم ربه فصلی دخی پروردکارینك آدین
قلبله و لسانله آکوب نماز قیلدی بل تؤثرون الحیوة الدنیا بلکه سیز ای اهل شقاوت نفی



اولان زندکانلکی آخرته اوزره ترجیح ایدرسیز والاخرة خیر وابقی وحال بوکه صوکی
سرای حیوتی بو جهانك متاعندن یکرك و باینده تردر ان هذا لفی الصحف
الاولی تحقیقا که بو مذکور اولان آخرتك خیریت و بقاسی کیچمش صحیفه لرده مثبتدر
صحف ابراهیم وموسی حضرت خلیل اللهك و حضرت کلیم اللهك صحیفه لرنده

## سورة الغاشية مكية وهي ست وعشرون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

هل اتاك حدیث الغاشیة ایا قبلیانك خبری سکا کلدیمی یعنی شدائد
و محنتلرله خلقی قبلیان ساعتك خبری سکا کلدی وجوه یومئذ خاشعة
اول کونده یوزلر وارکه اربابی خوار و ذلیل اولمشلر عاملة ناصبة ایشلیجی تعب
چکیجی یعنی اول کونده خوار و ذلیل اولانلر موجب اولان ایشلری ایشلرلر زنجیرلری
چکمسی کبی و جهنمك تپه لرنه چیقوب اینمك کبی و بونلر کبی ایشلر تصلی نارا حامیة
بر تیزمش آتشه کیرر تسقی من عین آنیة حرارتنده نهایته یتشمش بر چشمه صوینی
ایچمش
قیلنور لیس لهم طعام الا من ضریع آنلره اصلا بر نسنه دن ییجك یوقدر الا ضریعدن
و او شبرق نام بر دکنلو اوتلغك تورسیده دراوده کلوبده مزه اولورکه دوه معوله سی
ییمسنه یقلشمز لا یسمن ولا یغنی من جوع نه سمیز ایدر و نه آجلغی دفع ایدر باوجود که
طعامدن مقصود بو ایکی شیئك بیریسیدر وجوه یومئذ ناعمة اول کونده یوزلر
وارکه منعم و دونقایه سی اولمشلر لسعیها راضیة چالشمقلرینه خشنود درلر
یعنی ایندکلری اعمالك مکافاتنی کوردوکلرنده عملرینه خشنود اولدیلر فی جنة
عالیة بر بلند مرتبه لی باغده اولورلر لا تسمع فیها لاغیة ایچنده بر بیهوده سوز
ایشتمزسین ای ایشدیجی فیها عین جاریة ایچنده صوی کسلمز بر آقوجو وار فیها
سرر مرفوعة ایچنده یوجه قالدرلمش تختلر وار واکواب موضوعة واهل بهشت
اوکلرنده قویلمش دسته سیز کوزه لر دخی ایچنده وار ونمارق مصفوفة وچاتلمش
یاصدقلر دخی وزرابی مبثوثة دوشنمش قالیلر دخی افلا ینظرون الی الابل پس نیچون
دوه لره نظر اعتبار ایله باقمزلر کیم کیف خلقت نیجه یاردلدی بر یاردلمق که خدانك قدرتنه
وحسن تدبیرینه دلالت ایدرکه آنلری بر قلقده دبر طبیعتده خلق ایتدیکیم اوزاق
شهرلره اغر یوکلر چکمکه لیاقتلری اوله والی السماء کیف رفعت دخی نیچون کوکه

بو خوش نظر ایتمزلرکه نیجه درکسیز قالدرلدی وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ وطاغلره
نیجه دکلدی وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ویره نیجه دوشنمش قیلندی فَذَكِّرْ پس سن
پند ونصیحت ویر إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ بوندن غیری برنسنه یوقدرکه سن پند ویریجی سن
اوزدکه برپاس مترتب اولماز نظر اعتبارله باقمزلرسه یا نصیحت پذیرا اولمزلرسه
لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيْطِرٍ اوزرلرینه مسلط دکلسن که کندولرین ایمانه اوزره جبر ایده سن
إِلَّا مَنْ تَوَلَّى وَكَفَرَ لیکن حقدن یوز چوروب کفر ایدن کیمسنه فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ
الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ ابدی والجلال لایبو کرکدا اشکنجه ایله معذب قیلا إِنَّ إِلَيْنَا
إِيَابَهُمْ تحقیقا که دونملری بزم طرفمزه در ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ صکره
محشر کوننده حسابلری اوزریمزه در اعماللرینه کوره سزالرین ویرورز ٥

## سورة والفجر مكية وهي تسع وعشرون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

وَالْفَجْرِ صباح وقتنه قسم که اجابتك مناجاتی وقتیدر وَلَيَالٍ عَشْرٍ
واون کیجه یه قسم وآندن مراد ذی الحجه ماهنك اولکی اون کیجه سیدرکه ایچنده
اغلب افعال حج ادا اولنور وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ وجفته وتکه وانلردن مقصود خلق
وخالقدر زیرا خلق جفت خلق اولنمشدر وخالق ذاتنده متوحددر وَاللَّيْلِ
إِذَا يَسْرِ دخی کیجه یه قسم کچنکیم یوروردر هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ مذکور اولان
قسملر ومقسم به اشیاده آندوارمیدر یعنی واردر لِذِي حِجْرٍ بر عقل صاحبنه
که انلره اعتبار ایدوب مقصدنی انلرله تاکید وتحقیق ایلیه وبو قسملرك جوابی
محذوفدر تقدیری البته کفار معذب اولورلر أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ
بلمزمیسن کیم پروردکارك قبیلهء عاده نه ایشلدی إِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ
مرتفع فالقمش بنالو شهرك خلقتنه الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ شول شهرکه
ماننذی شهرلرده اسنیم یاپلمدی وآنك قصه سی علی سبیل الاجمال بوکونه درکه
عبدالله بن قلابه نام شخصك دوه سی ضایع اولوب عدن صحراسنده انی ادرکن
کوزنه بر عمارت اثاری کورندی اکا توجه ایتدی یقین اولیجق بر محکم بنالو اطرافی
مرتفع بر جادر بر عظیم شهر کوردی آنك قاپوسنه دوغرو یوردی اول امیدله
که شاید انده بر کیمسه بولوب دوه سندن بر خبر الهچی استانه سنه قدم بصدی



دربانلردن خالی انواع جواهرله مرصع بر قاپو مشاهده ایتدی اندن کندویه بر حیرت
حاصل اولدی بعده ایچرو کیروب کندی حیرتی قات قات اولدی انکیچونکه یاقوت
وزبرجد درکلرا وزده التون وکومشدن بالاخانه لر یاپلمش وبو منوال اوزره
انلری بردوشمه ایله دوشنمش کوردی وهر کوشکك اطرافنده اینجو ومرجان
اوستنه صولر اقیور وآنده بوکونه اشجار کوردیکه بدنلری التوندن ویپراقلری
زبرجددن وشکوفه سی کومشدندر مزبور بونلرك مشاهده سببی تحقیق
ایتدی وکندی دیدی هذه الجنة التي وعد المتقون پس اول جواهردن بر مقدار
الوب یمن دیارنه دوندی خلق اول جواهری النده کوریجك سکانیردن حاصل
اولدی سوال ایتدیلر ماجرایی کندولره سویلدی اول سوزه اینانمیوب
انی دفینه بولمش دیو حمل ایتدیلر اخباری خلقك اغزنه دوشدی برحده دک
که حضرت معاویه رضی الله عنه انی شام شریفده ایشتدی پس عبدالله بن
قلابه یی شام شریفه احضار ایدوب کیفیت احوالی کندوسندن استفسار
ایلدی کوردوکی شیئی کندویه نقل ایتدی بعده انی یاننده اوتوردوب کعب
الاحباری چیغردی اندن سؤال ایتدیکیم دنیاده هیچ بر شهر وارمی که بناسی
التون وکومش واغجلری جواهرله مکلل ده کعب الاحبار بیوردی بلی واردر
واول شهردر که حق تعالی انی قرآننده ذکر ایدوب بیوردی التي لم يخلق مثلها في البلاد

شهری چو بهشت درنکوپی ۰۰ چون قصر فلك بتازه رویی ۰۰

دنیایه مالك اولوب طقوز یوز ییل عمری اولان شداد عادی اول شهری یاپدی
ودنیاده نه دکلو التون وجواهر وار ایدی طوغا وکرها خلقدن یغوب انك
بناسنه صرف قیلدی اتمامی خبری کندویه کلیجك دار الملکدن امرا واعیان دولتیله
انك سیرینه توجه ایتدی یقین مکان معهوده بر قوناق قالدی حق سبحانه وتعالی بر ملك
کوندروب اول جمع غفیر اوستنه بر چیغرش چیغردی قمولری اقلیم عدمه مسافر
اولدیلر واول شهری خلقك نظرندن مخفی قیلدی وکتابلرده اوقومشم که زمان
حکومتکرده بر الچی بویلو قزل دنکلو کوکی کوزلو کیمسنه ایمش دوه سن ادرکن اکا
داخل اولور بعده کعب الاحبار صاغ وصوله بقدی عبدالله بن قلابه یی کوردی
هو والله ذلك الرجل دیدی وَثَمُودَ دخی کوردمدکمی حق تعالی ثمود قبیله سنه نه یاپدی
الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ شول ثمود قبیله سی که طاشی طاغدن کسوب وادی القری

نام مکانده خانه‌لر تعمیر ایتدیلر وفرعون ذی الاوتاد دخی کوردمدکمی میخلر ایه‌سی
فرعونه یعنی کوردمدکمی خلقی چار میخله تعذیب ایدن مصر حاکمنه تکری تعالی
نه ایشلدی الذین طغوا فی البلاد انلر شول کیمسه‌لردر کیم شهرلرده حدودی
تجاوز ایتدیلر فاکثروا فیها الفساد پس شهرلرده کفر و ظلمله فسادی چوق
ایتدیلر فصب علیهم ربک سوط عذاب درعقب پروردکارک اوزرلرینه اشکنجه
بر نوعنی دوکدی چون عرب تازیانه ایله اولان اشکنجه‌یی اشکنجه‌نک اشدی
صایرلردی مزبورلره اولان عذابه لفظا مضاف قیلندی ان ربک لبالمرصاد
تحقیقا که پروردکارک کذرکاهده‌در یعنی نته که کذرکاهی بکلیان کیمسنه
کلاندن کیدندن خبردار در پروردکارک خلقک افعال و اطوارندن اکاهدر
فاما الانسان پس اما آدم اوغلی اذا ما ابتلیه ربه فاکرمه پس قچنکیم پروردکار
کیفیت حالنی ظاهر ایتمک ایچون کندوسنی صینایوب جاه و مال ایله معزز قیلدی
ونعمه و انواع نعمله کندوسنی مرفه ایدر فیقول ربی اکرمن سویلر پروردکارم
بکا اکرام ایتدی واما اذا ما ابتلیه فقدر علیه رزقه واما قچنکیم فقر و فاقه
ایله کندوسنی ممتحن ایدوب رزقنی اوزرینه دار قیلدی فیقول ربی اهانن
دیر پروردکارم بکا اهانت ایلدی بو سوزلری انسان سویلر نظری قاصر
اولدوغیچون والا کاه اولور که قلت رزقی سعادت دارینه باعث اولور و کاه اولور
که سعت رزق قصد اعدایه و دنیانک لذاتنه منهمک اولوب اخرتک خسراننه
موجب اولور کلا کمان ایتدیککز کبی دکلدر آی کافر اولانلر بلکه کرامت طاعتله
و مذلت معصیتله‌در و سزک کیم اهانتکز فقرله دکلدر بل لا تکرمون الیتیم
بلکه اهانتکز اندنکه‌در که او کسیز معوله سنه اکرام ایتمزسز ولا تحاضون
علی طعام المسکین و بیری بیرکزی یو قسلک ییدرمسیه اوزره قندرمزسز
و تاکلون التراث اکلا لما و میراثی یرسز که بیعک ایه سیدر یعنی بسنده
حلال و حرامی جمع ایدرسز وتحبون المال حبا جما و مالی حرص و شرهله
چوق سیومک سیورسز کلا اذا دکت الارض دکا دکا حقا کیم قچن ییر
بردوکلمکدن صکره بردوکلش دوکلور که طاغلر و بنالر ایچنده پست اولور
وجاء ربک والملک صفا صفا دخی پروردکارک اثار قدرتی ظاهر اولور و فرشته
معوله‌سی منازل و مرتبه‌لری حسبیله صف صف کلورلر وجیء یومئذ بجهنم





واول کونده جهنمی کلنور حدیث شریفده وارد اولمشدر که قیامت کونده جهنمی
کلنور بو کیفیتله که انک یتمش بیک یولاری وار هر یولارده یتمش بیک ملک
یاپشوب انی عرصه محشره چکرلر یومئذ یتذکر الانسان اول کونده آدم اوغلی
قباحتلرندن اکاه اولوب پند الور وانی له الذکری ونه یره المغک نفعی
کندویه قندن حاصل اولور یقول یا لیتنی قدمت لحیاتی دیر ای قوم کاشکی
دنیاده حیاتم زماننده اعمال صالحه ایلرو قیلسیدم فیومئذ لا یعذب
عذابه احد پس اول کونده حق تعالی ایتدوکی اشکنجه‌یی بر کیمسه ایتمز
ولا یوثق وثاقه احد وانک بغلمسنی بر کیمسه بغلمز یعنی قیامت کونده
بر فرد بر شخصی تعذیب و تقیید ایتمکه قادر اولمازانکچون که اول کونده امر
و نهی ظاهرا و باطنا خدایه مخصوصدر و اهل ایمان اولان کیمسنه‌یه موت
عالمنده دینلور یا ایتها النفس المطمئنة ای خدانک یاد ایتمسیله ارام ایدن
جان ارجعی الی ربک پروردکارک فرماننه دون راضیة سکا ویرلن
شیلره خشنود اولدوغک حالده مرضیة خدانک قتنده پسندیده اولمش فادخلی
فی عبادی پس خاص قوللرمک زمره‌سنده داخل اول وادخلی جنتی دخی بهشتم

## سورة البلد مکیة بهشتمه قنل وکرمله کیر وهی عشرون آیة

بسم الله الرحمن الرحیم
لا اقسم بهذا البلد بو شهره یعنی مکه‌یه قسم وانت حل بهذا البلد و حال
بو که سن بو شهرده مقیم سن حق سبحانه و تعالی حضرتک کمال شرفنی اظهار ایتمک
ایچون و اشعار ایتمک ایچون که مکانک شرفی اربابیله‌در مکه‌یه قسم ایدوب
حضرتک ایچنده حلول ایتمسیله انی مقید قیلدی ووالد وما ولد دخی بدره
و طوغردوغی نسنه‌یی یعنی حضرت ابراهیم و محمد المصطفایه قسم که لقد
خلقنا الانسان فی کبد ادمی معوله‌سن بر تعب و مشقتده خلق ایتدک
یعنی انسانک تمام اوقاتی تعب و مشقتله کچر انکچون که ابتداء خلقتنده
ظلمت رحمک زحمتنه کرفتار بعده فطامک غصه‌سنه مبتلا صکره معاشک
تحصیلنه ممتحن بعده موتک زحمتنه اوغرایوب اعمالیله مرتهن قالور بو کلام
وما بعدی سرور کائناته قریش کفره‌سندن چکدوکی زحمتلردن تسلیه‌در

وانلرك بيريسي ابو الاشد بن كلدة كه غايتله بر زورلي كمسنه ايدي انك شدت
زورندن منقولدر كه ايغي التنده بر بورك دري قودلردي اكا اون دلادر
يكت يابشوب چكرلردي پاره پاره اولوب دباغلري مكانندن بر قيل قدر
حركت ايتمزدي وانك هميشه دابي حضرتنه اذيت ايتمك ايدي پس حق جل وعلا
انك اوزره ايتدوكي عداوتي انكار ايدوب بيوردي أيحسب الانسان أن
لن يقدر عليه أحد ايا ابن كلدة كمان ايدركيم على التحقيق شان بودر كه اوزرنه
بر كمسه كوجي اولميه كه كندوسندن انتقام الا يقول أهلكت مالا لبدا دير محمد
المصطفانك عداوتيچون چوق مال تلف ايتدم أيحسب أن لم يره أحد كمان ايدرمي
كيم بلا شبهه ايشدي وبلدي كه او كونه ايش ايچون مالي اتلاف ايتدوكي بر كمسه
كندوني كورمدي يعني حق تعالى انك ايشي اوزره مطلعدر سزاسني كندويه ويرور
ألم نجعل له عينين ايا اكا ايكي كوز ايتمدوكمي كه انلرله بقر ولسانا وبر ديل كه
انكله خاطرنده اولان شيئي تعبير ايدر وشفتين وايكي دوداق كه اغزين انلرله
اورتوب نطق ويمك وايچمك اوزره انلرله استعانه ايدر وهديناه النجدين
وايكي طريقي خيري وشري كندويه كوستردك فلا اقتحم العقبة پس اول نعمتلره
شكر ايتميوب صعوبتده طاغك صرب بوقشنه ماننده اولان خيرلو ايشلري اشمدي
وما ادريك ما العقبة دخي سكا نه بيلدردي كه عقبه نه در يعني انك كنهنه مشقتي
واولو ثوابنه ادراك ايرمزسن فك رقبة بر بوينچو زمكدر يعني عقبه بودر كه
بر قولك بويني رقيتك بندندن خلاص ايتمكدر او اطعام في يوم ذي مسغبة
يا بر اجلق ايه سي كوننده بيجك بيدرمكدر يتيما ذا مقربة قرابت صاحبي اوكسزه
او مسكينا ذا متربة يا بر توبراقلق ايه سي بوقسله يعني بر فقيره كه اول قدر اوزرنه
فقر مستولي اولمشدر كه بر دوشنجك دوشنه سي يوقدر توبراق اوزره قالمشدر ثم كان
من الذين آمنوا صكره اول ايشلري ايشليانلر اوله شول كمسنه لردن كه ايمانه كلديلر
وتواصوا بالصبر وبري بريرنه صبرله وصيت ايتدي وتواصوا بالمرحمة وبري بري
عباد اللهي سركمكله امر لدي اولئك اول كروه كه بو اوصافله متصفدرلر أصحاب الميمنة يمن
وبركت ايه لريدر والذين كفروا بآياتنا وشول كمسه لركه ايتمزه كفر ايتديلر هم أصحاب
المشأمة كندولر درشأمتك ايه لري عليهم نار مؤصدة اوزرلرنه قاپوسي باغلو بر

## سورة الشمس مكية اتش اولسون وايها خمس عشرة آية

بسم الله الرحمن الرحيم

والشمس وضحاها كونشه وانك ايشغنه قسم والقمر اذا تليها وايه قسم قچن طلوع
كونشك چيقمسنه بر ولك ايدر وانك ابتدا كيجه سنده اولور والنهار اذا جليها
دخي كوندزه قسم قچن كونشك نورين روشنلي قيلدر والليل اذا يغشيها دخي
كيجه يه قسم كه قچن قرنلغي كونشك ايشغني قپلادر والسماء وما بنيها وكوكه واني
يارادنه قسم والارض وما طحيها ويره واني دوشدن حكيمه قسم ونفس
وما سويها وجان معقوله سنه واني عدمدن وجوده كتوردن پروردكاره قسم
فالهمها فجورها وتقويها پس اول جانه معصيتني وطاعتني افهام ايتدي قسملرك
جوابي بودر كه قد افلح من زكيها تحقيقا كه قورتلدي شول كمسه كه كندو نفسني
يمان اشيادن پاك قيلدي وقد خاب من دسيها دخي بي شبهه كيم بي بهره
اولدي شول كمسه كه نفسني جهل وفسقله الوده قيلدي كذبت ثمود بطغويها
قبيله ثمود طغيانلري سببيله حضرت صالحي يلانه نسبت ايتديلر اذ انبعث
اشقيها اول وقت كه قبيله مزبوره نك اشقاسي ناقة اللهك اهلاكنه
قصد ايدوب كيتدي فقال لهم رسول الله پس خدانك رسولي حضرت صالح
كندولره ديدي ناقة الله خدانك دوه سن قوريك انك قتلندن حذر
ايدك وسقيها واچمه سن دخي قوريك يعني انك ايچمه سينك نوبتي كلدوكده
سيزدن اكا بر كمسه تعرض ايتمسون فكذبوه پس حضرت صالحي كندولره ايتدوكي
نصيحتده تكذيب ايتديلر فعقروها پس اني سكرديلر فدمدم عليهم ربهم
درعقب پروردكارلري عذابي بيردن اوزرلرنه كوندردي بذنبهم كناهلري سببيله
فسويها اندنصكره كوندردكي عذابي اوزرلرنه يكسان قيلديكه اصلا بر فردلري اندن
خلاص اولمدي ولا يخاف عقبيها وپروردكارك اول اهلاكك عاقبتندن قورقمز
يعني حق تعالى قچن بر قومي اهلاك ايدر انك صوكندن خوف ايتمز نته انسان اندن
بوكونه بر ايش صادر اولجق عاقبتندن ايشلك ايدوب خوف ايدر ٥ ٥ ٥

## سورة والليل اذا يغشى وايها احدى وعشرون اية

بسم الله الرحمن الرحيم

والليل اذا يغشى كيجه يه قسم قچن قرنلغي ضو اشيايي قپلادر والنهار اذا تجلى دخي

كوندزه قسم كونشك طلوعيله ظاهر اولور وما خلق الذكر والانثى وارككك ودیشی‌یی ایجاد ایدن خالق ذو الجلاله قسم كه ان سعيكم لشتى على التحقيق كيم چالشمغكوز انواع مختلفه دد فاما من اعطى پس اما شول كيمسه كه طاعتى ادا ايتدى واتقى ومعصيتدن پرهيز اولدى وصدق بالحسنى وكلمه توحيد كبى كوزل سوزه تصديق كوردى فسنيسره لليسرى بى شبهه انى بيرو راحته موّدى اولان خصلته مهيا قيلاوز واما من بخل واما شول كيمسه كه مامور اولدوغى شيئك ويرمسندن ممتنع اولدى واستغنى ودنيانك لذاتيله عقبانك نعيمندن مستغنى اولدى وكذب بالحسنى وكلمه توحيد كبى بر كوزل سوزك مضموننى تكذيب ايتدى فسنيسره للعسرى على التحقيق عسر وشدته موّدى اولان طريقته انى اماده قيلاوز وما يغنى عنه ماله اذا تردى ومالى كندوسندن بر آز شيئى دفع ايتمز قچن قبرك حفره سنه دوشوب هلاك اولور ان علينا للهدى تحقيقا كه حكمتمزك مقتضاسيله طريق حقه ارشاد ايتمك اوزريمزه دد وان لنا للاخرة والاولى وبى شبهه اوبر جهانك وبو جهانك امور واحوالى بزم تصرفمزده دد پس ايكى جهانده ايستدوكمزدنسنه‌يى ايستدوكمز كيمسنه‌يه ويرورز فانذرتكم نارا تلظى پس سيزى بر علولنور اتشدن قورقوتدم لا يصليها الا الاشقى الذى كذب وتولى الا كافرمز الاحقى تكذيب ايدوب طاعتدن يوز چيورن زياده شقى ونلو كيمسه وسيجنبها الاتقى وبى شبهه كيم اول اتشدن اوزاق اولور زياده تقوى ايه‌سى اولان الذى يؤتى ماله شول تقوى صاحبى كه مالنى خيرلو ايشلرده صرف ايدر يتزكى پاكلكه طالب اولدوغى حالده كوردیلر كيم بو سوره حضرت صديقك شاننده نازل اولدى اول وقت كه بلال حبشى‌یى اميه ابن خلفدن صاتون الوب اون بيك التونه مالك اولان كوله‌سى نسطاس روميى انك مقابلنده سنده ويردى وانكچون بعض مفسرين ديديلر ايت كريمه‌ده مذكور اولان اشقادن مراد اميه ابن خلفدد وما لاحد عنده من نعمة تجزى دبر كيمسنه‌يه كندو قتنده جزاسى ويريلور هيچ بر ابولك يوقدر يعنى بر كيمسنه‌يه برشئ ويرنجه انك سبقت ايدن ايولكى مقتضاسيله ويرمز الا ابتغاء وجه ربه الاعلى ليكن يوجه‌لك پروردكارينك رضاسنى تحصيل ايتمك ايچون ويرور ولسوف يرضى والبته موعود اولدوغى

## سورة والضحى ثوابه نائل اولوب خشنود اولور مكية وهي احدى عشرة اية



کیجون

بسم الله الرحمن الرحيم

كوردیلر كه سرور كائنات دن وحى تاخير ايدوب كلمدى استثنا يى ترك ايتدوكنه كه سوره كهفده بيان اولندى كفار وحيك انقطاعندن اگاه اولیجق ديديلر محمد المختارى تنكريسى هجر ايدوب كندويه بغض ايتدى حق جل وعلا انلرك مقاله سن رد ايدوب بو سوره‌يى منزل قيلوب بيوردى والضحى كوندزك نورى ايچنده قوتى بولان قوشلق وقتنه قسم والليل اذا سجى دخى كيجه‌يه قسم كيجه اهلى ساكن اولوب قرنلغى برقرار اولور ما ودعك ربك پروردكارك وداع ايدنجى كسمسى كبى سنى كسمدى وما قلى ونه سنى بغض ايتدى وللاخرة خير لك من الاولى دخى تحقيقا كه صونكى سرايك ثوابى شمديلكدن اولان بلادن سنك ايچون يكرك فتحى مژده سندن سكا يكركدر ولسوف يعطيك ربك فترضى والبته پروردكارك الاندن سكا اشيا احسان ايدر كه خشنود اولورسن الم يجدك يتيما فاوى سنى اوكسيز بلوب جدك وعمك كنف كفايتلرنده سكا ويرمديمى ووجدك ضالا فهدى دخى سنى حكم واحكامدن بيخبر بولوب وحى والهاميله انلرك معرفتنه سكا يول كوستردى ووجدك عائلا فاغنى دخى سنى عيال صاحبى بلوب تجارتدن قزندوغك مالله غنى قيلدى فاما اليتيم فلا تقهر پس اما اوكسيز معولسن زبون اولدوغيچون مالى اوزره غلبه ايتمه واما السائل فلا تنهر واما دلنجى قسمنى عنف ايله ازارلمه واما بنعمة ربك فحدث واما پروردكارك نعمتيله سويلش يعنى خدا سكا ويردوكى نعمتلرك شكرين ادا ايت

## سورة الم نشرح مكية وهي ثمان ايات

بسم الله الرحمن الرحيم

الم نشرح لك صدرك ايا سينه‌كى سكا كشاده قيلمدوق يعنى انى كشاده قيلدق كه حقك مناجاتنه وخلقك دعوتنه صيغدى ووضعنا عنك وزرك دخى سندن اغر يوكلى صالدق الذى انقض ظهرك شول اغر يوك كه ارقه‌كى اغرلتمشدى يعنى كفارك كفر اوزره اصرارلرندن وايذالرندن سكا حاصل اولان مشقت وغمكينلكى اسلامك علوشانيله نابود قيلدق ورفعنا لك ذكرك دخى بنوتك نامكى بلند قيلدق كه شهادت كلمه سنده اسمى اسمنه قرين قيلدق

فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا پس على التحقیق سینه دارلغی وارقه‌یی اغرلتدن یوك
وكفارك اصرار وایذاسی كبی عسرله شرح صدر ووضع وزر وبلند صیت كبی
یسر وار إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا تأكید ایچون مكرر اولدی فَإِذَا فَرَغْتَ فَانْصَبْ
پس قچن رسالتك تبلیغندن قورتولورسن سكا احسان اولنان نعمتلرك
شكرین ادا ایتمكده تعب چك وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ دخی پروردگاركه رغبت ایت
سؤالكی انكدن اوزكه بر كیمسه‌دن سؤال ایتمه زیرا مقصدلری اسعاف ایدن كندودر

## سورة والتين اوزكه‌سی دكل مختلف فيها وهي ثمان آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ انجیر وزیتونه قسم بو ایكی میوه‌یی سائر میوه‌لردن مخصوص
ایدوب ذكر ایتدیكی انكچونكه انجیر بر فضله‌سز پاك فاكهه‌در سریع الهضم
لطیف غذادر بر چوق منفعتلودر دوادر زیرا طبیعتی تلیین وبلغمی تحلیل ایدر
وبوبركلری پاك قیلار ومثانه‌ده اولان قومی ازاله ایدر وجگر وطلاغك
سده‌لرین اچر وبدنی فربه ایدر حدیث شریفده وارد اولمشدر كیم انجیر بواسیری
كسر ونقرسدن نفع ایدر وزیتون بر فاكهه‌در كه میوه وقتق ودوا
اولور وبر چوق منفعتلی یاغی وار باوجود اكه طاغلر كبی دهنیتسز یرلرده بتر
وَطُورِ سِينِينَ وسینین نام مكاندن دوشن طاغنه قسم واول طاغدركه
حضرت موسی خدا ایله اوزرنده مناجات ایتدی وَهَٰذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ وبو
امینلو شهره قسم وانده مراد مكه مكرمه‌در قسملرك جوابی بودركه لَقَدْ
خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ تحقیقا كه ادم اوغلنی یراتدق فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ قیلمغك
غایتله كوزلكنده یعنی حیوانات اراسندن استقامت قامتله واعتدال
مزاجله وكوزل صورتله مخصوص قیلدق ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ صكره
انی اجقلرك اجقركنه دوندردك یعنی اسفل السافلین اولان دوزخه انی
داخل قیلدی إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ انجق ایمان كتوروب كوزل عمللر
ایشلیانلر فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ كیم انلره كسلمامش اجرت وار فَمَا
يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالدِّينِ پس بوندن صكره ظهور ایدن وكرتصكره جزانك
وقوعنه قنقی نسنه سنی یا محمد تكذیب ایدر أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ بو كلام





سبقت ایدن كلامه تحقیقدر یعنی انسانی ابتدا بو صورتله ایجاد ایدن صكره
اسفل السافلینه انی دوندرن قادردر كلمیدركه بر دخی انی اعاده ایله اخبارده
كلمشدركه هر كیم أليس الله بأحكم الحاكمين آیتنی اوقودقده سویلیه بلى وانا

## سورة العلق مكية على ذلك من الشاهدين وآيها تسع عشرة آية

بسم الله الرحمن الرحيم

جمهور علما بونك اوزره درلركه اول ایناننی قرآن عظیم الشاندن بو سوره
مباركه‌دن بش ایتدر اِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ پروردگارك ادیله استعانت
ایدوب قرآنی اوقی الَّذِي خَلَقَ شول پروردگاركه قمو اشیایی عدمدن وجوده
كتوردی خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ادم اوغلنی بر اویشمش قاندن یراتدی اِقْرَأْ
مبالغه ایچون مكرر اولندی وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ وكرم صفتنده هر كریمدن
زیاده كرملو اولان پروردگارك الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ شول پروردگاركه قلمله
یازمغی اوكرتدی تاكه علوم انكله مقید اوله وتاكه اوزاق نسنه انكله بیلنه
عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ادم اوغلنه بیلمدوكی نسنه‌یی بیلدردی وجودنده
قوایی خلق ایتمكله ونصب دلائل ایله وانزال آیاتله پس سكا یا محمد قراءت
اوكرتدی واوكرتدی سن اوقومش دكلسن كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَيَطْغَىٰ حقا بی‌شبهه
كیم آدم اوغلی حدودی تجاوز ایدر أَنْ رَآهُ اسْتَغْنَىٰ كندو نفسنی استغنا ایتمش
بیلدكده إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجْعَىٰ تحقیقا كیم دونمك پروردگارك سمتنه‌در
ای ادم اوغلی پس نیچه نفسنی بیلدوكی حدودی تجاوز ایدرسن دونش محلنده شدت
عقابدن قورقمزسن كتوردیلركیم ابو جهل شقی دیدی محمدی سجود ایتمش كورسیدم
كردنی اوزره بصردم بر كون حضرت صلی الله علیه وسلم مسجد الحرامده نماز قیلدر
كن شقی مزبور كلوب بر ایش ایتمدی دوندی انذن صوردیلركه دونمكه باعث
نه ایدی ایتدیكیم ارامده وارا سنده بر خندق وقنادلر كوردم بعده تنكری تعالی
بو آیتی منزل ایدوب بیوردی أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَىٰ عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰ بكا خبر
ویر شول كیمسه‌دن كه بر بنده‌یی نهی ایدر قچن اول بنده نماز قیلدر أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ
عَلَى الْهُدَىٰ أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَىٰ بكا خبر ویر اول نهی ایدندن دوغرو یول اوزره اولمیسیدی
یا تقوا ایله فرمان ایتسیدی نه كه زعم ایدر بیلمزمی كه حق تعالی احوالنه

مطلعده أرأيت ان كذب وتولى اندن بكا خبر ويراكر اول شقى تكذيب ايدوب
يوز دونديرديسه ألم يعلم بأن الله يرى بيلمزمى كه حق جل وعلا احوالنى
بيلوب جزاسنى ويرور كوردكلركه ابوجهل خبيث سرور كائناتى نماز
قيلورايكن كوردى ديدى يا محمد سكا نماز قيلمقدن نهى ايتمدمى حضرت
صلى الله عليه وسلم اكا وعيده متعلق سوزلرله اكا چوق تهديد ويردى
ابوجهل ايتديكيم بنى تخويف ايدرسن وحال بوكه جميع مكه خلقنك مجالسندن
بنم مجلسم بيوكدر واكا كلانلر كيدنلر غيريسنه ترددايدنلردن چوقدر حق جل
وعلا بو آيت كريمه‌يى منزل ايدوب بيوردى كلا لئن لم ينته حقاكه بو
شبهه ابوجهل محمد المصطفانك ايذاسندن فراغت ايتمزسه لنسفعا
بالناصية البته الن صاچنه ياپشورز يعنى ملائكه عذابه فرمان ايدرزكه
انك النى صاچنه ياپشوب كندويى جهنمه چكه‌لر ناصية كاذبة خاطئة
بدلدر ما قبلندكى مذكور اولان ناصيه‌دن يعنى اول ناصيه بريلانجى
خطاكار ناصيه‌سيدر فليدع ناديه پس ارباب مجلسنى چاغرسون تاكه
كندويه معاونت ايده‌لر سندع الزبانية بلاشبهه ملائكه‌يى چاغرورز
تاكه كندويى جهنمه صاله‌لر كلا اينى انك ديدوكى كبى دكلدر لا تطعه
اكا سن اطاعت ايتمه يعنى عبادتكدن اوزره ثابت اول واسجد واقترب
وسجوده اوزره مداومت ايت دخى پروردكارك طاعاتكله تقرب ايله ۵

## سورة القدر مختلف فيها وهي خمس آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

اخبارده كلمشدركيم حضرت صلى الله عليه وسلم صحابه كرامه خبر ويرديكيم
بنى اسرائيلدن بركيمسه وار ايدى بيك آى سلاح بوينن اولوب حق يولنده
جهاد ايتدى اصحاب كرام بو خبردن متعجب ومتحسر اولوب ديديلر بوكونه
دولته نيجه واصل اوله بيلورز حق سبحانه وتعالى بو سوره مباركه‌يى منزل
ايدوب بيوردى انا انزلناه في ليلة القدر تحقيقاكه بز قرآنى قدر
كيجه‌سنده انديردك يعنى قدر كيجه‌سنده قرآن عظيم الشانى لوح محفوظدن
سماء دنيايه منزل اولوب بيت العزه‌ده سفره كرامه تسليم اولندى اندنصكره



حضرت جبريل امين خدانك فرمانيله يكرمى اوچ ييلده مصالح حسبيله بر
مقدار سرور انبيا تلقين ايتدى وما ادريك ما ليلة القدر دخى سكا
نه بيلدردى كيم قدر كيجه‌سى ندر ليلة القدر خير من الف شهر قدر كيجه‌سى
بيك آيدن يكركدر يعنى بركيمسه كه قدر كيجه‌سن عبادتله احيا ايدركندويه
بيك آيك عبادتى ثوابندن يكرك ثواب يازيلور واو تعيين كيجه اولدوغنده
اختلاف واقع اولمشدر اشهر اقوال بوكه ماه رمضانك يكرمى يدنجى
كيجه‌سيدر تنزل الملائكة والروح فيها فرشته‌لر وحضرت جبريل اول
كيجه‌ده زمينه اينرلر باذن ربهم پروردكارلرينك دستوريله من كل امر
هر ايشدن كه حق سبحانه وتعالى اول سنه‌ده انك وقوعنه مقضى قيلدى
سلام هي اول كيجه سلامتدر يعنى سلامتدن اوزكه برشى ايچنده مقضى
اولماز هي حتى مطلع الفجر وانك وقتى ظهور ايدنجه‌دك ۵

## سورة لم يكن مختلف فيها وهي ثمان آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

لم يكن الذين كفروا من اهل الكتاب والمشركين منفكين اهل كتابدن
كفر ايدنلر وبت پرستلر آيينلرندن ايرلمشلر اولمازلردى حتى تأتيهم
البينة كندولره معجزه كلمينجه رسول من الله خدا طرفندن بر پيغمبركه يتلوا
صحفا مطهرة كذب وباطلدن پاك اولمش صحيفه‌لر اوقور فيها كتب قيمة
اول صحيفه‌لرده حقله ناطق استقامتى بولمش يازلمش نسنه‌لر وار وما تفرق الذين
اوتوا الكتاب وكتاب سماوى ويرلن كيمسنه‌لر محمد المصطفانك شاننده ايرلمديلر
كه كيمسى اكا تصديق كتوروب كيمسى صداقتنده ترددايتدى الا من بعد ما
جاءتهم البينة الا كندولره پيغمبر كلدكدنصكره والا حضرت محمد المصطفى
مبعوث اولمدن اول نبوتى انك حق اولدوغنه اتفاق ايتمشلردى وما امروا
الا ليعبدوا الله وكتابلرنده بر نسنه ايله امر اولنمديلر الا خدانك عبادتيله
مخلصين له الدين شركدن والحاددن دينى اكا پاك قيلدوقلرى حالده حنفاء
بدعقيده‌لردن مائل اولدوقلرنده ويقيموا الصلوة ويؤتوا الزكوة دخى نمازى
قيلوب زكوة ويرمسيله مأمور اولديلر وذلك دين القيمة واول مأمور اولدقلرى

اشیا معتدل و مستقیم ملتك دینیدر اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ تحقیقا کیم اهل کتابدن کفر ایدنلر و مشرك اولانلر دوزخك اتشنده درلر خَالِدِينَ فِيهَا ایچنده اقامتی علی الدوام تقدیر ایتمشلر اُولٰئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ انلر کندولر در خلقتك یمانی اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ تحقیقا شول کیمسه لر که ایمانه کلوب کوزل عمللر ایشلدیلر اُولٰئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ انلر کندولر در خلقتك ییکوکی جَزَاؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ سزالری پروردکارلری قتنده در جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ بر اقامت باغلری که اشجارلری التندن ایرمقلر اقر خَالِدِينَ فِيهَا اَبَدًا ایچنده همیشه علی الدوام اقامتی تخمین ایتمشلر رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ تنکری نعم کندولردن خشنود اولدیکه سزالرندن زیاده کندولره مکافات ایتدی وَرَضُوا عَنْهُ و انلر تنکرینك عطاسندن خشنود اولدیلر زیرا نهایت امیتلرینه یتشدیلر ذٰلِكَ بو جزا و رضا لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ شول کیمسنه یه که پروردکارندن خوف ایدوب کفر و عصیان

## سورة الزلزلة مختلف ایمدی فيها وایها تسع ایات

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِذَا زُلْزِلَتِ الْاَرْضُ زِلْزَالَهَا قچن بر نفخه اولی وقتنده کندویه مقدر اولان دپرمکی دپرمش قیلنور وَاَخْرَجَتِ الْاَرْضُ اَثْقَالَهَا دخی قچن زمین اغرلقلرین چیقرور یعنی ایچنده اولان دفائن و کنوزی و امواتی طشره یه اخراج ایدوب انلری ظاهر قیلار وَقَالَ الْاِنْسَانُ مَا لَهَا و آدم اوغلی حیرت و تعجبدن دیر زمینه نه اولدی که جمیع اثقالی طشره ایتدی يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ اَخْبَارَهَا اول کونده لسان حاله خلقه خبرلرین سویلر بِاَنَّ رَبَّكَ اَوْحٰى لَهَا اول سببله که پروردکارك اکا وحی ایتدیکیم اخبارلرین خلقه سویلیه يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ اَشْتَاتًا اول کونده خلق قبورلردن دونوب عرصهٔ محشره کروه کروه کیدرلر لِيُرَوْا اَعْمَالَهُمْ تا که ایتدکلری ایشلرك سزاسن کورمش قیلنه لر فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ پس هر کیم بر کوچك قرنجه وزنی قدر ایولك ایشلر انك جزاسنی کورور وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ و هر کیم بر کوچك قرنجه وزنی قدر بدلك ایشلر انك سزاسن کورور





## سورة والعاديات مختلف فيها وايها تسع ايات

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

مرویدر که سرور کائنات منذر بن عمرو الانصاری بی بر بلوك صحابه ایله قبیلهٔ کنانه یه یولدی و انلره بو کونه سفارش ایتدیکیم فلان کون صباح وقتنده انلری غارت ایتمکه سعی ایدك تا که فلان کون دونه سیز انلر دخی حضرتك سفارشنه کوره حرکت ایدوب غنیمه یه حائز اولدیلر دونشده بر صودن کچمك اقتضا ایتمکله و مدا اولنده و قلری کوندن کلملری متاخر اولدی منافقلر لسان لعنی اوزادوب بیری بیرینه سویلمکه باشلدیکیم غزایه کیدن صحابه قومی بادیهٔ بلیه ده هلاك اولدیلر انلردن بر شخص قالمدی که خبرلرین کتوره اهل اسلام بو اراجیف سوزندن غمناك اولدیلر حق جل و علا کوکلرین خوش ایتمك ایچون بو سورهٔ منزل قیلدی وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا غازیلرك سکون اتلرینه قسم که اول اتلر سکودوب کلورکن بودنلری و نفسلری اوتمك اوتر فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا پس سکودوب کلور نعللریله طاشدن اتش چیقرن اتلره قسم فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا پس صباح وقتنده اربابنی دشمنلر اوزره غارت ایتدرن اتلره قسم فَاَثَرْنَ بِهِ نَقْعًا اندن صکره صباح وقتنده اول اتلر طوز قوپاردیلر فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا در عقب اول طوزلر دشمنلر کروهلرندن بر کروهك اورتالرنده بولندیلر قسملرك جوابی بودرکه اِنَّ الْاِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ بلا شبهه کیم ادم اوغلی پروردکارینك نعمتنه انکار ایدیجیدر وَاِنَّهُ عَلٰى ذٰلِكَ لَشَهِيدٌ و بی شبهه کیم انسان انکاری اوزره کواهدر یعنی منکر اولدوغنه کندو جانی اوزره شهادت ایدر انك اثری اوزرنده ظاهر اولدوغیچون وَاِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ دخی تحقیقا کیم انسان مالك محبتنه غایتله قتیدر اَفَلَا يَعْلَمُ اِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ پس بیلمزمی قچن کورلرده اولان اشیا بعث اولنور وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ و سینه لرده اولان امور جمع اولنور اِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَخَبِيرٌ بی شبهه کیم پروردکارلری اول کونده انلرك کیزلی و اشکارا اولان ایشلرینه دانادر پس انلره کوره مکافاتلرین ویرور

## سورة القارعة مكية وهي عشر ايات

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلْقَارِعَةُ مَا الْقَارِعَةُ دوکیجی اولان نسنه نه کونه دردوکیجی اولان شی وَمَا اَدْرٰيكَ مَا الْقَارِعَةُ و نه نسنه سکا بیلدردی که دوکیجی نسنه ندر مراد قیامتدر

که کوکلری هول وهیبتله دوکر یوم یکون الناس کالفراش المبثوث اول کونده
که خلق کثرتندن وذلیللکدن واضطراب ویراکنده لکدن صاچلمش پروانه لر کبی
اولورلر وتکون الجبال کالعهن المنفوش دخی طاغلر حلاج چلمش یونک کبی
اولورلر یعنی طاغلرک اجزاسی متفرق اولوب قلیچون وهواده نظار ایدوکلو
ندف اولنمش رنک امیز یونکه مشابه اولورلر فاما من ثقلت موازینه پس
اما شول کیمسه که ترازولری اغر اولدی یعنی مقادیر حسناتی راجح اولدی
فهو فی عیشة راضیة اول کیمسنه پسند اولنمش زندکانیلکده در واما من
خفت موازینه واما شول کیمسه که ترازولری یونکل اولدی یعنی سیاتی
حسناتی اوزره راجح اولدی فامه هاویه انک ماواسی وقرارکاهی هاویه در
وما ادریك ماهیه وقنقی نسنه سنی بیلیجی قیلدی که هاویه ندر نار حامیة
سورة التکاثر مختلف اوبیر قیزمش اتشدر فیها وهی ثمان ایات
بسم الله الرحمن الرحیم
کتوردیلر که بنی عبد مناف وبنی سهم بیری بیریله قبیله لرینک کثرت رجالیله
تفاخر ایدوب کیشیلر صایشدیلر بنی عبد مناف بنی سهمدن ارتق کلمکله
بنی سهم ایتدیلر که کیشیلرمزک چوغی جاهلیه عصرنده قیرلدی کلک سیزکله
احیا واموانله صایشه لم صایشدوقلرنده بنی سهم ارتدیلر پس حق جل
وعلا بو سورهٔ منزل قیلوب بیوردی الهاکم التکاثر چوقلغله افتخار
ایتمک سیزی مشغول قیلدی حتی زرتم المقابر بر حده دك که کوردلرم کلوب
اولملری صایشدوکوز بعض مفسرین بو ایتك معناسین بویله ویردیکه
امور اخرویه ایچون سعی ایتمکدن کثرت اموال واولادکوز سیزی مشغول
قیلدی بر حده دك که میت اولوب قبوره کلدکوز کلا بویله کرکمزکه عاقل
امور اخرویه یی ترك ایدوب دنیانك الایشنه مشغول اوله سوف تعلمون
علی التحقیق اعمالکزك نتیجه سن بیلجك سیز ثم کلا سوف تعلمون
تاکید ایچون مکرر اولدی ولفظ ثم دلالت ایتمك ایچوندر کیم ایکنجی جمله دن
مستفاد اولان معنی اولکیدن ابلغدر کلا لو تعلمون حقا کیم ایلرو کوزده
قنقی نسنه اولدوغنی بیلسیدکوز علم الیقین درست وبی کمان بیلمك البته بهوده
ایشلره مباشرت ایتمزدکوز لترون الجحیم قسم اولسونکه علی التحقیق دوزخی



کوردرسیز ثم لترونها صکره علی التحقیق اول جحیمی کوردرسیز عین الیقین
برکورمك که کندوسی نفس درسلکر داصلا ایچنده شك وشبهه یوقدر
ثم لتسئلن یومئذ عن النعیم اندن صکره اول کونده یعنی محاسبه محلنده عبادتدن
سیزی مشغول ایدن لذات دنیویه دن صورلورسیز والله اعلم واحکم

سورة والعصر مکیة وایها ثلاث ایات

بسم الله الرحمن الرحیم
والعصر ایکندی نمازنه قسم که ان الانسان لفی خسر بلاشبهه ادمی مقوله سی
سعینده ومطالبنی تحصیل ایتمك ایچون عمرنی صرف ایتمسنده ضرر او زیانده در
الا الذین امنوا وعملوا الصالحات مکر شول کیمسه لرکه ایمانه کلوب کوزل عمللر
ایشلدیلر وتواصوا بالحق وبیری بیرینه ایمان وتوحیدله امر ایلدی وتواصوا بالصبر
ومعاصیدن اجتناب ایتمکه بیری بیرینه سفارش ایتدی والله اعلم

سورة الهمزة مکیة وایها تسع ایات

بسم الله الرحمن الرحیم
ویل لکل همزة لمزة وای اولسون هر کیمسه یه که خلقی غیبت وعیب ایدر اندن مراد
ولید بن المغیره در زیرا اول خبیث حضرتی چوق غیبت ایدردی وبو سوره انك
حقنده در الذی جمع مالا وعدده اول خبیث شول کیمسه در که مالی بیغوب
بلالری دفع ایتمك ایچون انی اماده قیلدی یحسب ان ماله اخلده کمان ایدر که
مالی کندوبی دنیاده باقی قیلدی کلا ایش اویله دکلدر نته که اول کمان ایدر
لینبذن فی الحطمة البته حطمه ده صالنور وما ادریك ما الحطمة وقنقی شی
سکا بیلدردیکه حطمه ندر نار الله الموقدة او خدانك یاندرلمش اتشیدر
یعنی خدا عز وجل انی قدرتیله یاندرمشدر کیمسه انی سوندرمکه قادر
دکلدر التی تطلع علی الافئدة شول اتش که کوکللرك اوستنه چیقوب
انلری قبلار چون قلوب جهنمك دخولنه موجب اولان اشیانك محل ومنشأیدر
آتشله قبلنمغه مستحق اولدیلر انها علیهم مؤصدة تحقیقا که اول آتش
کفار اوزره بغلنلمشدر فی عمد ممددة اوزانمش درکلرده یعنی کفار قسمی
اوزانمش درکلرده محکم بغلنمشلر اوغریلر ایچنده بغلنور طومرغلر کبی بر طومرغلرده

سورة الفیل وایها خمس ایات

بسم الله الرحمن الرحيم

کتب تفاسیرده معتبر نقللرله مذکوردرکه حبشه پادشاهی اصحمه النجاشی
طرفندن ابرهه بن الصباح یمنده حاکم ایدی کوردیکه خلق اطراف واکنافدن
حجك موسمنده مکه یه توجه ایدرلر کندویه معلوم اولدیکه مقصدلری کعبهٔ مکرمه نك
زیارتیدر پس هوای نفسی انی اقتضا ایلدیکه کعبه یه مانند بر مکان بنا ایده
تاکه خلق انك زیارتنه یوز دوته لر پس صنعا شهرنده رنکارنك مرمرله بر کلیسا
یاپوب انك دروددیوارین طلا وجواهرله مزین قیلوب قُلَّیس نام الکا وضع ایدوب
یمن اقلیمنده اولان طوائف وقبائلی انك زیارتنه دعوت ایلدی بو حال
مکه مکرمه نك ساکنلری اولان سادات قریشه خوش کلمدی لکن اللرندن
بر ادا کلممکله اول بارکرانك تحملنه صبر ایدیلر **بیت**
ناچار چکر خلق بو محنتلری یوقسه ، ادم قره طاغ اولسه کیورمز بوکا طاقت ،
بنی کنانه دن بر مرد اول کلیسانك خدامی سلکنده منسلك اولوب مردد
ایامله اول مکانك خدمت خاصه سنه حائز اولدی بر کیجه اول بیت محدثك
دروددیوارین حدث ایله الوده ایدوب قرادی قراره تبدیل ایلدی بو خبر
افاقده منتشر اولوب خلقك طباعی ملوث اولان دنیئتلو بیتك طوافندن
نفرت ایتدی ابرهه بو حالدن متاثر اولوب حرم محترمی ویرانه ایتمك قصدیله
لشکر جمع ایتمکه شروع ایلدی بعده قوی پیکر مهیب منظر متعدد فیللرله
لشکرین چکوب خائب مقصدنه توجه ایتدی دخی محمود نام اولان فیلی که
انك جثه سینك عظمی بر طاغ پاره سی کبی ایدی پیلسبجه مصحوب قیلدی
اول محل که مکه محروسه نك اطرافنه کلدی اهل مکه طاغلرده متحصن اولدیلر
لشکر منکوب جمیع دوارلرین غارت ایدوب انلرك اراسنده حضرت
پیغمبرك جدی عبد المطلبك بر مقدار دوه سی اولمغله نبیره سینك
سری قوبیله دوه سن قورتارمق ایچون ابرهه قتنه کیتدی ابرهه انی کوریجك
وجودنده بر هیبت ووقار مشاهده ایدوب دیدی ای عزیز بو مصلحتك
وارد سویله تاکه بتره لم عبد المطلب ایتدی بکیم بنم دوه لرمی لشکرك نهب
وغارت ایدوب انك خلاصنی سندن ایسترم ابرهه دیدی ای عزیز
بو برامر حقیردر بو لشکرك دونمسی وبنم الدوغم نیتك تبدیلن

ایستیدك علی التحقیق کیم مطلبکی امضا ایدردم عبد المطلب دیدی دوه بنم
ملکمدر انك استخلاصی بکا دوشر وبیتك صاحبی وارانی حمایت ایدر پس
عبد المطلب مطلوبن تحصیل ایدوب کدوکدنصکره کعبهٔ مکرمه یه دونوب بیت شریفك
قاپو سنه یاپشوب جناب رب العزته بو کلماتله مناجات ایلدی ، ، ،
لاهم ان المرء یحمی رحله ورجاله فامنع رجالك ، جاؤا بجمع جیوشهم والفیل کی
یسبوا عیالك ، ان کنت تارکهم وکعبتنا فافعل ما بدالك ، بعده
ابرهه صباح وقتنده لشکرین اماده قیلوب فیللری عسکرك ایلروسنده
سوردی فیللرك شهبازی محمود مزبوردی مقدمهٔ لشکر ایدوب کعبهٔ مکرمه
سمتنه موجه قیلدی فیل مزبور مقصدلرینك عکسن ایدوب سائر فیللر
دخی اکا متابعت ایتدیلر هر چند فیل بانلر جد وجهد ایدوب کعبهٔ محروسه
سمتنه سوردیلر قبول ایتمدی ابرهه بو حالدن بر حیرتده قالدی قریش
طاغلر باشنده انتظار ایدوب که عجبا حال نیه وارور ناکهان دریا سمتندن
سیاه کوده لی یاشل کردنلو قوشلر فوج فوج کلوب اول لشکر اوستنه طا
یاغدردیلر بر لحظه کیجه دن جملهٔ هلاك اولدیلر کما قال الله تعالی
**أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ** بلمزمیسن کیم پروردکارك فیل
ایه لرینه نیجه ایشلدی بو مقامده خطاب سرور کائناته در واکرچه اول فیل
وقعه سنی مشاهده ایتمدی لیکن اثاردن مشاهده ایتمکله واخباردن
تواتر له استماع ایتمکله کورمش پایه سنده قیلندی **أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ**
**فِي تَضْلِيلٍ** انلرك مکر وتدبیرلرین کمراهلکده قیلمدیمی یعنی ایشلرین باطل
قیلدی **وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ** واوزرلرینه بلوك بلوك قوشلر یوللدی
**تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ** چامور دن برطاشلنمش طاشله انلری اترلر
**فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ** پس انلری دانه سی ییلنمش بر اکین یپراغی کیبی قیلدی

**سورة قريش مكية وايها اربع ايات**

بسم الله الرحمن الرحيم

کتوردیلر که طائفهٔ قریشك ییلده ایکی سفرلری وار ایدی بیری یازفصلنده
شام دنیننه وبیری قیش فصلنده یمن اقلیمنه واندن انلره بر خیلی خیر حاصل
اولوردی واذ بس که کندولر حرم محترمك خداملری دیده شلونده

وکلشلرنده بادیه نشینلردن اعرازدن غیری برشئ کورمزلردی پس حق
جل وعلا انلرا اوزره بو نعمتلرله امتنان ایدوب بیوردی لإيلاف قريش
قبیله قریش بیری بری ایله اتفاق ایتدکلری ایچون تعجب ایدك إيلافهم
رحلة الشتاء والصيف قیشك سفرنده و یازك سفرنده الفت ایتدکلر
فليعبدوا رب هذا البيت پس بو خانه نك یعنی کعبهٔ مکرمه نك خداوندنه
عبادت ایتسونلر الذي أطعمهم من جوع شول خداوندکه اجلقلرندن
کندولره طعام ویردی وآمنهم من خوف دقوردقلری نسنه دن
کندولرنی امین قیلدی که ایکی سفرلرنده امین کیدوب کلورلرا اصلا برفرد

سورة الماعون مختلف کندولره تعرض ایتمز فيها وآيها سبع آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

أرأيت الذي يكذب بالدين کوردکمی شول کیمسنه یی که روز جزانك وحسابك
تکذیب ایدر فذلك الذي يدع اليتيم پس اولدر اول کیمسه که اوکسزی
عنف وقهرله دفع ایدر و اول ابوجهل خبیث ایدی که براوکسزه وصی اولمشیدی
اوکسیز کلوب کندو مالندن برنسنه ایستدی انی قاودی ولا يحض على
طعام المسكين دخی بو قسلك بیدرمسی اوزره قندرمز اهلنی و نه اوزکه لرین
انکچون که روز جزانك اولمسین اعتقاد ایتمز فويل للمصلين الذين هم عن صلاتهم
ساهون پس وای اولسون نماز قیلانلره شول نماز قیلانلرکه کندولر نمازلر
غافل اولوب انکا اعتنا ایتمزلر الذين هم يراءون انلر شول کیمسه لردرکه کندولر عملرنده
ریا ایدرلر تاکه خلق حسن حاللرینه شهادت ایده لر ويمنعون الماعون دخی بحسب
العاده عاریت طریقیله طلب اولنان قزان وکاسه و بالته کبی حاجتی ایستیاندن کیمسنه دن

سورة الكوثر مكية منع ایدوب ویرمزلر وآيها ثلث آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

معالم التنزیلده کتوردیکه عاص بن وایل سرور کائنات حرمك برقاپوسنده
بولشوب بعض کفتکو ارالرنده واقع اولدی عاص حرمه کیریجك انده اولان
کفرهٔ قریش انکا دیدیلر کیمیله سویلشوردك عاص ادب دیدی شول ابترله
سویلشوردم مقصودی حبیب اکرمدر زیرا عربك اصطلاحی اویله جاری اولمشدیکیم
برکیمسه نك که اولادی یوقدر انکا ابتر دیرلر بو سوزدن رسول اکرمه نقل اولندی

اندن خیلی غمناك اولدی حضرت باری جل جلاله حبیبنه تسلیه ویرمك ایچون
بو سورهٔ منزل ایدوب بیوردی إنا أعطيناك الكوثر تحقیقا که بز سکا علم
وعملدن شرف ماددن غایتله چوق خیری ویردك حضرتدن مرویدرکه
کوثر جنتده بر ایرمقدر حق تعالی انی بکا وعده ایتدی انده چوق خیر
واردر انك صویی بالدن شیرین و سوتدن بیاض و قاردن صاوق و کره دن
نرمدر ایکی جانبی زبرجددندر کاسه لری کومشدن هر کیم اندن ایچر
اصلا صوصمز فصل لربك پس پروردکارك ایچون یا محمد نماز قیل وانحر و عربك
کوزل اموالی اولان دوه لری قربان ایچون بوغازله إن شانئك هو الأبتر
تحقیقا کیم سکا دشمنلك ایدوب سندن اوتری ابتردر سویلیان کندودر
قیروغی کسك اولانکه اولادندن اصلا برکیمسه قالمیوب نسلی منقطع اولورسند

سورة الكافرون ذریتك قیامته دك باقی قالور مكية وآيها ست آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

کتوردیلرکه قریشدن بریجق کیمسه حضرت عباسله سید الکونینه خبر صالدیلرکه
سن بر ییل بزلر بیزه عبادت ایله و بیز سنکر یکه بر ییل عبادت ایدهلم خبر سرور
کائناته ایرشنجه حق تعالی بو سورهٔ یی منزل ایدوب بیوردی قل يا أيها
الكافرون سویله ای کافرلر انلر لا أعبد ما تعبدون پرستش ایتدککوز
اشیایه بن پرستش ایتمم ولا أنتم عابدون ما أعبد و نه سیز پرستش ایدیجیسز
بن پرستش ایتدوکم شیئه ولا أنا عابد ما عبدتم و نه بن طاپوجی یم شول
نسنه لره که سیز انلره طپردکوز ولا أنتم عابدون ما أعبد و نه سیز عبادت
ایدیجیلرسیز بن عبادت ایتدوکم شیئه لكم دينكم اینکوز سیزه در
بن سیزه تعرض ایتمم ولي دين و بکا در بنم دینم و معتقدم اندن یوز دوندروب

سورة النصر مدنية غیری شیئه عبادت ایتمم وآيها ثلاث آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

إذا جاء نصر الله یعنی تنکری تعالی نك یاردمی کلورکه سنی دشمنلرك اوزره غالب
ایتدر والفتح دخی مکه مکرمه نك فتحی کلیجك ورأيت الناس يدخلون
في دين الله أفواجا و خلقی کوردوکسن خدانك دیننه یعنی دین اسلامه
بلوك بلوك کیردلر فسبح بحمد ربك پس پروردکارك حمدینه مقارن

اولدوغکزه نماز قیل مرویدر کیم فتح کوننده سید الکونین مکه یه کیردك
بیت الحرامه واروب بیت شریفه کیردی و ایچنده سکز رکعت نماز قیلدی
واستغفره دخی نفسنکی هضم ایتمك ایچون وعملکی استصغار ایتمك ایچون
خدادن مغفرت طلب ایت انه کان توابا بی شبهه کیم حق جل وعلا استغفار ایدنلرك

سورة تبت مکیة توبه‌لرین چوق قبول ایدیجیدر وایها خمس آیات

بسم الله الرحمن الرحیم

کتوردیلر که چون وانذر عشیرتك الاقربین آیتی نازل اولدی سرور کائنات
یقین خصملرین چاغروب خدانك عذابندن و دوزخك زحمتندن انلری
تخویف ایتدی حضرتك عمو جه‌سی ابولهب اکا دوتوب تبا لك ویدیکه بونك ایچون بیزی
دعوت ایتدك ایدی اندن صکره النه بر طاش الوب سید الکونینی اورمق ایستدی حق جل
وعلا بو سوره‌یی منزل ایدوب بیوردی تبت یدا ابی لهب ابولهبك ایکی الی
هلاك ونابود اولسون وتب دخی هلاك اولسون ما اغنی عنه ماله وما
کسب مالی و انکله قزندوغی نسنه عذابدن بر آز نسنه کیدرمدی و سندن دفع ایتمدی
سیصلی نارا ذات لهب البته بر علولی اتشه کیرر وامراته دخی قاریسی اکا کیرر
حمالة الحطب ناسزا اوصاف اودونی کوتورن قاری یه اولسون بلمك کرکدر
که حمالة الحطب ابولهبك قاریسیدر بو وصفله ذم اولنمسنك سببی
بودر کم اول خبیثه تکنی کیجه کوتوروب حبیب اکرمك یولنه صاچردی فی
جیدها حبل من مسد کردننده خرما لیفندن بر ایپ وار یعنی معهود اوده
کوتورمسنده را اودونی قاده بنکرزکه کردننده اودونك ایپی قومشدر

سورة الاخلاص وبوندن مراد انك شاننی تحقیر ایتمکدر مکیة وایها اربع آیات

بسم الله الرحمن الرحیم

کتوردیلر که قریشدن بر قوم سرور کائناته دیدیلر یا محمد بیزی عبادتنه
دعوت ایتدکك خدایی بیزه ایچون وصف ایت حق جل وعلا بو سوره‌یی منزل
ایدوب بیوردی قل هو الله کفار قریشه ترجیه سویله یا محمد وصفن ایستدکوز
خدا صفات کماله جامع اولان ذات بالذات احد صفات جلالده متوحد اولان
واجب الوجوددر الله الصمد خدا عز وجل جمیع ارباب حاجاتك توجهی کندویه در
لم یلد هیچ بر نسنه طوغرمدی ولم یولد دخی طوغمش قیلمدی ولم یکن له کفوا احد



وبر کیمسه اکا قرین و ماننده اولمدی کندو ذاتنده متفرد جمیع اشیادن مستغنی
جل جلاله حدیث شریفده کلمشدر کیم سوره اخلاصك اوقومسی قرآنك

سورة الفلق مدنیة بر ثلثنك اوقومسنه برابردر وایها خمس آیات

بسم الله الرحمن الرحیم

منقولدر که یهوددن بر کوچك اوشاق حضرتك خدمتنده اولوردی لبید
ابن اعصم یهودی قیزلری اندن التماس ایتدیلر که حضرتك مبارك صقالندن
دره موق محلنده دوشن قیللر وشانه سنك دندانه لرندن برقاچ قیل دیروب دندا
کندولره کتوره یهودی اوغلان اکا مقید اولوب انی کندولره کتوردی انلر انی
الوب حضرتك نامنه سحرله بر ایپه اون بر دوکم بغلیوب انی بر قویوده بر طاش
التنه قودیلر سرور کائنات اندن خسته لدی حضرت جبرئیل علیه السلام
کلوب سید الانامه اندن خبر ویردی حضرت صلی الله علیه وسلم اول ایشك
استخراجنه حضرت علی‌یی کوندردی حضرت علی رضی الله عنه واروب مکان
معهوددن انی چیقردی حضرتك حضورنه کلنجه حق جل وعلا معوذتین
سوره‌لرین منزل قیلدی حضرت جبرئیل انی اوقومغه باشلیوب هر بر
آیتنی اوقودوقده بر عقده حل اولنوردی چون معوذتینك اون بر آیتی
اوقوندی حضرت صلی الله علیه وسلم صاغ وسالم قالقدی قل اعوذ برب
الفلق سویله یا محمد صباح وقتنك پروردکارینه صیغنودم من شر ما خلق
یرندوغی نسنه‌نك شرندن ومن شر غاسق دخی قرانلغی چوق کیجه‌نك
یمانلکندن اذا وقب چون قرانلغی هر نسنه یه داخل اولوب ومن شر النفاثات
فی العقد دخی سحر ایچون دوکمه‌لره اوفوروب بد لکندن ومن شر
حاسد دخی حسد ایدیجینك بد لکندن اذا حسد چون حسدنی اظهار ایدوب

سورة الناس مدنیة انك مقتضاسیله عمل ایدر وایها ست آیات

بسم الله الرحمن الرحیم

قل اعوذ برب الناس سویله یا محمد خلقك پروردکارینه صیغنودم ملك
الناس اول میلرك پادشاهی اله الناس انسانك معبود سینك درستلکله
معبودی من شر الوسواس وسوسه ایدیجینك شرندن یعنی بو صفاتله موصوف
اولان پروردکاره صیغنودم وسوسه ایدن شیطانك شرندن الخناس اول وسوسه

ایدیجی شیطانک شرندن که انسان پروردکاره مذکور قیلدوقده وسوسه
ایتمکدن سکون ایدر الذی یوسوس فی صدور الناس سؤل وسوسه
ایدیجی که خلقک سینه‌لرنده وسوسه ایدر من الجنة والناس وسواسه
بیاندر یعنی وسوسه ایدن بویلوددندر واد میلوددندر شرور کائناتدن
مرویدر که بو دردی اوذریه ایکی سوره ایندر لدی انلر کبی سوره لر ایمندی
وعلی التحقیق سن ای اوقویجی اوقومدک ایکی سوره انلردن زیاده سیوکلی
و دیاده پسند اولنمش خدانک قتنده وانلردن مراد معوذتیندر

تم فی اواخر شعبان
سنه ۱۰۹۷

حبذا ترجمان قرآن کریم
طالب راه حق اولانلر ایچون
چیقدی مسوده‌دن بحمد الله
دیدی پیر خرد کا تاریخ

مشکل الفاظن ایلدی واضح
مرشد کامل وحق ناصح
شاهد حسن او سنه لائح
بودرانار احمد صالح
۱۰۹۶

علی ید افقر العباد واحوجهم الی الملک الجواد السید کاظم ابن السید عبد الله
غفر الله له ولوالدیه ولاستادیه امین یا رب العالمین وصلی الله علی محمد وصحبه وسلم

م م
م